ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ο πολιτικός λόγος των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων και η ηχώ του, 1959-1963

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

Αναστάσιος Γ. Χατζηβασιλείου

Αθήνα 2020

Τριμελής Επιτροπή

Αθανασία Αναγνωστοπούλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου (επιβλέπουσα)

Στέφανος Πεσμαζόγλου, Ομότιμος Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Μιχάλης Μιχαήλ, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Κύπρου

Copyright © Αναστάσιος Γ. Χατζηβασιλείου, 2020

All rights reserved. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας διδακτορικής διατριβής εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της διδακτορικής διατριβής για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς τον συγγραφέα.

Η έγκριση της διδακτορικής διατριβής από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των θέσεων του συγγραφέα.

Η παρούσα διδακτορική διατριβή έγινε με τη στήριξη του Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ 5

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 11

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ 19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο Η πραγματικότητα των εθνικισμών στον κυπριακό χώρο 27

1. Η ιστορική συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων 29

2. Οι εθνικοί αλυτρωτισμοί. Η πορεία προς το ανεξάρτητο κράτος 35

3. Εθνικισμοί και κυπριακή Ανεξαρτησία 67

4. Η γένεση ενός ιδιότυπου δικοινοτικού κράτους 73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο Η ισορροπία ανάμεσα στον Κοινοτισμό και την Ανεξαρτησία 91

1. Κοινοτική θέληση και δικοινοτισμός στο πλαίσιο του ενιαίου κράτους 93

2. Η ελληνική κοινοτική θέληση 99

3. Η τουρκική κοινοτική θέληση 107

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο Ο δρόμος προς τη μετωπική σύγκρουση του 1963 127

1. Η διαδικασία πολιτικοποίησης και οργάνωσης των Τουρκοκυπρίων 129

2. Η οικονομική και πολιτική υπεροχή των Ελληνοκυπρίων 137

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο Η πολιτική Taksim 149

1. Η ιστορικότητα του Taksim και η διαδικασία της πολιτικής του διαμόρφωσης 151

2. Το Σύνταγμα ως πεδίο αντιπαράθεσης και διακοινοτικού ανταγωνισμού 167

3. Οι κοινότητες σε μετωπική σύγκρουση 183

4. Η πολιτική Taksim και ο εθνικός ρόλος της Τουρκίας στην Κύπρο 197

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 207

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 233

ΠΗΓΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 347

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ολοκλήρωση αυτής της εργασίας δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την αμέριστη στήριξη των γονέων και της οικογένειάς μου, καθώς και πολλών ανθρώπων με τους οποίους με συνδέουν δεσμοί μακρόχρονης φιλίας.

Ευχαριστώ πρώτα και κύρια την επόπτριά μου Σία Αναγνωστοπούλου, Καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, για την καθοδήγησή της. Η συνεχής βοήθεια, η στήριξη και η υπομονή της και κυρίως οι υποδείξεις της στη διάρκεια της οργάνωσης του υλικού, καθώς και της συγγραφής του κειμένου, ήταν περισσότερο από πολύτιμες. Άλλωστε στην ίδια οφείλω πολλά, από την εποχή της φοίτησής μου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Επίσης, εκφράζω την ευγνωμοσύνη μου στο Θεόδωρο Κουλουμπή, Ομότιμο Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, για τις πρώτες οδηγίες έρευνας, καθώς και στους Στέφανο Πεσμαζόγλου, Ομότιμο Καθηγητή στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, και Μιχάλη Μιχαήλ, Αναπληρωτή Καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, οι οποίοι με τίμησαν με την απόφασή τους να συμμετέχουν στη συμβουλευτική επιτροπή. Ειδικά στον αγαπητό φίλο Μιχάλη οφείλω τις πιο θερμές ευχαριστίες, για τη μεγάλη του υπομονή στα στάδια της διεξαγωγής της έρευνας και της συγγραφής. Η βοήθεια και η στήριξή του ήταν πολύ σημαντικές. Το ακούραστο ενδιαφέρον του, οι εξαιρετικές παρατηρήσεις του και τα σχόλιά του ήταν καθοριστικής σημασίας. Ακόμη, ευχαριστώ θερμά τον ακούραστο φίλο Άλκιμο Παπαθανασίου, καθώς και τους Βίκυ Αραμπατζάκη και Βασίλη Μπαρούτα για τις πολύτιμες παρατηρήσεις τους.

Θερμές ευχαριστίες απευθύνονται προς τη διοίκηση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας για την παραχώρηση άδειας έρευνας στο Αρχείο Τύπου, τους εκεί Λειτουργούς Τύπου και Πληροφοριών και, ειδικώς, το Λειτουργό Γιάννη Σούλο, στενό μου φίλο από τα φοιτητικά μας χρόνια στην Κύπρο, ο οποίος βοήθησε καθοριστικά στον εντοπισμό του πρωτότυπου αρχειακού υλικού και των μικροφίλμ των εφημερίδων.

Τέλος, ευχαριστώ το Κοινωφελές Ίδρυμα «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης» και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για την τιμητική υποτροφία κατά τα πρώτα χρόνια της έρευνας. Τους οφείλω πολλά.

Αθήνα, Ιούλιος 2020

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το πολιτικό πρόβλημα της Κύπρου, με όλες τις προεκτάσεις του, βρίσκεται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των ερευνητών που ασχολούνται με την πολιτική ιστορία του νησιού. Αυτή η ιστορία είναι βαριά φορτισμένη από δύσκολες στιγμές, γεγονός που κάνει πολλούς μελετητές να τη φωτίζουν μέσα από το ίδιο το Κυπριακό πρόβλημα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι βίαιες συγκρούσεις της δεκαετίας του 1960 και η τουρκική εισβολή του 1974, καθώς και η μέχρι σήμερα παράνομη στρατιωτική κατοχή έχουν σημαδέψει ανεξίτηλα την κυπριακή ιστορία. Ωστόσο, τα γεγονότα που σημειώνονται στο νησί, κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα, λαμβάνουν χώρα στο πλαίσιο μιας πολύπλοκης κυπριακής πολιτικής και κοινωνικής πραγματικότητας. Επομένως, η συγκεκριμένη πολύπλοκη πραγματικότητα δεν μπορεί να εξεταστεί αποκομμένη από το ιστορικό πλαίσιο της εποχής της. Αυτήν την πραγματικότητα, ενταγμένη στο ιστορικό πλαίσιο της εποχής της με τη χρήση πρωτογενούς υλικού, επιχειρεί να μελετήσει η εν λόγω διατριβή.

Ένα σημαντικό ζήτημα της μελέτης της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας είναι το γεγονός ότι συχνά ρίχνει μεγάλο βάρος στις ευθύνες του ξένου παράγοντα για τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Προφανώς, ο ρόλος που έχουν διαδραματίσει οι μεγάλες χώρες – οι λεγόμενοι «ισχυροί παίκτες» - είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Άλλωστε, ο αρνητικός αντίκτυπος των αποφάσεων και των επιλογών τους σχετικά με το Κυπριακό είναι δυστυχώς δεδομένος στη διάρκεια της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας. Τα συμφέροντα είναι συχνά αλληλοσυγκρουόμενα και τα πυρά διασταυρούμενα. Ταυτόχρονα, υπάρχει πάντα ένα ζήτημα

πολλαπλότητας των οπτικών γωνιών. Όμως, το ερμηνευτικό σχήμα της απόδοσης ευθυνών σε εξωτερικούς παράγοντες προβάλλει την πρωτοκαθεδρία των ηθικοπλαστικών κανόνων και παραμερίζει την ιστορία, τόσο του νησιού όσο και του πληθυσμού του. Στην ουσία, ακυρώνει την κυπριακή ιστορία και θέτει το Κυπριακό εκτός του πλαισίου έκφρασης και δράσης των πρωταγωνιστών, δηλαδή των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων[1].

Η Κύπρος αποτελεί σημαντικό ιστορικό παράδειγμα για την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Η τετραετία 1960 – 1963 κατέχει κεντρική θέση στην ιστορία του Κυπριακού, καθώς χαρακτηρίζεται από τα σημαντικότερα γεγονότα που επηρέασαν την πορεία των πραγμάτων στη νήσο. Η ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, η κατάρτιση και η αποδοχή του Συντάγματος από τον πληθυσμό του νησιού, η μετέπειτα απόπειρα τροποποίησής του και η ανάπτυξη εθνικιστικών ιδεολογιών στους κόλπους των δύο κοινοτήτων αποτελούν γεγονότα – ορόσημα στην κοινή κυπριακή ιστορία.

Βασικός στόχος αυτής της διατριβής είναι η μελέτη του πολιτικού λόγου των δύο κοινοτήτων, όπως αυτός εκφράζεται από την ηγεσία τους και από τους αντίστοιχους αρθρογράφους κυρίως στον κυπριακό ημερήσιο Τύπο, Ελληνοκυπριακό και Τουρκοκυπριακό, καθώς και η ηχώ αυτού του πολιτικού λόγου[2]. Οι επίσημες δηλώσεις, οι ομιλίες των πολιτικών δρώντων και τα δημοσιεύματα στον καθημερινό Τύπο αποτελούν τα κύρια αντικείμενα της μελέτης. Τα προαναφερθέντα σημαντικά συμβάντα της

[1] Ενδεικτικά, βλ. Stella Soulioti, *Fettered Independence: Cyprus, 1878 – 1964*, Minneapolis 2006, James Ker – Lindsay, *Britain and the Cyprus Crisis, 1963 – 1964*, Mannheim 2004, Christopher Hitchens, *Hostage to History: Cyprus from the Ottomans to Kissinger*, New York 1989, Clement Dodd, *The Cyprus Imbroglio*, New York 1998.

[2] Οφείλω τον όρο στον κ. Θεόδωρο Κουλουμπή, Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

υπό εξέταση χρονικής περιόδου (1959 – 1963) καθιστούν την ίδια ως την πλέον καθοριστική για τη διαμόρφωση των εξελίξεων στο νησί κατά το β' μισό του 20ού αιώνα. Η παρούσα διατριβή επιχειρεί να μελετήσει την πολιτική συμπεριφορά των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, στο πλαίσιο της κυριότερης εξέλιξης της ιστορίας του νησιού, της δημιουργίας του συνεταιρικού κυπριακού κράτους[3].

Επομένως, η εργασία αυτή επιχειρεί να μελετήσει και να αναλύσει το *κυπριακό παράδοξο*: παρά την ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία από μόνη της ορίζει μια νέα πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα, η πολιτική οργάνωση της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας - κατά την συγκεκριμένη περίοδο - οικοδομούνται στη βάση των κοινοτικών συμφερόντων και προτεραιοτήτων. Ίσως δεν είναι υπερβολή να ειπωθεί ότι η πολιτική οργάνωση των κοινοτήτων λειτουργεί με τρόπο που αντί να ενδυναμώνει την οργάνωση και λειτουργία του κοινού κράτους, στην ουσία το αποδυναμώνει, αν όχι το υποσκάπτει. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, τα ερωτήματα που αναδύονται είναι πολλά και σημαντικά:

Πώς και γιατί οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι διαχειρίζονται το κοινό κράτος; Ποιες είναι οι προσλαμβάνουσες της κάθε κοινότητας για το σκοπό αυτού του κράτους; Πώς το εργαλειοποιεί η καθεμιά για να

[3] Για την πορεία προς τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας, βλ. Diana Markides, Robert Holland, *Cyprus 1957-1963: From Colonial Conflict to Constitutional Crisis*, Minnesota 2001, Παύλος Τζερμιάς, *Ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 2 τόμ., Αθήνα 2001, Niyazi Kızılyürek, *Birleşik Kıbrıs Cumhuriyeti. Doğmamış bir devletin tarihi (Η Ενωμένη Δημοκρατία της Κύπρου. Η ιστορία ενός κράτους που δεν έχει γεννηθεί)*, İstanbul 2005, Χρυσόστομος Περικλέους (επ.), *Κυπριακή Δημοκρατία 50 Χρόνια. Επώδυνη Πορεία*, Αθήνα 2010, Nicos Trimikliniotis, Umut Bozkurt (ed.), *Beyond a Divided Cyprus. A State and Society in Transformation*, London - New York 2012.

εξυπηρετήσει τους επιμέρους κοινοτικούς στόχους; Και κατά πόσο η επίτευξη των κοινοτικών στόχων είναι συμβατοί με το ενιαίο κράτος;

Ποιες οι θέσεις Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων για την οργάνωση και λειτουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας; Πώς αυτές αποτυπώνονται στον πολιτικό τους λόγο; Και ποια είναι τα πολιτικά αποτελέσματα που παράγουν;

Τι περιεχόμενο λαμβάνουν και πώς εκφράζονται κατά την τετραετία 1960 – 1963 ο ελληνικός και ο τουρκικός εθνικισμός στην Κύπρο; Πώς επηρεάζουν τη λειτουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας και με ποιον τρόπο νομιμοποιείται η δράση τους;

Ποιοι παράγοντες διαμορφώνουν τόσο την πολιτική της Ένωσης όσο και την αντίστοιχη της Διχοτόμησης *(Taksim)* του νησιού;

Πώς η Ένωση και η Διχοτόμηση, πολιτικές οι οποίες εξ ορισμού προσβλέπουν στην ανατροπή των ισορροπιών στο νησί, αποκρυσταλλώνονται στον πολιτικό λόγο των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, αντιστοίχως;

Και κατά πόσο η πολιτική της Διχοτόμησης, η οποία σταδιακά κυριαρχεί στον πολιτικό λόγο των Τουρκοκυπρίων, συνδέεται με τον εθνικό ρόλο που διαδραματίζει – ή θέλει να διαδραματίζει - η Τουρκία στο νησί;

Σε ό,τι αφορά τη μεθοδολογία της έρευνας, η κύρια πηγή για την ανάλυση του πολιτικού λόγου που αρθρώνει η καθεμία κοινότητα κατά την περίοδο 1959 – 1963 αποτελούν ομιλίες, δηλώσεις και άρθρα, τα οποία δημοσιεύονται σε ελληνοκυπριακές και τουρκοκυπριακές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας. Στα φύλλα τους παρουσιάζονται καθημερινά δηλώσεις της ηγεσίας της κάθε κοινότητας, καθώς και πολιτικές

αναλύσεις, από τις οποίες αντλούνται σημαντικές πληροφορίες για το πώς η κάθε κοινότητα αντιλαμβάνεται τις εξελίξεις σε κοινοτικό και κρατικό επίπεδο, και πώς αντιδρά σε αυτές[4].

Αναφορικά με τον ελληνοκυπριακό Τύπο, έχουν επιλεγεί έντυπα από όλο το πολιτικό φάσμα της κοινότητας, όπως αυτό διαμορφώνεται κατά την υπό εξέταση χρονική περίοδο. Στην ουσία, εκπροσωπούν επισήμως ή ανεπισήμως διαφορετικά ιδεολογικά ρεύματα και παρατάξεις του νησιού. Συγκεκριμένα, οι εφημερίδες αναφοράς είναι ο *Φιλελεύθερος*[5], η *Χαραυγή*[6], η *Εθνική*[7], ο *Αγών* και η *Αγροτική*.

Σε σχέση με τους Τουρκοκύπριους, ομοίως οι εφημερίδες που έχουν μελετηθεί αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς πολιτικούς χώρους στους κόλπους της κοινότητας - στο μέτρο του δυνατού. Συγκεκριμένα, οι τουρκοκυπριακές εφημερίδες που μελετήθηκαν είναι οι *Akın*[8] *(Εξόρμηση),*

[4] Για την ιστορία του κυπριακού Τύπου, ενδεικτικά βλ. Ανδρέας Σοφοκλέους, *Συμβολή στην Ιστορία του Κυπριακού Τύπου*, τόμ. Α' – ΣΤ', Λευκωσία 1995 – 2011, Ανδρέας Σοφοκλέους, *Η λογοκρισία του Τύπου στην Κύπρο της Αγγλοκρατίας (1878 – 1960)*, Λευκωσία 2014, Κυριάκος Τζιαμπάζης, *Τα Κυπριακά ΜΜΕ εις τον τύπον των ήλων*, Λευκωσία 2009.

[5] Πρόκειται για τη μακροβιότερη πρωινή ελληνοκυπριακή εφημερίδα, η οποία εκδίδεται ανελλιπώς από το 1955. Κυκλοφορεί καθημερινά και σήμερα αποτελεί το έντυπο με την μεγαλύτερη κυκλοφορία στην Κύπρο. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

[6] Η πρωινή καθημερινή εφημερίδα Χαραυγή ιδρύεται το 1956. Αποτελεί εκφραστικό όργανο της Κεντρικής Επιτροπής του Ανορθωτικού Κόμματος Εργαζομένου Λαού (ΑΚΕΛ). Η ιστορία της είναι συνυφασμένη με την ιστορία του Κομμουνιστικού Κόμματος Κύπρου και του ΑΚΕΛ. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

[7] Στην ουσία, αποτελεί όργανο έκφρασης της Δημοκρατικής Ένωσης. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

[8] Η ημερήσια πολιτική εφημερίδα *Akın* κυκλοφορεί από το 1962 έως το 1964. Ιδιοκτήτης και εκδότης της είναι ο Kemal Akıncı. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

Bozkurt[9] *(Γκρίζος Λύκος), Halkın Sesi*[10] *(Φωνή του Λαού),* και *Nacak*[11] *(Πέλεκυς).*

Στην πράξη, αυτό που επιχειρείται στην εργασία είναι να αξιοποιηθεί η ιστορική μελέτη για τη σύγχρονη ιστορία της Κύπρου και να εξεταστούν σε βάθος γεγονότα της περιόδου μέσα από τον καθημερινό Τύπο. Ταυτόχρονα, στη βάση του πολιτικού λόγου της κάθε κοινότητας, γίνεται προσπάθεια ανάδειξης του ιδεολογικού πλαισίου εντός του οποίου η κάθε κοινότητα αντιμετωπίζει το κοινό κυπριακό κράτος.

Το κλειδί για την ανάγνωση και ανάλυση του πολιτικού λόγου των κοινοτήτων εντοπίζεται σε δύο σημεία:

Πρώτον, στον τρόπο με τον οποίο περιγράφονται στον ημερήσιο Τύπο τα γεγονότα που αφορούν το κράτος και τις προσλήψεις των δύο κοινοτήτων για το ίδιο.

Και, δεύτερον, στη δυναμική της αναπαραγωγής των ειδήσεων. Δηλαδή, στον τρόπο με τον οποίο ένα γεγονός που παρουσιάζεται σε μια

---

[9] Η *Bozkurt* κυκλοφορεί για πρώτη φορά στις 26 Οκτωβρίου 1951, με ιδιοκτήτη τον Cemal Togan και αρχισυντάκτη τον Sadi Togan. Στην αρθρογραφία της υπεραμύνεται του κεμαλισμού και υποστηρίζει ότι για να ορθοποδήσει η τουρκοκυπριακή κοινότητα στο νησί πρέπει να εξελιχθεί σε οικονομική δύναμη. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

[10] Η *Halkın Sesi* είναι η μακροβιότερη τουρκοκυπριακή εφημερίδα. Εκδίδεται ανελλιπώς από τις 14 Μαρτίου 1942. Ιδρυτής της ήταν ο Fazil Küçük, ο οποίος το 1960 έγινε Αντιπρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρόκειται για ακραία εθνικιστική εφημερίδα και υποστήριζε μέχρι και το 2005 την πολιτική του καθεστώτος Denktaş. Επικρίνει, όμως, κατά καιρούς την Άγκυρα, θεωρώντας την υπεύθυνη για την κακή οικονομική κατάσταση στα κατεχόμενα και για τα κοινωνικά προβλήματα που προκαλούνται από την παρουσία των εποίκων. Τέλος, απορρίπτει κάθε είδους επαναπροσέγγιση. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

[11] Η *Nacak,* εβδομαδιαία πολιτική εφημερίδα, ιδρύεται το 1959 και κυκλοφορεί ανελλιπώς έως το 1963, οπότε και αναστέλλει τη λειτουργία της. Ανήκει στην *Ομοσπονδία Τουρκοκυπριακών Ιδρυμάτων (Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu),* της οποίας βασικό στέλεχος είναι ο μετέπειτα ηγέτης της κοινότητας – αλλά και του ψευδοκράτους - Rauf Denktaş. (Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας).

ελληνοκυπριακή ή τουρκοκυπριακή εφημερίδα αναπαράγεται την επόμενη κιόλας ημέρα σε έντυπο της άλλης κοινότητας.

Αυτή η ακριβώς η αναπαραγωγή αποτελεί την ηχώ που εξελίσσεται σε καθοριστικό παράγοντα για τη διαμόρφωση του πολιτικού λόγου των δύο κοινοτήτων. Στην πράξη, αποδεικνύει πως οι δύο κοινότητες λειτουργούν ως συγκοινωνούντα δοχεία, αφού οι εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στη μία, παράγουν αποτελέσματα και στην άλλη κοινότητα, αναλόγως του τρόπου με τον οποίον παρουσιάζονται διά των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης της εποχής. Κι αυτό συνεπάγεται την καλλιέργεια μιας διαλεκτικής σχέσης ανάμεσα στις δύο πλευρές.

Τα προβλήματα, όμως, αρχίζουν να αυξάνονται, όταν ένα γεγονός παρουσιάζεται στην άλλη πλευρά επενδεδυμένο με εθνικιστική ρητορική. Όπως θα δούμε στη συνέχεια, αυτό συμβαίνει συχνά και επιβεβαιώνει την εργαλειοποίηση του Τύπου από τις επιμέρους πολιτικές ηγεσίες των κοινοτήτων, με στόχο να διαδοθούν οι δικές τους αντιλήψεις για την ταυτότητα και τη λειτουργία του κυπριακού κράτους. Κατ' επέκταση, στον Τύπο αποτυπώνεται η άποψη των κοινοτήτων για τη συνύπαρξή τους στον κυπριακό χώρο και τη διεκδίκηση της ορθής διαχείρισης των κρατικών υποθέσεων. Επομένως, ο Τύπος της υπό εξέταση περιόδου αποτελεί πολύτιμη πηγή και οδηγό έρευνας για τη συγκεκριμένη διατριβή.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Η Κύπρος, λόγω της γεωγραφικής θέσης της, στο ανατολικό τμήμα της λεκάνης της Μεσογείου, είχε - και συνεχίζει να έχει - μεγάλη σημασία για την ιστορία, τόσο του ίδιου του χώρου όσο και των ανθρώπων που διαβιούν σε αυτόν. Στη διάρκεια των αιώνων, η Κύπρος αποτελεί πεδίο διαφορετικών συγκρούσεων στην ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής, άλλοτε στο επίκεντρο και άλλοτε στο περιθώριο των εξελίξεων, πραγματικότητα που της αποδίδει ρόλο δυσανάλογο για το γεωγραφικό μέγεθός της. Μεταξύ άλλων, αποτελεί από πάντα κομβικό σημείο των εμπορικών διαδρομών από την Ευρώπη προς την Αραβική χερσόνησο, την Ασία και την Αφρική, και αντίστροφα.

Η ευρύτερη περιοχή χαρακτηρίζεται από συνεχείς συγκρούσεις και ανταγωνισμούς. Λόγω των πλεονεκτημάτων που θα εξασφάλιζε σε εκείνους που θα αποκτούσαν τον έλεγχό της, η Κύπρος συμπεριλαμβάνεται στα σχέδια πολλών ηγεμόνων. Ορόσημο για την κυπριακή ιστορία αποτελεί το έτος 1571, όταν η Οθωμανική Αυτοκρατορία καταλαμβάνει το νησί[12]. Είναι η περίοδος διακυβέρνησης του σουλτάνου

[12] Για την οθωμανική περίοδο της ιστορίας της Κύπρου ενδεικτικά βλ. Sia Anagnostopoulou, "Les Rapports de l' Eglise Orthodoxe Avec le Kapudan Pacha (fin du xviiième début xixème siècle)", Elizabeth Zachariadou (ed.), *The Kapudan Pasha, His Office and His Domain*, Rethymnon 2002, σσ. 265 - 289, Michalis Michael, Matthias Kappler, Gavriel Eftihios (επ.), *Ottoman Cyprus. A Collection of Studies on History and Culture*, Wiesbaden 2009, Michael N. Michalis, Tassos Anastassiades, Chantal Verdeil (ed.), *Ottoman Religious Communities, State and Colonialism in the second half of the nineteenth century*, Berlin 2015, George Hill, *A History of Cyprus,* vol. III, Cambridge 1952, Evangelia Balta, Theoharis Stavridis, Ioannis Theocharidis (ed.), *Histories of Ottoman Larnaca*, Istanbul 2012, Ali Eftal Özkul, *Kıbrıs'ın Sosyo-Ekonomik Tarihi 1726 – 1750 (Η Κοινωνικο-Οικονομική Ιστορία της Κύπρου 1726 – 1750),* İstanbul 2002, Theoharis Stavridis, *Studies on the History of Cyprus under Ottoman Rule*, Istanbul

Σελίμ Β' (1566-1574)[13]. Την περίοδο αυτή, η Οθωμανική Αυτοκρατορία βρίσκεται στην αρχή των μεγάλων διαφοροποιήσεων στο οικονομικό της σύστημα, γεγονός που σημαίνει ότι η Κύπρος δεν γνώρισε ουσιαστικά το κλασικό οικονομικό και πολιτικό σύστημα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας[14].

Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν, η κατάκτηση της Κύπρου από τα στρατεύματα του Σελίμ Β' έγινε αφού προηγήθηκε η κατάληψη της Αιγύπτου (1517), η εκδίωξη των Ιωαννιτών Ιπποτών από τη Ρόδο (1522) και η κατάληψη της Χίου (1566). Οι κινήσεις αυτές των Οθωμανών, αποσκοπούσαν στην ισχυροποίησή τους στη Μεσόγειο και στην αποτελεσματική προστασία των εμπορικών τους πλοίων. Η διαφύλαξη των εμπορικών δρόμων για τα οθωμανικά πλοία και η διατήρηση εύκολης πλεύσης από και προς τις οθωμανικές πια περιοχές της Αιγύπτου, ήταν ο σημαντικότερος λόγος που οδήγησε τους Οθωμανούς να αποφασίσουν την κατάληψη της Κύπρου. Η κατάκτηση της Κύπρου εξασφάλιζε την προστασία των οθωμανικών πλοίων, αφού, κουρσάρικα πλοία των Φράγκων που αγκυροβολούσαν στο νησί, εξορμούσαν κατά των πλοίων που μετέφεραν προμήθειες από Συρία και Αίγυπτο προς την Κωνσταντινούπολη. Ο σημαντικός θαλάσσιος δρόμος Αλεξάνδρειας – Κωνσταντινούπολης δεν ήταν ασφαλής για τα οθωμανικά πλοία, όσο η Κύπρος αποτελούσε καταφύγιο κουρσάρων. Οι προμήθειες που τα πλοία αυτά μετέφεραν, ήταν ζωτικής σημασίας για την οικονομία της πρωτεύουσας αλλά και ολόκληρης της αυτοκρατορίας, ενώ, η Συρία και η

2012, Jennings C. Ronald, *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World (1571-1640)*, New York - London 1993, Harry Luce, *Cyprus Under the Turks, 1571-1878*, London 1989.

[13] Χαλίλ Ιναλτζίκ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή, 1300-1600,* Αθήνα 1995, σσ. 109 – 116.

[14] Για την οθωμανική περίοδο της Κύπρου, βλ. επίσης Ahmed Gazioğlu, *The Turks in Cyprus. A Province of the Ottoman Empire (1571 – 1878),* London 1990 και Ελισάβετ Ζαχαριάδου, *Η Κύπρος κατά τον πρώτον αιώνα της οθωμανικής κατοχής (1570 – 1670),* Λευκωσία 1997.

Αίγυπτος χαρακτηρίστηκαν ως δύο από τις πλουσιότερες οθωμανικές επαρχίες. Ακόμα, ένταξη της Κύπρου στην οθωμανική επικράτεια, σήμαινε εκτοπισμό της Δύσης από τη νοτιονατολική Μεσόγειο και απομάκρυνση του κινδύνου που η παρουσία των δυτικών δυνάμεων σήμαινε για τις οθωμανικές περιοχές.

Από τα μέσα του 19ου αιώνα, η Βρετανική Αυτοκρατορία, με την κυριαρχία της στην περιοχή των Ινδιών, γίνεται η μεγαλύτερη αποικιακή δύναμη, καθώς αποτελεί έναν εκ των κυριοτέρων εκφραστών της ευρωπαϊκής επεκτατικής πολιτικής και έχει υπό την κατοχή της δεκάδες υπερπόντιες κτήσεις. Η ναυτική της ισχύς, καθώς και η ραγδαία οικονομική της ανάπτυξη, κυρίως εξαιτίας της Βιομηχανικής Επανάστασης, την καθιστούν ρυθμιστή πολλών καταστάσεων[15].

Στα τέλη του 19ου αιώνα, όταν τη διακυβέρνηση της Αυτοκρατορίας αναλαμβάνει ο συντηρητικός Πρωθυπουργός Ντισραέλι[16], το κυριότερο πεδίο άσκησης της βρετανικής εξωτερικής πολιτικής είναι η Εγγύς και Μέση Ανατολή. Το Λονδίνο αρχίζει σταδιακά να εξαγοράζει μετοχές από την εταιρεία διαχείρισης της διώρυγας του Σουέζ στην Αίγυπτο, καταφέρνοντας με τον τρόπο αυτό να αναμιχθεί ενεργά στις εξελίξεις και τα γεγονότα της ευρύτερης περιοχής. Παράλληλα, προσφέρει αμέριστη στήριξη στην Υψηλή Πύλη, αφού επιθυμεί την ακεραιότητα του οθωμανικού κράτους και τη λειτουργία του ως φύσει και θέσει εμπόδιο στην προσπάθεια της Ρωσίας να επεκταθεί νοτιότερα.

[15] Andrekos Varnava, *British Imperialism in Cyprus, 1878 – 1915: The Inconsequential Possession*, Manchester 2009, Adamantia Pollis, "Intergroup Conflict and British Colonial Policy: The Case of Cyprus", Comparative Politics, vol. 5, No. 4, New York 1973, σ. 575 – 599, Αλέξης Ηρακλείδης, *Το Κυπριακό: Σύγκρουση και Επίλυση*, Αθήνα 2002, σ. 251 – 265, John Reddaway, *Burdened with Cyprus: The British Connection*, London 1986, Charles Foley, *Island in Revolt*, London 1962, Robert Holland, *Britain and the Revolt in Cyprus 1954 – 1959*, Oxford 1998.
[16] Ενδεικτικά βλ. Robert Blake, *Disraeli*, New York 1966.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, στα παρασκήνια του Συνεδρίου του Βερολίνου το καλοκαίρι του 1878, η βρετανική κυβέρνηση, ύστερα από διάφορες διαπραγματεύσεις, υπογράφει συμφωνία με τους Οθωμανούς για την ενοικίαση της διοίκησης Κύπρου[17]. Στο πλαίσιο αυτής της Συμφωνίας, οι Βρετανοί αναλαμβάνουν τη διοίκηση του νησιού και σε αντάλλαγμα υπόσχονται στο σουλτάνο χορήγηση βοηθείας, σε περίπτωση επίθεσης του ρωσικού στρατού κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας[18].

Με τη συμφωνία μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που επιτεύχθηκε στο παρασκήνιο του Συνεδρίου του Βερολίνου τον Ιούνιο του 1878, ο Οθωμανός σουλτάνος εκμισθώνει τη διοίκηση της Κύπρου στη Μεγάλη Βρετανία, έναντι ετήσιου ενοικίου.[19] Με τη συμφωνία αυτή, η Οθωμανική Αυτοκρατορία κερδίζει εγγυήσεις για βοήθεια εκ μέρους των Βρετανών σε περίπτωση ρωσικής προέλασης, και η Μεγάλη Βρετανία αποκτά ένα στρατηγικό σημείο για την εξωτερική και εμπορική πολιτική της στη Μεσόγειο. Ενδεικτικά της πολιτικής του Λονδίνου σε σχέση με τις αποικίες, καθώς και με τις βλέψεις του για την Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή, είναι και τα λόγια

---

[17] Hill George, *A History of Cyprus*, τ. 4, Cambridge 1972, σ. 269.

[18] Χάιντς Ρίχτερ, *Ιστορία της Κύπρου*, τ. Α' (1878 – 1949), Αθήνα 2007. Επίσης, για την Αγγλοκρατία, βλ. Στέφανος Παπαγεωργίου, *Η πρώτη περίοδος της «Αγγλοκρατίας» στην Κύπρο (1878 – 1914), Πολιτικός Εκσυγχρονισμός και Κοινωνικές Αδράνειες*, Αθήνα 1996, Rolandos Katsiaounis, *Labour, Society and Politics in Cyprus during the Second Half of the Nineteenth Century*, Nicosia 1996, Φίλιος Ζαννέτος, *Ιστορία της νήσου Κύπρου από της αγγλικής κατοχής μέχρι σήμερον, Μετά εισαγωγής περιλαμβανούσης βραχείαν περιγραφήν της όλης ιστορίας αυτής*, τ. Α', Λάρνακα 1910, Φίλιος Ζαννέτος, *Ιστορία της νήσου Κύπρου από της αγγλικής κατοχής μέχρι σήμερον, Μετά εισαγωγής περιλαμβανούσης βραχείαν περιγραφήν της όλης ιστορίας αυτής*, τ. Β', Λάρνακα 1911.

[19] Για τη συμφωνία μεταξύ Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και Μεγάλης Βρετανίας και τη μεταβίβαση της Κύπρου, βλ. George Hill, *A History of Cyprus*, τ. 4, *ό.π.*, Cambridge 1972, Rıfat Uçarol, "Osmanlı Devleti'nin Kıbrıs'ı İngiltere'ye Devri (1878)" («Ο κύκλος της Κύπρου από το οθωμανικό κράτος προς την Αγγλία»), Ali Ahmetbeyoğlu, Erhan Afyoncu (ed.), *Dünden Bügüne Kıbrıs Meselesi (Το κυπριακό πρόβλημα από το χθες στο σήμερα)*, İstanbul 2001, σσ. 121-158, Γεώργιος Γεωργαλλίδης, «Τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας στην Κύπρο, η μεταβίβαση του νησιού από την Τουρκία στη Μεγάλη Βρετανία και οι επιπτώσεις της», *Η ζωή στην Κύπρο*, Λευκωσία 1984, σσ. 15-31.

Βρετανού αξιωματούχου σε σεϊχηδες του Περσικού Κόλπου, όταν τους είπε ότι «[...] Ήμασταν εδώ προτού καμιά άλλη Δύναμη του σύγχρονου κόσμου εμφανιστεί καν στην περιοχή. Βρήκαμε αταξία και δημιουργήσαμε τάξη [...]. Ανοίξαμε τις θάλασσες αυτές στα πλοία όλου το κόσμου και καταφέραμε να ανεμίζουν οι σημαίες του εν ειρήνη [...]. Η ηρεμία των νερών αυτών πρέπει να διατηρηθεί. Η ανεξαρτησία σας θα συνεχίζει να υφίσταται.. Και η επιρροή της Βρετανικής Κυβέρνησης πρέπει να παραμείνει ανώτερη».[20]

Η Κύπρος, λοιπόν, εντάχθηκε στην κυριότερη αρτηρία εμπορίου της Μεγάλης Βρετανίας που ξεκινούσε από την Ινδία και κατέληγε στο Γιβραλτάρ. Η βρετανική πολιτική απέβλεπε στην απόκτηση της Κύπρου πολύ πριν το 1878, όχι μόνο εξαιτίας της προέλασης των ρωσικών στρατευμάτων και της αδυναμίας της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας να συγκρατήσει τη Ρωσία μακριά από τη Μεσόγειο Θάλασσα αλλά και για ενδυνάμωση της βρετανικής παρουσίας στο χώρο αυτό, καθώς και στον έλεγχο της Μέσης Ανατολής. Όπως σημείωνε και ο Βρετανός Πρωθυπουργός σε επιστολή του προς τη Βασίλισσα Βικτωρία, στις 5 Μαΐου 1878, «[...] εάν η Κύπρος εκχωρηθεί από την Υψηλή Πύλη στην Μεγαλειότητά σας, και την ίδια στιγμή η Αγγλία προχωρήσει σε μια συμμαχία με την Τουρκία που να εγγυάται την Ασιατική Τουρκία από την ρωσική εισβολή, η δύναμη της Αγγλίας στη Μεσόγειο θα αυξηθεί και η αυτοκρατορία των Ινδιών της Μεγαλειότητάς σας, θα ενδυναμωθεί».[21]

---

[20] Για την πολιτική της Μεγάλης Βρετανίας σε σχέση με τα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, βλ. Marian Kent, "Great Britain and the End of the Ottoman Empire, 1900-23", Marian Kent (ed.), *The Great Powers and the End of the Ottoman Empire*, London 1996, σσ. 172-205.

[21] Sonyel Salahi, "İngiltere Dışişleri Bakanlığı Belgelerine Göre: Osmanlı Padışahı Abdülhamit 48 Saat İçinde Kıbrıs'ı İngilizlere Nasıl Kiraladı" (Με βάση τα έγγραφα του Υπουργείου Εξωτερικών της Αγγλίας: Πώς ο Οθωμανός Αυτοκράτορας Αμπντουλχαμίτ νοίκιασε την Κύπρο στους Άγγλους μέσα σε 48 ώρες»), *Belleten*, τ. 168, İstanbul 1978, σ. 731.

Όταν το 1914 οι Οθωμανοί αποφασίζουν να συμμετάσχουν στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό των Γερμανών, η Βρετανία κηρύσσει άκυρη τη συμφωνία του 1878. Από τότε, η Κύπρος καθίσταται μέρος των κτήσεων της βρετανικής μοναρχίας. Με τη Συνθήκη της Λωζάννης[22] το 1923, και συγκεκριμένα με το 20ό άρθρο της, η νεοϊδρυθείσα Τουρκική Δημοκρατία αναγνώρισε την παραχώρηση της νήσου στη Μεγάλη Βρετανία, με αποτέλεσμα το 1925 η Κύπρος να ανακηρυχτεί επίσημα αποικία του Στέμματος, γεγονός που ουσιαστικά νομιμοποιεί την κατάσταση που ήδη είχε διαμορφωθεί από το 1914[23].

Στο μεταξύ, ύστερα από την ίδρυση του σύγχρονου ελληνικού κράτους και τη σταδιακή εθνικοποίηση της ορθόδοξης κοινότητας της Κύπρου[24], ιδιαιτέρως στη διάρκεια της Βρετανικής περιόδου[25], οι Ελληνοκύπριοι ξεκινούν προσπάθειες που θα τους οδηγούσαν στη λεγόμενη «εθνική ολοκλήρωση», δηλαδή την ένωση με την Ελλάδα. Άλλωστε, οι Ελληνοκύπριοι αντιμετωπίζουν τη Μεγάλη Βρετανία ως τη φιλελληνική δύναμη που στα μέσα του 19ου αιώνα είχε παραχωρήσει τα Επτάνησα στην Ελλάδα και, επομένως, αναμενόταν να πράξει το ίδιο και με την υπόθεση της Κύπρου[26].

---

[22] Ενδεικτικά βλ. Σκαλτσάς Κωνσταντίνος, *Η Συνθήκη της Λωζάννης, Πολιτικά και Διπλωματικά Σχόλια*, Αθήνα 1973.

[23] Και πάλι ενδεικτικά βλ. Γεώργιος Γεωργαλλίδης, «Τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας στην Κύπρο…», ό.π., Λευκωσία 1984. Επίσης, για την περίοδο 1839 – 1914, βλ. Athanassia Anagnostopoulou, «Chypre de l'ère ottomane à l'ère britannique (1839 - 1914). Le rôle de l'Église orthodoxe chypriote », *Études balkaniques*, vol. 5, Paris 1998, σσ. 143 - 183.

[24] Για το θέμα αυτό βλ. Sia Anagnostopoulou, *The passage from the Ottoman Empire to the nation – states. A long and difficult process: the Greek case*, Istanbul 2004. Επίσης, βλ. Rolandos Katsiaounis, *Labour, Society…, ό.π.,* Nicosia 1996, Andrekos Varnava, Michalis Michael (ed.), *The Archbishops of Cyprus in the Modern Age, The Changing Role of the Archbishop – Ethnarch, their Identities and Politics*, Cambridge 2013.

[25] Για την Κύπρο της βρετανικής περιόδου μέχρι και το 1926 βλ. G. S. Georghallides, *A Political and Administrative History of Cyprus, 1918-1926*, Nicosia 1979.

[26] P. N. Vanezis, *Makarios, Faith And Power,* London 1971, σ. 66.

Όλες αυτές οι κινήσεις εντάσσονται στην πολιτική του αλυτρωτισμού και της Μεγάλης Ιδέας, η οποία και απασχολούσε όλες σχεδόν τις κυβερνήσεις της Αθήνας μέχρι και το 1922, οπότε και επέρχονται σοβαρές αλλαγές στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική της χώρας. Η Μικρασιατική καταστροφή είχε ως αποτέλεσμα όχι μόνο την άφιξη περίπου 1.500.000 προσφύγων στην Ελλάδα αλλά και τη διαμόρφωση νέων οικονομικών, κοινωνικών και πολιτικών συνθηκών στο εσωτερικό της χώρας[27]. Συνέπεια όλων αυτών ήταν η εξασθένηση της ιδεολογίας του αλυτρωτισμού και, επομένως, η αντιμετώπιση της Κύπρου και των προβλημάτων της σύμφωνα με τα νέα κοινωνικοπολιτικά δεδομένα.

Το σημαντικότερο, ίσως, γεγονός της κυπριακής ιστορίας του Μεσοπολέμου ήταν η εξέγερση κατά της βρετανικής διοίκησης, στα 1931[28], εξαιτίας της μεγάλης ανέχειας και της οικονομικής κρίσης που μάστιζε τον τόπο. Εκτός αυτού, η εξέγερση εκδηλώθηκε και εξαιτίας της δυσαρέσκειας των Ελληνοκυπρίων, η οποία οφειλόταν στην αρνητική στάση της Βρετανίας τόσο στο θέμα της παραχώρησης του πλεονάσματος του φόρου υποτελείας, όσο και στο ζήτημα της Ένωσης[29].

Με τη Διάσκεψη του Λονδίνου το 1955, αρχίζουν ουσιαστικά οι διαπραγματεύσεις, οι οποίες το 1960 οδηγούν στην κυπριακή ανεξαρτησία. Ενδιαμέσως, οι Ελληνοκύπριοι στηρίζουν έναν αντιαποικιακό αγώνα εναντίον των Βρετανών, με στόχο την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Η Κυπριακή Δημοκρατία, ένας ιδιαίτερος συμβιβασμός, αποτελεί το

[27] Για την ανταλλαγή των πληθυσμών και τους πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία ενδεικτικά βλ. Γιώργος Λαμψίδης, *Οι πρόσφυγες του 1922,* Αθήνα 1982, Γιώργος Γιαννακόπουλος, «Οι Μικρασιάτες Πρόσφυγες στην Ελλάδα», *Δελτίον Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, τεύχος 9, Αθήνα 1992, σσ. 283 – 291.

[28] G. S. Georghallides, *Cyprus and the governorship of Sir Ronald Storrs: The causes of the 1931 crisis,* Nicosia 1985.

[29] Ενδεικτικά βλ. Rolandos Katsiaounis, *Labour, Society…, ό.π.,* Nicosia 1996.

αποτέλεσμα του συνεταιρισμού Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων και, φυσικά, Ελλάδας και Τουρκίας. Φυσικά, αυτή η ιστορική εξέλιξη έχει επηρεάσει μέχρι σήμερα την πραγματικότητα τόσο στον κυπριακό χώρο όσο και στις δύο «Μητέρες Πατρίδες».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

Η πραγματικότητα των εθνικισμών στον κυπριακό χώρο

1. Η ιστορική συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων

Βασικός παράγοντας για τη διαμόρφωση των εξελίξεων στον κυπριακό χώρο, αποτελούν οι σχέσεις μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού. Προφανώς, η μελέτη των διακοινοτικών σχέσεων περιλαμβάνει τη μελέτη της επαφής, της επικοινωνίας και της αλληλεπίδρασης των ατόμων σε καθημερινό επίπεδο. Όμως στην περίπτωση της Κύπρου, η πραγματικότητα είναι πολύπλοκη. Τα εθνικά σύμβολα, οι παραδοσιακές θεωρίες και αντιθέσεις, οι διαφορετικές αντιλήψεις για την ιστορία, οι διαχωρισμοί και οι παράλληλες αφηγήσεις του παρελθόντος καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό τους όρους συνύπαρξης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων[30].

Τα γεγονότα του κυπριακού παρελθόντος καταδεικνύουν την ύπαρξη δεδομένων διαφορών ανάμεσα στις δύο κοινότητες. Πολλοί ψυχαναλυτές και ψυχολόγοι που έχουν εντρυφήσει στο Κυπριακό ξεκινούν από τις πολιτιστικές και γλωσσικές διαφορές, τις οποίες ορίζουν ως αιτίες δυσπιστίας μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων[31]. Όντως, οι πολιτιστικές αποκλίσεις μπορούν υπό προϋποθέσεις να εξελιχθούν σε αίτια πολιτικών συγκρούσεων. Αλλά στην Κύπρο, οι εθνικισμοί δεν αναπτύχθηκαν εντός των κοινοτήτων στη βάση της γλωσσικής ή της θρησκευτικής διαφοροποίησης των δύο πληθυσμιακών ομάδων. Οι φορείς του ελληνικού και του τουρκικού εθνικισμού στο νησί ενεργοποιούν αυτές

[30] Ενδεικτικά για τη συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων, βλ. Σώτος Κτωρής, *Τουρκοκύπριοι, Από το περιθώριο στο συνεταιρισμό (1923 – 1960)*, Αθήνα 2013.
[31] Leonard W. Doob, "A Cyprus Workshop: An Exercise in Intervention Methodology", *The Journal of Social Psychology*, vol. 91, Philadelphia 1974, σσ. 161 – 178.

τις αποκλίσεις για να ενισχύσουν τις πολιτικές διαμάχες και να τις επενδύσουν με πολιτιστικό περιεχόμενο[32].

Έτσι, παρά τις προαναφερθείσες δεδομένες γλωσσικές, κοινωνικές και θρησκευτικές διαφορές μεταξύ των δύο κοινοτήτων του νησιού, η ολοκληρωμένη και ρεαλιστική εξέταση των μεταξύ τους σχέσεων δεν μπορεί να περιορίζεται στην διαπίστωση των προβλημάτων και αντιπαραθέσεων, οι οποίες απορρέουν από αυτές τις διαφορές. Αντίθετα, είναι αναγκαία η εξέταση όλων των παραγόντων που επηρέασαν και συνεχίζουν να επηρεάζουν τη δυναμική αυτών των σχέσεων.

Για να εξετάσει κανείς τις σχέσεις των δύο πληθυσμιακών ομάδων της Κύπρου, πρέπει να έχει υπ' όψη του ότι, στη διάρκεια της ιστορίας, η συνεργασία που αναπτύχθηκε ανάμεσά τους ήταν πολύμορφη και πολυεπίπεδη. Αυτή η συνεργασία φαίνεται ότι δεν καρποφόρησε σε επίπεδο εξουσίας, όμως δεν συνέβη το ίδιο και σε κοινωνικό επίπεδο. Στην κοινωνική της διάσταση, η συνύπαρξη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ήταν σχετικώς αρμονική, ακόμα και σε δύσκολες ιστορικές στιγμές. Ακόμα κι όταν εξαιτίας των συγκρουόμενων εθνικισμών στο νησί η κοινωνική αυτή διάσταση δεν ήταν κυρίαρχη, σε ένα επίπεδο βάσης ήταν πάντοτε υπαρκτή, καθώς και διακριτή.

Από την οθωμανική περίοδο της ιστορίας της Κύπρου μέχρι και τον πλήρη και de facto διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων το 1974, η πορεία των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων είναι κοινή και δεν θα μπορούσε να μην ήταν. Οι εμφανείς ανομοιότητες στην οικογενειακή ζωή δεν προκαλούσαν προβλήματα στην καθημερινή συμβίωση των δύο

[32] Για ενδιαφέρουσες αναλύσεις του κυπριακού πατριωτισμού και εθνικισμού, βλ. Leonard W. Doob, "Cypriot Patriotism and Nationalism", *The Journal of Conflict Resolution*, vol. 30, No. 2, 1986, σσ. 383 – 396, Rebecca Bryant, *Imagining the Modern: The Cultures of Nationalism in Cyprus,* London 2004.

κοινοτήτων. Σε πολλές περιπτώσεις, λόγω των ιστορικών εξελίξεων, τα συμφέροντά τους ταυτίζονται. Αυτό ενισχύεται και από κοινές εξεγέρσεις διαμαρτυρίας των αγροτών του νησιού κατά τα έτη 1665, 1764, 1830 και 1833, ενάντια στη βαριά φορολογία[33]. Εκτός αυτού, οι στενές οικονομικές σχέσεις ανάμεσα στις δύο κοινότητες αποτελούν βασικό χαρακτηριστικό της παραδοσιακής τους συνύπαρξης. Οι συναλλαγές των παραγωγών αγροτών με τους μεσίτες εμπόρους, ανεξαρτήτως εθνικής καταγωγής, αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της καθημερινότητας στην κυπριακή ύπαιθρο[34].

Επιπλέον, την ειρηνική συνύπαρξη των πληθυσμών το πρώτο μισό του 20ού αιώνα ενισχύει η συνεργασία οικογενειών Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στο σύστημα του «πομισιάρικου» (=από μισά). Πρόκειται για την εργασιακή σχέση μιας οικογένειας που κατέχει περισσότερες καλλιεργήσιμες εκτάσεις και λιγότερο ανθρώπινο δυναμικό, με μια άλλη οικογένεια που διαθέτει λιγότερες εκτάσεις και περισσότερους εργάτες. Τέτοιου είδους συμπράξεις ανάμεσα σε μέλη διαφορετικών κοινοτήτων παρατηρούνται μέχρι και το 1974, όταν οι πληθυσμοί χωρίζονται αναγκαστικά από την τουρκική εισβολή[35].

Στους κόλπους της εργατικής τάξης, η οποία διευρύνθηκε στη διάρκεια, καθώς και μετά, του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, παρατηρείται απρόσκοπτη συνεργασία των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων: οι δράσεις για τη διεκδίκηση των εργασιακών δικαιωμάτων είναι κοινή. Εκτός αυτού, η συνεργασία ανάμεσα στους απλούς εργάτες εγκαθιδρύεται πολύ

[33] Μιχάλης Μιχαήλ, *Οι εξεγέρσεις ως πεδίο διαπραγμάτευσης εξουσίας. Οθωμανική Κύπρος, 1804-1841*, Αθήνα 2016.
[34] Ενδεικτικά βλ. Rolandos Katsiaounis, *Labour, Society…*, *ό.π.*, Nicosia 1996.
[35] Μιχάλης Ατταλίδης, «Οι σχέσεις των Ελληνοκυπρίων με τους Τουρκοκύπριους», Γιώργος Τενεκίδης – Γιάννος Κρανιδιώτης (επ.), *Κύπρος. Ιστορίες, Προβλήματα και αγώνες του λαού της*, Αθήνα 1981, σ. 417.

νωρίτερα, στα μέσα του 1926, όταν Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι οργανώνουν τους πρώτους τοπικούς εργατικούς συλλόγους τους στη Λεμεσό[36].

Το 1941, στη δεύτερη συνδιάσκεψη της Παγκύπριας Συντεχνιακής Επιτροπής (Π.Σ.Ε.), εκπρόσωποι των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων συζητούν για τα προβλήματα του εργατικού κλάδου. Το από κοινού οργανωμένο εργατικό κίνημα δραστηριοποιείται με την ίδρυση της αριστερής Παγκύπριας Εργατικής Ομοσπονδίας (Π.Ε.Ο.), η οποία και σηματοδοτεί την έναρξη ενός περισσότερου μαζικού κινήματος εργατών που ανήκαν στις αναγνωρισμένες κοινότητες του νησιού[37].

Από όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις συνεργασίας διαφαίνεται ότι τα χαρακτηριστικά στοιχεία της παραδοσιακής αγροτικής και εργατικής κοινωνίας κυριαρχούν στην κυπριακή καθημερινότητα. Παράλληλα, καταλυτικό ρόλο διαδραματίζουν οι μεγάλες αντιθέσεις, καθώς και τα πολιτικά και ιστορικά συμβάντα ανάμεσα στην Ελλάδα και την Τουρκία, τα οποία και βρίσκουν πρόσφορο έδαφος μετάδοσης της σύγκρουσης στην Κύπρο. Στην ουσία, όλες οι αρνητικές εξελίξεις στις σχέσεις Αθήνας – Άγκυρας κατά το πρώτο μισό του 20ού αιώνα επηρεάζουν τις διακοινοτικές σχέσεις[38]. Εξάλλου, σημειώνονται επανειλημμένες τριβές μεταξύ των Τουρκοκυπρίων και των Ελληνοκυπρίων αντιπροσώπων στο Νομοθετικό Συμβούλιο[39] (από τη

---

[36] Λουκάς Κακουλλής, *Η Αριστερά και οι Τουρκοκύπριοι. Το Κυπριακό από μια άλλη σκοπιά*, Λευκωσία 1990, σ. 9. Επίσης, ενδεικτικά, βλ. Yiannos Katsourides, *The History of the Communist Party in Cyprus. Colonialism, Class and the Cypriot Left*, London 2014, Σπύρος Σακελλαρόπουλος, *Ο κυπριακός κοινωνικός σχηματισμός, 1191-2004. Από τη συγκρότηση στη διχοτόμηση*, Αθήνα 2017, Ρολάνδος Κατσιαούνης, *Η διασκεπτική 1946-1948, με ανασκόπηση της περιόδου 1878-1945*, Λευκωσία 2000.

[37] Μιχάλης Ατταλίδης, «Οι σχέσεις…», ό.π., σ. 424. Επίσης, βλ. Yiannos Katsourides, *The History of the Communist Party…, ό.π.*, London 2014.

[38] Ενδεικτικά, βλ. Peter Loizos, "Aspects of Pluralism in Cyprus", *New Community, Journal of the Commission for Racial Equality*, vol. 1 (4), London 1972, σσ. 298 – 304.

[39] Kostas Kyrris, *History of Cyprus*, Nicosia 1996, σ. 342.

σύσταση μέχρι και τη διάλυσή του, το 1931) για διάφορα θέματα - και ιδίως για το ελληνοκυπριακό αίτημα της Ένωσης με την Ελλάδα.

Οι γλωσσικές, κοινωνικές, θρησκευτικές και οι εν γένει πολιτιστικές διαφορές των εθνοτικών κοινοτήτων του νησιού δεν αποτελούν αιτίες διαμάχης και αντιθέσεων στη διάρκεια της παραδοσιακής συμβίωσής τους. Η απομάκρυνση – κατά κάποιο τρόπο – των πληθυσμών μεταξύ τους και ο μετέπειτα διαχωρισμός τους, δεν οφείλεται σε καμία περίπτωση στις προαναφερθείσες αντιθέσεις. Τα προβλήματα ανακύπτουν από τη στιγμή που οι διαφορές αυτές αποτελούν την αφετηρία για οικονομική διαφοροποίηση και αναπόφευκτα προκαλούν διενέξεις και προστριβές.

2. Οι εθνικοί αλυτρωτισμοί. Η πορεία προς το ανεξάρτητο κράτος

Κατά την οθωμανική περίοδο, ο διαχωρισμός του πληθυσμού στην Κύπρο γίνεται στη βάση του εθνοθρησκευτικού κοινοτισμού, επομένως στη βάση του θρησκευτικού διαχωρισμού[40]. Οι Βρετανοί οικοδομούν το αποικιακό πολιτικό σύστημα πάνω στον ίδιο - τον προϋπάρχοντα – κοινοτισμό, γεγονός που από μόνο του υπονομεύει κάθε συλλογική κυπριακή δράση. Η αγγλική κυριαρχία αναγνωρίζει την ύπαρξη μιας μουσουλμανικής και μιας μη μουσουλμανικής πληθυσμιακής ομάδας και αποδέχεται τους Κυπρίους όχι ως ένα ενιαίο πληθυσμιακό σύνολο αλλά ως δύο διαφορετικές και ισότιμες εθνοθρησκευτικές οντότητες[41]. Βέβαια, όπως θα εξεταστεί παρακάτω, οι όροι έθνος και εθνικισμός διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη σύγχρονη κυπριακή ιστορία, αν και απουσιάζουν από το νησί τόσο το «κυπριακό έθνος» όσο και ο «κυπριακός εθνικισμός».

Όπως αναφέρει ο Νίκος Κρανιδιώτης, η Κύπρος, τη δεκαετία του 1940, παραμένει μια βρετανική αποικία παραμελημένη, με το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού της να απασχολείται στην παραδοσιακή γεωργία, να ζει με περιορισμένα οικονομικά μέσα και να βρίσκεται αποκομμένο από

[40] Για μια ενδελεχή ανάλυση του εθνοθρησκευτικού διαχωρισμού που ανάγεται στα οθωμανικά μιλλέτια, βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, «Οι όροι μιλλέτ, γένος, έθνος, οικουμενικότητα, αλυτρωτισμός στην ελληνική ιστοριογραφία», *Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας. Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1833-2002*, Αθήνα 2004, σσ. 637-676.

[41] Για την πολιτικοποίηση του θρησκευτικού διαχωρισμού στην Κύπρο, βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960. Η «θρησκευτικοποίηση» της «κυπριακής» πολιτικής δράσης: Ένωση», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 68 – 69 - 70, Αθήνα 1999, σσ. 198 -227.

τις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις της εποχής[42]. Βεβαίως, η Αγγλοκρατία δημιουργεί σημαντικές κρατικές υποδομές και χτίζει αξιόλογο εκπαιδευτικό σύστημα. Όμως, όπως συμβαίνει και στις υπόλοιπες βρετανικές αποικίες στον πλανήτη, έτσι και στην Κύπρο οι Άγγλοι δεν εξελίσσονται σε επίσημο φορέα νεωτερικότητας για τον ντόπιο πληθυσμό[43]. Τουναντίον, επιβάλλουν σταδιακά μια ελεγχόμενου τύπου νεωτερικότητα, καθυστερώντας πρακτικά τη μετάβαση των Κυπρίων στην πραγματική νεωτερικότητα, η οποία άλλωστε είναι πρακτικώς και πολιτικώς ασύμβατη με την αποικιοκρατία. Στην πράξη, αυτή η στάση των Άγγλων καλλιεργεί σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους την περαιτέρω ανάπτυξη του κοινοτισμού και πρακτικώς εκσυγχρονίζει την οθωμανική διαίρεση, κατά τη γνωστή αρχή «διαίρει και βασίλευε». Επομένως, ο παραδοσιακός οθωμανικός κοινοτισμός επικαιροποιείται και εξελίσσεται σε μέσο για τη συνέχιση της διαίρεσης και την ταυτόχρονη εξουδετέρωση των όποιων προσπαθειών για την ανάπτυξη ενός παγκύπριου – συνεπώς και αντιαποικιακού – κινήματος. Άλλωστε, ακόμα και το 1959, λίγο πριν την υπογραφή των Συνθηκών για την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, οι Άγγλοι επιδεικνύουν απροθυμία για να προβούν σε παραχωρήσεις και να διευθετήσουν τα προβλήματα στο νησί:

> «Παρατηρηταί εν Λονδίνω θεωρούν απίθανον ταχείαν ρύθμισιν των επίμαχων κυπριακών προβλημάτων. Αγγλικοί παράγοντες δηλούν ότι είναι αδύνατον δια την Βρετανίαν να

[42] Νίκος Κρανιδιώτης, *Δύσκολα Χρόνια. Κύπρος 1950 – 1960*, Αθήνα 1981, σ. 15. Επίσης, αναλυτικά παρουσιάζει την κατάσταση το βιβλίο Ρολάνδος Κατσιαούνης, *Η διασκεπτική 1946-1948…*, *ό,π.*, Λευκωσία 2000.

[43] Σία Αναγνωστοπούλου, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960…», ό.π., σσ. 200 – 202. Επίσης, για μια σύγχρονη θεώρηση για τη νεωτερικότητα βλ. Stuart Hall, David Held, Anthony McGrew, *Modernity and its Futures*, Oxford 1992.

προβή εν Κύπρω εις περαιτέρω παραχωρήσεις, λόγω της διεθνούς καταστάσεως»[44].

Στη διάρκεια του 20ού αιώνα, η Κύπρος περιγράφεται σε ποικίλα επίπεδα: στο αποικιοκρατικό, το αντι-αποικιοκρατικό, το ελληνικό, το τουρκικό και το ελληνοτουρκικό. Όλα αυτά άλλοτε συνυπάρχουν και άλλοτε όχι. Το αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασής τους συνιστά θεμελιώδη λίθο του ίδιου του πολιτικού προβλήματος του νησιού.

Στη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας (1919 – 1922), η πολυπλοκότητα της κυπριακής πραγματικότητας καταδεικνύεται με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο: σε μια βρετανική αποικία (σ.σ. στην Κύπρο), οι Ελληνοκύπριοι γιορτάζουν το 1919 την απόβαση του ελληνικού στρατού στο λιμάνι της Σμύρνης· στην ίδια αποικία, το 1922, οι Τουρκοκύπριοι πανηγυρίζουν για τη νίκη των δυνάμεων του Μουσταφά Κεμάλ και την απομάκρυνση των Ελλήνων από τη Μικρά Ασία. Επομένως, η Κύπρος ιστορικά αναδεικνύεται σε σύμβολο, καθώς και σε χώρο συνάντησης και σύγκρουσης του ελληνικού και του τουρκικού εθνικισμού. Οι διαφωνίες ανάμεσα στις κοινότητες αναβιώνουν τον ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1922 και, στην ουσία, επικαιροποιούν τους αλυτρωτισμούς του ελληνικού και του τουρκικού έθνους για ολόκληρες δεκαετίες μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή[45].

Στο β' μισό της δεκαετίας του 1940, σημειώνονται οι πρώτες μεγάλες απεργίες της εργατικής τάξης, όπου πρωτοστατεί κυρίως η Αριστερά[46]. Τον

[44] *Φιλελεύθερος*, 1 Ιουλίου 1959.

[45] Για τη διασύνδεση της ιστορίας της Κύπρου με την Ελληνική Επανάσταση του 1821, ενδεικτικά βλ. John Koumoulides, *Cyprus and the War of Greek Independence 1821 - 1828*, Athens 1971.

[46] Για τις απαρχές της κυπριακής Αριστεράς, βλ. Γιώργος Γεωργής, Γιάννος Κατσουρίδης (επιμ.), *Η Κυπριακή Αριστερά στην Πρώτη Περίοδο της Βρετανικής Αποικιοκρατίας: Εμφάνιση, Συγκρότηση, Εξέλιξη*, Αθήνα 2012.

Ιανουάριο του 1948, το έναυσμα δίνουν οι μεταλλωρύχοι που διαμαρτύρονται εναντίον της αμερικανικών συμφερόντων Κυπριακής Μεταλλευτικής Εταιρίας, η οποία έχει τη στήριξη των αποικιοκρατών. Στις 6 Μαρτίου 1948, η Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία κηρύττει την πρώτη γενική απεργία. Σταδιακά, από την εργατική τάξη, δημιουργείται ένα αντιαποικιακό κυπριακό πλαίσιο[47]. Παρόλα αυτά, η ανατροπή των αποικιακών μηχανισμών παραμένει ημιτελής, όταν - μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο - η Κύπρος εντάσσεται «υποχρεωτικώς» στο πεδίο διεξαγωγής του Ψυχρού Πολέμου[48]. Οι προσπάθειες για την καλλιέργεια ενιαίας ταυτότητας υποσκάπτονται από τις μεταπολεμικές εξελίξεις στην Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή.

Μετά το 1955, στο προσκήνιο της ελληνοκυπριακής πλευράς δεσπόζει το ένοπλο αντιαποικιακό κίνημα της ΕΟΚΑ (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών). Πρόκειται για ένα κίνημα με σαφή και διακηρυγμένο στόχο την απομάκρυνση των Βρετανών από το νησί. Είναι αλήθεια ότι η ΕΟΚΑ κατορθώνει να «ριζοσπαστικοποιήσει» σημαντικό τμήμα της ελληνοκυπριακής κοινότητας. Η απήχησή της στους κόλπους της ελληνοκυπριακής κοινότητας εντυπωσιάζει τους διεθνείς αναλυτές της εποχής[49].

Η δράση και τα αποτελέσματα του αγώνα της ΕΟΚΑ δεν αποτελούν αντικείμενο μελέτης της παρούσας διατριβής. Παρόλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί ότι η ιδεολογία της ΕΟΚΑ είναι εθνοκεντρική. Λόγω των

---

[47] Ιδιαίτερη αναφορά στην προσπάθεια της Αριστεράς να διαμορφώσει ένα νέο κυπριακό πλαίσιο και να υπερβεί τις διαχωριστικές γραμμές Ελληνοκυπρίων – Τουρκοκυπρίων κάνει ο Ρολάνδος Κατσιαούνης. Βλ. Ρολάνδος Κατσιαούνης, *Η διασκεπτική…, ό.π.*, Λευκωσία 2000.

[48] Για την περίοδο 1946 – 1959, ενδεικτικά βλ. Crouzet François, *Le conflit de Chypre, 1946 – 1959*, Bruxelles 1973.

[49] Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν διαδοχικά δημοσιεύματα της γερμανικής εφημερίδας *Frankfurter Allgemeine Zeitung* για την απήχηση της ΕΟΚΑ και τα κατορθώματά της έναντι των αποικιοκρατών.

συνθηκών της εποχής, αυτή η ιδεολογία οικοδομείται και στη βάση του ελληνικού αλυτρωτισμού της περιόδου 1919 – 1922. Ο κύριος σκοπός είναι η με κάθε τρόπο απομάκρυνση των αποικιοκρατών από το νησί. Παράλληλα, σε έτερο σκοπό της οργάνωσης αναδεικνύεται και η μετέπειτα ελληνοποίηση του κυπριακού χώρου, μέσω της ενσωμάτωσής του στην ελληνική επικράτεια. Βέβαια, λόγω της ιδεολογίας και των επιλογών του Γεωργίου Γρίβα[50], αποκλείονται από την οργάνωση οι Αριστεροί Ελληνοκύπριοι[51], καθώς και οι Τουρκοκύπριοι, με αποτέλεσμα να αποδυναμώνεται η συλλογικότητα της διεκδίκησης εναντίον των Βρετανών αποίκων. Επομένως, η Ένωση, από λαϊκό και συλλογικό αίτημα των Ελληνοκυπρίων, λειτουργεί δευτερευόντως ως δείκτης μέτρησης της εθνικοφροσύνης του πληθυσμού.

Ο αγώνας της ΕΟΚΑ έχει δύο κλάδους: τον αντιαποικιακό και τον σχηματικά ενδοκοινοτικό – αντικομμουνιστικό[52]. Οι εθνικοαπελευθερωτικές οργανώσεις της εποχής που δρουν στο όνομα του έθνους, δρουν συχνά και εναντίον όσων διαφωνούν με τη δράση τους. Οι δολοφονίες Ελληνοκυπρίων κομμουνιστών[53] από την ΕΟΚΑ, με το αιτιολογικό της εθνικής προδοσίας, είναι περισσότερες από εκείνες των

[50] Απόστρατος συνταγματάρχης του Ελληνικού Στρατού, γνωστός στον ελλαδικό χώρο ως ηγέτης της αντικομμουνιστικής οργάνωσης των Χιτών.

[51] Ο Γρίβας σε επιστολή του προς το Μακάριο, το 1957, αναφέρει: «Διά τους κομμουνιστάς έπρεπε να είχε εφαρμοσθή η αρχή την οποία υπέδειξα ευθύς εξ αρχής, άμα τη εμφανίσει των εις το πολιτικόν πεδίον, εκ της αφανείας εις ην καταδίκασαν εαυτούς διά των πράξεών τους, δηλαδή να κτυπηθούν, να ταπεινωθούν, ώστε να μη δύνανται να προβληθούν ούτε επί του πολιτικού ούτε επί του αγωνιστικού πεδίου». Βλ. Σπύρος Παπαγεωργίου, *ΑΚΕΛ, Το άλλο ΚΚΕ,* Αθήνα 1984, σ. 335. Εξάλλου, η προσκείμενη στο ΑΚΕΛ Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία (ΠΕΟ) αποκηρύττει τον αγώνα της ΕΟΚΑ, τον χαρακτηρίζει δεξιό και ανακοινώνει ότι δύναται να δημιουργήσει εχθρότητες και χάσμα ανάμεσα σε Έλληνες και Τούρκους. Βλ. Νίκος Κρανιδιώτης, *Τα Δύσκολα…, ό.π.,* σ. 75.

[52] Ενδεικτικά, βλ. Maurice Goldbloom, "United States Policy in Post-War Greece", Richard Clogg, George Yiannopoulos (ed.), *Greece Under Military Rule,* London 1972, σσ. 228-254.

[53] Ενδιαφέροντα στοιχεία παραθέτει στο βιβλίο του ο Μαρκίδης. Kyriakos Markides, *The Rise and Fall of the Cyprus Republic,* New Haven and London, 1977.

Άγγλων[54]. Σταδιακά, η ΕΟΚΑ αναδεικνύει χαρακτηριστικά που παραπέμπουν στον ελληνικό αλυτρωτισμό και τη θρησκευτική παράδοση. Στην ουσία, το «θεόδοτο δώρο» της Ένωσης αποτελεί τον υπέρτατο σκοπό και η διεκδίκησή του οδηγεί την ελληνοκυπριακή κοινότητα στην αποξένωσή της, ως ένα βαθμό, από τη λεγόμενη «κυπριακότητά» της, από την κυπριακή της ιδιότητα - ταυτότητα. Σε μια εποχή όπου τα αντιαποικιακά κινήματα εκφράζουν κατεξοχήν κοινωνικά αιτήματα, οι διεκδικήσεις τουλάχιστον του μεγαλύτερου τμήματος της ΕΟΚΑ δεν είναι πάντα συνδεδεμένες με τις γενικότερες κοινωνικές διεκδικήσεις. Στην ουσία, λοιπόν, το ιδιότυπο στοιχείο της αντιαποικιακής ΕΟΚΑ είναι η διττή της υπόσταση: είναι ταυτόχρονα αντιαποικιακή-απελευθερωτική και εθνοκεντρική. Έτσι, άλλωστε, συμβαίνει με όλες τις παρόμοιες οργανώσεις στον 20ό αιώνα. Επομένως, εκτός από την αποτίναξη του βρετανικού ζυγού, η Ένωση βρίσκεται στην πρώτη γραμμή, γεγονός που καθιστά συνάμα αλυτρωτικό τον αγώνα των ετών 1955 – 1959.

Ο αγώνας της ΕΟΚΑ κυριαρχεί στα περισσότερα πρωτοσέλιδα των ελληνοκυπριακών εφημερίδων, κατά την περίοδο 1955 – 1959, επί καθημερινής βάσης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το πολυήμερο αφιέρωμα του Φιλελεύθερου, το 1959, στον αγώνα της ΕΟΚΑ και τις ηρωικές πράξεις των μελών της. Το αφιέρωμα έχει τίτλο «Το χρονικό του επικού τετραετούς αγώνος» και φιλοξενεί μαρτυρίες και περιγραφές από τα πεδία των μαχών της περιόδου 1955 – 1959. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το σχετικό δημοσίευμα της 23ης Αυγούστου 1959, λίγο καιρό πριν την επίσημη εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στο πρωτοσέλιδο

[54] Οι Ελληνοκύπριοι νεκροί πολίτες ανέρχονται σε 203 και οι Ελληνοκύπριοι αστυνομικοί σε 15. Αντίθετα, οι νεκροί Άγγλοι πολίτες φτάνουν τους 27 και οι Άγγλοι στρατιωτικοί και υπάλληλοι τους 105. Βλ. Μακάριος Δρουσιώτης, *ΕΟΚΑ, Η Σκοτεινή όψη,* Αθήνα 1998, σσ. 218 – 223. Ευάγγελος Αβέρωφ – Τοσίτσας, *Ιστορία Χαμένων Ευκαιριών*, Αθήνα 1982, τ. Α', σ. 239.

αφιέρωμα, το άρθρο με τίτλο «Μάρκος Δράκος, ο τρόμος των Άγγλων στα βουνά του Κύκκου»[55] περιγράφει με γλαφυρό τρόπο τις πράξεις του μεγάλου αγωνιστή. Στο κείμενο, που περιέχει αφήγηση συμπολεμιστή του Δράκου, ο αρθρογράφος τονίζει ότι ο αγώνας της ΕΟΚΑ «ξαναζωντάνεψε στην ελληνική Κύπρο το επικό ’21 και μπροστά του στάθηκε με θάμβος η Οικουμένη»:

> «Μάρκος Δράκος […]. Ομοούσιος του Αυξεντίου και του Μάτση […]. Μαύρ’ είν’ η νύχτα στα βουνά, στους βράχους πέφτει χιόνι, μες στ’ άγρια στα σκοτεινά στις τράχες πέτρες στα στενά ο κλέφτης ξεσπαθώνει. Μ’ αυτό το λαϊκό τραγούδι της Ελληνικής παλληκαριάς και της αντρειωσύνης, γαλουχήθηκαν οι ηρωικοί πολεμιστές του ’21. Με ρίγη πατριωτικής συγκίνησης το τραγούδησαν παιδιά οι Αυξεντίου, οι Μάτσηδες, οι Μάρκοι Δράκοι, και το ξαναζωντάνεψαν σ' όλο το μεγαλειώδες κι’ επικό του περιεχόμενο στις μέρες μας, στα βουνά του Μαχαιρά και του Πενταδακτύλου, στα θρυλικά κορφοβούνια του Κύκκου, στ’ άλκιμά τους νειάτα.
>
> Έτσι ξαναζωντάνεψε στην Ελληνική Κύπρο το επικό ’21 και μπροστά του στάθηκε με θάμβος η Οικουμένη. Αντάρτης, κλέφτης, παλληκάρι πάντα ο Ελληνικός λαός ανάστησε πάλιν στο πρόσωπο των ηρωικών παιδιών της Κύπρου μεγαλεία αντάξια των παληών».

Η ίδια εφημερίδα, λίγες ημέρες αργότερα, στις 6 Σεπτεμβρίου 1959, παρουσιάζει τη δράση άλλου αγωνιστή, του Χρίστου Κκέλη, χαρακτηρίζοντάς τον ως «το ατρόμητο παλληκάρι της ΕΟΚΑ στην

[55] «Το χρονικό του επικού τετραετούς αγώνος», *Φιλελεύθερος*, 23 Αυγούστου 1959.

Πάφο»[56]. Στο ίδιο μήκος κινούνται και οι επετειακές αναφορές του Φιλελεύθερου κατά την επέτειο της 1ης Απριλίου 1960:

> «Εις ανάμνησιν της ημέρας ενάρξεως του εθνικού απελευθερωτικού αγώνος συμβολικαί εκκωφαντικαί εκρήξεις εδόνησαν την νύκτα όλην την Κύπρον. Ο Εθνάρχης Μακάριος διεκήρυξε στην εορτήν της ΟΧΕΝ: Θεωρώ εθνικόν καθήκον και υποχρέωσίν μου να μη επιτρέψω, όσον από εμέ εξαρτάται, την εκμετάλλευσιν του Κυπριακού λαού από φαύλους και πατριδοκαπήλους».[57]

Επιπλέον, το κύριο άρθρο του Χριστόδουλου Παπαχρυσοστόμου, την ίδια ημέρα, αναφέρει:

> «Μεγάλαι στιγμαί υπάρχουν εις την ζωήν όλων των Λαών. Είναι εκείναι τας οποίας η βιολογική Ειμαρμένη, υπό συνθήκας έξω του συνήθους, παρασκευάζει εις τους Λαούς, καλούσα τούτους να ανέλθωσιν εις το απόγειον της ιστορικής των ζωής. Εις τους Λαούς απόκειται να λάβωσι τας μεγάλας αποφάσεις διά την αξιοποίησιν των μεγάλων στιγμών. Αι μεγάλαι αυταί αποφάσεις δεν υπάρχουν εις την ζωήν όλων των Λαών.
>
> Η Πρώτη Απριλίου αποτελεί την μεγάλην στιγμήν και συγχρόνως την μεγάλην απόφασιν εις την ζωήν της Κύπρου. […] Οι αρχηγοί (σ.σ. της ΕΟΚΑ) είχαν ορκισθεί Ελευθερία Ή

[56] «Το χρονικό του επικού τετραετούς αγώνος», *Φιλελεύθερος*, 6 Σεπτεμβρίου 1959. Κατά τη συγκεκριμένη περίοδο, υπάρχει σχεδόν καθημερινή δημοσίευση κειμένου που φέρει το συγκεκριμένο τίτλο και αναφέρεται στα γεγονότα του αντιαποικιακού αγώνα.
[57] *Φιλελεύθερος*, 1 Απριλίου 1960.

Θάνατος. […] Η Πρώτη Απριλίου ανέτρεψεν τον ρυθμόν της ιστορίας της Νήσου»[58].

Η επίκληση ηρωικών αναφορών και η προβολή της ιστορίας του αγώνα της ΕΟΚΑ, καθιστά τον ίδιο τον Τύπο φορέα της διερμηνείας των - υπονοουμένων ή ξεκάθαρων - μηνυμάτων της οργάνωσης. Βεβαίως, ο Τύπος της εποχής λειτουργεί με διπλό ρόλο. Αφ' ενός, προβάλλει τα ιδεώδη του αγώνα της ΕΟΚΑ και κρατά ζωντανή την ιστορία του αγώνα 1955 – 1959. Αφ' ετέρου, διαμορφώνει και συντηρεί το πλαίσιο για τη διατήρηση του ηρωικού κλίματος και των συνθημάτων της ΕΟΚΑ στη συλλογική συνείδηση της ελληνοκυπριακής κοινότητας.

Παράλληλα, η σύνδεση και ο παραλληλισμός της περιόδου 1955 – 1959 με την Ελληνική Επανάσταση του 1821 εκσυγχρονίζει τα αιτήματα για ανεξαρτησία και ίδρυση εθνικού κράτους. Μόνο που οι πολιτικές, πληθυσμιακές και κοινωνικές συνθήκες της οθωμανικής Ελλάδας των αρχών του 19ου αιώνα διαφέρουν από εκείνες που επικρατούν στην Κύπρο 140 χρόνια αργότερα. Επομένως, ο εκσυγχρονισμός των αιτημάτων είναι εντελώς ιδιόμορφος και φέρει περισσότερο συναισθηματικό – εθνοκεντρικό παρά πραγματιστικό χαρακτήρα.

Οι εφημερίδες της Αριστεράς, όπως η Χαραυγή, αναφέρονται λιγότερο συχνά στην Οργάνωση. Οι θέσεις της Αριστεράς και η αντικομμουνιστική επιλογή του Γεώργιου Γρίβα, τοποθετούν την ίδια την παράταξη σε ένα άλλο πλαίσιο. Βέβαια, η πλειονότητα του ελληνοκυπριακού Τύπου – η οποία είναι και υπέρ της Ένωσης – ακολουθεί την παραπάνω τακτική και καθίσταται σημαντικός χώρος ερμηνείας της ιστορίας και των γεγονότων.

[58] «Η 1η Απριλίου», *Φιλελεύθερος*, 1 Απριλίου 1960.

Φωτογραφίες που απεικονίζουν το Γρίβα μαζί με συναγωνιστές του σε απομακρυσμένες και ασφαλείς περιοχές της ορεινής Κύπρου, δημοσιεύονται σε όλες τις κυπριακές εφημερίδες, κατά τη διάρκεια του ένοπλου αγώνα[59]. Μετά το τέλος του αγώνα, σε κύριο άρθρο της Ελευθερίας, αναφέρεται ότι η ειρήνη που έχει φέρει η ΕΟΚΑ στην Κύπρο δεν εκτιμάται από την πλευρά της κυβέρνησης, με αποτέλεσμα η τελευταία να διατηρεί τα «Έκτακτα Μέτρα» και το 1959:

> «Ούτε προσχήματα δεν δύναται να προβάλη τώρα η Κυβέρνησις διά την διατήρησιν του οικτρού καθεστώτος, το οποίον ονομάζει «Έκτακτα Μέτρα». Μέχρι τούδε επροφασίζετο ότι την επιβολήν των «Μέτρων» τούτων καθίστα αναγκαίαν η «βία της ΕΟΚΑ» και δεν εδίσταζε να διακηρύττη ότι ταύτα θα κατηργούντο ευθύς ως η «βία» αύτη δεν θα υπήρχε. Λοιπόν, η ΕΟΚΑ προσέφερεν ειρήνη και από της ιδικής της πλευράς ουδεμία δράσις σημειούται. Ποία όμως είναι η απάντησις της Κυβερνήσεως εις την γενναίαν χειρονομίαν της ΕΟΚΑ; Ουδεμία. Η μάλλον θα ηδύνατο να λεχθή ότι εσημειώθη και οπισθοδρόμησις, αφού την ιδίαν ημέραν, κατά την οποίαν είχε κυκλοφορήσει το ιστορικόν περί ειρηνεύσεως φυλλάδιον της ΕΟΚΑ, η Κυβέρνησις διέκοπτε τον έστω σταγονομετρικόν ρυθμόν των εκ των κρατητηρίων απολύσεων».[60]

Δύο μήνες αργότερα, η ίδια εφημερίδα, με αφορμή τη λήξη του αγώνα της ΕΟΚΑ, αναφέρει χαρακτηριστικά: «ευγνωμονούμεν τους ήρωας και μάρτυρας, κλίνομεν ευλαβικά το γόνυ ενώπιον του Διγενή»[61]. Ακόμη,

[59] Κυρίως σε φύλλα των εφημερίδων *Φιλελεύθερος* και *Ελευθερία*.
[60] «Οπισθοδρόμησις», *Ελευθερία*, 3 Ιανουαρίου 1959.
[61] «Ε.Ο.Κ.Α.», *Ελευθερία*, 11 Μαρτίου 1959.

αναφέρεται ότι το πνεύμα που αφήνει η Οργάνωση ως παρακαταθήκη είναι:

> «[…] η απόλυτος τιμιότης, η απεριόριστος αφοσίωσις προς την Πατρίδα, η πιστή εξυπηρέτησις ευγενών ιδανικών, η ανιδιοτέλεια, η πρόοδος, η δημιουργική εργασία. […] Η ΕΟΚΑ δεν εκράτει μόνο το τουφέκι. Είχε και μεγάλους ασκούς, από τους οποίους φυσά άνεμος γενικής αναπροσαρμογής. Εις την νέαν τάξιν που προβάλλει ενώπιόν μας, δεν έχουν θέσιν παρά όσοι δύνανται να προσαρμοσθούν προς το νέον πνεύμα. Η ΕΟΚΑ δεν μας απήλλαξε μόνον από την Αποικιοκρατίαν. Μας απελευθέρωσε και από τον πολιτικαντισμόν».[62]

Στην πράξη, λοιπόν, ο αγώνας της ΕΟΚΑ αναδεικνύεται μέσω του Τύπου σε μέσο πολιτικού εξορθολογισμού της κυπριακής κοινωνίας και εκσυγχρονισμού της ντόπιας πολιτικής, στη βάση όμως, των αξιών της οργάνωσης. Η επιθυμία για Ένωση που διαπνέει μεγάλο μέρος της ελληνοκυπριακής πλευράς στη διάρκεια της δράσης της ΕΟΚΑ, καθώς και λίγο καιρό πριν την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιβεβαιώνεται από το ίδιο άρθρο, το οποίο - σε άλλο σημείο του - περιγράφει με τον πληρέστερο τρόπο την πρωτοκαθεδρία αυτής της επιθυμίας:

> «Ανεξάρτητος Δημοκρατία καθίσταται η Κύπρος, αλλά δεν θα παύσωμεν εμπνεόμενοι από το φως της Ακροπόλεως. Μεγάλη Πατρίς μας θα παραμείνει η Ελλάς… […] η ψυχή μας, ο νους μας, η καρδιά μας, όλα θα είναι εστραμμένα προς την Ελλάδα. Ο υπεράνθρωπος αγών της ΕΟΚΑ μας συνέδεσε περισσότερον με την Ελλάδαν, διότι ήτο αγών Ελληνικός, ήτο

[62] Ό.π.

αγών υπερτάτης θυσίας, από εκείνους που μόνος εις την Ελληνικήν Ιστορίαν αναφέρονται».[63]

Τα αποτελέσματα του αντιαποικιακού αγώνα συνδέονται πρωτίστως με την απομάκρυνση του βρετανικού ζυγού. Ταυτόχρονα, όμως, δημιουργούν το ιδεολογικό υπόστρωμα για την καλλιέργεια της ενωτικής ιδεολογίας. Στην ουσία, η ΕΟΚΑ επικαιροποιεί τον ελληνικό αλυτρωτισμό στην Κύπρο και εξελίσσεται δυναμικά – ακόμα και μετά το 1959 – σε αδιαμφισβήτητο εκφραστή του[64].

Σε συμβολικό επίπεδο, τα δημοσιεύματα για την ανδρεία των πολεμιστών της ΕΟΚΑ είναι πολύ συχνά στην πλειονότητα των εντύπων. Στην επέτειο του 1959, το πρωτοσέλιδο της Εθνικής, η οποία ζητά να εκταφούν και να ταφούν εκ νέου εκτός φυλακών οι 13 νεκροί αγωνιστές, δημοσιεύει πρωτοσέλιδο άρθρο με κεντρικό τίτλο «Γονυκλινής η Κύπρος ραίνει σήμερον τους τάφους των ηρώων με μύρα. Οι 13 έγκλειστοι ημίθεοι των Κεντρικών Φυλακών να αποδοθούν εις τον λαόν μας»:

« […] Αδάμαντες απαστράπτοντες οι νεοσκαφείς τάφοι των αθανάτων ηρώων μας κοσμούν την πορφύραν της θεάς Ελευθερίας, η οποία εν θριάμβω εγκατεστάθη εις τον κυανόλευκον θρόνον της. Έκαστος και μία δόξα της Κύπρου. Έκαστος και εν μνημείον ηρωισμού και αυταπαρνήσεως».[65]

Σε ό,τι αφορά τη στάση των εντύπων της Αριστεράς απέναντι στην ΕΟΚΑ κατά τη διάρκεια του ένοπλου αγώνα, καθώς και μετά το τέλος του, αναγνωρίζουν ότι συμβάλλει στο άνοιγμα ενός νέου κεφαλαίου της κυπριακής ιστορίας και παράλληλα προβάλλουν τους ηρωισμούς των

[63] Ό.π.
[64] Για το θέμα αυτό, βλ. Alexios Alecou, *Communism and Nationalism in Postwar Cyprus, 1945 – 1955. Politics and Ideologies under British Rule,* New York. 2016.
[65] «Οι Δεκατρείς», *Εθνική*, 1 Απριλίου 1959.

πολεμιστών. Παρόλα αυτά, οι αναφορές στους «ιμπεριαλιστές αποικιοκράτες» κυριαρχούν και δεν απουσιάζουν αναλύσεις περί της ανάγκης να βρει και να διατηρήσει ο λαός την ενότητά του, με σαφείς υπαινιγμούς ότι η τελευταία δεν χαρακτηρίζει την πραγματικότητα της πενταετίας 1954 – 1959.

Η Αριστερά, μέρος της οποίας υποτιμά τον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ, προβάλλει κοινωνικά αιτήματα που μπορούσαν να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο κοινής δράσης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το κύριο άρθρο της Χαραυγής, κατά την πέμπτη επέτειο από την έναρξη του αγώνα της ΕΟΚΑ και μετά την υπογραφή των Συνθηκών Ζυρίχης και Λονδίνου. Με τίτλο «Η 1η Απριλίου» αναφέρει:

> «Και τα τρέχοντα προβλήματα δεν είναι του παρόντος σημειώματος, εκτός από ένα, το βασικό, εκείνο που ξεχωρίζει απ' τα τόσα πολύτιμα διδάγματα των αιματηρών τεσσάρων χρόνων. Η ενότητά μας ξανατονίζεται και υπογραμμίζεται. Η αγωνιστική συναδέλφωση στον παραπέρα ανηφορικό δρόμο».[66]

Τουρκοκυπριακοί εθνικιστικοί κύκλοι προχωρούν στην ταυτόχρονη, σχεδόν, σύσταση της αντιστασιακής οργάνωσης Volkan (Ηφαίστειο), στα τέλη του 1957. Πρόκειται για δημιούργημα του τουρκικού στρατού και του Ειδικού Γραφείου Πολέμου (Özel Harb Dairesi), υπό την πλήρη υποστήριξη της Άγκυρας, στόχος της οποίας είναι να αποτελέσει η νέα οργάνωση το αντίπαλο δέος της ΕΟΚΑ. Την 1 Αυγούστου 1957, στο γραφείο του Ραούφ

[66] «Η 1η Απριλίου», *Χαραυγή*, 1 Απριλίου 1960.

Ντενκτάς[67], γίνεται η στρατολόγηση και ορκωμοσία των πρώτων μελών της[68].

Το 1958, η Volkan μετονομάζεται σε Οργάνωση Τουρκικής Αντίστασης (TMT - Türk Mukavemet Teşkilatı)[69], κατά τα συμβολικά και στρατηγικά πρότυπα της ΕΟΚΑ[70]. Ο ηγέτης της, έδρα του οποίου αποτελεί η Λευκωσία, έχει τον τίτλο του Μπαϊρακτάρη (=Σημαιοφόρος). Άλλα αξιώματα είναι εκείνα του Σαντζακτάρ (=Επαρχιακός Ηγέτης), και του Μουτζαχίτ (=Αγωνιστής). Ο όρκος των μελών της TMT δίνεται στο όνομα της τουρκικής σημαίας, του Κορανίου και του όπλου:

> «Στη ζωή και την ελευθερία του Τουρκοκύπριου, την ψυχή του τον πλούτο και σε όλων των ειδών τις παραδόσεις και τα ιερά του. Αφιέρωσα τον εαυτό μου στο τουρκικό έθνος για να αντισταθώ σε παραβιάσεις απ' όπου και απ' όποιον κι αν προέρχονται. Ακόμα και στον θάνατο θα εκπληρώσω το κάθε χρέος που θα μου ανατεθεί. Καθετί που γνωρίζω, βλέπω, ακούω και μου δόθηκε ως παρακαταθήκη, με αξία περισσότερη και από τη ζωή μου, θα το περιφρουρήσω μέχρι τέλους. Δεν θα αποκαλύψω σε κανέναν αυτά που είδα, άκουσα ένιωσα, και μου δόθηκαν ως παρακαταθήκη. Γνωρίζω ότι οι αποκαλύψεις θεωρούνται προδοσία και η ποινή είναι ο θάνατος. Υπόσχομαι και ορκίζομαι στην τιμή,

[67] Σε συνέντευξή του στο βρετανικό δίκτυο BBC, το 1960, ο Ντενκτάς υποστηρίζει πως οι Άγγλοι εγκρίνουν τα σχέδια ίδρυσης της τουρκοκυπριακής TMT.

[68] Από τότε, η 1η Αυγούστου αποτελεί εορταστική επέτειο για τους Τουρκοκύπριους. Βλ. Αρίφ Χασάν Ταχσίν, *Η άνοδος του Ντενκτάς στην κορυφή,* Λευκωσία 2001, σ. 56. Για την περίοδο της βίας στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, βλ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια εποχή της βίας, Το σκοτεινό 1958,* Λεμεσός 2016 και Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Οι Τουρκοκύπριοι, η Τουρκία και το Κυπριακό,* Αθήνα 2009.

[69] Ενδεικτικά βλ. Aydın Akkurt, *Türk Mukavemet Teşkilatı (Οργάνωση Τουρκικής Αντίστασης),* İstanbul 1999.

[70] Αρίφ Χασάν Ταχσίν, *Η άνοδος…, ό.π.*, σσ. 56 - 58.

στην αξιοπρέπεια, και σε όλα τα ιερά μου, ότι θα τηρήσω αυτολεξεί τα πιο πάνω».[71]

Η δράση[72] της συνεχίζεται για πολύ καιρό και φτάνει μέχρι την τουρκική εισβολή του 1974, οπότε και το ρόλο της αναλαμβάνουν οι τουρκοκυπριακές Δυνάμεις Ασφαλείας[73].

Το αίτημα της ΕΟΚΑ για Ένωση αντικαθίσταται στην περίπτωση των Τουρκοκυπρίων και της ΤΜΤ από τη Διχοτόμηση (Taksim), η οποία περιβάλλεται από ιδεολογίες τόσο εθνικιστικές, όσο και αντικομμουνιστικές. Στην πράξη, η ΤΜΤ διά της τρομοκρατίας υποχρεώνει τα περισσότερα τουρκοκυπριακά αριστερά σωματεία να διακόψουν τη λειτουργία τους και καταστρέφει τα γραφεία εκείνων που αρνούνται να «συμμορφωθούν». Μάλιστα, ορισμένοι αριστεροί δολοφονούνται επειδή εκφράζονται αρνητικά ως προς τη Διχοτόμηση και όσοι κατορθώνουν να διασωθούν βρίσκουν καταφύγιο στις αντιστοίχων πεποιθήσεων ελληνοκυπριακές οργανώσεις[74].

Τη συγκεκριμένη εποχή, ο φόβος των Τουρκοκυπρίων που συμμετέχουν ως μέλη στις ελληνοκυπριακές συντεχνίες αυξάνεται. Μπροστά στον κίνδυνο να χαρακτηριστούν είτε ενδοτικοί και προδότες είτε κομμουνιστές, ο ένας μετά τον άλλο, Τουρκοκύπριοι εργάτες δημοσιεύουν αναγγελίες στις εφημερίδες, με τις οποίες γνωστοποιούν ότι δεν είναι εγγεγραμμένοι στις συντεχνίες. Για παράδειγμα:

---

[71] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Κύπρος: Το αδιέξοδο των εθνικισμών*, Αθήνα 1999, σ. 81, και Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια Ιστορία Βίας και Μνησικακίας, Η γένεση και η εξέλιξη της εθνοτικής διένεξης στην Κύπρο*, τ.1, Λευκωσία 2019, σ. 241.

[72] Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα γεγονότα του καλοκαιριού του 1958, όταν συνολικά 80 Ελληνοκύπριοι δολοφονήθηκαν από την ΤΜΤ. Μιχάλης Ατταλίδης, ό.π., σ. 424.

[73] Ιάκωβος Τενεδιός, «Οι πολιτικές μετατοπίσεις…», ό.π., σσ. 392-393.

[74] Ibrahim Salih, *Cyprus: An Analysis of Political Discord*, New York 1968, σ. 131.

«Ο κάτωθι υπογράφων Αμπντουρραχμάν Τζεμάλ θεωρώ απαραίτητο να κάνω για δεύτερη φορά αυτή τη δήλωση. Όπως γνωστοποίησα και προηγουμένως, αποχώρησα από τις ελληνικές συντεχνίες εδώ και μισό χρόνο και προσπαθούσα να φανώ χρήσιμος στην κοινότητά μου με το κατάστημα που άνοιξα. Για ακόμα μια φορά, υπενθυμίζω στο λαό ότι οι πληροφορίες κατά τις οποίες το κατάστημά μου ήταν κλειστό στη διάρκεια της πορείας της Πρωτομαγιάς είναι αστήρικτες. Υποστηρίζω ειλικρινά τις τουρκικές θέσεις και δηλώνω ότι σέβομαι ολόκληρη την τουρκική κοινότητα και ότι δεν έχω κάποια διαφορετική άποψη»[75].

Στο ίδιο μήκος κύματος:

«Ο κάτωθι υπογράφων Καμίλ Τουντζέλ, για να γίνει δημοσίως γνωστό, δηλώνω ότι παραιτούμαι από τις ελληνικές εργατικές ενώσεις από σήμερα και ότι δεν έχω καμία σχέση με αυτές. Στηρίζω πλήρως τις θέσεις της τουρκικής κοινότητας και δεν έχω την οποιαδήποτε αντίθετη άποψη»[76].

Επιπροσθέτως, την 1η Φεβρουαρίου 1958, η ΤΜΤ εκδίδει και διανέμει έντυπο αλυτρωτικού και εθνικιστικού περιεχομένου, στο οποίο υπογραμμίζει ότι οι Τούρκοι δίνουν αγώνα αντάξιο των προγόνων τους και προτιμούν να πεθάνουν παρά να ζήσουν σαν σκλάβοι. Επίσης, στο ίδιο έντυπο, αναφέρεται ότι οι Τούρκοι δεν πρέπει να ξεχνούν ποιος είναι ο αληθινός εχθρός τους, υπονοώντας ότι οι Ελληνοκύπριοι αποτελούν τη συστημική απειλή και όχι οι Βρετανοί αποικιοκράτες. Το κείμενο

[75] *Halkın Sesi*, 4 Ιουνίου 1958.
[76] *Halkın Sesi*, 25 Μαΐου 1958.

διανθίζεται με στίχους από το ηρωικό ποίημα «Οι μάρτυρες της Καλλίπολης» και λειτουργεί ως ξεκάθαρο μήνυμα προς την τουρκοκυπριακή κοινότητα να κόψει κάθε επαφή και επικοινωνία με την ελληνοκυπριακή[77].

Η ιδεολογία της Διχοτόμησης κωδικοποιεί στην πράξη την εθνικοφροσύνη – και εν πολλοίς τον ψυχροπολεμικό αντικομμουνισμό - της τουρκοκυπριακής πολιτικής ελίτ, στοιχεία τα οποία και στην περίπτωση των Τουρκοκυπρίων αποτελούν δείκτες μέτρησης της εθνικοφροσύνης της κοινωνίας. Η ΤΜΤ δραστηριοποιείται με τρόπο όμοιο με εκείνο της ΕΟΚΑ: συνδέει τη δράση της τόσο με τον αντικομμουνισμό της εποχής του Ψυχρού Πολέμου όσο και με τον αλυτρωτικό εθνικισμό της Μητέρας Πατρίδας (της Τουρκίας στην προκειμένη περίπτωση[78]).

Τη στιγμή που οι Ελληνοκύπριοι παρουσιάζουν εαυτούς ως αλύτρωτους Έλληνες, οι Τουρκοκύπριοι εμφανίζονται ως μέρος των «έξω Τούρκων» (Dış Türkler), οι οποίοι – κατά την ΤΜΤ - πρέπει να ενταχθούν στο τουρκικό κράτος, όπως αυτό ορίζεται από το Εθνικό Συμβόλαιο[79] που έχει συνάψει ο Μουσταφά Κεμάλ με το τουρκικό έθνος. Επομένως, η ΤΜΤ αποτελεί τον εκφραστή του τουρκικού αλυτρωτισμού, ο οποίος στην Κύπρο αποκτά κεμαλικό χαρακτήρα τη δεκαετία του '50[80]. Συσπειρώνει τους Τουρκοκύπριους υπό τα συνθήματα «Ή Διχοτόμηση ή Θάνατος» (Ya Taksim Ya Ölüm) και «Διχοτόμηση και μόνο Διχοτόμηση» (Taksim sadece

---

[77] Το κείμενο αποκαλύπτει ο Βρετανός κυβερνήτης Φουτ σε τηλεγράφημά του προς το Λονδίνο. Βλ. Φανούλα Αργυρού, Έτσι κατέστρεψαν την Κύπρο: Έγγραφα Φόρεϊν Όφις, Λευκωσία 1992, σσ. 91 – 93.

[78] Ενδεικτικά, βλ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια εποχή της βίας…*, *ό.π.*, Λεμεσός 2016.

[79] Ενδεικτικά, βλ. Patrick Kinross, *Atatürk, The Rebirth of a Nation*, Istanbul 2001, σσ. 180 – 181.

[80] Για την ιδεολογία του Κεμάλ λίγο πριν την ίδρυση της ΤΜΤ, βλ. Cemil Kocak, *Türkiye'de Milli Şef Dönemi (1938 - 1945), Dönemin iç ve dış politikası üzerine bir araştırma (Η Εποχή του Εθνικού Ηγέτη στην Τουρκία (1938 – 1945), Μία έρευνα πάνω στην εσωτερική και την εξωτερική πολιτική της εποχής), İstanbul 1996.*

Taksim)[81], και δρα έχοντας ως υψηλό στόχο τον εκτουρκισμό του κυπριακού χώρου[82].

Χαρακτηριστικό δείγμα αυτής της πολιτικής αποτελεί η απόφαση της TMT να αναφέρει σε νέα προκήρυξη τον Ιούνιο της ίδιας χρονιάς τα εξής:

> «Καθώς ετοιμαζόμαστε ανά πάσα στιγμή για την έναρξη του αγώνα μας για την ελευθερία, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι για να αντιμετωπίσουμε τους δύο μεγάλους και αληθινούς εχθρούς μας. Ένας είναι ο στόχος όλων μας: ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ ή ΘΑΝΑΤΟΣ»[83].

Η συγκεκριμένη λογική αρχίζει σταδιακά να κυριαρχεί στον καθημερινό τουρκοκυπριακό Τύπο. Η Bozkurt αναδημοσιεύει επιστολή του Ραούφ Ντενκτάς προς την Άγκυρα, δηλωτική του κλίματος που αρχίζει να καλλιεργείται στην τουρκοκυπριακή κοινότητα:

> «Στη συγκέντρωση (σ.σ. είχε πραγματοποιηθεί την προηγούμενη ημέρα στη Λευκωσία) που έγινε με τη συμμετοχή εκπροσώπων από κάθε γωνιά της Κύπρου και χιλιάδων κατοίκων της Λευκωσίας, οι Τουρκοκύπριοι επανέλαβαν τη σταθερή τους απόφαση για τη διασφάλιση της ελευθερίας και της σωτηρίας μέσω της άμεσης Διχοτόμησης του νησιού, ορκίστηκαν να συνεχίσουν τον αγώνα μέχρι αυτό να υλοποιηθεί, και επισφράγισαν για

[81] Το αντίστοιχο σύνθημα της ΕΟΚΑ είναι «Ένωση και μόνο Ένωση».
[82] Την ανάλυση την οφείλουμε στη Σία Αναγνωστοπούλου. Βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, *Τουρκικός Εκσυγχρονισμός, Ισλάμ και Τουρκοκύπριοι στη δαιδαλώδη διαδρομή του Κεμαλισμού*, Αθήνα 2004, σσ. 182 – 186. Επίσης, για περισσότερες πληροφορίες βλ. Rauf Denktaş, "TMT (Türk Mukavemet Teşkilatı)" («TMT - Οργάνωση Τουρκικής Αντίστασης»), Derviş Manizade (ed.), *Kıbrıs dün, bugün, yarın (Η Κύπρος χθες, σήμερα, αύριο)*, İstanbul 1975, σσ. 160 - 163.
[83] Aydın Akkurt, *Türk Mukavemet Teşkilatı…, ό.π.*, σσ. 246 – 247.

ακόμα μια φορά μπροστά στους προγόνους τους άρρηκτους δεσμούς με τη Μητέρα Πατρίδα»[84].

Ο αγώνας για τα επιμέρους κοινοτικά και εθνικά ιδεώδη, κοινό χαρακτηριστικό των δυο οργανώσεων, συσπειρώνει τους Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους υποστηρικτές τους. Αυτή τη συσπείρωση την προκαλεί ο φόβος έναντι της πιθανότητας να αναπτυχθεί ένα κοινό κυπριακό κοινωνικό κίνημα που θα προβάλλει την ιδέα της «κυπριακότητας»[85]. Εξάλλου, στις συντεχνίες και τα σωματεία των εργατών, υπάρχουν εγγεγραμμένοι αρκετοί Τουρκοκύπριοι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ΠΕΟ, στην οποία το Μάιο του 1957, παρά το γεγονός ότι έχουν ήδη ιδρυθεί τουρκοκυπριακές συντεχνίες, αριθμούνται 1114 Τούρκοι εργάτες[86], αριθμός ιδιαίτερα σημαντικός για τα δεδομένα της εποχής. Οι κοινοί συνδικαλιστικοί μηχανισμοί αποτελούν στόχο των οργανώσεων, ως φορείς της κυπριακότητας.

Μέσα σε αυτό το κλίμα αντιθέσεων και διαχωρισμού, εκτυλίσσονται οι αιματηρές διακοινοτικές συγκρούσεις του 1958. Άτυπα, το αρνητικό κλίμα καλλιεργείται από την αρχή κιόλας του χρόνου, όταν τουρκοκυπριακές ομάδες συγκρούονται με τις αποικιοκρατικές δυνάμεις ασφαλείας:

---

[84] *Bozkurt*, 7 Ιουνίου 1958.

[85] Με τον όρο «κυπριακότητα» εννοούνται τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κυπριακού χώρου και λαού. Ενδιαφέρουσες είναι οι εξής αναλύσεις: Michael A. Attalides, *Cyprus, Nationalism and International Politics,* Edinburgh 1970 και Ahmet An, *Kıbrıslılık Bilincinin Geliştirilmesi, (Η Ανάπτυξη της Συνείδησης της Κυπριακότητας),* Lefkoşa 1998, σ. 34.

[86] Σύμφωνα με τα στοιχεία, το 1957 υπάρχουν 3244 οργανωμένοι και 5256 ανοργάνωτοι Τούρκοι εργάτες. Από τους οργανωμένους, 1114 ανήκουν στην ΠΕΟ και περίπου 1800 σε τουρκικές συντεχνίες. Ο αριθμός των οργανωμένων στην ΠΕΟ διαρκώς μειώνεται, καθώς οι Τούρκοι οργανωμένοι σε συντεχνίες της ΠΕΟ είναι 1700 το 1954 και γίνονται 1400 το 1955. Λουκάς Κακουλλής, *Η Αριστερά…, ό.π.*, σ. 59.

«Χθες πέντε αδέρφια μας τυφεκίστηκαν άνανδρα από Άγγλους στρατιώτες. Μέσα σε 2 ημέρες δώσαμε 7 μάρτυρες (=νεκρούς) και σημαντικό αριθμό τραυματισμένων»[87].

Επίσης:

«Σήμερα είναι η ημέρα του πένθους μας. Σήμερα θάβουμε στο χώμα 7 αδέρφια μας. Χρησιμοποιήθηκαν αεροπλάνα απέναντι σε μια χούφτα Τούρκων. Άρχισαν οι παραβιάσεις σε τουρκικά σπίτια. Οι δυνάμεις ασφαλείας διεξάγουν εκδικητικό πόλεμο στους Τούρκους; Διαδηλώσεις έγιναν σε Αμμόχωστο, Λάρνακα, Λεύκα και Πάφο»[88].

Σε άλλο πρωτοσέλιδο δημοσίευμα:

«Βάλαμε στο χώμα τους πολεμιστές μάρτυρές μας (όπως τους αρμόζει). […] Θυμόμαστε με σεβασμό τους μάρτυρές μας που διεξήγαγαν τον πόλεμο για την ανεξαρτησία χωρίς κανόνια και τουφέκια»[89].

Όσο περνάει ο καιρός, οι συγκρούσεις εξελίσσονται σε μια σκληρή οιονεί εμφύλια διαμάχη: μόλις μέσα σε τρεις μήνες (Ιούνιος, Ιούλιος και Αύγουστος 1958) χάνουν τη ζωή τους 56 Ελληνοκύπριοι και 51 Τουρκοκύπριοι[90]. Η στυγνή δολοφονία 9 Ελληνοκυπρίων στο Κιόνελι[91] και οι συνακόλουθες δολοφονίες Τουρκοκυπρίων το τρίμηνο Μαΐου – Ιουλίου

[87] *Halkın Sesi*, 28 Ιανουαρίου 1958.
[88] *Bozkurt*, 29 Ιανουαρίου 1958.
[89] *Bozkurt*, 30 Ιανουαρίου 1958.
[90] Μακάριος Δρουσιώτης, *ό.π.*, σ. 217.
[91] Ahmet An, *Kıbrıs'ta Fırtınalı Yıllar, 1942 – 1962 (Τα Ταραχώδη Χρόνια στην Κύπρο, 1942 – 1962)*, Lefkoşa 2005, σσ. 83 – 86. Επίσης βλ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια Ιστορία Βίας και Μνησικακίας…*, *ό.π.*, τ. 1., σσ. 316 – 328.

1958[92], αποτέλεσαν το αποκορύφωμα της βίας. Ενδεικτικά, ο ελληνοκυπριακός Τύπος αναφέρει:

> «Το χθεσινόν εγκληματικόν όργιον των Τούρκων εις το χωριόν Κιόνελι. Αιμοβόροι Τούρκοι φέροντες αυτόματα, πελέκεις και άλλα δολοφονικά όργανα εφόνευσαν 4 Έλληνας, ετραυμάτισαν 8 και αγνοείται η τύχη πολλών άλλων. […] Τραγικόν το θέαμα εις το Γενικόν Νοσοκομείον Λευκωσίας»[93].

> «Οι τουρκικοί βανδαλισμοί εσυνεχίσθησαν και χθες εις Λευκωσίαν όπου ετραυματίσθησαν σοβαρώς εξ ενέδρας πολλοί Έλληνες Κύπριοι. Εικών ερημώσεως – Βόμβα εις την οδόν Λίπερτη – Βιαιοπραγίαι εις άλλας περιοχάς»[94].

> Άλλα δημοσιεύματα αναφέρουν τα εξής:

> «Οι βασιβουζούκοι της Άγκυρας εδολοφόνησαν χθες εις Λευκωσίαν Έλληνα δημοτ. Υπάλληλον, επυρπόλησαν τον ναόν Αγίου Λουκά και ελληνικά καταστήματα και εδήωσαν ελληνικάς περιουσίας»[95].

> «Η ποτισμένη με αίμα και δάκρυα ελληνική κυπριακή γη εδέχθη χθες εις τα σπλάγχνα της πέντε εκ των επτά σφαγιασθέντων υπό των κτηνανθρώπων του Κιόνελι αθώων Ελλήνων Κυπρίων. Τεράστια πλήθη Ελλήνων παρέστησαν εις την κηδείας, τελεσθείσαν εν μέσω εκδηλώσεων

[92] Hakan Arslan, "Turkish-Cypriot Nationalist Drive toward State-Building: Politics, Violence and Political Economy", Nicos Trimikliniotis, Umut Bozkurt (ed.), *Beyond a Divided Cyprus. A State and Society in Transformation,* London 2012, σσ. 119 – 134.
[93] *Φιλελεύθερος*, 13 Ιουνίου 1958.
[94] *Ελευθερία*, 10 Ιουνίου 1958.
[95] *Ελευθερία*, 12 Ιουνίου 1958.

απερίγραπτου συγκινήσεως αλλά και οργής, ήτις συνέχει το πανελλήνιον μετά το τουρκικόν κακούργημα»[96].

Οι κηδείες των θυμάτων από τη σφαγή στο Κιόνελι γίνονται αφορμή για τόνωση του εθνικού συναισθήματος των Ελληνοκυπρίων μέσα από τα δημοσιεύματα των εφημερίδων:

> «ΥΣΤΑΤΟΣ ΦΟΡΟΣ ΤΙΜΗΣ. Της νεκρικής πομπής προς την γενέτειραν των θυμάτων ηγούντο και είποντο τεθωρακισμένα στρατιωτικά αυτοκίνητα. Επί του αυτοκινήτου, το οποίον μετέφερε τα πέντε φέρετρα εκυμάτιζον μεσίστιοι Ελληνικαί σημαίαι. Τα φέρετρα επίσης ήσαν καλυμμένα διά Ελληνικών σημαιών. Εις όλα τα χωρία, διά των οποίων διήλθεν η πομπή, οι κάτοικοι γονυπετείς και δακρύοντες απέτιον ύστατον φόρον τιμής προς τους ηρωικούς νεκρούς, καταρώμενοι ταυτοχρόνως τους απαισίους δολοφόνους»[97].

> «(Ως κείμενο συνοδευτικό φωτογραφίας από τις εξόδιους ακολουθίες των νεκρών θυμάτων) Γονυκλινείς οι κάτοικοι των χωρίων διά των οποίων διήλθεν η νεκρική πομπή, αποτίουν φόρον τιμής εις τα θύματα των Τούρκων Ζουλού»[98].

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι προσλήψεις της τουρκοκυπριακής πολιτικής ελίτ για το ίδιο αιματηρό γεγονός είναι διαφορετικές. Ακόμα και μετά από τέσσερα χρόνια από τη σφαγή στο Κιόνελι, οι αντιλήψεις παραμένουν διαφορετικές. Για παράδειγμα, η εφημερίδα *Nacak*, πιστό

[96] *Ελευθερία*, 14 Ιουνίου 1958.
[97] *Χαραυγή*, 14 Ιουνίου 1958.
[98] *Ελευθερία*, 14 Ιουνίου 1958.

όργανο της οργάνωσης ΤΜΤ, βρίσκει αφορμή να επιτεθεί στην ελληνοκυπριακή εφημερίδα *Αλήθεια* με την εξής αναφορά:

> «Η *Αλήθεια* ίσως να στενοχωριέται, όταν θυμάται τον τρόπο με τον οποίο διώχθηκαν οι Έλληνες παλληκαράδες που επιτέθηκαν στο Κιόνελι το 1958. Η μόνη της παρηγοριά σήμερα είναι να επιτίθεται στους νέους στο Κιόνελι με την πένα της. Τουλάχιστον, ας ακούσουν τον μύθο των «ιμάμηδων με το σπαθί στο χέρι πάνω στο άσπρο άλογο» που τότε αφηγούνταν οι Έλληνες επί μήνες και να απαντήσουν»[99].

Το κλίμα σταδιακά φαίνεται να βαραίνει και στις 9 Ιουλίου 1958 ο Γρίβας αποφασίζει να άρει το άτυπο μορατόριουμ στις επιθέσεις εναντίον των Τουρκοκυπρίων και προαναγγέλλει ουσιαστικά αντίποινα σε βάρος τους:

> «Την 9η Ιουλίου έδωκα διαταγήν α)προσβολής αστυνομικών σταθμών, με κύριον στόχον τους Τούρκους αστυνομικούς και β) άρσεως οιουδήποτε περιορισμού, εν σχέσιν με την εκτέλεσιν Τούρκων»[100].

Μετά από την ανωτέρω διαταγή του Γρίβα, στις 12 Ιουλίου 1958, Ελληνοκύπριοι στήνουν ενέδρα σε λεωφορείο που μεταφέρει Τουρκοκύπριους, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους 5 άνθρωποι:

---

[99] *Nacak*, 11 Μαΐου 1962.

[100] Γεώργιος Γρίβας – Διγενής, *Απομνημονεύματα Αγώνος ΕΟΚΑ 1955 – 1959*, Αθήνα 1961, σ. 268.

«Η ΕΟΚΑ συνεχίζει άνανδρα τις δολοφονίες. Πέντε Τούρκοι δολοφονήθηκαν από πυρά που εξαπολύθηκαν εναντίον λεωφορείου που έπεσε σε ενέδρα»[101].

Και η τουρκοκυπριακή Bozkurt καλεί την Τουρκία να επέμβει:

> «Και η Τουρκία πρέπει να στείλει στρατό στην Κύπρο με στόχο να προστατέψει και τις δικές μας περιουσίες και τις ζωές μας. Το μέτρο και η εγγύηση (σ.σ. για μας) είναι η Διχοτόμηση»[102].

Επίσης, σε άλλο πρωτοσέλιδό της, η ίδια εφημερίδα αναφέρει:

> «Η ζωή, η περιουσία και η τιμή μας βρίσκονται σε κίνδυνο. […] Η Μητέρα Πατρίδα μας πρέπει πλέον να παρέμβει. […]»[103].

Πάντως, ο Γρίβας καλεί σε εκεχειρία στις 4 Αυγούστου 1958, γεγονός που προκαλεί σημαντική εκτόνωση της έντασης:

> «Νέα Γενναιόφρων Χειρονομία του Διγενή. Περί την 6 μ.μ. ώραν της χθες εκυκλοφόρησεν εν Λευκωσία φυλλάδιον του Αρχηγού της ΕΟΚΑ Διγενή, διά του οποίου αναγγέλλεται ότι διέταξε παύσιν πάσης ενεργείας εναντίον των Βρεταννών και των Τούρκων μέχρι της 10ης τρέχοντος, παρέχεται όμως η προειδοποίησις ότι εάν συνεχιστούν οιαιδήποτε προκλήσεις εκ μέρους των Άγγλων και των Τούρκων, ο Αρχηγός της ΕΟΚΑ θα είναι ελεύθερος να διατάξη κατ' αμφοτέρων άμεσον δράσιν […]»[104].

---

[101] *Bozkurt*, 13 Ιουλίου 1958.
[102] *Bozkurt*, 14 Ιουλίου 1958.
[103] *Bozkurt*, 19 Ιουλίου 1958
[104] *Ελευθερία*, 5 Αυγούστου 1958.

Καθώς οι ημέρες περνούν, οι ελληνοκυπριακές εφημερίδες κατηγορούν για τα τραγικά γεγονότα στο Κιόνελι τις Δυνάμεις Ασφαλείας:

> «ΟΙ ΚΑΝΝΙΒΑΛΟΙ: Καμμία δικαιολογία, καμμία ανακοίνωσις, όσον έντονος και αυστηρά και αν είναι, δεν είναι δυνατόν να συγκαλύψη την τερατώδη ενέργειαν των «δυνάμεων ασφαλείας» να οδηγήσουν δεκάδας Ελλήνων εις την σφαγήν. Βεβαίως ένοχοι του καννιβαλισμού παρά το Κιόνελι είναι οι Τούρκοι, οι οποίοι επετέθησαν εναντίον αόπλων και ανυπόπτων Ελλήνων, τους οποίους κυριολεκτικώς κατακρεούργησαν. […] Ο κύριος υπαίτιος των καννιβαλιστικών οργίων των Τούρκων του Κιόνελι είναι ο υπεύθυνος αξιωματικός της περιπόλου, ο οποίος ωδήγησε τους αθώους αυτούς ανθρώπους εις την παγίδα, την οποίαν οι καννίβαλοι έστησαν εις αυτούς. […] Δεν είναι δυνατόν ο Βρετανός αυτός αξιωματικός να μην εγνώριζεν τον κίνδυνον που θα διέτρεχον εκείνοι τους οποίους, ως απεδείχθη, ωδήγησεν εις την σφαγήν. […] Απαιτούν […] εν ονόματι της δικαιοσύνης και του ανθρωπισμού να τιμωρηθούν αμείλικτα τα ανθρωπόμορφα τέρατα του Κιόνελι. […] Μόνον με τον τρόπον αυτόν θα αποκατασταθή – αν ημπορή να αποκατασταθή – το κύρος των λεγομένων δυνάμεων ασφαλείας και θα αποδειχθή, ότι ενεργούν αμερολήπτως, πράγμα που, δυστυχώς διά τις δυνάμεις ασφαλείας, τα φρικιαστικά γεγονότα διαψεύδουν. […]»[105].

[105] *Ελευθερία*, 15 Ιουνίου 1958.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι Βρετανοί συγκαλούν ανακριτική επιτροπή για να γίνει η διερεύνηση των κατηγοριών εναντίον των Δυνάμεων Ασφαλείας:

> «(Ανακοίνωση του Κυβερνήτη) Ο κυριότερος λόγος διά τον οποίον απεφάσισα να διορίσω Ανακριτικήν Επιτροπήν, ήτο διότι διετυπώθη επανειλημμένως ο τρομερός υπαινιγμός ότι μέλη των Δυνάμεων Ασφαλείας σκοπίμως συνέβαλαν εις τον θάνατον των ατυχών θυμάτων. […] Η ανάκρισις υπεστήριξε την πεποίθησίν μου ότι ο προβληθείς ισχυρισμός ήτο εξ ολοκλήρου αβάσιμος. […] Άνευ την προσπάθειαν τούτων (σ.σ. δηλαδή των Δυνάμεων Ασφαλείας), αι οποίαι εγένηντο μετά μεγίστου ζήλου, η απώλεια ζωής και αι ζημίαι εις περιουσίαν θα ήταν πολύ μεγαλύτεραι»[106].

Μέσα σε αυτό το νοσηρό κλίμα, το κυπριακό πολιτικό πλαίσιο – και κατ' ακρίβεια το πολιτικό πλαίσιο των δύο κοινοτήτων – εντάσσεται σταδιακά στην ψυχροπολεμική πραγματικότητα της εποχής, πάντα υπό το φως των εθνικών αλυτρωτισμών των δύο κοινοτήτων. Οι θεσμικές διεκδικήσεις των Τουρκοκυπρίων για οριοθέτηση του δικού τους εθνικού χώρου, ως μέρους του κυπριακού μετα-αποικιακού χώρου, αποτελούν ουσιαστικά διχοτομική διεκδίκηση. Και αυτή τη διεκδίκηση η τουρκοκυπριακή πολιτική ελίτ επιχειρεί να την αναδείξει ως καθήκον της κοινότητας. Ενδεικτική αυτής της πρόθεσης είναι η ξεκάθαρη δήλωση του Φαζίλ Κιουτσούκ, το 1958:

[106] *Φιλελεύθερος*, 10 Δεκεμβρίου 1958.

> «Όλοι οι Τουρκοκύπριοι περιμένουν με ανυπομονησία την ημέρα της Διχοτόμησης. Για να πετύχουμε αυτό το στόχο, 120.000 Τουρκοκύπριοι θα πράξουν το καθήκον τους»[107].

Κι εδώ εντοπίζεται ένα αξιοσημείωτο ιστορικό και πολιτικό παράδοξο: αυτή η διχοτομική – και κατ' επέκταση αλυτρωτική – διεκδίκηση περιχαράκωσης τμήματος του χώρου γίνεται στο όνομα ενός καθ' όλα σύγχρονου και δημοκρατικού αιτήματος: του αιτήματος της ασφάλειας.

Στην πράξη, αυτό το δημοκρατικό αίτημα ενεργοποιείται και έρχεται στο προσκήνιο όχι για να εξυπηρετήσει το στόχο της σφυρηλάτησης της ελευθερίας στον κυπριακό χώρο. Αντιθέτως, έρχεται για να ενισχύσει τον αλυτρωτισμό των Τουρκοκυπρίων και, επομένως, να επικυρώσει ουσιαστικά την ένταξη της Κύπρου στο ψυχροπολεμικό περιβάλλον.

Λίγο νωρίτερα από τις ταραχές του 1958, και συγκεκριμένα τον Ιούνιο του 1957, οι Τουρκοκύπριοι δημοτικοί σύμβουλοι παραιτούνται από τα δημοτικά συμβούλια των πέντε μεγαλύτερων δήμων του νησιού. Αυτή η κίνηση σημαίνει ουσιαστικά ότι η διχοτόμηση αρχίζει να γίνεται πραγματικότητα. Ο Φαζίλ Κιουτσούκ δηλώνει:

> «[…] Εδώ και χρόνια (οι Ελληνοκύπριοι) κινούνται εναντίον μας στα δημοτικά συμβούλια. […] Δεν υπάρχει πιθανότητα συμβίωσης με τους Ελληνοκύπριους»[108].

Το Μάρτιο του 1958 λαμβάνεται η απόφαση από τους Τουρκοκύπριους για δημιουργία τουρκικών δήμων, κάτι το οποίο επιθυμεί διακαώς και η Άγκυρα, καθώς εκτιμά ότι με τον τρόπο αυτό θα διατηρηθεί η επιρροή της στην τουρκοκυπριακή πολιτική ελίτ και θα αυξηθεί η

[107] *Milliyet*, 10 Ιανουαρίου 1958.
[108] *Halkın Sesi*, 13 Ιουλίου 1957.

εξάρτηση της ομοεθνούς κοινότητας από την Μητέρα Πατρίδα. Η εξέλιξη γίνεται δεκτή με πανηγυρισμούς από το σύνολο των τουρκοκυπριακών εφημερίδων:

> «Δεν υπάρχει κανένας κανόνας που να αποκλείει την ίδρυση των Τουρκικών Δήμων. Ακόμα και η κυβέρνηση δεν μπορεί να αποφύγει (με υπεκφυγές) αυτή την πραγματικότητα. Το αργότερο σε ένα μήνα οι Τουρκικοί Δήμοι θα γίνουν πραγματικότητα»[109].

> «Οι Τούρκοι, αποφασισμένοι να γλιτώσουν από την καταπίεση των Ελλήνων […] αποφάσισαν να ιδρύσουν ανεξάρτητους Τουρκικούς Δήμους»[110].

> «Ή θα διχοτομήσουμε την Κύπρο ή θα πεθάνουμε. Το ποτήρι πλέον έχει ξεχειλίσει. […] Οι Τουρκοκύπριοι δεν θα ζήσουν πια μαύρες ημέρες».[111]

Στο μεταξύ, οι Τουρκοκύπριοι αρχίζουν σιγά-σιγά να σχηματίζουν την εντύπωση ότι οι Βρετανοί αποικιοκράτες συμφωνούν με τις διχοτομικές πολιτικές. Κι αυτό αποτυπώνεται στα πρωτοσέλιδα της εποχής εκείνης:

> «Η Αγγλία αποδέχθηκε τη Διχοτόμηση. Καθώς ακούστηκε αυτή η είδηση, κατά τις βραδινές ώρες (αργά) χιλιάδες λαού βγήκαν στους δρόμους της Λευκωσίας με το σύνθημα Ταξίμ-Ταξίμ».[112]

---

[109] *Bozkurt*, 24 Μαΐου 1958.
[110] *Halkın Sesi*, 10 Μαΐου 1958.
[111] *Bozkurt*, 15 Ιουνίου 1958.
[112] *Bozkurt*, 27 Ιανουαρίου 1958.

Λίγο αργότερα, στις 26 Σεπτεμβρίου 1958, οι αποικιοκρατική διοίκηση αναγγέλλει τη δημιουργία ξεχωριστών δημοτικών συμβουλίων, με αποτέλεσμα η υλοποίηση του τουρκικού διχοτομικού αλυτρωτισμού να αποκτά πλέον και εδαφική διάσταση. Εκατοντάδες Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι μετακινούνται από ελληνικούς σε τουρκικούς δήμους και το αντίστροφο, δημιουργώντας έτσι τις κατάλληλες συνθήκες για τη σταδιακή «ανακατασκευή» του ελληνοτουρκικού εχθρικού σκηνικού της εποχής 1919 – 1922, στην Κύπρο. Αυτή η αναβίωση του πολεμικού παρελθόντος των Μητέρων Πατρίδων νομιμοποιεί στην πράξη την αλληλοτροφοδότηση των δύο κυπριακών εθνικισμών: ο κεμαλικός αλυτρωτισμός ενισχύεται για να αντιμετωπίσει τον αντίστοιχο ελληνικό και ο ελληνικός αλυτρωτισμός ενισχύεται για να αντιμετωπίσει τον επικίνδυνο τουρκικό επεκτατισμό.

Ταυτόχρονα, η αποικιοκρατική εξουσία των Άγγλων, εκμεταλλευόμενη το κλίμα του Ψυχρού Πολέμου, καλλιεργεί εντέχνως τον πολιτικό διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων, ακόμα και λίγο πριν την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας[113]. Ενδεικτικό παράδειγμα αποτελεί η απόφασή τους να συστήσουν το Σεπτέμβριο του 1958 ειδική επιτροπή με επικεφαλής τον ισχυρό Μπρούστερ Τζόζεφ Σάρριτζ (Brewster Joseph Surridge). Η εν λόγω επιτροπή έχει αντικείμενο εργασίας την διοικητική αναδιάρθρωση των δήμων. Συγκεκριμένα, ο Βρετανός Διοικητής έχει πλέον το δικαίωμα να επιβάλει το σχηματισμό ξεχωριστών ελληνικών και τουρκικών δημοτικών συμβουλίων εκεί όπου οι τοπικές συνθήκες το καθιστούν επιθυμητό. Μάλιστα, ο ίδιος ο πρόεδρος της επιτροπής δηλώνει με έμφαση:

[113] Για τις αγγλικές κινήσεις ενδεικτικά βλ. William Mallinson, *Cyprus, A Modern History*, London 2005, σσ. 89 – 95.

«Ο διαχωρισμός των δύο κοινοτήτων δεν έχει νόημα διοικητικά, αλλά αποτελεί πολιτική αναγκαιότητα»[114].

Έτσι, είναι σαφές ότι στόχος των αποικιοκρατών είναι ο εδαφικός διαχωρισμός Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, στο όνομα των ξεχωριστών αλυτρωτικών εθνικισμών.

Η περίοδος 1958 – 1960 αποτελεί ορόσημο τόσο για την εκδήλωση των αλυτρωτικών πολιτικών όσο και για την πρακτική ένταξη της Κύπρου στο ψυχροπολεμικό πλαίσιο. Οι Ελληνοκύπριοι εντάσσονται στον Ψυχρό Πόλεμο μέσω της ΕΟΚΑ και της αντικομμουνιστικής της διάστασης. Παράλληλα, η ΕΟΚΑ κατορθώνει να αναπτύξει στο πλαίσιο της κυπριακής κοινωνίας μια αντιστασιακή συνείδηση, παρά το γεγονός ότι ο αγώνας της οργάνωσης και ο στόχος της Ένωσης είναι περισσότερο αλυτρωτικοί και λιγότερο «κυπροκεντρικοί». Φορείς καλλιέργειας αυτής της συνείδησης καθίστανται πρώτα και κύρια το εκπαιδευτικό σύστημα, η Εκκλησία της Κύπρου, καθώς και η πλειονότητα του Τύπου, ο οποίος ελέγχεται από τις λεγόμενες εθνοκεντρικές δυνάμεις.

Από την άλλη, η ΤΜΤ έρχεται να υπονομεύσει αυτή την κυπριακή αντιστασιακή συνείδηση, καθώς οι Τουρκοκύπριοι θεωρούν ότι η τελευταία θα οδηγήσει νομοτελειακά στην Ένωση με την Ελλάδα. Για το λόγο αυτό, καλλιεργούν περαιτέρω τη Διχοτόμηση και την καθιστούν παράγοντα και μέτρο διαμόρφωσης του πολιτικού τους λόγου. Ταυτόχρονα, οι αποικιοκράτες εκμεταλλεύονται τις διεκδικήσεις των Τουρκοκυπρίων με διπλό στόχο: από τη μία, να τις καταστήσουν από κοινοτικές σε συλλογικές και, από την άλλη, να αποδυναμώσουν το ελληνοκυπριακό όραμα για αυτοδιάθεση και Ένωση. Πάντως, στο πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου, οι αποικιοκράτες φαίνεται ότι αξιοποιούν το

[114] Diana Markides, Robert Holland, *Cyprus 1957 – 1963…, ό.π.*, σσ. 28 και 35.

ιδεολογικό υπόβαθρο που τους προσφέρει η δράση των εθνικιστών στις δύο κοινότητες του νησιού.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, την τριετία 1958 – 1960, τόσο οι Ελληνοκύπριοι όσο και οι Τουρκοκύπριοι συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός αλυτρωτικού και καθ' όλα συγκρουσιακού κλίματος, αρκετού για να αναπαραγάγει την από αιώνες ελληνοτουρκική εχθρότητα. Στην πράξη, οι κοινότητες της Κύπρου θεμελιώνουν την αντιαποικιακή και αντιστασιακή τους ταυτότητα πάνω στους αναχρονιστικούς μηχανισμούς που αναφέρονται στην περίοδο της ελληνοτουρκικής σύγκρουσης 1919 – 1922.

3. Εθνικισμοί και κυπριακή Ανεξαρτησία

Πριν τη μελέτη της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στους δύο κυπριακούς εθνικισμούς και την κυπριακή ανεξαρτησία, σκόπιμο είναι να λάβουμε υπ' όψιν τα νέα χαρακτηριστικά που έχουν αποκτήσει μέχρι εκείνη τη στιγμή οι εθνικισμοί στην Τουρκία και την Ελλάδα.

Κατά τη διάρκεια και κυρίως μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο κεμαλικός αλυτρωτισμός υιοθετεί το ιδεολογικό περίγραμμα του παντουρκισμού ή αλλιώς τουρανισμού (turancılık)[115]. Το σύγχρονο τουρκικό κράτος, βέβαια, έχει θεμελιωθεί πάνω στις βασικές αρχές του κεμαλισμού, ο οποίος αποποιείται την οποιαδήποτε διεκδίκηση εδαφών της πρώην οθωμανικής επικράτειας. Άλλωστε, το Εθνικό Συμβόλαιο του ιδρυτή της Τουρκικής Δημοκρατίας περιορίζει την πολιτική συγκρότηση και λειτουργία του νέου κράτους αποκλειστικά και μόνο εντός των ορίων του[116].

Όμως αυτό δεν σημαίνει ότι από την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, το 1923, μέχρι και το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο δεν αναπτύχθηκαν οι αρχές του παντουρκισμού, δηλαδή της πολιτικής ένωσης όλων των τουρκομανικών φύλων, από το Αιγαίο Πέλαγος μέχρι τις στέπες της Κεντρικής Ασίας, στη βάση των κοινών γλωσσικών και πολιτιστικών τους παραδόσεων. Στην πράξη, στο α' μισό του 20ού αιώνα, παρατηρείται η

[115] Επιγραμματικά, πρόκειται για εθνικιστική ιδεολογία που διατυπώθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα, από τουρκόφωνους διανοούμενους ρωσικής και ταταρικής καταγωγής. Κυριότεροι θεωρητικοί του παντουρκισμού είναι οι Yusuf Akçura, Nihal Atsız, İsmail Gasprinski, Ziya Gökalp, Alparslan Türkeş κ.ά. Ενδεικτικά βλ. Jacob Landau, *Pan-Turkism in Turkey, A study of Irredentism,* Connecticut 1981 και Jacob Landau, *Pan-Turkism: From Irredentism to Cooperation,* Bloomington and Indianapolis 1995.

[116] Ενδεικτικά, βλ. Patrick Kinross, *Atatürk, The Rebirth…, ό.π.,* Istanbul 2001, σσ. 180 – 181.

καλλιέργεια μιας «υπερ-τουρκικής», μιας «παγκόσμιας» τουρκικότητας – δηλαδή μιας τουρκικότητας που αφορά σε όλους τους τουρκόφωνους πληθυσμούς που διαβιούν εντός και εκτός του σύγχρονου κράτους – και ενός εθνοπολιτισμικού τουρκισμού[117]. Οι εν λόγω ιδεολογίες βρίσκουν γόνιμο έδαφος ανάπτυξης κατά τη δεκαετία του 1940. Το ναζιστικό όραμα της παγγερμανικής ένωσης και της δημιουργίας της μεγάλης Γερμανίας, καθώς και οι καλές σχέσεις της Άγκυρας με το χιτλερικό καθεστώς, εμπνέουν τους υποστηρικτές του παντουρκισμού και επικαιροποιούν την εν λόγω ιδεολογία. Να σημειωθεί ότι έχει προηγηθεί η ανάδυση του πανσλαβισμού, ήδη από το 19ο αιώνα, που κάνει λόγο για ομοσπονδιακή συνένωση των σλαβικών πληθυσμών υπό ρωσική ηγεμονία.

Το τέλος του πολέμου σηματοδοτεί και την υποχώρηση του πολιτισμικού τουρκισμού. Όμως, η όσμωση αυτού του πολιτισμικού τουρκισμού με τον κεμαλισμό έχουν προσδώσει στον τελευταίο αρχές, όπως την εθνική και πολιτισμική υπεροχή των τουρκόφωνων πληθυσμών. Σταδιακά, η κεμαλική ιδεολογία μετεξελίσσεται σε ιδιόμορφο αλυτρωτικό εθνικισμό, ο οποίος αποκτά στοιχεία του εθνικού και πολιτισμικού τουρκισμού. Αυτή η μετεξέλιξη λειτουργεί ως νομιμοποιητική βάση για το δικαίωμα της Τουρκίας να αναμειγνύεται στα τεκταινόμενα στην Κύπρο: επειδή εκεί ζουν οι Τουρκοκύπριοι – αναπόσπαστο μέρος των τουρκόφωνων αδελφών που διαβιούν εκτός της Τουρκικής Δημοκρατίας - η Άγκυρα μπορεί να επεμβαίνει στο νησί κατά το δοκούν[118].

---

[117] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ. Niyazi Kızılyürek, *Milliyetçilik Kıskacında Kıbrıs (Η Κύπρος στη Μέγγενη των Εθνικισμών),* İstanbul 2002.

[118] Σία Αναγνωστοπούλου, Τουρκικός Εκσυγχρονισμός…, ό.π., σσ. 162 – 168 και 177 – 182. Επίσης, για την προσέγγιση της Τουρκίας έναντι της Κύπρου, ενδεικτικά βλ. Halük Gerger, "Türkiye'den Kıbrıs'a bakış"(«Η όψη της Κύπρου από την Τουρκία»), *Başka Dergisi*, vol. 1, İstanbul 1995, και Tanıl Bora, "Türk Milliyetçiliği ve Kıbrıs" («Ο Τουρκικός Εθνικισμός και η Κύπρος»), *Birikim*, vol. 77, İstanbul 1995.

Έτσι, οι Τουρκοκύπριοι γίνονται επισήμως πλέον τμήμα των «έξω Τούρκων» και η ηγεσία τους – μαζί με την ΤΜΤ – αποτελούν τα σύμβολα τουρκοποίησης ενός μέρους του κυπριακού πληθυσμού, καθώς και του χώρου, εκείνου δηλαδή που αναλογεί στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Η τουρκοποίηση μέρους της Κύπρου εντείνει τη διάκριση μεταξύ των δύο κοινοτήτων και θέτει τις βάσεις για την περαιτέρω σφυρηλάτηση των διαχωριστικών γραμμών ανάμεσά τους. Συνέπεια αυτής της έντασης είναι η σταδιακή εγκαθίδρυση της ιδέας ότι οι Ελληνοκύπριοι αποτελούν την πρώτη και κύρια απειλή σε βάρος των Τουρκοκυπρίων. Η εφημερίδα Bozkurt αναφέρει:

> «Ποιος είναι ο αρχηγός της συνωμοσίας στην Κύπρο; Ποιοι βάφουν εδώ και χρόνια αυτή τη χώρα με αίμα; Έχουν σταματήσει τη δραστηριότητά τους οι δολοφόνοι αθώων ανθρώπων, εκείνοι που καίνε οικογένειες και που θέλουν να διώξουν το τουρκικό στοιχείο»;[119]

Ταυτόχρονα, η τουρκοποίηση ανανεώνει και εκσυγχρονίζει την ελληνοτουρκική αντιπαλότητα και ο ελληνικός αλυτρωτισμός καθιερώνεται ως ανέκαθεν κίνδυνος για τη συνοχή του τουρκικού έθνους. Έτσι, λίγο πριν την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Ένωση συνεχίζει να αποτελεί τον εκφραστή του δικαιώματος των Ελληνοκυπρίων για αυτοδιάθεση και η Διχοτόμηση λειτουργεί ως το ανάχωμα προς τον ελληνικό αλυτρωτισμό, όπως αυτός έχει οριστεί από την «ιμπεριαλιστική» κατά τους Τούρκους απόβαση στη Σμύρνη και τον Μικρασιατικό Πόλεμο στην περίοδο 1919 – 1922.

[119] "Bozkurt'un Görüşü" («Η Άποψη της Μποζκούρτ»), *Bozkurt*, 14 Σεπτεμβρίου 1960.

Η παρουσίαση του σχεδίου του Βρετανού Πρωθυπουργού Χάρολντ Μακμίλλαν το 1958 επιβεβαιώνει το γεγονός ότι η Κύπρος παραμένει δέσμια της ιστορίας και της διελκυστίνδας μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας και Μεγάλης Βρετανίας. Συγκεκριμένα, το σχέδιο Μακμίλλαν προβλέπει τα εξής: α) η Κύπρος θα συνδέεται όχι μόνο με το Ηνωμένο Βασίλειο αλλά και με την Ελλάδα και την Τουρκία, β) η βρετανική κυβέρνηση θα δεχθεί τη συνεργασία και τη συμμετοχή των δύο κυβερνήσεων στην προσπάθεια επανόδου της Κύπρου στην ομαλότητα και την πρόοδο, γ) η ελληνική και η τουρκική κυβέρνηση θα διορίσουν από έναν Αντιπρόσωπο για να συνεργάζεται με τον Κυβερνήτη[120]. Στην ουσία, το σχέδιο εισάγει την αρχή της «τριπλής συγκυριαρχίας»[121], με παράλληλη αυτονομία στις κοινότητες. Στη διορθωμένη του έκδοση, το καλοκαίρι του ίδιου έτους, το σχέδιο Μακμίλλαν προβλέπει χωριστούς δήμους για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, πράγμα που προσιδιάζει στη λογική της Διχοτόμησης. Βέβαια, η τουρκοκυπριακή ελίτ διάκειται αρνητικά, υποστηρίζοντας ότι το εν λόγω σχέδιο ανοίγει το δρόμο για τον πλήρη εξελληνισμό της Κύπρου, με το αιτιολογικό ότι στα ανώτατα όργανα οι Ελληνοκύπριοι θα υπερτερούν αριθμητικά σε σχέση με τους Τουρκοκύπριους. Συγκεκριμένα, ο ίδιος ο Ραούφ Ντενκτάς δηλώνει:

«Η τουρκική κοινότητα σε καμία περίπτωση δεν εμπιστεύεται ούτε τη βρετανική κυβέρνηση ούτε την ελληνοκυπριακή πλειοψηφία. […] Εμείς πλέον εμπιστευόμαστε μόνο την τουρκική κυβέρνηση. Η πίστη στην κυβέρνησή μας είναι απόλυτη και οποιαδήποτε απόφαση ληφθεί από αυτή

[120] Ευάγγελος Αβέρωφ – Τοσίτσας, *Ιστορία…*, *ό.π.*, τ. Β', σσ. 47 – 78. Επίσης βλ. Robert Stephens, *Cyprus: A Place of Arms*, London 1966, σσ. 150 - 156.
[121] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια Ιστορία Βίας και Μνησικακίας…*, *ό.π.*, τ. 1, σ. 391,

θα είναι και δική μας απόφαση. Σε κάθε περίπτωση, δεν έχουμε πρόθεση να διαφοροποιηθούμε από τις αποφάσεις της κυβέρνησής μας»[122].

Το Σχέδιο Μακμίλλαν δεν τυγχάνει αποδοχής. Σχεδόν ταυτόχρονα, η στροφή του Μακάριου προς τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους αποτελεί ορόσημο για την κυπριακή ιστορία, καθώς εγκαινιάζει επίσημα την ύπαρξή της.

Η κυπριακή ανεξαρτησία, αν και είναι προϊόν συμβιβασμού ανάμεσα σε Αθήνα και Άγκυρα[123], αποτελεί ανατροπή και βάζει τέλος στη χρόνια διακοινοτική σύγκρουση. Η δήλωση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου[124], το 1958, ότι είναι έτοιμος να αποδεχθεί τη δεσμευμένη ανεξαρτησία ως λύση του Κυπριακού[125], με τη στήριξη μεγάλου μέρους της αστικής τάξης, του αριστερού ΑΚΕΛ[126], καθώς και ενός μικρού τμήματος της τουρκοκυπριακής κοινότητας, σηματοδοτεί τον τερματισμό του αλυτρωτικού και αποικιακού κοινοτισμού. Η παλαιά ιστορική πραγματικότητα, δηλαδή εκείνη που περικλείει την προαιώνια ελληνοτουρκική διαμάχη και την κορύφωσή της το 1922, αντικαθίσταται από μια αυτόνομη ιστορική πραγματικότητα, πέρα ως πέρα κυπριακή.

Επιπλέον, με την Ανεξαρτησία, ο κοινοτισμός απαλλάσσεται από τα διαχωριστικά και διχοτομικά χαρακτηριστικά του και αποκτά τη δυνατότητα ενσωμάτωσης – έστω και οιονεί – ομοσπονδιακών χαρακτηριστικών. Έτσι, για πρώτη φορά, τίθενται οι βάσεις για την

---

[122] *Ό.π.*, σσ. 391 – 392.

[123] Stephen George Xydis, *Cyprus. Reluctant Republic*, The Hague 1973, σσ. 359 – 385.

[124] «[…] παραχώρησις εις την νήσον ανεξαρτησίας, ούτως ώστε οι Κύπριοι, Έλληνες και Τούρκοι, να δυνηθούν να αποφασίσουν διά το μέλλον τους». *Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'*, τ. Γ', Λευκωσία 1993, σ. 443.

[125] Νίκος Κρανιδιώτης, *Δύσκολα Χρόνια. Κύπρος 1950 – 1960,* Αθήνα 1981, σ. 346.

[126] Σε ανακοίνωσή του στις 26 Σεπτεμβρίου 1958, το ΑΚΕΛ αναφέρει ότι «[…] η κυπριακή Αριστερά υποστηρίζει τις προτάσεις του Μακαρίου για ανεξαρτησία, χωρίς να σταματά όμως τον αγώνα για την αυτοδιάθεση, η οποία αποτελεί τον αντικειμενικό σκοπό και το αναφαίρετο δικαίωμα των Κυπρίων […]». *Αυγή*, 27 Σεπτεμβρίου 1958.

καλλιέργεια της κυπριακότητας, καθώς η δήλωση του Μακαρίου ορίζει την Ανεξαρτησία με όρους συνευθύνης και συναπόφασης των δύο κοινοτήτων. Βέβαια, τα γεγονότα που ακολουθούν αποδεικνύουν ότι η διαδικασία απαλλαγής της κυπριακής πραγματικότητας από το παρελθόν των «Μητέρων Πατρίδων» έχει μείνει ανολοκλήρωτη, παρά το μεγάλο βήμα του 1960.

4. Η γένεση ενός ιδιότυπου δικοινοτικού κράτους

Από την αρχαιότητα, η Κύπρος δεν αποτέλεσε ποτέ ανεξάρτητο και ενιαίο κράτος. Μοναδική εξαίρεση αποτελεί η εποχή του φραγκικού βασιλείου των Λουζινιανών, οι οποίοι και τη διακυβέρνησαν ενιαία, με τη μορφή φέουδου, από το 1192 έως το 1489[127].

Μέχρι και τα μέσα της δεκαετίας του 1950, υπό το καθεστώς της βρετανικής αποικίας, το νησί αποτελεί μία από τις βάσεις των Δυτικών για την παρακολούθηση των αραβικών εθνικιστικών και αντιαποικιακών κινημάτων στις γειτονικές χώρες. Η Κύπρος εξελίσσεται στην κυριότερη βάση – σε έναν άτυπο τοποτηρητή - του Δυτικού πολιτικού συστήματος στο συγκεκριμένο χώρο. Αυτόματα, επομένως, στη διάρκεια της ψυχροπολεμικής περιόδου, το πολιτικό μέλλον της νήσου εντάσσεται στο πλέγμα συμφερόντων της Δύσης.

Μετά τον αγώνα της ΕΟΚΑ 1955 – 1959, αρχίζει να προωθείται στους διπλωματικούς κύκλους η ιδέα της ίδρυσης ενός ανεξάρτητου και κυρίαρχου κυπριακού κράτους. Οι διαπραγματεύσεις καταλήγουν στο συμβιβασμό της Ζυρίχης[128], στις 11 Φεβρουαρίου 1959, όπου οι Πρωθυπουργοί της Ελλάδας και της Τουρκίας, Κωνσταντίνος Καραμανλής και Αντνάν Μεντερές, αντίστοιχα, υπογράφουν τη συμφωνία δημιουργίας ανεξάρτητου κράτους στην Κύπρο.

---

[127] George Hill, *A History…*, ό.π., σ. 12. Επίσης, βλ. Σπύρος Σακελλαρόπουλος, *Ο κυπριακός κοινωνικός σχηματισμός…*, *ό.π.*, Αθήνα 2017.
[128] Νίκος Κρανιδιώτης, *Δύσκολα Χρόνια..*, *ό.π.*, σσ. 534 - 548.

Οι τελικές διευθετήσεις αποφασίζονται στο Lancaster House του Λονδίνου, στις 19 του ίδιου μήνα[129]. Ως θεμέλιο του κράτους ορίζεται το Σύνταγμα, το οποίο υπογράφεται στις 16 Αυγούστου 1960. Οι διατάξεις του παρέχουν στην τουρκοκυπριακή κοινότητα το καθεστώς της πολιτικής ισότητας με την ελληνοκυπριακή. Μεταξύ άλλων, προνοούν για τη δημιουργία δύο βρετανικών βάσεων και επιτρέπουν την αποστολή στρατιωτικών δυνάμεων από την Ελλάδα και την Τουρκία στο κυπριακό έδαφος[130].

Η κατάσταση που διαμορφώνεται αποτελεί μια ιδιότυπη και «δεσμευμένη»[131] ανεξαρτησία. Οι εξουσίες και τα δικαιώματα παρέμβασης που έχουν οι εγγυήτριες χώρες συνιστούν μια πραγματικότητα που πόρρω απέχει από τις αξιώσεις της μεγάλης πλειοψηφίας του ντόπιου πληθυσμού για αυτοδιάθεση.

Σε ό,τι αφορά, μάλιστα, την ελληνοκυπριακή πλευρά, η συγκατάθεσή της στην εφαρμογή των Συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου δόθηκε ύστερα από πιέσεις κυρίως της Βρετανίας και υπό το φόβο της διχοτόμησης του νησιού. Ο ίδιος ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος αναφέρει:

> «Το Σύνταγμα έγινε δεκτό από ανάγκη, για να αποτραπεί η όποια δυσμενής εξέλιξη που θα οδηγούσε στη Διχοτόμηση και θα ενταφίαζε την Ένωση».[132]

---

[129] *Ό.π.*, σσ. 549 – 556. Επίσης, βλ. Diana Markides, Robert Holland, *Cyprus 1957 – 1963…, ό.π*, Minnesota 2001, Ευάνθης Χατζηβασιλείου, *Το Κυπριακό ζήτημα, 1878 – 1960, Η συνταγματική πτυχή*, Αθήνα 1998.

[130] *Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας…, ό.π.*, Λευκωσία 1972.

[131] Νίκος Κρανιδιώτης, *Οι προτεινόμενες λύσεις και η έννοια του ανεξάρτητου και κυρίαρχου κυπριακού κράτους*, Αθήνα 1975. Το συγκεκριμένο κείμενο εκφωνήθηκε από το συγγραφέα στη διάρκεια του Διεθνούς Συμποσίου Κύπρου, το Μάρτιο του 1975, στην Αθήνα.

[132] P. N. Vanezis, *Makarios, Faith And Power*, London 1973, σ. 113.

Επομένως, είναι προφανές ότι η ελληνοκυπριακή πλευρά αποδέχεται τις Συμφωνίες εξ ανάγκης και όχι επειδή είναι αποφασισμένη να στηρίξει τη δημιουργία του κοινού κράτους.

Την ίδια περίοδο, στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, τα νέα για τη σύναψη των συμφωνιών γίνονται αρχικώς δεκτά με ικανοποίηση, με το αιτιολογικό ότι διασφαλίζουν τα πολιτικά δικαιώματα της μειοψηφίας και ότι θέτουν ουσιαστικά τις βάσεις της Διχοτόμησης. Η *Bozkurt* αναφέρει χαρακτηριστικά:

> «Οι μέχρι χθες αρνητές της ύπαρξης της τουρκοκυπριακής κοινότητας, σήμερα υποχρεώθηκαν να αναγνωρίσουν αυτή τη μεγάλη οντότητα. Στις δύο χωριστές συνελεύσεις οι κοινότητες θα λαμβάνουν χωριστές αποφάσεις μετά από χωριστές συζητήσεις για θέματα που τις απασχολούν. […] Η κοινότητά μας διαθέτει το δικαίωμα βέτο υπό την εγγύηση του Τουρκικού Στρατού. Σε περίπτωση που η άσκηση του βέτο σε οποιοδήποτε ζήτημα δεν γίνει σεβαστή, η Τουρκία μπορεί αυτόματα να παρέμβει. Αυτό είναι το πνεύμα της συμφωνίας. […] Η Συμφωνία της Ζυρίχης αποτελεί ένα είδος Διχοτόμησης»[133].

Παρόλα αυτά, τον Ιούλιο του 1959, σε κοινή συνέντευξη Τύπου που παραχωρούν ο Μακάριος και ο Κιουτσούκ ζητούν από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης να συνεργαστούν με τις Αρχές για την πλήρη αποκατάσταση των φιλικών δεσμών και την αρμονική συμβίωση μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων της Κύπρου. Μάλιστα ο Κιουτσούκ αναφέρει ότι η ευτυχία και η ευημερία της Κυπριακής Δημοκρατίας θα εξαρτηθεί από την καλή

[133] Παραπέμπεται στο Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια Ιστορίας Βίας και Μνησικακίας…*, *ό.π.*, τ. 1, σ. 402.

συνεργασία και τη φιλική συμβίωση των Ελλήνων και των Τούρκων της νήσου[134]. Λίγο καιρό αργότερα, τον Οκτώβριο του ίδιου έτους, ο ίδιος αναφέρει σε διάγγελμά του:

> «Σεβαστέ Τούρκε της Κύπρου, […] ημείς ως κοινότης δεν δυνάμεθα να αποδεχθώμεν οιανδήποτε ευθύνην διά την αναταραχήν, την οποίαν ηθέλησαν να δημιουργήσουν κατά τας τελευταίας ημέρας μερικά ανεύθυνα πρόσωπα. […] Αγαπητή Τουρκική Κοινότης, είναι πιθανόν οι επιζητούντες να σε προκαλέσουν να φανερωθούν. Πιθανόν να αντιμετωπίσης και πάλιν ανησυχίαν και αναταραχήν και τοιαύτας άλλας πράξεις, οίαι δυνατόν να διαταράξουν την ειρήνην και την ηρεμίαν της νήσου, της οποίας έχεις μεγάλην ανάγκην […]».[135]

Επιπλέον, στον τουρκοκυπριακό Τύπο αναφέρεται ότι η γέννηση και ο θάνατος της Δημοκρατίας μπορούν να συμπέσουν, αν δεν αναδειχθεί Τουρκοκύπριος διπλωμάτης στη θέση του αναπληρωτή αντιπροσώπου στα Ηνωμένα Έθνη[136], και γίνεται ειδική αναφορά στο τουρκικό αίτημα για πρόσληψη περισσοτέρων Τουρκοκυπρίων στο Τμήμα Δημοσίων Έργων, στο οποίο κατά τον Τύπο κυριαρχούν οι Ελληνοκύπριοι:

> «Στα νέα που λαμβάνουμε από κάθε πλευρά του νησιού, γίνεται ξεκάθαρο ότι ιδιαίτερα η Τουρκική κοινότητα αντιμετωπίζει τρομερή ανεργία. […] Για να σωθεί η Τουρκική κοινότητα από την ανεργία, είναι αναγκαίο να εφαρμοστεί σε άμεσο χρόνο ο κανόνας 70 προς 30 (σ.σ. για τους διορισμούς).

---

[134] Ενδεικτικά βλ. *Φιλελεύθερος*, 5 Ιουλίου 1959 και *Χαραυγή*, 5 Ιουλίου 1959.
[135] *Χαραυγή*, 23 Οκτωβρίου 1959.
[136] *Halkın Sesi*, 12 Αυγούστου 1960. Το σχετικό δημοσίευμα αναπαράγεται στις 13 Αυγούστου 1960 στο πρωτοσέλιδο της *Ελευθερίας*.

> […] Σήμερα στο Τμήμα Δημοσίων Έργων […] οι Τούρκοι εργαζόμενοι είναι τόσο λίγοι που μπορείς να τους δείξεις με το δάχτυλο. […] Σήμερα στο Τμήμα Δημοσίων Έργων πόσοι Τούρκοι προϊστάμενοι (επιστάτες) υπάρχουν; Μερικοί Τούρκοι που για χρόνια έδωσαν την ψυχή τους στο Τμήμα ξεπεράστηκαν στις προαγωγές […]».[137]

Την επομένη, η είδηση αναπαράγεται στην ελληνοκυπριακή Ελευθερία, υπό τον τίτλο «Οι Τούρκοι απειλούν, ότι ημπόρουν να συμπέσουν η γέννησις και ο θάνατος της Δημοκρατίας»:

> «[…] Η Μποζκούρτ αναφερόμενη εις την σοβαράν ανεργίαν η οποία επικρατεί ιδιαιτέρως εις την Τουρκικήν κοινότητα, γράφει, ότι προσθέτως προς τα ανακουφιστικά έργα, είναι ουσιώδες όπως η αναλογία 70:30 εφαρμοσθή το καλύτερον διά την ανακούφισιν των Τούρκων εκ της ανεργίας. Η εφημερίς παραπονείται ότι εις Τμήμα Δημοσίων Έργων είναι ασήμαντος ο αριθμός των Τούρκων υπαλλήλων και εργατών, και ότι προήχθησαν Έλληνες ολιγώτερον προσοντούχοι από τους Τούρκους».[138]

Είναι ξεκάθαρο ότι η τουρκοκυπριακή πολιτική ηγεσία, και όχι μόνο, διατηρεί ζωντανές τις διαχωριστικές γραμμές μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Δεν αργούν να διατυπωθούν, μάλιστα, κατηγορίες κατά της ελληνοκυπριακής πλευράς περί παράνομης εισαγωγής όπλων και στρατιωτικού εξοπλισμού[139], γεγονός που πυροδοτεί μεγαλύτερη

---

[137] "Yüzde 70:30 ve Türk işçisi" («Ο κανόνας 70% προς 30% και οι Τούρκοι εργαζόμενοι»), *Bozkurt*, 12 Αυγούστου 1960.

[138] *Ελευθερία*, 13 Αυγούστου 1960.

[139] Ο τουρκοκυπριακός Τύπος διατυπώνει τέτοιες κατηγορίες σε διαδοχικά δημοσιεύματα, τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο του 1959.

διακοινοτική ένταση. Στις αιτιάσεις του τουρκοκυπριακού Τύπου απαντά την επομένη ο ελληνοκυπριακός:

> «Απεχαλινώθησαν αι τουρκικαί εφημερίδες εις συκοφαντικάς επιθέσεις κατά των Ελλήνων. […] Ο Αρχιεπίσκοπος κατηγορείται επί ανειλικρινεία. […]».[140]

Επίσης:

> «Μετά το πέρας του ένδοξου αγώνος της, η θρυλική Ε.Ο.Κ.Α. παρέδωσεν τον οπλισμόν της […]. Το αυτό όμως δεν συνέβη με τας αντιστοίχους Τουρκοκυπριακάς οργανώσεις «Βολκάν» και «Τ.Μ.Τ.», αι οποίαι […] είχον παράσχη ακλονήτους αποδείξεις περί του μεγέθους του οπλισμού των και των συνωμοτικών σχεδίων των εις βάρος του Ελληνικού Κυπριακού λαού. […] Είναι και η έντονος προσπάθεια προς ενίσχυσιν του Τουρκικού οπλισμού διά της λαθραίας εισαγωγής όπλων και πολεμοφοδίων […]».[141]

Επίσης, την περίοδο της τελικής ευθείας προς την Ανεξαρτησία, το κλίμα κατά στιγμές βαραίνει από αρνητικά συμβάντα μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Για παράδειγμα, το Σεπτέμβριο του 1959, η Ελευθερία αναφέρει:

> «Τούρκοι εφόνευσαν δι' αυτομάτων όπλων εις Τηλλυρίαν Έλληνα ασυρματιστήν και ετραυμάτισαν κρισίμως τον υιόν του».[142]

Έτσι, λοιπόν, ιδρύεται η Κυπριακή Δημοκρατία, της οποίας ο χαρακτήρας εξ αρχής είναι διττός. Από τη μια πλευρά, το νεοσύστατο

---

[140] *Ελευθερία*, 24 Οκτωβρίου 1959.
[141] «Τα Τουρκικά Όπλα», *Εθνική*, 20 Οκτωβρίου 1959.
[142] *Ελευθερία*, 27 Σεπτεμβρίου 1959.

κράτος θεωρείται ως εκφραστής της ελληνικής «λαϊκής» θέλησης που περιέχει τον πόθο της εθνικής ολοκλήρωσης, δηλαδή της Ένωσης, ενώ από την άλλη εμφανίζεται ως εκφραστής της τουρκικής «λαϊκής» θέλησης που προτάσσει την ιδέα της Διχοτόμησης. Αυτό σημαίνει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία καλείται να λειτουργήσει ως το μέσο για την πολιτική συνύπαρξη και διεθνή εκπροσώπηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, μέρος των οποίων – ξεχωριστά – προσδοκούν ακόμα την υλοποίηση των εθνικών τους οραμάτων: την ενσωμάτωση στον ελληνικό κορμό και τη διχοτόμηση του νησιού.

Κατά την υπογραφή της Συνθήκης εγκαθίδρυσης, τη 16η Αυγούστου 1960, ο Μακάριος εμφανίζεται δίπλα στην ελληνική σημαία και το βυζαντινό δικέφαλο αετό, σημαία της Εκκλησίας της Κύπρου[143]. Την ίδια μέρα, στον τουρκοκυπριακό Τύπο υπάρχει ειδησεογραφική αναφορά των διαδικασιών ανακήρυξης. Ταυτόχρονα, δημοσιεύεται αφίσα, στην οποία ένας Τούρκος στρατιώτης εικονίζεται να πατά το πόδι του στην Κύπρο. Στη συνοδευτική λεζάντα αναγράφεται η ρήση του Μουσταφά Κεμάλ «Φαντάρε, ειρήνη στην πατρίδα για ειρήνη στον κόσμο»[144]. Έτσι, οι δύο αντικρουόμενες ιδεολογίες διατυπώνονται και εκφράζονται με σαφήνεια επακριβώς από την πρώτη κιόλας ημέρα ζωής του κράτους.

Από τη μια, ο αετός συμβολίζει μια βαθιά θρησκευτικότητα, οι ρίζες της οποίας βρίσκονται στο ένδοξο βυζαντινό παρελθόν. Ως εκ τούτου η θρησκευτικότητα αναδεικνύεται σε δομικό και, επομένως, αναπόσπαστο στοιχείο μιας μακραίωνης ιστορικής συνέχειας. Και, φυσικά, η παρουσία του εθνικού συμβόλου της Ελλάδας προβάλλει την κυρίαρχη εθνοκεντρική προσέγγιση, η οποία δύναται να εκφυλιστεί σε εθνικιστικό

[143] *Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'*, τ. Δ', Λευκωσία 1993, σ. 196.
[144] "Mehmetçik, yurtta sulh, cihanda sulh için", *Halkın Sesi*, 16 Αυγούστου 1960.

μεγαλοϊδεατισμό και αλυτρωτισμό, και υποδηλώνει τη συναισθηματική – και όχι μόνο – σύνδεση με τη «Μητέρα Πατρίδα».

Από την άλλη πλευρά προβάλλεται, στην ουσία, η κυρίαρχη κεμαλική ιδεολογία[145] και μάλιστα στην πιο κλασική μορφή της. Το γεγονός ότι στην αφίσα ο στρατός παρουσιάζεται ως σύμβολο ειρήνης και σταθερότητας (κάτι που είναι ουσιαστικά παράδοξο για τα πρότυπα της εποχής εκείνης) υπογραμμίζει ότι τα ζητήματα που απασχολούν τους Τουρκοκύπριους αποτελούν για την Άγκυρα εθνικό θέμα. Η τουρκοκυπριακή ηγεσία επιλέγει να συμβολίσει με την εικόνα του τροπαιούχου στρατιώτη τη νικηφόρα πορεία του Κεμάλ και των δυνάμεών του, οι οποίες προασπίζονται ανέκαθεν την ελευθερία του τουρκικού έθνους και έχουν το αποκλειστικό προνόμιο να διερμηνεύουν το εθνικό συμφέρον[146].

Επομένως, διαφαίνεται από τις πρώτες ημέρες της ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας η εκ διαμέτρου αντίθετη θέση μέρους των δύο πλευρών: οι Ελληνοκύπριοι τονίζουν τον ελληνικό χαρακτήρα της νεοσύστατης κρατικής οντότητας και οι Τουρκοκύπριοι εξωτερικεύουν

---

[145] Για την κεμαλική ιδεολογία, ενδεικτικά, βλ. Niyazi Kızılyürek, *Κεμαλισμός, Η γένεση και η εξέλιξη της επίσημης ιδεολογίας της σύγχρονης Τουρκίας*, Αθήνα 2006. Επίσης βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, *Τουρκικός Εκσυγχρονισμός, Ισλάμ και Τουρκοκύπριοι…, ό.π.*, σσ. 39 – 238. Για τις αρχές του κεμαλισμού (τα «Έξι Βέλη»), βλ. Kemal Karpat, *Ottoman Past and Today's Turkey*, Leiden 2000, σ. 62 και Taha Parla, *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları: Atatürk'ün Nutuk'u (Οι Επίσημες Πηγές της Πολιτικής Κουλτούρας στην Τουρκία: Η Ομιλία του Ατατούρκ)*, vol. 1, İstanbul 2004, σσ. 35 – 36.

[146] Υπάρχουν πολλά άρθρα και βιβλία που περιγράφουν αναλυτικά τον κεμαλικό εθνικισμό και τις προεκτάσεις του. Ενδεικτικά βλ. *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce (Η Πολιτική Σκέψη στη Σύγχρονη Τουρκία)*, τ. 2: *Kemalizm (Κεμαλισμός)*, İstanbul 2001 και *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce (Η Πολιτική Σκέψη στη Σύγχρονη Τουρκία)*, τ. 4: *Milliyetçilik (Εθνικισμός)*, İstanbul 2002. Για τις απαρχές του τουρκικού εθνικισμού και το μεγάλο θεωρητικό του Ζιγιά Γκιοκάλπ, ενδεικτικά βλ. Ziya Gökalp, *Türkçülüğün Esasları (Οι Αρχές του Τουρκισμού)*, İstanbul 1955, Taha Parla, *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm (Ζιγιά Γκιοκάλπ, Ο Κεμαλισμός και ο Κορπορατισμός στην Τουρκία)*, İstanbul 1993, Uriel Heyd, *Foundations of Turkish Nationalism. The Life and Teachings of Ziya Gökalp*, London 1950.

ανοιχτά την επιθυμία τους να εθνικοποιήσουν τουρκικά ένα τμήμα αυτής της οντότητας.

Λίγες ημέρες μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε εξώφυλλο τουρκοκυπριακής εφημερίδας φιλοξενούνται φωτογραφίες από στρατιωτικές παρελάσεις των τουρκικών δυνάμεων, με το συνοδευτικό σχόλιο «Τα φανταράκια μας για άλλη μια φορά γέμισαν με υπερηφάνεια τα στήθη μας»[147]. Έτσι, ο ρόλος του στρατού ως απόλυτου προστάτη των απανταχού τουρκικών πληθυσμών και ως νόμιμου φορέα της πολιτικής ιδεολογίας του κεμαλισμού ενισχύεται και σταδιακά κυριαρχεί στο προσκήνιο.

Επομένως, από τη γένεση του κυπριακού κράτους, εκδηλώνεται ο διττός και, συνάμα, συγκρουσιακός χαρακτήρας του. Από τη μια πλευρά, η χρήση εθνικών συμβόλων υπογραμμίζει την παλαιά σχέση των Ελλήνων της Κύπρου με την Ελλάδα και παρουσιάζει το πάγιο – για την εποχή εκείνη – αίτημα της αυτοδιάθεσης, το οποίο και συνεπάγεται ουσιαστικά την υιοθέτηση της ιδέας του αλυτρωτισμού και την ελληνοποίηση του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους. Στην άλλη πλευρά, κυριαρχεί η αξίωση των Τουρκοκυπρίων για την ισότιμη αντιμετώπισή τους στο πλαίσιο λειτουργίας της Δημοκρατίας. Ταυτόχρονα, όμως, οι Τουρκοκύπριοι εμφανίζονται να ανήκουν στο μεγάλο τουρκικό έθνος, γεγονός που παραπέμπει στην επίσης αλυτρωτική ιδέα τουρκοποίησης και «κεμαλοποίησης» του κυπριακού χώρου. Επομένως, η συνύπαρξη στοιχείων από δύο ακραίες εθνικιστικές ιδεολογίες στον ίδιο χώρο, καθώς και η διεκδίκησή αυτού του χώρου δημιουργούν τις προϋποθέσεις για διαμάχη.

[147] "Kahraman Mehmetçiklerimiz dün bir kere daha göğüslerimizi iftiharla kabartmışlardır", *Halkın Sesi*, 25 Αυγούστου 1960.

Ακόμα και την ημέρα επίσημης σύγκλησης του κατεξοχήν νομοθετικού οργάνου, της Βουλής των Αντιπροσώπων, η αντίθεση είναι πρόδηλη. Βουλευτές, στις πρώτες ομιλίες τους, συγκρούονται με αφορμή το χαρακτηρισμό που οι ίδιοι αποδίδουν στην περίοδο 1955 –1959. Πιο συγκεκριμένα, ο Τουρκοκύπριος βουλευτής Κεμάλ Ντενίζ (Kemal Deniz) κάνει λόγο περί «πρόσφατης εποχής τρομοκρατίας, στη διάρκεια της οποίας καταπατήθηκαν τα δικαιώματα της τουρκικής πλευράς και αγνοήθηκαν οι απόψεις και οι θέσεις της». Οι Ελληνοκύπριοι βουλευτές διαμαρτύρονται έντονα για αυτούς τους χαρακτηρισμούς και αποκαλούν την εποχή '55 - '59 «χρόνια του αγώνα της ελευθερίας»[148]. Το κλίμα αυτό είναι ενδεικτικό της διάστασης απόψεων που υπάρχει ανάμεσα στις δύο πλευρές – και κυρίως ανάμεσα στους εθνικιστικούς κύκλους των δύο κοινοτήτων - αναφορικά με τη δράση της ΕΟΚΑ. Οι διαφορετικές ιδεολογίες και οι διαφορετικοί στόχοι της κάθε πλευράς δεν αφήνουν πολλά περιθώρια συμφωνίας.

Η ίδρυση της ενιαίας και κυρίαρχης Κυπριακής Δημοκρατίας γίνεται πραγματικότητα για να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη – Κύπρο, Ελλάδα, Τουρκία, Μεγάλη Βρετανία[149] – να εξέλθουν από το αδιέξοδο στο οποίο και έχουν οδηγηθεί ύστερα από τις μακρές διαπραγματεύσεις. Επισήμως, το ενιαίο κράτος οργανώνεται για να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των ανθρώπων που διαβιούν στο νησί, αλλά και για να βγάλει τις ελληνοτουρκικές σχέσεις από το τέλμα. Αυτό σημαίνει ότι η Κυπριακή

[148] *Bozkurt*, 26 Οκτωβρίου 1960.

[149] Διάχυτη είναι η εντύπωση στους Ελληνοκυπρίους ότι η Μεγάλη Βρετανία στηρίζει τους Τουρκοκύπριους και καλλιεργεί την ιδέα της διχοτόμησης του νησιού, ακόμα και μετά την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου: «[…] Η διαρκής στενή και ομόθυμος συνεργασία των έσωθεν και των έξωθεν Τούρκων μετά των «ουδετέρων» Άγγλων, θα τα διχοτομήση όλα προς δόξαν της ιδικής μας ανοχής. […] Ας δώσουν λοιπόν τέρμα (σ.σ. οι Άγγλοι) εις την καλλιέργειαν ενός πνεύματος, το οποίον καταστρέφει την προϋπόθεσιν της συνεργασίας και του οποίου αι συνέπειαι ασφαλώς δεν δύνανται να είναι ευχάριστοι εις κανένα». Χριστόδουλος Παπαχρυσοστόμου, «Προς βεβαίαν διχοτόμησιν», *Φιλελεύθερος*, 26 Ιουλίου 1959.

Δημοκρατία ιδρύεται για να συμβάλει στην επίλυση των διαφορών μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων και για να τερματίσει την εκατέρωθεν αλυτρωτική πολιτική.

Αυτοί οι στόχοι, όμως, δεν πραγματοποιούνται. Αντιθέτως, το νέο κράτος θεωρείται για πολλούς ως το μέγιστο εμπόδιο στην υλοποίηση των εθνικών κοινοτικών πόθων. Χρησιμοποιείται από τους εθνικιστικούς κύκλους των δύο κοινοτήτων ως πεδίο αναπαραγωγής του συγκρουσιακού παρελθόντος των δύο εθνών και της ιδεολογίας του αλυτρωτισμού. Η ύπαρξη αυτού του κράτους επιβάλλει τη συνύπαρξη των εκπροσώπων των «προαιώνιων εχθρών» στο νησί. Ταυτοχρόνως, όμως, από τη μια πλευρά λειτουργεί ως μεταβατικό στάδιο για την εθνική ενσωμάτωση των Ελληνοκυπρίων, ενώ από την άλλη αποτελεί αρχικώς εργαλείο για τη διάλυση του συνδρόμου φόβου και αφανισμού που πλήττει τους τουρκικούς πληθυσμούς, και, κατόπιν, για τη ριζοσπαστικοποίηση των κινημάτων που από καιρό επιδιώκουν την ένταξη του τουρκοκυπριακού στοιχείου στο κεμαλικό Εθνικό Συμβόλαιο[150], δηλαδή στα όρια της σύγχρονης Τουρκικής Δημοκρατίας.

Δηλαδή, η Κυπριακή Δημοκρατία αφ' ενός συνιστά απάντηση στα σύγχρονα προβλήματα της μετα-αποικιοκρατικής και ψυχροπολεμικής περιόδου κατά το β' μισό του 20ού αιώνα και, αφ' ετέρου, διεκδικείται ως εργαλείο για την επίλυση των διαχρονικών προβλημάτων – συγκρουσιακής φύσης – του ελληνικού και του τουρκικού έθνους. Ενώ το νέο κράτος αποτελεί απότοκο του επίσημου ενταφιασμού του δύσκολου και έμπλεου αλυτρωτισμού ελληνοτουρκικού παρελθόντος, λειτουργεί παράλληλα ως μέσο για την εκ νέου αναπαραγωγή του. Στην ουσία, το ανεξάρτητο κράτος ξεκινά την ύπαρξή του με πολύπλοκους στόχους:

[150] Patrick Kinross, *Atatürk. The Rebirth of a Nation*, Istanbul 2001, σσ. 180-181, 531-532.

Πρώτον, να εξασφαλίσει την πολιτική υπόσταση και ανεξαρτησία των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων πολιτών του.

Δεύτερον, να εξομαλύνει τις σχέσεις Αθήνας – Άγκυρας και να λειτουργήσει ως εγγυητής της συναινετικής συνύπαρξης του ελληνικού και του τουρκικού έθνους στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, στοιχείο αναγκαίο για τη συνοχή της Δυτικής συμμαχίας στο πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου.

Τρίτον, να υλοποιήσει σταδιακά για τους ελληνοκυπριακούς εθνικιστικούς κύκλους τον «προαιώνιο πόθο» των Ελληνοκυπρίων για Ένωση.

Και, τέταρτον, να διαλύσει τη «διαχρονική απειλή» που ταλανίζει τους Τουρκοκύπριους εδώ και χρόνια, δηλαδή το ελληνοκυπριακό στοιχείο και, συνεπώς, τον ελληνικό εθνικισμό.

Με δεδομένα, λοιπόν, τα ανωτέρω, η Κυπριακή Δημοκρατία δημιουργεί μια περισσότερο πολύπλοκη πραγματικότητα, εντός της οποίας εκσυγχρονίζονται και επανεμφανίζονται όλες οι διαμάχες μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας. Οι διαμάχες αυτές όμως, θα αρχίσουν να δρουν σε μια νέα πραγματικότητα. Αυτήν του κοινού κυπριακού κράτος το οποίο άλλοτε θα φαντάζει ως το πρώτο βήμα για την επίτευξη άλλων στόχων, και άλλοτε θα φαντάζει το εμπόδιο για αυτή την επίτευξη.

Με την κυπριακή Ανεξαρτησία, ο χώρος της Κύπρου ορίζεται διεθνώς ως αναπόσπαστο τμήμα της ελληνοτουρκικής περιοχής. Αυτό συνεπάγεται ότι ο ρόλος των Μητέρων Πατρίδων – μαζί με εκείνον της τρίτης εγγυήτριας Μεγάλης Βρετανίας – είναι απολύτως ρυθμιστικός για τη διαμόρφωση του νεότευκτου κράτους:

> «Η Δημοκρατία της Κύπρου αφ' ενός και η Ελλάς, η Τουρκία και το Ηνωμένον Βασίλειον της Μεγάλης Βρετανίας […] αφ'

ετέρου – Ι. Έχουσαι υπ' όψιν ότι η αναγνώρισις και διατήρησις της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητος και της ασφαλείας της Δημοκρατίας της Κύπρου, […] είναι προς το κοινόν αυτών συμφέρον, ΙΙ. Επιθυμούσαι όπως συνεργασθώσιν ίνα διασφαλίσωσι τον σεβασμόν της δημιουργηθείσης διά του εν λόγω Συντάγματος καταστάσεως».[151]

Επιπροσθέτως, το γεγονός της ενσωμάτωσης της Κύπρου στην ελληνοτουρκική περιοχή ορίζει τον κυπριακό χαρακτήρα του κράτους ως απότοκο της σύνθεσης της ελληνικότητας και της τουρκικότητας. Επομένως, ορίζει και το κυπριακό συμφέρον ως προϊόν του συνδυασμού των δύο κοινοτικών συμφερόντων, όμως με τρόπο που να εγγυάται τη διασφάλιση των εθνικών συμφερόντων της Ελλάδας και της Τουρκίας ξεχωριστά. Σε ό, τι αφορά το συσχετισμό των κοινοτικών με τα εθνικά συμφέροντα, αξιοσημείωτα είναι τα εξής:

Η Ελλάδα αποφασίζει ήδη από το 1958 να επανακαθορίσει τον εθνικό της χώρο εξαιτίας της αστάθειας στην Κύπρο, ικανής να πυροδοτήσει έναν σφοδρό ελληνοτουρκικό πόλεμο. Στο πλαίσιο αυτό, υποτάσσει το εθνικό όραμα της Ένωσης στο εθνικό συμφέρον, περιορίζοντας τη δράση των ισχυρών – πλέον – ομάδων που δραστηριοποιούνται γύρω από το Γεώργιο Γρίβα[152] στη μεγαλόνησο. Εξάλλου, την περίοδο των τελικών διευθετήσεων για την Ανεξαρτησία, ο ίδιος ο Γρίβας διακηρύσσει: «Επιθυμώ όπως εις την Κύπρον κυματίζει

[151] Απόσπασμα από το άρθρο 181 της Συνθήκης Εγγυήσεως, *Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας…, ό.π.*, Λευκωσία 1972.

[152] Βουλευτές, πολιτευτές, προεδρεία κυπριακών οργανώσεων, καθώς και πρώην μέλη της ΕΟΚΑ επισκέπτονται καθημερινά το Γρίβα στην Αθήνα. Ενδεικτικά βλ. πρωτοσέλιδο του *Φιλελεύθερου*: «Ογκούται καθημερινώς το λαϊκόν ρεύμα υπέρ του Στρατηγού Γρίβα». *Φιλελεύθερος*. 3 Ιουλίου 1959.

μόνον η Ελληνική σημαία»[153] και «Η Ελλάς δεν πρόκειται ν' αποθάνη. Εάν αναμιχθώ εις την πολιτικήν, είμαι αποφασισμένος να φέρω εις πέρας την αποστολήν μου»[154]. Λίγες ημέρες αργότερα, ο ίδιος ο Γρίβας προσθέτει:

> «Δεν θα διστάσω να αρχίσω και πάλιν τον αγώνα και να πέσω εν ανάγκη διά να συντρίψω τας σκοτεινάς δυνάμεις εις την Ελλάδα και την Κύπρον, αι οποίαι επιδιώκουν να υποδουλώσουν την Νήσον. […] Το όνειρόν μου ήτο, και εξακολουθεί να είναι, να ίδω την Ελληνικήν σημαίαν κυματίζουσαν επί της Κύπρου».[155]

Παράλληλα, ο Αβέρωφ αναφέρει:

> «Όλα αυτά ο Γρίβας δεν εννοούσε να τα παραδεχτεί. Ως το Σεπτέμβριο (σ.σ. του 1958), μου έστειλε επανειλημμένα επιστολές και μηνύματα […] γεμάτα παρερμηνείες, υψηλόφρονες συμβουλές και επικίνδυνα αιτήματα. […] Και επικίνδυνα αιτήματα που μπορούσαν να κάνουν πιο δύσκολη τη διεθνή μας θέση: ζητούσε πράγματι να του στείλουμε 15 – 20 νέους, ικανούς, τολμηρούς και ριψοκίνδυνους Έλληνες αξιωματικούς. […] Ήταν φανερό ότι τις θέσεις του Διγενή δεν μπορούσε να τις ασπασθεί η Ελληνική Κυβέρνηση, που είχε μαζί με τον Αρχιεπίσκοπο, την ευθύνη του καταποντιζόμενου Κυπριακού, και μόνη της την ευθύνη για την ασφάλεια του εθνικού χώρου, για την τύχη των Ελλήνων της Πόλης, για τα συμφέροντα ολόκληρου του Ελληνισμού».[156]

---

[153] *Φιλελεύθερος*, 21 Ιουλίου 1959.
[154] *Φιλελεύθερος*, 10 Ιουλίου 1959.
[155] *Φιλελεύθερος*, 28 Ιουλίου 1959.
[156] Αβέρωφ-Τοσίτσας Ευάγγελος, *ό.π.*, τ. Β', σσ. 77 - 78.

Είναι σαφές ότι το ελληνικό κράτος εκτιμά πως η υλοποίηση του οράματος για την Ένωση απειλεί ευθέως την ασφάλεια του ελληνικού χώρου, καθώς και του ελληνικού πληθυσμού εντός και εκτός Ελλάδας. Στην πράξη, δηλαδή, η Ένωση είναι ασυμβίβαστη με την προάσπιση του εθνικού συμφέροντος.

Η Αθήνα, διά στόματος του ίδιου του Αβέρωφ, επιδιώκει να τεθεί οριστικό τέλος στους εθνικούς αλυτρωτισμούς στην Κύπρο, άρα οριστικό τέλος και στην ελληνοτουρκική αντιπαλότητα, που μπορεί ανά πάσα στιγμή να πυροδοτήσει τη σύρραξη[157]. Συγχρόνως, επιδιώκει να καταστεί ο απόλυτος διερμηνευτής του εθνικού συμφέροντος, καθώς αναγνωρίζει ότι έχει συνυπευθυνότητα για την Κύπρο, μαζί με τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. Αναλύοντας, στην ουσία, το παραπάνω απόσπασμα του Αβέρωφ, είναι ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα προβαίνει στους εξής επαναπροδιορισμούς: η Κύπρος δεν αποτελεί τμήμα του εδαφικού ελληνικού χώρου, όμως αποτελεί τμήμα του ελληνισμού· οι Ελληνοκύπριοι βρίσκονται υπό την ευθύνη της Αθήνας, ως Έλληνες στην καταγωγή, όμως βρίσκονται υπό την συνυπευθυνότητα Αθήνας και Μακαρίου, ως Κύπριοι.

Με τη στροφή στην Ανεξαρτησία, η Κύπρος παύει να θεωρείται διεκδικούμενο ελληνικό ή τουρκικό έδαφος κι έτσι η Ελλάδα προσπαθεί να απεμπλακεί από τον αλυτρωτικό της ρόλο. Ταυτόχρονα, το ελληνικό κράτος, ως το μόνο αρμόδιο, αναθέτει στο Μακάριο να οδηγήσει τον κυπριακό Ελληνισμό στο δρόμο της Ανεξαρτησίας. Με τον τρόπο αυτό, ο Αρχιεπίσκοπος αναδεικνύεται στον κρατούντα τον εθνικό ρόλο επί των Ελληνοκυπρίων ως τμήματος του Ελληνισμού. Στο ρόλο αυτό περικλείεται

[157] Ενδιαφέρον παρουσιάζουν αναφορές στον ελληνοκυπριακό Τύπο περί αποφάσεων που λαμβάνονται από την Ελλάδα ερήμην του κυπριακού λαού. Ενδεικτικά, η εφημερίδα *Χαραυγή* φέρει σε φύλλο της τον εξής πηχυαίο τίτλο: «Αποφάσεις εν αγνοία και σε βάρος του κυπριακού λαού. Ο εδαφικός διαμελισμός (σ.σ. βάσει των Δήμων) είχεν αποφασισθεί πριν γίνουν οι συνομιλίες της Ζυρίχης! – «Πλήρης ταυτότης» απόψεων των Καραμανλή – Μεντερές για την Κύπρο». *Χαραυγή*, 10 Μαΐου 1959.

και το εξής ιστορικό παράδοξο: ενώ το ελληνικό κράτος αφήνει ουσιαστικά την αλυτρωτική πολιτική του στο Κυπριακό, ο Μακάριος εξελίσσεται σε Εθνάρχη: αποκτά μια ιστορικά και συναισθηματικά φορτισμένη ιδιότητα, η οποία περιέχει και αλυτρωτικά στοιχεία[158].

Η νομιμοποίηση της Εθναρχίας γίνεται πρωτίστως από την ελληνική αντιπολίτευση. Όπως σημειώνει ο Σπύρος Παπαγεωργίου, οι αντίπαλοι της κυβέρνησης θεωρούν προδοτική την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου, χαρακτηρίζουν την κυβερνητική πολιτική στο Κυπριακό ως καταστρατήγηση των δικαίων του έθνους και αναδεικνύουν τον Αρχιεπίσκοπο σε εκφραστή αυτών των δικαίων έναντι του ιμπεριαλισμού[159].

Στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, τον ρόλο του εντολοδόχου της Τουρκίας αποκτούν ο Φαζίλ Κιουτσούκ και ο Ραούφ Ντενκτάς. Το κεμαλικό κράτος της Άγκυρας τούς δίνει την εθνική εντολή να αγωνιστούν για τη σωτηρία του έθνους από τη διαχρονική απειλή, δηλαδή τους Ελληνοκυπρίους. Τηρουμένων των αναλογιών, ο αντίστοιχος εθναρχικός ρόλος προσδιορίζεται μεν από το τουρκικό κράτος, όμως το ξεπερνά και αναφέρεται σταδιακά στο μεγάλο τουρκικό έθνος, το οποίο υφίσταται μόνον εφόσον υφίστανται δύο προϋποθέσεις: η ύπαρξη της Τουρκικής Δημοκρατίας και η δυνατότητά του να αντιστέκεται στον ελληνικό «ιμπεριαλισμό[160]». Έτσι εξηγείται και η σταδιακή «ηρωοποίηση» του

[158] Sia Anagnostopoulou, "Makarios III, 1950 – 77: Creating the Ethnarchic State", Andrekos Varnava, Michalis Michael (ed.), *The Archbishops of Cyprus in the Modern Age…, ό.π.*, σσ. 240 – 292.

[159] Σπύρος Παπαγεωργίου, *Τα Κρίσιμα Ντοκουμέντα του Κυπριακού (1959 – 1967)*, τ. Α', Λευκωσία 2000, σσ. 112 – 134.

[160] Πολλοί Τουρκοκύπριοι αρθρογράφοι, την περίοδο 1958 – 1963, χαρακτηρίζουν ιμπεριαλιστική την πολιτική της Ελλάδας και των Ελληνοκυπρίων στο Κυπριακό.

Ντενκτάς από το σύνολο της τουρκοκυπριακής κοινότητας, συμπεριλαμβανομένου μεγάλου μέρους της Αριστεράς[161].

Πάντως, αποτελεί σημαντική ιστορική εξέλιξη η εμφάνιση ενός κυπριακού κράτους, ανεξάρτητου και κυρίαρχου, με διακριτή διεθνή προσωπικότητα. Παρά τα τραγικά συμβάντα που ακολούθησαν, η γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας συνιστά το μέγιστο επίτευγμα στο νησί, το οποίο λειτούργησε καταλυτικά στη διαμόρφωση της σύγχρονης κυπριακής ιστορίας.

[161] Ενδεικτικά βλ. Hasgüler Mehmet, *Kıbrıs'ta Enosis ve Taksim Politikalarının Sonu, (Το Τέλος των Πολιτικών της Ένωσης και της Διχοτόμησης στην Κύπρο)*, İstanbul 2007, σσ. 64 – 68.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

Η ισορροπία ανάμεσα στον Κοινοτισμό και την Ανεξαρτησία

1. Κοινοτική θέληση και δικοινοτισμός στο πλαίσιο του ενιαίου κράτους

Το κυπριακό κράτος, όπως έχει ήδη αναλυθεί, ιδρύεται για να εκφράσει δύο κοινοτικές θελήσεις, αντίθετες και συγκρουσιακές μεταξύ τους, δηλαδή την ελληνική και την τουρκική. Αυτός ο ιδιαίτερος, ο διττός χαρακτήρας της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτυπώνεται από την πρώτη κιόλας στιγμή στον πολιτικό λόγο των κοινοτικών ηγεσιών. Στα πρώτα διαγγέλματα του πρώτου προέδρου του κοινού κυπριακού κράτους, Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, ο τελευταίος, επιλέγει να αναφερθεί στον αγώνα της ΕΟΚΑ και στις αρετές του «γένους»: «Ελληνικέ Κυπριακέ Λαέ, […] επιδείξατε τας ίδιας αρετάς και χαρίσματα ως και κατά τον απελευθερωτικόν αγώνα[162]», ζητά από τους Ελληνοκυπρίους ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Μακάριος με διάγγελμά του, το Σεπτέμβριο του 1959.

Λίγο αργότερα, σε άλλο διάγγελμά του, το Νοέμβριο του 1959, αναφέρει:

> «[…] Η ίδια αυτή η ψυχή της Κύπρου υπήρξεν η δύναμις, ήτις μετέβαλε την νήσον μας εις κοιτίδα εθνικού μεγαλείου και έκαμε να απαστράψουν ακόμη μίαν φοράν αι αρεταί του Γένους […]. Το συμβόλαιον, το οποίον μετά του Κυπριακού λαού συνωμολόγησα κατά την διάρκεια του αγώνος […], δεν εξέπνευσε και δεν ετερματίσθη […]».[163]

[162] Από ραδιοφωνικό διάγγελμα του Μακάριου στις 18 Σεπτεμβρίου 1959. Βλ. *Φιλελεύθερος*, Λευκωσία, 19 Σεπτεμβρίου 1959.

[163] Απόσπασμα από το Διάγγελμα του Μακάριου προς τον Ελληνικό Κυπριακό Λαό, στις 27 Ιουλίου 1959. *Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'*, τ. Δ' (4/1959 – 12/1960), Λευκωσία 1993, σσ. 111 – 112.

Την ίδια περίοδο, ο Τουρκοκύπριος βουλευτής Χαλήτ Αλή Ριζά, σε μια ομιλία που αποτελεί ίσως απάντηση στο διάγγελμα του Προέδρου Μακαρίου και εκφράζει την άλλη συνιστώσα του κοινού κυπριακού κράτους, δηλώνει στη Βουλή των Αντιπροσώπων:

> «Εάν ο Έντιμος Πρόεδρος της Βουλής επιθυμή να αναφερθή εις τον αγώνα, τον οποίον η Ελληνική Κοινότης διεξήγαγεν εναντίον της Αγγλικής Αυτοκρατορίας, ημείς ουδέποτε εθίξαμεν αυτό το θέμα. Αλλ' όταν θέτωμεν ζήτημα θάρρους και αυτοπεποιθήσεως, θέλω να δηλώσω εν ολίγοις τούτο, ότι «το τουρκικό Έθνος ουδέποτε έζησεν υπόδουλον. Εάν δεν υπάρχει η δυνατότης να ζώμεν με την τιμήν και την υπόληψίν μας, τότε προτιμώμεν να αποθάνωμεν. Αυτό είναι το χαρακτηριστικόν γνώρισμα του Τουρκικού Έθνους».[164]

Το ιστορικό βάρος των λέξεων που χρησιμοποιούνται στα ανωτέρω αποσπάσματα είναι ενδεικτικό της πολιτικής κατάστασης που επικρατεί στην νεοϊδρυθείσα Κυπριακή Δημοκρατία. Από τη μία, η επίκληση στην ανδρεία των Ελληνοκυπρίων κατά τον αγώνα της περιόδου 1955 – 1959, και η αναφορά στο ελληνικό Γένος υποδηλώνουν τη διαρκή ύπαρξη ενός αλύτρωτου πληθυσμού (σ.σ. οι Ελληνοκύπριοι) που ανήκει στον ευρύτερο Ελληνισμό[165].

Από την άλλη, η ισχύς και το θάρρος του τουρκικού έθνους θυμίζουν την εποχή του απελευθερωτικού Αγώνα του Κεμάλ. Στην ουσία, οι ηγεσίες των δύο κοινοτήτων συντηρούν και ταυτόχρονα ανανεώνουν σε ένα νέο

---

[164] Ομιλία του Χαλήτ Αλή Ριζά στη Βουλή των Αντιπροσώπων, στις 22 Δεκεμβρίου 1961. *Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, Α' Κοινοβουλευτική Περίοδος – Σύνοδος Β' (16 Αυγούστου 1961 – 31 Δεκεμβρίου 1961)*, τ. Ι, Λευκωσία 1990, σ. 716.

[165] Για τους όρους γένος, Εθνάρχης, αλυρωτισμός βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, *Μικρά Ασία, 19ος αι. – 1919. Οι Ελληνορθόδοξες κοινότητες. Από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος*, Αθήνα 1998, σσ. 419 – 553.

πλαίσιο, το κυπριακό κοινό κράτος, την ελληνοτουρκική σύγκρουση στη Μικρά Ασία και σε κάθε ευκαιρία την συντηρούν, την εκσυγχρονίζουν και την τοποθετούν στο κυπριακό πολιτικό πλαίσιο της δεκαετίας του 1960.

Η ίδρυση του κοινού κράτους σηματοδοτεί την ένταξη της Κύπρου στη νεωτερικότητα. Ταυτόχρονα, όμως, φαίνεται να την υπονομεύει εξ αρχής. Η ανακήρυξη της Δημοκρατίας τοποθετεί την περιοχή στον πολιτικό χάρτη του 20ού αιώνα, με έναν τρόπο αυτόματο, όπως άλλωστε συμβαίνει κατά τη δημιουργία των σύγχρονων κρατών. Όμως, αυτή η ίδια η ανακήρυξη επενδύεται με περιεχόμενο πέρα ως πέρα αναχρονιστικό, γεγονός που δυσχεραίνει την ολοκλήρωση της νεωτερικής διαδικασίας. Οι σύγχρονες έννοιες της δημοκρατίας και της ελευθερίας αποκτούν στην Κύπρο διαφορετικό νόημα, καθώς τοποθετούνται σε δεύτερη μοίρα, πίσω από το εθνικό συμφέρον της κάθε κοινότητας[166].

Οι μεν Ελληνοκύπριοι, οι οποίοι αγωνίζονται για την ελευθερία τους στη διάρκεια της δεκαετίας του 1950, μετά την ίδρυση του κράτους ταυτίζουν αυτήν την ελευθερία με το δικαίωμά τους για αυτοδιάθεση. Συνεπώς, το δικαίωμα αυτό συνεπάγεται την ελληνοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και, κατ' επέκταση, την υλοποίηση ή τις συνεχείς προσπάθειες για ολοκλήρωση, της αλυτρωτικής ιδέας της Ένωσης.

Οι δε Τουρκοκύπριοι αγωνίζονται επί δεκαετίες για ίσα πολιτικά και κοινωνικά δικαιώματα. Όμως, στο πλαίσιο της συμμετοχής τους ως συνιδρυτών στο ελεύθερο κράτος, αυτοπροσδιορίζονται ως αναπόσπαστο

[166] Για λεπτομερή ανάλυση βλ. Sia Anagnostopoulou, "The complexities of Greek Nationalism in its Cypriot Version", Ayhan Aktar, Niyazi Kizilyurek, Umut Ozkirmili (ed.), *Nationalism in the troubled triangle. Cyprus, Greece and Turkey*, London 2010, σσ. 194 – 203, Σία Αναγνωστοπούλου, «Οι πολυπλοκότητες του ελληνικού και του τουρκικού εθνικισμού στην κυπριακή εκδοχή τους», Φωτεινή Τσιμπιρίδου, Δημήτρης Σταματόπουλος (επ.), *Οριενταλισμός στα όρια. Από τα οθωμανικά Βαλκάνια στη σύγχρονη Μέση Ανατολή*, Αθήνα, 2008, σσ. 35 - 62.

κομμάτι του κεμαλικού τουρκικού έθνους και, επομένως, διεκδικούν τον εκτουρκισμό μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω της αλυτρωτικής απόσχισης.

Το κοινό κράτος διασφαλίζει τον αδιαίρετο χαρακτήρα του με τη Συνθήκη Εγγυήσεως και τη Συνθήκη Συμμαχίας, οι οποίες εμπεριέχονται στο ίδιο το Σύνταγμα:

> «Η συνθήκη εγγυήσεως της ανεξαρτησίας, της εδαφικής ακεραιότητος και του Συντάγματος της Δημοκρατίας, ή συνομολογηθείσα μεταξύ της Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ελλάδος, της Τουρκικής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρεταννίας και Βορείου Ιρλανδίας ως και η συνθήκη στρατιωτικής συμμαχίας ή συνομολογηθείσα μεταξύ της Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ελλάδος και της Τουρκικής Δημοκρατίας, τα κείμενα των οποίων είναι προσηρτημένα τω παρόντι Συντάγματι ως παραρτήματα Ι και ΙΙ κέκτηνται συνταγματική ισχύν». [167]

Ο ανώτατος κανονιστικός χάρτης της χώρας αποτελείται από 199 άρθρα, στα οποία ενσωματώνονται οι θεμελιώδεις αρχές των Συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου:

> «Τα άρθρα ή τα μέρη των άρθρων του Συντάγματος τα περιλαμβανόμενα εν τω συνημμένω τω παρόντι παραρτήματα ΙΙΙ, ενσωματωθέντα εις το Σύνταγμα εκ της συμφωνίας Ζυρίχης της 11ης Φεβρουαρίου, 1959, αποτελούσι θεμελιώδη άρθρα του Συντάγματος και δεν δύνανται, καθ'

[167] Άρθρο 181, *Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας…, ό.π.*, Λευκωσία 1972.

οιονδήποτε τρόπον, να τροποποιηθώσι δια μεταβολής, προσθήκης ή καταργήσεως» [168].

Το κυπριακό Σύνταγμα αναγνωρίζει δύο πολιτικά ισότιμες κοινότητες και όχι μια ενιαία πληθυσμιακή οντότητα. Ταυτόχρονα, θεσμοθετεί την ίση πολιτική υπόσταση αυτών των δύο κοινοτήτων και συναρτά την κυπριακότητά τους με την τήρηση των άρθρων του. Εκτός αυτού, τα θεμελιώδη άρθρα του δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν διά μεταβολής, προσθήκης ή κατάργησης, εκτός κι αν εξασφαλιστεί χωριστή πλειοψηφία των 2/3 της Βουλής των Αντιπροσώπων:

«Δια την ψήφισιν οιουδήποτε νόμου περί τροποποιήσεως απαιτείται πλειοψηφία περιλαμβάνουσα τουλάχιστον τα δύο τρίτα του όλου αριθμού των εις την ελληνικήν κοινότητα ανηκόντων βουλευτών και τουλάχιστον τα δύο τρίτα του όλου αριθμού των εις την τουρκική κοινότητα ανηκόντων βουλευτών» [169].

Η συγκεκριμένη διάταξη είναι ενδεικτική της πολυπλοκότητας του κυπριακού πολιτεύματος: προστατεύει την ενότητα του κράτους και την μακροημέρευσή του και, παραλλήλως, επικυρώνει την παραδοσιακή διάκριση των συνιστωσών κοινοτήτων και την εγγράφει στο σύγχρονο πολιτικό πλαίσιο του 20ού αιώνα.

Όμως, αυτός ο εκσυγχρονισμός του διαχωρισμού Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων γίνεται στη βάση του Συντάγματος και όχι στη βάση της ιστορικής διακοινοτικής σύγκρουσης, γεγονός που σημαίνει ότι προβλέφθηκε για να λειτουργεί συνεκτικά – δηλαδή υπέρ της ενότητας του κράτους - και όχι διαιρετικά. Το Σύνταγμα είναι δικαιολογημένα ιδιόμορφο

[168] Άρθρο 182, παρ.1, *ό.π.*
[169] Άρθρο 182, παρ. 3, *ό,π.*

και έχει δυσλειτουργίες, λόγω των πληθυσμιακών και πολιτικών συνθηκών στο νησί. Όμως είναι περισσότερο ενωτικό παρά διχαστικό.

Η εφαρμογή των άρθρων του κυπριακού Συντάγματος και, κατ' επέκταση, η όποια τυχόν μεταβολή τους βασίζονται κυρίως στη συναίνεση των κοινοτήτων. Με διαφορετικά λόγια, το κυπριακό Σύνταγμα είναι διαιρετικό, μόνο αν οι κοινότητες αποφασίσουν ότι είναι τέτοιο. Ταυτόχρονα, μπορεί να είναι και εργαλείο που αποτρέπει τη διαίρεση του πληθυσμού, εφόσον η συναίνεση καθίσταται αναγκαία για τη λειτουργία του κράτους.

2. Η ελληνική κοινοτική θέληση

Αν και η ίδρυση του κοινού κράτους έρχεται ως αποτέλεσμα της συναίνεσης των κοινοτήτων της Κύπρου, το πρόβλημα της έκφρασης της λαϊκής θέλησης, καθώς και της έκφρασης της θέλησης των εθνικών κέντρων Αθήνας και Άγκυρας συνεχίζει να υφίσταται.

Για την ελληνοκυπριακή κοινότητα, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ως αιρετός ηγέτης[170] τόσο της ίδιας όσο και της Κυπριακής Δημοκρατίας στο σύνολό της, καλείται να λειτουργήσει αυτομάτως ως εγγυητής της κυπριακότητάς της, ως συνιστώσας του νέου συνεταιρικού κράτους. Η δυσκολία εντοπίζεται όταν ο Μακάριος ασκεί το δεύτερο ρόλο του, εκείνον του Εθνάρχη. Διαμέσου αυτής της ιδιότητάς του, προσδίδει εθνικό χαρακτήρα στο κοινό κράτος και εγγυάται την ελληνικότητα της κοινότητας, ως μέρους ενός ευρύτερου συνόλου, δηλαδή του ελληνικού έθνους. Επομένως, υποτάσσει την κυπριακότητα στην ελληνικότητα, διαμορφώνοντας έτσι μια πολύπλοκη πραγματικότητα.

Στην Κύπρο είχε εντέχνως καλλιεργηθεί η άποψη ότι η ανεξαρτησία και η ίδρυση του κράτους δεν αποτελούν αίτημα της πλειοψηφίας των Κυπρίων και, επομένως, επιβάλλονται από τις εγγυήτριες δυνάμεις. Από τη στιγμή, όμως, που η ελληνοκυπριακή κοινότητα έχει ηγέτη της έναν Εθνάρχη και, επομένως, είναι οργανωμένη κατά τρόπο εθναρχικό, οι επιλογές του ίδιου του Εθνάρχη αποτελούν έκφραση της κοινότητας. Στην

[170] Στις πρώτες προεδρικές εκλογές, ο Μακάριος εκλέγεται με ποσοστό 66,29% έναντι του Ιωάννη Κληρίδη, ο οποίος – με τη στήριξη του ΑΚΕΛ – συγκέντρωσε 32,92%. Για τη θέση του Αντιπροέδρου, ο Κιουτσούκ εξελέγη άνευ ανθυποψηφίου.

πράξη, λοιπόν, ο Μακάριος, όταν προσυπογράφει τα κείμενα Ζυρίχης και Λονδίνου, γίνεται ο απόλυτος διερμηνευτής και διαχειριστής της ελληνικής κοινοτικής θέλησης: «Ουδείς, πλην εμού, έχει την ευθύνη της υπογραφής των συμφωνιών[171]» αναφέρει ο Μακάριος μετά την υπογραφή των Συμφωνιών, ενώ προσθέτει επιπλέον:

> «[…] Φέρω από Ελληνικής Κυπριακής πλευράς πλήρην και ακέραιαν την ευθύνην διά τας συμφωνίας Ζυρίχης και Λονδίνου. Ουδέποτε επεδίωξα να επωμισθούν άλλοι έστω και μέρος της ευθύνης ταύτης. Υπέγραψα τας συμφωνίας με την πλήρη βεβαιότητα ότι τούτον επέβαλλεν υπό τας δεδομένας συνθήκας το εθνικόν συμφέρον του Κυπριακού λαού»[172].

Μάλιστα, είναι χαρακτηριστικός ο τρόπος με τον οποίον ο Μακάριος αντιδρά απέναντι στους πολέμιους της Ανεξαρτησίας:

> «Είμεθα όσον ποτέ ηνωμένοι και αδιάσπαστοι θα προχωρήσωμεν εις την οικοδόμησιν της νέας πολιτείας μας. […] Μην απογοητεύεσθε από τας φωνάς μερικών που ραδιουργούν»[173].

Σε παρόμοιο μήκος κύματος κινείται και ο Γρίβας, ο οποίος νομιμοποιεί τις επιλογές του Μακαρίου και συναινεί στην κυπριακή ανεξαρτησία. Με τη «Διαταγή» προς τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ, το Μάρτιο του 1959, κηρύσσει κατάπαυση του αγώνα και καλεί το λαό να στηρίξει τον Εθνάρχη:

---

[171] *Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'*, *ό.π.*, τ. Ε', σ. 491.
[172] *Ελευθερία*, 31 Ιουλίου 1959.
[173] Σε ομιλία του, το 1959, ενώπιον 8.000 Ελληνοκυπρίων στη Μόρφου. *Φιλελεύθερος*, 11 Αυγούστου 1959.

> «[…] Αντί του πολεμικού παιάνος θα σημάνω σήμερον ομόνοιαν, ενότηταν, αγάπην. […] Συσπειρωθείτε όλοι, ηνωμένοι γύρω από τον Εθνάρχην, όστις αποτελεί σύμβολον ενότητος και ισχύος. Αυτή είναι η επιθυμία μου προς την οποίαν καλώ πάντας να συμμορφωθούν»[174].

Το κλίμα ομοψυχίας μεταξύ των δύο ανδρών («Ουδέν ρήγμα εις τας σχέσεις Μακαρίου - Διγενή[175]») σηματοδοτεί την ανάδειξη του Γρίβα – εμμέσως πλην σαφώς – σε εγγυητή της εθναρχικής πραγματικότητας: ο Γρίβας εξουσιοδοτεί πλήρως το Μακάριο να διαχειριστεί την ανεξαρτησία και το νέο κράτος. Στην ουσία, σηματοδοτεί το πέρασμα από τις αξίες της ΕΟΚΑ σ' εκείνες του συνεταιρικού κράτους, όμως αναδεικνύοντας τους ήρωες της ΕΟΚΑ και τον ίδιο τον εαυτό του σε ρυθμιστή και οιονεί συνδιαχειριστή των πολιτικών επιλογών του Μακαρίου ως Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το ΑΚΕΛ παραμερίζει τις διακηρυγμένες διαφωνίες του με ορισμένα σημεία των Συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου και προσαρμόζει τον πολιτικό του λόγο στην ανάγκη στήριξης της Ανεξαρτησίας. Όχι όμως της οποιασδήποτε Ανεξαρτησίας, αλλά εκείνης που εγγυάται και ορίζει ο Εθνάρχης Μακάριος:

> «Χαίρει και αγαλλιά και πανηγυρίζει σήμερα όλη η ελληνική Κύπρος κι απευθύνει εγκάρδιες ευχές στον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο. […] Ο Εθνάρχης Μακάριος θα συμβάλει αποφασιστικά στην εξάλειψη κάθε διασπαστικής εκδήλωσης».[176]

---

[174] *Ελευθερία*, 10 Μαρτίου 1959.
[175] *Φιλελεύθερος*, 22 Ιουλίου 1959.
[176] *Χαραυγή*, 1 Μαρτίου 1959.

Το ιστορικό παράδοξο εντοπίζεται στο γεγονός ότι για την ελληνική κοινοτική θέληση, η Ανεξαρτησία λογίζεται ως έκφραση αναγνώρισης και θαυμασμού στο πρόσωπο του Μακαρίου, όχι ως πρωταρχικό αίτημα της κοινότητας. Ο Εθνάρχης, κατ' επέκταση, οφείλει πλέον να εκφράσει την ελληνική κοινοτική θέληση και να διερμηνεύσει το κοινοτικό συμφέρον των Ελληνοκυπρίων στο πλαίσιο του συνεταιρικού κράτους. Μόνο που ο Μακάριος δεν είναι μόνον ηγέτης των Ελληνοκυπρίων. Είναι τυπικώς ο ηγέτης όλων των Κυπρίων, ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Κι εδώ παρατηρείται μια κρίσιμη πτυχή του Κυπριακού προβλήματος:

Ο Μακάριος, υπογράφοντας τις Συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου και αποδεχόμενος την ανάδειξη των Τουρκοκυπρίων σε ισότιμη κοινότητα, σηματοδοτεί την απομάκρυνση της ελληνοκυπριακής πολιτικής ελίτ από τα ιδεώδη της Ένωσης και τη «μετάβασή» της στα ιδεώδη της Ανεξαρτησίας. Όμως, ο ίδιος, ως Εθνάρχης, συμβολίζει, διαφυλάττει και προστατεύει την ελληνικότητα του μεγαλύτερου τμήματος του κυπριακού χώρου και του συνεταιρικού κράτους.

Στην ουσία, η εθναρχία προσαρμόζει το κοινοτικό αίτημα της Ένωσης στην υφιστάμενη πολιτική πραγματικότητα της Ανεξαρτησίας. Σε πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο, αυτή η διαδικασία προσαρμογής ολοκληρώνεται με την ίδρυση του νέου κράτους. Όμως, ο ελληνοκυπριακός λαός στο σύνολό του δεν είναι έτοιμος να ακολουθήσει αυτομάτως και να αποδεχθεί τη μετατόπιση του κοινοτικού αιτήματος από την Ένωση στην Ανεξαρτησία.

Αυτή η δυσκολία προσαρμογής αφορά πρωτίστως την πολιτική ελίτ της δεκαετίας του 1960, καθώς η παλιά επιθυμία των Ελληνοκυπρίων για Ένωση με την Ελλάδα δεν εξαλείφεται μονομιάς με την ίδρυση της κυπριακής πολιτείας. Η κύρια κοινοτική θέληση συνεχίζει να εμπεριέχει

το αίτημα της Ένωσης, έστω και με περιορισμένη τη δημόσια έκφρασή του. Βέβαια, η ύπαρξη της Εθναρχίας αναπαράγει το ενωσιακό ιδεώδες κατά τρόπο «ασυναίσθητο»: ενώ ο Μακάριος συνυπέγραψε την είσοδο του κυπριακού χώρου στη νεωτερικότητα και άφησε πίσω τον αλυτρωτισμό, οι Ελληνοκύπριοι διατηρούν – έστω και υποβαθμισμένη - την επιθυμία για Ένωση. Κι όχι μόνο την διατηρούν, αλλά επιπλέον την επικαιροποιούν στη συνείδησή τους επειδή ηγέτης τους είναι ένας Εθνάρχης. Επομένως, η κοινοτική θέληση σχηματικά έχει μια διπλή έκφραση: Ανεξαρτησία στο δημόσιο πολιτικό χώρο, Ένωση στον ιδιωτικό χώρο.

Το ερώτημα, λοιπόν, τίθεται αβίαστα:

Η ελληνοκυπριακή κοινοτική θέληση είναι αποφασισμένη να διεκδικήσει το «καταπιεσμένο» αίτημα για Ένωση;

Στις 27 Μαρτίου 1960, η τουρκοκυπριακή εφημερίδα Bozkurt αναφέρει ότι «το όνειρο των Ελληνοκυπρίων για Ένωση πέθανε στη Ζυρίχη[177]». Στο ίδιο μήκος κύματος κινείται και η Halkın Sesi, η οποία τονίζει ότι «σε περίπτωση που η συμφωνία ναυαγούσε και θα προκαλούνταν οι Τούρκοι, τότε η Κύπρος θα έμπαινε σε επικίνδυνη ατραπό»[178]. Οι δημοσιεύσεις γίνονται με αφορμή τις εορταστικές εκδηλώσεις των Ελληνοκυπρίων για την επέτειο της 25ης Μαρτίου.

Δύο ημέρες αργότερα, στην «άλλη πλευρά», η εφημερίδα Εθνική αναφέρεται στα ανωτέρω άρθρα:

> «Το όνειρον της Ενώσεως ετάφη εις την Ζυρίχην, λέγουν οι Τούρκοι. Η Μποζκούρτ βλέπει πονηρά σχέδια εις τους εορτασμούς της 25ης Μαρτίου και προειδοποιεί. […]

[177] *Bozkurt*, 27 Μαρτίου 1960.
[178] *Halkın Sesi*, 27 Μαρτίου 1960.

> Τονίζοντας ότι το όνειρον της Ενώσεως ετάφη εις την Ζυρίχην, η «Χαλκίν Σεσί» προειδοποιεί ότι, εάν οι Έλληνες θέλουν να ανακινήσουν αυτό το παλαιόν πρόβλημα, όλοι οι Τούρκοι από 7 έως 70 ετών είναι έτοιμοι».[179]

Ο πολιτικός λόγος της ελληνοκυπριακής κοινότητας δεν προβάλλει την Ένωση ως τον υπέρτατο κοινοτικό στόχο. Αντιθέτως, αποκρούει τις σχετικές κατηγορίες των Τουρκοκυπρίων, κάθε φορά που οι τελευταίες εκδηλώνονται. Στο νεωτερικό πλαίσιο του συνεταιρικού κράτους, η Ένωση λειτουργεί περισσότερο ως μέσο ενίσχυσης της κοινοτικής συνοχής των Ελληνοκυπρίων παρά ως συλλογικό αίτημα. Ακόμα κι αν στον ιδιωτικό χώρο γίνονται ανομολόγητες συζητήσεις για την Ένωση με την Ελλάδα, στο δημόσιο χώρο οι αναφορές στην Ένωση γίνονται για δύο λόγους:

Πρώτον, για να εκφραστεί μαζικά η ελληνοκυπριακή κοινοτική θέληση και να οικοδομηθεί σταδιακά ένας κοινοτικός πολιτικός λόγος που θα εκφράζει ξεκάθαρα τις επιθυμίες της κοινότητας.

Και, δεύτερον, για να εκφραστεί το πραγματικό σύγχρονο αίτημα της κοινότητας για ελληνοποίηση της κυπριακής πολιτείας, στο όνομα της πλειοψηφίας που λειτουργεί ως νομιμοποιητική βάση.

Στην ουσία, λοιπόν, η επίκληση στο προαιώνιο αίτημα εγγράφεται στο νεωτερικό πλαίσιο της Κύπρου και αναδεικνύει την επιθυμία για ελληνοποίηση του συνεταιρικού κράτους. Αυτή η πολύπλοκη πραγματικότητα απομακρύνει την ελληνική κοινοτική θέληση από τη διεκδίκηση της κυπριακότητας, η οποία είναι απαραίτητη για την επιβίωση του κυπριακού κράτους. Επομένως, η ελληνοκυπριακή διεκδίκηση είναι

[179] *Εθνική*, 29 Μαρτίου 1960.

ασύμβατη με τη θεμελιώδη αρχή της ισότητας των κοινοτήτων που διέπει την Κυπριακή Δημοκρατία.

Για την ελληνική κοινοτική θέληση, οι Τουρκοκύπριοι δεν αποτελούν την ισότιμη μειοψηφία ενός κοινού κράτους που βασίζεται στην καλλιέργεια του κυπριακού του χαρακτήρα. Αντιθέτως, εξελίσσονται στη μειοψηφία ενός ελληνοκυπριακού κράτους που αναπαράγει τον ελληνοκεντρικό αλυτρωτισμό του μέσω της Εθναρχίας. Η στάση αυτή τροφοδοτεί τον αντίστοιχο τουρκικό αλυτρωτισμό:

> «Άνεμος ΤΑΞΙΜ πνέει εις ολόκληρον την Κύπρον. Πλατείαι, σωματεία, αθλητικά γήπεδα, κέντρα, προϊόντα μετονομάζονται εσπευσμένως εις ΤΑΞΙΜ […]. Η εντύπωσις, η οποία δίδεται είναι, ότι δια της Συμφωνίας του Λονδίνου απεκλείσθη μόνον η Ένωσις, της οποίας τα συνθήματα και εξηφανίσθησαν, όχι όμως και η Διχοτόμησις[180]», και «Οι Τούρκοι απαιτούν τώρα όπως εγκαθιδρυθεί κυπριακό κράτος πάνω σε ομοσπονδιακή βάση. Ζητούν, επίσης, ίση κατανομή της εκτελεστικής εξουσίας μεταξύ του (σ.σ. Ελληνοκύπριου) Προέδρου και του (Τουρκοκύπριου) Αντιπροέδρου […]»[181].

Τέτοια δημοσιεύματα του ελληνοκυπριακού Τύπου δικαιολογούν τους φόβους της κοινότητας και νομιμοποιούν τη διεκδίκηση για σταδιακή ελληνοποίηση του κράτους. Ακόμα και στη Βουλή των Αντιπροσώπων, διαφαίνεται ότι η ελληνικότητα υπερτερεί της κυπριακότητας. Για παράδειγμα, οι Ελληνοκύπριοι βουλευτές χρησιμοποιούν συχνά φράσεις που το αποδεικνύουν: «ο Ελληνικός Κυπριακός λαός», «τα σύνορα εις την Κύπρον είναι Ελληνικά»[182]. Αυτού του είδους οι διατυπώσεις υποδηλώνουν

[180] «Το σύνθημα των Τούρκων», *Φιλελεύθερος*, 18 Αυγούστου 1959.
[181] *Χαραυγή*, 6 Σεπτεμβρίου 1959.
[182] *Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, ό.π.*, τ. Ι, σσ. 99 - 102.

ότι, κατά την κοινοτική θέληση, η ελληνικότητα της κοινότητας καθορίζει τον κυπριακό χαρακτήρα του συνεταιρικού κράτους. Επομένως, η τουρκικότητα της άλλης κοινότητας δεν μπορεί να καθορίζει την κυπριακότητα του κράτους, καθώς οι Τουρκοκύπριοι ορίζονται ως μειοψηφία που ζει εντός του ελληνοποιημένου κυπριακού κράτους.

3. Η τουρκική κοινοτική θέληση

Πριν την ανάλυση της τουρκικής κοινοτικής θέλησης, σκόπιμη είναι η αναφορά στην παραδοσιακή τουρκική ελίτ της Κύπρου. Από την έλευση των Βρετανών το 1878, η τουρκική οθωμανική ελίτ του νησιού δεν διεκδίκησε ξεχωριστή πολιτική υπόσταση. Σύμφωνα με το αποικιοκρατικό Σύνταγμα του 1882, στην αποικιακή διοίκηση συμμετέχουν 9 αιρετοί Ελληνοκύπριοι, 3 αιρετοί Τουρκοκύπριοι και 6 μέλη διορισμένα από τη βρετανική κυβέρνηση. Από νωρίς, οι αποικιοκράτες αποβλέπουν σε συνεργασία με τους Τουρκοκύπριους, στη βάση της εκμετάλλευσης των διακοινοτικών διαφορών. Σε επίσημα βρετανικά έγγραφα, αναφέρεται ότι «στο Νομοθετικό Συμβούλιο τα εκλεγμένα μέλη είχαν την απόλυτη πλειοψηφία και η λειτουργία του Συντάγματος βασιζόταν στην εκμετάλλευση των ρηγμάτων ανάμεσα στους Έλληνες και τους Τούρκους» [183].

Μετά την εξέγερση του 1931, ο τουρκικός εθνικισμός αρχίζει να κερδίζει έδαφος στην τουρκοκυπριακή κοινότητα. Ενδεικτική η στάση του μέλους του Νομοθετικού Συμβουλίου και μετέπειτα Δημάρχου Λευκωσίας που αναδείχθηκε σε ηγετική φυσιογνωμία της τουρκοκυπριακής κοινότητας Necati Özkan, ο οποίος, ευρισκόμενος σε ομιλία του Κεμάλ Ατατούρκ στην Άγκυρα το 1935, αναφώνησε «Πατέρα, λύτρωσε και την Κύπρο, λύτρωσε κι εμάς τους Τουρκοκύπριους»[184]. Αξιοσημείωτο ότι ο

[183] Βλ. το έγγραφο του αγγλικού αποικιακού γραφείου CO 67/314/13-f-144343, *Memorandum of political situation in Cyprus.*
[184] Ergin Birinci, *M. Necati Özkan (1899 – 1970),* İstanbul 1997, σ. 224.

Özkan θεωρείται ένας από τους εκπροσώπους της πρώτης γενιάς κεμαλιστών του νησιού, τη δεκαετία του '30[185].

Στο μεταξύ, η Τουρκία δεν επιδεικνύει πρακτικό ενδιαφέρον για την Κύπρο και το χώρο της μέχρι και το 1955, με δεδομένο ότι το Κυπριακό δεν συνιστά μείζον εθνικό θέμα και, επομένως, δεν υπάρχει στον ορίζοντα ζήτημα ένωσης των Τουρκοκυπρίων με τη μητέρα πατρίδα. Ενδεικτικά, η τουρκική εφημερίδα Vatan (=Πατρίδα) αναφέρει το Δεκέμβριο του 1948:

> «[…] Δεν πρέπει να τεθεί θέμα προσάρτησης της Κύπρου στην Τουρκία […]»[186].

Μετά την έναρξη του αγώνα της ΕΟΚΑ και τη συνακόλουθη ενίσχυση του ελληνικού εθνικισμού στο νησί, η Άγκυρα τοποθετεί το Κυπριακό ψηλά στην ατζέντα της. Ακόμη, η εμπλοκή της Τουρκίας γίνεται εντονότερη όσο οι Άγγλοι επιτείνουν την πολιτική του «διαίρει και βασίλευε»[187], οπότε η τουρκική πλευρά συμμερίζεται τις αγγλικές θέσεις για να προωθήσει τα συμφέροντα της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Έτσι, οι Τουρκοκύπριοι εξελίσσονται σε ανάχωμα απέναντι στο αίτημα των Ελληνοκυπρίων για Ένωση με την Ελλάδα.

Βέβαια, η διασύνδεση του τουρκικού εθνικισμού με την τουρκική κοινοτική θέληση αποκτά χαρακτήρα εξελικτικό. Είναι γεγονός ότι στο Εθνικό Συμβόλαιο (Misak-I Milli) ο Κεμάλ οριοθετεί το έθνος στα όρια του τουρκικού κράτους[188] και επομένως δεν αφήνει περιθώρια για εδαφική

---

[185] Bülent Evre, *Kıbrıs Türk milliyetçiliği: oluşumu ve gelişimi (Τουρκοκυπριακός εθνικισμός: η γέννηση και η εξέλιξή του)*, Lefkoşa 2004, σ. 103.
[186] *Vatan*, 16 Δεκεμβρίου 1948.
[187] Αλέξης Ηρακλείδης, Κυπριακό Πρόβλημα 1947 – 2004, Από την Ένωση στη Διχοτόμηση;, Αθήνα 2006, σ. 143 – 148.
[188] Για τον κεμαλικό εθνικισμό βλ. Baskın Oran, *Atatürk milliyetçiliği: resmi ideoloji dışı bir inceleme (Ο ατατουρκικός εθνικισμός: μια ανάλυση έξω από την επίσημη ιδεολογία)*, Ankara 1999, και *Turhan Feyzioğlu*, "Atatürk ve Milliyetçilik" («Ατατούρκ και Εθνικισμός»), *Atatürkçü Düşünce (Ατατουρκική Σκέψη), Ankara 1992, σσ. 265 – 332.*

ενσωμάτωση της Κύπρου. Όμως, εκτός από αυτήν την πολιτική οριοθέτηση του έθνους, όπως έχει αναλύσει η Σία Αναγνωστοπούλου, υπάρχει και η πολιτισμική οριοθέτηση του έθνους, η οποία ξεπερνάει τα όρια της Τουρκικής Δημοκρατίας. Έτσι, αναπτύσσεται ένας ισχυρός δεσμός μεταξύ των «μέσα» και των «έξω» Τούρκων, με ξεκάθαρα αλυτρωτικό χαρακτήρα[189]. Πρόκειται για μια στενή σχέση που εδράζεται τόσο σε εθνοτική όσο και πολιτισμική συγγένεια.

Έτσι, όσο στην Τουρκία ενισχύεται ο κεμαλισμός και εδραιώνεται η εξέχουσα θέση του στην αρχιτεκτονική του τουρκικού έθνους, τόσο αναπτύσσεται και ένας εθνικισμός που αυτομάτως γίνεται αντικομμουνιστικός, ελέω της σκληρής ψυχροπολεμικής περιόδου. Αυτό σημαίνει ότι ο κίνδυνος του κομμουνισμού απειλεί την πολιτική και την πολιτισμική οριοθέτηση του τουρκικού έθνους. Και επειδή στην πολιτισμική ενότητα ανήκουν και οι Τουρκοκύπριοι, ο κεμαλικός εθνικισμός του α' μισού του 20ού αιώνα καλείται «εν τοις πράγμασι» να προστατεύσει και την Κύπρο. Όμως, με μια ιδιαιτερότητα: στην Κύπρο, η απειλή δεν προέρχεται μόνον από την κομμουνιστική προπαγάνδα, αλλά και από τον προαιώνιο εχθρό, δηλαδή τους Έλληνες (εν προκειμένω, τους Ελληνοκύπριους). Άλλωστε, η διεκδίκηση μέρους των Ελληνοκυπρίων για ενσωμάτωση στον ελληνικό κορμό αναδεικνύεται από την Τουρκία σε ξεκάθαρη απόδειξη του παραδοσιακού και συνάμα απειλητικού ελληνικού αλυτρωτισμού. Δηλαδή, η Ένωση εργαλειοποιείται για να δικαιολογηθεί η κυριαρχία του τουρκικού – ο οποίος πλέον φέρει κεμαλικά χαρακτηριστικά - εθνικισμού στο εσωτερικό της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Το αποτέλεσμα αυτής της κυριαρχίας, καθώς και το αποτέλεσμα της ελληνοκυπριακής κοινοτικής θέλησης που συνδυάζεται με την

[189] Σία Αναγνωστοπούλου, *Τουρκικός Εκσυγχρονισμός…*, *ό.π.*, σσ. 162 – 168.

αναπαραγωγή του ενωτικού ιδεώδους, είναι η σφυρηλάτηση ισχυρών δεσμών μεταξύ Τουρκίας και Τουρκοκυπρίων, γεγονός που συνεπάγεται την ταύτιση της τουρκικής κοινοτικής θέλησης με το τουρκικό εθνικό συμφέρον, όπως αυτό περικλείει τους «μέσα» και τους «έξω» Τούρκους στο σύνολό τους. Έτσι, η προβολή του ελληνοκυπριακού αιτήματος για Ένωση προσλαμβάνεται από την τουρκική κοινοτική θέληση ως απειλή, ως το πιθανό τέλος της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Για το λόγο αυτό, η τουρκική κοινοτική θέληση «κεμαλοποιείται» και περιγράφει ως πρώτιστο στόχο την προστασία των τουρκοκυπριακών συμφερόντων.

Με την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, γίνεται σαφές ότι ο τρόπος διαχείρισης της κοινοτικής θέλησης των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων είναι παρόμοιος, όμως η στόχευση είναι εντελώς διαφορετική. Οι Ελληνοκύπριοι προσπαθούν να ισορροπήσουν ανάμεσα στη νεωτερικότητα που φέρνει η Ανεξαρτησία και την Εθναρχία, επιχειρώντας ατύπως να αντικαταστήσουν το παλαιό αίτημα της Ένωσης με την ελληνοποίηση του κοινού κράτους. Την ίδια στιγμή, οι Τουρκοκύπριοι διαχειρίζονται την Ανεξαρτησία με οδηγό τις αρχές της κεμαλικής ιδεολογίας και με σαφή στόχο την τουρκοποίηση μέρους του κοινού κράτους.

Την περίοδο 1950 - 1960, η κεμαλική ιδεολογία κυριαρχεί στο πολιτικό σκηνικό της Τουρκίας. Στο μεταξύ, οι ένοπλες δυνάμεις αποτελούν τον παραδοσιακό θεματοφύλακα αυτής της ιδεολογίας και, συνεπώς, τον κύριο διερμηνευτή του εθνικού συμφέροντος και της λαϊκής θέλησης. Δηλαδή, η θέληση της κεμαλικής ελίτ μοιραία ταυτίζεται με εκείνη του λαού.

Η Τουρκία, λοιπόν, της συγκεκριμένης εποχής έχει παραδοσιακά έναν υψηλό στόχο: την εθνική σωτηρία, δηλαδή τη διαφύλαξη της

ακεραιότητάς της και, επομένως, τη διαιώνιση της κυριαρχίας της κεμαλικής ιδεολογίας. Μάλιστα, η σωτηρία του κράτους συνεπάγεται τη σωτηρία του στρατού ως απόλυτης κανονιστικής δύναμης στο όνομα του έθνους[190].

Επομένως, τίθεται το ερώτημα:

Η Ανεξαρτησία εκφράζει την τουρκοκυπριακή κοινοτική θέληση;

Στα τέλη της δεκαετίας του 1950, η εθνική σωτηρία για την Τουρκία εμπεριείχε τη διευθέτηση του Κυπριακού μέσω της δημιουργίας ενός συνεταιρικού κράτους των Ελλήνων και των Τούρκων του νησιού. Έτσι, η τουρκοκυπριακή κοινότητα αποδέχεται την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας επειδή το εθνικό κέντρο - δηλαδή η Άγκυρα – ορίζει πως αυτή η εξέλιξη είναι συμφέρουσα για τη σωτηρία του μεγάλου τουρκικού έθνους, στο οποίο πολιτισμικά περιλαμβάνονται και οι Τουρκοκύπριοι, ως μέρος των «έξω» Τούρκων.

Η πολιτική ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας, από ιδρύσεως του ενιαίου κράτους, στρέφεται προς τον εκτουρκισμό μέρους του κυπριακού εδάφους, σύμφωνα και με την κεμαλική αρχή του καθορισμού του εθνικού χώρου. Οι κινήσεις της γίνονται πάντα παράλληλα με εκείνες των Ελληνοκυπρίων, οι οποίοι προσπαθούν να δώσουν στο νέο κράτος εθναρχική διάσταση, με την Εκκλησία στο ρόλο του συνυπεύθυνου - συνδιαχειριστή. Για την τουρκοκυπριακή ηγεσία, η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί απότοκο του ελληνοτουρκικού συμβιβασμού. Πρόκειται, δηλαδή, για την πραγματοποίηση των επιδιώξεων της «Μητέρας Τουρκίας», η

[190] Βλ. ενδεικτικά Σία Αναγνωστοπούλου, «Κοινότητα, έθνος…», *Ισλάμ και Ευρώπη*, ό.π., Αθήνα 2002, και Gökçen Alpkaya, "Türk Dış Politikası'nda Milliyetçilik" («Ο Εθνικισμός στην Τουρκική Εξωτερική Πολιτική»), *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce (Η Πολιτική Σκέψη στη Σύγχρονη Τουρκία),* τ. 4, *Milliyetçilik (Εθνικισμός),* İstanbul 2002, σσ. 155 – 167.

οποία είναι και η μόνη που αναγνωρίζει την εθνική καταγωγή των Τούρκων του νησιού. Άρα, η τουρκοκυπριακή ηγεσία δεν καλείται να διερμηνεύσει πρωτίστως την κοινοτική λαϊκή θέληση. Καλείται πάνω απ' όλα να διερμηνεύσει το εθνικό συμφέρον, όπως εκείνο περιγράφεται και προσδιορίζεται επακριβώς «εξ αποστάσεως», δηλαδή από την ίδια την Τουρκία.

Επομένως, στην περίοδο της Ανεξαρτησίας, το κυπριακό κράτος αποτελεί προϊόν της θέλησης της «μητέρας» Τουρκίας. Η τουρκοκυπριακή κοινοτική θέληση εντάσσεται στο ευρύτερο τουρκικό εθνικό αίσθημα. Η Ανεξαρτησία γίνεται αποδεκτή από την ελίτ των Τουρκοκυπρίων επειδή ακριβώς διασφαλίζει τον τουρκικό χαρακτήρα τμήματος του κυπριακού πληθυσμού, και επειδή η Άγκυρα προσυπογράφει χωρίς περιστροφές και επιφυλάξεις τα κείμενα Ζυρίχης και Λονδίνου. Και, βεβαίως, αυτή η συγκατάθεση της Άγκυρας καθιστά απαραβίαστες τις Συμφωνίες. Ενδεικτικές είναι οι αναφορές στον τουρκοκυπριακό Τύπο:

> «Ο Κιουτσούκ και ο Μακάριος θα αποτελούσαν εγγύηση διότι και οι δύο δεσμεύονται με τις υπογραφές τους στις συμφωνίες»[191].

Το κλίμα αποδοχής της νέας πραγματικότητας αποτυπώνεται ακόμα και στις ελληνοκυπριακές εφημερίδες:

> «Οι Τούρκοι της Κύπρου έχουν αποδεχθή το παρόν καθεστώς με μεγάλας θυσίας, ούτως ώστε να εγκαθιδρυθεί ισχυρά φιλία μεταξύ Ελλάδος και Τουρκίας […]».[192]

[191] *Bozkurt*, 9 Δεκεμβρίου 1959.
[192] *Χαραυγή*, 28 Νοεμβρίου 1959.

Στην πράξη, λοιπόν, οι Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου και, πάνω απ' όλα, το νέο Σύνταγμα, κείμενα τα οποία ενέκρινε πρωτίστως η Άγκυρα, εκφράζουν την τουρκοκυπριακή κοινοτική θέληση επειδή η τελευταία υπαγορεύεται από την τουρκική εθνική θέληση. Έτσι, τα θεμελιώδη κείμενα της Κυπριακής Δημοκρατίας αποκτούν ιδιαίτερη σημασία επειδή εξασφαλίζουν δύο πράγματα:

Πρώτον, τον τουρκικό χαρακτήρα της τουρκοκυπριακής κοινότητας, της οποίας η επίσημη πολιτική έκφραση διατυπώνεται μόνον από την Άγκυρα.

Δεύτερον, τον τουρκικό χαρακτήρα του κυπριακού χώρου που αναλογεί στους Τουρκοκύπριους.

Αυτή η τουρκικότητα, τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, ταυτίζεται με τον κεμαλισμό. Επομένως, οι Συμφωνίες και το Σύνταγμα, εφόσον εγγυώνται τον εκτουρκισμό της Κύπρου, καθίστανται κείμενα κεμαλικά και, άρα, αδιαμφισβήτητα και αμετάβλητα.

Σ' αυτό το κλίμα, η ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας τοποθετεί τους Τουρκοκύπριους στη σφαίρα του κεμαλισμού και τους εγγράφει στο πολιτικό πλαίσιο της εποχής με όρους απολύτως τουρκικούς, εν προκειμένω κεμαλικούς. Έτσι, φροντίζει να αποθαρρύνει – ακόμα και να αποκλείσει - την εκδήλωση μιας κοινής κυπριακής βούλησης, καθιστώντας την τουρκικότητα των Τουρκοκυπρίων αναπόσπαστο μέρος του κεμαλικού ιδεολογικού οικοδομήματος. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η οποιαδήποτε μορφή επικοινωνίας και σύμπραξης με την ελληνοκυπριακή πλευρά είναι ασύμβατη – και άρα μη επιτρεπτή - με τον τουρκικό χαρακτήρα της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Ακόμα, δεν απουσιάζουν περιστατικά στα οποία διασύρονται Τουρκοκύπριοι που δεν αποδέχονται την αποκλειστικώς τουρκική ταυτότητα της κοινότητας και προσπαθούν να καλλιεργήσουν μια συνεταιρική κυπριακή ταυτότητα[193]. Ενδεικτικά, οι αριστεροί δημοσιογράφοι Αϊχάν Χικμέτ και Μουζαφέρ Γκουρκάν – γνωστοί με το προσωνύμιο «δημοσιογράφοι της δημοκρατίας»[194] - το Σεπτέμβριο του 1960 ιδρύουν το Κόμμα του Τουρκοκυπριακού Λαού, με σύνθημα τη συνεργασία ανάμεσα στις δύο κοινότητες του νησιού[195]. Η ιδεολογία των δύο δημοσιογράφων συνίσταται στη διατήρηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη συνεργασία της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Με την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκδίδουν την εφημερίδα *Cumhuriyet* (=Δημοκρατία), διά της οποίας προβάλλουν την ανάγκη ενδυνάμωσης του νεότευκτου κράτους μέσα από τις καλές διακοινοτικές σχέσεις. Απόδειξη της προσήλωσής τους στην ανεξάρτητη Κύπρο αποτελεί δημοσίευμα στην εφημερίδα τους, στις 2 Ιανουαρίου 1961:

> «Υπό το φως αυτής της πραγματικότητας, το καθήκον κάθε Κύπριου, Έλληνα ή Τούρκου που αγαπά την πατρίδα και το έθνος του, είναι να σέβεται τα δικαιώματα του άλλου, να διασφαλίζει την ύπαρξη και την ανάπτυξη της ελεύθερης Κύπρου, και να εργάζεται με όλες του τις δυνάμεις για την επίτευξη μιας πιο δημοκρατικής, ευημερούσας, ευτυχισμένης

[193] Για την εξέλιξη της κυπριακής κοινωνίας και ταυτότητας, βλ. Σπύρος Σακελλαρόπουλος, *Ο Κυπριακός Κοινωνικός Σχηματισμός…, ό.π.*, Αθήνα 2017.

[194] Βλ. την αφιερωματική έκδοση, *Οι δημοσιογράφοι της Δημοκρατίας, Αϊχάν Χικμέτ και Αχμέτ Μουαφέρ Γκιουρκάν: Οι φονευθέντες υπερασπιστές της Ανεξαρτησίας*, Λεμεσός 2015.

[195] Για τη δράση τους, βλ. Erol Kaymak, "The Development of Turkish Cypriot Politics", James Ker – Lindsay, Hubert Faystmann (ed.), *The Government and Politics of Cyprus*, Bern 2008, σ. 232 – 233. Για την ελευθερία στον τουρκοκυπριακό Τύπο, βλ. Burhan Eraslan, *Kuzey Kıbrıs'ta Basın Özgürlügü (Η Ελευθερία του Τύπου στη Βόρεια Κύπρο)*, Lefkoşa 2016.

και ειρηνικής ζωής στην κοινότητά του. Κατά τη γνώμη μας, ο ισχυρισμός υπέρ του αντιθέτου προδίδει άγνοια της πραγματικότητας, αδυναμία κατανόησής της και σκόπιμη εθελοτυφλία. Με λίγα λόγια, η ανεξαρτησία της Κύπρου από τους Κυπρίους και όχι την προσάρτησή της σε ένα άλλο έθνος ή κράτος. Εξάλλου αυτή η βασική αρχή έχει περιληφθεί στο Κυπριακό Σύνταγμα και έχει προσυπογραφεί από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. […] Διότι, από τη στιγμή που η Κύπρος θα προσαρτηθεί σε ένα άλλο κράτος, αυτομάτως θα πάψει να είναι ανεξάρτητη»[196].

Οι Χικμέτ και Γκιουρκάν δολοφονούνται από ομάδα της ΤΜΤ τον Απρίλιο του 1962[197]. Ακόμα και ένα χρόνο μετά το αιματηρό συμβάν, το 1963, η τουρκοκυπριακή ελίτ και ο καθημερινός Τύπος συνεχίζουν (και μετά θάνατον) να κατακρίνουν τις επιλογές των δολοφονημένων:

«Λέγεται ότι οι Ελληνοκύπριοι δημοσιογράφοι θα στήσουν άγαλμα ελευθερίας για τους Χικμέτ και Γκιουρκάν που υπηρέτησαν τα ελληνοκυπριακά θέματα καλύτερα ακόμα και από τα μέλη της ΕΟΚΑ»[198].

Η ιδεολογία του διαχωρισμού καλλιεργείται σταθερά από τις εθνικιστικές δυνάμεις στην κάθε πλευρά. Πριν τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας, από το 1958 ακόμα, ξεκινά η εφαρμογή πολιτικής, με τη γνωστή εκστρατεία «Από Τούρκο σε Τούρκο» (Türk'ten Türk'e), δηλαδή την εκτέλεση οικονομικών και εμπορικών συναλλαγών κλειστού τύπου, μόνο στους κόλπους της τουρκοκυπριακής κοινότητας, με

[196] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια Ιστορία Βίας και Μνησικακίας, Η γένεση και η εξέλιξη της εθνοτικής διένεξης στην Κύπρο*, τ.2, Λευκωσία 2019, σσ. 656.
[197] *Ό.π.*, σσ. 655 – 656.
[198] *Nacak*, 24 Απριλίου 1963.

σκοπό την αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των Τουρκοκυπρίων[199]. Ταυτόχρονα, οι έμποροι της κοινότητας προχωρούν σε ίδρυση ξεχωριστού επιμελητηρίου[200]. Τούτο στην πράξη σημαίνει τη σταδιακή ακύρωση του ενιαίου χαρακτήρα του κυπριακού κράτους και της κυπριακής κοινωνίας. Μάλιστα, η συγκεκριμένη πρακτική προβάλλεται και στον καθημερινό Τύπο. Σε πρωτοσέλιδο της *Halkın Sesi* υπάρχει άρθρο με τίτλο «Ακόμα δεν έγιναν κατανοητά τα πλεονεκτήματα και ο σκοπός της καμπάνιας "Από Τούρκο σε Τούρκο"»[201]. Η εφημερίδα υπονοεί ξεκάθαρα ότι πρέπει να στηριχθεί η εν λόγω καμπάνια για να φανούν άμεσα τα αναμενόμενα θετικά της αποτελέσματα.

Αναφορικά με τη λειτουργία του ενιαίου κράτους, οι ηγέτες των Τουρκοκυπρίων ευνοούν τη δημιουργία μηχανισμών που δυσχεραίνουν την καλλιέργεια και την προάσπιση ενός κοινού κυπριακού συμφέροντος. Στη Βουλή των Αντιπροσώπων, οι Τουρκοκύπριοι βουλευτές δεν ψηφίζουν νομοθετήματα που έχουν τη στήριξη των Ελληνοκυπρίων, για να μη θεωρηθούν ότι συμπράττουν με την «άλλη πλευρά»[202].

Η ανησυχία για την πιθανή υιοθέτηση μιας ευρείας λαϊκής βούλησης, φορείς της οποίας θα είναι τόσο Ελληνοκύπριοι όσο και Τουρκοκύπριοι, και ο φόβος για την ταυτόχρονη υποβάθμιση της τουρκικότητας των Τουρκοκυπρίων, τους οδηγεί στην προσπάθεια να αναδεικνύεται συνεχώς το γεγονός ότι σύμφωνα και με το Σύνταγμα, η κοινότητά τους είναι ισότιμος συνεταίρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πολλές φορές όμως φαίνεται ότι η ηγεσία τους δεν αντιλαμβάνεται την ίδια την κοινότητα ως έναν από τους μοχλούς κίνησης και λειτουργίας του

[199] Hakan Arslan, "Turkish-Cypriot Nationalist Drive…", ό.π., σ. 129.
[200] Ό.π.
[201] "Türkten Türk'e Kampanyasının Mahiyet ve gayesi hala anlaşılmadı!", *Halkın Sesi*, 12 Φεβρουαρίου 1960.
[202] Ενδεικτικά, βλ. *Πρακτικά Βουλής των Αντιπροσώπων…, ό.π.*, Λευκωσία 1990.

ενιαίου κράτους. Αντίθετα, προσδιορίζονται ως απλοί «συμβιωτές» των Ελληνοκυπρίων. Δεν συμπράττουν μαζί τους, αλλά ενεργούν ως χωριστό συστατικό μέρος της Δημοκρατίας, πλήττοντας άμεσα και έμμεσα το ενιαίο κράτος.

Η έλλειψη, λοιπόν, ευρειών διόδων επικοινωνίας ανάμεσα στις δύο πλευρές καλλιεργεί συναισθήματα φόβου και έλλειψης εμπιστοσύνης έναντι των «άλλων», οι οποίοι από συγκάτοικοι μετατρέπονται σε εχθρούς. Όλα αυτά αποτυπώνονται ακόμα και στα δημοσιεύματα του Τύπου. Λίγες μέρες μετά την υπογραφή αποδοχής του Συντάγματος, σε πρωτοσέλιδο της εθνικιστικής τουρκοκυπριακής Bozkurt φιλοξενείται κείμενο με τίτλο «Ποιοι επιβουλεύονται την ιδέα της ειρήνης στην Κύπρο;»:

> «Οι Ελληνοκύπριοι τρομοκράτες δεν μπορούν να χρεώνουν τη δράση τους σε (δήθεν) Τούρκους φανατικούς».[203]

Στην ουσία, κυριαρχεί η υπόνοια ότι οι Ελληνοκύπριοι, ως συνωμότες, είναι εκείνοι που ευθύνονται για όλες τις διακοινοτικές διαφωνίες, τις οποίες όμως χρεώνουν μονίμως στην άλλη πλευρά. Αυτή η έντονη καχυποψία στηρίζεται στην άποψη ότι το ελληνικό στοιχείο προσπαθεί, αν όχι να εξοντώσει, τουλάχιστον να καθυποτάξει τους Τουρκοκύπριους.

Παρόμοιο είναι και το κλίμα που επικρατεί την επομένη της εισδοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Οι ελληνοκυπριακές εφημερίδες κάνουν λόγο για το δικαίωμα της ελληνικής κοινότητας για αυτοδιάθεση. Οι τουρκοκυπριακές αναφέρονται

[203] "Kıbrıs'ta Barış İdealine Kastedenler Kimlerdir?", *Bozkurt*, 14 Σεπτεμβρίου 1960.

στο τηλεγράφημα του Ιωάννη Κληρίδη[204] και 15 υποστηρικτών του προς το διεθνή οργανισμό, αναφορικά με τη σημασία και την αξία εισόδου της Δημοκρατίας σε αυτόν, τη στιγμή που ο νέος γύρος συζητήσεων Ελλάδας και Τουρκίας ενδέχεται να δημιουργήσει νέα δεδομένα και νέο status quo στο νησί. Ο τίτλος «Οι Ελληνοκύπριοι θέλουν να ξεσπάσει στην Κύπρο εμφύλιος πόλεμος;» είναι ενδεικτικός της ανησυχίας της τουρκοκυπριακής πλευράς για την πιθανή μονομερή αυτοδιάθεση της ελληνικής κοινότητας:

> «Ο Ραούφ Ντενκτάς διαμαρτυρήθηκε εντόνως για το τηλεγράφημα των υπερβολικών Ελληνοκυπρίων προς το Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. […] Οι Τουρκοκύπριοι παραμένουν ενωμένοι απέναντι στην Ένωση και την Αυτοδιάθεση».[205]

Στον Τύπο, εκφράζεται έντονα η νευρικότητα που προκαλεί στην τουρκοκυπριακή ηγεσία η ενδεχόμενη ανατροπή της ισορροπίας σε βάρος της ίδιας:

> «Η Αστυνομία περνάει στα χέρια των Ελληνοκυπρίων; […] Καθώς συνεχίζεται η πρόσκληση επιπλέον Ελληνοκυπρίων να παρουσιαστούν στην υπηρεσία, δικαίως δημιουργείται ανησυχία στην τουρκοκυπριακή κοινότητα».[206]

Σε άλλο δημοσίευμα στο πρωτοσέλιδο της εφημερίδας Nacak, κυριαρχεί άρθρο με τίτλο «Η εποχή της Δημοκρατίας δεν ξεκίνησε καλά. Οι Ελληνοκύπριοι εξοπλίζονται συνεχώς»:

---

[204] Ο Ιωάννης Κληρίδης, πατέρας του Γλαύκου Κληρίδη, ήταν ανθυποψήφιος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου στις πρώτες προεδρικές εκλογές της 13ης Δεκεμβρίου 1959, με τη στήριξη του ΑΚΕΛ.

[205] "Rumlar Kıbrıs'ta Sivil harb mı Çıkarmak istiyorlar?", *Bozkurt*, 22 Σεπτεμβρίου 1960.

[206] "Polis Rumların eline mi geçiyor?", *Nacak*, 23 Σεπτεμβρίου 1960.

> «Στο να ακολουθήσει ομαλή πορεία η ελληνοτουρκική φιλία, το μοναδικό εμπόδιο θεωρείται το Κυπριακό πρόβλημα […] και από τις πρώτες ημέρες της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας οι Ελληνοκύπριοι εξοπλίζονται διαρκώς, με πρόσχημα ότι θα τα χρησιμοποιήσουν για καλό σκοπό […]».[207]

Οι αναφορές σε ζητήματα οπλικής υπεροχής των Ελλήνων της Κύπρου κυριαρχούν καθημερινά, με προεξάρχουσα την εθνικιστική εφημερίδα Bozkurt. Οι αρθρογράφοι της υποστηρίζουν ότι οι Ελληνοκύπριοι εξοπλίζονται συνεχώς, με στόχο την ενίσχυση του φόβου των Τουρκοκυπρίων αναγνωστών τους και αναρωτιούνται «Πόσα όπλα δίδονται στους Ελληνοκύπριους;»:

> «Η (σ.σ. σχετική με τα όπλα) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να επιφέρει επικίνδυνα αποτελέσματα στην εσωτερική ασφάλεια. Εκατοντάδες Ελληνοκύπριοι μπορούν να διατηρούν τα όπλα τους στο νησί, εμφανιζόμενοι (στα σύνορα) ως τουρίστες (που φέρουν οπλισμό) με προσωρινά έγγραφα».[208]

Στο ίδιο μήκος κύματος, η Nacak δημοσιεύει άρθρο με πηχυαίο τίτλους «Συνεχίζεται ο αγώνας εκφοβισμού από τους Ελληνοκυπρίους»:

> «Σε δέκα ημέρες σημειώθηκαν πέντε θάνατοι! Ο Μακάριος πρέπει να καταδικάσει αυτή τη δραστηριότητα. Ο σκοπός της ΕΟΚΑ παρουσιζεται με εμφανή τρόπο: να περιορίσει το λαό

[207] "Cumhuriyet Devri İyi Başlamadı. Rumlar Silahlanmakta Berdevam", *Nacak,* 16 Σεπτεμβρίου 1960.
[208] "Rumlara Kaç Silah Veriliyor?", *Bozkurt*, 22 Οκτωβρίου 1960.

και να συνεχίσει με όλη της τη δύναμη την καμπάνια προετοιμασίας για τρομοκρατία. […]»[209].

Λίγο αργότερα, η Nacak επανέρχεται με το πρωτοσέλιδο «Η τρομοκρατία συνεχίζεται (sic) με τεράστια ταχύτητα»:

«Ο Κυπριανός αγορεύει περί Ένωσης. Ο επικεφαλής του κράτους και της Εκκλησίας Μακάριος ακόμα δεν έχει ζητήσει να μπει τέλος σε αυτήν την κατάσταση».[210]

Ομοίως, και η Halkın Sesi, ανεβάζοντας εθνικιστικές στροφές, αναρωτιέται σε πρωτοσέλιδο δημοσίευμα:

«Οι Έλληνες ετοιμάζουν επικίνδυνο παιχνίδι; Στις 16 Αυγούστου 1960 θα ρίξουν βόμβα στην τουρκική συνοικία (σ.σ. της Λευκωσίας). Οι δολιοφθορείς ψάχνουν αφορμή για να συγκρουστούν Τουρκοκύπριοι και Ελληνοκύπριοι».[211]

Λίγες ημέρες αργότερα, η ίδια εφημερίδα, υπονοώντας ότι οι μαχητές της πρώην ΕΟΚΑ ενισχύονται σε εξοπλισμό από τις αστυνομικές αρχές, για να είναι έτοιμοι σε περίπτωση ανάγκης, δημοσιεύει πρωτοσέλιδο με τίτλο:

«Οι Ελληνοκύπριοι αντί να παραδίδουν τον οπλισμό τους, παραλαμβάνουν επιπλέον όπλα από την Αστυνομία».[212]

Ενδεικτικό της προβολής της Τουρκίας ως η «Μητέρα» πατρίδα της κοινότητας, την επομένη της επετείου της ανακήρυξης της Τουρκικής

[209] "Rumların Sindirme Mücadelesi Devam Ediyor", *Nacak*, 7 Οκτωβρίου 1960.
[210] "Tedhiş Bütün Hızı ile Devam Ediyor", *Nacak*, 4 Νοεμβρίου 1960.
[211] "Rumlar Tehlikeli Bir Oyuna mi Hazırlanıyor?", *Halkın Sesi*, 8 Αυγούστου 1960.
[212] "Kıbrıs Rumları Silahları Teslim Edecek Yerde Polislerden Silah Teslim Aliyor", *Halkın Sesi*, 12 Σεπτεμβρίου 1960.

Δημοκρατίας, στα πρωτοσέλιδα του Τουρκοκυπριακού Τύπου κυριαρχούν πανηγυρικά κείμενα: «Η γιορτή της Δημοκρατίας εορτάστηκε με ενθουσιασμό και ευθυμία»[213] και «Η γιορτή της Δημοκρατίας τιμήθηκε με λαμπρές τελετές»[214]. Το κλίμα της εθνικής συναισθηματικής σύνδεσης με την Άγκυρα και η ευθύνη της τελευταίας για την Κύπρο συντηρείται και λίγο αργότερα:

> «Ένδειξη συναγερμού. […] Ήρθε η ώρα για το δικαίωμα επέμβασης της Μητέρας Πατρίδας μας»[215].

Μάλιστα, στη Nacak φιλοξενείται κύριο άρθρο που αναφέρει ότι ο Ντενκτάς έδωσε απάντηση στον Κυπριανού για το δικαίωμα του τουρκικού στρατού να επέμβει για την ασφάλεια της κοινότητας[216]. Να σημειωθεί ότι στο ίδιο φύλλο, το κύριο άρθρο φιλοξενεί (φανταστικό και όχι πραγματικό) διήγημα για τις βόμβες των Ελληνοκυπρίων κατά των Τουρκοκυπρίων, με τίτλο «Η βόμβα των παλικαριών»:

> «Θα ρίξεις βόμβα. Πώς; Με φόβο, με τρεμάμενα χέρα κάτω από τη ζώνη, ιδρωμένος, με γόνατα λυγισμένα. Θα ρίξεις βόμβα. Πού; Στο χωριό. Σ' ένα χωριό όπου ζουν περισσότεροι από 1000 Ελληνοκύπριοι και γύρω τους υπάρχουν μόνο 16 Τουρκοκύπριοι. Σ' ένα χωριό που βρίσκεται μίλια μακριά από το πιο κοντινό τουρκικό χωριό. Θα ρίξεις βόμβα. Πότε; Τη νύχτα, στο σκοτάδι, στην ερημιά, την ώρα που ο σατανάς παίζει με τα ακόντια στους δρόμους. […][217]

Αυτή η κατάσταση επιβεβαιώνει την κινητοποίηση της τουρκοκυπριακής ελίτ για δύο πράγματα: αφ' ενός, την ανάσχεση τυχόν

---

[213] "Cumhuriyet Bayramı Coşkun Tezahüratla Kutlandı", *Bozkurt*, 30 Οκτωβρίου 1960.
[214] "Cumhuriyet Bayramı Parlak Törenle Kutlandı", *Halkın Sesi*, 30 Οκτωβρίου 1960.
[215] "Alarm işareti", *Halkın Sesi*, 11 Νοεμβρίου 1960.
[216] "Türk ordusunun güvenliğimiz için müdahale hakkı vardır", *Nacak*, 25 Νοεμβρίου 1960.
[217] "Pallikaryanın Bombası"(«Η βόμβα των παλικαριών»), ό.π.

απόπειρας καλλιέργειας μιας ενιαίας κυπριακής ταυτότητας και, αφ' ετέρου, την προώθηση μιας διακριτής κοινοτικής ταυτότητας[218]. Η Ανεξαρτησία, λοιπόν, φαίνεται ότι λειτουργεί ως ουσιαστικό εργαλείο των εθνικιστικών ομάδων για την προβολή της διχοτομικής πολιτικής. Ο φόβος ότι οι πλειοψηφούντες Έλληνες θα οικειοποιηθούν το κράτος και τους μηχανισμούς του και θα περιορίσουν τους Τουρκοκύπριους, είναι διάχυτος στους κόλπους της τουρκοκυπριακής ελίτ.

Φυσικά, αυτή η πολιτική είναι συγκοινωνούν δοχείο με τον αντίστοιχο αλυτρωτικό εθνικισμό μεγάλης μερίδας των Ελληνοκυπρίων. Όσο οι Ελληνοκύπριοι διεκδικούν την ελληνοποίηση του κράτους, τόσο οι Τουρκοκύπριοι επιμένουν στον εκτουρκισμό έστω και ενός τμήματός του. Η σύγκρουση σταδιακά οξύνεται, λαμβάνει διαστάσεις ανάλογες με εκείνες του πολέμου στη Μικρά Ασία το 1922 και αποτυπώνεται στο δημόσιο λόγο με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο:

> «Η 9η Σεπτεμβρίου είναι η μέρα της διπλής μας νίκης. Το 1570 η Άλωση της Λευκωσίας, το 1922 η Σωτηρία της ωραίας Σμύρνης. Ας χαίρεται το πνεύμα των αγίων μαρτύρων μας που έδωσαν την ψυχή τους για την υλοποίηση των μεγάλων θριάμβων μας»[219].

Η τουρκοκυπριακή πολιτική ελίτ αναλαμβάνει ως σύγχρονος Μουσταφά Κεμάλ τη σωτηρία των Τουρκοκυπρίων από τους Ελληνοκυπρίους. Σταδιακά, η πολιτική των ξεχωριστών κοινοτικών θεσμών καλλιεργείται και κορυφώνεται το 1958, όταν ξεκινάει η

[218] Για τις διαδικασίες διαμόρφωσης της εθνο-κοινοτικής ταυτότητας της τουρκοκυπριακής κοινότητας βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, *Τουρκικός Εκσυγχρονισμός…, ό.π.*, Αθήνα 2004, σσ. 174 – 220 και Nikos Moudouros, "Political Power, Violence and Economy: The Turkish Cypriot Elite's struggle for Ethno-communal Formation", *Journal of Mediterranean Studies*, vol. 23, n. 1, Msida 2004, σσ. 61 – 74.

[219] "Dokuz Eylül Çifte Zafer Günümüz", *Halkın Sesi*, 9 Σεπτεμβρίου 1960.

διαδικασία για το διαχωρισμό των δήμων. Το ίδιο το Σύνταγμα του 1960 προβλέπει τη δημιουργία χωριστών δημοτικών αρχών στις πέντε μεγαλύτερες πόλεις του νησιού, δηλαδή τη Λευκωσία, τη Λεμεσό, την Αμμόχωστο, τη Λάρνακα και την Πάφο, υπό τον όρο ότι ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας θα επανεξετάσουν το ζήτημα μετά το πέρας τετραετούς περιόδου και θα αποφασίσουν αν χρειάζεται να παραταθεί ο διαχωρισμός[220].

Οι βουλευτές, κυρίως οι Τουρκοκύπριοι, θέτουν επιτακτικά το θέμα στη βουλή ήδη από τις πρώτες ημέρες ζωής του κράτους, διεκδικώντας τη διατήρηση αυτού του καθεστώτος. Αυτό σημαίνει ότι η τουρκοκυπριακή πολιτική ηγεσία διεκδικεί τη μονιμοποίηση του κοινοτικού διαχωρισμού ακόμα και στην τοπική αυτοδιοίκηση, στην προσπάθειά της να εξασφαλίσει τον εκτουρκισμό τμήματος του δημοσίου χώρου, όπως περιγράφηκε παραπάνω. Βέβαια, δεν απουσιάζουν και οι αντίθετες φωνές. Οι δημοσιογράφοι Χικμέτ – Γκιουρκάν και η τουρκοκυπριακή Αριστερά, υποστηρίζουν σθεναρά τη σύσταση ενιαίων δήμων, άποψη την οποία συμμερίζεται και το ΑΚΕΛ από την άλλη πλευρά, προωθώντας την έννοια της κυπριακότητας.

Πάντως, στο θέμα των δήμων, οι ηγεσίες των κοινοτήτων ταυτίζονται κατά τρόπο παράδοξο, καθώς συμφωνούν εξ αρχής στο διαχωρισμό. Όμως, όσο βαθαίνουν οι διακοινοτικές διαφωνίες, οι απόψεις μεταβάλλονται. Οι Ελληνοκύπριοι τάσσονται υπέρ της ενοποίησης των δήμων επειδή γνωρίζουν ότι σταδιακά οι δημοτικές αρχές θα περάσουν στον έλεγχό τους ελέω πληθυσμιακής πλειοψηφίας. Σ' αυτή την προσπάθεια ελληνοποίησης του κυπριακού χώρου, έστω και σε επίπεδο αυτοδιοίκησης, οι Τουρκοκύπριοι απαντούν με σκληρή διεκδίκηση του

[220] Άρθρο 173, *Σύνταγμα…, ό.π.*

διαχωρισμού και προχωρούν ένα βήμα παραπέρα, ζητώντας οριοθέτηση εδαφικών περιοχών για κάθε χωριστό δήμο, ελληνοκυπριακό και τουρκοκυπριακό[221].

Αυτή η διαφωνία δίνει το επίσημο έναυσμα για την περαιτέρω ακύρωση της ενότητας του κυπριακού χώρου. Οι μεν Ελληνοκύπριοι αντικαθιστούν το χαμένο αίτημα της Ένωσης με τη διεκδίκηση του απόλυτου ελέγχου των κρατικών μηχανισμών και την προώθηση της αντίληψης ότι το κυπριακό κράτος είναι ένα ελληνικό κράτος, οι δε Τουρκοκύπριοι επιχειρούν την πλήρη περιχαράκωση του χώρου τους μέσα από τη δημιουργία διακριτών γεωγραφικών περιοχών στα όρια των δήμων και την προώθηση της αντίληψης ότι το κυπριακό κράτος είναι και τουρκικό. Δηλαδή, τίθενται οι βάσεις για τη νομιμοποίηση δύο ξεχωριστών κυριαρχιών στην Κύπρο, για τη δημιουργία δύο οιονεί κρατικών οντοτήτων εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πρώτη μεγάλη ρήξη έρχεται την περίοδο 1962 – 1963, όταν κορυφώνεται η αντιπαράθεση για τους ξεχωριστούς δήμους. Από το 1960, τόσο οι Ελληνοκύπριοι όσο και οι Τουρκοκύπριοι βουλευτές της Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζουν μαζί την παράταση της διάρκειας του νόμου περί χωριστών δήμων του 1958. Αλλά το Δεκέμβριο του 1962, οι Ελληνοκύπριοι καταψηφίζουν την παράταση και οι Τουρκοκύπριοι την υπερψηφίζουν, παραμένοντας σταθεροί[222]. Αυτό συνεπάγεται την επίσημη έναρξη της περιόδου διχοτόμησης του χώρου και της πολιτικής εξουσίας:

[221] Βλ. ενδεικτικά Σπύρος Σακελλαρόπουλος, *Ο κυπριακός κοινωνικός σχηματισμός… , ό.π.*, σσ. 449 – 462.

[222] *Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, Α' Κοινοβουλευτική Περίοδος –Σύνοδος Γ' (1 Ιανουαρίου 1963 – 15 Αυγούστου 1963),* τ. ΙΙ, Λευκωσία 1992, σσ. 21 – 31.

Για την ελληνοκυπριακή κοινότητα, ο νόμος του 1958 ακυρώνεται, οι δημοτικές αρχές ενοποιούνται και οι αρμοδιότητες ανατίθενται στην εκτελεστική εξουσία.

Για την τουρκοκυπριακή κοινότητα, οι ξεχωριστοί δήμοι συνεχίζουν να υφίστανται και η Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση[223] συνεχίζει να νομοθετεί για τους δήμους, βάσει του νόμου που η ίδια παρέτεινε.

Η ένταση οξύνεται και η τουρκοκυπριακή ηγεσία, προτάσσοντας τις πρόνοιες του Συντάγματος και την παράταση του νόμου του 1958, αποφασίζει να δώσει εκτελεστική εξουσία στην Τουρκική Κοινοτική Συνέλευση. Τούτο σημαίνει ότι ο διαχωρισμός του κράτους είναι πλέον γεγονός.

[223] Οι κοινοτικές συνελεύσεις θεσπίστηκαν από το Σύνταγμα στη λογική της δυαδικής αρχής. Αρμοδιότητές τους ήταν η Παιδεία, η θρησκεία, η συγκρότηση θρησκευτικών δικαστηρίων, η συλλογή προσωπικών εισφορών, η εποπτεία στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο οικονομικός έλεγχος διαφόρων σωματείων και οργανώσεων κλπ. «Η ελληνική και η τουρκική κοινότης εκλέγουσιν αντισοίχως εκ των μελών αυτών Κοινοτικήν Συνέλευσιν, η αρμοδιότης της οποίας ορίζεται ρητώς υπό των διατάξεων του Συντάγματος. Εκατέρα Κοινοτική Συνέλευσις έχει αρμοδιότητα […] α) επί πάντων των θρησκευτικών θεμάτων, β) επί πάντων των εκπαιδευτικών, μορφωτικών και διδακτικών θεμάτων, γ) επί του προσωπικού θεσμού, δ) επί της συνθέσεως και των βαθμών δικαιοδοσίας των δικαστηρίων […]». Άρθρα 86 – 87, *Σύνταγμα της Κυπριακής…, ό.π.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

Ο δρόμος προς τη μετωπική σύγκρουση του 1963

1. **Η διαδικασία πολιτικοποίησης και οργάνωσης των Τουρκοκυπρίων**

Ένα από τα βασικότερα θέματα προς μελέτη, είναι σε ποια χρονική στιγμή και μέσω ποιων διαδικασιών η τουρκοκυπριακή κοινότητα πολιτικοποιείται και, συνεπώς, αρθρώνει πολιτικό λόγο. Για να απαντηθεί αυτό το ερώτημα, είναι χρήσιμη μια σύντομη ιστορική αναδρομή.

Κατά την οθωμανική περίοδο, απουσιάζουν από την επίσημη ιδεολογία οι ιδέες που σχετίζονται με τις έννοιες «έθνος» και «εθνικισμός», οι οποίες αρχίζουν να διαμορφώνονται την τελευταία περίοδο της ζωής της. Οι πληθυσμοί της αυτοκρατορίας διαφοροποιούνται μόνο με βάση τη θρησκεία τους. Η πρώτη εκκοσμικευμένη κατηγοριοποίηση γίνεται την εποχή εισόδου της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας στη νεωτερικότητα, κατά τη διάρκεια των μεταρρυθμίσεων του Τανζιμάτ (Tanzimat)[224], όταν τα εθνικοθρησκευτικά σύνολα, τα μιλλέτια, θεσμοθετούνται πλέον επισήμως και οργανώνονται στη βάση και κοσμικών χαρακτηριστικών.

Έτσι λοιπόν, το μεταρρυθμιστικό κίνημα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που κυριάρχησε για ολόκληρο σχεδόν τον 19ο αιώνα, αποτιμάται ως ειλικρινής απόπειρα εκσυγχρονισμού της διοίκησης, με στόχο την επιβίωση της ίδιας της αυτοκρατορίας μέσα σε ένα

[224] İlber Ortaylı, *İmparatorluğun En Üzün Yüzyılı (Ο Πιο Μακρύς Αιώνας Της Αυτοκρατορίας)*, Istanbul 2016 και Roderic Davison, *Reform in the Ottoman Empire 1856-1876*, New York 1973. Ακόμα βλ. Carter Findley, *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789 – 1922*, Princeton 1970.

μεταβαλλόμενο κόσμο ανάδυσης των εθνικών κρατών.[225] Σε μια περίοδο κατά την οποία στην Ευρώπη κυριαρχούσε ήδη το εθνικό κράτος, η Οθωμανική Αυτοκρατορία - με διαφορετικές κοινωνικές και οικονομικές δομές – ξεχώριζε αρνητικά ως το σύμβολο του μεγάλου αναχρονισμού[226]. Αυτός ο αναχρονισμός, εκτός από την πολιτική του διάσταση, διακρινόταν από την οικονομική καθυστέρηση και από την αδυναμία του κράτους να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση της ισχύος του. Δηλαδή, το οθωμανικό κράτος προσπαθεί μέσα από μεταρρυθμίσεις διοικητικού χαρακτήρα – ο κοινωνικός αντίκτυπος των οποίων θα είναι καθοριστικός για την περαιτέρω πορεία του – να συμβαδίσει με την πορεία της Δυτικής Ευρώπης, στην οποία ήδη έχει κυριαρχήσει το εθνικό κράτος.

Οι Τουρκοκύπριοι εντάσσονται στο μουσουλμανικό σύνολο από νωρίς, καθώς το νησί εποικίζεται από Άραβες μουσουλμάνους ήδη από τα τέλη του 7ου αιώνα[227]. Όπως είναι φυσικό, στη διάρκεια των αιώνων μέχρι και τα τέλη του 19ου, η θρησκεία αποτελεί το κυρίαρχο κριτήριο της πληθυσμιακής διαφοροποίησης[228]. Η μεγάλη μεταβολή σημειώνεται στη διάρκεια της βρετανικής περιόδου και, ιδιαίτερα, μετά τη δεκαετία του 1920. Αρχικά, οι Βρετανοί αποικιοκράτες διατηρούν την πληθυσμιακή διάκριση που είχαν εφαρμόσει οι Οθωμανοί προκάτοχοί τους και διαχωρίζουν τους κατοίκους της Κύπρου σε μουσουλμάνους και μη μουσουλμάνους. Αυτού του τύπου η κατηγοριοποίηση αποκτά πολιτικό χαρακτήρα από τη στιγμή

[225] Hugh Poulton, *Ημίψηλο, Γκρίζος Λύκος και Ημισέληνος*, Αθήνα 2000, σ. 73.
[226] Ahmad Feroz, «The Late Ottoman Empire», Marian Kent (επ.), *The Great Powers and the End of the Ottoman Empire*, London 1984, σ. 5.
[227] İsmail Hami Danişmend, "İslam ve Türk Tarihinde Kıbrıs" («Η Κύπρος στην Ισλαμική και Τουρκική Ιστορία»), *Türk Düşüncesi*, vol. 8/9, İstanbul 1958, σσ. 15 – 16.
[228] Η περίοδος της εκκοσμίκευσης, μέχρι και την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας, ταυτίζεται με την εθνικοποίηση, τον εκτουρκισμό δηλαδή της ιερής μουσουλμανικής κοινότητας «Ούμα». Για τη διαδικασία εκκοσμίκευσης και ταυτόχρονης υιοθέτησης δυτικών αξιών, στο πλαίσιο της «εργαλειοποίησης» του Ισλάμ στην Τουρκία, βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, «Κοινότητα, Έθνος, Λαός του Ισλάμ», Ορσία Σόφρα (επ.), *Ισλάμ και Ευρώπη*, Αθήνα 2002, σσ. 9 – 18.

που οι δύο ομάδες εκλέγουν ξεχωριστά τους αντιπροσώπους τους στο Νομοθετικό Συμβούλιο. Έτσι, οι μη πολιτικές διαφορές που κυριαρχούν από την οθωμανική εποχή θεσμοθετούνται στην νεωτερικού τύπου αποικιακή διοίκηση και μετατρέπονται σε πολιτικές διαφορές ή – κατ' ακρίβεια – σε διαφορές δύο πολιτικών συνόλων.

Παρά το ότι αρχικά οι Βρετανοί σκέφτονταν να εγκαταλείψουν το σύστημα του κοινοτικού διαχωρισμού, τελικά αποφάσισαν να το διατηρήσουν.[229] Λαμβάνοντας όμως υπόψη κυρίως την πληθυσμιακή αναλογία μεταξύ των δύο θρησκευτικών κοινοτήτων στο νησί, η βρετανική διοίκηση προσανατολίστηκε στη διατήρηση των ξεχωριστών εκλογικών διαδικασιών για τις δύο κοινότητες και την αντιπροσώπευσή τους στα νέα σώματα διοίκησης μέσω της εκλογής των αντιπροσώπων από τις κοινότητές τους. Το μέτρο αυτό φαίνεται να αποφασίστηκε ως ένα μέτρο που θα έδινε κάποιου είδους προστασία στην μικρότερη αριθμητικά κοινότητα, εφόσον σε περίπτωση εκλογής κοινών αντιπροσώπων, υπήρχε το ενδεχόμενο η μικρότερη αριθμητικά κοινότητα να μην καταφέρει να εκλέξει αντιπροσώπους. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι Βρετανοί εξέφραζαν τους φόβους ότι οι αντιπρόσωποι της μίας κοινότητας θα λειτουργούσαν ως αντιπρόσωποι ολόκληρου του πληθυσμού και η φωνή της μικρότερης αριθμητικά κοινότητας σε επίπεδο διοικητικών σωμάτων θα ήταν δύσκολο να ακουστεί. Με αυτό τον τρόπο και σε ένα τέτοιο πολύπλοκο περιβάλλον, το νεωτερικό πλαίσιο διοίκησης που εισάγουν στο νησί οι Βρετανοί είχε από την αρχή ένα χαρακτήρα προστατευτισμού κυρίως της μικρότερης σε πληθυσμιακό μέγεθος κοινότητας.

[229] Michalis N. Michael, "From the Ottoman Meclis-i İdare to the British Legislative Council: Representative administration between the Ottoman and the British perception of Modernity", Michalis N. Michael, Tassos Anastassiades, Chantal Verdeil (ed.), *Ottoman Religious Communities, State and Colonialism in the second half of the nineteenth century*, Berlin 2015, σσ. 124 - 125.

Ταυτόχρονα με τους Βρετανούς όμως, και ακριβώς εξαιτίας αυτής της λογικής, οι ίδιοι οι αντιπρόσωποι της μουσουλμανικής κοινότητας θα αντιμετώπιζαν σε μεγάλο βαθμό το βρετανικό πλαίσιο διοίκησης ως το πλαίσιο προστασίας τους ή τουλάχιστον το πλαίσιο που τους επέτρεπε την ξεχωριστή παρουσίαση – και πολλές φορές προώθηση και προστασία - των απόψεών τους. Η επικράτηση του ελληνικού εθνικισμού σε μεγάλο βαθμό ήδη ανάμεσα στην ορθόδοξη κοινότητα του νησιού, φαίνεται ότι άφηνε μικρό περιθώριο στη μουσουλμανική κοινότητα σε σχέση με το πώς θα αντιμετώπιζε το βρετανικό αποικιακό πλαίσιο. Η στάση νομιμοφροσύνης προς αυτό, υπαγορευόταν σε μεγάλο βαθμό από την αμυντική στάση σε σχέση με την πληθυσμιακά μεγαλύτερη κοινότητα.[230]

Έτσι, αυτό που η βρετανική διοίκηση προσπάθησε να εισαγάγει στην Κύπρο με τις διοικητικές μεταβολές της πρώτης περιόδου, αμέσως μετά δηλαδή τη μεταβίβαση της νήσου, ήταν η θεσμοθέτηση ενός αντιπροσωπευτικού νομοθετικού σώματος, τα μέλη του οποίου θα εκλέγονταν από τις δύο κοινότητες και το σώμα θα αποτελούσε ένα είδος κοινοβουλίου. Με αυτό τον τρόπο όμως, φαίνεται ότι στην ουσία επήλθε μια πολιτικοποίηση (politicization) των προϋπαρχουσών θρησκευτικών κοινοτήτων στο νησί, γεγονός που, αν συνδυαζόταν με τους αναδυόμενους εθνικισμούς, εγκυμονούσε τον κίνδυνο σύγκρουσης. Οι μη πολιτικού περιεχομένου διαφορές των κοινοτήτων της οθωμανικής περιόδου θεσμοθετούνταν στο πλαίσιο μιας νεωτερικού τύπου διοίκησης και μετατρέπονταν σε διαφορές πολιτικών συνόλων.[231]

Το 1930, στις εκλογές του Νομοθετικού Συμβουλίου, η νικηφόρα εκλογική καμπάνια του μετέπειτα Δημάρχου Λευκωσίας Necati Özkan

[230] Στέφανος Παπαγεωργίου, «Παράλληλες διαδρομές, διαφορετικές ταχύτητες. Η γένεση του ελληνικού και τουρκικού εθνικισμού στην Κύπρο», *Σύγχρονα Θέματα*, τ. 68 -70, Αθήνα 1999, σ. 21.

[231] Adamantia Pollis, "Intergroup Conflict and British Colonial Policy…", ό.π., σ. 580.

αποτελεί την «επίσημη πρώτη» του κοινοτικού εθνικισμού. Στην ουσία, οι τουρκοκυπριακές μάζες κινητοποιούνται άνευ προηγουμένου στη βάση ενός τουρκικού εθνικού συναισθήματος που δεν επιθυμεί πλέον την χωρίς όρους αφοσίωση στους Βρετανούς αποικιοκράτες[232].

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, συντελείται και η ανάδειξη προσώπων που αργότερα θα διαδραματίσουν το ρόλο του ταγού των Τουρκοκυπρίων. Μία από τις πρώτες πολιτικές εκδηλώσεις των Τουρκοκυπρίων αποτελεί η συγκέντρωση, το 1931, διακοσίων περίπου αντιπροσώπων της κοινότητας, οι οποίοι συνέρχονται για να συζητήσουν τα απλά και καθημερινά προβλήματα που απασχολούν τον πληθυσμό[233]. Στο μεταξύ, η εθνική αφύπνιση επιταχύνεται και λόγω της ίδρυσης της Τουρκικής Δημοκρατίας, που έγινε μερικά χρόνια νωρίτερα, στις 29 Οκτωβρίου 1923[234]. Σταδιακά, η τουρκική εθνική ιδεολογία διαμορφώνεται και εξαπλώνεται, με αποτέλεσμα την έναρξη της πολιτικής κινητοποίησης των Τουρκοκυπρίων.

Η ουσιαστική πολιτικοποίησή τους αρχίζει κατά την περίοδο του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, όταν οι Βρετανοί καταργούν τους περιορισμούς που είχαν επιβάλει το 1931 και δίνουν την άδεια για ίδρυση πολιτικών σχηματισμών, με στόχο να κερδίσουν την εύνοια των Κυπρίων. Έτσι, το 1943 σχηματίζεται η πρώτη οργάνωση πολιτικού περιεχομένου, η ΚΑΤΑΚ[235] (Οργάνωση Τουρκικής Μειονότητας Κύπρου).

---

[232] Altay Nevzat, *Nationalism amongst the Turks of Cyprus: the first wave*, Oulu 2005, σσ. 357.

[233] Ιάκωβος Τενεδιός, «Πολιτικές μετατοπίσεις στην τουρκοκυπριακή κοινότητα», Νίκος Περιστιάνης - Γιώργος Τσαγγαράς (επ.), *Ανατομία μιας μεταμόρφωσης, Η Κύπρος μετά το 1974*, Λευκωσία 1995, σ. 388.

[234] Για την ίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας και την ιστορία της σημαντικά είναι τα βιβλία Bernard Lewis, *The Emergence of Modern Turkey*, vol. 2, Oxford 1961 και Erik - Jan Zürcher, *Turkey, A Modern History*, London 1994.

[235] Πρόκειται για τα αρχικά της «Kıbrıs Adası Türk Azınlığı Kurumu». Ενδεικτικά, βλ. Ergin Birinci, *M. Necati…, ό.π.*, σ. 250, Gürkan Haşmet, *Bir zamanlar Kıbrıs'ta: tarih yazıları 1860 -1945 (Μια φορά κι έναν καιρό στην Κύπρο: ιστορικά γραπτά 1860 – 1945)*, Lefkoşa 1986, σσ. 130 – 132, Özker Yaşın, *Nevzat ve ben (Ο Νεβζάτ κι εγώ)*, İstanbul 1997, σ. 147.

Σύμφωνα με Τουρκοκύπριους μελετητές, όπως τον Αρίφ Χασάν Ταχσίν[236], η ΚΑΤΑΚ ιδρύεται με την παρότρυνση των Βρετανών, στόχος των οποίων είναι να αφυπνίσουν πολιτικά τους Τουρκοκύπριους, έναντι του αιτήματος για ένωση με την Ελλάδα, το οποίο έχουν ήδη εκφράσει ανοιχτά οι Ελληνοκύπριοι. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στον τίτλο της οργάνωσης χρησιμοποιείται ο όρος «τουρκική μειονότητα» και όχι «τουρκική κοινότητα», που είναι και ενδεικτικός της άποψης των Τουρκοκυπρίων της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου περί του αυτοπροσδιορισμού τους.

Βασικός στόχος της ΚΑΤΑΚ είναι η κατάργηση των μεικτών οργανώσεων και η αντικατάστασή τους από αμιγώς τουρκοκυπριακές οργανώσεις. Σκοπός της είναι η εθνικοποίηση όλων των μελών της κοινότητας και η ένταξή τους στην ιδεολογία του τουρκικού κράτους. Η προσπάθεια αυτή έχει ως συνέπεια τη μαζική αποχώρηση Τουρκοκύπριων εργατών από την Παγκύπρια Εργατική Ομοσπονδία τον Αύγουστο του 1944[237].

Την ίδια περίοδο ιδρύεται και το πρώτο τουρκοκυπριακό κόμμα, υπό την ηγεσία του μετέπειτα Αντιπροέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Φαζίλ Κιουτσούκ, με την ονομασία «Τουρκοκυπριακό Εθνικό Κόμμα». Αποστολή του είναι η πολιτική δραστηριοποίηση, αρχικά, των κατοίκων των αστικών κέντρων και κατά δεύτερο λόγο των κατοίκων της υπαίθρου. Το 1955 το όνομα του κόμματος αλλάζει και γίνεται «Η Κύπρος είναι τουρκική»[238]. Η μετονομασία μιας πολιτικής οργάνωσης από «τουρκοκυπριακή» σε «τουρκική», αποτελεί κίνηση ενδεικτική του εθνικιστικού κλίματος που επικρατεί.

---

[236] *Söz*, 10 Απριλίου 1987.
[237] Ιάκωβος Τενεδιός, «Πολιτικές μετατοπίσεις…», ό.π., σ. 389.
[238] Μιχάλης Ατταλίδης, ό.π., σ. 421.

Σημαντικό σταθμό αποτελεί η ίδρυση, το 1949, της Ομοσπονδίας Τουρκοκυπριακών Οργανώσεων[239], μέλη της οποίας γίνονται όλοι σχεδόν οι πολιτικοί και κοινωνικοί σχηματισμοί. Η Ομοσπονδία σταδιακά κυριαρχεί στο προσκήνιο της τουρκοκυπριακής κοινότητας, με αποτέλεσμα τη διάλυση της ΚΑΤΑΚ και την ένταξη του δυναμικού της στην προαναφερθείσα οργάνωση. Πάντως, το κύριο χαρακτηριστικό είναι η άμεση εξάρτηση της τότε ανερχόμενης τουρκοκυπριακής ηγεσίας από την Άγκυρα. Η βούληση των Τούρκων της Κύπρου γνωστοποιείται μέσω των διαφόρων σωματείων που ανήκουν στην Ομοσπονδία. Στην ουσία, όμως, καθοδηγητής της Ομοσπονδίας και, κατά συνέπεια, της πολιτικής πορείας της κοινότητας είναι η ίδια η τουρκική κυβέρνηση, η οποία παρεμβαίνει και στο ζήτημα εκλογής προέδρου της συγκεκριμένης Ομοσπονδίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η παρέμβαση της Τουρκίας στα εσωτερικά της Ομοσπονδίας το 1958. Ο τότε Πρόεδρος Φαϊζ Καϊμάκ καλείται στην Άγκυρα και εξαναγκάζεται σε παραίτηση, προκειμένου να αναλάβει την προεδρία ο Ραούφ Ντενκτάς, ως «πιο επιθετικός ηγέτης» [240].

[239] Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι πρόεδρος της συγκεκριμένης οργάνωσης για την περίοδο 1957-1958 διατελεί ο Ραούφ Ντενκτάς. Βλ. Αρίφ Χασάν Ταχσίν, *Η άνοδος του Ντενκτάς στην κορυφή*, Λευκωσία 2001, σ. 46.

[240] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Κύπρος: Το αδιέξοδο…*, *ό.π.*, Αθήνα 1999, σ. 79.

2. Η οικονομική και πολιτική υπεροχή των Ελληνοκυπρίων

Η ιστοριογραφία και η οικονομική επιστήμη έχουν ήδη καταδείξει ότι η οικονομία επηρεάζει ή κατευθύνει σε μεγάλο βαθμό την άσκηση πολιτικής. Εκτός αυτού, ο οικονομικός παράγοντας διαδραματίζει ίσως το σημαντικότερο ρόλο στη διαμόρφωση των σχέσεων μεταξύ των κοινωνικών ομάδων που συμβιώνουν στον ίδιο χώρο.

Η περίπτωση της Κύπρου δεν αποτελεί εξαίρεση της πιο πάνω διαπίστωσης· όμως η κατάσταση δεν είναι και τόσο απλή. Η ύπαρξη δύο κοινοτήτων, των οποίων οι σχέσεις καθορίζονται από πολλές και αναπάντεχες παραμέτρους και επηρεάζονται από την τακτική εθνικοφροσύνης, απομάκρυνσης και περιχαράκωσης που ακολουθεί η καθεμιά ξεχωριστά, περιπλέκει τα πράγματα. Για το λόγο αυτό, είναι σκόπιμη η μελέτη των οικονομικών συνθηκών, κάτω από τις οποίες ζει και δραστηριοποιείται ο πληθυσμός της Κύπρου την περίοδο ανακήρυξης της Ανεξαρτησίας.

Βάσει των ελάχιστων στατιστικών στοιχείων για την τετραετία 1960 - 1963, παρατηρούμε ότι οι Ελληνοκύπριοι αναπτύσσουν αυξημένες οικονομικές δραστηριότητες. Μελετώντας τους σχετικούς πίνακες που παρατίθενται παρακάτω, αντιλαμβανόμαστε ότι η αστική τάξη του νησιού είναι κατά κύριο λόγο ελληνοκυπριακή. Αυτό, άλλωστε, ισχύει από τα χρόνια της οθωμανικής κυριαρχίας, όταν η παραδοσιακή θέση των Μουσουλμάνων, ως άρχουσα τάξη που απαρτίζεται από διοικητικούς υπαλλήλους και διαχειριστές γαιών, δεν δίνει κίνητρα για

δραστηριοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον τομέα του εμπορίου και, γενικότερα, της οικονομίας[241]. Παρόμοιος είναι και ο συσχετισμός των οικονομικών μεγεθών και στη διάρκεια της βρετανικής περιόδου[242].

Ένα χρόνο μετά την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, το μέσο κατά κεφαλή εισόδημα των Τουρκοκυπρίων ήταν κατά 20% χαμηλότερο από το αντίστοιχο των Ελληνοκυπρίων[243]. Ακόμη, ενώ οι Τουρκοκύπριοι αποτελούσαν το 18% του πληθυσμού, διέθεταν μόλις το 6,2% της βιομηχανικής παραγωγής και το 1% των μεταλλείων. Και κατείχαν το 20,4% της γης, όμως η παραγωγή τους έφτανε μόλις στο 12,6% της συνολικής αξίας των αγροτικών προϊόντων[244].

Ενδιαφέροντα στοιχεία αντλούνται από τα παρακάτω στατιστικά στοιχεία:

[241] Μιχάλης Ατταλίδης, «Οι σχέσεις…», *ό.π.*, σσ. 432 – 433.
[242] Βλ. G. S. Georghallides, *A Political and Administrative History of Cyprus…, ό.π.,* Nicosia 1979.
[243] Μιχάλης Ατταλίδης, ό.π., σ. 433.
[244] Σπύρος Σακελλαρόπουλος, *Ο Κυπριακός Κοινωνικός Σχηματισμός…, ό.π.,* Αθήνα 2017, σσ. 439 – 440.

Μερίδια στην κυπριακή οικονομία κατά την περίοδο 1958 – 1963[245]

	Ελληνοκύπριοι	**Τουρκοκύπριοι**	**Αρμένιοι**	**Λοιποί[246]**
Φόρος εισοδήματος	29,7 %	1,8 %	1 %	67,5 %
Ιδιοκτησία γης	78,3 %	20,4 %	0 %	1,3 %
Αγροτική παραγωγή	87,4 %	12,6 %	0 %	0 %
Παραγωγή οίνου	87 %	13 %	0 %	0 %
Κτηνοτροφικά έσοδα	86 %	14 %	0 %	0 %
Βιομηχανικοί εργάτες	89,9 %	9,1 %	0 %	0 %
Εκμετάλλευση μεταλλείων	24,1 %	1,2 %	0 %	74,7 %
Εισαγωγές	78,7 %	3,2 %	5,3 %	12,8 %
Εξαγωγές	57,5 %	0,3 %	6,4 %	35,8 %

[245] Niyazi Kızılyürek, *Kıbrıs Sorununda İç ve Dış Etkenler (Οι Εσωτερικοί και οι Εξωτερικοί Παράγοντες στο Κυπριακό Πρόβλημα),* Lefkoşa 1983, σσ. 66 – 67.

[246] Στην κατηγορία «Λοιποί» εντάσσονται οι Ελληνοκύπριοι του εξωτερικού, καθώς και οι έχοντες κυπριακή υπηκοότητα Έλληνες και Βρετανοί, οι οποίοι υποχρεούνται να καταβάλλουν φόρους στο κυπριακό κράτος. Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των φόρων που καταβάλλουν οι προαναφερθέντες προέρχεται από ναυτιλιακές δραστηριότητες στο εξωτερικό.

Είδος ιδιοκτησίας	**Ελληνοκύπριοι**	**Τουρκοκύπριοι**
Αξία ιδιοκτησίας γης	86,7 %	13,3 %
Αξία ακινήτων	81,7 %	17,5 %
Επιχειρήσεις με περισσότερους από 5 εργαζόμενους	99,4 %	0,6 %
Λοιπές επιχειρήσεις	89,91 %	10,09 %
Μετοχικές εταιρείες	96,6 %	3,4 %
Εταιρείες ανοιχτού εμπορίου	99,41 %	0,49 %

Σύγκριση των κοινοτήτων σε διάφορα οικονομικά μεγέθη[247]	

Μέγεθος	**Έτος**	**Ελληνοκύπριοι**	**Τουρκοκύπριοι**
Φόρος εισοδήματος	1958	92,4	7,6
Γεωργική παραγωγή	1963	87,4	12,6
Ακίνητη περιουσία	1954	86,6	13,4
Αμπελ/κά	1962	87,0	13,0
Κτην/κό εισόδημα	1963	86,0	14,0
Παραγωγή μετ/των	1962	95,2	4,7
Μεταφορές – Επικοινωνίες	1963	88,0	12,0
Εισαγωγές	1963	96,1	3,9
Εξαγωγές	1963	99,5	0,5
Βιομηχανία	1962	93,8	6,2

[247] Βλ. το εξαιρετικό άρθρο Stathis Panagides, "Communal Conflict and Economic Considerations: The Case of Cyprus", *Journal of Peace Research*, vol. 5, Berkeley 1968, σσ. 133 – 145.

Η τουρκοκυπριακή ηγεσία κατηγορεί την κεντρική κυβέρνηση ως υπεύθυνη για την οικονομική καχεξία των Τουρκοκυπρίων. Η κατάσταση δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο για την τουρκοκυπριακή κοινότητα, όταν αρχίζουν οι προσπάθειες για δημιουργία μιας κλειστής οικονομίας (όπως ήδη έχει προαναφερθεί), στην οποία οι οικονομικές συναλλαγές θα διεξάγονται αποκλειστικά μεταξύ των Τουρκοκυπρίων[248]. Αυτή η τακτική φέρνει πενιχρά αποτελέσματα και στην πράξη αποδεικνύεται από ανεφάρμοστη έως αδύνατη λόγω του ολιγάριθμου τουρκικού πληθυσμού. Βέβαια, η εθνικιστική ελίτ της κοινότητας επιθυμεί από τη δεκαετία του 1940 την οικοδόμηση ξεχωριστής οικονομικής ζωής, προσκολλημένης στο κοινοτικό συμφέρον[249].

Πρόβλημα για την τουρκοκυπριακή κοινότητα αποτελεί και η αναλογία Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στις δημόσιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας. Οι σχετικές διατάξεις του Συντάγματος του 1960 προκαλούν στις δύο πλευρές συναίσθημα ανταγωνισμού για τις προσλήψεις στις δημόσιες υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Μάλιστα, σε πολλές περιπτώσεις, οι δημόσιοι υπάλληλοι θεωρούν ότι η ανέλιξή τους συνδέεται άμεσα με την εθνική τους καταγωγή[250]. Αυτή η σχετικώς δύσκολη κατάσταση χρησιμοποιείται από την τουρκοκυπριακή ηγεσία ως εργαλείο για τη σταδιακή καλλιέργεια διαφωνιών και τη δημιουργία νέων εστιών σύγκρουσης με την άλλη πλευρά. Ενδεικτικά, τουρκοκυπριακά δημοσιεύματα αναφέρονται στην αναλογία Ελλήνων και Τούρκων στη Διεύθυνση Τροχαίων Ατυχημάτων:

---

[248] Rauf Denktaş, *12'ye 5 kala (12 παρά 5)*, Ankara 1966, σσ. 26 - 27.
[249] Nikos Moudouros, "Political Power, Violence and Economy: The Turkish Cypriot Elite's struggle…, ό.π., Msida 2004, σ. 69.
[250] Μιχάλης Ατταλίδης, ό.π., σ. 426.

«Έτσι προστατεύονται τα δικαιώματα των Τούρκων; Στη Διεύθυνση Τροχαίων Ατυχημάτων υπάρχει 1 Τούρκος υπάλληλος έναντι 10 Ελλήνων».[251]

Βέβαια, αμέσως μετά την υπογραφή της Ανεξαρτησίας, εμφανίζονται οι πρώτες διαφωνίες και εντάσεις. Στην θέση του επικεφαλής της νεοϊδρυθείσας κυπριακής πρεσβείας στην Ουάσινγκτον αλλά και του Μόνιμου Αντιπροσώπου στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, τοποθετούνται Ελληνοκύπριοι διπλωμάτες. Αντίστοιχα, επιλέγονται Τουρκοκύπριοι για τα αξιώματα των Πρέσβεων στην Άγκυρα και τη Βόννη. Η Bozkurt προβάλλει το συγκεκριμένο θέμα, κατηγορώντας του Έλληνες ότι θέλουν με τη στάση τους να δημιουργήσουν στους Τουρκοκύπριους αισθήματα αδικίας και κατωτερότητας:

«Οι Ελληνοκύπριοι πήραν αυτό που ήθελαν. Αποφασίστηκε ο διορισμός Ελληνοκυπρίου στην Ουάσιγκτον και τα Ηνωμένα Έθνη. Οι Πρέσβεις σε Άγκυρα και Βόνη θα είναι Τούρκοι».[252]

Λίγους μήνες αργότερα, το ίδιο έντυπο επανέρχεται στο θέμα της απασχόλησης με ρεπορτάζ που κάνει λόγο για την πρόσληψη Ελληνοκυπρίων στην Υπηρεσία Αρχιγραμματείας της Δημοκρατίας:

«Η Αρχιγραμματεία θα γεμίσει μόνο με Ελληνοκύπριους; Οι Τούρκοι υπάλληλοι διαμαρτύρονται για την απόφαση να κληθεί μόνο ένας Τούρκος στην Επιτροπή Διοίκησης. Οι

[251] "Türklerin Hakları Böyle mi Korunuyor?", *Nacak*, 18 Νοεμβρίου 1960. Να σημειωθεί ότι στο ίδιο φύλλο, το κύριο άρθρο τιτλοφορείται «Η Ζυρίχη δεν μπορεί να αλλάξει!» ("Zürih değiştirilemez!") και αναφέρεται στην «προπαγάνδα των Ελληνοκυπρίων που στοχεύει σε αλλαγές των Συνθηκών».
[252] "Rumlar, İsteklerinde Muvaffak Oldular", *Bozkurt*, 11 Σεπτεμβρίου 1960.

> Τούρκοι υπάλληλοι του Τομέα Γραμματείας και Διοίκησης θα πραγματοποιήσουν μεγάλη συγκέντρωση τη Δευτέρα».[253]

Παράπονα και σαφείς υπαινιγμοί για την καταπάτηση των δικαιωμάτων των Τουρκοκυπρίων εκφράζονται και από άλλες εφημερίδες, με αφορμή την πρόσληψη δέκα Ελληνοκυπρίων και ενός μόνο Τουρκοκυπρίου στην Επαρχιακή Διοίκηση Λευκωσίας. Στον τίτλο της σχετικής είδησης αναφέρεται «Έτσι προστατεύονται τα δικαιώματα των Τούρκων;»[254] και το κείμενο εμπεριέχει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

> «[…] Πρέπει με την ψήφο του λαού να αλλάξει ο τρόπος προσέγγισης σε όσα συμβαίνουν στη συλλογική διοίκηση της Δημοκρατίας! Για πόσο καιρό ακόμα οι Τούρκοι των χωριών και των πόλεων θα υφίστανται αυτή την αδικία; Πρέπει να εφιστήσουμε την προσοχή σε εκείνους που είναι υπεύθυνοι για την προστασία των δικαιωμάτων μας».[255]

Επιπλέον, αρνητικές αναφορές στον Τύπο γίνονται για την αύξηση των αποδοχών των Ελληνοκύπριων εκπαιδευτικών[256], καθώς και τον υποβιβασμό των Τουρκοκυπρίων Αστυνομικών σε ασήμαντες θέσεις του αστυνομικού σώματος, όπου αριθμητικά υπερέχουν τα μέλη της άλλης κοινότητας[257]:

---

[253] *Bozkurt*, 10 Δεκεμβρίου 1960.
[254] "Türklerin Hakları Böyle mı Korunuyor?" (Έτσι προστατεύονται τα δικαιώματα των Τούρκων;), *Nacak*, 18 Νοεμβρίου 1960.
[255] Ό.π.
[256] *Halkın Sesi*, 1 Δεκεμβρίου 1960.
[257] *Nacak*, 23 Σεπτεμβρίου 1960.

«Η Αστυνομία περνάει στα χέρια των Ελληνοκυπρίων; […] Η Αστυνομία και η Χωροφυλακή γεμίζουν με νέους Ελληνοκύπριους»[258].

Κοινή συνισταμένη όλων αυτών των αιτιάσεων είναι η αναφορά στην παραβίαση των διατάξεων για τις προσλήψεις που θεσπίστηκαν με τις Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου. Σύμφωνα με αυτές, οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι θα διορίζονταν σε θέσεις δημοσίων λειτουργών με αναλογία 70% και 30% αντιστοίχως.

Αυτή η συγκεκριμένη πρόνοια του Συντάγματος εξελίσσεται σε αφορμή για νέες εντάσεις. Οι Τουρκοκύπριοι πιέζουν για άμεση και καθολική εφαρμογή του κανόνα, όμως την ίδια στιγμή παραβλέπουν το γεγονός ότι το Σύνταγμα αυτό καθ' αυτό κατοχυρώνει τις θέσεις εργασίας των Ελληνοκυπρίων που είναι από τα προηγούμενα χρόνια διορισμένοι στο κυπριακό Δημόσιο. Συνεπώς, ήταν αδύνατον να απολυθεί μέρος από τους υπηρετούντες δημοσίους υπαλλήλους που προέρχονται από την ελληνοκυπριακή κοινότητα για να εξασφαλιστεί ταχέως η αναλογία 70 προς 30.

Εδώ δημιουργείται ακόμα ένα πρόβλημα: οι Τουρκοκύπριοι παρουσιάζουν ελλείψεις σε απαιτούμενα προσόντα για διορισμό σε πολλές θέσεις της δημόσιας υπηρεσίας. Ενδεικτικά, το 23,6% της τουρκοκυπριακής κοινότητας είναι αναλφάβητοι[259], άρα πρακτικώς μη έχοντες τα ελάχιστα προσόντα προς διορισμό. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία για την εξέλιξη της συμμετοχής των Τουρκοκυπρίων στη Δημόσια Διοίκηση, από το 1960 ως το 1963. Οι αριθμοί και οι στατιστικές

[258] Ό.π.
[259] Stanley Kyriakides, *Cyprus, Constitutionalism and Crisis Government*, Philadelphia 1968, σσ. 80 - 81.

μαρτυρούν ότι, όσο περνά ο χρόνος, περισσότεροι Τουρκοκύπριοι απασχολούνται σε δημόσιες υπηρεσίες, πράγμα που σημαίνει ότι σταδιακά τα προσόντα τους βελτιώνονται. Για παράδειγμα, στο επίπεδο των λειτουργών της ανώτατης βαθμίδας, μέσα σε τρία χρόνια από την ίδρυση του κοινού κράτους, το ποσοστό που κατέχουν οι Τουρκοκύπριοι υπάλληλοι ξεπερνά το συμφωνηθέν 30% και φτάνει στο 33,3%:

Εξέλιξη της συμμετοχής των Τουρκοκυπρίων, ως ποσοστό % στη Δημόσια Διοίκηση, μεταξύ 1960 και 1963[260]		
Κλίμακες	**1960**	**1963**
Ανώτατη Βαθμίδα	26,0	33,3
Βαθμός 1	18,6	27,5
Βαθμός 2	20,5	26,4
Βαθμός 3	18,5	23,0
Βαθμός 4	17,0	17,8
Βαθμός 5	25,4	27,0

Γίνεται, επομένως, αντιληπτό ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα, στο πλαίσιο των ιδρυτικών συμφωνιών, έχει νομικά εξασφαλισμένη την

[260] *Ό.π.*, σσ. 79 - 80.

πολιτική της ισότητα. Όμως, στην πράξη, διαπιστώνει την υπεροχή των Ελληνοκυπρίων σε οικονομικό, πολιτικό και εν πολλοίς εκπαιδευτικό επίπεδο. Επιλέγει να προβάλλει τη συγκεκριμένη πραγματικότητα, καθώς προσπαθεί να διεκδικήσει την πλήρη εφαρμογή των αρχών ισότητας, όπως αυτές θεμελιώνονται βάσει του Συντάγματος.

Επειδή στην πράξη δεν είναι εύκολο να αντιστραφούν οι οικονομικοί και πολιτικοί όροι που έχουν διαμορφωθεί ανάμεσα στις δύο κοινότητες, οι Τουρκοκύπριοι επιμένουν στην πιστή και κατά γράμμα τήρηση των προνοιών του ανώτερου καταστατικού χάρτη της χώρας. Στην ουσία, χρησιμοποιούν τους μηχανισμούς λειτουργίας της Κυπριακής Δημοκρατίας για να εξασφαλίσουν ίση συγκυβέρνηση του κράτους και ίση συνυπευθυνότητα απέναντι στις εξελίξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

Η πολιτική Taksim

1. **Η ιστορικότητα του Taksim και η διαδικασία της πολιτικής του διαμόρφωσης**

Κατά την οθωμανική περίοδο, ο πληθυσμός της Κύπρου διαχωρίζεται - με βάση τη θρησκεία – σε μουσουλμανική και μη μουσουλμανική κοινότητα. Όπως προαναφέρθηκε, και κατά τη διάρκεια της αποικιακής περιόδου, μετά το 1878, αυτός ο τυπικά οθωμανικός θρησκευτικός διαχωρισμός παραμένει σε ισχύ[261]. Παράλληλα, όπως έχει ήδη αναλυθεί, στη δεκαετία του '50, το αντιαποικιακό κίνημα οδηγεί σταδιακά στην πολιτικοποίηση των δύο κοινοτήτων και στην ανάδειξή τους σε εθνικές. Οι δύο κοινότητες, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, έχουν διακηρυγμένους δύο στόχους.

Ο πρώτος, κοινός και για τις δύο πλευρές, είναι ο τερματισμός της αποικιακής διοίκησης. Ο δεύτερος ορίζεται διακριτός για την καθεμία: οι μεν Ελληνοκύπριοι διεκδικούν την αυτοδιάθεση (δηλαδή, την ένωση με την Ελλάδα), οι δε Τουρκοκύπριοι διεκδικούν την προστασία των δημοκρατικών δικαιωμάτων τους (μέσω της διχοτόμησης του νησιού). Και οι δύο κοινότητες, όμως, επενδύουν τα αιτήματά τους με αλυτρωτικά στοιχεία, γεγονός που σηματοδοτεί την απαρχή μιας συγκρουσιακού χαρακτήρα - και εκ των πραγμάτων δύσκολης - σχέσης.

Η Ανεξαρτησία της Κύπρου οικοδομείται πάνω στο κοινό κυπριακό συμφέρον, την υποτιθέμενη λήθη αυτών των αλυτρωτικών εθνικών ιδεολογιών και την ακύρωση των διαφορετικών πολιτικών επιδιώξεων και

[261] Σία Αναγνωστοπούλου, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960…», ό.π., σσ. 200 – 202.

στόχων της κάθε κοινότητας, εξαιτίας του κυρίαρχου ρόλου εθνικιστικών δυνάμεων στην κάθε κοινότητα. Τελικά, όμως, λειτουργεί και ως μηχανισμός για την εκ νέου καλλιέργεια της συγκρουσιακής πολιτικής. Έτσι, λοιπόν, ο μεγάλος ιστορικός συμβιβασμός που επιτυγχάνεται μεταξύ των «Μητέρων Πατρίδων», με τις συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου, καλείται να υπερκεράσει δύο παγιωμένες καταστάσεις: από τη μια τα εθνικά συναισθήματα που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του αγώνα της ΕΟΚΑ στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, και από την άλλη την ιδέα του διαχωρισμού που έχει εξαπλωθεί μέσω των δομών της Οργάνωσης Τουρκικής Αντίστασης ΤΜΤ στους κόλπους των Τουρκοκυπρίων.

Και επειδή τα οξύμωρα σχήματα πλεονάζουν στην κυπριακή ιστορική πραγματικότητα, οι διατάξεις των συμφωνιών εγκαθίδρυσης του κοινού συνεταιρικού κράτους αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία αναπτύσσεται και διαμορφώνεται η πολιτική Taksim, δηλαδή η πολιτική του διαχωρισμού. Στην πράξη, παρατηρείται η εκ παραλλήλου εφαρμογή της ενωτικής και της διχοτομικής πολιτικής από τις κοινότητες, αντιστοίχως. Στο πλαίσιο αυτής της κατάστασης, αποθαρρύνονται ή ακόμα περιθωριοποιούνται όσοι επιθυμούν την προσέγγιση μεταξύ των δύο πλευρών. Επομένως, η πραγματικότητα των αντίρροπων δυνάμεων των κοινοτήτων λειτουργεί αποδιαρθρωτικά. Ουσιαστικά, αποδυναμώνει το συνεταιρισμό του 1960 που οδήγησε στην Ανεξαρτησία.

Από τη γέννηση του κράτους, οι τουρκοκυπριακές εφημερίδες αποτυπώνουν με έντονο τρόπο τις ενέργειες των Ελληνοκυπρίων, τους οποίους κατηγορούν ότι επιχειρούν να επιτύχουν την ενσωμάτωση του νησιού στο ελληνικό κράτος. Σε άρθρο με τίτλο και «Η προκλητικότητα των Ελληνοκυπρίων φουντώνει και πάλι», αποδίδονται κατηγορίες στην

ελληνοκυπριακή πλευρά για την (μέσω φυλλαδίων[262], τα οποία εκδίδουν εθνικιστές που υποστηρίζουν την πολιτική και τον αγώνα του Γεωργίου Γρίβα) επανεμφάνιση των ιδεών του αλυτρωτισμού, της μονομερούς αυτοδιάθεσης, καθώς και της Ένωσης:

> «Σε προκηρύξεις που μοιράστηκαν σε όλους τους νέους, αναφέρεται ότι για να πολεμήσει κάποιος για τα προς εξάλειψη Εθνικά Ιδεώδη της Κύπρου, να γίνει στρατιώτης. Ο αγωνιστής της ΕΟΚΑ Νίκος Σαμψών εκδίδει εφημερίδα με το όνομα Μάχη». [263]

Επίσης, σε πρωτοσέλιδο κείμενο της Bozkurt με τίτλο «Και τώρα εξαπλώνεται το Ιερό Μέτωπο», αναφέρεται ότι:

> «Λέγεται ότι χθες, με έγγραφα που διανεμήθηκαν στα Ελληνικά, δόθηκε το σήμα έναρξης του αγώνα. Το νέο μέτωπο δήλωσε ότι δεν θα βγει από το δρόμο που χάραξε η συνείδηση του Διγενή».[264]

Ο χαρακτήρας της Κυπριακής Δημοκρατίας δημιουργεί μια ιδιότυπη πραγματικότητα, η οποία χαρακτηρίζεται από το εξής παράδοξο: στην οργάνωσή της είναι σύγχρονη με την εποχή εκείνη και συμβαδίζει με το ψυχροπολεμικό κλίμα της δεκαετίας του '60, ενώ στη λειτουργία της είναι αναχρονιστική. Η διχοτομική πολιτική αναπτύσσεται ακριβώς επειδή οι κυριότερες πολιτικές δυνάμεις στις δύο πλευρές επενδύουν τις μαξιμαλιστικές πολιτικές τους διεκδικήσεις, όπως Διχοτόμηση και Ένωση,

---

[262] Πρόκειται για έντυπο υλικό που κυκλοφόρησε ευρέως στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Σύμφωνα με μαρτυρία των Ελληνοκυπρίων κ. κ. Κ. Χριστοδούλου και Π. Χατζηκώστα, ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών των φυλλαδίων διακινείτο από εθνικιστές, συνήθως τις βραδινές ώρες, από σπίτι σε σπίτι.

[263] *Bozkurt*, 22 Νοεμβρίου 1960.

[264] "Şimdi de Mukaddes Cephe Meydana Atıldı", *Bozkurt*, 5 Δεκεμβρίου 1960.

με περιεχόμενο που πηγάζει από το παρελθόν και την παραδοσιακή σύγκρουση των Μητέρων Πατρίδων των αρχών του 20ού αιώνα.

Για να αντιληφθούμε καλύτερα την κατάσταση που επικρατεί, είναι χρήσιμο να εξετάσουμε ταυτόχρονα τις ζυμώσεις και στις δύο κοινότητες. Ενώ με την εξασφάλιση της Ανεξαρτησίας ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος διακηρύττει τη νίκη και τη δικαίωση του κυπριακού λαού και τον συγχαίρει για την ανεξαρτησία του[265], λίγο πριν την τελική υπογραφή των συνθηκών αλλάζει άρδην στάση και δηλώνει ότι η Κύπρος είναι εκφραστής του μεγαλείου του ελληνικού Γένους. Αυτή η διατύπωση υπονοεί ξεκάθαρα την ύπαρξη ενός, αλύτρωτου ακόμα, πληθυσμού στο νησί.

Αντίστοιχα, ο Τουρκοκύπριος βουλευτής Χαλήτ Αλί Ριζά – όπως έχει προαναφερθεί - σε ομιλία του το 1959 αναφέρει ότι «το τουρκικό έθνος δεν έζησε ποτέ υπόδουλο»[266], παραπέμποντας στη νίκη του Κεμάλ επί των Ελλήνων στη Μικρά Ασία και δηλώνοντας έμμεσα ότι οι Τουρκοκύπριοι θα είναι οι απόλυτοι διαχειριστές ενός μέρους του κυπριακού κράτους, ως εκφραστές του αισθήματος του τουρκικού έθνους. Ακόμη, όπως τονίζει ο Γλαύκος Κληρίδης, σε τουρκικό έγγραφο[267] της περιόδου της Ανεξαρτησίας, αναφέρεται ότι «οι Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου συνιστούν μια λύση προσωρινή και ότι ο απώτερος στόχος είναι ο διαχωρισμός». Στο ίδιο έγγραφο περιγράφονται ως λόγοι απόρριψης των συμφωνιών η περιορισμένη ισχύς του τουρκικού στοιχείου, ο κίνδυνος απώλειας της εθνικής ταυτότητας των Τουρκοκυπρίων εξαιτίας της

---

[265] Σπύρος Παπαγεωργίου, *Τα Κρίσιμα Ντοκουμέντα του Κυπριακού…, ό.π.*, τ. Α', Λευκωσία 2000, σσ. 205 – 206.

[266] *Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, Α' Κοινοβουλευτική Περίοδος – Σύνοδος Β'..., ό.π.*, τ. Ι, Λευκωσία 1990, σ. 716.

[267] Πρόκειται για μυστικό έγγραφο, το οποίο βρέθηκε στο χρηματοφυλάκιο του Αντιπροέδρου Fazil Küçük, όταν οι Δυνάμεις Ασφαλείας της Κυπριακής Δημοκρατίας εισέβαλαν στο γραφείο του, κατά τα γεγονότα του 1963. Βλ. Γλαύκος Κληρίδης, *Η Κατάθεσή μου*, τ. Α', Λευκωσία 1989, σσ. 499-505.

«κυπροποίησής» τους και η οικονομική τους καχεξία. Επιπλέον, τονίζεται ότι οι συμφωνίες αυτές υπεγράφησαν στη βάση της αμοιβαίας δυσπιστίας και έλλειψης εμπιστοσύνης.

Είναι, λοιπόν, προφανές ότι οι εθνικιστικές ελίτ των δύο κοινοτήτων διαιωνίζουν την αντίθεση ανάμεσα στις δύο εθνικές κοινότητες του νησιού, επενδύοντας στις κυρίαρχες και αντιτιθέμενες έννοιες της ελληνικότητας και της τουρκικότητας. Δηλαδή, οι ελίτ συντηρούν – και εν πολλοίς καλλιεργούν - με τη ρητορική τους την ιδεολογία της σύγκρουσης και κυρίως της αποξένωσης των κοινοτήτων.

Στην πράξη, οι Ελληνοκύπριοι οικοδομούν πολιτικές στη βάση της πληθυσμιακής υπεροχής τους, ενώ η τουρκοκυπριακή πολιτική ηγεσία αναπτύσσει διχοτομική πολιτική μέσα από τις συνεχείς της προσπάθειες για εκτουρκισμό εκείνου του τμήματος του πληθυσμού που βρίσκεται υπό τον έλεγχό της[268].

Μία άλλη σημαντική παράμετρος της πολιτικής Taksim είναι το πλαίσιο νομιμοποίησης της εφαρμογής της. Με αφορμή ελληνικό μαθητικό συνέδριο που πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 1960 στη Θεσσαλονίκη, η εφημερίδα Bozkurt δημοσιεύει κείμενο υπό τον τίτλο «Οι Έλληνες μαθητές επαναφέρουν τη Μεγάλη Ιδέα;»:

> «Στη διάρκεια συνεδρίου που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη, διακηρύχθηκε η πρόθεση των νέων (σ.σ. Ελλήνων) να αγωνιστούν για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Στο συνέδριο συμμετείχαν και μαθητές της ΕΟΚΑ. Θέλουν να ενώσουν και τη Βόρειο Ήπειρο με την Ελλάδα. […] Στις

[268] Για τη σχέση της Τουρκίας με τους Τουρκοκύπριους βλ. Halük Gerger, "Türkiye'den Kıbrıs'a bakış" («Η όψη της Κύπρου από την Τουρκία»), *Başka Dergisi*, vol. 1, İstanbul 1995 και Tanıl Bora, "Türk Milliyetçiliği ve Kıbrıs" («Ο Τουρκικός Εθνικισμός και η Κύπρος»), *Birikim*, vol. 77, İstanbul 1995, σσ. 18 – 26.

αποφάσεις σχετικά με την Κύπρο, η διατύπωση είναι η εξής: Δεν αποδεχόμαστε να μείνει η ηρωική Κύπρος μακριά από τη Μητέρα Πατρίδα Ελλάδα, στο όνομα της διεθνούς διπλωματίας, των συμμαχιών και του διεθνούς οπορτουνισμού. Ξεκαθαρίζουμε ότι στηρίζουμε με υπομονή την υλοποίηση του στόχου της ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα».[269]

Η τουρκοκυπριακή εφημερίδα προχωρεί σε ξεκάθαρη αναφορά στον ελληνικό αλυτρωτισμό και, γενικότερα, στον ελληνικό εθνικισμό, μέσα από τη χρήση συγκεκριμένων όρων («Μεγάλη Ιδέα») με μεγάλο ιστορικό βάρος, οι οποίοι παραπέμπουν ειδικά στην περίοδο 1919 – 1922, δηλαδή τη χρονική στιγμή της μετωπικής σύγκρουσης Ελλήνων και Τούρκων.

Για τους Τουρκοκύπριους, η πολιτική της διχοτόμησης καλλιεργείται για να προφυλάξει την κοινότητα από την απειλή του ελληνικού εθνικισμού. Ως βάση της χρησιμοποιείται η ιδέα της εχθρότητας και δυσπιστίας που καλλιεργήθηκε από τις εθνικιστικές δυνάμεις και στις δύο κοινότητες μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Ας σημειωθεί ότι η εχθρότητα και η δυσπιστία από την πλευρά των Τουρκοκυπρίων ενισχύθηκε σε μεγάλο βαθμό από την άποψη των Ελληνοκυπρίων ότι οι Τουρκοκύπριοι δεν έχουν άλλη επιλογή παρά να υποτάσσονται στις αξιώσεις της πλειοψηφίας.

Στην ουσία, όμως, τόσο η Ένωση όσο και το Taksim πηγάζουν από παρόμοια εθνοκεντρική ιδεολογία. Οι δυο αυτές εκφάνσεις του εθνοκεντρισμού (και του εθνικισμού, εν πολλοίς) δεν υφίστανται αποκομμένες η μία από την άλλη. Αντιθέτως, αλληλοτροφοδοτούνται με

[269]"Yunan Öğrencileri Megali İdeayı Hortlatıyorlar mı?", *Bozkurt*, Λευκωσία, 23 Δεκεμβρίου 1960.

κάθε ευκαιρία, ενισχύοντας τα εθνικιστικά πάθη που άλλοτε βρίσκονται σε νηνεμία κι άλλοτε σε έξαρση. Με άλλα λόγια, το ένα αίτημα στηρίζεται στην ύπαρξη του άλλου και το κάθε ένα από αυτά ενισχύεται από την ενδυνάμωση του άλλου.

Αυτό σημαίνει ότι, κατά τις δεκαετίες του '50 και του '60, το Taksim δεν εκφράζεται ως εθνικισμός αμυντικού τύπου απέναντι στο αντίπαλο στοιχείο. Από άποψης πρακτικής, η διχοτομική πολιτική νομιμοποιείται στη συνείδηση των Τουρκοκυπρίων στη βάση της ύπαρξης μιας μόνιμης ελληνικής απειλής. Αντίστοιχα, κατά την ίδια περίοδο, ο ελληνικός αλυτρωτισμός αναπτύσσεται λόγω της ανησυχίας και του φόβου για το ρυθμιστικό και καθ' όλα καταλυτικό ρόλο που μελλοντικά δύναται να διαδραματίσει στο νησί η Τουρκία.

Επιπρόσθετα, επιχειρείται η προβολή του Taksim διαμέσου της ιστορικής του διάστασης. Για παράδειγμα, σε πρωτοσέλιδο της Halkın Sesi δημοσιεύεται ως κύρια είδηση η επέτειος για την οθωμανική κατάκτηση της Λευκωσίας το 1570 αλλά και την κατάληψη της Σμύρνης το 1922, υπό τον τίτλο «Η 9η Σεπτεμβρίου ημέρα του θριάμβου μας» και τη συνοδευτική εικόνα ενός Οθωμανού πολεμιστή[270]. Στο κείμενο κυριαρχούν όροι που χρησιμοποιούν και οι Ελληνοκύπριοι. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο χαρακτηρισμός «aziz şehitler», ο οποίος και αποδίδει στην Τουρκική το περιεχόμενο της ελληνικής λέξης «ιερομάρτυρες». Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο αρθρογράφος αναφέρεται σε εκείνους που αγωνίστηκαν για την κατάκτηση του νησιού στην οθωμανική εποχή. Εκτός αυτού, οι Έλληνες περιγράφονται ως ο εχθρός (düşman) που δεν έχει δικαιώματα στα εδάφη για τα οποία το τουρκικό έθνος έχει επανειλημμένως πολεμήσει. Ειδικότερα, στο δημοσίευμα αναφέρεται:

[270] *Halkın Sesi*, Λευκωσία, 9 Σεπτεμβρίου 1960.

> «[…] οι Τούρκοι ιερομάρτυρες αγωνίστηκαν με σπαθιά και έχυσαν αίμα για τον τόπο αυτό. […] Οι αδαείς Ελληνοκύπριοι θα βρεθούν αντιμέτωποι με την τουρκική ιστορική υπεροφάνεια».[271]

Μέσω της επίκλησης αυτών των φορτισμένων συμβολισμών του τουρκικού εθνικισμού, οι Τουρκοκύπριοι απαντούν – κατά κάποιο τρόπο – στην ελληνοκυπριακή πληθυσμιακή πλειοψηφία, με το επιχείρημα ότι η Κύπρος αποτελεί οθωμανική κληρονομιά. Το κάλεσμα του συντάκτη για να διατηρηθεί η τουρκοκυπριακή κοινότητα ενωμένη, υποδηλώνει ότι η συλλογική στάση των μελών της πρέπει να εκφράζει τη φωνή του τουρκικού έθνους. Και αυτή η φωνή του έθνους διατυπώνεται και εκφράζεται από την ίδια την κεμαλική ιδεολογία.

Τέλος, η άποψη ότι ο αγώνας των Τούρκων στοχεύει στην ανόρθωση και τον πολιτισμό και ότι με την Ανεξαρτησία το νησί εισέρχεται σε μια νέα φάση, σηματοδοτεί το εξής: ότι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ως ύψιστη αποστολή της να διεκπεραιώσει τον αγώνα του τουρκικού έθνους για την ένταξη μέρους της Κύπρου στη ζώνη και την ιδεολογία του κεμαλισμού, προκειμένου να εξασφαλιστεί για τους Τούρκους του νησιού η ανάπτυξη και ο σύγχρονος πολιτισμός, στοιχεία που αποτελούν κατεξοχήν κεμαλικές αξίες. Επομένως, για την ηγεσία της τουρκοκυπριακής κοινότητας, τα μέλη της οφείλουν χωρίς αντεγκλήσεις να εμπνέονται από το γεγονός της οθωμανικής κατάκτησης της Κύπρου, που έγινε αιώνες νωρίτερα, το 1571. Κι αυτό γιατί μόνο έτσι θα διατηρηθεί και θα προστατευθεί το εκ των ων ουκ άνευ γνώρισμα της τουρκικότητας του συγκεκριμένου πληθυσμού.

[271] Ό.π.

Με τη διαδικασία αυτή, η ιστορική ανάμνηση της οθωμανικής κατάκτησης του 16ου αιώνα νομιμοποιείται και εκσυγχρονίζεται. Μαζί της νομιμοποιείται και η διχοτομική πολιτική, με βάση την οποία οι Τουρκοκύπριοι καλούνται να προβούν στον εκτουρκισμό τμήματος του κυπριακού κράτους, προκειμένου να διαφυλάξουν τα συμφέροντα και τα δικαιώματά τους στο νησί. Ενδεικτική του κλίματος είναι η ομιλία του Τουρκοκύπριου Υπουργού Άμυνας Οσμάν Ορέκ, κατά τη διάρκεια επίσκεψής του στο στρατόπεδο της Τουρκικής Δύναμης Κύπρου, απευθυνόμενος σε στρατιώτες:

> «Σήμερα βρίσκεστε σ' αυτό το ιερό τμήμα της πατρίδας και εκτελείτε ένα σημαντικό καθήκον. Αυτό το ιερό καθήκον σας έχει σκοπό να προασπιστεί την τάξη και την ησυχία αυτού του πράσινου νησιού, το οποίο πριν 80 χρόνια χωρίστηκε από τη Μητέρα Πατρίδα. […] Αυτό το τμήμα του εδάφους, το οποίο ποτίστηκε με τόσο τουρκικό αίμα, βεβαίως αποτελεί τμήμα της πατρίδας για την τουρκική κοινότητα. Είναι ιερό καθήκον για κάθε Τούρκο να χύσει το αίμα του για την υπεράσπιση της Πατρίδας του».[272]

Στο πλαίσιο της αλληλοτροφοδότησης που παρατηρείται μεταξύ Ένωσης και Διχοτόμησης, όπως αποτυπώνεται στον τουρκοκυπριακό Τύπο της περιόδου της Ανεξαρτησίας, δεν απουσιάζουν και οι αναφορές στα διάφορα φυλλάδια που εκδίδουν μέλη της ΕΟΚΑ και που φέρουν τον τίτλο «Αγωνιστείτε για τα γαλανόλευκα χρώματα»:

> «Οι Ελληνοκύπριοι τι ετοιμάζουν; Σε φυλλάδιο που διανεμήθηκε οι φονιάδες της ΕΟΚΑ προσκαλούν ανοιχτά

[272] *Halkın Sesi*, 10 Οκτωβρίου 1962.

(σ.σ. τον κόσμο) να ενταχθεί στην Ένωση Κυπρίων Αγωνιστών. Ο στόχος όλων είναι ξεκάθαρος: ΕΝΩΣΙΣ».[273]

Από τη στιγμή που η τουρκοκυπριακή ελίτ προβάλλει την Ένωση ως στόχο των Ελληνοκυπρίων, διευρύνεται η απήχηση της διχοτομικής πολιτικής και σταδιακά θεμελιώνεται η ανάδειξή της σε τουρκοκυπριακή εθνική πολιτική.

Βέβαια, υπάρχουν και κείμενα όπου διατυπώνονται περισσότερο ακραίες θέσεις, τα οποία και δημοσιεύονται τη στιγμή που οι προετοιμασίες για την οργάνωση και τη λειτουργικότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας βρίσκονται στο τελικό τους στάδιο. Δημοσιογραφικά άρθρα που καλούν τους Τουρκοκύπριους να μην πεισθούν από το «έπος φιλίας»[274] των Ελληνοκυπρίων, αναπαράγουν κλίμα απόλυτης δυσπιστίας για την άλλη πλευρά και αμφισβητούν τη φερεγγυότητά της απέναντι στις δεσμεύσεις στις οποίες και προέβη μέσω των διεθνών συμφωνιών του συμβιβασμού. Το κύριο άρθρο της τουρκοκυπριακής Halkın Sesi, στις 8 Ιανουαρίου 1960, φέρει τον τίτλο «Πώς μας βλέπουν;». Εκεί αναφέρεται ότι σύμφωνα με δημοσίευμα ελληνοκυπριακής εφημερίδας ευρείας κυκλοφορίας, οι Ελληνοκύπριοι σκέφτονται για τους Τουρκοκύπριους τα εξής:

> «Οι Τούρκοι φίλοι μας ξεχνούν ότι αποτελούν μόνο μια μικρή μειονότητα στην Κύπρο. Αλλά δε φταίνε αυτοί. Εμείς φταίμε που με τις Συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου τους κάναμε συνεταίρους στο σπίτι μας, και τώρα ήρθαν για να παρουσιάσουν εμάς τους ντόπιους ως ξένους».[275]

[273] *Nacak*, 21 Οκτωβρίου 1960.
[274] *Halkın Sesi*, 8 Ιανουαρίου 1960.
[275] *Ό.π.*

Επιπλέον, σταδιακά παρατηρείται μπρα-ντε-φερ ανάμεσα στις εφημερίδες των δύο κοινοτήτων, με θέματα που αφορούν τον ανταγωνισμό Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Το πρόβλημα οξύνεται, όταν ο Τύπος γίνεται φορέας παρουσίασης και αναπαραγωγής σεναρίων που ενισχύουν τη διχοτομική ιδεολογία, κυρίως μετά το 1961. Τον Ιούλιο του 1961, ο Υπουργός Εσωτερικών Πολύκαρπος Γεωρκάτζης[276] δηλώνει ότι σχεδιάζεται η λήψη μέτρων εναντίον των εφημερίδων που με τα δημοσιεύματά τους διαταράσσουν την τάξη και την ομαλότητα. Στις 30 Ιουλίου του ίδιου έτους, η Halkın Sesi, με αφορμή τις ανωτέρω δηλώσεις, αναρωτιέται:

> «[…] Τα μέτρα θα ληφθούν για όλες τις κυπριακές εφημερίδες ή μόνο για τις τουρκικές; […] Τα ελληνικά έντυπα κατακρίνουν διαρκώς τόσο το Σύνταγμα όσο και την κυβέρνηση».[277]

Δυο μέρες αργότερα, στο Φιλελεύθερο, δημοσιεύεται άρθρο με τίτλο «Η ανθελληνική εκστρατεία καθημερινή τροφή των Τούρκων» και υπότιτλο «Επαναλαμβάνεται το τροπάριον της Διχοτομήσεως», όπου αναπαράγονται οι τουρκικές αιτιάσεις:

> «Ο τουρκοκυπριακός Τύπος επιτίθεται εκ νέου κατά της ελληνικής ηγεσίας. Οι Τούρκοι, γράφει μια εφημερίς, δεν δύνανται να ανεχθούν υπούλους ενεργείας των Ελλήνων και επαγρυπνούν».[278]

---

[276] Ο Πολύκαρπος Γεωρκάτζης είχε διατελέσει μέλος της ΕΟΚΑ. Την περίοδο 1960-1968 ήταν Υπουργός Εσωτερικών και Υπουργός Αμύνης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ενδεικτικά βλ. Ανδρέας Νεόφυτος, *Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, Οι τελευταίες του στιγμές*, Λευκωσία 1994.

[277] *Halkın Sesi*, 30 Ιουλίου 1961.

[278] *Φιλελεύθερος*, 1 Αυγούστου 1961.

Σε σύντομο χρονικό διάστημα, στους κόλπους της ελληνοκυπριακής πλευράς αρχίζει να διασπείρεται η πληροφορία ότι οι Τουρκοκύπριοι εξοπλίζονται και προετοιμάζουν την ίδρυση μυστικής τουρκικής οργάνωσης, κυρίως εξαιτίας τουρκοκυπριακών δημοσιευμάτων που αφήνουν σχετικές υπόνοιες. Για παράδειγμα, η Halkın Sesi αναφέρει ότι «η νεολαία μας παραμένει άγρυπνη για την ελευθερία μας»[279]. Στο ίδιο φύλλο, ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας Κιουτσούκ δηλώνει ότι «οι Τούρκοι επιθυμούν να μην επανέλθει η Κύπρος στις παλιές κακές ημέρες και ο λαός της (επιθυμεί) να ζήσει με ειρήνη». Την επομένη, οι Ελληνοκυπριακές εφημερίδες δημοσιεύουν τις ανωτέρω ειδήσεις, υπογραμμίζοντας ότι ο Κιουτσούκ «θεωρεί ως ανακριβή τα δημοσιευθέντα περί ιδρύσεως τουρκικής μυστικής οργανώσεως»[280].

Ταυτόχρονα, μια εκδήλωση κατά την οποία υψηλόβαθμος αξιωματικός της κυπριακής αστυνομίας, ο Αρχιεπιθεωρητής Νίκος Παναγιώτου, Υπεύθυνος του Επαρχιακού Κλάδου Τροχαίας Λευκωσίας, παρουσιάζει σχέδιο για την πρόληψη τροχαίων ατυχημάτων, πυροδοτεί νέο κύκλο αντιπαράθεσης. Στις τουρκοκυπριακές εφημερίδες, η είδηση της ανωτέρω διάλεξης συνοδεύεται από τον τίτλο «Το πέπλο του μυστηρίου πρέπει να διαλυθεί»[281], καθώς το συμβάν προβάλλεται ως μυστική σύσκεψη Ελλήνων αστυνομικών που απεργάζονται σενάρια σε βάρος των Τουρκοκυπρίων, παρά ως μία ανοιχτή δημόσια συζήτηση:

> «[…] Ανησυχούμε για το σκοπό αυτή της μυστηριώδους συγκέντρωσης και (σ.σ. ανησυχούμε) για ποιο λόγο δεν

[279] *Halkın Sesi*, 16 Ιανουαρίου 1962.
[280] *Φιλελεύθερος*, 17 Ιανουαρίου 1962.
[281] *Bozkurt*, 19 Ιανουαρίου 1962.

δόθηκε άδεια να συμμετάσχουν Τούρκοι σε αυτή τη συγκέντρωση»[282].

Η ένταση συντηρείται και ο ίδιος ο Αρχηγός της Αστυνομίας Χ. Χασάπης εκδίδει άμεσα ανακοίνωση, με την οποία διαψεύδει τους τουρκοκυπριακούς ισχυρισμούς[283].

Η ίδια τοξική ατμόσφαιρα συντηρείται από τα περισσότερο εθνικιστικά έντυπα, καθώς η εφημερίδα Halkın Sesi συνδέει τις κλοπές που σημειώθηκαν τον Ιανουάριο του 1962 σε στρατιωτικές αποθήκες με απόρρητα σχέδια των Ελληνοκυπρίων για ίδρυση μυστικού στρατού. Σε κύριο άρθρο της, διερωτάται για ποιο σκοπό θα χρησιμοποιηθούν τα κλεμμένα στρατιωτικά αντικείμενα και καταλήγει με την επωδό «οι Τουρκοκύπριοι δεν θα μείνουν μόνοι»[284], αφήνοντας υπονοούμενα ότι η Τουρκία εγγυάται την ασφάλεια και την ευημερία τους. Την επομένη, σχεδόν το σύνολο του δημοσιεύματος αναπαράγεται σε ελληνοκυπριακό έντυπο, με τον τίτλο «Η ανθελληνική εκστρατεία του τουρκοκυπριακού Τύπου»[285].

Το διακοινοτικό χάσμα αρχίζει να διευρύνεται και λίγες ημέρες αργότερα ο Αντιπρόεδρος Κιουτσούκ παραχωρεί συνέντευξη στο Κυπριακό Πρακτορείο Ειδήσεων, κατά την οποία απευθύνει έκκληση για συνεργασία Ελλήνων και Τούρκων σε όλα τα πεδία, για την ευτυχία και την ευημερία των δύο κοινοτήτων:

---

[282] *Ό.π.*
[283] *Φιλελεύθερος*, 21 Ιανουαρίου 1962.
[284] *Halkın Sesi*, 31 Ιανουαρίου 1962.
[285] *Φιλελεύθερος*, 1 Φεβρουαρίου 1962.

> «Μετά λύπης παρετήρησα προσφάτως ότι υπάρχει τεταμένη ατμόσφαιρα εις το πολιτικόν πεδίον, πράγμα το οποίον δεν αποβαίνει προς όφελος της Δημοκρατίας».[286]

Και ο Πρόεδρος Μακάριος συνιστά αρμονική συμβίωση Ελλήνων και Τούρκων:

> «[…] Υπό οιασδήποτε συνθήκας τα δύο σύνοικα στοιχεία θα εξακολουθούν να ζουν εις τον ίδιον χώρον και η μεταξύ των συνεργασία αποτελεί παράγοντα συντελεστικόν της προόδου της νήσου».[287]

Εκτός αυτού, στο ίδιο φύλλο, δίπλα ακριβώς στις δηλώσεις Μακαρίου, υπάρχουν οι αναφορές στην επέτειο της ΕΟΚΑ, σε πνεύμα απολύτως ελληνοκεντρικό και πρακτικώς ασύμβατο με τα κελεύσματα της ηγεσίας για αρμονική συνύπαρξη:

> «Δι' ένα λαμπρότερον και φωτεινότερον μέλλον τιμώμεν τους τιτάνας ηγέτας μας Διγενή και Μακάριον, που ωδήγησαν την Κύπρον εις την οδόν της Δόξας και του Μεγαλείου», και «Η ενδοξοτέρα ημέρα της Κύπρου. Εμπρός διά την πλήρη ενότητα όλων των υγειώς (sic) σκεπτόμενων Ελλήνων».[288]

Επιπλέον, σε κάθε ευκαιρία, δημοσιεύονται πορτραίτα του Γεωργίου Γρίβα, υπό τη μορφή τροπαιοφόρου και με τον τίτλο «Στρατηγός Γ. Γρίβας – Διγενής, ο λυτρωτής της Κύπρου»[289]. Φυσικά, οι εθνοκεντρικές αναφορές συνεχίζονται, όταν η ελληνική κοινοτική συνέλευση ανακηρύσσει το 1961

---

[286] *Φιλελεύθερος*, 25 Φεβρουαρίου 1962.
[287] *Φιλελεύθερος*, 1 Απριλίου 1962.
[288] *Ό.π.*
[289] Βλ. ενδεικτικά *Φιλελεύθερος*, 13 Σεπτεμβρίου 1961.

το Μακάριο και το Γρίβα «υπεράξιους της πατρίδος», με αφορμή την επέτειο της 1ης Απριλίου[290].

Στην ουσία, η διχοτομική ιδεολογία κερδίζει διαρκώς έδαφος. Ο τουρκοκυπριακός πολιτικός λόγος σε κάθε ευκαιρία εργαλειοποιεί δηλώσεις ή συμβάντα που λαμβάνουν χώρα στους κόλπους των Ελληνοκυπρίων και τις προβάλλει υπό το πρίσμα ενός ελληνοκεντρικού αντιτουρκισμού. Παρόμοια είναι και η τακτική των ελληνοκυπριακών εντύπων, που ανατροφοδοτούν το πνεύμα καχυποψίας μέσω των δημοσιευμάτων τους. Στην ουσία, όλες οι κινήσεις των μεν μεταφράζονται ως απειλή για τους δε. Αξιοσημείωτη, όμως, είναι η αναφορά των ελληνοκυπριακών εντύπων στους Άγγλους ως πατέρες της διχοτόμησης:

> «[…] την ιδέαν αυτήν συνέλαβαν και εκαλλιέργησαν κατ' εξοχήν αυτοί οι κυβερνώντες Βρεταννικοί κύκλοι διά να υποθάλψουν την εκδηλωθείσαν Τουρκικήν βουλιμίαν και να υψώσουν ύπερθεν των Ελληνικών κεφαλών την δαμόκλειον σπάθην».[291]

Να σημειωθεί ότι ο Γεώργιος Σεφεριάδης (σ.σ. Σεφέρης)[292], τότε Πρέσβυς της Ελλάδας στο Λονδίνο, σε επιστολή του προς την Αθήνα, αναφέρει ότι οι Βρετανοί δεν συμπαθούσαν ιδιαίτερα την ιδέα της διχοτόμησης. Αλλά ήθελαν να την αξιοποιήσουν ως δαμόκλειο σπάθη κατά της Ένωσης[293].

---

[290] Βλ. ενδεικτικά *Φιλελεύθερος*, 1 Απριλίου 1961.
[291] *Φιλελεύθερος*, 8 Σεπτεμβρίου 1961.
[292] Για την αλληλογραφία του Σεφέρη με τον Αβέρωφ, βλ. Ευάνθης Χατζηβασιλείου, *Ο διάλογος Γιώργου Σεφέρη – Ευάγγελου Αβέρωφ, Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου*, Αθήνα 2019.
[293] Γλαύκος Κληρίδης, *Η Κατάθεσή μου…*, *ό.π.*, τ. Α', σ. 39.

Παράλληλα, το γεγονός ότι πρέπει να παραβλέπονται και να θεωρούνται ψευδείς οι δηλώσεις Ελληνοκυπρίων ηγετών περί αδελφοσύνης και φιλίας των πληθυσμών του νησιού και περί του καλώς νοουμένου κοινού συμφέροντος, καθιστά στη σκέψη της τουρκοκυπριακής κοινότητας την πολιτική Taksim ως την πλέον αναγκαία και αναπόφευκτη επιλογή για την περαιτέρω πορεία της. Πάνω απ' όλα, αναδεικνύει το Taksim ως μονόδρομο για την προάσπιση της τουρκικότητας και της κεμαλικότητας που επιβάλλεται να χαρακτηρίζουν την κοινότητα.

2. Το Σύνταγμα ως πεδίο αντιπαράθεσης και διακοινοτικού ανταγωνισμού

Πριν την ανακήρυξή του ακόμα, ο διπλός και ταυτόχρονα συγκρουσιακός χαρακτήρας του νεοσύστατου κυπριακού κράτους αναπαράγεται και κυριαρχεί σε όλες τις εκφάνσεις του δημόσιου πολιτικού λόγου στις δύο κοινότητες του νησιού. Αυτός ο πολιτικός λόγος της ηγεσίας της κάθε κοινότητας με τη σειρά του, εκτός του γεγονότος ότι αλληλο-τροφοδοτείται, δημιουργεί ένα ευρύτερο πλαίσιο δυσπιστίας και καχυποψίας εντός της κάθε κοινότητας, πλαίσιο που σε αρκετές περιπτώσεις φθάνει στα όρια της σύγκρουσης.

Από την πρώτη στιγμή των τελικών συζητήσεων για την Ανεξαρτησία, η δυσπιστία ανάμεσα σε Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους καταγράφεται στον καθημερινό Τύπο. Για παράδειγμα, σχετικά με αποστάσεις που χωρίζουν τις δύο πλευρές στο θέμα της ιθαγένειας, το πρωτοσέλιδο του Φιλελεύθερου στις 29 Ιουλίου 1959 αναφέρει:

> «Εξ εγκύρων πηγών εγνώσθη ότι αι Τουρκικαί προτάσεις, καίτοι αφίστανται πολύ των Ελληνικών εντούτοις δεν είναι τελείως ασυμβίβαστοι προς αυτάς».[294]

Λίγο αργότερα, στις 22 Μαρτίου 1960, στην ίδια εφημερίδα το κύριο άρθρο τιτλοφορείται «Η τορπίλλη του Ντενκτάς». Εκεί αναφέρεται:

[294] *Φιλελεύθερος*, Λευκωσία, 29 Ιουλίου 1959.

> «Κατακάθαρος ήτο ο Κυπριακός ουρανός μέχρι της αφίξεως του κ. Ντενκτάς. Όροι απολύτως αρμονικής διαβιώσεως επεκράτουν μεταξύ των δύο κοινοτήτων, η συναισθηματική πικρία του προσφάτου παρελθόντος είχε λησμονηθή και υπήρχον πολλαί ενδείξεις μαρτυρούσαι θετικήν προσέγγισιν μεταξύ των. Τόσο μάλιστα θετικήν, που να ανησυχήσουν οι Άγγλοι δικαιολογημένως. […] Αιφνιδίως όμως επανέκαμψεν εξ Αγκύρας ο κ. Ντενκτάς, όστις μόλις επάτησε το πόδι του εις το αεροδρόμιον διεκήρυξε το αδύνατον της φιλίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων, διότι… μέχρι χθες ακόμη οι Έλληνες προσεπάθουν να εξαναγκάσουν τους Τούρκους να εγκαταλείψουν την Κύπρον. «Πώς είναι δυνατόν να είναι φίλοι μας αυτοί οι άνθρωποι», διηρωτήθη μελοδραματικώς ο κ. Ντενκτάς. […]».[295]

Παρόμοιο πνεύμα κυριαρχεί στα τουρκοκυπριακά έντυπα. «Τι ετοιμάζουν οι Έλληνες;», αναρωτιέται η Nacak, αναφέροντας ότι ο στόχος τους είναι ξεκάθαρος, δηλαδή η Ένωση με την Ελλάδα:

> «Σε φυλλάδιο που κυκλοφορεί, οι φονιάδες της ΕΟΚΑ καλούν ανοιχτά (σ.σ. πολίτες) να γίνουν μέλη στην Ένωση Κυπρίων Αγωνιστών. Ο στόχος όλων είναι σαφής: ΕΝΩΣΙΣ. […] Το φυλλάδιο καταλήγει με τη φράση «Για αυτά τα χρώματα (το γαλάζιο και το άσπρο ελληνικό χρώμα) υποσχόμαστε να ρίξουμε και την τελευταία σταγόνα του αίματός μας».[296]

Επίσης, η Bozkurt, στα τέλη του 1960, δηλαδή στις απαρχές του κυπριακού κράτους, δημοσιεύει κύριο άρθρο με τίτλο «Δίδεται απάντηση

[295] *Φιλελεύθερος*, 22 Μαρτίου 1960.
[296] *Nacak*, 21 Οκτωβρίου 1960.

στα σοφίσματα της Ελευθερίας[297] (σ.σ. της ελληνοκυπριακής εφημερίδας) από έναν ανεξάρτητο ιστορικό». Εκεί αναφέρεται ότι «οι Έλληνες σε καμία περίοδο της ιστορίας δεν κυριάρχησαν στην Κύπρο», ως αντίδραση σε δημοσίευμα της Ελευθερίας που είχε προηγηθεί την προηγούμενη ημέρα υποστηρίζοντας την κυρίαρχη πληθυσμιακά παρουσία των Ελλήνων στο νησί. Ειδικότερα, ο Τουρκοκύπριος συντάκτης γράφει θέλοντας να υπογραμμίσει τον τουρκικό και μουσουλμανικό χαρακτήρα των κυπριακών εδαφών:

> «Ένας ουδέτερος ιστορικός δίνει απάντηση στις σοφιστείες της «Ελευθερίας». Οι Έλληνες σε καμία ιστορική περίοδο δεν κυριάρχησαν στην Κύπρο. Οι ορθόδοξοι συγκεντρώθηκαν και μεταφέρθηκαν στην Κύπρο από τη Μικρά Ασία».[298]

Είναι κατανοητό ότι μέσα από τέτοια δημοσιεύματα, επιχειρείται η εμπέδωση της εικόνας του «ξένου σώματος» που κάποια στιγμή μεταφέρθηκε ή εγκαταστάθηκε στο νησί το οποίο για τους Ελληνοκύπριους ήταν από πάντα Ελληνικό, για τους Τουρκοκύπριους ήταν εδώ και αιώνες Τουρκικό.

Το ίδιο έντυπο, στις 23 Νοεμβρίου 1960 αναφέρει ότι κατά την απογραφή του πληθυσμού, υπάρχουν καταγγελίες ότι Τουρκοκύπριοι καταγράφονται από υπαλλήλους ως Ελληνοκύπριοι. Το κείμενο συνοδεύεται από φωτογραφία ταυτότητας της Τουρκοκύπριας πολίτη Nafiye Mehmet Bedel, από την Κερύνεια, η οποία καταγράφηκε ως Ελληνίδα. Το κείμενο καταλήγει με το ερώτημα «Ποιος ο λόγος και ο σκοπός αυτού του πράγματος»;[299]

---

[297] *Ελευθερία*, 4 Νοεμβρίου 1960.
[298] *Bozkurt*, 5 Νοεμβρίου 1960.
[299] *Bozkurt*, 23 Νοεμβρίου 1960.

Στο μεταξύ, η διάσταση απόψεων και προσλήψεων διευρύνεται. Η εφημερίδα Bozkurt αναφέρει:

> «Οι Τούρκοι έφεραν την ελευθερία στην Κύπρο. […] Η τουρκική κοινότητα θα συνεχίσει τον αγώνα της με όλα τα νόμιμα μέσα εναντίον των ελληνικών αποικιοκρατικών σχεδιασμών. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η κοινότητά μας θα βγει νικήτρια από αυτόν τον αγώνα. Αυτή η χώρα δεν πρόκειται ποτέ να γίνει ελληνική αποικία».[300]

Στο ίδιο πνεύμα, η Halkın Sesi υπογραμμίζει ότι οι Τουρκοκύπριοι αναγκάστηκαν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους, όταν «δέχθηκαν επιθέσεις από την ΕΟΚΑ». Ο Φιλελεύθερος απαντά με κείμενο που τιτλοφορείται «Τα ανθελληνικά δημοσιεύματα. Ο Τουρκοκυπριακός Τύπος απεθρασύνθη»[301], στο οποίο επιχειρείται η αντίκρουση των τουρκικών θέσεων.

Η δυσπιστία κυριαρχεί και στο δημόσιο λόγο αρκετών πολιτικών των δύο κοινοτήτων. Για παράδειγμα, σε κάθε νομοθετική συζήτηση που διεξάγεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων, διαπιστώνει κανείς ότι επικρατεί η εξής εικόνα: αρκετοί Ελληνοκύπριοι βουλευτές – άλλοτε διακριτικότερα και άλλοτε εντονότερα – εκφράζουν πικρία και αγανάκτηση για τα δικαιώματα της μειοψηφούσας τουρκοκυπριακής πλευράς, η οποία με τα ενισχυμένα δικαιώματα που διαθέτει εμποδίζει την πλειοψηφία να χαράξει πολιτική για το κυπριακό κράτος. Παράλληλα, αρκετοί Τουρκοκύπριοι βουλευτές δεν μπορούν να κρύψουν την αγωνία και το φόβο τους ότι η πλειοψηφούσα κοινότητα καθίσταται κατά τρόπο

[300] *Bozkurt*, 21 Ιουνίου 1961.
[301] *Φιλελεύθερος*, 22 Ιουνίου 1961.

αυτοματοποιημένο σε κύριο ρυθμιστή των εξελίξεων στην κυπριακή πολιτεία.

Αυτή η εγγενής σύγκρουση προκαλεί διαφωνίες εντός της Βουλής, όπου κατά κύριο λόγο οι βουλευτές των δύο κοινοτήτων συχνά αντιπαρατίθενται σχετικά με την ερμηνεία του Συντάγματος και τις χωριστές πλειοψηφίες που προβλέπει:

> «Οι νόμοι και αι αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων ψηφίζονται δι' απλής πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφιζόντων βουλευτών. Πάσα τροποποίησις του εκλογικού νόμου ως και η ψήφισις νόμου αφορώντος εις τα δημαρχεία και παντός νόμου επιβάλλοντος φόρους ή τέλη απαιτεί χωριστήν απλήν πλειοψηφίαν των υπό της ελληνικής και της τουρκικής κοινότητος αντιστοίχως εκλεγομένων βουλευτών των μετεχόντων της ψηφοφορίας».[302]

Έτσι, οι Ελληνοκύπριοι επικαλούνται διαρκώς την πλειοψηφική τους ισχύ για να υπερκεράσουν τη συνταγματική πρόνοια περί χωριστής πλειοψηφίας, στην οποία οι Τουρκοκύπριοι επιμένουν ανάγοντάς την σε θεμέλιο λίθο της πολιτικής τους ύπαρξης και εγγυητή της ισότιμης συμμετοχής τους στο κράτος. Για παράδειγμα, το 1961, ο βουλευτής του Πατριωτικού Μετώπου Μιχαλάκης Σαββίδης δηλώνει ότι:

> «[…] Μία μερίς του Κυπριακού λαού (είναι) τυφλωμένη από αδικαιολόγητον φανατισμόν και καταχρωμένη των δικαιωμάτων των παρεχομένων εις αυτήν υπό του Συντάγματος […]».[303]

---

[302] Άρθρο 78, *Σύνταγμα…*, *ό.π.*

[303] *Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων*, *ό.π.*, τ. 1, σ. 677.

Την ίδια περίοδο, ο Τουρκοκύπριος βουλευτής Λευκωσίας Χαλήτ Αλί Ριζά, από το βήμα της Βουλής, αναφέρει:

> «Ημείς, διατί να μη χρησιμοποιήσωμεν το δικαίωμά μας διά χωριστήν πλειοψηφίαν διά να προστατεύσωμεν τα δικαιώματά μας»;[304]

Ο δρόμος για τη σύνταξη του κυπριακού Συντάγματος ήταν μακρύς. Στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων του 1959, αποφασίζεται η σύσταση μικτής συνταγματικής επιτροπής για τη σύνταξη του καταστατικού χάρτη του νέου ενιαίου κυπριακού κράτους. Ταυτόχρονα, αποφασίζεται και η σύσταση επιτροπών για την κατάλληλη προετοιμασία και αναδόμηση του κρατικού μηχανισμού, ώστε να γίνει η μετάβαση στο καθεστώς της ανεξαρτησίας και να προετοιμαστούν οι τελικές συνθήκες για την οριστική εγκαθίδρυση. Το κείμενο του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας υπογράφεται στις 16 Αυγούστου 1960, οπότε και ανακηρύσσεται επισήμως η ίδρυση του νέου κράτους. Μαζί με το Σύνταγμα, τίθενται σε ισχύ και οι συνθήκες που προβλέπουν τη δημιουργία δύο βρετανικών στρατιωτικών βάσεων στο κυπριακό έδαφος, την εγκατάσταση ελληνικών και τουρκικών στρατιωτικών δυνάμεων οι οποίες θα εγγυώνται την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα[305].

Με την εφαρμογή του κυπριακού Συντάγματος, παρατηρούνται διάφορα μικρά και μεγάλα προβλήματα στους μηχανισμούς λειτουργίας του νέου συνεταιρικού κράτους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι προστριβές μεταξύ των δύο κοινοτήτων οφείλονται στη σωστή ή μη – σύμφωνα με τα συμφέροντα και τις πολιτικές προσλήψεις της κάθε πλευράς – εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν την αναλογία 70/30 στο

---

[304] *Ό.π.*, σ. 712.

[305] Άρθρο 181, *Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας…*, *ό.π.*, Λευκωσία 1972.

δημόσιο τομέα. Τουρκοκύπριοι δημοσιογράφοι κάνουν λόγο για καταπάτηση της Οικουμενικής Διακήρυξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου από την πλευρά των Ελληνοκυπρίων, δημοσιεύοντας κείμενα όπου αναφέρουν ότι διαπράττεται σφετερισμός και παραβίαση των ρητών δικαιωμάτων της κοινότητας, όπως αυτά περιγράφονται στον καταστατικό χάρτη της χώρας. Ακόμα, οι Τουρκοκύπριοι υποστηρίζουν την κατά γράμμα τήρηση των διατάξεων που εξασφαλίζουν την αναλογία 70/30, για να μπορέσουν να κατοχυρώσουν τα αντίστοιχα αξιώματα στις κρατικές υπηρεσίες:

> «Οι Ελληνοκύπριοι καταπατούν στην Κύπρο την Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Τα ρητά δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων στο Σύνταγμα γίνονται αιτία φυλετικών διακρίσεων».[306]

Από την άλλη, οι Ελληνοκύπριοι πιστεύουν ότι κάτι τέτοιο συνιστά διάκριση σε βάρος των ίδιων, καθώς αποτελούν την κυρίαρχη πληθυσμιακή ομάδα. Επιπρόσθετα, θεωρούν ότι εγκυμονεί κινδύνους απομάκρυνσης πολλών από αυτούς από τις δημόσιες υπηρεσίες, αφού μέχρι την ίδρυση του κράτους, οι Ελληνοκύπριοι υπάλληλοι αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των κρατικών λειτουργών[307].

Αφορμές και εστίες προβλημάτων και προστριβών αποτελούν και αρκετά ακόμα από τα άρθρα του Συντάγματος, ιδίως εκείνα που αναφέρονται στις χωριστές κοινοβουλευτικές πλειοψηφίες και το δικαίωμα αρνησικυρίας του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας, γεγονός που - στην πράξη - συνεπάγεται την αναβάθμιση

---

[306] *Bozkurt*, 10 Δεκεμβρίου 1963.

[307] Γιάννος Κρανιδιώτης, *Το Κυπριακό Πρόβλημα. Η ανάμειξη του ΟΗΕ και οι ξένες επεμβάσεις στην Κύπρο. 1960-1974*, Αθήνα 1984, σ. 38. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. The Press and Liaison Office of the Turkish Communal Chamber, *The Turkish Case 70:30 and the Greek Tactics*, Nicosia 1963, σ. 78.

του ρόλου του σε οιονεί συμπρόεδρο της Δημοκρατίας. Ειδικότερα το θέμα της αρνησικυρίας του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου, προσλαμβάνεται από μερίδα των Ελληνοκυπρίων πολιτικών ως μια απαράδεκτη παραχώρηση ενώ στην ουσία το δικαίωμα αυτό θα μπορούσε να υποχρεώνει τις πολιτικές ηγεσίες των κοινοτήτων σε συναίνεση.

Επίσης, διαφορά παρατηρείται κατά τη συζήτηση για τη σύσταση κυπριακών ενόπλων δυνάμεων, από τη στιγμή που οι μεν Ελληνοκύπριοι υποστηρίζουν τη συγκρότηση ενός ενιαίου και αδιαίρετου σώματος, οι δε Τουρκοκύπριοι προωθούν τη δημιουργία δύο ξεχωριστών στρατευμάτων. Εξάλλου, αυτή η επιλογή των Τουρκοκυπρίων εξυπηρετεί το στόχο του εκτουρκισμού μέρους του κράτους, άρα και μέρους της στρατιωτικής μηχανής του.

Ακόμη, εξίσου σημαντικό πεδίο αντιπαράθεσης - με αφορμή το Σύνταγμα - αποδεικνύεται το ζήτημα της εγκαθίδρυσης χωριστών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, κάτι το οποίο προβλέπεται από το ίδιο το Σύνταγμα. Η τουρκική πλευρά τάσσεται κατ' αρχήν υπέρ ξεχωριστών δήμων και κοινοτήτων, θέση την οποία οι Ελληνοκύπριοι αντιμετωπίζουν με καχυποψία, με την αιτιολογία ότι θα αποτελέσει το πρώτο βήμα προς τη διχοτόμηση του κράτους. Αφετηρία του ζητήματος αποτελεί το γεγονός ότι η τοπική αυτοδιοίκηση οργανώνεται και συγκροτείται από την εκτελεστική εξουσία. Επομένως, οι Ελληνοκύπριοι, ως πληθυσμιακή πλειοψηφία, πρακτικώς συγκεντρώνουν στα χέρια τους τον έλεγχο των περισσότερων αυτοδιοικητικών δομών της χώρας.

Βέβαια, δεν απουσιάζουν και αντιδράσεις των Ελληνοκυπρίων, όταν οι τουρκικοί δήμοι επιλαμβάνονται υποθέσεων καθαριότητας και επιδιορθώσεων σε δρόμους όπου δραστηριοποιούνται επαγγελματικά πολίτες της άλλης κοινότητας:

> «Μια αυθαίρετος ενέργεια του Τουρκικού Δήμου Λευκωσίας προεκάλεσεν έντονον διαμαρτυρίαν των Ελλήνων ιδιοκτητών καταστημάτων. Τουρκικόν συνεργείον προέβη εις επιδιορθώσεις των οδών Ηροδότου, Μιλήτου και Τουτσιάρ Πασά, όπου ουδείς Τούρκος κατέχει κατάστημα. […] Η ενέργεια αυτή του Τουρκικού Δήμου χαρακτηρίζεται ως αποσκοπούσα εις το να φέρη προ τετελεσμένου γεγονότος την Μικτήν Επιτροπήν επί των Δήμων, η οποία μελετά το θέμα του διαχωρισμού των Δήμων των πέντε Κυπριακών πόλεων […]».[308]

Δυσχέρειες ανακύπτουν και τον Μάρτιο του 1961, όταν οι Τουρκοκύπριοι βουλευτές αρνούνται να ψηφίσουν το νομοσχέδιο για την παράταση της φορολογικής νομοθεσίας για τρεις μήνες, προβάλλοντας ως αιτία τη μη συμμόρφωση της κυβέρνησης με τις βασικές πρόνοιες του Συντάγματος και, κυρίως, τα ακανθώδη ζητήματα – όπως ήδη προαναφέρθηκε - της αναλογίας 70/30 για τους δημοσίους υπαλλήλους και του προβλήματος των Δήμων[309]. Μάλιστα, ο ίδιος ο Αντιπρόεδρος Κιουτσούκ δηλώνει στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων:

> «Μελετάται σοβαρώς ποία θα είναι η γραμμή της Τουρκικής Κοινότητος […]. Υπάρχουν και άλλα ζητήματα, τα οποία κατά την τουρκική άποψιν, δεν ελύθησαν συμφώνως προς το Σύνταγμα. Διά τον λόγον αυτόν οι Τούρκοι μελετούν σοβαρώς εις ποίας ενεργείας θα προβούν διά την προστασίαν των συμφερόντων των και την κατοχύρωσιν των δικαιωμάτων των βάσει του Συντάγματος».[310]

---

[308] *Φιλελεύθερος*, 29 Μαρτίου 1961.
[309] Νίκος Κρανιδιώτης, *Ανοχύρωτη Πολιτεία. Κύπρος 1960 – 1974*, τ. Α΄. Αθήνα 1985, σ. 24.
[310] *Φιλελεύθερος*, 30 Μαρτίου 1961.

Μέσα σε ένα τόσο διπολικό κρατικό πλαίσιο, όπου επικρατούν τελείως διαφορετικές αντιλήψεις για τη λειτουργία του κράτους και τη διερμήνευση της λαϊκής κυριαρχίας και ενυπάρχουν δύο εκ διαμέτρου αντίθετες εθνικιστικές ιδεολογίες από μεγάλη μερίδα του πολιτικού κόσμου των δύο κοινοτήτων, ευνοείται η κατά μέτωπο σύγκρουση των δύο κοινοτήτων με την πρόταση του Μακαρίου για την τροποποίηση δεκατριών σημείων του Συντάγματος, στις 30 Νοεμβρίου 1963, παρά τις αυστηρές προειδοποιήσεις της ελληνικής κυβέρνησης[311] και, κυρίως, του Υπουργού Εξωτερικών Ευάγγελου Αβέρωφ-Τοσίτσα[312].

Σε επιστολή του προς το Μακάριο στις 19 Απριλίου 1963, ο Έλληνας υπουργός διατυπώνει την απαισιοδοξία του για την πορεία του Κυπριακού και την ανησυχία του ότι θα διαταράσσονταν οι ελληνοτουρκικές σχέσεις, ως αποτέλεσμα των πρωτοβουλιών της Λευκωσίας. Μάλιστα, υποστηρίζει ότι ορισμένες διατάξεις του κυπριακού Συντάγματος θα μπορούσαν να αναθεωρηθούν «εις ατμόσφαιραν φιλίας, εμπιστοσύνης και καλών ελληνοτουρκικών σχέσεων»[313]. Ο Αρχιεπίσκοπος είχε αποκαλύψει τις προθέσεις του σχετικά με την τροποποίηση, ένα χρόνο νωρίτερα, σε ομιλία του στη Λευκωσία:

> «[…] Είναι γεγονός ότι οι σύνοικοί μας Τούρκοι διά της Συμφωνίας αυτής (Ζυρίχης-Λονδίνου) ελάμβανον ωρισμένα δικαιώματα πέραν του δικαίου, με μοναδικόν σκοπόν την προστασίαν των ως μειονότητος. […] Εφ' όσον όμως η Τουρκική μειονότης καταχράται των συνταγματικών αυτών δικαιωμάτων και δημιουργεί εμπόδια εις την καλήν λειτουργίαν της πολιτείας, είμαι υποχρεωμένος να

311 Σπύρος Παπαγεωργίου, *Τα Κρίσιμα…*, ό.π., σσ. 227-231.
312 Για τις θέσεις του Αβέρωφ στο Κυπριακό βλ. Ευάγγελος Αβέρωφ-Τοσίτσας, *Ιστορία χαμένων ευκαιριών, Κυπριακό 1950-1963*, τ. 2, Αθήνα 1981.
313 Σπύρος Παπαγεωργίου, *Από την Ζυρίχην εις τον Αττίλαν*, τ. Α', Αθήνα 1980, σ. 209.

παραγνωρίσω ή να ζητήσω την αναθεώρησιν των συνταγματικών εκείνων διατάξεων, αι οποίαι παρακωλύουν την λειτουργίαν του κρατικού μηχανισμού και την πρόοδον της πολιτείας ή χρησιμοποιούμεναι κακώς θέτουν εν κινδύνω αυτήν ταύτην την υπόστασιν της πολιτείας. […] Όσοι όμως πιστεύομεν εις το μέλλον και αγωνιζόμεθα δι' αυτό, θα νικήσωμεν και θα το κατακτήσωμεν διότι αγωνιζόμεθα με πίστιν. Θα νικήσωμεν, διότι αγωνιζόμεθα με θέλησιν. Θα νικήσωμεν, διότι είμεθα αποφασισμένοι να νικήσωμεν».[314]

Πιο αναλυτικά, οι προτάσεις για την τροποποίηση του καταστατικού χάρτη της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι οι εξής[315]:

1. Το δικαίωμα αρνησικυρίας του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας να καταργηθεί.

2. Ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας να αναπληροί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όταν εκείνος απουσιάζει ή κωλύεται να ασκεί τα καθήκοντά του.

3. Ο Έλληνας Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων και ο Τούρκος Αντιπρόεδρος να εκλέγονται από ολόκληρη τη Βουλή και όχι ξεχωριστά (δηλαδή, ο Πρόεδρος από τους Ελληνοκύπριους βουλευτές και ο Αντιπρόεδρος από τους Τουρκοκύπριους βουλευτές).

4. Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων να αναπληροί τον Πρόεδρο της Βουλής σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή προσωρινού κωλύματος να ασκεί τα καθήκοντά του.

---

[314] *Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ'*, τ. Ε', Λευκωσία 1993, σ. 202.

[315] Πλουτής Σέρβας, *Κυπριακό: Ευθύνες*, τ. Β', Αθήνα 1984, σσ. 291–292. Επίσης Γλαύκος Κληρίδης, *Η κατάθεσή μου*, *ό.π.*, τ. Α', σσ. 191 – 207.

5. Οι συνταγματικές πρόνοιες σε σχέση με τις χωριστές πλειοψηφίες για την ψήφιση ορισμένων νόμων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων να καταργηθούν.

6. Να εγκαθιδρυθούν ενιαίοι δήμοι.

7. Η απονομή της δικαιοσύνης στις δύο κοινότητες να ενοποιηθεί.

8. Η διαίρεση των δυνάμεων ασφαλείας σε Αστυνομία και Χωροφυλακή να καταργηθεί.

9. Η αριθμητική δύναμη των δυνάμεων ασφαλείας και των δυνάμεων άμυνας να καθορίζεται από το νόμο.

10. Η αναλογία της συμμετοχής των Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων στη σύνθεση των δημόσιων υπηρεσιών και των δυνάμεων ασφαλείας και άμυνας της Δημοκρατίας να τροποποιηθεί βάσει του πληθυσμού των δύο κοινοτήτων.

11. Ο αριθμός των μελών της (μικτής) Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας να μειωθεί από δέκα σε πέντε.

12. Όλες οι αποφάσεις της ανωτέρω επιτροπής να λαμβάνονται με απλή ψηφοφορία.

13. Να καταργηθούν οι κοινοτικές συνελεύσεις, καθώς η δικαιοδοσία τους σε θέματα Παιδείας στερεί την ίδια την Παιδεία από την ύπαρξη ενός ενιαίου εκπαιδευτικού άξονα. Προτείνεται τουλάχιστον η κατάργηση της ελληνικής κοινοτικής συνέλευσης και η διακριτική ευχέρεια στους Τουρκοκύπριους να διατηρήσουν τη δική τους.

Επιγραμματικά, μπορεί να υποστηριχθεί ότι οι παραπάνω προτάσεις αφορούν εκείνους τους τομείς όπου εντοπίζονταν προβλήματα και θεμελιώδεις διαφορές από την απαρχή του κρατικού συνεταιρισμού, το

1960. Παρ' όλα αυτά, από νομικής πλευράς, η απόφαση για τροποποίηση του Συντάγματος θίγει ορισμένα από τα δεδηλωμένα και κατοχυρωμένα δικαιώματα της τουρκοκυπριακής κοινότητας και οδηγεί σε αναίρεση της πραγματικότητας που είχε ήδη διαμορφωθεί. Για παράδειγμα, αξίζει να σημειωθεί ότι οι αλλαγές επί των διατάξεων που αφορούν το δικαίωμα αρνησικυρίας του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου, τη χωριστή πλειοψηφία στη Βουλή των Αντιπροσώπων, την αναλογία συμμετοχής στο δημόσιο τομέα και τα σώματα ασφαλείας δεν μπορούν τυπικά να πραγματοποιηθούν, σύμφωνα με το άρθρο 182 του ίδιου του Συντάγματος. Για να προκληθεί η οποιαδήποτε μεταβολή, απαιτείται χωριστή πλειοψηφία των δύο τρίτων των βουλευτών των δύο κοινοτήτων[316].

Το σκεπτικό του Μακαρίου σχετικά με την πρόταση αναθεώρησης αναλύεται στο συνοδευτικό εισαγωγικό κείμενο του υπομνήματος που απέστειλε στον Κιουτσούκ:

> «Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας στην παρούσα μορφή του, δημιουργεί πολλές δυσκολίες στην ομαλή διακυβέρνηση του κράτους και εμποδίζει την ανάπτυξη και πρόοδο της χώρας. Περιέχει πολλές ιδιόρρυθμες προβλέψεις που αντιμάχονται διεθνώς αποδεκτές δημοκρατικές αρχές και δημιουργεί αφορμές τριβής μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. […] Η εμπειρία τριών ετών από την ημέρα λειτουργίας του Συντάγματος […] έχει κάνει φανερή την ανάγκη αναθεώρησης μερικών τουλάχιστον προνοιών που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη του κράτους. […] Μια από τις συνέπειες των δυσκολιών που δημιουργήθηκαν από ορισμένες συνταγματικές πρόνοιες,

[316] Άρθρο 182, *Σύνταγμα…*, *ό.π.*

ήταν ότι εμποδίζεται μέσα σε πνεύμα κατανόησης και φιλίας συνεργασία Ελλήνων και Τούρκων της Κύπρου, υπονομεύονται οι μεταξύ τους σχέσεις και αναγκάζονται να απομακρύνονται αντί να προσεγγίζει η μία κοινότητα την άλλη, προς ζημίας της ευημερίας ολόκληρου του Κυπριακού Λαού. […] Η κατάσταση αυτή μου προκαλεί, ως Προέδρου του Κράτους, μεγάλη ανησυχία. Είναι αναγκαίο να αντιμετωπισθούν ορισμένες από τις δυσκολίες με την απομάκρυνση μερικών τουλάχιστον από τα εμπόδια στην ομαλή λειτουργία και ανάπτυξη του κράτους»[317].

Ο Κιουτσούκ, διερμηνεύοντας την τουρκοκυπριακή κοινοτική θέληση, απαντά ότι η πρακτική εφαρμογή του Συντάγματος δεν φανέρωνε σημάδια δυσλειτουργίας. Στην ουσία, ερμηνεύει ότι αιτία της αναθεώρησης είναι η αρνητική διάθεση της ελληνοκυπριακής κοινότητας απέναντι στην τουρκοκυπριακή:

«οποτεδήποτε οι Τουρκοκύπριοι προσπάθησαν να κάνουν χρήση κάποιου από τα συνταγματικά τους δικαιώματα, συνάντησαν την ίδια προειλημμένη προσπάθεια για υπονόμευση των συγκεκριμένων συνταγματικών προβλέψεων, με σκοπό να καταστεί το Σύνταγμα ανενεργό. Το επιχείρημα ότι τρία χρόνια εμπειρίας έχουν κάνει σαφή την ανάγκη συνταγματικής αναθεώρησης δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένα πρόσχημα για να παρθούν πίσω τα ορθά δικαιώματα των Τούρκων. Εν συντομία, κάθε φορά που μια κρίση αναδυόταν σε σχέση με την εφαρμογή του Συντάγματος και οι Τούρκοι ήταν υποχρεωμένοι να

[317] Γλαύκος Κληρίδης, *ό.π.*, *σσ.* 191 – 192.

αναφερθούν στην ύπαρξη δικαιωμάτων τους, η ελληνική πλευρά χρησιμοποιούσε μια αντίθετη αξίωση αυτού του τμήματος του Συντάγματος που προνοούσε ορισμένες εξουσίες για την τουρκική κοινότητα, έτσι ώστε να μπορούν να ακούγονται και οι δικές της θέσεις για τη γενική διοίκηση των υποθέσεων της Δημοκρατίας»[318].

[318] Stanley Kyriakides, *Cyprus, Constitutionalism…, ό.π.,* Philadelphia 1968, σσ. 107 – 108.

3. Οι κοινότητες σε μετωπική σύγκρουση

Στη νεότερη ιστορία, τα Συντάγματα αποτυπώνουν ουσιαστικά τη λαϊκή βούληση και προασπίζονται τα δικαιώματα των πολιτών. Στην περίπτωση της Κύπρου, οι προσλήψεις περί του Συντάγματος διαμορφώνονται από το πολιτικό πλαίσιο εντός του οποίου δρουν οι πολίτες και οι ηγεσίες των δύο κοινοτήτων. Με δεδομένο το διπλό και για πολλούς ερευνητές συγκρουσιακό χαρακτήρα της Κυπριακής Δημοκρατίας (Ένωση εναντίον Taksim), κάθε κοινότητα διερμηνεύει, αντιλαμβάνεται και διαχειρίζεται με τρόπο διαφορετικό το Σύνταγμα.

Οι μεν Ελληνοκύπριοι αισθάνονται ότι το ιερό κείμενο της Δημοκρατίας δεν εκφράζει απολύτως την πλειοψηφία των πολιτών, άρα δεν εκφράζει επιτυχώς τη λαϊκή βούληση. Το γεγονός ότι το Σύνταγμα δεν προήλθε από μια μεγάλη συνταγματική συνέλευση αλλά ήταν προϊόν συζητήσεων και διαπραγματεύσεων μεταξύ Ελλάδας, Τουρκίας και Ηνωμένου Βασιλείου, δημιουργούσε το πλαίσιο μέσα στο οποίο το Σύνταγμα μπορούσε να ορίζεται από την κοινότητα ως «ξενόφερτο» και σε αρκετές περιπτώσεις ως προϊόν επιβολής παρά συναίνεσης. Επομένως, η τροποποίηση διατάξεών του είναι για τους Ελληνοκυπρίους ευλόγως απαραίτητη, προκειμένου να προσαρμοστεί στις επιταγές και τα αιτήματα της λαϊκής βούλησης.

Οι δε Τουρκοκύπριοι θεωρούν ότι το Σύνταγμα εξασφαλίζει δύο πράγματα: αφενός τον τουρκικό χαρακτήρα τμήματος του κυπριακού χώρου και αφετέρου τα δικαιώματα της μειοψηφούσας κοινότητας έναντι

της πλειοψηφούσας. Αποτελεί, με λίγα λόγια, το Σύνταγμα ένα προστατευτικό πλαίσιο, τόσο σε σχέση με την τουρκικότητα των ιδίων και μέρους της Κύπρου αλλά κυρίως σε σχέση με τη διάθεση των Ελληνοκυπρίων να ελέγξουν όλο τον χώρο. Επομένως, η οποιαδήποτε διαταραχή της κανονικότητας που διαμορφώθηκε με το Σύνταγμα κρίνεται επικίνδυνη και θέτει αυτομάτως τους Τουρκοκυπρίους σε θέση άμυνας. Δηλαδή, με βάση τις προσλήψεις τους, η τροποποίηση διατάξεων καθιστά την τουρκοκυπριακή κοινότητα από ισότιμο διαχειριστή του κράτους σε υποταγμένη μειονότητα που δυνητικά κινδυνεύει από τις επιλογές της πλειοψηφίας.

Έτσι, η συνταγματική τροποποίηση ανακύπτει ως κυρίαρχο αίτημα των Ελληνοκυπρίων και ως θέμα προστασίας της κοινότητας για τους Τουρκοκύπριους. Και από τη στιγμή που ο κύριος εκφραστής αυτού του κοινοτικού αιτήματος είναι ο Μακάριος, το αίτημα από κοινοτικό γίνεται εθναρχικό, άρα και εθνικό. Ο Νίκος Κρανιδιώτης εύστοχα παρατηρεί:

> «Ο Αρχιεπίσκοπος […] έβλεπε τον εαυτόν του σαν τον θεματοφύλακα των δικαίων του κυπριακού λαού, τον κληρονόμο των Βυζαντινών παραδόσεων, τον Εθνάρχη στον οποίον ήταν εμπιστευμένοι οι εθνικοί πόθοι και οι προσδοκίες του υπόδουλου Έθνους. Η ευθιξία του αυξήθηκε ακόμη περισσότερο, όταν τα προνόμια που είχαν δοθεί στην Τουρκική κοινότητα άρχισαν να δημιουργούν σοβαρά προβλήματα και να γίνονται εθνικά επικίνδυνα».[319]

Αυτό σημαίνει τα εξής:

[319] Νίκος Κρανιδιώτης, *Ανοχύρωτη Πολιτεία…*, *ό.π.*, τ. Α', σ. 73.

Πρώτον, η λαϊκή βούληση των Ελληνοκυπρίων εκλαμβάνεται και εκφράζεται ως κυπριακή βούληση, δηλαδή ως βούληση των κατοίκων ολόκληρου του κυπριακού χώρου. Ταυτόχρονα, ως Κύπριοι εκλαμβάνονται οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι παραμένουν ως ξένο σώμα που φιλοξενείται.

Δεύτερον, η τροποποίηση του Συντάγματος γίνεται στο πλαίσιο της εθναρχικής πολιτικής, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί στην Κύπρο το τελευταίο διάστημα.

Τρίτον, τα αιτήματα της λαϊκής βούλησης δεν προβάλλονται ως δημοκρατικά αιτήματα της εν συνόλω κυπριακής κοινωνίας. Αντιθέτως, αποκτούν συναισθηματική και ιστορική φόρτιση και αποτελούν έκφραση των εθνικών προσδοκιών και πόθων της ελληνοκυπριακής κοινότητας και μόνον.

Και, τέταρτον, ο Εθνάρχης[320], κατά τη βυζαντινή παράδοση, είναι εκείνος που έχει την ευχέρεια να τροποποιεί ή να ανακαλεί τα προνόμια που έχουν χορηγηθεί στους Κύπριους (στη συγκεκριμένη περίπτωση, στους Τουρκοκύπριους).

Παρά την αντίρρηση του Αβέρωφ, όπως προαναφέρθηκε, ο Μακάριος προχωρά στην εφαρμογή των αποφάσεών του αψηφώντας τις αναμενόμενες και εν πολλοίς δεδηλωμένες αρνητικές αντιδράσεις της τουρκικής και τουρκοκυπριακής πλευράς:

> «Η χθεσινή μεγάλη ομολογία του Μακαρίου: οι Συμφωνίες Ζυρίχης – Λονδίνου ήταν εφαλτήριο για τη νίκη. Ο Πρόεδρος

[320] Για την εθναρχία, βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960…», ό.π., σσ. 198 – 227.

της Δημοκρατίας ξεκαθάρισε ότι δείχνει ζήλο για την αλλαγή συγκεκριμένων άρθρων του Συντάγματος».[321]

Και ακόμα:

«Ο Μακάριος δεν έχει το δικαίωμα να αποκαλεί μειονότητα την Τουρκική Κοινότητα. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πρέπει να ξέρει καλά ότι η αλλαγή του Συντάγματος σημαίνει το τέλος της Δημοκρατίας».[322]

Ακόμα και η απάντηση των Τουρκοκύπριων πολιτικών είναι άμεση. Ουσιαστικά, αρνούνται να συμμετάσχουν σε οποιαδήποτε διαπραγμάτευση, με αποτέλεσμα τη σταδιακή όξυνση των πνευμάτων. Οι διαφορές έρχονται στο προσκήνιο για άλλη μια φορά. Μόνο που τώρα η παραμικρή αφορμή μπορεί να δυναμιτίσει την κατάσταση και να οδηγήσει σε μεγάλες και άνευ προηγουμένου συγκρούσεις.

Διάφορες παραστρατιωτικές ομάδες του εθνικιστικού τόξου δραστηριοποιούνται στους κόλπους και των δύο κοινοτήτων, χωρίς να τελούν υπό τον έλεγχο των πολιτικών ηγεσιών, και προκαλούν το θυμικό της κάθε κοινότητας. Σε ό,τι αφορά την τουρκική πλευρά, το κλίμα βαραίνουν δημοσιεύματα με πολεμικό περιεχόμενο:

«Η υπερήφανη φωνή του Τούρκου προειδοποιεί τον ελεύθερο κόσμο. […] Η Κύπρος, που είναι ένα αδιαχώριστο κομμάτι της πατρίδας, ποτέ δεν ξεχνιέται. […] Οι 120.000 Τούρκοι που ζουν εδώ, αποτελούν τμήμα των 30.000.000 της Μητέρας Πατρίδας. […] Ο αιματηρός αγώνας, ο οποίος συνεχίζεται

[321] *Bozkurt*, 5 Ιανουαρίου 1962.
[322] *Halkın Sesi*, 5 Ιανουαρίου 1962

εδώ και 4 χρόνια, ούτε μας τρόμαξε ούτε μας φόβισε και ούτε μας εμπόδισε να συνεχίσουμε το δρόμο μας».[323]

Πιο ακραίο είναι το πρωτοσέλιδο της εφημερίδας Akın:

«Οι Ελληνοκύπριοι μας καλούν να παραδοθούμε! Η απάντησή μας σε αυτήν την πρόσκληση: Μολών Λαβέ!».[324]

Με την πάροδο του χρόνου, η εθνικιστική έξαρση δυσχεραίνει την κατάσταση και δημιουργεί τις προϋποθέσεις για τις ταραχές που επακολουθούν. Τα ξημερώματα της 21ης Δεκεμβρίου 1963, η συμπλοκή μεταξύ αστυνομικών και ομάδας Τουρκοκυπρίων και η δολοφονία μιας Τουρκοκύπριας στη Λευκωσία, δίνουν αφορμή για την έναρξη των συγκρούσεων που κράτησαν μέχρι τις 10 Αυγούστου 1964[325].

Σταδιακά, λοιπόν, οι Τουρκοκύπριοι αποσύρονται σε έξι εδαφικούς θύλακες, συνολικής έκτασης 449,97 τετραγωνικών χιλιομέτρων (η έκταση αυτή αναλογεί στο 4,86% της συνολικής κυπριακής επικράτειας), και αποχωρούν από τα όργανα λειτουργίας του κυπριακού κράτους[326]. Μάλιστα, το Σεπτέμβριο του 1963 συντάσσεται κείμενο από τον Αντιπρόεδρο Κιουτσούκ, το οποίο και καθορίζει το πλαίσιο δημιουργίας της ξεχωριστής τουρκοκυπριακής διοίκησης, που θα λειτουργεί σε συνεργασία με την «Μητέρα Πατρίδα», δηλαδή την Τουρκία[327].

---

[323] *Halkın Sesi*, 7 Δεκεμβρίου 1963.

[324] "Rumlar, Bizi Teslim Olmıya davet ediyor! Bu davete cevabımız: Molon Lave", *Akın*, 13 Δεκεμβρίου 1963.

[325] Για τα γεγονότα της εποχής, βλ. Μακάριος Δρουσιώτης, *Η Πρώτη Διχοτόμηση: Κύπρος 1963 – 64*, Λευκωσία 2005 και Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια ιστορία βίας και μνησικακίας…*, *ό.π.*, τ. 2, Λευκωσία 2019, σσ. 500 – 524.

[326] Για την πολιτική και διοικητική οργάνωση των θυλάκων, βλ. Σπύρος Σακελλαρόπουλος, *Ο Κυπριακός Κοινωνικός Σχηματισμός…*, *ό.π.*, σσ. 472 – 476.

[327] Ανδρέας Φάντης, *Κυπριακό 1960 – 1974. Αναζητώντας την αλήθεια. Μέρος Α΄ (1960 – 1968)*, Λευκωσία 1999, σσ. 329 – 333.

Χαρακτηριστικός είναι ο τρόπος με τον οποίο η κάθε κοινότητα χρησιμοποιεί και προβάλλει τη συνταγματική κρίση του χειμώνα του 1963, και, φυσικά, το πώς δρα και αντιδρά με αφορμή αυτήν την κρίση. Η σημαντικότερη παράμετρος του προβλήματος είναι οι προεκτάσεις της ίδιας της διαφωνίας, στο πλαίσιο της αντίθεσης μεταξύ εθναρχισμού και κεμαλισμού, όπως αυτές οι ιδεολογίες εκδηλώνονται και εκφράζονται από τις πολιτικές ελίτ της κάθε κοινότητας, αντίστοιχα.

Για τους μεν Ελληνοκύπριους, η τροποποίηση του Συντάγματος επιτάσσεται από τη λαϊκή βούληση και, επομένως, δικαιώνεται στο όνομά της. Ταυτόχρονα, επειδή το ίδιο το Σύνταγμα εκφράζει αυτή τη λαϊκή βούληση, υπόκειται και στις μεταβολές που εκείνη επιτάσσει. Το δοτό κυπριακό Σύνταγμα, το οποίο και χαρακτηρίζεται από διττές διαχωριστικές διατάξεις, μπορεί να τροποποιηθεί για να αποτυπώνει με έναν πιο επιτυχή τρόπο τη λαϊκή βούληση.

Για τους δε Τουρκοκύπριους, το Σύνταγμα είναι η απόλυτη και υπέρτατη νομιμοποιητική βάση της συνδιαχείρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η οποιαδήποτε προσπάθεια που στοχεύει σε αλλαγές του περιεχομένου των άρθρων του κρίνεται εκ προοιμίου παράνομη και λογίζεται ως ευθεία απειλή του πνεύματος του συμβιβασμού που οδήγησε στο κοινό κράτος. Κι αυτό λόγω του κινδύνου να καταχραστεί η πλειοψηφία τους θεσμούς και τα όργανα της εξουσίας και να υποβαθμιστούν οι περιοχές όπου κατοικούν οι Τουρκοκύπριοι. Στην ουσία, η αλλαγή στο Σύνταγμα δημιουργεί στους Τουρκοκύπριους το φόβο ότι η κοινότητά τους θα μετατραπεί σε μειονότητα. Μία ημέρα πριν από την ανακοίνωση των «13 σημείων», ο Πρόεδρος της τουρκοκυπριακής κοινοτικής συνέλευσης Ραούφ Ντενκτάς δηλώνει:

> «[…] Μια τέτοια προοπτική δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ακόμα και στη σφαίρα της φαντασίας. Θα σήμαινε προδοσία του πολιτεύματος, αλλαγή του υπάρχοντος status quo και παραίτηση των Τουρκοκυπρίων από τα πολιτικά μας δικαιώματα. […] Η στάση της κυβέρνησης απέναντί μας είναι διαχωριστική».[328]

Έτσι, οι προτάσεις του Προέδρου Μακαρίου αυξάνουν το αίσθημα ανασφάλειας των Τουρκοκυπρίων και την έλλειψη εμπιστοσύνης απέναντι στην άλλη κοινότητα, καθώς και στο ίδιο το κράτος. Ο Μακάριος επιχειρεί την «εθναρχικοποίηση» ολόκληρου του κυπριακού λαού, καθώς και της εδαφικής επικράτειας, στο όνομα μιας πολιτικοποιημένης και όχι λαϊκά εκδημοκρατισμένης λαϊκής βούλησης. Τούτο σημαίνει ότι οικειοποιείται το Σύνταγμα για να μπορέσει να οριοθετήσει το χώρο όπως επιθυμεί και να επαναπροσδιορίσει την έννοια της κυπριακότητας με βάση τις αρχές της πλειοψηφίας και όχι το κοινό δικοινοτικό συμφέρον. Αποβλέπει σε μια κυπριακότητα, η οποία θα είναι κατά κάποιο τρόπο ελληνοκεντρική.

Η κίνηση για την τροποποίηση του κυπριακού Συντάγματος θεωρείται προβληματική, διότι σε καμία περίπτωση δεν εξασφαλίζει καθολική συναίνεση. Εκτός αυτού, την απονομιμοποιεί αυτόματα το γεγονός ότι αυξάνει το φόβο και την ανασφάλεια σε μια υπολογίσιμη πληθυσμιακή ομάδα, η οποία από ιδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας λογίζεται ως συστατικό μέρος του κυπριακού λαού.

Μέσα σε ένα τέτοιο τεταμένο κλίμα, η μετωπική σύγκρουση καθίσταται αναπόφευκτη. Η απόρριψη των προτάσεων είναι από καιρό

[328] *Halkın Sesi*, 29 Νοεμβρίου 1963.

ρητώς διακηρυγμένη τόσο από την Άγκυρα όσο και από τους Τουρκοκύπριους. Ο επικεφαλής του τουρκικού Υπουργείου Εξωτερικών Φεριντούν Τζεμάλ Ερκίν δηλώνει:

> «Το υπόμνημα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας προτείνει την τροποποίηση των συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου και του Συντάγματος. Καθώς ζητήθηκε η έναρξη διαπραγματεύσεων επί αυτών των εγγράφων, τα οποία και εμπεριέχουν στοιχεία για τη διαφύλαξη της ζωής, των συμφερόντων και των δικαιωμάτων των Τούρκων της Κύπρου, το Υπουργικό Συμβούλιο (σ.σ. της Τουρκίας) αποφάσισε να δώσει απάντηση απόρριψης».[329]

Επιπλέον, την ίδια μέρα ο Ερκίν υπενθυμίζει σε όλους τους τόνους ότι η Τουρκία εγγυάται τη ζωή και τα προνόμια των Τουρκοκυπρίων:

> «Η Τουρκία απέρριψε τις προτάσεις του Μακαρίου. Ο Υπουργός Εξωτερικών Φεριντούν Τζεμάλ Ερκίν ανέφερε: η ζωή, το δίκαιο και τα συμφέροντα των Τούρκων της Κύπρου περικλείονται στις εγγυήσεις αυτού του εγγράφου που θέλησαν να διαπραγματευθούν (σ.σ. της Συμφωνίας Ζυρίχης – Λονδίνου) κι επειδή δεν μπορέσαμε να αποδεχθούμε μια τέτοια πρόταση, το Υπουργικό Συμβούλιο εξέδωσε απορριπτική απόφαση».[330]

Οι προειδοποιήσεις όλων, συμπεριλαμβανομένης της ελληνικής κυβέρνησης, δεν επηρεάζουν στο ελάχιστο το Μακάριο στη διαμόρφωση των τελικών του αποφάσεων. Ο Εθνάρχης δρα έχοντας τη λαϊκή εντολή να μεταβάλει τα δικαιώματα και τα προνόμια που έχουν αποδοθεί στους

---

[329] *Halkın Sesi*, 7 Δεκεμβρίου 1963.
[330] *Bozkurt*, 7 Δεκεμβρίου 1963.

μειοψηφούντες Τουρκοκυπρίους. Επομένως, στο πρόσωπό του βρίσκεται συγκεντρωμένη μια ιδιότυπη μορφή εξουσίας, πολιτική και, ταυτόχρονα, θρησκευτική. Αυτή η μίξη, με ασαφή τα όρια μεταξύ του πολιτικού και του θρησκευτικού χαρακτήρα της εξουσίας, παραπέμπει στη δομή και τη λειτουργία των εθνικοθρησκευτικών συνόλων του οθωμανικού κράτους, των μιλλετιών, και πιο συγκεκριμένα του μιλλετιού των Ρωμιών (Rum milleti)[331].

Η επιθυμία των Ελληνοκυπρίων για τις συνταγματικές αλλαγές συνδέεται και με την απήχηση του σχεδίου Ακρίτας[332]. Πρόκειται για ένα απόρρητο κείμενο, δημιούργημα του Πολύκαρπου Γεωρκάτζη, το οποίο βλέπει το φως της δημοσιότητας στη «φιλογριβική» και «αντιμακαριακή» εφημερίδα «Πατρίς», το 1966[333]. Περιέχει εκτιμήσεις και ερμηνείες για την κατάσταση που επικρατεί στο νησί. Με βάση αυτό το σχέδιο, η δυσλειτουργία των Συνθηκών Ζυρίχης - Λονδίνου του 1960 θα υποβοηθούσε την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα:

> «[…] Τροποποίησις των αρνητικών στοιχείων των Συμφωνιών και παραλλήλως έμπρακτος ατόνησις των συμφωνιών εγγυήσεων και συμμαχίας. […] Ο λαός θα δυνηθή ελευθέρως να εκφράση και εφαρμόση την επιθυμίαν του. […] Εάν ελπίζωμεν να έχωμεν οιανδήποτε πιθανότητα επιτυχίας διεθνώς […] δεν δυνάμεθα […] να διακηρύττωμεν τα διάφορα στάδια του αγώνος. […] Διότι πώς είναι δυνατόν να επιδιώκη τις την τροποποίησιν αρνητικών στοιχείων, με

[331] Για το μιλλέτ, βλ. Αναγνωστοπούλου Σία, *Μικρά Ασία, 19ος αι. – 1919. Οι Ελληνορθόδοξες κοινότητες. Από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος*, Αθήνα 1998, σσ. 29 – 38.
[332] Σπύρος Παπαγεωργίου, *Τα Κρίσιμα…*, *ό.π.*, σσ. 223-227, 250-257. Επίσης, βλ. Σπύρος Παπαγεωργίου, *Από την Ζυρίχην εις τον Αττίλαν*, *ό.π*, τ. Α', σσ. 222 – 224.
[333] *Πατρίς*, 21 Απριλίου 1966.

επιχείρημα ότι η τροποποίησις είναι αναγκαία διά την λειτουργίαν του κράτους και των συμφωνιών».[334]

Επομένως, η συνταγματική τροποποίηση, η οποία εντάσσεται στη συνολική προσπάθεια για την ελληνοποίηση του κράτους, αποτελεί κατά τους Τουρκοκύπριους επιμέρους στάδιο του σχεδίου για την κατάλυση του κυπριακού κράτους και την επίτευξη του ελληνικού ιερού εθνικού οράματος, όπως το προέβλεπε το παλαιό σχέδιο «Ακρίτας»[335].

Έτσι, οι Τουρκοκύπριοι προσλαμβάνουν την τροποποίηση ως το μέγιστο πλήγμα σε βάρος των δικαιωμάτων τους. Το θέμα, όμως, είναι ότι η διεκδίκησή τους για την αποφυγή της τροποποίησης δεν είναι δημοκρατική, αν και παρουσιάζεται ως πολιτικά δίκαιη και ορθή. Αντί να εντάσσεται σε μια διαδικασία που θα εκφράζει τις αξιώσεις ενός τμήματος του κυπριακού πληθυσμού, δηλαδή των Τουρκοκυπρίων, εγγράφεται στο πλαίσιο της αλυτρωτικής-διχοτομικής ιδεολογίας και της κεμαλικής διάστασης του έθνους και του κράτους. Με βάση αυτές τις ιδεολογίες, το Σύνταγμα είναι η μοναδική κανονιστική δύναμη που επιτρέπει στην τουρκοκυπριακή ηγεσία να διερμηνεύει τη λαϊκή βούληση της κοινότητάς της. Αν αυτή η ηγεσία θέλει να επιβάλει την ισχύ της ως απόλυτη και αδιαμφισβήτητη, πρέπει να εκφράζεται ως η φωνή και το αίσθημα του έθνους. Επομένως, η πιθανότητα αλλοίωσης του Συντάγματος απειλεί πρωτίστως τον τουρκικό χαρακτήρα μέρους του λαού και του χώρου του νησιού και όχι αυτό καθαυτό το δημοκρατικό πολίτευμα στην Κύπρο.

Το γεγονός ότι η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί το απότοκο ενός ιδιόμορφου συνεταιρισμού μεταξύ της Ελλάδας και της Τουρκίας

[334] Σπύρος Παπαγεωργίου, *Τα Κρίσιμα…, ό.π.*, σσ. 252-253.
[335] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια ιστορία βίας…, ό.π.*, σσ. 442 – 461.

διακηρύσσεται έμμεσα, ακόμα και κατά τη διάρκεια της συνταγματικής κρίσης, όταν ο Αντιπρόεδρος Φαζίλ Κιουτσούκ αναφέρει τα εξής:

> «Προϋπόθεση για την ύπαρξη ευημερίας στο νησί αποτελεί η συνεργασία μεταξύ των δύο κοινοτήτων. Επικρατεί η αβεβαιότητα στους Τουρκοκύπριους λόγω των εξελίξεων με τις προτάσεις για αλλαγή των 13 άρθρων. Είναι απαραίτητο να διατηρηθεί η ελληνοτουρκική φιλία. Μόνο έτσι θα εξασφαλιστεί η διατήρηση του υπάρχοντος status quo στο νησί».[336]

Στην ουσία, η μεγάλη συνταγματική κρίση λειτουργεί ως μοχλός για την ενίσχυση της εθνικιστικής πολιτικής και στις δύο κοινότητες. Όπως έχει προαναφερθεί, οι δύο αντίπαλες εθνικές ιδεολογίες συνυπάρχουν και αλληλοτροφοδοτούνται. Με τις εξελίξεις του 1963, καταδεικνύεται για ακόμη μια φορά η αμοιβαιότητα μεταξύ του εθναρχισμού και του κεμαλισμού. Κι αυτό συμβαίνει για τον εξής λόγο:

Για τους Ελληνοκύπριους, η τροποποίηση λειτουργεί ως άλλοθι για την «αποκυπροποίηση», την ελληνοποίηση και, τελικά, την αποσύνθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Παράλληλα, για τους Τουρκοκύπριους, η πολιτική και ιδεολογική επιμονή στην αποτροπή αυτής της τροποποίησης εξυπηρετεί τον ίδιο ακριβώς στόχο, εκείνον της «αποκυπροποίησης» και άρα της τουρκοποίησης.

Από την πρώτη στιγμή που γνωστοποιήθηκε η απόφαση για τροποποίηση, στις τουρκοκυπριακές εφημερίδες φιλοξενούνται κείμενα που κάνουν λόγο ανοιχτά και απερίφραστα για Διχοτόμηση:

---

[336] *Ελευθερία*, 3 Δεκεμβρίου 1963. *Bozkurt*, 4 Δεκεμβρίου 1963 (επαναδημοσίευση την επόμενη ημέρα).

> «Ο Μακάριος είναι έτοιμος να αλλάξει το Σύνταγμα! […] Ανακύπτει το θέμα του διαχωρισμού ανάμεσα στις δύο κοινότητες […]».[337]

Ταυτόχρονα, δημοσιεύονται δηλώσεις του Μακαρίου σχετικά με τους στενούς ιστορικούς και πολιτικούς δεσμούς που συνδέουν την Κύπρο με την Ελλάδα: «Η Κύπρος, από την ιστορία, είναι ελληνικό νησί».[338] Οι κινήσεις αυτές αναπαράγονται από την ηγεσία της τουρκικής κοινότητας και αποσκοπούν στο να αναδείξουν την άποψη που έχουν οι Ελληνοκύπριοι για το ελληνικό κράτος. Τονίζοντας το γεγονός ότι η Ελλάδα αποτελεί για αυτούς το μητροπολιτικό κέντρο και το σημείο της εθνικής τους αναφοράς, παρουσιάζουν την πολιτική της διχοτόμησης ως τη μοναδική αξιόπιστη λύση που εγγυάται τη σωτηρία και τη συνέχιση της ύπαρξης των Τούρκων στην Κύπρο.

Η πιθανότητα για συνταγματικές μεταρρυθμίσεις κατόπιν συζητήσεων και συμφωνιών απαιτεί τη συναίνεση του πληθυσμού, κάτι που συνεπάγεται αυτόματα την υπονόμευση της διχοτόμησης. Έτσι, η αντίδραση εναντίον των αλλαγών τις οποίες προωθούν ο Μακάριος και η εθναρχική ηγεσία της Κύπρου, υπάγεται πρωτίστως στην υλοποίηση και την προάσπιση του διχοτομικού εθνικού σκοπού των Τουρκοκυπρίων και της Άγκυρας.

Όσο οι Ελληνοκύπριοι επιμένουν στην τροποποίηση στο πλαίσιο της αλυτρωτικής-ενωτικής πολιτικής, τόσο οι Τουρκοκύπριοι αντιδρούν και προβάλλουν τον κεμαλισμό και, ειδικά, την αλυτρωτική-διχοτομική ιδεολογία. Εξάλλου, η κινητοποίηση για δημιουργία χωριστής

---

[337] *Bozkurt*, 11 Δεκεμβρίου 1963.
[338] *Bozkurt*, 26 Οκτωβρίου 1963 και 2 Δεκεμβρίου 1963.

τουρκοκυπριακής διοίκησης μετά τα γεγονότα του 1963 συνεπάγεται την εθνικοποίηση-τουρκοποίηση μικρού ποσοστού εδαφών του νησιού και αποτελεί στην ουσία την επίσημη πρώτη της εφαρμογής της διχοτομικής πολιτικής, έστω και σε πολύ περιορισμένη έκταση.

Συνέπεια της κατάστασης αυτής είναι να υποστούν ανεπανόρθωτα πλήγματα ο λαός, το κράτος και το ίδιο το δημοκρατικό πολίτευμα. Οι κοινότητες βάλλουν κατά της ανεξαρτησίας του κοινού κράτους και υπονομεύουν την ελληνικότητα και την τουρκικότητα της άλλης πλευράς, κατά περίπτωση, έτσι όπως αυτές έχουν οριστεί στο κυπριακό πλαίσιο. Με τη συνταγματική κρίση, απειλείται εκατέρωθεν η αναγνωρισμένη διάκριση του κυπριακού πληθυσμού σε Έλληνες και Τούρκους. Ταυτόχρονα, με την ίδια κρίση, η διάκριση ενισχύεται και αργότερα παγιώνεται.

4. Η πολιτική Taksim και ο εθνικός ρόλος της Τουρκίας στην Κύπρο

Στην προσπάθεια ανάλυσης του συσχετισμού μεταξύ της διχοτομικής πολιτικής και του εθνικού ρόλου που διαδραματίζει η Τουρκία στην Κύπρο, είναι χρήσιμο να εξεταστεί η σημειολογία αυτού του ρόλου, από τη στιγμή της επίσημης ανάμειξής της τουρκικής κυβέρνησης στα γεγονότα. Σύμφωνα με το Misak-I Milli[339] του Μουσταφά Κεμάλ, το οποίο καθόριζε τα όρια και την έκταση που θα έπρεπε να έχει η Τουρκική Δημοκρατία, η Κύπρος δεν περιλαμβάνεται στις επίσημες εδαφικές διεκδικήσεις[340]. Για πρώτη φορά, η Τουρκία αναμειγνύεται διπλωματικά στην Κύπρο, όταν η Μεγάλη Βρετανία την προσκαλεί να συμμετάσχει στη Διάσκεψη του Λονδίνου το 1955. Στη συνέχεια, βέβαια, οι διαπραγματεύσεις οδήγησαν στη γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η εμπλοκή της Τουρκίας, επομένως, είναι εξίσου σημαντική για την ελληνοκυπριακή και την τουρκοκυπριακή πλευρά, καθώς και για την Ελλάδα. Με την κίνηση αυτή, παρατηρείται ότι η Άγκυρα στρέφεται προς μια περιοχή για την οποία δεν είχε εκφράσει στο πρώτο μισό του 20ού αιώνα εδαφική αξίωση. Πρόκειται, στην ουσία, για την εφαρμογή μιας εξωτερικής πολιτικής που επενδύεται με την ιδέα του «αλυτρωτικού

[339] Patrick Kinross, *Atatürk…, ό.π.* Επίσης βλ. Paul Dumont, *Mustafa Kemal Invente la Turquie Moderne*, Complexe, Paris 1999.

[340] Παρόλα αυτά, οι Τουρκοκύπριοι συνεχίζουν να θεωρούνται ως τμήμα των «έξω Τούρκων» (dış Türkler) από τους ακραίους εθνικιστές-παντουρανιστές και, γενικά, το παρακράτος. Ενδεικτικά αναφέρω ως κύριο εκφραστή της συγκεκριμένης ιδεολογίας και υπέρμαχο της τουρκικότητας της Κύπρου τον Alparslan Türkeş. Βλ. Alparslan Türkeş, *Dış Politikamiz ve Kıbrıs (Η εξωτερική μας πολιτική και η Κύπρος)*, İstanbul 1975, σ. 155.

εθνικισμού», ιδέα η οποία είχε απορριφθεί από τον ίδιο τον Κεμάλ[341]. Έτσι, παρατηρείται το εξής παράδοξο: η ίδια χώρα η οποία - τουλάχιστον σε επίπεδο δομής και λειτουργίας - βασίζεται στην κεμαλική αντίληψη, ταυτοχρόνως παρεκκλίνει από αυτήν, με τη στάση της στο θέμα της Κύπρου.

Η διχοτομική πολιτική – όπως αντίστοιχα και η πολιτική της Ένωσης - μετεγγράφει στο κυπριακό ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο τα διάφορα προβλήματα που ταλανίζουν τις σχέσεις Ελλάδας και Τουρκίας. Στοχεύει, όπως έχει προαναφερθεί, στον εκτουρκισμό μέρους του κυπριακού χώρου και του κυπριακού λαού και, επομένως, νομιμοποιεί την επέμβαση της Τουρκίας στις εξελίξεις που διαδραματίζονται στην Κύπρο. Με αυτήν την έννοια, η Διχοτόμηση καθιστά την ίδια την Τουρκία ενεργό και συνυπεύθυνο «παίκτη». Τούτο είναι ιδιαίτερα ευδιάκριτο, ακόμα και από τις πρώτες ημέρες ζωής της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ενδεικτικώς αναφέρεται η δήλωση του Προέδρου της τουρκοκυπριακής κοινοτικής συνέλευσης Ραούφ Ντενκτάς ότι ο τουρκικός στρατός έχει το δικαίωμα επέμβασης προκειμένου να υπερασπιστεί την ασφάλεια, καθώς και τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων:

> «Απάντηση Ντενκτάς στον Κυπριανού: Ο τουρκικός στρατός δικαιούται να επέμβει για την ασφάλειά μας»[342].

---

[341] Με την πτώση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, καταρρέει και η αλυτρωτική ιδεολογία του παντουρανισμού (ή αλλιώς παντουρκισμού), η οποία αποτελούσε την επίσημη κρατική ιδεολογία, κυρίως μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους. Όπως προαναφέρθηκε, ως παντουρανισμός ορίζεται η τάση προς την αναγέννηση της υποτιθέμενης τουρκικής παράδοσης. Στηρίζεται στην ιδέα της κοινής πολιτιστικής, γλωσσικής και ιστορικής κληρονομιάς των κατοίκων της Ανατολίας και της Κεντρικής Ασίας. Στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, πολλοί εκπρόσωποί του έκαναν λόγο για πολιτική ένωση όλων των τουρκόφωνων πληθυσμών σε μια «μυθική» χώρα στο μέσο της Ασίας, το Τουράν.

[342] "Türk ordusunun güvenliğimiz için müdahale hakkı vardır" (ο τουρκικός στρατός έχει το δικαίωμα της επέμβασης για την ασφάλεια και τα δικαιώματά μας), *Nacak*, 25 Νοεμβρίου 1960.

Η δήλωση αυτή έγινε μετά από συνέντευξη του Υπουργού Εξωτερικών Σπύρου Κυπριανού στην αθηναϊκή εφημερίδα «Βραδινή». Ο Κυπριανού είχε τονίσει ότι οι ελληνικές και οι τουρκικές δυνάμεις που είναι εγκατεστημένες στο νησί δεν έχουν το δικαίωμα επέμβασης, όταν ξεσπούν αναταραχές και συμπλοκές ή όταν κινδυνεύει η εφαρμογή του Συντάγματος.

Η προσπάθεια για διαχωρισμό, μέσω της εθνικής αναγνώρισης του τουρκικού πληθυσμού του νησιού κατά τα κεμαλικά πρότυπα, έχει ως αποτέλεσμα την καλλιέργεια της εθνικής τουρκικής ταυτότητας[343] σε υπέρμετρο βαθμό, γεγονός που επίσης πιστοποιεί τον εθνικό ρόλο της Τουρκίας στην περιοχή. Με άλλα λόγια, η από την τουρκική και τουρκοκυπριακή ηγεσία προβολή της τουρκικής καταγωγής των Τουρκοκυπρίων και η ταυτόχρονη υποβάθμιση της κυπριακότητάς τους, εξυπηρετούν την κεμαλική, αλυτρωτική διχοτομική πολιτική. Συνεπώς, η Τουρκία αναδεικνύεται σε εγγυητή και θεματοφύλακα των κεκτημένων της τουρκικής κοινότητας του νησιού:

> «Η Μητέρα Πατρίδα μας, για μια ακόμη φορά προειδοποιεί. Η Τουρκία δεν μπορεί να αφήσει τους Τουρκοκύπριους στα χέρια των Ελληνοκυπρίων. Οι Ελληνοκύπριοι διαχειριστές, ό,τι κι αν κάνουν, δεν θα μπορέσουν να ξεφύγουν από τις ευθύνες τους για την εκτός δικαίου συμπεριφορά τους».[344]

Η παρεμπόδιση της καλλιέργειας συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων, η οποία θα διαμόρφωνε το κοινό κυπριακό συμφέρον,

---

[343] Η τουρκική εθνική ταυτότητα αναπτύσσεται αποκλειστικά ως έκφραση αντίδρασης και αντίθεσης στους Ελληνοκυπρίους. Εκείνος που αυτοπροσδιοριζόταν «Τούρκος», το έκανε για να απορρίψει τον «Έλληνα». Βλ. Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, «Υπό την ψευδαίσθηση του Έθνους», Νίκος Περιστιάνης, Γιώργος Τσαγγαράς (επ.), *Ανατομία μιας μεταμόρφωσης, Η Κύπρος μετά το 1974*, Λευκωσία 1995, σ. 409.

[344] *Akın*, 18 Δεκεμβρίου 1963.

παρουσιάζει την Τουρκία στα μάτια των Τουρκοκυπρίων ως το απόλυτο εθνικό κέντρο, που καθορίζει τις εξελίξεις, κατ' αντιστοιχία με τη σχέση Ελληνοκυπρίων και ελληνικού κράτους.

Για να προτάξει τον εθνικό ρόλο της Τουρκίας και να αγγίξει το λαϊκό αίσθημα, η τουρκοκυπριακή ελίτ χρησιμοποιεί συγκεκριμένο πολιτικό λόγο, ο οποίος αποτυπώνεται καθημερινά στις εφημερίδες. Αντιπροσωπευτική της εθνικής, αλυτρωτικής διχοτομικής πολιτικής είναι η εκτενής αναφορά στην επέτειο ίδρυσης της Τουρκικής Δημοκρατίας, την ίδια στιγμή που η Κυπριακή Δημοκρατία μετρά λίγες μέρες ζωής. Ποιήματα αφιερωμένα στον «αθάνατο Ατατούρκ», φωτογραφίες του ιδίου, επενδυμένες με τα εθνικά τουρκικά χρώματα (κόκκινο και λευκό) και με φόντο την ημισέληνο, κυριαρχούν σε όλα τα πρωτοσέλιδα των τουρκοκυπριακών εντύπων:

> «Το μεγαλύτερο έργο του αθάνατου Ατατούρκ έγινε 37 ετών. Γιορτάζουμε τη γιορτή της Δημοκρατίας με νέα πίστη. […] Σήμερα, στη Λευκωσία, θα λάβει χώρα λαμπρή τελετή».[345]

Και:

> «Σήμερα η 37η επέτειος της Δημοκρατίας. […] Όπως συμβαίνει στη Μητέρα Πατρίδα, έτσι κι εδώ άρχισαν από χθες το μεσημέρι οι εορτασμοί για την επέτειο της Δημοκρατίας. Για το λόγο αυτό, οι λέσχες, τα ιδρύματα και οι οργανισμοί στολίστηκαν με την ένδοξη σημαία μας».[346]

[345] *Bozkurt*, 29 Οκτωβρίου 1960.
[346] *Halkın Sesi*, 29 Οκτωβρίου 1960.

Επιπλέον, σε παρόμοιο μήκος κύματος κινούνται τα δημοσιεύματα που αναφέρονται στις εκδηλώσεις για την επέτειο του θανάτου του Κεμάλ:

> «Σε κάθε πλευρά του νησιού θυμηθήκαμε με σεβασμό τον Άγιο Ατατούρκ. Χθες το πρωί, στην τελετή μνήμης που έγινε στη Λευκωσία, πραγματοποιήθηκε κατάθεση στεφάνων στην προτομή του».[347]

Την ίδια ημέρα, στο πρωτοσέλιδο της Nacak υπάρχει η προτομή του ιδρυτή της σύγχρονης Τουρκίας, με τη ρήση του «Οι ιδέες, με όπλα και τουφέκια, με βία και δύναμη, δεν μπορούν ποτέ να πεθάνουν»[348].

Αυτή η χρήση όρων και συμβόλων του τουρκικού εθνικισμού απονομιμοποιεί και ακυρώνει κάθε προσπάθεια προσέγγισης με την άλλη κοινότητα και, πάνω απ' όλα, επιβεβαιώνει την τουρκική άποψη ότι το κυπριακό κράτος αποτελεί στάδιο μετάβασης στην εθνική ολοκλήρωση.

Η ατμόσφαιρα βαραίνει ιδιαίτερα το 1963, εξαιτίας των προτάσεων Μακαρίου για την τροποποίηση του Συντάγματος. Η κατάσταση φαίνεται να αντιμετωπίζεται από την τουρκοκυπριακή ηγεσία ως πρόσφορη για την επιτάχυνση και την διευκόλυνση της Διχοτόμησης. Για το σκοπό αυτό, στο όνομα της προστασίας των δικαιωμάτων της κοινότητας, όπως αυτά αποτυπώνονται στο Σύνταγμα (το οποίο έχει αποδεχθεί και η «μητέρα Τουρκία»), ενισχύεται ο «μητρικός» και καθοριστικός ρόλος της Τουρκίας. Ο Τούρκος βουλευτής Reşat Özarda, τον Οκτώβριο του 1963, με αφορμή τα 13 σημεία, προειδοποιεί:

> «Σε περίπτωση αλλαγών στο Σύνταγμα και τις Συμφωνίες […] επειδή μας συνδέουν δεσμοί ιστορικοί, πολιτικοί και

[347] "Aziz Atatürk Adanın Her Tarafında Tazimle Anıldı", *Bozkurt*, 11 Νοεμβρίου 1960.
[348] *Nacak*, 11 Νοεμβρίου 1960.

> στρατιωτικοί με το νησί, είναι ΧΡΕΟΣ μας να ΠΡΟΧΩΡΗΣΟΥΜΕ ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗΣ».[349]

Η λογική του Taksim ενισχύει το ρόλο της Τουρκίας όχι μόνο σε πολιτικό αλλά και σε στρατιωτικό επίπεδο. Προς αυτή την κατεύθυνση συντείνει και η δομή του σύγχρονου τουρκικού κράτους. Ο κεμαλισμός αποτελεί την κυρίαρχη κρατική ιδεολογία, γεγονός που συνεπάγεται την αναβαθμισμένη θέση του στρατού στην τουρκική κοινωνία[350]. Με αφορμή τη Διχοτόμηση, ο τουρκικός στρατός παρουσιάζεται ως η δύναμη πρόληψης και καταστολής οποιασδήποτε απειλής των Ελληνοκυπρίων. Έτσι, κατά τρόπο αυτόματο, οι περισσότερες αντιδράσεις και δημόσιες δηλώσεις των επικεφαλής των Τουρκοκυπρίων στηρίζονται στην ισχύ του τουρκικού στρατού και στη δυνατότητά του να επέμβει άμεσα, αν και όποτε αυτό χρειαστεί. «Όσο οι Τούρκοι στρατιώτες βρίσκονται στο νησί, οι Ελληνοκύπριοι δε μπορούν να σας αγγίξουν καθόλου», διαμηνύει ο Ντενκτάς στους Τουρκοκύπριους στα τέλη του 1963, δήλωση που αναπαράγεται στον καθημερινό τουρκοκυπριακό Τύπο[351]. Στο ίδιο μήκος κύματος κινούνται και οι Τούρκοι πολιτικοί που δηλώνουν αποφασισμένοι να προστατέψουν την κοινότητα:

> «Ο Ινονού είπε ότι «είμαστε αποφασισμένοι (σ.σ. να δράσουμε) για την Κύπρο», μετά από τη συνάντησή του με τον απεσταλμένο του Αμερικανού Υπουργού Εξωτερικών για τη Μέση Ανατολή και τη Νότια Ασία Φίλιπς Τάλμποτ»[352].

---

[349] *Halkın Sesi*, 4 Οκτωβρίου 1963.

[350] Γενικότερα για τη θέση του στρατού στην τουρκική πραγματικότητα βλ. Αχμέτ Ινσέλ, Αλί Μπαϊράμογλου, *Ο Τουρκικός Στρατός, Ένα πολιτικό κόμμα, μια κοινωνική τάξη*, Αθήνα 2007.

[351] *Halkın Sesi*, 23 Οκτωβρίου 1963.

[352] Ό.π.

Το Κυπριακό αποτελεί, επομένως, για την Τουρκία ένα πρόβλημα εθνικό, με διττή υφή: πολιτική και στρατιωτική. Η πολιτική του Taksim είναι εκείνη που λειτουργεί ως αφορμή για την ανανέωση του τουρκικού ρόλου στην Κύπρο, τόσο στην περίοδο που αναλύεται στην ανά χείρας διατριβή όσο και διαχρονικά. Με άξονα δράσης τον αλυτρωτικό διαχωρισμό, προωθείται η εθνικοποίηση τμήματος του κυπριακού κράτους, προκειμένου να διαφυλαχθούν στο ακέραιο τα δίκαια της κοινότητας. Χωρίς αμφιβολία, αυτή η αξίωση χαρακτηρίζεται πυρηνικά δημοκρατική και απολύτως αναμενόμενη. Όμως το πρόβλημα εντοπίζεται αλλού: αν και είναι αξίωση λογική, διεκδικείται με τρόπο παράλογο. Δηλαδή, διεκδικείται με τη μορφή της υπονόμευσης της κυπριακότητας των Τουρκοκυπρίων και του εκθειασμού της «μητρικής χώρας». Κι αυτός ο εκθειασμός στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι απολύτως αρνητικός, καθώς γίνεται με σκοπό την υποβάθμιση της τουρκοκυπριακής – άρα και της κυπριακής – καταγωγής των Τουρκοκυπρίων.

Ιδανικό της κεμαλικής Τουρκίας είναι η διαμόρφωση μιας ευρύτερης κοινωνίας εθνικά ομογενοποιημένης, και καθοδηγούμενης από την ελίτ, στο περίγραμμα των αρχών του κεμαλισμού. Την περίοδο 1959-1963 κάτι ανάλογο επιχειρείται να γίνει και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα.

Επομένως, η ιδέα της Διχοτόμησης είναι εκείνη που νομιμοποιεί και αναβαθμίζει τον εθνικό ρόλο της Τουρκίας στο νησί, μέσα από την προσπάθεια «αποκυπροποίησης» και εκτουρκισμού της κοινότητας. Έτσι, διευκολύνεται η δράση του τουρκικού στρατού και προάγεται ο ρόλος του, επειδή ακριβώς είναι το εργαλείο που χρησιμοποιείται προκειμένου να υλοποιηθεί η ιδέα του διαχωρισμού.

Εδώ, ο ακραίος εθνικισμός βρίσκει πρόσφορο έδαφος. Με αφορμή τις συνταγματικές τροποποιήσεις, το Νοέμβριο του 1963, τίθεται σε εφαρμογή

το σχέδιο για την υλοποίηση της «Τουρκικής Δημοκρατίας της Κύπρου»[353], δηλαδή για την εφαρμογή της πολιτικής Taksim. Το σχέδιο φαίνεται ότι προβλέπει την ανάδειξη του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας σε Πρόεδρο της νέας Τουρκικής Δημοκρατίας της Κύπρου. Το Σύνταγμα θα παραμείνει σε ισχύ και το νέο κράτος θα αναγνωριστεί αυτομάτως από την Άγκυρα. Οι Τουρκοκύπριοι βουλευτές και τα μέλη της κοινοτικής συνέλευσης θα αποτελέσουν τους βουλευτές του νέου κοινοβουλίου και, στο τέλος, όλοι οι τουρκικοί πληθυσμοί του νησιού θα πρέπει να συγκεντρωθούν σε μία γεωγραφική περιοχή για να αμυνθούν[354].

Με αυτό το σχέδιο, η διχοτομική πολιτική από θεωρία θα γινόταν πράξη και ο ρόλος της Τουρκίας στο νησί θα παγιωνόταν μέσα από δύο πράγματα: την ουσιαστική κατάλυση του συνεταιρικού κράτους και την ταυτόχρονη δημιουργία μιας κρατικά και εθνικά τουρκοποιημένης διακριτής οντότητας στην Κύπρο. Στην ουσία, η τουρκοκυπριακή κοινότητα θα αποξενωνόταν από τον κυπριακό της χαρακτήρα. Δηλαδή, το 1963, η Κύπρος εισέρχεται στο κύριο στάδιο της εφαρμογής της πολιτικής Taksim. Το συγκεκριμένο σχέδιο παίρνει σάρκα και οστά και ουσιαστικά υλοποιείται το 1974 με την τουρκική εισβολή.

[353] *Bozkurt*, 13 Νοεμβρίου 1963.
[354] Σπύρου Παπαγεωργίου, *Τα Κρίσιμα…, ό.π.*, σσ. 272 – 273.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στον έτσι κι αλλιώς περιορισμένο χώρο της Κύπρου, οι παντός είδους εθνικισμοί παρήγαγαν πολύ περισσότερη ιστορία απ' όση ίσως μπορεί να διαχειριστεί αυτός ο χώρος. Στην περίοδο που εξετάστηκε στην παρούσα εργασία, ο πολιτικός λόγος των Κυπρίων – Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων – δεν είναι ενιαίος. Αντιθέτως, η κάθε κοινότητα διατυπώνει έναν πολιτικό λόγο συχνά εθνικιστικό, με διαφορετική ένταση, ανάλογα με τη χρονική στιγμή και τη σειρά των γεγονότων. Στην ουσία, ο ελληνοκυπριακός και ο τουρκοκυπριακός πολιτικός λόγος αποτελεί την πλατφόρμα έκφρασης των **ασυμβίβαστων και στην ουσία εθνικιστικών πόθων της κάθε κοινότητας**.

Ο **ρόλος του Τύπου**, τόσο του ελληνοκυπριακού όσο και του τουρκοκυπριακού, είναι καθοριστικός, κυρίως διότι προσφέρει το δημόσιο βήμα διατύπωσης του ξεχωριστού πολιτικού λόγου των κοινοτήτων. Εκείνο που κάνει το ρόλο του ακόμα πιο σημαντικό, είναι ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζονται τα γεγονότα που αφορούν ή έχουν αντίκτυπο και στην άλλη κοινότητα. Όπως έχει ήδη αναδειχθεί στο παρόν κείμενο, ένα συμβάν που παρουσιάζεται από τις εφημερίδες μιας κοινότητας, αναπαράγεται την επόμενη ημέρα στα έντυπα της άλλης, φορτισμένο και φωτισμένο υπό το πρίσμα του «άλλου», του «εχθρού». Μάλιστα, συχνά οι πολιτικές ελίτ εργαλειοποιούν τα γεγονότα για να δώσουν υπόσταση στις θέσεις που διατυπώνουν, ιδίως όταν οι τελευταίες είναι αντίθετες με την

ιδέα της καλλιέργειας του κοινού συμφέροντος. Και, φυσικά, στις περισσότερες περιπτώσεις, το ίδιο το συμβάν «επιστρέφει» εκ νέου στα πρωτοσέλιδα από τα οποία ξεκίνησε, έχοντας επενδυθεί τις περισσότερες φορές με διπλό φορτίο εθνικισμού. Με τον τρόπο αυτό, ο πολιτικός λόγος των ελίτ των δύο κοινοτήτων μετατρέπεται σε φορέα ενεργοποίησης των πιο εθνικιστικών αντανακλαστικών των ίδιων των κοινοτήτων.

Πάντως, **οι εθνικισμοί στην Κύπρο δεν διαμορφώθηκαν μόνο από ενδημικούς παράγοντες**. Σαφώς, οι διακριτοί εθνικοί πόθοι των δύο κοινοτήτων διαμόρφωσαν καθοριστικά την εθνικιστική πολιτική τους, η οποία αναπτύχθηκε στη βάση ενός ανταγωνισμού για το ποιος τελικά θα επικρατήσει στο νησί. Όμως, οι κοινοτικοί εθνικισμοί λειτουργούν εδώ και ως αντανακλάσεις των εθνικισμών των δύο Μητέρων Πατρίδων. Άλλωστε, από εκεί ξεκίνησαν. Όπως έχει ήδη αναδειχθεί ανωτέρω, οι κοινότητες της Κύπρου αναπαράγουν πολλές φορές το συγκρουσιακό πλαίσιο Ελλάδας και Τουρκίας, αναπαράγουν την προαιώνια αντιπαλότητα και καθιστούν την Κύπρο μικρογραφία των ελληνοτουρκικών διενέξεων. Βεβαίως, σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των εθνικισμών διαδραματίζει και η βρετανική αποικιακή διοίκηση. Αρχικά, επιχειρεί να τιθασεύσει τα εθνικιστικά κινήματα στις δύο κοινότητες, για να διατηρήσει την τάξη στο νησί. Στη συνέχεια, η πιο σκληρή διακυβέρνηση της αποικιακής ελίτ εξελίσσεται με τη σειρά της σε αιτία εκδήλωσης των εθνικισμών, μέσω της δραστηριοποίησης των αντιαποικιακών κινημάτων. Έτσι, τη δεκαετία του ’50, οι εθνικισμοί στο νησί αποκτούν κυπριακά χαρακτηριστικά.

Ο ελληνοκυπριακός εθνικισμός εδράζεται στη θεωρία της υπερτερούσας πληθυσμιακής πλειοψηφίας και στη μακραίωνη παρουσία του ελληνικού στοιχείου στο νησί. Η έμφαση στην ελληνική ταυτότητα του μεγαλύτερου μέρους του πληθυσμού έχει προσθέσει αίγλη στους

υπηκόους της αποικιοκρατικής διοίκησης[355]. Εκτός αυτού, έχει προηγηθεί, το 1821, η επανάσταση για την ελληνική ανεξαρτησία με στόχο την απόσχιση από την Οθωμανική Αυτοκρατορία. Επομένως, το ελληνικό έθνος, στο οποίο εντάσσονται και οι Ελληνοκύπριοι σύμφωνα με το αφήγημα του ελληνικού εθνικισμού, έχει ήδη καθορισμένα γνωρίσματα και διακριτά χαρακτηριστικά (επί ενάμιση αιώνα), όταν στην Κύπρο φαίνεται να παραμερίζεται η προοπτική της Ένωσης και να έρχεται η ώρα των συζητήσεων για την ανάδυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο τουρκοκυπριακός εθνικισμός αποτελεί τη μετεξέλιξη της εθνοθρησκευτικής ταυτότητας των μουσουλμάνων τουρκόφωνων Οθωμανών υπηκόων. Στην ουσία, αποτελεί μέρος του τουρκικού εθνικισμού, ο οποίος σχηματοποιείται κυρίως με την Επανάσταση των Νεότουρκων το 1908[356], και περικλείει – εκτός του γνωρίσματος της μουσουλμανικής θρησκείας – τα στοιχεία της τουρκικότητας. Αυτή καθαυτή η τουρκικότητα ρυθμίζει το περιεχόμενο του τουρκικού εθνικισμού. Να σημειωθεί ότι στη διάρκεια του νεοτουρκικού κινήματος εναντίον του σουλτάνου, στις αρχές του 20ού αιώνα, η Κύπρος δεν αποτελεί τμήμα του οθωμανικού κράτους, αφού ήδη πριν από τρεις δεκαετίες η διοίκηση του νησιού είχε παραχωρηθεί στους Βρετανούς. Έτσι, οι ιδέες των Νεότουρκων βρίσκουν ευκολότερα γόνιμο έδαφος και οι Κύπριοι μουσουλμάνοι της αποικιακής κτήσης αρχίζουν να αυτοπροσδιορίζονται πρωτίστως ως Τούρκοι της Κύπρου[357]. Αξιοσημείωτη

---

[355] Μάλιστα, ενώ στην Ελλάδα η θεωρία της Μεγάλης Ιδέας υποχωρεί μετά την Μικρασιατική Καταστροφή, ο αλυτρωτισμός στην Κύπρο ενισχύεται με αποκορύφωμα την εξέγερση του 1931. Βλ. Αλέξης Ηρακλείδης, *Το Κυπριακό: Σύγκρουση…, ό.π.*, Αθήνα 2002, σ. 206 και 213.

[356] Για το κίνημα των Νεοτούρκων, βλ. Bernard Lewis, *The Emergence…, ό.π.*, Oxford 1961, M. Şükrü Hanioğlu, *Preparation for a Revolution: The Young Turks, 1902–1908,* Oxford 2001, Ahmad Feroz, *The Young Turks*, Oxford 1969, Ahmad Feroz, *The Making of Modern Turkey*, London 1993.

[357] Altay Nevzat, Mete Hatay, "Politics, Society and the Decline of Islam in Cyprus: From the Ottoman Era to the Twenty-First Century", *Middle Eastern Studies,* vol. 45/6, Famagusta 2000, σ. 919.

απήχηση έχουν στους Τουρκοκύπριους και οι μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ[358]: η κοινότητα τις ενστερνίζεται ευκολότερα εξαιτίας της βρετανικής αποικιακής διοίκησης που έχει εκσυγχρονίσει το δημόσιο βίο του νησιού.

Στις απαρχές της Τουρκικής Δημοκρατίας, ο Ατατούρκ πρεσβεύει ότι η ισχυρή εθνική συνείδηση αποτελεί πυλώνα του εθνικισμού: «τα έθνη που αγνοούν την εθνική τους ταυτότητα αποτελούν λεία για τα άλλα έθνη»[359], σύμφωνα με τα λόγια του. Σταδιακά, η τουρκοκυπριακή πολιτική ελίτ χτίζει το λόγο της γύρω από τις ιδέες του κεμαλισμού, στο πλαίσιο της «ιστορικής συνέχειας του κεμαλικού τουρκικού έθνους με το οθωμανικό παρελθόν»[360]. Έτσι, οι Τουρκοκύπριοι, καθώς ζουν σε πρώην έδαφος της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, υιοθετούν τον κεμαλικό εθνικισμό στο όνομα του μεγάλου τουρκικού έθνους. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ρήση του Ατατούρκ που αναγράφεται στον κατεχόμενο Πενταδάκτυλο εκφράζει ίσως και την πλήρη ενσωμάτωση της κοινότητας στο τουρκικό έθνος: **Ne Mutlu Türküm Diyene – Τι ευτυχία να αναφωνείς «είμαι Τούρκος».**

Λίγο αργότερα, μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, στην εποχή του Ψυχρού Πολέμου, οι εθνικισμοί στην Κύπρο αναπτύσσονται στη βάση δύο πραγμάτων: στο χαρακτηρισμό του «άλλου» ως εχθρού που αντιπαλεύει τους διακαείς πόθους της απέναντι κοινότητας και στην αντίδραση που έρχεται ως αποτέλεσμα της δράσης του «άλλου». Δηλαδή, στο ψυχροπολεμικό κλίμα, ο εθνικισμός των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων αναπτύσσεται στην αμφίδρομη γραμμή «δράση – αντίδραση».

---

[358] Paschalis Kitromilides, "The Dialectic of Intolerance…", ό.π., New York 1979, σσ. 25 – 26.
[359] Nuran Tezcan (ed.), *Atatürk'ün Yazdığı Yurttaşlık Bilgileri (Η Αγωγή του Πολίτη που έγραψε ο Ατατούρκ)*, İstanbul 1997, σ. 26.
[360] Σία Αναγνωστοπούλου, *Τουρκικός Εκσυγχρονισμός…, ό.π.*, Αθήνα 2004, σ. 181.

Λίγο πριν την υπογραφή των Συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου, η τουρκοκυπριακή ηγεσία ενσωματώνει στον πολιτικό της λόγο τη θεωρία ότι είναι αδύνατη η ειρηνική συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων. Μάλιστα, ο Φαζίλ Κιουτσούκ κάνει λόγο σε ομιλίες του για «διαπραχθείσες» και «επικείμενες» δολοφονίες Τουρκοκυπρίων[361]. Η ατμόσφαιρα βαραίνει και όλα αυτά ανοίγουν το δρόμο για τα θλιβερά γεγονότα των Σεπτεμβριανών του 1955[362].

Ταυτόχρονα, στην άλλη πλευρά, η Εκκλησία διαδραματίζει έναν διακριτό ρόλο. Στο πρόσωπο του Μακάριου, διερμηνεύει τα πολιτικά αιτήματα της ελληνοκυπριακής κοινότητας και διατυπώνει τις διεκδικήσεις της[363]. Πριν την Ανεξαρτησία, η Εθναρχία είναι φορέας αντιαποικιοκρατικής και απελευθερωτικής πολιτικής, πάντοτε στο πλαίσιο του εθνικισμού[364]. Στη συνέχεια, από παράγοντας αλυτρωτισμού, αλλάζει και τίθεται επικεφαλής του νέου ανεξάρτητου κράτους. Έτσι, η ιστορική συγκυρία την καθιστά αυτομάτως φορέα εκδημοκρατισμού της κυπριακής κοινωνίας στο σύνολό της.

Έχουν περάσει περισσότερα από εξήντα χρόνια από τη γέννηση του σύγχρονου κυπριακού κράτους. Η ανάδειξη μιας ενιαίας και ανεξάρτητης Κύπρου, ως προϊόντος του μεγάλου συμβιβασμού ανάμεσα στις δύο κοινότητες και τις δύο Μητέρες Πατρίδες, με αυτοτελή διεθνή

---

[361] Νιαζί Κιζιλγιουρέκ, *Μια Ιστορία Βίας και Μνησικακίας…*, *ό.π.*, τ. 2, Λευκωσία 2019, σ. 863.

[362] Για το πογκρόμ της 6ης Σεπτεμβρίου 1955, βλ. Σπύρος Βρυώνης, *Ο μηχανισμός της καταστροφής, Το τουρκικό πογκρόμ της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955 και ο αφανισμός της ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης*, Αθήνα 2007. Επίσης, βλ. Alexis Alexandris, *The Greek Minority of Istanbul and Greek – Turkish Relations, 1918 – 1974*, Athens 1983.

[363] Για αυτό το σημαντικό ζήτημα, βλ. Anagnostopoulou Sia, "Makarios III, 1950 – 77: Creating the Ethnarchic State", ό.π., Cambridge 2013, σσ. 240 – 292 και Σία Αναγνωστοπούλου, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960…, ό.π., Αθήνα 1999, σσ. 198 -227.

[364] Σία Αναγνωστοπούλου, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960…, ό.π., Αθήνα 1999, σ. 212.

προσωπικότητα και υπόσταση, αποτελεί χωρίς αμφιβολία το μεγαλύτερο ιστορικό επίτευγμα στον κυπριακό χώρο. Στην ουσία, οι εξελίξεις της περιόδου 1959 – 1960 σηματοδοτούν την ανάκτηση της πολιτειακής ταυτότητας της Κύπρου, καθώς και της υπόστασής της, η οποία είχε χαθεί μετά την πτώση του κυπριακού μεσαιωνικού βασιλείου και τη μετάπτωση του νησιού σε απλή επαρχία τριών αυτοκρατοριών: της βενετικής, της οθωμανικής και, αργότερα, της βρετανικής.

Στη διατριβή αυτή έγινε μια προσπάθεια να αναλυθεί η περίοδος 1959 – 1963, δηλαδή η δύσκολη πορεία της απαρχής του κυπριακού κράτους, που ιδρύθηκε παρά την επιθυμία σημαντικού τμήματος των δύο κοινοτήτων για Ένωση και Διχοτόμηση, αντιστοίχως. Κι αυτή η πρώτη περίοδος του κυπριακού κράτους ολοκληρώνεται ουσιαστικά το 1963, όταν επέρχεται η μερική κατάλυση του δικοινοτικού χαρακτήρα αυτού του κράτους και η de facto είσοδος του κυπριακού χώρου στη φάση της Διχοτόμησης. Αυτή η σύντομη, δύσκολη και ταυτόχρονα πολύπλοκη περίοδος είναι κομβικής σημασίας για την κατανόηση τόσο των εξελίξεων στα πρώτα χρόνια ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και των εξελίξεων που θα ακολουθήσουν και θα διαμορφώσουν το Κυπριακό πρόβλημα.

Έτσι, λοιπόν, **η στροφή στην Ανεξαρτησία, η οποία μένει και ημιτελής, την περίοδο 1958 – 1960 δεν έρχεται ως αποτέλεσμα πρωτίστως της λαϊκής θέλησης των κατοίκων της Κύπρου**, ούτε ως αποτέλεσμα κυπριακών - και μόνο - εσωτερικών διεργασιών. Έρχεται ως προϊόν διαπραγματεύσεων όπου πρωτοστατούν οι Μητέρες Πατρίδες και, φυσικά, η αποικιοκρατική Μεγάλη Βρετανία. Στόχος της Ανεξαρτησίας είναι η εξασφάλιση της ειρήνης στην μετα-αποικιακή Κύπρο και η δημιουργία καλού κλίματος στις δύσκολες και έτσι κι αλλιώς επιβαρυμένες σχέσεις μεταξύ Αθήνας και Άγκυρας. Επιπροσθέτως, στόχος της

Ανεξαρτησίας φαίνεται να ήταν η επίτευξη ενός συμβιβασμού μεταξύ των μεγάλων πρωταγωνιστών του Ψυχρού Πολέμου.

Παρ' όλα αυτά, η όποια βελτίωση που είχε προκαλέσει στις ελληνοτουρκικές σχέσεις η σύναψη των Συμφωνιών Ζυρίχης – Λονδίνου δεν ήταν αρκετή για να βελτιωθούν ουσιαστικά οι σχέσεις των δύο χωρών και να αποκτήσουν θετικό πρόσημο. Ο Αβέρωφ, άλλωστε, αναφέρει ότι η ανεξαρτησία μπορούσε να λειτουργήσει ευεργετικά για «όλα τα τμήματα του Ελληνισμού και τον κορμό της Ελλάδος»[365]. Όμως, δεν λειτούργησε με τον τρόπο αυτό, για λόγους που δεν αποτελούν αντικείμενο μελέτης και ανάλυσης της παρούσας εργασίας.

Επιπλέον, **η Κυπριακή Δημοκρατία ιδρύθηκε εξ υπαρχής σε καθεστώς αυτοϋπονόμευσης**. Στην μεν ελληνοκυπριακή κοινότητα, ο ένοπλος αγώνας της ΕΟΚΑ κληροδοτεί έναν νομιμοποιημένο ελληνικό αλυτρωτισμό για μεγάλη μερίδα των Ελληνοκυπρίων. Στη δε τουρκοκυπριακή, αρχικώς η οργάνωση Volkan και μετέπειτα η ΤΜΤ, ως ο κύριος φορέας δράσης της τουρκοκυπριακής εθνικιστικής παράταξης, οργανώνονται και σταδιακά δραστηριοποιούνται ως αντίπαλες της ΕΟΚΑ, δηλαδή ως οι αντίπαλες εθνικιστικές οργανώσεις που λειτουργούν ως εκφραστές των τουρκοκυπριακών κοινοτικών πόθων. Ουσιαστικά, λοιπόν, ακόμα και αρκετό καιρό μετά την υπογραφή της Ανεξαρτησίας και την οικειοθελή αποδοχή του κοινού Συντάγματος, κυριαρχούν επί μακρόν τα αντιτιθέμενα συνθήματα «Ένωση και μόνο Ένωση» και «Ή Διχοτόμηση ή Θάνατος». Στο μεταξύ, η αντιπαλότητα ανάμεσα στα κοινοτικά αντιαποικιακά κινήματα και η διαρκής επίκληση των ανωτέρω εθνικιστικών συνθημάτων αποτυπώνεται καθημερινά στον Τύπο της εποχής, όπως ήδη έχει επισημανθεί στην παρούσα διατριβή.

[365] Ευάγγελος Αβέρωφ – Τοσίτσας, *Ιστορία…*, *ό.π.*, τ. Β', σ. 313.

Αυτό σημαίνει ότι **οι δύο κοινότητες της Κύπρου δεν συγκροτούν ένα πραγματικά κυπριακό αντιαποικιακό μέτωπο,** με σκοπό την απομάκρυνση του βρετανικού ζυγού. Αντιθέτως, οικοδομούν τόσο την αντιαποικιακή τους ταυτότητα όσο και την απόφαση να συμμετάσχουν στο νέο κράτος στη βάση της παρωχημένης ελληνοτουρκικής διένεξης της εποχής 1919 – 1922. Ταυτόχρονα, μέρος αυτής της αντιαποικιακής δράσης δεν πρέπει να αποκόπτεται από το πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου και την αντικομμουνιστική δραστηριότητα που αυξάνεται. Στην πράξη, όμως, εκσυγχρονίζουν την παλαιά έχθρα ανάμεσα σε Ελλάδα και Τουρκία. Γίνονται – εν πολλοίς οικειοθελώς –καθρέφτης των προβλημάτων που ταλανίζουν τις δύο Μητέρες Πατρίδες. Ο τουρκικός και ελληνικός εθνικισμός των αρχών του 20ού αιώνα διαθλώνται μέσα από έναν δυσανάλογα μεγάλο κυπριακό φακό στα τέλη της δεκαετίας του ‘50 και αποκτούν πλέον κυπριακά χαρακτηριστικά, όμως δρουν σε έναν νέο χώρο: την υπό ίδρυση ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία.

Με τον τρόπο αυτό, η λειτουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας αυτοϋπονομεύεται: η Ένωση συνεχίζει να αποτελεί την πρακτική εφαρμογή του δικαιώματος των Ελληνοκυπρίων για αυτοδιάθεση και η Διχοτόμηση συντηρείται και αποκτά ρόλο κυματοθραύστη απέναντι στον ελληνικό αλυτρωτισμό, όπως αυτός έχει αποτυπωθεί στην τουρκική ιστορική συνείδηση με την απόβαση του ελληνικού στρατού στη Σμύρνη, 40 χρόνια νωρίτερα από την περίοδο που εξετάζεται.

Αυτή η αυτοϋπονόμευση εντοπίζεται εξ αρχής και στα κείμενα των Συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου, καθώς και στο Σύνταγμα, με βάση την ανάγνωση που πραγματοποιούν οι κοινότητες. Αυτά τα κείμενα συντάσσονται με σκοπό να τις ενώσουν υπό τη νέα ενιαία διοίκηση. Θεωρητικώς, τοποθετούν τις δύο κοινότητες σε ίσες βάσεις και στοχεύουν στην ενοποίηση του κυπριακού χώρου. Στο τέλος, όμως, αδυνατούν να

θεσμοθετήσουν μια ενιαία διοικητική και λειτουργική οργάνωση του νέου κοινού κράτους, ακριβώς λόγω της διερμηνείας του περιεχομένου τους από τις δύο κοινότητες.

Βέβαια, υπάρχουν από την αρχή ορισμένες αδυναμίες. Η απουσία του όρου «λαός» και η σχεδόν καταχρηστική χρήση του όρου «κοινότητα» - τόσο σε ενικό όσο και σε πληθυντικό αριθμό – συνεπάγεται κάτι το **νομικά υπερφυσικό**: την ανάγκη του ανήκειν σε μία από τις δύο κοινότητες ως απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση των ατομικών δικαιωμάτων του κάθε πολίτη. Με άλλα λόγια, **η ένταξη σε μία κοινότητα του νησιού υπερτερεί από την ένταξη στο σύνολο των Κυπρίων πολιτών.** Δηλαδή, η ιδιότητα του Ελληνοκύπριου ή του Τουρκοκύπριου παρουσιάζεται στις θεμελιώδεις συμφωνίες ως ανώτερη από εκείνη του Κύπριου πολίτη.

Επιπροσθέτως, η θεσμοθέτηση Προέδρου και Αντιπροέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, προερχόμενων από την ελληνοκυπριακή και την τουρκοκυπριακή κοινότητα αντιστοίχως, επιβεβαιώνει την ανωτέρω ανάλυση: ότι **οι κοινότητες ανάγονται σε δομικό θεσμό για την πολιτική αναγνώριση και υπόσταση των ανώτερων πολιτειακών παραγόντων**. Στην πράξη, το πλαίσιο λειτουργίας του κράτους – το οποίο διαμορφώνεται από τις πολιτικές ελίτ των κοινοτήτων - καθιστά τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο σε υπέρτατους φορείς προστασίας των δικαιωμάτων της κοινότητας του καθενός, όχι σε φορείς καλλιέργειας και μετέπειτα διαφύλαξης του απαραίτητου κυπριακού συμφέροντος. Στην ουσία, και με τον τρόπο που οι ίδιοι επέλεξαν, οι δύο ανώτατοι πολιτειακοί άρχοντες συμβολίζουν πρωτίστως την κοινότητα από την οποία προέρχονται και όχι την Κυπριακή Δημοκρατία. Επομένως, **όλα τα στοιχεία του νέου κράτους εξελίσσονται πρωτίστως ως «κοινοτικά» και όχι ως «κυπριακά».**

Ακόμη, το δικαίωμα βέτο του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου τελικά δημιουργεί πρακτικές δυσκολίες στη χάραξη μακροπρόθεσμης εξωτερικής πολιτικής και ενιαίας πολιτικής ασφαλείας. Η συνταγματική κατοχύρωση της δυνατότητας εφαρμογής του δικαιώματος αρνησικυρίας, ανά πάσα στιγμή, αποτελεί στοιχείο που στοχεύει στην εξασφάλιση διακοινοτικής συναίνεσης. Όμως το βέτο δεν εκλαμβάνεται έτσι: οι μεν το θεωρούν εργαλείο απειλής προς τη μειοψηφία και οι δε μέσο ενάντια στην πιθανή καταπίεση από την πλειοψηφία. Έτσι, το βέτο εκλαμβάνεται ως μια διαδικασία που μπορεί να παρεμποδίσει την εφαρμογή οποιασδήποτε στρατηγικής επιλέγει η κεφαλή του κράτους, δηλαδή ο Πρόεδρος. Και αυτή η δυσκολία τονίζει κατά κύριο λόγο τον κοινοτικό και όχι τον ενιαίο ή κυπριακό χαρακτήρα της κυπριακής πολιτείας.

Η θεσμοθέτηση ξεχωριστών κοινοτικών δικαστηρίων για διαδίκους που ανήκουν στην ίδια κοινότητα και η λειτουργία άλλων μεικτών δικαστηρίων για την εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν από κοινού Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους διαδίκους, προκαλεί μείζονα ζητήματα στη εφαρμογή του Κράτους Δικαίου. Αυτή η πρωτοφανής διαφοροποίηση και η διάκριση των δικαστηρίων συνεπάγεται δύο πράγματα: την καταπάτηση κάθε έννοιας ισότητας των πολιτών έναντι του νόμου, εφόσον άλλοι δικαστές κρίνουν τους μεν και άλλοι τους δε, και τον κίνδυνο να αναδειχθούν οι κοινοτικοί δικαστές σε προστάτες των «όμαιμών» τους διαδίκων. Στην πράξη, η εν λόγω συνταγματική πρόνοια δημιουργεί διαιρέσεις και δικαστικές διακρίσεις. Στο μεταξύ, ακόμα και αυτή η κοινοτική διάκριση της δικαιοσύνης δεν εξυπηρετεί την ανάπτυξη του κοινού κυπριακού συμφέροντος.

Τέλος, η **Συνθήκη Εγγυήσεως** που καθιστά την Ελλάδα, την Τουρκία και τη Μεγάλη Βρετανία ως εγγυήτριες δυνάμεις της νέας Κυπριακής Δημοκρατίας, δημιουργεί ακόμα ένα μείζον πολιτικό

παράδοξο: **κάθε κοινότητα εκλαμβάνει ως φυσικό προστάτη της την αντίστοιχη Μητέρα Πατρίδα και όχι τις αρχές ασφαλείας της Κυπριακής Δημοκρατίας.** Για τη δε Μεγάλη Βρετανία, ο προηγηθείς αντιαποικιακός αγώνας εν πολλοίς συντηρεί το αίσθημα του θυμού σε σημαντικό κομμάτι του κυπριακού πληθυσμού.

Κάτω από αυτές τις πολύπλοκες συνθήκες, **η Κυπριακή Δημοκρατία ξεκινά την πορεία της έχοντας εξ αρχής διττό χαρακτήρα**. Από τη μια πλευρά, η διαρκής επίκληση της πολιτικής ελίτ των Ελληνοκυπρίων στα εθνικά ελληνικά σύμβολα αναδεικνύει την στενή σχέση τους με την Ελλάδα. Επιπλέον, στο πλαίσιο του αλυτρωτισμού, η ίδια επίκληση προβάλλει την επιθυμία μεγάλης μερίδας των Ελληνοκυπρίων για τον εξελληνισμό του νέου κράτους.

Από την άλλη πλευρά, οι Τουρκοκύπριοι ζουν με την αγωνία – η οποία πολλές φορές εξελίσσεται σε σκληρή εμμονή – της διαφύλαξης της πολιτικής ισοτιμίας της κοινότητάς τους. Ταυτόχρονα, όμως, η πολιτική ελίτ – που είναι και εθνικιστική - υπογραμμίζει το γεγονός ότι η κοινότητα αποτελεί μέρος του ευρύτερου τουρκικού έθνους. Με αυτόν τον τρόπο, επιδιώκουν - μέσω του δικού τους αλυτρωτισμού - τον εκτουρκισμό τμήματος του κυπριακού κράτους, ακυρώνοντας κάθε πιθανότητα για την καλλιέργεια της ιδέας της κυπριακότητας και της προστασίας του κυπριακού συμφέροντος.

Εκτός όλων αυτών, **η Κυπριακή Δημοκρατία αποτυγχάνει να εκπληρώσει το σκοπό του εκδημοκρατισμού** του χώρου και των κατοίκων του. Εντός της ελληνοκυπριακής κοινότητας, παρά την όποια εγκράτεια του Μακαρίου και της λοιπής πολιτικής ηγεσίας που είχε λάβει ξεκάθαρη οδηγία από την Αθήνα να υπηρετήσει πλήρως την υπόθεση της Ανεξαρτησίας, η Ένωση, και στο πλαίσιο του Ψυχρού Πολέμου,

εξελίσσεται σε κριτήριο εθνικοφροσύνης για τους εθνικιστικούς κύκλους. Δηλαδή, το κατά πόσο ένας Ελληνοκύπριος είναι αφοσιωμένος στα ελληνικά εθνικά ιδανικά και κατά πόσο υιοθετεί την ελληνική πολιτισμική ταυτότητα, συνδέεται άμεσα με το αν και κατά πόσο ασπάζεται την απολυτότητα του εθνικού ιδανικού της Ένωσης. Επομένως, ο εκδημοκρατισμός της κοινότητας ανακόπτεται από αναχρονιστικά ρεύματα που εκ των πραγμάτων προβάλλουν τον εξελληνισμό του κυρίαρχου κυπριακού χώρου ως αναγκαιότητα και, σε μεγάλο βαθμό, ως εθνική προτεραιότητα. Βέβαια, αυτή η λογική θα στραφεί και εναντίον ενός μέρους των Ελληνοκυπρίων: εναντίον όλων εκείνων που δεν ασπάζονται, είτε απολύτως είτε σε κάποιο βαθμό, τη λογική της ελληνικότητας του νεοσύστατου κυπριακού κράτους και προτάσσουν την κυπριακότητα του χώρου και των κατοίκων του.

Μοιραία, η τουρκοκυπριακή κοινότητα γίνεται αυτομάτως η τροχοπέδη για την υλοποίηση του παραδοσιακού ελληνοκυπριακού οράματος. Έτσι, λοιπόν, η κυρίαρχη ελίτ στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, ούτε διεκδικεί το δημοκρατικό αγαθό της ελευθερίας ούτε κατορθώνει να επικεντρωθεί στην ανάπτυξη της κυπριακότητας, ενός στοιχείου απαραίτητου για την πολιτική και κοινωνική προαγωγή του χώρου στον οποίον διαβιούν οι Ελληνοκύπριοι. Απεναντίας, επιμένει σ' ένα απολύτως αναχρονιστικό πλαίσιο που είναι καθ' όλα ασύμβατο με τη γένεση και την εξέλιξη ενός καινούριου νεωτερικού κράτους που, όπως όλα τα νεωτερικά κράτη της εποχής, οφείλει να στοχεύει στη θωράκιση της δημοκρατίας και των θεσμών που την εγγυώνται. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, παρατηρείται εντελώς το αντίθετο: η ελληνικότητα της κοινότητας, αντί να αποτελεί θεμέλιο δημοκρατίας και προόδου, χρησιμοποιείται από την εθνικιστική ελίτ ως αντιδημοκρατικό εργαλείο που - αργά αλλά σταθερά - αποσυνθέτει την κυπριακή ιδιότητα του χώρου και του κράτους.

Την ίδια στιγμή, στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, κυριαρχεί το αίσθημα της απειλής εξαιτίας της απήχησης του ενωσιακού ιδεώδους στους Ελληνοκυπρίους, ακόμα και μετά την Ανεξαρτησία. Κι αυτό το αίσθημα απειλής, πυροδοτεί την άνοδο του τουρκοκυπριακού εθνικισμού. Οι διάφορες προβοκάτσιες που σημειώνονται μετά το 1962, όπως η τοποθέτηση εκρηκτικών μηχανισμών σε βάρος τουρκοκυπριακών στόχων, καθώς και η περιθωριοποίηση κάθε τουρκοκυπριακής φωνής που προτάσσει την κυπριακότητα του χώρου, εντάσσονται στο πλαίσιο της απονομιμοποίησης κάθε έννοιας που σχετίζεται με την κοινή ιδιοκτησία του κράτους. Στην πράξη, αποδυναμώνεται και εδώ ο εκδημοκρατισμός της κοινότητας, καθώς επιχειρείται με κάθε ευκαιρία η αποκοπή της από τον νεοϊδρυθέντα κρατικό κυπριακό χώρο.

Η αντίδραση των Τουρκοκυπρίων στην προβολή της πλειοψηφικής ισχύος των Ελληνοκυπρίων είναι η ανάδειξη του «άλλου» σε παράγοντα εθνικού κινδύνου. Οι Τουρκοκύπριοι δεν διεκδικούν τη συμμετοχή τους στο κράτος ως πολιτικά ισότιμο σύνολο, ως συνιστώσα οντότητα, της οποίας η ύπαρξη είναι κατ' ελάχιστον αναγκαία προϋπόθεση για την επιβίωση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δεν χρησιμοποιούν την τουρκικότητά τους ως γρανάζι για τη λειτουργία του κράτους. Δυστυχώς, την αναδεικνύουν σε εργαλείο αποδόμησης αυτού του κράτους και καλλιέργειας της διχοτομικής πολιτικής.

Και, φυσικά, η απόφαση του Μακάριου για την τροποποίηση του Συντάγματος το 1963 ερμηνεύεται διαφορετικά από τις δύο κοινότητες: ενώ για τους Ελληνοκύπριους αποτελεί εξομάλυνση της λειτουργίας του κράτους και αποκατάσταση της δικαιοσύνης μέσω της μείωσης των προνομίων των «άλλων», για τους Τουρκοκύπριους θεωρείται η αιτία νομιμοποίησης του κοινοτικού τους πόθου για Διχοτόμηση.

Επομένως, οι κυρίαρχες δυνάμεις και στις δύο κοινότητες συγκλίνουν σε ένα σημείο: στην ανάδειξη των διακριτών εθνοτικών χαρακτηριστικών τους σε μέσα αποσύνθεσης της κυπριακότητας, σε μέσα υποβάθμισης της συνείδησης του ανήκειν σε ένα κοινό κυπριακό σύνολο, σε ένα κοινό κυπριακό κράτος. Δηλαδή, σε μέσα από-δημοκρατισμού του χώρου στον οποίο συνομολόγησαν να ζουν από κοινού, με τις Συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου, ενός χώρου που οι ίδιοι, βεβαίως, δεσμεύτηκαν να εκδημοκρατίσουν με τις ανωτέρω Συνθήκες.

Σε μεγάλο βαθμό, **την περίοδο 1959 – 1963 διαμορφώθηκε η σύγχρονη κυπριακή πραγματικότητα**, η οποία με τον έναν ή άλλον τρόπο συνεχίζει να υφίσταται μέχρι σήμερα. Όμως, το γεγονός της **τουρκικής εισβολής του 1974 αλλάζει δραματικά τα δεδομένα, καθώς επιβάλλει μια εντελώς διαφορετική πραγματικότητα**: εγκαθιδρύει de facto την πολιτική Taksim στο νησί και, επιπλέον, ακυρώνει ακόμα και τη μικρή πιθανότητα καλλιέργειας της κυπριακότητας και του κοινού κυπριακού συμφέροντος. Οι κοινοτικοί εθνικισμοί εγγράφονται πια σε διαφορετικό πλαίσιο και αποκτούν μεγαλύτερο συναισθηματικό φορτίο. Στην ουσία, η εισβολή, ο πόλεμος που ακολουθεί, οι θάνατοι και η προσφυγιά μοιραία ριζοσπαστικοποιούν τους εθνικισμούς στην Κύπρο και τους καθιστούν διαχρονικά αναπόσπαστο στοιχείο της νεότερης ιστορίας.

Η ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας γίνεται με την παράνομη **ανακήρυξη του ψευδοκράτους** της «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου - ΤΔΒΚ», το 1983, γεγονός που δίνει σάρκα και οστά στην πολιτική Taksim. Ο ίδιος ο Ραούφ Ντενκτάς περιγράφει με τον πλέον ξεκάθαρο τρόπο την πολιτική πραγματικότητα που δημιουργεί η ίδρυση της «ΤΔΒΚ»: «Ευχαριστώ το Θεό που τώρα έχω το δικό μου κράτος, έχω τη δική μου

χώρα, έχω το δικό μου λαό»[366]. Πράγματι, η δημιουργία της «ΤΔΒΚ» εγγράφεται στη συλλογική μνήμη της τουρκοκυπριακής κοινότητας ως εθνική ολοκλήρωση, ως εκπλήρωση του αιώνιου κοινοτικού πόθου για Διχοτόμηση. Στην πραγματικότητα, μεταφράζεται ως η δικαίωση που πλέον εγκαθιδρύει δίχτυ προστασίας των δικαιωμάτων των Τουρκοκυπρίων. Και ο κοινοτικός εθνικισμός γίνεται το μέσο για την εμπέδωση του νέου status quo.

Στην ελληνοκυπριακή κοινότητα, η εισβολή εκλαμβάνεται ως βίαιος ακρωτηριασμός του κυπριακού χώρου και του κυπριακού κράτους. Χωρίς αμφιβολία, η άφιξη Τούρκων εποίκων και η στάθμευση χιλιάδων Τούρκων στρατιωτών στα κατεχόμενα εδάφη έχει επιτείνει το αίσθημα ανασφάλειας των Ελληνοκυπρίων τις τελευταίες δεκαετίες. Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η κατάρρευση κάθε ψήγματος διακοινοτικής εμπιστοσύνης για μεγάλη μερίδα της ελληνοκυπριακής κοινότητας, αφού η εισβολή και το ψευδοκράτος εγγράφονται στην ελληνοκυπριακή συλλογική συνείδηση ως οι διαχρονικοί (και, εν πολλοίς, κρυφοί) στόχοι της άλλης πλευράς που τώρα βρήκε την ευκαιρία να τους πραγματώσει.

Κατόπιν όλων αυτών των ιστορικών γεγονότων, παρατηρείται μια μετεξέλιξη που επιβεβαιώνει ότι οι δύο εθνικισμοί στην Κύπρο ήταν και παραμένουν συγκοινωνούντα δοχεία: μετά το 1974 και κυρίως μετά το 1983, **οι δύο εθνικισμοί μεταλλάσσονται.**

Στη μεν ελληνοκυπριακή κοινότητα, ο ιερός πόθος της Ένωσης με την Ελλάδα δίνει τη θέση του στην επιθυμία για περαιτέρω ισχυροποίηση

[366] Απόσπασμα από την ομιλία του Ραούφ Ντενκτάς στη συνεδρίαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, στις 17 Νοεμβρίου 1983. Βλ. Michael Moran (ed.), *Rauf Denktash at the United Nations: Speeches on Cyprus*, Huntingdon 1997, σσ. 177 – 184.

της διεθνώς αναγνωρισμένης Κυπριακής Δημοκρατίας, ιδίως μετά την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στη δε τουρκοκυπριακή κοινότητα, ο τουρκοκυπριακός εθνικισμός γίνεται οιονεί «κρατικός», αφού ταυτίζεται με το ψευδοκράτος. Μόνο που εδώ, ο κοινοτικός πόθος της Διχοτόμησης και του εκτουρκισμού τμήματος του κυπριακού χώρου φαίνεται κατά κάποιον τρόπο να έχει εκπληρωθεί. Βέβαια, ο τουρκοκυπριακός εθνικισμός δεν αφίσταται της Μητέρας Πατρίδας. Ο εναγκαλισμός με την Άγκυρα παραμένει και επιβεβαιώνεται με τον πλέον πρόδηλο τρόπο με τη συμπερίληψη του επιθέτου «τουρκική» στον ίδιο τον τίτλο του ψευδοκράτους.

Περισσότερα από εξήντα χρόνια από την απαρχή της ιστορικής πορείας της Κυπριακής Δημοκρατίας, η χώρα παραμένει φορέας αυτόνομης διεθνούς προσωπικότητας, παρά το βίαιο ακρωτηριασμό του 1974. Παραμένει υποδειγματικός χώρος ελευθερίας, καθώς και επί δεκαετίες χώρος οικονομικής ευημερίας[367]. Αποτέλεσμα της αξιόλογης διεθνούς υπόστασης είναι και η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και η μετέπειτα ενσωμάτωση στην ευρωζώνη, παρόλο που το πολιτικό πρόβλημα της νήσου παρέμενε και παραμένει ακόμη άλυτο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι εν όψει της κυπριακής ένταξης στην Ε.Ε., το 2000 ξεκινούν οι απευθείας επαφές των Τουρκοκυπρίων με τις Βρυξέλλες. Είναι η στιγμή που η Ευρώπη αποφασίζει να χρηματοδοτήσει διάφορα διακοινοτικά προγράμματα, καθώς και άλλες αμιγώς τουρκοκυπριακές δράσεις, ως εργαλείο προενταξιακής βοήθειας[368]. Άλλωστε, από την αρχή η Ε.Ε. είχε επιλέξει να προετοιμάσει όσο το δυνατόν περισσότερο την

[367] Για την αξιόλογη οικονομική πρόοδο της Κύπρου, βλ. Demetrios Christodoulou, *Inside the Cyprus Miracle, The Labours of an Embattled Mini-Economy*, University of Minnesota, Minneapolis 1992.

[368] George Kyris, "A model of 'contested' Europeanization: The European Union and the Turkish-Cypriot administration", *Comparative European Politics*, vol. 12/2, London 2014, σ. 167.

κοινότητα για την ευρωπαϊκή της ενσωμάτωση, όποτε βρεθεί λύση στο Κυπριακό[369]. Εξάλλου, η οργάνωση και η λειτουργία των υπηρεσιών του ψευδοκράτους[370], καθώς και το βιοτικό επίπεδο των Τουρκοκυπρίων υπολείπεται σταθερά από εκείνο των Ελληνοκυπρίων[371].

Τελικά, η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση ενεργοποιεί διαφορετικά κοινοτικά αντανακλαστικά. Οι Ελληνοκύπριοι ικανοποιούνται για δύο λόγους: πρώτον, επειδή η ευρωπαϊκή ενσωμάτωση ισοδυναμεί με αδιαμφισβήτητη επιβεβαίωση της διεθνούς πολιτικής αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας και, δεύτερον, επειδή αποκτούν μια νέα έμμεση εγγύηση ασφάλειας απέναντι στα τουρκικά στρατεύματα κατοχής.

Την ίδια στιγμή, οι διεργασίες στους Τουρκοκύπριους είναι πιο πολύπλοκες. Για τους περισσότερους, η ευρωπαϊκή ενσωμάτωση της Κύπρου εκλαμβάνεται – αδίκως - ως μονομερής απόφαση των Ελληνοκυπρίων που αγνοούν την άλλη πλευρά. Ακόμα, εκλαμβάνεται και ως περιφρονητική στάση των Ευρωπαίων προς τους ίδιους. Όμως, για ένα σημαντικό τμήμα της κοινότητας, η ένταξη ενεργοποιεί φωνές αντίθετες προς τον εθνικισμό και τη λογική της Διχοτόμησης. Σιγά σιγά, φέρνει στο δημόσιο διάλογο την ιδιότητα του Τουρκοκύπριου ως Κύπριου και ως συμπατριώτη των Ελληνοκυπρίων, δηλαδή ως πολίτη της Κυπριακής

[369] George Kyris, "The Europeanisation of Contested Statehood?: European Union in Kosovo and the Turkish-Cypriot Administration", *Studia Diplomatica*, vol. 65/3, Brussels 2012, σ. 44.
[370] Παράδειγμα της κακής οργάνωσης και των κοινωνικών υπηρεσιών του ψευδοκράτους αποτελούν τα στατιστικά από το χώρο της υγείας: στα κατεχόμενα αντιστοιχούν 6,9 νοσοκομειακές κλίνες ανά 1000 κατοίκους και μόλις 1 ιατρός ανά 722 κατοίκους. Αναλογικά, αυτό σημαίνει 1,38 ιατροί ανά κάτοικο, τη στιγμή που ο αντίστοιχος δείκτης του Μ.Ο. των χωρών του ΟΟΣΑ είναι 3,3 και της Κυπριακής Δημοκρατίας 3,6 (σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Για τα στοιχεία σχετικά με τους Τουρκοκύπριους βλ. Yalçin Okut, "The Turkish Cypriot Position towards the European Union", *Journal for Labour and Social Affairs in Eastern Europe*, vol. 2/2, Baden-Baden 1999, σ. 193.
[371] Σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, για το 2019, το κατά κεφαλήν εισόδημα στην Κυπριακή Δημοκρατία ανέρχεται σε 27.000 δολάρια, ενώ στις κατεχόμενες περιοχές δεν ξεπερνά τις 15.000 δολάρια.

Δημοκρατίας[372]. Ενεργοποιούνται, δηλαδή, κοινωνικοί μηχανισμοί που αναδεικνύουν τον κυπριακό χαρακτήρα της κοινότητας, σε αντίθεση με την παραδοσιακή άποψη ότι «η ΤΔΒΚ (sic) αποτελεί την πατρίδα – παιδάκι της Τουρκίας[373]». Μάλιστα, τα αποτελέσματα των εκλογών στα Κατεχόμενα, το Δεκέμβριο του 2003, οπότε και τα ποσοστά εθνικιστών – προοδευτικών είναι σχεδόν ίδια[374], επιβεβαιώνουν τη στροφή της κοινότητας προς την Ευρώπη αλλά και την αύξηση εκείνων που πιστεύουν στην προοπτική της επαναπροσέγγισης με τους Ελληνοκύπριους. Από αυτό το χρονικό σημείο, το Κυπριακό εισέρχεται σε νέα φάση: από ζήτημα του τουρκικού εθνικισμού και μόνο σταδιακά μετατρέπεται σε ζήτημα και των Τουρκοκυπρίων.

Προς αυτή την κατεύθυνση βοηθά και η απόφαση του Ντενκτάς να αποσυρθεί από την πολιτική ζωή, το 2005. Ο ιστορικός ηγέτης των Τουρκοκυπρίων, ένας από τους μεγαλύτερους πολέμιους της διακοινοτικής προσέγγισης και συνεργασίας, είχε συνδέσει λανθασμένα τον πολιτικό του βίο και το ατομικό του συμφέρον με εκείνο της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

Οι εθνικισμοί και κυρίως οι πολιτικές φιλοδοξίες των εκφραστών τους στις δύο κοινότητες είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο στην εξεύρεση λύσης στο Κυπριακό. Στην καθημερινή ζωή, το κυριότερο πρόβλημα είναι

---

[372] Για τις αλλαγές στην τουρκοκυπριακή πολιτική σκέψη και σκηνή μετά το 2003, βλ. Σία Αναγνωστοπούλου, *Ισλάμ και Τουρκοκύπριοι…, ό.π.,* Αθήνα 2004, σσ. 337 – 403.

[373] Οι Τούρκοι πολιτικοί μετά την εισβολή χαρακτηρίζουν την κατεχόμενη Κύπρο ως "yavru vatan"(= πατρίδα-παιδάκι).

[374] Στην εκλογική αναμέτρηση του Δεκεμβρίου 2003, το εθνικιστικό Κόμμα Εθνικής Ενότητας του Ντερβίς Έρογλου συγκεντρώνει 32,93% και το εξίσου εθνικιστικό Δημοκρατικό Κόμμα του Σερντάρ Ντενκτάς 12,93%. Στην προοδευτική πολιτική πτέρυγα, το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ καταγράφει 35,18% και το Κίνημα Ειρήνης και Δημοκρατίας του Μουσταφά Ακκιντζί 13,14%. Στην ουσία, η κάθε πλευρά καταλαμβάνει από 25 έδρες στην «ψευδοβουλή». Το Εθνικό Κόμμα Ειρήνης του Χασίπογλου, το Κόμμα για την Λύση και την Ε.Ε. του Ερέλ και το Κόμμα Δικαιοσύνης της Κύπρου του Καλελίογλου δεν εκλέγουν κανένα βουλευτή. Πηγή: Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

η **ουσιαστική αποξένωση των δύο κοινοτήτων**. Αυτή η απόσταση αποτυπώνεται ακόμα και στα σχολικά βιβλία[375]. Τα τετελεσμένα που δημιούργησαν οι συγκρούσεις του 1963 και, φυσικά, η τουρκική εισβολή και η παράνομη κατοχή μέρους της κυπριακής επικράτειας κράτησε για δεκαετίες αποκομμένους τους Ελληνοκύπριους από τους Τουρκοκύπριους και το αντίθετο. Αυτή η δύσκολη κατάσταση έχει επιτείνει την απουσία της έννοιας του **κοινού κυπριακού συμφέροντος** στη συλλογική συνείδηση της κάθε κοινότητας.

Τα σημερινά δεδομένα άλλοτε διευκολύνουν και άλλοτε δυσχεραίνουν την επίτευξη λύσης που θα ενώσει ξανά το νησί. Η προοπτική που διανοίγεται με την αξιοποίηση των υδρογονανθράκων της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, έπειτα από επιτυχείς πολιτικές επιλογές της ηγεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, δημιουργεί δύο διαφορετικές καταστάσεις:

Αφενός, θέτει τις βάσεις για τη διαμόρφωση μιας πιθανής προσέγγισης συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων, με γνώμονα την οικονομική ανάπτυξη του κυπριακού χώρου.

Αφετέρου, η υλοποίηση του ενεργειακού σχεδιασμού της Κυπριακής Δημοκρατίας προκαλεί σφοδρή ενόχληση στην τουρκική ηγεσία. Η Άγκυρα ενοχλείται από τις κινήσεις της Λευκωσίας προς την ανάδειξη της Κύπρου σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο της Ανατολικής Μεσογείου, χωρίς την

[375] Στα σχολικά βιβλία Ιστορίας στην κατεχόμενη Κύπρο, κυρίαρχη είναι η άποψη ότι οι Τουρκοκύπριοι κατοικούν στο νησί από το 1571, δηλαδή από την οθωμανική κατάκτηση, ενώ οι Ελληνοκύπριοι είναι μια πληθυσμιακή ομάδα – απομεινάρι διαφόρων λαών που πέρασαν από την Κύπρο στη διάρκεια των αιώνων και, ως εκ τούτου, ουδεμία σχέση έχουν με τον κυπριακό χώρο. Τέτοιου είδους διδαχές επιτείνουν την διακοινοτική αποξένωση και επηρεάζουν τους Τουρκοκύπριους από την παιδική κιόλας ηλικία. Ταυτόχρονα, στα σχολικά βιβλία Ιστορίας στο εκπαιδευτικό σύστημα της Κυπριακής Δημοκρατίας, κυριαρχεί το αφήγημα της από πάντα ελληνικής Κύπρου και της αντιμετώπισης των Τουρκοκυπρίων ως ξένων στοιχείων στο νησί.

ουσιαστική συμμετοχή της ίδιας – ως προστάτιδας των Τουρκοκυπρίων - στη συνδιαχείριση αυτής της σημαντικής υπόθεσης.

Με δεδομένα τον αναθεωρητισμό του Ταγίπ Ερντογάν, την τουρκική προκλητικότητα στην Ανατολική Μεσόγειο, τη μη συμμετοχή της Τουρκίας στα διάφορα τριμερή και τετραμερή σχήματα συνεργασίας στην περιοχή, καθώς και τον πρόσφατο αποκλεισμό της – λόγω συμπεριφοράς ταραξία - από την πλατφόρμα για την πιθανή μελλοντική κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου East Med, τα περιθώρια εξεύρεσης λύσης στο Κυπριακό στενεύουν. Βέβαια, η ενεργειακή διπλωματία και οι διαδοχικές κρίσεις στις ελληνοτουρκικές σχέσεις το τελευταίο διάστημα δεν αποτελούν αντικείμενο έρευνας της παρούσας εργασίας, όμως παραδοσιακά έχουν άμεσο αντίκτυπο στη διαδικασία εξεύρεσης λύσης στο Κυπριακό.

Πάντως, αναδεικνύονται κατά καιρούς ευκαιρίες για τη διαμόρφωση εκείνου του στοιχείου που εξ αρχής ελλείπει από την Κυπριακή Δημοκρατία: της **κυπριακής ταυτότητας**[376]. Για να οικοδομηθεί αυτή η ταυτότητα σε στέρεες βάσεις, δεν χρειάζεται η λήθη της ιστορίας, ούτε του βεβαρημένου παρελθόντος. Είναι αναγκαία η αποφασιστικότητα και των δύο κοινοτήτων να προχωρήσουν προς τα εμπρός.

Για να δημιουργηθεί εκ νέου κλίμα επαναπροσέγγισης, χρειάζεται να εγκαθιδρυθεί **καθεστώς διαλεκτικής σχέσης** ανάμεσα στις κοινότητες, θεμελιωμένο στη βάση του παραμερισμού των εθνικισμών και της παραδοχής ότι η εξεύρεση λύσης είναι προτιμότερη από τη σημερινή de facto διχοτόμηση. Όσο ενυπάρχει το εθνικιστικό στερεότυπο ότι «οι άλλοι θέλουν να κυριαρχήσουν στο νησί σε βάρος μας», αποδυναμώνεται η προοπτική για εγκαθίδρυση διαύλων ειλικρινούς διακοινοτικής

[376] Για την ανάγκη ανάδειξης μιας ενιαίας κυπριακής ταυτότητας, βλ. Paschalis M. Kitromilides, "The Dialectic of Intolerance: Ideological Dimensions of Ethnic Conflict", *Journal of the Hellenic Diaspora*, vol 6/4, New York 1979, σσ. 5 – 30.

επικοινωνίας. Οι προϋποθέσεις είναι προφανείς: οι μεν Ελληνοκύπριοι να αποδεχθούν ότι οι Τουρκοκύπριοι έχουν κοινοτική ταυτότητα και συνείδηση ως Τούρκοι της Κύπρου και ότι διαθέτουν δικαιώματα μειοψηφίας· οι δε Τουρκοκύπριοι να αντιληφθούν ότι ο κίνδυνος της Ένωσης εκλείπει και άρα να αποδεχθούν τη νόμιμη υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως και να δώσουν απτές και αξιόπιστες εγγυήσεις ασφαλείας για την επούλωση του τραύματος και του διαχωρισμού που προκάλεσε η εισβολή.

Η υπέρβαση του εθνικισμού και η συνακόλουθη οικοδόμηση μιας κυπριακής ταυτότητας έχει ακόμα μια δύσκολη διάσταση: το συγκερασμό των επιλογών της πλειοψηφίας με τα δικαιώματα της μειοψηφίας. Συχνά, οι Ελληνοκύπριοι επικαλούνται την αριθμητική υπεροχή τους κατά την άσκηση πολιτικής. Ταυτόχρονα, πολλές φορές οι Τουρκοκύπριοι εμμένουν στην παρωχημένη αντίληψη ότι η μειοψηφία μπορεί να επιβάλει τις επιθυμίες της στην πλειοψηφία, με τη δικαιολογία ότι έτσι αποδεικνύεται η προστασία των δικαιωμάτων της. Δηλαδή, πολλές φορές γίνεται αυτοσκοπός του τουρκοκυπριακού δικαιωματισμού η επιβολή των επιλογών του στο σύνολο της κυπριακής κοινωνίας, ακόμα κι αν αυτές οι επιλογές είναι αντιπαραγωγικές, μόνο και μόνο για να δικαιωθούν.

Επομένως, η εργαλειοποίηση είτε της αριθμητικής υπεροχής είτε του δικαιωματισμού δεν εξυπηρετεί το στόχο της υπέρβασης των εθνικισμών και της εξεύρεσης κοινού τόπου. Διότι η εργαλειοποίηση των ανωτέρω στοιχείων δημιουργεί πλαίσιο νικητή και ηττημένου σε οποιαδήποτε πιθανή διαδικασία αναζήτησης λύσης.

Επομένως, όντως το ζητούμενο είναι να χτιστεί μια ενιαία κυπριακή ταυτότητα, ως φορέας και εκφραστής του κυπριακού συμφέροντος. Υπό τις παρούσες συνθήκες, χρήσιμη προς αυτή την κατεύθυνση θα ήταν η

αξιοποίηση μιας νέας ταυτότητας που τυπικώς ενυπάρχει στην Κύπρο από το 2004, της **ευρωπαϊκής ταυτότητας**.

Βέβαια, τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση – αν και υποδειγματικός χώρος ελευθερίας και δημοκρατίας - έχει αποδειχθεί σε ορισμένες περιπτώσεις κατώτερη των περιστάσεων. Από την αποσπασματική διαχείριση της μεγάλης οικονομικής κρίσης του 2008 μέχρι την καθυστερημένη αντίδραση στον πόλεμο στη Συρία και την προβληματική διαχείριση του προσφυγικού - μεταναστευτικού, η Ευρώπη παρουσίασε σοβαρές αρρυθμίες. Κι αυτές οι αρρυθμίες καταδεικνύουν ότι συχνά στις δύσκολες συγκυρίες, το έθνος-κράτος γίνεται κύριος άξονας χάραξης πολιτικής, πάνω από το κοινό ευρωπαϊκό συμφέρον, για το οποίο άλλωστε ιδρύθηκε η ίδια η Ένωση. Αυτή η κατάσταση ρίχνει σκιές στην ευρωπαϊκή ταυτότητα, την οποία τόσο επιθύμησαν να υιοθετήσουν τα νεότερα μέλη της Ε.Ε., κυρίως οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Στη σύνθετη κυπριακή πραγματικότητα, με τις διαφορετικές εθνοτικές και θρησκευτικές ταυτότητες – συμπεριλαμβανομένων των Μαρωνιτών, των Λατίνων και των άλλων – η ευρωπαϊκή ταυτότητα θα μπορούσε να γίνει το όχημα για την υπέρβαση των εθνικισμών. Η εκπαίδευση των πολιτών στις αρχές της ανεκτικότητας θα ήταν μια καλή αρχή. Οι μηχανισμοί της εκπαίδευσης[377] θα μπορούσαν να διαμορφώσουν ένα νέο πλαίσιο επικοινωνίας για την κατανόηση των άλλων ευρωπαϊκών λαών, ως προγεφύρωμα για την κατανόηση της «άλλης» κοινότητας. Οι αρνητικές αναπαραστάσεις της «άλλης κοινότητας» θα μπορούσαν σταδιακά να αντικατασταθούν από ευρωπαϊκές αναπαραστάσεις ανεκτικότητας, συνύπαρξης και κυρίως σταθερότητας.

[377] Για την κυπριακή εκπαίδευση και την προσέγγιση του «άλλου», βλ. Rebecca Bryant, "An Aesthetic of Shelf: Moral Remaking and Cypriot Education", *Comparative Studies in Society and History*, vol. 43/3, Cambridge 2001, σσ. 583 – 614.

Για να οικοδομηθούν οι βάσεις για τη μελλοντική επανένωση της Κύπρου, θα βοηθούσε καταλυτικά η παραδοχή της αλήθειας για το παρελθόν και η κατανόηση της δυναμικής για το μέλλον. Αν οι κοινότητες προχωρήσουν προς τα εμπρός, τότε ο πολιτικός λόγος των εθνικιστικών δυνάμεων σε κάθε κοινότητα θα φαίνεται ξεπερασμένος.

Για την ελληνοκυπριακή πλευρά, η διαδικασία φαίνεται σχετικώς ευκολότερη, με δεδομένη τη σχεδόν εικοσαετή ενσωμάτωσή της στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, καθώς η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελεί πλήρες και ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2003. Για τους Τουρκοκύπριους, το κλειδί της επιτυχίας του εγχειρήματος για την κατίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας είναι η καλλιέργεια ενός αισθήματος ασφάλειας που θα βασίζεται στη συμμετοχή της Κύπρου στην Ε.Ε.[378], με την παράλληλη υποχώρηση της πολιτικής εξάρτησης από την Άγκυρα.

Μια σταθερή και θεμελιωμένη κυπριακή ταυτότητα προϋποθέτει την καλλιέργεια ενός **νέου κρατικού πατριωτισμού,** ικανού να αντικαταστήσει τους επιμέρους κοινοτικούς πατριωτισμούς που έχουν εθνοτική διάσταση και έχουν αναπτυχθεί μέχρι σήμερα στη βάση της διαφοροποίησης από την άλλη κοινότητα[379].

Το αίσθημα του ανήκειν στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια, πραγματικότητα η οποία συνοδεύεται από ελευθερίες αλλά και υποχρεώσεις, μπορεί να εξελιχθεί στον κατεξοχήν παράγοντα καλλιέργειας της ευρωπαϊκής ταυτότητας για όλους τους κατοίκους της Κύπρου. Και η ευρωπαϊκή ταυτότητα μπορεί να εξελιχθεί σε όχημα για μια

[378] Για τις διεργασίες διαμόρφωσης σύγχρονης ταυτότητας στους Τουρκοκυπρίους, βλ. Yücel Vural, Ahmet Rustemli, "Identity Fluctuations in the Turkish Cypriot Community", *Mediterranean Politics*, vol. 11/3, London 2006, σσ. 329 – 348.

[379] Περί εθνικισμού και πατριωτισμού, βλ. Benedict Anderson, *Imagined Communities, Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, London 1983.

νέα κυπριακή ταυτότητα, δημιουργώντας παράλληλα τις απαραίτητες συνθήκες για την οικοδόμηση ενός σύγχρονου κοινού κυπριακού συμφέροντος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Παρατίθενται εφημερίδες που αξιοποιήθηκαν
κατά τη διάρκεια της συγγραφής)

RECEIVED

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣ
Γ. Α. ΚΑΛΛΙΜΑΧΟΥ καὶ ΥΙΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΣ) ★ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1959 ★ ΕΤΟΣ 13ον. ΑΡΙΘΜ. 3388

ΜΠΡΟΥΚ ΜΟΤΟΡΣ
Στὸν 1/4—4ε Η. Ρ.
ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ
Γ. Θ. ΠΙΕΡΙΔΗΣ ΚΑΙ ΥΙΟΣ ΑΤΕ

ΟΠΙΣΘΟΔΡΟΜΗΣΙΣ

Ο ΥΤΕ προϋγμασε δεν δίνονται τὰ πράγματα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ αὐτοῦ καθεστῶτος. Ἡ Κύπρος ἀκολουθεῖ ἕνα διαφορετικὸν δρόμον. Μέχρι τοῦδε ἐφαρμόζεται ἡ ἀρχὴ τῶν ἐκλογῶν. Ἀντὶ ἐκλογῶν ἔχομεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς θελήσεως τῶν ὀλίγων ἐπὶ τῶν πολλῶν. Ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐκφράσεως ἔχομεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς σιωπῆς. Ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ τύπου ἔχομεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς λογοκρισίας. Ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν συνεδριάσεων ἔχομεν τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν συγκεντρώσεων. Ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐκδηλώσεων ἔχομεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀπολύτου ἡσυχίας. Ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐκδηλώσεων ἔχομεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀπολύτου ἡσυχίας. Ἀντὶ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐκδηλώσεων ἔχομεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀπολύτου ἡσυχίας.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΤΡΑΚΤΟΡΣ «ΠΟΡΣΕ»
Πρώτα εις ποιότητα, πρώτα εις απόδοσιν, πρώτα εις πωλήσεις. 15 έλξεων μεχρι 55 έλξεων. Πλουσία παρακολούθηση εξαρτημάτων.
Γενικοί αντιπρόσωποι:
Α. & Κ. Π. ΛΟΤΖΟΥ
ΛΕΜΕΣΟΣ—ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΣ) ★ ΤΡΙΤΗ 12 ΜΑΡΤΙΟΥ 1959 ★ ΕΤΟΣ 13ον. ΑΡΙΘΜ. 9643

ΛΑΜΠΡΕΤΤΑ
Γ. Θ. ΠΕΡΙΔΗΣ & ΥΙΟΣ ΛΤΔ.
Φανερωμένης 62—66, Λεύκης 256—262,
Τηλ. 2634, ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

ΝΙΚΗΤΗΣ!

ΟΤΑΝ κατά την αίγλην της 1ης Απριλίου 1955 διεγνώσαμεν την επαναστατικήν μορφήν του Διγενούς Ακρίτου, ο οποίος ηλευθέρωσε τον ελληνισμόν της Κύπρου από τον βάρβαρον ζυγόν, δεν ηδυνάμεθα να φαντασθώμεν ότι θα ήρχετο ημέρα κατά την οποίαν θα ηναγκάζοντο να γράψουν τα ονόματα του Διγενούς και του Μακαρίου εις την αυτήν σελίδα.

Δεν ηδυνάμεθα να φαντασθώμεν ότι θα ήρχετο ημέρα κατά την οποίαν θα ηναγκάζοντο να γράψουν τα ονόματα του Διγενούς και του Μακαρίου εις την αυτήν σελίδα.

Και όμως, σήμερον, ο Μακάριος, ο Εθναρχικός Ηγέτης του Κυπριακού Λαού, ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Μακάριος, ο Νικητής, ο Μακάριος, ο Μακάριος, ο Μακάριος

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ ΤΡΑΚΤΟΡΣ «ΠΟΡΣΕ»
Πρώτα εις ποιότητα, πρώτα εις απόδοσιν, πρώτα εις πωλήσεις. 15 πλέγματα μέχρι 55 πλέγματα. Πλουσία παρακολούθηση εξαρτημάτων.
Γενικοί αντιπρόσωποι:
Α. & Κ. Π. ΛΟΤΖΟΥ
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ—ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

21 MAR 1959

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΣ) * ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 1959 * ΕΤΟΣ 13ον. ΑΡΙΘΜ. 3644

ΛΑΜΠΡΕΤΤΑ
Γ. Φ. ΠΙΕΡΙΔΗΣ
& ΥΙΟΣ ΑΤΕ
Φανερωμένης 42—44, Λεύκωσις
219—241, Τηλ. 2234.

Ε.Ο.Κ.Α.

Ο Ενιαίος Αγών Ελευθερώσεως μας τους Έλληνες, τους μάρτυρες, κλέπτουν τα αίματα δικά τα γόνοι ενώπιον του Διγενή.

Τώρα διεξάγεται η αποφασιστική μάχη της θυελλώδους της Κυπριακής Δημοκρατίας μέ ένα κομμάτι της Εθνάρχην Μακάριον. Εναντίον όλων θα αρχίσουν οι πολιτικοί ζωμάκες, γαμπρικοί γνώμαρχοι και οι Δημοκρατικοί πολιτικοί μας. Αι ζωμάκες όμως αύτοι δεν θα κλείσουν τα στόματα κομματικά μας μόνο και οι προσωπικοί εχθροί δεν θα εκφράζουν την πολιτικήν ζωήν. Θα αρχίσουν οι πολιτικοί ζωμάκες, γαμπρικοί γνώμαρχοι και οι πολιτικοί γνώμαρχοι και από την τελευταίαν τα πρωτεία. Και όπως κατά τη διαμόρφωση της Κυπριακής Δημοκρατικού πολιτεύματος,

ΣΟΥΠΕΡΣΙΕΛΛ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ★ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959 ★ ΕΤΟΣ 53ον. ΑΡΙΘΜ. 9559

ΛΑΜΠΡΕΤΤΑ

Μπορείτε νὰ ἀνοικιάσετε μιὰ Λαμπρέττα ἀπὸ τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐνοικιάσεων Αὐτοκινήτων «Ζ» ΝΙΚΟΣ
ὁδὸς Ρηγαίνης 46Α, Τηλ. 2784, Λευκωσία.

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΛΑΟΝ

"ΦΕΡΩ ΠΛΗΡΗ ΚΑΙ ΑΚΕΡΑΙΑΝ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΔΙΑ ΤΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ"

«ΔΕΝ ΕΧΩ ΥΠ' ΟΨΙΝ ΜΟΥ ΠΡΟΘΕΣΙΝ ΟΙΟΥΔΗΠΟΤΕ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΝΑ ΠΑΡΑΙΤΗΘΗ»

Ἀπορρίπτει τὴν ἰδέαν περιλήψεως ἐντὸς τῶν βάσεων κατωκημένων περιοχῶν. — Ἡ ἑνότης ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀνταποκρίσεως τοῦ λαοῦ. — Ὁ Γρίβας ἔχει δικαίωμα μεγαλύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον νὰ ἔλθῃ καὶ παραμείνῃ εἰς Κύπρον

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Ἐθνάρχης Μακάριος ἐξέθεσε τὴν ἐσπέραν τῆς χθὲς εἰς τὸ ἐν τῷ Μεγάρῳ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἰδιαίτερον γραφεῖον του τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Κυπριακοῦ καὶ Ξένου Τύπου πρὸς τοὺς ὁποίους προέβη εἰς τὰς ἀκολούθους ἐγγράφους δηλώσεις :

"Ὡς ἐπανειλημμένως ἐδήλωσα, φέρω ἀπὸ Ἑλληνικῆς Κυπριακῆς πλευρᾶς πλήρη καὶ ἀκεραίαν τὴν εὐθύνην διὰ τὰς συμφωνίας Ζυρίχης καὶ Λονδίνου. Οὐδέποτε ἐπεδίωξα νὰ ἐπωμισθοῦν ἄλλοι ἐστω καὶ μέρος τῆς εὐθύνης ταύτης.

Ὑπέγραφα τὰς συμφωνίας μὲ τὴν πλήρη βεβαιότητα ὅτι τοῦτο ἐπέβαλλεν ὑπὸ τὰς δεδομένας συνθήκας τὸ ἐθνικὸν συμφέρον τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Τὸ πλῆρες κείμενον τῶν συμφωνιῶν ἐδημοσιεύθη ἐν Κύπρῳ τὴν 24ην παρελθόντος Φεβρουαρίου. Πέραν τοῦ γνωστοῦ κειμένου οὐδεμίαν ἔγγραφον ἢ προφορικὴν δέσμευσιν ἀνέλαβον.

Οὐδέποτε ἐπεδίωξα νὰ ἐπιβάλω διὰ τῆς βίας ἢ δι' ἄλλων ἐνεργειῶν ἢ ψευδῶν παραστάσεων τὰς συμφωνίας. Ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἔχει ἀρκετὴν πολιτικὴν ὡριμότητα καὶ δύναται νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἀποφασίσῃ).

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησεν εἰς διαφόρους δημοσιογραφικὰς ἐρωτήσεις. Ἀρχικῶς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κληθεὶς νὰ σχολιάσῃ δημοσιεύματα τοῦ Βρεττανικοῦ Τύπου ἐν σχέσει μὲ ἐνδεχομένην δίθεν παραίτησιν μερικῶν ἐκ τῶν Ἑλλήνων Κυπρίων Ὑπουργῶν ἀπήντησε : «Δὲν ἔχω ὑπ' ὄψιν μου τοιαύτην πρόθεσιν ἐκ μέρους οἱουδήποτε Ὑπουργοῦ». Ἐπὶ τοῦ Ζητήματος τῶν βάσεων ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐπανέλαβεν, ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθὲν ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνοκυπριακῆς πλευρᾶς σχέδιον ἀπορρίπτει τὴν ἰδέαν περιλήψεως ἐντὸς τῶν στρατιωτικῶν βάσεων κατωκημένων περιοχῶν, δὲν ἔχει δὲ ὑπ' ὄψιν του οἱονδήποτε σχέδιον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, εἰσηγούμενον τὴν περίληψιν κατωκημένων περιοχῶν ἐντὸς τῶν βάσεων.

Ἐρωτηθεὶς ἀκολούθως, ἐὰν ἡ γενομένη ἔγγραφος δήλωσις τοῦ ἀποτελᾷ ἀπάντησιν πρὸς τὴν προφορικὴν δήλωσιν τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησεν : «Εἶναι δήλωσις πρὸς τὸν Κυπριακὸν λαόν». Εἰς ἐρώτησιν κατὰ πόσον ὁ Στρατηγὸς Γρίβας ἐτηρήθη ἐνήμερος τοῦ κειμένου τῶν Συμφωνιῶν Ζυρίχης καὶ Λονδίνου προτοῦ αὗται ὑπογραφοῦν, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εἶπεν, ὅτι δὲν εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν Στρατηγὸν Γρίβαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ δὲν γνωρίζει ἐπίσης μέχρι ποίου σημείου ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ ἦτο ἐνήμερος ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῶν Συμφωνιῶν. Ἀπαντῶν εἰς ἑτέραν σχετικὴν ἐρώτησιν ὁ Ἐθνάρχης εἶπεν, ὅτι δὲν ἀποκλείει τὸ ἐνδεχόμενον ὁ Στρατηγὸς Γρίβας νὰ μὴ ἦτο ἐνήμερος τοῦ πλήρους κειμένου τῶν Συμφωνιῶν, ὡς οὗτος διατείνεται.

"Οταν ὁ Μακαριώτατος ἠρωτήθη ἐὰν νομίζῃ, ὅτι ἡ προφορικὴ δήλωσις τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα ἦτο ἐπιζημία διὰ τὴν ἑνότητα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ἀπήντησεν : «Αὐτὸ θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν ἀνταπόκρισιν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ». Ἐρωτηθεὶς ἐὰν θὰ ἐκινεῖτο ἐνστασιν νὰ ἐπανέλθῃ καὶ παραμείνῃ εἰς τὴν Κύπρον ὁ Στρατηγὸς Γρίβας, ὁ Μακαριώτατος ἀπήντησεν : («Ἔχει μεγαλύτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον δικαίωμα νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Κύπρον καὶ νὰ παραμείνῃ ὁ Στρατηγὸς Γρίβας). Κληθεὶς νὰ διευκρινήσῃ ποῖα πρόσωπα εἶχεν ὑπ' ὄψιν του, ὅταν ἀνεφέρετο κατὰ τὸ κρύψιμό του τῆς παρελθούσης Κυριακῆς εἰς «ὡρισμένους ἐν Ἀθήναις κύκλους», ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησεν, ὅτι («Ὅταν ὁμιλῶ περὶ κύκλων, δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ὁμιλῶ περὶ προσώπων»). Ἐν τέλει εἰς ἐρώτησιν κατὰ πόσον μεταξὺ τῶν προσκληθέντων εἰς Λονδῖνον ἐκπροσώπων κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῶν Συμφωνιῶν περιελαμβάνοντο καὶ ἀντιπρόσωποι τῆς ΕΟΚΑ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν ἰδιότητα τῶν προσκληθέντων).

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς δημοσιογραφικῆς διασκέψεως παρευρίσκοντο καὶ οἱ ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ ΕΔΜΑ κ. κ. Σπύρος Κυπριανοῦ, Κώστας Χριστοδουλίδης καὶ Σταῦρος Ποσκιτώης.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΘΑ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΝΑ ΤΕΘΗ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗΝ ΤΩΝ ΗΝΩΜ. ΕΘΝΩΝ;

Η ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΗ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΤΡΟΠΗΣ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 30 (Ἀεροπορικῶς). Σημεῖα δημοσιογραφικὰ τηλεγραφήματα ἐκ Νέας Τόρκης ἀναφέρουν, ὅτι αἱ Ἀρχαὶ τῆς Νέας Τόρκης δημοσιεύουν εἰς τὴν πρώτην σελίδα τῆς πρώτης ἐκδόσεώς των τὰς μεγάλας ὁμιλούσας καὶ φωτογραφίαν τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα. Ἡ τοιαυτοτρόπως τῶν πρωτοσελίδων ἀνταποκρισιμος εἰς ἐξέρχεται νέαν σημασίαν ἡ ὁποία ἀποδίδεται ἐν Ἀμερικῇ εἰς τὰς θλιβερὰς ἐξελίξεις αἱ ὁποῖαι σημειοῦνται εἰς τὰς σχέσεις τῶν δύο Κυπρίων ἡγετῶν. Ἀπὸ ἐπισήμου Ἀμερικανικῆς πηγῆς τηρεῖται ἀπόλυτος σιγὴ ἐναντι τῆς νέας τροπῆς τὴν ὁποίαν λαμβάνουν τὰ πράγματα τῆς Κύπρου. Ἡ αὐτὴ ἐπιφυλακτικότης παρατηρεῖται καὶ εἰς τοὺς διπλωματικοὺς κύκλους τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, οἱ ὁποῖοι γνωρίζουν καλῶς τὸ Κυπριακὸν καὶ τὴν προϊστορίαν τῶν Συμφωνιῶν Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου. Τέλος ἐν τῇ τῆς Ὑπονόμου "Ε-θνης" μετέδωσε τὰ ἑξῆς :

«Τόσον ὁ Τύπος, ὅσον καὶ οἱ ἐπίσημοι κύκλοι τῆς Οὐασιγκτῶνος ἀπέφυγον σχόλια εἰς τὰν δηλώσεων τοῦ Γρίβα, αἱ ὁποῖαι μοιοῦ ὅμως παρατηροῦν τὴν Ἀμερικανικὴν πρωτεύουσης διατυπώνεται τὰς ἑξῆς γνώμας:

1) Αἱ δηλώσεις τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα σημαίνουν ὅτι ἀπέτυχον διπλωτικαὶ αἱ προσπάθειαι συμβιβασμοῦ μὲ τὸν Μακάριον καὶ ἀποτροπῆς τοῦ διχασμοῦ τῶν Ἑλλήνων κυπρίων εἰς τὴν Κύπρον.

2) Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας ἐχρησιμοποίησε τὸ Κυπριακὸν ὡς σύνθημα καθόδου του εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐλπίζων, ὅτι θὰ ἐνοποιήσῃ οὕτω τὴν ἐθνικὴν Ἀντιπολίτευσιν καὶ ὅτι θὰ συναγερίσῃ τὸν τοιοῦτος δυσπροσπέλαστος, ὅσον καὶ τοὺς φοβισμένους τὰς διὰ τὴν Κύπρον συνεπείας τῆς διεισθοδύσεως τῶν Τούρκων.

3) Ἀκολουθεῖται ἡ ἐπαναλήψις τοῦ ἐνιαύτου ἀγῶνος, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν δρίσταναι οὔτε πρωτοβάθμιος καὶ ἀποτροπῆς τοῦ διχασμοῦ ἐπαναπλησμοῦ.

Ἐν ἢ περιπτώσει σημειωθοῦν ἐκδηλώσεις ἀπὸ μέρους τῶν Τούρκων, τοὺς ὁποίους αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐμπιστευτικαὶ πληροφορίαι φέρουν ἕως ἐπαναλισθέντας ἐπὶ τῆς Ἀγκύρας, θὰ ἐπακολουθήσῃ, ὡς ἀποστρίζουν οἱ αὐτοὶ κύκλοι, στρατιωτικὴ ἐπέμβασις τῶν Συμμάχων, ἡ δὲ Κύπρος θὰ κατελήξῃ νὰ τεθῇ ὑπὸ τὴν ἐντολὴν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΚΑΙ Ο κ. ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΔΙΑ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΑΤΙΝΑ ΘΑ ΚΑΤΑΛΑΒΟΥΝ ΤΑΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΝ

Ἀρχηγὸς τῆς Ἀστυνομίας ὁ κ. Χασάπης καὶ τῆς Χωροφυλακῆς ὁ κ. Νιαζῆ. — Βοηθὸς Ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς θὰ διορισθῇ εἷς τῶν παυθέντων ἀστυνομικῶν

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ Ἐθνάρχης Μακάριος συνηντήθη τὴν 5.30 μ.μ. ὥραν τῆς χθὲς μετὰ τοῦ Δρος Κιουτσιοὺκ εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Ἡ συνάντησις διήρκεσε περὶ τὰ 45 λεπτὰ, κατ' αὐτὴν δὲ οἱ δύο ἡγέται συνεξήτησαν ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν διορισμῶν εἰς τὰς θέσεις Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ Βοηθοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς.

Κατ' ἰδίαν ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς δημοσιογράφους ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος, κατὰ τὴν συνάντησιν συνεργασίᾳ βάσις εἰς τὴν θέσιν Ἀρχιστυνόμου καὶ Βοηθοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς διαιρεθὴν Ἑλληνες εἰς δὲ τὰς θέσεις Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ Βοηθοῦ Ἀρχιστυνόμου Τούρκοι. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐδήλωσεν ἐπίσης ὅτι συνεφώνησε μετὰ τοῦ Δρος Κιουτσιοὺκ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων προσώπων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐσυνίζοντο πρὸς τὸν Κυβερνήτην, ὁ ὁποῖος τελικῶς θὰ ἀναγγείλῃ τοὺς ἀνωτέρω διορισμούς.

Κατ' ἰδίαν ἡ πληροφορούμεθα ἐξ ἀπολύτως ἐγκύρου πηγῆς, ὅτι ἡ πληροφορούμεθα, οὗτος ἐδήλωσεν, ὅτι δὲν ἔχει σοβαρὰς ἐνστάσεις καὶ ὅτι ἐὰν τηρηθοῦν αἱ ἐκφρασθεῖσαι ἀπόψεις ἐν τῇ συναντήσει τοῦ θὰ συμφωνήσῃ καὶ αὐτός.

Κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας μας τὰ συμφωνηθέντα κατὰ τὴν χθεσινὴν σύσκεψιν ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου καὶ τοῦ Δρος Κιουτσιοὺκ, ὅσον ἀφορᾷ τὰ διορισθησόμενα πρόσωπα θὰ διατυπωθοῦν σήμερον ὑπὸ μορφὴν ἐπισήμων ἐπιστολῶν καὶ θὰ εἰδοποιηθῇ ἀμοιβαίως ὁ Κυβερνήτης.

Ὁ κ. Κιουτσιοὺκ ἀναχωρεῖ σήμερον εἰς Εὐρώπην, ὅπου θὰ παραμείνῃ ἐπὶ ἕνα μῆνα, ἐὰν ὅμως παραστῇ ἀνάγκη θὰ ἐπιστρέψῃ ἐνωρίτερον.

ΕΚΦΡΑΖΟΝΤΑΙ ΦΟΒΟΙ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 30 (Ε.Π.Ρ.). Σημειώνος πρὸς τηλεγράφημα τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἡ ἐν Ἀγγλίᾳ δήλωσις πρωτοδουλίας τοῦ κ. Γρίβα ἀποκηρύσσοντος τὰς Συμφωνίας τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου, τὸν ἀηδῆ ὁ Ἰδιος εἶχεν ἐπιδρομάσει ἐν τῇ σύσκεψει, προκαλέσει ἀληνείαν ἐντάσεως εἰς τοὺς κύκλους τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὑπογραμμίζεται σχετικῶς ὅτι ἡ ἐπαναχώρησις αὕτη, ἐκδηλουμένη κατὰ τὴν πλέον εὐαίσθητον περίοδον τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν Ἑλληνοτουρκικῶν σχέσεων καὶ τῆς ἐπιλύσεως σημαντικῶν προβλημάτων τῆς ὁμογενείας, εἶναι ἐπιζήμια διὰ θεμελίδη ἐθνικὰ συμφέροντα.

Γενικὸς δύναται νὰ λεχθῇ, καταλήγει ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερίς, ὅτι συναίσθημα πικρίας συνέχει τὴν ὁμογένειαν διὰ τὴν στάσιν αὐτήν, ἡ ὁποία συνεταυ νὰ ἀγνοῇ τοὺς Ἕλληνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ νὰ ἀδιαφορῇ τελείως δι' αὐτούς.

ΣΥΝΗΝΤΗΘΗ ΜΕΤΑ ΤΡΙΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος συνηντήθη τὴν πρωΐαν τῆς χθὲς μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον μετὰ τῶν Ὑπουργῶν κ. κ. Γιάλου Κληρίδη, Τάσου Παπαδοπούλου καὶ Ἀντ. Γεωργιάδη.

Η ΠΡΟΧΘΕΣΙΝΗ ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

Ο Δρ ΣΠΥΡΙΔΑΚΙΣ ΑΝΕΛΥΣΕ ΤΗΝ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΩΤΑΣ ΤΑΞΕΙΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἡ ἀνύψωσις τῆς στάθμης τῆς μορφώσεως θὰ συντελεσθῇ μόνον ἐφ' ὅσον προαχθῇ ἡ παιδεία εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. — Ἡ βελτίωσις τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν σχολείων.

Ὑπὸ τοῦ Γραμείου Ἑλληνικῆς Παιδείας ἐξεδόθη χθὲς τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινοθὲν ἐπὶ τῆς κατὰ συσκέψεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Δρος Κ. Σπυριδάκη, τῶν Προέδρων καὶ Γραμματέων τῶν Σχολικῶν Ἐφορειῶν καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν κοινοτικῶν καὶ Ἰδιωτικῶν σχολῶν Μέσης Παιδείας, ἡ ὁποία συνεγκρτήθη τὴν παρελθ. Πέμπτην εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας:

ΤΟ ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

«Συνήλθον χθὲς (προχθὲς) ἐπὶ Ἰουλίου καὶ ὥραν 10 π.μ. εἰς τὰς αἰθούσας τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας κατόπιν προσκλήσεως ἀπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου Δρος Κ. Σπυριδάκι οἱ Πρόεδροι καὶ Γραμματεῖς τῶν Σχολικῶν Ἐφορειῶν ὅλων τῶν Σχολείων Μέσης Παιδείας, κοινοτικῶν καὶ Ἰδιωτικῶν, ὡς καὶ οἱ διευθυνταὶ αὐτῶν, διὰ νὰ ἀκούσουν τὰς ἀπόψεις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν διαφόρων προβλημάτων τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ νὰ συζητήσουν ἐπὶ διαφόρων εἰσηγήσεων.

Ὁ κ. Κ. Σπυριδάκις χαιρετίζων τὴν συγκέντρωσιν ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὴν ἐκπαιδευτικὴ πράγματα τῆς Νήσου τὰ ὁποῖα περιῆλθον ὑπὸ ἕξ ὁλοκλήρου καὶ διὰ Νόμου εἰς Ἑλληνικὰς χεῖρας δυνάμει τῶν Συμφωνιῶν τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου. Ἐπέτρεψε τὴν ἀπόπειρα ἐπιτεύξεως ἑνὸς ἀρτίου συστήματος Ἐκπαιδεύσεως ἐφαρμοστέου ἀπὸ τὰ ὁμοιόμορφα καὶ ἐναρμονισμένα πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς μας καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἑθνικοῦ Μακαρίου καὶ τοῦ Λαοῦ μας.

Ἀναφερθεὶς εἰς συνεχεῖς εἰς τὴν δράσιν τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸ διάστημα τῶν τριῶν μηνῶν ἀφ' ὅτου ἄρχισεν ἐπαφίνως τὴν διαχείρισιν τῶν Ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων. Ἐτόνισεν ὅτι τοῦτο, ἀναλαβὸν τὸ βαρύτατον ἔργον τῆς ὁλοκληρώσεως καὶ ἀναβαθμίσεως τῆς Ἐκπαιδεύσεως, Στοιχειώδους καὶ Μέσης, καὶ ἔχον ἐπίγνωσιν τῶν μεγάλων ἀνεχρεώσεών του καὶ τῶν βαρυτάτων εὐθυνῶν του, εἰργάσθη μετὰ ζήλου πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις ἀπὸ τὰς ἀναβαθμίσεως καὶ ἀναβιομουργίας νὰ φθάσῃ εἰς τὸν ὑψιστον δυνατὸν βαθμὸν ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος.

Συνεχίζων ὁ κ. Πρόεδρος ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην στενῆς συνεργασίας τῶν Σχολικῶν Ἐφορειῶν καὶ τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ τοῦτου Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει εἰς τὴν ἀνύψωσιν τῆς στάθμης τῆς μορφώσεως, ἡ ὁποία θὰ συντελεσθῇ μόνον ἐφ' ὅσον θὰ προαχθῇ ἡ παιδεία εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τὸν γνωσιολογικὸν, τὸν τομέα τῆς πνευματικῆς δημιουργικότητος, τῆς δημοφιλοῦς τοῦ χαρακτῆρος τῶν παιδίων κλπ. Πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τούτων εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἐπενδοωθοῦν τὰ σχολεῖα διὰ τοῦ καταλλήλου ὀργανισμοῦ καὶ νὰ ἀποκτήσουν διευθύνσεις μὲ πλήρη προσόντα καὶ διοικητικὰς ἱκανότητας, ἱκανοὺς δὲ νὰ χαρτίσουν τὸ δίφρος τῆς νέας καταστάσεως ἀναδημιουργίας καὶ ἀναμορφώσεως. Πρὸς τοῦτο ἡ προϊόντος καθηγητικὸν εἰς Ἑλλάδα καὶ δὴ καὶ πεπειραμένων Διευθυντῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχουν ἡ ἀγνοῦνται τὰ ἐν Κύπρῳ καταλλήλα πρόσωπα νὰ ἐγκατελειφουν τὰς θέσεις των διὰ νὰ μετατεθοῦν ἀλλοῦ ὡς Διευθυνταί, δὲν ἐνα ἔργον ἐκπαιδευτικὸς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐθνικὸς ἐπιβεβλημένον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν μορφὴν τῶν σχολείων Μέσης Παιδείας, ὁ κ. Πρόεδρος ἀνέλυσε τὴν σκοπιμότητα ἐφαρμογῆς ἑνιαίου προγράμματος εἰς τὰς τρεῖς πρώτας τάξεις ὅλων τῶν σχολείων, κοινοτικῶν καὶ Ἰδιωτικῶν, προσαρμοζομένων εἰς τὸν τύπον τῶν κλασσικῶν Γυμνασίων, καὶ τὴν ἀνάγκην διαχωρισμοῦ μετὰ τὴν τρίτην τάξιν εἰς κλασσικὸν, οἰκονομικὸν καὶ πρακτικὸν Γυμνάσιον. Μὲ τὸν αὐτὸν τύπον θὰ λειτουργήσουν καὶ αἱ Ἐμπορικαὶ Σχολαὶ Πολεμίου καὶ Μιτσπῆ, τὸ Γεωργικὸν Γυμνάσιον Μόρφου καὶ αἱ Τεχνικαὶ Σχολαὶ Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ.

Ὁ διαχωρισμὸς οὗτος, ἐφαρμοσθεὶς ἤδη εἰς τὸ Παγκράτιον Γυμνάσιον μὲ ἄριστα ἀποτελέσματα, εὐρίσκεται ἐντὸς τοῦ πνεύματος τῶν μελετωμένων μεταρρυθμίσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ παρουσιάζει προπαρασκευάσεις εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο τὴν Κύπρον. Ἡ βάσις ἔχει ὅλας τὰς δυνατότητας ἐφαρμογῆς των.

Ἡ βελτίωσις τῶν κτιριακῶν ἐγκαταστάσεων τῶν σχολείων ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως ἡ τῆς προσθήκης ἐργαστηρίων, διδακτηρίων (γενικῶν καὶ κατὰ τάξεις) γηπέδων, ὑγιεινομείων ἐγκαταστάσεων κλπ. πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας καὶ ἐντατικῆς μελέτης.

Ὁ προϋπολογισμὸς τῶν σχολείων ἀπὸ τὸ ἑπόμενον οἰκονομικὸν ἔτος θὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας καὶ ἐντατικῆς μελέτης.

Ὁ κ. Κ. Σπυριδάκις ἐπεσήμανε τὴν ἀνάγκην ἐπιμορφώσεως τῶν διδασκόντων καὶ

OPEN REGISTRY
ADMINISTRATIVE SECRET ΔΙΑΥΓΟΥ

ΣΟΥΠΕΡΣΙΕΛΛ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ★ ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1959 ★ ΕΤΟΣ 53ον. ΑΡΙΘΜ. 9807

ΛΑΜΠΡΕΤΤΑ

Μπορείτε νά ἀνακαινάσετε μιά Λαμπρέττα ἀπό τήν Ὑπηρεσίαν Ἐνεκκιάσεων Αὐτοκινήτων «(Ζ)» ΝΙΚΟΣ
δόδος Ρηγαίνης 46Α, Τηλ. 2794, Λευκωσία.

ΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ-ΔΙΓΕΝΗ ΚΑΡΠΟΦΟΡΟΥΝ

Η ΟΥΣΙΑ

ΔΙΑΧΥΤΟΣ εἶναι ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Κυπριακοῦ λαοῦ πρὸς πραγματοποίησιν συνδέσεως τοῦ Ἑθναρχικοῦ Μακαρίου καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα ὑπὸ προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέπουν βασίζεται ἐλπίδας περὶ ἐὐτυχῶν ἀποτελεσμάτων. Μέχρι τοῦδε αἱ προϋποθέσεις αὐταὶ δὲν ἐφιστανο, διότι καθ' ὃν χρόνον ἐγένετο ἡ πρὸς τὸν Μακάριον καὶ Γρίβαν ἐξι μόνον δὲν ἦτο ἀπαραίτητος ἡ μείωσις τῆς γιγαντιαίας τῶν ἐπιθέσεων, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιστράτευσις τῶν ἐπιφυλακτικῶν καὶ ἡ ἐπανάκλησις ἀνάκλησις τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐφεδρείας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀρχίσῃ καὶ συνομιλία ἀμέσως ἐγκαρδίως ἀποκαλύπτει μυστικὰ καὶ σκέψεις εἰς μίαν ἀθρόαν, ἡ ὁποία δὲ εἶχε τὸν χαρακτῆρα διμοιρίας πλατείας. Ἐξ ἄλλου ὁ Στρατηγὸς Γρίβας ἦθη ἀπέκρυπτε τοῦς ὁποίους ἐθετε πότε τὸν μίαν μέσην ἐπὶ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ★ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1959 ★ ΕΤΟΣ 53ον. ΑΡΙΘΜ. 9530

Καθημερινά περιηγείται ο «Ταχυδρόμος» τα χωριά και τις πόλεις της Κύπρου

ΜΠΡΟΥΚ ΜΟΤΟΡΣ
Στόκ 1/4—60 Η. Ρ.
Τιμαί ασυναγωνίστοι
Γ. Θ. ΠΙΕΡΙΔΗΣ & ΥΙΟΣ ΑΤΔ
Φανερωμένης 42—44 Τηλ. 2834

ΠΟΙΑ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΚΥΡΑΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΤΡΟΠΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ

ΕΙΣ ΠΟΙΟΥ ΕΙΔΟΥΣ ΔΗΛΩΣΙΝ ΠΡΟΕΒΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΜΕΝΤΕΡΕΣ.—Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΗ «ΝΑ ΕΠΙΜΕΙΝΗ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ ΤΗΣ ΓΑΛΗΝΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ».—ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗ ΣΗΜΕΡΟΝ "Η ΑΥΡΙΟΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙΣ ΜΑΚΑΡΙΟΥ — ΚΙΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ Ν' ΑΠΕΥΘΥΝΘΗ ΚΟΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ ΚΕΚΡΥΜΜΕΝΩΝ ΟΠΛΩΝ

Κατά πληροφορίας δημοσιευθείσας εις την χθεσινήν «Ελευθερίαν», μη έπιδεχομένας διάψευσιν, άλλ' ές στήγης επαναλήψιν ή νέα Τουρκική κατηγορηματική μεταφορά άλλων και πυρομαχικών εις Κύπρον, ή Αμερικανική Κυβέρνησις ανέθεσεν εις την Ελληνικήν μυστικήν οργάνωσιν ΕΟΚΑ την δραστηριότητα εις Α' μέρος, ιδιαιτέρως δε εις την Λεμεσόν, διά τα αποτρέψη μεγάλην μυστικήν τουρκικήν εισαγωγήν εν όψει της εφαρμογής των εν Ζυρίχη και Λονδίνω και ενδεχομένην καταγγελίαν εκ μέρους της Ελλάδος και Κυπριακής πλευράς. Η Αμερικανική Κυβέρνησις έγνωρισε, ότι εις περίπτωσιν κατά την οποίαν η Τουρκική Κυβέρνησις θα προέβαινεν εις μεταφοράν πλοίων ή μεταγερεμ δ πλοίων, εν τοιούτος είναι πρόθεσις εισαγωγής ή αποστολής εισαγωγών άλλων εκ της Κύπρου, διά σειράς και καταγγελματικής δηλώσεως της, και ταυτοχρόνως θα έβλεπε ληφθή μέτρα κατά την θεραπείαν της κατωτέρω και ανακλήσην κεκριμμένων άλλων και πυρομαχικών, ή Ελληνική Κυβερνή Πγεσία ως θα ελπίζεται, θα μπορέση να αποσπάση μην τους αντιπροσώπους της από όλας τας Επιτροπάς της Συμφωνίας μέ το πρόσχημα της εφαρμογής των Συμφωνιών της Ζυρίχης και του Λονδίνου, αλλά και τους Τουρκοκύπριους Κυβερνητικούς της Κύπρου ως προϊόν τελικής καταγγελίας των Συμφωνιών, εφ' όσον ή καλή πίστις ή άπαξ απαιτείται διά την λειτουργίαν των, δεν θά ήτο χάρτη από της Τουρκικής πλευράς.

Κατά πληροφορίας δημοσιευθείσας εις την χθεσινήν «Ελευθερίαν» των Αθηνών, αί ένταύτοις ενέργειαι αί ενεργούμεναι υπό του Αρχιεπισκόπου είναι: α) Νά ταχθή προθεσμία παραδόσεως των όπλων υπό του πλοίου Ντενίζ, β) Νά επικολουθήση συστηματική έρευνα πρός ανακάλυψιν των άπαγορευθέντων καί γ) Νά θεσπισθή ποινή κεντικωτέρα εξαίρεσις δέσμης θά επέμενον εις την διατήρησιν άλλων.

Χθες ή Τουρκική Κυβέρνησις προέβη εις δήλωσιν, εις την οποίαν επαναλαμβάνονται τα ισχυρισμών της ότι το πλοίον «Ντενίζ» αληγοκλείτο με μήν άλλων δελεγτών, προσθέτει, ότι η κατέχει ενδείξεις ότι επιβλήθη θεν πλοιάριον να μετέφερεν άπλα, εν τούτοις είναι πρόθυμος να άπο τας Τουρκικάς εισαγγελ ή αποστείλει εισαγγελέα εις την Κύπρον, διά σειράς και καττηγορηματική δήλωσις της, και ταυτοχρόνως δεν βλέπει λταβή μέτρα κατά της θεραπείας της κατωτέρω και ανακλήσην κεκριμμένων άλλων και πυρομαχικών, ή Ελληνική Κυβερνή Πγεσία ως θα ελπίζεται, θα μπορέση να αποσπάση μην τους αντιπροσώπους της από όλας τας Επιτροπάς της Συμφωνίας μέ το πρόσχημα της εφαρμογής των Συμφωνιών της Ζυρίχης και του Λονδίνου, αλλά και τους Τουρκοκύπριους Κυβερνητικούς της Κύπρου ως προϊόν τελικής καταγγελίας των Συμφωνιών, εφ' όσον ή καλή πίστις ή άπαξ απαιτείται διά την λειτουργίαν των, δεν θά ήτο χάρτη από της Τουρκικής πλευράς.

Οι ειδικώτερες πληροφορίαι αί οποίαι έχουν περιέλθει εις γνώσιν του κ. Καραμανλή, ότι ή Ελληνική Κυβέρνησις δέν πρόκειται να φύγη έλαιον εις την πηράν. Οι αίτιοι κύκλοι προσέθεσαν, ότι ανεπαρτήτως των άνωτέρω δηλώσεων ενδέχεται να καταδηχθή άποφασιστική προσπάθεια δοθήσεα τας άμυδίας Αρχάς εις την άνακάλυψιν των άπαγορευθέντων καί γ) Νά θεσπισθή ποινή κεντικωτέρα εξαίρεσις δέσμης θά επέμενον εις την διατήρησιν άλλων.

Χθες ή Τουρκική Κυβέρνησις προέβη εις δήλωσιν, εις την οποίαν επαναλαμβάνονται τα ισχυρισμών της ότι το πλοίον «Ντενίζ» αληγοκλείτο με μήν άλλων δελεγτών, προσθέτει, ότι η κατέχει ενδείξεις ότι επιβλήθη θεν πλοιάριον να μετέφερεν άπλα, εν τούτοις είναι πρόθυμος να άπο τας Τουρκικάς εισαγγελ ή αποστείλει εισαγγελέα εις την Κύπρον, διά σειράς και καττηγορηματική δήλωσις της, και ταυτοχρόνως δεν βλέπει λταβή μέτρα κατά της θεραπείας της κατωτέρω και ανακλήσην κεκριμμένων άλλων και πυρομαχικών. Κατά τας αύτας πληροφορίας η Τουρκική Κυβέρνησις τονίζει, ότι ή ενεργείται διά την εγκαθίδρυσιν ομαλής και συνεργασίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων θεωρεί καθήκον της να παρεμβαδίση πάσης φύσεως ενεργείας αντιθέτους προς την πολιτικήν ταύτην.

Ο ειδικώτερος διπλωματικός παρατηρητή εθνάρων την δήλωσιν ταύτην της Τουρκικής Κυβέρνησης της Κύπρου ός προϊόν τελικής καταγγελίας των Συμφωνιών, εφ' όσον ή καλή πίστις ή άπαξ απαιτείται διά την λειτουργίαν των, δεν θά ήτο χάρτη από της Τουρκικής πλευράς

Νέον ΚΙΟΣΚ ΠΟΛΥΒΑΘΜΙΟΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΣ) ★ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1960 ★ ΕΤΟΣ 55ον. ΑΡΙΘΜ. 9771

SHORE–SHEETS
Σεντόνια, Μαξιλαροθήκες, Λινοκασέδες
ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ
Ζητήστε τα από τον ὑφασματοπώλην σας.

ΕΝΟΤΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΙΣ

Ο ένταῦθα ἀπασταλμένος της Λονδινίου ἐπιδεσμήσεως «Σπεκτέτορ», ἤτις εἶ τὸ παρελθὸν ὑπῆρξε μέλλον ἀντικειμενικὴ ἐνάντι τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος, διαπιστώνει, ὅτι μόνον οἱ ἀκρότατοι μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων δὰ ἐζήτουν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἕνωσιν μὲ τὴν Ἑλλάδα. Τὸ γεγονὸς, ἐπισημαίνει ἀπὸ τὰ λεχθέντα κατὰ τὰς προσφάτους ἐν τῇ Βουλῇ τῶν Κοινοτήτων συζητήσεις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου δι' ἀνεξαρτητοποίησιν τῆς Κύπρου, εἶναι ὅτι διακτητικὴ δύναμις εἰς τοὺς Τούρκους ἐγκρίνει ἡ ἀνάτιμος Βρεταννικὴ πολιτικὴ, ἥτις εἰς τὴν προσπάθειαν της νὰ εἰσαγάγῃ τὴν Τουρκικὴν παράταξιν εἰς ὅ,τι ἀπετέλει μῖτ ἐν αὐστηρὸς Ἀγγλικεπιτρικὴν διεφορὰν, δὲν ἐδίστασε νὰ ὑπερβῇ τὴν Κυπριακὴν ἀντιπολίτευσιν καὶ τὸν Ἕλληνα πρωθυπουργὸν αὐτῆν γωνίαν τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου. Μέσον ἡ καθολικὴ ἐνότης ἐμφαίνεται εἰς τὰς ἐκλογικὰς θέσεων καὶ ἡ πίστις πρὸς τὸ μέλλον δὰ δημιουργήσουν διὰ τὸν Κυπριακὸν Ἑλληνισμὸν τὰς ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις, ὅπως ἀντεπεξέλθῃ νικηφόρως εἰς τὰς ἀντιξοότητας καὶ δυσχερείας ποὺ τοῦ ἐπιφυλάσσουν ἀνεμοστρόβιλοι καὶ ἰδιοτελεῖς ἐπιδιώξεις ξένων πολιτικοστρατιωτικῶν ὀργανισμῶν.

Ἡ μὴ ἐπιτυχὴ εἰς τὸ ἐπωφελλίμιον οἱ Βρεττανοὶ διὰ τοὺς τοὺς Ἑλληνοκυπρίους ἐν ἀπονοσθαλμίοις οἱ Βρεττανοὶ διὰ τοὺς τοὺς ἐφιλοδοξημέν

ΜΟΝΟΤΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΔΕΙΞΙΝ ΟΥΜΒΑΙΝΕΙ ΚΑΤΙΤΙ 50%

μέ τό Νέον ΠΟΛΥΒΑΘΜΙΟΝ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ★ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1960 ★ ΕΤΟΣ 55ον. ΑΡΙΘΜ. 9839

Μόμπιλ-Κέροσιν
Τό καλύτερον φωτιστικόν πέτρελαιον διά τήν οἰκιακήν χρῆσιν
Mobil

Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΕΝΤΟΝΩΣ ΤΟΥΣ ΦΟΝΟΥΣ ΔΙΑΠΡΑΧΘΕΝΤΑΣ ΥΠΟ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗΣ, ΩΣ ΤΟΝΙΖΕΙ, ΣΠΕΙΡΑΣ

**ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΤΩΝ ΕΛΑΤΗΡΙΩΝ ΤΩΝ, ΟΙ ΦΟΝΟΙ ΟΥΤΟΙ «ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΕΓΚΛΗΜΑ ΦΡΙΚΤΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΤΕΟΝ». — Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ «ΘΑ ΠΡΑΞΗ ΠΑΝ ΤΟ ΔΥΝΑΤΟΝ ΔΙΑ Ν' ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥΣ ΑΠΑΙΣΙΟΥΣ ΔΡΑΣΤΑΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΤΕΡΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΥΠΟΦΟΡΟΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ»

ΒΑΡΥΤΑΤΟΝ ΠΛΗΓΜΑ ΚΑΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Ο Πρόεδρος της Κύπρου Ἀρχιεπίσκοπος κ. Μακάριος πρίν χθές εἰς τάς ἀκολούθους δηλώσεις πρός τούς δημοσιογράφους ἐξ ἀφορμῆς τῶν πραγμάτων φόνων :

«Οἱ ἀλλεπάλληλοι φόνοι, οἱ ὁποῖοι συνέζησαν κατά τό τελευταῖον διάστημα, εἶμαι βέβαιος ὅτι προκαλοῦν τήν ἀγανάκτησιν καί τόν ἀποτροπιασμόν τῆς μεγάλης μας γνώμης. Οἱ δράσται τῶν φόνων τούτων δέν ἐγκληματοῦν μόνον ἐναντίον τῶν θυμάτων των, ἀλλά καί ἐναντίον τῆς Πατρίδος των, διαιρόμενες τό ὄνομα τῆς Κύπρου εἰς τό ἐξωτερικόν καί δημιουργοῦντες μίαν ἀνυπόφορον κατάστασιν εἰς τό ἐσωτερικόν.

«Ἔλεος γιορτάζει ἄραγε σ' ἀκόλαστα μάτι χωρίς δέν αἰσθάνεται ἐν σφιξίδι καί ἡ ζωή των κινδυνεύει ἀπό πᾶσαν στιγμήν ἀπό ἀπαισίους ἐγκληματίας. Ἔχω τήν γνώμην ὅτι αἱ τελευταῖοι φόνοι διεπράχθησαν ὑπό ὀργανωμένης συμμορίας.

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἐλατηρίων, τά ὁποῖα ὡδήγαν εἰς τήν διάπραξιν τῶν φόνων, ἀποτελοῦν οἱ φόνοι οὗτοι ἔγκλημα φρικτόν καί κατάδικαστέον. Οὔτε προσωπικαί, οὔτε πολιτικαί, οὔτε οἱαδήποτε ἄλλα ἐλατήρια δικαιολογοῦν τήν διάπραξιν φόνων. Μετά τόν ἀνήκουστον ἐγκληματικόν ἀγῶνα, ἡ Νῆσός μας ἔχει ἀνάγκην ἡσυχίας διά νά προκόψῃ καί νά εὐημερήσῃ.

«Ἡ Κυβέρνησις θά πράξῃ πάν τό δυνατόν διά νά ἀναλάβῃ τούς ἐναπομείναντας ἐγκληματίας καί νά τούς φέρῃ ἐνώπιον τῆς δικαιοσύνης. Παρακαλοῦμεν τόν Κύριον ἵνα ἐνισχύσῃ καί νά εὐοδώσῃ τάς ἐν ἐξελίξει ἐρεύνας καί τάς ἀναληφθείσας ἐνεργείας ἡ συνειδητός ἐπιτέλεσις τοῦ ὀργανωμένου ἐγκλήματος τῶν φόνων τούτων ἀναγορεύεται ἡ συνειδητός βαρύτατον πλῆγμα κατά τῆς νέας Πολιτείας μας».

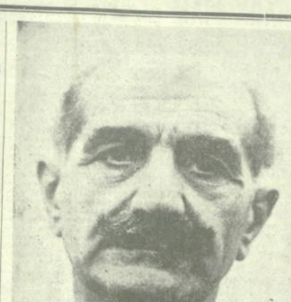

Ὁ Στρατηγός Γεώργιος Γρίβας — Διγενής.
Φωτογραφία ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΑΝΙΤΗ.

ΑΙ ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΤΑΡΑΧΑΙ ΚΑΙ ΕΙΣ ΣΜΥΡΝΗΝ ΠΡΟΠΑΡΕΣΚΕΥΑΣΘΗΣΑΝ ΟΠΩΣ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ

ΜΥΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΓΙΑΣΙ

ΝΗΣΟΣ ΓΙΑΣΙ, 3 (Ρέουτερ).

Τό Ἰακωβῖνον Δικαστήριον, τό ὁποῖον ἐκλωβίζει τήν ὀπόθεσιν τῶν ἀθλιοτάτων ταραχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατά Σεπτέμβριον τοῦ 1955, συνῆλθε σήμερον εἰς μυστικήν συνεδρίαν διά τήν ἀκρόασιν τῆς μαρτυρίας τοῦ Ραφῆ Τόκας καί, ἐν συνεχείᾳ, τῆς ἀπολογίας τῶν μαρτύρων κατηγορουμένων. Πολλοί ἐκ τούτων ἐφάνησαν ἀσθενεῖς καί δέν εἶχον προσχεδιασθῆ καί αἱ ἀκροάσεις ἐν Σμύρνῃ ἀνεβλήθησαν διά τούς ἀσθενοῦντας.

Ἡ μυστική συνεδρία διετάχθη ἐν τῷ συμφέροντι τῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη κατόπιν αἰτήσεως τοῦ μετά τῶν κατηγορουμένων μαρτυρήσαντος ἐτέρου ἀκτ-μάρτυρος τοῦ ὁποίου ἡ ἀσφάλεια ἐκινδύνευε, ἐάν ἐδημοσιεύοντο αἱ λεπτομέρειαι τῆς μαρτυρίας του.

Ἡ συνεδρία διετάχθη ἐπίσης ὅπως ἀπαγορευθῇ ἡ δημοσίευσις τῶν ὀνομάτων τῶν μαρτύρων κατηγορουμένων, ἐπιμόνως ζητησάντων τοῦτο, διότι, κατά τήν γνώμην των, αἱ ταραχαί ἐκείναι εἶχον προσωπικοποιηθῆ. Πολλοί ἐκ τῶν μαρτύρων κατέθεσαν ἀσαφῶς ὅτι εἶχον προπαρασκευασθῆ καί αἱ ταραχαί ἐκεῖναι ἐν Σμύρνῃ ἀνεβλήθησαν διά τούς ἀσθενοῦντας ἐκείνους. Ἡ μυστική συνεδρία ἐλήφθη ἐν τῷ Δικαστηρίῳ, ἐνῶ ἐξωτερικῶς ἐπεκράτουν ἰσχυρά μέτρα ἀσφαλείας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου, ὁ δ-ήν ἐκλεκτός τήν ὑπόθεσιν τῶν ἀθλιοτάτων ταραχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατά Σεπτέμβριον τοῦ 1955, ἀνέβλεψε σήμερον εἰς μυστικήν συνεδρίαν διά τήν ἀκρόασιν τῆς μαρτυρίας τοῦ Ραφῆ Τόκας καί, ἐν συνεχείᾳ, τῆς ἀπολογίας τῶν μαρτύρων κατηγορουμένων. Πολλοί ἐκ τούτων ἐφάνησαν ἀσθενεῖς καί δέν εἶχον προπαρασκευασθῆ καί αἱ ταραχαί ἐκεῖναι ἐν Σμύρνῃ ἀνεβλήθησαν διά τούς ἀσθενοῦντας ἐκείνους. Ἡ μυστική συνεδρία διετάχθη ἐν τῷ Δικαστηρίῳ, ἐνῶ ἐξωτερικῶς ἐπεκράτουν ἰσχυρά μέτρα ἀσφαλείας.

Ὁ πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου, ὁ δ-ήν ἐκλεκτός τήν ὑπόθεσιν τῶν ἀθλιοτάτων ταραχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κατά Σεπτέμβριον τοῦ 1955, ἀνέβλεψε σήμερον εἰς μυστικήν συνεδρίαν διά τήν ἀκρόασιν τῆς μαρτυρίας τοῦ Ραφῆ Τόκας καί, ἐν συνεχείᾳ, τῆς ἀπολογίας τῶν μαρτύρων κατηγορουμένων. Πολλοί ἐκ τούτων ἐφάνησαν ἀσθενεῖς καί δέν εἶχον προπαρασκευασθῆ καί αἱ ταραχαί ἐκεῖναι ἐν Σμύρνῃ ἀνεβλήθησαν διά τούς ἀσθενοῦντας ἐκείνους. Ἡ μυστική συνεδρία διετάχθη ἐν τῷ Δικαστηρίῳ, ἐνῶ ἐξωτερικῶς ἐπεκράτουν ἰσχυρά μέτρα ἀσφαλείας.

ΔΙΑ ΠΡΩΤΗΝ ΦΟΡΑΝ ΕΦΩΤΟΓΡΑΦΗΘΗ ΤΕΛΕΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΤΗΡΙΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 3 (Ε.Γ.Τ.).

Τάς Ἀθηναϊκάς ἐφημερίδας δημοσιεύεται σήμερον φωτογραφία ἀπό τήν χθεσινήν τελετήν ἐπιδόσεως διπλωματίων τοῦ Προεδρευτοῦ τῆς ἐνσωμένην φωτογραφίαν εἰκονίζεται ὁ Ἀθηναϊκός ἱστάμενος πρό τοῦ Θρόνου ἐνῶ ἀκούει τήν προσφώνησιν τοῦ κ. Κρανιδιώτου.

Ὡς ἀναφέρεται εἰς τάς σημ-

Ἀπό τήν ἐπίδοσιν τῶν διπλωματιστηρίων τοῦ Προεδρευτοῦ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας πρός τόν Ἀθηναϊκόν κ. Κρανιδιώτην πρός τήν Α. Μ. τόν Βασιλέα Παῦλον. Εἰς τό στιγμιότυπον ὁ Βασιλεύς δίδει τόν προσφώνησιν τοῦ νέου Πρεσβευτοῦ.

Κυπριακῆς Δημοκρατίας κ. Ν. μερινάς ἐφημερίδας, κατά τήν χθεσινήν τελετήν ἐπιδόσεως τῶν διπλωματικῶν του πιστεύσεων πρός τόν Βασιλέα Παῦλον. Εἰς τό στιγμιότυπον ὁ Βασιλεύς δίδει τήν προσφώνησιν τοῦ νέου Πρεσβευτοῦ.

Σημειωτέον, ὅτι διά πρώτην φορᾶν ἐπετράπη ἡ φωτογράφησις τελετῆς ἐπιδόσεως διαπιστευτηρίων, ἐπί μέρους τῆς ὁποίας ἐπετράπη ἡ φωτογράφησις ἐκ τῶν ἐνδοθρόνων ἐνῶ ἐπί τῆς ἀκολούθου τελετῆς ἐπιδόσεως διαπιστευτηρίων, ἐπί μέρους τῆς ὁποίας ἐπετράπη ἡ φωτογράφησις ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν χώρων.

ΩΘΕΙΤΕ ΝΕΑΝΙΣ ΑΠΕΠΕΙΡΑΘΗ Ν' ΑΥΤΟΚΤΟΝΗΣΗ ΕΝΤΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

[Ἀπέκοψε τάς ἀρτηρίας τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος].

ΒΑΡΩΣΙΑ, 3 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Εἰσηκομάσθη νεάνις ἐν Βαρωσίοις, εὑρισκομένη σήμερον ἐντός τοῦ ἱ. ναοῦ Ἁγ. Δημητρίου, ἀπεκεφαλίθη νά θέσῃ κύμα εἰς τήν ζωήν της, διά τῆς ἀποκοπῆς τῶν ἀρτηριῶν τοῦ ἀριστεροῦ ἐρχιβραχίονος. Δέν ἦν ἐκ τοῦ σκοποῦ νά ἀποτελέσῃ μετηγέρθη εἰς τό Νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου.

ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΟΠΟΥ ΕΙΧΕΝ ΑΠΟΒΙΒΑΣΘΗ

Ὁ Στεφανιώτατος Μητροπολίτης Πάφου κ. Γενναδιος μετεβλήθη χθές εἰς Γεροσκήπου, ὅπου ἐτέλεσε δοξολογίαν διά τήν ἐνάρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἀγροτικοῦ Συνεδρίου, τό ὁποῖον θά πραγματοποιήσῃ ἡ Ἀγροτική Συνομοσπονδία τῆς Κύπρου. Ἐπί τῇ εὐκαιρίᾳ ὁ Ἀρχηγός τῆς ΕΟΚΑ Γεώργιος Γρίβας — Διγενής, διά τά ἀναλάβῃ τήν ἀρχηγίαν τοῦ ἐνόπλου ἀγῶνος τῆς Κύπρου.

20.000 Λ. ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΝ ΤΩΝ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ ΑΠΟΡΩΝ

Ὑπό τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως Κύπρου διετέθησαν τό ποσόν τῶν 20.000 λ. διά τήν πληρωμήν τῶν ἀπόρων Διδακτόρων μαθητῶν τῶν Σχολῶν Μέσης Παιδείας καί κατενεμήθη ὡς ἑξῆς :

Παγκύπριον Γυμνάσιον 3.850 λ., Γυμνάσιον Λεμεσοῦ 2.400 λ., Γυμνάσιον Ἀμμοχώστου 1.700, Πάφου 1.300, Λάρνακος 1.000, Κυρηνείας 450, Μόρφου 1.080, Σολέας 470, Πεδουλᾶ 320, Λαπήθου 340, Ἀγ. Ἀμβροσίου 120, Ὁμόδους 130, Ἀγροῦ 280, Αἰγαλιούσης 250, Ριζοκαρπάσου 280, Λευκονοίου 320, Δικαίου 150, Πόλεως 280 λ.

Ἐμπορικόν Λύκειον Λευκωσίας 757, Κολλέγιον Λευκωσίας 595, Παγκ. Ἀκαδημία Θηλέων Λευκωσίας 334, Ἐμπορική Σχολή Σαμαρᾶ Λευκωσίας 864, Ἐμπορική Σχολή Μόρφου 164, Ἐμπορική Σχολή Κυρηνείας 81.

Ο κ. ΓΚΕΪΤΣΚΕΛ ΔΙΑΤΗΡΕΙ ΤΗΝ ΗΓΕΣΙΑΝ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 3 (Ρέουτερ).

Ὁ κ. Χιού Γκέιτσκελ ἐπέτυχεν ἀπόψε νά διατηρήσῃ τήν ἡγεσίαν τοῦ Βρεττανικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος, ἐξαιρίνεται ἐκ τῆς ἀναμενομένης ἐκ τῆς διαδικασίας ψηφοφορίας μεταξύ τῶν κοινοβουλευτικῶν μελῶν τοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος. Οὕτω, ἐπί τῆς παρουσῆς του εἰς τήν ἡγεσίαν τοῦ Κόμματος ἐφέρετο 166. Ὑπέρ τῆς ἀναλόγως τῆς ἡγεσίας ὑπό τοῦ ἀντιπάλου του κ. Χάρολντ Γουίλσον ἐψήφισαν 81.

Η ΕΛΛ. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΒΟΥΛΗ ΑΠΕΦΑΣΙΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΣΦΑΓΙΑΣΘΕΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΕΙΣ ΠΑΘΟΝΤΑΣ

Ἀπεφασίσθη ἐπίσης ἡ διενέργεια ἐλέγχου τῶν λογαριασμῶν μεγάλων Φιλανθρωπικῶν Ἱδρυμάτων. — Τό πλῆρες κείμενον κατατεθέντος Νομοσχεδίου περί Ὀργανώσεως τοῦ Γραφείου Παιδείας.

Τό ἀπόγευμα τῆς χθές συνῆλθεν εἰς τήν Βουλήν ἡ Ἑλληνική Κοινοτική Συνέλευσις. Κατά τήν παρουσίαν τῶν ἐργασιῶν ὁ Πρόεδρος τοῦ Σώματος Δρ Κ. Σπυριδάκης ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἡ ἐπί τοῦ ἀσυμβάτου Εἰδικῆ Ἐπιτροπή εἰς ἐκθεσίν της εἰσηγεῖται, ὅπως ἡ ἐξ 620 χιλιάδων λιρῶν ἐπιταγή διά τάς δάνους τῶν νεκύων τῶν πεσόντων κατά τήν διάρκειαν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος ἡ σφαγιασθέντων κατά τάς Τουρκικάς ταραχάς καί διά τήν παροχήν ἀποζημιώσεων εἰς τούς τραυματίας λόγῳ τῆς δράσεως τῶν δυνάμεων Τουρκικῆς ταραχῆς. Πρός τόν σκοπόν αὐτόν ἡ Ἐπιτροπή εἰσηγεῖται τά ἀκόλουθα: 1) Ὅπως ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν 620 χιλιάδων λιρῶν 400 χιλιάδες καταπέσουν ὡς πάγιον κεφάλαιον εἰς τήν Συναγωγήν Κεντρικῆς Τραπέζης, ἐκ τῶν τόκων δέ τοῦ κεφαλαίου τούτου καταβάλλονται αἱ συντάξεις πρός τά μέλη τῶν οἰκογενειῶν τῶν πεσόντων καί σφαγιασθέντων. Τόκοι πρόνοια, ὅπως ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου παραχωρηθοῦσιν

Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὅπως διενεργήσῃ ἔλεγχον ἐπί φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων. Ὁ Πρόεδρος Δρ Κ. Σπυριδάκης, ὡς ἀνεξαρτήτως τοῦ Κυβερνητικοῦ Τμήματος Ἐσωτερικῆς, διά τό ὁποῖον ἐκδηλώθη εἰδική ἐπιφύλαξις ὑπό τοῦ Βουλευτοῦ κ. Κυριάκου Χατζηδάκη, ἀπεφάνθη ὅτι ἡ ἐπιτροπή ἔχει τήν ἁρμοδιότητα νά ἐξετάσῃ τό ζήτημα καί ὅτι εἰς τήν περίπτωσιν ὅπου ἡ ἐπιτροπή ἀποφανθῇ

THERMOSHELL Service
Αδειούχος συντηρητής πετρελαίου
ΚΕΝΤΡΙΚΑΙ ΘΕΡΜΑΝΣΕΙΣ
ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΜΕΣΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ
Αποκλειστικός εκπρόσωπος στην Επαρχίαν Ελάς Κύπρου Λτδ
ΛΕΥΚΩΣΙΑ
3061-2-3-4
SHELL
Α-εις τους κατά τόπους αντιπροσώπους της.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ) ★ ΤΡΙΤΗ 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1963 ★ ΕΤΟΣ 56ον. ΑΡΙΘΜ. 10736

Μὲ τὶς PHOTORAPID ἔχετε

τὸ καλύτερον φωτοαντίγραφον λογαριασμῶν, ἐπιστολῶν, συμβολαίων, σχεδίων κ.λ.π. Ἐπὶ δικῆς σας εὐθύνης.
ΧΡ. Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ & ΥΙΟΣ ΑΤΑ.,
Ἔριωδ 32—34, Λευκωσία,
Τηλ. 2000.

ΑΠΙΘΑΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ἐκ τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων «Νέα» καὶ «Ἀκρόπολις» Σαββάτου ἐδημοσιεύθησαν ἐκτενεῖς ἀναπτύξεις ἐξ ἀφορμῆς συμφώνως πρὸς ἀγγελίας ἐκ Τουρκίας ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ Τουρκία ἀπεδείχθη πρὸ τινος εἰς τὰς ἐνώσεις Πολιτείας ἀφ' ἑνὸς καὶ στρατευμάτων εἰς τὴν Κύπρον, λόγῳ τῶν ἐξελιχθεισῶν ἐν αὐτῇ γεγονότων ἐν ᾗ ὅσον ὁ Πρόεδρος Μακάριος προέβαινε εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἀντιπερίοδος προσθέτει, ἐπὶ τοῦ Στέιτ Ντηπάρτμεντ ἐπηρρέαζε τὴν Τουρκικὴν ἐπιτροπήν, ἡ ὁποία συνεδίασε ἐπὶ πρόσωπον τῆς Ἀγκύρας καὶ ἐπανεξετάσθη ἡ ἀπόφασις αὐτῆς περὶ ἀποστολῆς στρατευμάτων εἰς τὴν Κύπρον. Ἀφοῦ τὰ ἐξελιχθέντα ἐν αὐτῇ γεγονότα ἐν ᾗ ὅσον ὁ Πρόεδρος Μακάριος ἐπροχώρει εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος, φάνεται ἀναγκαῖον νὰ ἐπανεξετασθῇ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας, διὰ τὴν ἀποστολὴν στρατευμάτων εἰς τὴν Κύπρον. Ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην ἐπιτηδείων κύκλων τῆς Ἀγκύρας, τὸ Στέιτ Ντηπάρτμεντ φέρεται συμπεριλαμβάνον τὴν Ἀγκύραν διὰ τὰ ἐν Κύπρῳ καὶ τρέφον τὴν ἐλπίδα, ὅτι ἐπὶ «Τουρκικῆ κοινότητι» θὰ ἐπιτευχθῇ συμβιβασμὸς ἐπὶ τῶν προτάσεων τοῦ Μακαρίου. Ἡ ἐπιτροπὴ μάλιστα, ἐπὶ ἀπόντι τῆς Τουρκίας ἐκπροσωπήσῃ τὴν σχηματισθεῖσαν ἐν Κύπρῳ διὰ τὰ ἐν Κύπρῳ ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Τουρκίας, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελῇ τὴν ἀντιπροσωπείαν τῆς Τουρκίας, διὰ τὰ ἐν Κύπρῳ.

Θεωροῦμεν ἀπίθανον τὴν ὅλην Ἀγκυραϊκὴν ἐπιχειρηματολογίαν τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, χωρὶς νὰ ἀπορρίπτωμεν ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἡ Ἄγκυρα εἶχε προβῇ διὰ τῶν ἐλέγχων ὑπευθύνων ἐκπροσώπων τῆς εἰς ἀπειλὰς περιέχουσαν ἐν Κύπρῳ. Ἐὰν ὅμως αὐτοὶ ἐκφράζωνται εἰς τὴν συνείδησίς ὅλων, ὅτι ἡ ὑπαναχώρησις τοῦ Κυπριακοῦ Συντάγματος ἀπὸ τοῦ Μακαρίου, ἀποτελεῖ ἀποκλειστικῶς ἐσωτερικὴν ὑπόθεσιν τοῦ Κυπριακοῦ Κράτους καὶ ἐὰν ἡ Τουρκία ἐπιμένῃ νὰ ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῶν ἄλλων Κρατῶν, τότε ἀνοίγομεν μεγάλα παράθυρα εἰς τὴν ἀνησυχίαν καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς κυριαρχίας ὅλων τῶν Κρατῶν — μελῶν τῆς Ο.Η.Ε. θεωροῦν τὸ θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως ὡς ἐμπίπτον εἰς τὰς ἀρμοδιότητας τοῦ Κυπριακοῦ Κράτους, ὅπως εἶναι καὶ ἡ πραγματικότης, ἀπεκλεισμένης πάσης ξένης ἐπεμβάσεως. Οἱ ὑπόλοιποι λόγοι ἀπόψεων καὶ τὴν ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας, ἐξυπηρετοῦσα τὸν σχηματισμὸν ἑνὸς ἐνιαίου κράτους ἐν Κύπρῳ, δὲ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ διὰ τῶν ἐκλογῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν Συμμάχων. Εἶναι γελοῖος ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτὸς διότι ἡ Κύπρος δὲν ἀποτελεῖ προτεκτοράτον τῆς Τουρκίας, διὰ νὰ ἀπαιτῇ ἐνέσεις ἐπιτροπῆς Κυδηκράς λαος καὶ ὑποδεικνύεται ἡ ἐνεργὸς ἐπέμβασις.

Ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπιθάνου περιεχομένου τῆς ἐξ Ἀγκύρας ἀντεκπροσώπευσεν ἡ Ἀγκυρικὴ ἐφημερὶς, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει μάλιστα, ἐπὶ ἡ σπουδὴ τῆς Τουρκίας ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ νέας πλέον ἀφορᾷ εἰς αὐτὴν καὶ συνεχῆ ἀνησυχίαν καὶ ἀπορίαν διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐν Κύπρῳ. Οἱ ἀρμόδιοι ἐκφράζονται εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἐπέμβασιν τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἐν Κύπρῳ. Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Γ.Γ. τοῦ Ο.Η.Ε. ἐν Κύπρῳ, ὁ Σουηδὸς Τζάρλς Ἀϊκε, ἔχει ἀποκτήσει τὴν ἐμπιστοσύνην ὅλων τῶν ἐμπλεκομένων εἰς τὰς ἐσωτερικὰς διενέξεις τῆς Κύπρου καὶ ἐπιτυγχάνει νὰ ἐπιβάλῃ μίαν τακτικὴν ἐπὶ τῶν ἐπιδόσεων ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Τουρκία ἀπέκτησε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἡ προωθήσεις τὰς μάλιστα νὰ ζητῇ δοκίμιον ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Τουρκικοῦ Ἐθνικοῦ Στρατεύματος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὴν διπλῆν ἀνάγκην τοῦ ἀνοικοδομήματος! Ἡ ΟΗΕ ἐξάπαντα δὲν ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν μεταξὺ τῶν Κύπρου — Μελῶν καὶ ὄχι νὰ ἐνεργῇ διὰ ἀγκυλικὴν μερίδα τῆς ἐπιδρομικῆς ἐφ' ἑαυτῆς ἀναλύσει δὲ ἡμῖν, πόσον νὰ ἐξελιχθοῦν εἰς ἀμφίρροπον τὴν ἐκβολὴν τῶν ἐν Κύπρῳ καὶ ἡ Ρωσία δὲ ἐπενέβαινε τακτικῶς. Προσήλωσιν δὲ τῆς ἐν Ἡνωμένοις Ἔθνεσι πολιτικῆς τοῦ Τζὼν Κέννεντυ διεδήλωσε καὶ ὁ ἐκ τῆς Ἑλλάδος τὴν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς πρεσβευτὴς κ. Τσιμπάς Ἀθανάσιος, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τὸν ἐξεπροσώπησεν εἰς τὴν κηδείαν τοῦ Μακαρίου. Εἶναι βεβαίως ἐπιτυχὲς τοιοῦτοι ἰσχυρισμοὶ ἐκ τῆς Τουρκίας πρὸς τὴν Ἀγκύραν ὅτι ἡ Ἀγκυρικὴ ἐπιχείρησις ἐπὶ τῆς Κύπρου δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀναθεωρήσεων τοῦ Συντάγματος προβέσεων τοῦ Μακαρίου. Εἶναι ἐπίσης

Χρησιμοποιείτε ΠΟΛΥΒΑΘΜΙΟΝ
ΜΗΧΑΝΕΛΑΙΟΝ ΣΙΕΛΑ
ΣΙΕΛΑ ΣΧΙΟΝ

ΕΘΝΙΚΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ • ΕΤΟΣ Α'— ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 36 • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ • ΤΕΤΑΡΤΗ, 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1959

ΠΟΡΤΕΣ — ΠΑΡΚΕ — ΠΛΑΚΑΣ
Των Αγγλικών ΠΡΟΥΣΩΝ — Ολλανδίας
• ΒΟΙΣΤΗΣ ΑΡΙΣΤΗ.
• ΤΙΜΑΙ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΜΟΥ.
ΜΟΥΖΑΛΑΣ & ΣΙΑ
Τηλ. 4289 — ΛΕΥΚΩΣΙΑ.

ΓΟΝΥΚΛΙΝΗΣ Η ΚΥΠΡΟΣ ΡΑΙΝΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟΥΣ ΤΑΦΟΥΣ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΜΕ ΜΥΡΑ

ΟΙ 13 ΕΓΚΛΕΙΣΤΟΙ ΗΜΙΘΕΟΙ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΝΑ ΑΠΟΔΟΘΟΥΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΜΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΒΒΑ ΚΑΡΑΟΛΗΣ
ἐκ ΠΑΛΑΙΧΩΡΙΟΥ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 10.5.1956.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ἐξ ΑΓΙΟΥ ΜΑΜΑΝΤΟΣ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 10.5.1956.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΥ ΖΑΚΟΣ
ἐκ ΛΕΥΚΑΣ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 9.8.1956.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΤΑΤΣΟΣ
ἐκ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 9.8.1956.

ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΜΙΧΑΗΛ
ἐκ ΓΑΛΙΝΟΥ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 9.8.1956.

ΣΤΕΛΙΟΣ ΧΡ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ
ἐκ ΛΑΡΝΑΚΟΣ ΛΑΠΗΘΟΥ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 21.9.1956.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΥΤΣΟΦΤΑΣ
ἐκ ΠΑΛΑΙΟΜΕΤΟΚΟΥ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 21.9.1956.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΓΡΗΓ. ΠΑΝΑΓΙΔΗΣ
ἐκ ΠΑΛΑΙΟΜΕΤΟΚΟΥ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 21.9.1956.

ΕΥΑΓΟΡΑΣ ΜΙΛΤ. ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΔΗΣ
ἐκ ΤΣΑΛΑΣ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 14.3.1957.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΔΡΑΚΟΣ
ἐκ ΛΕΥΚΑΣ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 10.1.1957 ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς Κεντρικοὺς Φύλακας.

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΠΙΕΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ
ἐκ ΛΥΣΗΣ,
ἀπαγχονισθεὶς τὴν 3.3.1957 ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς Κεντρικοὺς Φύλακας.

ΟΙ ΔΕΚΑΤΡΕΙΣ

ΑΔΑΜΑΝΤΕΣ συγκεφ. ψηφίες αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀθώων ἀνδρῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐκρίθη ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ, ὁ ὁποῖος ἐν τούτοις ἐξέφυγε τὴν ἀγχόνην. Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἐκρίθησαν ἀθῶοι διὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Ἀνδρέου Ἀράουζου καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Ἀνδρέου Κάλλη. Ἐκρίθησαν ὅμως ἔνοχοι διὰ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Κωνσταντίνου Μαλεκίδη καὶ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Ἀνδρέου Κάλλη. Ἐκρίθησαν

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΥΠΟΥ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΚΟΣΜΟΣ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΥΠΟΥ

2T
τὸ σωστὸ λάδι
τῶν δύσκολων μηχανῶν!

ΕΘΝΙΚΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΠΡΩΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ • ΕΤΟΣ Κ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 5[illegible] • ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ • ΤΡΙΤΗ, 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 1960

Ο ΜΟΝΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΙΑΠΡΕΠΟΥΣ ΝΟΜΙΚΟΥ

ΣΥΤΑΙΑ ΜΑΧΗ

ΟΙ ΒΡΕΤΤΑΝΟΙ ΕΠΙΖΗΤΟΥΝ ΝΕΑΝ ΠΑΡΑΤΑΣΙΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΑΙΓΝΕΙΑΝ ΤΩΝ «ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ»

Ούδεμίαν πρόθεσιν έχουν νὰ προβοῦν εἰς λογικὰς παραχωρήσεις

Ὁ ἀνταποκριτὴς τῶν «Τάϊμς» θεωρεῖ ὡς Πρωταπριλιάτικον δοτεῖον τὴν δήλωσιν τοῦ Μακαρίου διὰ τερματισμὸν τῶν διαπραγματεύσεων ἐὰν δὲν ἐπιτευχθῇ λύσις μέχρι τῆς 1ης Ἀπριλίου.

ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΩΣ ΜΠΛΟΦΑ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ «ΑΔΙΑΛΛΑΞΙΑ»

Τοῦ ἐν Λονδίνῳ μονίμου ἀνταποκριτοῦ τῆς «Ἐθνικῆς» κ. ΜΙΧ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 (Τη-[illegible]

ΜΑΣ ΤΟ ΤΟΝΙΖΟΥΝ Η ΔΙΑ ΝΑ ΤΟ «ΑΓΝΑΤΙΣΩΜΕΝ»

ΤΟ «ΟΝΕΙΡΟΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ» ΕΤΑΦΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΥΡΙΧΗΝ, ΛΕΓΟΥΝ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ

Η «ΜΠΟΖΚΟΥΡΤ» ΒΛΕΠΕΙ ΠΟΜΠΗΡΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΟΡΤΑΣΜΟΥΣ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΕΙ.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ ΤΟΥ κ. Ι. ΚΛΗΡΙΔΗ

ΠΥΡΑΥΛΩΝ ΜΕ ΑΣΤΡΟΝΑΥΤΑΣ ΘΑ ΕΚΤΟΞΕΥΣΟΥΝ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ΕΙΣ ΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΤΟ ΘΕΡΟΣ

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ Η ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΥΠΟΥ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΕΛΛΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΙΣΗΓΗΘΗ ΤΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΕΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΝ ΕΜΜΟΝΗΣ ΤΩΝ ΑΓΓΛΩΝ

ΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΟΝΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΙΝ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΝΙΚ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ ΠΕΡΙ ΑΔΙΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΕΝΤΕΧΝΟΝ ΕΛΙΓΜΟΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Οἱ Τοῦρκοι θὰ προβοῦν εἰς νέαν ἐπιμελεστάτην πρότασιν διὰ 100 τετρ. μίλια.— Παρακολουθοῦνται στενότατα τὸ ζήτημα τῆς δευτερευούσης διακόρους τῶν βάσεων.

ΕΤΟΙΜΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

LIBRARY

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΣΑΒΒΑΚΗΣ Α. ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΘΑΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: Κ Α Κ Ο Υ Λ Α Η
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Παρέκλα 'Ομηρέ) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3610, ΝΥΚΤΑΣ 3820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1959

ΧΡΟΝΟΣ Δ'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 819
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 10 ΜΙΛΣ
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΧΑΡΑΥΓΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 386

Ο ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΛΑΟΣ ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ ΕΝΘΟΥΣΙΩΔΗ ΥΠΟΔΟΧΗ

Το αεροπλάνο τοῦ Ἐθνάρχη ὑποχρεώθηκε νὰ ἐπιστρέψει στὸ Λονδίνο ἕξη λεπτὰ μετὰ τὴν ἀπογείωση του λόγω βλάβης τοῦ κινητήρα του. Ἀναχώρησε ὅμως μὲ ἄλλο ἀεροπλάνο

ΑΣ ΕΤΟΙΜΑΣΘΟΥΜΕ

Σήμερα, στὶς 1.30 μ.μ., πραγτεύονται στὸ ἀεροδρόμιο Λευκωσίας τὸ ἀεροπλάνο ποὺ φέρει πίσω στὴ μαρτυρικὴ πατρίδα του, ἐλεύθερο πιά, τὸν Ἀρχιεπίσκοπο καὶ Ἐθνάρχη Κύπρου Μακάριο. Πρὶν τρία χρόνια κι' ἀπ' τὸ ἴδιο ἔδαφος τῆς κυπριακῆς πρωτεύουσας κάποιο, πολεμικὸ τύπου ὑπάμενο, τὴν φρεγατινικὴ «Ρ.Δ.Θ. μὲ συνοδεία ἑγγλέζικα ἀπαισιοκτιτικὰ ἀεροπλάνα πρτέυσε στοὺς ἰνδικοὺς ὠκεανοὺς γιὰ ν' ἀπεμακρύνει ἀπὸ τὴν αἰμοσταγῆ πατρίδα του τὸν «ἐπικίνδυνον Ἱεράρχη.

Ἡ ἐξορία τοῦ Ἐθνάρχη τὸν Μάρτιο τοῦ 1956 ἔχει παράσχει στὴν ἱστορία ἀσυ κλασσικὸ ζήτγμα τοῦ πολιτικοῦ ἐκθιασμοῦ. Ἀπὸ μιὰ ἀσυνήθιστη ἀντίφαση στὶς διαπραγματεύσεις ὁ Ἀρχιεπίσκοπος μετελλήθη σὲ πολιτικὸν ἄμηρο στὸν ὄρυγο τῶν Σεϋχελλῶν. Καὶ κατόπιν, ἐνῶ ἀφέθη «ἐλεύθερος», ἡ ἐλευθερία δὲν συνεπήγετο δικαίωμα νὰ κατήσει ὁ δικαιούχος στὸ πάτριο ἔδαφος γιὰ λόγους πολιτικῆς σχεδίων συντεταιρισμοὺ καὶ ἄλλων ποὺ ἡ ἐπιβολὴ τους εἶχε τὴν προτεραιότητα.

Στὰ χρόνια ποὺ ἴσχυσε τὸ διάτγμμα ἐξορίας ὁ κυπριακὸς λαὸς πέρασε κι' ἀπὸ ἄλλους γεγονὸς δεῖς σκληρὴς δοκιμασίας. Πρῶτα μὲ τὴν ἐλπίδα τῶν ἀποικιοκρατῶν νὰ θρεῦν ἡμετριοπαθεῖς καὶ κατόπι μὲ τὴν ἀδιαφορία ἐξεσμὴ τους νὰ ἐπιδέλουν τὸ σχέδιο Μακμίλλαν. Ἡ ὑπομονητρὴ τριετὶα ποὺ ἀκολούθησε τὰ σαρτικὰ μέτρα ἀναστίνεν τὴν ἀριστερὰ καὶ σὲ λίγο τὴν ἐξοσία τοῦ Ἐθνάρχη. κλεῖει μεσα της τοῦτα τὰ δικαιικὰ χαρακτηριστικὰ: Ἀπὸ τὴ μιὰ τὴν ἀπεγνωσμένη προσπάθεια τῆς ξενοκρατίας νὰ ἐκμαιμοσεῖ τὶς διαιρετικὲς μεθόδες κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὴν ἠσυχὴ ἀντίσταση τοῦ λαοῦ στὶ δι' ἐξέτεις πυρᾶ, στὶς ὑπερόχυσες τορπίλλες.

Ἐπιστρέφοντας σήμερα ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος τυγχάνει τῆς πανηγυρικῆς ὑποδοχῆς αὐξαιμου τοῦ ἑλληνικοῦ κυπριακοῦ λαοῦ ὁ ὁποῖος, πάνω ἀπ' ὅλα, νιώθει περήφανος γιατὶ διατηρεῖ σὲ ἀρκετὸ βαθμὸ τὴν ἐνότητα καὶ σύμπνοιά του. Χαίρει καὶ ἀγαλλιᾶ καὶ πανηγυρίζει σήμερα ἐλη ἡ ἑλληνικὴ Κύπρος κ' ἐκτυθίνει ἐμφάσεις εὐχῆς στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Μακάριο, γιατὶ ὁ Ἐθνάρχης κ' ἐπὶ μικρὰ, παραλλαγὴ στοὺς συνεχεῖς ἀλλαγὲς πολιτικὲς ἀγῶνες καὶ τὶς προσπάθειές του, ἐνιωθε ἐαθιὰ τὴ σημασία τοῦ παλλαϊκοῦ ἐθνικοῦ μετώπου στὰ χρόνια ξενικμασίας καὶ ἀπηύθυνε θερμὲς ἐκκλήσεις γιὰ διατήρησή του. Σωσωμὲς ὁ ἑλληνικὸς κυπριακὸς λαός, ἀντξαρτήτως χαναικικῆς ἰδεολογίας ἢ τάξης, χαιρετίζει τὴν ἄφιξη τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου κ' εἶναι ἕτοιμος ν' ἀγωνιδεῖ στὶς νέες συνθῆκες ποὺ ἔχουν δημιουργηθεῖ, γιὰ τὴν ἐπιτυχία του. Ἀσχετος τοῦ πῆς ἐκτιμᾶ μανεῖς τὶς συμφωνίες τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου δὲν εἶχε μεταδεῖ τὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ἐλοσπουδὴ ἀστιωμικὰ μέτρα εἶχον λησθῆ ἀπὸ ἐκαρὶς σὰμεσα τὴν ἄφιξη τοῦ ἀεροδρομίου τοῦ Λονδίνου ποὺ φτιξτζόυν ἀπὸ δια λαμπρὸ ἀκοιβέστικο ἡ ὁ ὁποῖος δὲν ἔκρυψε τὰ λησθέντα μέτρα, ἡ ἀναζωογόνησε τὴ πανθυμία τῶν τε. Ἐπὶ τὸ ἀεροδρόμιο ἔχουν ἀφιχθῆ ἑκατοντάδες ἀνθρώπων ἀπὸ ὅλες τὶς ἐπαρχίες τῆς Κύπρου γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν Ἐθνάρχη. Ἐπίσης ἔχουν ἀφιχθῆ ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἀπὸ τὶς 3 μ.μ. (ὥρα Λονδίνου). Τὸν Ἀρχιεπίσκοπο συνοδεύουν ὁ κ. Ρωσσίδης καὶ ὁ κ. Κυπριανού.

Ὁ συνεργάτης τοῦ Β.Β.C. κ. Κώστας Σταύρος μεδέσσε τὰ ἀκόλουθα ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο τὴν Λονδίνου δὲν εἶχε μεταδεῖ τὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ἐλοσπουδὴ ἀστιωμικὰ μέτρα εἶχον λησθῆ ἀπὸ ἐκαρὶς σὰμεσα τὴν ἄφιξη τοῦ ἀεροδρομίου τοῦ Λονδίνου ποὺ φτιξτζόυν ἀπὸ δια λαμπρὸ ἀκοιβέστικο ἡ ὁ ὁποῖος δὲν ἔκρυψε τὰ λησθέντα μέτρα, ἡ ἀναζωογόνησε τὴ πανθυμία τῶν τε. Ἐπὶ τὸ ἀεροδρόμιο ἔχουν ἀφιχθῆ ἑκατοντάδες ἀνθρώπων ἀπὸ ὅλες τὶς ἐπαρχίες τῆς Κύπρου γιὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τὸν Ἐθνάρχη. Ἐπίσης ἔχουν ἀφιχθῆ ἀντιπρόσωποι ὅλων τῶν ἐθνικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἀπὸ τὶς 3 μ.μ. (ὥρα Λονδίνου). Τὸν Ἀρχιεπίσκοπο συνοδεύουν ὁ κ. Ρωσσίδης καὶ ὁ κ. Κυπριανού.

Ὁ συνεργάτης τοῦ Β.Β.C. κ. Κώστας Σταύρος μεδέσσε τὰ ἀκόλουθα ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο τὴν Λονδίνου δὲν εἶχε μεταδεῖ τὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ἐλοσπουδὴ ἀστιωμικὰ μέτρα εἶχον λησθῆ ἀπὸ ἐκαρὶς σὰμεσα τὴν ἄφιξη τοῦ ἀεροδρομίου τοῦ Λονδίνου δὲν εἶχε μεταδεῖ τὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

ΣΕ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΥΣ ΕΠΕ ΟΤΙ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΘΕΙ ΜΕ ΤΟΝ ΓΡΙΒΑ

Ἡ πρωτεύουσα πλέει ἀπὸ χθὲς στὰ ἑλληνικὰ χρώματα καὶ ζεῖ μέσα σὲ μιὰ πανηγυρικὴ ἀτμόσφαιρα ἀναμένοντας τὴν ἐπάνοδο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Ἐθνάρχη Μακαρίου ἀπὸ τὴν ἐξορία δύου τὸν ἐστειλε ἡ ἀποικιοκρατία. Ἀπὸ χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν ἀπὸ κάθε γωνιὰ τῆς Κύπρου αὐτοκίνητα μεταφέροντα ἀδένμους Ἕλληνας Κυπρίους γιὰ νὰ παραστοῦν στὴν ὑποδοχὴ ποὺ ἀναμένεται νὰ εἶναι μεγαλειώδης.

Σὲ διάφορα ἐπίκαιρα σημεῖα τῆς πρωτεύουσας δημιουργήθηκαν γαλανόλευκες πυραμίδες καὶ ἀφίδες μὲ ἐπιγραφές: «Μακαριώτατε, ἡ πρωτεύουσα σᾶς καλωσορίζει», «Καλῶς ἤλθατε» κ.ἀ. Ἔξω ἀπὸ τὸ σῆκωμα τῆς ΗΕΟ, στὴν πλατεῖα Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀνεκρτήθηκε τεράστιο πανὼ μὲ τὴ φωτογραφία τοῦ Ἐθνάρχη καὶ τὴν ἐπιγραφή: «Καλῶς ἤλθατε Μακαριώτατε». Ἀναγραφεται ἐπίσης ἡ φράση ἀπὸ τὸ τελευταῖο διάγγελμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ποὺ τονίζει τὴν ἀνάγκη τῆς ἑνότητας καὶ συνεργασίας μεταξὺ ὅλων τῶν Ἑλλήνων Κυπρίων.

Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ κ. Ἀρτέμης Ἀντωνιάδης μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὑποδοχῆς ὁλες οἱ πόλεις σημαιοστολίσθηκαν ἀπὸ χθές. Ὅλοι οἱ δρόμοι ἔνδα σημαιοστολισμένοι, μὲ μικρὲς καὶ μεγάλες σημαίες. Σὲ διάφορους δρόμους ἀνορτήθηκαν πανὼ μὲ ἐπιγραφές. Ὁ σημαιοστολισμὸς εἶναι παντοῦ πρωτοφανής.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΗ

Τὸ γραφεῖο Ἐθναρχίας ἐξέδωκε τὴν ἀκόλουθη ἀνακοίνωση σχετικὰ μὲ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Ἐθνάρχη:

«1. Τὸ φέρον τὸν Ἐθνάρχην αὐτοκίνητον θὰ φέρῃ ἀπαλλήνας σημεῖων τῆς διαδρομῆς θὰ σταματήσῃ.

2. Παρακαλεῖται τὸ κοινὸν νὰ μείνῃ εἰς τὰ πεζοδρόμια καὶ νὰ μὴ ἐμποδίσῃ κατ' οὐδένα τρόπον τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Ἐθνάρχου.

3. Μετὰ τὴν δύλεωσιν τοῦ αὐτοκινήτου τοῦ Ἐθνάρχου προτρέπεται τὸ κοινὸν νὰ δκολουθήσῃ τὴν ὁμάδα τοῦ Ἐθνάρχου ἐν τοῦ πλησιεστέρου πρὸς αὐτὸ μεγορίου.

4. Αἱ ὁμάδαι κατὰ τὰς δ-πείρις ἡ Ἐθνάρχης θὰ δεχθῇ ἐπισήμους ἐκ μέρους τοῦ κοινοῦ θὰ ἀναλογισθοῦν βραδύτερον.»

ΛΟΝΔΙΝΟ, 25 (B.B.C.).

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἀναχώρησε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο ἐπιστρέφοντας στὴν Κύπρο μέσῳ Ρώμης. Τὸ ἀεροπλάνο τῆς Ὁ-λυμπιακῆς Ἀεροπορίας μὲ τὸ ὁποῖο ταξιδεύει σήμερα τὸ πρωῒ ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο στοῦ Λονδίνου ἀπογειώθηκε γιὰ ἐπαναπατρισμὸ στὶς 9 π.μ. (ὥρα Λονδίνου). Τὸν Ἀρχιεπίσκοπο συνοδεύουν ὁ κ. Ρωσσίδης καὶ ὁ κ. Κυπριανού.

Ὁ συνεργάτης τοῦ Β.Β.C. κ. Κώστας Σταύρος μεδέσσε τὰ ἀκόλουθα ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο τὴν Λονδίνου δὲν εἶχε μεταδεῖ τὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ἐλοσπουδὴ ἀστιωμικὰ μέτρα εἶχον λησθῆ ἀπὸ ἐκαρὶς σὰμεσα τὴν ἄφιξη τοῦ ἀεροδρομίου τοῦ Λονδίνου δὲν εἶχε μεταδεῖ τὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου.

Ἀπολυθέντες κατάδικοι ἐνῶ ἐξέρχονται ἀπὸ τὶς Κ. Φυλακὲς μὲ ἐπικεφαλῆς ἑλληνικὴ σημαία. (Σχετικὸ-φίλμ σε δημοσιεύουμε στὴν 6η σελίδα).

Μετὰ τὶς συκοφαντίες τοῦ Κανελλόπουλου κατὰ τῆς Ἀριστερᾶς

ΑΓΑΝΑΚΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΝΑ ΔΙΑΣΠΑΣΕΙ ΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΟΥΣ

Ἀπεσταλμένοι δεξιῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων στὴ Λευκωσία μεταδίδουν ἀνταποκρίσεις μὲ αἰχμὴ ἐναντίον τοῦ προοδευτικοῦ κινήματος τῆς Κύπρου

ΑΘΗΝΑ, 29 (Τοῦ ἀνταποκριτή μας). — Ἀλγιεινὴ ἐντύπωση καὶ ἀγανάκτηση προκαλεῖ στὴν ἑλληνικὴ κοινὴ γνώμη ἡ ἀπόπειρα τῆς κυβερνήσεως Καραμανλῆ νὰ ἀπειρει ζιζάνια καὶ νὰ διασπάσει τὸν κυπριακὸ λαὸ κατὰ τὶς σημερινὲς κρίσιμες στιγμές. Ἐπτεδιεμένη καὶ στριμωγμένη γιὰ τὴν πολιτικὴ τῆς στὴν κυπριακὴ ὑπόθεση, ἡ κυβέρνηση γυρεύει κοινίδες ρωτήρας γιὰ νὰ ἀντεπεξέλδει στὴ αὐξήτηση τῆς διαπάλης τὸ ἀγωνιστικὸ τὸ ἀγωνιστικὸ του φρόνημα ἀπὸ τὶς ἐκβρυές ἀπειδολὲς Λύτοι τὸ ἐπιτεύχουν ἡ ὑποταξέσουν τὴν ἐθνικὴ του συνοχή, ἀποδιδ-πουν τὸ ΕΓΚΛΗΜΑ τῆς ὑποδούλωσης τοῦ τῆς κυπριακῆς αὐτοδιάθεσεως.

(Συνέχεια στὴν 6η σελίδα)

Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβέρνησης κ. Π. Κανελλόπουλος πρόβαλε κατὰ τὴ συζήτηση στὴ Βουλὴ τὸν γελοῖο ἰσχυρισμὸ ὅτι τὴν ἀφιξέια ἡ πανηγυρικὴ ὑποδοχὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ἦταν ἀποτέλεσμα ἐνεργειῶν τῶν ἐπισήμων τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῶν Κυπρίων κομμουνιστῶν μὲ τὴν ἀντιγνωμία διὰ τὴν ἀλλήνων τῶν Κυπρίων ἀγωνιστῶν!

Σὲ ἔδαφο τῆς ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἀντιεκλογὴ Ἀπάτη» ἀρθρογραφίας τῆς ἐκφράζεται ἐλεύθη σχολιάζει ὡς ἑξῆς ἡ κωμωδιογραφία ἐνεργεία: «Ὁ Ἕλληνας ἀ ἑλληνικὸς ὁ ἑλληνικὸς λαὸ, νὰ δημιουργήση ἀμέσως ἐθνικὸ δίκαιωμα στὴν Κύπρο, καταγοδοντίσει τὸ ΑΚΕΛ καὶ ἐπιβάλει σταθερότητα καὶ γαλήνη τοὺς Ἕλληνες Κυπρίους. Ὁ Ἕλληνας ἀ ἑλληνικὸς ὁ ἑλληνικὸς λαὸ, νὰ δημιουργήση ἀμέσως ἐθνικὸ δίκαιωμα στὴν Κύπρο, καταγοδοντίσει τὸ ΑΚΕΛ καὶ ἐπιβάλει σταθερότητα καὶ γαλήνη τοὺς Ἕλληνες Κυπρίους. Ὁ Ἕλληνας ἀ ἑλληνικὸς ὁ ἑλληνικὸς λαὸ, νὰ δημιουργήση ἀμέσως ἐθνικὸ δίκαιωμα στὴν Κύπρο, καταγοδοντίσει τὸ ΑΚΕΛ καὶ ἐπιβάλει σταθερότητα καὶ γαλήνη τοὺς Ἕλληνες Κυπρίους.

Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβέρνησης κ. Π. Κανελλόπουλος πρόβαλε κατὰ τὴ συζήτηση στὴ Βουλὴ τὸν γελοῖο ἰσχυρισμὸ ὅτι τὴν ἀφιξέια ἡ πανηγυρικὴ ὑποδοχὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ἦταν ἀποτέλεσμα ἐνεργειῶν τῶν ἐπισήμων τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῶν Κυπρίων κομμουνιστῶν!

Σὲ ἔδαφο τῆς ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἀντιεκλογὴ Ἀπάτη» ἀρθρογραφίας τῆς ἐκφράζεται ἐλεύθη σχολιάζει ὡς ἑξῆς ἡ κωμωδιογραφία ἐνεργεία: «Ὁ Ἕλληνας ἀ ἑλληνικὸς ὁ ἑλληνικὸς λαὸ, νὰ δημιουργήση ἀμέσως ἐθνικὸ δίκαιωμα στὴν Κύπρο, καταγοδοντίσει τὸ ΑΚΕΛ καὶ ἐπιβάλει σταθερότητα καὶ γαλήνη τοὺς Ἕλληνες Κυπρίους.

Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβέρνησης κ. Π. Κανελλόπουλος πρόβαλε κατὰ τὴ συζήτηση στὴ Βουλὴ τὸν γελοῖο ἰσχυρισμὸ ὅτι τὴν ἀφιξέια ἡ πανηγυρικὴ ὑποδοχὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου ἦταν ἀποτέλεσμα ἐνεργειῶν τῶν ἐπισήμων τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῶν Κυπρίων κομμουνιστῶν!

Σὲ ἔδαφο τῆς ὑπὸ τὸν τίτλο «Ἀντιεκλογὴ Ἀπάτη» ἀρθρογραφίας τῆς ἐκφράζεται ἐλεύθη σχολιάζει ὡς ἑξῆς ἡ κωμωδιογραφία ἐνεργεία: «Ὁ Ἕλληνας ἀ ἑλληνικὸς ὁ ἑλληνικὸς λαὸ, νὰ δημιουργήση ἀμέσως ἐθνικὸ δίκαιωμα στὴν Κύπρο, καταγοδοντίσει τὸ ΑΚΕΛ καὶ ἐπιβάλει σταθερότητα καὶ γαλήνη τοὺς Ἕλληνες Κυπρίους.

Η ΟΥΔΕΤΕΡΗ ΠΡΩΤΕΡΓΑΤΗΣ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Οἱ ΕΠΑ προσπαθοῦν νὰ ἐπεκτείνουν τὴν ἐπιρροή τους στὴ νῆσο

ΑΘΗΝΑ, 29 (Τὸ Ἀντ.). Ὁ ἐδῶς τύπος ἐξακολουθεῖ νὰ σχολιάζῃ ἐκτενῶς τὶς συμφωνίες τῆς Λονδίνου γιὰ τὸ Κυπριακὸ. Τὸ ροβετικὸ περιοδικὸ «Νέοι Καιροί» σὲ σχόλιό του ὑπὸ τὸν τίτλο «Ποιὸς συμφέρει αὐτὴ γράφει:

«Ἡ συμφωνία πάνω στὸ Κυπριακὸ προκαλεῖ πολλὲς σύζητήσεις. Οἱ ἐγκλεῖς τῆς ἀπόφασης τῶν ὑπεύθυνων γιὰ τὴν συμφωνία δὲ λιωσαν ὅτι λύθηκε τὸ Κυπριακό. Τὸ εἶδος ἀπόφαση εἶναι αὐτή. Τμτικὰ ἡ Κύπρος παύει νὰ ἀποτελεῖ διεθνὲς πρόβλημα. Ἡ ἀνεξαρτησία Δημοκρατία γίνεται μὲν κάποια θὰ ἰσθεῖ ὁ πρῶτο στὸ συνεχὲς σκαλὶ τῆς Ἀγγλίας, τῆς Ἑλλάδας καὶ τῆς Τουρκίας. Στὴ γῆνη διατροφὴ τοῦ νὰ πάρῃ αὐτὸ ἐρετὸν τὶς στρατιωτικὲς δοσεὶς. Ἡ συμφωνία ποὺ ὑπέγραψε ἡ Ἀνθρωπος Δ. Μακάριος μὲ τὸν Ἀνθρωπο Ἀδενάουερ, ἀπὸ τὴν ἄλλη, ἐπιτρέπει στὴν Γερμανία νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ἀμυντικό της δυναμικὸ καὶ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ΝΑΤΟ καὶ στὴν οὐσία ἀποτελεῖ ἀπόφαση τῆς Βιέννης ποὺ ἀπὸ τὸ 1955 ἀπαγορεύει στὴν Αὐστρία νὰ ἐνισχύσῃ τὸ ΝΑΤΟ

«Κλείσε μέσα στὴν ψυχήν σου τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ αἰσθανθῆς μέσα σου νὰ λαχταρίζη κάθε εἶδος μεγαλείου».

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

ΠΑΤΡΙΣ

ΠΕΜΠΤΗ
21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1966
Ἑπτανησίου ἱερομάρτυρος.
Ἀν. ἡλίου 5.30'. — Δύσις 6.21'.
Ἔτος 20ον. Ἀρ. Φύλλου 403

Ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Ἐκδοτικῆς Ἑταιρείας «ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ» Λτδ. | ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ | Διευθύνεται ὑπὸ Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς

ΤΟ ΠΕΡΙΒΟΗΤΟΝ ΣΧΕΔΙΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ «ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ»

ΟΥΔΕΝ ΕΚ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΑΚΡΙΤΑ ΕΦΗΡΜΟΣΘΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ 30 ΑΙΩΝΩΝ

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ νέον τὸ φαινόμενον τὸ ὁποῖον προεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν ἐκδοσιν τῶν ἐφημερίδων «Ἀγὼν» καὶ «Φιλελεύθερος», ἀνομάσασαι τοὺς ἐνωτικοὺς ἀγωνιστὰς ὡς μισητὰ ἐγκλήματα. «Ἀντιεθνικόν», μένει δὲν διακρίνει τοὺς ἀγωνιστὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑνώσεως. Τοὺς διακρίνει τὸ πάθος τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν Ἕνωσιν, τὸ ἰδανικόν, ἡ συνείδησις καὶ ἡ ἀνθρωπιά. Τώρα ἐν τῷ Μακαρικείῳ ἐφημερίδες θέλουν νὰ καλύψουν τὰς ἰδικάς των προσκτήσεις καὶ νὰ ἐξάγουν τὰ ἰδικά των συμπεράσματα δικαιούνται νὰ τὸ πράττουν. Πολὺ φοβούμεθα ὅμως ὅτι ἡ τοιαύτη νενοημένη των ἀποκάτω ἐνδέως ἀντίκτυπον τοῦ εἰδώλου, τὸ ὁποῖον κόπτονται νὰ ὑπηρετοῦν.

«Ἀλλοτε οἱ πειρασμοὶ καὶ μετὰ συνεπείας ἤσαν μένοντες εἰς τὴν Ἕνωσιν κατηγορήθησαν ὡς ὄφεται τῶν κεφαλίδων καὶ σώζει ὡς ἀγωνιστὰ τοῦ στίβου. Ἀλλά, πρὸς Θεοῦ δὲν ἤτο ἀγὼν αὐτὸς ὁ ἑπάνω ἤρξατο τὸ 1959. Ἦτο ἓν πεταπὸν ἄθλημα ἀνηρρίσεως εἰς ὑπουργικούς. Θουλευτικοὺς καὶ ἄλλους θώκους, ἤτο μία ἀναίσχυντος προπαίδευσις χρηματισμοῦ καὶ ἀπειτήσεως τῶν ζωρικῶν ἀγκυθῶν. Καὶ ἐπὶ πλέον μία προφανὴς καὶ ἀνεπαναλήπτος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν προσπάθεια ἐκπορνεύσεως τῆς ἐθνικῆς τιμῆς. Ἐ. λοιπόν, καλύτερα πολὺ οἱ ἀγωνιστὰὶ τῆς Ἑνώσεως δὲν ὑπῆρξαν μέτοχοι εἰς αὐτὴν τὴν κρεπιάλην ἀλλὰ παρέμειναν «ἔκτοι των περιθώρων.

Ἀλλ' ὄχι! Καὶ αὐτὴ ἡ κατηγορία τῶν «ἐκτὸς» εἶναι αἰσχρὰ καὶ πρέπει νὰ κατακτέσῃ. Δὲν παρεμείναμεν ἀπαθεῖς. Ἀδράνειξ σοῦ' ἐπὶ ἓν λεπτὸν ἐστάθημεν. Ὑπερνομεύσαμεν ἐξαπολουθητικὸς καὶ ἔδωκε προσέρεσεως τὸ Ζυρίχικον κυβερστοῦς. Αὐτὴ εἶναι ἡ ὑπεύθυνος δημοσία. ὁμολογία καὶ παραδοχὴ μας. Καὶ καλοῦμεν τὸ καθεστὸς τῆς διαφθορᾶς νὰ μᾶς φέρῃ ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης ὡς δολιοφθορεῖς του. Τὸ ὑπενεμύσαμεν, τὸ ἀνετινάξαμεν, τὸ ἐκνιεροποιήσαμεν. Ἂς μᾶς δικάσῃ, ἂν τολμᾷ.

Διὰ τὴν τύχη πᾶς οἱ κατηγορούμενοι μετατίθενται εἰς κατηγόρους καὶ τὸ τελείωμα συντρίβονται ἐχει μόνον ὅσοι τὴν ἀγράφων θείων καὶ ἐθνικῶν νόμων ἀλλὰ ἀκριβῶς καὶ ὅσοι τὴν ἰσχυσαν ἐναντίον διατάξεων.

Ἀπαθεῖς, ἡμεῖς! Θέατα ἡμεῖς!

Κυνηγίεροι ἐγίναμεν διὰ τὸ ζωρικὸν σκάφος ἡμεῖς. Διὰ νὰ ἀποτρέψωμεν τὸν σατανικὸν πλοῦν τὸ ἁρπάσωμεν ἐκ τῆς χώρας πρὸ τὴν ἐκβολὴ ἡ ἡμισέλήνος. Τοῦ ἐσπάσαμε τὸ τιμόνι. τοῦ ἐσχίσαμε τὰ πανιά.

Οἱ ἐμμένοντες εἰς τὴν δημιουργίαν Κυπριακοῦ Ἔθνους μᾶς θέλουν φίλους καὶ συνεργάτης τοῦ Μακαρίου. Ζητεῖν τὰ ἀδύνατα. Ἐπιδιώκουν τὰ ἀκατόρθωτα.

Ὁ Μακάριος ἐπενέφερε τὴν Τουρκίαν, ἐνεπλον μόλιστα, ἐν Κύπρῳ τὸ 1959. Ἡμεῖς μὲ τοὺς συνθηκολόγους τῶν Τούρκων δὲν γνίνομεθα συνεργάται. Δὲν ἐπιμιξόμεθα εὐθύνας ἄλλων. Ἡμεῖς εἴπατε εἰς Τούρκους σύτε εἰς Ἄγγλους παρεχωρησάμεθεν ἐδῶρη καὶ προνόμια. Σύτε καὶ συμμαχοι θὰ γίνωμεν μὲ τοὺς ἀμετανοήτους δωσιλόγους.

Τὸ 1959 παρέλαβεν ὁ Μακάριος ἀπὸ τὸν ἐξεισθέντα Κόνραν μίαν Κύπρον ἀγνήν καὶ Ἑλληνικὴν. Κεῖ τὴν μετέτρεψε ἐντὸς μιᾶς ἑξαετίας εἰς μίαν κομμουνιστοκρατουμένην νῆσον. Διὰ νὰ δυνηθῇ ὁ Μακάριος νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς «ἀνεξαρτήτους» πόθους τῆς ἐχρησιμοποίησε — χρησιμοποιεῖ ἀκόμη — τὸν κομμουνιστικὸν μηχανισμὸν κεὶ ἰδοὺ τὰ χάλια μας.

Ἐπολέμησε λυσσωδῶς, προσέβαλεν ἀξεμίτως, κατεκρήμνισεν ἐνσυστρεμένος πὲν τὸ Ἑλληνικὸν ἐν Κύπρῳ. Ἡμεῖς δὲν θὰ τοῦ δώσωμεν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ὅταν ὁ Μακάριος ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον, ἡμεῖς ἐδέξαμεν σίστιν εἰς τὰς διακηρύξεις του ὅτι αὐτὴν τὴν φορὰν θὰ ὠδήγει τὴν Κύπρον ἀμέσως καὶ ἄνευ ἐνδιαμέσων σταθμῶν πρὸς τὴν Ἕνωσιν.

Διεφώσθημεν κατὰ τρόπον τραγικὸν εἰς τὰς ἐλπίδας μας. Τὰ ἔργα τοῦ Μακαρίου ὑπῆρξαν ἀντίθετα πρὸς τὰς διακηρύξεις του. Καὶ αὐτὴν τὴν φορὰν ἀπεκαλύφθη τόσον. ὥστε νὰ μὴ εἶναι δυνατὸν σύτε ἡμᾶς νὰ παρασύρῃ εἰς τὰς ἀπατηλὰς του καὶ νὰ τὸν πιστεύσωμεν ἀλλ' σύτε καὶ τὸ Πανελλήνιον.

Ἀπεκλήρωσε ὁ Μακάριος πέραν πάσης ἀμφιβολίας ὅτι συμμαχῶν μὲ τὸ προδοτικὸν ΑΚΕΛ καὶ τὸ δολοφονικὸν Κ.Κ.Ε. ἐπιδιώκει, κατὰ τὰς ὑποδείξεις καὶ τὰς Μόσχας, νὰ δημιουργήσῃ διὰ δευτέραν φορὰν «ἀνεξάρτητον» Κυπριακὸν κράτος.

Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν ὁ Μακάριος εἰς τὰ διαλείμματα τῶν ἀνεξαρτησιακῶν του μελετῶν κάποτε τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὄχι, θὰ ἐνθυμᾶται τεὐλάχιστον ἀπὸ τὰ μαθήτικά του ἐγχειρίδια κάτι. Θὰ ἐνθυμᾶται ἴσως ὅτι ἡ Ἑλλὰς πικρὰ τοῦς αἰχμαλωτεύσας τοὺς πολυετεῖς μεγάλους τὰς ποικιλους δυσίας καὶ τὰς ἀπογοητεύσεις δὲν κατέπαυσε τοὺς ἀγῶνας ἀπελευθερώσεως τῶν ἀλυτρώτων τμημάτων της. Καὶ τὴν Κύπρον, παρὰ τὴν ἐδῶ ἀχαριστίαν θὰ τὴν λυτρώσῃ ἡ Ἑλλάς. ὅπως εἶπεν ἡ ἐπιτιχὴ τῆς Ἱστορίας τοιάντα αἰώνων. Διότι, εἶναι ἰδικόν της παιδί. Καὶ δὲν χρειάζεται νὰ ἐρωτήσῃ κανένα διὰ τὰς ἐνεργείας της. Κανένα ἀπολύτως.

Κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν προτάσεων δυσπιστίας

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΕΘΝΟΦΡΟΥΡΑΣ ΑΠΟΨΕ ΣΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Θὰ ὁμιλήσουν ὁ Πρωθυπουργός, ὁ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων καὶ ὁ κ.Τσιριμώκος

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ

ΑΘΗΝΑΙ, 20 (Ἰδικὸν μας). — Τὸ ζήτημα τῆς ἐπιβολῆς τοῦ χειρισμοῦ τῶν ὑποθέσεων τῆς Κύπρου ἀπὸ τὴν Ἑθνοφρουρὰν ἐπιστρέφει σήμερον εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τὴν μορφὴν τῶν προτάσεων δυσπιστίας τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Ἡ συζήτησις θὰ ἀρχίσῃ σήμερον ἀπὸ τὰς 5 μ.μ. καὶ θὰ διαρκέσῃ ἐπὶ δύο ἡμέρας. Ἐκτὸς τοῦ θέματος τῆς Κύπρου θὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ ἄλλα θέματα ἐσωτερικῆς πολιτικῆς, ὅπως τὸ ζήτημα τῆς κατοχῆς τῶν ἑδρῶν τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἀπὸ τὸ ΕΔΑ.

Τόσον εἰς τὴν πρότασιν τῆς Ἕ.Δ. ὅσον καὶ εἰς τὴν τοιαύτην τῆς Κ.Ε. ἐκφράζεται ἡ ἀποφασιστικότης τῶν ἀρχηγῶν τῶν προτάσεων. Εἰδικώτερον, εἰς τὴν πρότασιν τῆς Κ. Ἀναστασιάδου δὲν λόγος δυσπιστίας τὸ δῆ, ἡ κυβέρνησις διαχείρισε τὸ τοῦ Κυπριακοῦ εἰδικῶς ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῶν Ζυρίχης, ἀσυνετῶς μεταβάλλουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τοῦ Συντάγματος τὰ ἐθνικὰ θωρεῖα τὰ ὁποῖα ἐξησφάλιζον τὸν ἑλληνικὸν χαρακτῆρα τῆς Κύπρου. Ἐπὶ πλέον ἐπιτίθεται κατὰ τῆς κυβερνήσεως διότι ἐπέτρεψε τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀπαραδέκτου ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τοῦ Μακαρίου, ἡ ὁποία ἐπροκάλεσε τὴν ἀντίδρασιν τῶν προέδρων τῶν Ἑνώσεων Κέντρου καὶ τὴν ἐνοχοποίησιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἀπὸ τὸ ΕΔΑ.

Ἡ ἀντίθετος πρὸς τὴν κυβέρνησιν πτέρυξ τῆς Ἑνώσεως Κέντρου ἀποφασιστικῶς ἀπορρίπτει τὴν ἐπιβολὴν τοῦ χειρισμοῦ τῶν ἐθνικῶν θεμάτων ἀπὸ τὴν Ἑθνοφρουράν, ἡ ὁποία ἐπροκάλεσε τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἐθνικῶν ἀρχείων καὶ τὴν ἀποκάλυψιν τῶν ἀπορρήτων σχεδίων τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τῆς Κύπρου. Ἐπὶ πλέον ἡ ἀντιπολίτευσις ἐπιτίθεται κατὰ τῆς κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Μακαρίου εἰς τὴν Κύπρον, ἐνῶ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἐλήφθη ἐνῶ ἐκρέμαντο ἐναντίον του ἐκκρεμεῖς κατηγορίαι ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ θέματος θὰ συνεχισθῇ ἐπὶ τέσσερας συνεχεῖς ἡμέρας, τερματισθοῦσα τὴν ψηφοφορίαν τὴν κύριον τῆς προτάσεως Δευτέρας.

Δ. Α. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ
ΕΝΗΜΕΡΟΥΤΑΙ
ΑΘΗΝΑΙ 20 (Ἀσοστοκάς). — Τὸ βασιλεύς συνοδεύσας τὸν τῶν ὑπουργῶν του, μετέβη τὴν π.μ. σήμερον εἰς γαλαγρόν στάς, ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ.

ΥΠΕΒΛΗΘΗΣΑΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, 13 τὴν Ἀπριλίου, τὸ Ἐπαγγελματικὸν Σωματεῖον τῆς ΟΕΛΜΕΚ Λευκωσίας ἐγέτεο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Προέδρου Μακαρίου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐπεδόθη τὸ κατὰ τὴν πρόσταση «Ἐπαγγελικὴν Συνέλευση τῆς ΟΕΛΜΕΚ ἐγκριθεῖ ψήφισμα. εἰς τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα γίνεται πρόσκλησις πρὸς τὴν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅπως ἐνδιαιτρίβῃ καὶ προσπαθήσῃ διὰ τὴν πραλύσιν πρὸς λύσιν πάντων τῶν ἀπασχολούντων τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς προβλημάτων. Ἐκφράζεται ἐξ ἄλλου ἡ ἐμμονὴ τῶν καθηγητῶν εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἀπαιτήσεών των.

Ὁ Μακαριώτατος παρέχει τὴν πιθανὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τρόπους διὰ τὴν καλυτέραν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὰς γραμμὰς τῆς ΟΕΛΜΕΚ ἐγκριθεῖ ψήφισμα. τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη τὸ κατὰ τὴν πρόσταση «Ἐπαγγελικὴν Συνέλευση τῆς ΟΕΛΜΕΚ ἐγκριθεῖ ψήφισμα. εἰς τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα γίνεται πρόσκλησις πρὸς τὴν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅπως ἐνδιαιτρίβῃ καὶ προσπαθήσῃ διὰ τὴν πραλύσιν πρὸς λύσιν πάντων τῶν ἀπασχολούντων τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς προβλημάτων. Ἐκφράζεται ἐξ ἄλλου ἡ ἐμμονὴ τῶν καθηγητῶν εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἀπαιτήσεών των.

Ὁ Μακαριώτατος παρέχει τὴν πιθανὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τρόπους διὰ τὴν καλυτέραν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὰς γραμμὰς τῆς ΟΕΛΜΕΚ ἐγκριθεῖ ψήφισμα. τοῦ ὁποίου ἐπεδόθη τὸ κατὰ τὴν πρόσταση «Ἐπαγγελικὴν Συνέλευση τῆς ΟΕΛΜΕΚ ἐγκριθεῖ ψήφισμα. εἰς τὸ ἐν λόγῳ ψήφισμα γίνεται πρόσκλησις πρὸς τὴν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅπως ἐνδιαιτρίβῃ καὶ προσπαθήσῃ διὰ τὴν πραλύσιν πρὸς λύσιν πάντων τῶν ἀπασχολούντων τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς προβλημάτων. Ἐκφράζεται ἐξ ἄλλου ἡ ἐμμονὴ τῶν καθηγητῶν εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν ἀπαιτήσεών των.

"Αμεσος κήρυξις τῆς Ἑνώσεως προεβλέπετο εἰς περίπτωσιν γενικοτέρων συγκρούσεων!

ΠΩΣ ΕΣΚΕΠΤΟΝΤΟ ΟΙ ΚΥΒΕΡΝΩΝΤΕΣ ΝΑ ΕΠΙΤΥΧΟΥΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ ΚΑΙ Ν' ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΝ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΗΝ ΑΝΤΑΡΣΙΑΝ

Εἰς φῶς ὅ,τι κατεστράφη διὰ τῆς πυρᾶς

Ἀφ' ὅτου ὁ Πρόεδρος Μακάριος ἀνέβη ἀποχρώντος λόγου καὶ στηριζόμενος εἰς τὸ καλοχωρικὸν πεῖσμα τοῦ θρησκομανοῦς θέλησε ὁ ἐθνικὸς φρὰν Τύπος τῆς Ἑλλάδος διὰ συνεχῶν δημοσιευμάτων του κατηγορεῖ τὸν Μακαριώτατον ὅτι καίτοι ἀρκίσβη καὶ συνεφώνησε προσφάτως μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἐπιδιωχθῇ ἁμέσως καὶ ἀνευ ἐνδιαμέσου σταθμοῦ ἡ Ἕνωσις, ἐν τούτοις οὐδὲν μέτρον λαμβάνει καὶ οὐδεμίαν προσπάθειαν καταβάλλει πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν. Ἀντιθέτως, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου, ὅτε ἐπανῆλθεν εἰς Λευκωσίαν ἐξ Ἀθηνῶν, δημιουργεῖ πράγματα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸ "Εθνος ὁλόκληρον, διότι, ὡς φαίνεται, μετέστησε καὶ ἐπιδιώκει ὅπως μὴ τηρήσῃ τὰ συμφωνηθέντα. Δι' αὐτὸ καὶ ἀνεκίνησε μὲ ἀσυνήθειαν τὸ θέμα τῆς Ἐθνικῆς Φουρᾶς.

Ἀνατρέπονται τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

Πολιτικοὶ παρατηροῦνται ἀναφερόμενοι εἰς τὸ πόσα αὐτὸ ἐδήλωσεν. ὅτι πράγματι ἐπὶ Μακάριος ἐπεδείκνυε τοιοῦτο πεῖσμα κατὰ τῶν Τούρκων τὸ 1959 καὶ ἐσκότιος, τὸ 1963, σὶ Σὺμ φανίαι Σωζιτης — Λουδίνου δὲν θὰ ζητοῦσαν σύτε καὶ ὁ Ἰβὰς θὰ ἐπαναφέρετο ἀπὸ τὸν Βοστανὸν διὰ νὰ πρόβαλλεν ἀνένδοτον ἐνώπιον τῶν Ἑλλήνων ὅτι ἡ γνωστὴ ἡ 13 σημειά του, τὰ ὁποῖα καὶ ἐδόθησαν τὴν Κύπρον καὶ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν σημερινὸν δεί μὴν κατάστασιν.

Ὅλοι τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα ὁ Μακαριώτατος προβάλλει εἶτε προσωπικῶς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν εἶτε διὰ τοῦ φιλικοῦ του καὶ τοῦ συμμάχου κομμουνιστικοῦ τύπου διὰ νὰ στηρίξῃ τὴν εἶδε ἀνένδοτον θέσιν του ἐνώπιον τῆς Ἐθνικῆς Φουρᾶς, ἀνέτοπα τὴν ἐκβολὴν. Ἐτεφρώθησαν ὑπὸ τοῦτων ἐκεῖ ἐδάνη τὴν λογικὴν καὶ τὴν πραγματικότητα.

Ἡ «Ἐστία» ἐδημοσιεύσεν τελευταῖας ἀποστασίας σχέδιον, τὸ ὁποῖον ὁ Πρόεδρος Μακάριος εἶχε καταστήσει διὰ τῶν πολιτικῶς πλωρός διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐνδεχομένην Τουρκο κυπριακὴν ταράχην. Σὺμφωνα μὲ τὰ δημοσιευθέντα ἐν ἀλικῷ, ὡς διελάμβανε τὸ σχέδιον. Τουρκικὴν ὑβρὶν ἢ ἐπίθεσιν κατὰ μεμονωμένου Τουρκικοῦ χωρίου ἢ συνοικίας θὰ ἀπήντα ἡ Κυβέρνησις ἐκφράζει τὴν ἀποφασιστικὴν θέλησιν τῆς Ἑνώσεως νὰ ἀμυνθῇ ἐναντίον τῆς ἐπιθέσεως ἐκείνης καὶ ἐπιφυλάσσεται τὸ δικαίωμα νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς ἐν λόγῳ ἀποφάσεις ἐὰν ἡ ἐπίθεσις ἐκείνη δὲν ἀποκρουσθῇ ἐντὸς 12 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐναρξεώς της.

Ἐὰν ἡ ἐπίθεσις ἐκείνη ἐξελίσσετο εἰς γενικὸν πόλεμον μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑνώσεως, ἡ Κυβέρνησις ἐπεφύλασσε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ ἐπιστράτευσιν καὶ νὰ κηρύξῃ τὴν Ἕνωσιν εἰς κατάστασιν πολέμου. Ἐὰν ἡ Τουρκία ἐπενέβαινε μὲ ἀεροπορικὰς καὶ ναυτικὰς δυνάμεις, ἡ Κυβέρνησις ἐπεφύλασσε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἀεροδρομίων καὶ τῶν ναυτικῶν βάσεων τῆς Τουρκίας ἐν Κύπρῳ καὶ ἐν Τουρκίᾳ.

Ἐὰν ἡ Τουρκία ἐπετίθετο κατὰ τῆς Κύπρου μὲ ἀεροπορικὰς καὶ ναυτικὰς δυνάμεις, ἡ Κυβέρνησις ἐπεφύλασσε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἀεροδρομίων καὶ τῶν ναυτικῶν βάσεων τῆς Τουρκίας ἐν Κύπρῳ καὶ ἐν Τουρκίᾳ.

Ἐὰν ἡ Τουρκία ἐπετίθετο μὲ στρατεύματα ἐναντίον τῆς Κύπρου

Ὁ ΦΙΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΑΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

ΤΕΤΑΡΤΗ 1 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1042
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΑΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

RECEIVED
10 JUL 1959

Τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ὑπουργικοῦ Συστήματος

ΟΙ ΚΥΠΡΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΥΝ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗΝ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΙΔΙΚΑΙ ΕΥΘΥΝΑΙ ΕΠΙΦΥΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΝ, ΤΟΝ ΑΡΧΙΔΙΑΚΑΣΤΗΝ, ΤΟΝ ΓΕΝ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ, ΤΟΝ ΔΗΜΟΣ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΡΧΙΛΟΓΙΣΤΗΝ

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ ΣΥΝΕΡΧΕΤΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ

Ὁ Κυβερνήτης ἀνεκοίνωσεν χθὲς ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου (σήμερον) γίνεται ἔναρξις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ τρίτου καὶ τελευταίου σταδίου τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ὑπουργικοῦ συστήματος ἐν Κύπρῳ.

Τὸ πρῶτον στάδιον ἀφεώρα τὴν ἐπιλογὴν τῶν μελῶν τῆς Μεταβατικῆς Ἐπιτροπῆς συνεπληρώθη δὲ κατὰ τὴν 5ην παρελθόντος Ἀπριλίου. Τὸ δεύτερον στάδιον, τὸ ὁποῖον ἤρχισε τὴν 1ην Μαΐου, ἀπεσκόπει εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν διαφόρων μελῶν τῆς μεταβατικῆς περιόδου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τα-τὴν τὸ νέον σύστημα θὰ τεθῇ εἰς ἰσχύν.

Ἀποφασίσεις ἐπὶ ζητημάτων πολιτικῆς θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ λαμβάνονται ὑπὸ τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου, ἀλλὰ θὰ ἀποκεῖται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ κομίζουν προτάσεις ἐπὶ ζητημάτων πολιτικῆς εἰς τὸ Μικτὸν Συμβούλιον, τὸν ἀναγκαῖον ὑπουμηνίαν ἑτοιμαζομένων ὑπὸ τῶν Διοικητῶν Λειτουργιῶν ἐπὶ ποιῶν ἀποτελεσμάτων ἐντολὴν τὴν Ὑπουργῶν καὶ κατόπιν συνενοήσεως μετὰ τῶν προϊσταμένων των ἐνδιαφερομένου τμήματος.

Ἐπίσης οἱ Ὑπουργοὶ θὰ ἀναλαμβάνουν τὴν εὐθύνην τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφάσεων τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου δι' ἀπευθύνσεως πρὸς τοὺς Διοικητὰς τῶν Λειτουργιῶν, ὁδηγιῶν περὶ τὰ ἀναγκαῖα μέτρα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἀποφάσεων.

Ἡ ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗΝ ΤΗΣ ΣΤΕΡΛΙΝΑΣ

Ὡς πληροφορούμεθα, εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῆς χθεσινῆς συνεδρίου τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου περιελαμβάνετο καὶ τὸ θέμα τῆς παραμονῆς ἢ μὴ τῆς Κύπρου εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Στερλίνας. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, κατὰ τὰς 18ας πληροφορίας, δὲν διεξήχθη συζήτησις διότι ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐδήλωσεν ὅτι ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος τοῦ προηγηθῇ συζήτησις μελέτη ἐν μέρους τῶν δύο κοινοτήτων.

Ὁ Μακαριώτατος ἀνεκοίνωσε χθὲς ὅτι συνεκλείσθη ἤδη τρίτος συζητήσεων τοῦ θέματος τοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου ἀπασχόλησαν καὶ τοῦτο θέματα διαφόρους συζητήσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ τροποποίησις ἐπὶ τὸ ἑλληνικὸν τοῦ περὶ Ὑπηρετῶν Νόμου.

Ἐπὶ τῇ διωμαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ἐτελέσθη προχθὲς δοξολογία εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν, χοροστατοῦντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Θεοκλήτου. Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστη ἡ Κυβέρνησις, τὸ προεδρεῖον τῆς Βουλῆς, οἱ ἀσχημοντες τῶν κομμάτων, οἱ Ἀπολιτεύτως Σῶμα, οἱ Διπλωματικὸν Σῶμα, οἱ Διπλωματικὸν Σῶμα, οἱ ἀνώτατοι στρατιωτικοὶ καὶ διοικητικοὶ λειτουργοί, τὰ προεδρεῖα τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ ὁλόκληρος ὁ Βασιλικὸς μετὰ τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας ἐνῶ ἐξέρχονται τοῦ Μητροπολίτου. Ναοῦ μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας.

Η ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ ΣΥΓΚΑΛΟΥΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗΝ ΔΙΑΣΚΕΨΙΝ

Ὡς ἀνεκοίνωσε χθὲς ὁ Μακαριώτατος, τὸ προσεχὲς Σάββατον καὶ ὥραν 10 π.μ. συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἐθνάρχου καὶ τοῦ Δρος Κουτσιούκ κοινὴ διάσκεψις Τύπου εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Τὴν Διάσκεψιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ παραστοῦν, μεταξὺ ἄλλων, ἅπαντες οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Τουρκικοῦ Τύπου, θὰ ἀπασχολήσῃ κυρίως τὸ θέμα τῆς κοινῆς διασκέψεως

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1044
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

3.7.1959
RECEIVED
10 JUL 1959

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΤΩΡΑ ΒΕΒΑΙΟΝ ΟΤΙ Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΘΑ ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΟΠΩΣ ΠΟΛΙΤΕΥΘΗ

ΟΓΚΟΥΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΩΣ ΤΟ ΛΑΪΚΟΝ ΡΕΥΜΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΓΡΙΒΑ

Βουλευταί, πολιτευταί, προεδρεῖα ὀργανώσεων καὶ Κύπριοι ἀγωνισταὶ τὸν ἐπισκέπτονται εἰς τὸ γραφεῖον του

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΑΚΡΙΤΑ

ΑΘΗΝΑΙ, 2 (Τοῦ μονίμου ἀνταποκριτοῦ μας κ. ΕΥΡ. ΑΚΡΙΤΑ). — Ἀπὸ τὰ γνωρίζομεν ἐγκύρως, κατ' αὐτὴν καὶ τὴς νέας πρὸς τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦ «Φιλελεύθερου» γλώσσης δηλώσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ στρατηγοῦ Γρίβα—Διγενῆ ἐτέθη ὑπὸ πολιτευτικὴν σκέψιν καὶ ἐξέτασιν πελαγίως τῆς ὑπηρεσίας τοῦ δὲν θ' ἀρχηθῇ νὰ προσφέρῃ ταύτας ἐν νέῳ, εἰ ἐντασθῇ πολιτικαὶ καὶ δημοσιογραφικαὶ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι παρακολεύθουν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὰς κινήσεις τοῦ στρατηγοῦ Γρίβα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐξέλιξιν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος.

Ἡ ἐπικρατοῦσα ἀνταῦθα ἄποψις εἶναι ὅτι εἴτε σήμερον, εἴτε ἀργότερον ἐνδέχεται νὰ ὑπέλθωμεν ἐπὶ τοῦ πολιτεύματος, ἀλλὰ ἐὰν ἡ Πατρὶς χρειασθῇ τὰς ὑπηρεσίας του δὲν θ' ἀρνηθῇ νὰ προσφέρῃ ταύτας ἐκ νέου, εἰ ἐντασθοῦν πολιτικοὶ καὶ δημοσιογραφικοὶ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι παρακολεύθουν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὰς κινήσεις τοῦ στρατηγοῦ Γρίβα ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος.

ΕΝ ΩΡΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΕΩΣ

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις εἰ ἐντοῦβα πολιτικοὶ παράγοντες εἶναι τῆς γνώμης, ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ δὲ ἠνοχλεῖτο ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ προσφέρῃ ἐν νέῳ τὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας του, ἀκριβῶς ὅπως τὸ πνεῦμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐπείσθη ὁ ἴδιος ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀνάμιξίν του εἰς τὴν πολιτικὴν.

Ἐπιπροσθέτως ἐντάσσεται ἀπορρὲ εἶναι ὅτι εἴτε σήμερον, εἴτε αὔριον ἐνδέχεται νὰ ὑπέλθωμεν ἐπὶ τοῦ πολιτεύματος ἀλλὰ ἐὰν ἡ Πατρὶς χρειασθῇ τὰς ὑπηρεσίας του δὲν θ' ἀρνηθῇ νὰ προσφέρῃ ταύτας ἐκ νέου, εἰ ἐντασθοῦν πολιτικοὶ καὶ δημοσιογραφικοὶ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι παρακολεύθουν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὰς κινήσεις τοῦ στρατηγοῦ Γρίβα ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος. Ἐπὶ τοιαύτης ὑποθέσεως ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ προσφέρῃ ἐν νέῳ τὰς ἐθνικὰς ὑπηρεσίας του, ἀκριβῶς ὅπως τὸ πνεῦμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐπείσθη ὁ ἴδιος ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀνάμιξίν του εἰς τὴν πολιτικήν.

Ἐπιπροσθέτως ἐντάσσεται ἀπορρὲ εἶναι ὅτι εἴτε σήμερον, εἴτε αὔριον ἐνδέχεται νὰ ὑπέλθωμεν ἐπὶ τοῦ πολιτεύματος ἀλλὰ ἐὰν ἡ Πατρὶς χρειασθῇ τὰς ὑπηρεσίας του δὲν θ' ἀρνηθῇ νὰ προσφέρῃ ταύτας ἐκ νέου, εἰ ἐντασθοῦν πολιτικοὶ καὶ δημοσιογραφικοὶ κύκλοι, οἱ ὁποῖοι παρακολεύθουν μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον τὰς κινήσεις τοῦ στρατηγοῦ Γρίβα ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος.

ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ

Ὁ Διγενὴς ἐν συνεχείᾳ εἶπεν ὅτι τὰ ἀπομνημονεύματά του, πιστεύει, ὅτι θὰ καταρθώσῃ νὰ τὰ ἐξῃ ἐτοιμα τὸ ἀργότερον μέχρι τέλους Αὐγούστου.

«Αἱ ἐσπερίδες ἐκ τῶν ἀπο»

→ ΒΛΕΠΕ ὁ ΣΕΛΙΔΑ

Ὁ Διγενὴς ἐν μέσῳ τῶν συμμαθητῶν του τῆς τάξεως 1919 τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἀνυπόδητος, τοὺς παρέδωσε γεμάτα εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Ἀκαδημίαν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Λέοχης ὀλίγον πρὶν ἀπὸ τὸ γεμᾶ.

Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ Μ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΘΑ ΥΠΕΡΒΗ ΕΦΕΤΟΣ ΚΑΘΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΝ

Προσῆλθον χθὲς δι' εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις εἰς τὸ Παγκ. Γυμνάσιον 600 μαθηταὶ καὶ 500 μαθήτριαι.—Αἱ ἐξετάσεις εἰς τὰς ἄλλας σχολὰς

ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ 38 ΣΧΟΛΕΙΑ Μ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἡ κατ' ἔτος καὶ περισσότερον ἐκδιωκομένη ἐν Κύπρῳ ἀφανὴς τραγὼ τῆς Μάστιγος Ἐκπαιδεύσεως τῶν νέων ἀφιερέρων τῶν φυλῶν, ἐμφανίζεται καὶ ἐφέτος εἰς ἀφάσεις ἀνταση. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου ὑπερβολὴ ἀν λεχθῇ ὅτι, συντόμως ἡ Κύπρος θὰ κατέχῃ ἐπίζηλον θέσιν μεταξὺ πολλῶν ἄλλων χωρῶν εἰς τὸν τομέα τῆς Μαζικῆς Ἐκπαιδεύσεως. Ἐν συγκρίσει μὲ τὸν πληθυσμὸν τῆς Συντάκτης τῆς «Φιλελευθέρου», διενεργεῖ σας χθὲς σύντομον ἔρευναν ἐπὶ τοῦ ἐνδρέι τῶν ἐσαγωγικῶν ἐξετάσεων εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ τὰς Σχολὰς Μέσης Παιδείας συνεκέτρωσε τὰ φιλόκυσα ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα:

Εἰς τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον καὶ μόνον ἐνεγράφησαν μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς χθὲς δι' εἰσαγωγικὰς ἐξετάσεις, πρὸς τὰς 600 ἀποφοίτους Δημοτικῶν Σχολείων εἰς τὸ Τμῆμα Ἀρρένων καὶ περίπου τὰς 500 εἰς τὸ Τμῆμα Θηλέων. Ἔτεροι 100 περίπου μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἐνεγράφησαν διὰ τὴν Προγυμνασιακὴν τάξιν. Σημειωτέον, ὅτι αἱ ἐξετάσεις τὸν ἐκ τῆς ἐπαύριον προσεχομένων μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἔχουν σήμερον, αὔριο δὲ ἀναμένεται ὅτι ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς

ΣΥΝΟΜΙΛΙΣΕ ΧΘΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ κ. ΑΒΕΡΩΦ

Κατὰ πληροφορίας εἰς Ἀθήνας ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ἀδέρωφ εἶδεξη χθὲς τὴν 7 μ.μ. ἐφαρμόσεων εἰς Ἀθήνας Βολλγαρον Ὑφυπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ταρασπάνωφ μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχε μακρὰν συνομιλίαν. Ὁ ἐγκωμιὸς ἐγένετο κατὰ τὴν ἐπισκόπησιν ὅλων τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὰς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν σχέσεις. Ἐπὶ τοῦ θέματος ἐπίσης ἐγένετο ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων μεταξὺ τῶν δύο ἐπισήμων ἀνδρῶν. Ἡ φωτογραφία ἐλήφθη εἰς τὰ Ἀθήνας.

→ ΒΛΕΠΕ ὁ ΣΕΛΙΔΑ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΖΗΤΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΣΤΕΡΛΙΝΑΣ

Σήμερον τὸ ἀπόγευμα συνέρχεται εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ συνεδρίαν τὸ Συμβουλευτικὸν Σῶμα τοῦ Μακαριωτάτου, πρὸς συζήτησιν τοῦ θέματος παραχωρήσεως ἢ μὴ τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας εἰς τὴν περιοχὴν τῆς στρατιᾶς, ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θὰ κατατεθῇ σήμερον εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τὴν ὁποίαν κατηρτισε διαδικασίαν ὑπηρεσιακὸν λειτουργὸν ἀρισθέσα ὑπὸ τοῦ Συμβουλευτικοῦ Σώματος.

Ἡ χθεσινὴ δεξίωσις πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Φ. Μακρῆ

Ὁ Προεδρεύτης τῆς Ἑλλάδος ἐν Κύπρῳ κ. Γ. Χριστοπούλος ἔδωσε χθὲς εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Ἐλεύθερου πρὸς τιμὴν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος κ. Φ. Μακρῆ. Εἰς τὴν δεξίωσιν παρέστησαν οἱ ὑπουργοὶ κ.κ. Ρ. Θεοχάρης, Γ. Παπαδόπουλος, Π. Παυλλίδης, Γλ. Κληρίδης καὶ Π. Γεωργιάτζης, ὁ Πρόεδρος κ. Ἀρ. Φωῦδε, ὁ Ὑπουργὸς καὶ ἡ κ. Δ. Ἀντωνιάδη, ὁ κ. Ταφτελὶ, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Κ. Ἀσσιώτη, οἱ Ἕλληνες συνδικαλισταὶ ἡγέται κ.κ. Θεοχαρίδης καὶ Φωτιάδης, ὁ Γ.Γ. τῆς ΣΕΚ κ. Μιχ. Πιερίδης, ὁ Βοηθὸς Γ.Γ. τῆς ΣΕΚ κ. Π. Στυλιανοῦ, ὁ κ. Α. Χριστοφόρου καὶ ἀξιωματοῦχοι τῶν Ἐλευθέρων Ἐργατικῶν Συνδικάτων, οἱ κ.κ. Σπ. Κυπριανοῦ καὶ Ἀντ. Σωτηριάδης τοῦ ΕΔΜΑ, ὁ Γ. Γ. τῆς ΕΤΥΚ κ. Γ. Μιχαηλίδης, ἐκπρόσωποι τοῦ Τύπου καὶ ἄλλοι προσκεκλημένοι.

ΔΙΑ ΠΑΝΤΟΙΩΝ ΜΕΣΩΝ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙ ΝΑ ΕΚΒΙΑΣΗ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

Αἱ Ἀγγλικαὶ ἀπαιτήσεις, ὅπως χαραχθοῦν τὰ σύνορα τῶν βάσεων, ἰσοδυναμοῦν μὲ νέαν ἀπόπειραν διχοτομήσεως

Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΤΟ ΣΚΟΤΕΙΝΟΤΕΡΟΝ ΣΗΜΕΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΟΡΙΖΟΝΤΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ

Τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Κ. Χατζηαργύρη

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 2 (Τοῦ μονίμου ἀνταποκριτοῦ μας). — Τεσσαρώμισυ μόλις ἑβδομάδες ἀπέμειναν στὴν ἀπομόνωση τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία ἐπιβλήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐβδομάδος ἀπὸ τὸν ἐφεσινὸ Ἀρχηγὸ τῆς ΕΟΚΑ στρατηγὸ Γρίβα. Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ ἀπομόνωση τοῦ νησιοῦ ἔχει ἐνταθεῖ ἀκόμη περισσότερο, ἐνῶ ἡ ἀπαγόρευση τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ἐξορίστων Κυπρίων στὴν πατρίδα τους ἔχει ἐπεκταθεῖ καὶ σὲ ὅσους ἔχουν ἐκδημήσει γιὰ λόγους ὑγείας ἢ ἐπαγγελματικούς.

Ἡ ἐπιβολὴ τῆς ἀπομονώσεως ἔγινε ἀπὸ τὸν Ἀρχηγὸ τῆς ΕΟΚΑ γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπιστροφὴ στὸ νησὶ τῶν ἐξορίστων Κυπρίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ ἔχουν ἀναλάβει ἐνεργὸ δράση στὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ. Ἀλλὰ ἡ ἀπομόνωση ἔχει ἐπιπτώσεις καὶ στὸν ἴδιο τὸν ἀγῶνα. Ἡ ἀπομόνωση ἔχει ἐμποδίσει τὴν ἐπιστροφὴ στὸ νησὶ τῶν ἐξορίστων Κυπρίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ ἔχουν ἀναλάβει ἐνεργὸ δράση στὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ. Ἡ ἀπομόνωση ἔχει ἐμποδίσει τὴν ἐπιστροφὴ στὸ νησὶ τῶν ἐξορίστων Κυπρίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ ἔχουν ἀναλάβει ἐνεργὸ δράση στὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ.

Ἡ ἀπομόνωση ἔχει ἐμποδίσει τὴν ἐπιστροφὴ στὸ νησὶ τῶν ἐξορίστων Κυπρίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ ἔχουν ἀναλάβει ἐνεργὸ δράση στὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ. Ἡ ἀπομόνωση ἔχει ἐμποδίσει τὴν ἐπιστροφὴ στὸ νησὶ τῶν ἐξορίστων Κυπρίων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀρκετοὶ ἔχουν ἀναλάβει ἐνεργὸ δράση στὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ.

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ ΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

Ὁ Ἀρ. Κουτσιούκ, συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς Διοικητικοὺς του γραμματεῖς, ἐπεσκέφθη σήμερον τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης, Ἐργασίας, Τρέσεως, Ἀμύνης, Ξενοτερικῶν, Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων καὶ Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Εἰς ἕκαστον Ὑπουργεῖον τὴν Δὲν Κουτσιοὺκ ἐλάβετο ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑπουργείου καὶ Διοικητικὸς Γραμματεὺς μετὰ τῶν ἀλλοίων ὑπαλλήλων. Ἐπίσης ἐπεσκέφθη τὰ Τελωνεῖα καὶ τὸ Ταχυδρομεῖον.

ΑΦΙΚΕΤΟ ΧΘΕΣ Ο κ. ΟΣΜΑΝ ΟΡΕΚ

Ὁ Ὑπουργὸς Ἀμύνης εἰς τὴν Μετανάστευσιν, Κυβέρνησιν τῆς Κύπρου καὶ ἡγέτης τῆς Τουρκικῆς Κυπριακῆς Ἀντικομμουνιστικῆς Ἑνώσεως ἐπέστρεψε χθὲς εἰς τὸ Λονδῖνον κ. Ὀσμὰν Ὀρέκ, ἀφίκετο γὰρ τὸ ἀπόγευμα εἰς Λονδῖνον.

Ὁ κ. Ὀρέκ, ἐπεσκέφθη τὸν Δὸν Κουτσιοὺκ τὸν ἀπόγευμα καὶ ἐνημέρωσε διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Λονδίνου.

ΟΙ ΠΡΟΣΕΧΕΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΣΩΝ

Πληροφορούμεθα, ὅτι κατὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου θὰ ἐγκριθοῦν καὶ διδασκαλικοὶ διορισμοὶ τῶν νέων διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν, ἀποφοίτων τοῦ Διδασκαλικοῦ Κολλεγίου τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1958—59. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐφετεινῶν ἀποφοίτων τοῦ Διδασκαλικοῦ Κολλεγίου ἀνέρχεται εἰς 130 περίπου. Διὰ τὸν διορισμὸν τῶν ἀποφοίτων ἐν συμπληρώσῃ ἢδη οἱ κενεὶ θέσεις εἰς τὰ σχολεῖα τῆς χατυτέρας παιδείας δ' ἀπὸ τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον θὰ προβῇ εἰς τὸν διορισμὸν σεπτοζ΄ογων διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν τῶν τελευταίων ἐτῶν.

Ὡς γίνεται ἀντιληπτὸν τὸ Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἐν σπάνιᾳ περιπτώσει θὰ ἐγκρίνῃ τοὺς διορισμοὺς ἐπιτηρητῶν καὶ διδασκαλισσῶν καὶ ἐν γένει προσώπων, τὰ ὁποῖα λόγῳ ὑγιεινῆς δὲν δύνανται νὰ ἐκπληροῦν πλήρως τὰ καθήκοντά των, ὡς συνέβαινε πολλὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Τελοῦνται μεθαύριον Κυριακὴν

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ ΤΩΝ ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΡΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΤΩΝ ΣΦΑΓΙΑΣΘΕΝΤΩΝ ΤΗΝ 9ην ΙΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ 1821

Εἰς Φανερωμένην θὰ προστῇ ὁ Μακαριώτατος καὶ εἰς Ἄνω Ζώδιον ὁ Μητροπολίτης Κυρηνείας

Ἐκ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ἀνεκοινώθη, ὅτι τὴν μεθαύριον Κυριακὴν, 5 Ἰουλίου 1959, ἡ τελεσθῇ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, χοροστατοῦντος τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Μακαρίου, τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τῶν κατὰ τὴν 9ην Ἰουλίου 1821 σφαγιασθέντων Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καὶ λοιπῶν Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν Ἐθνομαρτύρων Κύπρου.

Ὁ ΑΓΙΟΣ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ

ΚΥΡΗΝΕΙΑ, 2 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὁ Πανερ. Μητροπολίτης Κυρηνείας κ. Κυπριανὸς τὴν προσεχῆ Κυριακὴν ἐὰ τελέσῃ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ ἐὰ κηρύξῃ τὸν θεῖον λόγον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἅνω Ζώδιας καὶ θὰ προστῇ τοῦ μνημοσύνου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν Ἐθνομαρτύρων τῆς 9ης Ἰουλίου 1821.

Μὲ χθεσινὴν ἐγκύκλιόν του

Ο ΠΑΠΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 23ος ΚΑΛΕΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΝΑ ΕΡΓΑΣΘΟΥΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ

Ἡ ἄδικος κατανομὴ τοῦ πλούτου πηγὴ δεινῶν διὰ τὴν ἀνθρωπότητα

ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ 2 (Ρόυτερ). — Εἰς τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ἐδρᾶς του ἐγκύκλιον, πρὸς τὰ 450 ἑκατομμύρια τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Καθολικῶν, ὁ Πάπας Ἰωάννης ὁ 23ος καλεῖ τοὺς πολιτικοὺς ἀνδρας νὰ ἐργασθοῦν διὰ τὴν εἰρήνην.

Ὁ Πάπας Ἰωάννης 23ος

Ἰωάννης ὁ 23ος καλεῖ τοὺς πολιτικοὺς τοῦ κόσμου, ὅπως ἐργασθοῦν διὰ τὴν Παγκόσμιον Εἰρήνην, προειδοποιεῖ δὲ τὰ Ἔθνη, ὅτι δὲν δὰν θέσουν ὡς σκοπὸν τὴν τὴν ἐπίτευξιν ἀνετικῆς ἀνάπτυξης, στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἀδικαιώσεως καὶ τῆς ἀνάγκης, θὰ ὑφεθοῦν ἀντιμέτωπα πρὸς τρομερὰς καταστροφὰς καὶ δηγκόν.

Ἡ ἐγκύκλιος τοῦ Ποντίφικος, ἡ ὁποία ἀπευθύνεται εἰς 11 γενιδόνων λαῶν, ἀναφέρεται κυρίως εἰς τὰς σχέσεις ἐργάτου καὶ ἐργοδότου, ἐργασίας καὶ κεφαλαίου.

Τὸν σταθμὸν, ἀναφέρει ἡ ἐγκύκλιος, δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνευ τοῦ ἐργάτου, οὔτε καὶ ὁ ἐργάτης ἄνευ τοῦ κεφαλαίου. Τὴν θεοφόρα ἀρτίν, ἐπεστείλεσε τρὸ 60 ἐτῶν ὁ Πάπας Λέων ὁ 13ος, αὐτὴ δὲ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον νὰ εἶναι ὁρθή.

Ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου, προσθέτει ἡ Α. Ἁγιότης νὰ ἐπιδιώκῃ διὰ τῆς ἐδρᾶς τοῦ προσωπικοῦ του νὰ διεξάγῃ τὸν ἐπιτρεπόμενον ἀγῶνα τῶν ἐπιτεύξεως τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν ἐπιβίωσίν του καὶ τὴν ἐπιβίωσιν τῆς οἰκογενείας του. Τὸν δὲ τοῦτο δὲν εἶναι ἐφικτὸν, ὁ ἐργοδότης ἔχει καθῆκον νὰ φροντίσῃ διὰ τὸν γίνη.

Ἡ Παπικὴ ἐγκύκλιος, ἐναγόρει τελος, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἀνὰ τὸν κόσμον ἄτομα καὶ ὁμάδες ἐργάτων, προειδοποιεῖ δὲ τὰ Ἔθνη, ὅτι δὲν δὰν θέσουν ὡς σκοπὸν τὴν τὴν ἐπίτευξιν ἀνετικῆς ἐνότητος, στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἀδικαιώσεως καὶ τῆς ἀνάγκης, θὰ ὑφεθοῦν ἀντιμέτωπα πρὸς τρομερὰς καταστροφὰς καὶ δηγκόν.

Ἡ Παπικὴ ἐγκύκλιος, ἐναγόρει τελος, ὅτι ἐξακολουθοῦν ἀνὰ τὸν κόσμον ἄτομα καὶ ὁμάδες ἐργάτων, προειδοποιεῖ δὲ τὰ Ἔθνη, ὅτι δὲν δὰν θέσουν ὡς σκοπὸν τὴν τὴν ἐπίτευξιν ἀνετικῆς ἐνότητος, στηριζομένης ἐπὶ τῆς ἀδικαιώσεως καὶ τῆς ἀνάγκης, θὰ ὑφεθοῦν ἀντιμέτωπα πρὸς τρομερὰς καταστροφὰς καὶ δηγκόν.

Ἡ ΣΑΤΙΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΔΕΝ ΞΕΡΟΜΕΝ....

Δὲν ξέρομεν τί γίνεται μὲ τὴν Δημοκρατίαν θὰ μείνῃ τελικὸς στὴν Κοινοπολιτεία, ἢ θὰ διαμορφώσουν συνθῆκες εἰδικὰς καὶ μόνον δι' αὐτὴν ὅπως στὴν Κύπρο Ἀγγλικὰς. Περὶ αὐτοῦ δὲν ξέρομεν τί λέγε οἱ ἡγέται ἀλλὰ μποροῦν καλλιστα τὴν γνώμη σας νὰ λέτε κι' ἐμεῖς δὲν βρεθῇ στὴ σπαρὰ ἐκδεχόμεθα λοιπὸν μπορεῖ τὸ... πνεῦμα τ' ἄγιον νὰ μᾶς ἐπιφοτήσῃ!

Διογένης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 10ν6
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHERO»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛ.

5.7.1959

RECEIVED 10 JUL 1959

Ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος καὶ ὁ Κουτσιούκ ἐδήλωσαν χθὲς ὅτι ἡ εὐημερία τῆς Κύπρου θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν φιλικὴν συμβίωσιν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων

ΝΑ ΕΚΛΕΙΨΗ ΟΡΙΣΤΙΚΩΣ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Μέχρι σήμερον ἐζούσαμεν μὲ τοὺς Τούρκους τὴν αὐτὴν κοινωνικὴν ζωήν. Εἰς τὴν ἰδίαν κοινωνίαν ἐζούσαμεν, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους δουλείας, μὲ ἐξαρχοντίαν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ζωήν. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι ἐκ μέρους ἀμφοτέρων τῶν κοινοτήτων ἐπεδείχθη ὅλως ἀπαιτούμενος ἀμοιβαῖος ἀλληλοσεβασμός, καὶ οὐδέποτε παρετηρήθη τὸ παραμικρὰ δυσαρμονίας εἰς τὰ λεπτότατα ζητήματα τοῦ σεβασμοῦ τῶν θρησκευτικῶν καὶ τῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων τῶν δύο κοινοτήτων. Ἀντιθέτως, συμμετείχομεν εἷς τὴν χαρὰν τοῦ Μπαϊραμιοῦ των καὶ εἰς ἑκείνας τῶν ἐθνικῶν των ἑορτῶν, καὶ συμμετέχουν ἑκεῖνοι κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς τὰς ἀντιστοίχους ἰδικάς μας ἐκδηλώσεις.

Ἤδη καλοῦμεθα νὰ ζήσωμεν τὴν αὐτὴν πολιτικὴν ζωήν. Παραλλήλως νὰ ἐκλέγωμεν τὰ νομοθετικὰ καὶ τὰ διοικητικὰ μας ὄργανα, παραλλήλως νὰ ἐκμεταλλευώμεθα τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τῆς Νήσου διὰ τὴν κοινὴν εὐδαιμονίαν μας, παραλλήλως νὰ ἀντικρύζωμεν τοὺς ἐπιβουλευτὰς τῆς ἐλευθερίας μας. Παραλλήλως ὅλα μας, ὅπως καὶ πρίν, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τώρα προστίθεται ἡ κοινὴ πολιτικὴ ζωή, ἤτοι αὐτὴν κοινὰ συμφέροντα νὰ ὑπερασπισώμεν ἔχομεν, νὰ διεκδικήσωμεν ἀπὸ κοινοῦ ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀκόμη ἐν εἴδει στοιχείου διεκδίκησης προνομίων δυσαναλόγων πρὸς ἐκείνα, τὰ ὁποῖα τοῦ ἐξασφαλίζει ἡ εἰς τὴν κοινὴν πολιτικὴν ζωὴν συνεισφορά του, ἡ διασαλεύσεις τῶν ἀμοιβαίων ἀγαθῶν σχέσεων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν τῆς ἀγίας πολιτικῆς ζωῆς. Ἀντιθέτως, κοινοὶς ἐπιβουλευτὰς τῶν συμφερόντων μας — μέχρι τῆς στιγμῆς τουλάχιστον ἔχομεν. Εἶναι οἱ σκληρὸς ἀπέναντι εἰς τὰ ζητήματα τῶν διεκδικήσεων, καὶ ἀν ἀκόμη ἐπιτύχῃ, φθισιαστικὸς δὲν ἀποτελεῖ κέρδος. Πρὸς στιγμὴν — διὰ τὴν κατανάλωσιν τῶν μαζῶν κυρίως — πιθανὸν νὰ θεωρηθῇ ἐπιτυχία. Τὰ πράγματα σύνταμα, συντόματα, θὰ ἀποβεῖουν, ὅτι ἀπατελεῖ ἀπατεωνίαν. Καὶ ἡ συμπόρτης τῶν διεκδικήσεων ἀθῆγει εἷς τὴν καχυποψίαν, ἡ καχυποψία εἷς τὴν δημιουργίαν δυσαρέστων αἰσθημάτων, καὶ τὰ δυσάρ-στα αἰσθήματα ἀργὰ ἢ γρήγορα γιωρίζουεν ὅλοι ποῦ δόηγοῦν.

Ἐπιβάλλεται ἡ σκληρὰ νὰ κατανοηθῇ ὅρ' ὅλων τό κατα στρατηγικὸν εἷς τὰς τακτικὰς τῶν παραλλήλων ἀξιώσεων καὶ νὰ δοθῇ τέρμα εἰς τὴν διελκυστίνδα τῶν σκληρῶν ἀπαιτήσεων. Ἡ πολιτικὴ σωφροσύνη καὶ ἡ εὐρυτέρα ἀντίληψις τῶν κοινῶν πολιτικῶν συμφερόντων πρέπει νὰ ἐπικρατήσουν ἀριστικῶς, καὶ ἡ ἀποτακοηθῇ ὡφ' ὅλων, ὅτι τὸ ἐγωκεντρικὸν πνεῦμα τῆς ἐπικρατησίας τῶν προσωπικῶν πολιτικῶν ἀντιλήψεων διὰ τῆς καλλιεργείας τοῦ σοβινιστικοῦ πνεύματος μεταξὺ τῆς ἀώρου λαϊκῆς μάζης, πρὸς ἐπιτυχίαν προσωπικῶν πολιτικῶν κερδῶν πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ὁριστικῶς καὶ διὰ παντὸς ἀσφαλῶς, διότι στρέφεται πραγματικοῦ λαϊκοῦ ἐρείσματος καὶ στρέφεται ἐναντίον τῶν συμφερόντων τοῦ λαοῦ.

Ὅσον ἐνωρίτερον παραμερισθῇ ἀπὸ τὰ στόματα ἡ ἐπιβλαβὴς προσωπικὴν πολιτικὴν ἐπιτυχίαν εἰς βάρος τῶν κοινῶν συμφερόντων τοῦ Τόπου, τόσον τὸ καλύτερον διὰ τὴν εὐημερίαν χαρὰν τὰς χθεσινὰς δηλώσεις τοῦ Ἡγέτου τῶν Τούρκων Δρος Κουτσιούκ καὶ ἀναμένομεν ἀπὸ τὸν ἴδιον καὶ τοὺς συνεργάτας του τὴν Ἐμπρακτον ἐφαρμογὴν τῶν δηλώσεων τούτων. Ἡ ἰδικὴ μας ἰσοτιμία ἐν ἀναγνωρίσει τῆς Ὑπαγορεύσεως τοῦ Λονδίνου δὲν εἶναι παρὰ μία ἀλλυσις πράξεων καλῆς θελήσεως καὶ ὑποχωρήσεων. Ἀναμένομεν καὶ ἀπὸ τοὺς ἰδίους νὰ ἀκολουθήσουν τὸν ἴδιον δρόμον, καὶ νὰ ἀπαλείψουν ἔστω καὶ τὰ μικροπρεπῆ ἐμπόδια τὰ ὁποῖα ἐμποδίζουν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀδελφοσύνης. Ἐκεῖ αὐτὰ εἶναι ποὺ τρέφουν τὴν καχυποψίαν καὶ ἐμπόδιζουν τὴν καλὴν καρδιὰν νὰ ἐπανοίξῃ. Ἡμεῖς θὰ συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα τῆς καλῆς θελήσεως. Θὰ τὸ ἰδοῦν.

ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος κατὰ τὴν γδεσινὴν διάσκεψιν τύπου εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπαντῶν εἰς ἐρωτήσεις τῶν δημοσιογράφων ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ δ. ἀρμονικὴν συμβιώσιν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων εἰς τὸ βάθος δὲ ὁ Ὑφυπουργὸς παρὰ τῷ Ἀντιπροέδρῳ κ. Μουτζιπαντζῆ.

ΑΠΗΥΘΥΝΑΝ ΘΕΡΜΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΥΠΟΝ ΟΠΩΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΑΡΜΟΝΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Δὲν ἀποκλείονται Ἑλληνοτουρκικαὶ συγκεντρώσεις πρὸς καλιέργειαν τοῦ πνεύματος φιλίας

ΤΟ ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΩΝ ΧΘΕΣΙΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΗΓΕΤΩΝ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος καὶ ὁ Δρ Κουτσιοὺκ προέβησαν χθὲς εἰς δηλώσεις εἰς τὴν προηγηθεῖσαν διάσκεψιν τύπου, εἰς τὸ οἴκημα τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐνδιατεθέντες ἀμφότεροι ἐκτενῆ καὶ φιλικὰ σχόλια ἐπὶ τῶν ἐξελίξεων τῆς τελευταίας ἡμέρας δημοσιογραφικῆς ἐκστρατείας καὶ τὰς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω γεγονότος προκυπτούσας νέας προοπτικὰς διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὁριστικῆς λύσεως τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος.

Ἡ διάσκεψις ἤρχισε περὶ τὴν 1.30 μ.μ. καὶ ἔληξε περὶ τὴν 2.30 μ.μ. Ἐκ μέρους τῆς Κυπριακῆς Ἀντιπροσωπείας ἔλαβον μέρος ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος, ὁ Δρ Κουτσιοὺκ καὶ ὁ Ὑφυπουργὸς κ. Μουτζιπαντζῆς.

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ

Τὰ πλήρες κείμενον τῶν δηλώσεων τοῦ Μακαριωτάτου κατὰ τὴν χθεσινὴν διάσκεψιν Τύπου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Μετὰ τοῦ ἡγέτου τῆς Τουρκικῆς ἐν Κύπρῳ Κοινότητος Δόκτορ Κουτσιοὺκ ἐσκέφθημεν σήμερον Διάσκεψιν Τύπου διὰ νὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκφράσωμεν ὡρισμένας ἀπόψεις μας καὶ ἐπὶ ὡρισμένων ἀπὸ τῶν ὑπ' ὄψιν συνεργασιῶν μας εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἐλευθεριῶν καὶ δικαιωμάτων τῶν δύο κοινοτήτων μας, ἐπὶ τῶν ὑπαρχουσῶν φιλικῶν δεσμῶν καὶ ἀμοιβαίας συνεννοήσεως, μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων κατοίκων τῆς νήσου μας, πέραν δὲ τούτων τὴν τῆς Γαλλίας βοήθειαν ἀφ' ἧς ἐτέθη ὁ δύσκολος ἀγὼν διὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς νέας Κυπριακῆς Δημοκρατίας μας.

Ἐξεγένετο σήμερον θεμελίος δόλους τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου, οἱ ὁποῖοι ἀντιπροεβλήθησαν πρόθυμοι νὰ ἐκφράσουν τὰς ἀπόψεις μας διὰ τὴν Διάσκεψιν αὐτήν, ἥτις δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ εἶναι ἐποικοδομητική. Ἡ Διάσκεψις αὐτὴ θὰ δώσῃ εἰς ὅλους τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὑποβάλετε ἐρωτήσεις ἐπὶ διαφόρων θεμάτων τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουν καὶ ἐνημερώσητε πληρέστερον ἐπὶ τῆς πορείας τῆς ἀποδοσης τῆς νέας Κυπριακῆς Δημοκρατίας μας.

Ἐπὶ ὅλων καιρὸν ἀπηυθύναμεν μετὰ τοῦ δόκτορος Κουτσιοὺκ κοινὴν ἔκκλησιν πρὸς ὅλους τοὺς κατοίκους τῆς νήσου καὶ ἐκαλέσαμεν ὅλους ἀνεξαιρέτως ἐπιδεικνύοντες ἀπόλυτον πνεῦμα ἀνοχῆς καὶ ἀνεκτικότητος νὰ ἐργασθοῦν ἀπὸ κοινοῦ διὰ τὸ καλὸν τῆς νήσου καὶ ὅλων τῶν κατοίκων της. Ἐπιθυμοῦμεν ἐπίσης νὰ ἐκφράσωμεν τὰς εὐχαριστίας μας πρὸς ὅλους τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου, οἱ ὁποῖοι ἀνταπεκρίθησαν πρόθυμοι εἰς τὴν πρόσκλησιν μας καὶ ἐκφράσωμεν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ σημερινὴ Διάσκεψις θὰ ἀποτελέσῃ ἀφετηρίαν διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐπιτεύξεως τῆς ὁριστικῆς λύσεως τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος».

Ἐρωτηθεὶς ὁ Ἐθνάρχης Μακάριος, τονίζων οἱ ἐν λόγῳ ἔγκυροι παράγοντες, δὲν ἐδέχθη καθόλου νὰ διατυπώσῃ ἀπόψεις ἐπὶ τῶν ἐξελίξεων, τὴν ὁποίαν τρέχει ὁ Κυπριακὸς λαός, εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρετὴν ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐκινήθη καὶ ἐκδηλώθη ἡ ἀπόφασις τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ἐπεβεβαιώθη ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως ἐφαρμόσῃ πολιτικὴν ἀνεξαρτησίας καὶ ἀδεσμεύτου πολιτικῆς καὶ διπλωματικῆς τακτικῆς, ἀποφεύγουσα τὰς παραλόγους τακτικὰς τοῦ ἀποκλεισμοῦ καὶ τὰς ἐπικινδύνους καὶ ἐφησυχαστικὰς τακτικὰς τῆς ἀναμονῆς.

Ἐπὶ τῆς ἐρωτήσεως ἐὰν ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Ἐθνάρχου εἰς Κύπρον θὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς ἡσυχίας, ἀπήντησεν ὅτι ἡ ἠρεμία καὶ ἡ ἡσυχία ἐπεκράτησαν καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπεβεβαιώθη ἡ ἀπόλυτος ἐμπιστοσύνη τοῦ λαοῦ πρὸς τὸν ἡγέτην του

22 JUL 1959

10.7.1959

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1050
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΡΑΦΕΙΑ: ΣΑΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

«Η ΕΛΛΑΣ ΔΕΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ Ν' ΑΠΟΘΑΝΗ» ΕΔΗΛΩΣΕ ΧΘΕΣ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ

"ΕΑΝ ΑΝΑΜΙΧΘΩ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ ΕΙΜΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΣ ΝΑ ΦΕΡΩ ΕΙΣ ΠΕΡΑΣ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΟΛΗΝ ΜΟΥ"

'Η θέσις τοῦ Διγενῆ ἐπὶ τῶν ἐπιμάχων Κυπριακῶν προβλημάτων.-Θὰ ἐκδέση τὰς ἀπόψεις του δημοσίᾳ καὶ ἐγκαίρως

ΤΙ ΜΕΤΑΔΙΔΕΙ Ο ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΗΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΝ ΑΙ ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 9 (Τοῦ μονίμου ἀνταποκριτοῦ μας κ. ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΑΚΡΙΤΑ).— Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας—Διγενῆς πρεσβὺ σήμερον εἰς δηλώσεις, πρὸς μίαν τῶν παλαιῶν Ἑπτανησίων καὶ ἑνὸς τῶν ἐπισκεφθησάντων τὸν τελευταῖον τὰ ἑξῆς: «Ἐὰν ἀναμιχθῶ εἰς τὴν πολιτικὴν εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ φέρω εἰς πέρας τὴν ἀποστολήν μου, διότι καὶ θέλησιν διήρκεσε καὶ ἀπεφασίσθη ἐπὶ τοῦ συμφώνου πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς χθεσινῆς ἀποκλειστικῆς πρὸς τοὺς «Φιλελεύθερους» συνεντεύξεως μου πρὸς τὸν ἀνταποκριτήν σας, ὁ ὁποῖος μοῦ ἔθεσε τὸ ἐρώτημα ἐὰν θὰ ἐμμείνω εἰς τὴν ἀπόφασίν μου νὰ μὴ ἀναμιχθῶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ ἐὰν εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἔχω ἀποφασίσει νὰ ἀναμιχθῶ εἰς τὴν πολιτικὴν καὶ νὰ ἀναλάβω τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ΕΟΚΑ, ἐπειδὴ ἡ ἀποστολή μου ἐθεωρεῖτο ὅτι εἶχε τελειώσει.

Ἐγὼ ἀπήντησα ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ ἀποστολή μου δὲν εἶχε τελειώσει, ἐθεωροῦμην ὑποχρεωμένος νὰ ἐκτελέσω τὴν ἀποστολήν μου μέχρι τέλους, ὅπως καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφοῦ ἐκτελέσω τὴν ἀποστολήν μου καὶ ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλὰς δὲν πρόκειται νὰ πεθάνῃ.

Η ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΚΥΡΟΥ

Ἐν τῷ μεταξὺ ὡς εἴμεθα ἐξουσιοδοτημένοι νὰ μεταδώσωμεν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω γράμμων τῆς ΕΟΚΑ, ὁ Στρατηγὸς Γρίβας ἐκάλεσε τὸν Κύπριον Τρυφωνίδην, τὸ ὁποῖον τοῦ ἐπεφόρτισε νὰ δημοσιεύσῃ διὰ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ διψηφίου τῆς «Ἑστίας». Ὁ Κύπριος ἐδέχθη ἐπιφυλακτικῶς νὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον τῆς ἀνακρίσεως καὶ ὅτι ἡ ποσοχὴ αὐτὴ ἐπέφερε θέσιν διαταγῆ.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ὑπογραμμίζεται ἐντόνως ὅτι μὲ τὴν ἐξ Ἀθήνας ἄφιξιν τοῦ κ. Τρυφωνίδη τὸ ἔργον τῆς ἀνακρίσεως θὰ διευκολυνθῇ καὶ ὅτι, συνεπῶς μέχρι τῆς τοποθέτεως θέσιν ν' ἀποφεύγωμεν ἐπικρίσεις καὶ σχόλια εἰς βάρος ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι μάλιστα ἐξεδήλωσαν τὴν προθυμίαν νὰ τεθοῦν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ἑλληνικῶν ἀνακριτικῶν Ἀρχῶν.

Πάντως, οἱ συνεχιζόμενοι ὑπὸ τῆς «Ἑστίας» βομβαρδισμοὶ ἐναντίον τῶν κατοίκων Συλοφάγου ὅπως καλέσουν τοὺς δημοσιογράφους καὶ προβοῦν εἰς διαμαρτύρων κατὰ τῆς ἐνδεχομένης περιλήψεως τῆς κοινότητός των εἰς τὰς βάσεις, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἡ ἑκάστοτε ὡς τὴν ἀφιξιν τοῦ ΕΟΚΑ ἀρχὴ τῆς «Ἑστίας»

Η ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΓΡΙΒΑ — ΑΒΕΡΩΦ

Ἐν σχέσει μὲ τὴν χθεσινὴν συνάντησιν Γρίβα — Ἄβερωφ εἰμεθα εἰς θέσιν νὰ μεταδώσωμεν ὅτι αὐτὴ ἀπέβλεπε εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ἀπόψεων ἐπὶ τῶν πλαισίων τῆς τακτικῆς ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συνεχιζομένης ἐν τῷ πεδίῳ τῆς ΕΟΚΑ καὶ τῆς πορείας τῶν διεξαγομένων διαπραγματεύσεων διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος.

Ὡς γνωστὸν μετὰ τὴν σαφῆ δήλωσιν τοῦ Διγενῆ δὲν ὑφίσταται πλέον ἐπὶ τοῦ Κυπριακοῦ ἐξελίξεων καὶ ὅτι τυχὸν ἀποφασίσῃ ὁ Κύπριος ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κύπρον θὰ ἐπιδιώξῃ ἐκ νέου τὴν ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Στρατηγὸν Γρίβαν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἐκκρεμοῦς ζητήματος.

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΘΕΣΙΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΚΥΡΟΥ

'Αναφερόμενος εἰς τὰ ἐπεισόδεια τῆς ἐπιθέσεως κατὰ τοῦ διψηφίου τῆς 'Αθηναϊκῆς ἐφημερίδος «'Εστίας» κ. Κύρου, κατὰ τὴν ὁποίαν συνάντησιν τοῦ μετὰ τῶν ἀστυνομικῶν τοῦ Μακαριώτατος ἐξέφρασε τὴν λύπην του διὰ τὸ ἐπεισόδιον καὶ ἀπεκάλεσε τὴν ἐπίθεσιν ὡς πρᾶξιν ἐχθροῦ τοῦ ὀνόματος του μὲ τὴν ἐν λόγῳ ἐπίθεσιν.

Ὡς ἀντιλαμβανόμεθα, ὁ Μακαριώτατος θὰ προβῇ εἰς ἐκτενεστέρας δηλώσεις ἐπὶ τοῦ ἐπεισοδίου, ἀφοῦ λάβῃ πλήρη στέρας πληροφορίας ἐπ' αὐτοῦ.

Πάντως, δύναται νὰ λεχθῇ μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἡ χθεσινὴ προκλητικὴ ἐπίθεσις ἐναντίον τοῦ Ἐθναρχικοῦ Προκαθημένου ἐπροξένησε μεγάλον κύμα ἀποδοκιμασίας ἐναντίον τῶν ὑπευθύνων καὶ ἐναντίον τῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόψεως των.

→ ΒΛΕΠΕ ὁ ΣΕΛΙΔΑ

'Ο Ἐμμ. Γλέζος ἐνῷ προσάγεται εἰς τὸ Διαρκὲς Στρατοδικεῖον

Οἱ γραφεῖς παρασκήνιον ἄφιξιν χθὲς ἐνώπιον τοῦ Α' Διαρκοῦς Στρατοδικείου τοῦ ἐπὶ κατασκοπείᾳ. Ἀνωτέρω μία φωτογραφία τοῦ Ἐμμ. Γλέζου ληφθεῖσα χθὲς τὴν ὥραν ποὺ προσαγόταν γιὰ τὸ Στρατοδικεῖον, 'Ο Γλέζος διακρίνεται πρόσωπο πρὸς πρόσωπο μὲ τὸν Τμηματάρχη Μετανάστ. Κ. Γρηγοριάδη καὶ Μαρία Γρηγοριάδου.

ΗΡΧΙΣΕ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ ΕΜΜ. ΓΛΕΖΟΥ

'Ο πρόεδρος τῆς Σοβ. Ρωσίας στρατάρχης Βοροσίλωφ δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Βασιλέα τῶν 'Ελλήνων ζητεῖ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ κατηγορουμένου

ΕΚΤΑΚΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΑΞΕΩΣ ΕΞΩΘΙ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, 9 (Ρ.).— Ἐνώπιον τοῦ Διαρκοῦς Στρατοδικείου ἤρχισε σήμερον ἡ δίκη τοῦ Ἐμμ. Γλέζου καὶ τῶν λοιπῶν συγκατηγορουμένων του, Ἐ. Βοντσέλη, Δ. Τσιαμάλη, Δ. Συγκελάκη, Κ. Καρανάτση, Κ. Ρεγκοζοπούλου, Σ. Βαλκάνη, Ἐ. Ἐλευθερίου, Παν. Εὐθυμιάδου, Α. Μουζουράκη, Α. Μαλιάκα, Μανώλην Μαλιάκα, Γ. Δούκα, Ἐπ. Γεροθανάση, Βασιλείου Λολιανίτη καὶ Μαρίας Γογγοπούλου. Ἐξ αὐτῶν οἱ Παν. Εὐθυμιάδης, Συγκελάκης καὶ Κηρκανάντσης, παραπεμφθέντες διὰ παράδοσιν εἰς τὸ Φρούριον κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ Ν.Δ. 375/36 ἡ ὁποία συνετάχτη ποινὴν ἰσοβίου φυλακίσεως ἡ ἑκάστου, οἱ λοιποὶ εἰς τὴν κατηγορίαν ὅτι ἐν Ἑλλάδι, ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1958, ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐν συνεννοήσει μετ' ἀλλήλων καὶ ἄλλων ἀτόμων, ἐπεδίωξαν διὰ βίας καὶ ἀπειλῆς τὴν ἀνατροπὴν τοῦ ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων τοῦ Κράτους πολιτεύματος καὶ ἐπεχείρησαν

10 AUG 1959
OPER. ...DIVISION
ADMINISTRATIVE SECRETARIAT
SOFFICE

ΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΡΑΦΕΙΑ: ΣΑΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΡΙΤΗ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1059
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΕΠΙΣΤΡΕΨΑΣ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ:

Ἐπιθυμῶ ὅπως εἰς τὴν Κύπρον υματίζει μόνον ἡ Ἑλληνική σημαία»

ΑΝΤΙΤΙΘΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΣΟΔΟΝ ΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ιροέχει, σήμερον ἐτόνισεν, ἡ διατήρησις ῆς ἑνότητος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ

ΙΤΕΡΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΕΥΡ. ΑΚΡΙΤΑ

ΗΝΑΙ, 20 (Ἰδιαίτε-τηλεγράφημα τοῦ «Φι-θέρου», ἀρ. 5367). — Στρατηγὸς Γρίβας—Δι-ς διεκδικεῖτε σήμερον ον ἀμφισβητεῖ μόνον ἡ μωρία μένον ἡ ἑνωτικὴ σημαία καὶ ὁ,τι χει σήμερον εἶναι ἡ ἐσπερὶς τῆς ἑνότητος Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἀνέξαρ-Διγενὴς προέβη εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀκουσθεῖσαν δήλωσιν, ἀπαντῶν, μεταξὺ τῶν Ἀθηνῶν ἐπιστρέ-σην του ἐν Πέρτε Χέλι τῆς Πελοποννήσου τὴν μεσημ-ρινὴν σημαίαν καὶ ὁ,τι σήμερον εἶναι ἡ ἐσπερὶς τῆς ἑνότητος Κυπριακοῦ λαοῦ. Τοῦτο κατὰ πόσον θα παρ-στατο, ἐὰν προσεκαλεῖ-το εἰς τὴν τελετὴν ἡ ἀνεκκινήσεως τῆς Ἀνεξαρ-τήτου Κυπριακῆς Δημοκρα-τίας. Ὁ Διγενὴς εἶπε: «Θὰ ἀρνηθῶ νὰ παραστῶ, ἐὰν δὲν ὑψωθεῖ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ σημαία τὴν ὁποίαν ἐπὶ ἕτη ἠγωνίσθην νὰ ὑποστεῖλω. Ὅτι, πράγματι, ἐπεθύμουν τὸ διὰ λόγους προσωπικοὺς συμφέροντος. ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ καλὸν τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀνωτέρω δήλωσις τοῦ Γρίβα θεωρεῖται ἔμμεσος προσέλευσις εἰς τὴν ἔντα-ξιν τῆς Κυπριακῆς Δημο-κρατίας εἰς τὴν Βρεττανι-κὴν Κοινοπολιτείαν.

Ἐρωτηθεὶς ποῖα ὑπῆρξεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν συ-νομιλιῶν του μετὰ τῶν Κυ-πρίων ἐκπροσώπων, ὁ Δι-γενὴς εἶπεν, ὅτι θὰ πρέπει ἐν καιρῷ εἰς ἀγγράφους δη-λώσεις ἄνευ φόβου ἢ πά-θους, ἐκθέτων ἀκριβῶς τὰς ἀ-ποψεις του ἐπὶ ἑκάστου θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπασχο-λοῦν σήμερον τὴν Κύπρον καὶ ὁ λαὸς νὰ ἔχῃ πλήρη γνῶσιν τῆς στάσεως του.

Εἰς ἐρώτησιν ἐὰν αἱ γε-νόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων κ. Ἀντ. Γεωργιάδη διαβε-βαιώσεις ἀπέδωκαν τὴν κατάστασιν, ὁ Στρατηγὸς Γρίβας ἐπανέλαβεν ὅτι ἐφ' ὅλων τῶν θεμάτων ἐν ἀνα-φορᾷ εἰς τὴν Ἑλληνοαγγλι-κὴν μερικὴν ἔριδα δὲν ἀπο-δέχεται τὴν ἐπὶ τοῦ παρόν-τος ἐπίλυσιν, δὲν ἀναγνω-ρίζει τὴν ἀγγλικὴν κυρι-αρχίαν καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἄμεσον ἀποχώρησιν τῶν ἀγγλικῶν στρατευμάτων ἐκ τῆς νήσου.

Ἐρωτηθεὶς ἐὰν ἐπεσκέφθη τὸν Πέρτε Χέλι, ὁπόθεν θὰ ἐπιστρέψῃ τὴν Δευτέραν, ἀπήντησεν ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ.

Ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ ΕΔΜΑ ἔσχε τὸ ἀπόγευμα τῆς σήμερον νέαν συνάντη-σιν μετὰ τοῦ Γρίβα, θὰ ἐ-πιχειρηθῇ δὲ ἐκ νέου αὐ-τῶν ἡ ἐπάνοδος.

Συγκινητικὴ σκηνὴ ἐ-δημιουργήθη ὅταν ὁ Διγε-νὴς συνηντήθη μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακα-ρίου Νικήτα. Ὁ Ἀρχηγὸς ἀπεκάλυψεν ὅτι διήλθε μετὰ τοῦ Νικη-φόρου Βρεττανικοῦ ἀξιω-ματικοῦ τὴν διάκρισιν τοῦ ἐνάτλου Κυπριακοῦ ἀ-γῶνος, ὅστε δι-ἀναχωρή-σεώς του ἐκ τῆς Ἑλλάδος νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν ἀγῶνα τῆς Κύπρου.

ΝΤ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΗΣ

ΑΧΩΡΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΚΑΪΡΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ

Διὰ νὰ παραστῇ εἰς τοὺς ἑορτασμοὺς ἐπὶ τῇ 7ῃ ἐπετείῳ τῆς Ἐπαναστάσεως

ν 6.30 μ.μ. ἄραν τῆς ση-Κυπριακὴ ἀντιπροσωπεία ς κ. Κάϊρον, ἵνα βρε-ὸ ἄνω διὰ διαπλεύσεως ἀ παραστῇ εἰς τοὺς ἑορτα-ἐπὶ τῇ ἑβδόμῃ ἐπετείᾳ ς Ἐπαναστάσεως. Ἡ ἀντι-Κυπριακὴν ἀντιπροσω-ἀπαρτίζουν: Ὁ Ὑπουρ-ργὸς Συγκοινωνιῶν καὶ ργῶν κ. Ἀντώνιος Γε-γιάδης, ὁ Ὑφυπουργὸς ς κ. Ἀνδρέας Ἀ. Μιχαη-πρόεδρος τῆς Βουλῆς ιοκήτορες κ.κ. Νικόκλης ιδης καὶ ὁ κ. Νίκος Κρανιδι-σύμβουλος τοῦ Ὑπάρχου Ἑλλάδος κ. Κυπριανοῦ. Κυπριακὴν ἀντιπροσωπεί-ἀποτελεῖ εἰς τὴν Ἀγιυπτιακὴν ν ἐσωτερικὴν κατάστα-ὑπὸ τοῦ Προέδρου Νάσσερ ν Ἀρχιεπίσκοπον Μά-

μέλη τῆς ἀποστολῆς ν τὸ ἀπόγευμα τῆς ς συνάκρυ, ὑπὸ τὴν προ-τοῦ Ὑδάτινου Μακα-Κατὰ τὴν παραμονὴν πο-ν ἀντιπροσωπείαν θὰ ἐ-ὑδεξιώσεως τὴν Ὑπαίθρι-συζητήσῃ μεθ' Ἀγιυπτίων ν θέματα ἀμοιβαίου ς. Ἀπὸ τὰς δύο ν Ἀγιυπτίων τοῦ Ἀ-ς σχέσεις τῶν δύο χωρῶν. Ἕλλου ὁ Ἀντιπροεδρος ν Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ ουλίου κ. Σακράτης Εὐάγ-ν ἀνέβασε εἰς τὸν Ὑ-γὸν κ. Π. Πασχαλίδην ὁ-πως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς του εἰς Ἀγυ-πτον διερευνήσῃ τὸ θέμα τῆ-διαθέσεις Μίτση, δυνάμει τῆς ὁποίας τὰ εἰσαγόμενα Βυρσο-δεψεῖου του ἐνΑγυπτῳ ἐκετθῶ-το διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθω-του Παγκυπρίου Γυμνασίου, τοῦ Γυμναζίου Λεμεσοῦ καὶ τοῦ Λυκείου Λάρνακος.

Ὡς γνωστόν, ἀπὸ πεντετείας αἱ τοῦς Σχολαὶ δὲν εἰσπρατ-τουν τὰ ἐκ τῆς διαθήκης προ-νομιακὰ ἐσοδήματα. Πρὸς τοῦτο ὁ κ. Σ. Εὐαγγελίδης ἐ-φυβίασε τὸν κ. Πασχαλίδην μὲ ἀπειλὴν ἀποκλεισμοῦ καὶ ἀποδεκτι-κὰ ἔγγραφα.

Η ΣΑΤΙΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΥΠΟΜΟΝΗ

"Ἐτε παῖδες τῶν Ἑλλήνων ἐν γοραῖσι κι' ἀγράνοις, Ἐτε τὸ μέλλον μὴ τὸ σκέπτεστε καὶ μὴν ἀνησυχῆτε γιατὶ ὡς εἶπε καὶ ὁ Φοῖτ, παρ' ὅλα τὰ κακὰ μας προβλέπει... Λίαν ἀνθρώπ τὰ σκοτεινὰ μας. Δὲν θὰχει ἐλέον Ἑλλὰς δουλειὰς καὶ ἀνεργίαν κι κάνετε ὑπομονὴ κι' ἂν ἔχομεν ὑγείαν θὰ δίτε ὀπισθόπτερα ἡμέραις καλλιτέρας κι' ὅλοι θὰ καταλάβετε καὶ θέσεις ἀνωτέρας Θὰ ἔχῃ θέσεις μπάλικες νὰ δολευθῆτε μόνοι. γιὰ νὰ μὴ σᾶς δέρνῃ ἡ φτώχεια καὶ νὰ κάμπτεστε τὸ γόνυ κι' ἐφ' ὅσον ἡ Κυβέρνησις δὲν κολλιεται μπορεῖ κι' ἐσεῖς νὰ γίνετε συντάγμας,... ὑπουργοί!

Διογένης

Πλήρης αἰσιοδοξίας ὅτι τά πάντα θά ἐξελιχθοῦν ὁμαλῶς

Ο ΣΕΡ ΧΙΟΥ ΦΟΥΤ ΕΙΣ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΝ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΘΙΞΕΝ ΟΛΑ ΤΑ ΕΠΙΜΑΧΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Τί εἶπε διὰ τὰς Βρεττανικὰς βάσεις εἰς τὴν Νῆσον καὶ τὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν πρὸς τὴν Κυπριακὴν Δημοκρατίαν

ΑΘΗΝΑΙ, 20 (Ρ.).—Ἡ ἐφη-μερὶς τῶν Ἀθηνῶν «Βραδυνὴ» δημοσιεύει σήμερον συνέντευξιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κυβερ-νήτου τῆς Κύπρου Σέρ Χιού Φούτ, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὰς ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου τὸ ἑξῆς:

«Ὁ Κυβερνήτης ἀπεκάλυψεν ὅτι ἐπεσκέφθη τὸ ἐδαφικὸν τμῆμα τοῦ Ἀκρωτηρίου Γρα-μένου καὶ ἐπεθεώρησε τὰ ἐκεῖ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Βρεττανικῆς Βάσεως. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐπεσκέφθη καὶ τὸ ἀεροδρόμιον τῆς Ἀκρωτηρίου, ὅπου ἐπεβιβάσθη ἐπὶ ἑνὸς ἀεροπλάνου καὶ ἐπέτα-σεν ἐπὶ τῆς περιοχῆς.

Ἐρωτηθείς: Εἶσθε εὐχαριστη-μένος ἀπὸ τὴν συνεργασίαν σας μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Μακαρι-ον καὶ τοὺς ἄλλους Κυπρίους;

Ἀπήντησε: Ἀπὸ τῆς ὑπο-γραφῆς τῶν συμφωνιῶν τῆς Ζυ-ρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου ἔχουμε πλήρη συνεργασίαν καὶ μὲ τοὺς δύο τοὺς ἡγέτας τῶν κοινοτήτων τοῦ νήσου, τοὺς εἴμαι δὲ εὐγνώμων διὰ τὴν καλὴν διάθεσιν τὴν ὁποίαν πάντοτε ἐπεδείκνυον πρὸς συνεργασίαν. Ἐπίσης τὰ δύο ἀντιπροσωπεία τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Συμβουλίου ἐπεσκέφθησαν τὴν οὐρὰν τοῦ ἀεροδρομίου καὶ ἐπέβη-σαν εἰς τὸ ἀεροπλάνον. Ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐκτιμᾶται πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς Κυβερνήσεως μου, ὅτι ἡ ἐγκαθίδρυσις Δημοκρατίας εἰς τὴν νῆσον τοῦ ἐδίνετο ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπιδείξουν ὅτι εἶναι ἱκανοὶ νὰ διοικήσουν καλῶς καὶ νὰ ἔχουν πάντοτε δικαίωμα πρὸς ἐπέμβασιν ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ ὑποχρεώσεις ἐκ μέρους τῶν συμφωνιῶν καθὼς καὶ γὰ ἴδιον σύμφερόντα ἐν ἐρήνῃ τοῦ Κόσμου.

Ἐρωτηθείς: Πιστεύει εἶναι σύμ-φωνος ἡ Τουρκία μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ πῶς τὰς ἐλέγχετε νὰ ἐξελίσσονται;

Ἀπήντησε: Δὲν μπορῶ νὰ εἴπω ὅτι εἶναι ἱκανοποιημέ-νος ἀπὸ τὴν σημερινὴν κατάστα-σιν τῶν σχέσεων. Δὲν πρέπει βέβαια νὰ πε-ριμένουν ὅτι μπορεῖ νὰ ἀποκα-ταστήσουν αὐτὰ πλήρως καὶ νὰ φέρουν ὅπως ἦσαν πρὸ τοῦ πρό-σφατου. Διὸ νὰ ἐντείνουν τὴν προσπάθειαν καὶ νὰ ἐπιδεί-ξουν ὅτι εἶναι ἱκανοὶ νὰ δέν μπορῶ νὰ εἴπω ὅτι δέν ἐκτελοῦνται ἔργα τὰ ὁποῖα θὰ ἐξυπηρετοῦν τὰς ἀνάγκας τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκτελοῦνται ἔργα ὕψους 15 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Ἐκ τούτων τὰ 6 ἑκατομμύρια λιρῶν ἐδόθησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐκτελοῦνται ἔργα ὕψους 15 ἑκατομμυρίων λιρῶν καὶ

10 AUG 1959
OPEN RESEARCH
ADMINISTRATIVE SECRETARIAT OFFICE

Δευτέρα 22.7.1959

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΣΑΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΚΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 22 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ. ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1069
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΠΟΙΚΙΛΩΝ ΣΧΟΛΙΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Πῶς ἑρμηνεύονται.-Κύκλοι τῆς Ἀντιπολιτεύσεως ὁμιλοῦν περὶ βεβαίας ἀναμίξεως τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα εἰς τὴν πολιτικὴν

Ο ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΕΠΕΣΤΡΕΨΕΝ ΕΙΣ ΠΟΡΤΟ ΧΕΛΙ

ΑΘΗΝΑΙ, 21 (Ρ.).— Αἱ γε-[illegible] ὅτι ὁ ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ διὰ τῶν χθεσινῶν δηλώσεών του ἠθέλησε νὰ διακηρύξῃ ὁρισμένας ἀπὸ τὰς ἐν ἐξελίξει πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς διακρίσεις.

Ἕτερον βασικὸν συμπέρασμα ἐξάγουν ὅτι ὁ κ. Γρίβας διέρχεται δύσκολον περίοδον καὶ ὅτι ἐπιδιώκει νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν προηγουμένην θέσιν του ἐν τῷ χώρῳ. Ἐν τῇ ἐπιδιώξει ταύτῃ του ἐπιστρατεύει ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του, ἐπιδιώκων νὰ ἐπιβάλῃ τὴν θέλησίν του εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῆς ΕΟΚΑ.

Ἐν τῇ ἐπιδιώξει ταύτῃ ὁ κ. Γρίβας ἐπιστρατεύει ὅλα τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν του καὶ ἐπιδιώκει

10 AUG 1959
OPEN REGISTRY
ADMINISTRATIVE SECRETARY'S SOFFICE

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

8 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ. ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1064
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

26.7.1959

ΠΡΟΣ ΒΕΒΑΙΑΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Εἰς τὸ προσχέδιον τῆς Συμφωνίας τοῦ Λονδίνου, τὴν ὁποίαν ἐνέκρινε ἡ Συμφωνία τῆς Ζυρίχης, κατεδικάσθη καὶ ἀπεκλείσθη ἐξ ἀρχῆς ἡ διχοτόμησις. Ἡ Συμφωνία τοῦ Λονδίνου τὴν ἀπεδέχθη καὶ τὴν ἀπέκλεισεν ἀνεπιφυλάκτως, καὶ εἰς ὅπερ ἤρχισεν ἡ ἐργασία τῆς μεταβατικῆς Κυβερνήσεως ἡ θεωρητικὴν βάσιν τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς διχοτομήσεως. Παρ' ὅλην ὅμως τὴν ἀπὸ φύσεως καταδίκην τῆς διχοτομήσεως, τὸ πνεῦμα τῆς διετηρήθη ἀκμαιότατον καὶ ἐκδηλώνεται εἰς ἔντονον βαθμὸν ὑπὸ τὴν μόλις συγκατατιθεμένην εὐλογίαν τῆς Βρεττανικῆς Κυβερνήσεως. Ἐξ ὑποτομήσεων αἱ Συντεχνίαι, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τοῦ Τύπου ἐν γένει, αἱ Συμφωνίαι Συνεργασίας τῆς Κοινωνικῆς Εὐημερίας, αἱ Κυβερνητικαὶ ὑπηρεσίαι γενικώτεραι, αἱ ἰατρικαὶ ὑπηρεσίαι εἰδικώτεραι. Ἤδη ζητεῖται καὶ ἀναμένεται ἡ διχοτόμησις τῆς Γεωργικῆς Τραπέζης. Ἐδιχοτομήθη ἀκόμη καὶ ἡ Ἀστυνομία. Ὅλαι ἐπισήμως. Εἰς τὴν Ἀστυνομικὸν Σταθμὸν Λεύκας. Ἕνα τῶν σοβαροτέρων Ἀστυνομικῶν Σταθμῶν τῆς Νήσου, ἐλάχιστοι Ἕλληνες ἀστυνομικοὶ ἀπέρχονται καὶ αὐτοὶ κατ' ὄνομα μόνον. Ἐξ ἀναγκῆς. Καὶ ὅμως, παρ' ὅλον ὅτι ἡ κομπόπλις τῆς Λεύκας εἶναι κατὰ τὰ 4/5 Τουρκική, ἡ ὅλη περιοχή, τὴν ὁποίαν ἐξυπηρετεῖ ὁ Ἀστυνομικὸς Σταθμός εἶναι ἐκ τῆς γνώσεως τῆς ἀναλογίας Ἑλληνικῆ. Ὅλοι ἀναμένουν ἐπίσημον, καὶ ἐπισήμως ἡ διχοτόμησις θὰ διχοτομηθῇ χωρὶς ἀλλο, ὅπως δεικνύουν τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν. Ἀπεδικάσθη ὅμως ἡ διχοτόμησις!

Εἶναι καιρὸς νὰ ἀποδάλωμεν τὰς αὐταπάτας. Ὁ ρωμαῖος τῆς ἐξελίξεως, τὸν ὁποῖον ἀνεχώμεθα, μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ τέλμα, πρὸς τὸν διχοτόμον τὸν πάντων. Ἂν ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἰδίαν πολιτικὴν γραμμὴν θὰ ἐλθῇ ἡ στιγμὴ — καὶ πολὺ σύντομα μάλιστα — κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ μείνῃ τίποτε ἀδιχοτόμητον. Ἡ διαρκὴς στενὴ καὶ ἀδιάλειπτος συνεργασία τῶν ἐδωθεν καὶ ἐκεῖθεν μετὰ τῶν «ἐκλεκτέρων» Ἀγγλων, θὰ τὰ διχοτομήσῃ πρὸς δόξαν τῆς Ἰδικῆς μας ἀνοχῆς.

Ἀλλ' ἂνεν ἀνάγκη νὰ ἀποδάλῃ τὰς αὐταπάτας καὶ ἡ βρεττανικὴ Κυβέρνησις. Σκοπίμως δὲν λέγομεν ἡ Βρεττανικὴ Διοίκησις, διότι ὁ σταθερὸς ρυθμὸς τῆς βαθμιαίας ἀποχωρήσεως ὑπαγορεύεται ἐξ ὅλων διὰ λόγους γενικωτέρων συμφερόντων τῆς αὐτοκρατορίας, τὰ ὁποῖα εἶναι δύσκολον νὰ διασφαλισθοῦν ἄλλως. Ἐγκειται δὲ ἡ Βρεττανικὴ αὐτοπάθεια εἰς τὴν ἀντίληψιν, ὅτι θὰ ἀνεχώμεθα ἕνα ἀπίστευτον ἀριθμὸν ἀπαρτιότητας καὶ ἀντιφάσεων, χωρὶς νὰ ἀντιδράσωμεν κάποτε, ὅτι εἰς τὸ τέλος θὰ ἐξοβελίσωμεν πρὸ καταστάσεως χειροτέρας ἐκείνης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεκινήσαμεν κατὰ τὴν Ἀγγλικὴν φιλίαν καὶ τὴν ἀδελφικὴν συμβίωσιν μὲ τοὺς Τούρκους καὶ Βαδίζομεν πρὸς τὴν ἀποφυγὴν τῆς θεμελιώσεως καταστάσεως διαρκῶν προσδοκιῶν πρὸς αὐτούς. Βαδίζομεν εἶναι ἡ ὀρθοδοξος ἔκφρασις «Μᾶς βαδίζουν», θὰ ἔπρεπε νὰ εἴπωμεν, οἱ Ἄγγλοι, ἀποτελοῦντες τὴν μωροσοφίαν μερικῶν Τούρκων καὶ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τὴν πολιτικὴν των ἀφθαλμοφανῶς. Νὰ μᾶς χωρήσῃ τὸ φίλον σύνοικον στοιχεῖον, ἀλλά, ὅταν δὲν ἐθέλῃ, ὅτι ἡ διχοτόμησις τὸν πάντων θὰ συνεπέφερη τὴν καλλιέργειαν τοῦ διαχωριστικοῦ πνεύματος καὶ διακρικὸς χωριστῆς ζωῆς, καὶ ὅτι ἡ διχοτόμησις ἐγκλείει μέσα της τὸ ἀνάθεμα τῆς ἐκτάσεως, ὅταν δὲν τὸ ἀποτελεῖ τὸ προοίμιον τῆς ἐντάσεως, ὅταν δὲν τὸ ἐθεμελίωσεν ἡ ἔνταξις, ἀσφαλῶς δὲν κατέχεται ἀπὸ πολιτικὴν μόρφωσιν.

Πρέπει νὰ ἀπαλλαγῇ λοιπὸν ἀπὸ τὰς αὐταπάτας καὶ ἡ Κυβέρνησις Κυβέρνησις. Ἀνέχονται πολλὰ οἱ Κύπριοι. Ἀνέχονται ὅμως στιγμάς, κατὰ τὰς ὁποίας λέγουν ἀποστικτὸς τὸ «Ὄχι», ὅπως τὸς ἐβίδαξεν ἡ Ἱστορία τῆς ἴδιας των. Αὐτὴ ἡ στιγμὴ εἶναι πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κυβερνήσεως, τὴν συνεργασίαν τῆς ὁποίας ἐπιζητοῦμεν ἐν ὀνόματι ὅλων μας, νὰ ἐθέσῃ. Ἔχουν πραγματικὸν συμφέρον καὶ οἱ "Ἀγγλοι νὰ ἐλθῃ ἡ στιγμὴ αὐτή. Καὶ δὲν θὰ ἐλθῃ, ὅταν τεθῇ ὡσὰ δριστικὸν εἶς τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος τῆς διαλλακτικῆς διχοτομήσεως. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα πρέπει νὰ ἐξαφανισθῇ ὁριστικῶς. Καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖνοι ὑπῆρχαν οἱ πρωτεῦται τοῦ. Οἱ Τούρκοι τοῦς ἠκολούθησαν ἁπλῶς. Ἄλλοι ἦσαν οἱ καιροί ποὺ τὸ ἐνέπνευσαν. Τότε συνέφερεν εἰς τοὺς "Ἀγγλους. Τώρα οἱ καιροί ἔχουν ἀλλάξει. Ἂν συμφέρῃ αὐτὲς εἰς τοὺς Ἀγγλους ἡ διχοτόμησις, τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπιστρέφει τὴν προϋπόθεσιν τῆς συνεργασίας καὶ τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι ἀσφαλῶς δὲν δύνανται νὰ εἶναι χαριτοι εἰς κανένα.

ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΘΑ ΠΡΟΗΓΗΘΗ ΣΥΝΕΝΝΟΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΔΙΓΕΝΗ ΠΡΙΝ ΛΗΦΘΗ ΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΑΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ Μ. ΒΡΕΤΤΑΝΙΑΝ

Δηλώσεις τοῦ εὑρισκομένου εἰς Αἴγυπτον Κυπρίου Ὑπουργοῦ κ. Α. Γεωργιάδη πρὸς τὸν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀνταπόκριτήν μας

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΝ ΤΟΥ "ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥ" ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟΝ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΤΟΥ ΕΔΜΑ ΕΙΣ ΠΟΡΤΟ ΧΕΛΙ

ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΝ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΜΑΣ κ. ΝΤ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, 25 (Ἰδιαίτερον τηλεγράφημα τοῦ «Φιλελεύθερου» ἀρ. 6340). — Ὁ εὐρισκόμενος ἐντεῦθεν μετὰ τῶν ἄλλων Κυπρίων ἀντιπροσώπων Ὑπουργὸς τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων κ. Ἀντώνιος Γεωργιάδης μοῦ ἐδήλωσεν, ὅτι εὐδεμία ἀπόφασις ἐλήφθη εἰσέτι ἐν Κύπρῳ ἐν σχέσει μὲ τὰς μελλοντικὰς σχέσεις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τῆς Μεγάλης Βρεττανίας. Ὁ κ. Γεωργιάδης προσέθεσεν ὅτι θὰ προηγηθῇ συνεννόησις μεταξὺ τοῦ Ἐθναρχου Μακαρίου καὶ τοῦ Διγενῆ καὶ ὅτι ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατίας καὶ τὸ Μεγάλη Βρεττανίας. Ὁ κ. Γεωργιάδης προσέθεσεν ὅτι θὰ προηγηθῇ συνεννόησις μεταξὺ τοῦ Ἐθναρχου Μακαρίου καὶ τοῦ Διγενῆ.

Ὁ Ὑπουργὸς Συγκοινωνιῶν καὶ Ἔργων διέψευσε τὰ περὶ ρήξεως μεταξὺ τοῦ Ἐθναρχου Μακαρίου καὶ τοῦ Διγενῆ. Ἐπεβεβαίωσε τὰς δημοσιεύσεις εἰς τὸν «Φιλελεύθερον» πληροφορίας ὅτι ἡ μετάδοσις αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀγωνιστῶν τῆς ΕΟΚΑ — στέλεχος τοῦ Ε.Δ.Μ.Α. εἰς Ἑλλάδα ὅπου συνηντήσαν τὸν Διγενῆ, ἀπεκόπη ἐξ αἰτίας ἀπαραιτήτων φωτογραφικοῦ καὶ κινηματογραφικοῦ ὑλικοῦ. Ἐπίσης ὁ Στρατηγὸς ἐξεκαλέστο διὰ τὴν συγγραφὴν τῶν ἀπομνημονευμάτων του.

ΝΤ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΗΣ

ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΜΑΧΗΤΗΣ ΤΗΣ ΕΟΚΑ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ:

«Ὁ Διγενῆς ἀπέδειξε στὴν ἱστορικὴ μάχη τῶν Σπηλιῶν πῶς πολεμοῦν οἱ ἀρχηγοί»

ΗΤΑΝ ΑΡΡΩΣΤΟΣ ΟΤΑΝ ΚΥΚΛΩΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ ΑΛΛΑ ΟΥΤΕ ΛΟΓΑΡΙΑΣΕ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ. — Η ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ ΚΑΙ Η ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΡΥΛΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Μιὰ στιχομυθία μὲ τὸν Ἀητό τοῦ Μαχαιρᾶ Γρηγ. Αὐξεντίου

Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας Διγενῆς εἰς τὴν ἱστορικὴν μάχην τῶν Σπηλιῶν ἀπέδειξεν πῶς πολεμοῦν οἱ ἀρχηγοὶ καὶ πῶς μὲ τὸ παράδειγμα των ἐμψυχώνει τοὺς συμπολεμιστάς των. Ὁ Διγενῆς ἀπεδείχθη ἕνα ἀπὸ ὅ μεγαλύτερος ἀντάρτης τοῦ κόσμου.

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὁ «Φιλελεύθερος» ἐδημοσίευσε τὰ πρῶτα σὐβενίτικα, ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴν μάχην τῶν Σπηλιῶν, τὴν πρώτην ἐπικὴν μάχην εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεπλάκη ἐ ἰδιος ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ, ὁ Διγενῆς. Μὲ ρίγη συγκινήσεως καὶ πατριωτικῆς ἐξάρσεως, χιλιάδες ἀναγνωστῶν τοῦ «Φιλελεύθερου» παρηκολούθησαν τὴν σελίδα αὐτὴν τῆς συγχρόνου Κυπριακῆς ἐπεσείας, καὶ τὴν στρατηγικὴν ἀδρυνην καὶ πατριωτισμὸν τῶν ἡρωϊκῶν ἀντρῶν τῶν ἀδελφῶν Αὐξεντίου—Μάτση, ὅπως τὴν διηγήθη πρὸς συντάκτην μας ἡρωϊκὸς μαχητὴς τῆς ἐπικῆς ἀγῶνος τῆς τετραετίας. Σήμερον ὁ «Φιλελεύθερος» ἐκλαμβάνει τὴν περιγραφὴν τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς μάχης, διὰ τῆς πικρᾶς ἀλλὰ ἀναγκαίας μορφῆς τοῦ ἐπικοῦ ἀγῶνος τῆς τετραετίας, ὡς τὸ τελευταῖον μὲν χρῖμα τῆς ἀπαρχῆς εἰς στιγμὴν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ ἱστορικὴ

10 AUG 1959
OPLA Nicosia
ADMINISTRATION/SECRETARY'S OFFICE

28.7.1959

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΙΒΩΤΙΩΝ ΑΡΙΘ. 625

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΡΙΤΗ 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ. ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1065
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ ΧΘΕΣ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ:

«Δὲν θὰ διστάσω νὰ ἀρχίσω καὶ πάλιν τὸν ἀγῶνα καὶ νὰ πέσω ἐν ἀνάγκη διὰ νὰ συντρίψω τὰς σκοτεινὰς δυνάμεις εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρον, αἱ ὁποῖαι ἐπιδιώκουν νὰ ὑποδουλώσουν τὴν Νῆσον»

ΕΠΕΣΤΡΕΨΕΝ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ, 27 (Ρόυτερ). — Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας, πρώην ἀρχηγὸς τῆς ΕΟΚΑ, ἐπέστρεψε σήμερον ἐκ Πόρτο Χέλι τῆς Πελοποννήσου, ὅπου διῆρκεσε τὰς διακοπάς του. Ὁμιλῶν τὴν νύκτα πρὸς συγκέντρωσιν Κυπρίων φοιτητῶν καὶ ἄλλων οἵτινες τὸν ὑπεδέχθησαν διεκήρυξε: «Δὲν θὰ διστάσω νὰ ἀρχίσω καὶ πάλιν τὸν ἀγῶνα, καὶ νὰ πέσω ἐν ἀνάγκη, διὰ νὰ συντρίψω τὰς σκοτεινὰς δυνάμεις ἐδῶ καὶ εἰς τὴν Κύπρον, αἱ ὁποῖαι ἐπιδιώκουν νὰ ὑποδουλώσουν τὴν Νῆσον». «Τὸ ἑσπερινόν μου, προσέθεσεν ὁ Στρατηγὸς Γρίβας, ἦτο καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι: Νὰ ἴδω τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν κυματίζουσαν ἐπὶ τῆς Κύπρου. Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἐφρόντισα τώρα, ἐργάζομαι συνεχῶς διὰ τὴν Κύπρον, ἤτις ἀπειλεῖται ὑπὸ σκοτεινῶν δυνάμεων. Ἀρκετὰ πρόσωπα ἐδῶ καὶ εἰς τὴν Κύπρον ἀντιτέθησαν εἰς τὴν χορήγησιν εἰς σᾶς ἐλευθερίας καὶ ἐπιθυμοῦν νὰ παραδώσουν εὐφόρους περιοχὰς τῆς Νήσου, ἐκτάσεως 140 τετραγωνικῶν μιλίων, εἰς τοὺς Βρεττανούς, διὰ νὰ τὰς χρησιμοποιήσουν ὡς βάσεις».

ΝΑ ΑΡΘΡΟΝ ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΗΓΟΝ ΓΡΙΒΑΝ-ΔΙΓΕΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ, 27 (Ρ.). — Ἡ ἐφ. «Ἔθνος» τῶν Ἀθηνῶν ὀπαδὸς εἰς τὸ σημεῖον νὰ φωνάζῃ τὰ ὀνόματα τῶν συνεργατῶν τοῦ κ. Ν. Ἀγαθοῦ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν «Αἱ ποταὶ ἐπιδιώξεις τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα». Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐξ ἀφορμῆς τῶν μεγαλειτουργιῶν καὶ ἐκτασιν ὁλοκήρου τῆς Κύπρου, ἀναφέρεται εἰς ὅλον μεγαλειτουργικὸν σύστημα καὶ ἐπιδιώκει νὰ ἐξαγριώσῃ τὸν λαόν, ὥστε νὰ ἐπέλθῃ ἐκ νέου ἀναταραχή. Ἡ δὲ ἀγανακτησις αὐτὴ — ὅπως λέγει ἀνθρωπικὸν καὶ φυσικὸν — αὐτὴ νὰ στρέφεται περιορισμοὺς ἐναντίον ἀσκουμένων ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἐφαρμογὴ καὶ κατασκευὴν ἐναντίον αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐθνικοῦ Κράτους.

ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΟΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ

Ἡ ἐξὶς ἀνάμιξις τῶν ἐθνικῶν καὶ ἡ μὴ παροχὴ ἴσων, δυναστοπάντων εὐκαιριῶν εἰς ὅλους τοὺς νέους ἀποτελεῖ ἕνα πρόσφατον ἀπὸ τοὺς ἐπιμόρφους ἀδικίας. Εἶναι δὲ τοῦτο κατὰ τὸν στρατηγὸν ἴδιον τοῦ σοβαροῦ δεδομένου ὅτι ἡ ἀλλοία ἀπειλὴ ἀπὸ τὸν ἔξω δὲν ἀποτελεῖ βανάσιμον κίνδυνον διὰ τὴν χώραν.

Ἂς σημειωθῇ ἀκόμη, ὅτι αὐτὴ ἡ κατάσταις τῶν ἀδικιῶν ἀπὸ τὸν ἀγωνιστὴν ἐπιστέλλεται εἰς ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους δὲν εἶναι — κατὰ τὸν στρατηγὸν — ἡ φαινόμενον ἐμφανιζόμενον εἰς τὸν οἰκουμενικὸν μόσχον καὶ τὸν κοινωνικὸν τομέα. Εἶναι κατὰ τὸ λόγον γενικώτερον ἐπικίνδυνος ἐξ ὅλων τῶν ἀπόψεων καὶ εἰς τὴν δημοκρατίαν καὶ εἰς τὸν Στρατόν ἀκόμη.

ΕΘΝΙΚΗΝ ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑΝ

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἐθνικὸν τομέα, ὁ στρατηγὸς πιστεύει ὅτι καὶ ἐκεῖ ἔγιναν σημειωθῇ ἀπροσδόκητοι προσφυγὲς τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν ἐμπράγματον καὶ ἀποφασιστικὸν ἀπόσπασμα τῆς ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ πιστεύει ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Κύπρος ἔχουν ἀκόμη ἐνάντιον τῶν οἰωνδήποτε ξένων μιὰ ἀνεξαρτησίαν. Τὸ ἴδιον ἰσχύει καὶ διὰ τὴν πολιτικήν, ἀναμένεται ὅτι ἡ ἐπιλογὴ θὰ γίνῃ ἀπὸ τὸν πολίτην, ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ ἐξ ὅλων τῶν ἀπόψεων τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκλέξῃ τὸν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἐποχῆς του.

Ἐὰν κανεὶς διαστανθῇ μετὰ τοσοῦτος ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸν ἀγῶνα καὶ ἐὰν λάθῃ ὑπ' ὄψιν τοὺς διαφόρους στόχους τοὺς ὁποίους ἐπέλεξεν ὁ ἀγὼν ἀπὸ τὴν ἀρχήν, θὰ ἴδῃ ὅτι ἐπετεύχθη ἡ πρώτη ἀπὸ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ ἀγῶνος, ἡ ἀποκατάστασις δηλαδὴ, κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἡ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ξένων.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΔΙΚΙΑΣ

Πιθανότατον ὁ στρατηγὸς πιστεύει ὅτι ἐπικρατεῖ εἰς Ἑλλάδα καὶ Κύπρον ἕνα καθεστὼς ἀδικίας, ἐκμεταλλεύσεως ἀπὸ τοὺς πολλοὺς καὶ ὅτι ὁ ἀγὼν δὲν ἐπέφερεν ἀκόμη τὴν ἀπαιτουμένην ἀνάπαυσιν καὶ τὴν ρύθμισιν τῶν πραγμάτων. Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνικὴ ζωὴ ἐπιστρέφει κάτι τὸ σπάνιον καὶ ἀποτελεῖ ἕνα στρατὸν ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἡ ἀδικία ἔχει ἀφαιρέσει τὴν αἴσθησιν τοῦ ἀτόμου καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία δὲν ἔχει ἀκόμη ἐπιτύχει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην ἡ ἐποχή μας καὶ ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἐπιτύχῃ ἡ ἐλευθερία.

Ο κ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ ΠΑΡΑ ΤΩ ΕΘΝΑΡΧΗ

Ὁ ἀφιχθεὶς προχθὲς εἰς Κύπρον πρώην Ὑπουργὸς καὶ νῦν Ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τῆς Δημοκρατικῆς Ἑνώσεως κ. Ἡλίας Τσιρίμωκος θὰ ἐπισκεφθῇ σήμερον τὴν πρώτην τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον.

ΣΑΤΙΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΞΕΠΟΥΛΗΜΑΤΑ

Μεγάλα ξεπουλήματα ἀγγέλων πλέονται οἵοι τοῦ παιδιοῦ μᾶς προκαλοῦν συχνὰς δέ καὶ φρίκη γιατί ἡ σύγχρονος γνώμη, καὶ ἡ κοινωσυνὴ πότε ἀσυγχώρητα ὁ κάθε παιγνιδιοῦ ἐπιτρέπει ἐπέκτασιν ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας ἐνῶ στὰ ξεπουλήματα τρέχει νὰ μὴ φοίσῃ παράκλι δὲν τὸ καίγεται ἐσένα ἂν σὲ γδύσῃ! Πέρα πάντως ἀπὸ ἐκτρὸς ὁ κάθε παιγνιδιοῦ κι' ἀναίσχυντος ξεπαλίμα λέει συντετριμένος. Γιὰ δές καιρὸν ποὺ διάλεξαν διὰ νὰ ξεπουλήσουν καὶ σὺ, Ἄδαμ, μὲ τὴς συκῆς τὸ φύλλον νὰ μ' ἀρίσουν!

Διογένης

ΟΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΟΙ ΠΑΥΛΟΣ ΚΑΙ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΟΙΡΑΙΟΝ ΚΟΤΕΡΟΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΝΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Οἱ δύο ἀδελφοὶ Παῦλος (ἀριστερὰ) καὶ Γιαννάκης Γ. Βασιλειάδης ἔνῳ ὁδηγοῦν τὸ μοιραῖον κότερον τῆς θαλασσίνης τραγωδίας, ἡ ὁποία κρατεῖ ἐν συγκινήσει ὁλόκληρον τὴν Κύπρον. Αἱ φωτογραφίαι ἐδημοσιεύθησαν πρὸ ἐξαμήνου εἰς τὰ ἀνικνᾶ τῆς Βαλάσσης. Ἐκ τῶν δύο νεανίδων ποὺ διακρίνονται πλησίον τοῦ Γιαννάκη Βασιλειάδη, ἡ μία εἶναι ἡ ἀδελφή του (εἰς τὸ δεξιὸν τῆς εἰκόνος) καὶ ἡ ἄλλη μία οἰκογενειακὴ των φίλη.

Παρ' ὅτι ἐρευνᾶται σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν κάθε ἀκτή

ΠΑΡΕΜΕΙΝΑΝ ΑΚΑΡΠΟΙ ΑΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΥΡΕΣΙΝ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ

Ἡ τελευταία ἐλπὶς εἶναι μήπως οἱ ἐξαφανισθέντες περισυνελέγησαν ἀπὸ καΐκι ποὺ κατηυθύνετο εἰς ξένον λιμένα

ΑΝΕΥΡΕΘΗ ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑ ΜΑΘΗΤΙΚΟΝ ΠΗΛΗΚΙΟΝ

ΒΑΡΩΣΙΑ, 27 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Οὐδεμία συστηματικὴ πληροφορία ὑπῆρχε μέχρι τοῦ μεσημεριοῦ σήμερον σχετικὰ μὲ τὴν τύχην τῶν ἀδελφῶν Παύλου καὶ Γιαννάκη Βασιλειάδη, τῶν ἀπολεσθέντων ἀπὸ χθὲς τὸ πρωὶ ἐν συγκινήσει τὸ Παγκύπριον. Αἱ ἔρευναι πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν δύο νέων συνεχίζονται ἐντατικῶς, μετέχουν δὲ τούτων πλήθος ἐθελοντῶν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀνατολικῆς ἀκτῆς. Ἀφιξαν ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴν Λεμεσὸν καὶ ἀπὸ τὴν Λάρνακα καὶ τὰς ἀμμώδεις περιοχὰς τοῦ Ἀκρωτηρίου καὶ τοῦ Δεκέλειας. Ἀνεξαρτήτως τούτου ἐνεργοῦν ἔρευναι καὶ ἀπὸ θαλάσσης μὲ ἀλιευτικὰ σκάφη καὶ μὲ ἀεροπλάνα.

Ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ ἀεροδρομίου Ἀκρωτηρίου ἐτοποθετήθησαν ἀπὸ τὸ πρωὶ τῆς σήμερον δύο ἀεροπλάνα τῆς Ἀεροπορίας τοῦ Στρατοῦ, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀεροδρομίου Ἀκρωτηρίου ἐτοποθετήθησαν ἄλλα δύο ἀεροπλάνα τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας. Ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀεροδρομίου ἐτοποθετήθησαν ἐπίσης δύο ἑλικόπτερα καὶ μονάδων τοῦ ναυτικοῦ καὶ ἡ ἀεροπορία ἐπιφέρει συνεχῶς ἀλλαγὰς εἰς τὰ ἀεροπλάνα τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦν τὰς ἐρεύνας.

Ἐρευνᾶται ὑπὸ ἐθελοντῶν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν δύο νέων συνεχίζεται ἡ ἔρευνα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἀκτῆς, ἀπὸ τὸ Ἀκρωτήρι μέχρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν μέχρι τῆς Ἀγίας Νάπας καὶ μάλιστα μέχρι τῆς Παραλιμνίου. Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Ἀγίου Νικολάου ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ ἀλιευτικοῦ σκάφους καὶ ἐρευνοῦν τὴν θαλασσίαν περιοχήν.

Ἔρευνα ὑπὸ ἐθελοντῶν ἔγινε καὶ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Ἀγίου Νικολάου μέχρι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Κορμακίτη καὶ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Ἀγίου Γεωργίου Κορμακίτη μέχρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Ἐρευνᾶται ἐπίσης ἡ ἀκτὴ Ἀγίου Νικολάου μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου καὶ ἡ ἀκτὴ Ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

Ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀεροδρομίου Ἀκρωτηρίου ἐτοποθετήθησαν ἀπὸ τὸ πρωὶ τῆς σήμερον δύο ἑλικόπτερα τῆς Ἀεροπορίας τοῦ Στρατοῦ, ἐνῶ ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀεροδρομίου Ἀκρωτηρίου ἐτοποθετήθησαν ἄλλα δύο ἀεροπλάνα τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας. Ἐπὶ τοῦ ἀγγλικοῦ ἀεροδρομίου ἐτοποθετήθησαν ἐπίσης δύο ἑλικόπτερα καὶ μονάδων τοῦ ναυτικοῦ καὶ ἡ ἀεροπορία ἐπιφέρει συνεχῶς ἀλλαγὰς εἰς τὰ ἀεροπλάνα τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦν τὰς ἐρεύνας.

Ἐρευνᾶται ὑπὸ ἐθελοντῶν πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν δύο νέων συνεχίζεται ἡ ἔρευνα ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς ἀκτῆς, ἀπὸ τὸ Ἀκρωτήρι μέχρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν μέχρι τῆς Ἀγίας Νάπας καὶ μάλιστα μέχρι τῆς Παραλιμνίου. Ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Ἀγίου Νικολάου ἐπεβιβάσθησαν ἐπὶ ἀλιευτικοῦ σκάφους καὶ ἐρευνοῦν τὴν θαλασσίαν περιοχήν.

Ἔρευνα ὑπὸ ἐθελοντῶν ἔγινε καὶ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Ἀγίου Νικολάου μέχρι τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Κορμακίτη καὶ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς Ἀγίου Γεωργίου Κορμακίτη μέχρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου. Ἐρευνᾶται ἐπίσης ἡ ἀκτὴ Ἀγίου Νικολάου μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου καὶ ἡ ἀκτὴ Ἀκρωτηρίου μέχρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου.

ΤΑ ΑΝΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

Τὸ τελευταῖον μήνυμα, τὸ ὁποῖον ἐλήφθη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀστυφυλακῆς Ἀμμοχώστου ἐκ τῆς ἀτμακατου ΠΑ 'Αρ. 2 περὶ τῶν εὑρεθέντων ἀντικειμένων, ἐπὶ ἑνὸς πανταλονιοῦ, ἀνήκοντος εἰς τὸν Παῦλον Βασιλειάδην, ἑνὸς ζαχαροπλαστικοῦ 251 μίλι; εἰς κέρματα, ἀνήκοντος εἰς τὸν Γιαννάκην Βασιλειάδην, ἑνὸς παγουριοῦ, τοῦ πηδαλίου τοῦ κότερου, καὶ μιᾶς θήκης ἐντὸς τῆς ὁποίας εὑρίσκοντο 1250 μίλι; καὶ ἡ ταυτότης τοῦ Παύλου Βασιλειάδη. Ἀφαντα τὰ ἀνωτέρω παραδόθησαν καὶ φυλάσσονται ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας.

Ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα τῆς σήμερον ἀνευρέθη ἐπίσης εἰς τὴν περιοχὴν Ἀγ. Νάπας πλήκιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Γυμνασίου Ἀμμοχώστου, τὸ ὁποῖον, ὡς γνώσιμον, ἀφῆκεν εἰς τὸν Γιαννάκην Βασιλειάδην. Τοῦτο παρεδόθη εἰς τὴν Ἀστυνομίαν.

Διάφοροι εἰκασίαι ἐκφράζονται ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν μας διὰ τὴν τύχην τῶν δύο νέων. Πολλοὶ Δημόκριτοι, ὅτι οἱ δύο ἀδελφοὶ περισυνελέγησαν ὑπὸ καϊκιοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπέπλευσεν ἐκ τοῦ λιμένος μας τὴν παρελθ. Παρασκευὴν διὰ λιμένα ξένον τινά. Τὰ ἐν λόγῳ καΐκια εἶναι τὸ «Ρόδιαν», τὸ ὁποῖον ἀπέπλευσεν ἐξ Ἀμμοχώστου τὴν 17.30 τὴν Παρασκευὴν

— ΒΛΕΠΕ 6 ΣΕΛΙΔΑ —

ΝΕΑΡΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ ΕΦΟΝΕΥΘΗ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΠΑΡΑΣΥΡΘΕΙΣ ΥΠΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Ἡ κηδεία του ἐτελέσθη χθὲς πάνδημος ἐν τῷ Ἱερῷ ναῷ Στροβόλου

Τὴν 6.30 πρωϊνὴν τῆς χθὲς αὐτοκίνητον ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ ἐκ Λακατάμειας Μιχαὴλ Χριστοφόρου ἐλαύνων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Λακατάμειας —Στροβόλου, παρέσυρε καὶ ἐτραυμάτισε σοβαρῶς ἐν ἔξ Στροβόλου 19ετῆ Ἥλιαν Ἀρσαλίδην, ὅστις κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπεβιβάζετο εἰς τὸ αὐτοκίνητον τοῦ ἐπιτηδείου ἀγνώστου καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐπιβιβασθῇ εἰς τὸ ὄχημα τοῦ ὁποίου ἐκάθητο ἡ σύζυγος τοῦ ἰδιοκτήτου.

Ὁ τραυματίας ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἐκτυπήθη ἐπὶ τοῦ κεφαλίου του, ἐκ τοῦ ὁποίου ἔρρεεν ἄφθονον αἷμα. Ἐκ τῆς πτώσεως ἔπαθε καὶ ἐγκεφαλικὴν διάσεισιν. Τὸ ἀτύχημα ἔγινε ἐνώπιον πολλῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἔσπευσαν νὰ βοηθήσουν τὸν τραυματίαν. Ἐκ τῶν ἀτόμων τούτων ἦτο καὶ ὁ ἀστυφύλαξ Ἀνδρέας Ἀνδρέου, ὁ ὁποῖος ἔτυχε νὰ διέρχεται ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀπὸ τὸν τόπον τοῦ ἀτυχήματος. Ὁ ἀστυφύλαξ ἐπεβίβασε τὸν τραυματίαν εἰς τὸ ὄχημά του καὶ τὸν ἔφερε εἰς τὸ Γενικὸν Νοσοκομεῖον Λευκωσίας, ὅπου ἐφάνη ὅτι ἔπασχε καὶ ἀπὸ κάταγμα τοῦ δεξιοῦ μηροῦ.

Ὁ ἐνοχοποιούμενος ἐπιβάτης τοῦ αὐτοκινήτου ἐπέβη ἐπὶ τριτίμου μεσίστιου τοῦ λάβαρου τοῦ Συμβουλίου Κοινοτήτων Στροβόλου καὶ ἐπεβιβάσθη εἰς τὸ ἐν λόγῳ αὐτοκίνητον καὶ ἐν συνεχείᾳ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1066
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ ΘΑ ΠΟΛΙΤΕΥΘΗ ΜΕ ΣΥΝΘΗΜΑ: «ΑΛΛΑΓΗ»

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ ΘΑ ΕΠΙΣΠΕΥΣΘΟΥΝ ΑΙ ΕΚΛΟΓΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΕΙΞΙΝ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Τὸ πλῆρες κείμενον τῶν δηλώσεων τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΚ ΤΟΥ ΝΑΤΟ ΕΑΝ Ο ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΝΕΛΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑΝ

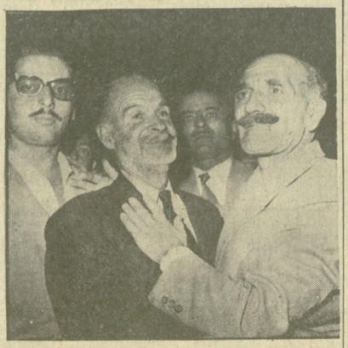

Ὁ Διγενὴς μὲ τὸν πρώτον ὑπασπιστήν του, μετὰ τοῦ ὁποίου συνηντήθη ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιστροφήν του εἰς Ἀθήνας.

ΑΘΗΝΑΙ, 28 (Ρ.). — Ἡ προελθοῦσα ἐξ ὅλων τῶν γνωστῶν λόγων ἀποκάλυψις τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα—Διγενῆ ἐντύπωσιν, εἶναι ὁ-τι αἱ σχέσεις μεταξὺ τοῦ "Ἀρχιστρατήγου" Μακαρίου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Γρίβα ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ἐξαιρετικῶς τεταμέναι. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα ἐξεστόμισε τὴν ἀπόφασιν τῶν ὑπηρξαν χθὲς οὗτε εἷς Ἕλλην τύπος τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Πάντως πρὸς ἐκ-

καθάρισιν τῆς καταστάσεως πρέπει νὰ θεωρῆται δέδειγμένον ὅτι θὰ καταλήξῃ ἀπὸ κυβερνητικῆς πλευρᾶς πᾶσα προσπάθεια νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐκλογῶν εἰς Κύπρον, πρᾶγμα κείμενον νὰ ἐξασφαλισθοῦν ὁ-μαλαὶ πολιτικαὶ ἐξελίξεις εἰς τὴν νῆσον.

Κατὰ χθεσινὰς συναφεῖς πληροφορίας, αἱ ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς Κυπριακῆς Βουλῆς ἐν ἴσῃ δὲ ἀκολουθηθῇ ἡ σημειώσεις· ρυθμὸς τῶν διαπραγματεύσεων θὰ διεξαχθοῦν κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Δεκεμβρίου. Παραλλήλως, ὁ-μως ἐξετάζεται ὅπως πρὸ τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς Βουλῆς, διεξαχθοῦν αἱ ἐκλογαὶ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Πολιτείας, ὁπότε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἐκλεγόμενος Πρόεδρος θὰ ἀπεμακρύνετο διὰ τοῦ κύρους τῆς λαϊκῆς ψήφου.

ΘΑ ΑΝΑΜΙΧΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΝ

Ἐν τῷ μεταξὺ γενικὴ εἶναι ἡ ἐντύπωσις ὅτι ὁ Διγενὴς προτίθεται νὰ προωθήσῃ τὰ τῆς Πίστεως του σχέδια διὰ τῆς ὁδοῦ του εἰς τὰς πολιτικὰς ἀγωνίας ἐν Ἑλλάδι μὲ πρόγραμμα κεντρικῶν συνάψεων τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι ἡ ἀλλαγή.

Περὶ τοῦ χρόνου, ὁ ὁποῖος θὰ κριθῇ ἐπὶ αὐτοῦ, ἀκόμη δὲν ἔχει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἀπόφασις θετικὴ ἢ ἀρνητική. Προβλέπεται ὅ-μως ὅτι ἡ ὁριστικὴ ἀποσαφήνισις τῶν προθέσεων καὶ κατευθύνσεων τοῦ στρατηγοῦ θὰ ἐπιτα-χυνθῇ. Ὡρισμένοι μάλιστα πα-ράγοντες εἰσπηδοῦν ἤδη ἐκ τοῦ ἐντὸς τοῦ θέρους καὶ πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ φθινοπώρου ζη-τοῦν καὶ ὁ σαφὴς τοῦ Διγενοῦς.

ΑΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ

Ὁ Διγενὴς προέβη εἰς τὰς χθεσινὰς δηλώσεις του ὅμα τῇ ἀνόδῳ του εἰς ἐπιβατικὸν πλοῖον τῆς ὁδοῦ Διδότου γραφεῖα ὁ-που ἐπῆλθε συνωμιλίᾳ ἀποκλει-στικὴν τῶν ὑπερηγετικῶν Ἀγρο-τῶν Κύπρου εἰς τὴν ἀποίαν μετε-κλήθη καὶ ὁ κατὰ τοῦ Διγενοῦς.

Ἀπαντῶν εἰς προσφωνήσεις τοῦ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας κ. Παναρέτου, ὁ κ. Γρίβας εἶπε τὰ ἑξῆς:

Ἐν τῇ συγκεκριμένῃ πραγματικό-τητι ἐλέγω τοὺς Κυπρίους ἀγωνιστὰς μὲ τοὺς ὁποίους μὲ συνέδεσαν καὶ ἀγῶνες.

Εἰργάσθην ἀνιδιοτελῶς διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Κύπρου. Τὸ ἀνέ-φερε ἤδη ἡ πρὸ ὀλίγου ἐμοῦ ὁμι-λήσασα καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ νὰ εἶμαι καὶ εἰς τὰς ἀναπτύξεις τὰς ὁποίας ἔκαμε ἡ ἀγαπητὴ κ. Παναρέτου. Δὲν ἐπεδίωξα οὐδεμίαν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Πολ-λοὶ ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν μου ἔπε-σαν καὶ ἀντέθεσαν εἰς τοῦτο. Καὶ θὰ-λουν νὰ παραποιήσουν τὴν ἀλή-θειαν ἐὰν ἐφαρμοστέας ἐκτάσεως 140 τετραγωνικῶν μιλίων δια-στάσεως, ἀγωνίζομαι διὰ τὸ μὲ ὀβρίζουν. Ἀλλὰ εἶμαι ἀπο-φασισμένος νὰ ἐπιτύχω τὸν σκο-πόν μου καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ πέσω διὰ νὰ μὴν ἐπιτρέψω οὔτε σὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀγωνιστάς μου νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κύπρον.

Πρέπει ὅλοι νὰ πράξωμε τὸ καθήκον μας.

Ἡ Κύπρος μας ἐλευθέρα.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Γρίβα ἐκάλυ-ψαν ἐπανειλημμένως διὰ ζωηρῶν ἐπευφημιῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνερρώνυσαν «ΕΛ-ΜΕΝΑ ἐτώμεν. Μαζί σου», «ἀέγε-ρῆς Διγενῆ, ἀέγε» κ.τ.λ.

«ΝΑ ΣΥΝΕΧΙΣΕΤΕ»

Προσφωνῶν τὸν κ. Γρίβαν ὁ κ. Παναρέτου τὸν ἀπεκάλεσε στρατηγὸ Γρίβα-Διγενῆ, ἡ ὁμὰς τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ἀντιπροσωπεύω διὰ ζωῆς ἀπο-τελεῖται ἀπὸ γεωργοὺς συντα-ριασμένους διὰ τῆλθε μόνον εἰς τὰ Πατρίδος διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἐπέλασιν τῆς ἐλευθερίας πρὸς τὰς ὁποίας ὁ Ἕλλην ἀγρό-της ἐπέλασε μὲ τὸ παραδειγματι-σθῇ ἀπ' αὐτούς, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ ἐσᾶς, ἀρωλικὲ Δι-γενῆ, καὶ ἐσᾶς, ἀρωλικὲ Μακά-ριε, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

RECEIVED
24 AUG

Συνδρομών 11-8-1959

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΡΙΤΗ 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1077
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛ.

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΟΜΙΛΩΝ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΜΟΡΦΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ 8.000 ΛΑΟΥ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ:

«Εἴμεθα ὅσον ποτὲ ἡνωμένοι καὶ ἀδιάσπαστοι θὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τῆς νέας πολιτείας μας»

ΣΥΝΕΣΤΗΣΕΝ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΚΡΟΑΤΑΣ ΤΟΥ ΝΑ ΜΗ ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΩΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑΣ ΦΩΝΑΣ ΜΕΡΙΚΩΝ ΠΟΥ ΡΑΔΙΟΥΡΓΟΥΝ

ΜΕΤΕΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΝΗΝ ΚΥΚΚΟΥ ΔΙ' ΑΝΑΠΑΥΣΙΝ

Ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνεχώρησεν κατὰ τὸ ἀπόγευμα διὰ τῆς ὁδοῦ εἰς Λευκωσίαν δι' ὀλιγονέρου ἀνάπαυσιν εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου. Καὶ, τῷ ὄντι, ἀπὸ τοῦ καιροῦ δὲ ὀλίγης ἀνάπαυσιν. Διότι, πράγματι, ἐλάχιστοι Κύπριοι εἰργάσθησαν τόσον ἐντατικῶς ὅσον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος, κατὰ τὸ τελευταῖον πεντάμηνον, ἀπὸ τῆς ἐπιστροφῆς του ἐκ τῆς ἐνάτης Μαρτίου.

Διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὴν ἰδιωτικήν του ζωήν, τὸ κοινωνιστικὸν ὅτι πλειστάκις ἐγκαιμάτιξε ἴσην ἀπογευματινὴν ἀγκαλιάσωσιν ἀπὸ τῶν τροπίνων ὡρῶν, καὶ πλειστάκις ἀπεφύσησε εἰς τὸ ὑπνοδωμάτιόν του μετὰ τὸ μεσονύκτιον, Σπανίως ἀπολαμβάνουν ὀλιγονέρου ἀναπάτου εἰς τὸν μικρὸν κῆπον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ σπανιώτερον ἀκόμη νὰ ἐνδοσιμήσῃ ἐπὶ ἡμίωρον εἰς τὴν περιοχὴν Μακεδονίτισσης. Δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐθνικῆς ἡγέτης ὑπέβαλεν ἑαυτὸν εἰς τοιαύτην σωματικὴν, πνευματικὴν καὶ ψυχικὴν ὀπτεκόπησιν, ὡς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος. Ἐν τῷ ἐνδεῆ ζήλῳ δι' ἔξυπηρέτησιν τοῦ λαοῦ του.

Χαρακτηριστικώτατον πρὸ ράδειγμα τῆς ἀφιερώσεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου εἰς τὴν ἔξυπηρέτησιν τῶν κοινῶν εἶναι καὶ τοῦτο: Ἡ πρόσφατος συνάντησις του μετὰ τοῦ κ. Ἐρλι εἰς χεῖρα δοσοῦς διὰ τὴν προτεραίαν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς Ἄλλο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ ὑποκόπωσις τοῦ Μακαριωτάτου ἦτο ναυτικὴ. Ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸν δι' αὐτὸν νὰ συζητήσῃ καὶ διὰ τοῦτο κατὰ παράκλησιν του, ἡ συνάντησις ἀνεβλήθη διὰ τὴν ἑπαύριον.

Πλὴν λαοῦ, ἐξ ὅλων τῶν γειτονικῶν χωρῶν ἐπεφοβήθησαν θερμοτάτην ὑποδοχὴν πρὸς τὸν Ἐθνάρχην κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Λευκωσίᾳ προς τὴν Ἑλλάδα. Ἰδιαιτέρως μεγαλοπρεπὴς ὑπεδοχὴ ἐτέθη φυλάξη εἰς τὸν Ἐθνάρχην ὑπὸ τῆς Πατριωτικῆς κωμοπόλεως Μόρφου.

ΑΠΟΦΑΣΙΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΙΣ ΜΟΡΦΟΥ

ΜΟΡΦΟΥ, 10 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Ὀκτὼ χιλιάδες λαοῦ ἐκ Μόρφου καὶ τῶν γειτονικῶν χωρίων ἐπεφυλάξαν ἀποφασιστικὴν ὑποδοχὴν τὸν ἀγαπητὸν σήμερον ἐνταῦθα Μ. Ἀρχιεπίσκοπον καὶ Ἐθνάρχην Μακάριον, εὐρισκόμενον κατ' ὀλίγον δὶς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Κύκκου δι' ὀλιγονέρου ἀναπαυσιν. Ἡ ὑποδοχὴ ἦτο ἀπὸ τῶν ἐπισήμων καὶ συγκινητικὴ ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ Ἐθνάρχου εἰς τὴν Ἑλευθερίαν καὶ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 423
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΡΙΤΗ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1082
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

RECEIVED 24 AUG
Εὐαγγελος 18. 8. 1959

Νέαι συνταρακτικαὶ ἀποκαλύψεις τοῦ ἐν Ἀθήναις ἀνταποκριτοῦ τοῦ «Φιλελευθέρου»

ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ, ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΕΣ ΝΑ ΠΛΗΞΟΥΝ ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΥΡΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΓΡΙΒΑ

ΤΟ ΣΥΝΘΗΜΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

κατέστρωσαν τὸ σατανικὸν σχέδιον τῆς δημιουργίας ρήγματος εἰς τὰς σχέσεις του μέ τὸν Ἐθνάρχην Μακάριον

ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΚΑΛΩΣ ΕΞΥΦΑΝΘΕΙΣΗΣ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ ΑΝΤΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΚΑΛΩΝ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ ΝΑ ΑΓΩΝΙΣΘΗ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΕΚΛΕΙΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΦΑΤΡΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ, 17 (Τοῦ μενίμου ἀνταποκριτοῦ μας κ. ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΑΚΡΙΤΑ). — Εἰς τὴν προηγουμένην λίαν ἀποκαλυπτικὴν ἀνταποκρισίν μας περὶ τῶν ἐσχάτων ἐπεξεδικάσθησαν πληθὼς ἐντάλτων Κυπριακοὶ παράγοντες. Συνῆλθεν νὰ γνωρίσουν καλῶς τὰ πράγματα, εἶχεμεν ὑπογραμμίσει ἐτι σχετικαὶ αἱ ἐνώσεις ἐνεργοῦσαι ἐν Ἑλλάδι, παρημπόδισαν τὴν ἀποκατάστασιν τῶν τεταμένων σχέσεων Ἐθνάρχου — Γρίβα εἰς τὴν πλέον κρισίμον στιγμὴν καὶ ἐτσι εἶχεν καταδληθῆ πᾶς τοῦτο ἀπὸ Κυπριακῆς πλευρᾶς τερμάτισι καὶ ἐπίμενεν προσπάθειαι ἐνὸς ἑβδομήνου μηνός.

Αἱ τελευταῖαι ὅμως ἐξελίξεις ἀπὸ τῆς μεταδόσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ εἰς Κέρκυραν, τῆς μακρᾶς συνομιλίας του μὲ τὸν Βασιλέα, τῶν σχετικῶν ἐντυπώσεων τῶν ὁπλαρχηγῶν τῆλθαν καὶ εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις ἐρρωγτίζε νὰ προστατεύη τὸ σπιεσινὸν Κυβερνητικὸν σχῆμα ἀκ καὶ ἐγγυᾶτο, ὅτι τοῦτο διέπραττε συνεχῆς δανεισμοὺς σφαλιάτα. Καὶ τοῦτο διότι ὁ γραφῶν ἐνεφάνιζε παντοτε ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὅτι κατ' ἀρχὴν στιγμὴν εἶ παντες. ἐχθροὶ καὶ φίλοι, ἐπλήτταν, μὲ ὁλα τὰ μέσα, τὴν ἰσχὺν ὑπόδειν τῆς συτεδιαθέσεως τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, δ' ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς τὸ ἀλύγωτέρον ἐν ἀνάγκαις ἐν πλήττωμεν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἀγωνιζομένου Κυπριακοῦ λαοῦ τὴν Ἐλευθερίας Πατρίδος, ἐτων. μαλιστα, ἡ ἓν θρέντης αὐτῆς ἀπηνέμει ἐξ ἑνόματος τῶν Ἑλλήνων Κυπρίων ἐπὶ τοῦ διεξευξῆς πόδιου καὶ ὑφίστατο ἐξ κίτιας τούτου σφοδρᾶς ἐξ ὁ ἡνελαύθησεν ἀπὸ τοῦ Κυπρι λων των πλευρῶν ἐπιδέσεις. Αἱ ἀνωτέρω διευκρινίσεις ἦσαν ἀναγκαῖαι ἀκριβὲς διὰ νὰ κατιδιχθῆ ἐξ τὸν Κυπριακὸν λαόν, ὅτι, ἀναλαμβάνοντες τὴν σπιεσύνην διπλογραφικὴν διαφωτισιν, εὐδέποτε ὑπῆρξαμεν προκατειλημμένοι ἐναντι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν σήμερον εὐρισκομεθα εἰς τὴν λίαν δυσκόλου θέσιν νὰ παραδώσωμεν εἰς τὸν Κυπριακὸν καὶ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν ὡς τὴν κυρίως ὑπεύθυνον διὰ τὴν σημερινὴν ἀκραν ἐπικινδυνον κατάστασιν εἰς τὴν Κύπρον.

Οὕτω, ἡ πολιτικὴ, τὴν ὁποίαν ἤσκησεν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑποχρεώσεως τῶν συμφωνιῶν τῆς Ζυρίχης ἐπέφερεν ὅλας τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὰ μέγα ἐθνικὸν καὶ πολιτικὸν κύρος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ Στρατηγοῦ Γρίβα—Διγενῆ.

Πρόκειται περὶ μιᾶς κατ' ἐξοχὴν ἀγωνιζομένης καὶ ἐξυφανθείσης ἡθῆ συνωμοσίας ἐναντίον ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ὁ ἐθνικὸς ρόλος ἐφέρευε εἰς αἰσίαν πέρας τὰ θέσπεσιεν αὐτὸ ἔργον.

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ

ΤΟ ΠΑΝΘΕΟΝ ΤΩΝ ΑΘΑΝΑΤΩΝ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

*Ἥρως καὶ μάρτυς

18η Αὐγούστου 1957. Σὰν σήμερα, πρὶν δύο χρόνια, στὴν χορεία τῶν ἀθανάτων τοῦ ἐπικοῦ Ἀγῶνος τοῦ Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος κατέλαβε ἕνα δυσμὴ ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ ἀπὸ τὴν Ἀγιαλούσσα. Ἐπεσεν εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος.

Ἥρως καὶ μάρτυς, ὁ Στυλιανίδης ἐπεδείχθη εἷς τὸ Πανθέον τῆς ἀθανασίας ἀνδρῶν μαχητῆς ΕΟΚΑ ἀφοῦ προηγουμένως ἐπέρασεν ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ τῶν φυλακῶν καὶ τῆς ἐξορίας. Μιὰ τρομακτικὴ ἐκρηξη στὸ ὑπόγειο ἐργαστήριο, ὅπου κατεσκεύαζε βόμβες σὲ ἀπαρτα Κυπριακὰ βουνὰ, μετέβαλε τὸ λεβέντικο καυχὴ τοῦ Σταύρου Στυλιανίδη σὲ συντρίμμια πτερύγια.

Πλατὺ ποτάμι τὸ αἷμα του ἔτσταξε καὶ ἀπὸ τὸν λαιμὸ του ἀγάνωτη ἀπὸκοπτὸ ἀπὸ τὸ ἱστορικὸ κυπριακὸ. Θεσσαλικὸν τὸ τῆς δόμβας ἐξουσιασμὸν ἀνέλπιστα ἡ ἀετίσια μάτια του ποὺ ἔκλειναν ἀντάρτικα στήθη, καὶ ρ' ὅλα τὰ κομμάτια του ἀπὸ τὰ τραύματα, ἐνῶ παντοῦ τὸ ἐγκλωμπατα συμπλεκόμενον ὁλόθερο ἔργο τῆς ἐκρήξεως. Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση γροσσοπέρασε 30 ὥρες ὁ Στυλιανίδης, χαροπάλεψε ἀλλὰ ἐπῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσῃ. Καὶ ἔζησε. Ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα τῆς Ἐκρήξεως. Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση γροσσοπέρασε 30 ὥρες ὁ Στυλιανίδης, χαροπάλεψε ἀλλὰ ἐπῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσῃ. Καὶ ἔζησε. Ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα τῆς Ἐκρήξεως. Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση γροσσοπέρασε 30 ὥρες ὁ Στυλιανίδης, χαροπάλεψε ἀλλὰ ἐπῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ ζήσῃ. Καὶ ἔζησε.

25 AUG 1959
OPEN REGISTRY
ADMINISTRATIVE & EXECUTIVE SERVICES

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

23.8.1959

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1087
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ-ΔΙΓΕΝΗΣ ΕΠΑΝΗΛΘΕ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΕΙΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΞΕΦΡΑΣΕΝ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑΝ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Κατηγόρησεν έκ νέου την Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὡς ὑπεύθυνον τῆς δημιουργηθείσης καταστάσεως.-Ἐζήτησε πάλιν ἀπόδειξιν τῶν ἰσχυρισμῶν της περὶ ἀποστολῆς ὅπλων εἰς τὴν Κύπρον ὑπὸ ὁπαδῶν του

ΑΘΗΝΑΙ, 22 (Ρ.). — Τὴν ὑπ' αὐτοῦ σήμερον ἀφίκετο εἰς τὸν Ἀγγελικὸν ὁ στρατηγὸς Γρίβας—Διγενὴς μετὰ τῆς συνοδείας του ἐπιστρέφων ἐξ Ἰωαννίνων. Ὁ στρατηγὸς ἐγένετο ἀντικείμενον ἐνθουσιωδῶν δηλώσεων ὑπὸ πλήθους συγκεντρωμένου εἰς τὴν ἀκτὴν Γλυφάδας ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῶν ὁπαδῶν αὐτοῦ μὲ τὸ σύμβολον τῆς ΕΟΚΑ καὶ μὲ τὴν ἐκλησιν «Διγενῆ σῶσε τὴν Ἑλλάδα».

ΕΚΦΡΑΣΕΙ ΑΝΗΣΥΧΙΑΣ

Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας δεχθεὶς ἐπὶ τοῦ σκάφους ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου ἐξεφράσθη καὶ πάλιν τὰς ἀνησυχίας του διὰ τὴν πάσαν ὑποχρεωτικότητα δσον ἀφορᾶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν συμφωνιῶν τοῦ Λονδίνου, διεφώνησε δὲ μὲ ἔντονον ὕφος τὰς πληροφορίας ὅτι ἀποστέλλει ὅπλα εἰς τὴν Κύπρον. Προσέθεσεν ὅτι οἱ μεταδίδοντες τὰς πληροφορίας ταύτας θὰ πρέπει νὰ προσκομίσουν ἀποδείξεις. «Τοὺς προκαλῶ, ἐτόνισε, νὰ προσκομίσουν ἀποδείξεις. Πόσα ὅπλα ἔστειλα καὶ ποῖοι μέσου τὰ ἐστείλαμεν».

Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας ἐσυνεχάρη μὲ ὅλους τοὺς παρευρεθέντας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐξορμήσεως καὶ ἐπεβιβάσθη τοῦ σκάφους ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπανῆλθεν εἰς τὸν Πειραιᾶ.

Ὁ Στρατηγὸς Γρίβας κατερχόμενος ἀφ' ἑνὸς τῶν εἰς Πειραιᾶ χθεσινὴν ἀφιξίν του εἰς

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΑΣΥΡΜΟΥ

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Μίαν ἐσφαλμένην γραμμὴν ἀκολουθοῦν οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀδελφοί. "Οταν δὲ ἡμπροφὺν νὰ ὑποστηρίξουν ἀπ' ἐξ θείας μίαν πολιτικήν, προσπαθοῦν νὰ τὴν στηρίξουν διὰ τῆς καταρρίψεως τῆς ἀντιθέτου. Ἂν ἀτερρύνται θετικὸν ἐπιχειρημάτων διὰ νὰ ἐπιτύχουν καὶ αὐτό, ἐπιστρατεύεται ὁ διασυρμός καὶ ἡ συγκεκαλυμμένη συκοφαντία.

Δὲν πρόκειται νὰ ἀντικρούσωμεν τὰ ἀνεύθυνα διαπιστεύματα τοῦ "Αθηναϊκοῦ Κυβερνητικοῦ τύπου, οὔτε νὰ δημοσιεύσωμεν ρόλον ἐπικριτοῦ τῆς Κυβερνητικῆς πολιτικῆς. Ἀλλὰ πρέπει νὰ διὰ τὸ ἱερὰ μας, τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φᾶνσωμεν ἀνυπεράσπιστα.

Ἀπὸ καιροῦ ἤρχισε νὰ καταβάλλεται ἔντονος προσπάθεια πρὸς ἔξαρσιν τῆς πολιτικῆς πλευρᾶς τοῦ Κυπριακοῦ. Τὰ προκύπτοντα διέψευσαν ἐπανειλημμένως τοὺς λόγους. Νὰ ἐξηγήσωμεν διὰ τὸ ἐν λόγῳ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιμένομεν ὀλίγον, ποὺ διεξάγεται ἐν μέσῳ πολὺ ἰδιαιτέρως καὶ ἐνόσῳ ἀγώνας σήμερον εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἀπὸ τοὺς τὴν εὐρυτέρας πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐθνημιούργησεν ἡ Μητρικὴ Κυβέρνησις.

Ὅταν λοιπὸν τὰ πράγματα διέψευσαν τὴν προσπάθειαν, ἐπεστρατεύθη ἡ ἀρνητικὴ πολιτική. Ἔντονος ἀγὼν τοὺς ὑποδιάσημόν τὴν πολεμικὴν πλευρᾶς τοῦ ζητήματος καὶ τῆς ἀξίας τοῦ "Αρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ. Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν συνετέλουσεν ἡ ἐπιθετικὴ ἐμφάνισις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Κ.Α. καὶ τῆς πρωτοπορειακῆς δράσεως τῆς νεολαίας διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς νέας πατρίδος. Τὸ δυὸ αὐτὰ πράγματα στηρίζουν τὴν μεγάλην ἀλήθειαν, ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Κύπρου (ποὺ δὲν εἶναι διόλου ἐκεῖνη ποὺ ἐπεζήτουν ὁσχάτως οἱ Κύπριοι) ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴν δρᾶσιν μιᾶς δρακὸς νέων... Ἡ ὑψηλὴ ἐπιγνωσία τῆς Ἱστορίας θὰ εἶναι ἀσφαλὲς, ὅτι τίποτε δὲν συνέβαλε περισσότερον εἰς τὴν ζημίαν τῆς Κύπρου ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλην τῶν ἀντρήτων τοῦ Γρίβα....

Δὲν θὰ κρίνωμεν πῶς ὁ ἀρθρογράφος συνεδιάσει τὸν τρισμὸν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν τῶν νέων μὲ τὰς ἀκρότητας τοῦ Γρ. Θ.α. Εἶναι ὅμως ψευδαίσθησις τὰς ὅτι ὁ ἡρωϊσμὸς τῆς Κυπριακῆς νεολαίας ἐδημιούργησε τὰς προϋποθέσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστηρίχθη ἐπειτα εἰς τὰς συζητήσεις καὶ διεκδικήσεις τῆς Ἑλληνικῆ διπλωματίας. Ὅτι ἡ σημερινὴ ἀνεξαρτησία δὲν εἶναι ἐκείνη ποὺ ἐπεζητήσαμεν ἀρχικῶς εἶναι ἀληθές. Ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές, ὅτι εἰς τοῦτο δὲν παίουν οἱ ἡρῶισμοὶ καὶ αἱ θυσίαι τῶν παιδιῶν τῆς Κύπρου, ἀλλ' ἡ συνδυαλαγή, εἰς τὴν ὁποίαν προέβη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς προστασίας τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τοῦ "Εθνους, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν ἀπὸτε τὴν θυσίαν τῶν μικροτέρων, χάριν τῶν γενικωτέρων. Αὐτὰ διεκηρύχθησαν ἐπισήμως.

Ἀνεφέρθη ἀνωτέρω στὴν ἀνάγκην καὶ μερικαὶ ἄλλαι ἐκφάνσεις ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκφράζονται ἀσεβῆς περὶ τοῦ ἥρωος, τὸν ὁποῖον, πρὸ μηνῶν μόνον, ἐχειροκρότησε τὸ "Εθνος ὁλόκληρον, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀνεκήρυξεν «Ἄξιον πατρίδος».

Τὸ χειρότερον ἐξ ὅλων εἶναι αἱ δηλώσεις εἰς Ἰωάννινα τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Κου Ἀβέρωφ, ὁ ὁποῖος ὑπεβίασε τὸν ΔΙΓΕΝΗ εἰς τὸν Γρίβαν τὸν Χ, περὶ τῶν δηλώσεων τοῦ ὁποίου δὲν ἐνδιεφέρετο, ὡς καὶ αἱ γὲνεσιναὶ νέαι δηλώσεις τοῦ ἰδίου, διὰ τὸν ὁποῖον ὁ κ. Ἀβέρωφ ἐδημοσίευσε τὸν Δίγενῆ ὡς κατεχόμενον ὑπὸ νοσηροῦ διαζευγέως.

Ἡ καταφανὴς προσπάθειαι μειώσεως τοῦ κύρους τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ, ὁ ὁποῖος πιθανὸν ἐνωρίτερον νὰ ἦτο ἀρχηγὸς τῆς Χ, ἡ ὁποία περιώρισε τὴν κομμουνιστικὴν ὀργάνωσιν εἰς τὰ ὅρια τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ τὸν ΔΙΓΕΝΗ τοῦ Κυπριακοῦ παιθέου καὶ τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, δὲν εἶναι ἀνεκτὴ οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν λαόν, οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν Ἑλληνισμόν. Δὲν εἶναι ἀνεκτὴ οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν λαόν, οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν Ἑλληνισμόν. Δὲν εἶναι ἀνεκτὴ οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν λαόν, οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν Ἑλληνισμόν. Δὲν εἶναι ἀνεκτὴ οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν λαόν, οὔτε ἀπὸ τὸν Κυπριακὸν Ἑλληνισμόν.

Ἔχει γραφῆ πολὺ καὶ ἐπὶ πολλῶν ἀπὸ τὸν ἀγῶνα τῆς Κύπρου, ἀλλὰ δὲν ἔχει γραφῆ ἀκόμη ἡ ἱστορία τοῦ ἀγῶνος. Ἡ ἱστορία τοῦ ἀγῶνος θὰ γραφῆ ὅταν ἀνοιχθοῦν τὰ ἀρχεῖα τῶν ἐμπλεκομένων μερῶν καὶ ἰδίως τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ. Τότε θὰ ἀποκαλυφθοῦν πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα σήμερον ἀγνοοῦνται ἢ παρερμηνεύονται. Τότε θὰ ἀποκαλυφθοῦν καὶ τὰ ἀπόρρητα τῶν διαπραγματεύσεων καὶ τῶν συνεννοήσεων τῶν ἐμπλεκομένων μερῶν. Τότε θὰ ἀποκαλυφθοῦν καὶ τὰ ἀπόρρητα τῶν διαπραγματεύσεων καὶ τῶν συνεννοήσεων τῶν ἐμπλεκομένων μερῶν.

Ἡ ἱστορία τοῦ ἀγῶνος θὰ γραφῆ ὅταν ἀνοιχθοῦν τὰ ἀρχεῖα τῶν ἐμπλεκομένων μερῶν καὶ ἰδίως τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ. Τότε θὰ ἀποκαλυφθοῦν πολλὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα σήμερον ἀγνοοῦνται ἢ παρερμηνεύονται

16 SEP 1959
OPEN REGISTRY
ADMINISTRATIVE SECRETARY'S OFFICE

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

8 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1099
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΠΕΔΩΣΕ ΧΘΕΣ ΓΡΑΠΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ κ. ΕΡΙΜ

Ὁ ΔΙΓΕΝΗΣ ΚΑΤΑΚΤΑ ΔΙΑΡΚΩΣ ΕΥΡΕΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

'Αναμένεται συντόμως ἀναγγελία περὶ καθόδου του εἰς τὴν πολιτικὴν

ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΥ ΤΟΥ «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥ» κ. Ε. ΑΚΡΙΤΑ

ΑΘΗΝΑΙ, 5 (Τοῦ μονίμου) ἀνταποκριτοῦ μας κ. ΕΥΡΙΠΙΔΗ ΑΚΡΙΤΑ).— 'Η ἀναγγελθεῖσα ἀπόφασις τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ στρατηγοῦ Γρίβα Διγενῆ ὅπως ἐγκαινιάσῃ νέα Γραικίαν ἀπὸ τὰς προσεχεῖς Τετάρτης ἐφημερεύει ὑπὸ τὴν ἐνταυδὸν πολιτικῶν κύκλων ὡς μία ἀναμισθήπτητος διακήρυξις τῶν προθέσεων τοῦ στρατηγοῦ ὅπως ἀναμιχθῇ ἐνεργῶς εἰς τὰ πολιτικὰ ζεύλη τῆς 'Ελλάδος.

Ταυτοχρόνως, ἡ ἀπόφασις τοῦ Διγενῆ ὅπως δέχεται εἰς τὰς τάξεις του τὸν νεαρὸν ἀριθμὸν τῶν ἐδ5ομάδος λαϊκὰς ἐπιτροπάς, πολιτικοὺς φίλους του καὶ ἀλλοτελεσφόρους, ἔχει ἐπιτείνει τοὺς φόβους καὶ τὰς ἀνησυχίας τῶν κυβερνητικῶν κύκλων οἱ ὁποῖοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀπειλὴν κατὰ τῆς ἀνησυχίας τῶν κυβερνητικῶν κύκλων οἱ ὁποῖοι ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ ἐνέργεια αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀπειλὴν κατὰ τῆς

— ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ —

Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΣ

Νὰ χαιρετίσωμεν πρέπει μὲ ἀνυπόκριτον χαρὰν τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ Συνδέσμου τῶν Τούρκων Δημοσιογράφων. Τὸ κατὰ ρὸς νὰ γίνῃ ἡ στροφή. Μία στροφὴ σταθερά, διὰ τὸ ἀντίκρισμα τῆς πραγματικότητος, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ εἶναι μονομερής. 'Η πραγματικότης, ἡ ὁποία ἔχει δημιουργηθῆ σήμερα εἰς τὴν Κύπρον, καὶ ἡ ὁποία ἀφορᾷ "Ελληνες, Τούρκους, 'Αρμενίους κλπ., παρ' ὅλον τὸν ποικίλον της χαρακτῆρα εἶναι, καὶ πρέπει νὰ παραμείνῃ, ἑνιαία. Πραγματικότης 'Εθνική, Πολιτική, Κοινωνική, Οἰκονομική, μία εἶναι. Ἔστω καὶ ἂν κάποτε παρουσιάζει διαφόρους ὄψεις. Πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ σύνοικοι ἐν τῷ συνόλῳ των, ὅτι ὅπως τὸ νόμισμα ἔχει μὲν δύο ὄψεις, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ληφθῇ μόνον ἀπὸ τὴν μίαν, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ Κυπριακὴ πραγματικότης ἔ ει μὲν δύο ὄψεις εἰς τὰς ὁποιὰς διαιτέρως τῆς φάσεις, ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ προχωρήσῃ ἐὰν δὲν ληφθοῦν συγχρόνως καὶ αἱ δύο τῆς ὄψεις. Καὶ διὰ νὰ ὁμιλήσωμεν τὴν μαθηματικὴν γλῶσσαν διὰ νὰ γίνωμεν περισσότερον καταληπτοί: οἱ σύνοικοι πρέπει ν' ἀντιληφθοῦν, ὅτι 'Ελληνικὴ 'Εθνικότης σὺν Τουρκικὴ 'Εθνικότης ἴσον Κυπριακὴ 'Εθνικὴ Πραγματικότης. 'Ελληνικὴ Οἰκονομικὴ Πραγματικότης σὺν Τουρκικὴ Οἰκονομικὴ Πραγματικότης ἴσον Κυπριακὴ Οἰκονομικὴ Πραγματικότης. 'Αρα, ἐκείνα, τὰ ὁποῖα ἐπεχείρουν μέχρι σήμερον εἰς τὸν Πολιτικὸν καὶ Οἰκονομικὸν τομέα δὲν θὰ ἦσαν σωστὰ ἄλλο, παρὰ καταστροφὴ τῆς μιᾶς ὄψεως τοῦ νομίσματος, τὸ ὁποῖον, μὲ τὴν μίαν ὄψιν, ἦτο μοιραῖον νὰ κατανήσῃ ἄκυρον.

Τὸ ἀνακοινωθὲν τῆς 'Εκτελεστικῆς 'Επιτροπῆς τῶν Τούρκων Δημοσιογράφων μᾶς ἐντάσσει ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν ὁδὸν τῆς συνεργασίας, τὴν ὁποίαν ἀναλαμβάνει, θέτει καλῶς, τὰ πράγματα εἰς τὴν θέσιν των.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αἱ ἐφημερίδες αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὴν φωτιὰ καὶ διαμορφοῦν τὴν κοινὴν γνώμην. Παρὰ ταύτας εἶναι τὸ ραδιόφωνον, τὸ Σχολεῖον, οἱ Πολιτικοὶ Παράγοντες, τὰ διάφορα Σωματεῖα καὶ οἱ Σύλλογοι. 'Η πολιτικὴ κατεύθυνσις ὅλων τῶν ἀνωτέρω παραγόντων εἶναι ἀνάγκη νὰ συντονισθῇ ἀπολύτως. Ἄνευ ἡ ἐπιτυχία τῆς ψυχικῆς καὶ πνευματικῆς στροφῆς νὰ εἶναι πλήρης. Διότι ἀνάλογα δάνεται κανείς, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχῃ μία Δημοσιογραφικὴ ἐκστρατεία, ἂν τὸ ραδιόφωνον διακηρύττῃ τὰ ἀντίθετα ἢ — ὀρθότερον ἐὰν δὲν διακηρύττουν ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἴδιον. Τὸ ἴδιον πρέπει νὰ κάμουν καὶ τὰ Τουρκικὰ Σχολεῖα ἀντικατασταθέντα τὸν ἀλογον καὶ ἐκτὸς τόπου καὶ χρόνου φανατισμὸν μὲ τὴν καλλιέργειαν μιᾶς ἰσορροπημένης καὶ καθαρᾶς ἀντιλήψεως τῆς πραγματικότητος. Τὸ Ἴδιον καὶ εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν πρέπει νὰ κάμουν καὶ οἱ διάφοροι Τουρκικοὶ πολιτικοὶ παράγοντες, τὰ διάφορα Τουρκικὰ Σωματεῖα καὶ οἱ Σύλλογοι, τῶν ὁποίων, δυστυχῶς, ἐλάχιστοι εἶχαν μέχρι σήμερον τὴν ἀντίληψιν τῆς συνεργασίας ὑπῆρξεν ἡ στάσις μέχρι σήμερον, ἄλλο τόσον δύναται νὰ γίνῃ ἐπωφελὴς μὲ τὴν ὑλοθέτησιν τοῦ ὑγιοῦς πνεύματος τῆς συνεργασίας. Δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ συνεργασίας ἀπὸ 'Ελληνικῆς πλευρᾶς, διότι γνωρίζομεν κάλλιστα οἱ σύνοικοι ὅτι, ἡ συνεργασία αὐτὴ — τὸ πνεῦμα της τουλάχιστον — οὐδέποτε διεκόπη.

Τὸ διάθεμα τῶν Τούρκων Δημοσιογράφων νὰ χαράξουν κοινὸν δρόμον διὰ νὰ βαδίσωμεν ὅλοι ἀπὸ κοινοῦ εἶς τὴν κοινὴν εὐτυχίαν, μᾶς συγκινεῖ ἰδιαιτέρως. Ἀρκεῖ νὰ τεθῇ εἰς εἰλικρινῆ ἐφαρμογήν. Ο 'Ελληνισμὸς τῆς Νήσου, νὰ εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἀπὸ καιροῦ ἀνέμενε τὴν εὐκαιρίαν αὐτήν, τὴν ὁποίαν καὶ θὰ ἀπράξῃ μὲ τὰ δόντια, διὰ νὰ τὴν ἀξιοποιήσῃ. Διότι γνωρίζει πολὺ καλὰ τὴν ἀξίαν της.

ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΝΝΕΑ ΤΟΥΡΚΩΝ ΕΙΣ ΣΥΜΠΛΟΚΗΝ

'Εντὸς Τουρκικοῦ κινηματογράφου εἰς Κτῆμα, κατόπιν πολιτικῆς συζητήσεως

ΚΤΗΜΑ, 5 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας).— Σοβαρὰ συμπλοκὴ ἔλαβε χώραν σήμερον γύρω στὰς 7 μ.μ. ἐντὸς τοῦ Τουρκικοῦ κινηματογράφου τῆς πόλεως μας, κατὰ τὴν διάρκειαν κινηματογραφικῆς παραστάσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν τραυματισμὸν ἐννέα τοιούτων Τούρκων. Ὅπως ἐξ ὅλων τραυματισθέντων τυγχάνει ἰατρικὴς περιθάλψεως ὁ πλειονότερος κύριος Τούρκων ἀστυφύλαξ Τούρκων, ἕτερος δὲ εἷς τῶν Νοσοκομείων Κτήματος. Ἀναφέρεται, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμπλοκῆς ἐχρησιμοποιήθη σὴν μπζουκι, ξυράμια καὶ γροθιές. Κατὰ τινες πληροφορίας αἰτία τῆς συμπλοκῆς ὑπῆρξε συζήτησις μεταξὺ πολιτικῶν θεμάτων καὶ ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς ἐκστρατείας εἰς τὸ Τοῦρκον εἰς Τοῦρκον, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀλαίας ἐγένοντο πολλὰ ἐπεισόδια προσφάτως εἰς τὴν πόλιν μας.

'Ο ἡγέτης τῆς Τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Συνταγματικὴν θὰ διαβιβάσῃ τὰς προτάσεις εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς 'Αγκύρας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΔΙ' ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ ΕΙΣ ΚΥΠΡΟΝ

Τὴν πρωΐαν τῆς γθὲς ἐπεσκέφθησαν τὸν Μακαριώτατον 'Αρχιεπίσκοπον ἐν τῷ 'Αρχιεπισκοπικῷ Μεγάρῳ οἱ ἡγέται τῆς 'Ελλαδικῆς καὶ Τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Μικτὴν Συνταγματικὴν 'Επιτροπὴν κ.κ. Νιχὰτ 'Ερίμ πληροφορηθέντες ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς 'Εκτελεστικῆς Ἐξουσίας, οἵτινες συμφώνως συνομίλησαν μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου ἐπὶ 40 λεπτά. Ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος ἐπέδωσε πρὸς τὸν καθηγητὴν κ. Νιχὰτ 'Ερίμ πλήρεις γραπτὰς προτάσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς 'Εκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἃς θὰ μελετήσῃ τὰς προτάσεις τοῦ Μακαριωτάτου εἰς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν, δὲν ἀποκλείεται δέ, εἰς παραστὰ ἀνάγκη, νὰ μεταβῇ εἰς 'Αγκυραν πρὸς συζήτησιν τοῦ θέματος μετὰ τῶν Τούρκων ἐπισήμων.

Τὸ ἀπὸ τοῦ ἐν Διευκοσίᾳ Τουρκικοῦ Γενικοῦ Προξενείου ἐκδιδόμενον δελτίον εἰδήσεων ἀναφέρει, ὅτι «ὡς νέηται ἐνδιαφέρον ὁ 'Αρχιεπίσκοπος Μακαρίου ὑπέβαλε νέας προτάσεις τὰς ὁποίας ἠτοίμασε ἀφοῦ τὴν νύκτα τῆς προηγθείς.

'Ο κυβερνήτης κ. Νιχὰτ 'Ερίμ ἀμέσως μετὰ τὴν συνάντησιν του μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου συνηντήθη μετὰ τῶν κ.κ. Ρωμπὲρτ Ντεντκὰς καὶ Χαλὴτ Ἀλὴ Ρίτζα.

Εἰς τρίτην ἠλθε εἶχε διπλῆ ποτε τὴ δήλωσι ἐπὶ τῆς προτάσεων τοῦ 'Αρχιεπισκόπου ὁ κ. Ἔρίμ εἶπε: «Μόλις ἔχω λάβει τὰς προτάσεις. Θὰ ἀρχίσω τὴν μελέτησιν δυνατὸν νὰ προβῶ εἰς σχετικὴν δήλωσιν. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν δύναμαι νὰ ἰδω τί εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ, εἴτε ὑπὲρ εἴτε ἐναντίον τῶν προτάσεων».

ΤΑ ΠΕΡΙ ΝΕΩΝ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΞΙΩΣΕΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 5 (Ρ.).—Ὡς μετέδωσεν ἀπὸ ἐκ Λευκωσίας τὸ Πρακτορεῖον 'Αρχηγὸς τῆς 'Ελλαδικῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Μικτὴν Συνταγματικὴν 'Επιτροπὴν διὰ τὴν Κύπρον καθηγητὴς κ. Θ. Τσάτσος, ἀναπεφεύσευσε εἰ- τὰ γραφεῖά του μεμιᾶς τοῦ 'Αθηναϊκοῦ τύπου, ὅτι δὲν ἠμπορεῖ ἡ Τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία ἐπεκλέσθη προφανεῖν συμφώνων τῶν κ.κ. Ἀδένωρ καὶ Ζορλοῦ περὶ Κύπρου, ἐπανέλαβε προηγουμένην δήλωσιν του ὅτι ἡ Τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία ἀρέσκεται νὰ ἀκούσῃ τὰς προτάσεις τοῦ Μακαριωτάτου.

— ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ —

ΟΤΑΝ ΕΜΑΧΕΤΟ Η ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΠΑΦΟΣ

Ἡ Ἐσταυροπηγιανὴ Πάφος ἔβλεπε στὸν ἀγῶνα πολλὰ Παλληκάρια. Πλάϊ στὴν ἡρωϊκὴ μορφὴ τοῦ Χρίστου Κκέλη καὶ τοῦ Εὐαγόρα Παλλήκαρίδη, πάρασυρε στὸ Πάνθεο τῆς ἀθανασίας ὁλοκλήρους ἀγωνιστές. Καὶ παραπάνω ἐπέζησαν, βιὰ νὰ ἐργασθοῦν σήμερα ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ λαοῦ διὰ τὴν 'Ανασυγκρότησιν καὶ τὴν 'Ανασυγκρότησιν. Κάτω στὴν βραχώδη ἀκτὴ τῆς Πάφου. Δυὸ τὴν βράσιν τοῦ Χρίστου Κκέλη γράφομεν κατωτέρω.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΑΓΩΝΟΣ

Χρῖστος Κκέλης, τὸ ἀτρόμητο παλληκάρι τῆς ΕΟΚΑ στὴν Πάφο

ΔΙΨΟΥΣΕ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΛΑΧΤΑΡΟΥΣΕ Ν' ΑΝΤΙΚΡΥΣΗ ΤΟΝ ΕΧΘΡΟ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΜΑΧΗΣ. — ΑΠΟ ΤΟ ΧΕΡΙ ΤΟΥ ΕΠΕΣΕ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΓΓΛΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — ΟΙ ΠΙΟ ΡΙΨΟΚΙΝΔΥΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ. — Ο ΗΡΩΪΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΞΙΟΜΕΝΟΥ ΗΡΩΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΣΥΜΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΤΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

ΑΦΗΓΗΣΙΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΝ»

"Εφτασε στὰ μεσοράνια ἡ λάμψη τῶν φλογῶν στὸ ἄπαρτο κάστρο—κρησφύγετο τοῦ Αὐγένους, στὴν Κυριακὴ 3 τοῦ Μάη τῆ 1957. Κι' ἔστασε στὸν ἕβδομο οὐρανὸ τὸ δόξας ἡ παλληκαρία καὶ ἡ ἀντρεῖα τοῦ μεγάλου 'Ακρίτα τῆς Κύπρου, κι' ἡ λάμψη τῆς θυσίας του καταύγασε ἀπὸ τὴν ἀνατολὴ ὡς τὴ δύσι, ἀπὸ τὸ βοῦνο μέχρι τὴν ἀκρογιαλιά, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἔστασε ἕνα κλέος τῆς ΕΟΚΑ, που γράστηκε τέσσερις μέρες ἀργότερα στὴν πατριωτικὴ Πάφο, ὁ πανὰ δόξος ἀγάνας καὶ ὁ θάνατος ἑνὸς βρυλικοῦ παλληκαριοῦ, τοῦ Χρίστου Μιλτιάδη Κκέλη, ἀπὸ τὴν Κισσόνεργα, καὶ του συνεγγωστὴ του Μιλτιάδη Στυλιανοῦ ἀπὸ τὴν Τάλα.

Σὰν ἄλογατος φόρος τιμῆς πρὸς τὴν ἡρωϊκὸ Κισσόνεργα, τὴν πατριωτικὴ Πάφο, ποὺ ἔβασε τόσα παλληκάρια στὰ βάθη τῆς 'Ελευθερίας καὶ στὰ Πάνθεο τῆς ἀθανασίας, σὰν ἐπιβεβαίωσι καθόλου πάνω τὴν μνήμη τοῦ πρωτοπαλλήκαρου τῆς ΕΟΚΑ στὴν Πάφο Χρίστου Κκέλη, σταθερὸ τὰ ἀκόλουθα χρονικό, μὲ βάση μερικὰ στοιχεῖα ποὺ παρέξεν στὸν «Φ λελεύθερο» ἕνας ἀπὸ τοὺς πρωταγωνιστὲς τῶν δοξάτος τῆς ΕΟΚΑ στὴν Πάφο.

ΑΤΡΟΜΗΤΟ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙ

'Η Κισσόνεργα, ἡ περιοχὴ ὅλη ἡ Πάφος, τὸ ἀντάστικο γνώριζαν ἀπὸ πρόσωπο τοῦ Χρίστου Κκέλη στὴν προσωποποίηση τοῦ ἀτρόμητου παλληκαριοῦ. "Ηταν ἀληθινὸ παλληκάρι ὁ Χρίστος Κκέλης, στὴν πράτη γραμμὴ τῶν ἐλλεκτῶν μαχητῶν τῆς ΕΟΚΑ.

—Ἀποζητοῦσε τὸν κίνδυνο, ποτὲς δὲν τὸν ἀποφεύγει, κωμηγοῦσε τὴν εὐκαιρία ν' ἀντικυστῆ μὲ τὸν χαρὸ καθημερινά, λέει ὁ συνομιλητής μας. Σάμπως νὰ τὸν μαγνητίζε ὁ κίνδυνος τοῦ θανάτου, νὰ τὸν τραβοῦσε μ' ἕνα πάσο γνώριμο μόνο στὰ μεγάλα παλληκάρια. "Ολα τ' ἀνέκοτα τῆς πολεμικῆς ζωῆς τοῦ Κκέλη μιλοῦν γιὰ διά του, ὁ Κκέλης κατατάσσεται ἀπὸ τοὺς πρώτους στὶς γραμμὲς τῆς ΕΟΚΑ. Κομμ γερὸ, ἀπαλόνιο σφυλεῖ ἀπὸ ζωὴ καὶ μαχητικότητα στὰ 20 του χρόνια. Διψᾶ γιὰ δράση, λαχταρᾶ γ' ἕνα ἀντίκρυσμα τὸν ἐχθρό στὸ πεδίο τῆς μάχης, νὰ τοῦ πολεμήσῃ, νὰ τὸν ματώσῃ, νὰ τὸν διώξῃ ἀπὸ τ' ἅγια χώματα τῆς πατρίδος του.

Σ' ἕνα γεφύρι, κοντὰ στὸ χωριὸ του, στὴνει μιὰ ἀπὸ τὶς πρώτες ἐνέδρες τοῦ 1955. Εἶναι ἡ ἡγετικὴ πολεμικὴ ἀνασυγκρότησις τῆς περιοχῆς ὁ Κκέλης, ἀπὸ τὴν ἔναρξη του ἀγώνα. Ἕνα στρατιωτικὸ αὐτοκίνητο περνᾶ ἀπὸ τὸ γεφύρι, ποὺ ἀνατινάσσεται στὸν ἀέρα μὲ πλέκτρωμα. Τὸ αὐτοκίνητο ἀναποδογυρίζει βόμβα. "Ετσι ἀνοίξε ὁ κατάλογος τῶν δρεττανικῶν ἀπωλειῶν στὴν Κύπρο, μ' ἕνα στρατιώτη νεκρὸ καὶ ποιὸς ἐμαθε πόσους τραυματίες.

ΜΟΝΟΜΑΧΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΓΟΥΝΤΕΡΣΟΝ

Μαχητικὴ, παράτολμη, ἀποτελεσματικὴ, συνεχίζεται ἀδιάκοπα ἡ ἀντάρτικη δράση τοῦ Χρίστου Κκέλη ὡς τὴν ἐνδεκάτη θάνατό του στὶς 7 τοῦ Μάρτη 1957. Ἐνέδρες ποὺ στήθηκαν στὸν ὁδικὸ κόμβο Κτήματος—Πέγειας, μ' ἐπικεντρο τὴν περιοχὴ Κισσόνεργας καὶ ἐπίθεσις στὴν λοφώδη τοποθεσία τῆς «Καμήλας» θὰ διαλαλοῦν ὡ-να τὴν ἀνδρεία, μαχητικὴ δράσης τοῦ Χρίστου Κκέλη. Ἡ ἀτρόμητη δράση τοῦ Κκέλη

— ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ —

Χρίστος Κκέλης, ὁ ἀμοιλύδινος ἀντάρτης, τῆς Πάφου καὶ ἀλησμόνητος ἥρως τῆς Κυπριακῆς Ἐπαναστάσεως.

Η ΣΑΤΙΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΕΚΘΕΜΑΤΑ

Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ διεθνεῖς ἐκθέσεις γιατί ἀπ' ὅσα βλέπομεν μπορεῖς νὰ ὑποθέσῃς ὁ κόσμος ὅτι ἔρχοσε ἐν τῷ παρόντι ἔτει ἐκτὸς τῶν προϊόντων του, καὶ... ἄλλα νὰ ἐκθέτῃ! Βλέπεις λοιπὸν ἐκθέματα εἰδῶν καὶ ποιοτήτων ὅπως ἐκεῖνα τῶν κυμώμων καὶ τῶν καμπουζέων καὶ στὴθη ποὺ προκληττικὸς ἐκθέτει ἡ κέκεινη κι' οἱ ἄνδρες πιὰ συγχυζόνται... κι' ἐκτίθενται κι' ἐκεῖνοι! Ἐκθέματα διάφορα στοὺς δρόμους καὶ στὰ κέντρα στὴν ἀμμουδιά, στὴν θάλασσα ἡ κατὰ ἀπὸ τὰ βάτρα τοῦ προκαλοῦν τὸν θαυμασμόν, κι' ἐνίοτε τὸν σάλον, ὅταν βεβαίως πρόκειται γι; ἐκθ:μα... κοκκάλον! Ἐκθέματα πού τέρπουνε στὰ ξοφνὶς μιὰς γούνα θὰ δῆτε ξπωσδήποτε καὶ στὰ ψηλὰ μπαλκόνια μὰ δὲν μπορῶ σορέστερον νὰ σὰς ἐξηγήσω, γιατὶ ὑπάρχει κίνδυνος κι' ἐγὼ νὰ... ἐκτεθῶ!

Δυζένης

Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΕΠΕΣΚΕΦΘΗ ΧΘΕΣ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΙΝ ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

Ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος ἐπιθεωρῶν Σῶμα Προσκόπων κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του χθὲς εἰς τὴν προσκοπικὴν κατασκήνωσιν παρὰ τὴν 'Αλυκὴν Λάρνακος. Εἰς τὸν 'Εθνάρχην ἐπεφυλάχθη ὑπὸ τῶν προσκόπων ἀποθεωτικὴ ὑποδοχή. Σχετικῶς τὸ 'Εθνάρχου εἰς Λάρνακα γράφομεν κατωτέρω.

ΑΠΟΘΕΩΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΧΗ ΕΠΕΦΥΛΑΧΘΗ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΙΝ ΤΟΥ ΕΙΣ ΛΑΡΝΑΚΑ

'Εμπνευσμένος λόγος του πρὸς τοὺς προσκόπους

Περὶ τὴν 10ην π.μ. τῆς χθὲς ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς Ἱερᾶς 'Αρχιεπισκοπῆς δι' ἐπίσκεψιν τῆς Γαυκιμείου μυγκειμένης ὡς καὶ κατασκηνώσεως Προσκόπων παρὰ τὴν 'Αλυκὴν Λάρνακος. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν ἡμιν χιλιάδες λαοῦ ἐπεφυλάξαν ἀλησμόν ἀποθεωτικὴν ὑποδοχὴν εἰς τὸν 'Εθνάρχην, καὶ ἐκατὸν σωμοὶ τῶν κοινοτήτων ἐκ τῶν ὁποίων οὗτος διήλθε προσεφώνησαν αὐτὸν διαδηλώσαντες ἐπὶ μέρους τὴν συμπαράστασιν των εἰς τὸ τραχὺ του ἔργου δὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν καὶ πρόοδον τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις ὁ 'Εθνάρχης ὡμίλησε δὶ ὀλίγων λόγων τὰς εἰς τὴν κοινὴν σας εἰς ἑνότητα καὶ ἐργασίαν διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν 'Ανασυγκρότησιν. Κατὰ τὴν διάβασιν πρὸν τὴν Λάρνακα ὁ Μακαριώτατος ἔτυχεν ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων κατοίκων τοῦ Περιοῦ καὶ ὁλοκλήρου τῆς κοινότητος 'Αραδίππου ὁπόθεν προσῆλθε μετὰ σπιμάτων καὶ λαβάρων εἰς τὸν κυρίως δρόμον.

Εἰς τὴν Λάρνακα τὸν ἐδέχθησαν ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς πόλεως ὁ Δήμαρχος κ. Λοΐζος Κυθραιώτης μετὰ τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ἀρχόντων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεβιβάσθη ἐπὶ τοῦ ὑπαίθρου αὐτοκινήτου καὶ ἐπροσφώνησε τὸν Μακαριώτατον ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου ἐπιβεβηκότων. Ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῆς πόλεως ἐτάχθησαν ἐν τάξει οἱ Πρόσκοποι καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεβιβάσθη ἐπὶ τοῦ ὑπαίθρου αὐτοκινήτου καὶ ἐπροσφώνησε τὸν Μακαριώτατον ὁ 'Αρχηγὸς τῶν Προσκόπων κ. Λοΐζος Κυθραιώτης εἰς τὸν ὁποῖον ἀπηύθυνε τὸν ἑξῆς προσφωνητήριον λόγον:

"Εἰς τὸν ἀπὸ τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ἀρχόντων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεβιβάσθη ἐπὶ τοῦ ὑπαίθρου αὐτοκινήτου καὶ ἐπροσφώνησε τὸν Μακαριώτατον ὁ 'Αρχηγὸς τῶν Προσκόπων κ. Λοΐζος Κυθραιώτης εἰς τὸν ὁποῖον ἀπηύθυνε τὸν ἑξῆς προσφωνητήριον λόγον:

"Ἐπὶ τοῦ προσκοπικοῦ πράσταγμα εἶσε ἕτοιμος ἀπρτελεῖ κεφαλαῖδη ἀρχὴν τοῦ προσκοπισμοῦ καὶ ἡ ἀρχὴ αὐτὴ εἶναι μία συνεχὴς παρουσία πρὸς ἔργα ὡραῖα καὶ μεγάλα. Καλεῖται ὁ πρόσκοπος ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν διὰ νὰ πράξῃ ἐξ οἰκαθήποτε περιστάσεων ἀνιδοτελεῖς ὑπηρεσίας πρὸς τὸν συνάνθρωπόν του. Καλεῖται νὰ εἶναι χρήσιμος πρὸς τὸν πλησίον, δίκαιος πρὸς τοὺς κατωτέρους, φίλος καὶ εὐγενὴς πρὸς ὅλους, γενναῖος καὶ ἐργατικὸς, μὲ λιτὰ μέσα νὰ κατορθώνῃ πολλὰ πράγματα. Αἱ ἀρεταὶ καὶ παγκοσμίου συναδελφότητος

— ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ —

ΑΓΝΩΣΤΟΙ ΕΠΕΤΕΘΗΣΑΝ ΨΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ κ. Λ. ΚΥΘΡΑΙΩΤΗ

"Ολίγον πρὸ τῆς 8 μ.μ. τῆς χθὲς ὅμως ἐξ ὄστιο περίτου ἀγνώστων ἐπετέθησαν ἐναντίον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος «'Εθνικὸν κ. Λοΐζου Κυθραιώτου εἰς τὴν γραμμὴν αὐτῆς καὶ τὸν ἐτραυμάτισαν σοβαρῶς εἰς τὸ πρόσωπον.

Τὸ ἀπὸ τοῦ ἐπεισοδίου ἐνημερώθη χθὲς ὁ Μακαριώτατος 'Αρχιεπίσκοπος, ὅστις καὶ ἐτηλεφώθη εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «'Εθνικῆς»

ΗΡΧΙΣΕ ΧΘΕΣ ΤΟ ΑΠΟΓΕΥΜΑ ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΩΝ ΠΛΑΤΡΩΝ

'Εξελέγη καὶ ἡ «Μὶς Φεστιβάλ»

ΠΛΑΤΡΑΙ, 5 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπισημότητα καὶ παρ

RECEIVED
28 SEP 1959
ADMINISTRATIVE SERVICES
DEPARTMENT
HISTORICAL SECTION
ARCHIVES OFFICE

19/9/59

ΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13-15
ΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ ΑΡΙΘ. 625

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΣΑΒΒΑΤΟΝ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1959
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 4ον—Αρ. 1109
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΔΙΑ ΤΟΥ ΨΕΣΙΝΟΥ ΑΠΟ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΥ ΔΙΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΚΑΛΕΙ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΛΑΟΝ ΟΠΩΣ ΠΑΡΑΜΕΙΝΗ ΠΑΣΗ ΘΥΣΙΑ ΗΝΩΜΕΝΟΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ, 18 (Τοῦ μονίμου ἀνταποκριτοῦ μας). Ὁ συνέντευξε τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου πρὸς τὸ Κυπριακὸν Πρακτορεῖον Εἰδήσεων ἔδωσε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐκλείσεν δριστικῶς ἡ θύρα μιᾶς προσωπικῆς συνεννοήσεως τοῦ Ἐθνάρχου Μακαρίου καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα—Διγενῆ, ὅταν μάλιστα ὁ πραγματοποιηθεὶς διακηρύξεις τῶν δύο ἀνδρῶν εἶχαν ἀφήσει τὴν θύραν αὐτὴν ἀνοικτὴν πρὸς μεγάλην ἀνακούφισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ὁποίων εἰμέσως ἢ ἀμέσως θὰ βαρύνουν κατὰ πρόσωπον ἀποφασιστικὸν αἱ ἀντικτυποὶ ἐκ τῆς τυχὸν διευρύνσεως τοῦ ὁφιταμένου σήμερον ρήγματος εἰς τὰς σχέσεις των.

Ἡ ἄποψις τοῦ Διγενῆ ὅπως ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν Συμφωνιῶν τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου γίνῃ δημοσία ἐνώπιον πολιτικῶν ἡγετῶν καὶ ἀντιπροσώπων τοῦ Τύπου ὡς ἤτο ἐπόμενον ἀπερρίφθη ἀπὸ τὸν Ἐθνάρχην Μακάριον, ὁ ὁποῖος, προφανῶς, θὲς εἶναι διατεθειμένος, διὰ τῆς ἀποδοχῆς μιᾶς τοιαύτης προτάσεως, νὰ θέσῃ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν τὰς Συμφωνίας τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Λονδίνου, τὰς ὁποίας ἀπὸ ἰδίους προσυπέγραψεν ὡς μοναδικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ, τὸ χειρότερον, νὰ θέσῃ ὑπὸ θέβαιον κίνδυνον ἀνατροπῆς τας συμφωνίας αὐτὰς καθ' ἣν στιγμὴν καταβάλλονται ἐξ ὅλων τῶν μερῶν προσπάθειαι ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ πιστὴ αὐτῶν ἐφαρμογὴ προκειμένου ἡ Κύπρος γ' ἀνακηρυχθῇ ἐντὸς τῶν καθορισθεισῶν προθεσμιῶν ἐλεύθερον καὶ ἀνεξάρτητον κράτος.

Κατάπιν τῶν ἀνωτέρω πιστεύεται ὅτι ἐπὶ τῆς δέξώσεως αὐτῆς τοῦ Διγενῆ περὶ διεξαγωγῆς δημοσίας συζητήσεως θὰ ἐπικρατήσουν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ΕΟΚΑ φυχραιμότεραι καὶ ὁριμώτεραι σκέψεις, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ προδιαγραφοῦν, ἔστω καὶ εἰς τὰ λίαν πρακτικὰς μέλλον, ὁλαι ἐκεῖναι αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐπιτευξιν μιᾶς καρποφόρου συναντήσεως τῶν δύο αὐτῶν ἀνδρῶν, χάριν τῆς Κυπριακῆς Ἑνότητος.

Τουτοχρόνως, συμφώνως πρὸς τὴν ἐπικρατοῦσαν ἔντασθαι ἀντιπαιεμικὴν ὁπουρν, ἀτιδήποτε καὶ ἐὰν ἤθελε μεσολαθήσει ἐν τῷ μεταξύ, εἴτε συνεπείᾳ τῶν οἱονδήποτε θετικῶν εἴτε ἀρνητικῶν ἐκδηλώσεων ἢ διακηρύξεων τοῦ Ἐθνάρχου Μακαρίου καὶ τοῦ Στρατηγοῦ Γρίβα, ὁ Κυπριακὸς λαὸς ὀφείλει νὰ παραμείνῃ ψυχραιμος καὶ ἀποφασισμένος νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ κατοχυρώσῃ τὴν ἑθνικὴν του ἑνότητα μὲ ὅλα τὰ νόμιμα μέσα, χωρὶς ἀκρότητας, ὑπερβολὰς ἢ ἀκαίρους ἐκρήξεις παθῶν, εἴτε πρὸς τὴν μίαν, εἴτε πρὸς τὴν ἄλλην πλευρὰν, δυναμένας νὰ δώσουν ἀφορμὴν εἰς ἀνεπιθύμητα ἢ ἀρνητικὰ ἀποτελέσματα.

Πάντως, ἡ γενικὴ ἐντύπωσις ἐντύπωσις συμφωνεῖ εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι αἱ σημειούμεναι Βρεττανοτουρκικαὶ ἐκδηλώσεις ἀδιαλλαξίας ἐπὶ τῶν ὑπὸ συζήτησιν Κυπριακῶν ζητημάτων ἀποκλειστικῶς εἶς τὴν τεποιθησιν τῶν ἀπιτάλων μὲ ὅτι σήμερον, ὅπως ἔχει διαμορφωθῇ ἡ ἐν Κύπρῳ κατάστασις, ἡ Ἑθνικόφρων παράταξις εἶναι ἤδη ὁριστικῶς διασπασμένη εἰς δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα καὶ ὅτι ὑπὸ τὰς δραματικὰς αὐτὰς περιστάσεις μόνον διὰ τῆς τακτικῆς τῆς ἀδιαλλάκτου στάσεως εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθοῦν ἀπὸ τῆς Βρεττανοτουρκικῆς πλευρᾶς αἱ ἀξιούμεναι ἀπὸ μακροῦ χρόνου Ἑλληνοκυπριακαὶ ὁπογωρήσεις.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας καθίσταται ἔνταθθα πρόδηλον ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ σημερινὴ τραγικὴ κατάστασις ἐν Κύπρῳ συνεχισθῇ, δὲν θὰ καταστῇ πλέον δυνατὸν εἰς τοὺς ἁρμοδίους Ἑλληνικοὺς καὶ Κυπριακοὺς παράγοντας νὰ ἀπεκδυθοῦν τῶν βαρυτάτων εὐθυνῶν αἱ ὁποῖαι θὰ βαρύνουν ἐπὶ μακρὸν τὸν ἱστορικὸν ρόλον τοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἑθνικὴν συμφοράν, ἡ ὁποία, ἐνδεχομένως, νὰ πλήξῃ τὰ ἱερὰ δικαιώματα καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ.

Πρὸς τοῦτο ἡ καθολικὴ ἀξίωσις ἐντύπωσις ἔνταθθα εἶναι ἀπολύτως σαφὴς: ὅσοι σήμερον διαγειρίζονται ὑπευθύνως τὴν τύχην τοῦ Κυπριακοῦ καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ὅσοι διὰ τῆς ἑθνικῆς καὶ πολιτικῆς ἐπιρροῆς των ὅρασ ἐπὶ τῆς τύχης τῶν δύο αὐτῶν λαῶν, εἴτε θετικῶς, εἴτε ἀρνητικῶς, (Μακάριος—Καραμανλῆς—Γρίβας) ὀφείλουν νὰ σταματήσουν τὰς πολιτικὰς καὶ προσωπικὰς διενέξεις καὶ νὰ στρέψουν ὁλόκληρον τὴν προσοχὴν των καὶ τὸ θ' μὸν ἐνδιαφέρον των πρὸς τὴν ἱερὰν ὑπόθεσιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος ἀπειλεῖται σήμερον ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν, κατὰ τρόπον θανάσιμον.

"Οπως ὁ λαὸς ἀντεπεξῆλθε μέχρι σήμερον εἰς τὴν ἐπιτυχῆ τοῦ ἑθνικοῦ καθήκοντος καὶ παρέμεινεν ἡνωμένος καὶ ἀδιάσπαστος ἔτσι ὀφείλουν καὶ οἱ σημερινοὶ ἑθνικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἡγέται, τοὺς ὁποίους τουλάχιστον τὸ μεγάλο πατριωτικὸν του παράδειγμα. Ὁ λαὸς ἀναμένει τὰς ἐνεργείας των διὰ νὰ τοὺς κρίνῃ ὁριστικῶς.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΧΘΕΣ ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ Η ΣΤΥΛΙΑΝΗ Ο. ΘΕΟΔΟΤΟΥ

Τὴν μεσημβρίαν τῆς χθὲς ἔγιναν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν Τριπιάτου Λευκωσίας ἡ κηδεία τῆς ἐκλιπούσης τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην σεβαστῆς θεσπεσίας τῆς πρεσβυτέρας Στυλιανῆς Θ. Θεοδότου ἐν τοῦ ἐτέιμηθέντος πολιτικοῦ θεσφανοῦς Θεοδότου, ὁ ὁποῖος ἐξοδίασε ὡς τῶν Ἀγγλικῶν Ἀρχῶν τὸ 1931, καὶ μητρὸς τῶν ἐφτὰ γιῶν κυρίου Μαρίου Στ. Παυλίδου καὶ Λοΐζας Τριανταφυλλίδου.

Τῆς κηδείας προέστη ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐπὶ τῆς σορροῦ θὰ τῆς δείμνιστοῦ θεσπεσίου

ΠΟΤΕ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΑΠΟΣΤΡΕΨΗ Ο κ. Ζ. ΡΟΣΣΙΔΗΣ

Ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀνεκοίνωσε χθὲς, ὅτι ὁ ἡγέτης τῆς Κυπριακῆς ἀντιπροσωπείας εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν Λονδίνου κ. Ζήνων Ρωσσίδης ἀνέβεκε τὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κύπρον κατὰ τὰ τὰς παρασιονὰς τῶν ἐκλογῶν ἐν Μ. Βρεττανίᾳ πρὸς ἀντιαλλαγὴν τῶν ἀπόψεων μετὰ τοῦ Μακαριωτάτου ἐπὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἐπιτροπῆς.

κατετίθησαν πλῆθος στεφάνων.

Ἡ μετάστασα ἐπέδειξε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον εἰς κοινωφελῆ ἔργα, χάρις δὲ εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς κατωφθῶν ἐν πολλοῖς ἡ ἀνέγερσις τοῦ ναοῦ Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης τοῦ νέου Κοιμητηρίου Λευκωσίας.

Η ΣΑΤΙΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΤΑ ΕΠΙΣΗΜΑ ΔΕΙΠΝΑ

Περὶ δείπνων ἐπισήμων λόγος γίνεται πλειστάκις καὶ γι' αὐτὰ ἀκοῦτι τάντα ὁ ταλαίπωρος κοσμος ἀπὸ τοῦ πεταπάω τὰ φίρκι εἰς τὴν σνέφι καὶ τὸν νοῦ του κάνοντας συχνὰ συγκρίσεις μὲ τὸ πενιχρὸν ἐμενοῦ τι...

Οἱ πτωχοὶ μ' ἄλλα λόγια ποὺ τοὺς βέρνει τάση κρίσις ἀκέπτονται τοὺς ἐπισήμους καὶ τὰ δίπνα των ἐπίσης ποὺ ποτὲ τοὺ δὲν τὰ βλέπουν οἱ πτωχοὶ αὐτὲ καθ' ὑπνον γιατὶ κάνουν ἐπτὰ χρονιὰ...

Διογένης

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΜΟΝΗΝ ΤΟΥ ΡΩΣΣΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΩΜΕΝΑΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

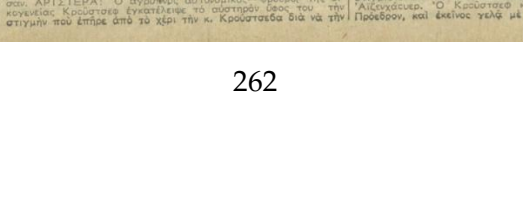

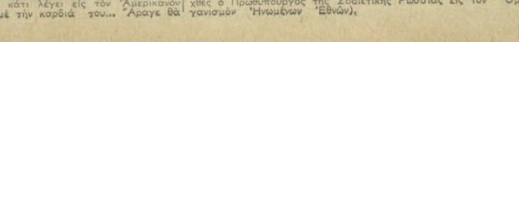

Δύο χαρακτηριστικαὶ φωτογραφίαι ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ Κρουσταφ καὶ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὴν ἀμερικανικὴν πρωτεύουσαν. ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Ὁ ἀγαπημένος ἀστυνόμος—ἀρουρὸς τῆς οἰκογενείας Κρουστσεφ ἐγκατέλειψε τὸ αὐστηρὸν ὕφος του τὴν στιγμὴν ποὺ ἔπιρε ἀπὸ τὸ χέρι τὴν κ. Κρουστσεβα διὰ νὰ τὴν βοηθήσῃ μέχρι τοῦ αὐτοκινήτου της, εἰς τὸ κέντρον ἀγροτικῆς διευθυνθοῦν καὶ αἱ ἐπίσημοι συνομιλίαι τῶν ἡγετῶν Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς εἰς τὸν αὐτὸν τόνον ἐγκαρδιότητος: (Εἰς τὴν δὲν σελίδα δημοσιεύομεν φιλειρηνικὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε χθὲς ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἡνωμένων Ἐθνῶν).

Ὁ Δρ Κουτσιούκ καθορίζει τὴν Τουρκικὴν θέσιν:

«ΕΑΝ ΠΡΟΒΛΗΘΗ Η ΕΝΩΣΙΣ ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΘΑ ΕΠΑΝΕΛΘΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΙΝ»

Δὲν ὑπῆρξε, λέγει, σύνθημα μποϋκοτάζ.—«Οἱ Τοῦρκοι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θὰ δεχθοῦν ἐπιστροφὴν τοῦ Διγενῆ εἰς τὴν Κύπρον»

ΜΙΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΥ ΗΓΕΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΝΤ. ΚΟΥΤΣΟΥΜΗΝ

Ὁ πασεπιδημῶν ἐν Κύπρῳ μόνιμος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Φιλελευθέρου» κ. Νίκος Κουτσούμης Ὀαδεπαρὰ τοῦ Δρος Φαντὶλ Κουτσιούκ τὴν ἀκόλουθον συνέντευξιν:

ΔΕΝ ΥΠΗΡΞΕ ΠΟΤΕ ΣΥΝΘΗΜΑ ΜΠΟΫΚΟΤΑΖ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ Τοῦρκοι Ἐπαυσαν νὰ μποικοτάσουν τὰ Ἑλληνικὰ Ἐμπορεύματα εἰς τὴν Κύπρον;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ Δὲν ὑπῆρξε ποτὲ σύνθημα μποϋκοτάζ τῶν Ἑλληνικῶν ἐμπορευμάτων. Ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐχρειάσθη νὰ ἀρθῇ.

ΕΡΩΤ.: Ἔχει ἐκληφθῇ ὁ Διγενὴς ὡς ἐπισκεφθὴ τὴν Κύπρον μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του Δημοκρατίας, θὰ ἔχετε ἀντίρρησιν;

ΑΠΑΝΤ.: Οἱ Τοῦρκοι θὰ ἀντιταχθοῦν εἰς τὴν προσφυγὴν αὐτὴν διότι οἱ Ρῶσσοι δὲν δίδουν θεβήλειν ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ συμφέροντα τῆς Κύπρου, ἀλλὰ διὰ νὰ προκαλέσουν ἀγρέγερσιν καὶ ζητήματα μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων.

Ὁ Δρ ΦΑΝΤΙΛ ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ

ΕΡΩΤ.: Πῶς βλέπετε τὰ ζητήματα τῶν Ἀγγλικῶν Βάσεων εἰς τὴν Κύπρον;

ΑΠΑΝΤ.: **Τὰ ζητήματα τῶν βάσεων γενικὰς καὶ εἰδικώτερον τῆς ἐκτάσεως των, θὰ πρέπει νὰ ρυθμισθῇ ἀπὸ τὴν Βενιλὰν ἡ ἐπεὶ θὰ πρεζίδη ἀπὸ τοὺς ἐκλεγεὶς τοῦ Δεκεμβρίου.**

ΕΡΩΤ.: Ποίαν γνώμην Ἐχετε διὰ τὴν προσφορὰν οἰκονομικῆς βοηθείας ἐκ μέρους τῆς Ρωσσίας εἰς τὴν Κύπρον;

ΑΠΑΝΤ.: Οἱ Τοῦρκοι θὰ ἀντιταχθοῦν εἰς τὴν προσφορὰν αὐτὴν διότι οἱ Ρῶσσοι δὲν δίδουν θεβήλειν ὅτι θὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ συμφέροντα τῆς Κύπρου, ἀλλὰ διὰ νὰ προκαλέσουν ἀγρέγερσιν καὶ ζητήματα μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΕΞΟΥΣΙΩΝ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ

Ὁ Μ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐχαρακτήρισε ὡς ἀνακοινὴ γέσσινην εἴδησιν τοῦ Ρέυτερ κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Τοῦρκοι ἐπιμένουν ὅπως ὁ μὲν Πρόεδρος ἔχει τὴν Ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν ἐπὶ ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς Ἕλληνας ὁ δὲ Ἀντιπρόεδρος ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων, αἱ ὁποῖαι ἀφοροῦν τοὺς Τούρκους.

«Ὡς ἐξήλυσεν ὁ Μακαριώτατος, ἡ ἀνακοίνωσις αὐτὴ ἐπιβεβαιώνει τὰς ἀνησυχίας μας ὅτι ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία θὰ ἐπαναγωνισθῇ μετὰ τὸ καθιερωθῇ ὁ κ. Ἐσίμ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς προσεχοῦς ἑβδομάδος.

Ἡ διαφωνία ὅπου ἐπῆλθε μεταξὺ τῶν δύο ἡγετῶν ἀναφορικὰ μὲ τὰς ἐξουσίας τοῦ Προέδρου καὶ Ἀντιπροέδρου ἀποτελεῖ ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν Συμφωνιῶν τῆς Ζυρίχης καὶ Λονδίνου ἐγκυμονεῖ κινδύνους διὰ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Κύπρου.

Ὁ Μακαριώτατος χαιρετίζει τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Διγενῆ εἰς τὴν Κύπρον, ἀλλὰ δὲν ἐξηκολούθησε νὰ ἐκφράζεται ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιστροφῆς του.

Ἡ κρίσις προκύπτει ἐκ τῆς σοβαρᾶς διαφωνίας ἐμπνεύσεως τῶν δύο ἡγετῶν ἐπὶ τῆς προνοίας τῆς Συμφωνίας τῆς Ζυρίχης αἱ δύο πλευραὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ὅπως αἱ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τοῦ Ἀντιπροέδρου περιορισθῇ μόνον εἰς ἐκείνας τὰς ὑποθέσεις τὰς ὁποίας ἀφοροῦν τοὺς Τούρκους.

Ἡ ἀνακοίνωσις ἀπὸ τοῦ Μακαριώτατου χαρακτηρίζει τὴν ἐξήγησιν τοῦ Ρέυτερ ὡς ἀκόλουθος:

«Κατὰ πληροφορίας ἀπὸ συνήθως καλὰς πληροφορημένας διπλωματικὰς πηγὰς, ἡ προτάσεις αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐνώπιον τῶν τριῶν ἐγγυητριῶν δυνάμεων ἀπὸ τῶν Τούρκων ἀντιπροσώπων καὶ τοιουτοτρόπως ἡ ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελεστικῆς αὐτῆς τοῦ Συντάγματος ἐλαχίστην πρόοδον ἐσημείωσεν. Συναντήσεις μεταξὺ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἐσίμ, ἅτις ἀνεμένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑβδομάδος δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι τοῦδε.

Ἡ κρίσις προκύπτει ἐκ τῆς σοβαρᾶς διαφωνίας ἐμπνεύσεως τῶν δύο ἡγετῶν ἐπὶ τῆς προνοίας τῆς Συμφωνίας τῆς Ζυρίχης αἱ δύο πλευραὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ὅπως αἱ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τοῦ Ἀντιπροέδρου περιορισθῇ μόνον εἰς ἐκείνας τὰς ὑποθέσεις τὰς ὁποίας ἀφοροῦν τοὺς Τούρκους.

Ἡ ἀνακοίνωσις ἀπὸ τοῦ Μακαριώτατου χαρακτηρίζει τὴν ἐξήγησιν τοῦ Ρέυτερ ὡς ἀκόλουθος:

«Κατὰ πληροφορίας ἀπὸ συνήθως καλὰς πληροφορημένας διπλωματικὰς πηγὰς, ἡ προτάσεις αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐνώπιον τῶν τριῶν ἐγγυητριῶν δυνάμεων ἀπὸ τῶν Τούρκων ἀντιπροσώπων καὶ τοιουτοτρόπως ἡ ἐργασία τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκτελεστικῆς αὐτῆς τοῦ Συντάγματος ἐλαχίστην πρόοδον ἐσημείωσεν. Συναντήσεις μεταξὺ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἐσίμ, ἅτις ἀνεμένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑβδομάδος δὲν ἐπραγματοποιήθη μέχρι τοῦδε.

Ἡ κρίσις προκύπτει ἐκ τῆς σοβαρᾶς διαφωνίας ἐμπνεύσεως τῶν δύο ἡγετῶν ἐπὶ τῆς προνοίας τῆς Συμφωνίας τῆς Ζυρίχης αἱ δύο πλευραὶ ἐπιθυμοῦν νὰ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ὅπως αἱ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία τοῦ Ἀντιπροέδρου περιορισθῇ μόνον εἰς ἐκείνας τὰς ὑποθέσεις τὰς ὁποίας ἀφοροῦν τοὺς Τούρκους.

ΤΗΡΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΣΧΕΣΙΝ ΤΩΝ ΟΤΙ ΘΑ ΣΥΖΗΣΟΥΝ ΕΝ ΕΙΡΗΝΗ

Οἱ κ.κ. Ἀντώνης Ζαχαρίας ἐξ Ὑψώνα καὶ Λεόντιος Μακρίδης ἐξ Ἀμμοχώστου ἐπεκράδησαν Ὑπουργοὶ καὶ ἐκπροσώπους τῆς Ἀστυνομίας καὶ χθὲς τὸν Μ. Ἀρχιεπίσκοπον διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων.

Οἱ κ.κ. Ἀντώνης Ζαχαρίας καὶ Λεόντιος Μακρίδης ἐξέλεξαν ἐπίσης χθὲς πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ Τύπου, ὅτι δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὰ πρόσφατα προβλήματα ἐν ὀνόματι τῶν εἰς ἀπαραδέκτους ἐκδηλώσεις ἢ ἐκδιαστικὰς ἐνεργείας, εἰς τὰς περιοχὰς τῶν ὁποίων δὲ ὅτι καταβλήθηκαν τοιαῦτες ἐνεργείας καὶ καλοῦν τοὺς ὁμογενεῖς ὅπως κατορθώσουν τὰς ἐκτραπούν, εἰς τὴν ἐυνοίαν.

διενέξεις λόγῳ τῆς ὑφισταμένης ἐντάσεως.

APR 1960
HISTORY
LIBRARY AND ARCHIVES
Εκδοσις 22.3.1960

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922.ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ: ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΡΙΤΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 1960
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 5ον.-Ἀρ. 1263
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΑΠΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΔΥΣΦΟΡΙΑΝ ΠΡΟΚΑΛΕΙ Η ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΑΓΓΛΟΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ

Η ΤΟΡΠΙΛΗ ΤΟΥ ΝΤΕΝΚΤΑΣ

Κατακάθαρος ἦτο ὁ Κυπριακὸς οὐρανός, μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ κ. Ντενκτάς. Ὅρει ἀπολύτως ἀρμονικῆς διαθέσεως ἀμφοτέρων μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων, ἡ συναισθηματικὴ πικρία τοῦ προσφάτου παρελθόντος εἶχε λησμονηθῆ, καὶ ὑπῆρχον πολλαὶ ἐνδείξεις, μαρτυροῦσαι θετικὴν πρόοδεύσιν μεταξὺ των. Τόσον μάλιστα θετικήν, ποὺ νὰ ἀνησυχήσουν οἱ "Ἄγγλοι, δικαιολογημένως. Διότι αὐτὴ ἡ σταθερότης τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς συνεργασίας, ἐκδηλομένη ἐπάνω εἰς τὰ ἤδη ἀποκατασταθέντα αἰσθήματα τῶν δύο κοινοτήτων, ἀπετέλει τὸ σπουδαιότερον ἐμπόδιον εἰς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ἀπαραδέκτων ἀξιώσεων των, ἰδίως εἰς τὰ ἀπὸ μηνιείου τῆς ἐκτάσεως των ὅσον.

Αἰφνιδίως ὅμως ἐπανέκαμψεν ἐξ Ἀγκύρας ὁ κ. Ντενκτάς, ὅστις μᾶλις ἐπάτησε τὸ πέδιν του εἰς τὸ ἀεροδρόμιον διεκήρυξε τὸ ἀδύνατον τῆς φιλίας μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων, διότι... μέχρι χθὲς ἀκόμη οἱ Ἕλληνες προσεπάθουν νὰ ἐξανανγκάσουν τοὺς Τούρκους νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Κύπρον. «Πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι φίλοι μας αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι;» διηρωτᾶτο μελοδραματικῶς ὁ κ. Ντενκτάς, ἐ δ τοῦτες μὲ ἀφόρμισες εἰς τὴν ὑποστροφὴν τοῦ παρελθόντος ἐπροξήνησεν εἰς τὴν διαστροφὴν τοῦ παρόντος ἀφορμισθεὶς κινδύνους τῶν Τουρκικῶν δικαιωμάτων ἐν Κύπρῳ.

Διὰ νὰ καλύψῃ ἐν συνεχείᾳ τὸ ρῆγμα, τὸ ὁποῖον προκαλεῖσαν εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Τουρκικῆς κοινότητος ὑπὸ τὴν σύρραγα ἡγεσίαν τοῦ Ντενκτάς, ἡ ἀλέβριστι διακηρύξεις του, ἔσπευσε νὰ προσθέσῃ ὅτι τὰς τύχας τῆς Τουρκικῆς κοινότητος διαχειρίζεται ὑπ ε υ θ ύ ν ω ς ὁ δόκτωρ Κουτσιὰκ, ἐπὶ τὴν διοχέτευσιν τοῦ ὁποίου ἐπεκαλέσθη χαρᾶς ἀπὸ τὴν εὐλογίας τοῦ Ἀλλὰχ, τονίσας, ὅτι τίποτε δὲν τὸν χωρίζει ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνον Ἡγέτην τῆς Κοινότητός του.

Ἀξίζει νὰ τονισθῇ ἡ ἀνειλικρίνεια τοῦ ὑ π ε ρ ώ ν τ ο ὑ τὸ ὁποῖον εἶνεγνώρισεν φιλάδις εἰς τὸν δόκτορα Κουτσιὰκ, διὰ νὰ φανῇ καὶ ὁ σεβαστὸς καὶ ἡ εἰλικρίνεια τῶν ἄλλων δηλώσεών του.

Ὡς γνωστὸν δύο ἡμέρας πρὸ τοῦ κατάπλου τοῦ κ. Ντενκτάς, ὁ ἐκλελεγμένος Ἀντιπρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, δόκτωρ Κουτσιὸς, διεκήρυξεν, ὅτι συμφωνεῖ ἀπόλυτως πρὸς τὴν χαρακτῆρισαν ὑπὸ τοῦ "Ἀρχιεπισκόπου πολιτικὴν γραμμήν, καὶ ὅτι συνεργάζεται ἁρμονικῶς μετ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ, τὴν ὁποίαν εἶχε ἀναφέρει εὐδείμων ὑποθέσεις περὶ ἀπειλῆς τῶν Τουρκικῶν δικαιωμάτων, ἡ τοῦ ἀδυνάτου τῆς Ἑλληνοτουρκικῆς εἰρηνικῆς συμβιώσεως ἐν Κύπρῳ. "Ἀλ. εἶπεν νῶς πιστεύη ὁ κ. Ντενκτάς, ὅτι ὁ ὑπεύθυνος διαχειριστὴς τῶν δικαιωμάτων τῆς Τουρκικῆς κοινότητος εἶναι ὁ δόκτωρ Κουτσιὸς, τότε πειθαρχεῖ εἰς ὅλας, ὑποσκάπτων ἐ,τι θεμελιώνει ὁ ὑπεύθυνος;

"Ἐν ἐρώτημα προσθάλλει ἀμέν. Πιστεύει, ἢ δὲν πιστεύει εἰς τὴν δημιουργηθεῖσαν Κυπριακὴν πραγματικότητα ὁ κ. Ντενκτάς; "Ἀδιάφορον ἐὰν πιστεύει, ἢ ὄχι, σήμερον διέτι τὸν συμφέρει σκανδαλώδως. Ἐφ' ὅσον λειπόν πιστεύει, πρέπει νὰ πιστεύῃ καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀδιαπραφόντου συμβιώσεως τῶν δύο κοινοτήτων, εἰς τὰς ἐξετάσεις τῆς ὁποίας ἡ Ἑλληνοκυπριακὴ πλευρὰ ἔδωκεν ἄριστα ἀπετελέσματα. Οὔτε καταστήματα, οὔτε τεμένη Τουρκικὰ ἐπυρπολήσαν ἡ ἐβεβήλωσαν ἡ Ἑλληνοκυπριακὴ πλευρά. Πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπεβεβαίωσε καὶ ἡ ἰσχυρὰ ἀπὸ Τουρκοκυπριακὴς πλευρᾶς ὁ κ. Ντενκτάς. Πῶς λοιπὸν, ἐνῶ πιστεύει εἰς τὴν Κυπριακὴν πραγματικότητα τορπιλλίζει τόσον σκαιῶς τὴν ἑνότητα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου αὐτὴ στηρίζεται; Ἀδύνατοῦμεν νὰ ἐρμηνεύσωμεν τὸ αἴτιον. Βλέπομεν ὅμως ἐλεφάνερα τὸ ἀποτέλεσμα. "Ἄλλων τα συμφέροντα εἶναι ἐπιζήτησις αὐτή, ἐχι ἔμως τῶν Κυπρίων, εὖτε τῆς Τουρκικῆς κοινότητος. Αὐτὰ τὰ συμφέροντα καὶ ἰδιαίτερος τῶν Τούρκων χρειάζονται περιφρούρησιν, ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὰ ἀπειλοῦν πραγματικῶς. Καὶ οἱ ἐχθροὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Κυπριακοῦ Λαοῦ ἐν τῷ συνόλῳ του καὶ τῆς Τουρκικῆς κοινότητος δὲν εἶναι μόνον οἱ "Ἄγγλοι καὶ οἱ ἐφαρμοζόντες φίλαγγλον πολιτικήν.

Ἡ Τουρκικὴ κοινότης, ἡ ὁποία δὰ ἐπιβιώσῃ ἀσφαλῶς τὴν διατήρησιν τῶν πρενομίων, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησε, πρέπει νὰ ἀντιληφθῇ, ὅτι μένον διὰ τῆς εἰρηνικῆς συνεργασίας μὲ τὴν Ἑλληνικὴν πλειονότητα δὰ τὸ κατορθώσῃ. Καὶ αὐτὴν τὴν εἰρηνικὴν συνεργασίαν ὁ κ. Ντενκτὰς πρεσπαθεῖ νὰ τορπιλλίσῃ. Οὔτε ἡ Τουρκικὴ κοινότης, οὔτε ὁ Κυπριακὸς Λαὸς ἐν τῷ συνόλῳ του χρωστᾶ τὰ παρακμηρὸν εἰς τὸν κ. Ντενκτάς, ὥστε νὰ ἀνέχεται τοὺς ἔξω τόπου, χρόνων καὶ συμφερόντων παλληκαρισμούς του.

ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ Ὁ κ. Ε'Ι'ΜΕΡΥ

Οἱ Βρεττανοὶ προβλέπουν, ὅτι ἡ Δημοκρατία δὰ ἐγκαθιδρυθῇ τὸν Μάϊον ἢ ἀρχὰς Ἰουνίου

Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΥΝΕΙΡΓΑΣΘΗ ΧΘΕΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

Κύκλοι προσκείμενοι πρὸς τὴν Κυπριακὴν ἐθνικὴν ἡγεσίαν καὶ πολιτικοὶ παρατηροῦν τὴν Κυπριακὴν πρωτεύουσαν ἐξέρασαν χθὲς ἀπορίαν διὰ τὴν παραπετανόμενην ταχεῖαν ἐπιστροφὴν τοῦ Βρεττανοῦ Ὑφυπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν κ. Ἔϊμερυ εἰς Λευκωσίαν καὶ τὴν ἐκ τοῦτου συνεχιζομένην ἀναστολὴν τῶν Βρεττανοκυπριακῶν διαπραγματεύσεων, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἡ Ἑλληνικὴ καὶ Τουρκικὴ κοινότητες τῆς Νήσου ἐξεδήλωσαν παντοιοτρόπως τὴν διαφορὰν των ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ὁμιλήνου κολλιερίγιον.

Κατὰ τὸ ἀπόγευμα τῆς χθὲς ἀνακοινθὴν ἀρμοδίως ὅτι ὁ Βρεττανὸς Ὑφυπουργὸς θὰ παρέμενε καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν νύκτα εἰς τὴν Ἐπισταθμίαν Ἐπισκοπῆς, ὅπου ἐπροκειτο νὰ ἐπιστρέψῃ σήμερον εἰς τὴν Λευκωσίαν. Καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922,ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΚΙΒΩΤΙΟΝ: ΑΡΙΘ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

8 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1960
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 5ον.-Ἀρ. 1271
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: "PHILELEFTHEROS"
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Διπλωματικόν 1.4.1960

ΕΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ ΕΝΑΡΞΕΩΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΣΥΜΒΟΛΙΚΑΙ ΕΚΚΩΦΑΝΤΙΚΑΙ ΕΚΡΗΞΕΙΣ ΕΔΟΝΗΣΑΝ ΤΗΝ ΝΥΚΤΑ ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟΝ

Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ ΣΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΟΧΕΝ:

«Θεωρῶ ἐθνικὸν καθῆκον καὶ ὑποχρέωσίν μου νὰ μὴ ἐπιτρέψω, ὅσον ἀπὸ ἐμὲ ἐξαρτᾶται, τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ἀπὸ φαύλους καὶ πατριδοκαπήλους»

ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟ ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΜΑ ΤΟΥ ΛΑ·Ι·ΚΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΥ

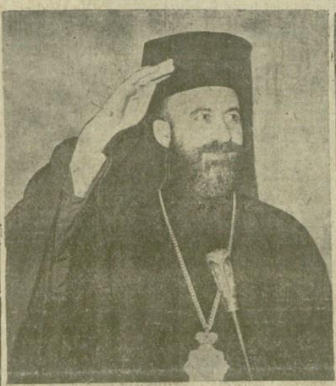

Οἱ ΔΥΟ ΑΡΧΗΓΟΙ ΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ, Ο ΕΘΝΑΡΧΗΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΡΙΒΑΣ—ΔΙΓΕΝΗΣ

Τὴν 0,30' πρωϊνὴν ὥραν τῆς σήμερον Παρασκευῆς, 1ης Ἀπριλίου, συμβολικαὶ ἐκκωφαντικαὶ ἐκρήξεις καὶ καθοικονομίαι ἐξόδιασαν τοὺς ὁδρυμοὺς τῆς Κυπριακῆς Πωποιεύσης, ὅλων τῶν πόλεων καὶ τῆς Κυπριακῆς ὑπαίθρου. Ὁ Ἑλληνικὸς Κυπριακὸς λαὸς ἀγρυπνεῖ καὶ παντιγρίζει τὸ ἱστορικὸν γεγονός. Καὶ ὁ νοὺς τοῦ παντιγρίζοντος λαοῦ στρέφεται μεῦ ὑπερησιάσεις καὶ ἐθνικὴς ἔξαρσεως εἰς τὴν ὑπησώπτην τῶν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ μεγάλου Ἔπους.

Τὰς ἐκρήξεις καὶ τὰς καθοικονομίας ἠκολούθησε ἀθρόα προσέλευσις τοῦ λαοῦ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναούς. Εἰς τὰ πρόσωπα ὅλων εἶναι ἐκδηλος ἡ συγκίνησις ἐκ τοῦ μεγάλου γεγονότος. Ἡ ἐορτασις τῆς 1ης Ἀπριλίου δὲ ἀφίσει σῆμερον εἰς τὸ ἀποκορύφωμά του μὲ τὰς παγκυπρίους δοξολογίας καὶ τὴν παράδοσιν τῶν τροπαίων ὑπὸ τῶν ἀγωνιστῶν.

Ἀπὸ ἐνωρίας χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἡ Ἑλληνικὴ Κύπρος ἀλλ-ελλούιστο εἰς τὸν γαλανὸλευκον. Μεγαλοπρεπεῖς ἐνδοσωματειακοὶ ἑορτασμοὶ ἠγιασαν ἀπὸ φῶς εἰς ὅλα τὰ Σωματεῖα καὶ τὰς ὀργανώσεις τῆς Νήσου, ὡς καὶ εἰς τὰ Σχολεῖα Μέσης Παιδείας.

ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

Ἰδιαιτέρως ἐπιδληπτικὸς ἦτο ὁ ἑορτασμὸς εἰς τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον, ὀργανωθεὶς τὸ μεσημέρι ὑπὸ τῶν ἀρίστων καθηγητῶν καὶ τῶν ἀρίστων μαθητῶν. Ἐκεῖ ἐτελέσθη ἐπιμνημόσυνος δοξολογία ὑπὲρ τῶν ἀοιδίμων ἡρώων καὶ ἐψάλη τὸ Ἐθνικὸν Ἐμβατήριον. Ἀκολούθως ἐγένετο ἡ κατάθεσις στεφάνων ἐπὶ τοῦ μνημείου τῶν πεσόντων καὶ

29.3.1961

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ 1961
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 6ον.-Ἀρ. 1573
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΝΕΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ ΤΕΤΕΛΕΣΜΕΝΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ

Μία αὐδαίρετος ἐνέργεια τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου Λευκωσίας προεκάλεσεν ἔντονον διαμαρτυρίαν τῶν Ἑλλήνων ἰδιοκτητῶν καταστημάτων

ΤΟΥΡΚΙΚΟΝ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΠΡΟΕΒΗ ΕΙΣ ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΔΩΝ ΗΡΟΔΟΤΟΥ, ΜΙΛΗΤΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΤΣΙΑΡ ΠΑΣΑ, ΟΠΟΥ ΟΥΔΕΙΣ ΤΟΥΡΚΟΣ ΚΑΤΕΧΕΙ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Ἐξητήθη ἡ ἄμεσος ἐπέμβασις τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας

Συνεργείον τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου Λευκωσίας προέβη τὴν παρελθοῦσαν τρίτην τὴν ὥρας εἰς ἐπιδιορθώσεις τῶν ἐμπορικῶν ὁδῶν τῆς Λευκωσίας, κατὰ μῆκος τῶν ὁποίων ὑπάρχουν στοαὶ διώροφων καὶ τριώροφων οἰκοδομῶν. Ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου προεκάλεσεν, ὡς ἠμποροῦμεν νὰ φαντασθῶμεν, ἔντονον δυσφορίαν τῶν ἐπηρεαζομένων καταστημάτων, οἱ ὁποῖοι καὶ διεμαρτύρησαν τηλεγραφικῶς πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας. Ἔντονον διαμαρτυρίαν ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐθεμελίωσε καὶ τὸ Ἔπαρχον Λευκωσίας ὑποβὰλον ὡσαύτως καὶ ἡ Δημοτικὴ Ἐπιτροπὴ Λευκωσίας πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ κατάστηματάρχαι τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν ἀπηυθύνθησαν διὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου, χαρακτηρίζεται ὡς ἀπροκάλυπτος εἰς τὸ βάθος τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ τὸν Ἔπαρχον Λευκωσίας ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐπιτροπὴν Λευκωσίας πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ κατάστηματάρχαι τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν ἀπηυθύνθησαν διὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου, χαρακτηρίζεται ὡς ἀπροκάλυπτος εἰς τὸ βάθος τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ τὸν Ἔπαρχον Λευκωσίας ὑποβὰλον ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐπιτροπὴν Λευκωσίας πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ κατάστηματάρχαι τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν ἀπηυθύνθησαν διὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ

Οἱ "Ἕλληνες καὶ Ἀρμένιοι κατηστηματάρχαι τῆς ὁδοῦ Μιλήτου εὑρὼς ὡς κατέσθασε τὸ Τουρκικὸν συνεργεῖον διὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιδιορθώσεων τῆς ὁδοῦ Ἡροδότου ἀνήκουν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς "Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου, χαρακτηρίζεται ὡς ἀπροκάλυπτος εἰς τὸ βάθος τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ τὸν Ἔπαρχον Λευκωσίας ὑποβὰλον ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐπιτροπὴν Λευκωσίας πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ κατάστηματάρχαι τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν ἀπηυθύνθησαν διὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΩΝ

Καὶ εἰς τὰς τρεῖς περὶ ὧν ὁ λόγος δόδους αὐδεῖς Τοῦρκος κατέχει κατάστημα. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἡ Ἑνωσις ἐστέτησε παρέδωσεν εἰς τὸν Τύπον πλῆρη κατάλογον τῶν καταστημάτων τούτων.

—ΒΛΕΠΕ ὁ ΣΕΛΙΔΑ—

Ο Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΡΑ ΣΠΥΡΙΔΑΚΙΝ

Τὰ ἀκόλουθον εὐχαριστήριον τηλεγράφημα ἀπεστάλη ἐπὶ τοῦ Προεδρικοῦ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Καραμανλῆ πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως Δρα Κ. Σπυριδάκον εἰς ἀπάντησιν εἰς τὸ συγχαρητήριον τηλεγράφημα τὸ ὁποῖον ἀπέστειλεν ἡ Ἑνωσις τὴν 25ης Μαρτίου: «Βασιλικὴ Κυβέρνησις καὶ ἀγὼ προσωπικῶς θερμότατα εὐχαριστοῦμεν ὑμᾶς καὶ Ἑλληνικὴν Κοινοτικὴν Συνέλευσιν διὰ κῶς τὴ Ἑθνικὴ Ἑορτήν».

Ο ΕΝ ΚΥΠΡΩ ΤΣΕΧΟΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΗΣ ΕΠΕΔΩΣΕ ΤΑ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΤΗΡΙΑ ΤΟΥ

Τὴν 11 π.μ. τῆς χθὲς ἐτέλεστο, ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ, εἰς τὸ Προεδρικὸν Μέγαρον ἡ ἐνέδοσις πρὸς τὸν Πλέδεραν τῆς Δημοκρατίας τῶν Μακεδόνων τῶν διαπιστεύσεων τοῦ νέου Πρεσβευτοῦ τῆς Τσεχοσλοβακίας κ. Παβέλ Νοβότνυ. Ἀκολούθησε ἡ Μακαριώτατος ἀντιπλάσσων χειρισίαν μετὰ τῶν ἐπισήμων ἐδοσιν τῶν διαπιστευτηρίων. Σχετικὸν ρεπορτὰζ θλέπε ὁπὸ σελίδα.

ΕΠΕΣΤΡΕΨΕ ΧΘΕΣ ΕΚ ΚΑΪΡΟΥ Ο Κ. ΠΛΟΥΜΕΡ

Τὸπτερεν χθὲς εἰς Κύπρον ὁ Ὑπουργὸς Γεωργίας καὶ Φυσικῶν Πόρων κ. Πλούμερ μετὰ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου του, ἐπέστρεψε μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τῶν ὑπολοίπων τῆς Κυδερνήσεως τῆς Ἡνωμένης Ἀραδικῆς Δημοκρατίας ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς Κοίλου Ἀνατολῆς. Ἐνθέσεως Κατὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ παραμονήν του ὁ κ. Πλούμερ καὶ ἡ συνοδεία του ἐπεσκέφθησαν ὑπὸ τὸν τουρνοὺ Γεωργίου τῆς Ἡνωμένης Ἀραδικῆς Δημοκρατίας, παρεσχέθη δὲ εἰς τοὺς ἐπισκέπτας ἡ εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσουν ὅλας τὰς γεωργικὰς ἐκτάσεις τῆς χώρας. Εἰς τὸν φωτογράφον ἐν ἐν Κύπρῳ ξενοδεύτης τῆς ΗΑΔ κ. Λοῦτσι (ἀριστερὰ) ὑποδέχεται τὸν κ. Πλούμερ καὶ τὰ μέλη τῆς Κυπριακῆς Ἀντιπροσωπείας κατὰ τὴν ἄφιξιν τον εἰς τὸ ἀεροδρόμιον Λευκωσίας.

ΩΣ ΑΝΕΚΟΙΝΩΘΗ ΧΘΕΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΝ

ΘΑ ΕΠΙΣΠΕΥΣΘΗ Η ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣ ΠΑΘΟΝΤΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

Προκύπτουν σοβαρὰ προβλήματα, ὡς εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τοῦ «ἐπαναπατριαμοῦ» τῶν Τουρκοπλήκτων, ὁ ἔλεγχος τοῦ τρόπου καθ' ὃν θὰ δαπανηθοῦν τὰ πληρωτέα ποσὰ κλπ.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτων ἐπιδομάτων καὶ ἀποζημιώσεων εἰς αὐτὸς ἀπαντήσεις.

Ἡ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΠΛΗΚΤΩΝ

Ἀπαντῶν, εἰς ἀπορίαν τοῦ Βουλευτοῦ κ. Γ. Ὀρτῆ διὰ τὸν ὁποῖον ἀπὸ ποῖας ὄχθες ζητεῖ ὅπως κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ὁ κατάλογος τῶν ἀποζημιωθέντων ἀπὸ τὸ Ταμεῖον Ἀμερικανικῆς Βοηθείας σιτου ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἐπληρώνοντο αἱ ἀποζημιώσεις, ὁ Ὑπουργὸς Γεωργίας κ. Γ. Γεωργιάδης ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου ἐπροκάλεσεν ἔντονον διαμαρτυρίαν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν καταστημάτων τῶν ὁποίων ἡ ἐνέργεια τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου ἐπιδιώκει ὅπως ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

Ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου, χαρακτηρίζεται ὡς ἀπροκάλυπτος εἰς τὸ βάθος τὸ ὁποῖον ἐπιδιώκει ὁ τὸν Ἔπαρχον Λευκωσίας ὑποβὰλον ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἐπιτροπὴν Λευκωσίας πρὸς τὴν ὁποίαν οἱ κατάστηματάρχαι τῶν ἀνωτέρω ὁδῶν ἀπηυθύνθησαν διὰ νὰ ἐπιδιορθωθοῦν χωρὶς ὀφείλουσαν ἀπὸ τὸ πλεῖστον εἰς Ἕλληνας ἰδιώτας, ἡ Ἑλληνικὴ Ἀδμάτων.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΟΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Ἀπὸ ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι πραγματοποιοῦνται ἀπὸ τὸν Ἰδιαίτερον καὶ τὴν Ἐθνικὴν Ἀμυναν μέρος ἐκ ἐνὸς ἐκ τῶν ἐπιτυχιῶν ἔρευνῶν καὶ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας.

2. Συμφωνὸ ὅτι, μέχρις ὅτου δημιουργηθοῦν ἐπαρκεῖς χῶροι διὰ τὴν παραλαβὴν ὁλοκλήρου τῆς παραγωγῆς σταφυλῶν, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ σύστημα παραλαβῆς σταφυλῶν, σύστημα ὅπερ θὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ἀποφυγὴν τῆς ἐπιδεινώσεως τῆς ποιότητος τῶν σταφυλῶν καὶ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΕΜΠΤΗ 30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1961
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ ΔΕΚ.-Ἀο. 1574
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

30.3.1961

ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΕΙ ΑΠΟ ΓΕΝΟΜΕΝΑΣ ΧΘΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ Δρος ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΟΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΙ ΝΑ ΤΗΡΗΣΟΥΝ ΑΔΙΑΛΛΑΚΤΟΝ ΣΤΑΣΙΝ ΕΠΙ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ 70 ΠΡΟΣ 30

Δὲν προτίθενται νὰ ψηφίσουν τὸ Νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῶν φορολογικῶν Νόμων ἐὰν δὲν ἱκανοποιηθοῦν αἱ ἀξιώσεις των.-Ὁ Τουρκικὸς Τύπος ἐξαπέλυσεν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ κ. Νίκου Κρανιδιώτη διὰ μίαν διάλεξίν του εἰς τὰς Ἀθήνας

ΔΙΕΚΟΠΗ ΧΘΕΣ ΕΠΙ ΤΡΙΩΡΟΝ Η ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ-ΛΕΜΕΣΟΥ

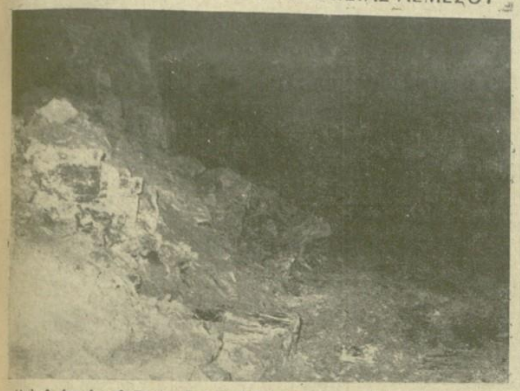

Ἀπὸ τῆς **4ης μέχρι τῆς** 7ης μ.μ. Ὥρας τῆς χθὲς ἡ συγκοινωνία μεταξὺ Λευκωσίας—Λευκωσίας καὶ Λεμεσσοῦ—Λεμεσσοῦ κατὰ μῆκος μεταξὺ 30—31 μιλιοδρόμου. Συνεργεῖα τοῦ Δημοσίου Ἔργων μετέβη ἐπὶ τόπου καὶ ἐπέλεξε τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ὁδοῦ. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν καὶ πλέον ἀνοικτὴ διὰ τὰ ὀχήματα. Ἀνωτέρω φωτογραφία λοφίσκου ὅπου ἐργάζεται ἡ κατωλίσθησις τοῦ ἐδάφους.

ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΥ κ. ΡΩΣΣΙΔΗ ΔΙΟΤΙ ΩΜΙΛΗΣΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΟΚΑ

Ἀπαντῶν εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου ἐν σχέσει μὲ δημοσίευμα τῆς ἐφημερίδος «Μπὸζκούρτ», κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ Τοῦρκοι Βουλευταὶ δὲν θὰ ψηφίσουν τὰ περὶ δασμῶν καὶ φόρων Νομοσχέδια, ἐφ' ὅσον δὲν προηγουμένως δὲν ἐπιλυθοῦν τὰ θέματα τῆς τοσοστιαίας ἀναλογίας 70—30% εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν Δήμων, ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Δρ Κουτσιούκ εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Μελετᾶται σοβαρῶς ποία θὰ εἶναι ἡ γραμμὴ τῆς Τουρκικῆς κοινότητος καὶ τῶν Τούρκων Βουλευτῶν ἀναφορικῶς μὲ τὸ πρσταθὲν Νομοσχέδιον διὰ τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος διαφόρων φορολογικῶν Νόμων.

Ἐκτὸς τῶν θεμάτων τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀναλογίας 70—30% εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ τοῦ θέματος τῶν Δήμων ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν Τουρκικὴν ἄποψιν, δέον ὅπως συμφώνως πρὸς τὸ Σύνταγμα. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ Τοῦρκοι μελετῶν σοβαρῶς εἰς ποίαν ἔκτασιν θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ψήφισιν τῶν Νομοσχεδίων ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐπιλύσεως τῶν ἀνωτέρω ζητημάτων.

Ὁ ἐν Ἀθήναις Πρόεδρος τῆς Κύπρου κ. Η. Κρανιδιώτης ἐναλλὰξ τοῦ ὁποίου ἐξαπελύθησαν ἐπ...

ΤΟΥΡΚΙΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΑΙ

Οἱ καταστηματάρχαι τῆς ἀλλοτε κοσμοβρύτου ὁδοῦ Χαιναζῶν ἐν Λευκωσίᾳ ἐπεστείλαν χθὲς τηλεγραφικὰς ἐντόνους διαμαρτυρίαν πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας Μ. Μακάριον, καταγγέλλοντες αὐθαιρέτους ἐνεργείας ὑπαλλήλων τοῦ Τουρκικοῦ Δήμου Λευκωσίας νὰ κατεδαφίσουν τὴν Ἑλληνικὴν πτυκτίδα τῆς ὁδοῦ καὶ ν' ἀναστήσουν ἄλλην, γραμμένην Τουρκιστί. Οἱ κατασταθμηταὶ τέλος ἐν λόγῳ ὁδοῦ προσκαλοῦνται ἀπὸ τὸ Τουρκικὸν Δημοτικὸν Γραφεῖον, πρὸς τοὺς ὁποίους ἐξέφρασαν τὰς ἀπόψεις των ἐπὶ τῆς ἀνωμαλίας τῶν καταστάσεως. Ὑποστηρίζουν ὅτι ὁδὸς αὕτη εἶναι καὶ ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἑλληνικὴ καὶ ὅτι ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ καταστημάτων ἐτοποθετοῦντο ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαὶ καὶ οὐδέποτε ἐτέθη ζήτημα ἀλλαγῆς τῆς ἐπιγραφῆς.

Η ΔΙΑΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΕΙΣ ΛΑΟΣ

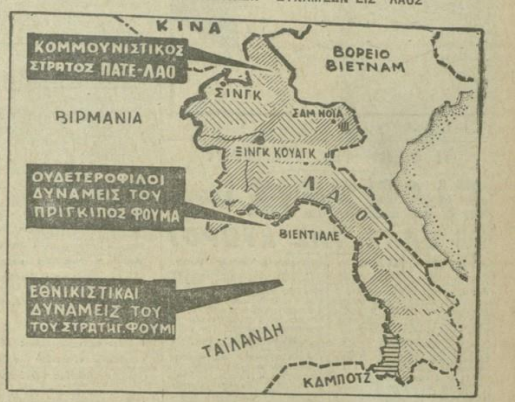

Τηλεγραφήματα ἐκ Μπανγκὼκ ἀναφέρουν, ὅτι ἡ τεσσαρίσασα χθὲς τὰς ἐργασίας της διάσκεψις τῶν ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν—μελῶν τοῦ ΣΕΑΤΟ ἐνέκρινεν ὁμοφώνως σχέδιον ἀπὸ φάσεως ὅπως, λόγῳ τῆς ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεως εἰς τὸ Λάος καὶ εἰς περαιτέρω συνεχίσεως τοῦ ἀνεοδιασμοῦ τῶν φιλοκομμουνιστικῶν δυνάμεων, τὸ ΣΕΑΤΟ ἐτοιμάσῃ νὰ ἀποβιβάσῃ ἀμερικανικὰ στρατεύματα εἰς ὁποιαδήποτε ἄλλα σημεῖα τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας, ἐκτὸς τῆς Κύπρου, ἐὰν τὸ ἀπαιτήσουν αἱ περιστάσεις. Ἀκόμη ἀνεκοινώθη ὅτι ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἀποστείλῃ ἐπὶ πλέον 1.000 στρατιώτας εἰς τὸν Νότιον Βιετνάμ, ἐκ τῶν ὁποίων 400 ἤδη ἔφθασαν εἰς Σαϊγκών. Ἐπίσης

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1961

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 6ον.-Αρ. 1576

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΑΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Σημ. 1.4.1961

4-6/1961

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΗΣ ΕΠΙ ΤΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΑΝΕΚΗΡΥΞΕ ΧΘΕΣ ΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΚΑΙ ΔΙΓΕΝΗΝ ΥΠΕΡΑΞΙΟΥΣ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΟΜΙΛΩΝ ΨΕΣ ΣΤΗΝ ΟΧΕΝ ΕΛΑΛΕΣΕΝ ΟΛΟΥΣ ΣΕ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

αναφερόμενος εἰς Συμφωνίας ἐτόνισεν τι ἐάν ἦτο δυνατὸ τε καλυτέρα λύσις θὰ ιεξεδίκει τὴν τι ιᾶς τοιαύτης ἐπιτυχίας

ΠΛΗΡΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟΥ

ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Μ. Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος κατὰ τὴν φλογερὸν βαρυσήμαντον ὁμιλίαν του, εἰς τὴν ΟΧΕΝ Λευκωσίας περὶ τῆς ὁποίας γράφομεν πα- | ρατηλέφωρ. ΔΕΞΙΑ: Γονεῖς καὶ συγγενεῖς Κυπρίων ἡρωοµαρτύρων τὴν ἐπετείαν τῆς 1ης Ἀπριλίου. Λεπτομέρειες τῆς χθεσινῆς πανηγυρικῆς συνεδρίας τῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως δημοσιεύομεν γυρικὴ συνεδρίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως, ἐπὶ | εἰς τὴν ὅπ. σελίδα.

Η 1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Μόλις εἰς ἕκταιον καὶ κατακλυσμένη εἰς πληθυσμιακὴν Κύπρος, προσμένει ὅμως εἰς τὰς ἀκατανοήτους καὶ ἀπαράδεκτους ἀπόψεις τῆς ἀποικιοκρατίας, δὲν δίστασεν, ἠ ἀπέστη ἢ στιγμὴν ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ, μὲ τὸν ὁποῖον καὶ τὴν χειροτέραν ἐκβολὴν τῶν ὀρθίων καὶ τῶν ἐσωτερικῶν τιμῆς καὶ τῆς ἀρετῆς, δίκη τὴν ἀποτίναξιν τοῦ ζυγοῦ τῆς εἰρ. δικ τὴν ἀνατολὴν ἑ- ἀναμφισβήτου δικαίου καὶ ἀλη- ἀναμφισβήτου δικαίου καὶ ἀλη- ἀναμφισβήτου δικαίου καὶ ἀλη

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΕΜΠΤΗ 22 ΙΟΥΝΙΟΥ 1961
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 6ον.-Ἀρ. 1642
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΙΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΝΕΑ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΝΕΦΗ ΕΜΦΑΝΙΖΟΝΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΟΡΙΖΟΝΤΑ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΝ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ ΑΠΕΙΛΕΙ ΕΚ ΝΕΟΥ Η ΣΟΒ. ΕΝΩΣΙΣ

Ἐπιμένει εἰς τὴν πρότασίν της ὅπως αἱ συνομιλίαι ἐπὶ τῆς καταπαύσεώς των συγχωνευθοῦν μὲ τὰς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ καὶ πλήρους ἀφοπλισμοῦ.- «Δὲν ἀπειλοῦμεν ὅτι θὰ κηρύξωμεν πόλεμον, ἀλλὰ δὲν φοβούμεθα τὸν πόλεμον»

ΘΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΠΡΟ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ ΤΟΥ 1961 ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΙΡΗΝΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΤ. ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ

ΜΟΣΧΑ, 21 (Ρέουτερ). — Ὁ Πρωθυπουργὸς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως κ. Νικήτας Κρούστσεφ διεκήρυξε σήμερον ὅτι ἡ Ρωσσία ἐπολλοῦ ὁλίγιστος πυρηνικὰς συσκευὰς ἔχει, αἱ ὁποῖαι χρειάζονται νὰ δοκιμασθοῦν, θὰ ἐπαναλάβῃ ὅμως τὰς δοκιμὰς ἐὰν ἡ Ἀμερικὴ πράξῃ τοῦτο. Ὡμίλει κατὰ τὴν διάρκειαν συσκέψεως συγκροτήσεως εἰς τὸ Κρεμλῖνον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 20ῆς ἐπετείου τῆς Γερμανικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ὁ κ. Κρούστσεφ ἐτόνισε ὅτι τὴν πλήρη εὐθύνην διὰ τὴν ἐπαναλήψιν τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν θὰ φέρῃ ἡ Δύσις. Ἡ Σοβιετικὴ ἡγεσία ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ Ρωσσία θὰ ἐπιμένῃ εἰς τὴν πρότασίν της ὅπως αἱ συνομιλίαι ἐπὶ τῆς καταπαύσεως τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν συγχωνευθοῦν μὲ τὰς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ καὶ πλήρους ἀφοπλισμοῦ. Εἶπεδὴ ἐτοιμοι, εἶπε, ἀκόμη καὶ ἐφ' ὅρῳ νὰ ὑπογράψωμεν συμφωνίαν δι' ἀφοπλισμὸν ὑπὸ αὐστηρὸν διεθνῆ ἔλεγχον, ἀλλὰ δὲν συμφωνοῦμεν εἰς τὴν σύναψιν συνθήκης ἐπὶ ἐλέγχου ἄνευ πράξεως τοιούτου. Ὁμιλῶν κατὰ τὴν διάρκειαν συσκέψεως συγκροτήσεως εἰς τὸ Κρεμλῖνον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 20ῆς ἐπετείου τῆς Γερμανικῆς ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, ὁ κ. Κρούστσεφ ἐτόνισε ὅτι τὴν πλήρη εὐθύνην διὰ τὴν ἐπαναλήψιν τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν φέρῃ ἡ Δύσις. Ἡ Σοβιετικὴ ἡγεσία ἐπληροφορήθη ὅτι ἡ Ρωσσία θὰ ἐπιμένῃ εἰς τὴν πρότασίν της ὅπως αἱ συνομιλίαι ἐπὶ τῆς καταπαύσεως τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν συγχωνευθοῦν μὲ τὰς διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ γενικοῦ καὶ πλήρους ἀφοπλισμοῦ. Εἰμεθα ἕτοιμοι, εἶπε, ἀκόμη καὶ ἐφ' ὅρῳ νὰ ὑπογράψωμεν συμφωνίαν δι' ἀφοπλισμὸν ὑπὸ αὐστηρὸν διεθνῆ ἔλεγχον, ἀλλὰ δὲν συμφωνοῦμεν εἰς τὴν σύναψιν συνθήκης ἐπὶ ἐλέγχου ἄνευ πράξεως τοιούτου. Ὁ κ. Κρούστσεφ

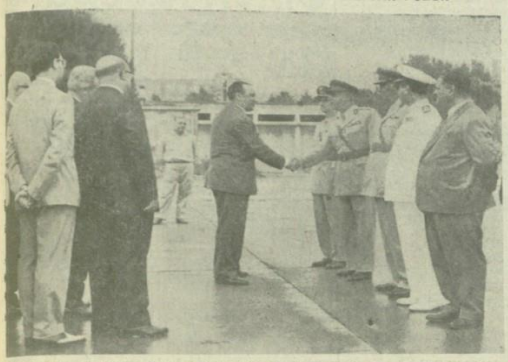

Ἡ εἰρωνομένη εἰς Ἀθήνας Κυπριακὴ Κοινοβουλευτικὴ Ἀντιπροσωπεία θὰ τύχῃ σήμερον Πέμπτην ἐξαιρετικῶν τιμῶν ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος, τὸ ὁποῖον θὰ δώσῃ τὴν ἐξ εἰς τὴν ἐν Πύργῳ Βασιλίσσης Ἔθνικὴν δεξίωσιν πρὸς τιμὴν τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων κ. Γλαύκου Κληρίδη, καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἀντιπροσωπείας. Εἰς τὸ δεῖπνον αὐτὸν προσκεκλημένοι ἐκπρόσωποι, μέλη τῆς Κυβερνητικῆς ἐκπροσωπείας, μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς καὶ τοῦ λειτουργοῦ καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου. Ἀνωτέρω μία φωτογραφία ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν τῶν Κυπρίων βουλευτῶν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον διὰ νὰ ἀναχωρήσουν εἰς τὸ ἀεροδρόμιον διὰ νὰ ὑποδεχθοῦν τὴν Κυπριακὴν Κοινοβουλευτικὴν Ἀντιπροσωπείαν. Ἡ φωτογραφία ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ ἐν Ρόδῳ ἀνταποκριτοῦ μας κ. Γ. Μηνᾶ

ΥΠΟ ΜΟΡΦΗΝ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΔΙΑ ΤΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΕΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΝ ΘΑ ΖΗΤΗΣΗ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ

Τὰ σχέδια τῶν ἔργων εἶναι ἤδη ἕτοιμα καὶ ἀναμένεται δημοσίευσις Κυβερνητικῆς ἀγγελίας διὰ τὴν ζήτησιν προσφορῶν.-Θὰ δαπανηθοῦν ὑπὲρ τὰ 2.000.000 λιρῶν

Κυβερνητικὸς ἐκπρόσωπος ἔθεσε χθὲς πρὸς τοὺς ἀνταποκριτὰς διεθνῶν πρακτορείων, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ζητήσῃ διεθνεῖς προσφορὰς διὰ τὰ ἔργα πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Ἀμμοχώστου. Τοιαῦται προσφοραὶ θὰ γίνουν τοῦ ἔργου, εἴτε εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ χρηματοδότησιν τοῦ.

Τὰ σχέδια τῶν ἔργων τούτων εἶναι ἤδη ἕτοιμα καὶ πολὺ προσεχῶς ἀναμένεται δημοσίευσις κυβερνητικῆς ἀγγελίας διὰ τὴν ζήτησιν προσφορῶν. Κατὰ τοὺς ἀρχικοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς Κυβερνήσεως, τὸ ὅλον ἔργον θὰ περιλαμβάνῃ καὶ κατὰ τὴν πρώτην φάσιν ἐπέκτασιν τῆς ὑφισταμένης προκυμαίας κατὰ 600 πόδας καὶ βάθος 30 ποδῶν, θὰ δαπανηθοῦν περὶ τὰ 2.000.000 λίρας. Ἡ ἐπέκτασις τῶν ἔργων τούτων θὰ ἀποτελῇ μέρος τοῦ πενταετοῦς σχεδίου τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸν κατάρτισμὸν τοῦ ὁποίου ἐργάζονται ἤδη ἐντατικῶς διάφοροι κυβερνητικοὶ Ὑπουργοί, οὗτος ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Μακαρίου εἰς μίαν ἀπὸ τὰς προσεχεῖς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

Παρόμοιαι προσφοραὶ εἶναι ἐνδεικνύμενον νὰ ζητηθοῦν διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ ἠλεκτρικοῦ δικτύου τῆς νήσου, διὰ τὸ ὁποῖον προσεχῶς θὰ ἀνοιχθοῦν ἤδη ἐνδιαφέροντα ἐκ μέρους τοῦ Γερμανικοῦ Οἴκου «Ζίμενς» καὶ Ἀμερικανικῶν Οἴκων.

Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τούτων ἀποτελεῖ μέρος τοῦ πενταετοῦς σχεδίου τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸν κατάρτισμὸν τοῦ ὁποίου ἐργάζονται ἤδη ἐντατικῶς διάφοροι κυβερνητικοὶ Ὑπουργοί, οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐξαγωγὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Μακαρίου εἰς μίαν ἀπὸ τὰς προσεχεῖς συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων.

ΔΩΡΕΑΝ Η ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ Η.Α.Δ.

ΕΝΑ ΒΡΕΦΟΣ ΚΑΙ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΦΟΝΕΥΘΗΣΑΝ ΕΙΣ ΧΘΕΣΙΝΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΑΚΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Τὸ βρέφος κατεπλακώθη ὑπὸ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου ἐλαύνοντος πρὸς τὰ ὀπίσθιον.

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΝ ΚΑΤΕΠΕΣΕΝ ΕΝΤΟΣ ΚΡΗΜΝΟΥ

ΛΕΜΕΣΟΣ, 21 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). Τροχαῖον συμβὰν ἐσημειώθη ἐκτὸς τῆς πόλεως μας, μὲ θύματα τὸν ἕνα ἐπὶ τόπου καὶ μὲ βαρυτάτους τραυματισμοὺς τὸν ἕτερον. Ὁ Κυβερνήτης Νοσοκομείου Λεμεσοῦ Ἀμμοχώστου ὅπου ἐτέθησαν ὑπὸ παρατήρησιν ἀμφότεροι οἱ τραυματίαι.

Ἐκ τῆς ἀνατροπῆς ἐτραυματίσθη τόσον ὁ Κασινέρας ὅσον καὶ ὁ σύζυγος του οἱ ὁποῖοι καὶ μετεφέρθησαν τὸ Κυβερνητικὸν Νοσοκομεῖον Ἀμμοχώστου ὅπου ἔτυχον τῶν πρώτων βοηθειῶν ἐκ τοῦ τραύματος τῆς Λεμεσοῦ, πλησίον τοῦ κέντρου «Μ' Αὐτὸ» ὑπὸ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ Χριστάκη Σπυρίδου εἰς τὴν περιοχὴν, ὅταν ἐπιβατικὸν αὐτοκίνητον τοῦ Λοΐτσου Παναγιώτου Λεμεσοῦ ἐλαύνον πρὸς τὰ ἀνατολικὰ ἐξῆλθε τοῦ κατὰ μέτωπον ἐλέγχου του καὶ ἀνετράπη ἐπανειλημμένως. Ὁ ἐν λόγῳ ἐπιβατικὸν αὐτοκίνητον ἐκινεῖτο ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ὑπὸ τοῦ ἐπίσης ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου τοῦ Ἀντωνίου Ἀντωνίου Χριστοφόρου ἐκ Λεμεσοῦ. Ἡ Ἀστυνομία ἐπιθεωρεῖ ἐρευνῶν.

ΚΑΙ ΑΛΛΟ ΘΥΜΑ

ΛΑΡΝΑΚΑ, 21 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). Αὐτοκίνητον ὑπὸ τὴν ὁδήγησιν τοῦ ἐκ Λευκωσίας Παύλου Μαύρου, μὲ συνεπιβάτην τὸν σύζυγον του Λίτσαν καὶ τὸν συνήθη των σκύλον, ἐξῆλθε τῆς πορείας του ἐπὶ τοῦ δρόμου Λάρνακος - Λεμεσοῦ περὶ τὴν 5 μ.μ. τῆς παρελθούσης Τρίτης καὶ ἀνετράπη ἐπανειλημμένως. Ἐντὸς τῆς ἀμαξοστοιχίας εὑρέθησαν ἐκτὸς τοῦ ὀχήματος καὶ κατέπεσεν ἐντὸς τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἀμαξοστοιχίας. Ἀμφότεροι οἱ ἐπιβάται ἐτραυματίσθησαν ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ὀδηγοῦ καὶ τοῦ συζύγου του. Οἱ τραυματίαι μετεφέρθησαν εἰς τὸ Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Λεμεσοῦ ὅπου περὶ τὴν 8 μ.μ. ὁ Παῦλος Μαύρου ὑπέκυψεν εἰς τὰ τραύματά του. Ἡ κατάστασις τοῦ Παναγιώτου Μαύρου θεωρεῖται κρίσιμος. Οἱ ἕτεροι δὲν κινδυνεύουν πλέον ἐπὶ τοῦ παρόντος.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΤΑΣ

ΒΑΡΩΣΙΑ, 21 (Τοῦ ἀνταποκριτοῦ μας). — Μοτοσυκλέττα ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ γνωστοῦ μας Νικόλα Καρπέ, τοῦ ὁποίου ἐπέβαινε καὶ ἡ σύζυγος τούτου Ἀνελοῦ ἀνετράπη ἐπὶ τοῦ δρόμου Βαρωσίων - Ἐπισκοπῆς καὶ ἐτραυματίσθησαν ἐπὶ τοῦ σώματος.

ΔΕΝ ΑΠΗΛΕΥΘΕΡΩΘΗ Ο ΜΟΪΣΕ ΤΣΟΜΠΕ

ΛΕΟΠΟΛΝΤΒΙΛ, 21 (Ρέουτερ). — Ὁ Κονγκολέζος Ἀρχηγὸς Ἐσωτερικῶν κ. Σύριλ Ἀγκόλα, ἐδήλωσε σήμερον, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάλογη τὴ δημοσιεύσει ἀπελευθερώσεως τοῦ Μόϊσε Τσόμπε, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπεσήμανε, ἐξακολουθεῖ νὰ κρατεῖται ὡς ἐπικίνδυνος κρατούμενος.

Ἐπὶ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Τσόμπε, τὴν ὁποίαν ἀπῄτησαν ἀπὸ τὴν Κατάγκα οἱ Μαλὶ, Γκάνα καὶ Γουϊνέα, ἐξηκολούθησαν νὰ κρατοῦν ἀνοικτὰ τὰ σύνορά των μὲ τὴν Κατάγκα, παρὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀφρικανικῆς Ἑνότητος.

Ἡ ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΟΥ-ΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΦΟΙ ΛΑΝΙΤΗ

Πικετοφορίαν εἰς Λευκωσίαν καὶ Λεμεσὸν ὠργάνωσαν οἱ 300 ἀπεργοὶ τῆς Κόκα-Κόλα

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἡ ἀπεργία διαρκείας τῶν 300 ἐργατοϋπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας Ἀφοὶ Λανίτη (πάγκας - Κόκα-Κόλα) συνεχίζεται καὶ χθές, ὅτε ὁμάδες ἀπεργῶν ὠργάνωσαν πικετοφορίας ἔξω ἀπὸ τὰ κυριώτερα ὁδοὺς τῆς Λευκωσίας καὶ Λεμεσοῦ.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἐργατοϋπαλλήλων ἐξέδωσε χθὲς τὴν ἀκόλουθον ἀνακοίνωσιν:

«Ἡ ἀπεργία τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὁποίας ἡ Ἀδελφοὶ Λανίτη καὶ Σία ἐπιδιώκουν νὰ καταπνίξουν μὲ ἀπεργοσπαστικὰ μέσα, ἐξακολουθεῖ μὲ ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν καὶ μὲ ἀκλόνητον ἀποφασιστικότητα ὅλων τῶν ἀπεργῶν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΡΙΤΗ 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1961
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 6ον.-Ἀρ. 1676
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

"Ἠρχισε χθὲς ἐν Λευκωσίᾳ ἡ Διάσκεψις Πρεσβευτῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν

Ὁ κ. ΜΠΟΥΛΣ ΩΜΙΛΗΣΕ ΠΕΡΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ. Η ΟΠΟΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ, ΑΦΡΙΚΗΝ ΚΑΙ ΛΑΤΙΝΙΚΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗΝ ΚΑΙ ΕΚΑΛΕΣΕ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΥΤΑΣ ΕΙΣ ΕΠΑΓΡΥΠΝΗΣΙΝ

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιαθέσεως

Μία φωτογραφία ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως τῶν Ἀμερικανῶν Πρεσβευτῶν. Εἰς τὸ κέντρον διακρίνεται ὁ Πρόεδρος τῆς Διασκέψεως Ὑφυπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν κ. Μπόουλς.

ΕΡΧΟΜΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΩΣΣΙΑ

Μία μεγάλη ἔρευνα τοῦ συνεργάτου μας κ. ΚΩΣΤΑ ΧΑΤΖΗΑΡΓΥΡΗ

Πῶς ζοῦν ἁπλᾶ οἱ σημερινοὶ Μοσχοβῖτες καὶ ποῖα εἶναι τὰ ἐνδιαφέροντά των στὸ μετασταλινικὸν καθεστὼς

ΜΕΡΙΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑΙ ΤΙΜΑΙ ΕΙΣ ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ὁ «Φιλελεύθερος» ἤρχισεν ἀπὸ τῆς προχθὲς Κυριακῆς τὴν δημοσίευσιν σειρᾶς ἄρθρων τοῦ ἐν Λονδίνῳ μονίμου ἀνταποκριτοῦ του κ. Κώστα Χατζηαργύρη περὶ τῆς σημερινῆς Ρωσσίας. Ὁ κ. Κώστας Χατζηαργύρης μετέβη πρόσφατα εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἐπὶ ἀποστολῇ καὶ δίδει διὰ τῆς σειρᾶς τῶν ἄρθρων του μίαν ἀντικειμενικὴν εἰκόνα τῆς σημερινῆς Ρωσσίας. Καταγίνεται δηλαδὴ εἰδικῶτερον τὸ 20ν ἄρθρον του ἐκλεκτοῦ συνεργάτου μας:

Δον

Εἰς τὰ δύο ἐλέπομεν, πρέπει νὰ διακρίνωμεν καὶ τὰ γιγνόμενα καὶ τὰ μέλλοντα γενέσθαι. Αὐτὰ φαρμακεῖ (βιαίτερον ἐμφαντικότητα τὴ Μόσχα διότι ἡ Ρωσσικὴ πρωτεύουσα περνᾶ ἀπὸ μίαν ἀναδιοργάνωσιν ἐκ βάθρων τῆς ὁποίας τὸ τέλος δὲν δύναται δὲν μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ συλλάβῃ.

Ὁ ἀνωτέρω εἶναι νὰ μεταλληθῇ ἡ καρδιὰ τῆς πόλεως σὲ ἕνα συμπλέγμα ναῶν, ἱστορικῶν μνημείων, μουσείων, θεάτρων καὶ κατοικιῶν καὶ μεγάλων κέντρων καὶ καταστημάτων. Νὰ δημιουργηθῶν ὁλόγυρα ἀπὸ τὸ κέντρο συγκοινωνιακὸν καὶ αὐξόμαρκοτ σὲ δύο ἐκτὸς ἀπὸ τὰ θέατρα καὶ τὰ μουσεῖα. Νὰ ἀλλαγῇ ἡ μεταφορὰ νοτιοδυτικῶς τῆς πόλεως, ποὺ τοὺς λόφους Λένιν, τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν Ὑπουργείων. Καὶ τὰ συνεχτῶν ἐδῶν πόλεις, πέραν ἀπὸ τὴ ζώνη βάσιν ποὺ θὰ ἐξοπλισθῇ ἀπὸ τὸ ἐπιβλητικὸν σύστημα μεταφορῶν καὶ ἐπικοινωνιῶν.

"Ἕνα ἄλλο σβόλο τῆς Τσαρικῆς Ρωσσίας ποὺ ἔχει διαφιλονεικηθῇ εἰς τὸ Κρεμλῖνον: "Ἕνα τεράστιο κανόνι ποὺ δὲν ἐχρησιμοποιήθη ποτέ, διότι δὲν ἦτο κατάλληλο πρὸς χρῆσιν.

Εἰς τὸ τέλος — Μοσχοβῖτες καὶ ἐπαρχιῶτες — θὰ ἐμφανισθοῦν μὲ ὅλες τὶς τροφὲς, ἐνδύματα καὶ κατοικίες τῶν πόλεων τῆς Δύσεως. Εἶναι δύσκολον νὰ προβλεφθῇ ἀκριβῶς πότε θὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἀλλὰ ἡ ἐξέλιξις τῆς τεχνολογίας νὰ ἀνταποκρίνονται καὶ ἀπαιτήσεις τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ καταναλωτοῦ ὅτι τὸ σχέδιον θὰ ἔχῃ ἐπιτευχθῇ μέχρι σήμερα ἡ ἐξέλιξις τῆς τεχνολογίας θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐργάζεται ὀλιγώτερον καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ περισσότερον ἀπὸ τὴν ζωήν του.

Ἐν τούτοις ἐπιμένουν ἀκόμη ὁρισμένοι ἀνισότητες καὶ ἀδικίαι. Ἐκεῖ ποὺ ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιβίωσις τῆς ἀνισότητος καὶ τῆς ἀδικίας,

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1961
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 6ον.-Ἀρ. 1708
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΙΑ

ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟΣ ΕΚ ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΥ ΟΠΟΥ ΜΕΤΕΣΧΕ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΤΩΝ ΑΔΕΣΜΕΥΤΩΝ

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΑΦΙΚΕΤΟ ΨΕΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ ΟΠΟΥ ΕΤΥΧΕ ΛΑΜΠΡΑΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

ΑΡΧΙΖΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΑΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΣ

Ὁμιλῶν πρὸς τοὺς δημοσιογράφους εἶπεν ὅτι ἡ Διάσκεψις Κορυφῆς τῶν οὐδετέρων χωρῶν θὰ ἐπηρεάσῃ εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν προβλημάτων

ΕΠΙΣΤΡΕΦΕΙ ΤΗΝ ΕΣΠΕΡΑΝ ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ

ΑΘΗΝΑΙ, 7 (Ρέουτερ). — Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Μακάριος ἀφίκετο σήμερον εἰδικῷ ἀεροπλάνῳ ἐπὶ ἐπτάωρον παραμονὴν εἰς τὰς Ἀθήνας ὑπὸ τοῦ Στρατάρχου Παπάγου. Ὁ ἀεροδρόμιος τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπεδέχθη τὸν Μακάριον ὑπὸ τὰ συνήθη τιμητικὰ πυροβόλα. Ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Καραμανλῆς, ὁ Ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν κ. Ἀβέρωφ καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτὴς τῆς Τουρκίας κ. Κουρολ. Ἀπὸ τοῦ ἀεροδρομίου ὁ Μακάριος, ὁ ὁποῖος θὰ παραμείνῃ εἰς Ἀθήνας μέχρι τῆς ἑσπέρας τῆς αὐ-

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τῶν ἐθελοντῶν ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο κατὰ τὴν ἄφιξίν του εἰς Βελιγράδιον

Ὁ ἐν Βελιγραδίῳ ἐκτάκτως ἐν ἐνεργείᾳ ἀεροδρόμιος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐξ ἧς ἐχώρησε μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Μακαρίου ἡ ἑλληνικὴ ἀποστολή.

ριον ὡς φιλοξενούμενος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐξ ἧς ἔχει ἀποστολεσθῆ μετὰ τὴν ἄφιξίν του εἰς τὸ Βελιγράδιον ἐπὶ θέματος ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρον.

Ὁμιλῶν πρὸς τοὺς δημοσιογράφους ὁ Μακαριώτατος **εἶπεν** ὅτι ἡ Διάσκεψις Κορυφῆς τῶν ἀδεσμεύτων χωρῶν τοῦ Βελιγραδίου «θὰ ἐπηρεάσῃ εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν ἐξέλιξιν τῶν διεθνῶν προβλημάτων. Δὲν πρέπει, συνέχισεν ὁ Μακαριώτατος, νὰ ἀναμένωμεν ἄμεσα ἀποτελέσματα. Ἡ συμβολὴ τῆς Διασκέψεως εἰς τὴν χαλάρωσιν τῆς παγκοσμίου ἐντάσεως καὶ τὴν ἀποτροπὴν μιᾶς τοιαύτης συρράξεως θὰ εἶναι σημαντική. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἠρνήθη νὰ σχολιάσῃ τὰ θέματα τῶν συνομιλιῶν του μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπισήμων.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἀφίκετο ἐκ κατέλυσεν εἰς τὸ Μέγαρον τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου Ἀττικοῦ, ὅπου δὲ τὴν πρώτην θὰ ἔχῃ συνομιλίας μετὰ τῶν κ.κ. Καραμανλῆ καὶ Ἀβέρωφ. Τὴν ἑσπέραν εἶναι φυσικὸν νὰ ἐξετασθοῦν ὅλα τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν τὰς δύο χώρας εἰς τὰς μεταξύ των σχέσεις μὲ προτεραιότητα τὴν ἀντιπαράθεσιν ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ τρόπου καλυτέρας καὶ ἀμοιβαίας ἐφαρμογῆς τῶν περὶ Κύπρου Συμφωνιῶν καὶ τὴν λήψιν θετικῶν μέτρων ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

—ΒΛΕΠΕ 6 ΣΕΛΙΔΑ—

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἀντηλλάσσων θερμὴν χειραψίαν μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Κόγκο κ. Συρίλ Ἀντούλα, κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἀντιπροσωπείας τοῦ Κόγκο εἰς Βελιγράδιον διὰ τὴν Διάσκεψιν τῶν ἀδεσμεύτων κρατῶν.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τῶν ἐθελοντῶν ἐφ' ὧν ἐστηρίζετο κατὰ τὴν ἄφιξίν του εἰς Βελιγράδιον

Ὁ ἐν Βελιγραδίῳ ἐκτάκτως ἐν ἐνεργείᾳ ἀεροδρόμιος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἐξ ἧς ἐχώρησε μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Μακαρίου ἡ ἑλληνικὴ ἀποστολή.

Η ΠΑΤΡΟΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΕΩΣ

ΔΕΝ εἶναι πρέβεσις μας νὰ ἐπέμβωμεν εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑλλάδος, ἐπιδιώκοντες ἐμᾶς ὁσονδήποτε τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἡ Ἀντιπολίτευσις ἀναζητεῖ εἰς τὰς περιπτώσεις τὰς ὁποίας τὸ κρίνει ἀναγκαῖον. Χωρὶς νὰ ἀμφισβητήσωμεν τὸν πατριωτισμὸν τῆς ἐνωτικῆς μερίδος, ἀδυνατοῦμεν νὰ ἐνθουσιασθῶμεν πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς πολιτικῆς ἡ ὁποία ἐπιδιώκει τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἐθνικοῦ μας προβλήματος μὲ τὸν τρόπον τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ἡ κυβέρνησις. Ἡ ἀρίθμησις ἀπὸ τινος καὶ συνεχιζομένη εἰσέτι ἐθνικὴ ἐπίδεσις τῆς ἐθνικοφρόνος Ἀντιπολιτεύσεως κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Ἀβέρωφ, ἡ ὁποία ἐπιδιώκεται ἡ πατρῶτης τῆς ἰδέας τῆς διχοτομήσεως τῆς Κύπρου. Εἰς ἔνιαχρον ἐπιτυγχάνουν ἐπιτυχῶς δὲν ἐπιτυγχάνουν μένον κείμενα καὶ πηγαὶ Ἑλληνικαὶ, ὑπεύθυνοι καὶ μὴ, ἀλλὰ καὶ Τουρκικαὶ συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τοῦν ἐν Ἀθήναις Πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας κ. Κουρολ. Ὁ τελευταῖος ἐφέρθη ἀπολύτως πρὸς ἐκπροσώπων Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος, ὅτι διαρκουσῆς συνομιλίας του μετὰ τοῦ κ. Ἀβέρωφ κατὰ τὴν Ὁ-κτώβριον τοῦ 1956 ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας κ. Ζορλοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ Κυπριακοῦ.

Βεβαίως αἱ μεταδοθεῖσαι αὐταὶ δηλώσεις πρὸς τὸν Ἕλληνα δημοσιογράφον προεκάλεσαν σύρριξιν ἐν Ἀθήναις, ἐσὼν καὶ ἐν Ἀγκύρᾳ. Καὶ ὁ μὲν κ. Ἀβέρωφ τας ἀντεκρούσεν ὡς μὴ ἀνταποκρινομένας εἰς τὴν πραγματικότητα, τὸ δὲ Τουρκικὸν Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, ὕστερον ἀπὸ ἐπιτόπιον ἔρευναν τῶν γεγονότων, ἐξέφρασε τὴν γνωστὴν ἀνεκκίνησιν καὶ ταυτοχρόνως ἀνεκαλέσεν ἐκ τῆς ἐν Βόνῃ Πρεσβευτικῆς Ἑαυτοῦ τὸν κ. Ἰκσέλ, τὸν ὁποῖον καὶ ἔθεσεν εἰς διαθεσιμότητα. Αἱ ἐξελίξεις αὐτὰς ἐπὶ μόνον δέν ἔθεσαν τέρμα, ἀλλὰ καὶ ἐπεξετάνων τὴν ἐπίμονον ταύτην συζήτησιν. Ἀναμφιβόλως μένει ἡ ἐρώτησις ἂν ἐπετεύχθη ἢ ὄχι ἡ διαπίστωσις τὴν ἀληθείαν, κατωμερίζουσα καὶ τὰς εὐθύνας.

Εἶναι ἔμως ἄξιον ἀπορίας πῶς εἰ ἀναζητοῦντες τὴν πατρότητα τῆς διχοτομήσεως ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιμόνως, ὅτι τὴν ἰδέαν αὐτὴν συνέλαβον καὶ ἐκαλλιέργησαν κατ' ἐξοχὴν αὐτοὶ οἱ κυβερνῶντες τοιαύτην κύκλοι, διὰ νὰ ὑποδαλθοῦν εἰς τὴν ἐκλυσιν τῶν Ἑλληνικῶν κεφαλῶν τὴν δαιμόνιαν σκευωρίαν ἵνα ἐξηπατήσουν ἐν καιρῷ ἢ παγκοσμίου κύκλους ἐξωτερικῆς πολιτικῆς συνήθως

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Τ. 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1961
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ ΕΤΟΣ 6ον.-Ἀρ. 1712
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΑΠΕΦΑΣΙΣΘΗ ΧΘΕΣ ΝΕΑ ΠΑΡΑΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΔΗΜΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΠΑΡΕΠΕΜΦΘΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟΝ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Ὁ περὶ ἐλέγχου ἐνοικίων (ὑποστατικά ἐργασίας) Νόμος θὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰς 6 πόλεις τῆς Νήσου ἐντὸς τῶν Δημοτικῶν ὁρίων

Η ΧΘΕΣΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Τὴν 4.30 ἀπογευματινὴν ὥραν τῆς χθὲς ἐνῶ ἐπετρέπετο ἀκόμη ἡ εἴσοδος εἰς τὸ προεδρεῖον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἐσυνεδρίαζε ἐπὶ δίμηνον, ἐδέχθη ὅτι τὸ προσεχὲς ἤτοι μέχρι τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1961, παρέπεμψε δὲ τὸ σχετικὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων.

Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν φεσινὴν συνεδρίαν της ἐκήρυξε τὸ Νομοσχέδιον ὡς ἐπείγον, δι᾽ αὐτὸ δὲ τοῦτο κατὰ τὴν ἐπομένην συνεδρίαν της, ἤτις ὡρίσθη διὰ τὴν προσεχῆ Παρασκευήν, θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ψήφισις αὐτοῦ.

Η ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων ἐψήφισε εἰς Νόμον κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν της τὸ Νομοσχέδιον περὶ Εἰδικεύσεως Συμπληρωματικῆς Πιστώσεως (Ἀρ. 4) τοῦ 1961, τροποῦσαν διὰ ποσὸν 627.000 λιρῶν, τὸ ὁποῖον νὰ πληρωθῇ ἐκ τοῦ Λογαριασμοῦ τοῦ Ταμείου Ἀνεργίας εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ποσοῦ τούτου, ἤτοι 600.000 λίραι ἀπετελοῦντο χορηγίαι εἰς τὸ Τμῆμα Γεωργίας διὰ τὴν ἀγορὰν σπόρου κριθῆς καὶ αἱ 20.000 εἰς τὰ Δημόσια Ἔργα.

Ἡ Βουλὴ ἐνέκρινεν ἐσωτάς κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν της κατόπιν πολυώρου συζητήσεως, ὅπου ὁ περὶ ἐλέγχου ἐνοικίων (Ὑποστατικὰ ἐργασίας) Νόμος ἐσαρμοσθῇ εἰς τὰς 6 πόλεις τῆς Νήσου ἐντὸς τῶν Δημοτικῶν ὁρίων καὶ ὅπως ἐπιφυλαγθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἀρέσῃ ἢ νὰ μὴ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐκτασιν τῶν ἐλεγχομένων περιοχῶν ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν. Κατόπιν τούτου ἀντέτεθη εἰς τὴν Ἕπιτροπὴν ἐπὶ Νομικῶν Θεμάτων τῆς Βουλῆς ὅπως ἐτοιμάσῃ τὸν Νομοσχέδιον καὶ καταθέσῃ τοῦτο ἐνώπιον τῆς Βουλῆς.

Κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν της Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων κατετέθη ἐπίσης τὸ Νομοσχέδιον περὶ Ἐπιτροπῶν Ἀναπτύξεως τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ Δήμων Νόμου.

Ὅλα τὰ πολιτικὰ θέματα τῆς Διετερήσιας διατάξεως, ἤτοι τὸ τοῦ Βεροσίλους, τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν καὶ τῆς ἐπιθέσεως ἀνεβλήθησαν διὰ τὴν προσεχῆ συνεδρίαν.

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΝΟΙΚΙΟΣΤΑΣΙΟΝ

Κατὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ καθορισμοῦ περιοχῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ Ἐνοικίων Νόμου, ὁ Βουλευτὴς κ. Χρ. Μιχαηλίδης ὅστις εἰσηγήθη ὅπως ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ἄλλας πόλεις ἐκτὸς τῶν 6 πόλεων τῆς Νήσου, αἱ καλυπτόμεναι ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν ὁρίων, ἀπεσύρθη ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ ἐξεταστῇ τὸ ζήτημα ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς χρονικοῦ διαστήματος.

Ἡ ἐπόμενη συνεδρία τῆς Βουλῆς θὰ γίνῃ τὴν Παρασκευὴν διὰ τὴν ψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ Ἐλέγχου Ἐνοικίων.

ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΤΩΝ

Οἱ Τραπεζικοὶ ὑπάλληλοι ἐνισχύουν τοὺς ἀπεργοὺς τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης

ΘΑ ΕΙΣΦΕΡΟΥΝ 5% ΤΟΥ ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΑΠΕΡΓΙΑΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

Ἡ χθεσινὴ ὀγκώδης συγκέντρωσις των

Ἡ ἀδιάλλακτος στάσις τῆς Διοικήσεως τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης, ὡς πρὸς τὰ ἐργατικὰ αἰτήματα τῶν ὑπαλλήλων τῶν τραπεζικῶν ἱδρυμάτων, συνεχιζόμενα καὶ χθὲς ἐξῆψαν τὰ πνεύματα τῶν ἐν Κύπρῳ ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι ἐν ἀπεργίᾳ καὶ ἐν διαμαρτυρίᾳ διαφόρως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν συγκέντρωσιν ἐνώπιον τῶν καταστημάτων τῆς Τραπέζης εἴτε εἰς ὀλιγωρον στὰ κεντρικὰ γραφεῖα τῆς Λευκωσίας, εἴτε εἰς 24ωρον ἀπεργίαν καὶ λιγοῦρο ὑπὸ τὰς πύργιαν συμπαράστασιν πρὸς τοὺς ἐπαλλήλους τῆς Ὀθωμανικῆς.

Μία φωτογραφία ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ὀγκώδη συγκέντρωσιν τῶν Τραπεζικῶν Ὑπαλλήλων εἰς τὰ κεντρικὰ γραφεῖα τῆς Λευκωσίας.

Πρὸς τὴν συνέλευσιν ἀνηγγέλθη ὅτι ἡ ἀπεργία τῆς ΕΤΥΚ ἀποτελεῖ μέλος τῆς ἐπισήμου τῆς ἐκεφαλῆς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ὀθωμανικῆς, εἰσερχομένη ἤδη εἰς τὴν ὀλίγην ἡμέραν, νὰ τεθῇ ἐπὶ μᾶλλον ἐπισήμου βάσεως.

Ἡ ἀπόφασις συνέντευξιν τῶν Ὑπαλλήλων Λευκωσίας, Κυπρίνου καὶ Μόρφου, συγκαλέσας χθὲς τὸ ἀπόγευμα ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ κ. Ἀνδρέου Τρ. Γρηγορίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπεφυλάχθη ἡ ἀπόφασις ὁμόφωνος τῶν ἀπόντων οἱ ἐργαζόμενοι Τραπεζῶν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1962

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ, ΕΤΟΣ 7ον.-Ἀρ. 1817
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ.

ΩΣ ΚΑΤΕΤΕΘΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΧΘΕΣΙΝΗΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Ἔλλειμμα 1.238.940 λιρῶν παρουσιάζει ὁ Προϋπολογισμός τῆς ΕΚΣΚ διά τὸ 1962

3.383.640 λίραι αἱ δαπάναι ἔναντι 2.545.772 τοῦ 1961

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ, ΕΔΗΛΩΣΕΝ Ο Δρ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ. - Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Τὸ ἔλλειμμα δὰ καλυφθῆ δι' εἰσπράξεως τοῦ Φόρου Εἰσοδήματος

Κατὰ τὴν ὑβριστὴν συνεδρίαν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως κατετέθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου αὐτῆς Δρος Σπυριδάκι ὁ Προϋπολογισμὸς τοῦ Σώματος διὰ τὸ 1962, ὁ ὁποῖος προβλέπει δαπάνην £3.383.640, ἔναντι £2.545.772 κατὰ τὸ 1961 καὶ ἐσόδα £2.144.700. Οὕτω προϋπολογίζεται ἔλλειμμα £1.238.940, τὸ ὁποῖον θὰ καλυφθῆ διὰ τῆς εἰσπράξεως ὑπὸ τῆς ΕΚΣΚ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Ἑταιρειῶν φόρου εἰσοδήματος, βάσει τῶν ποσῶν τὰ ὁποῖα θὰ εἰσπραχθοῦν ὑπὸ τῆς Κοινοτικῆς Νομοῦ.

Τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν τῶν ἐσόδων προέρχεται ὡς ἑξῆς: Καλυφθησόμενη χορηγία £1.600.000, δίδακτρα, διάφορα ἔσοδα καὶ ἔγγραφαι £502.000, δικαιώματα ἐγγραφῆς σωματείων καὶ τρεχουμένων λογαριασμῶν £12.000. Σύνολον £2.144.700

Ὁ Προϋπολογισμὸς θὰ συζητηθῆ εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν τῆς ΕΚΣΚ.

Ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐκαμεν ἀναλυτικὴν εἰσήγησιν ὁ Κοινοτάρχης τῆς Κοινότητος Δρος Σπυριδάκι. Τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ὁμιλίας τοῦ Δρος Σπυριδάκι ἔχει ὡς ἑξῆς:

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ Δρος ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ

«Ὁ καταστιβόμενος προϋπολογισμὸς τοῦ 1962 προβλέπει δαπάνην £3.383.640 ἔναντι £2.545.772 τοῦ ἔτους 1961. Εἰς τὰς λεπτομερείας παρουσιάζει ὁ συγκαλῶν σήμερον τὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους μεταβολὰς τινὰς αἱτίνες ἐμφαίνουν ἀνεχωλαίαν πρὸς τὸν ὑπάρχοντα κατὰ τὸ παρελθὸν τρόπον ἐλέγχου ἐπὶ τῶν δαπανῶν καὶ γενικὸς πρὸς λεπτομερεστέρας ἐμβαθύνσεις τῶν ἐκάστοτε διαλέξεων ἐξόδων. Οὕτω τὸ Γραφεῖον Παιδείας ἀναφέρει ὅτι τρία χωριὰ τῆς Κεδάλιου ἔζήτησαν τὴν ἵδρυσιν Κοινοτικῶν Σχολείων καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀπαιτούμενον ἀνέρχεται εἰς £218.280, τὸ τῆς Μόρφου καὶ Λευκάρων εἰς £1.056.170, καὶ τὸ τῆς Στατιανείδους Ἐκπαιδεύσεως εἰς £1.450.031 μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ τιμαρίθμου. Ἡ ἐπιβάρυνσις αὕτη τοῦ Συνελεύσεως ἀπὸ ἀπόψεως ἐπιπτώσεως ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ συντελεστοῦ ἀνέρχεται εἰς £17.227 ἐπὶ τοῦ ἐσόδου τῶν £47.037 διὰ τὰς ἀπαιτουμένας καὶ τὰς ὑπαρχούσας τῆς Συνελεύσεως ἐκ £54.900 ἐπὶ τοῦ ἀναμενομένου συνολικοῦ ἐσόδου. Ἐπὶ τοῦ ἀναμενομένου συνολικοῦ ἐσόδου διαφόρους ἐπιβαρύνσεις ἐκ £12.500 διὰ ἀποζημιώσεις τῶν Κοινοτικῶν Ἀστυφυλάκων, £12.500 διὰ ἐπιδόματα τῶν Γραφείων τῶν Συνελεύσεως καὶ ἐπιδόματα τῶν Γραφείων τῶν Συνελεύσεως. Διὰ τοῦτο ἀποτελοῦμεν τὴν μόνην περίπτωσιν τῶν δαπανῶν δυνατοὶ νὰ ὑπάρξῃ.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΚΣΚ

Ἡ Ἑλληνικὴ Κοινοτικὴ Συνέλευσις πολλάκις ἐτόνισεν διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς καὶ ἐπανέλαβεν ὅτι ἡ ἀπὸ τοῦ 1960 ἀνεξαρτησία τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐπιβάλλει εἰς ὅλους τοὺς Κυπρίους τὴν ἀσκησιν τῶν ἀσκουμένων ἀπὸ τὰς ἀνεξαρτήτους ἀρχὰς δικαιωμάτων καὶ ἐξουσιῶν ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὑπαρχουσῶν συνταγματικῶν διατάξεων καὶ ἐν τῷ πνεύματι τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως μεταξὺ τῶν δύο κοινοτήτων τῆς Δημοκρατίας.

Ἐπὶ τοῦ ἰδιαιτέρου θέματος τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως μέχρι τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς δωρεὰν ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ τὰ Τεχνικὰ Σχολεῖα.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἵδρυσιν Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἱδρύματος, τὸ ὁποῖον νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα τῆς Κοινότητος καὶ τὸ ὁποῖον νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς Κοινότητος καὶ τὴν ἐπιμόρφωσιν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἐκπαιδευτικῶν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἵδρυσιν Ἐπαγγελματικῶν Σχολείων καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως μέχρι τοῦ 15ου ἔτους τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐνηλίκων ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἵδρυσιν Σχολείων Ἐνηλίκων καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐνηλίκων.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀναπήρων ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἵδρυσιν Σχολείων Ἀναπήρων.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀπόρων ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἵδρυσιν Σχολείων Ἀπόρων.

Ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀστέγων ἐτονίσθη ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ Κοινοτικὴ Συνέλευσις ἐπιδιώξῃ τὴν ἵδρυσιν Σχολείων Ἀστέγ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716.— Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

6 ΣΕΛΙΔΕΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1962

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ, ΕΤΟΣ 7ον.-Ἀρ. 1830
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ.

Η ΑΝΘΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Τουρκοκυπριακὴ ἐφημερὶς διαβλέπει εἰς τὰς προσφάτους ἐν Κύπρῳ κλοπὰς σχέδια τῶν Ἑλλήνων Κυπρίων δι' ἵδρυσιν μυστικοῦ στρατοῦ!

ΔΙΕΡΩΤΑΤΑΙ ΔΙΑ ΠΟΙΟΝ ΣΚΟΠΟΝ ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΤΑ ΚΛΑΠΕΝΤΑ ΕΙΔΗ. - ΑΛΛΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΔΙ' ΑΝΙΣΟΝ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΝ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΟΚΥΠΡΙΩΝ

«Οἱ Τουρκοκύπριοι δὲν θὰ μείνουν μόνοι»

Ὑπὸ ἀλαζονικὸν τίτλον ὁ Τουρκοκυπριακὸς ἐνημερωτικὸς πρακτορεῖο «Καλὰ Σοζ» ἀναφέρεται εἰς τὰς ἀπὸ καιροῦ καταγγελίας περὶ ὑπάρξεως μυστικῶν τουρκικῶν ὀργανώσεων, τοποθετουμένων ἀπὸ ὁπλικὸν ἐξοπλισμὸν καὶ ἀπειλῶν ἐναντίον τῶν Τουρκοκυπρίων, ἐπιβεβαιοῦντα κατὰ τρόπον αἰ "Ἑλληνες ἡγέται τῶν μυστικῶν στρατῶν θὰ ἐπιδιώξουν νὰ ἐξαφανίσουν τοὺς Τουρκοκυπρίους. Ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν θὰ τοὺς ἀφήσωμεν νὰ τὸ κάμουν αὐτό. Ἐὰν ἐπιτεθοῦν ἐναντίον μας, θὰ ἀπαντήσωμεν ἀμέσως καὶ ἐναντίον τῶν ἐπιτιθεμένων. Ἐὰν ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τῶν ἀμάχων, θὰ ἀπαντήσωμεν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

25/2/62

8 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1962
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ, ΕΤΟΣ 7ον.-Ἀρ. 1851
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEFTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ

ΠΑΡ' ΟΛΙΓΟΝ ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΠΑΦΟΥ

ΡΟΥΜΑΝΙΚΟΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΟΣ ΜΕ 87 ΕΠΙΒΑΤΑΣ ΠΡΟΣΕΓΕΙΩΘΗ ΧΘΕΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΕΝΤΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΕΝΩΝ ΑΓΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΓΕΡΟΣΚΗΠΟΥ-ΚΟΛΩΝΗΣ ΧΩΡΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΝ ΘΥΜΑ

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΕΣΩΘΗ ΧΑΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΙΔΕΞΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΡΟΥΜΑΝΟΥ ΠΙΛΟΤΟΥ

Ἡ ἀναγκαστικὴ προσγείωσις ἐγένετο λόγῳ βλάβης εἰς τρεῖς ἐκ τῶν τεσσάρων μηχανῶν τοῦ ἀεροσκάφους. - Ἀεροπλάνον τῆς ΡΑΦ τὸ ὡδήγησεν εἰς τὸν τόπον προσγειώσεως

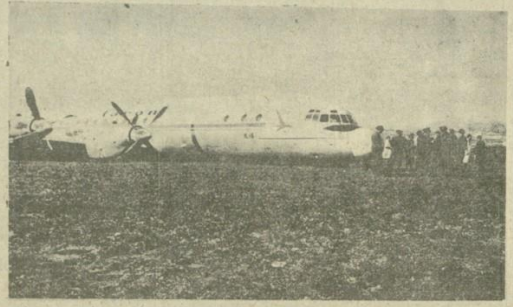

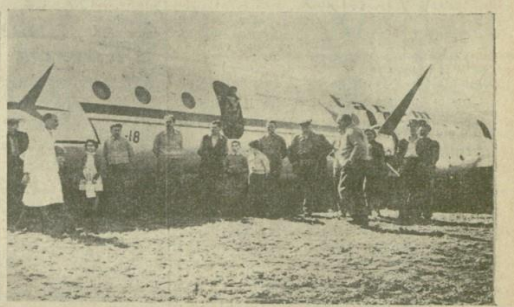

Δύο φωτογραφίαι ληφθεῖσαι εὐθὺς μετὰ τὴν χθεσινὴν καταναγκαστικὴν προσγείωσιν τοῦ Ρουμανικοῦ τετρακινητηρίου ἀεροπλάνου «Ἰλιούσιν 18» μεταξὺ Γεροσκήπου καὶ Κολώνης. Δ ε ξ ι ὰ θ ε ά. Βοστανοὶ ἀεθωματικοὶ διασώσεως καὶ ἄνδρες τῆς Κυπριακῆς Ἀστυνομίας καὶ Χωροφυλακῆς συνομολογοῦντες μετὰ μελῶν τοῦ πληρώματος τοῦ Ρουμανικοῦ ἀεροσκάφους, τὸ ὁποῖον προσγειώθη ἐντὸς ἀγροῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῶν 79 ἐβραίων μεταναστῶν, ἐπιβατῶν τοῦ ἀεροπλάνου, οἱ ὁποῖοι κατηυθύνοντο εἰς Ἰσραήλ. Εἰς τὸ πρόσωπον τῶν Ἑβραιοπαίδων εἶναι ζωγραφισμένος ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀγωνία ἀπὸ τὴν περιπέτειαν των.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΗΜΕΡΙΑΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ὁ Δρ Κουτσιοὺκ ἀπευθύνει ἔκκλησιν διὰ συνεργασίαν τῶν Ἑλλήνων καὶ Τούρκων Κυπρίων εἰς ὅλα τά πεδία

ΛΥΠΕΙΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΕΤΑΜΕΝΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΝ

Ὁ Ἀντιπρόεδρος Δρ Κουτσιούκ

Ἀμοιβαῖοι κύκλοι ἐβλέποντο γίς πρὸς τὸ Κυπριακὸν Πρακτορεῖον Εἰδήσεων ὅτι αἱ πρόσφατοι δηλώσεις τοῦ Μακαριώτατος Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου καὶ ὁμιλίαι τοῦ Ἀντιπροέδρου Δρ Κουτσιούκ, ἀπετέλεσαν ἀφορμὴν διὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν συζητήσεων εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβον μέρος καὶ ἐκπρόσωποι τῆς Τουρκικῆς Κοινότητος.

Ἐν τῷ πλαισίῳ τούτῳ ἀναφέρεται καὶ ἡ ἀκόλουθος δήλωσις τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Δημοκρατίας δ/νος Κουτσιούκ, ἡτις ἐνέτεινε σήμερον πρωΐ τὸ Κυπριακὸν Πρακτορεῖον Εἰδήσεων:

«Ἐπὶ πλέον ὑποκωμι τὴν εὐκαιρίαν, προσέθεσεν ὁ δρ Κουτσιούκ, νὰ ἀπευθύνω ἔκκλησιν πρὸς ὅλους τοὺς Κυπρίους, ἔστω καὶ συνεργασθοῦν εἰς ὅλα τὰ πεδία διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν αὐθετέρων τῶν κοινοτήτων τῆς νήσου.

ΕΙΣ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΙΝ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΑΣ

Η ΑΠΟΒΟΛΗ ΤΟΥ κ. Π. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΑΝΕΚΟΙΝΩΘΗ ΧΘΕΣ ΕΠΙΣΗΜΩΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Ὁ κ. Π. Στυλιανοῦ ἀπεθλίβη «διὰ ἰδεολογικὰς παρεκκλίσεις καὶ διασπαστικὰς ἐνεργείας».

Η ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Ἡ δημοσιευθεῖσα εἰς τὸν τοπικὸν ἡμερήσιον «Ἐργατικὸν Κύπρου» (ΣΕΚ), ἤτις ἀπετελεῖ τὴν συνδικαλιστικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Μετώπου, προάγων οὕτω τὸν διχασμὸν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς μὴ ἐθνικοφρονος παρατάξεως.

Τὸ Πατωτιτρὸν Μέτωπον ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπισύρῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἐλευθέρων ἐργατῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ ἀπόψιν διαπιστώσεων, πρὸς ἀπομόνωσιν τῶν παρατάξεων τῶν δουλοπρεπῶν καὶ πιθανῶς διχονοιαστικῶν ὡς ἐπίσης καὶ διασπαστικῶν ἐνεργειῶν διὰ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀδελφότητος Δημοκρατικῶν Ἐργατῶν Ὁμοσπονδίας Κύπρου (ΔΕΟΚ).

Διὰ τῆς ἐνεργείας ταύτης ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς ἀπομάκρυνσις τῶν ἐκ τῆς κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος «δὲν ἔχοντα ἀλήθειας».

ΕΠΙ ΤΩ ΣΗΜΕΡΙΝΩ ΕΟΡΤΑΣΜΩ ΤΗΣ 150ΕΤΗΡΙΔΟΣ ΤΟΥ

ΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ

ΤΟΥ κ. ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

Μία παλαιὰ ἱστορία ὁμιλεῖ περὶ ἑνὸς ταξειδιώτου, ὁ ὁποῖος ἐφθάνων εἰς μίαν πηγὴν ἐρήμου, τὸν σπόρον ἑνὸς φοινικοῦ. Ὁ σπόρος ἐκείνος ἐβλάστησεν, ἔγινε δένδρον, ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ ὁποίου ἐτράφη ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ὁλόκληρος στρατός, καὶ ἀπὸ τοὺς σπόρους τῶν δένδρων ἐκείνων, που μετέφερεν τὸ πολιτικὸ, ἐγήτευσε ἀπὸ ἕνα δένδρο ὅλη ἡ ἔρημος. Ἡ ἱστορία αὐτὴ, ποὺ κυκλοφορεῖ ἀπὸ στόματος εἰς στόμα ἐπὶ τόσους αἰῶνας, εἶναι ἀληθινὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνθρωπότητος ἕως σήμερον ἐκφράζει τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ πλήρης πρόοδος ἐνὸς ἀνθρώπου ἢ ἑνὸς ἔθνους ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἱστορίαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου. Ταξειδιώτης ἦτο ὁ Ἕλληνισμὸς ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τῆς ἱστορίας του καὶ ἡ Κύπρος τὸν 18ον αἰῶνα ἔφθασε φοινικοὶ τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον, καὶ τὰ δένδρα του ἐγήτευσαν τὴν περιοχὴν ἐν ἀπόστασιν ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν ἡμέρες εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἀπὸ τὸ διάφορα Γυμνάσια καὶ τὰ Λύκεια, σαν ἀνθοὺς ἡμέρας εἰς τὴν Κύπρον καὶ ποὺ ἰδρύθη. Ἡ ἱστορία αὐτὴ τὰ ἐνδύθη. Θὰ ἀποτελέσουν τὸν κάλλιστον τίτλον, πιθ. διὰ τὸ σχολεῖον.

Δὲν εἶναι καθόλου εὔκολον νὰ ἐπιχειρήσῃ κανεὶς τὴν αὐστηρὰν κατακρίσιν τῶν προσωπικοτήτων, τὰς ὁποίας προέφερε τὸ Π.Γ. εἰς τὴν Κύπρον. Ἀξίζει ὅμως νὰ ἀναφερθῇ, ὅτι οἱ δύο πρωτεργάται τοῦ Κυπριακοῦ Ἀγῶνος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος καὶ ὁ ἀθάνατος Διγενῆς, ἀπὸ τοὺ τοῦ Π.Γ. εἶναι, Η κόρος καὶ ὁ ἀθάνατος Διγενῆς, ἀπὸ τοὺ τοῦ Π.Γ. εἶναι, Η ἀποτέλεσμα αὐτὴ δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῆς χρυσῆς ἱστορίαν. Ἀποτελεῖ συγχρόνως καὶ σοφὴ ἐκδοσιν τοῦ διφυοῦς ρόλου, τὸν ὁποῖον διεδραμάτισε τὸ σχολεῖον τοῦτο εἰς τὴν ἱστορικὴν πορείαν τῆς Κύπρου, τοῦ καθ' ὅσον πνευματικοῦ καὶ τοῦ ὑλικοῦ. Ἔνας Ἀρχιεπίσκοπος τὸ ἐθεμελίωσεν, ἄλλος Ἀρχιεπίσκοπος προεδίωρισε τὰς κατευθύνσεις καὶ τὸν ἐθνικὸν προσανατολισμὸν του, καὶ ἄλλος Ἀρχιεπίσκοπος πολὺν καὶ αὐτὸς, ἴδιος τοῦ τοῦρμος, ἐκήρυξε γενικὴν ἐπιστράτευσιν τῶν πνευματικῶν καὶ τὸν ἀγωνιστικὸν δυνάμεων, τὰς ὁποίας τὸ Γυμνάσιον μὲ τὰ ἄλλα σχολεῖα τῆς Νήσου, παιδιὰ καὶ ἀδελφὰ του, κατώρτισε, διὰ τὴν ἀποτέλεσιν τοῦ δουλικοῦ ζυγοῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ δυνατώτερος ἡγέτης τοῦ Κυπριακοῦ Ἀγῶνος, αὐτὸς που μετέδωκε τὴν θεωρίαν εἰς τὰς πράξεις καὶ ὁπλίσε καὶ κατηύθυνε τὴν φλογισμένην Κυπριακὴν ψυχήν, ὁ μέγας Διγενῆς, γένημα καὶ βρέφος τοῦ Π. Γυμνασίου τίποτε καὶ αὐτός.

Ὅπως ἤσχισεν, ἔτσι καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον τὸ Π.Γ. νὰ ἀποτελῇ τὴν ἐθνικὴν καὶ τὴν πνευματικὴν κιβωτὸν τῆς Κύπρου, ἡ ὁποία σκοπεύει τὸ φῶς τῆς πρὸς ὅλας τὰς γωνίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἰς τὴν περίστασιν τοῦ ἑορασμοῦτος ἐκείνου τὸ Γυμνάσιον τοῦ ὁποίου ἐκείνου τὸ δύναται πολὺς κρυθῆναι ἐπάνω φάσος τοῦ Θεοφράστου τοῦ ὁποίου ἐκείνου τὸ δύναται πολὺς κρυθῆναι ἐπάνω φάσος κειμένης. Ἀκόμη περισσότερον χαρακτηριστικὸν ἐφαρμόζεται ἐκείνο τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ Πλάτων περὶ τοῦ Ὁμήρου, στὴν Ἑλλάδα πεπαίδευεν ὅλους ὁ ποιητής. Πράγματι ὁ Ὅμηρος ἦτο πεπαίδευεν τὴν Ἑλλάδα. Τὸ Παγκύπριον Γυμνάσιον μπορεστιπαίδευεν τὴν Κύπρον. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ σήμερον τοιχοκυπρίς εἶναι ὁ νοῦς ὁ σεβασμὸς που ὑρώνεται εἰς τιμὴν του. Ὑπερβαίνων τοῦτο ἀτενίζει μὲ ἀνάτασιν καὶ ἰκανοποίησιν πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις. Ἀλλὰ μὲ στοργὴν καὶ ὑπερηφάνειαν βλέπει ὅλοι οἱ Κύπριοι καὶ ὅλα τὰ Γυμνάσια τῆς Κύπρου. Παιδιὰ του εἶναι.

ΧΡ. ΠΑΠΑΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΤΟ ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΗΣ ΧΘΕΣΙΝΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

Ὁ Ἐμπορικὸς κόσμος τῆς Νήσου διαδηλοῖ τὴν σταθερὰν ἀπόφασίν του νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Πενταετοῦς Σχεδίου

ΖΗΤΕΙ ΟΜΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΙΝ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΝ ΠΡΟΣ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΙΝ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΑΝΟΔΟΥ ΤΟΥ ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΥ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΙΝ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ἡ ὁμιλία τοῦ Προέδρου τοῦ Κυπριακοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Νίκου Δημητρίου

Φωτογραφία ἀπὸ τὴν χθεσινὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν μελῶν τοῦ Κυπριακοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἡ ὁποία συνεκροτήθη εἰς τὸ Λήδρα Παλλάς. Δεξιὰ ἡ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας κ. Ἀγαθοκλέους καὶ τὰ μέλη τοῦ Προεδρείου τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Διακρίνονται ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ οἱ κ.κ. Στ. Παντζαρῆς, Ν. Δημητρίου Πρόεδρος, Χρ. Μιχαηλίδης καὶ Ν. Ρώσσος. Ἐρωτήματα τοῦ Προέδρου τῆς Γεν. Συνελεύσεως. Διακρίνονται τὰ ἐρωτήματα τοῦ κ. Στ. Παντζαρῆ.

—ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ—

Τὸ ἀπόγευμα τῆς χθὲς συνεκροτήθη ἐν Λευκωσίᾳ, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Λήδρα Παλλὰς» ἡ ἐτησία Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ μέλους τοῦ Κυπριακοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τὰς ἐργασίας τῆς Συνελεύσεως παρηκολούθησε καὶ ἡ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας κ. Ἀγαθοκλέους, ἡ ὁποία, μετὰ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν της Συνελεύσεως, ἐπεβιβάσθη τὰ γράμματα τὴν σημασίαν τῆς στενῆς συνεργασίας μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ ἐμπορευματικοῦ κόσμου.

Ὁ κ. Ἀγαθοκλέους συνεχάρη τὸ Συμβούλιον τοῦ Ἐπιμελητηρίου διὰ τὴν ἀξιόλογον καὶ ἐπιτυχῆ δρᾶσιν του κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐχαριστίας του διὰ τὰς πολυτίμους συμβουλὰς, τὰς ὁποίας τὸ Ἐπιμελητήριον παρέχει πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τῶν ἐκπροσώπων του εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας.

Ὁ κ. Ὑπουργὸς ἐτόνισεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις βασίζεται εἰς τὴν συνεργασίαν καὶ συμπαράστασιν τοῦ ἐμπορευματικοῦ κόσμου διὰ τὴν ἀνοδικὴν τῆς οἰκονομίας τῆς Νήσου καὶ τὴν ἀνοδον τοῦ διοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ.

ΤΟ ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΨΗΦΙΣΜΑ

Ὑπὸ τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἐνεκρίθη τὸ ἀκόλουθον ψήφισμα.

«Τὰ Μέλη τοῦ Κυπριακοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου συνελθόντα εἰς τὴν Ἐτησίαν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς 18ῆς μέχρι τοῦ Σαββάτου, 24ην Φεβρουαρίου, 1962, εἰς τὸ Λήδρα Πάλας καὶ μελετήσαντα τὴν ἐργασίαν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς καὶ τὰ πεπραγμένα τοῦ Ἐπιμελητηρίου διὰ τὸ ἔτος 1961,

1) Μετὰ ἱκανοποιήσεως ἐπαινοῦν τὰς ἐπιμελήσας τὰς κατ' ἐπανάληψιν γενομένας δηλώσεις τόσον ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, Μακαριωτάτου, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ περὶ τῆς συμβολῆς τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Κύπρου, τὸ ὁποῖον ἐπιστεύσαν ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία κυρίως εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν διεδραστίση καὶ ἔχει εἰσέτι νὰ διεδραστίση σημαντικὸν ρόλον εἰς τὴν ταχεῖαν τῆς Νήσου καὶ ἀποτελεῖ αὐτὴ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζεται ἡ ἐπιτυχία τοῦ Πενταετοῦς Σχεδίου καὶ ἀναπτυχθῇ εἰς τὸ ὑπέρτατον δυνατὸν ἅμαμα.

2) Ἐπαινοῦν τὴν προσοχὴν τὴν Κυβερνήσεως εἰς τὴν δυσμενῆ ἐπιδρασιν ἥτις θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς μέσα στὴν ἐπόμενη δεκαετίαν τῶν ἐμπορικῶν συμφωνιῶν τῆς ΕΟΚ καὶ ὅλων τῶν ἀπὸ ἀπόψεως εἰς τὸ ἐσωτερικὸν φορολογικὸν βάσος, τὸ ὁποῖον ἤδη εἶναι ὑπερβολικὸν καὶ ἀσφαλῶς ἀνώμαλον ὑπὸ τὰς ἀπόψεις ὅλων τῶν οἰκονομικῶν δυναμικότητα τῆς Κύπρου, γεγονὸς τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλει ὅπως τὸ Κράτος ἀκολουθήσῃ πολιτικὴν πρὸς περιορισμὸν τῶν σημειουμένων ὑπερμέτρως ὑψηλῶν δασμῶν προς αὐντήρησιν καὶ λειτουργίαν τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς.

Συνεπὼς ὑπεκλήσεται εἰς τοὺς ἁρμοδίους τοῦ χειρισμοὺς τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἡ παρατεταμένη καὶ σωρινὴ ἀσταλλὴ τῶν ἐπενδύσεων ἀφελεται εἰς τὴν ἐλλειψιν ἐπαρκοῦς ἀνταγωνισμοῦ, ἡ ὁποία προσβάλλει τὰ συμφέροντα τοῦ καταναλωτοῦ καὶ εἰσφορὰν τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς ἐπένδυσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Νήσου καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπενδύσεων ἀφελεται εἰς τὴν ἐλλειψιν ἐπαρκοῦς ἀνταγωνισμοῦ, ἡ ὁποία προσβάλλει τὰ συμφέροντα τοῦ καταναλωτοῦ καὶ εἰσφορὰν τῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς ἐπένδυσιν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Νήσου καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπενδύσεων

—ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ—

ΕΙΣ ΤΑ "ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΑ ΜΝΗΜΑΤΑ"

Ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἐπίσκεψιν τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ι. Παπαταύρου καὶ Παντελεῖ Σχολῆς κ. Καλογερόπουλου εἰς τὰ «Φυλακισμένα Μνήματα». Διακρίνονται ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ οἱ κ.κ. Γ. Παταχαραλάμπους, Διευθυντὴς τοῦ Γυμνασίου Λεμεσοῦ καὶ Χρ. Παπαχριστοφόρου, Διδάκτωρ τοῦ Τμήματος τῶν Πνευματικῶν καὶ Πολιτιστικῶν Ἀναστηλώσεως. Ὀπίσθεν ὁ ἀξιωματικὸς τῶν Φυλακῶν κ. Ν. Καλόγηρος.

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΝ»

ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ

ΚΑΘ' ΗΝ ΣΤΙΓΜΗΝ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐπιβλαθετεῖ ἀποθεώτική ὑποδοχὴ εἰς τὸν πρώτον Ἀμερικανὸν κοσμοναύτην τὸν συντηγματοποιὸν Γκλεν. Εἰς ὁλόκληρον τὸν Δυτικὸν κόσμον δόκιμοζονται παρόμοια αἰσθήματα χαρᾶς καὶ ὑπερηφανείας διὰ τὴ συντελεσθεῖσαν μέγα ἐπιστημονικὸν ἐπίτευγμα τῆς Δύσεως διὰ τὴν ἀποδοχὴν ἐξέφρασε ἐπίσης τὸν θαυμασμὸν του καὶ ὁλόκληρος ὁ Δυτικὸς κόσμος μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρόεδρον ἡγέτην κ. Κρούστσεφ κατελικὸς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Πρόεδρον ἡγέτην κ. Κρούστσεφ.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἐνδιαφέρει εἰς τὸν δυτικὸν κόσμον τὸ αἰσθημα τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς αἰσιοδοξίας ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς μῆνας ἐπιτυχῆ μεταξὺ τῶν δύο Μεγάλων Διυνάμεων τοῦ κόσμου ἰσορροπία εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς των προσπαθείας εἰς τρόπον ὥστε, σήμερον αὐτοὶ νὰ θεωροῦνται λόγω τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων εἰς τὸ διάστημα ἰσοπαλοι ὁπαδοὶ αὐτὸ κύριος τόσον εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν τομέα ὅσον καὶ εἰς τὸν γενικώτερον τομέα τῶν ἀναγκῶν τῆς ἀσφαλίας των.

Οἱ διεθνεῖς παρατηρηταὶ ἀναφέρουσι εἰς τὸ μέγα Ἀμερικανικὸν ἐπίτευγμα θεωροῦν ὡς μεταβληθείσαν ουσιαδῶς τὴν μέχρι τοῦδε κατάστασιν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ὅτι ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἰσορροπία τῶν δυνάμεων θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν μεγαλυτέρας ἀνάγκην ἐγκαιριάσεως μιᾶς συνεργασίας διὰ τὴν κατάκτησιν τοῦ διαστήματος.

Τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ὑπεγράμμισεν ὁ Ρῶσσος ἡγέτης κ. Κρούστσεφ εἰς τὸ θερμότατον καὶ αὐθάρμητον συγχαρητήριον τηλεγράφημα τὸν πρὸς τὸν Πρόεδρον Κέννεντυ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ τῆς ἐκτοξεύσεως τοῦ πρώτου Ἀμερικανοῦ ἀστρονώτου εἰς τὸ διάστημα. Ἡ σειρὰ τοῦ πρώτου Ρώσσου Πρωθυπουργοῦ περὶ συνεργασίας εἰς τὸ διάστημα εἶσε θεωθῆ καὶ ὑμνῳ ὑπηρετήσῃ ἐν μέσῳ τοῦ Ἀμερικανοῦ Προέδρου κ. Κέννεντυ ὁ ὁποῖος εἰς ἀπαντητικὸν τηλεγράφημά του πρὸς τὸν Σοβιετικὸν ἡγέτην ἐξέφρασε τὴν ἐλπίδα

—ΒΛΕΠΕ 8 ΣΕΛΙΔΑ—

Η ΣΑΤΙΡΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΟΙ ΔΗΜΟΙ

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος δὲν δρεθῆκεν ἀκόμη ἐφ' ὅ καὶ παρετάθησαν οἱ περὶ Δήμων γάμοι κ' ἐπῆξαν ἐν τῷ μεταξύ, ὡν Ὑπουργῶν αἱ τύχαι τὸ πρόγραμμα τὰ μὰς ἐπιβοηθοῦσι τὰ εὐρώνεν διέξοδον διὰ νὰ ἡσυχάσωμεν ὁπότε ὅπως δαίνωμεν δὲν ἔξω του θὰ φόδοσωμεν δὲν ἔξω ἀν ἀφησουνε οἱ Τοῦρκοι τὰς προφάσεις σ' ἀλλάξουν, ὁ τοῦ θαύματος σνέρεις καὶ ἀποφάσεις ἡ ἂν θὰ ἐξακολουθοῦν, καταχθονίως ἥτοι ἀπὸ κρατους τὰ θεμέλια τὰ δάζουν δυνάμιτη καὶ τὰ φορτώνουν συνεχῶς στὴν ράχη μας τὰ δάση. Ἂν ἔναι ἔτσι, θάμαστε πάντα...μαλιὰ κουδάρι!

Διογένης

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΝΙΚΟΣ ΧΡ. ΠΑΤΤΙΧΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 13—15
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 3922, ΝΥΚΤΟΣ 4231
ΔΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: 4716. — Τ. ΚΙΒ. 625

Ὁ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

8 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1962
ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΚΥΠΡΟΣ, ΕΤΟΣ 7ον.-Ἀρ. 1880
ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ: «PHILELEPTHEROS»
ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ 15 ΜΙΛΣ.

ΒΑΡΥΣΗΜΑΝΤΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΟΧΕΝ ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΘΑ ΠΡΟΧΩΡΟΥΜΕΝ ΠΑΝΤΑ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΜΠΡΟΣ ΜΕ ΑΚΑΜΑΤΟΝ ΟΔΗΓΗΤΗΝ ΤΟΝ ΙΔΙΟΝ ΗΓΕΤΗΝ, ΤΟΝ ΕΘΝΑΡΧΗΝ ΜΑΚΑΡΙΟΝ ΕΤΟΝΙΣΕΝ Ο κ. ΠΟΛ. ΓΕΩΡΚΑΤΖΗΣ

ΟΙ ΑΡΧΗΓΟΙ ΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΑΙ ΤΟΥ ΤΕΤΡΑΕΤΟΥΣ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΕΠΟΥΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ Ο Γ' ΚΑΙ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡΙΒΑΣ — ΔΙΓΕΝΗΣ

'Ο κ. 'Υπουργὸς ἐπέκρινε τὴν ἀντίδρασιν τῶν κομμουνιστῶν πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ, καὶ τοὺς Κυπρίους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι εἶχον στενοὺς δεσμοὺς μὲ τὰς ἁμαρτίας τοῦ Βρεττανικοῦ ἀποικιακοῦ καθεστῶτος

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ ΟΤΙ ΕΤΕΙΝΑΜΕΝ ΚΑΙ ΤΕΙΝΟΜΕΝ ΧΕΙΡΑ ΦΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗΝ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑ

Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὑψηλοτέρων ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων ἐπὶ τῇ 1ῃ Ἀπριλίου ὁ ἀγωνιστὴς Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Πολύκαρπος Γεωργκάτζης ἐξεφώνησε τὸ ἑσπερινὸν τὸν παναγυρικὸν κατὰ τὸν Λαμπρὸν Κορυφαῖον τῆς ἐνδόξου ἐπετείου τῆς 1ης Ἀπριλίου εἰς τὸ σίνημα τῆς ΟΧΕ Νεαπόλεων Λευκωσίας. Τὴν τελετὴν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ Μ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοτικῆς Συνελεύσεως Δρ Κ. Σπυριάδης, Ὑπουργοί, ὁ Πρ. Ἐφέσεως τῆς Ἑλλάδος κ. Δελιβόλης, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Τριμεροῦς Στρατηγικοῦ Στρατηγὸς Μηνᾶς Γρηγοριάδης, ὁ εἷς τῶν μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου κ. Μίχ. Τριανταφυλλίδης, γονεῖς πεσόντων Ἀγωνιστῶν, δομέστικοι καὶ πλῆθος κόσμου.

Ὁ λόγος τοῦ κ. Γεωκάτζη κατεχειροκροτήθη ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου, τὸ ὁποῖον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἐτίμησε τὴν δοξασθεῖσαν ΕΟΚΑ καὶ τὸ ἀπροσμάλλων πνεῦμα τῶν ἀγωνιστῶν. Οἱ ἐορτασταὶ ἐπὶ τῇ ἱστορικῇ ἐπετείῳ τῆς 1ης Ἀπριλίου θὰ ἀποκορυφωθοῦν σήμερον διὰ πανηγυρικοῦ Δοξολογίου εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ χωρία, διὰ παρελάσεων ἀγωνιστῶν τῆς ΕΟΚΑ καὶ δι' ἄλλων ἐκδηλώσεων.

Ἀπὸ τὴν χθεσινὴν ἐπιβλητικὴν ἑορταστικὴν συγκέντρωσιν εἰς τὴν ΟΧΕΝ Λευκωσίας ἐπὶ τῇ ἑκατετίᾳ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἐπαναστάσεως τῆς ΕΟΚΑ. Ἀριστερὰ ὁ Ὑπουργὸς Ἐσωτερικῶν κ. Γεωκάτζης ἀνακοινοῖ τὰ ἀφιερώματα λόγων του. Δεξιὰ ὁ Μ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι εἰς τὴν ἑορτασμόν. Ἐξ ἀριστερῶν τοῦ Μακαριωτάτου ὁ Πρόεδρος τῆς ΕΚΣΚ καὶ ἡ κ. Σπυριδάκη καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος, κ. ἡ κ. Κυπριανοῦ καὶ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ ὁ Δελιβόλης καὶ ἐκ δεξιῶν τοῦ Μακαριωτάτου ὁ Γενικὸς Εἰσαγγελεὺς κ. Κρ. Τορναρίτης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΩΝ, ΓΟΝΕΩΝ ΠΕΣΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

Ο Μ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΕΝΕΚΑΙΝΙΑΣΕ ΧΘΕΣ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΚΑΙ ΑΠΕΚΑΛΥΨΕ ΣΥΜΒΟΛΙΚΟΝ ΑΓΑΛΜΑ ΑΝΤΑΡΤΟΥ ΤΗΣ ΕΟΚΑ

"Ας ἴδωμεν τὸ μέλλον μὲ ὀφθαλμοὺς ἀγωνιστῶν, ἐτόνισεν εἰς λόγου του ὁ Μ. Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΧΩΡΟΣ ΟΠΟΥ ΘΑ ΑΝΑΒΑΠΤΙΖΟΝΤΑΙ ΑΙ ΜΕΛΛΟΥΣΑΙ ΓΕΝΕΑΙ

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος ἐτέλεσε τὴν 4.30 μ.μ. τῆς χθὲς τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου Ἀπελευθερωτικοῦ Ἀγῶνος Κύπρου **εἰς τὸ ἐπὶ τῆς** διασταυρώσεως **Λεωφόρου Μακαρίου Γ'** καὶ τῆς ὁδοῦ **Ἡρώων** ὁκτὼ περίπου χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Λευκωσίαν.

Ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν, Ἐξωτερικῶν, Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας καὶ Συγκοινωνιῶν κκ. Γεωκάτζη, Κυπριανοῦ, Ἀγαθοκλέους καὶ Θεοχάρους, ὁ Πρόεδρος τῆς ΕΚΣΚ Δρ Σπυριδάκις, ὁ Γεν. Εἰσαγγελεὺς κ. Τορναρίτης, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος κ. Μ. Δελιβάνης, ὁ ἐκ τῶν Μελῶν τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαστηρίου κ. Μ. Τριανταφυλλίδης, ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Χ. Παπαγεωργίου, γονεῖς πεσόντων, ἀγωνισταί, ἀξιωματικοὶ τῆς ΕΛΔΥΚ καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἐν ἀρχῇ ὁμίλησεν ὁ Πρόεδρος τῆς ΕΚΣΚ Δρ Σπυριδάκις, δστις ἐπῆρε τὸν λόγον ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἐκείνῃ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος καὶ ἐτόνισε τὴν ἀνάγκην νὰ ἐπιδιώκεται διὰ τὰ θέματα τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων αὐτοῦ τοῦ ἐνδιαφέροντος. Ἀπὸ τὴν ἐξέδρα τοῦ Μουσείου ἐπῆρε τὸν λόγον ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ἐτόνισε τὰ ἑξῆς:

«Βαθεῖα συναίσθησις ὑψηλοῦ καθήκοντος καὶ ὑποχρεώσεως ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ἔχει ὡς ἐξῆς:

«Μακαριώτατε,

Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν τιμὴν καὶ εὐχαρίστησιν διότι μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ὁμιλήσω ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον ἐχουν ἀνέβει καὶ δώσει λόγον οἱ διδάσκαλοι καὶ λαξευτὲς Ἑλληνικῶν καὶ Χριστιανικῶν συνειδήσεων, ἀνθρωποι ποὺ ἔχουν διμοιρώσει τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν προσβολὴν τῶν ἐθνικοθρησκευτικῶν ἰδεωδῶν.

Ἡ σημερινὴ τελετὴ τὴν ὁποίαν ὀργάνωσεν ἡ ΟΧΕΝ δημιουργεῖ ἀτμόσφαιραν ἐθνικῆς μυσταγωγίας καὶ μεταδίδει εἰς τοὺς μετασχόντας αὐτῆς ἀπὸ βάθους καὶ ἀπὸ ψυχῆς τὸ ἀγάπην πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ Ἰδανικὰ καὶ τὰς Χριστιανικὰς ἀξίας. Τοῦ ἀνθρωπισμοῦ τῆς ἀλόγου αὐτῆς εἴχε πάντοτε ἀνάγκην ἡ Κύπρος ποὺ ἐτάχθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ ἀποτελέσῃ τὸν κῆπον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀνεκτικότητος μεταξὺ τῶν λαῶν.

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος ἐπεσκεφθήκαμεν τὸ Μουσεῖον τὸ ὁποῖον ἐγκαινιάζομεν σήμερον καὶ ἐθαυμάσαμεν τὰ ἐκθέματα τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται εἰς αὐτό. Ὁ κ. Παπαγεωργίου ἐξήγησεν εἰς ἡμᾶς τὸν σκοπὸν τοῦ Μουσείου καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει νὰ ἐπιτύχῃ τὸν σκοπόν του. Ἐπεσκεφθήκαμεν ἐπίσης τὸν χῶρον τοῦ Μουσείου καὶ εἴδαμεν τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται ἐκεῖ διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν διαφόρων αἰθουσῶν τοῦ Μουσείου.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνέπνευσε περισσότερον ἀπὸ ὅλα εἶναι ὁ χῶρος ὁ ὁποῖος ἐπελέγη διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Μουσείου. Εἶναι ἕνας χῶρος ὁ ὁποῖος ἐπιβάλλει σεβασμὸν καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἀπλώνεται ἡ θέα πρὸς τὴν Κερύνειαν καὶ τὰ βουνὰ τῆς Πενταδακτύλ

RECEIVED
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΣΑΒΒΑΚΗΣ Α. ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΚΟΥΛΗ
ΟΔΟΣ ΑΡΑΔΙΠΠΟΥ (Πρώην Όμηρου) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610. ΝΥΚΤΑΣ 5820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1959

ΧΡΟΝΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 795
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΛΙΑ
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: «ΧΑΡΑΥΓΗ» ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356

ΓΙΑ ΝΑ ΛΥΘΕΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΑΣ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΨΕΙ ΑΜΕΣΩΣ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΘΝΑΡΧΗ ΜΑΚΑΡΙΟΥ

Τὸ σημερινὸ χάος ὀφείλεται στὴν καταστρεπτικὴ κυβερνητικὴ τακτικὴ τόσο στὸν οἰκονομικὸ ὅσο καὶ στὸν πολιτικὸ τομέα

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΕΡ ΧΙΟΥ

Ὁ κ. Θεμ. Λέρδης ἀπέστειλε χθὲς στὸν Κύβερνήτη ἐκ μέρους τοῦ Παγκυπρίου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τὴν ἀπάντησή του στὴν ἐπιστολὴ ἐρώτηση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μὲ τὴν ὁποίαν ζητοῦσε νὰ τοῦ ἐκθέσῃ τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση καὶ τὸ ποσοστὸ τῆς ἀνεργίας.

Ἡ ἀπάντησις ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐξοχότατε,

Σᾶς ἐπιστρέφω διὰ τῆς ἐπιστολῆς σας τῆς 14ης Ἰανουαρίου, 1959, Ἐξ ἀφορμῆς λυσσώδους τινὸς καὶ πληροφορίας τῶν "Τελεύταιων Ἐξοχοτήτα, ὅτι ἐσφαλμένως ἐχαρακτήρισε τὴν ἀντίληψιν τοῦ Συμβουλίου ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι οἱ οἰκονομικοὶ καὶ δημοσιονομικοὶ διοσχερεῖς τῆς ἰσοδυναμοτικῆς ὀφειλομεν ὁ Νῆσος ἔνεκα τῆς ἀπολύτου ἀνεξαρτησίας μεγάλην διατυπώθη Τὴν Κωτασταστικὴν Ἐκτέλεσιν Ἀνάγκης.

«Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἀνεργίας ὅπερ ὀφείλεται εἰς τὴν κατάστασιν δημοσιονομικῶν κινδύνων τῆς πολιτικῆς τὴν ἀκολουθοῦμεν τὴν ἀπὸ χρόνου ἐτῶν τώρα, ἀπὸ τοῦ χρόνου ἀπὸ τοῦ ἐκτάκτου Ἀνάγκης οὐσίαν μόνον χαρακτηριστικὸν τῆς ὡς ἀνω πολιτικῆς κατὰ τὰ τελευταῖα δύο ἔτη— καὶ εἰς τὴν ἀνεργίαν καὶ ἐκφύσων ἄρτιων τῆς κύβερνήσεως νὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἀντίληψιν τῆς ἀδόλου βάσεως "Ἑλλην Κύπριος ὁ πόρτε δόσις νὰ ἐπιτύχῃ, νὰ ὁ, τι ἀπαιτεῖται ἢ νὰ εἶναι ἐξασπασθεῖτε μόνος, ἄπαντες ἐκ μέρους τοῦ ὁποίου ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ ὑπερασπιστοῦ ἀπὸ προέληψη εἰς οἰκοδόμησιν δια γεννημένης ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ

ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ

Ἀπολύσεις ἀπὸ τὸ Ἐργοστάσιο Ὀδόντων Λάρνακος.

ΛΑΡΝΑΚΑ, 31 (Τοῦ ἀνταποκριτή μας). — Ἡ διοίκηση τοῦ ἐργοστασίου ὀδόντων στὴν πόλη μας προεδοποίησε 25 περίπου ἐργάτες καὶ ἐργάτριες ὅτι ἀπολύονται ἀπὸ τὴν 1η Φεβρουαρίου λόγω κρίσης στὴν ἀγορὰ ὀδόντων καὶ συναγωνισμοῦ ἀπὸ τὸ ξωτερικό. Μετὰ τὶς ἀπολύσεις θὰ παραμείνουν στὸν ὑπηρεσία τοῦ ἐργοστασίου 4—5 ἐργάτες καὶ ἐργάτριες.

ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΟΣ ΤΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΛΕΜΕΣΟΥ ΔΕΝ ΕΔΩΣΕ ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΛΛΑΪΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΕΚΡΙΝΕ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΕΣ

ΑΡΝΗΘΗΚΕ ΕΠΙΣΗΣ ΑΔΕΙΑ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΣΤΟ «ΡΙΑΛΤΟ» ΓΙΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΝ ΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

ΛΕΜΕΣΟΣ, 31 (Τοῦ ἀνταποκριτή μας). — Ὁ Διοικητὴς Λεμεσοῦ δὲν παρεχώρησε ἄδεια γιὰ παλλαϊκὴ συγκέντρωση στὸ θέατρο «Παλλάς» αὔριο (σήμερα) μὲ σκοπὸ τὴ διαμαρτυρία ἐνάντια στὰ νέα φορολογικὰ μέτρα τῆς Κυβέρνησης, τὴν κατάργηση τοῦ ἐνοικιοστασίου καὶ ἄλλα.

Ἐπίσης δὲν παραχωρήθηκε ἄδεια γιὰ συγκέντρωση αὔριο (σήμερα) στὸ θέατρο «Ριάλτο» Λεμεσοῦ, μὲ σκοπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων σχετικὰ μὲ τὰ φλέγοντα ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὴν Κυπριακὴ Νεολαία.

Σὰν λόγος τῆς ἄρνησης προβάλλεται ὅτι, σύμφωνα μὲ διατάγμα τοῦ Κυβερνήτη, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὰ μέτρα ἐκτάκτης ἀνάγκης, ἀπαγορεύονται οἱ δημόσιες συγκεντρώσεις.

ΕΜΠΡΑΚΤΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Δίπλα στὶς ἄλλες ἀποφάσεις τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης ποὺ διαρρίσσουν τὴν εἰρηνικὴ πολιτικὴ τῆς ἀκολουθήσε τώρα ἡ νέα ἐλάττωση τῶν ἐνόπλων δυνάμεών της κατὰ 300.000 ἀνδρες. Αὐτὸ σημαίνει ἐμπρακτη συνεισφορὰ στὴ χαλάρωση τῆς διεθνοῦς ἔντασης καὶ παραδειγματισμὸ γιὰ κείνους ποὺ ἕνῶ μιλοῦν γιὰ τὴν εἰρήνη, μὲ τὰ ἔργα τους χτίζουν μιὰ μονοπωλιακὴν συμφερόντων καλλιεργεῖών τὸν πολεμικὴ ψύχωση κι' ἔπειτα, ἐνῶ ἀμέσως ἀπειλοῦνται γιὰ τὴν ἀσφάλειά, δὲν ἔχουν ἄλλη φροντίδα ἀπὸ τοῦ νὰ στρέφουν τὰ ἐξοπλιστικὰ στρατεύεσθε μὲ πυρηνικὲς ἔκθεσις, αὐτὲ ἄλλα ἔνειρε ἀπὸ τοῦ νὰ τὸ «ἐξεντύσουν».

Ἡ ἐλάττωση τῶν ἐνόπλων σοβιετικῶν δυνάμεων κατὰ 300.000 ἄνδρες ἀπὸ ἐλάττωση κατὰ 2.000.000 τὸ 1956 εἶναι ἀπὸ τὰ μέτρα ποὺ δείχνουν τὸν καλὸ θέλημα γιὰ «ἀπεμπολιτικὴ ἀπ' ἔλεος τοὺς λαούς. Δύστυχῶς τέτιες φιλειρηνικὲς χειρονομίες δὲν ἔχουν ἐκδηλωθεῖ ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ ΝΑΤΟ καὶ εἰδικὰ ἀπὸ τὴν ἡγετίδα δύναμή του.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ

ΟΙ ΕΝΩΜ. ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΚΑΙ Η ΒΡΕΤΤΑΝΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΝ ΝΑ ΑΠΟΤΡΕΨΟΥΝ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ

Ὁ δρόμος τῶν συνομιλιῶν, ὁ μόνος σωστὸς γιὰ τὴ λύση τῶν διεθνῶν διαφορῶν

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ κ. ΧΡΟΥΣΤΣΙΩΦ ΣΤΟΥΣ ΑΓΓΛΟΥΣ ΟΠΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΛΟΝΔΙΝΟ, 31. — Ὁ Σοβιετικὸς πρωθυπουργὸς κ. Χρουστσιώφ ἐστειλε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση σὲ ἔκκληση τῶν Ἀγγλων ὁπαδῶν εἰρήνης γιὰ τὴ λήψη ἐπειγόντων μέτρων πρὸς ἀπομάκρυνση τῆς πυρηνικῆς ἀπειλῆς, ποὺ προβάλλει μπροστὰ στὸν κόσμο καὶ γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκπροσώπων τῶν κυβερνήσεων προς συζήτηση τῶν ὡρίμων διεθνῶν ζητημάτων:

«Ὁ δρόμος τῶν συνομιλιῶν ποὺ προτείνετε στὴν ἔκκλησή σας εἶναι ἀπόλυτα σωστὸς καὶ ἀπαραίτητος. Στὶς ἡμερομηνίες σας θὰμαι αὐτὸς εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος λύσης τῶν ἐπίμαχων ζητημάτων, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς διατήρησης καὶ τῆς παγίωσης τῆς εἰρήνης. Ἂν θέν σκέπτεται, κανεὶς νὰ πολεμᾷ, δὲν παρουσιάζει ἀπειλὴ γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῶν συνομιλιῶν. Στὶς συνθῆκες τῆς σημερινῆς συνύπαρξης, τοῦ ἀντιθέτου τους μπορεῖ νὰ ἀποτελέσῃ μόνο ἡ παραφροσύνη, ἡ ὁποία μεταξὺ τῶν κρατῶν γίνονται ἀναποφεύκτες. Ἀκριβῶς αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸ λαμπρὸ δόλο τοῦ κόσμου. Αὐτὸ ἀπὸ ἐνὸς μὲν γορεύει, καὶ ἡ λογικὴ Ἡ ἀπροβλεπτη γιὰ διεξαγωγὴ συνομιλιῶν ὀξύνει ἀκόμη περισσότερο τὴ διεθνὴ κατάσταση, ποὺ ἀλλωστε εἶναι, πολὺ πυραστικὴ μέν.

»Ἡ Σοβ. Ἕνωση ὁλόκληρος ἀπὸ εἶναι ἕτοιμη ὁποτεδήποτε νὰ διεξάγει συνομιλίες γιὰ τὸ ζήτημα ἀφοπλισμοῦ καὶ τὴν εἰρηνικὴ καὶ δίκαιη λύση τῶν διαφόρων διεθνῶν ζητημάτων. Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνηση γιὰ τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴ σύγκληση διάσκεψης τῶν ἀρχηγῶν, ἀλλὰ οἱ δυτικὲς δυνάμεις δὲν φλέγονται προφανῶς ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ συναντήσουν τοὺς ἐκπροσώπους τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Καὶ οἱ τελευταῖες σοβιετικὲς προτάσεις γιὰ τὸ Βερολίνο καὶ τὴ συνθήκη εἰρήνης μὲ τὴ Γερμανία ὑπαγορεύονται ἀπὸ τὴ φροντίδα γιὰ διατήρηση τῆς εἰρήνης στὴν Εὐρώπη. Μιὰ συνάντηση τῶν ἐπικεφαλῆς κρατῶν θὰ ἐπιτρέψει νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ὅλα τὰ ἐμπόδια ποὺ ἐμποδίζουν τὴν ἐπίλυση τοῦ Γερμανικοῦ ζητήματος καὶ τὴν ὑπογραφὴ συνθήκης εἰρήνης μὲ τὴ Γερμανία.

»Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνηση πρόκειται νὰ συζητήσῃ ὅλα τὰ διάφορα ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὶς ἀρχηγοὺς σπουδαία διάσκεψη τῶν ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν. Ἀνάμεσά τους παρουσιάζουν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον τὰ ζητήματα αὐτὰ εἶναι: Τὸ σταθερὸ καὶ ἀμοιβαῖο δόκιμο καὶ πυρηνικῶν ὅπλων, ἡ παραίτηση ἀπ' τὴν παραγωγὴ καὶ τὴ χρησιμοποίηση τῶν ὅπλων αὐτῶν, ἡ μείωση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν ἐξοπλισμῶν καὶ ἡ πραγματοποίηση γενικῆ- ἐλάττωσης τῶν ἐξοπλισμῶν, ὅλων τῶν εἰδῶν, ἡ ἐδραίωση στὴν Εὐρώπη ζώνης ἀπαλλαγμένης ἀπὸ τοὺς πυρηνικοὺς ἐξοπλισμούς. Ἡ θέση τῆς Σοβ. Ἕνωσης πάνω σ' αὐτὰ τὰ προβλήματα εἶναι ἀπολύτως γνωστή, ἡ σοβιετικὴ κυβέρνηση ἐπιδιώκει νὰ συναντήσουν ἀμέσως, ταυτοῦ καὶ γιὰ πάντα οἱ ὁ-ειμὲς τῶν πυρηνικῶν ὅπλων. Ἡ ἀπόλυτα ἀπαραίτητη προϋπόθεση σὲ τέτοια διάσκεψη τῆς Ἕνωσης καταβάλλει τὶς μεγαλύτερες προσπάθειες γιὰ τὴν ἐπίτευξη αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ. Δυστυχῶς ἡ ἔλλειψη τῆς διάσκεψης τῆς παρευτοβίζει ἡ ἀπροθυμία τῶν δυτικῶν δυνάμεων νὰ ταραστθοῦν ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῶν πυρηνικῶν ὅπλων. Σὲ σχέση μ' αὐτὸ τραβοῦν τὴν πορεία ἡ ἄρνηση τῆς κυβέρνησης τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, που ἐπιμονοεῖτε στὶς 6 Ἰανουαρίου αὐτοῦ τοῦ χρόνου, σχετικὰ μὲ τὴ νέα στάσεία τῶν ὑπάγεται ἡ ἐνοποίηση τῶν στρατιωτικῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῶν ὀκτὼ χωρῶν ποὺ ὑπογράψαν τὴ διάσκεψη τῆς Γενεύης τὸ καλοκαίρι τοῦ 1955. Ἡ ἄρνηση αὐτὴ ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ ἐμπόδια ποὺ ἐμποδίζουν τὴν ἐπίτευξη συμφωνίας γιὰ τὴ διάσκεψη τῶν ἀρχηγῶν τῶν κρατῶν. Ἡ σοβιετικὴ κυβέρνηση ἐπιδιώκει τὸ στεμάτισμα τῶν πυρετωδῶν ἐξοπλισμῶν, ποὺ δημιουργοῦν κατάσταση κινδύνου γιὰ τὴν εἰρήνη. Ἀπὸ τὴ σοβιετικὴ πλευρὰ προτάθηκαν συγκεκριμένα μέτρα γιὰ τὴν ἐλάττωση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν ἐξοπλισμ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΣΑΒΒΑΚΗΣ Α. ΓΙΩΡΓΑΔΑΝΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΚΟΥΛΛΗ
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Περιοχή 'Ομορφίδ) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610, ΝΥΧΤΑΣ 5820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΜΑΪΟΥ 1959

ΧΡΟΝΟΣ Δ'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 873

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΛΣ

ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: «ΧΑΡΑΥΓΗ» ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356

RECEIVED
21 MAY 1959

ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Ο ΕΛΕΓΧΟΣ ΦΡΟΝΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΣΤΕΣ

Παράγοντες τοῦ ΕΔΜΑ σὲ κάθε περιφέρεια κλήθηκαν νὰ ὑποδείξουν ἀποφοίτους Μ. Παιδείας μὲ... ἐθνικὰ φρονήματα!

ΠΑΡΩΔΙΑ ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΔΑΣΚ. ΚΟΛΛΕΓΙΟ

Ἡ ἱεροεξεταστικὴ μέθοδος ἐλέγχου τῶν φρονημάτων τῶν ὑποψηφίων δασκάλων, τὴν ὁποία εἰσηγήθηκε στὴν τελευταία τακτικὴ γενικὴ συνέλευση τῆς ΕΘΕΛΜΕΚ ὁ γυμνασιάρχης Βαρωσιὲὺ κ. Κυριάκος Χ. Ἰωάννου, ἄρχισε ἤδη νὰ τίθεται σ' ἐφαρμογή. Σύμφωνα μὲ δεπιστεῖς πληροφορίες μας, πραγόντες τοῦ ΕΔΜΑ σὲ κάθε περιφέρεια κλήθηκαν νὰ ὑποδείξουν κατάλληλους μὲ φρονήματα ἀποφοίτους Μέσων Σχολῶν, τῶν ὁποίων τὰ ἐθνικὰ φρονήματα θὰ ἐγγυηθοῦν καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ἐκλεγοῦν οἱ νέοι φοιτητὲς στὸ Διδασκαλικὸ Κολλέγιο!

Ἡ μέσω τοῦ ΕΔΜΑ ὑπόδειξη ὑποψηφίων δασκάλων κατὰ τὸν ἐφετεινὸ σχολικὸ χρόνο, θεωρήθηκε γιὰ τὰ πρῶτα «δοκιμαστήριο» μιᾶς κι' ἀκόμα δὲν ἔχει ἐγκαταστατικὰ ἀπορριφῆ ἡ μηχανισμὸς, τὸν ὁποῖο εἰσηγήθηκε ὁ κ. Χ. Ἰωάννου καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖο ἐὰν στέλλονται ἐμπιστευτικὲς ἐκθέσεις περὶ τῶν φρονημάτων τοῦ ὑποψηφίου. Μέσω τοῦ Διδασκαλικοῦ Κολλεγίου γιὰ τὰ φρονήματα τὰ κάθε ἀποφοίτου, ποὺ θὰ γίνει δάσκαλος.

Ἡ φετεινὴ ἐπίσης ἐξαίρεση ἀπὸ τὴν ἀπόφαση γιὰ πρόσληψη μόνον ἀποφοίτων τῶν Γυμνασίων στὸ Διδ. Κολλέγιο, γίνεται πανθόρατα γιὰ νὰ ἔρουν θέση διάφοροι ἐξυπειρέτητες ἀποφοίτοι ἄλλων σχολῶν.

Ἔτσι γίνεται φανερὸ ὅτι οἱ προσεχεῖς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις στὸ ἀνώτατὲ μὲς ἐκπαιδεύτηρίο δὲν θὰ ἀποτελοῦν τίποτε ἄλλο παρὰ φιάσκο, ἐφ' ὅσον κύριοι προσὸν ἐκείνων ποὺ θὰ προσληφθοῦν θὰ εἶναι τὰ... ἐθνικὰ τους φρονήματα!

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΝ ΑΓΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΟΥ ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ο ΕΔΑΦΙΚΟΣ ΔΙΑΜΕΛΙΣΜΟΣ ΕΙΧΕΝ ΑΠΟΦΑΣΙΣΘΕΙ ΠΡΙΝ ΓΙΝΟΥΝ ΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΤΗΣ ΖΥΡΙΧΗΣ!

Ὁ κ. Ἀβέρωφ δήλωσε ὅτι τὸ ζήτημα τῶν Δήμων εἶναι «κλειστόν». — Καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος «συνεφώνησε προκαταβολικῶς γιὰ τὸν διαμελισμὸ», γράφει ἡ ἀθηναϊκὴ «Ἐλευθερία».

«ΠΛΗΡΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΣ ΑΠΟΨΕΩΝ» ΤΩΝ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ - ΜΕΝΤΕΡΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

ΑΘΗΝΑ 9 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Ἀνάμεσα σ' ὅλα τὰ σχόλια ποὺ ἔγιναν στὸν λαό, ξεφορίζονται σοβαρὲς ἀησυχίες ὅτι οἱ κ.κ. Καραμανλῆς καὶ Ἀβέρωφ θὰ ἀναλόβουν κατὰ τὶς συνομιλίες τοὺς στὸ Λονδίνο συνεφωνήθη ὁ ἐδικὸς διαχωρισμός. Πρόσθετε ὅτι ἀπομένει μὰ συμφωνηθῆ τὸ ὅριο τῶν Δήμων αἱ ὁποῖοι θὰ ἀνήκουν σὲ κάστου τούτων καὶ αἱ ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματα τῶν Ἑλλήνων τῶν τουρκικῶν τμημάτων καὶ τῶν Τούρκων τῶν ἑλληνικῶν τμημάτων. Ἡ ἐφημερίδα «Ἐλευθερία» τῶν Ἀθηνῶν γράφει ὅτι «ἡ ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία δὲν πῆγε στὸ Λονδίνο μὲ ἀπαρτὴ τὴ συμφωνίας διὰ τοὺς χωριστοὺς δήμους εἰς Κύπρου, δεδομένου ὅτι ὁ Μακάριος συμφώνησε προκαταβολικῶς διὰ τὸν γεωγραφικὸ διαμελισμὸν» καὶ ὅτι ἐπὶ χωριστῆ κοινοτικὴ καὶ δημοτικὴ ὀργάνωσις συνεφωνήθη ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας πρὸ τῶν συνομιλιῶν τῆς Ζυρίχης.

Ὁ ἀπεσταλμένος τῆς κυβερνητικῆς «Ἀκρόπολης» μετέδωσε ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα τὰ ἑξῆς: «Τὰ κυριότερα προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἐθίγησαν ἤδη κατὰ τὰς συνομιλίας εἶναι: ἡ ἐπιφορὰ τῆς συμφωνίας διὰ τὸ καθεστὼς τῆς Κύπρου καὶ τὸ θέμα τῶν βάσεων εἰς τὴν νῆσον ἡ ὕδηθις κατάστασις, ἡ ἐξάλειψις τῆς 18ης Ἀπριλίου καὶ ἡ ἀναζωογόνησις τοῦ Βαλκανικοῦ Συμφώνου. Σημειώνεται ὅτι ἐν γνώσει ἐν καλῆ πίστει, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν Κύπρον, αἱ δύο ἀντιπροσωπεῖαι ἐμειναν σύμφωνοι ὅπως ἐπιταστεωθοῦν αἱ ἔογασίαι, τῶν τοιῶν ἐδῶκαν ἐπιτροπῶν ἐν τῶν ὁποίων ἐν ἐκάστῃ ἐδρεύσε εἰς Λονδῖνον καὶ αἱ ἕτεραι εἰς Κύπρον. Αἱ δύο κῦραι ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Κύπρου ἐνόησαν ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ καθορίσουν κοινὴν στάσιν καὶ νὰ λάβουν χρόνος ἀποφάσεις διὰ νὰ εἶναι εἰς θέσιν ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν οἰκονομικὴ ἀξιόσεις τῆς Μ. Βρεταννίας ἢ ἀντιστοίχους ἀξιόσεις τῆς νήσου ἐναντι τῆς Βρεττανίας.

«Κατὰ τὰς ἀντιλαλήσεις ἀπόψεων ἐπὶ τῆς ὁδηγοῦς κατασταστεως αἱ δύο ἀντιπροσωπεῖαι ἠντιστοιχον εἰς ἰσοσυμπίηση ὅτι, ἐκτὸς ἀσημάντων λεπτομερειῶν, σημεῖων, αἱ ὁποῖες πως εἶναι ὁμοιαι ἐπὶ τῶν κυριοτέτων προβλημάτων, ἡ ταυτότητος αὐτῆς ἀπόψεων ἐχώσης τὰς ῥίζας της εἰς τὴν Ἀτλαντικὴν Συμμαχίαν. Εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν Μέσην Ἀνατολὴν, αἱ συνομιλίαι ὑπῆρξαν πολὺ περισσότερον ἐφαπλαῖαι γὴ πληροφοριῶν παρὰ διαπίστωσις μιᾶς γλήρους ταυτότης τῶν ἀπόψεων.

«Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Κυπριακὸν, ἡ «Ἀκρόπολις» γράφει ὅτι, ἐπ' αὐτοῦ ἐγράζεται καὶ τριμερὴς ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἐκ τῶν κ.κ. Μιτσιάλη, ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδας, Κουμπάλντ, ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας, καὶ Μπαλτὲκ ἐκ μέρους τῆς κυπριακῆς κυβέρνησης. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐξετάζει τὶς διαφορὲς ποὺ προέκυψαν στὴν Κύπρο.

Ὁ ἀπεσταλμένος τῆς ἀθηναϊκῆς «Ἐλευθερίας» κ. Παταγεωργίου μεταδίδει ἀπὸ τὴν Ἄγκυρα: «Ὡς πληροφορούμεθα ἐκ θετικῆς πηγῆς ἐξ οὐδεμιᾶς πλευρᾶς πρόκειται νὰ ἀνακινηθῆ ζήτημα διαχωρισμοῦ τῶν δήμων. Ἐπιβεβαιοῦται ὅτι ἀμφότεροι οἱ κυβερνῶντες ἔχουν ἀποδεχθῆ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τὸν ἐδικὸν διαχωρισμόν. Θὰ συζητηθῆ ὅμως ἡ τριμερὴς συμμαχία Ἑλλάδος — Τουρκίας — Κύπρου, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν ἡ ὑπογραφὴ τῆς ἐπταβαθμόλογης ἀπουσίας Κυπρίων ἐκπροσώπων. Κατὰ συμπέρασμα ἡ σχετικὴ συζήτησις θὰ διεξαχθῆ πρὸς ἀποτελεσμὸν τοῦ Συμφώνου».

Θὰ ἐπιδιωχθῆ ἐπίσης, ἐπιδεδαιουμένων προγενεστέρων πληροφοριῶν, ἡ χάραξις κοινῆς πολιτικῆς βάσεως. Σχετικὸς ἐρωτηθεὶς ὁ τοῦ ἀπεσταλμένου σας ὁ ἐν Ἀθήναις Τούρκος πρεσβευτὴς κ. Βεζνὶκ, ἀπήντησεν ὅτι αἱ δύο κυβερνήσεις διὰ τὰ θέματα τῆς Κύπρου εἶναι πολὺ κληρέτερες ἀπὸ ὅτι κανεὶς φαντάζεται. Τέλος ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις πρὸς τὴν Κύπρον θὰ ἀποτελέση αντικείμενον ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων καὶ πιθανὸν ἀποφάσεων.

Ὁ Ἴδιος ἀπεσταλμένος μεταδίδει, ὅτι ὁ Δρ. Κουτσιούκ, ποὺ ἐπιστρέφει στὴν Κύπρο τὴ Δευτέρα (σήμερα) ἔχει ἤδη ἰσχυροποιήσει τὸν λαϊκὸν του ἔρεισμα μὲ τὴν κ. Καραμανλῆ, τὸν Δρ. Κουτσιούκ — προσθέτει ὁ Ἕλληνας δημοσιογράφος — ἐδήλωσεν ὅτι ἡ ὑπογραφὴς του εἶναι νὰ ἀκολουθήση πολιτικὴν ἐξωτερεύουσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν συνεργαζόμενος πλὴρ ὡς μὲ τὸν Μακάριον. Ἀνεχέρθη ἐὶς τὰς δυνατότητας διὰ τὸν Μακάριον

(Συνέχεια στὴ 2η σελίδα)

ΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΠΡΟΣΧΩΡΟΥΝ Μ' ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟ ΣΤΗΝ ΕΔΟΝ

Πάνω ἀπὸ 500 νέοι καὶ νέες πῆραν μέρος σὲ προκαταρκτικὲς συγκεντρώσεις σὲ ἑπτὰ χωριὰ γιὰ ἵδρυση τμημάτων ΕΔΟΝ.

ΜΑΖΙΚΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΕΓΙΝΕ ΚΑΙ ΣΤΟ ΔΑΛΙ

ΒΑΡΩΣΙ. 9 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ οἱ νέοι καὶ οἱ νέες τῆς ἐπαρχίας μας ἐγγράφονται στὴν ΕΔΟΝ ὑποσχόμενοι συμπαράσταση καὶ πειθαρχία στὴν Ὀργάνωσή τους. Συγκεντρώσεις γίνονται σὲ κάθε χωριὸ καὶ ἐπαρχία στὶς ὁποῖες παρευρίσκονται καὶ μέλη τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΔΟΝ.

ΣΤΟ Κ. ΒΑΡΩΣΙ

Πρὶν λίγες μέρες πάνω ἀπὸ 100 νέοι καὶ νέες συγκεντρώθηκαν στὸ αἴθουσα τοῦ ἀθλητικοῦ συλλόγου «Ἀπαρθάνιος Βαρωσιοῦ» καὶ ἀποφάσισαν ὁμόφωνα νὰ προσχωρήσουν μαζικὰ στὶς γραμμὲς τῆς ΕΔΟΝ. Στὴ συγκέντρωση μίλησε μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΔΟΝ, γύρω ἀπὸ τοὺς σκοποὺς τῆς Ὀργάνωσης καὶ ἐκλέγηκε 7μελὴς ἐπιτροπή.

Τὴν παρεγγυόμενη μέρα ἔγινε ἑτήσιος στὸ Κάτω Βαρώσι συγκέντρωση νεανῶν ἀπὸ ὅπου παρευρέθησαν 30 νέες οἱ ὁποῖες ἐγγράφησαν ὅλες στὴν ΕΔΟΝ.

ΣΤΟ ΤΡΙΚΩΜΟ

Στὴ συγκέντρωση ποὺ ἔγινε στὸ μεγάλο αὐτὸ χωριὸ παρευρέθηκαν 60 περίπου νέοι καὶ νέες. Γιὰ τοὺς σκοποὺς τῆς Ὀργάνωσης μίλησε μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου καὶ στὸ τέλος ἐξελέγη ἐπιτροπὴ ἀπὸ νέους καὶ νέες. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔθεσε ἀμέσως στὸν ἔγγραφὴ 80 μελῶν στὴν ΕΔΟΝ.

ΣΤΑ ΛΙΜΝΙΑ

Ὁ ὑπεύθυνος τοῦ Κ. Συμβουλίου τῆς ΕΔΟΝ ποὺ παρευρέθηκε στὴ συγκέντρωση νεολαίας στὰ Λιμνιὰ μᾶς πληροφόρησε ὅτι παρευρέθηκαν πάνω ἀπὸ 40 νέοι, καὶ νέες ποὺ προσχώρησαν ἀμέσως στὴν ΕΔΟΝ. Ἡ ἐπιτροπὴ ποὺ ἐξελέγη ἔθεσε σὰν στόχο νὰ ἐγγράψει σὲ λίγες μέρες 80 μέλη.

ΣΤΗΝ ΕΓΚΩΜΗ

Ὀργάνωση καὶ ἐπιβεβαίωσή ἤ των ἡ συγκέντρωση ποὺ ἔγινε στὸ χωριὸ αὐτό. Τὸ σύνολο τοῦ ἀθλητικοῦ συλλόγου ὅπου ἔγινε

Ἀπὸ τὴ συγκέντρωση νέων στὴν Ἔγκωμη Ἀμμοχώστου.

ἡ συγκέντρωση ἦταν γεμάτα ἀπὸ συνθήματα τῆς ΕΔΟΝ. Ἔξω ἀπὸ τὸ αἴθουσα ἦταν ἀναρτημένο ἕνα μεγάλο πανὶ. Στὴ συγκέντρωση παρευρέθηκαν 100 περίπου νέοι καὶ νέες. Ἀφοῦ ἔγινε ἡ ἐκλογὴ ἐπιτροπῆς ἐγκρίθηκαν τὰ ἀκόλουθα ψηφίσματα: 1) Πρὸς τὸν Κυβερνήτη καὶ τὴν Ἀκροτέτατο μὲ τὰ ὁποῖα ζητεῖται ἡ νομιμοποίηση τῶν ὀργανώσεων καὶ ἐφημερίδων. 2) Πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Ἀντίσταση Μακάριο Γραμματεία τῆς ΕΔΟΝ μὲ τὸ ὁποῖο ἐκφράζεται ἡ ἀποφασιστικὴ συμπαράσταση τῶν νέων καὶ νεανίδων τῆς Ἑνωμένης πρὸς τὴν Ὀργάνωση.

ΣΤΟ ΛΥΓΟΡΟΥ

Στὴ συγκέντρωση ποὺ ἔγινε στὸ Λυγόρου παρευρέθησαν πάνω ἀπὸ 60 νέοι καὶ νέες. Ἡ ἐπιτροπὴ ποὺ ἐξελέγη μᾶς πληροφόρησε ὅτι ἔχουν ἤδη ἐγγραφεῖ στὴν ΕΔΟΝ 86 μέλη. Ἡ Ὀργάνωση τοῦ χωριοῦ πρόκειται νὰ καλέσει σὲ ἄμιλλα τὰ ἄλλα χωριὰ γιὰ τὴν καλύτερη δουλειὰ ὑπὲρ τῆς ΕΔΟΝ.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΟΨΙΤΙΔΑ

Στὴ συγκέντρωση ποὺ ἔγινε στὴν Καλοψίδα παρευρέθηκαν περὶ τοὺς 40 νέοι καὶ νέες καὶ ἀφοῦ ἀκούστηκαν τοὺς σκοποὺς τῆς Ὀργάνωσης ἀποφάσισαν ὅπως προσχωρήσουν στὴν Ε. ΔΟΝ. Ἡ συγκέντρωση ἐξέλεξε ἐπιτροπὴ τοῦ ἔθαξε αὐτὸ στόχο τὴν ἔγγραφὴ 60 μελῶν στὴν Ὀργάνωση.

ΣΤΗΝ ΑΣΣΙΑ

Στὴ συγκέντρωση ποὺ ἔγινε στὸ χωριὸ αὐτὸ παρευρέθηκαν πάνω ἀπὸ 40 νέοι καθὼς καὶ μέλος τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΔΟΝ. Λόγω καλλιτεχνῶν ἀπογολιῶν οἱ νέοι τοῦ χωριοῦ δὲν μπόρεσαν νὰ παρευρεθοῦν. Ἐξελέγη προσωρινὴ ἐπιτροπὴ ποὺ θὰ προχωρήσει στὴν ἔγγραφὴ μελῶν. Ὁ στόχος ποὺ ἔθεσε εἶναι 100 μέλη. Ἡ συγκέντρωση ἦρχε τὶς ἀκόλουθες ἀποφάσεις: 1) Ἀποφάσισε ἡ προσωρινὴ ἐπιτροπὴ ἐγγραφῆ ὅλους τοὺς νέους καὶ τὶς νέες τοῦ χωριοῦ στὴν ΕΔΟΝ μὲ τὸ σύνθημα: «Ἐνῶ πιστεύω, ταυτίζει, ὅτι αὐτὰ εἶναι γενικὰ ἀποδεκτά. Οἱ Ρῶσοι εἶναι ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐρηνόφιλοι καὶ τὸ ἐπιφέρουν μὲ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ πολέμου». Στοὺς βίβεο ἀπὸ ὅμορφα κτίσματα ποὺ κατεδαφίστηκαν γιὰ νὰ ἐκλεγεῖ ἡ ταστική ἐπιτροπή. Στὴ συγκέντρωση νὰ παρευρεθεῖ καὶ μέλος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου. 2) Νὰ ὀργανωθεῖ γιοστατική συγκέντρωση τῆς νεολαίας μὲ καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα σὲ κινηματοθέατρο τοῦ χωριοῦ. Στὴ συγκέντρωση αὐτὴ νὰ παρευρεθεῖ ἐκτὸς ἀπὸ τὴ νεολαία τῶν χώρια χωριῶν καὶ μέλος τῆς Κεντρικῆς Γραμματείας τῆς ΕΔΟΝ.

ΑΦΑΝΕΙΑ

Στὴ συγκέντρωση ποὺ ἔγινε στὴν Ἀφάνεια παρευρέθηκαν 40 περίπου νέοι καὶ νέες ποὺ προσχώρησαν στὶς γραμμὲς τῆς ΕΔΟΝ. Ἡ καθοδηγητικὴ ἐπιτροπὴ ποὺ ἐξελέγη ἔθεσε σὰν στόχο τὴν ἐγγραφὴ 60 μελῶν.

ΣΤΟ ΔΑΛΙ

ΔΑΛΙ. 9 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Χθὲς ἔγινε στὸ χωριὸ μᾶς συνέλευση τῶν μελῶν τῆς ΕΔΟΝ στὴν ὁποία παρευρέθησαν 70 νέοι, καὶ 25 νέες. Ἀφοῦ ἔγινε εἰσαγωγικὴ ὁμιλία ἀπὸ τὸν Κυριάκο Θεοδοσίου, Νίκο Βατυλιώτη, Σταῦρο Μιχαήλ καὶ τὸν Ροδοῦ Καλαμαρᾶ καὶ Καλλιόπη Δημητρίου.

ΜΕ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟ

ΖΗΤΕΙΤΑΙ Η ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΑΚ ΣΤΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΣΩΜΑ

ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

ΒΑΤΥΛΗ. 9 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Σύσκεψη ἀγροτῶν τοῦ χωριοῦ μας ποὺ συγκροτήθηκε τελευταία ἐνέργεια καὶ ἔστειλε ὑπόμνημα πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπο μὲ τὸ ὁποῖο ζητεῖται ἡ ἀντιπροσώπευση τῆς ΕΑΚ στὸ Συμβουλευτικὸ Σῶμα. Στὸ ὑπόμνημα ἀναφέρονται μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἀκόλουθα: «Ἀνεξάρτητος ἀπὸ ἤ ΕΑΚ εἶναι σήμερα παράνομη ἐκ μέρους τῶν ἀποικιάτων, ἐχουμε τὴ γνώμη ὅτι ἐκπροσωπεῖ καὶ ἐπηρεάζει σημαντικὸ ἀριθμὸ μικροαγροτῶν. Εἴμαστε δέβαιοι ὅτι ἡ ἀντιπροσώπευση τῆς ΕΑΚ στὸ Παγκύπριο Συμβουλευτικὸ Σῶμα θὰ ἔδινε τὴν εὐκαιρία καὶ στοὺς ἀγρότες τοῦ ἐκπροσωπεῖ νὰ συμβάλουν μέσα στὰ πλαίσια τοῦ Συμβουλίου στοὺς σκοποὺς γιὰ τοὺς ὁποίους ἱδρύθηκε».

Τὸ ὑπόμνημα ὑπογράφουν ἐκ μέρους τῆς σύσκεψης οἱ κ.κ. Χρίστος Βασιλείου, Νίκος Γ. Χ'' Σάββα καὶ Πέτρος Ἀρτεμίου.

Ἡ ἀντιπροσωπεία Μαρκεδοῦνου ἔνω ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ Διοικητήριο.

ΣΗΜΕΡΑ Η "ΧΑΡΑΥΓΗ" 6σέλιδη

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΣΙΩΦΕΡ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΩΝ ΓΚΑΡΑΖ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Ὁ Διοικητὴς ἀπάντησε ὅτι τὸ ζήτημα τῆς νομιμοποίησης τοῦ ΑΚΕΛ, τῆς ΕΑΚ, καὶ τῶν ἄλλων ὀργανώσεων καὶ ἐφημερίδων ἐμπίπτει στὴ δικαιοδοσία τοῦ Κυβερνήτη, τοῦ Μακαρίου καὶ Κουτσιούκ

ΜΑΡΑΘΟΒΟΥΝΟΣ. 9 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Ἀντιπροσωπεία τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ μας ἀπετελούμενη ἀπὸ τοὺς κ.κ. Χαράλαμπο Ἀργυροῦ καὶ Θεωρὴ Ζαμπᾶ ἐπισκέφθηκε πρωΐας τὸν Διοικητὴ Ἀμμοχώστου κ. Μωυσιτζιὲ καὶ τοῦ ἐξέθεσε ὑπόμνημα ὑπογραμμένο ἀπὸ 840 πρόσωπα μὲ τὸ ὁποῖο ζητεῖται ἡ νομιμοποίηση τοῦ ΑΚΕΛ, τῆς ΕΑΚ καὶ τῶν ἄλλων ὀργανώσεων καὶ ἐφημερίδων. Ἀνατύσσοντας καὶ προ-

σωπικὰ τὶς ἀπόψεις τῆς ἡ ἀντιπροσωπεία τόνισε στὸν Διοικητὴ ὅτι ὕστερα ἀπὸ τὴ συμφωνία τῆς Ζυρίχης οἱ κάτοικοι Μαραθοβούνου ἀπαράδεκτη τὴ συνέχιση τῆς ἀπαίτηση αὐτὴ καὶ πρόσθεσε ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ ἐμπίπτει στὴ διαπίστωση ὀργανώσεων καὶ ἐφημερίδων εἶναι ἀποκλειστικὴ εὐθύνη τῆς Κυβερνήτη, τοῦ Δρ. Κουτσιούκ καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου. Τελικὰ ὁ Διοικητὴς ὑποσχέθηκε νὰ διαβιβάσει τὸ ψήφισμα πρὸς τὸν Κυβερνήτη.

Στὸ ψήφισμα τους οἱ κάτοικοι Μαραθοβούνου τονίζουν ὅτι ἡ συνέχιση τῶν ἀνελευθέρων διαταγμάτων δὲν συμβάδιζε μὲ τὴν ἀνοικοδόμηση τῆς εἰρηνικῆς καὶ τῆς δημοκρατικῆς ζωῆς στὴν Κύπρο καὶ ἀποτελεῖ ἀπαράδεκτη παραδίαση τῶν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ συνέλευση τῶν σιωφερ καὶ ἐργατῶν γκαραζ τοῦ κ. Σωκράτη Ἡλιάδη, Λευκωσία, ποὺ ἔγινε, μὲ σκοπὸ τὴ συζήτηση διαφόρων ἐπαγγελματικῶν ζητημάτων ἐνέκρινε καὶ ἐστειλε ὑπόμνημα πρὸς τὸν Κυβερνήτη μὲ τὸ ὁποῖο ἐκφράζεται ἡ διαμαρτυρία τους γιὰ τὴν καθυστέρηση τῆς ἄρσης τῶν διαταγμάτων προγραφῆς, ποὺ ἐμποδίζει τὴ δημιουργία κατάλληλου κλίματος γιὰ ἐλευθερία λόγου καὶ ὀργάνωσης.

—Ψηφίσματα γιὰ τὴ νομιμοποίηση τοῦ ΑΚΕΛ ἀπέστειλε καὶ ἡ κοινότητα Βάσας Κελλακίου πρὸς τὸν Κυβερνήτη καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΜΑΡΑΘΟΒΟΥΝΟΥ ΖΗΤΗΣΕ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΦΩΝ

Ἀφοῦ ἐπέδωσε ὑπόμνημα μὲ 840 ὑπογραφὲς

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ ΜΗΛΙΑΣ ΚΑΤΕΘΕΣΕ ΣΤΕΦΑΝΙ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΣΚΑΗ

ΛΑΡΝΑΚΑ, 9 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Πενταμελὴς ἀντιπροσωπεία τῶν λαϊκῶν ὀργανώσεων Μηλιάς ἐπισκέφθηκε τὸ χωριὸ Λειβάδια καὶ κατέθεσε στεφάνι στὸν τάφο τοῦ Παναγιώτη Α. Σκάη, ποὺ δολοφονήθηκε στὶς 23 Ἀπριλίου ἀπὸ φασιστικὰ στοιχεῖα τὴς δεξιᾶς τοῦ χωριοῦ. Τὴν ἀντιπροσωπεία ὑποδέχθηκε πλῆθος κατοίκων καὶ τὴν προσφώνησε ἐκπρόσωπος τῶν λαϊκῶν ὀργανώσεων τοῦ χωριοῦ. Ἀκολούθησε κατάθεση στεφανιῶν στὸν τάφο τοῦ Παναγιώτη Α. Σκάη.

Πρὶν ἀναχωρήσει ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Μηλιάς ἐπισκέφθηκε τοὺς γονεῖς καὶ ἄλλους συγγενεῖς τοῦ νεκροῦ καὶ ἔξεφρασε τὰ συλλυπητήρια τῆς.

ΑποΤηΣκοπιαΜας

ΟΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΤΗΣ ΑΓΚΥΡΑΣ

Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ τοῦ κ. Καραμανλῆ στὴν Ἄγκυρα καὶ ἡ διεξαγωγὴ συνομιλιῶν μὲ τοὺς Τούρκους ἡρωτῶν νέους ἡγέτες εἶναι κτ' ἀρχὴν ἀποδεκτὰ ἀπὸ τοὺς λαοὺς τῶν δυὸ χωρῶν καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Μιὰ προϋπόθεση πάντως εἶναι ἀναγκαία γιὰ νὰ ἀποφέρουν οἱ συνομιλίες καὶ τὰ πιὸ εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Οἱ ἡγέτες καὶ τῶν δυὸ χωρῶν, ἀφοῦτες ὑπέρθυμα συμφέροντα τῶν λαῶν τους κατὰ πρῶτο λόγο, πρέπει νὰ στρέφουν τὴν προσοχὴ τους σὲ φιλικὲς σχέσεις ποὺ θὰ προσφύγουν τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλεια τῆς περιοχῆς καὶ τὴν συμβολὴ τους στὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀσφάλεια τῆς Διεθνοῦς Ἀντιπαρ. Οἱ ἐπαφὲς καὶ οἱ συνομιλίες μεταξὺ τῶν ἡγετῶν τῶν δυὸ χωρῶν θὰ ἐπρεπε νὰ ἔχουν ὡς ἀφετηρία τὴν ἀναγνώριση τῶν ἀσφαλῶν ὑγιῶν καὶ ἀμοιβαίων συμφερόντων τῶν δυὸ χωρῶν καὶ νὰ ἀποβλέπουν στὴν ἐπίτευξη ἐνὸς συστήματος ἀσφαλείας ποὺ θὰ ἐξασφαλίζει τὴν ἀνεξαρτησία καὶ τὴν ἐδαφικὴ ἀκεραιότητα ὅλων τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ δὲ ἐκτιμοῦμε ὅτι ἡ ἐπίλυση τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος θὰ ἐπρεπε νὰ ἀποτελέσει ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια θέματα τῶν συνομιλιῶν. Ἡ ἐπίλυση τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος ἐξυπηρετεῖ ὄχι μόνο τὰ συμφέροντα τῶν δυὸ χωρῶν ἀλλὰ καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Δυτικῆς Συμμαχίας. Ἡ ἐπίλυση τοῦ Κυπριακοῦ προβλήματος θὰ ἐ

RECEIVED
22 JUL 1959

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΓΑΒΒΑΚΗΣ — ΓΙΩΡΓΑΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΚΟΥΛΗ
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Παρόδος 'Ομηρικής) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610. ΝΥΚΤΑΣ 5820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 1959

ΧΡΟΝΟΣ Δ'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 921
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΑΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ:
ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: «ΧΑΡΑΥΓΗ» ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΣΕ ΠΛΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΟΙΚΗΜΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΧΘΕΣΙΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ Δρ. ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ ΓΙΑ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΣΥΜΒΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΥΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Δὲν ὑπάρχει μποϋ«οτὰζ ἑλληνικῶν προϊόντων, ἀλλά μερικοὶ Τοῦρκοι κάμνουν μαύρη ἀγορά. Κοινὴ ἐπιτροπὴ γιά τὶς σχέσεις τῶν δυὸ κοινοτήτων. Ἔκκληση γιά νά βοηθήσει ὁ τύπος.—Καμιά συμφωνία γιά τὶς βάσεις μεταξὺ τῶν δυὸ ἡγετῶν.

ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ: «ΘΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΩ ΟΛΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΑΚΕΛ»

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος καὶ ὁ Δρ. Κουτσιούκ ἐργάνωσαν χθὲς δημοσιογραφικὴ διάσκεψη στὸ κτίριο τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὴν ὁποίαν ἔγιναν ἐκτενεῖς συζητήσεις μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τῆς Κύπρου. Πρὸς τοῦτο ζητήσαμε τὴν συνεργασία καὶ τὴν βοήθεια τοῦ Τύπου. Ἀπαντώντας σὲ ἐρώτηση σχετικὰ μὲ τὴν νομιμοποίηση τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῶν προοδευτικῶν ἐργανώσεων καὶ ἐφημερίδων, ὁ Δρ. Κουτσιοὺκ εἶπε ὅτι δὲ ὑποστηρίζει ἐπισταμένως τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ἡ ταυτόσημη δήλωση στὴν ὁποία προέβησαν χθὲς στὴν δημοσιογραφικὴ διάσκεψη ὁ Μακαριώτατος καὶ ὁ Δρ. Κουτσιούκ, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Μετὰ τοῦ ἡγέτου τῆς Τουρκικῆς ἐν Κύπρῳ Κοινότητος δρ. Φαζὺλ Κιουτσοὺκ διελθέσαμεν τὴν σημερινὴν Διάσκεψιν Τύπου δι' ἣν δώσῃ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκφράσωμεν ὁρισμένας ἀπόψεις μας καὶ συγχρόνως νὰ ζητήσωμεν τὴν συνεργασίαν σας εἰς τὴν προσπάθειαν πλήρους ἀποκαταστάσεως φιλικῶν δεσμῶν καὶ ἁρμονικῆς συμβιώσεως μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τῆς νήσου μας, πέραν δὲ τούτου τὴν πολιτίστριαν δοήθειαν τοιαύτην κοινὴν ἔκκλησιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ Τούρκους τῆς νήσου καὶ ἐκκλησιάσωμεν ὅλους ὅπως λησμονήσουν τὰ παρελθόν, ἐπιφορτίσωμεν τὴν καθ' ἡμᾶς ὁλοκήρωσιν τῶν καθ' ἑαυτὰ τρόπους δημιουργίαν δυσαρεστήσεως ἐπεισοδίων καὶ ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ συνεργασθῶμεν διὰ τὸ κοινὸν καλόν. Ἡ ἐκλογὴ ἐκείνη εὑρε θαθεῖαν ἀπταπόκρισιν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ. Σημειοῦται δμως ὅτι μεμονωμένα ἐπεισόδια. Εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ποῖος θέρων τὴν εὐθύνην εἰς τοὺς Τούρκους καὶ ἀντίθετως. Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιδολία ὅτι συνέχεις οἱονδήποτε ἐπεισόδιον εἶναι ἐπιζήμιος τόσον διὰ ταῖς Ἕλλησι καὶ Τούρκοις τῆς νήσου καὶ διὰ τοὺς Τούρκους. Εἶναι εἰς θάρος τῆς ὁλότητος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Ἡ ἀξιότης καὶ εὐμηχανία τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὴν καλὴν συνεργασίαν καὶ φιλικὴν συμβίωσιν τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Τούρκων τῆς νήσου. Μόνον ἡ ἐν πνεύματι καλῆς θελήσεως συνεργασία θὰ ἀποτελέσῃ ἀσφαλῆ βάσιν διὰ τὴν πρόοδον τῆς νέας Κυπριακῆς πολιτείας.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπαύσεως τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συμφωνίας, τοῦ ἀνεξαρτησίας ἤρχισαν ὁμέσως νὰ ἀποκαθίστανται μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων αἱ φιλικαὶ σχέσεις αἱ ὁποῖαι διεταράχθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν. Πρὸ ἑξαμήνου ἡ ἔντασις τῶν σχέσεων ἦτο τοιαύτη ὥστε ἡ ζωὴ Ἑλλήνων καὶ Τούρκων νὰ εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ. Σήμερον καθήμεθα πέριξ τῆς ἰδίας τραπέζης καὶ συζητοῦμεν φιλικῶς θέματα κοινοῦ ἐνδιαφέροντος. Μερικὰ ὅμως ἀπὸ κακοὺς εἰς κακὸν μικροπαθεῖς θὰ διαταράττουν τὴν δημιουργηθεῖσαν φιλικὴν ἀτμόσφαιραν καὶ προκαλοῦν ἀναστυχίας διὰ τὸ μέλλον. Ἐπαναλαμβάνομεν καὶ σήμερον ἔκκλησιν πρὸς ἀπορυγὴν οἱουδήποτε ἐπεισοδίου καὶ παρακαλοῦμεν συγχρόνως τὸν Κυπριακὸν Τύπον νὰ συμβάλῃ διὰ κριτικῆς ἀβροφροσύνης πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν.

Ὁ Τύπος εἶναι ἐκδαίως. ἐλεύθερος νὰ ἐκφέρῃ ἀπόψεις νὰ διαφωνῇ ἢ ἀποδέχεται τὰς ἀνέψεις τῆς κοινῆς γνώμης, νὰ σχολιάζῃ καὶ καταλογίζῃ εὐθύνας, ἀλλὰ πάντοτε μὲ ἐπιφύλαξιν καὶ ἀποφυγὴν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἐπιφέρουν ἀποτελέσματα ἐπιζήμια διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν Τύπων. Ἡ ἐλευθέρα ἐκφρασις γνώμης ἀποτελεῖ τὸ βασικώτερον στοιχεῖον τῆς δημοκρατίας. Θὰ ἤθελεμεν ὅμως χωρὶς νὰ παρεξηγηθῶμεν ὅτι ἐπιθυμοῦμεν νὰ διαθλώμεν τὸν Τύπον, τὴν πολιτικὴν ἀνεργασίαν τοῦ εἰς τὴν προσπάθειαν πρὸς θεμελίωσιν καὶ οἰκοδόμησιν τῆς Κυπριακῆς πολιτείας. Δὲν ἐννοοῦμεν μὲ τοῦτο ὅτι ὁ Τύπος ἀρνῆται τὴν τοιαύτην συνεργασίαν. Ἀπλῶς ἐκφράζομεν ἐπιθυμίαν διὰ στενωτέραν ἀκόμη συνεργασίαν, διότι ἐπιθυμοῦμεν τὸν τερᾶ. στιον ρόλον, τὸν ὁποῖον δύναται νὰ διαδραματίσῃ ὁ τύπος εἰς τὴν διαμόρφωσιν καταστάσεων καὶ μάλιστα κατὰ τὴν μεταβατικὴν αὐτὴν περίοδον.

Ὡς εἶναι φυσικὸν πᾶσα μεταβατικὴ περίοδος παρουσιάζει δράκιτας δυσκολίας καὶ προβλήματα. Δι' ἀσχέτων ὅμως ἀρκετὴν ὁδὸν ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Συμφωνίας τοῦ Λονδίνου. Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι μεταξὺ μερίδος τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ ὑπάρχει ἕνα αἴσθημα ἀπωθημένης δυσφορίας δημιουργούμενον ἀπὸ τὴν ἀντίληψιν ὅτι προχωροῦμεν μὲ πολὺ ὀρεθυμα ρυθμὸν εἰς τὸ ἔργον τῆς οἰκοδομῆς. Μὴ λησμονῶμεν ὅμως ὅτι εἴναι πολλαὶ οἱ λεπτομέρειαι τοῦ Ἔργου. Ἐλπίζω ὁ ρυθμὸς νὰ εἶναι γοργότερος κατὰ τὴν προσεχῆ μῆνας. Ἀρκεταὶ λεπτομέρειαι τοῦ Συντάγματος ἐμελετήθησαν ἐπὶ μακρὸν καὶ τελικὴ διατύπωσιν. Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι εἶναι ὄντως πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἐ-

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Κύριος ἀνταποκριτὴς ἐρωτᾷ ἐὰν ὑπάρχει ἡ ἀντίληψις ὅτι γίνεται ὑποτιμὴ ἀπὸ τοὺς τουρκικοὺς κύκλους καὶ κάμνει τοὺς διὰ ἡρέτας νὰ ἀναστενάζουν ἀπὸ βάρος.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος συμφωνεῖ ὁ Δρ. Κουτσιοὺκ εἶπεν ἐπιφυλακτικῶς ὅτι ὑπάρχει ἡ ἀντίληψις αὐτή.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ Δρ. Κουτσιοὺκ ἀρνεῖται νὰ ὑπογράψῃ;

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ (Κουτσιούκ): Δὲν ὑπάρχει ζήτημα ὑπογραφῆς τέτοιας.

(Συνέχεια στὴν σελ.6α)

Ὁ Μακαριώτατος καὶ ὁ Δρ. Κουτσιούκ στὴ χθεσινὴ δημοσιογραφικὴ διάσκεψη.

ΟΙ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΕΚΑΤΟΝ ΧΙΛΙΑΔΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΥΠΡΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΜΑΝΩΛΗ ΓΛΕΖΟΥ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

«Ὅπως δημοσιεύθηκε σὲ προηγούμενη Ἔκδοσή μας τὸ Παγκύπριο Συλλαλητήριο τῆς Ἀριστερᾶς ἐκφρασε ὁμόφωνα τὴν ἀποστολὴ ψηφίσματος πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ κυβέρνηση γιὰ νὰ ἀφεθεῖ ἐλεύθερος ὁ ἐθνικὸς ἥρωας Μανώλης Γλέζος.

Χθὲς ὁ Πρόεδρος τοῦ συλλαλητηρίου Δήμαρχος Λάρνακας, κ. Γ. Χριστοδουλίδης, ἔστειλε τὸ παρακάτω τηλεγράφημα πρὸς τὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς κυβέρνησης:

«Ἐκ μέρους πέραν τῶν ἑκατὸν χιλιάδων Κυπρίων ποὺ συγκεντρώθηκαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν στὸ Παγκύπριο Συλλαλητήριο τῆς Ἀριστερᾶς ζητεῖσμεν ὅπως ὁ ἥρωας τῆς Ἐθνικῆς Ἀντίστασης Μανώλης Γλέζος ἀφεθεῖ ἐλεύθερος. Μιὰ τέτοια χειρονομία ἐξυπηρετεῖ τὸ ἐθνικὸ συμφέρον καὶ μεμελλάζει στὴν ὁμαλότητα τῆς πολιτικῆς ζωῆς στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν κατοχύρωση τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ
Πρόεδρος Συλλαλητηρίου.

ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΗΡΩΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η ΔΙΚΗ ΤΟΥ Μ. ΓΛΕΖΟΥ, ΥΠΟΘΕΣΗ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

Ὁ διαπρεπὴς Ἄγγλος νομικὸς κ. Μοὺρ θὰ μεταβεῖ στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ παρακολουθήσει τὴ δίκη.— Ὑπομνήματα, διαμαρτυρίες καὶ κινητοποίησις σ' ὅλο τὸν κόσμο

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΑΘΗΝΑ. 4 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Στὸν Μανώλη Γλέζο καὶ τοὺς συγκατηγορουμένους του ἐπιδόθηκαν χθὲς οἱ κλήσεις τοῦ Βασιλικοῦ Ἐπταμήνου ταῦ Διακριτοῦς Στρατοδικείου Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖες καθορίζουν σὰν ἡμερομηνία ἐναρξης τῆς δίκης τὴν ἑρχ. Πέμπτη, 9 Ἰουλίου. Ἐπίσης, ἐπιδόθηκε στοὺς κατηγορουμένους τὸ βούλωμα τῆς ὑποθέσης μὲ τὸ ὁποῖο παραπέμπονται στὸ στρατοδικεῖο μὲ τὴν κατηγορία τῆς ἐπροσφορᾶς εἰς κατασκοπείαν οἱ μὴ γνήσιβθέντες Κ. Καλγιάνης, Φ. Βέττας καὶ Ἰω. Τσκαλινὸς καὶ ἀπὸ τοὺς συλληφθέντες οἱ Ε. Βουτσᾶς, Θ. Εὐθυμιάδης, Γ. Τρικαλινός, Ἀντ. Συγγελάκης καὶ Ἀντ. Καρκαγιάννης. Παραπέμπονται ἀπὸ στρατοδικεῖο· μὲ τὴν κατηγορία ὅτι ἐπεχείρησαν ἐν καιρῷ εἰρήνης νὰ ἀποσπάσουν ἀπὸ τὸν ἐνοπλισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ πολεμικὸ ὑλικὸν καὶ ἐφοδιασμὸν καὶ ἐπιχείρησαν νὰ παραδώσουν αὐτὰ εἰς τὸν ἐχθρὸν τῆς Πατρίδος.

Ἐπίσης ἐπιδόθηκε στοὺς κατηγορουμένους τὸ βούλωμα τῆς ὑποθέσης μὲ τὸ ὁποῖο παραπέμπονται στὸ στρατοδικεῖο μὲ τὴν κατηγορία τῆς ἐπροσφορᾶς εἰς κατασκοπείαν οἱ μὴ γνήσιβθέντες Κ. Καλγιάνης, Φ. Βέττας καὶ Ἰω. Τσκαλινὸς καὶ ἀπὸ τοὺς συλληφθέντες οἱ Ε. Βουτσᾶς, Θ. Εὐθυμιάδης, Γ. Τρικαλινός, Ἀντ. Συγγελάκης καὶ Ἀντ. Καρκαγιάννης. Παραπέμπονται ἀπὸ στρατοδικεῖο· μὲ τὴν κατηγορία ὅτι ἐπεχείρησαν ἐν καιρῷ εἰρήνης νὰ ἀποσπάσουν ἀπὸ τὸν ἐνοπλισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ πολεμικὸ ὑλικὸν καὶ ἐφοδιασμὸν καὶ ἐπιχείρησαν νὰ παραδώσουν αὐτὰ εἰς τὸν ἐχθρὸν τῆς Πατρίδος.

ΘΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ

Στὴν Ἀθήνα ἐφθασε γιὰ νὰ παρακολουθήσει τὴν ἐξέλιξη τῆς ὑπόθεσης Γλέζου ὁ Γραμματέας τῆς Διεθνοῦς Ἕνωσης Δημοσιογράφων κ. Νταὶκε Κρούζε. Γνώστης ἐξ ἄλλου, ὅτι ὁ κ. Χάρολδ Μοὺρ, βασιλικὸς σύμβουλος, κορυφαῖος νομομαθὴς καὶ ἔνοικος γραμματέας τῆς Διεθνοῦς Ἕνωσης Νομικῶν ἀποφάσισε νὰ ἔλθει στὴν Ἀθήνα γιὰ (Συνέχεια στὴν 6η σελ.6α)

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΗ

ΚΑΙ Ο ΑΓ. ΣΕΡΓΙΟΣ ΕΞΕΛΕΞΕ ΕΝΙΑΙΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΒΑΡΩΣΙ. 4 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας).— Σὲ κοινὴ σύσκεψη δύο τῶν Ὀργανώσεων τοῦ χωριοῦ Ἅγιος Σέργιος ἐξελέγη ἑπταμελὴς ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ τρεῖς ἀντιπροσώπους κάθε Ὀργάνωσης καὶ ἕνα οὐδέτερο, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιλαμβάνεται τῶν διαφόρων κοινοτικῶν προβλημάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ κάνει ἐκλογὴ στοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ ἰδεολογία. Ὅπως ἀποφεύγουν κάθε πρόκληση γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ ἡ ἑνότητα καὶ ἡ πρόοδος στὴν κοινότητα.

Τὴν ἐπιτροπὴ ἀπαρτίζουν οἱ κ.κ. Γιάννης Μιχαήλ, Σωτήρης Χριστοφόρου Κυριάκος Πουρούτης Χριστόφορος Χ. Φίλιππου, Κυριάκος Καρνάλλος καὶ Βίας Λεβάδας.

ΣΗΜΕΡΑ Η "ΧΑΡΑΥΓΗ" 6σέλιδη

ΓΙΑ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΩΝ ΠΑΥΘΕΝΤΩΝ

Η Κ. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΑΥΘΕΝΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΠΙΚΡΙΝΕΙ ΤΗΝ ΑΚΑΜΨΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ

ΖΗΤΗΘΗΚΕ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΠΡΟΝΟΙΑ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΤΟΥΣ

Χθεσινὴ ἀνακοίνωση τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν παυθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων ἀναφέρει ὅτι στὸ ζήτημα τῆς πλήρωσης διακοπεισῶν μισθῶν συζητήθη ἀπὸ πάσης πλευρᾶς (νομικῆς, διοικητικῆς καὶ ἠθικῆς) καὶ λυτεῖται ὅτι ὁ Σὲρ Χιοὺ Θολὶν ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀσκήσῃ παρὰ πάσαν προσδοκίαν.

Ἐπίσης τονίζεται, εἶναι πολὺ λυπηρὸ γιατὶ ὁ Κυβερνήτης δὲν θέλησε νὰ κάμει διάκριση μεταξὺ τῶν Κυπρίων, ἡ ὁποία εἶναι μιὰ πρᾶξη προσωπικὴ καὶ τῆς ἀμνηστίας ἡ ὁποία εἶναι ἀπρόσωπη καὶ συλλογική καὶ ἀφορᾶ ὅλους τοὺς παρὰ πάσαν προσδοκίαν.

Σχετικὰ μὲ τοὺς ἀστυνομικοὺς διαφορετισμοὺς τῶν Κυπρίων ἀνακοίνωσαν ἀνεφέρει ὅτι ὁ Κυβερνήτης ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὰ ὑπὸ τῆς ἀποστάσεως χριστιανικὰ ἐπτὰς ρήματα ἀλλὰ ὑποσχέθηκε νὰ ἐξετάσει μόνο τὶς περιπτώσεις ἐκείνων ποὺ βρίσκονται σὲ διαθεσιμότητα. Ἤδη ὑποβλήθηκε κατάλογος ποὺ περιέμει ὅλους τοὺς ἀστυνομικοὺς ποὺ βρίσκονται σὲ διαθεσιμότητα, οἱ ὁποῖοι, ὅπως ἔνναι γνωστό, στερήθηκαν καὶ αὐτοὺ τοὺ 102 τοῦ μισθοῦ τους τὸ ὁποῖο συνήθως καταβάλλεται σὲ παρόμοιες περιπτώσεις κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων δι' καὶ σύμφωνα μὲ τὸ διάταγμα διαθεσιμότητας αὐτοῦ δὲν δικαιοῦνται νὰ δεχθοῦν οἱοδηδήποτε ἐργασία.

Τέλος ἡ ἐπιτροπὴ ἀνακοινώνει ὅτι ζητήθηκε ἤδη ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο καὶ τοὺς Ἕλληνες ὑπουργοὺς ὅπως κατὰ τὴν ἐπόμενη συζήτηση τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Νήσου, ληφθεῖ πρόνοια καὶ γιὰ τὴν πλήρωμὴ τῶν καθυστερημένων μισθῶν τῶν παυθέντων δημοσίων ὑπαλλήλων.

ΣΕ ΤΙ ΑΠΟΒΛΕΠΕΙ Η ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΧΑΪΛΕ ΣΕΛΑΣΙΕ ΣΤΗ Σ. ΕΝΩΣΗ

Ἡ Αἰθιοπία στηρίζει τὴν πολιτικὴ της στὴν ἰσότιμη φιλία μὲ ὅλα τὰ κράτη ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ κοινωνικὸ καθεστὼς τους

Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΘΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

ΑΝΤΙΣ ΑΜΠΕΜΠΑ. 4 (Ρ.) — Ἡ ἐπίσκεψη στὴ Σοβ. Ἕνωση τοῦ αὐτοκράτορα τῆς Αἰθιοπίας Χαϊλὲ Σελασιὲ ἀποτελεῖ ἕνα σταθμὸ στὴν προσπάθεια τοῦ νὰ δγάλει τὴ χώρα του ἀπὸ τὴν ἀφάνεια καὶ νὰ τῆς προσδώσει, μεγάλη σημασία στὰ μάτια τοῦ κόσμου. Ἡ πολιτικὴ τοῦ αὐτοκράτορα, ἡλικίας 66 χρόνων, βασίζεται στὴ φιλία μὲ ὅλους καὶ δέχεται τὴν κάλυτερη τεχνικὴ βοήθεια γιὰ τὴ χώρα του ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τὸ ποιὸ πρόσχεται αὐτὴ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ ἢ πολιτικὸ τοὺς καθεστώς.

Ἡδη ἡ Αὐτῆς Ἀμπέτια συγκατηράνει τὸ ἐνδιαφέρον ἀρκετῶν ἐθνῶν. Σουηδοὶ ἐξασκοῦν τὴ σφουρὰ τοῦ αὐτοκράτορα καὶ διευθύνουν τὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ καὶ τὰ συστήματα τηλεπικοινωνιῶν. Ἀμερικανοὶ κατασκευάζουν δρόμους καὶ διευθύνουν τὶς ἐθνικὲς ἀερογραμμές. Βρεττανοὶ εἰδικοὶ παρέχουν τὶς συμβουλὲς τους στὰ οἰκονομικὰ ζητήματα ἐνῶ σοβιετικοὶ διευθύνουν τὸ νοσοκομεῖο τῆς πόλης. Καὶ ὅλα αὐτὰ συντελοῦνται χωρὶς πολιτικὸς δρους. Καὶ τὴν πολιτικὴ αὐτὴ ὁ Χαϊλὲ Σελασιὲ εἶναι ἀποφασισμένος νὰ τὴν συνεχίσει. Μὲ βάση αὐτὴ τὴν πολιτικὴ ὁ Σελασιὲ θὰ δεχθεῖ ὁπωσδήποτε προσφορὰ γιὰ στρατιωτικὴ καὶ τεχνικὴ βοήθεια ἀπὸ τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση.

Ὑπεγθυνοι κύκλοι στὴν Ἀντὶς Ἀμπέμπα πιστεύουν ὅτι ἡ ἐπίσκεψη τοῦ Χαϊλὲ Σελασιὲ στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι δὲν εἶναι πλήρως ἱκανοποιημένος μὲ τὸν τρόπο

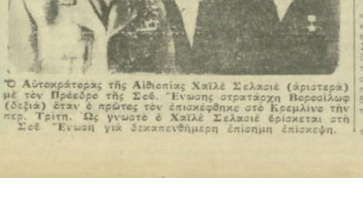

Ὁ Αὐτοκράτορας τῆς Αἰθιοπίας Χαϊλὲ Σελασιὲ (ἀριστερὰ) μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Σοβ. Ἕνωσης Βορσοϊλωφ (δεξιὰ) ἔτσι ὁ πρῶτος τὲν ἐπισκεφθῆκε στὸ Κρεμλίνο τὴν περ. Τρίτη. Ὡς γνωστὸ ὁ Χαϊλὲ Σελασιὲ ἐρίσκεται στὴ Σοβ. Ἕνωση γιὰ δεκαπενθήμερη ἐπίσημη ἐπίσκεψη.

ΚΑΛΕΙΤΑΙ ΠΟΛΥ ΠΛΑΤΙΑ ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Συντεγνίας ὑπαλλήλων Ἀρχῆς Ἐσωτερικῶν Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου ἐξέδωσε χθὲς τὴν ἀκόλουθη ἀνακοίνωση:

«Ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐργατικῶν Ὀργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ καὶ ΠΟΑΣ συνῆλθαν σήμερον εἰς τὸ οἴκημα τῶν Ἀνεξαρτήτων Συντεγνιῶν καὶ ἄκουσαν ἐκθεσιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπείας τῆς Συντεγνίας Ὑπαλλήλων Ἀρχῆς Ἐσωτερικῶν Τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου περὶ τῆς ἀκαιθαλώδους διαχειρίσεως τῆς Διευθύνσεως τῆς ΣΙΤΑ.

Ἡ σύσκεψις ἀφοῦ ἐμελέτησε τὸ ὅλον θέμα κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ κακὴ διαχείρισις μιᾶς τέτοιας δημοσίας ὑπηρεσίας ἐπηρεάζει, ἄρεσε τὴν Κυπριακὴν οἰκονομίαν καὶ ἀναστυῶν καὶ πρόσθιον τῶν τηλεπικοινωνιῶν Κύπρου.

Ἐν ἄρει τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καὶ ὅτι ἡ Α.Ε. ὁ Κυβερνήτης δὲν ἀντιπεκρίθη εἰς τὰς τρεῖς ἐκκλήσεις τῆς Συντεγνίας, ἀπεφασίσθη ὅπως κληθεῖ μιὰ πὸ πλατειὰ σύσκεψις μὲ ἀντιπροσώπους ὅλων τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐμπόρων, Δημάρχων, τῆς ΠΟΒΕΚ καὶ ἄλλων ὀργανώσεων πρὸς μελέτην τοῦ ὁλου ζητήματος.

Σκανδιναυϊκῶν χωρῶν, τῆς Αὐστρίας καθὼς καὶ στὶς ἑλληνόφωνες ἐφημερίδες τοῦ ἐξωτερικοῦ.

ΘΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΔΙΚΗ

Ἡ ἀπόφαση ἐλήφθη ἀπὸ τὴν Ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Διεθνοῦς Ἕνωσης Δημοσιογράφων, ἡ ὁποία συνῆλθε ἔκτακτα στὴν Ἀθήνα γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτόν.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κ. Κρούζε, ἐκπρόσωποι τῆς Ἕνωσης θὰ παρακολουθήσουν τὴν δίκη καὶ ὁ κ. Ἀντρέας Μιχαήλ, Σύμβουλος τῆς Ἑνώσεως καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Εἰρήνης.

Ἐπίσης ἀναμένεται νὰ ἔλθουν στὴν Ἀθήνα γιὰ τὸν ἴδιο σκοπὸ ἐκπρόσωποι τῆς Διεθνοῦς Ἕνωσης Νομικῶν ἀποφάσισε νὰ ἔλθει στὴν Ἀθήνα γιὰ

(Συνέχεια στὴν 6η σελ.6α)

ΑποτηΣκοπιαμας

ΘΑ ΗΤΑΝ ΚΡΙΜΑ

Ἀ ΙΣΘΗΤΟΣ ἔχουν περιορισθεῖ τὰ θὲ-δικὰ κουίφγατα τῶν νομοταξικῶν πρακλήσεων καὶ ἐνεργειῶν φασιστικοῦ κλίνει τῆς δεξιᾶς. Τὸ κύρίστατο τῆς χαλάρωσης παρατηρεῖται κυρίως ἀπὸ τὴν ἄμεση ποὺ τὸ ΕΔΑ, τὸ ΑΚΕΛ καὶ σχεδὸν ταυτόχρονα ἄλλες ὀργανώσεις ἀσκήθηκαν τὶς ἐνέργειες τους πρὸς τὴν ἴδια κατεύθυνση, τὸν ἀγῶνα τοῦ συλλαλητηρίου τῆς Ἀριστερᾶς μὲ τὸ σύνθημα καὶ τὸ συγκεντρωση τῆς ΣΕΚ ἔτσι ἡ θαυμάσια ἐκκαρτία «ἐπαναξίωμα» ἀπὸ τὸν ἐνοπλισμὸ καὶ τὴν καταπολέμηση τῶν ἐπιτάγων τοὺς ἀνάρχους σκοποὺς των.

Προγωρεῖται ἡ ἐκκαρία δὲν μᾶς ἔδωκε. Οἱ ἐχθροὶ μας τώρα ἔνα καλὸ πολιτικὸ μάθημα καὶ ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἔχει τὴ νόημα τῶν ἐκκλήσεων ἐξέβλαπτες τὴν ἐνθουσιασμὸ του. Ὅρμος δὲ ἄτιμο κρίμα νὰ σταματήσουμε ἐὰ ἐδῶ τὶς προσπάθειες. Θὰν ἐχουμε ὑπόψη μας ὅτι καὶ τὸ μερονομεῖο διαστρατικὸ κρατήσαμε. Νὰ συνεχίσουμε ἐπὶ τὸ πιὸ φανερὸ. Μέχρι τοῦ νὰ τεμαθεῖ καὶ ὁ τελευταῖος ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνάτρεμ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΑΒΒΑΚΗΣ Α. ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΚΟΥΛΛΗ
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Περβόλα 'Ομηρίδ) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610· ΝΥΧΤΑΣ 5820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1959

ΧΡΟΝΟΣ Δ'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 974
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΛΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΧΑΡΑΥΓΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΝΩ ΜΠΑΙΝΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΧΡΟΝΟ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΔΙΑΚΑΤΕΧΕΙ ΜΕΓΑΛΗ ΜΑΖΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Δεκάδες σαρωτικὲς καὶ ἄδικες μεταθέσεις. Κεκτημένα δικαιώματα τῶν δασκάλων ἐξαφανίζονται. Λαμβάνονται ὑπ' ὄψη οἱ ἀπαιτήσεις τῶν μουκτεραρῶν καὶ τοπικῶν παραγόντων τῆς δεξιᾶς. Κύκλοι τῆς δεξιᾶς κατάρτισαν καταλόγους μὲ βάση τὰ φρονήματα τοῦ κάθε δασκάλου.

ΣΕΒΑΣΜΟ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΑΔΙΑΚΟΠΑ Ο ΛΑΟΣ ΜΑΣ ΠΡΟΒΑΛΛΕΙ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΝΑ ΑΡΘΟΥΝ ΟΙ ΠΡΟΓΡΑΦΕΣ

«Δὲν μπορεῖ νὰ νοηθεῖ δημοκρατία μὲ τὸ κόμμα τῶν ἐργαζομένων ἐκτὸς νόμου».—Ὄγκο ψηφισμάτων ἐπέδωσε στὸν Διοικητὴ μιὰ πλατιὰ ἀντιπροσωπεία τῆς ἐπαρχίας Πάφου.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΕΣ ΔΗΛΩΝΟΥΝ ΑΓΝΟΙΑ ΜΕΤΑΘΕΣΕΩΝ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΤΟΥΣ!

ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ, πλήρης σχεδὸν ἀνασφάλεια, εἶναι τὸ συναίσθημα ποὺ δικατέχει σήμερα μιὰ μεγάλη μάζα τοῦ διδασκαλικοῦ μας κόσμου. Οὔτε τυχαῖο εἶναι αὐτὸ τὸ συναίσθημα. Ἔχει βαθειὲς ρίζες στὴν ἀνωμαλία ποὺ ἐπικρατεῖ στὸν μεγάλο ἄδικία ποὺ ἔγινε φέτος σὲ δεκάδες τευλαχιστον δασκάλους. Καὶ τὸ χειρότερο, δὲν εἶναι ἡ μόνη φορὰ ποὺ ἔγινε μιὰ τέτοια ἄδικία αὐτὴ ἐκαλλιεργεῖτο καὶ ἐπολιτικοποιεῖτο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μιᾶς νέας σχολικῆς χρονιᾶς, ἐνῶ ἀκόμα στὴν ἀπέραντη ἐξωσκολικὴ ἐργασία ποὺ ἐπιτελοῦν ὁλοένα καὶ περισσότερο οἱ ἐπιθεωρητὲς καὶ ἀκόμα στὴν ἀπέραντη ἐξωσκολικὴ παραγκώνιση τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργαζομένων, ποὺ ζητοῦν νὰ ἐπιβάλουν τὶς δικές τους θελήσεις. Ἔτσι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὑποσκάπτεται τὸ κῦρος, ἡ ἀξιοπρέπεια καὶ ἡ ἀποτελεσματικότητα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργήματος καὶ ἀποδυναμώνεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ σχολείου ὡς ἑνὸς ἀπὸ τοὺς κύριους, ἂν ὄχι τοὺς κυριώτερους, παράγοντες τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς κοινωνίας μας.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ προκάλεσε τέτοια ἀναστάτωση, ποὺ καὶ ἡ ΠΟΕΔ ἀναγκάστηκε νὰ ζητήσει ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Παιδείας. Ἡ ἀπάντηση ἦταν ὅτι τὸ Γραφεῖο Παιδείας ἀποζητοῦσε ἀνθρώπινη ἐκπαιδευτικὸς λόγους καὶ ὄχι λογικὲς ἀπαιτήσεις τῆς κάθε κοινότητας.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λόγοι εἶναι συνήθως μιὰ πρόφαση. Σπανιώτατα δίνονται αὐτοὶ οἱ λόγοι στὸν ἐνδιαφερόμενο δάσκαλο. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἐνδιαφέρει περισσότερο εἶναι οἱ «λογικὲς ἀπαιτήσεις» τῆς κοινότητας. Ποιὲς εἶναι οἱ «λογικὲς ἀπαιτήσεις» τῆς κοινότητας; Καὶ ἡ ἀπαντοδοτέρου : ΠΟΙΟΣ ΤΙΣ ΕΚΦΡΑΖΕΙ: Ὁ λαὸς τῆς κοινότητας, ἢ ὁ διορισμένος μουκτάρης καὶ τοπικοὶ παράγοντες τῆς δεξιᾶς; Δυστυχῶς τὸν λαὸ οὔτε τὸν ρωτοῦν, οὔτε λαμβάνουν ὑπ' ὄψη τὴ γνώμη του. Ἔτσι οἱ «λογικὲς ἀπαιτήσεις» τῆς κοινότητας εἶναι οἱ θελήσεις τοπικῶν ὑπευθύνων τῆς δεξιᾶς καὶ τῶν μουκταρῶν.

Αὐτοὺς εἶναι ποὺ ἀκούει ὑπ' ὄψη τὸ Γραφεῖο Παιδείας. Ἐπανερχόμαστε δηλαδὴ σὲ νέα μορφὴ ἐμουκταροκρατίας καὶ ὁ δάσκαλος μετατίθεται σὲ κλοτσοσκούφι τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου δεξιόφρονα παράγοντα!.

Εἶναι κοινὸ μυστικὸ ὅτι κύκλοι τῆς δεξιᾶς κατέγραφαν τὰ φρονήματα καὶ τὴν τοποθέτηση ὅλων τῶν δασκάλων. Γι' αὐτὸ τὸν σκοπὸ εἶχαν στείλει εἰδικὲς φόρμες σὲ δασκάλους καὶ σὲ ὅλους ὁποιουδήποτε τὸν σὲ κάθε ἐνορία καὶ χωριὸ καὶ συγκέντρωναν τὰ στοιχεῖα τοῦ κάθε δασκάλου. Μερικοὶ μάλιστα ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἐκτέλεσαν αὐτὸ τὸν ρόλο σὲ βάρος τῶν συναδέλφων τους, κοκορεύονταν συχνὰ γιὰ τὸν «ζῆλο» τους καὶ κοροϊδεύαν ἀντιφρονοῦντες δασκάλους, μὲ τέτιες προκλητικὲς φράσεις: «Ἐνένα σὲ μαρσοῦνάκιστα», «Ἐνένα σιὰ ἐξοδιὰ κούλουρος, ε'Ἀφοῦ δὲν δουλεύεις μαζί μας γιατί ζητᾶ καλὴ θέση» κλπ.!

Πόσο σκάνδαλο μυρίζουν οἱ

(Συνέχεια στὴν 6η σελίδα)

Ὁ κ. Σωτ. Μαρκίδης ἐπικεφαλῆς ἀντιπροσώπων ἀπὸ διάφορα χωριὰ τῆς Πάφου ἐνῶ κατευθύνονται στὸ Διοικητήριο γιὰ νὰ ἐπιδώσουν τὰ ψηφίσματα.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΚΟΣΙΔΥΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΡΥΝΕΙΑ

ΚΤΗΜΑ, 5 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Μιὰ πλατιὰ λαϊκὴ ἀντιπροσωπεία ἀπὸ τὸ Κτῆμα καὶ τὴν ὑπαίθρο μετέβη τὴν περ. Πέμπτη στὸ Διοικητήριο καὶ ἐπέδωσε ὄγκο ψηφισμάτων ποὺ ἐκφράζουν ἀκόμα μιὰ φορὰ τὴν ἀπαίτηση νὰ ἀρθοῦν τὰ διατάγματα προγραφῆς τοῦ ΑΚΕΛ καὶ τῶν ὁλων Λ. Ὀργανώσεων καὶ ἐφημερίδων. Τῆς ἀντιπροσωπείας ἡγεῖτο ὁ δημοφιλὴς λαϊκὸς παράγοντας τῆς Ἐπαρχίας κ. Σωτ. Σ. Μαρκίδης, δικηγόρος.

Τὰ ψηφίσματα ἀπὸ πλούσιατα χωριὰ φέρουν τὶς ὑπογραφὲς ἀρχόντων συνεργατικῶν καὶ συνδικαλιστικῶν ἐκπροσώπων μελῶν τῶν χωριτικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐκπροσώπων ἄλλων ὀργανώσεων παραγόντων τόσο τῆς δεξιᾶς ὅσο καὶ τῆς ἀριστερᾶς ποὺ ὅλοι κατανοοῦν πὼς ἡ συνέχιση τῶν ἀκατορθώτων διαταγμάτων Χαρίτωνα Πλιτήρα καὶ τῆς δημοκρατικὴς ἀνεξαρτησίας Κυπρίων Πολιτῶν, Ἑλλήνων καὶ Τούρκων τονίζεται: «ἐὰν μπορεῖ νὰ ὑπάρξει Δημοκρατία μὲ τὸ κόμμα τῶν ἐργαζομένων ἐκτὸς νόμου».

ΕΙΚΟΣΙΔΥΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΡΥΝΕΙΑ.

ΔΕΡΥΝΕΙΑ, 5 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). Ἕνα δυό ἀκόμη χωριὰ τῆς κοιτότητας μας ὑπ'ἄλλαν κοινὴ ψήφισμα πρὸς τὸν Κυβερνήτη μὲ τὴν ἄξιωση νὰ ἐπιτραπεῖ ἡ συγκρότηση τοῦ συνεδρίου τοῦ ΑΚΕΛ καὶ ν' ἀρθοῦν ὅλα τὰ διατάγματα προγραφῆς.

Ὑπογράφουν: Γιάν. Παρασκευᾶς, Γ. Χ'. Λευτέρη, Γ. Ε. Ρούσου· Σωτ. Νικολάου καὶ Δημ. Χ'' Γεωργίου τῆς Σ. Π. Ε., Γ. Καραγιώργης, Γ. Α. Κατσπάρης, καὶ Πιερῆς Νικολάου τοῦ Συνεργ., Παντοπωλείου, Α. Γ. Κουλουκκοῦ, Α. Ν. Σάνης καὶ Α. Πέτρου τῆς Ελλ. Α. Λαμπρῆ καὶ Μ. Συλλόγου ε'Αναγνώστης· Εὔα

(Συνέχεια στὴν 6η σελίδα)

Ἐπιθεωρητὲς ὅπως λέγουν, σὲ συμφωνία Ἀβέρωφ—Ζορλοῦ

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΤΩΡΑ ΟΠΩΣ ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΘΕΙ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΑΝΩ ΣΕ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΒΑΣΗ

Ζητοῦν, ἐπίσης, ἴση κατανομὴ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας μεταξὺ τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ἀντιπροέδρου.—Σύμφωνα μὲ τὴν ἀθηναϊκὴ «Ἐλευθερία», ὁ κ. Ἀβέρωφ πιέζει τὸν Μακάριο νὰ προβεῖ σὲ νέες ὑποχωρήσεις

Ο κ. ΧΕΡΤΕΡ ΖΗΤΗΣΕ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΞΙΩΣΕΩΝ

ΑΘΗΝΑ, 5 (Ἀφρ.τηλ.). — Ἀναφαίνεται ἀπὸ, ὅτι οἱ Τοῦρκοι δὲν ἔχουν τώρα νὰ ἐγκαθιδρύσουν ἀνεξάρτητο κράτος πάνω σὲ ὁμοσπονδιακὴ βάση, ἀλλὰ νὰ ἐπιδιώξουν νὰ ἐπιβάλουν ἕνα κράτος μὲ συμπαγὴ ἑλληνικὴ πλειοψηφία καὶ μὲ συμπαγὴ τουρκικὴ μειοψηφία, ἡ ὁποία θὰ ἔχει ἀπόλυτο ἔλεγχο τῶν ἐσωτερικῶν της ὑποθέσεων καὶ θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Τουρκία μόνο ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἐξωτερικὴ της πολιτική.

Ἡ ἀφετηρία ε'Ελλάδα καὶ Τουρκία εἶναι ἡ ἀπόλυτη ἀνεξαρτησία τοῦ κράτους ποὺ θὰ ἱδρυθεῖ καὶ ἡ ἀπόλυτη ἰσότητα τῶν δύο κοινοτήτων. Ἡ ἰσότητα αὐτὴ θὰ ἐκφρασθεῖ μὲ τὴν ἀναλογικὴ ἐκπροσώπηση τῶν δύο κοινοτήτων στὴ Βουλὴ καὶ στὴν Κυβέρνηση, μὲ τὴν ἀπόλυτη ἰσότητα τῶν ὑπουργῶν καὶ μὲ τὴν ἀπαίτηση νὰ ἔχει καὶ κάθε ὑπουργὸς τὸν ἀναπληρωτή του ἀπὸ τὴν ἄλλη κοινότητα.

Ἡ ἀναφορὰ ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι οἱ Τοῦρκοι ἀπαιτοῦν νὰ ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπεμβάσεως ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος, ἐὰν αὐτὴ ἐπιδιώξει τὴν ἕνωση τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ ἡ Τουρκία δὲν θὰ ἐπεμβαίνει ἐὰν ἡ Κύπρος ἐπιδιώξει τὴν ἀνεξαρτησία της.

Ἡ ἀναφορὰ ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι ἡ Τουρκία ἀπαιτεῖ νὰ ἐπιτραπεῖ στὸν Τουρκοκύπριο ἀντιπρόεδρο νὰ ἔχει τὸ δικαίωμα ἀναβολῆς ἢ ἀκόμη καὶ ἀκυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν αὐτὲς ἀπειλοῦν τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Τουρκίας.

Ἡ ἀναφορὰ ἀναφέρει ἐπίσης ὅτι ἡ Τουρκία ἀπαιτεῖ νὰ ἐπιτραπεῖ στὸν Τουρκοκύπριο ἀντιπρόεδρο νὰ ἔχει τὸ δικαίωμα ἀναβολῆς ἢ ἀκόμη καὶ ἀκυρώσεως τῶν ἀποφάσεων τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐὰν αὐτὲς ἀπειλοῦν τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Τουρκίας.

Ὁ Τοῦρκος ἀντιπρόεδρος θὰ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναβάλλει ἢ ἀκόμη καὶ νὰ ἀκυρώσει τὶς ἀποφάσεις

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΣΑΒΒΑΚΗΣ Α. ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: ΚΑΚΟΥΛΛΗ
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Περιοχή Ομορφίας) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610 ΝΥΧΤΑΣ 5820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΤΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1959
ΧΡΟΝΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1011
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΛΙΑ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: «ΧΑΡΑΥΓΗ» ΛΕΥΚΩΣΙΑ

- 3 ΝΟΕ 1959

Τὸ ΑΚΕΛ φωτίζει καὶ πάλι τὸν δρόμο μέσα ἀπό τούς σημερινοὺς κινδύνους

Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΟΠΛΩΝ, Η ΕΝΤΑΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝ ΞΕΝΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟ ΜΑΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ, ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Ἡ Μεταβατικὴ Ἐπιτροπὴ νά ὁρίσει τακτὴ προθεσμία, μέσα στὴν ὁποία νά κληθοῦν ὅσοι κατέχουν ὅπλα νά τά παραδώσουν. Ἀργότερα νά διεξαχθοῦν ἐνιατικὲς ἔρευνες καὶ νά τιμωρηθοῦν οἱ ἔνοχοι.

ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ Η ΠΑΡΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο τῆς Κ. Ε. τοῦ ΑΚΕΛ συνήλθε ἔκτακτα καὶ ἐνέκρινε ἀνακοίνωση πρὸς τὸν κυπριακὸ λαό, μὲ τὴν ὁποία τονίζει ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, ἡ ἔνταση καὶ οἱ συγκρούσεις ἐξυπηρετοῦν ξένα πρὸς τὸν λαὸ μας συμφέροντα. Τὸ ΑΚΕΛ ἐπικρίνει τὴν παραγνώριση τοῦ Παγκυπρίου Συμβουλευτικοῦ Σώματος καὶ ζητᾶ τὴν ἄμεση σύγκλησή του γιὰ νὰ ἐπιδιωχθεῖ κοινὴ γραμμὴ πρὸς ἀποκατάσταση καλῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δυὸ κοινοτήτων. Καλεῖ ἐπίσης τὴ Μεταβατικὴ Ἐπιτροπὴ νὰ θέσει ταχτὴ προθεσμία μέσα στὴν ὁποία νὰ κληθοῦν ὅλοι ὅσοι κατέχουν ὅπλα νὰ τὰ παραδώσουν καὶ ἀργότερα νὰ διεξαχθοῦν ἔρευνες γιὰ ἀνακάλυψη τῶν παράνομων ὅπλων καὶ τιμωρία τῶν ἐνόχων. Τέλος τὸ ΑΚΕΛ καλεῖ ὁλόκληρο τὸν λαὸ σὲ ἐνότητα, ψυχραιμία καὶ δημοκρατική εἰρηνικὴ πάλη γιὰ πραγματικὴ ἀνεξαρτησία καὶ κοινωνικὴ πρόοδο.

Ἡ ἀνακοίνωση τοῦ ΑΚΕΛ ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ εἰσαγωγὴ ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν ἀπὸ μέρους τοῦ Τούρκου Κυπριώτου ὅπως μαρτυρεῖ ἡ σύλληψη τοῦ πλοιαρίου «Ντενίζ», κρατεῖ ἀνάσταση τὸν κυπριακὸ λαὸ ὁ ὁποῖος, μὲ ἀνησυχίες, ἐρωτᾶται: πόσα ἄλλα τέτοια ἐφοδιαμένα μὲ ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ κατέφθασαν παῖν ἀπὸ τὸ «Ντενίζ», ἡ ποσα ἐξέφευγαι αἰ κάμια ν' ἀκολουθήσουν;

Ὁ κυπριακὸς λαὸς διερωτᾶται γιὰ τὸ πόσο ἐπιτρέπεται ἀκόμα ὁ ἀνοικτὸς ἐφοδιασμὸς τῶν ὁμοεθνῶν μας μὲ ὅπλα καὶ πυρομαχικὰ ἀπὸ μέρους τοῦ Τούρκου Κυπριώτου ὅπως μαρτυρεῖ ἡ σύλληψη τοῦ πλοιαρίου «Ντενίζ»

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΣΑΒΒΑΚΗΣ Α. ΓΙΩΡΓΑΛΛΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: Κ. Α Κ Ο Υ Λ Η Τ Η
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Περιβόλα Όμορφ.) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610. ΝΥΚΤΑΣ

RECEIVED 13 JAN 1960 OPEN REGISTRATION

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΤΟΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1959

ΧΡΟΝΟΣ Δ'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1042

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΑΣ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: «ΧΑΡΑΥΓΗ» ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Ἀφοῦ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέρριψε τὶς διαλλακτικώτατες προτάσεις του

ΤΟ Α.Κ.Ε.Λ. ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ κ. Ι. ΚΛΗΡΙΔΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΑΞΙΩΜΑ

ΤΟ Α.Κ.Ε.Λ. ΔΕΝ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Ἡ προγραμματικὴ διακήρυξη τῆς Δ.Ε. καὶ τοῦ κ. Κληρίδη ἐμφορροῦνται ἀπὸ δημοκρατικὸ πνεῦμα καὶ ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ αἰσθήματα, τὰ συμφέροντα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΤΑΙ ΝΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ ΑΠΟΛΥΤΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΑΚΕΛ ἐξέδωσε χθὲς ἀνακοίνωση μὲ τὴν ὁποία ἐκτιμᾶ τὴν ὑφιστάμενη κατάσταση καὶ τὶς προεδρικὲς ἐκλογές. Ἡ ἀνακοίνωση ἀναφέρεται στὴν ἐλάττωση ἀρνητικῶν καὶ ἀδιάλλακτων στάσεων ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ τοῦ κ. Κληρίδη καὶ τονίζει ὅτι ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ δημιουργεῖ τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν προσπαθειῶν τοῦ ΑΚΕΛ γιὰ ἐπίτευξη συμφωνίας μεταξὺ τῶν δύο ὑποψηφίων καὶ ὑποστηρίζει τὸν κ. Κληρίδη γιατὶ εἰ δηλώσεις του, ἔτσι ὅπως ἡ προγραμματικὴ διακήρυξη τῆς Δημοκρατικῆς Ἕνωσης ἐμφορεῖται ἀπὸ δημοκρατικὸ πνεῦμα καὶ ἀντα ποκρίνονται πρὸς τὰ αἰσθήματα, τὰ συμφέροντα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ. Τὸ ΑΚΕΛ κάνει ἔκκληση γιὰ ἀποφασιστικὴ ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία τῶν προσπαθειῶν του νὰ ματαιώσει ἐπεισοδιῶδεις ἐκλογὲς καὶ γιὰ νὰ ἐπικρατήσει ἡ λογικὴ καὶ ἡ σύνεση, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Κληρίδη γιατὶ εἰ δηλώσεις του, ἔτσι ὅπως ἡ προγραμματικὴ διακήρυξη τῆς Δημοκρατικῆς Ἕνωσης ἐμφορεῖται ἀπὸ δημοκρατικὸ πνεῦμα καὶ ἀντα ποκρίνονται πρὸς τὰ αἰσθήματα, τὰ συμφέροντα καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ. Τὸ ΑΚΕΛ κάνει ἔκκληση γιὰ ἀποφασιστικὴ ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία τῶν προσπαθειῶν του νὰ ματαιώσει ἐπεισοδιῶδεις ἐκλογὲς καὶ γιὰ νὰ ἐπικρατήσει ἡ λογικὴ καὶ ἡ σύνεση, ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Κληρίδη. Τέλος ὁ λαὸς καλεῖται νὰ ἀναδείξει στὸ προεδρικὸ ἀξίωμα τὸν προεδρικὸ ἀξίωμα τὸν ἀγαπητὸ Κληρίδη.

Ἡ ἀνακοίνωση τοῦ ΑΚΕΛ ἀναφέρει τὰ ἑξῆς:

«Μὲ γνώμονα τὴν ἀπὸ τῆς Ἰουλίου τοῦ πιστὰ ἀκολουθούμενη γραμμὴ τῆς ἑνότητας τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἐνότητας τῆς ἐπιτεύξεως καθολικῆς ἑνότητας στὶς ἐπικείμενες ἐκλογὲς τὸ ΑΚΕΛ ὑπέβαλε στὶς 12 τοῦ Νοέμβρη σχετικὴ πρόταση πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπο, τοὺς Δημάρχους καὶ πρὸς ὅλες τὶς ἄλλες ὀργανώσεις.

Πέρασαν 15 ὁλόκληρες μέρες χωρὶς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ν' ἀπαντήσει, ἀπότε ἀντιπροσωπεία τοῦ ΑΚΕΛ ἐπισκέφθηκε τὸν Μακαριώτατο καὶ ἀνάπτυξε καὶ προφορικὰ αὐτὲς τὶς προτάσεις.

Τὴ ΠΡΩΤΕΙΝΕ ΤΟ ΑΚΕΛ

Τὸ ΑΚΕΛ πρότεινε παγωμάτικη σύσκεψη ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου μὲ θέμα τὴν ἐπεξεργασία κοινοῦ προγράμματος γιὰ τὴν ἀποφυγὴ τοῦ ἐκλογικοῦ σάλου σ' ὅλες τὶς ἐπικείμενες ἐκλογές.

Τὸ ΑΚΕΛ πρότεινε ἕνα πρόγραμμα γιὰ τὴ διασφάλιση τῶν δημοκρατικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ, μέτρα γιὰ τὴν περιφρούρηση καὶ ἐξάρτωση τοῦ διοτικοῦ ἐπεδάου πολιτικῆ εἰρήνης καὶ φιλίας μὲ ὅλες τὶς χῶρες τοῦ κόσμου καὶ πρόγραμμα γιὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Κύπρου.

Γιὰ τὴ σύνθεση τῆς δουλῆς τὴν Ἀντιπροσώπων» καὶ τὴν Κοινοτήτων, τὸ ΑΚΕΛ πρότεινε ὁ-κόμματα ἔχει ἀπόλυτη πλειοψηφία ἐναντι ὅλων τῶν ἄλλων καὶ ὅτι μὲ βάση αὐτὴ τὴν ἀρχὴ θὰ μποροῦσε νὰ συζητηθεῖ καὶ ἡ κατανομὴ τῶν ἑδρῶν.

Γιὰ τὴ σύνθεση τῆς κυβέρνησης τὸ ΑΚΕΛ πρότεινε κυβέρνηση συνασπισμοῦ, ποὺ ν' ἀπολαμβάνει τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς βουλῆς, στὴν ὁποία τὸ ἴδιο σχηματίζουν στὴν ἀναλογικὴ ὑπουργεῖα, ἀλλὰ ζητοῦσε ἁπλὸς ἕνα ἀπὸ τοὺς 7 ὑπουργοὺς νὰ τυγχάνει τῆς ἐγκρίσης του.

Περιορίστηκε τὸ ΑΚΕΛ ἤταν πὼς ἐφόσον ἡ παγκοσμιαπτικὴ σύσκεψη θὰ κατέληγε πάνω σ' ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα, εὐκολα θὰ μποροῦσε νὰ συμφωνήσει στὴν ὑποβολὴ μιᾶς μόνης κοινῆς ὑποψηφιότητας γιὰ τὸ προεδρικὸ ἀξίωμα.

Γιὰ τὴ ἐκλογικὰ σύστημα τὸ ΑΚΕΛ πρότεινε ὅπως ἀκολουθεῖ τὸ σύστημα τῆς ἁπλῆς ἀναλογίας τοῦ εἶναι τὸ πιὸ δημοκρατικὸ καὶ δίκαιο σύστημα καὶ τὸ πολυεδωκὸ πλειοψηφιακὸ ποὺ εἶναι τὸ πιὸ ἀντιδημοκρατικὸ ἐκλογικὸ σύστημα.

Αὐτὲς οἱ συστροφὲς εἶναι οἱ προτάσεις τοῦ ΑΚΕΛ γιὰ καθολικὴ δημοκρατικὴ ἑνότητα τοῦ λαοῦ στὶς ἐκλογές. Κι' αὐτὲς ἐγίναν, σὰν προτάσεις ποὺ θὰ συζητιόνταν στὴν παγκοσμιαπτικὴ σύσκεψη. Τὸ ΑΚΕΛ μὲ τὴν ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Μακαριώτατο ἡμερομηνίας 25 Νοεμβρίου ἐκαμνε σαφὲς ὅτι δὲν μόνη θάταν πρόθυμο νὰ συζητήσει τὶς προτάσεις του στὴν παγκοσμιαπτικὴ σύσκεψη, ἀλλὰ καὶ νὰ προτείνει ἀπὸ τὴ μεριά του ἄλλες προτάσεις ἐπιτεύξεως ἑνὸς κοινοῦ δημοκρατικὸ ἐκλογικὸ συστήματος.

Τὸ ΑΚΕΛ ἐχει τὴ πεποίθηση ὅτι ἂν οἱ προτάσεις του γνώσουν δεκτὲς καὶ πραγματοποιήσουν ἡ παγκοσμιαπτικὴ σύσκεψη, θὰ μποροῦσε νὰ ἐπιτευχθεῖ συμφωνία γιὰ τὶς ἐκλογές.

ΤΙ ΠΡΟΤΕΙΝΕ Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέρριψε τὴν παγκοσμιαπτικὴ σύσκεψη στὴν ὁποία νὰ μετέχει κι' ἡ Δημοκρατικὴ Ἕνωση κι' ἐπέμενε σὲ σύσκεψη τοῦ ΕΔΑΜ καὶ τῶν συνεργαζομένων μ' αὐτὸ ἀργανώσεων μὲ τὸ ΑΚΕΛ καὶ τὶς ἄλλες ἀριστερὲς ὀργανώσεις, ἡ ὁποία θὰ ἐπεκύρωνε τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ ἀς προέβρου.

Οἱ προγραμματικὲς δηλώσεις τοῦ Μακαριώτατου τοῦ δόθηκαν στὸ ΑΚΕΛ. Δὲν κατοχυρώνουν κατὰ τρόπο σαφὴ καὶ κατηγορηματικὸ τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ, δὲν μιλοῦν γιὰ ὁλοκλήρωση τῆς ἀνεξαρτησίας μας, ἀφίνουν διφορούμενες ἑνιαίες ἀναφορὲς μὲ τὴν ἐξωτερικὴ μας πολιτικὴ καὶ τὸν τρόπο λύσης τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ διακρίνονται γενικὰ ἀπὸ μιὰ γενικολογία καὶ ἀσάφεια. Περιλήψεις τοιούτου στὸν ἀπόγειο δεκτὸ. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀπέρριψε τὴν πρόταση γιὰ κυβέρνηση συνασπισμοῦ κι' ἐπέμενε σὲ κυβέρνηση παρόμοια μὲ τὴ σημερινὴ σύνθεση τῆς Κεντροδεξιᾶς (5 ὑπουργοὶ μόνο 7 δουλειὲς ἔδρας ἀπὸ τὶς 35 στὴν Ἀριστερὰ χωρὶς νὰ ἐξηγήσει πῶς θὰ διέθετε τὶς ὑπολοιπες.

Αὐτὰ σὲ συντομία εἶναι ὅτι ἐπρότεινε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στὴν ἀντιπροσωπεία μας.

Καὶ μὲ μιὰ ἀνακοίνωση του (Συνέχεια στὴν 6η σελίδα)

ΚΥΡΙΟΙ ΕΚΛΟΓΕΙΣ

* Σεβαστῆτε τὸ δικαίωμα κάθε συμπατριώτη σας νὰ ἐξακολουθεῖ ἐλεύθερα καὶ δημοκρατικὰ τὸ ἱερὸ δικαίωμα τῆς ψήφου.
* Ἀποφύγετε τὴν ἐξάσκηση βίας ἢ πίεσης.
* Ἀποφύγετε τὶς ἁμαξες καὶ ἔμμεσες ἀπειλές.
* Ἐλεύθερα καὶ πολιτισμένα νὰ ἐξασκήσουμε τὸ δικαίωμα τοῦ λόγου, τῆς ἔκφρασης, τῆς συγκεντρώσης.
* Νὰ δείξουμε σ' ἕλο τὸν κόσμο ὅτι εἴμαστε λαὸς μὲ ἀναπτυγμένη πολιτικὴ ὡριμότητα.

ΟΛΟΙ ΚΑΘΗΚΟΝ ΟΛΩΝ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΤΟ ΙΣΧΥΡΟ ΟΠΛΟ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ ΓΙΑ ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΠΕΜΒΑΙΝΟΝΤΑΣ ΘΡΑΣΥΤΑΤΑ ΣΤΙΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΟΙ ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ ΚΑΙ ΝΤΕΝΚΤΑΣ ΖΗΤΟΥΝ ΝΑ ΕΠΙΒΑΛΟΥΝ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΠΟΥ ΘΕΛΟΥΝ!

Μὲ κοινὴ προκλητικὴ δήλωσή τους καλοῦν τὶς ἀρχὲς νὰ λάβουν μέτρα κατὰ τῆς Δημοκρατικῆς Ἕνωσης!

ΑΠΟΣΤΟΜΩΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ κ. ΙΩΑΝΝΗ ΚΛΗΡΙΔΗ

Ὁ Δρ. Κουτσιούκ καὶ ὁ κ. Ραούφ Ντενκτὰς ἐξέδωσαν χθὲς μέσω τοῦ ὑυβερνητικοῦ «Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων», κοινὴ ἀνακοίνωση μὲ τὴν ὁποία ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ κ. Ι. Κληρίδη, ἰσχυριζόμενοι ὅτι αὐτὸς ἀν ἐκλεγεῖ Πρόεδρος θὰ καταγγείλει τὶς συμφωνίες Ζυρίχης — Λονδίνου. Περαιτέρω ἐπιτίθενται, κατὰ τῆς Δημοκρατικῆς Ἕνωσης καὶ λέγουν ὅτι αὐτὴ κερδίζει τόπο πρέπει νὰ ἔχη θέση ἐν Κύπρῳ εἴτε νομικῶς, εἴτε ἠθικῶς. Τέλος ἀπειλοῦν καὶ λέγουν ὅτι θὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ καθορίσουν τὴν γρουμπι ἐνεργειῶν τους πρὸς ἀντιμετώπιση τῆς κίνησης ὑπὲρ τοῦ κ. Ι. Κληρίδη.

Ὁ κ. Ἰωάννης Κληρίδης, μὲ ψυχικὲς δηλώσεις του δίδει ἀπαντητικὴ ἀπάντηση στὴν προκλητικὴ δήλωση τῶν Τούρκων ἡγετῶν, τονίζοντας ὅτι αὐτὸς αὐτὸς αὐτὲ ἡ Δημοκρατικὴ Ἕνωση προτίθεται νὰ ἐπιδιώξει ἀνατροπὴ τῶν συμφωνιῶν Ζυρίχης — Λονδίνου, ἀλλὰ ἀντιθέτα θὰ τὶς σεβασθῶν καὶ θὰ ἐπιδιώξουν πραγματικὴ φιλία καὶ συνεργασία μεταξὺ ὅλων τῶν κατοίκων τῆς Κύπρου, ἀνεξαρτήτως φυλῆς ἢ θρησκεύματος.

Η ΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΥΤΣΙΟΥΚ — ΝΤΕΝΚΤΑΣ

Τὸ πλῆρες κείμενο τῆς προκλητικῆς ἀνακοινώσεως τῶν κ.κ. Κουτσιούκ καὶ Ντενκτὰς Ἐχει ὡς ἑξῆς:

«Ἡ δημοκρατικὴ σταθερὰ ἀνακοίνωση ποὺ ἔκαμε ὁ κ. Ἰωάννου Κληρίδη, ἀφοῦ ἔγινε ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν Δημοκρατικὴ Ἕνωση: Ὅτι ὑποψήφιος διὰ τὶς Προεδρικὲς ἐκλογὲς τῆς 13ης Δεκεμβρίου 1959, ἀποτελεῖ ἐπίθεση κατὰ τῶν Συμφωνιῶν τῆς Ζυρίχης καὶ Λονδίνου, ἀφοῦ ἡ Δημοκρατικὴ Ἕνωση ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ Σύνταγμα Ἐγγυήσεως μεταξὺ Τουρκίας, Βρεττανίας καὶ Ἑλλάδος, τὴν Κοινὴ Διακήρυξη τῶν Συμφωνιῶν καὶ τὴν ἐπὶ μακροθεσμίας ἀποδοχὴ τῶν Συμφωνιῶν ἀπὸ τὸν ἐν λόγῳ ἡγέτη τῆς Δημοκρατικῆς Ἕνωσης.

Ἐξ ἄλλου ἡ στάσις τῆς Τουρκικῆς κοινότητος ἐπιφορᾶς τὸν προσεκτικὸν ἄλλον ὑιδιαιτέρως ἐν τὶς διαλύσεις.

Αἱ Συμφωνίαι ἀποτελοῦν σὰν τοῦ Λονδίνου ἀποτελοῦν διεθνῆ ὑποχρέωσιν. Πρὸ πάντων ἀποτελοῦν συμφωνίαν μεταξὺ Ἑλλάνων καὶ Τούρκων, οἱ ὁποῖοι, κατόπιν ἐπιτροπῆς ἐνεπιστεύθησαν ἀναφέρεται ἀναφέρεται ἀναφέρεται

ΔΙΕΤΟΥΝΤΗΣ — ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΧΡΥΣΗΣ Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΓΩΝΙΑ ΟΔΩΝ ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΚΑΙ ΣΟΥΤΣΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ: Κ Α Κ Ο Υ Λ Α Η
ΟΔΟΣ ΑΡΕΩΣ (Περβόλια 'Χαραυγής) ΛΕΥΚΩΣΙΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: ΗΜΕΡΑΣ 5610. ΝΥΚΤΑΣ 5820

ΧΑΡΑΥΓΗ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΠΡΩΙΝΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1960

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. — ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1144
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ: 15 ΜΙΛΙΑ
ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΤΑΧΥΔΡ. ΚΙΒΩΤΙΟ 356
ΤΗΛΕΓΡ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΧΑΡΑΥΓΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΟΣΟΝ ΠΟΤΕ

Με τη χθεσινή ανακοίνωση τοῦ **Π. Γ.** τῆς Κ. Ε. τοῦ **ΑΚΕΛ** ἐ Κυπριακὸς λαὸς ἔχει μπροστά του δυὸ ξεκαθαρισμένα πραγματα: Πρώτα τὴ ρεαλιστικὴ ἐκτίμηση τοῦ σημερινοῦ διεθνοῦς μας μὲ τὰ αἴτια ποὺ τὸ προκαλοῦν καὶ τὶς μεθόδους ποὺ τὸ ἐπιβάλλουν. Δεύτερο, τὶς συγκεκριμένες εἰσηγήσεις ποὺ ἔσπειρὲ σὲ μιὰ θετικὴ ἀντιμετώπιση τῆς κατάστασης.

Ἡ Κύπρος, τονίζει τὸ **Π. Γ.** τῆς Κ.Ε. τοῦ **ΑΚΕΛ**, βάδισε τὸ σωτήριο της — καὶ δὲ τὸ ἔβρε ἀσφαλῶς κάποτε — στὴν πλήρη ἀπεξάρτισή της ἀπὸ τὴν ἀποικιοκρατία καὶ ἐλληνοβρίσκει ἀνεξαρτησία πὲν θὰ μπορεῖσε δικαιώσει νὰ τὴν ἐγγυηθοῦν τὰ Ἑνωμένα Ἔθνη. Μιὰ τέτοια πολιτική, μια τέτοια λύση γιὰ τὸ Κυπριακὸ θὰ τοὺς ἐξασφάλιζε ἀσφαλεία ζωῆς, ὅρους πραγματικῆς προόδου, στὸ ἐσωτερικὸ καὶ στὸ πεδίο τῶν διεθνῶν σχέσεων τοῦ ἀνάλογης μὲ τὸ γεννικὸ κλίμα τῆς ὕφεσης, τῆς εἰρήνης. Οἱ συνθῆκες παρῆτε πολὺ κατωτὲ ἐλὲ καὶ πιὸ πελλὲς χώρες. "Ἰσως τὸ πιὸ πρόφωνο πράγμα μέσα στὶς σαγδαίες ἐξελίξεις τῆς σύγχρονης ἐποχῆς εἶναι ἡ δύναμη γιὰ τὸν Κυπριακὸ λαὸ ἀπὸ τὴ δημιουργία ἀσφαλοῦς συμμαχία. Γιατί, τὸ πιὸ ἐπικτικὸ σήμερα κεβῆκεν νὰ συνδυάζει τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν πελέμων μὲ τὴ συντριβὴ κάθε μορφῆς ἀποικιακοῦ ζυγοῦ καὶ τὴν ἀνεξαρτησία τῶν ὑποανάπτυκτων χωρῶν. Δὲν ἐπιτρέπει σὲ τέτε πιὸ «πικρεν τὴν ἀνεξαρτησία τοῦ νὰ «δίνει» μὲ ὑπεγγυοὲς γεωγραφικὰ τμήματά του γιὰ διατήρηση αὐτ' ἐπέκταση τῶν ξένων πελεμικῶν βάσεων.

Δυστυχῶς, ὅπως παρατηρεῖ ἡ ἀνακοίνωση τοῦ **ΑΚΕΛ**, ἡ Ζυρίχη συμφωνία παρχωρεῖ βάσεις καὶ ἄλλα δικαιώματα στὴν Βρεττανία. Δυστυχῶς τὸ ἀξιέβρε ξεκινὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Ἡ συμφωνία τῆς Ζυρίχης χρησιμοπειεῖται σαν ἀχυρὸ τῆς ἀποικιοκρατίας. Καὶ ἡ ἀποικιοκρατία πιέζει ἀκλιρᾶ, ἀπδιώνει τὴ διάσπαση σ' ἕλα τὰ κυπριακὰ μέτωπα, ὀργκνώνει μὲ φυχρὸν ὑπολογισμὸ τὴν χρίση καὶ τὴν ἐξαλλίωση, κλιμακωρεγεῖ γιὰ νὰ τσακίσει τὸ ἠθικὸ τοῦ λαοῦ καὶ κύπρῳ καὶ ἀλλοῦ, ἔσε μπορεῖ περισσότερα καὶ ἀπὸ κείνα ποὺ προνοεῖν τὰ ἔγγραφα, «μέχρι τὴν ἐλεσχρὰ ὑποταγὴ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ στὰ ἰμπεριαλιστικὰ συμφέροντα». Τρία πραγματικὰ ἐμπόδια ἀντιμετωπίζει στὴν ἀνακεινωση ἀφεροῦν τὴν αὐθαίρετη ἑρμηνεία τῆς συμφωνίας, ἔασει τῆς ἀποικιοκρατίας διεκδικεῖν (α) «δικαιώματα» ἐκτεταση στὴ δεσπόζουσα θέση σὲ μερινὲν ἔασεων τοις, (β) «δικαιωματικὴν» πυρηνικοεπιδείξεις καὶ (γ) «δικαιωματικὴν» μετεδίεξή τους — σαν τέτιες ἡ ἀπ' ἀλλα ἔξαρη — σὲ περίπτωση ποὺ ὁ ἀνεξάρτητος χβεῖν γιὰ τὴ Βρεττανία στρατηγικὰ ἀχρηστες.

Κινούμενη μέσα στὸ πλαίσιο τῆς ὑμῆς πραγματικότητας ἡ ἀνακοίνωση τοῦ κέμμικτος δικτηρεῖ κκθαρώτατη τὴ γραμμὴ — «χωρὶς νὰ ἐγκαταλείσουμε τὴ δίκιη βάση τῆς ἀποστρατικοποίησης τῆς Κύπρου καὶ μετατροπὴ τῆς σὲ πραγματικὸ κέντρο εἰρήνης στὴ Μ. Ἀνατολή» — καὶ τακτοέρχεται στρεφεται στὸ ἄμεσο κκθήκον, ποὺ λέγει: «Δὲν μπορεῖμε οὔτε καὶ νὰ ὑπεστιμήσουμε τὴν πλάη γιὰ νὰ περιορισθοῦν οἱ ὑπερβολικὲς ἀξιώσεις τῶν Βρεττανῶν ἰμπεριαλιστῶν γιὰ τὶς βάσεις. Ἡ στιγμὴ μᾶς ἐπιβάλλει, τονίζει τὸ **ΑΚΕΛ**, νὰ κατεβάλουμε κκθε προσπάθεια ἑνωμένοι, νὰ ἀποτρέψουμε τὴν ἀποικιοκρατικὴ τακτικὴ τῆς ἀκλησρᾶς πίεσης καὶ ὑπενέμευσης τοῦ δημιουργηθέντος διακεκινετικοῦ μετώπου καὶ ν' ἀνκγκκσουμε τὶς Βρεττανὲς στὴν ὑποχώρηση. Στὸ κκτώτατο δυνκτὸ ρίσε πρέπει νὰ περιεσθοῦν οἱ εἰδκμικὲς ἀξιώσεις καὶ τ' ἄλλα πρενέμια ποὺ τοὺς δίνει ἡ ἀτυχὴς γιὰ τὸν Κυπριακὸ λαὸ συμφωνία. Ἀποκλείσμὲ πρέπει νὰ ἐπιβάλει ἡ κοινὴ πλάη μας στὸ δῆθεν δικαίωμα νὰ ἐγκατασταθοῦν τὶς βάσεις τους ἡ νὰ ξεπουλήσουν κάποτε τὰ ξβάσεις μας μὲ τὸ τυπικὸ σημεῖωμα, ἔτι ἡ Συμβίρη τοὺς προσφέρει αὐτὸς δυὸ περιοχὲς «πλῆρη Ἀγγλικὴν κυριαρχίαν».

Στὴν ἀνκκοίνωση τοῦ τὸ κέμμα τοῦ ἐργκζμένου λκοῦ συνοφίζει τὶς συγκεκριμένες πρεπτκσεις: α) στὴν ἄμεση κκτκτέτηση τῆς κοινῆς γνώμης γιὰ τὴ σημερινὴ κκτκστκση, β) στὴν πρεσπκθεία ἑπως διεπρηβεῖ ἀφορκγὲς τὲ δικκεσνετικὲ μέτωπε, ἡ γενίκε καὶ λκεῖ, γ) στὴν ἐλεμέτωση κοινῆ ἀντιμετώπιση τῆς ἀθλκλλκκτης κι' ἐκδικτικῆς βρεττκνικῆς πελιτικῆς καὶ δ) στὴν ἀπκιτηση ἀπὸ τὴν ἑλλκνικὴ Κυβέρνηση νὰ μὴ συμπκρκτκθεῖ, ὄφρῳ ἀνκλογισθεῖ τὶς εὐθύνες της.

Καὶ στὴν περίπτωση ποὺ οἱ Βρεττκνοὶ ἐπιμένουν μέχρι τέλους, πκσο τὴν ἐνωμένη πάλη τοῦ Κυπριακοῦ λκοῦ κκὶ τῆς ἡγεσίκς του, ἡ ἀπόφη τοῦ **ΑΚΕΛ** εἶνκι ὅτι δὲν πρέπει ἡ Κύπρος νὰ πκρκσχεθεῖ θεωρίες νέκς δόμησης ἀνκγκης, οὔτε μεσσκίκς ὑποτκγῆς. Ἀν οἱ ἀπειλὲς ἔχουν σὰν ἐπλκ τους τὴ δίκ (τέλεκ σ' αὐτὴ τὴν δύσκελη ἐποχή) κκὶ τὸ γνωστὸ δόγμκ, ἐμεῖς πρέπει ν' ἀντιτέξουμε ἀγωνκ στὸ διεθνὲς πεδίο ποὺ θὰ τοὺς τκ κκμψει ἀσχημκ. Στὴν ἀνκγκη νὰ προσφύγουμε κκὶ στὸν **ΟΗΕ**, κκὶ στὴ δικφεβη ἀντιπκτου ἐπιπέδου, πκντοῦ στὴν πκγκσμκ κοινὴ γνώμη γιὰ ν' ἀντιμετωπίσουμε ἐκεῖ, κκὶ μὲ τὶς Ζυρικὲς συμφωνίες δεμοσίρε ἀπκοδκκτὲς κκὶ ἐκδικκτικὲ.

Ἡ ἀνκκοίνωση τοῦ **Π.Γ.** τῆς **Κ.Ε.** τοῦ **ΑΚΕΛ** κκτκλήγει στὴν ἐκκληση τοῦ ξκτκτεινεῖσμενου, ἔσε ποτὲ κλλοτε ν' ἀγωνιτσθοῦμε, γιὰ τὰ ἄμεσκ ποσεβλήματκ, γιὰ τὰ σημεῖκ ποὺ τὸ κκθένκ μκς δὲν τὸ ἐκτιμᾶ ἀρκετκ. Ἀλλὰ κκὶ πιὸ πέρκ ἑνωμένοι, γιατὶ ἐ ἀγωνκς μκς δὲν τελειώνει, γιατὶ ἐ ἀγωνκς μκς δὲν τελειώνει. Ἀποκλείεντκς σήμερκ τὴν πυρηνικοποίηση τοῦ γησιοῦ μκς πρέπει νὰ τεἰνουμε κκὶ στὴν πλήρη ἀποστρκτικοποίηση σὲ ὅλη τὴν ἔκτκση τοῦ χρόνου, στὴν ἐλεσκλρωση τῆς ἀνεξκρτησίκς μκς, γιὰ νὰ μπεῖμε ἐριστικὰ στὴν εἰρηνικὴ ζωὴ κκὶ νὰ μπορέσουμε νὰ ἐξκφκλίσουμε τὴν προκοπὴ τοῦ λκοῦ μκς.

ΜΕ ΘΡΙΑΜΒΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΕΛΗΞΕ ΧΘΕΣ Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΥΣΤΣΙΩΦ ΑΝΑ ΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

Καταγοήτευσε πραγματικὰ τὸν Γαλλικὸ πληθυσμὸ ὁ Σοβιετικὸς πρωθυπουργός.—Λίγο μετὰ τὴν ἐπιστροφὴ του χθὲς στὸ Παρίσι συναντήθηκε μὲ Γάλλους Συνδικαλιστικοὺς παράγοντες.

ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΣΗΜΕΡΑ ΔΙΗΜΕΡΕΣ ΣΥΝΟΜΙΛΙΕΣ ΧΡΟΥΣΤΣΙΩΦ-ΝΤΕ ΓΚΩΛ

ΠΑΡΙΣΙ, 31 ('Τδ. ἰδ.). — Ὁ Σοβιετικὸς πρωθυπουργὸς κ. Χρουστσιώφ ἐπέστρεψε σήμερα στὸ μεσημέρι στὸ Παρίσι ἀπὸ τὴν περιοδεία του στὴ Γαλλία. Κατευθύνομενος σημερα τὸ πρωὶ ἀπὸ τὴν Ρουέν στὸ Παρίσι, ὁ Χρουστσιώφ ἐπισκέφθηκε τὸ ἐργοστάσιο αὐτοκινήτων "Ρενω στὴν πολὶ Κλέυ. Συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ διευθυντὴ ἐργοστασίου, ἐπεθεώρησε τὸ μεγάλο τμῆμα παρασκευάσεως καθὼς καὶ τὰ τμήματα συναρμολογήσεως, ὅωρὶς νὰ παραλείψει τὰ ἐστιατόρια τῶν ἐργατῶν. Ὁ Χρουστσιὼφ ἐνημερώθηκε γιὰ τὴν ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς, ἀφοῦσε πρόσε ἀπὸ τὶς ἐπεξηγήσεις καὶ ἐνημερώθηκε μὲ ἐργατες, οἱ ὁποῖοι τὸν ἐπεδέχθησαν μὲ ζωηρὲς ἔπευφημίες καὶ φιλίες: «Χρουστσιώφ — Χρουστσιώφ».

Μὲ τὴν ἐπίσκεψη στὸ ἐργοστάσιο "Ρενω στὴν πόλη Κλέυ, τελείωσε τὸ πρόγραμμα τοῦ Χρουστσιώφ ἀνὰ τὴ Γαλλία ποὺ κράτησε ἀπὸ 5½ ἡμέρες. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιοδείας του ὁ Σοβιετικὸς πρωθυπουργὸς ἐπισκέφθηκε τὶς πόλεις Ρουέν, τὴ Μασσαλία, τὴ Ντιζόν, τὴ Λυὸν καὶ ἄλλες πόλεις. Ἐπίσκεψη ἔκαμε ἐπίσης σὲ ἐργοστάσια, ἱστορικὰ μνημεῖα, καὶ ἐργατικὰ προάστια. Ἀπὸ τὰ ἱστορικὰ μνημεῖα, ποὺ ἐπεσκέφθη ὁ Χρουστσιώφ ἀνετέθη τὸ Ἀνάκτορο τῶν Βερσαλλιῶν.

Ὁ γαλλικὸς λαὸς μὲ ἐνθουσιασμὸ ὑποδέχτηκε τὸν Χρουστσιώφ.

Τὸ γαλλικὸ κοινὸ δείχνει μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς συνομιλίες Χρουστσιὼφ-Ντὲ Γκωλ. Ὅλοι πιστεύουν ὅτι ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν συνομιλιῶν θὰ εἶναι ἡ περαιτέρω στερέωση τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, χωρὶς ποὺ μὲ τὴ σειρὰ του θὰ συνβάλει σημαντικὰ στὴν ἐξασφάλιση πάγιας εἰρήνης στὴν Εὐρώπη καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο, στὴν ἐπιτυχία τῆς ἐπικείμενης διάσκεψης ἀνωτάτων ἐπιπέδων.

Πρὶν ἀναχωρήσει, ὁ Χρουστσιὼφ θὰ ἐπισκεφθεῖ τὰ Ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν.

ΛΥΩΝΕΙ Ο ΠΑΓΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΡΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ, ΔΙΑΚΗΡΥΞΕ ΣΤΗΝ ΙΝΔΙΚΗ ΒΟΥΛΗ Ο ΝΑΣΣΕΡ

Τὰ λάβαρα τῆς ἐλευθερίας εἶναι ὑψωμένα στὴν Ἀφρικὴ καὶ οἱ λαοὶ κερδίζουν τὴν ἐλευθερία τους ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλο

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΠΥΡΗΝΙΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ

ΝΕΑ ΔΕΛΧΙ, 31 (Ρ.). — Ὁ Πρόεδρος Νάσσερ, προσφωνώντας σήμερα τὰ δυὸ σώματα τῆς Ἰνδικῆς Βουλῆς, τόνισε ὅτι ὁ πόλεμος τοῦ ψυχροῦ πολέμου λιόνει καὶ ἡ προσοχὴ τῶν λαῶν εἶναι στραμμένη στὶς διαπραγματεύσεις ἀνωτάτου ἐπιπέδου μὲ τὴν Ὑπάτη ἐπιτροπὴ μιᾶς γνώμης.

ΠΑΡΑΤΕΙΝΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΓΙΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤ. ΣΚΟΠΟΥΣ

Στὴν ἀνθεωρητικὴ ἐγκυκλοπαιδικὴ δημοσιεύθηκε χθὲς διάταγμα, ποὺ παρατείνει μέχρι τὴ 15η Μαΐου τὴν κατάσχεση ἰδιωτικῆς περιουσίας στὸ Κάτω Πολεμίδι γιὰ στρατιωτικοὺς σκοπούς.

Ὁ Πρόεδρος τόνισε ἔτσι μετὰ τὴν ἄφιξη του στὸ Παρίσι ἀντιπροσωπεία συνδικαλιστῶν ἀπαντήσεν τῆς Γαλλίας. Στὴ συνάντηση αὐτὴ ἐπρόκειτο νὰ πρόσωπο διαφόρων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων τῆς χώρας.

Ὁ Σοβιετικὸς πρωθυπουργὸς στὸ Παρίσι κ. Βινογκράντοφ θὰ ἀναχωρήσει ἀργὰ τὴν ἀπόγευμα σήμερα, διέβασε ὁμως ἀπὸ τὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Χρουστσιώφ. Σ' αὐτὴ παρευρίσκοντο 500 προσκεκλημένοι. Ὁ Χρουστσιὼφ καὶ ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς κ. Ντεμπρὲ ἀντάλλαξαν λόγους.

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΤΚΕΙΟΥ ΛΑΡΝΑΚΑΣ

ΛΑΡΝΑΚΑ, 31 (Τοῦ ἀνταποκριτῆ μας). — Οἱ μαθητὲς τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου Λαρνάκας καὶ Γυμνασίου Λαϊκοῦ Ἀρσενῶν σήμερα στὶς 6 μ.μ. στὴ συχνότητα στὸ ἀγγλοαποδιδόμενο «Μακρὺ Κῦμα» μὲ τὴν εἰδικὴ τὴν "Ἀπολλο, κατὰ τὴν ὁποία ἐκτελέσθηκε καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα. Μετὰ μετεδόθησαν σὲ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἀπὸ μέλη τῆς ὁμάδας τῶν Ἐπιστημόνων κ. Γιάννη Δικαιούση καὶ ἐκτελέσθηκε καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα. Τὸ ρήμα εἶχαν μονολόγους σὲ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ οἱ μαθητὲς τοῦ Γυμνασίου Λαρνάκας σύμφωνα μὲ τὸ κείμενο τοῦ "Ἀπολλο, κατὰ τὴν ὁποία ἐκτελέσθηκε καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα. Μετὰ μετεδόθησαν σὲ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἀπὸ μέλη τῆς ὁμάδας τῶν Ἐπιστημόνων κ. Γιάννη Δικαιούση καὶ ἐκτελέσθηκε καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα. Τὸ ρήμα εἶχαν μονολόγους σὲ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ οἱ μαθητὲς τοῦ Γυμνασίου Λαρνάκας σύμφωνα μὲ τὸ κείμενο τοῦ "Ἀπολλο, κατὰ τὴν ὁποία ἐκτελέσθηκε καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα.

Ἡ διεύθυνση τοῦ ἐργοστασίου πρόσφερε σὲν δῶρο στὸν Σοβιετικὸ ἡγέτη μιὰ γκαλόμπα ἀμερικάνικη.

Πάνω ἀπὸ 3.000 ἐργάτες καὶ τεχνικοὶ τοῦ ἐργοστασίου ἐπέδοσαν στὸν Χρουστσιὼφ μήνυμα, στὸ ὁποῖο ἐκφράζουν τὴ φιλικὴ τους διάθεση πρὸς τοὺς ἀλλοὺς ἀνθρώπους τῆς Γαλλίας.

Στὶς 8 ἀπόψε, ὁ Χρουστσιὼφ καὶ ἡ συνοδεία του ἀναχωροῦσαν γιὰ τὸ Ρομπουγιὲ, 60 μίλια ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅπου ἀρίσκεται ἡ ἔδρα τοῦ ἑδρα τοῦ Ποιμένου Ντὲ Γκωλ. Ἐκεῖ θὰ ἔχει δεῖπνο συνομιλίες μὲ τὸν Γάλλο Πρόεδρο πάνω στὰ διεθνῆ προβλήματα. Θὰ συνεχισθοῦν τὴ σήμερα τὸ Σάββατο (αὔριο), τέλος καὶ θὰ ἐπιδοθεῖ ἡ κοινὴ ἀνακοίνωση. Τὴν ἴδια ὥρα ὁ Χρουστσιὼφ θὰ μιλήσει στὸ Ἀμερικανικὸ διάσκεψη καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ σύστημα ραδιοφωνίας καὶ τηλεόρασης.

Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς οἱ Σοβιετικοὶ ἡγέτες ἐπιστρέφουν μὲ τὸ τρένο ἀπὸ τὸ Ρομπουγιὲ στὸ Παρίσι, ὅπου θὰ ξαναδεῖ ἔστεκα ἀπὸ ἕξη ἑβδομάδες μὲ τὴν ἐπικοινωνία τῆς διάσκεψης ἀνωτάτου ἐπιπέδου.

Πρὶν ἀναχωρήσει, ὁ Χρουστσιὼφ θὰ ἐπισκεφθεῖ τὰ Ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν.

Τὸ γαλλικὸ κοινὸ δείχνει μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς συνομιλίες Χρουστσιὼφ-Ντὲ Γκωλ. Ὅλοι πιστεύουν ὅτι ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν συνομιλιῶν θὰ εἶναι ἡ περαιτέρω στερέωση τῶν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, χωρὶς ποὺ μὲ τὴ σειρὰ του θὰ συνβάλει σημαντικὰ στὴν ἐξασφάλιση πάγιας εἰρήνης στὴν Εὐρώπη καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο, στὴν ἐπιτυχία τῆς ἐπικείμενης διάσκεψης ἀνωτάτων ἐπιπέδων

CUMA
13
ARALIK
1963

Adres:
37, Macidiye Sokağı,
LEFKOŞA - KIBRIS
Tel: 3970 - P.K. 867
Telgraf: AKIN
KURULUŞ TARİHİ
1962
YIL : 2 - SAYI: 489
FİATI: 15 MİL

AKIN

BAĞIMSIZ GÜNLÜK SABAH GAZETESİ

İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: KEMAL AKINCI

MAKARİOS, KENYATA'YA TEBRİK TELGRAFI GÖNDERDİ

Cumhurbaşkanı Makarios, Kenyanın bağımsızlığına kavuşması münasebetiyle dün Kenya Başbakanı Jomo Kenyata'ya bir tebrik telgrafı göndererek, "Siyasî hayatlarının bu yeni safhasında Kenya halkının saadet hislerini paylaştığını" belirtmiş ve Kenya'ya "can dan refah ve saadet" dliemiştir.

Günlerden beri bir heyecan dalgasiyle çalkalanan

Rumlar, Bizi Teslim Olmıya davet ediyor!

BU DAVETE CEVABIMIZ:

MOLON LAVE

Son günlerde Rum siyasî çevreleri bir heyecan dalgası içinde çalkalanmaktadırlar. Anayasayı değiştirmek için sabırsızlanıyorlar. Bu hususta Makarios'un Dr Küçük'e sunduğu tekliflere Dr. Küçük'ün cevap vermekte geciktiğinden şikâyet ediyorlar. Ve diyorlar ki Türk tarafının cevabını uzun zaman bekleyemezler. Cevap gecikirse Anayasayı kendi başlarına değiştirecekler! Hatta değişikliklerin tatbikine bugün, yarın başlanacağından bahsedi - yorlar!

ÇÖP SEPETİNE YAKIŞIRLAR

Bazıları, Türklerin itiraz etmesi halinde silâhların konuşacağına dair tehdit savuruyorlar!

Kısacası, ayak patırdısı yapıyorlar. Böyle patırdıla ra Türkün pabuç bırakacak bir Millet olmadığını henüz öğrenmemişler.

MOLON LAVE

Kıbrıs Türk liderliğinden acele olarak bekledikleri cevap Ankara'dan çoktan verilmiştir. Kıbrıs Türk liderliğinden farklı bir cevap bekliyorlarsa safdilliğin bu kadarına insan ne diyeceğini bilemez.

Bize kalırsa Makarios'un teklifleri hiçbir cevaba lâyık değildir. Bunlar ancak çöp sepetine yakışır. Çünkü bunlar, Anayasayı tâdil teklifi değil, Türk cemaatını Rumlara teslim olmaya davettir.

Ölümü esarete tercih eden bir topluluk, teslim olmaya davet olunmaktadır.!

Rumların bu davetine kendi dilleriyle şu cevabı vermek gerek — MOLON LAVE.

İSVİÇRE, TÜRKİYE'YE 43.000.000 FRANKLIK KREDİ AÇTI

Bern 12:—

İsviçre Temsilciler Meclisi, Türkiye'ye 1963-1967 yılları arasında, Beş Yıllık Kalkınma Pâlânı çerçevesinde 43.000.000 İsviçre Frankı kredi açılması hakkındaki kanun tasarısını onaylamıştır.

TÜRK İKTİSADİ HEYETİ DÜN ATİNA'DA TEMASLARINA BAŞLADI

Atina 12: —

Dün şehrimize gelen Türk iktisadî heyeti, Türkiye ve Yunanistan firmaları arasındaki ticarî işbirliği imkânları ile ilgili müzakerelerine bugün başlamıştır. Yunan sanayicileri, ilk top lantıda, Türk sanayicileri - nin temsilcilerine, iki memleketin Ortak Pazar'a üye oluşlarının ticarî sahadaki işbirliği imkânlarını artırdığını söylemişler ve ticaret sahasındaki işbirliğinin di - ğer bütün sahalardaki Türk-Yunan işbirliği üzerin de iyi tesirler icra edeceği kanaatini izhar etmişlerdir.

Maskeli meçhul sahıslar, bir Rumu vurdular

Evvelki akşam saat 7 sularında, Leymosun Kazasının Akrunda köyünde dört masûeli şahıs, Efstathios Panayis adlı, yedi evlât babası bir çiftçiyi ağır surette yaralamışlardır.

Öğrenildiğine göre meçhul şahıslar önce bir kahveye girerek herkesi bir yere kımıldamaması için tehdit etmişler, sonra bir kişiyi beraberlerine alarak E. Panayi'nin evini kendileri - ne göstermesini emretmişlerdi.

E. Panayi'nin evine geldiklerinde maskeli ve silâhlı şahıslar, kahveden alıp beraberlerinde getirdikleri adama Panayi'yi dışarıya çağırmasını emretmişlerdir. Panayi de bu adamın çağırmasını üzerine dışarı çıkar çıkmaz, kendisine ateş açılmıştır. Atılan kurşunlar, Panayi'nin sağ yanına isabet etmiş, bu arada kendisiini kolundan da yaralamıştır. Hastahaneye kaldırılan yaralının durumu ağır olmakla beraber tehlikeli değildir.

Jandarma olay hakkında sıkı tahkikat yapmaktadır.

TÜRKİYE VE İTALYAN BAŞBAKANLARI ARASINDA MESAJ TEATİ EDİLDİ

Roma 12: —

Başbakan İsmet İnönü ile İtalyan Başbakanı Aldo Moro arasında tebrik ve te şekkür telgrafları teati edilmiştir.

İnönü, tebrik mesajında iki memleket arasında mevcut dostluk ve işbirliği bağlarının daha da kuvvetleneceğine dair inancını ifade etmiş, İtalyan Başbakanı da verdiği cevapta İnönü'nün inancını paylaştığını bildirmiştir.

Home'a Gönderilen Mesaj

Aldo Moro, İngiltere Başbakanı Eir Alec Douglas Hom'a gönderdiği bir başka mesajda Sir Alec'le en erken bir zamanda bulu şarak bir görüşme yapaca ğı ümidin i izhar etmiştir. Bugün parlâmeito'da yeni Hükümet için güven oyu alan Moro, hükûmetini Atlantik İttifakına sadık kala cağını ve Avrupa Birliği - nin tahakkukununa çalışa cağını bildirmiştir.

Sancar, Bonndan Paris'e gitti

Bonn 12:—

Milli Savunma Bakanı İlhami Sancar, bugün Batı Almanya Savunma Bakanlığında, Savunma Bakanı Von Hastel'le görüşmüştür. Von Hastel, Savunma Bakanı İlhami Sancar'ı Bakanlığın kapısında karşılamış ve iki Bakan, ihtiram kıt'asını teftiş etmişlerdir.

Bakanlıkta yapılan görüşmede İlhami Sancar'la Von Hastel, NATO çerçevesi içinde Ortak savunma konularını ele almışlardır.

Sancar bugün uçak'la Paris'e hareket etmiştir.

Beş Arap Prensi, Lübnan'a sığındı

Beyrut 12:—

Bugün resmi kaynaklardan açıklandığına göre, Suudi Arabistan Kralı Suud'un kardeş iolmak üzere Suudi Arabistan'lı 5 prens Lübnan tarafından siyasi mülteci hakkı almışlardır.

Bunlardan biri olan Prens Tallal, diğer prenslerle birlikte kendisinin siyasî alanda faaliyet göstermiyeceğine dair Lübnan Hükümetine teminat verdiğini söylemiştir.

(Devamı 4. Sayfada)

Batı Almanya'da bir «Türk Kültür Merkezi» açıldı

Bonn 12:—

Batı Almanya'nın Köln şehrinde, bir Türk Kültür Merkezi açılmıştır. Açılış töreninde Türkiye'nin Bonn Büyükelçisi Mehmet Baydur da bulunmuştur.

100 kişiyi alabilecek bü yüklükteki kültür merkezin de bir kitaplık, bir istirahat salonu ve Köln'de bulunan 200 kadar Türk kadınının yararlanacağı bir dikiş salonu bulunmaktadır.

Kültür Merkezinde Türk gazeteleri bulunacak, ayrıca, film gösterileri yapılacaktır.

Türk Kültür Merkezinde Almanca ve genel eğitim dersleri de verilecektir.

İki Rum, kahvede tecavüze uğradı

Önceki gün hava kararıktan biraz sonra Mağusa Kazacsına bağlı Piperistero na köyünde biri tabancalı olan üç maskeli Rum, Andrea Markunun kahvehanesine baskın yaparak silâh tehdidiyle müşterilerin yüzünü duvara çevirtmişler ve içlerinden Andrea Panayi ile Klito Panayi adlarında iki kişiye tecavüz etmişlerdir.

Bundan sonra mütecavizler, kahvede bulunan gençlerden birine bir kâğıt vererek üstünde yazılı olanları yüksek sesle okumasını emretmişlerdir. Kâğıtın üstün de şu kelimeler yazılıydı:

"Ne yaparsanız şahin sizi görür"

Daha sonra mütecavizler çıkıp kaçmışlardır.

Jandarma olayı tahkik etmektedir.

Müftü Dânâ Efendi, dün Hamitköy'ü ziyaret etti

Dün köy gezilerine devam eden Müftü M. Dânâ Efendi, Hamitköy'ü ziyaret ederek halka çeşitli konular üzerinde öğütler vermiş ve sözlerine şunları da katmıştır:

"Bu adada söz sahibi olmakta devam edebilmemiz için, Ada üzerindeki haklarımıza kıskançlık derecesin de ilgi göstermeliyiz. Kendimizi Türk tarihine temiz hesap vermek mevkiinde bulundurmalıyız.

Millî ve dinî ülkülerimiz etrafında toplanmanın bize kazandıracağı birlik kuvveti, kültürel ve iktisadî davalarımızı kolayca kazanmamızı sağlıyacaktır. Birlik haline gelmek yolundaki çalışmalarımızı engelliyebilecek kin ve garaz duygularını, sağduyunun kontrolu altına koymalıyız. Cemaat yapımızı ırkî faziletlerimiz üzerine istinat ettirmeliyiz."

Polis Başkumandanı, dün yollarda selâmetle ilgili bir toplantı tertibetti

Kıbrıs Polis Başkumanı C. Hassapis, dün, Atalasadaki Polis Karargâhında Türk, Rum, İngiliz, Amerikan, Ermeni eğitim temsilcileriyle bir toplantı yapmış ve öğrencilere, yol selâmeti kaydelerini öğretmek için en uygun usûl ve aracın ne olabileceği hakkında danışmalarda bulunmuştur.

Beklenilenden de daha fazla iştirakin kaydedildiği toplantıyı açan Hasapis, konuşmasında, diğer şeyler arasında şunları da söylemiş

(Devamı sayfa dörtte)

50 LİRALIK PARA CEZASI 1 YIL HAPİSLİĞE ÇEVRİLDİ

Lefkoşa İstinaf Mahkemesi, dün Lefkoşalı şoför okulu sahibi Andreas Hristu Geravnu'dan £8 rüşvet aldığından Kaza Mahkemesince £50 para cezasına çarptırılan İncirli'li 43 yaşında sürüş ruhsatları müfettişi Andonis Mihail Mozaras ile aynı dâvanın savcısının istinaflarını inceliyerek Kaza Mahkemesinin kararını değiştirmiş ve müfettişi para cezasının verildiği tarihten başlamak üzere bir yıl hapse göndermiştir.

Müfettiş, iddiasında, suçsuz, savcı ise cezasının az olduğunu ileri sürmüşlerdi.

MÜFTÜ DÂNÂ EFENDİ RADYODA KONUŞACAK

Miraç gecesi münasebetiyle Müftü Dânâ Efendi, bu akşam saat 8'de Radyodan, günün anlam ve önemini belirten bir konuşma yapacaktır.

İDİL BİRET, AMERİKA GEZİSİNE DEVAM EDİYOR

Providence, Rhode Island:

İlk Amerika turunu yapmakta olan 22 yaşındaki Türk piyanisti İdil Biret, Boston Senfoni Orkestrası ile verdiği konserde büyük ilgi ve takdir toplamıştır. Biret, konserinde Rahmaninof'un üçüncü piyano konçertosunu çalmıştır.

Providence Journal gazetesinin müzik eleştiricisi Ruth Tripp, İdil Biret'in konseri hakkında yazdığı yazıda "İdil Biret, Rahmaninof'un piyano konçertosunda ileri tekniğini gösterdi. Biret muhakkak ki ender kabiliyetlerden biridir" demektedir.

Bakanlar Kurulu'nun dün aldığı kararlar

Dün Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios'un başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu diğer şeyler meyanında,

1) Toptan sebze satış çarşısı ve bir hayvan pazarı inşası için Lefkoşa civarında bir arazi parçasının istimlâkini tasvibetmiştir.

2) İnşaat endüstrisinde istihdam edilen kimselerin selâmeti için hüküm vazeden ve Fabrikalar Kanunu tahtinde isdar edilen nizamnameyi tasvib etmiştir.

3) Tıp sahasının müteaddit branşları için Avrupa Konseyinin Amme Sağlığı bölümü tarafından sunulan yedi bursu kabul ederek namzetleri seçmiştir.

4) Kıbrıs'ın, Uluslararası Atom Enerjisi Teşkilâtı üyesi olmasını tasvibetmiştir.

GÜVEN

GÜVENECEĞİNİZ SİGORTADIR

Dakikanın getirdiğini yıl getirmezmiş. Neden siz de malınızı, canınızı ve çocuklarınızın istikbalini "GÜVEN" Türk Anonim Sigorta Şirketinde Garanti altına almazsınız.

Umumî Acentelik :
Lefkoşa Türk Bankası Ltd., Lefkoşa.
TEL : 74474.

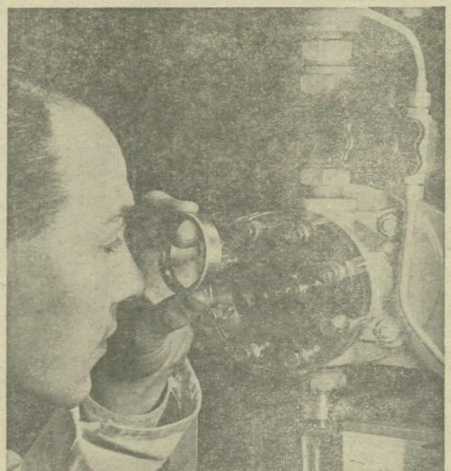

Yüksek basınçlı hidrolik bir petrol borusu su sızdır mağa başladığı zaman ekseriya infilâk ve yangın vuk ulur. Fakat yangına karşı mukavim hidrolik sıvılar kullanıldığı zaman tehlike büyük ölçüde azalır. Yalnız bu sıvıyı icabında yangına pompalayan cihazlarda za mmla arızalar husule gelir. Böylece bunlar çalışamaz olur. Bunu önlemek için te knisyenler, cihazın bir ucu na yerleştirilen şeffaf plâstik bir kaplama icadetmişlerdir. Bu şeffaf kısımdan, cihazın içi zaman zaman tetkik edilebilir.

ÇARŞAMBA
18
ARALIK
1963

Adresi
37, Mecidiye Sokağı,
LEFKOŞA - KIBRIS
Tel: 3970 - P.K. 867
Telgraf: AKIN
KURULUŞ TARİHİ
1943
YIL : 2 - SAYI: 494
FİATI: 15 MİL

AKIN

BAĞIMSIZ GÜNLÜK SABAH GAZETESİ

İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: KEMAL AKINCI

KIBRIS, "ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ YILI" KONUSUNDAKİ ON İKİ ÜYELİ KOMİTEYE ÜYE SEÇİLDİ

Dışişleri Bakanlığından açıklandığına göre, üst üste ikinci sene için Kıbrıs, Birleşmiş Milletler Genel Kurul Başkanı tarafından 'Uluslararası İşbirliği' Yılı' konusundaki "Oniki Üyeli Komiteye" üye seçilmiştir.

Anavatanımız bir kere daha ihtar ediyor

Türkiye, Kıbrıs Türkünü Rumların eline bırakamaz

Rum idareciler, hukuk dışı davranışlarının sorumluluklarından ne yapsalar kendilerini kurtaramıyacaklardır

Ankara 17:— Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Dairesi bugün Kıbrıs'la ilgili olarak şu açıklamayı yapmıştır:

"Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi, 16 Aralık Pazartesi sabahı saat 10.00'da Cumhurbaşkanı Makarios'u ziyaret ederek Başkan Makarios'un 30 Kasım tarihinde Türk Hükûmetine ulaştırılmak üzere Büyükelçi'ye verdiği Kıbrıs Anayasasının bazı temel maddelerinin değiştirilmesine dair yazılı ve imzalı muhtırasına karşı Türk Hükûmetinin görüşünü yazılı olarak Cumhurbaşkanına tevdi etmiştir. Bu vesikanın Cumhurbaşkanı Makarios tarafından kabulünden ve muhtevasına ıttıla kesbedilmesinden saatlarca sonra Kıbrıs Cumhurbaşkanlığı Umumi Katibi Büyükelçiliğe müracaatla Cumhurbaşkanı Makarios'un derhal Büyükelçi'ye ulaştırılmak üzere bir mesajı olduğunu söylemiş ve Türkiye Büyükelçiliğine bizzat gelerek muhteviyatı hakkında başkaca bir bilgi si olmadığını ileri sürdüğü bir zarfı acilen Büyükelçiye tevdi ricasıyle Müsteşara bırakıp ayrılmıştır. Bu zarf açıldığında Kıbrıs Cumhurbaşkanının muhtırasının iç mes'elelere taalûk ettiği ve diğer Hükûmetlere sırf malûmaten sunulmuş olup cevabı müstelzim bulunmadığı iddiasıyla, Türkiye Büyükelçisince 16 Aralıkta verilen vesikanın şekil ve esas bakımından kabul edilemiyeceğini ileri süren imzasız ve mühürsüz kısa bir yazı ile cevabî vesikamızı ihtiva ettiği görülmüştür.

Hatırlanacağı üzere, Cumhurbaşkanı Makarios'un Anlaşmaları değiştirmeğe matuf mıhtırası, 6 Aralık'ta Bakanlar Kurulumuzca reddedilmiş ve keyfiyet, Dışişleri Bakanı tarafından umumî efkâra açıklanmıştı.

Türkiye Büyükelçisi tarafından tevdi edilen vesika, sadece, Türk Hükûmetinin kararını yazılı olarak teyid ve Kıbrıs'lı Rum idarecilerin Ada'da Türk ve Rum Cemaatlerinin müştereken yaşamalarını mümkün kılan müesses ve meşru Anayasa rejimini ve Andlaşmaları kasten uygulamamak veya işlemez hale getirmek hususundaki hukuk dışı davranış ve sistemli tahrik faaliyetlerini teşrih etmekte idi.

Cumhurbaşkanı Makarios'un imzasını taşıyan muhtıranın, Kıbrıs Anayasasının ve Andlaşmaların değiştirilmesini hedef tutan muhtevasına rağmen, Türkiye Büyükelçisine tevdiinden, milletlerarası nezaket ve mücamele esaslarına tarafımızdan gösterilen itina ile tam bir tezat teşkil eden ve yukarıda açıklandığı şekilde dolambaçlı ve garip olduşu kadar lüzumsuz da bulunan bu hareket tarzının, mes'elenin esası üzerinde hiçbir tesiri olamıyacağı şüphesizdir.

Kıbrıs'ın gerçeklerini ve

(Devamı sayfa dörtte)

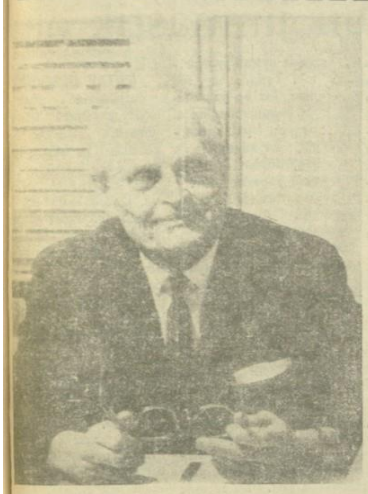

Amerikalı Profesör, Türk Memurin Kurumu lokalinde Konferans verecek

New York'un Syracuse Üniversitesi Siyasal Bilgiler Profesörü Dr. Roscoe Martin, 18 Aralık bugün öğleden sonra saat 4'te Lefkoşa Türk Memurin Kurumu lokalinde "İdarî İlimler - Amme İdaresi" konulu bir konferans verecektir.

Geçen Pazartesi akşamı Lefkoşa'daki Amerikan Kütüphanesinde yaptığı bir konuşmada Amerika'nın bugünkü siyasetine temas eden Profesör Martin, dinleyicilerin alâkasını üzerinde toplamakta gecikmemiş, ve konuşmasını büyük ilgi ile takip eden mümtaz kişilerin sayısız soruları ile karşı karşıya kalmıştır.

Teksas'ta doğmuş olan Siyasal Bilgiler Profesörü, Teksas, Alabama ve Kaliforniya üniversiteleri de dahil olmak üzere muhtelif üniversitelerde profesörlük yapmıştır. Dr. Martin ayrıca, Alabama ve Georgia eyaletleri velilerine müşavirlik yapmış ve birçok kitap yazmıştır.

Profesör Martin, halen

(Devamı sayfa dörtte)

Türk temsilcileri dün bir toplantı yaptılar

Türk Cemaat temsilcileri ile yetkilileri dün öğleden sonra Cumhurbaşkan Muavinliğinde ve Dr. Fazıl Küçük'ün başkanlığında bir toplantı yapmışlardır.

Toplantıdan sonra bir sözcü, Cumhurbaşkanı Makarios'un Anayasanın tadili ni derpiş eden muhtırasının incelendiğini ve verilecek cevap üzerinde tam bir fikir birliğine varıldığını söylemiş ve cevabın hazırlık i şinin devam etmekte olduğunu ilâve etmiştir.

SUR'ATLE HAREKETE GEÇECEKMİŞ!

Atina Ajansı'nın verdiği Lefkoşa kaynaklı bir habere göre Makarios'un Anaya sayı tâdil tekliflerini tatbikat sahasına koymak için Kıbrıs Hükûmetinin sür'atle harekete geçmesi beklenmektedir!

GENELEV İŞLETMEKTEN 75 LİRA CEZA

Aslen Leymosun'lu olup şimdi Maraş'ta oturan Hrisi Nikolau adında 50 yaşında bir kadın, genelev işletmek ve geçimini fuhuştan temin etmek suçundan 75 lira para cezasına çarptırılmıştır.

SAHTEKÂRLIKTAN 1 YIL HAPİSLİK

Omorfo'lu olup Mağusa'da oturan 37 yaşında Haralambos Hristofi Kambullis geçen Temmuz ayında Lefkoşa'da Kipros Dalidis imzasiyle £10'lık bir çeki yetkisizce imzalıyarak £10 elde ettiğinden dün Rum Ağır Ceza Mahkemesince bir yıl hapse gönderilmiştir.

Mahkûm evli, 5 çocuk sahibi olup 6'ncı çocuğunu beklemektedir.

Türkiye Büyükelçisi, dün Paris'e hareket etti

Türkiye Büyükelçisi Dr. Mazhar Özkol, Üçlü İttifak Anlaşması gereğince her yıl yapılan Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistan Dışişleri Bakanlarının yıllık toplantısın da hazır bulunmak üzere, dün uçakla Paris'e hareket etmiştir.

Hareketinden önce verdiği bir demeçte Dr. Mazhar Özkol, Dışişleri Bakanları nın mutad yıllık toplantısına katılmak üzere Paris'e gitmekte olduğunu söyle miş ve dönüşünde danışmalarda bulunmak üzere Ankara'ya gideceği hakkındaki haberlerle ilgili bir soruya "Hayır, böyle bir şey yoktur" şeklinde cevap ver miştir.

Temsilciler Meclisi, iki ek bütçe tasarısını kabul etti

Temsilciler Meclisi akşam yaptığı oturumda olağan bütçeden inkişaf bütçesine 3,5 milyon lira nakleden bir bütçe kanun tasarısı ile Gümrük ve Rüsumat Dairesi memurlarına fazla mesaî ücreti ödenmesi ithalât ve istihlâk vergilerinin iadesi, Bayındırlık Dairesi Tesislerinin bakımı ve Limanlar Dairesi memurları na fazla mesai ücreti ödenmesi için 78,300 lira tahsis eden diğer bir ek bütçe kanun tasarısını kabul etmiştir.

Meclisin gündeminde bulunan diğer tasarıların müzakeresi tehir edilmişse de,, Meclis Başkanı, motorlu nakliyatı düzenliyen kanun tasarısı üzerindeki çalışmaların sona erdiğini ve bu tasarının Meclis'in gelecek Pazartesi günü yapacağı oturumda müzakere edilebileceğini açıklamıştır.

Lârnaka Rum Üyelerinden Yorgos Cirgotis'in teklifi üzerine gündeme kayde dilen Elektrik İdaresi Encümeni'nin veya diğer yetkililerin amme parasının sarfiyat şekilleri konusunun müzakeresi de tehir edilmiş tir.

Meclis Başkanı, Bu meseleyle ilgili olarak Yüksek Anayasa Mahkemesinde bir dava açıldığını ve bu davanın askıda bulunduğu esna da konunun müzakere edi-i lemiyeceğini söylemiştir. Meclis Başkanı aynı zamanda 1964 olağan ve inkişaf bütçeleri müzakerelerinin Noel tatilinden sonra başlıyacağını bildirmiştir.

Başkan Johnson soğuk savaşı sona erdirmekte azimli

New York: — Bugün Birleşmiş Milletler Genel Kurul Toplantısında bir konuşma yapan, Amerikan Cumhurbaşkanı Lyndon Johnson, sulha şaşmadan bağlı olduğu hususunda teminat vermiş ve Birleşik Amerikanın Doğu ile Batı arasındaki soğuk savaşın bir daha dönmemek üzere sona ermesini istediğini bildirmiştir.

"B. Amerika herkes için ve her şeyin üstünde emniyet ve barış istemektedir" diyen Başkan Johnson, önceden hazırlanan konuşmasını Dünya Teşkilât'ına okuyarak New York'a 22 Aralık'ta Başkan Kennedy'nin hayatına son veren suikastin kurşunlarının milletin gayesini değiştirmediğini, bildirmeğe gittiğini söylemiş ve "sizi hususiyle di-

(Devamı Sayfa Dörtte)

DÜKKÂN AÇIP SİGARA VE PARA ÇALDILAR

Lefkoşa'lı Haralambos Muskis, Küçük Kaymaklı Polisine şikâyet ederek, 15 ile 16 Aralık 1963 gecesi Kaymaklı'da III. Makarios Caddesindeki 109 numaralı dükkânının açılarak 42 paket sigara ve nakdi para olarak £2 çalındığını bildirmiştir.

Türkiye ve Yunanistan'a Avrupa'nın daha fazla yardım yapması isteniyor

Paris 17: — NATO Bakanlar Konseyi toplantısında bir konuşma yapan Amerikan Dışişleri Bakanı Dean Rusk, Yunanistan'la Türkiye'ye halihazır yardım bahsindeki Amerikan hissesinin çok fazla olduğunu ve yakın bir zamanda azaltılması icabedeceğini bildirmiş ve bunun telâfi edilmesi için Amerika nın Avrupa memleketlerinden daha fazla mükellefiyet yüklenmelerini beklediğini söylemiştir.

Türkiye Dışişleri Bakanı F. Cemal Erkin, NATO Bakanları'na verdiği izahatta, Türkiyenin bütçesinin üçte birini savunmaya harcadığını ve bunun iktisadî gücünün üstünde bulunduğu nu belirtmiştir. Yunanistan da Bakanlar Konseyine sunduğu bir karar suretinde, dün Dışişleri Bakanı Sofoklis Venizelos tarafından ileri sürülen ve Yunanistanın kuzey hudutlarının NATO tarafından daha iyi bir şekilde muhafaza edilmesini istiyen bir talep tekrarlanmış ve ittifakın yüklediği malî mükellefiyetleri lediği malî mükellefiyetle -

(Devamı sayfa dörtte)

Dr. Morse'un, Çalışma Bakanına teşekkürü

Dün Uluslararası Çalışma Teşkilâtı Genel Müdürü David A. Morse tarafından Çalışma ve Sosyal Sigorta Bakanlığına şu mektup gönderilmiştir:

"10 Aralık tarihli telgrafınızı memnuniyetle aldığımı bildirmekle şeref duyarım, Bu telgrafınızda, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 15'inci yıldönümü münasebetiyle, Bakanlığınızın, Kıbrıs Hükûmetine birçok Uluslararası çalışma konvansiyonlarını ve özellikle dernek kurma hürriyet leriyle ilgili belli başlı iki konvansiyonu, Sendika-

(Devamı Sayfa dörtte)

Noel Postaları

Postalar Dairesi Müdürü, Noel gününe kadar teslim edilmesi arzu edilen bütün yabancı memleketlere uçak postası ile gönderilecek mektuplarla paketlerin en son postalanma tarihinin 20 Aralık 1963 olduğunu halka hatırlatmak ister.

Uçakla gönderilmesi arzu edilen Noel kartları, beşten fazla olmıyan kelimelerle ifade edilen tebrik ve temennilerini ihtiva etmeleri kaydıyle, tenzilâtlı ikinci sınıf uçak postası olarak kabul edilmektedirler.

Cumhuriyet dahilinde tesliim edilecek Noel mektuplarının en geç 21 Aralık tarihine kadar postalanması gerekmektedir.

SEYAHAT!!!
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD. SEYAHAT BÜROSUNDA
Yapılan rezervasyonlar için ilâve para alınmaz. Biletler resmi fiyat üzerinden satılır.
TEL : 74474

Hon. Administrative Secretary
Nicosia

Yarın Bizimdir

Çarşamba
9
ARALIK
1959

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1291 YIL : 9

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres : Asmaaltı No. 75, Lefkoşa — Kıbrıs.
Telgraf : "BOZKURT"—P.K. 824—Tel: 2951
Dizilip Basıldığı Yer : "BOZKURT Basımevi."

RECEIVED
OPEN REGISTRY

Seçim Toplantılarında Sağcılarla Solcular Çarpıştı

Ahnada ve Maraşta Yaralananlar Var

Akel Partisi Kuvvetli Olduğunu İddia Etti

Başpiskobos Makarios ile sevkıst John Kliridis'in aday bulundukları Cumhurbaşkanlığı seçim kampanyası geçen Pazar gününden itibaren en hareketli safhasına girmiştir. Sırf seçim propagandası için Makarios'un ayrı bir gazete yayınlamakta olduğu bildirilmektedir. Bundan başka seçim kâğıtları da çıkarılmıştır. Makarios'unkü beyaz kâğıt üzerine basılmaktadır. Seçim propagandaları esnasında sağcılar ile solcular arasında şiddetli çarpışmalar olmaktadır.

AHNADA MEYDAN SAVAŞI

Evvelki akşam iki taraf arasında şimdiye kadar vuku bulan çarpışmaların en şiddetlisi Ahnada cereyan etmiştir:

Mağusa kazasına bağlı Ahna köyünde yapılan bir solcu toplantısına yüz kadar sağcının müdahale ettiği ve bunun netîcesi olarak bazı hâdiseler vuku bulmuştur.

Resmî bir beyanata göre top tantı salonunun dışında av tüfeği kullanılmış; fakat salonun içine ateş edilmemiştir. Bundan maksat toplantının önüne geçmek ve orada bulunanları dağıtmaktı.

Çıkan hâdiselerde birçok solcu yaralanmıştır.

MARAŞTA SOKAK MUHAREBESİ

Diğer taraftan verilen başka bir habere göre Mağusa'da bir evin duvarına seçim afişleri yapıştırılmış ve ev sahibinin buna misil olmağa kalkışması üzerine Demokratik Birlik Partisi taraftarlarının hücumuna uğramıştır. Ev sahibi yaralanmıştır.

Dün sabah Maraş Belediye Pazarı yakınlarında Başpiskobos Makarios ile Kliridis taraftarları arasında bir çarpışma olmuş ve bu çarpışmada sopalarla taş kullanılmıştır.

Bu mahalde bir otomobil bulunduğu ve otomobil içindeki bir megafonla Kliridis lehine propaganda yapıldığı Lefkoşa'ya gelen haberler arasındadır.

RESMİ MALUMAT

Dün bu hususta verilen haberlerden başka resmî makamlar şu basın tebliğini yayınlamışlardır:

"Bugün 6.e. saat 11 de Maraş Belediye Çarşısında Solcu ve Sağcılar arasında kargaşalık çıkmıştır. Bazıları Ahnalı olmak üzere, buna takriben 50 kişi karışmıştır. Üç kişi hafif surette yaralanmıştır. Durum şimdi sakindir."

ARADIPTE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI

Cumartesi günü buna benzer bir çarpışma Aradipte de vukua gelmiştir. Lârnaka Belediye Başkanı Hristodulidisin Demokratik Birliği destekliyen konuşmasından sonra sağcılar ile solcualr arasında çıkan kavgada 12 kişi yaralanmış ve tedavi edilmek üzere hasta mahalline polis çağrılmış ve daha fazla karışıklıklara meydan vermemek için sokağa çıkma yasağı konmuştur.

AKELCİLERİN ŞÜPHELİ ZİYARETLERİ

Ahnada çıkan karışaşıklarla ilgili olarak Makariosu tutan vatanseverler cephesi bir beyanat neşretmiş ve Akel liderlerinin Ahnayı ziyaret etmelerinin bu kavgaya sebep olduğunu iddia etmişlerdir. Vatanseverler cephesinin beyanatına bakılacak olursa son günlerde AKEL liderleri köye iki gizli ziyaret yapmışlardır. Bu gizli ziyaretler köy halkının şüphesini celbetmiştir.

HASTAHANELERİ ZİYARET

Muhtelif Rum köylerinde çıkan kavgalarda yaralananlar tedavi için hastahaneye kaldırılmışlardır. Dün ve evvelki gün gerek sağcı ve gerekse solcu liderler hastahaneleri ziyaret ederek yaralanan taraftarlarını görmüşlerdir.

AKEL'İN BEYANNAMESİ

Komünist Akel Partisi de evvelki gün bir beyanname neşrederek bu partinin yasaklık devresinden komünistlerin daha kuvvetli çıkışlarını ve daha fazla siyasî tecrübe elde ettiklerini belirtmiştir. Merkez Komitesinin neşrettiği bu beyannamede Akel'in demokratik prensipler tarafını tuttuğu ve Kliridisin adaylığını destek liyeceği tebarüz ettirilmektedir.

Ahna Kargaşalığı İle İlgili Olarak Altı Kişi Tevkif Edildi

Komünistler Makariosa protesto telgrafları yolla dılar

Kargaşalıklarda Kullanılan Bomba Ve Tabancalar Meydana Çıkarılmadı

Dün gece geç vakit Royterin bildirdiğine göre, ev velki akşam Ahnada çıkan kargaşalıklarla ilgili olarak polis altı kişi tevkif etmiştir. Ahnadaki kargaşalıklarda sekiz kişi yaralanmıştı. Mevkufiar bugün Mağusada mahkeme huzuruna çıkarılmışlardır.

Kliridis taraftarları solcular, parti merkezlerinin Makariosun taraftarları tarafından hücuma uğradığını söylemişlerdir. Bunların bazılarının tüfek attıkları da bildirilmiştir.

Başpiskobos Makarios dün akşam yaptığı bir beyanatta Ahna hadisesini 'ihtiyat kaydı ile''tel'in ettiğini açıklamıştır.

Polis meurları kargaşalık esnasında kullanılan hava bombaları ve tabancalardan iz bulamadıklarını söylemişlerdir. Dün öğleden sonra Mağusada çok sayıda solcu Rum işçileri işlerinden ayrılarak protes to mitingleri yapmışlardır. Daha sonra solcu Rum işçi Birlikleri Makariosa bir protesto telgrafı göndererek şöyle demişlerdir:

'Adınıza işlenen cürümlerden sakınılması, mücrimlerin tevkifi ve silâhlarının müsade edilmesi hususunda derhal müdahalenizi talep etmekteyiz."

Mağusada solcu Rum Belediye Başkanı Andreas Puyuros'ta Başpiskobos Makarios'a aynı mealde bir telgraf göndererek, Ahna hâdisesini "Faşist ve korkakça silâhlı hücumlar" olarak vasıflandırmıştır.

Dün gece Lefkoşa'da Lidra Caddesinde bir Rum yaralanmıştır. Bu Rumun bir kaza neticesinde yaralandığı bildirilmişse de polis hâdise ile ilgili olarak dört kişiyi tevkif etmiştir.

Londra Komitesinin Toplantısı

Londra 8: Londradan verilen bir habere göre Kıbrısla ilgili Londra Komitesinin beşli çalışma grubu bugün toplanmış ve Kıbrıs ta Cumhuriyet kurulduktan sonra Lefkoşa uçak alanında kraliyet hava gücüne sağlanacak kolaylıklar konusunu müzakere etmiştir. Müzakerelere yarın (bugün) da devam edilecek tir.

Ankara ziyaretinin Belçikadaki akisleri

Ankara 8: Birleşik Amerika Devletleri Cumhurbaşkanı Eisenhower'in Türkiyeyi ziyareti dolayısiyle kendisine Ankarada yapılan karşılama töreninin yankıları devam etmektedir.

Amerika basını olduğu kadar Belçika basını da bu törene büyük ilgi göstermekte ve takdirlerini belirtmektedir.

Türk Tıp Heyeti Rusyaya gidiyor

Lütfi Kırdarın başkanlığın daki heyet iki hafta Rusyada kalacak

Ankara 8: Sovyet hükümetinin daveti üzerine Türkiye Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekili Lütfi Kırdar başkanlığındaki dokuz kişilik bir Türk heyeti yarın (bugün) İstanbuldan Kopenhag üzerinden Moskova ya hareket edecektir.

Türk Tıp Heyeti Rusyada kalacağı 10-15 günlük müddet içinde tıbbî müesseselerde incelemelerde bulunacak ve meslektaşlarıyle temaslar yapacaktır.

Trafik kazaları

Dün geceyarısı sona eren 24 saatlık müddet zarfında Kıbrıs yollarında 3 kişinin yaralanmasına sebep olan 13 trafik kazası vukubulmuştur. Bunların 10 unda ise yalnız arabalara hasar olmuştur.

Limasolda yol işleri

Limasol Komiserinin bildirdiğine göre 1959 Kasım ayı zarfında Limasol Kaza sındaki yol işleri için takriben £4385 sarfedilmiş ve bu işlerde 439 işçi istihdam edilmiştir.

Ocakta Temsilciler Meclisi üyeleri Seçilecek

DAHA SONRA CEMAAT MECLİSLERİ ÜYELİKLERİ İÇİN SEÇİM YAPILACAK

Bizim de seçim yapmamız muhtemel

Cumhurbaşkanlığı seçimleri için propaganda kampanyaları Rumlar arasında hızla devam etmektedir 13 Aralıkta Cumhurbaşkanı seçimi yapılacak ve galip mağlûp belli olacaktır. Bununla birlikte Kıbrıs Cumhuriyeti 19 Şubat, 1960 ta resmen ilân edilmeden önce iki seçimi daha yapılacaktır. Bunlardan biri Temsilciler Meclisi üyeliği ve ötekisi ise Cemaat Meclisleri üyeliği içindir.

KIBRIS PARLAMENTOSU

Temsilciler Meclisi Kıbrıs Cumhuriyetinin Parlamentosu olacaktır. Meclisin 50 üyeden müteşekkil olacağı tahmin edil mektedir. Şayet Meclis 50 mebustan müteşekkil olacaksa, bununla birlikte Kıbrıs Cumhuriyeti 19 Şubat, 1960 ta resmen ilân edilmeden önce iki seçimi daha yapılacaktır. Bunlardan biri Temsilciler Meclisi üyeliği ve ötekisi ise Cemaat Meclisleri üyeliği içindir.

KIBRIS PARLAMENTOSU

Temsilciler Meclisi Kıbrıs Cumhuriyetinin Parlamentosu olacaktır. Meclisin 50 üyeden müteşekkil olacağı tahmin edil mektedir. Şayet Meclis 50 mebustan müteşekkil olacaksa, bununla birlikte Kıbrıs Cumhuriyeti 19 Şubat, 1960 ta resmen ilân edilmeden önce iki seçimi daha yapılacaktır. Bunlardan biri Temsilciler Meclisi üyeliği ve ötekisi ise Cemaat Meclisleri üyeliği içindir.

Rumların ve Türklerin ayrı ayrı Cemaat Meclisleri olacağından, Türk Cemaat Meclisi üyelerinin hepsi de Türklerden müteşekkil bulunacaktır.

Bildirildiğine göre Temsilciler Meclisi üyeliği için 10 Ocak-ta seçim yapılacaktır. Bunu müteakip ve pek muhtemel olarak Şubat ayı iptidalarında Cemaat Meclisleri üyeleri seçilecektir.

Temsilciler Meclisi seçiminin Rum toplumu arasında heyecanlı ve gürültülü geçeceği tahmin olunmaktadır. Cumhurbaşkanlığı seçiminde Demokratik Birlik Partisini destekleyen AKEL'in, bu defa müstakil olarak seçimlere girmesi muhtemel görülmektedir. Şayet bu ihtimal gerçekleşecek olursa, diğer iki seçimde Rumların üç Parti olarak şanslarını denemeleri mümkün olacaktır.

ÖTEKİLERE HAZIRLIK

Henüz Cumhurbaşkanlığı seçimi nihayete ermeden önce Rumlar arasında mebusluk seçimleri için de hazırlıklar başlamış bulunuyor. Fakat bu hazırlıklar ancak 13 Aralık tarihinden sonra tatbik sahasına konmuş olacaktır.

TÜRKLER ARASINDA SEÇİM

Türk siyasî çevrelerinden sızan haberlere bakılacak olursa, Temsilciler Meclisi ve Cemaat Meclisi üyelikleri için Türk top lumu arasında da seçim yapılacaktır. Fakat bu seçimlerde partici lik olmayacaktır. Federasyon, Millî Birlik ve Gençlik Teşkilâtı tarafından gösterilecek adaylar arasından en iyisini seçmek, Kıbrıs Türk halkına bırakılacaktır.

Iran Generali Ankaraya geliyor

Ankara 8: İran Ordusundan Korgeneral Batmangil, Cento Askeri Yardımlar Daimî Gurubu Başkanlığı vazifesine başlamak üzere yarın (bugün) Ankaraya gelecektir.

Bu gurub, bu yıl sonbahar konseyin kararıyle kurulmuş olup, 1 Ocak 1960 dan itibaren faaliyetlerine başlıyacaktır.

Başkan Eisenhower'in Namık Gedik'e gönderdiği mektup

Ankara 8: Başkan Eisenhower, Dr. Namık Gedik'e bir teşekkür mektubu göndermiş ve kendisine gösterilen derin ilgiden büyük memnuniyet duyduğunu bildirmiştir.

Başkan Eisenhower'in Türkiye Ziyareti Amerika'da Derin Akisler Yarattı

Radyolar, Televizyonlar ve Gazeteler Bu Hususta Yayınlar Yapıyor

Washington, 8 (Basın - Yayın): Eisenhower'in Ankaraya ayak basmasından itibaren Amerikan radyoları muazzam karşılama hazırlıkları ve merasime dair geniş şekilde yayınlar yapmışlardır. Pazar günü öğleden sonra gelen haberler Amerikan efkârı umumiyesini şaşırtacak derece de beklenmedik bir memnuniyet uyandırmıştır. Binlerce radyo çeşitli şekillerde olmak üzere karşılama heyecanına dair şunları bel lirtmişlerdir:

Türkiyedeki karşılama Eisenhower'in geçen Ağustos ayında Batı Almanya, İngiltere ve Fransaya yaptığı ziyaretlerden çok daha heyecanlı olmuştur. Bu memleketlerde kendisini karşılıyan halkın sayısı çok daha büyük olmakla beraber hiç bir yerde Türkiyedeki yakınlık ve heyecan görülmemiştir.. Eisenhower bu karşılama karşısında hisiyatını şöyle ifade etmiştir. Şimdiye kadar bu ölçüde hiç bir yerde görmediği karşılama muazzam olmuştur."

Ayrıca dün çıkan New York gazetelerinde Newyork Times, Newyork Tribune, Daily News gibi bütün Newyork gazeteleri ile diğer Amerikan matbuatı ve radyo televizyonları Başkan Eisenhower'in Ankara ziyaretini geniş ve çok güzel bir şekilde aksettirmişlerdir. Amerika Reisi - cumhuru Eisenhower'in Ankarada karşılanışına ait havadis bütün gazetelerin birinci sayfalarında yer almıştır.

Radyo ve televizyonla da Başkan Eisenhower'in Ankarada söylediği sözlere de büyük ehemmiyet atfetmişler ve her saat başında Ankaradaki temasları hakkında malûmat vermişlerdir.

"COMET 4.B" JET TİPİ UÇAKLAR YAKINDA KIBRISTA SEFERLERE BAŞLAYACAK

Dün muhtelif gösteri uçuşları yapıldı

(Foto Bozkurt BILBAY)

Dün sabah, "Comet 4.B." ile basın mensupları ve diğer davetliler Lefkoşa Uçak Alanında hareket etmezden önce.

Lefkoşa'dan İsrail'e yapılan gösteri uçuşunda, hazır bulunan

Aralarında Vali Sir Hugh Foot ile eşinin de dahil bulunduğu, muhtelif cemaatlere mensup tanınmış şahsiyetler ve basın mensupları "Comet 4 B" nin Kıbrısa gelişi münasebetiyle, Cyprus Airways ve B. E.A. Hava Yollarının müştereken tertip ettikleri gösteri uçuşunda hazır bulunmuşlardır.

Önümüzdeki yaz mevsiminden itibaren Kıbrısa da uğrayacak olan bu tip uçaklar, Londra - Lefkoşa - Atina - Beyrut - Tel Aviv ve diğer merkezler arasında seferler yapacaklardır. 85 yolcu taşıyabilen ve bulutların üzerinde saatte 500 mil süratle seyredebilen "Comet 4. B" nin Lefkoşadan Atinaya bir satta Tel Aviv'e yarım saatte ve Beyrut'a 15 dakikadan az fazla bir vakitte gitmesi kabil olacaktır.

Dün sabahleyin saat 10.30 da yapılan, basın mensupla rının da hazır bulunduğu gösteri uçuşunda tamamen dolu olan "Comet 4. B" Lefkoşa ile İsrail arasında ki mesafeyi 21-22 bin ayak yükseklikte, 500 mil saatte uçarak yarım saatte almış tır.

İsrail'de birbuçuk saat kadar kaldıktan sonra tekrar Lefkoşaya dönen davetliler, dünkü seyahatlerinden çok memnun olup, yol culuklarının çok iyi ve rahat geçtiğini izhar etmişlerdir.

Karaya oturan Yunan gemisi yüzdürülemiyor

Moskova, (R) 7- Sovyet Haberler Ajansı Tass'ın bildirdiğine göre, Novorossisk yakınlarında karaya oturan 291 tonluk "Panaya" adlı Yunan gemisi halen fırtınanın devam etmesi sebebiyle yüzdürülememiştir. Ajansın ilâve ettiğine göre, geminin bulunduğu yerde ancak beş ayak derinliğinde su bulunduğundan şimdilik yüzdürülmesi imkânı da yoktur.

Bir otomobil iki çocuk yaraladı

Lefkede on yaşında Meryem Enver adında bir kızla iki yaşındaki kardeşi Hilmi'ye bir otomobil çarpmış ve hafif surette yaralanmalarına sebep olmuştur. Yaralı çocuklar Penda ya hastahanesine kaldırılmışlardır.

Kıbrıs Türk Hekimler Birliğinden:

Çağrı

20.12.59 Pazar sabahı ye ni kurulmuş olan Lokalimi zin açılışı ve iç tüzüğümüzün 11 ci müddesine göre yılık genel kurul kongremiz yapılacağından bütün hekim, diş hekimi ve veteriner hekim arkadaşların saat 10.30 da Mısırlıoğlu Apt. kat 2 Daire 4 e teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Gündem:

1) Lokalin açılışı
2) Genel Kurul Toplantısı.
   a) Yılık rapor
   b) Hesapların tetkiki ve Yönetim Kurulunun ibrası
   c) Yeni Yönetim Kurulu seçimi.
   d) Dilekler.

CHURCHILL'IN YILDÖNÜMÜ: Eski İngiltere Başvekili Sir Winston Churchill geçen gün, 85. doğum yıldönümünü kutlamıştır. Churchill'in doktoru Lord Moran bugün, eski Başvekilin "Mükemmel durumda bulunduğunu, bünyesinin çok sağlam olduğunu" bildirmiştir. Resimde, karısı ile bir arada görülmektedirler.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ

Türk Memurları

Başpiskobos Makarios evvelki günkü basın toplantısında, hükümet memurlarının durumuna temasla, memurların memleketteki siyasi cehdin insafına bırakılmıyacağını söylemiştir. Seçim esnasında, bu şekilde teminatta bulunması Başpiskobos için herhalde lüzum etmiştir. Zira muhalifleri propaganda kampanyaları sırasında, Zürih anlaşması gereğince tatbik olunacak olan 70 e karşı 30 nisbetine memur kadrolarını aydurmak amacıyle bazı Rum memurlarının durdurularak yerlerine Türklerin tayin edilecekleri söylemişlerdir. Makarios bunun asılsız ve kasti bir iddia olduğunu belirtiyor.

Sonra ikinci bir konu.. Hükümet işçilerinin Zürih anlaşmasının nisbet çerçevesine sokulması için bazı Rum işçilerinin durdurularak yerlerine Türk işçilerinin alınacağı Makarios'un muhalifleri tarafından ileri sürülmüştü. Başpiskobos derhal bunu da ya'anladı. Rum memuru gibi Rum işçisinin de durdurulmayacağına temin at verdi. Bundan başka Başpiskobos Makarios Zürih anlaşmasında tayin edilen nisbetin işçileri ilgilendirmediğini söyledi.

Pek tabii olarak bu demeciyle Makarios seçim propagandasında avantaj sağlamak istemiştir. Sonra siyasî inancı ne olursa olsun, herhangi bir Rum memuruna hükümetin insafsızlık yapmıyacağı hususunda temin at vermiştir. Buna birşey diyeceğimiz yoktur. Fakat, meselâ İnşaat Dairesi emrinde çalışan Rum ve Türk işçi adedindeki nisbetsizlik olduğu gibi mi kalacak? Zürih anlaşması işçileri içine almıyor diyerek bu hükümet dairesinde sadece Rum işçisi mi çalışacaktır? Zürih anlaşması gereğince hükümet memurlarının yüzde 70 u Türk olması gerekmektedir. Fakat bu yapılıyor mu ? Rumlar niçin Rum memurları durdurulacak diye endişe edi yorlar? Durdurulan Türk memurlarıdır. Son haftalar zarfında, dört Türk gümrük memuru vazifesinden uzaklaştırilmış bulunuyor. Demek ki durdurulan memurlar Türk memurlarıdırlar.

Hâlâ daha, belki de Makarios'un muhalifleri, Rum memurlarının durdurulup yerlerine Türklerin tayin olunacağını söyleyeceklerdir. Durdurulanlar Türklerdir. Endişe içinde olanlar da Türklerdir.

BOZKURT

Yarın Bizimdir

Pazar
27
MART
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1406 YIL : 9

Müdür ve imtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres : Asmaaltı No. 75, Lefkoşa—Kıbrıs
Telgraf : "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951
Dizilip Basıldığı Yer : "BOZKURT Basımevi"

Vilâyet Konağında Dün İki Toplantı Daha Yapıldı

Müzakerelerin önümüzdeki hafta bitmesi muhtemel görülüyor

İki Taraf Arasındaki Anlaşmazlıklar Küçümsenmemektedir

İNGİLİZLER İLK ÖNCE ANAYASANIN TAMAMLANMASINI VE KURULUŞ ANDLAŞMASININ KAT'İLEŞMESİNİ İSTİYOR

İngiltere Sömürgeler Bakanlığı Müsteşarı Julian Amery, Kıbrıs'ın geleceği üzerindeki görüşmelerinin son safhası olduğuna inanılan müzakerelere Başpiskobos Makarios ve Dr. Fazıl Küçük'le dün yeniden başlamıştır.

DOKUZ GÜNLÜK DURAKLAMA

Seri halinde yapılmakta olan görüşmelerin yirmi sekizinci ve yirmi dokuzuncusu olan dünkü görüşmeler, geçen Çarşamba günü yapılan yarım saatlik toplantı hariç, dokuz günlük duraklamadan sonra yapılan ilk toplantıdır.

ZIT DÜŞÜNCELER İLERİ SÜRÜLÜYOR

İngiltere ve Kıbrıslı delegeler, geçen Ocak ayının ortasından beri bu mes'elelerde anlaşmaya varamamışlardır. Taraflar zıt fikirlerin birçok kereleri sürüldüğünü belirtmektedir.

RUM ÇEVRELERİNİN KANAATİ

Kıbrıslı Rum çevreler, şimdiki görüşmelerin başarı veya başarısızlıkla erken bir zamanda sona ereceğini belirtmekte ve görüşmelerin şu veya bu şekilde önümüzdeki Çarşamba veya Perşembe günü bitmesi gerektiğini bildirmektedirler.

GÜÇLÜKLERİ ÜSLER YARATIYOR

İyi haber alan çevreler, iki taraf arasındaki anlaşmazlıkların küçümsenmemekte ve güçlüklerin bilhassa üslerin iç idaresi ve yüzölçümü üzerinde olduğuna işaret etmektedirler.

RESMİ TEBLİĞ VE GÖRÜŞMELERİN MEVZUU

Görüşmelerden sonra resmi bir tebliğ yayımlanmış ve üslerin yüzölçümü, üsler içerisindeki idare şekli ve Britanya Hükümetinin Kıbrıs Cumhuriyetine yapacağı mali yardım mes'elelerinin müzakere edildiği bildirilmiştir.

İNGİLİZLERİN ÖNE SÜRDÜĞÜ FİKİR

Dün sabah yapılan ilk toplantı üç saat sürmüş, geceleyin yapılan iki toplantı ise 90 dakika devam etmiştir. Siyasi kaynakların verdikleri haberlere bakılacak olursa, İngiliz üsler ihtilâfının ele alınmasından önce kuruluş Muahedesinin son ve kat'i şekline sokulmasını ve anayasanın tamamlanması fikrini öne sürmektedirler.

Dünkü toplantılardan sonra Vilâyet Konağından neşredilen resmi tebliğde belirtildiğine göre, önümüzdeki haftanın ilk günlerinde bir toplantı daha yapılmasına karar verilmiştir.

İdam Mahkûmu Sampson Kıbrısta Gazete Çıkaracak

GAZETENİN ADI "KIBRIS IŞIĞI" OLACAK

"Fos" gazetesinin verdiği bir habere göre Kıbrıs'taki olağan üstü durum sırasında idam cezasına çarptırılan 25 yaşındaki Kıbrıslı gazeteci Niko Sampson pek yakında Kıbrıs'ta "Kipriakontos - Kıbrıs Işığı" adlı bir gazete çıkaracaktır.

TASARRUFUNDA SİLAH BULUNDURMUŞTU

Sampson, İngiliz'leri bir polisi öldürmek suçundan beraat etmiş; bununla beraber tasarrufunda silâh bulundurduğu için suçlu görülerek idama mahkûm edilmişti.

İDAMDAN KURTULUYOR

Daha sonra cezası ebedî hapisliğe indirilen Sampson, cezasını çekmek için İngiltere'ye gönderilmiş ve umumî af kanunuyla Kıbrıs hükûmetinin izni olmadan Kıbrıs'a dönmemek üzere serbest bırakılmıştı. Mahkûm, serbest kalır kalmaz Yunanistan'a gitmişti.

Amerikalı ressam Türkiyeyi övdü

İki Aydan Fazla Türkiyede Kalan Mr. Sheets, Hiç Bir Memlekette Böyle Dostluk Görmediğini Açıkladı

Ankara 26 — Türkiye'de iki aydan fazla inceleme ve araştırmalar yapan, aynı zamanda çeşitli kültür tesislerinde ve okullarda ilgi çekici konferanslar vermiş olan Amerikalı desinatör, dekaratör ve sulu boya ressamı Mr. Mollard O. Sheets, Türkiye'den ayrılmıştır.

Mr. Mollard, Türkiye'den ayrılırken Türkiye'yi övmüş ve şunları söylemiştir :

"Türkiye'de iki aydan fazla süren seyahatimden duyduğum zevk ve heyecanı kelimelerle ifadeden âciziim. İnsanı bu kadar sıcak ve dostca karşılayan bir memlekette şimdiye kadar bulunduğumu hatırlıyorum.

İdam Mahkûmu Chessman En Akıllı Adam oldu

San Quentin (Kaliforniya) 26 — Elektrikli Sandalye'de ölmemek için on iki yıldanberi çalışan Caryl Chessman'ın zihnî kabiliyeti artmış bulunmaktadır. Bu ay San Quentin hapishanesi psikologları tarafından akıllılık denemesine tabi tutulan Chessman'ın zihnî kabiliyeti 130'u göstermiştir.

Amerikan halkının ancak yüde üçlü bu seviyeye ulaşabilmiştir. Chessman da, en akıllı Amerikalılar arasına girmiştir. Chessman, aynı tecrübe âletinde, 1941 yılında 127 dereceye ulaşmıştı.

Yüksel İçki Fabrikası Pek Yakında Kuruluyor

Yüksel Türk İşirtolu İçkiler ve Şarap Şirketi Ltd. tarafından Leymosunda tesisine karar verilen fabrikanın inşaatını bir an evvel başlatmak gayesiyle Müessis azalardan Ramadan Cemil Beyin daveti ile 23 Mart 1960 tarihinde Leymosunda bir toplantı yapılmıştır..

Leymosun, Baf kazalarındaki tamınmış üzüm müstahsillerinin ve iş adamlarının iştirak ettiği bu toplantıda, cemaatımızın ve bilhassa bağcılarımızın iktisaden kalkınmasında yakınen alâkası bulunan bu müessesenin erken birz amanda kurulmasının elzem olduğu belirtilmiş takip edilecek hareket hattı üzerinde fikir teatisinde bulunulmuştur.

Bu hususta faaliyet göstermek üzere kurucu azalardan Dr. Fazıl Küçük, Ekrem Ferdi Sarper, Ramadan Cemil ve Hüseyin Dervis Beylere ilâveten Dr. Nazif Denizer, Musa Hüseyin Bağcıoğlu ve Osman Selimden müteşekkil bir heyet ayrılmıştır.

Leymosunda çiftlikler semtinde Besim Ramadan Beye ait bahçe içerisinde inşa edilecek fabrikanın sermayesine müstahsillerin geniş ölçüde iştirakini temin için Hey'et azalarının köyleri ziyareti uygun görülmüştür. Gerektiği takdirde, Şirkete sermaye yatırmayı taahhüt etmiş bulunan T. C. İnhisarlar İdaresi ve diğer ticarî teşekküllerle görüşmelerde bulunmak üzere bir Hey'etin Türkiyeye gönderilmesine karar verilmiştir.

Dave edilen kimselerin bir kaçı müstesna hepsi toplantıda hazır bulunmuşlardır.. Fabrikanın hemen faaliyete geçmesini sağlamak maksadıyle gereken bütün tedbirlerin alınması lûzumuna bilhassa işaret olunmuş, hazır bulunanlar sermaye yatırmak suretiyle ve bağcı menfaatlerinin ancak bu şekilde korunabileceğini müdrik olaraku hdelerine düşen vazifeyi seve seve yapmağa hazır olduklarını bildirmişlerdir.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Haydarpaşa Ticaret Lisesi öğrencilerinin teknik gezileri

Öğrenciler, Dün Sabah Güneş Türk Makarna Fabrikası Ile Lefkoşa Türk Bankasını Ziyaret Ederek Tetkiklerde Bulundular

Lefkoşa Türk Bankası Müdürü Sayın İ. Orhan, Haydarpaşa Ticaret Lisesi öğrencilerine Bankanın muhtelif servisleri hakkında izahat veriyor. (Foto. Bozkurt - BILBAY)

Bankanın bir memurundan gerekli izahat almak için çeşitli sorular sıralayan öğrencilerden bir görünüş. (Foto. Bozkurt - BILBAY)

Dün sabah saat 10.30 da, Haydarpaşa Ticaret Lisesi son sınıf öğrencilerinden 22 kişilik bir grup Mal Bilgisi öğretmeni Ekrem Yeşilada ve Muhasebe öğretmeni Bülent Salih nezaretinde, Lefkoşa'da Türk Güneş Makarna fabrikasını ziyaret ederek tetkiklerde bulunmuşlardır.

Talebelerin fabrikadaki tetkikleri esnasında, fabrika müdürü Bay Yüksel A. Z. Ratip; fabrikanin çalışması, istihsal kapasitesi, ambalâj ve işletmecilik hususlarında kendilerine aydınlatıcı izahatta bulunmuştur.

Diğer taraftan ise 21 kişilik başka bir talebe gurubu da, Ekonomi öğretmeni Arif Hocalar ve Nejdet Nerelî'nin nezaretinde Lefkoşa Türk Bankasını ziyaret ederek tetkikler de bulunmuşlardır. Burada Bankanın muhtelif servislerini inceleyen talebeler, banka mamelâtı hakkında, okulda edindikleri nazarî bilgilerin tatbikatını görmek suretiyle büyük faydalar sağlamışlardır.

Bilindiği gibi Haydarpaşa Ticaret Lisesi son sınıf öğrencileri, bir müddettenberi muhtelif banka ve ticarethanelere, bu gibi ziyaretler yapmakta ve tetkiklerde bulunmaktadırlar.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

KAT'İ NETİCE

Aylardanberi devam eden üsler ihtilâfının önümüzdeki hafta içinde yapılacak olan müzakerelerle kat'i bir safhaya geleceği ilgili bütün taraflarca teslim edilmektedir. Rum siyasi çevrelerine bakılacak olursa Çarşamba veya Perşembe gününe kadar görüşmeler ya kat'i bir basarı, yahut da başarısızlıkla sona erecektir.

Bir hafta kadar süren durgunluktan sonra müzakerelere dün tekrar başlanmıştır. Biri sabah, diğeri akşam üzeri yapılan iki uzun toplantıdan sonra neşredilen resmi tebliğ herhangi bir ilerlemeden bahsetmiş değildir. Bazı kaynakların belirttiklerine göre, İngilizler, üslerle ilgili esas ihtilâf konularının ele alınmasından önce, anayasanın tamamlanmasını ve Kuruluş Andlaşmasının kat'ileştirilmesi fikrinî ileri sürmektedirler. Geçen hafta içinde İngilizlerin aynı fikirleri savundukları hakkında haberler yayılmış ve hattâ Rum basını bunu bir oyalama siayseti olarak tefsir etmişti.

İngilizlerin gerçekten müzakereleri uzatmak temayülünde bulunduklarına dair bazı belirtiler meveuttur. Bunda kendi menfaatlarını düşündükleri de aşikârdır. Fakat, müzakerelerin uzaması ada halkını birçok imkânsızlıklarla karşı karşıya bırakmakta ve endişeye sürüklemektedir.

Halen halledilmesi gereken üç esaslı ihtilâf konusu vardır. Üslerin sivil idaresi, İngilizlerin mali ve iktisadî yardımları ve üslerin yüzölçümü gibi meseleler uzun zamandanberi tartışıldığı halde, bir karara bağlanmamıştır. Bu durumu göre bu haftaki müzakereler hakikaten çetin bir safhaya girecektir.

Müsbet bir sonuç ancak tarafların karşılıklı anlayışı sayesinde temin edilebilecektir. Görüşmeler şayet çıkmaza girecek olursa, bunun yaratacağı netice çok kötü olacaktır.

BOZKURT

TÜRKİYE İLE RUSYA MAL MÜBADELESİ YAPACAK

ANKARA, 26: Türkiye ile Sovyet Rusya arasında mal mübadelesi anlaşmasına ait protokola ek listeler Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

SOVYETLER BIRLIĞININ İHRACI

Sovyetlerin Türkiye'ye ihraç edeceği mallara ait ek listede otomobil, motosiklet lâstikleri, çeşitli kâğıtlar ve kâğıt hamuru, 500 bin dolar tutarında gazete kâğıdı, haddelenmiş demir-çelik mamulleri, çeşitli makineler, kamyon, otomobil, otobüs, optik aletler gibi maddeler bulunmaktadır.

TÜRKİYENİN İHRAÇ EDECEĞİ MALLAR

Türkiye'nin Sovyet Rusya'ya ihraç edeceği mallar arasında, fındık, kuru üzüm, deriler, nane, cevize, tütün, pamuk, defne yaprağı gibi maddeler vardır.

Suriye'de Uç Türk Tevkif Edildi

Kahire 26 — Birleşik Arap Cumhuriyeti Sınır devriyeleri, vizesiz olarak sınırları içine giren üç Türkü tevkif etmişlerdir. Polis, Türkleri Suriye'ye gayri kanunî şekilde girmekle itham etmektedir. Bu suçun cezası, üç ile altı ay hapisliktir.

Hollywood'daki Grev Sona Erdi

Aktörler, Film Hasılatından Hisse Alacaklar

Hollywood 26 — Hollywood Stüdyolarında çalışmaların durmasını gerektiren yirmi günlük greve hal çâresi bulunmuştur.

Varılan Anlaşma

Verilen haberlere göre Perde Yıldızları Cemiyeti ile Film Prodüktörleri Birliği, 1948 yılından sonra çevrilen filmlerin televizyonlara satılmasından elde edilecek hasılatın bir bölümünü Perde Yıldızları Cemiyetine vermeği kararlaştırmışlardır.

Grevin Sebebi

7 Mart tarihindenberi tanınmış yedi stüdyoda çalışmaların durmasına sebep olan grev, aktörlerin 1948 yılından sonra çevrilen filmlerin televizyonlara satışından elde edilecek paradan aktörlere de hisse ayrılması konusunda meydana gelen anlaşmazlık yüzünden başlamıştır.

Nâsır Pakistanı Ziyaret Edecek

Karaşi 26 — Pakistan Hükûmeti, Birleşik Arap Cumhuriyeti Başkanı Nâsır'ın, altı günlük bir ziyaret için 10 Nisan'da Hindistan'dan Karaşi'ye gideceğini açıklamıştır.

Nâsır, 11 Nisan tarihinde Eyüp Han'la görüşecek; diğer günlerde ise Pakistan'ın belli başlı şehirlerini gezecektir.

Afrikalılar Hüvviyet Cüzdanı İstenmiyecek

Subville 26 — Polis, Afrikalılardan artık hüviyet cüzdanı talep etmeyeceğini ve bu gibi cüzdanlar taşımadığı takdirde Afrikalıların tevkif edilmeyeceğini açıklamıştır.

16 yaşından yukarı Afrikalıların hüviyet cüzdanı taşımasını emreden cüzdanın aleyhine yapılan nümayişler, geçen Pazartesi günü, Subville ve diğer yakın kasabalar ile Langa kasabasında ayaklanmalara sebebiyet vermişti.

Ayaklanma sırasında 71 kişi ölmüş; 771 kişiden fazla insan yaralanmıştı.

Lord Mountbatten Kıbrıs'tan Ayrıldı

Brianya Satvunma Kurmay Başkanı Amiral Lord Mountbatten, Kıbrıs'taki askeri tesisleri ziyaret ettikten sonra Tahran'a gitmek üzere dün akşam askerî uçak alanından ayrılmıştır.

Lord, Avrupa ve Yakın Doğudaki İngiliz üslerini ziyaret etmektedir.

İNGİLİZCE VE ALMANCA KONUŞABİLEN DİLSİZ KIZ : Anadan doğma sağır ve dilsiz olduğu halde, dudak hareketleriyle İngilizce ve Almanca'yı Mükemmelen konuşabilen, 22 yaşında genç bir kız geçenlerde İstanbul'a gelmiştir. Türkiye Sağır ve Dilsizler Cemiyetinde bir basın toplantısı yapan Barbara Braur, Amerikadaki sağır ve dilsizlerin hayatı hakkında bilgi vermiştir. Konuşmayı 3 yaşında iken bir sağır ve dilsizler okulunda öğrendiğini söyleyen Braur 8 seme de normal bir okulda öğrenim yapmıştır. Avrupa memleketlerindeki sağır ve dilsizler hakkında teşkilât ve bilgi bakımından incele melerde bulunmak üzere üç hafta sürecek bir geziye çıkmıştır. Yukarıda sağır ve dilsiz olduğu halde konuşabilen Barbara Braur'u görüyorsunuz.

KÜÇÜK, BÜYÜK, HERKESİN BÜYÜK BİR MERAK VE HEYECANLA TAKİP EDECEĞİ

YENİ BİR TEFRİKA !...

Pek Yakında "BOZKURT" Sütunlarında

Denizcilik Bankası T. A. O.
Kıbrıs Acenteliğinden

"MARMARA" vapuru 28 Mart, 1960 Pazartesi saat 12.00 de Larnaka'ya gelip aynı gün Hayfa'ya hareket edecektir. Ayni vapur 31 Mart, 960 Perşembe, Hayfadan avdet edip ö. s. saat 5.00 de İskenderun, Mersin, Alanya, Finike, Fethiye, İzmir ve İstanbul'a hareket edecektir. Yolcu ve Yük alınır.

Genel Acente :
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD.
LEFKOŞA/KIBRIS

Tel:
Lefkoşa, 3773, 6388
Mağusa, 2389
Lârnaka, 2435
Limasol, 3843
Baf, 2382

Yarın Bizimdir

Cuma 12 Ağustos 1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1550 YIL : 9

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT" — P.K. 234 — Tel: 2951
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi".

Kıbrıs Cumhuriyeti Nasıl ilân Olunacak ?

15 Ağustosu 16 Ağustosa Bağlayan Gece-yarısından Sonra Parafe Edilen Anlaşmalar imzalanacak

KIRKİKİNCİ SAHRA ALAYI VALİNİN AÇIŞ NUTKUNDAN SONRA SELÂM TOPLARI ATACAK

And İçme Töreni 16 Ağustos Sabahı Yapılacak

TÖRENLER RADYO VASITASIYLE YAYINLANACAK

Kıbrıs Cumhuriyetinin bağımsızlığına kavuşması dolayısıyla 15 Ağustos Pazartesi ve 16 Ağustos Salı günleri yapılacak törenler hakkında Kıbrıs İstihbarat Dairesi tarafından bir bülten yayımlanmış ve bu törenle ilgili geniş bilgi verilmiştir.

Bültene göre 15 Ağustos öğleden sonra saat 1.00'de Kıbrıs Hükümeti tarafından Diplomatik temsilciler de dahil iki yüz kadar misafire Lidra Palas Otel'inde bir öğle yemeği verilecektir.

İMZA TÖRENİ

Gece saat 11.44'te Cumhurbaşkanı Makarios, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, Yunanistan'la Türkiye Baş konsolosları ve Vali Temsilciler Meclisi'ne gelecek ve yerlerini alacaklardır.

Törende hazır bulunacak olanlar arasında Kor Diplomatik erkânı, Valiler, Temsililer Meclisi Üyeleri ve Cemaat Meclisleri Üyeleri vardır.

Gece yarısı salon dışında 42 nci Sahra Alayı borozanları tarafından borular çalınacaktır. Müteakiben Sir Hugh Foot Açış Beyanatını okuyacak, bunu (42'nci Sahra Alayı tarafından atılacak) selâm topları takip edecektir. Daha sonra, 6 Temmuzda Vali Konağında parafe edilmiş Andlaşma ve diğer vesikalar Sir Hugh Foot, Hristopulos, Vecdi Türel, Başpiskobos Makarios ve Dr. Küçük tarafından imza edilecektir.

DEMEÇ VERİLECEK

Bu tamamlandıktan sonra her imza sahibi kısa birer demeç verecektir. Bu demeçleri müteakip Reiscumhur, Reiscumhur Muavini, Yunanistan ve Türkiye temsilcileri ve Sir Hugh Foot salondan ayrılacaklardır.

Tören, radyo ile verilecek, filme çekilecek, basın tarafından takip edilecektir.

BASIN TOPLANTISI

Verilen bilgiye göre 15 Ağustos Pazartesi günü öğleden önce saat 10.00'da, bir basın konferansı da yapılacak ve hazırlıkların son safhası gözden geçirilecektir.

FOOT'UN KABUL RESMİ

Öte yandan Sir Hugh Foot ve eşi, diplomatik zevatla vedalaşma fırsatını bulmak için 16 Ağustos'ta öğleden önce saat 1.30'da resm-i kabul tertip edecektir.

Vali Foot'un yine Vilâyet Konağında öğleden önce saat 7.30 da şahsî dostları ile görüşeceği; Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve vekillerle saat 8.00'de vedalaşacağı bildirilmektedir. Vali daha sonra başkomutanlara veda edecek; ihtiram kıtasını teftişi müteakip saat 9.00 da Mağusa'ya hareket edecektir.

VALININ AYRILIŞI

Sir Hugh Foot 16 Ağustos günü öğleden önce saat 10 da "Chichester" gemisi ile Kıbrıs'tan ayrılacaktır.

AND İÇME TÖRENİ

And içme töreni, 16 Ağustos tarihinde öğleden önce saat 10.00'da Bakanlar Kurulu Salonunda diplomatik zevat, Bakanlar, Cemaat Meclisleri üyeleri ve davetlilerin önünde yapılacaktır. Programa göre Temsiliciler Meclisi üyeleri and içecek; müteakiben Meclis Temsiliciler Meclisinin Başkan ve Başkan Yardımcısını seçecektir. Kıbrıs ve Kıbrıs Jandarma Kuvvetlerinin temin edeceği bir ihtiram Kıtası tarafından karşılanacak olan Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkan Yardımcısının and içme töreni takip edecek.

Bu merasimden sonra Vekiller, Vekiller Heyeti binasının salonunda yemin edeceklerdir.

Merasimden sonra Vekiller Heyeti binasına Kıbrıs Bayrağı çekilecektir.

BOZKURT'un Görüşü...

Yüzde 70 : 30 ve Türk İşçisi

ADANIN her tarafından aldığımız haberlerde, bilhassa Türk toplumu arasında mühiş bir işsizlik hüküm sürdüğü belirtilmektedir. Genel olarak adada işsizliğin önlenmesi için geniş ölçüde işlerin açılması gerekmektedir. Diğer taraftan, özel olarak Türk toplumunun işsizlikten kurtarılması için de yüzde 70 : 30 nisbetinin en erken zamanda tatbik edilmesi elzemdir.

Sathî bir tetkik bile bugün Türk işsizlerinin ne derece büyük haksızlıklara uğradığını gösterecektir. Bu konuda inceden inceye yapılacak bir araştırma Türkler aleyhinde birçok acı gerçekleri meydana çıkaracaktır. Bugün İnşaat Dairesinde Türk memurdan başka, Türk işçi de parmakla gösterilecek kadar azdır. Uzun yıllar İnşaat Dairesinde çalışan Türk işçilerine yükselmek ve muvazzaf kadroya geçmek imkânları verilmemiş ve zaman zaman sudan sebeplerle bu işçiler teker teker veya kitle halinde işlerin den durdurulmuşlardır.

Bugün İnşaat Dairesinde kaç tane Türk işçi başı (epistat) vardır ? Yıllarca bu Dairede canı gönülden çalışmış, ömrünün büyük bir kısmını İnşaat Dairesi işlerinde tecrübe kazanmakla geçiren bazı Türkler de şimdiye kadar ihmal edilmişler, atlatılmışlardır. İşçibaşılıkla (epistatlıkta) gereken evsaf ve tecrübeyi haiz Türkler daha ne kadar zaman bekleteceklerdir? Daha az ehliyetli bulundukları bilinen Rum işçileri yıllardanberi sadece Rum âmirleri tarafından himaye edilmekle kalmamışlar, fakat, birdenbire yükselme imkânları bulmuşlardır.

Halen işçi ve memur meselelerini halledecek ve yüzde 70:30 nisbetini tatbik sahasına koyacak olan Türk ve Rum Komisyonlar kuruluş halindedirler. Bunlar Cumhuriyet ilân edilir edilmez derhal faaliyete geçerek yüzde 70 : 30 nisbetini anlaşmalar gereğince tatbik sahasına koymalı ve bu arada Türk memur ve işçilere gereken tavizleri yapmalı ve terfileri bahsetmelidirler.

İşçi konusunda halen Rumlar kurnaz davranmaktadırlar. Rumların elinde olan, Rum kesimlerinde bulunan işlerde yüz de beş Türkü tesadüf edilmezken, Türklerin ellerinde bulunan, Türk kesimlerinde olan işlerde yüzde 70 : 30 nisbetinin tatbikini istemektedir. Bu ada dahilinde, her işte, her kademede söz konusu nisbetin tatbiki şüphe yok ki elzemdir. Fakat bunun tek tarafı ve Türkler aleyhinde çeşit yönlerden zararlı bir şekilde tatbikini istemek pek tabii kurnazlıktan başka bir şey olamaz.

BOZKURT

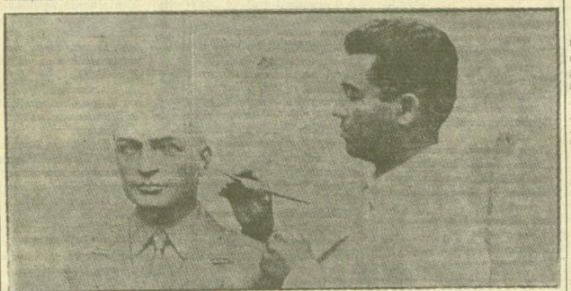

DEVRİM ŞEHİDİNİN BÜSTU: Devrim şehidi Ali İhsan Kalmaz'ın Heykeltraş Osman Macuncu tarafından yapılan büstü yirmi Ağustos'ta yapılacak törenle Harp Okulu bahçesine konacaktır. Resimde Heykeltraş Osman Macuncu şehit Ali İhsan Kalmaz'ın büstü ile beraber gözükülyor.

Birleşmiş Milletler Sekreteri Katanga'ya Gidiyor

Hindistan Kongoda Bir Yerine İki Devletin Kurulmasına Aleyhtar

Birleşmiş Milletler Kuvvetlerine bağlı üç yüz İsveç'li askerle bugün Katanga eyaletine gidecek olan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerşild, dün sabah bir Amerikan Hava Gücü tepkili uçağıyla Newyork'tan Kongo'ya hareket etmiştir.

Hammerşild'in Boeing 707 tipindeki uçağının Azor adalarıyla Accra'da benzin aldıktan sonra bugün sabah erken saatlerde Leopeldville'e varması beklenmektedir.

TSOMBE'NİN TELGRAFI

Merkez hükümetten ayrılmış bulunan Katanga eyaleti Başkanı Tsombe, Genel Sekreter Hammerşild'e gönderdiği bir telgrafta İsveçli askerlerle Katanga'ya girmesinin karşılıklık yaratabileceğine işaret etmiş, fakat Genel Sekreter'e ilâveten sivil ve askeri müşavirleriyle Birleşmiş Milletler Güvenlik

(Devamı 4 üncü sayfada)

BUGÜN BAŞLIYORUZ !...

Türkiye'mizin ünlü yazarlarından ÜMİT DENİZ'İN GAZETECİ MURAT DAVMAN Serisinden İkinci Büyük Eseri...

YALVARIRIM YETİŞİN

Gazetemizde düne kadar tefrika edilen ve binlerce okuyucumuzun büyük bir merak ve heyecanla takip ettikleri

ÖLÜM PERDESİ

kadar, belki de ondan da fazla, baştan sona kadar akla hayale gelmedik maceralarla dolu

NEFİS BİR CASUSLUK ROMANI!.

YALVARIRIM YETİŞİN

Bu tefrikamızda, ÜMİT DENİZ'İN gazeteci MURAT DAVMAN'I sizi elinizden tutacak ve yepyeni maceralara sürükleyecektir !..

YALVARIRIM YETİŞİN

BUGÜN ÜÇÜNCÜ SAYFAMIZDA OKUYUNUZ !

Münhal Bakanlıkların Sayısı Arttı

Geçici Kıbrıs kabinesinde ki Ticaret ve Sanayi Bakanı Paskalis Paskalidis'in istifa etmesi sonunda Kıbrıs'ın bağımsızlığının ilân edileceği 16Ağustos tarihine kadar doldurulması gereken münhal bakanlıkların sayısı, üçe yükselmiştir.

Bilindiği gibi Cumhurbaşkanı Makarios, geçici süre sırasında Dışişleri Bakanlığını uhdesinde tutmağa karar vermiş ve Ulaştırma ve Çalışma Bakanı Antonis Yeoryiadis de Kasım'da istifa etmişti.

Türk Birliğinin üslendirileceği Yer Açıklandı

MAĞUSADA KURUM VE KULÜPLER MEHMETÇİKLERİ KARŞILAMAK İÇİN BÜYÜK BİR MİTİNG TERTİPLEYECEK

Mehmetçikler "Yaşa Varol Harbiye" Marşı ile Lefkoşaya Hareket Edecekler

LEFKOŞADA BÜYÜK BİR RESM-İ GEÇİTİN YAPILMASI BEKLENMEKTE

Dün akşam resmen açıklandığına göre, 16 Ağustos tarihinde Kıbrısa varacak olan Türk askeri birliği, uçak alanı yolundaki Cikko kampında; Yunan askeri birliği ise Trodos yolundaki İngiliz askeri mezarlığı yanındaki askeri kampa yerleştirilecektir.

Başpiskobos Makarios ile Dr. Fazıl Küçük, her iki birliği de 18 Ağustos'ta teftiş edeceklerdir.

KARŞILAMA TOPLANTISI

Mağusa muhabirimizin bildirdiğine göre, 16 Ağustos'ta kahraman Mehmetçiklerin adaya çıkışı münasebetiyle saat 19.30 da Kulüp ve Kurum temsilcileri tarafından Mağusada büyük bir toplantı tertip edilecektir. Seksen iki yıllık bir ayrılıktan sonra, bu topraklara tekrar ayak basacak olan şanlı Mehmetçiklerimizi halkın görebilmesi ve bağrına basabilmesi için gereken tertibatın alınmak ta olduğu bildirilmektedir.

LEFKOŞAYA HAREKET

Türk askeri birliğimizin Mağusa limanına öğle saat 12 sularında geleceği umulmaktadır. Mehmetçikler Mağusa'da yapacakları resm-i geçiten sonra, "Yaşa varol Harbiye" marşı ile Lefkoşaya hareket edeceklerdir. Türk Birliğinin Lefkoşe'da başta bandoları olmak üzere bir yürüyüş yapmaları ve Atatürk'ün Evkaf bahçesindeki büstüne çelenk koyması bekleniyor.

Müşterek Resm-i Geçit

Diğer bir habere göre, Türk ve Yunan Birliği Lef-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Limasol Seçimlerinin İptali İstendi

Temsiliciler Meclisi seçim lernde Leiymosun kazasından bağımsız olarak adaylıklarını koyan, fakat kaybeden Dr. Nazif Denizer ile Ertoğrul Şahin, avukatları vasıtasiyle Yüksek Mahkemeye başvurmuşlar ve Leymosun seçimlerinin iptâl edilerek seçim neticelerinin muteber olmadığının ilân edilmesini istemişlerdir.

Mahkûmlar İçin Af Projesi Hazırlanıyor

Evvelki gün Adalet Bakanı Glavkos Kliridis'i kabul eden Cumhurbaşkanı Makarios, Merkezî Hapishanedeki mahkûmların cumhuriyetin ilânı dolayısıyla mahkûmiyet sürelerinin tamamen ve ya kısmen bağışlanması meselesini görüşmüştür.

Böyle bir af projesinin tatbiki için mahkûmlar işledikleri suçlara ve mahkûmiyet sürelerine göre sınıflara ayrılacaklardır.

Liderler ve Ordu Komutanı Arasında Toplantı

Cumhurbaşkanı Makarios ve Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, dün Savunma Bakanı Osman Örek ve kurulacak Kıbrıs ordusunun müstakbel komutanı General Pandelis ile bir toplantı yapmışlar ve Kıbrıs'a gelecek Yunan ve Türk Birlikleri ile ilgili müzakerelerde bulunmuşlardır.

Toplantıda Türk ve Yunan Öneü Birlikleri komutanları ile Cumhurbaşkanı ve Yardımcısının müsteşarları da hazır bulunmuşlardır.

Bayram Tatili Yapacak

Kıbrıs Cumhuriyetinin ilânı dolayısıyla yapılacak şenlikler yüzünden Lârnaka Belediye Çarşısının 15 Ağustos Pazartesi günü ö. sonra saat 1.00'e kadar halka açık bulundurulacak; 16 ve 17 Ağustos tarihlerinde ise hiç açılmıyacaktır.

Dünkü Türkiye Basınından

Dünkü Türkiye Basını, Profesör Başgil'in istifa ettiğini, emekli subaylara ev yaptırılacağını, fazla faiz alan bankaların ceza göreceğini, Genel Sekreter Aksal'ın Cumhuriyeti Halk Partisinin seçim tutumunu açıkladığını, Adana'da günlük petrol istihsalinin 1200 varili olduğunu, küçük köylerin birleştirileceğini ve Gürsel'in gecekonduların yıkılmayacağını söylediğini yazmaktadırlar.

İstanbul'da yayımlanan Vatan gazetesi, yüksek adalet divanı'nın eylül ayı başında ilân edileceğini; Akşam gazetesi, bankaların kurulunda değişiklik yapılacağını; Yeni Sabah ise Milli Birlik Komitesinin dört hedefinin açıklandığını haber vermektedirler.

Idil Biret'in Kanada'daki Başarısı

Montreal 11 (Basın - Yayım — Türk pianist'i Idil Biret'in büyük bir başarı kazanmıştır Türk sanatkârı dinliyicilerinin heyecanlı ve sürekli alkışları ve bravo nidaları ile 6 kere sahneye çağrılmıştır. Bugünkü Kanada basını Idil Biret'in büyük başarısını fevkalâde olarak aksettirmekte ve kendisini hayranlıkla öğmektedir. Türk sanatkârı ikinci konserini 12 Ağustos'ta verecektir.

Cemal Gürsel Eskişehir'e Gitti

İstanbul 11 (Basın - Yayım - Türkiye Devlet Başkanı ve Başbakan Cemal Gürsel sabah ucakla Yeşilköy'den Eskişehir'e gitmiştir.

BİR BATINDA 26 YAVRU : Zonguldak'da Çatalgazı nahiyesinde çok nâdir görülen bir hâdise olmuş, bir köpek bir batında 19 u erkek, 7 si dişi 26 yavrulu köpeği sütle beslemektedir.

TEBRİKTEN DÖNÜYORLAR: İngiltere Ana Kraliçesi geçenlerde 60 yaşını kutlamıştır. Kendisini tebrike gelenler arasında üç küçük ziyaretçi Ana Kraliçeyi son derece sevindirmiştir. Resimde tebrikten dönen Prens Charles, küçük Prens Andrew ve Prenses Anne görülmektedir.

Vali Dostlarıyla Vedalaşmaya Devam Ediyor

Dün Girneye Giden Vali Lefkoşa'ya Dönüşünde Müftü ile Görüştü

Kıbrıs Valisi Sir Hugh Foot, şahsî dostlarına veda etmek üzere dün Girne'ye gitmiş ve dostlarını ziyaret ettikten sonra Girne Hastahanesi'nin yapımı henüz tamamlanmış doğum koğuşunu açarak hastalar ve hasta bakıcılarla hasbihalde bulunmuştur.

Daha sonra Kızılhaç'ın Girne'deki Çocuklar Yurdu'na giden Vali Kıbrıs'taki Kızılhaç'ın çalışmalarına yardım olmak ve Kıbrıs'taki İngiliz askerlerinin Girne ile olan münasebetlerinin bir hatırası olarak İngiliz askerleri tarafından yaptılan yeni koğuşları gezmiştir.

Girne ziyaretinden sonra Lefkoşa'ya dönen Vali, dün öğleyin Kıbrıs Müftüsü M. Dânâ Efendiyi makamında ziyaret etmiş ve kendisiyle yarım saat kadar görüşmüştür.

Konsoloslara Veda Partisi

Kıbrıs'tan ayrılacak olan Yunanistan Başkonsolosu Bay G. Hristopulos, Lübnan Başkonsolosu Bay M Farah ve Yunanistan Konsolosu Fridas şerefine dün Lidra Palas otelinde bir veda partisi verilmiştir.

Bugün Hava

AÇIK GEÇECEK !

Bugün hava açık geçecekse de öğleye doğru Trodos bölgesinde bulutlar hasıle gelecektir. Rüzgârlar öğleye kadar şiddetini artıracak orta veya sertçe, ve kuzey doğu ile kuzey batı yönlerden esecektir.

Hava sıcaklıklarında önemli bir değişiklik olmıyacaktır.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.

Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Pazar
11
Eylül
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1579 YIL : 9

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adresi: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT" - P.K. 234 - Tel: 2961
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi".

Rumlar, İsteklerinde Muvaffak Oldular

Vaşington Büyükelçiliğine ve Birleşmiş Milletler Temsilciliğine Bir Rumun Tayini Kararlaştırıldı

ANKARA VE BONN BÜYÜKELÇİLERİ TÜRK OLACAK

Vaşington, B. Milletler, Londra, Atina, Ankara ve Bonn'dan Sonra

Yedinci Temsilciliğin Nerede Açılacağı Belli Değil

Bir süredenberi tehir edilen Bakanlar Kurulu toplantısı, dün öğleden sonra saat 1.00'de Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda Cumhurbaşkanı Makarios'un başkanlığında ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Küçük'ün iştirakiyle yapılmıştır.

ELÇİLİKLER NEREDE ?

Bu konuda resmî açıklama yapılmamakla beraber, uzun süren bu toplantıda Vaşington, Londra, Atina, Ankara ve Bonn'da büyükelçiliklerin açılmasına karar verilmiştir.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER ELÇİLİĞİ

Vaşington'daki Büyükelçi aynı zamanda Birleşmiş Milletlerde Kıbrıs'ın sürekli delegesi olarak da görevlendirilecektir.

Vaşington, Atina ve Londradaki Büyükelçiler, Rum; Ankara ile Bonn'daki Büyükelçiler Türk olacaktır.

Kıbrıs Radyosunun dün akşam bildirdiğine göre, Bonn'da açılacak büyükelçiliğin birinci müşaviri ile ticaret ataşesi Rum; Birleşmiş Milletlerdeki daimî delegenin ikinci müşaviri ise Türk olacaktır.

RUM VEKALET EDECEK

Gene Kıbrıs Radyosunun bildirdiğine göre Vaşington'daki Büyükelçiliğin birinci müşaviri Türk olacakca da, Büyükelçinin Vaşington'dan gaybubeti sırasında kendisine bir Rum vekâlet edecektir

RADYONUN HABERİ DÜZELTİLDİ

Diğer taraftan resmî çevrelerden sızan haberlere göre Kıbrıs Radyosunun yukarıda kaydettiğimiz haberi hatalıdır. Aynı çevreler durumun aşağıdaki şekilde olduğunu açıklamışlardır :

"Vaşington Büyükelçisi aynı zamanda Nevyorkta Birleşmiş Milletler Başdelegesi olacak ve Minister rütbesi ile daimî olarak Nevyorkta kalacak olan

(Devamı 4 üncü sayfada)

İzmir Fuarının Kıbrıs pavyonunun harici görünüşü.

İzmir ve Selânik Fuarlarına Kıbrıs da Katıldı

20 Ağustos'ta açılarak 20 Eylüle kadar devam edecek olan İzmir Fuarı ile 4 Eylülde başlıyarak 26 Eylül'de sona erecek olan Selânik Fuarı'na Kıbrıs Cumhuriyeti de katılmıştır.

Büyük ilgi uyandıran Kıbrıs pavyonlarında madenler, içkiler, ziraî ürünler, konserve meyvalar, alüminyun kaplar, Lefkara Dantelleri; Çömlekler, adanın turistik yerleri ile Kıbrıs Hava Yollarına ait resimler teşhir edilmektedir.

Pavyonları ziyaret edenlerin sayısının binleri aştığı öğrenilmiştir.

Devlet Başkanı Gürsel'in Kokteyli

ANKARA, 10 (Basın-Yayın) Türkiye Devlet Başkanı Cemal Gürsel dün akşam Çankaya'da Kabineye giren yeni Bakanlar şerefine bir kokteyl parti vermiştir.

Partide Millî Birlik Komitesi azaları ve Basın Mensupları da hazır bulunmuştur.

Rum Gençleri İngiliz Okulunun Ambarını Açtılar

Lefkoşa İngiliz Okulunun spor eşyası ambarı 9.9.1960 tarihinde 5.e. saat takriben 10'da meçhul şahıslar tarafından açılmışsa da hiçbir şey çalınmamıştır. Bununla ilgili olarak tevkif edilen dört Rum genci suçlarını itiraf etmişlerdir. Ayrıca ifadelerine resmen dava tebliğ edilmiş olan bu şahıslar ilerideki bir tarihte Mahkemede hazır bulunmak üzere serbest bırakılmışlardır.

Afrika At Vebası Sür'atle Yayılıyor

TÜRKİYEDEN ACELE AŞI GETİRİLMEK İÇİN TEŞEBBÜSE GEÇİLDİ

Afrika At vebası süratle yayılmaktadır. Bu hastalığa yakalanan hayvanlar devamlı surette ölmekte ve yeni vak'alar kaydedilmektedir. Şimdiye kadar 17 at ölmüştür. Lefkoşa Koşu sahasında bu hastalığa yakalanan at da dün sabah ölmüştür. Mamafih Küçük'ün ahırlarında başka vak'a kaydedilmemiştir. Şimdiye kadar bulaşık sahalarda 40 ton'dan fazla desenfektant kullanılmıştır. Veteriner servisi hastalığı kontrol altına almak için mümkün olan her memuru seferber etmiştir. Hayvanların bulaşık sahalara girmesi

(Devamı 4 üncü sayfada)

Kıbrıs ile Zelânda Ticaretlerini Geliştirecek

Yeni Zelânda Ticaret ve Endüstri Dairesi Yüksek rütbeli memurlarından A.G. Biddle, 19 Eylül'de Kıbrıs'a gelecek; Kıbrıs ile Yeni Zelânda arasındaki ticarî münasebetleri geniş letmek üzere adadaki ticaret erbabıyla temaslarda bulunacaktır.

Kıbrıs'ta dört gün kalacak olan Biddle, muhtelif ticarî teşekküllerin temsilcileri ile de görüşecektir.

Dr. Thorp, Makarios ve Dr. Fazıl Küçük'ü Ayrı Ayrı Ziyaret Etti

Birleşmiş Milletler Uzmanlar Heyeti Başkanı Dr. Willard Thorp, dün sabah Cumhurbaşkanı Makarios ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ü ayrı ayrı ziyaret etmiştir.

Cumhurbaşkanı, dün sabah ayrıca Kıbrıs'ı ziyaret etmekte olan Rusya ve Milliyetçi Çin hükümetlerinin Atina Büyükelçilerini kabul etmiştir.

Öte yandan Dr. Fazıl Küçük de New - York Herald Tribune gazetesi muhabirinden Joe Alex Morris'i kabul etmiştir.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

SEFARETLER

KIBRIS Cumhuriyetinin dış memleketlerdeki diplomatik servislerinin kurulması, geçen birkaç hafta içinde günün konusu olarak tartışmalara vesile olmuştur. Bir defa, dış diplomatik servislere yapılacak tayinlerin, Zürih ve Londra anlaşmalarında tanınan nisbete uyması gerekmekte idi. Bunun yanısıra, Vaşington Büyükelçiliği ile Birleşmiş Milletler temsilciliğinin hangi toplum üyeleri tarafından doldurulacakları da önemli bir meseleydi.

Müteaddit geciktirmelerden sonra dün yapılan Bakanlar Kurulu toplantısında bu husus incelenmiş ve karara bağlanmış bulunuyor. Haber sütunlarımız da da okuyacağınız veçhile, Kıbrıs Cumhuriyeti Ankara, Atina, Bonn, Londra ve Vaşingtonda ve henüz tayin edilmeyen bir başkentte olmak üzere altı Büyükelçilik kurmaya karar vermiştir. Birleşmiş Milletler de Büyükelçilik addedildiği için halen Kıbrıs Cumhuriyetinin toptan yedi Büyükelçilik kurmayı kararlaştırdığı anlaşılmaktadır. Bu yedi Büyükelçilik içerisinden Ankara'nın Türkler, Atinanın da Rumlar tarafından derhâte edilmesi gayet tabii idi. Geriye kalan Bonn, Londra, Vaşington arasında, bize en önemsizi Bonn'dur; en önemlileri ise Birleşmiş Milletler temsilciliği ile Vaşington Büyükelçiliğidir. Diğer taraftan Londra'nın da dünya yüzündeki başkentlerin en başta geleni olduğunu hatırdan çıkarmamak lâzımdır.

Dünkü toplantıda Londra ve Vaşington Büyükelçilikleri ile Birleşmiş Milletlere Kıbrıs'ın Büyükelçi olarak tayini kararlaştırılmıştır. Buna mukabil Bonn da Türklere bırakılmış başkentte açılacağı ve hangi başkente açılacağı ve hangi toplum mensubu tarafından doldurulacağı bildirilmemişse de, bunun ya Moskova veya Kahire olması ve bir Rum tarafından doldurulması kuvvetle muhtemeldir. Şayet yedinci sefaret Moskova'ya açılır ve yedinci sefir de bir Rum olursa, Rumlar Kıbrısın dış diplomatik servislerinde en önemli başkentleri ve mevkileri ellerinde bulundurmuş sayılacaklardır. Madem ki Rumlar Vaşington ile Londra'yı ve pek muhtemel olarak Moskova'yı almışlardır, o halde Birleşmiş Milletlere bir Türkün tayini en doğru bir hareket olacaktır. Diğer taraftan, Birleşmiş Milletler ve Vaşington Büyükelçiliğinin birleştirilmesi hususundaki tasarıları karşısında, Bonn yerine hiç olmazsa Londra'nın bir Türk sefirine bırakılması elzemdi.

Öyle görülüyor ki Rumlar dış diplomatik servislerde dünyanın ağırlık merkezlerini ele geçirmek için mücadele etmişler ve muvaffak olmuşlardır. Bu, onların propagandaya verdikleri önemi göstermektedir. Biz, Kıbrıs Cumhuriyetini biliriz, ona hizmet etmek isterz iddiası şüphe kaldırır, icraatları maksatlarını açığa vurmaya kâfidir.

BOZKURT

İnönünün Beyanatı Geniş Yankılar Yarattı

"27 Mayısı Partilerarası Bir Boğuşmaya Son Verecek Bir Mücadele Şeklinde Yorumlamak Yanlış Bir Teşhistir"

Halk Partisi Bir An Evvel İktidara Gelmek Hırsı İçinde Değildir

Evvelki gün Cumhuriyet Halk Partisi'nin 37'nci kuruluş yıldönümü münasebetiyle İnönü'nün verdiği beyanat, basında geniş ölçüde ve büyük başlıklarla yer almıştır.

Gazetelerde İnönü'nün demeciyle ilgili olarak yer alan kısımlar arasında şunlar vardır: "27 Mayıs'ı Partiler arası bir boğuşmaya son verecek bir müdahale şeklinde görmek yanlış bir teşhistir. Böyle bir teşhis, zorbalık yolunu tutmuş olan aslında millet azınlığını teşkil eden zümre ile millet hakları için hapishanelerde ve meydanlarda canla başla mücadele edenleri yani milleti çoğunluğunu aynı gözle görmek olur.

1960 inkılâp devri bir şeref saygı olarak vazifesini görecektir. Gelecek günleri aydınlık içinde huzurla görüyorum. Şimdi hepi-

(Devamı dördüncü sayfada)

Cumhuriyet Halk Partisi'nin kuruluşunun 37'nci yıldönümü dolayısiyle demeç veren C. İSMET İNÖNÜ.

RADYO KOMİSYONU İKİNCİ TOPLANTISINI YAPTI

HÜKÜMETİN POLİTİKASI OBJEKTİF OLARAK AKSETTİRİLECEK

Kıbrıs Radyo Yayın Korporasyonu Komisyonu, ikinci toplantısını evvelki gün yapmış ve Korporasyonun çalışmaları ve takip edeceği yol ile ilgili muhtelif konular üzerinde kararlar almıştır.

Radyonun takip edeceği politika ile ilgili olarak alınan karar gereğince korporasyon kanun çerçevesi içinde ve iki cemaatin menfaat ve ihtiyaçlarına uygun tarzda ada halkına tarafsız olarak hizmet edecektir.

Korporasyonun görevi, hükümetin politikasını objektif olarak aksettirmektir. Buna ek olarak korporasyon, iki toplumun ulusal duygu ve haysiyetine saygı gösterecektir.

Korporasyonun çeşitli şube ve servisinin organizasyonu üzerinde yapılan yapıcı tekliflerde, komisyon üyelerince incelenecektir.

Komisyonun gelecek toplantısı önümüzdeki Cuma günü yapılacaktır.

Bafta Yapılan Toplantıda Önemli Meseleler Görüşüldü

Baf Kaza Memuru Paralkis'le Baf meb'usları arasında yapılan toplantıda Baf ilçesini ilgilendiren önemli mes'eleler incelenmiştir.

Bu mes'eleler arasında sulama işleri, tarlaların elverişli bir duruma getirilmesi ve köy yollarının genişletilmesi vardır.

Bu toplantıda söz konusu problemleri, hükümete aksettirmenin usûl ve yolları görüşülmüştür.

GAYRİ MEŞRU SİLAHLARIN TESLİMİ İSTENİYOR

İÇİŞLERİ BAKANLIĞI SİLÂHLARIN TESLİMİ İÇİN İKİ HAFTALIK BİR MÜDDET TAYİN ETTİ

Daha Sonra Ellerinde Silâh Bulundurulacak Kimseler Şiddetle Cezalandırılacaklar

7 Eylül, 1960 tarihinde Bakanlar Kurulunda alınan bir kararı müteakip İçişleri Bakanlığı tasarrufunda gayri kanunî silâh ve mühimmat bulunan ada dahilindeki bütün şahısları bunları bu günden itibaren onbeş gün zarfında en yakın Polis istasyonuna teslime davet etmektedir. Yukarıda zikredilen müddetin hitamında Polis ve Jandarma, emir üzerine, bu gibi silâh ve mühimmatın bulunması için esaslı araştırmalar yapacak ve tevkif edilenler aleyhine kanun bütün şiddeti ile tatbik edilecektir. Bu hususta alınan kararda şöyle denmektedir :

"Bu bağımsız devlette her vatandaşın can veya malı için korkudan ari olarak hür ve emniyette yaşaması elzemdir. Gerçi olarak Devlet Kanun ve nizamlarına riayet etmek bunun için kaçınılmaz bir şart olduğu gibi iyi idare edilen ve müref-

(Devamı dördüncü sayfada)

Türkiyede Anayasa Çalışmaları İle İlgili Basın Toplantısı

İSTANBUL, 10 (Basın - Yayın) : İstanbul Üniversitesi Rektörü ve Anayasa Komisyonu Başkanı Ord. Prof. Sıddık Sami Onar dün Rektörlükte bir basın toplantısı yaparak Anayasa çalışmaları hakkında izahat vermiştir.

Bu izahatında Rektör Komisyon çalışmalarının Anayasa Mahkemesi üzerinde toplandığını ve komisyonun anketleri tekrar inceleyerek özellikle çalıştığını belirtmiştir.

Yassıada Duruşmalarını Sabıkların akrabaları da takip edebilecek

Millî Birlik Komitesi İrtibat Bürosu, yayımladığı tebliğde sanıkların Yassıada'da yapılacak duruşmalarının birinci derece yakınlarından ana, baba, kardeş, eş ve reşit olmuş çocuklarının da takip etmesinin kararlaştırılmış olduğunu açıklamıştır.

Ruhsatsız Tüfekler Müsadere Edildi

Evvelki akşam geç vakit Ahna Jandarma mensupları, icap eden ruhsatları olmaksızın tasarrufunda iki çifte av tüfeği bulunan bir şahsı Güvercinlik köyü varoşlarında tevkif etmiştir. Bu tüfekler müsadere edilmiş olup tahkikat devam etmektedir.

ŞU GARİP DÜNYA: Lefkoşa'da Küçük Kaymaklı'da ikamet etmekte olan, polis eri Ziya Kasaboğlu'na ait Rita isminde sevimli bir köpek, kedilerle öyle sıkı fıkı bir dostluk peyda etmiştir ki, bu dostluğu bazı kedi yavrularını emzirecek kadar ileriye götürmüştür. Rita'nın en büyük hususiyeti de uzun zamandan beri, yalnız yavru ve anasız kalmış kedileri emzirmesidir. Yukarıdaki resimde şefkatli anne Rita'yı anaları uzun bir müddettenberi kaybetmiş olan üç yavru kediyi büyük bir şefkatle emzirirken görüyoruz.

(Foto. Bozkurt - BİLBAY)

Bugün HAVA

Dünkünün Aynı Olacak

Bu sabaha yakın zuhur edecek sis tabakaları güneşin doğmasından sonra dağılacak; hava güneşli geçecek; hava sıcaklığı dünkünün aynı olacaktır.

Rüzgârlar kuvvetini kaybederek hissedilmez olacaktır.

Dün Lefkoşa uçak alanında kaydedilen en yüksek hava sıcaklığı, 38,5 derece santigrattı.

Çarşamba
14
Eylül
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1582 YIL : 9

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 354—Tel: 2951
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi".

Kıbrıs'ta Barış İdealine Kastedenler Kimlerdir ?

Rum Tedhişçileri Faaliyette Bulunurken Türkler Fanatik Olarak Gösterilemez

"CUMHURİYET" GAZETESİ GÖZÜMÜZÜ DÖRT AÇMAMIZ GEREKTİĞİNİ HATIRDAN ÇIKARMAMALIDIR

Kıbrıs'ta fesatın başı nedir ? Bu memleketi yıllarca kana boyayanlar kimlerdi ? Masum insanların kanlarına girenler, aile ocaklarını kül edenler, Türklüğü adadan sürüp çıkarmak isteyenler sinsi faaliyetlerine son verdiler mi ?

MAHDUT BİR ZÜMRE

Kıbrıs'ta Türk toplumu arasında pek mahdut bir zümre vardır. Bunlar daha Anayurdumuzda Menderes'lerin ortaya çıkmadığı zamanlarda bile Kıbrıs Türklüğünü için için kemirmekle meşguldüler. Maksatları ne idi ? Okullarımızı sömürge idaresine teslim etmek, ecdat mallarımız olan Evkaf mallarını sömürge eli altında yıprandırmak, Rumlar tarafından sömürülmesini sağlamak için uğraşmıyorlar mıydı ? Fakat, sütten ağzı yandığı için yoğurdu üfleyerek yemek zorunda kalan Türk toplumunun milli azmi karşısında köşelerine çekilmiş olan bu zevat şimdi karşımıza hürriyet ve demokrasi aşkından başka "Ellen hayranlığı" ile sahneye çıkmış bulunuyor.

TÜRK GENÇLİĞİNE VURULAN LEKE

Bundan daha iki yıl önce, bu memlekette Türklüğün ilelebet yaşayabilmesi için seve seve canlarını verenleri, bu asil gaye ve ideal peşinde çarpışarak Kıbrıs tarihinde kahramanlık destanları yaratanları "baldırıçıplak" olarak vasıflandıran bu zümre, Eokacıların manastırlara baskın yaptıkları, Rum genç lerinin silâh yüklü oldukları ve maskeli şahısların masum insanların kanını döktüğü böyle bir zamanda toplumumuz için "intihar" mânasına gelen bir siyasetin çığırtkanlığını yapmaya başlamıştır.

TÜRK FANATİKLERİ Mİ ?

"Cumhuriyet" adını kendine layık gören Lefkoşa'da çıkan bir gazete dünkü başyazısında, asırlarca "Rum" olarak tanıdığımız komşu topluma "Ellen" diye hitap ettikten sonra, Türk toplumu arasında fanatiklerin bulunduğunu iddiaya yeltenmiş tir. Bu gazete, hiç bir ilgisi ve

(Devamı dördüncü sayfada)

Amme Hizmetleri Komisyonu Bir Açıklama Yaptı

Münhaller Resmî Gazetede ilân Olunacak İSTİDALAR BUNA GÖRE GÖNDERİLMELİDİR

Amme Hizmetleri Komisyonundan dün şu açıklama yapılmıştır:

"Amme Hizmetine tayin olmak arzusunda olan kimselerden, Başkan ve Komisyon tarafından her gün istidalar alındığından, Komisyon hali hazırda hizmet gören memurlar için açıkca terfi mevkii olmıyan her münhalin Cumhuriyetin Resmi Gazetesinde ilân olunacağını ve bu gibi bir mevkiye tayin edilmesi için nazarı itibara alınmasını arzu eden her şahsın Gazetede böyle bir ilânın çıkmasını müteakip muayyen forma üzerinde istida göndermesi gerektiğini bildirmek ister. Binaenaleyh bu gibi münhaller ilân olunmazdan evvel alınan istidalar mevsimsizdir ve nazarı itibara alınamaz. Komisyon bütün bu gibi mevsimsiz istidalara ayrı ayrı cevap vermiyeceğinden teessüflerini bildirir ve alâkadar kimselerin bu bildirişi istidalarına bir cevap diye almalarını rica eder."

Silâhla yapılan tehditler çoğalıyor

EVVELKİ GÜN DÖRT KİŞİ TEVKİF EDİLDİ

Prodromi köyünden Kleanthi Stilyanu adında bir Rum, polise evvelki gece kendi evinde silâhlı bir şahıs tarafından tehdit edildiğini bildirmiştir.

Vitsada'lı İbrahim Mehmet Salih de, yine köylüsü olan bir şahıs tarafından iki gün tabanca ile tehdit edildiğini iddia etmiştir.

Jandarma Cinai Tahkikat Şubesi, her iki olayla ilgili olarak soruşturmalar yapmaktadır.

TEVKİF EDİLDİLER

Yine evvelki gece biri Küçük Kaymaklı, öteki de Büyük Kaymaklı'da olmak üzere silâhla iki tehdit olayı kaydedildiği bildirilmektedir. Büyük Kaymaklı olayıyla ilgili olarak bir, Küçük Kaymaklı olayıyla ilgili olarak üç kişi tevkif edilmiştir.

Veteriner Dairesi Müdürü'nün Basın Toplantısı

AT VEBASI BÜTÜN AVRUPA İÇİN TEHLİKE TEŞKİL EDİYOR

Veteriner Umum Müdürü Dr. Ahmet Orhan ((ortada gözlüklü şahıs) dünkü basın toplantısında, basın mensuplarına "At Vebası" hakkında izahat verirken.

Veteriner Dairesi Müdürü Dr. Ahmet Orhan, dün öğleden sonra Lefkoşa'da bir basın toplantısı hazırlamış ve Afrika At Vebası Hastalığı yüzünden Kıbrıs'ın ciddî bir tehlikeyle karşı karşıya bulunduğunu söylemiştir.

YARDIM İSTENİYOR

Dış ülkelerden aşı sağlamak için sarfedilen bütün gayretlerin sonuç vermediğini söyleyen Ahmet Orhan, Veteriner Servisinin şimdiye kadar Birleşmiş Milletlerin Gıda ve Tarım Teşkilâtıyla öteki ülkeler servislerine ve Tahran aşı fabrikasına müstacel müracaatlar yaptığını; bununla beraber hiçbir ba-

(Devamı dördüncü sayfada)

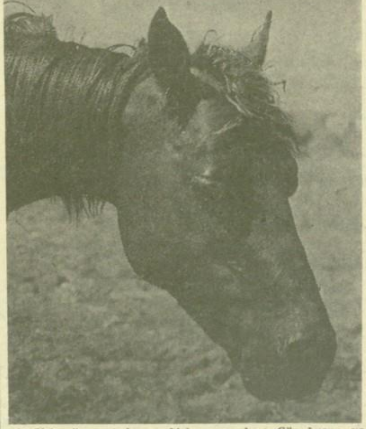

"At Vebası"na yakalanmış birhayvanın başı. Göz, burun ve ağız'da başlayan şişlikler göğüs, hatta karına sirayet etmekte ve hayvanın burnundan yeşil bir su akmaya başlamaktadır. Hayvan bu vaziyette ölmektedir.

BOZKURT'un Görüşü...

Boşa Giden Ümitler

CUMHURİYET idaresinin bütün Cemaatlere refah getireceği ümidi gün geçtikçe zayıflamakta ve hatta bu ümidin tamamen ortadan kalktığı görülmektedir.

Beş seneilk tethiş afetine gögüs geren halk, Zürih andlaşmasına bir can kurtaran simidi olarak sarılmış ve geleceğe ümitle bağlanmıştı. Fakat bugün içinde bulunduğumuz durum ve şahid olduğumuz hâdiseler herkesi hayal âlemlerine düşürmüştür. Cumhuriyet idaresinin ilhaka giden yolun basamağı olduğunu söyleyen Rum siyasîleri ve yazarları ile de bu gizli emellerini açığa veren Rum gazeteleri, Yeni Cumhuriyetin atisi hakkında herkese bir fikir vermektedirler.

Bizi bedbinliğe sevkeden bu durum karşısında hakikatleri olduğu gibi aksettirmek ve cesaatimizi uyanık bulundurmak en başta gelen vazifelerimizden biridir.

Hüsnü niyet ve işbirliği esaslarına dayanan Cumhuriyetin ana temelleri bu şekilde torpillenir ve sabote edilirse, bu bina en erken bir zamanda çökmeğe mahkûmdur.

Halk bir taraftan açlık ve işsizlikle yüz yüze terkedilmiş vaziyette kıvranırken memleketin iktisadî durumu düşünülecegi ve buna bir çare aranacağı yerde Rum dostlarımız ! siyasî emelleri uğruna bu güzel adayı tekrar girdaba yuvarlamak için yarışa girmiş bulunuyorlar.

Bu defa girişilecek mücadelede hiç şüphe yok ki hedef biz olacağız. Fakat bu hayalperest kahraman müsveddelerine şunu hatırlatalım ki bilfiil Anavatanın himayesine girmiş bulunan Kıbrıs Türkü en çetin mücadeleye atılmaktan çekinmiyecektir. İşte büyük ümitlerle ortaklaşmağa razı olduğumuz bir idarede, derakab kara bulutların afakımızı sardığını müşahede etmekteyiz.

Bizim de bundan böyle sık sık iyi niyetten bahsederek bizi boğmaya hazırlananlara karşı aciz durumda olmadığımızı isbat etmemiz gerekmektedir.

İyi niyet devri bizce tarihe kavuşmuştur.

BOZKURT

Maşera Manastırı Hadisesiyle İlgili İki Rum Tevkif Edildi

Mevkuflar Tabancalarını Teslim Etmek Niyetinde Olduklarını Açıkladılar

Geçen Pazar günü Maşera Manastırında çıkan olayla ilgili olarak dün sabah Lefkoşa mahkemesi huzuruna çıkarılan Melios Yuanni dis ve Yuannis Hallas adlı Lârnakalı iki Rumun üç gün mevkuf kalmalarına karar verilmiştir.

Mevkufların istekleri üzerine daha sonra berabernde Jandarma Komutanı Ahmet Niyazi olduğu halde Lefkoşa polis stasyonuna giden İçişleri Bakanı Yorgacis, kendilerini ziyaret etmiştir.

Bu görüşme sırasında mevkuflar, gayri kanuni silâhların ilgili makamlara teslimi konusunda İçişleri

(Devamı 4 üncü sayfada)

Maskeli Şahıslar Tarafından Öldürüldü

Leymosunun Limnatis Köyünden Dimo Hristodulu Aniftos adında 44 yaşında bir rum dün ö.s. Leymosun - Limnatis yolunda kamyonunu sürmekte iken maskeli ve silâhlı dört şahıs tarafından durdurulduktan sonra vurulmuş ve öldürülmüştür.

Olay sırasında av tüfeği bulunmuş ve soruşturmalara başlanmıştır.

Bayan L. Jaeger, Makarios'la Bir Süre Görüştü

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, dün Temsilciler Meclisi Başkanı Glavkos Kiliridi'r, Kıbrıs Bankası Umum Müdürü ile üçlü Karargâhın Baş Komutanı General Pantelidis'i kabul etmiştir.

Ayrıca İşçi Partili sâbık İngiliz meb'uslarından Bayan Lena Jaeger de Makarios'la görüşmüştür.

Kasti Yangın

Hasan Salih'in Lârnaka'da Yıldız Sokağı No. 1'deki dükkânının kapusu 12.9.60 Salı akşamı ateşe verilmiş ve kapuya takriben £15 lık zarar olmuştur. Bina yangına karşı £1,000'ya sigortoda bulunuyordu. Polis tahkikatı devam etmektedir.

Amerikan Haberler Merkezi Şefi Kıbrıs'a Döndü

Lefkoşa'daki Amerikan Haberler Merkezi Müdürü, William H. Smith, Birleşik Amerika ve bazı Avrupa memleketlerine yaptığı uzun seyahati müteakip, eşi ile birlikte Kıbrıs'a dönmüştür.

Irak'ın başkenti Bağdad'dan nakleden Kıbrıs'a gelen William H. Smith'le eşi Hükümetlerini temsilen yeniden vazifelerine başlayacaklardır. William H.Smith Amerikan Büyük Elçiliği'nin Amme Münasebetleri Dairesine Ateşe olarak tayin edilmiş bulunmaktadır.

Bir İngiliz Çocuğu Boğuldu

Dört yaşında bir İngiliz çocuğu, Leymosun yakınlarındaki 'Lady'' plâjında anne ve babasiyle birlikte denizde yıkanırken deniz akıntısına kapılmış ve boğulmuştur. Çocuğun cesedi henüz bulunamamıştır. Bir Polis sandalı, kıyıyı taramaktta ve cesedi aramaktadır.

Otomobil Kazasında Bir Türk Kadını Ağır Yaralandı

Dün ö.s. saat 5.30'da Lefkoşa - Lârnaka yolu üzerinde deki Piroyi köyünde bir otomobil kazası vukubulmuş ve Aliye Hasan isminde bir Türk kadını ağır surette yaralanmıştır. Aliye kocası Faik ile ayni otombildeseya hat etmekte idi ise de, Faik'e hiç bir şey olmamıştır. Geç vakte kadar yaptığımız tahkikat sonunda, kazanın nasıl olduğunu öğrenmek mümkün olamamıştır.

Lefkoşa Hükümet Hastahanesine kaldırılan Aliye

Şehit Olan Ankara Valisi Ebedî istirahatgâhına Tevdi Edildi

Cenaze Göz Yaşları Arasında Askerî Törenle Kaldırıldı

Başbuğun Kabri Başında konuşan Org. Gürsel: "Askerliğin en büyük rütbesi şehitliktir" dedi

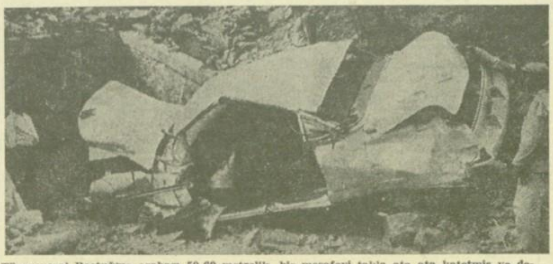

Tümgeneral Başbuğ'un arabası 50-60 metrelik bir mesafeyi takla ata ata katetmiş ve deresinin 10 metreye yakın olan bir hendeğe düşerek resimde görüldüğü gibi kurdehaş olmuştur

ANKARA (Radyo) 13: Müessif bir trafik kazası sonunda şehit olan Milli Birlik Komitesi üyesi Ankara Vali ve Belediye Başkanı Tümgeneral İrfan Başbuğ ile şoförü Salih Özer'in cenazeleri, bugün (dün) askeri bir törenle kaldırılarak Cebeci Şehitliğindeki ebedî istirahatgâhlarına tevdi olunmuşlardır.

Ankara sokakları, gözleri nemli onbinlerce Ankaralı tarafından doldurulmuştu.

GÜRSEL'İN SÖZLERİ

Cenazede hazır bulunan Cemal Gürsel konuşmuş ve şunları söylemiştir: "Şehit evlâdı, askerliğin en büyük rütbesi şehitliktir. Sen de bu en büyük rütbeye eriştin. Ne mutlu sana... Şehit olmak muharek bir ülkedir. Bu kadar muharebeye girdim, bana nasip olmadı. Sana gıpta ediyorum ve seni seçiyorum.

İzmir Limanı, Büyük Bir Yangın Faciası Atlattı

45 DAKİKA İÇİNDE İKİ VAPURU ALEVLER SARDI

Yangın, Kaynak Yapıldığı Sırada Sıçrıyan Kıvılcımların Denize Dökülen Mazotu Tutuşturması Sebep Oldu

İZMİR (Radyo) 13: İzmir limanı, dün son yılların en büyük yangın tehlikesini atlatmış ve İstanbul vapurunda çıkan yangın, yanıbaşında demirli bulunan Oru Vapuru'na da sirayet ederek mendirek üstünü de alevler kaplamıştır.

YANGIN NASIL ÇIKTI ?

Yangın saat 18.00 sıralarında fuarın açıldığı günden bu yana otel vazifesini görmek üzere Ezmir limanında bağlı bulunan İstanbul vapurunda çıkmıştır. Vapura kaynak yapıldığı sırada sıçrayan kıvılcımlar, denize döküImiş bulunan mazotun alev almasına sebep olmuştur.

BİR VAPURDAN BİR VAPURA

Alevler, kısa zamanda üzerleri kaplı iskele vazifesi gören kısma sirayet etmiş, oradan da Ordu vapuruna atlamıştır. 45 dakika içinde iki vapuru birden kaplayan alevler, yolcular ve bu arada İstanbul vapurunda kalmakta olanlar arasında

(Devamı 4 üncü sayfada)

ALMAN TURİST ACENTELERİ MÜMESSİLLERİ: Kıbrıs'ta tedkiklerde bulunmak üzere Batı Almanya Turist Acenteleri Mümessillerinden müteşekkil bir kafile, dün uçakla Kıbrıs'a gelmiştir' Resmimiz Alman Turist Acenteleri Mümessillerini Lefkoşa Uçak Alanında uçaktan inerken tesbit etmektedir.

Lumumba'ya Radyo'da Konuşma izni verilmezse Nkrumah, askerlerini geri alacağını bildirdi

Acra 13 : Ghana Cumhur başkanı Nkrumah, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerşild'e bir mektup göndermiş ve Kongo Başbakanı Lumumba'nın Leopoldville'deki kendi radyo istasyonunu kullanma sına izin verilmediği takdir de Kongo'daki Birleşmiş Milletler Komutanlığı emrine verdiği askerlerini geri alacağını bildirmiştir.

Nkrumah, Ghana'nın kendi birliklerini Lumumbanın emrine vermek hakkını mahfuz tuttuğunu da açıklamıştır.

Dışişleri Bakanının Kabulleri

Kıbrıs Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu, Birleşmiş Milletlerin halen Kıbrıs'ta bulunan iki temsilcisini kabul etmiştir. Temsilciler, Birleşmiş Milletler Teşkilâtının Kıbrıs'a yardım komitesinde bulunmaktadırlar.

Savunma Bakanı Asker Konularda Görüşme Yaptı

Birleşik Amerika Kıbrıs Büyükelçiliği Masahatgüzarı, beraberinde Büyükelçilik askeri ataşesi olduğu halde dün sabah Savunma Bakanı Osman Örek'i makamında ziyaret etmiş ve kendisiyle askerî konular üzerinde görüşmüştür.

Masahatgüzarla Ataşe, daha sonra Üçlü Karargâha giderek Komutan Yardımcısı Albay Celâl Gürkan ile görüşmüşlerdir.

T. Meclisi, İşsizlik Mes'elesini Görüştü

Temsilciler Meclisinin işsizlikle ilgili tali komitesi, dün sabah Meclis Başkanı Glavkos Kiliridis'in başkanlığında bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda işsizlik problemi hal çarelerinin müzakere edildiği öğrenilmiştir.

Bugün HAVA

Güneşli Geçecek

Bugün hava güneşli olacak, sabahleyin yer yer bulutlar zuhur edecek, öğleden sonra Trodos üzerinde ve bazı iç bölgelerde muhtemelen sağanak halinde yağışlı olacaktır.

Rüzgârlar, bugün tekrar kuvvetlice, birçok bölgede sertçe esecektir. Hava sıcaklığı düşmekte devam edecektir.

Dün Lefkoşa uçak alanında kaydedilen en yüksek hava sıcaklığı, 31,5 derece santigrattı.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Perşembe 22 Eylül 1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1589 YIL : 9

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2961
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi".

Rumlar Kıbrıs'ta Sivil Harb mı Çıkarmak İstiyorlar?

Rauf Denktaş, Rum Müfritlerin Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliğine Çektikleri Telgrafı Şiddetle Protesto Etti

ANLAŞMALAR RUM TOPLUMUNUN TASVİBİYLE BAŞPİSKOBOS MAKARİOS TARAFINDAN İMZALANMIŞTI

İlhak ve Self-Determination'a Karşı Kıbrıs Türkleri Yekvücuttur

Aralarında Makarios aleyhtarı Demokrat Birlik Partisi lideri John Kliridis'in de bulunduğu on beş Kıbrıslı Rum evvelki gece Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerşild'e bir telgraf göndermişler ve Kıbrıs'ın uluslararası teşkilâta üye olarak kabul edilmesi meselesinde bir ihtirazi kayıt yapılmasını istemişlerdir. Mağusa, Leymosun ve Lârnaka Rum Belediye Başkanlarıyla Girne'nin Belediye Başkan Vekili ve eski Rum Belediye Başkanı Dr. Dervi'ş ile dört gazete başyazarının da imzasını taşıyan telgrafta İngiltere, Türkiye ve Yunanistan arasındaki bir anlaşmanın bir sonucu olduğu iddia edilen şimdiki Kıbrıs rejiminin, Kıbrıs halkının tasvibine sunulmadığına işaret edilmekte ve rejimi zorla kabul etmeğe mecbur bırakılan Kıbrıslıların gelecek hakkında herhangi bir farklı fikir ileri sürmelerine izin verilmediği kaydedilmektedir.

Telgrafta, son olarak, bu kabir bir hareketin halkın kendi mukadderatını tâyin etme hakkı ile bağdaşmadığı iddia edilmektedir.

RUM BASININ NEŞRİYATI

Bu arada sağcı ve solcu Rum gazeteleri birkaç gündenberi yayınladıkları makalelerde, "Self - determination" talebini hortlatmış bulunmaktadırlar. Bu hareket Kıbrıs Türk toplumu arasında derin bir endişe ve büyük bir üzüntü yaratmıştır.

DENKTAŞIN PROTESTO TELGRAFI

Türk Cemaat Meclisi ve Türk Kurumları Federasyonu Başkanı Rauf Raif Denktaş, dün sabah Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerşild'e gönderdiği bir telgrafta 120 bin Kıbrıslı Türkün bazı müfrit Rumların Birleşmiş Milletler arşivlerine Kıbrıs anlaşmalarının halkın tasvibi alınmadan empoze edildiği hakkında bir itirazi kayıt yapılmasını talep eden telgrafla yeise düştüğünü belirtmiş ve bu harekete, adanın Yunanistan'a ilhakına, veya Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerşild'e gönderdiği bir telgrafta 120 bin Kıbrıslı Türkün bazı müfrit Rumların Birleşmiş Milletler arşivlerine Kıbrıs anlaşmalarının halkın tasvibi alınmadan empoze edildiği hakkında bir itirazi kayıt yapılmasını talep eden telgrafla yeise düştüğünü belirtmiş ve bu harekete, adanın Yunanistan'a ilhakına, veya

(Devamı 4 üncü sayfada)

İSTİHBARAT DAİRESİNDE NELER OLUYOR ?

TÜRK GAZETELERİNE HABERLER RUMCA OLARAK GÖNDERİLMEYE BAŞLANDI

Türk Dilinin İhmal Edilmesine Müsaade Edemeyiz

İngiliz sömürge hükümeti tarafından propaganda maksadiyle kurulmuş olan İstihbarat Dairesi, şimdi de Rumların bir propaganda müessesesi haline mi getiriliyor? Bu dairede son günlerde şüpheyi çekecek bazı belirtiler görülmektedir. O kadar ki insanın, bu daireyi bir Rum dairesi sanmaması için hiç bir sebep kalmamıştır.

Bunun sırrı ve hikmeti nedir? Sömürge devrinde bu dairede İngilizce ve Rumca olduğu kadar, Türkçe de haber bültenleri çıkarılmakta idi. Şimdi hâlâ çıkarılıyor mu? Bunu bilmiyoruz. Çünkü gazetemize dün gece gönderilen Rumca ha

(Devamı 4 üncü sayfada)

İSTİKLÂL MÜCADELESİNİN FİLMİ: İndepencent Television News adlı İngiliz Televizyon şirketi Türk Devrimine dair 30 dakikalık bir film hazırlamaktadır. Ordu, Basın ve Üniversitelilerin yer aldığı filmde Devlet Başkanı Cemal Gürsel ve C.H.P. Genel Başkanı İnönü ile de bir mülâkat yapmıştır. Şirket temsilcileri Gazeteciler Cemiyetinde yaptıkları bir basın toplantısında bu filmi 8 milyon kişinin seyredeceğini ümit ettiklerini söylemişler dir. Resimde televizyoncular Üniversite bahçesinde genç'e rin filmini alırken görülüyor.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞINDA BİR TOPLANTI YAPILDI

Toplantıda Üçlü İttifak Anlaşmasının Tatbik Alanına Konmasıyla İlgili Konular Görüşüldü

Dün Dışişleri Bakanlığında Dışişleri Bakanı Spiros Kipriyanu'nun başkanlığında bir toplantı yapılmış ve 16 Ağustos, 1960 tarihinde Kıbrıs Cumhuriyeti ve Türkiye ve Yunanistan arasında imzalanan üçlü ittifak anlaşmasının tatbik alanına konmasıyla ilgili konular görüşülmüştür.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Girneye Yakın Kamp Kurulacak

Türk öğretmen Kollejinden bir grup, bugün sabah Lefkoşa'dan yaya hareketle pusula ve harita kullanarak Girne'ye yakın bir yerde kamp kuracaklar dır. Genç öğretmen adayla rına, Kolej izci Mes'ulü başkanlık edecektir.

Arap Ticaret Hey'eti Dün Geldi

Birleşik Arap Cumhuriyetinin Kahire'deki İktisad Dairesi Genel Başkanı'nın riyasetinde iki yeni kişilik bir Birleşik Arap Cumhuriyeti Ticaret Delegasyonu, dün Kıbrıs'a gelmiştir.

Kıbrıs'ta bir hafta kalacak olan delegasyonun ziyareti, İsrail'in beli başlı pavyonlardan birini açmış olduğu Cuma günü başlıyacak olan Kıbrıs Fuarı ile aynı zamanaa tesadüf etmiştir.

Bilindiği gibi İsrail Kıbrıs Fuarı'na katıldığı için Arap devletleri bu fuarı boykot etmiştir.

Tâli Komite Dün Toplandı

Temsilciler Meclisinin iç tüzüğü üzerinde çalışmakta olan Tali Komite, dün Meclis Başkanı Glavkos Klîridis'in başkanlığında bir toplantı yapmıştır.

Avdet Etti

Bir müddettenberi Avrupa'da seyahatta bulunan Diş Hekime Adnan I. Hakkı adaya dönmüş ve müşteri kabulüne başlamıştır.

Kıbrıs Başdelegesi Birleşmiş Milletlerde Konuştu

Adanın Coğrafi Durumu Dolayısıyla Özel Bir Rol Oynayacağı Belirtiliyor

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Genel Kurulu'nun dün öğleden sonraki celsesinde teşkilâta yeni kaydedilen bağımsız devlet temsilcileri birer konuşma yapmışlar ve takip edecek leri siyaseti uçıklamışlardır.

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Çavuşluğa Terfi Eden Türk Polisleri

Çavuşluğa terfi eden Polis ve Jandarmalar hakkında dün neşretmiş olduğumuz haberde bazı dizgi yanlışları görüldüğünden aynı haberi bugünkü sayımızda tekrar vermeyi faydalı bulduk. Yapılan açıklamaya göre çavuşluğa terfi eden Türk Polislerinin isimlerini aşağıda veriyoruz:

Lefkoşa Kazası:

Mustafa A. Ali.
Mehmet H. Behçet.
Zeki H. Hüseyin.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Kıbrıs, B. Milletler'in Üyesi Oldu

BİR ÇOK ULUSLARA MENSUP DELEGELER KIBRIS'IN UZUN TARİH VE MEDENİYETİNDEN BAHSETTİ

Selim Sarper Cumhuriyetin Başarısının Ahenkli Bir İşbirliğiyle Mümkün Olacağını Söyledi

Kıbrıs Cumhuriyeti, evvelki gün Birleşmiş Milletler'e bağımsız ve egemen bir üye olarak kabul edilmiştir.

Zenon Rossides, yeni devletin Birleşmiş Milletler'deki ilk temsilcisi olarak asamblede ki yerini almıştır.

Öteki temsilcilerin alkışları arasında Zenon Rossides, Birleşmiş Milletlerin protokol şefi tarafından asamblede ki yerine götürülmüştür. Bilhassa Türkiye, Yunanistan ve Britanya delegeleri, yeni Kıbrıs Cumhuriyetinin Delegasyonu'nu hararetle alkışlamışlar ve delegasyonun asamblede katıldığını görmek için yerlerinden kalkmışlardır.

KIBRISIN ÖNEMİ

Assamblenin yeni başkanı Irlandalı Frederik, yeni Kıbrıs Cumhuriyeti'nin Birleşmiş Milletler'e kabul edildiğini resmen açıkladıktan sonra hürriyet aşkı herkesin Kıbrıs'ın bağımsızlığına kavuşmasını mümkün kılmak için sarfedilen barışçı gayretlerin takdirle karşılandığını belirtmiş ve Kıbrıs delegesinin Birleşmiş Milletlerdeki mevcudiyetinin, insanlığın büyük bir ihtiyaç hissettiği tedbirli siyasetin ve anlaşışın galebe çalışına bir delil olduğunu söyleyerek, bilhassa tarihi ve kültürüyle Birleşmiş Milletlere iş'metli ve hatırı sayılır yardım yapabilecek Kıbrıs'ın üyeliğini, büyük bir memnunlukla karşıladığını ilâve etmiştir.

SELİM SARPER'İN SÖZLERİ

Türkiye Dışişleri Bakanı Selim Sarper ise, yeni Kıbrıs Cumhuriyetine başarı dilemiş ve şunları söylemiştir :

"Kıbrıs'ta pek çok Türk vardır. Bu itibarla Türkiye, bu Akdeniz adasının siyasi olgunluğa erişmiş olmasından doğan ve daha önce Yunan delegesinin ifade ettiği gurur ve sevinci paylaşır, Kıbrıs Cumhuriyetinin başarısı, her şeyden önce adadaki Türk ve Rum toplumları arasındaki münasebetlerin ahenkli bir şekilde gelişmesine

(Devamı 4 üncü Sayfada)

SEÇİM KAMPANYASI HIZLA DEVAM EDİYOR

Milli Cephe Mensupları ve Halk Adayı Çalışma Programlarını Anlattılar

Temsilciler Meclisi ile ilgili ara seçimi kampanyası dün de bütün hızıyla devam etmiştir. Bir yandan Milli Cephe adayları üç koldan faaliyet gösterirken "Halk Adayı" Kemal Deniz de köyleri dolaşmakta seçimle ilgili izahatlarda bulunmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere Mağusa Meb'usu Dr. Hasan Güvener ve Cecaat Meclisi üyesi Hâzım Remzi Beyköy ile Çukurova (Kuruma stur) köylerini ziyaret etmişler ve gayet sıcak alâka ile karşılanmışlardır.

Milli Cephe ekibi mensubları her iki köyde de temsilciler Meclisi adaylarının nasıl seçileceği hakkında bilgi vermişler; çalışma programlarıyle siyasetleri ni açıklamışlardır. Bu arada Temsilciler Meclisiyle Cemaat Meclisinin görevleri konusunda da izahatta bulunulmuştur.

Halk Adayının Ziyaretleri

Arpalık, Akıncılar ve Pi royi köylerini ziyaret ederek konuşmalar yapan Kemal Deniz ise, köylere gelir kaynağı bulmak için elinden geldiği kadar çalışacağını bildirmiş ve bunun da hükümetin köylüyü ihmaye etmesine bağlı olduğunu belirtmiştir. Kemal Deniz, Dali, Bodamya, Ayakebir ve Meriç köyleri ni de ziyaret etmiş ve konuşmalar yapmıştır.

Deniz, bu akşam saat 6.30'da Lefke'de bir seçim konuşması yapacaktır.

Lefkedeki Toplantı

Milli Cephe'nin diğer iki kolu, Gazivetın ve Lefke'de faaliyet göstermiştir .

Lefke'deki toplantı, Yaz lık Yıldız Sinemasında yapılmış ve saat 21.00'den 21.45'e kadar devam etmiştir. Yüzlerce Lefke'linin

(Devamı 4 üncü Sayfada)

NACAK Gazetesi'nin Çay Partisi Başarılı Oldu

Dr. Küçük, Rauf Denktaş ve Nefi Korürek Tarafından Üniversitelilere Hitaben Konuşmalar Yapıldı

Lefkoşa'du haftalık olarak yayımlanmakta olan **"Nacak"** Gazetesi yazı aîesi tarafından, dün ö.s. saat 5'de Çağlayan Bar Salonunda, 1959 - 60 ders yılı Üniversite Mezunları şerefine bir çay partisi verilmiştir.

Başta Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. F. Küçük ile Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf R. Denktaş olduğu halde, kalabalık bir Üniversiteli topluluğunun hazır bulunduğu parti, oldukça başarılı olmuş ve samimi bir hava içerisinde iki saat kadar devam etmiştir. Bu arada Dr. F. Küçük, Rauf Denktaş ve Kıbrıs Türk Kültür Derneği Asbaşkanı Nefi Korürek tarafından hazır bulunanlara hitaben konuşmalar yapılmıştır.

İlk olarak söz alan Reisicumhur Muavini Dr. F. Küçük, hükümette vazife alan arkadaşların, sandalya hırsı ile hareket etmediklerini belirtmiştir.

Kahve konuşmalarının yı

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Dünkü çay partisi'nde hazır bulunan davetlilerden bir görünüş. (FOTO BOZKURT-DİLEK)

Bakanlar Kurulunun Aldığı Karar

Rum Cemaat Meclisine 600 Bin, Türk Cemaat Meclisine 150 Bin Lira Tahsis Edildi

Bakanlar Kurulu, dün yaptığı toplantıda Rum Cemaat Meclisine 600 bin, Türk Cemaat Meclisine de 150 bin lira tahsisi edilmesine karar verilmiştir.

Bu karar Temsilciler Meclisinin tasvibine arzedilecektir.

Bakanlar Kurulu ayrıca, gayri menkul malların cebren satışı ile ilgili bir tasarıyı meclise arzedecektir. Bu tasarıda bu mes'ele ile ilgili olarak hâkimlerin başkanlık edeceği komiteler kurulması derpiş edilmektedir. Komitelerin vazife müddeti, tasarının kabulünden sonra bir yıl olacaktır.

Bakanlar Kurulu, dünkü toplantısında Al Vebası hastalığı ile mücadele için aşı satın alınması konusunda da karar almıştır.

Makarios, dün akşam saat 6.00'da Rum Bakanların yaptığı bir toplantıya başkanlık etmiştir.

Kabine bir saat sonra bütün bakanların katılmasıyla yeniden toplanmıştır.

Dün akşam saat 8.30'da yeniden toplanan kabine toplantılarına devam etmiştir.

Bayan Peri Tango'nun, Land End'de yarışı bitirdiği an çekilen resmi.

Bin Mili 22 Günde Yürüyen Türk Kızı Kıbrısta

Peri Tango Doğudan Batıya Anadoluyu 40 Günde Yürüyebileceğini Umit Ediyor

Geçen Şubat ayında İngiltere'de, Birleşik Krallık bayrağı altındaki memleketler arasında tertiplenen ve 1233 kadın - erkek atletin katıldığı uzun yürüme maraton yarışlarında derece alan Peri Tango isimli bir Türk kızı şimdi İngiltere'den Kıbrıs'a dönmüş bulunuyor.

Öğrendiğimize göre Bayan Peri, bu çetin yarışa katılan 1233 atlet arasında bulunan tek Türk olup, yarışı muvaffakiyetle bitiren 138 kişiden derece alan 11 kişinin arasındadır. John O'Groats'dan Land's End'e kadar 1000 mil olan bu yolu 22 günde yürüyen Bayan Peri £100 mükâfat al

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Kıbrıs'a At vebasından sonra Meyve sineği Musallat Oldu

Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanı, yayımladığı bir bildiride hâlen yapılan incelemelerden Akdeniz Meyve Sineği salgınlarının bilhassa erken kemale eren meyvelerde artmakta olduğunun tesbit edildiğini bildirmiş ve ilgili bütün müstahsillere Akdeniz Meyve Sineği salgının kontrolü için tedbir almalarını tavsiye etmiştir.

Bu hastalığın kontrolü ile ilgili tamamlayıcı bilgi, ilçe veya bölge tarım dairelerinden elde edilebilir.

Bugün HAVA AÇIK!

Bugün hava açık olacak; hava sıcaklığında önemli bir değişiklik kaydedilmiyecektir. Rüzgârlar, değişik yönlerden hafif şiddette esecek ve bazı yerlerde sisiye doğ du değil mettemleri zuhur edecektir. Dün kaydedilen en yüksek hava sıcaklığı, 30,5 derece san tigradtu.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Kundakçılık

İMZALANAN uluslararası anlaşmalar yaratılan rejim ve ilân edilen Cumhuriyet de Rum toplumunun ihtiraslarını tatmin etmedi. Geçen birbuçuk yılın müessif olay ve davranışlarından sonra, Cumhuriyet kurulmuş kurulmaz Kıbrıslı gelen sefirlerden Enosis talebinde bulunuldu. Sovyet Rusyanın Atina Büyükelçisi Bay Sergiyef'in Kıbrısa yaptığı ziyaret arasında yazılan yazılar, yapılan konuşmalar ve ileri sürülen istekler arasında Enosis mühim bir yer işgal etti. Diğer taraftan, Amerikan Büyükelçisi Bay Fraser Wilkins adaya adımını atar atmaz, "Elefteria" gazetesinin Enosis talep eden makaleleri ile karşılaştı. Birleşmiş Milletler Genel Kurul toplantılarının açılması ve üyelik için Kıbrısın yaptığı müracaatın müzakeresi münasebetiyle, Kıbrıslı sağcı ve solcu Rumlar, Genel Sekreter Bay Dag Hammerşold'a gönderdikleri telgrafla anlaşmaları protesto ederek, milletlerin mukadderatlarını kendilerinin tayin etme hakkını istediler. Bu talep Enosis talebine eşitti.

Bütün bu olaylar gösteriyor ki, Rumlar adayı tekrar cehenneme çevirinceye kadar uğraşacaklardır. Enosis'in Kıbrıs için bir hal çaresi olmadığını, sadece kanlı bir paroladan ibaret kaldığını son beş altı yıldanberi devam eden kanlı hâdiseler işaret etmiştir. Ancak Zürihte yaratılan anlaşmalardan sonra ada barış vadeden bir rejime kavuşmuştur. Şayet Zürihte kurulan muvazene bozulur, Cumhuriyet rejimi yıkılırsa, Rumlar Enosis emellerini gerçekleştiremiyecekleri dir. Bu sadece adada korkunç bir sivil harbin patlak vermesine vesile olacaktır.

Enosis için Rumların açmış oldukları propaganda kampanyası toplumlar arasındaki münasebetleri bozmaktan başka bir şeye yaramıyacaktır. Fakat onlara bu gerçeği anlatamazsınız. Müfrit bir öğretmen kalkıp Amerikan Büyükelçisine mektup yazarak, Kıbrıstaki 30 asırlık Elenizmden bahseder, Amerikayı Enosisi desteklemediği takdirde affetmiyeceği tehdidini savurur. Öğrencileri ve okulu ile ilgilenmeyi gereken Rum öğretmenlerinin, bu derece yüksek politikaya dalmaları ve Kıbrısın 30 asırlık Yunanlılığını iddia edecek kadar cehalet göstermeleri, bilhakkın bakımından olduğu kadar, ahlâk bakımından da kriz geçirdiklerini ispat etmiyor mu ?

BOZKURT

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Cumartesi
22
Ekim
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1619 YIL : 9

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOĞAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

6-7 Eylül Hâdiseleri Yassıada Duruşmalarını İşgal Ediyor

Sanıklarla Tanıkların ifadeleri Birbirini Tutmadı

Köprülü ve Gökayın İfadelerinde Tenakuz Görülüyor

YASSIADA (Radyo) : 6-7 Eylül olaylarını tertip ve teşvikten sanık olanların duruşmasına dün de saat 8.30 dan itibaren Yassıada'da devam edilmiştir.

Sabahki oturumda Mehmet Ali Balin, Mehmet Ali Tekinalp, Hasan Uçar, ve Oktay Engin'in sorguları yapılmıştır. Sanık Mehmet Ali Balin, Selânik'te Atatürk'ün doğduğu eve atılan bomba olayı hakkında bilgi vererek, bombaların Türkiye'den kendileri tarafından götürüldüğü iddiasını reddetmiştir.

OKTAY ENGİN NE DİYOR ?

Daha sonra Oktay Engin sorguya çekilmiş, Gümülcine'de ailesinin yanında iken tevkif edildiğini, bombayı atmakla suçlandırılıp bu iş için kendisinin seçilmesine Türk hükümetini sebep göstermiştir

FUAT KÖPRÜLÜNÜN İFADELERİ

Egesel, ayrıca, sanık Fuat Köprülünün tanık sıfatiyle ver diği ifadeyle, bilâhare zorgusu sırasında sanık olarak verdiği ifade arasında fark görüldüğünü işaret ederek, ifadeleriin okunmasını talep etmiştir

FAHRETTİN KERİM GÖKAY SORGUDA NE DEDİ ?

Başkan Başol, bundan sonra sanık Fahrettin Kerim Gökayın sanık olarak verdiği ifayeyi okumuştur.

İKİ İFADE

Yüksek Adalet Divanı Başkanının, sanığa okunan ifadeleriyle Adalet Divanı huzurundaki ifadesi arasında bir tezat olup olmadığı konusundaki bir sorusuna, Gökay, **"Hiçbir tezat görmüyorum"** demiştir.

ALAETTİN ERİŞ . K. HADIMLI

Bundan sonra Başsavcı, Altay Egesel, sanıklardan Alâettin Eriş ve Kemal Hadımlı'nın tanık olarak verdiği ifadelerle daha sonraki sorguları arasında fark bulunduğunu ileri sürerek, bu ifadelerin yeniden okunmasını istemiştir.

Eriş'in tanık olarak verdiği ifadenin okunmasına başlanıp yatağa gitmek üzere Haydarpaşa garımar gelirken mutad yolu değiştirdiklerinin nerede anlaşıldığını, sanık Fahrettin Kerim ve Köprülü'den sorulmasını talep etmiş mıs bundan sonra duruşma saat 13.30'a bırakılmıştır.

Öğleden Sonraki Duruşma

Öğleden sonra ilk olarak Başkan Başol, sanık Zorlu'nun talebine binaen söz vermiştir. Fatin Rüştü, F. Kerim Gökay'a, kendisinin Londra'dan Haydarpaşa Gari'nda bulunan başbakanla telefon konuşmasında başkanın kendisine **"İşte senin istediğini yaptık"** dediğini kimden duyduğunu, ve yine tamamiyle İngiltere hükümetinin emir ve müsaadesine bağlı olan Londra Mitingini kendisinin tertip ettiği ni ne ye atfen söylediğini sorulmasını istemiştir.

Sanık Gökay, her iki soruya cevaben bu hususların bir sureti verilmiş bulunan ve 6 - 7 Eylül olaylarıyla ilgili olarak İsmet İnönü'ye verilmiş bulunan raporda mündemiç olduğunu bildirmiştir.

Celâl Bayar'ın İsteği

Başkan, bundan sonra Celâl Bayar'a söz vermiştir.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türkiye Bakanlar Kurulunda Yeni Tayinler

Ankara 21 (Basın - Yayın) - Milli Savunma Bakanı Emekli Org. Fahri Özdilek'in Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığına ve Emekli Korgeneral Hüseyin Ataman'ın da Milli Savunma Bakanlığına tayinleri yüksek tastike iktiran etmiştir.

İnşaat Dairesi Yapı İşçileri Greve Indi

Türk işçileri inşaat Dairesi işlerinin Müteahhit lere Verilmesinin bu Dairenin Kapanmasına Bir Adım old uğunu Belirtiyor

Çalışma Bakanı Müteahhitlerin İşi Daha Ucuza Malettiğini Söylemekte

Lefkoşa İnşaat Dairesinin yapı işlerinde çalışan Türk ve Rum işçiler, İnşaat Dairesine ait bazı işlerin ihâle usûlüyle müteahhitlere verilmesini protesto etmek amacıyle dün saat 10.00 dan itibaren beş saatlik bir grev yapmışlardır.

Türk işçiler sabahleyin Kıbrıs T.T.B. Federasyonu lokalinde bir toplantı yaparak, işlerin müteahhitlere verilmesinin İnşaat Dairesinin kapatılması yolunda bir adım olduğu şüphe ve endişelerini izhar ederek, hükümetin bu hususdaki görüşünü açıklaması için müracaatta bulunulmasını talep etmişlerdir.

Türk işçiler, Reisicumhur Makarios, Reisicumhur Muavini Dr Küçük ve Çalışma Bakanı Papadopulos'a aşağıdaki telgrafı göndermeğe karar ver migterdir:

"Bazı İnşaat Dairesi işlerinin ihâle usûlüyle müteahhitlere verilmesini şiddetle protesto eder ve İnşaat Dairesi işlerinin müteahhitlere verilmemesini talep ederiz."

Diğer taraftan grev ile ilgili olarak beyanatta bulunan Çalışma Bakanı grevin demircilik ve diğer şubelerdeki hükümet işçilerinin, Hastabakıcılık Okulu binasındaki demircilik işinin daha aşağı fiat teklif eden husûsî bir müteahhide ihâleşi yüzünden meydana geldiğini söylemiştir.

Ulaştırma ve Bayındırlık Bakanlığından alınan malûmata göre, bu hususun masına devam edilmekte olup Çalışma Bakanı söz konusu işin müteahhit tarafından £180 işçi masrafıyla, halbuki İnşaat Dairesindeki ise £490 işçi masrafıyla yapılabileceğini açıklamış ve şunları ilâve etmiştir:

"Böyle bir talebin, sırf kendi menfaatleri icabı bizzat işçilerden geilmesi beklenirdi. Bu günkü grevi tertipleyenlerin, bu işin daha az para ile yapılması imkânı varken Hükümetin onu Hükümet işçilerine iki misli fiata yaptırmasını istiyeceklerine inanmak güçtür. Böyle bir talepte bulunmak, Umumi İnşaat Dairesi işçilerinin memleketin diğer işçileri muvacehesinde imtiyazlı bir sınıf olarak kabul edilmesini istemek demek olacaktır."

Rumlara Kaç Silâh Veriliyor?

DAHİLİYE BAKANININ ALDIĞI KARAR İÇ EMNİYET BAKIMINDAN TEHLİKELİ SONUÇLAR VEREBİLİR

Yüzlerce Rum "Turistiz" diye muvakkat kaydı ile adaya soktukları silâhları kurtarabilecekler

1955 - 58 senelerinde adaya silâh ithali yasak edilmişti. 1958'den bu yana aynı yasak devam etmiş, fakat buna rağmen yüzlerce Rum "Turistiz" iddiası ile "muvakkaten ve çıkacağında silâhı götürmek" kaydı altında adaya yüzlerce silâh sokmuştu. Buna ilâveten "kanun değişir" ümidi ile de binlerce Rum adaya silâh ithal etmek teşebbüsünde bulunmuşlar ve bu silâhlar gümrükte müsadere edilerek ahkonmuştu.

Geçen gün Dahiliye Bakanı yayınladığı bir tebliğ ile "gümrükte bekleyen eşyaların" sahipleri tarafından alınabilece-

Bu kâfi değilmiş gibi adaya Rum turistler tarafından idhal edilen tüfeklere de adada bir kamı Papadopulos'a aşağıdaki telgrafı göndermeğe karar ver migterdir:

"Bazı İnşaat Dairesi işlerinin ihâle usûlüyle müteahhitlere verilmesini şiddetle protesto eder ve İnşaat Dairesi işlerinin müteahhitlere verilmemesini talep ederiz."

Diğer taraftan grev ile ilgili olarak beyanatta bulunan Çalışma Bakanı grevin demircilik ve diğer şubelerdeki hükümet işçilerinin, Hastabakıcılık Okulu binasındaki demircilik işinin daha aşağı fiat teklif eden husûsî bir müteahhide ihâleşi yüzünden meydana geldiğini söylemiştir.

Ulaştırma ve Bayındırlık Bakanlığından alınan malûmata göre, bu hususun masına devam edilmekte olup Çalışma Bakanı söz konusu işin müteahhit tarafından £180 işçi masrafıyla, halbuki İnşaat Dairesindeki ise £490 işçi masrafıyla yapılabileceğini açıklamış ve şunları ilâve etmiştir:

"Böyle bir talebin, sırf kendi menfaatleri icabı bizzat işçilerden geilmesi beklenirdi. Bu günkü grevi tertipleyenlerin, bu işin daha az para ile yapılması imkânı varken Hükümetin onu Hükümet işçilerine iki misli fiata yaptırmasını istiyeceklerine inanmak güçtür. Böyle bir talepte bulunmak, Umumi İnşaat Dairesi işçilerinin memleketin diğer işçileri muvacehesinde imtiyazlı bir sınıf olarak kabul edilmesini istemek demek olacaktır."

Cemaat Meclisi Ara Seçimi Kampanyası Sona Erdi

Adaylar son seçim konuşmalarını dün yaptılar

Cemaat Meclisinde münhal bulunan iki yer için adaylıklarını koyan altı kişi, dün akşam seçim kampanyalarını sona erdirmişlerdir. Lefkoşa'dan aday lık koyan Macit Tevfik, dün akşamı yaptığı son konuşmasın programını izah etmiş, Nazı Hasan ise beraberinde Türk Çiftçiler Birliği Başkanı H. M. Gültekin olduğu halde Lefke, Karadağ, Ayvasıl, Şillûra ve Ay Marina'yı ziyaret ederek konuşmalarda bulunmuştur.

Öte yandan Ahmet Mutalip, Dilekkaya ve Meriç köylerini ziyaret ederek, Çiftçiler Birliği adayı Niyazi Hasan ile beraber konuşmalar yapmış ve çiftçilerin derdini anlıyabilen bir adayın seçilmesinin kendilerin için değişyacağı faydaları izah etmiştir.

Lefkoşa adayı Kemal Uysal da, Lefkoşa'da yaptığı bir konuşmada meclise seçildiği takdirde ne gibi faaliyetlerde bulunacağı hakkında bilgi vermiştir.

Leymosunlu adaylardan Bükâi Köprülü de, Leymosun'da Ali Garib'in kahvehanesinde ; Hilmi A. Rasim, Celâl'in kahvehanesinde; ve Namık Ramadan da Berber Münir'in balkonundan birer seçim konuşması yapmışlardır.

Macit Tevfik (solda) ve Kemal Uysal dün akşam son seçim konuşmalarını yaparlarken (Foto. Bozkurt - BILBAY)

Kemal Uysal Dünkü Basın Toplantısında Programını Açıkladı

Pazar günü yapılacak olan Cemaat Meclisi ara seçimlerinde Lefkoşadan adaylığını koyan tüccar Kemal Uysal, dün sabah saat 10.30 da Çağlayan Barda tertip ettiği basın toplantısında programını açıklamıştır.

Sözlerine, halka hizmet için Cemaat Meclisi ara seçimlerine adaylığını koyduğunu söyleyerekle başlayan Kemal Uysal, hiç bir partî veya teşekküle bağlı olmadığını ve sadece bağımsız halk adayı olduğunu açıklamıştır.

Hiç bir menfaat beklemediğini, gayesinin yalnız cemaatına hizmet olduğunu ve partîciliği desteklemediğini söyleyen Kemal Uysal, Kıbrıs Türk cemaatı arasında partîciliğin ken di kendimizi parçalamaktan başka hiç bir gayeye hizmet etmiyeceğini belirtmiştir.

Aday, seçildiği takdirde Türk işçisini, esnafını ve çiftçisini kalkındırmak ve refaha kavuşturmak için çalışacağını ve yalnız Türk köylüsüne mahsus olmak üzere, uzun vadeli az bir fazla kredi verebilecek Türkiyeden Ziraat Bankası'nın bir şübesinin açılması için gayret sarfedeceğini de sözlerine ilâve etmiştir.

Köylü için bunun zarurî olduğunu söyleyen Uysal, hali hazırdaki mevcut Bankalarımızın köylü kardeşlerimize yeter derecede faideli olmadığını, bu bankaların sadece kasabalardaki esnaf ve sanatkârlara yar dım yaptığını söylemiştir.

Kemal Uysal işçilere iş sahası temin etmek, şehirlerdeki

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Cumhuriyet Bayramı Parlak Törenlerle Kutlanacak

TÖRENE OKULLAR, KURUM VE KULÜPLER KATILACAKLAR

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, bu yıl da okullar, kulüpler ve kurumların katılmasıyla kutlanacaktır.

Hazırlanan programa göre 29 Ekim sabahı saat 8.30'da Evkaf Bahçesindeki Atatürk Büstü'ne çelenk konulacak; esas törene ise öğleden sonra saat 4.00'te Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr Fazıl Küçük ve Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş'ın gelişleriyle Taksim Spor Alanı'nda başlanacaktır.

Dr. Küçük'le Rauf Denktaş'ın öğrencileri teftişinden sonra İstiklâl Marşı çalınıp okunacak; Cumhurbaşkanı Yardımcısı ile Cemaat Meclisi Başkanı birer konuşma yapacaklardır.

TÖRENE KATILACAK OKULLAR

Kız ve erkek öğrencilerin okuyacakları şiirlerden sonra resm-i geçit yapılacak; resm-i geçitte Bayrak kıtası, Bando, Fülma kıtası, Kız İzciler, Erkek İzciler, Kız Lisesi, Ticaret Lisesi, Kız öğrencileri Atatürk Enstitüsü kız öğrencileri, İngiliz Kız Okulu, St. Josef Okulu, Amerikan Akademi, Erkek Lisesi, Haydarpaşa Ticaret Lisesi, Yapı San'at Enstitüsü, Atatürk Enstitüsü, Bayraktar Ortaokulu ve İngiliz Okulu yer alacaktır.

Öğrencileri kulüp ve kurumların temsilcileri takip edecektir.

Rumların Tahrikçiliği Yine Alevleniyor

GİRNE VE OMORFODA İLHAK BEYANNAMELERİ DAĞITILDI

Dün Girne ve Omorfo'da dağıtılan bazı beyannamelerde Kıbrıs'taki İngiliz idaresine 1931 yılında vukua gelen ayaklanmanın 29'uncu yıldönümünü kutlamak için Rum öğrenciler, teşvik edilmekte ve bu ayaklanmanın, EOKA ihtilâlinin bir başlangıcı olduğu iddia edilerek mukaddes mücadelenin Zürich ve Londra anlaşmalarıyla ikmal edildiği bildirilmektedir.

Daha sonra Girne Rum orta okullarına mensup takriben 300 öğrenci, Başhakoços II'inci Makarios'un heykeline kadar bir yürüyüş yapmışlar ve çelenk koymuşlardır.

Türk - Yunan Resmî Görüşmeleri Sona Erdi

İki Memleketi İlgilendiren Meselelerde Mutabakata Varıldı

Türkiye Dışişleri Bakanı Selim Sarper, Yunan Devlet ricaliyle yaptığı görüşmeleri bitirmiştir. Görüşmelerle ilgili olarak hazırlanmakta olan müşterek tebliğin, dün akşam yayımlanması beklenmekteydi. Beyanatta bulunan Yunan Dışişleri Bakanı, iyi niyet ve anlayış içinde geçen müzakerelerde birçok mes'elede görüş birliği görüldüğünü ifade etmiş ve bilhassa iki ülkeyi ilgilendiren konularda anlaşmaya varılacağını gösteren belirtiler bulun duğunu söylemiştir.

Selim Sarper, Türkiye'nin Atina Büyükelçisi Adnan Kural'la birlikte meçhul asker anıtına bir çelenk koymuş ve Kraliyet Sarayı'nda şerefine verilen bir ziyafette bulunduktan sonra dün akşam resmî bir kabule katılmıştır.

Polis Köpeklerinin Bir Başarısı

Gayrı Meşru Çocuğunu Ovada Bırakıp Kaçan Anne Tevkif Edildi

Geçen gün Baf'ta eşine en der rastlanan bir olmayet hadisesi olmuştur. Polise verilen malûmata göre, Armulu bir Rum kadını 10 günlük çocuğunu ovada bir yere bırakarak kaçmıştır. Bunun üzerine mesele polise intikal etmiş ve polis de, polis köpekleri ile birlikte çocuğu aramaya başlamıştır. Araştırma esnasında bir polis köpeği çocuğun deri ve kanlı bir bez parçasını bulmuş, ve daha öteğe ise sokak köpekleri çocuğun kemiklerini yerken polis tarafından bulunmuştur.

Çocuğun anası tevkif edilmiştir. Polis tahkikat yapmaktadır. Çocuğun gayrı meşru olduğu anlaşılmıştır.

Bugün Hava

Güneşli olacak

Bugün hava uzun süre güneşli olacak, daha sonra batıdan gelecek bulutlar çoğalacaktır.

Hava sıcaklıklarının dünkü gibi veya daha yüksek olması muhtemeldir. Rüzgâr lar, hafif şiddette ve değişik yönlerden esecek, ve öğleden sonra yer yer deniz meltemleri sıcaklık hissedilecektir.

Dün kaydedilen en yüksek hava sıcaklığı, 26 derece santigratti.

Kıbrıs Türk Gazeteciliğinde BÜYÜK YENİLİK

BOZKURT

SAYIN OKURLARINA,

Kıbrıs'ta İlk Def'a Olarak

RESİMLİ ROMAN

SUNUYOR

ARZU İLE KANBER

YAZAN: M. FARUK — RESİMLEYEN: MÜNİF FEHİM

Asırlardanberi Dillere Destan Olan, En Katı Yürekleri Bile Ağlatan Büyük Bir Aşkın, ARZU İLE KANBER'İN İç Parçalayıcı Hayat Romanı....

PEK YAKINDA

BOZKURT Sütunlarında...

Makarios'un Kabulü

Cumhurbaşkanı Makarios dün Rum Çiftçiler Birliği Başkanı, Kıbrıs Rum Ortaokul Öğretmenleri Birliği ve Mühendisler Birliği temsilcilerini kabul etmiş ve bir müddet görüşmüştür.

Makarios, öğleden sonra da Rum bakanlarla bir görüşme yapmıştır.

Avcılar Hüviyetlerini isbat Etmelidirler

Jandarma Başkumandanı tüfeklerini taşırken avcıların, kendi menfaat ve kolaylıkları için, kontrol edildiklerinde hüviyetlerini isbat edecek bir durumda olmaları gerektiğini ilgililere hatırlatmak ister. Bundan ötürü, tüfeklerinin Kayıt Şeha detnamelerini, Tüfek ve Av Ruhsatlarını ve Hüviyet Kartlarını daima beraberlerinde bulundurmalıdırlar.

Dânâ Efendiyi Ziyaret Etti

Kıbrıs Ordusu Komutan Yardımcısı Albay Hüsamettin Tanyar, dün Müftü Dânâ Efendiye nezaket ziyaretinde bulunmuş ve kendisiyle bir süre görüşmüştür.

Federasyon Seçim Kampanyasına Katılmadığını Açıklıyor

Kıbrıs Türk Çiftçiler Birliği Başkanı Bay Gültekin ile Bay Ahmet Mutalip'in Federasyon namına seçim kampanyası yaptıkları iddia edilmektedir. Federasyon çevreleri nezdinde yaptığımız sorgularımız neticesinde bunun sadece olduğu anlaşılmıştır. Bu hususta beyanatta bulunan bir Federasyon sözcüsü, söz konusu iki şahsın Federasyon adına hiç bir söz söylemeye hakkı olmadığını açıklamıştır. Federasyon Başkanlığından yapılan bir açıklamada da aynı husus belirtilmiştir.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı **LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA** yatırınız.

Unutmayınız ki para evde kalırsa **HIRSIZ,** fakat **LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA** yatırılırsa en yüksek **FAİZ** getirir.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

İhtilâl Ruhu

"Megali idea" yâni büyük ülkü adı verilen Pan - Hellenizm canavarı yasadığı müddetçe Kıbrıs ne müstakar ve devamlı bir barışa kavuşacak, ne de gerçek bir Türk - Yunan dostluğu kurulabilecektir. Kıbrısın gerçek mânâda bir barış ve işbirliğine muhtaç olduğu ve Türkiye ile Yunanistanın sağlam bir dostluk kurmalarının zaruret keshettiği böyle bir zamanda, bu görüş ve kanaatî izhar etmemiz sathî bir köttüm serliğin eseri değildir

Rumlar, Zürih anlaşmasını ve Cumhuriyeti yaşatmamak, yeniden kanlı maceralara girişmek için her çâreye baş vurulmakta ve halk kitlelerini yeni ihtilâllere hazırlamaktadırlar. Enosis ve dolayısıyle "Megali İdea" canavarını hortlatmaya matuf olan bu hareketler, ihtilâl ruhunu bir alev halinde körüklemekte ve Rum halkını bir "ehli salîp" müfritliğiyle Eokanın başlattığı mücadeleye devama davet etmektedir.

1931 isyanının 29'uncu yıldönümü münasebetiyle dün Girnede ve Omorfoda dağıtılan Enosis beyannameleri, Rum öğrencilerine ve Rum gençliğine kanlı bir ihtilâl ruhunun yerleştirilmesi yönündeki savaş kundakçısı hareket ve faaliyetlerin ancak bir tek yönünü açığa vurmaktadır. Bundan başka ne gibi sinsi teşebbüslerin yapıldığını herkes bilmekte ve görmektedir.

Siyasetten ve kanlı savaş pa rolalarından uzak, kendi dersleriyle ilgilenmesi gereken öğrencilere hitaben dün Girnede ve Omorfoda dağıtılan beyannamelerde, 1931 ayaklanmasının Eoka mücadelesine bir başlangıç teşkil ettiği kaydedilmekte ve Zürih anlaşmalarıyla bu "kutsal savaşın" karartıldığı iddia olunmaktadır. Rum gençliğine, karartıldığı iddia edilen bu mücadeleye devam etmesi hususunda direktif veren bu beyannameler, başkırıcı hareketlerin en korkunçlarından biri olsa gerektir

Rum gençliğine asılanan bu ihtilâl ruhu bu memleketi daha ne gibi felâketlere sahne yapacaktır? Bunu zaman gösterecektir.

BOZKURT

Çarşamba
26
Ekim
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1623 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT" — P.K. 324 — Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Temsilciler Meclisi Dün Toplandı

RUM MEBUSLAR "TEDHİŞÇİ" KELİMESİNE İTİRAZ EDİYOR

GELECEK OTURUMDA 70/30 NİSBETİ HAKKINDAKİ BİR TEKLİF DE GÖRÜŞÜLECEK

Temsilciler Meclisi dün öğleden sonra saat 4 de bir toplantı yapmış ve muhtelif meb'uslar tarafından ilgili Bakanlara bazı sorular okunmasından sonra, Adalet Mahkemelerinin bazı ahvale yetkilerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun tasarısını oy birliği ile kabul etmiştir.

SORULAR OKUNUYOR

Kabul edilen meclis usulü gereğince toplantının ilk bir kısmını soru ve cevaplarını okunmasına ayrılmıştır. Muhtelif Meb'uslar tarafından ilgili Bakanlara sunulan 32 soru ve bazı sorulara verilen cevaplar okunmuştur.

TÜRK MEB'USLARIN SORULARI

Bakanlara sunulan sorular arasında Baf Meb'usu Aziz Alpay'ın, 29/30 Eylül gecesi Lefkoşa'da uçak alanından bir posta torbasının çalınması ile ilgili Lağusa Meb'usu Hasan Güvener'e verilen cevap, Lefkoşa Mebusları tatmin etmemiş ve Rum lar isteklerinde ısrar ederek bu konunun meclisin ilerideki oturumunda görüşülmesini istiyeceklerini belirtmişlerdir.

Daha sonra Kemal Deniz'in bunun bir eski alışkanlık yüzünden söylemesi ile meselenin kapanmış addedilerek meclis diğer meseleleri görüşmeğe devam etmiştir.

TEDHİŞÇİ Mİ HÜRRİYET MÜCADELESİ MI ?

Kemal Deniz'in sorusunda " Tedhişçilik zamanlarında " ibaresini kullanması mecliste hayli tartışmalara yol açmış ve Rum Meb'uslar bunun "Hürriyet Mücadelesi zamanlarında" olarak değiştirilmesini istemişlerdir.

Kemal Deniz'in bunu" Fevkalâde ahval esnasında" şeklinde tadil etmesi Rum meb'uslarının bu teklifi de kabul etmemesi üzerine Meclis Başkanı Glafkos Kliridis, Meb'uslara sorularında, meclis içinde veya dışındaki kimseleri rencide edecek kelime kullanmaktan kaçınmalarını tavsiye etmiş ve Lefkoşa Meb'usu Halit Ali Rıza bu tavsiyeye, meb'usların Anayasa ve Anayasa nizamlarına uygun olmıyan soruların meclise sunulmaması tavsiyesinin de eklenmesini istemiştir.

GELECEK TOPLANTI

Meclis daha sonra, gelecek toplantının 1 Kasım, Salı günü 5.s. 5 de yapılmasına ve bu toplantıda madencilerde vuku bulan akc-ğer hastalığı ile ilgili kanun tasarısının ilk görüşülmesine karar vermiştir.

70/30 MESELESİ

Gelecek toplantıda görüşülecek konular arasında, 70/30 nisbeti ile ilgili kanunun uygulanması, Ticaret ve Endüstri Bakanlığının ithalât ruhsatları verirken kullandığı ölçü ve Anıma hizmetleri teşekküllerinin müdüran heyetleri, genel Müdürleri ve bilhassa Dahili Telekomünikasyon idaresi genel müdürlüğü hakkında Lefkoşa Meb'usu Halit Ali Rıza tarafından ileri sürülen teklifler de bulunmaktadır.

MECLİS BAŞKANININ TAVSİYESİ

Meclis Başkanı Glafkos Klidiris, Meb'usların sorularında, meclis içinde veya dışındaki kimseleri rencide edecek kelime kullanmaktan kaçınmalarını tavsiye etmiş ve Lefkoşa Meb'usu Halit Ali Rıza tarafından ileri sürülen teklifler de bulunmaktadır.

Amerikadan 40 Bin Ton Buğday Yardımı istenmesi Muhtemel !

Cumhurbaşkanı Makarios Yunanistanın 7 Milyon, Türkiye'nin de 3 Milyon Lira Yardım Yapmasının Mümkün Olduğunu Söyledi

Mağusa Limanından Başka Leymosun Limanı da Yenidkalkınma maksatları için sarfedilmesinin tasarlandığını bildirmiştir.

Cumhurbaşkanı Makarios, dün Atina Haberler Ajansı'ndan bir muhabirin günün konularıyla ilgili çeşitli sorularına karşılık vermiş ve Amerika'nın buğday göndereceği konusunda yapılacak yardımın miktarının henüz tesbit edilmediğini, fakat Amerika temsilcileri için hazırlanan statisüge göre 40 bin top buğdaya ihtiyaç görüldüğünü açıklamıştır.

BUĞDAYIN BOLUŞTURULMESİ

Makarios, bundan başka bu buğdayın bir bölümünün çiftçilere parasız olarak dağıtılmasının düşünüldüğünü ve geriye kalanın da ucuz fiyatla satılarak, sağlanacak paranın ziraî

TÜRKİYE VE YUNANİSTANIN YARDIMI

Cumhurbaşkanı, Türk Yunan hükümetlerinin yapacakları mali yardım hakkında henüz kesin bir karara varılmadığını, fakat bildiğine göre hem resmen, hem de vasıtalı olarak Yunanistan'ın yedi, Türkiye'nin de üç milyon liralık yardımda bulunmaları ihtimali üzerinde müzakereler cereyan ettiğini belirtmiştir.

YENİ LİMAN

Yunanistandan bir liman uzmanı göndermesini talep ettiğini ve Kıbrıs'a modern bir liman yapılması için Yunan hükümetinin de yardımda bulunmasının ihtimal dahilinde olduğunu açıkdayan Makarios, şahsî görüşüne göre bu limanın Leymosunda yapılacağını, fakat yeni yapının Mağusa limanı projesine tesir etmiyeceğini bildirmiştir.

Cumhurbaşkanı, iki milyon liraya mal olacağı tahmin edilen yeni Mağusa limanı için gerekli projenin hazırlandığını, bu maksatla Britanya'dan iki en Yapılacak

Dr. Küçük Dün Akşam Parti Binasında Bir Konuşma Yaptı

Reisicumhur Muavini Dr. Fazıl Küçük dün akşam Atatürk Meydanındaki Kıbrıs Türk Birliği lokalinde bir toplantı tertip ederek, üyelerin ve halkın dertlerini dinlemiş, uzun bir konuşma yapmıştır.

Bir saat süren konuşmasında Dr. Küçük işsizlikten, kestalıktan ve hükümette karşılaştığı güçlüklerden bahsederek son zamanlarda şahsına karşı artırılan dedi-kodu ve cereyanlara temasla, bu güne kadar bunlara cevap vermediğini fakat artık sabrının tükendiğini, hepsini teker teker cevaplandıracağını söylemiştir.

Geçen Pazar günü Cemaat Meclisi ara seçimlerinin neticeleri belli olduktan sonra Niyazi Hasan, Ahmed Mutaiilp, Kulu ve Adalı ve Gültekin isimli gazetacıların gece yarısından sonra evinin önünden otomobille geçerek aleyhinde naralar atmalarına çok üzüldüğünü belirten Dr. Küçük, Pazar günü yapılacak olan Federasyon genel toplantısına bu şahısları ve yeni parti kuracağı haber verilen Dr. Burhan Nalbantoğlu'nu davet etmiş ve soracak soruları olduğunu belirtmiştir.

Daha sonra fikir teatisinde bulunan üyeler, Türk azınlığının himayesi için öğretmen ve Tüccarlar Derneğinin faaliyete geçmelerini istemişlerdir.

Toplantıya gece saat 10.30 da son verilmiş ve her Salı bu gibi toplantıların devamı kararlaştırılmıştır.

Patrik Atenağoras Tanık Olarak Yassıadada Şehadet Verdi

Mevkuf Tanık Arif Onat 6-7 Eylül Olaylarının Tertipli Olduğuna İnandığını Söyledi

Bunun Üzerine Bayar Dudaklarını Isırdı, Menderes Boynunu ileri Uzattı, Zorlu ise Fena Halde Yutkundu

6 - 7 Eylül olayları ile ilgili dâvanın duruşmasına dün sabah Yassıada'da devam edilmiş ve tanıklar din lenmiştir.

Athinagoras'ın Tanıklığı

Önce İstanbul'daki Rum Ortodoks Patriği Athinagoras dinlenmiştir. Patrik Athinagoras, ifadesinde 6 - 7 Eylül olaylarının mürettep olduğuna dair bir bilgisi olmadığını, olayların kimlerin tertip ettiğini bilmediğini söylemiş ve Patrikhanenin güvenini sağlamak amacıyla olaylardan iki ay önce tertibat alındığını; olayların olduğu gün İstanbul Valisinin telefon ederek telâşa düşülmemesinin bildirildiğini, olaylardan bir hafta sonra devrim başbakanına küçük bir telgrafla 15 Kasım 1955 tarihinde de bir mektupla müracaat ettiğini ve hiçbir cevap alamadığını bildirmiştir.

Menderese gönderdiği mektubla bugünkü ifadesinin değişik olduğunun Başkan tarafından bildirilmesi üzerine, sanık, Bu mektup, Sen Sinod Meclisi'nin topladığı bilgi üzerine kaleme alınmış tır" demiştir.

Tutuklu Tanık

Athinagoras'ın şehadetin den sonra salona sanık Arif Onat alınmış ve tutuklu olduğu için mahkeme salonuna nezaret altında getirilmiştir.

Sanıklardan Adnan Menderes, Celâl Bayar ve Fatin Rüştü Zorlu, memnun görülüyorlardı. Leyhlerinde şehadet vereceklerini bildikleri bütün Kıbrıs Türklüğünün gazetesidir, gazetemizi alanlar, onun mahdut bir çevre ve zümreyi temsil etmediğine her gün şahit olmaktadırlar. Geçi, effet, zannet, menfur, parti veya partisiz her Kıbrıslı Türk onda kendi sesini bulmaktadır.

BOZKURT

Sanıkların Durumu

Onat ifadesine, 6 - 7 Eylül olaylarının mürettep olduğuna inandığını söylemekle başlamış ve sanık sandalyelerinde hissedilir bir telâş ve sinirlilik emareleri başgöstermişti. Bayar, dudaklarını ısırmış; Menderes, boynunu ileri uzatmış; Zorlu ise fena halde yutkunmuştu.

Zabıtanın Yardımı

Sanıkı bundan sonra içeresinde yaşamış bulunduğu olayların cereyan, tarzını, teferruatiyla anlatmış ve zabıta kuvvetlerinin, tahrik çilere müdahale değil, onları adeta himaye ettiklerini ileri sürerek, Valinin miting için müracaat eden gençlere, "Buna lüzum yok! Yakında desarj olacaksınız" dediğini belirtmiştir.

İzmirli Gazeteci

Bu arada İzmir gazetecilerinden Orhan Rahmi Gök çe, şahit olarak dinlenmiş; Madam Maria, 6 Eylül gününe ait hatıralarını, eski D. Parti Milletvekillerinden Turan Güneş ve Ekrem Alican ise 12 Eylül 1955 De mokrat Parti Meclis Grubu toplantısının hangi şartlar altında yapıldığını anlatmışlardır.

Duruşma sırasında tanık Ethem Menderes de dinlenmiş ve 667 olaylarının bir tertip eseri olduğu kanaatin de bulunduğunu, ancak bu nun, Kıbrıs olaylarından faydalanarak ortaya çıkan bir Komünist tertibi olabileceğini söylemiştir.

Bundan başka, Menderes'in 6 - 7 Eylül olayları hakkında tahkikat istiyen grup çoğunluğunun, bu isteğine nasıl engel olduğu ilgiyle dinlenmiştir.

Ekrem Alican'ı, Milli Emniyete mensup iki memur, ve polis Hikmet Çolak takip etmiş ve muhakeme, diğer tanıkların dinlenmesi için 27 Ekim 1960 Perşembe günü saat -9.30'a talik edilmiştir.

işte onu Bilmiyordunuz !

Aman efendim bu ne hiddet ve bu ne şiddet, niye alevlendiniz böyle spasmsın ?

Teşhir edilmekten bu kadar korkup hayıflanacağımızı bilseydik yazmıyacaktık o satırları.

Jurnalcinlik ve şahsiyata hücumla itham ediyorsunuz bizi. Fakat unutuyorsunuz ki gerek jurnalciliğin gerekse şahısları kiriletmenin şahesser nümunelerini veriyorsunuz kendi gazetenizin ön sayfalarında her gün. Yoksa Ali - Cengiz oyununu dönmesi istiyor sunuz halka ? Biz, sizin hüviyetinizi teşhir edeceğiz, maskelerinizi indireceğiz dedik. Halk öğrenmiş bulunuyor artık, temiz insanlara çamur fırlatanları..

Hüviyetinizi açıklayınız tartışalım sizinle er meydanında. Halk tanısın sizi, bizi ve gerektirse deselim mazinizi, halinizi.

Ama olmaz dostlarım böyle perde arkasına sak lanmak. Ayıptır fikir adamına gizlenmek namert'er gibi. Bir de tehdit ediyorsunuz bizi en sonunda. Bu akımızda idi zaten, Menderes Kahramanları. Biliyorduk ya pabildiğinizi bu gibi kabadayılıkları.

Biz bunları hep biliyorduk fakat sizin bilmediğiniz bir tek şey vardı..

Ne mi ? söyleyelim.

Anayatanda yaratılan inkılâb ruhunun yayru vatanda da yaşamakta olduğunu.

İşte onu bilmiyordunuz.

Bir Kıbrıs'lı Mahkûm Serbest Bırakıldı

Hükümran Cüler Bölgesi Yüksek Hâkimi, bugün Fasuri'de Andreas Theodorou nun 15 Eylül'de geçirilen 2 yılhk hapis cezası aleyhine yaptığı müracaatı dinlemiştir.

Theodorou, kanuni salâhiyeti olmadan bir İngiliz askerini tabanca ve mühimmat satmaya teşvik etmekle suçlu görülmüştü.

Bu günkü duruşmada Hâkim'in cezayı 59 güne indirmesi sonunda Theodorou serbest bırakılmıştır.

Tanık'a Müdahale

Polis'e tecavüz davasında tanık mevkiinde olan bir şahsa birisi sanık mevkiinde olan Mağusa'lı iki şahıs tarafından ifadesini değiştirmek için müdahalede bulunulması ile ilgili olarak polis soruşturma yapmaktadır.

Gayrı Kanunî NAAFI Sigarası Bulundurdu

24 Ekim tarihinde saat 12. 00' de Tremeşe'li Halil Mustafa, tastamam da 20 tanelik 50 paket NAAFI sigarası bulundurduğu için Polis tarafından tevkif edilmiştir. Lefkoşa Polisi Cinaî Tahkikat Dairesi soruşturmalara devam etmektedir.

Yatağında Ölü olarak Bulundu

Balcı Elmalı 70 yaşındaki Kiprianos Ahilleos, 24 Ekimde saat 19.00 da kız kardeşi Elpiniki Haci Sotiri tarafından yatağında ölü olarak bulunmuştur. Ceset polis tarafından otopsi için Hastahaneye kaldırılmıştır. Suikasd'dan şüphe edilmemektedir.

iki Kişi Hayatını kaybetti

22.10.1960 da sona eren hafta zarfında vukubulan 93 trafik kazasında iki kişi hayatını kaybetmiş ve 13 kişi ağır surette yaralanmıştır.

Bu müddet zarfında Polis tarafından bütün Kıbrıs'ta 510 trafik suçu rapor edilmiş, 387 dava açılmış ve Mahkemeler tarafından muhtelif şahıslara £524 ya baliğ olan para cezaları kesilmiştir.

Türkiye Devlet Başkanı Cemal Gürsel'in Gezisi

Ankara 24 (Basın — Yayın) - Türkiye Devlet Başkanı Cemal Gürsel beraberinde Millî Birlik Komitesi üyelerinden bazıları olduğu halde dün ve bugün Malatya, Gaziantep, Diyarbakır ve Erzurum vilâyetlerini ziyaret etmiş ve halka hitaben konuşmalar yapmıştır.

Yeni Bakanlık Binası

Ulaştırma ve Bayındırlık Bakanlığı, Katsanos Sokağındaki dairelerinden Müsteşarlık bloku karşısındaki Mükümet evlerinden 12 numaralı binaya nakledilmiştir.

Cumhur Başkan Muavininin Kabulleri

Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, dün sabah İsviçreli gazeteci Dr. Hans E. Tütsch'ü, Çekoslavakya'nın Atina Büyük Elçiliğinden iki kişilik bir heyeti ve Kıbrıs'ın Ankara Büyükelçisi Mehmet Ertoğruloğlu'nu ayrı ayrı kabul etmişlerdir.

Federasyondan Ayrılırken

Rauf R. DENKTAŞ

1957 senesinin Ekim ayında K.T.K. Federasyonunun başkanığına geçirilmiştim, 1957/58 senesi bütün Türkiye'nin dertlerini tayin eden hadiseler ile geçti. Birbiri arkasına zuhur eden bu hadiselerde Kıbrıs Türk toplumu namına gereken her dürlü tedbiri almak, sesimizi Anavatana ve dünyaya duyurmak ve Kıbrıs Türklerinin davalarını savunmak başta gelen vazifemiz oldu. Bunlar arasında normal Federasyon işleri ile de meşgul olmak gerekiyordu. Bunu da başarabildiğimize kanilim. İlk 3 aylık süreyi geçmekle, köşeyi dertlerini tesbit etmekle geçirdik. Federasyon bir meşale gibi her Türke yol gösteren, ümit ve kuvvet veren bir teşkilât haline geldi. Hükümete yapılması icap eden müracaatlar Federasyona gelmeğe başladı. Bunların hepsi de takatimiz nisbetinde takip edildi, neticeye bağlandı. Fecaatkâr öğretmenlerimizin gayreti sayesinde hemen hemen bütün Türk köyleri hakkında aydınlatıcı bilgide edindi. Federasyonun dosyaları Kıbrıs Türk toplumunun her sahadaki imkân ve kudretini aksettiren bilgi ile doludur. Kanaatimde, bu üç senelik müddet içinde Federasyonun bir teşkilât olarak aldığı kararlar zamanımızla takip edildiğinde cemaatımızın yükseklenmenfaatlarına hizmet edildi ; bu kararlar, şahsî menfaat uğruna heba edilip sabote edildiğinde zarar görüldü. Partilerüstü gayeyi bir teşekkül olan ve her ferde hiçbir fark gözetmeksizin hizmet etmek yolunu seçen Federasyon bu üç sene zarfında, Kıbrıs Türk toplumunun her derdine çare bulmasını bilmiştir.

Ocak 1958 hadiseleri bizi hal ka, halkı bize tanıtmak için fırsat teşkil etti. 7 şenlik pahasına dünyaya ilk defa olarak "Türk gibi yaşamak" azmimizi ilştiriyorduk! Orfi idarelerde müthiş bir sıkıntı ve yoksulluk içinde kalan halkımız; evlâtlarının toprağa veren kahramanlarımız "Vatan sağ olsun—emine sonunda Menmetçik gelecek ya! diyor ve bütün zulüm ve yoksunluklara Türkçe yaraşır vatanca sözeye çevriyordu. Bâhâli İngiliz askerlerine karşı göğüslerini de karşı koyan gençlerin, arkasında eli sopalı ihtiyar nineler, genç annelere vardı. Hepsinin de gözünde bir milli davanın öncüleri olmanın verdiği sevinç ve gurur parlardı. Orfi idarelerde sıkıntı çeken halkın imdadına koşan şehitlerimizin aileleri de kendi takatı nisbetinde ilgilenen; mil li beka davamızın neferliğini ve öncülüğünü yapan Federasyondu. O günlerde "Federasyon 120 bin Türkün her ferdidir - birlik ve beraberlik içinde birbirini destekleyen bir topluluktan mütekezkildir" cevabını verebilirdik. Günümüzün her saatı Federasyon işleri ile dolmağa başladı. Senelerce ihmal edilmiş bir cemaat bütün istek ve şikâyetlerini yapabileceği bir müessese bulmuştu ! Büyük bir mücadelenin içindeydik. Azınlıktık; fakat göğüslerimizdeki iman bizi sanki sürüklüyordu. Durmak, yorulmak nedir bilmiyorduk !

Federasyon bir arı kovanı gibi çalışıyordu. Büyük geçeler sabahladığımız oluruu; fakat sabahleyin yine aynı gevk, aynı imanle işe başlardık. Bir Ölüm - kalım davasındaydık. Türkün sesini işitmezlerse, (Devamı ikinci sayfada)

Kıbrısın Türkiye Büyükelçisi Ertuğruloğlu Yakında Görevine Başlıyor

Mehmet Ertuğruloğlu'nun Türkiye nezdinde Kıbrıs Cumhuriyeti Büyükelçiliğine tâyini, dün Kıbrıs hükümetince doğrulanmıştır.

Aden Konsolu olan ve uzun bir süredenberi Ankara'da ikamet eden Mehmet Ertuğruloğlu, Vakıflar Bankası Umum Müdürlüğü ve Ankara'daki Kıbrıs Türk Kültür Derneği'nin Başkanı olarak vazife görmüştür.

Bir kaç gündenberi Kıbrıs'ta bulunan Ertuğruloğlu, görevine başlamak üzere yakında Ankara'ya gidecektir.

Demokrasi ve hürriyet güneşi

İstikbalimizin ne olacağı belirsiz günlerde, yazdığımız yazılarla halkı birlik ve beraberlik halinde kalmağa, yapılacak her türlü tecavüz ve saldırılara karşı göğüslerini germeğe çağırıyorduk. Orfi idarelerde müthiş bir sıkıntı ve yoksulluk içinde kalan halkımız; evlâtlarının toprağa verdiği kahramanlarımız, sesimiz "Vatan sağ olsun—eminde sonunda Menmetçik gelecek ya! diyor ve bütün zulüm ve yoksunluklara Türkçe yaraşır vatanca sözeye çevriyordu. Bâhâli İngiliz askerlerine karşı göğüslerini de karşı koyan gençlerin arkasında eli sopalı ihtiyar nineler, genç annelere vardı. Hepsinin de gözünde bir milli davanın öncüleri olmanın verdiği sevinç ve gurur parlardı. Orfi idarelerde sıkıntı çeken halkın imdadına koşan şehitlerimizin aileleri de kendi takatı nisbetinde ilgilenen; milli beka davamızın neferliğini ve öncülüğünü yapan Federasyondu. O günlerde "Federasyon 120 bin Türkün her ferdidir - birlik ve beraberlik içinde birbirini destekleyen bir topluluktan mütekezkildir" cevabını verebilirdik. Günümüzün her saatı Federasyon işleri ile dolmağa başladı. Senelerce ihmal edilmiş bir cemaat bütün istek ve şikâyetlerini yapabileceği bir müessese bulmuştu ! Büyük bir mücadelenin içindeydik. Azınlıktık; fakat göğüslerimizdeki iman bizi sanki sürüklüyordu. Durmak, yorulmak nedir bilmiyorduk !

Federasyon bir arı kovanı gibi çalışıyordu. Büyük geçeler sabahladığımız oluruu; fakat sabahleyin yine aynı gevk, aynı imanle işe başlardık. Bir Ölüm - kalım davasındaydık. Türkün sesini işitmezlerse,

(Devamı ikinci sayfada)

Günün Hava Güneşi

Bugün hava güneşli olmakta devam edecek ; rüzgârlar değişik yönlerden hafif şiddette esecektir. Yer yer deniz meltemlerinin de zuhuru muhtemeldir. Hava sıcaklığı, dünkünün aynı olacaktır.

Dün kaydedilen en yüksek hava sıcaklığı, 32 derece santigratti.

RESİMLİ ROMANIMIZA

BUGÜN BAŞLADIK

Asırlardanberi Dillere Destan Olan, En Katı Yürekleri Bile Ağlatan Büyük Bir Aşkın, ARZU İLE KANBER'İN İç Parçalayıcı Hayat Romanı....

BUGÜN 3'ÜNCÜ SAYFAMIZDA...

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Onuncu Yıldönümümüz

UYUK iddialar yerine temiz bir ülkü ile yayın hayatına başlayan Bozkurt, bu onuncu yıldönümünü idrak emektedir. Gazetemiz için bü ük önemi haiz olan bu yıldönümünde, toplum dâvâlarına genel efkâra karşı beslediği sıcaklığın ve mesuliyetini her zamankinden daha ziyade müdrik bulunmaktayız.

On yıl önce mahdut imkânlarla yayın alanına atıldığımız zaman, bütün gaye ve emellerimiz; toplum dâvâlarını savunmak, halkın dertleri ve şikâyetleriyle ilgilenmek, adaletsizliğe, idarî ve siyasî tahakküme karşı bütün kuvvetiyle savaşmak ve bu arada olayları objektif bir görüşle ayden bağımsız bir gazete olmak noktalarında toplanıyordu. Bozkurt'un bu gaye ve ideallerini gütmesinde ve mesleki verdiğimiz önem sayesinde kısa zamanda okuyucularımız arasında sempatisini kazanarak gazetecilik olgunluğuna ve Türk toplumunu arasında gazetecilliğin hatırı sayılır bir endüstri olması yönünde ilk adımı atmakta zerre kadar tereddüt göstermedik.

"Büyük iddialar yerine temiz bir ülkü ile yayın hayatına başladık" diyoruz; çünkü biz Bozkurt'u halkın omuzlarına asıp mevkî sahibi olmak veya muhalif addettiğimiz bir zümreyi veyahut çekemediğimiz ahısları lekelemek için kurmuş değiliz. Bozkurt'un bu gaye ideallerini olanlara kat'iyen ter verilmemiş ve verilmiyeektir de.. Her hangi bir şahsı n gazeteyi istismar ederek evkî sahibi olaması. Herhangi ir şahsı bu gazeteyi vasıta derek yüzüne bir maske geçip muhalif veya muarrız bulunuğu kişileri lekeleyemez. Bozkurt'un yazı kadrosu, yıllarcan emeği efkâr tarafından denenmiş, meseleğe aşık kişilerden ibâreşekkildir.

Onuncu yıldönümümüzde bu Türk yurduna, bu Türk toplumuna ve bir parçası olmakla eref duyduğumuz büyük Türk dâlletine karşı olan görevlerimizin önemini hatırda tutmakta ve halkımızın emrinde bir gazeci efkâr eri olarak daha büük bir sevkle çalışmak heyecanıyla coşmaktayız.

Bozkurt herhangi bir partiin, bir teşkilâtın, yahut bir ümrenin organı değildir. Bozkurt bütün Kıbrıs Türklüğünün gazetesidir, gazetemizi alanlar, onun mahdut bir çevre ve zümreyi temsil etmediğine her gün şahit olmaktadırlar. Geçi, effet, zannet, menfur, parti veya partisiz her Kıbrıslı Türk onda kendi sesini bulmaktadır.

BOZKURT

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Cumartesi
29
Ekim
1960

BozKurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1626 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Ölümsüz Atatürk'ün En Büyük Eseri 37 Yaşında

Cumhuriyet Bayramını Yeni Bir imanla Kutluyoruz

ORGENERAL GÜRSEL İLE GENEL KURMAY BAŞKANI VE MİLLİ SAVUNMA BAKANI ARASINDA TEBRİK TELGRAFLARI TEATİ EDİLDİ

Lefkoşada Bugün Parlak Bir Tören Tertip Edilecek

rkiye Cumhuriyeti'nin ku-
junun 37'nci yıldönümü,
saat 12.00'den itibaren ge-
Türkiye'de gerekse Kıbrıs-
utlanmağa başlanmıştır.

KIBRIS'TA

brıs'ta Bayram, saat 12.00
bris Radyosun'da İstiklâl
anın çalmasından sonra
hurbaşkanı Yardımcısı Dr.
Küçük'ün yaptığı konuş-
la açılmıştır.

ANKARADA

kara'da ise Garnizon Ko-
anlığında atılan toplarla
edilmiş ve bu sırada bütün
kalarla vasıtalar düdüklere
çalmışlardır.

HER YER SUSLENDİ

bayram dolayısıyla dev-
taireleri, müesseseler, ku-
lar, apartmanlar, evler, a-
lar velhasıl her taraf bay
rla donatılmış resmî bay-
tatili yapılmıştır.

ANKARA, 28 (Basın-Yayın):
11.30 da Samanpazarı ala
a toplanarak çeşitli göste-
de bulunan izciler, saat
5 te Samanpazarı alanın-
hareket ederek Çocuk Sa-
Anafartalar caddesi Ulus
, Bankalar caddesi, Ata-
Bulvarı boyunca ilerliye-
Lozan alanına gelmişler-

anda ihtiram vaziyeti alan
er, İstiklâl Marşını hep bir
dan söylemişlerdir. Ata-
Anıtına çelenk konulma-
an sonra bir izci konuşma
rak gençlik namına Cum-
yete olan bağlılıklarını bil-
iştir.

yrıca bugün saat 11.45'te
erden bir heyet, Gençlik
a Anıt Kabre giderek Cum-
yetin kurucusu Atatürk'ün
evi huzurunda saygı duru-
la bulunmuştur. İzciler kab
ir çelenk koymuşlardır.
Saat 13.00'te de Devlet Baş-
Gürsel Türkiye radyola-
rında bir konuşma yapmış ve Cumhuriyet Bayramını açmıştır.

GÖNDERİLEN TELGRAFLAR

Cumhuriyet Bayramı dolayısıyla Millî Savunma Bakanı Hüseyin Ataman ve Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Cevdet Sunay'la Daviet Bakanı Cemal Gürsel arasında tebrik mesajları teati edilmiştir.

Millî Savunma Bakanı ve Genel Kurmay Başkanı, bu arada Türk Ordusuna birer tebrik mesajı göndermişlerdir.

T.M.G. TEŞKİLÂTI MESAJI

Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı da bir mesaj yayımlamış ve Türk ulusunun bayramını kutlamıştır.

KIBRIS'TAKİ TÖREN

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, bugün okul, kütüp ve kurumların katılmasıyla kutlanacaktır.

Hazırlanan programa göre sabahleyin Evkaf Bahçesindeki Atatürk Büstüne çelenk konulacak ve Lefkoşa Spor Alanında yapılacak törende Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük ve Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş da hazır bulunacaktır.

KONUŞACAKLAR

Dr. Küçük ve R. Denktaş, günün önemini belirten konuşma yaptıktan sonra resmi geçit başlıyacak; resmi geçitte Bayrak Kıtası, Bando, Fidâna Kıtası, Kız İzciler, Erkek İzciler, Kız Lisesi, Ticaret Lisesi, kız öğrencileri, İngiliz Kız Okulu, St. Josef Okulu, Amerikan Akademi, Erkek Lisesi, Haydarpaşa Ticaret Lisesi, Yapı San'at Enstitüsü, Atatürk Enstitüsü, Bayraktar Ortaokulu ve İngiliz Okulu yer alacaktır.

Öğrenildiğine göre Bayrak Kıtası Öğretmen Okulu öğrencilerinden müteşekkil olacaktır.

27 MAYIS İNKILÂBI ANLATILACAK

Öğrendiğimize göre, bugünkü tören esnasında halen adamızda misafir bulunan Harp Okulu Kafilesi Başkanı Kurmay Binbaşı Hüsamettin Sevencil de hazır bulunarak bir konuşma yapacak ve 27 Mayıs inkılâbını anlatacaktır.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

EN BÜYÜK BAYRAMIMIZ

GÜN Türk Milletinin en
büyük bayramıdır. Otuz-
yedi yıl önce böyle bir gü-
sabahı Türkiye üzerine
an Cumhuriyet güneşi, asır
a süren saltanatı ve istipdâ
ir kere daha canlanmamak
e tarihin derinliklerine gö-
rdu. 19 Mayıs, 1919 da
sun'da Anadolu topraklarına
yıldırımlı ihtimalarla ayak
an Büyük Kurtarıcımız Ata
, bütün bir husumet dün-
na karşı savaşarak Türki-
düşman çizmesinden kur-
uştur. O eşsiz dehâ savaş
danlarında düşmanlara en
ansız darbeyi indirmiş ve
ya tarihinin ender kaydet-
destanları yaratmış, en
lak zaferleri kazanmıştı.
Ölümsüz Atatürk, savaş
danlarında kazandığı bu
azzam zaferlere, barışa ula-
ulusunun uygarlık devrimle-
emiş ve ilk olarak Cumhu-
eti Türk milletine armağan
ştır. Cumhuriyet Türk de-
krası ilkelerini gerçekleş-
ti. Yaratılan bu rejimle key-
dare son bulmuş ve köhne-
saltanatın artıkları istik-
Savaşı esnasında işbirliği
dukları düşmanlarla birlikte
k yurdunu terketmişlerdi.
umhuriyetin otuzyedinci yıl
lümünü kutladığımız bu
ün günde, Büyük Atamızın
attığı eserlerin ve kazandığı
zaferlerin azametinî her za-
akından fazla idrak etmek-
iz. Atatürk yılların bir im-
atorluğun enkazından yep-
i bir memleket ve ülkülü
millet yarattı. Anadoluyu
sim eden düşmanlarımız,
un karşısında güneşe karşı
ulan bir avuç kar gibi eridi-
Türk yurdu yenibaştan ku-
du, Türk milleti Cumhuriyet
imi altında demokratik bir
yata kavuştu.
Bugün en büyük bayramı-
ız. Çünkü, o büyük adam,
nsanüstü insan, Türk mille-
yüzyıllarca susuzluğunu
tiği demokratik rejime büy-
bir 29 Ekim günü kavuş-
muştur. Cumhuriyet Türk
lletini her alanda ilerletecek
çağdaş medeniyetler seviye.
e çıkaracaktır.

BOZKURT

Amery, Hava Bakanlığına Getirildi

Dün Londra'da açıklandığına göre İngiliz Hava Bakanı istifa etmiş ve yerine eski sömürgeler Bakanlığı Müsteşarı Julian Amery getirilmiştir.

Evli Bir Kadın İntihar Etmek İstedi

Evvelki gün öğ. saat 5.00'te intihar etmek maksadıyla aldığı mayinin tesirinden müteessir olarak Leymosun Hastahanesine kaldırılan 22 yaşındaki evli bir kadın, ilk yardım tedavisi yapıldıktan sonra serbest bırakılmıştır.

İntihara teşebbüs sebebi henüz bilinmemektedir.

Mezunlar Birliğinin Tebrik Telgrafı

Cumhuriyetin 37'inci yıldönümü münasebetiyle Kıbrıs Türk Liseleri Türk Mezunları Birliği tarafından Devlet Başkanı Orgeneral Cemal Gürsel'e aşağıdaki telgraf gönderilmiştir :

SAYIN ORGENERAL CEMAL GÜRSEL
DEVLET BAŞKANI
ANKARA — TÜRKİYE

Birliğimiz üyeleri Cumhuriyetin XXXVII nci yıldönümünü kutlar Anavatana bağlılıklarını tayid ederlerinizden öperler.

Kıbrıs Liseleri Türk Mezunları Birliği

KAMP ATEŞİ: Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle, dün akşam Lefkoşa'da Taksim Stadında, Lefkoşa İzci Grupu tarafından bir tören tertiplenmiştir. "Kamp Ateşi" ismi verilen törende muhtelif okullara mensup izciler, İzci öğretmenleri hazır bulunmuş ve yakılan büyük bir ateş etrafında şarkılar okunmuş, muhtelif izci oyunları oynanmıştır. Başta cemaat ileri gelenlerimiz olduğu halde büyük bir halk kitlesinin takip ettiği tören baştan sona kadar başarılı geçmiştir. Resmimiz törenden bir anı tesbit etmektedir. (Foto. Bozkurt - BİLBAY)

Rumlar Dün Yunanistanın "Ohi" Gününü Kutladılar

KİLİSELERDE BU MÜNASEBETLE DİNİ AYİNLER YAPILDI

Kıbrıs Rum toplumu, dün 1940'ta Yunanistan'ın İtalyan ültimatonuna "Hayır" karşılığını vererek İkinci Dünya Savaşı'na katıldığı tarihin, yıldönümünü kutlamışlardır.

Ayinler

Bu münasebetle bütün kasaba ve köylerdeki kiliselerde özel dinî ayinler yapılmış; Lefkoşa'nın Faneromeni Kilisesinde ayini, bizzat Başpiskobos Makarios idare etmiştir.

Yürüyüş

Kiliselerdeki ayinlerden sonra öğrenciler toplu olarak yürüyüş yapmışlardır. Lefkoşa'da yürüyüşe katılan halk, Yunan Büyükelçiliği önünden geçerek büyükelçi ve Makarios ile Kıbrıs Ordusu Komutanı General Panteli'dis'i selâmlamışlardır.

Bu münasebetle spor gösterileri ve şenlikler yapılmıştır.

Kliridis'in Ziyareti

Temsilciler Meclisi Başkanı Glavkos Kliridis ile Rum meb'usları, da, olağanüstü durumsırasında idam edilen EOKA'cıların Merkezî Hapishane avlusundaki mezarlarını ziyaretle çelenkler koymuşlardır.

Makarios'un Telgrafları

Makarios bu münasebetle kendisi ve Kıbrıs Rum toplumu adına Yunan Kralı Pavlo ve Başbakan Karamanlis'e tebrik telgrafları göndermiştir.

Elçinin Mesajı

"OHİ" günü dolayısiyle bir mesaj yayımlayan Lefkoşada'ki Yunan Büyükelçisi Dranos, Kıbrıs'lıların dört yıl devam eden büyük kahramanlıklarını tarihi savaşlariyle mukayese etmiş ve hürriyet aşkının her zaman için esarete galebe çaldığını hatırlatmıştır.

Elçi, televizyonda da bir konuşma yapmıştır.

EOKA Dağıtıldığı Masalının Mahiyeti Ortaya Çıktı

Eski Tedhiş Teşkilâtı Mensupları Kampanyayı Durdurmayacaklarını Açıkladılar

Sâbık EOKA'cılardan kurulu Mücahitler Birliği, evvelki gece Lefkoşa'da beyannameler dağıtmış ve Kıbrıs Rum halkının EOKA'nın, emellerini gerçekleştirmek için başlatmış olduğu kampanyanın asla durdurulmayacağını ilân etmiştir.

"OHİ" gününün 20. yıldönümü dolayısiyle yayınlanan beyannamelerde "Yunan Kıbrıs teslim olmamıştır ve 1 Nisan 1955 tarihinde başlattığı hürriyet mücadelesine devam etmektedir" denildikten sonra Kıbrıs Rumları, "asırlık emel" diye vasıflandırılan bu mücadele uğrunda cesaretle gayret sarfetmeğe teşvik edilmektedirler.

Kıbrısın Londra Büyükelçisi Aleyhine Bazı Şahıslar Tezahürat Yaptı

ANDİS SOTİRİADİS'E: "KATİL TEDHİŞÇİ YURDUNA DÖN" DİYENLER OLDU

Kıbrıs'ın Londra Temsilcisi Andis Sotiriadis dün Londra'ya varmış ve uçak alanında Commonwealth Münasebetleri Müsteşarı Sir Alexander tarafından karşılanmıştır.

EOKA'nın ileri gelen liderlerinden biri olan Sotiriadis, sona girdiği sırada iki kişi kendisini takip etmiş ve "Şu tedhiş çıyı geldiği yere gönderin" diye haykırmışlardır.

Zorla dışarıya çıkarılan şahıslar, "Bu tedhişçiyi tel'in ederiz. Birçetecinin böyle bir mevkie tâyini, Britanya halkına hakaretdir" demişlerdir.

Bir hukukcu ve bir hâkimin oğlu olan ve olağanüstü durum sırasında Girne bölgesinde EOKA grup liderliğini yaparken ele geçirilmesi için bilgi verenlere £5000 vaadedilen Sotiriadis, uçak alanında bir demeç vedmiş ve "Ben vatanım için çarpışmaktaydım" demiştir.

Sotiriadis, Londra'da kalacağı otele giderken, otelin önünde durmakta olan genç bir adam, "Katil çeteci, tedhişçi!" diye bağırmış ve bir hoparlör vasıtasıyla konuşarak, "Sizin tâyininiz Kraliçe için ve İngiliz halkı için bir hakaretdir" "Sotiriadis ile el sıkışmayınız. Onu burada istemeyiz" demiştir.

SAYIN ORGENERAL CEMAL GURSEL,
DEVLET VE HUKUMET REISI,
ANKARA.

Aziz Cumhuriyetimizin 37'nci yıldönümünü yüce şahsınızda, en derin saygı ve tâzim hisleri ile kutlar Anavatana olan sonsuz bağlılığımızı belirtiriz.

DR. FAZIL KUÇUK,
Kıbrıs Cumhurbaşkanı Muavini.

SAYIN SELIM SARPER,
DIŞIŞLERI BAKANI,
ANKARA.

Cumhuriyetin 37'nci yıldönümünü kutlar Anavatanımıza olan sevgi ve bağlılık duygularımızı teyid ederiz.

DR. FAZIL KUÇUK,
Kıbrıs Cumhurbaşkanı Muavini.

CEMAAT MECLİSİ İCRA HEYETİNİN TOPLANTISI

Türk Cemaat Meclisi İcra Hey'eti, Rauf Denktaş'ın yaptığı son toplantılarda Maliye, eğitim ve belediye ile sosyal işler dairelerini ilgilendiren teşkilât kanun tasarılarının müzakeresini tamamlamıştır.

Genel Heeyete Sunulacak

Söz konusu kanun tasarıları, pek yakında ilgili kurullarda incelendikten sonra hazırlanacak raporlarla birlikte Türk Cemaat Meclisi Genel Hey'etine sunulacaktır.

Okul Yapılacak

Bu arada birçok eğitim işini inceleyen İcra Hey'eti köylünün ihtiyaç ve istekleri göz önünde tutarak Terazi köyünde bir ilk okul açılmasını onaylamıştır.

İncelenecek Tasarılar

Önümüzdeki hafta içinde yeniden toplanacak olan İcra Hey'eti, bâzı kanun tasarılarını da inceleyecektir.

Bazı Öğretim Üyeleri Görevlerinden Af ve Nakledildiler

BAŞGİL, TUNAYA VE GİRİTLİ, EMEKLİ OLANLAR ARASINDA

Ankara — Üniversiteliler öğretim üyelerinden bazılarının vazifelerinden affına ve diğeer bazılarının başka fakülte ve yüksek okullara nakline dair kanun bugünkü (dünkü) resmî gazete ile yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Ayrıca Üniversiteliler kanununa bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun bugünkü resmî gazete ile yayınlanmıştır.

147 Öğretim Üyesi

İstanbul'da yayınlanan Hürriyet gazetesinin verdiği habere göre Millî Birlik Komitesi tarafından kabul edilen kanunla İstanbul, Ankara, Ege, Atatürk ve Teknik Üniversitelere meensup 147 öğretim üyesi görevinden affedilmiş bulunmaktadır.

Emekliye ayrılanlar arasında Ord. Prof. Ekrem Şerif Egeli, Ord. Prof. Ali Fuat Başgil, Profesör Zafer Tarık Tunaya ve Doçent İsmet Giritli vardır.

(Basın Yayın)

T. C. DEVLET VE HUKUMET REISI
ORGENERAL CEMAL GURSEL,
ANKARA.

Cumhuriyet Bayramınızı kutlar derin saygılarımızı sunarız.

KARDEŞ OCAĞI
Lefkoşa.

Lefkoşa Türk Bankası Ltd.
Sayın Halkımızın ve Müşterilerinin Cumhuriyet Bayramını kutlar.

GÜVEN
Türk Sigortası Sayın Halkımızın ve Müşterilerinin Cumhuriyet Bayramını kutlar.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANK ASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

AKEL GENEL SEKRETERİ MOSKOVA YOLUNDA

Kıbrıs Komünist Partisi'nin Genel Sekreteri Papayuannu, Moskova'ya gitmek üzere dün hava yoluyla Atina'ya hareket etmiştir.

Lefkoşa'daki Soleu çevre

Pazar
30
Ekim
1960

BozKurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1627 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOĞAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs,
Telgraf: "BOZKURT" - P.K. 324 - Tel: 2951,
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi".

umhuriyetBayramıCoşkunTezahüratlaKutlandı

Sabahleyin Atatürk'ün Büstüne Törenle Çelenk Kondu

Fazıl Küçük Konuşurken. (Foto. Bozkurt - BİLBAY)

Okulu Kafile Başkanı Kurmay Binbaşı Hüsamettin Sevengül, dünkü törende konuşurken. (Foto. Bozkurt-BİLBAY)

SPOR ALANINDA YAPILAN TÖRENDE DR. KÜÇÜK İLE RAUF DENKTAŞ BİRER KONUŞMA YAPTILAR

Harp Okulu Futbol Kafilesi Başkanı Hüsamettin Sevengül Kıbrıs Türklerine Anayurttan Selâm Getirdiğini Söyledi

Türkiye Cumhuriyeti'nin 37 nci yıldönümü, Türkiye'de olduğu gibi Kıbrıs'ta da parlak törenlerle kutlanmıştır. Bu münasebetle dün saat 7.15 te Lefkoşa'da Evkaf Bahçesi'nde yapılan törende okullar, kurum ve kulüblerle Türk Askeri Birliği temsilcileri ve ileri gelen şahsiyetler tarafından Atatürk Büstüne çelenkler konmuş ve Atatürk'ün ruhunu tâziz için saygı duruşunda bulunulmuştur.

YÜRÜYÜŞE GEÇİLİYOR

Saat 8.00'de önde bayrak kıtası, milli kıyafette kız ve erkek öğrencilerin taşımakta olduğu bayrak olmak üzere kız ve erkek izcilerle 11 okulun öğrencileri, bando refakatinde Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, Türkiye Büyükelçisi Emin Dirvana ve Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş tarafından teftiş edilmişlerdir.

DR. KÜÇÜK KONUŞUYOR

İstiklâl Marşının sonrasında Dr. Küçük, bir konuşma yapmış ve Kıbrıs'taki beka ve varlığımızı anavatana borçlu olduğumuzu belirterek 82 yıllık İngiliz idaresinde bile anavatanı her alanda adım adım takip eden Türk toplumunun, bundan sonra da aynı şekilde hareket edeceğini anlatmıştır.

ÇOK ÇALIŞMALI

Kıbrıs Türklerinin geleceğiyle varlığının birlik ve beraberliğe dayandığını, haklarımızın,

DENKTAŞ NE DEDİ ?

Bundan sonra söz alan Rauf Denktaş, Kıbrıs'ta haklarımızı sağlayan şehitlerimiz ile 27 Mayıs şehitlerinin ruhlarını tâziz için halkı saygı duruşuna davet etmiştir. Denktaş, büyük zaferlerin, büyük uğraşmalardan sonra kazanıldığını belirtmiş ve bu yılki Cumhuriyet Bayramını gerçek bir bayram olarak kutlamakta olduğumuzu; çünkü anayurt sayesinde haklarımızın tanındığını ve Türk ordusunun adamızı gelmesinin sağlandığını söylemiştir.

KUCAKLAR DOLUSU SELAM

Denktaş'tan sonra heyecanlı bir konuşma yapan Harp Okulu Futbol Kafilesi Başkanı Kurmay Binbaşı Hüsamettin Sevengül, 37 yıl önce Türkün düşmanlarına verdiği çetin dersi açıklamış ve Türklerin büyük savaştan yepyeni bir tarih ile çıktığını söylemiştir.

Kurmay Binbaşı, Kurtuluş Savaşının Türkiüğü kurtarmak için girişilen son gerefli savaş olduğunu da belirtmiş Türk ulusundan ve Harbiyelilerden Kıbrıs Türkler'ne kucaklar dolusu selâmlar getirdiğini bildirmiştir.

Konuşmalardan sonra, iki kız ve erkek öğrenci şiirler okumuş ve yapılan resm-i geçit-

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Rauf R. Denktaş konuşurken. (Foto. Bozkurt - BİLBAY)

Büyükelçi Emin Dirvana'nın resmi kabulünden bir görünüş. (Foto. Bozkurt - BİLBAY)

Lefkoşa okulları öğrenci içerinden müteşekkil Bayrak Kıtası resmi geçit esnasında. (Foto. Bozkurt - BİLBAY)

Atatürk Meydanı'ndan Lefkoşa Spor Alanına doğru yürüyüşe geçmişlerdir.

TEFTİŞ

Öğrenciler, alanda yerlerini aldıktan sonra Cumhurbaşkanı geref ve haysiyetimizin ve bayrağımızın çiğnenmesine asla için verilmiyeceğini de söyleyen Dr. Küçük, toplumumuzun çok çalışması gerektiğine işaret etmiştir.

Büyük Bayram Türkiyede Devrim Ruhu İçinde Kutlandı

nkara (Radyo) 29 — nhuriyetin 37'nci yıldönümü, bugün bütün Türkiye'de tam bir huzur ve milli güvün içinde coşkun sevinç gösterileriyle kulanmıştır.

Şehirler, kasabalar ve köylerdeki cumhuriyet meydanlarında toplantılar yapılmıştır. Yapılan konuşmalar da Cumhuriyetin kuruluşu, ölümsüz Atatürk'ün hâtırası tebcil edilerek 27 Mayıs Devriminin anlamı anlatılmış; Atatürk'ün anıtlarına büstlerine çelenk konularak okullar ve garnizon bulunan yerlerde askeri birlikler geçit resimleri yapmışlardır.

Cumhuriyetin 37'nci yıldönümü dolayısiyle Devlet Başkanı Gürsel, Türkiye'nin dört yanından kendisine gönderilen binlerce tebrik telgrafına teşekkür ve mu habbetlerinin ibläğına AnadoluAjansını mezun kılmıştır

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş ve Türkiyenin Kıbrıs Büyük Elçisi Emin Dirvana, talebeleri teftiş ederken. (Foto. Bozkurt - BİLBAY)

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Hükûmet Cevap Versin

ON haftalar içinde, memlekette hükûm süren işsizlikten bahisle hükûmetin tutkasını çeşitli vesilelerle ekid ettiğimiz bütün okurlarımıza malûmdur. Bundan ada, gene son haftalar içinTürkiere yapılan haksızlıkları da tenkid ederek bu kötü umun düzeltilmesini istediğiz de hatırlardadır. Bütün nlara hükûmetin müsbet ve manfi bir tepki göstermesi erekirken, bazı şahsiların gaze sütunlarında bizi cevapndırmaya çalışması son günin en garip olaylarından biri sa gerektir. Biz bu şahsiarın her şeyi tevil yoluna gin akıcak fikirleri üzerinde rmayı lüzumsuz addediyoız.

İşsizlik konusunda da, Türkere yapılan haksızlıklar hakında da biz sadece hükûmeti nkid etmiş bulunuyoruz. Bün bunlara hükûmetin ve yetli şahsiların cevap vermesi erekmiyor mu? Resmi çevrez ve Kıbrıs Cumhuriyeti Hükûmeti eğer basına önem verirsa ve eğer yaptığımız tenidiler üzerine bir takım tedbirler alınayı düşünüyorlarsa, unları genel efkâra açıklamalarını beklemek elbette ki hakımızdır.

Türk işçisinin, Türk memurunun, Türk esnafının ve Türk köylüsünün dâvâlarına arkalarını dönerek hükûmetin sözcülüğünü, yahut daha doğru bir deyimle, avukatlığını yapan ve "Kraldan fazla Kralcı" olan yazarlara bu yetkiyi nerde buldukarını sorabilir miyiz ? Bu şahsiların vazifeleri gazete sütunlarında Kıbrıs hükûmetinin sözcülüğünü yapmak, onu savunmak olmasa gerektir.

Biz hükûmeti tenkid ediyoruz, hükûmetten izahat istiyoruz. Eğer bu yazarlar, hükûmetin sözcülüğünü, hükûmetin avukatlığını yapıyorlarsa, buna bir diyeceğimiz yoktur.

BOZKURT

Leymosunda Eoka Bir Rum Polis Çavuşunu Öldürdü

ATILAN KURŞUNLARDAN BİR TÜRK KADINI KAZAEN VURULDU

Leymosun'da her ikisi de aynı sokakta olmak üzere ölümle neticelenen iki vurma olayı vukubulmuştur. Eski elektrik fabrikası yakınında olan olayların birinde eski polis çavuş Milti yatis Marneros adlı bir Rum derhal ölmüş; Şerife Mustafa adlı bir Türk kadın da vurularak yaralanmıştır. Kadının, hastahaneye kaldırılırken yolda öldü

gü bildirilmektedir.

Polisin resmen açıkladığına göre sokakta kovalanan eski polis çavuşuna mütead dit def'alar ateş edilmiş, bu arada evinin sokak kapısında durmakta olan Şerife Mustafa da atılan kurşunlardan kazaen yaralanarak ölmüştür .

Polis çavuşunun birkaç gün önce Kıbrıs'a döndüğü bildirilmektedir.

işlerine Son Verilen 70 Türk Gümrük Gardiyanı Sefalet içinde

HÜKÜMET MAKAMLARININ AÇILACAK YENİ İŞLERDE BU MAĞDUR ZÜMREYİ TERCİH ETMESİ GEREKİYOR

Vazifesine son verilen Rumlar gündelikle yeniden işe alındı

Cumhuriyetin ilânı üzerine geçen Ağustos ayında kendilerine başka vazife temin edilmeden işlerine son verilen 70 Türk Gümrük gardiyanının sefalete duçar olduğu bildirilmektedir. Hatırlarda olduğu veçhile o zamanlar işlerinden çıkarılan 70 Türk gümrük gardiyanı (Customs boatman)ile 10 Rumun da vazifelerine son verilmişti. Fakat Rumların 24 şilin gündelikle bir müddet sonra işe geri alındıkları bildiriliyor.

Türklere yapılan bu haksızlığa bakınız : 70 Türk'ün yanısıra sadece 10 Rum gümrük gardiyanlığı vazifesinden çıkarılıyor, fakat bir müddet sonra bir başka şekilde gerisingeri vazifeye

alınıyor. Öte taraftan ellerine sadece bir aylık maaş miktarı mükâfat verilerek, başka iş temin edilmezden kapı dışarı edilen Türk Gümrük gardiyanları ne âlemde; İş bulabilip çalışıyorlar mı? kendilerini ve ailelerini geçindirebiliyorlar mı? Bu mağdur edilmiş adamlar sefalet uçurumlarına yuvarlanmak tehlikesi ile karşı karşıya bulunmuyorlar mı?

Geçen Ağustos ayında vazifelerine son verilen Türk Gümrük memurları durum

(Devamı 4 üncü sayfada)

GRİVAS SİYASİ HAYATA ATILMAYA KARAR VERDİ

Sabık EOKA lideri General Grivas, dün Atina'da demokratik metodlara başvurarak siyasi hayata girme kararında olduğunu resmen ilân etmiştir.

Bu münasebetle Yunan Siyasi Parti liderlerine hitaben bir mesaj yayımlayan Grivas, ihtiras sahibi olmadığını, ve hâlen mevcut siyasi partilere bir yenisini ilâve etmek istemediğini yalnız ülkenin ulusal ve sosyal emellerini gerçekleştirmek amacıyla barış içinde bir devrim yapmak niyetinde olduğunu ifade etmiştir.

Kıbrıs ile Bulgaristan Arasında Diplomatik Münasebetler Kurulacak

BİR KIBRIS TİCARET HEYETİNİN SOFYAYI ZİYARETİ İSTENİYOR

Hâlen Kıbrıs'ı ziyaret etmekte olan Bulgaristan'ın Atina Maslahatgüzarı, dün bir basın toplantısı yapmış ve Kıbrıs ile Bulgaristan arasında diplomatik münasebetler tesis edilerek büyükelçi kademesinde temsilciler bulundurulması konusunda Kıbrıs hükûmetiyle anlaşmaya vardığını açıklamıştır.

Maslahatgüzar, Kıbrıslılardan müteşekkil bir ticaret delegasyonunun Sofya'yı ziyaret etmesinin iki ülke arasındaki ticaretin artması bakımından faydalı olacağını, ayrıca Kıbrıs ile Bulgaristan arasındaki turistik, ruhani ve kültürel münasebetlerin geliştirilmesi bakımından da geniş imkânlar bulduğunu sözlerine ilâve etmiştir.

Oğuz Y. Hiçyılmaz.

Yılmaz Hiçyılmaz Türkiye'ye Dönüyor

Birkaç yıldanberi Kıbrıs Türk Haberler Bürosu Müdürlüğünü yapmakta olan Yılmaz Hiçyılmaz, hizmet süresini doldurmuştur. Yeni görevine başlamak üzere Hiçyılmaz bugünkü Türk Hava Yolları uçağıyla Türkiye'ye hareket edecektir.

Barrister - at - Law Oldu

Kıbrıs anlaşmaları ile ilgili Londra Müşterek Komitesinde bir zamedan fazla Kıbrıs Türk Delegasyonu Müşavirliği yapmış bulunan değerli vatandaşımız Arif Oğun takib etmekte olduğu Londra hukuk imtihanlarını başarı ile tamamlamış bulunmaktadır.

Pek yakında Barrister - at - Law degrisini alacak olan A. Oğun'u tebrik eder Türk Cemaatine faydalı olmasını temenni ederiz.

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.

(Merkez: 9, Memduh Asaf Sokak)
(Şube : Atatürk Meydanı "yeni) Lefkoşa inşa edilmekte olan)
Evkaf Oteli alt kısmın)-da."

Her türlü mevduatı kabul etmektedir.

Paranızın emniyeti ve çocuklarınızın istikbali için tasarruflarınızı Türk KooperatifMerkez Bankasında toplayınız.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı **LEFKOŞA TÜRK BANKASINA** yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa **HIRSIZ,** fakat **LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA** yatırılırsa en yüksek **FAİZ** getirir.

Cumartesi
5
KASIM
1960

BozKurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1633 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Tarafsız Bir Tarihçi Elefterianın Safsatalarını Cevaplandırıyor

Yunanlılar Tarihin Hiç Bir Devrinde Kıbrısa Hakim Olamadılar

Kıbrısa Ortodokslar Küçük Asyadan Toplanarak Getirildiler

Adamın 4000 senedan beri dokunulmamış bir Yunan ülkesi olduğunu iddia eden ve bu suretle Amerikalı dostlarımızı ve dünya genel efkârını yanlış bir propaganda ile bulandırmaya çalışan "Elefteria" gazetesine, üç günlerden verdiğimiz cevaplar bu gazeteyi çileden çıkarmış bulunuyor. Dün Bozkurt'a verdiği bir cevapta bu gazete bizim tarihçi cahili olduğumuzu iddia edecek kadar ileri gitmiş ve adaya tarihin hiçbir devrinde Yunanistanın ve Yunanlılığın hakim bulunmadığı hakkındaki tarihi gerçeklere dayanan görüşlerimizi biri olduğu iddia edilebilir.

3— Kıbrıslı Müslümanlar istilâ ve fethettiklerinde ve Fenikeliler kolonî haline getirdiklerin de adada yaşayan halk, en yakın bir ihtimale göre Java asilındandı ve Hristiyanlıktan önce Kıbrısa Yunanistandan muhtelif muhaceretler yer almıştır. 2—Halihazır Rumca konuşan halk meselâ ve zaman zaman adayı fetheden veya kolonî haline getiren milletler'in kanı damarlarında taşımaktadır. Kıbrıs Osmanlı İmparatorluğuna 389 yıl önce fetih hakkiyle bağlanmıştır.

4—Kıbrıs Osmanlılar tarafından fethedildiği zaman adada bir tek Ortodoks bile yoktu Türkler Küçük Asyadan 10,000 "Raya" (Hristiyan) toplamış ve Kıbrısa göndermiştir. Bunlar tedricen Yunanistandan ve Lübnandan vaki olan göçlerle artmıştır.

5—Buna ilâveten Türkiye halihazır mevcut Başpiskoposluğu kurmuş ve bağımsız bir başpiskobos tâyin etmiştir. Bu Başpiskobosa, Fermanı Humayun ile bir kısım emlâk bırakmıştır ki, zannedersem bu emlâki hâlâ muhafaza etmektedirler. Aynı usûl Kıbrıs'taki bütün manastırlar için tatbik olunmuştur."

Elefteria'nın safsatalarına yabancı ve tarafsız bir tarih bilgini ve tarih yazarı işte bu şekilde cevap veriyor. Biz gündelik buna birşey eklemiyeceğiz

Okul Müdürü Mehmet Dobadanın konuşmasını alâka ile dinleyen velilerden bir kısmı. (Foto Bozkurt - ERDAL)

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Polisin Başarısızlığı

SON zamanlarda cinayetlerin artması ve faillerinin polis ve emniyet kuvvetleri tarafından meydana çıkarılarak cezalandırılamaması vatandaşlar arasında ciddî bir endişe konusu olmaktadır. Altı yıldan beri türlü türpetiçi cinayetlere sahne olan Kıbrıs'ta, Cumhuriyet rejiminin kurulmasından ve barışın avdetinden sonra, eski tempo ile siyasî veya çıkarı siyasî katilliklerin devam etmesi normal bir çöküntü yaratacak bir keyfiyet arzetmektedir.

Cumhurbaşkanı Makarios'un evvelki gün verdiği demeçte de belirtildiği veçhile bu cinayetler teşkilâtlı bir sebeke tarafından işlenmektedir. Kıbrıs hükümetinin dahilde ve hariçte prestijini sarsan ve Kıbrıs halkının moralini bozan bu cinayet eri işleyenlerin polis tarafından meydana çıkarılması bu kadar güç müdür? Adada çok kuvvetli bir polis ve Jandarma teşkilâtı vardır. Eğer bu duruma kat'i bir son vermek üzere zamanında harekete geçilmiş olsaydı, şimdiye kadar hem polis eski kudret ve otoritesini elde geçirmiş olacaktı, hem de cinayetlerden mesul caniler ada et huzuruna getirilip layık oldukları cezalara çarptırılacaklardı.

Kıbrıs'ta huzuru bozanların, korkakca cinayet işleyenlere, öldürücü silâhlarla oynayanlara artık tâvizde bulunulmamalıdır. Bütün bunların fevkinde, polis siyasete alet edilmemeli ve adalet cihazı tesir altında bulundurulmaya çalışılmamalıdır. Hiç bir vatandaş kanunu kendi eline alarak şunu veya bunu bu veya bu sebeple cezalandırmamalıdır. Şayet böyle bir yol tutulmakta devam edilirse, nihayetinde anarşi başgöstermesinin önüne geçilemez. Bu gibilere karşı polis amansız bir mücadele açmalı ve kanunlar şiddetlendirilmelidir.

Kıbrıs gibi kuvvetli bir polis teşkilâtı olan küçük bir memlekette şehir içinde, sokak ortasında, güpegündüz veya geceleyin işlenen cinayetlerin suçlularının meydana çıkarılamaması sadece tuhaftır ve bunda bir takım sebepler aranması gerekir. Madem ki artık ada başına kavuşmuştur ve mademki cemiyetin unutulması gerekmektedir, o halde niçin bu siyasî cinayetler, tedhiş ve şiddet hâlâ devam ediyor?

Polisin artık bütçeden ve adanın millî gelirinden çektiği tazminin hakkını vermesi ve memlekette huzuru ve asayişi temin etmesi gerekmektedir. Bu imkân polise sağlayacak olanlar, hükümet başında bulunanlar ve halktır. Bundan başka polis memurlarının da sadece terfi ve tâyinlerle meşgul olmaması ve kendilerini vatanlarına karşı sorumlu bulundukları vazifeye vakfetmeleri lâzımdır.

BOZKURT

Kıbrıs'ın Batı Almanya Sefiri

Royter ajansının dün gece resmî çevrelere atfen bildirdiğine göre Kıbrıs'ın Batı Almanya Büyükelçiliğine Savunma Bakanlığı Müsteşarı Ahmet Zaim tayin olunmuştur.

Limasol 19 Mayıs Lisesindeki Okul-Aile Birliği Toplantısı Başarılı Oldu

Limasol 19 Mayıs Lisesinin 1960 - 1961 öğretim yılı Okul - Aile Birliği genel kurul toplantısı 3 Kasım 1960 Perşembe günü saat 19.30 da okul salonunda yapılmıştır.

Kalabalık bir veli topluluğunun katıldığı toplantıya kurul başkan ve kâtibinin seçilmesi ile başlanmıştır.

(Devamı 4 üncü Sayfada)

ADIEU LISBON: Spor Sarayında bu gece yapılacak olan 1960 ikinci Milletlerarası Güzellik Müsabakası münasebetiyle dün saat 15 te bir prova yapılmış ve güzeller birbirleriyle tanıştırılmışlardır. Bu provaya İsrail, Yunan, Portekiz, Amerika, Belçika, Türkiye, Holanda, San Marino, İtalya Sinema ve Belçika, Türkiye, Holanda, San Marino, İtalya Sinema ve Belçika ya manken güzelleri mayo ile katılmış ve bunlardan Portekiz, Türkiye ve Yunan güzelleri bilhassa dikkati çekmişlerdir. 18 yaşındaki Portekiz güzeli Maria Luisa Bruno'nun ölçüleri şudur: Boy: 1,75 cm.; Göğüs: 94 cm.; Bel: 60 cm.; Kalça: 95 cm.; Türk güzeli Aynur Angün'ün yaşı 18. Boy: 1,70 cm.; Göğüs: 94 cm.; Bel: 56 cm.; Kalça: 94 cm. Resimde Portekiz güzeli Luisa Bruno görülüyor.

Hollanda Sefiri itimatnamesini Takdim Etti

Dün Cumhurbaşkanlığı Sarayında yapılan bir merasimle, Hollandanın Kıbrıs Sefiri Hendrik Philips itimatnamesini Cumhurbaşkanına sunmuş ve Kıbrıs'ın Hollanda Fahri Konsolosu Evagoras Lanitis'i Cumhur başkanına takdim etmiştir.

Merasimde Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Küçük ile Dışişleri Bakanı hazır bulunmuşlardır.

Rusya'nın Kıbrıs Büyükelçisi

Kıbrıs Dışişleri Bakanlığı tarafından dün yapılan bir açıklamada, Sovyetler Birliği'nin ilk Kıbrıs Büyük Elçiliği'ne Ermeçin Konstantinoviç'in tayin edildiği bildirilmektedir.

Haberi yorumlayan Royter Ajansı Konstantinoviç'in Batı Dünyası için tanınan meşhur bir kimse olduğunu bildirmiştir.

Mesut Bir Doğum

Londra'da ikamet etmekte olan vatandaşlarımızdan Bayan Avniye Öztürk ile Bay Galip Öztürk'ün 26 Ekim, Çarşamba akşamı bir kız evlâtları dünyaya gelmiştir.

"Tülin" diye isimlendirilen küçük yavruya uzun ömürler diler, anne ve babayı tebrik ederiz.

Kıbrıs ordusunun Kurulması için Müzakere

Bakanlar Kurulu, dün öğleden sonra Cumhurbaşkanlığı Sarayında mutat toplantılarından birini yapmıştır. Cumhurbaşkanı Makarios'un başkanlığında, Dr. Fâzıl Küçük'ün katılmasiyle yapılan toplantıda Kıbrıs Ordusunun kurulması ile ilgili müzakerelere devam edildiği bildirilmektedir.

Düşük Maliye Bakanı Mahkeme Huzurunda

Polatkan'ın Nüfuzunu Kötüye Kullanarak 12.5 Milyon Türk Liralık Gayrı Meşru Menfaat Sağladığı İddia Edildi

Mahkemede Bilirkişi Raporu Okundu

ANKARA, 4 (Basın - Yayın) Bu sabah Yassada bazı firmaların sahip ve müesseseleriyle anlaşarak ve siyasî nüfuzunu kötüye kullanmak suretiyle 12.5 milyon Türk liralık gayrı meşru menfaat sağladığı iddia edilen düşük Maliye Bakanı Hasan Polatkan ile suç ortakları durumundaki Vinylex ve Standart şirketi hissedarlarından Necati Dölay, Hüseyin Aftan ve Ragıp Sipahi'nin durusmalarına başlanmıştır.

Celsenin açılmasından sonra okunan dava kararnamesinde düşük Maliye Bakanı Hasan Polatkan'ın diğer sanıklarla tuyuşarak ve Bakanlık nüfuzunu kötüye kullanarak Vinylex ve Standart şirketlerinden ceman 12 milyon 500 bin liralık gayrı meşru menfaat sağladığı ve diğer sanıkların da müessese lerinin menfaatini gayrı meşru yollardan temine çalıştıkları kaydolunmakta idi. Kararnamenin okunmasını müteakip Vinylex şirketine ait Bilirkişi raporu okunmuştur. Bu rapora göre şirket, 1952 yılında 20 b'n lira sermaye ile kurulmuş sonra bu sermaye 126 bin, 400 bin ve nihayet üç milyon liraya yükselmişti.

Bilirkişi raporunda şirket'n usulsüz muamelelerine ve Sa-

(Devamı 4 üncü sayfada)

TÜRK CEMAAT MECLİSİ İCRA HEYETİ TOPLANDI

Türk Cemaat Meclisi İcra Heyeti, 3 Kasım, 1960 tarihinde R. Denktaş'ın başkanlığı altında toplanarak gündemdeki maddeleri müzakere etmiştir.

Evvelce Cemaat Meclisi tarafından muhtaç köylülere dokuz bin liralık yardım yapılması hakkında verilen kararın tatbiki için rapor hazırlamak üzere Belediye ve Sosyal İşleri Dairesi Uyesi Dr. Şenaş Kâzım başkanlığında, Ahmet Mutallip ile Ayer Kâş'in bir komisyon halinde çalışmasına karar verilmiş ve Vakıflar ve Din İşleri Dairesi Teşkilât Kanunu tasarısının incelenmesine başlanmıştır. Çalışmalarını bitiremiyen İcra Heyeti, dün tekrar toplanmış ve gündemdeki maddelerin incelenmesine devam etmiştir.

Öğleden sonra saat 4.00'de yapılan toplantıda, Vakıflar ve Din İşleri Kanun Tasarısı tamamlanmış ve ilgili komisyona sevkî kararlaştırılmıştır.

Bu toplantı arasında Cemaat Meclisi'nin 1960 Bütçesi de incelenmiş ve Maliye Komisyonuna sevkedilmiştir. Bundan sonra 11 Kasımda Türk Cemaat Meclisinin yapacağı toplantıda görüşülecek meseleler tesbit edilmiştir.

İcra Heyeti, 8 Kasım Salı günü bir toplantı daha yapacaktır.

Kıbrıs Müftüsü Mağusa'yı Ziyaret Etti

Kıbrıs Müftüsü Sayın M. Dana Efendi, dün Mağusa'yı ziyaret ederek, Lala Mustafa Paşa Camiini dolduran büyük bir vatandaş topluluğuna dinî mevzular üzerinde bir konuşma yapmıştır.

Müftü bu konuşmasında ahlâkî kıymetlerin, içtimaî yapılar için en sağlam temel teşkil ettiğini, ve bu ahlâkî varlığımızı kuvvetlendirmek meselesini mütalâa ederken bu ilmi gerçek üzerinde durmak lâzım geldiğini söyleyerek içtimaî bünyemizi, ahlâkî değerlendirmek yolu ile bu adadaki beka mızı emniyet altına alabileceğimize işaret etmiştir.

B. Milletler İktisad Heyeti şerefine Türk Ticaret Odası tarafından bir parti verildi

Partide Birçok Mümtaz Şahsiyetler Hazır Bulundu

Kıbrıs Cumhuriyetinin iktisadiyatı hakkında bir rapor hazırlamak için, bir müddettenberi adamızda bulunan Dr. Thorp başkanlığındaki Birleşmiş Milletler İktisad Heyeti şerefine dün akşam Lefkoşa'da Anadolu kulübünde, Kıbrıs Türk Ticaret Odası tarafından bir kokteyl parti verilmiştir.

Oldukça samimi bir hava içerisinde geç vakte kadar devam eden partide, Reisicumhur Muavini Dr. Fazıl Küçük, T.C. Kıbrıs Büyükelçisi Emin Dirvana, Türk Vekillere, Türk Ticaret Odası Başkan ve üyeleri, yabancı sefirler ve muhtelif cemaatlere mensup birçok mümtaz şahsiyetler hazır bulunmuştur.

Partinin hitamında, Birleşmiş Milletler İktisad Heyeti Başkan ve azaları, Türk Ticaret Odası mensuplarına teşekkür ederek, Kıbrıs Türk toplumu hakkında iyimserliklerini tebarüz ettirmişlerdir.

BAŞKAN ROZET TAKIYOR : Başkan Eisenhower, Pennsylvania'da yaptığı bir gezinti esnasında, henüz 6 aylık olan bir bebeğin yakasına, "Nixon-Lodge" yazılı bir rozet takmıştır. Başkan, rozeti takarken, bebeğin de bir Cumhuriyetçi Partili olarak büyümesini dilediğini söylemiştir.

Amerikada Seçim Kampanyası Hızlandı

VAŞINGTON, (Royter) 4 Birleşik Amerika'da Cumhurbaşkanlığı seçimleri'ne üç gün kala, namzetlerin kampanyalarına hız verdikleri görülmektedir.

Önümüzdeki üç gün zarfında Beyaz Saray'da Amerikan Milletinin kaderine hükmedecek adamı tâyin edecek seçimlerde, Cumhuriyetçi Aday Richard Nixon'u desteklıyen Başkan Eisenhower dün Vaşington'dan hareketle Cleveland, Ohio, Pitsburg ve Pensilvanya'da seçim kampanyasına iştirak edecektir. Cumhurbaşkanı endüstri bölgelerinde kampanya yaparken, Nixon'un da Beovi ve Californiya'da faaliyette bulunacağı bildirilmektedir.

Yapılan tahminlerde şimdiye kadar ileride bulunduğu kaydedilen, Demokrat Parti adayı Senatör John Kennedy de gemi tezgâhlarının bulunduğu Morton ve Çelik Sanayii Merkezi Polero'da kampanyasına devam etmektedir.

Yeni Orman Mühendisimiz

İstanbul Orman Fakültesinde dört senelik tahsilini başarı ile tamamlıyan gençlerimizden Erbil Ahmed Gürelli, Yüksek Orman Mühendisi olarak adamıza avdet etmiştir.

Değerli gencimizi tebrik eder, cemaatımıza faydalı olmasını temenni ederiz.

Alman Seyahat Acenteleri Kıbrıs'ı Ziyaret Edecek

Alman Seyahat Acenteleri, gazetecileri ve turist endüstrisinde tanınmış şahsiyetlerden müteşekkil 8 kişilik bir kafilenin 5 12 Kasım tarihleri arasında Kıbrıs'ı ziyaret etmesi için tertibat alınmıştır. Kafile, Hükümet Turist Dairesi memurları tarafından Adayı gezdirilecek ve Kıbrıs'ın turistik güzelliklerini görebilmeleri için kendilerine her kolaylık gösterilecektir.

Adana Petrol İstihsaline Başlanıyor

Ankara, 4 (Basın - Yayın) — Adananın Bolkardağı civarında bulunan petrol bölgesinde incelemeler yapan Sanayi Bakanı Şahap Kocatopçu Ankaraya dönmüştür.

Verilen bilgiye göre, yeni açılan kuyudan yılda 77 bin 750 ton petrol çıkarmak mümkün olacaktır. Buradan elde edilecek petrol, boru larla, Mersine sevkedilerek burada tasfiye ameliyesine tabi tutulacaktır.

Cezayirde Bombalar Patlamada

39 Cezayirli Öldürüldü, 22 Kişi Yaralandı

CEZAYİR, (Royter) 4: Cezayir Polisinin dün bildirdiğine göre, Oranda Constant'n şehrinde evvelki gece atılan el bombalarının infilâkı neticesinde ceman 22 kişi yaralanmıştır. Constantin şehrinde atılan el bombaları şehrin bir merkez caddesinde patlamış ve 12 kişinin yaralanmasına sebep olmuştur. Orando da ise bir el bombası bir kalabalık arasında infilâk etmiş ve 10 kişi yaralanmıştır.

Evvelki gece Fransız Askeri Makamları, Cezayir'in Fas-Tunus sınırını geçmeye teşebbüs eden milliyetçilere karşı girişilen harekâtta, Fransız askerlerinin 39 Cezayirli milliyetçiyi öldürdüklerini veya esir ettiklerini bildirmiştir.

10 Kasımdan İtibaren
"BOZKURT" da Okuyunuz

Ağabeyim
MUSTAFA KEMAL

Atatürk'ün Kızkardeşi Makbule Atadan Ağabeyisi Mustafa Kemal'i Anlatıyor

ŞEMSİ BELLİ'nin
Ses-makinasiyla tesbit ettiği Büyük, Tarihî Röportaj

★ Atatürk'ün Çocukluk Günleri
★ Çocuk M. Kemalin Elinde Patlayan Tabanca
★ Anadoluya Geçtiği Günler
★ Atatürk Niçin Evlenmedi?
★ Atatürk Nezaman Ağladı?
★ Millî Mücadele Yıllarından Notlar
★ Atatürkü Asacaklardı!
★ Atatürk'e âşık olan Kadınlar?
★ Atatürk kime âşıktı?
★ Serbest Fırka Hâtıraları
★ Ölümüne kadar geçen günler

Atatürk'ün şimdiye kadar okumadığınız bilmediğiniz tarafları

Anlatan :
MAKBULE ATADAN

Yazan :
ŞEMSİ BELLİ

10 Kasımdan İtibaren BOZKURT sütunlarında zevk ve ilgi ile takip edeceğiniz bu eserin Kıbrıs'da yayın hakkı, özel surette gazetemize verilmiştir.

Bekleyiniz!

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Cuma
11
KASIM
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1639 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOĞAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs,
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Aziz Atatürk Adanın Her Tarafında Tâzimle Anıldı

Dün sabah yapılan anma töreniyle Lefkoşada Atatürk'ün büstüne çelenkler kondu

Leymosunda Tertiplenen Törende Atatürk Oratoryosu İcra Edildi

T.C. Kıbrıs Bölüğü Komutanı Kaymakam (soldan üçüncü) ile Kıbrıs Alay Kumandanı Atatürk Büstü'ne çelenk koyduktan sonra saygı durusunda bulunurlarken.. (Foto. Bozkurt - BILBAY)

Türk ulusunun büyük kurtarıcısı ve Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu sayın Atatürk'ün ölümünün 22'nci yıldönümü münasebetiyle dün Türkiye ve Kıbrıs'ta anma törenleri yapılmıştır.

LEFKOŞA'DAKİ TÖREN

Dün sabah saat 9.05'de Lefkoşa'da Evkaf Bahçesinde yapılan törene başta Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük olmak üzere, Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş, Lefkoşa Türk Belediye Başkanı Dr. Tahsin Gökmen ile şair leri gelen zevat, kurum ve kuruluş temsilcileri, tâlî okulları temsilen onar kişilik gruplar, askerî ve kalabalık bir vatandaş topluluğu katılmıştır.

SAYGI DURUŞU

Atatürk'ün ebediyete intikâl ettiği saat olan 9.05'de, verilen "İ" işareti üzerine herkes büyük kurtarıcının manevî huzurunda saygı durusunda bulunmuş ve müteakiben, getirilen çelenkler derin bir hışu içinde büstün etrafına yerleştirilmiştir.

Bu andan itibaren bayraklar yarıya indirilmiş ve dört izci Atatürk'ün büstü etrafında nöbet tutmaya başlamıştır.

Diğer taraftan, öğleye doğru Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayı Bandosu refakatinde Evkaf Bahçesi'ne gelen T.C. Kıbrıs Bölüğü Komutanı Kaymakam Atatürk Büstü'ne çelenk koyduktan sonra saygı durusunda bulunurlarken..

LEYMOSUN'DA YAPILAN TÖREN

Atatürk'ün ölüm yıldönümü dolayısiyle Leymosun'da da bir anma töreni yapılmıştır. Atatürk'ün ölüm yıldönümünü dan sonra Müzik öğretmeninin idaresindeki bir grup öğrenci,

ATATÜRK ORATORYOSU

Dobada'nın kısa konuşmasından sonra Müzik öğretmeninin hal Ergenç ile Türkçe öğretmeni Mustafa Güvenir, Atatürk'le ilgili birer konuşma yapmışlardır. Bu arada öğrenciler, şiir ve Atatürk'ten vecizeler okumuşlardır.

SAYGI GEÇİDİ

Atatürk'ün Gençliğe Hitabe si'nin okunmasından sonra ise, Atatürk büstü önünde saygı geçidi yapılmıştır. Bilâhare çelenkler çekilmiştir.

MAĞUSA'DAKİ TÖREN

Mağusa'da da Namık Kemal Lisesi'nde Atatürk anılmıştır. Namık Kemal Lisesi Müdürü Sabri Baydar'ın günün önemini belirten konuşmasından sonra, 9.05'te saygı durusunda bulunulmuş; Türk bayrağı yarıya indirilmiştir.

Bunun sonrasında kız ve erkek öğrencilerle öğretmenler, şiir okumuşlar ve Atatürk'ü ilgilendiren konuşmalar yapmışlardır.

LARNAKA'DA ATATÜRK ANILDI

Larnaka kulüp, kurum, birlik ve müesseseleri, bayraklarını yarıya indirerek, büyük insan Atatürk'ün hâtırasını tâziz etmişlerdir. Bu arada Larnaka Dekir Paşa Orta Okulu, Larnaka İlk okulu ve Tuzla İlk okullarında Atatürk köşeleri hazırlanmış; çelenkler konulmuş ve ebedî şef Atatürk aşkında yazılan şiirler okunarak konuşmalar yapılmıştır.

Dün sabah Leymosun 19 Mayıs Lisesinde yapılan Anma töreninde genç bir kızımız şiir okur ken. (Foto. Bozkurt - ERDAL)

anma töreni yapılmıştır. Atatürk'ü anma töreni, Leymosun 19 Mayıs Lisesi'nde saat 8.30 Atatürk Oratoryosu'nu söylemiş ve saat 9.05'te iki dakikalık saygı durusunda bulunmuş.

YARININ BEKÇİLERİ: Aziz Atamız'ın ebediyete intikalinin 22'nci yıldönümü münasebetiyle dün ilkokullarımızda da küçükler arasında anma törenleri tertiplenmiş ve Aziz Atamız anılmıştır. Resmimiz Lefkoşa Atatürk İlk okulunda dün sabah yapılan törende, Atatürk'ün gençliğe hitabesini okuyan küçükleri teebit etmektedir. (Foto. Bozkurt-BILBAY)

Büyükelçisi Emin Dirvana ile de Okul Müdürü Mehmet Dotur.

Alay Kumandanı Kurmay Albay Turgut Sunalp, Atatürk Büstüne birer çelenk koyarak saygı durusunda bulunmuşlardır. Bu arada Alay bandosu İstiklâl Marşını çalmaktaydı.

Dün akşam saat 7'de Lefkoşa Türk Erkek Lisesinin yeni binasında ikinci bir anma töreni hazırlanmış ve Atatürk aşkında konuşmalar yapılmış şiirler okunmuştur.

Dr. Fazıl Küçük, Rauf Denktaş, Türk Bakanlar, meb'uslar, ve Türk Kıbrıs Kararğâhına mensup Türk subaylarla da hazır bulunduğu dün akşamki iftihal, Kıbrıs Liseleri Türk Mezunları Birliği Başkanı tarafından yapılan veciz bir konuşma ile başlamış ve saygı durusundan sonra Atatürk'e dair şiirler okunmuştur. Bu arada söz alan çeşitli hatibler, Türk ulusunun kurtarıcısı büyük Atatürk'ün vasıflarını belirten konuşmalar yapmışlardır.

Atatürk Oratoryosu'ndan sonra Edebiyat öğretmeni Zühal Ergenç ile Türkçe öğretmeni Mustafa Güvenir, Atatürk'le ilgili birer konuşma yapmışlardır. Bu arada öğrenciler, şiir ve Atatürk'ten vecizeler okumuşlardır.

SAYGI GEÇİDİ

Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi'nin okunmasından sonra ise, Atatürk büstü önünde saygı geçidi yapılmıştır. Bilâhare çelenkler çekilmiştir.

MAĞUSA'DAKİ TÖREN

Mağusa'da da Namık Kemal Lisesi'nde Atatürk anılmıştır. Namık Kemal Lisesi Müdürü Sabri Baydar'ın günün önemini belirten konuşmasından sonra, 9.05'te saygı durusunda bulunulmuş; Türk bayrağı yarıya indirilmiştir.

Bunun sonrasında kız ve erkek öğrencilerle öğretmenler, şiir okumuşlar ve Atatürk'ü ilgilendiren konuşmalar yapmışlardır.

LARNAKA'DA ATATÜRK ANILDI

Larnaka kulüp, kurum, birlik ve müesseseleri, bayraklarını yarıya indirerek, büyük insan Atatürk'ün hâtırasını tâziz etmişlerdir. Bu arada Larnaka Dekir Paşa Orta Okulu, Larnaka İlk okulu ve Tuzla İlk okullarında Atatürk köşeleri hazırlanmış; çelenkler konulmuş ve ebedî şef Atatürk aşkında yazılan şiirler okunarak konuşmalar yapılmıştır.

Dün sabah Lefkoşa'da Evkaf Bahçesi'ndeki Atatürk Büstü önünde yapılan "Atatürk'ü Anma Töreni"nden genel bir görünüş. (Foto. Bozkurt - BILBAY.)

Türk Cemaat Meclisi Bugün Ö .s. Toplanıyor

Türk Cemaat Meclisi bugün 11 Kasım Cu. saat 4 de Lefkoşada Evkaf Dairesinde toplanacak ve Gündemde bulunan 1960 Bütçe kanun tasarısı, Maliye Dairesi Teşkilât Kanunu tasarısı, Belediye İşleri ve Sosyal İşleri Dairesi Teşkilât Kanunu tasarısı, Adliye Teşkilât Kanunu tasarısı gözden geçirilecektir.

Meclisin yeni binası olan Evkaf İş Hanı 2'nci katındaki toplantı salonu bugün hazırlanıtrsa toplantı burada yapılacaktır.

Avdet Ettiler

Bir müddetten beri adamızdan ayrı bulunan Doktor Operatör **NAİM İ. ADİLOĞLU** ile Eşi **KADIN HASTALIKLARI** ve **DOĞUM MÜTEHASSISI** Doktor **SUREYYA ADİLOĞLU** dün Türk Hava Yolları uçağı ile **İSTANBULDAN** adamıza dönmüşlerdir.

Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayı Bandosu arkada çelenkleri taşıyan erlerle Atatürk Büstü'ne doğru Girne Caddesinde ilerlerken. Foto. Bozkurt - BILBAY)

Anıt-Kabirde Dün Muazzam Bir İhtifal Yapıldı

ANMA TÖRENİNE DEVLET BAŞKANI DA KATILDI

Yassıadada Yapılan Anma Töreninde Subaylar Konuşmalar Yaparak Şiirler Okudu

Aziz Atatürk, dün sabah saat 9.05 ten itibaren bütün Türkiyede sevgiyle anılmıştır. Bu münasebetle Anıt-Kabir'de de bir ihtifal yapılmıştır. İhtifal, Devlet Başkanı, Milli Birlik Komitesi Üyeleri, Bakanlar Kurulu, Askerler ve mülkî erkân, Basın, Siyasî partiler ve bilumum müessesat temsilcileri, Üniversite öğrencileri, orta ve teknik öğretim öğrencileri temsilcileriyle diğer vilâyetlerden gelen öğrenci, dernek ve esnaf teşekküllerî temsilcileri katılmışlardır.

YASSIADADAKİ TÖREN

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Atatürk Haftası Dün Ankarada törenle Açıldı

DEVLET BAŞKANI GÜRSEL, ATATÜRKÜN FİKİR VE RUH OLARAK MİLLETİMİZİN KALBİNE YERLEŞTİĞİNİ SÖYLEDİ

ANKARA 10 (Basın - Yayın) Ölümsüz Atatürk'ün aramızdan ayrılışının 22. ve toprağa verilişinin 7. yılında tertip edilen ATATÜRK HAFTASI'na bugün Büyük Anıtatürk'ün huzurunda Anıt-Kabirde yapılan bir törenle başlanmıştır.

Sabah sekizden itibaren gösterilerinde Atatürk'ün resimleri bulunan gençler Anıt-Kabire gelmeye başlamışlardı. 8.30 da Anıt Kabir'in girişinde Başta Devlet Başkanı Gürsel olmak üzere, Milli Birlik Komitesi Üyeleri Bakanlar Kurulu, kordeje dahil zevat, mülkî erkân,

(Devamı 4 üncü sayfada)

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.

(Merkez: 9, Memduh Asaf Sokak) (Şube : Atatürk Meydanı "yeni) Lefkoşa inşa edilmekte olan) Evkaf Oteli alt kısmın)-da."

Her türlü mevduatı kabul etmektedir. Paranızın emniyeti ve çocuklarınızın istikbali için tasarruflarınızı Türk Kooperatif Merkez Bankasında toplayınız.

Kıbrıs Ordusunun Kuruluşu İle İlgili Tasarı Müzakere Ediliyor

Güvenilir kaynaklara atfen Rumca "Fileleftheros"un dünkü sayısında verdiği bir habere göre, Bakanlar Kon seyinin Pazartesi günkü toplantısında Kıbrıs ordusunun kurulışunun nihaî şekli ile

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Lord Douglas Kıbrıs'tan Ayrıldı

B.E.A.'nın İdare heyeti olan Kirtleside Lordu, Lord Douglas, Kıbrıs'a yaptığı iki günlük bir ziyaretten sonra, Çarşamba akşamı hava yolu ile Beyruta hareket etmiştir.

Kıbrıs'ın sivil havacılığın da, istikbalde yapılacak ye niliklerin müzakeresinde bulunmuş olan Lord Douglas Sivil havacılığın öncüsü ve harp yıllarının temayüz etmiş bir hava kumandanı, ve aynı zamanda Ortaşarkın Kraliyet Hava Kuvvetlerin-

(Devamı 4 üncü sayfada)

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Gürsel Kennedy'yi Tebrik Etti

Ankara 10 (Basın - Yayın) Senatör Kennedy'nin Amerika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkalığına seçilme si münasebetiyle Devlet ve Hükümet Başkanı Gürsel, yeni Başkana bir tebrik telgrafı göndermiştir.

Ayni konuda gazetecilerin bir sualine cevaben de Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hasan İstinyeli Türkiye'nin Başkan Kennedy'ye en samimi ve candan tebriklerini ve başarı dileklerini sunduğunu ifade etmiştir.

Kemal Deniz'in Köy Gezileri

Lefko'ya meb'uslarından Kemal Deniz, dün öğleden sonra Lefkoşa kazasına bağlı Çukurova (Kuru Manastır) köyüne gitmiş ve köylülerin dilek ve ihtiyaçlarını dinlemiştir. Kemal Deniz, dün akşam da Balıkıtre köyünü ziyaret etmiştir.

Dün akşam, Lefkoşa Erkek Lisesi salonu'nda yapılan ikinci Anma Töreni'nde hazır bulunan halktan bir görünüş. (Foto. Bozkurt - BILBAY)

Salı
22
KASIM
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1650 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOĞAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Sosyal Yardım Dairesi Birleştirilebilir mi?

Hükûmetin Türkleri Endişeye Düşüren Bir Teşebbüse Giriştiği Bildiriliyor

GEREKLİ RAPORUN HAZIRLANMASI İÇİN 2 TÜRK VE 4 RUMDAN MÜTEŞEKKİL BİR KOMİSYON KURULDU

Kıbrıs hükûmetinin ada Türklerine sosyal yardım ve refah konusunda mühiş bir darbe teşkil edecek olan yeni bir teşebbüse giriştiğini öğrenmekteyiz. Rumların Türklere her konuda tehakküm zihniyetinden ilham alan bu teşebbüsü gerçekleştirilecek olursa, toplumumuz sosyal yardım konusunda kendi işlerini yönetmekten mahrum edilmiş bulunacaktır.

KURULAN KOMİSYON

Öğrendiğimize göre iki buçuk sene önce Türk ve Rum Sosyal Refah daireleri adı altında ikiye ayrılmış olan Sosyal Yardım Dairesinin birleştirilmesini sağlamak amacıyla hükûmet 6 kişilik bir komisyon tayin etmiştir. Komisyon üyelerinin dördü Rum, ikisi Türktür. Bildirildiğine göre Türk üyeler Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Küçük'ün müsteşarı Bay Cemal Müftüzade ile Sağlık Bakanı Bay Niyazi Manyera'dır.

RAPOR HAZIRLANACAK

Komisyonun Türk Sosyal Yardım Dairesi ile Rum Sosyal Yardım Dairesinin Birleştirilmesi hususunda yakında bir rapor hazırlayarak bu raporu hükûmete sunacaklardır. Böyle bir raporun ne gibi mülâhazaları ihtiva edeceği pek tabii olarak şimdiden kestirilemez. Fakat şayet iki dairenin birleştirilmesini ve tek elden idaresini derpiş edecekse, bunun Türkler tarafından kabul olunması imkân ve ihtimal dışıdır.

ANLAŞMALARIN TANIDIĞI HAK

Zürih ve Londra anlaşmalarını iki topluma kendi kendilerini idare etmek hakkını vermiştir. Nitekim belediyeler, mahkemeler, maarif ve kooperatifler ayrılmıştır. Sosyal Yardım Dairesi bunlar gibi hattâ daha önce toplumsal bir ihtiyaç halinde ayrılmıştır ve hükûmet hukuken mesuliyetini tanımış.

Sosyal Yardım işlerine tahsis edilen yıllık mebâğın üçte birini Türk Sosyal Yardım Dairesine verilmesini kararlaştırmıştır. Türk Sosyal Yardım Dairesi bu şekilde ayrı kalmalı, hükûmetten tahsisatını almalı ve Türk Cemaat Meclisine karşı sorumlu olmalıdır.

SOSYAL YARDIM İHTİYACIMIZ

Toplumumuzun Sosyal Yardım meselesi bizim için büyük bir önem taşımaktadır. Türk toplumunun bu konudaki ihtiyaçlarını Rum memurlarının lâyıkiyle kavramasına ve bunlarla gereği gibi ilgilenmesine imkân yoktur.

Türk Öğretmen Koleji izcileri Lâpta'da kurdukları kamp'ta oyunlar oynayıp eğlenirlerken.

Türk Öğretmen Koleji izcileri Girneyi Ziyaret Etti

İzcilerimiz, Tarihî Yerleri Ziyaret Ederek Tetkiklerde Bulundular

Bu yıl ikinci gezilerini yapmakta olan Türk Öğretmen Koleji izcileri geçen Cumartesi günü Girne Kasabasını ziyaret ederek 23 Nisan İlkokulu avlusunda kamp kurmuşlardır.

Programlı çalışmalar daima randımanlı olur. İzcilerimizi bu şekilde başarılı çalışmalarından ötürü tebrik eder, ilerideki çalışmalarında başarılar dileriz.

Lâpta'da kurulan kamp'ta izcilerimiz, sabahleyin başkanları tarafından teftiş edilirlerken

İzciler, Girne'nin muhtelif kahvehane ve teşekküllerini ziyaret ederek halk ile temaslarda bulunduktan sonra Pazar gün de tarihî yerleri ziyaretle tetkiklerde bulunmuşlardır. Tarihî yerlerin gezilmesinden sonra pusula ve harita yardımı ile Lâptaya giden Türk Öğretmen Koleji izcileri, Lâpta ergin izcileri tarafından karşılanmış ve daha sonra, gezinin bir hatırası olmak üzere, Lâptalı izcilere toplu halde çekilmiş bir resimlerini armağan etmişlerdir.

Geziden büyük bir istifade sağladıklarını söyleyen Türk Öğretmen Koleji izcileri, geceyi Lâptada geçirdikten sonra, ertesi gün Lefkoşa'ya dönmüşlerdir.

Temsilciler Meclisi Toplandı

Temsilciler Meclisi, hastalığa tutulan madencilere tazminat verilmesini derpiş eden kanun tasarısını incelemiştir. Çalışma Bakanı Taso Papadopulos'un takip ettiği müzakerelerde kabul edilen madenlerden birine göre maden hastalığından ve veremden hayatını kaybeden bir işçinin ailesi efradına da tazminat ödenecektir.

Tazminat, ayni zamanda söz konusu hastalıklardan dolayı sakatlananlara da verilecektir.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANK ASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Toplumlararası Münasebetler

KIBRIS Cumhuriyetinin kurulmasından sonra adada mustakar bir barışın ve toplumlar arasında işbirliğinin yaratılması gerekirdi. Çünkü, tedbis ve yıldırma hareketlerinin devamı, bu memleket için kötü neticeler verecek ve tekrar adayı felâketlere sürükleyebilecek mahiyet taşımaktadır.

Toplumlararası kargaşalıklar esnasında yıkılan evler, yakılan köyler henüz tamir edilmemiş; açılan yaralar henüz kapanmamıştır. Maziyi unutup, iyi niyet, samimiyet, dostluk ve işbirliği esaslarına dayanan bir Rum müfrit lerinin durulan havayı bulandırmak istemesi elden üzücü bir hareket tir. Bunda, dalma dostluk ve işbirliğinden bahseden, fakat yine Türkler aleyhinde kin ve nefret yaratmaktan vazgeçmiyen Rum basınının büyük rolü olacaktır.

Rum basını devamlı surette Türkleri "vandalizm" hareketiyle itham etmekte, Türklerin sevenist ve savaş kundakçısı olduğunu yazmaktadır. Oysa ki hakikatte, iyi münasebet'leri bozan, savaş kundakçılığı yapan Rumlardır. Fakat bu tutumlarıyla ne kadar kötü niyetli olduklarını ispat etmekten başka birşey yapamıyorlar.

Toplumlararası kargaşalık günlerinde bilhassa köy.ü Türk kardeşlerimizin ne kadar ıstırap çektikleri malûmdur. Yıllarca evlerinden barklarından; tarlasından, çiftinden, çubuğundan uzak yaşayan Türk kardeşlerimizin durum normale dönünce sonra, köylerine geri gidip yerleşmeleri tabii değil midir? Fakat maalesef buna imsai olmaya çalışıldığı anlaşılmaktadır. Toplumlararası kargaşalık günlerinde evleri yakılan Karpas nahiyesine bağlı Aytotro köyünün Türkleri hanen yıkılan evlerini tamirle meşguldürler. Kuzucuk ve Muratağa köylerinde olduğu gibi burada da bir "Gönüllü ordu" inşaatla meşguldur. Fakat dün akşam esefle öğrendiğimize göre, burada çadırlarda kalan Türklerin kaldığı yere mecbul sahıslar bomba atmışlardır. Bomba herhangi bir can kaybına sebep olmamışsa da, dehşet ve korku yaratmıştır.

Bu hareketten maksat ve gaye nedir? Türkleri tekrar köylerinden uzaklaştırmak mı? Bu hareketin insaniyete ne kadar aykırı olduğunu söylemeye lüzum bile yoktur.

Türk halkının sabırlı olması ve buna rağmen barışçı gayretlerden ayrılmaması bizim yapacağımız yegâne tavsiyedir. Toplumlararası münasebetleri ıslah edeceğini zannedenler bu münasebetle ilgililerin ve Rum liderlerinin nazarı dikkatini çekeriz.

BOZKURT

Aytotro'da Dün Gece Bir Bomba infilâk Etti

İNFİLÂK HASARA VE CAN KAYBINA SEBEP OLMADI

Aytotro Türk Halkı Korku Ve Dehşet İçinde

Dün akşam takriben saat 7 de, cemaatlar arası kargaşalıklarda, evleri yıkılıp yakılan Mağusa kazasına bağlı Aytotro köyü sakinlerinin barınmakta olduğu köy camisi yakınındaki çadırları yanına, meçhul şahıslar tarafından bir bomba atılmıştır.

Can kaybı olmadığı fakat orada bulunan bir otomobile hafif hasar olduğu bildirilmektedir.

Toplumlararası kargaşalıklar esnasında köylerinden ayrılmak mecburiyetinde kalan ve şimdi durumun düzelmesi üzerine tekrar köylerine dönen Türk aileleri arasında infilâkın korku yarattığı verilen haberler arasındadır.

Kurucu Meclis Tasarısı Devlet Başkanına Verildi

ANKARA 21 (Basın-Yayın) Kurucu Meclis Anayasa Tasarısını hazırlamakla görevlendirilen Profesör Turhan Feyzioğlu Başkanlığındaki komisyon tarafından hazırlanan tasarı, bugün saat 16.15 te Başbakanlıkta Devlet Başkanı Gürsel'e teslim edilmiştir.

Tasarının Devlet Başkanına tevdi sırasında Komisyon başkan ve üyeleri ile beraber İstanbul Üniversitesi Ordinaryüs profesörlerinden Hıfzı Veldede oğlu da hazır bulunmuştur.

65 maddeden ibaret olan Kurucu Meclis Anayasasında üye sayısının 260 olarak düşünüldüğü bildirilmektedir.

Sıvas'ta Nezaret Altında Bulunanlar Serbest Bırakıldı

Sıvas 21 (Basın - Yayın) İki gündenberi Sıvas'ta bulunan İçişleri Bakanı Muharrem İhsan Kızıloğlu, bu gün beraberinde Sıvas, Ağrı, Diyarbakır, Van, Muş ve Bitlis valileri olduğu halde beşbuçuk aydanberi nezaret altında bulunan 244 kişiyle görüşmüştür. Nezaret altındakilere hitaben bir konuşma yapan Kızıloğlu, kendilerine Devlet Başkanı Gürsel'in, Selâm- muhabbet ve şefkatlerini getirdiğini biraz sonra serbest bırakılacaklarını ifade etmiştir.

Bakanın konuşmasından sonra nezaret altındakiler serbest bırakılmıştır.

Almanya'ya Vasıl Oldular

Almanya hükûmetinin davetlisi olarak Kıbrıs'tan dün sabahleyin uçakla hareket eden gazetecilerin Batı Almanya'nın başkenti Bonn'a vasıl oldukları bildirilmektedir. On gün kadar devam edecek olan bu geziye gazetemizin sahibi ve genel neşriyat müdürü Cemal Toğan da katılmış bulunmaktadır.

Kıbrıslı gazeteci kafilesi Batı Almanya'nın muhtelif şehirlerini, sanayi bölgelerini, fabrikaları ve birçok ilgi çekici müesseseleri ziyaret edeceklerdir.

Refik Koraltanın Duruşmasına Başlandı

Düşük Meclis Başkanı Karısının Tedavisine Tahsis Olunan Dövizle Almanyadan Genç Bir Kız Hizmetçi Getirtmişti

ANKARA 21 (Basın-Yayın) Yassıadada bugün rahatsız bulunan karısına ilâç ve tıbbi malzeme alınması için tahsis edilen dövizi bir genç kızı Almanyadan hizmetçi olarak getirmek işinde kullanılan ve bu suretle Türk Parasını Koruma Kanununa aykırı hareketten sanık düşük Meclis Başkanı Refik Koraltan ile ayni olayda görevini kötüye kullanmaktan sanık Düşük Maliye Bakanı Hasan Polatkan aleyhine açılan davanın duruşmasına başlanmıştır.

Duruşmada kararnamenin okunmasını müteakip sanıkların sorgusu yapılmış, daha sonra tanıklar dinlenmiştir. Tanıkların ifadelerini takiben söz alan Başsavcı Egeseli, sanıkların cezalandırılmasını istemiştir. Neticede duruşma, Sanık müdafilerinin müdafaalarını hazırlamaları için 26 Kasıma bırakılmıştır.

OECE ve Para Fonu Heyetleri Ankara'da

Ankara 21 (Basın - Yayın) Dün Ankara'ya gelmiş bulunan OECE ve para Fonu heyetleri ile hükûmetimiz arasındaki temaslar bugün başlamıştır. Görüşmelerin konusu Türkiye'ye yapılacak olan yardımla ilgili bulunmaktadır.

Dr. Küçük'ün Kabulü

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, dün öğleden sonra İspanya Büyükelçisi Bakanlığı Müdürünü kabul etmiştir. Müdür, dün sabah ta Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu tarafından kabul edilmişti.

Bu ziyarette İspanyanın Kıbrıs Konsolosu da hazır bulunmuştur.

AÇIKLAMA

Biz aşağıda Ortaköy Gençler Birliği Başkan ve İdarecileri ile Ortaköy muhtar ve azaları dün kü Cumhuriyet gazetesinin 4 üncü sahifesinde **"Ortaköyden Gelen Hakh Bir Şikâyet"** başlıklı yazının Ortaköyü temsil eden bir heyet tarafından verildiğini hayretle müşahede ettik.

Dün Ortaköy Gençler Birliği lokalinde toplanan Ortaköy muhtar ve azaları ile Gençler Birliği Başkan ve İdarecileri ferdi yapılan ve imza taşımayan bu gibi yazıları şiddetle protesto ederiz.

Ortaköy Muhtar ve Azaları
Ortaköy Gençler Birliği Başkan ve Azaları.

Bir Türk, Kulübesiyle Birlikte Yandı

21 Kasımda saat 07.00 da Engomi mezarlığının yanında bulunan küçük bir kulübe'de yangın çıkmış ve bunun neticesi olarak kulübede ikamet etmekte olan Meláda ve Melândra'lı 80 yaşındaki Emirzade Kara Mustafa yanarak ölmüştür. Lefkoşa Polisi Cina Tahkikat dairesi soruşturma yapmaktadır. Suikasttan şüphe edilmemektedir. Ölen şahıs yatakta sigara içmek ihtiyacında olduğundan yangına bir sigaranın sebebiyet verdiği sanılmaktadır.

İRANDA İHTİLÂL MI OLDU?

HENÜZ TEYİD EDİLMİYEN HABER DÜNYADA HEYECAN VE ÜZÜNTÜ YARATTI

İran'da ihtilâl olduğu, Şah'ın ve velîahdın öldürüldüğü, Şah ailesinin tecrid edildikleri şeklinde bir takım söylentiler, bütün dünyada heyecan ve üzüntü yaratmıştır. Bilhassa yeni doğan velîahdın katledildiği haberine en fazla üzülen ve teessüf hey"etinin çalışmasının sona ermesinden sonra yapılacağını bildirmektedir.

İlişkananlar kadınlar olmuştur.

Bu konuda dün yapılan bir açıklamada, İran'da ihtilâl olduğu haberi yalanlanmış ve başta velîahd ve şah olmak üzere bütün Şah ailesinin sağ olduğu bildirilmiştir.

"Mahi" Gazetesinin İşitilmemiş Haberi

Kıbrıs Hükûmeti Adanın Kalkındırılması İşini Ford Fonunun Deruhte Etmesini İstiyecekmiş!

Haftalık Rumca "Mahi" ile akşam gazetesi "Fos" dünkü sayılarında Kıbrıs hükûmetinin adanın kalkındırılması işini, Ford fonunun deruhte etmesini istiyeceğini yazmaktadır.

Gazeteler, tarafın halen adada incelemelerde bulunmakta olan Birleşmiş Milletlerin ihtisadî Hey"etinin çalışmasının sona ermesinden sonra yapılacağını bildirmektedir.

Öte yandan Kıbrıslaki Amerikan Büyükelçiliğine bağlı bir sözcü, bu haberi şimdi işitmiş olduğunu söylemiştir.

Türk Cemaat Meclisi'ne Dördüncü Namzet

Türk Cemaat Meclisi Lârnaka Bölgesi üyeliği için 4 Aralık'ta Lârnaka'da yapılacak ara seçimlerine, öğrendiğimize göre Lârnaka'lı Avukat kâtibi Hamit Celâl Şefik de adaylığını koymuştur.

Lârnaka Türk Belediye azalarından olan Hamit Celâl Şefik bu mevki için adaylığını koyan dördüncü namzettir.

HAMİT CELAL ŞEFİK

Bu Ne Cür'et!

KAHVEDE OTURAN ADAMIN CEBİNDEN PARASINI ÇALDILAR

Girne'li Gigas Kranidyodis 20 Kasımda saat 15.00 ile 17.00 arasında Girnede bir kahvehanede otarmakta olduğu bir sırada £11'si çalınmıştır. Girneli bir şahıs tevkif edilmiş olup çalınan para üzerinde bulunmuştur. Bu şahıs pek yakında mahkeme huzuruna çıkarılacaktır.

Türkiye'de Alüminyüm Fabrikası Kuruluyor

Ankara 21 (Basın - Yayın) Dünyanın en büyük fabrikalarından biri olan Amerikan Reynolds Şirketi, Türkiyede bir alüminyüm fabrikası kurulması için 25 milyon dolarlık bir yardımda bulunmayı teklif etmiştir. Etibank'ın iştirakiyle kurulacak olan bu tesis Çatalağzı Termik Barajı ve Hirfanlı barajından istihsal olunan enerjiyle çalışılacaktır. Fabrika Afrika'dan ithal edilecek olan ham alüminyümü işleyerek levha haline getirecektir.

İnönü Bronşitten Muztarip

C.H.P. Genel Başkanının Durumunda Endişe Edilecek Bir Hal Olmadığı Açıklandı

Bronşitten muztarip olan Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İsmet İnönü'nün ateşi düşmüş ve vücut sıcaklığı avdetmiştir. Sağlık Şurası dolayısıyla dün Ankara'ya giden İstanbul Üniversitesi Tıb Fakültesi Profesörlerinden Muzaffer Ezat Güçhan ve Reşat Garan, özel doktoru Profesör Zafer Paykoç ile birlikte İnönüyü muayene etmişler, durumunda endişe edilecek bir hal bulunmadığını bildirmişlerdir.

Türk ve Yunan Subayları Seri Halinde Toplantılar Yapacak

İKİ ÜLKE ARASINDAKİ ASKERİ İŞBİRLİĞİ KUVVETLENDİRİLİYOR

Önümüzdeki Pazartesi günü İzmir'deki NATO Karargâhında Türkiye ve Yunanistan yüksek rütbeli askeri liderleri ile NATO'nun güney - doğu Avrupa kuvvetleri Başkomutanı ve kurmay başkanları arasında seri halinde toplantılara başlanacaktır.

İzmir'deki NATO Karargâhının bir sözcüsü, bu toplantılardan maksat, iki ülke arasındaki askeri işbirliğinin kuvvetlendirilmesidir.

Toplantılar, karargâhın İzmir'de sekiz yıl önce kuruluşun dan bu yana NATO çerçevesi dahilinde yüksek seviyeli Türk-Yunan görüşmelerinin ilkini teşkil etmektedir.

TOPLANTI

Türk Ticaret Odasının Yıl lık Genel toplantısının 17 Aralık 1960 Cumartesi günü öğleden sonra saat 3'de Lefkoşada 5, Ankara Cadde sindeki kendi binasında ya pılacağı bütün aza arkadaşlara saygı ile bildirilir.

TİCARET ODASI İDARE KURULU.

Çalınan Otomobil Bulundu

Strovolo'lu Hrisostomos Prodromu'nun T 5992 plâkalı Chevrolet marka otomobili 19 Kasım'da saat 19.15 ile 21.40 arasında Lefkoşa'da Andonakis Bar'ın dışarısından çalınmıştır. Otomobil 20 Kasımda Strovolo bölgesinde terkedilmiş bir vaziyette bulunmuşsa da içerisinden £12 kıymetinde bir yedek tekerlek ile kriko çalınmıştır. Otomobil £450 ya sigortalanmıştı.

Rum Patates Müstahsilleri fiatların 32 milden tesbitini istemekte

Rum patates müstahsilleri, dün Lefkoşa'da yaptıkları bir toplantıda dış çarşılar bulması patatesin fiatını en az 32 mil olarak tesbit etmesi, ve halen yürürlükte bulunan kanunları müstahsillerinin borçlarını daha uzun bir vadeyle ödemelerini sağlıyacak şekilde değiştirilmesi için ilgili makamlara müracaat edilmesine karar verilmiştir.

Patates yetiştiren 30 köyden gelen 240 kadar çiftçinin katıldığı toplantıda hükûmetten kendi bölgelerinde sulama işlerini derhal etmesini istenmesi kararlaştırılmıştır.

Bugün HAVA

Açık ve güneşli; hava sıcaklıkları, dünkü ne nisbetle daha düşük olacaktır. Rüzgârlar, genel olarak kuzey batıdan orta şid detle esecektir.

Dün kaydedilen en yüksek hava sıcaklığı 22,5 derece santigrattı.

Çarşamba
23
KASIM
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1651 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOĞAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Rauf Denktaş Aytotroyu Dün Ziyaret Etti

Köylülere Hitaben Konuşan Denktaş : "Adada Türk Askeri Oldukça Sizlere Katiyen Dokunamazlar" Dedi

FEDERASYON VE SAİR TÜRK KÖYLÜLERİ GÖÇMENLERE YARDIMDA BULUNDULAR

Jandarma Mensupları Köyde Nöbet Beklemekte

Toplumlararası kargaşalıklar arasında köylerini terkeden ve harab olmuş evlerini onarmak için geçen Pazar köylerine dönmüş olan Mağusa kazasında Aytotro Türklerinin muvakkaten barındıkları cami bahçesindeki çadırlarında geçen gece atılan bomba üzerine Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş, dün sabah Aytotro'ya gitmiş; felâketzedelerin dertleriyle yakından ilgilenmiştir.

DENKTAŞIN KONUŞMASI

Emlüje içinde olan Aytotro'lu yedi Türk ailesine bir konuşma yapan Denktaş, soğukkanlılıklarını muhafaza etmelerini, Rumların bomba atmaktaki maksatlarının kendilerini korkutup Türklerin yeniden köylerine dönmelerini önlemek olduğunu söylemiştir.

Türk Cemaat Meclisi Başkanı, daha sonra Mehmetçik'i ziyaret ederek, köyle ilgili bazı mes'eleleri görüşmüştür. Bombanın patlamasından hemen sonra bu köyden, Zeybelkirden, Büyükkonuk'tan ve Sazlıköy'den birçok Türk olay yerine giderek, göçmenlerle yakından ilgilenmişler ve sabaha kadar nöbet beklemişlerdir.

KULLANILAN BOMBA

Hadise mahalli kıdemli jandarma subayları tarafından ziyaret edilmiş ve kullanılan bombanın, astteln ile barut ihtiva ettiği tahmin edilen bir bira teneke sinden ibaret olduğu tesbit edilmiştir. Hiç bir kimse yaralanmamışsa da oradan geçmekte olan bir otomobil hafif hasara uğramıştır. Suçluların kimler olduğu hala bilinmemekte ve gayelerinin civardaki kimseleri korkutmak olduğuna inanılmaktadır. Tebliğde ayrıca mes'elenin faal bir surette takibe edildiği ve Jandarma mensup arının yeni bir emre kadar köyde kalacakları belirtilmektedir.

Tedhiş yıllarında Aytotro'da Rumlar tarafından yıkılıp yakılan Türk evlerinden bir tane sinin hazin manzarası. Arka planda köy camiinin minaresi görülüyor

"Adada Türk askeri oldukça sizlere kat'iyen dokunamazlar" diyen Denktaş, köylüyü metanete davet etmiş ve topraklarını asla terketmemelerini tavsiye etmiştir.

GÖÇMENLERE YARDIM

Köylülerin ihtiyaçlarını tesbit eden Denktaş, göçmenlere yardım fonundan köye yeter derecede erzak göndermiştir.

JANDARMA KOMUTANLIĞININ TEBLİĞİ

Dün Jandarma Komutanlığı tarafından yayımlanan bir tebliğde, bomba hadisesi hakkında izahat verilmiştir.

Tebliğe göre, cemaatlar arası kargaşalıklar esnasında hasara uğrayan evlerini tamir etmek maksadiyle köylerine dönen yedi Türk ailesi Pazar gününden beri bu camide barınmaktadır.

Aytotro Türklerinin halen barınmakta oldukları çadırlardan birkaçı

Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş Aytotro'da köylülerle hasbihalde bulunurken

Türklerin Görüşlerini Zabıtlara Geçirmeyi Reddediyorlar

Amme Hizmetleri Komisyonu'nun evvelki günkü toplantısında Sağlık Bakanlığı'nda bulunan bazı münhallerin doldurulması ile ilgili müzakereler sırasında Rum başkan ile üyeler Türklerin görüşlerini zabıtlara geçirmeyi reddetmişlerdir.

Türk üyeler bu durumu protesto etmek üzere toplantıyı terkederek keyfiyeti Cumhurbaşkanı Makarios ile Cumhurbaşkan Muavini Dr. Küçük'e telgrafla bildirmişlerdir.

Madenciler Hastalığa Karşı Garanti Altına Alındı

T. MECLİSİ İLGİLİ KANUN TASARISINI KABUL ETTİ

Meclis, Perşembe Günkü Toplantıda Cumhurbaşkanı İle Yardımcısının Maaşları Konusunu İnceleyecek

Temsilciler Meclisi, daha önceki toplantısında dün öğleden sonra saat 5'te yapmağı kararlaştırdığı oturuma saat 5.30 da başlamış ve madencilerin tutulmakta olduğu Prömokonyazis hastalığı halinde ödenecek tazminatla ilgili kanun tasarısının tadil edilmiş 16, 17 ve 23. maddeleri ile tasarıya eklenmiş 39. maddeyi incelemiştir. Bu maddeleri müteakiben tasarı kabul edilmiştir.

Sadece 50 dakika süren oturumda incelenerek kabul edilen maddeler, Vefat eden veya yeterszliğe uğrayanların tazminat talebi gibi hallerde temsil edilmesi, tazminat tediyesinin bazı hallerde durdurulması, söz konusu kanuna aykırı hareket edenlere verilebilecek cezalar ve tazminat mahkemelerin usulleri ile ilgili nizamları hazırlayacak çevre ile ilgilidirler.

Dün akşam kabul edilen kanunun 33. maddesi, kanuna aykırı hareket eden işverenlere 100 lirayı geçmiyecek para cezası kesilmesini derpiş etmektedir.

Meclis, gelecek oturumunu önümüzdeki Perşembe günü öğleden sonra saat 5'te yapmağa karar vermiştir.

Gelecek oturumda görüşülecek konuları, meb'usların sundukları sorular ve bunlara verilen cevaplardan sonra, Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkanı Yardımcısının maaşları ile bunların dairelerinde bazı makamların ihdası hakkındaki Kanun Tasarısı; Maliye Bakanlığında bazı makamların ihdası ile ilgili Kanun Tasarısı, Kanun Tasarılarının Meclise sunulması, Meb'usların daha önce sormuş oldukları sorularına konuları hakkında müzakereler ve Meclis Tarım Komitesinin raporu hakkında konuşmalardan müteşekkildir.

Görüşülmesi için bir saatlik vakit ayrılan Meb'usların daha önce sordukları sorularının konuları, Lefkoşa Türk Meb'uslarından Halit Ali Rıza'nın, Ticaret ve Endüstri Bakanlığının ithalât ve ihracat ruhsatları verirken kullandığı ölçü hakkında ileri sürdüğü fikirleri ihtiva etmektedir.

Türkler Rum Olarak Gösteriliyor

Nüfus sayımının yapıldığı bu günlerde okurlarımızdan Rum memurları hakkında şikâyetler almaktayız. Bir yetmiyormuş gibi, birçok Türklere verilen hüviyet kartlarında, "Müslüman Türkler", "Rum" olarak gösterilmektedir. Girne Kaza Amirlerinin son günlerde bilhassa Türk çocuklarına verdiği kartlarda bu hata'ara sık sık tesadüf edilmiştir. Yukarıda klişesini neşrettiğimiz hüviyte kartı Girne kazasına bağlı Kazafana (Ozanköy) köyünden Nafiye Mehmet Bedel adında bir Türk kızına verilmiştir. Kartta İngilizce olarak "Greek", yani "Rum yazılmaktadır. Bunun sebep ve hikmeti ne ?

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

SİYASETİMİZ NEDİR ?

GÖZLERİMİZİ geçen on yıl zarfında Kıbrısla ilgili olarak cereyan eden hâdiselere çevirdiğimiz zaman, maalesef bizim müstakar bir siyasetimiz olmadığını göreceğiz. İlkin ilhâkı ve muhtariyeti protesto etmekle yetiniyorduk. Sonra statükonun muhafazası savunduk. Daha sonra, İngilizler eğer Kıbrısı terkedeceklerse, adanın Türkiyeye ilâdesini istedik. "Türkiye, yalnız Türkiye" dedik. Tekrar statükonun devamına döndük. Radcliffe Anayasasına itiraz etmişsek de, reddetmedik. Yedi yıllık Maemillan planını kabul ettik. Bunun hemen akabinde taksim parolasını haykırdık. En sonunda Zürih ve Londra anlaşmalarında karar kıldık.

Düşük Menderes iktidarının, Kıbrıs meselesinde takip ettiği siyasetin manzarası sadece bunlardan ibaret değildir. Demokrat Parti Meclis Grubu, Kıbrısı Türkiyenin kopmaz bir parçası olarak ilân etti, "Kıbrıs Türktür" dedik. Yurdun heç tarafında "Kıbrıs Türktür" Cemiyetleri kuruldu. Bir vesile ile bu Cemiyetler kapatıldıktan sonra, taksim parolası ortaya atıldı. Taksimin nerden çıktığı ve nasıl yayıldığı herkesce malûmdur. Acaba taksim Kıbrıs Türklerinin milli bir dâvâsı mıdır, yoksa o zamanın icapları çerçêvesinde savunulmuş olan bir tez midir ?

Bizim Kıbrıs meselesinde en kuvvetli tarafımız, adanın sadece tarihî ve coğrafî yönlerden değil, fakat her bakımdan Türk olmudur. En zayıf tarafımız ise milli bir dâvâ haline gelmiş olmuş bir politikamız olmamasıdır.

Fek tabii olarak ada Türkiyesi ve Türkiye hükûmeti 1959 yılının Şubat ayında imzalanan Zürih anlaşmasına sadıktır. İşte bu sebeden ötürü, kurulmuş olan Cumhuriyet rejimini içten desteklemekteyiz. Çünkü, Türkler Cumhuriyet rejiminin ve bağımsızlığın, iyi niyet dahilinde hareket edildiği takdirde adaya barış ve refah getireceğine inanmışlardır. Fakat bir gün Rumlar tek taraflı bir hareketle anlaşmaları bozacak olurlarsa, bizim siyasetimiz ne olacaktır? Tekrar taksime mi döneceğiz? Yeni Türkiye hükûmeti Menderes rejimi esnasında ortaya atılan bu tezi destekleyecek midir? Yoksa yeni bir siyaset mi çizecektir ?

Son zamanlarda bazı Türkçe gazetelerde taksimden bahsedilmektedir. Biz, Anayurdumuz Türkiyenin ve Kıbrıs Türk toplumu liderinin imzasını taşıyan anlaşmaları ve Kıbrıs Cumhuriyetini mütezarrir etmemek amacıyla taksimden bahsetmekten kaçındık. Fek tabii olarak, anlaşmaların sorumluluğu bize ait değildir. Fakat, madem ki siyasetimizin, Cumhuriyet rejimine ve anayasaya bağlanmak olduğu beliritmiştir; o halde sorumlu gazeteciler olarak bu siyasetin sınırları dışına çıkmamız beklenemezdi. Eğer tutduğumuz bu yol yanlışsa, yetkili çevreler bizi aydınlatsınlar. Siyasetimiz değilse, bunu açıklasınlar. O zaman herkes nasıl hareket edeceğini bilsin ve her elîne kalem alan istediği tezi savunmasın.

BOZKURT

Bakanlar Kurulu Toplantısı

Ankara 22 (Basın - Yayın) Bakanlar Kurulu bugün saat 10'dan 12'ye kadar Devlet Bakanı Cemal Gürsel'in Başkanlığında bir toplantı yapmıştır. Bu toplantıda bazı mühim meselelerin görüşüldüğü bildirilmektedir.

AÇIKLAMA

16 Ağustos'dan sonra Evkaf Dairesine tayin edilen memurlarla Evkaf Yüksek Meclisinin hiç bir ilişiği olmayıp bu ancak Cemaat Meclisinin deruhte ettiği ve onun mesuliyeti altında olduğu görülen lüzum üzerine açıklanır.

Evkaf Yüksek Meclisi Namına
Dr. Fazıl Küçük

Ek Af Kanunu Yürürlüğe Girdi

Ankara 22 (Basın - Yayın) 113 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesini ve bu kanuna hüküm'er eklenmesine dair 174 numaralı Ek Af Kanunu bugünkü gazeteyle yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Af kanununun hükümlerinden faydalanacak hükümlerin tahliyeleriyle ilgili formaliteler 15 gün zarfında tamamlanacaktır. Türkiyede bu kanundan 20 bin hükümlünün faydalanacağı tahmin edilmektedir.

Yassıada'da Dört Davanın Duruşması Yapıldı

BEBEK DAVASIYLA İLGİLİ DR. ATABEY'İN TAHLİYESİNE KARAR VERİLDİ

Yassıada 22 (Basın - Yayın) Yassıadada bugün, 6/7 Eylül olayları, Bebek, Döviz kaçakçılığı ve Değirmen davalarının duruşmasına bakılmıştır.

Bugün ilk olarak 6/7 Eylül olaylarıyla ilgili davaya bakılmış ve tanıkların dinlenmesine müteakip duruşma 24 Kasım gününe bırakılmıştır.

İPAR şirketiyle ilgili döviz kaçakçılığı davasının duruşması ise tanıklardan bazılarının dinlenmesi için 28 Kasım Pazartesi günü saat 9.30'a talik edilmiştir.

Bundan sonra 'Bebek Davası"na bakılmış ve Başkan Başol, Yüksek Adalet Divanının kararını tefhim etmiştir. Kararda şanık Fahri Atabey'in tahliyesi cihetine gidilmesi, Sanık Menderes'in de bu davayla ilgili tevkif müzekkeresinin geri alınması ve davanın 1 numarada kayıtlı Anayasa davasıyla birleştirilmesi hususları yer almıştır.

Son olarak 'Değirmen davanın" duruşmasına devam edilmiş ve tanıklar dinlenmiştir.

Bakanlar Kurulu Dün Toplandı

Bakanlar Kurulu dün Cumhurbaşkanı Makarios'un başkanlığında bir toplantı yapmış ve gündemde bulunan muhtelif 21 konuyu müzakere etmiştir.

Toplantıdan sonra bir basın konferansı tertipleyen Cumhur

(Devamı 4 üncü sayfada)

Millî Birlik Lokalinde Dün Gece Bir Toplantı Daha Yapıldı

Kıbrıs Millî Türk Birliğinin Lefkoşa'da Atatürk Meydanındaki Genel Merkez lokalinde dün akşam da haftalık mutad toplantıları devam edilmiş ve vatandaşların dilek ve şikâyetleri Reisicumhur Muavini ve Parti Genel Başkanı Dr. Fazıl Küçük tarafından dinlenmiştir.

Toplantıda hazır bulunan her sınıfa mensup oldukça kalabalık vatandaş topluluğunun, başlıca şikâyetleri, çarşıdaki kriz, işsizlik ve bazı vatandaşların Türk çarşısını ihmal ederek Rum çarşısından alış verişi, mevzuu üzerinde toplanmaktadır.

Geç vakitlere kadar devam eden toplantıda daha birçok cemaat mes'elelerimiz üzerinde müzakereler yapılmış ve fikir teatisinde bulunulmuştur.

Toplantıya gelecek Salı devam edilecektir.

ÖZEL BİR MALİ KOMİSYON TAYİNİNE KARAR VERİLDİ

Amerikan Buğday Yardımı Çiftçilik ve Çobanlık Edenlere Dağıtılacak

Cumhurbaşkanı Başpiskobos Makarios'un başkanlığı altında dün yapılan kabine toplantısında Amerika Birleşik Devletlerinin hediye ettiği 40 bin ton buğday ve on bin ton arpanın dağıtımı ile ilgilenmek üzere özel bir mali komisyon tayinine karar verilmiştir.

BUĞDAY KİMLERE DAĞITILACAK ?

Hediye edilen zahire, Lefkoşa, Girne, Mağusa ve Larnaka

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Dış işleri Bakanı Taraf-sızlık Siyasetinin Müm-kün Olduğunu Söyledi

Kıprianu Türk ve Yunan kuvvetlerinin adanın içişlerine karışma hakkına sahip olmadığını söyledi

Kıbrıs Dışişleri Bakanı Spiros Kipriyanu, Yunan gazetelerinden Vradini'nin Kıbrıs muhabirine verdiği bir demeçte Kıbrıs'ın siyaseti, üçlü bir konsey tarafından kontrol edildiği için tarafsız bir siyaset takip edemeyeceğini söylemenin doğru olmayacağını, bu konseyin üçlü ittifak anlaşması ile ilgili olduğunu, ve dış siyasetle hiçbir ilişiği bulunmadığını söylemiştir.

Kıbrısta Türk ve Yunan Kuvvetlerinin üslendirilmiş bulunmasının adanın bağımsızlığına tesir ettiğini de yalanlayan Kipriyanu, Zürih ve Londra anlaşmalarında bu kuvvetlerin adanın içişlerine müdahale etmek haklarının bulunmadığının açıkça belirtilmiş olduğunu, bunların yalnız Kıbrıs'ı düşman saldırganlığına karşı korumaksızın görevli olduklarını, ve ancak Cumhuriyet Hükûmeti istediği takdirde adanın içişlerine karışabileceklerini ileri sürmüştür.

İngiliz üsleriyle ilgili olarak hiçbir gizli anlaşma ve taahhüt bulunmadığına da işaret eden Dışişleri Bakanı, Kıbrıs ile Yunanistan arasındaki münasebetlere de temasla bu iki ülke arasındaki ticarî ve sair mü nasebetlerin kuvvetlendirilmesi için mümkün olan herşeyin yapılacağını söylemiştir.

Kıprianu, Kıbrıs ile Birleşik Arap Cumhuriyeti arasındaki münasebetlerin de kuvvetlendirilmesine çalışılmakta olduğunu ve bilhassa ticarî ve malî münasebetlerin ne şekilde geliştirilebileceği konusunda müzakereler cereyan etmekte olduğunu sözlerine ilâve etmiştir.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Bugün HAVA

Uzun sürelerle güneşli ve zaman zaman çok az bulutlu geçecektir. Hava sıcaklığında dünkünne yakınlaşma bir değişiklik kaydedilmiyecektir. Rüzgârlar, değişik yönlerden veya doğudan hafif şiddette esecektir.

Pazartesi
5
ARALIK
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI: 1663 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Şimdi de Mukaddes Cephe Meydana Atıldı

Dün Rumca olarak dağıtılan beyannamelerde mücadeleye başlangıç işaretinin verildiği belirtiliyor

YENİ CEPHE DİGENİSİN VİCDANININ ÇİZDİĞİ YOLDAN ÇIKMAYACAĞINI İLÂN ETTİ

Dün Lefkoşada Rumca olarak beyannameler dağıtılarak Mukaddes Cephe adında bir teşkilâtın Digenisin prensipleri dahilinde mücadeleye başladığı açıklanmıştır. Eski Eokacıların çoğunu sine sinde topladığını iddia eden bu teşkilât hakiki milli olduğunu açıklamakta ve idare hışında olan Rum liderlerine de saldırmaktadır. Beyannamelerde şöyle denmektedir:

"Mücahidlerin Birliği olan Mukaddes Cephe, Digenisin Prensipleri ve silâhlı kurtuluş savaşının ruhuna inanmış, vatanın milli menfaatlarını her şeyden üstün tutan mücahidlerin parçalanmasının tevlit edeceği tehlikeleri müdrik bir cephe olup, yüksek mevki sahibi birçok kimselerin mücahidlerin isimlerini kendi şahsi menfaatleri için kullandıklarını, bunların sulh yolu ile mücadele perdesi arkasında bugün milli menfaatlarımıza uygun olmayan durumu düştüklerini ve kendi menfaatlarını düşünmekte devam ettiklerini biliyor.

"Hakiki millici mücahitlerden teşekkül etmiş olan ve mücahitlerin çoğunu sinesinde toplayan Mukaddes Cephe, şimdi milli varlığımızı idame ettirmek amacıyle yeni bir sulh içinde mücadele nin başlangıç işaretini veriyor.

Fakat, mevkileri ve halkımızın kendilerine karşı gösterdiği güven yüzünden, bazı kimseler kendilerini sadece kendi şahsi geleceklerini düşünerek birer Lord gibi karar vermek ve başkalarının haklarına tecavüz etmek yetkisini haiz zannediyorlarsa ve böylece milli varlığımızı yoketmek istiyorlarsa bunu hatırlarından çıkarıp, Kıbrısta hâlâ milli vicdanları temiz uyumayan ve milli menfaatlarımızın bekçisi kimseler olduğunu unutmasınlar.

"Gayelerimizin tahakkukunu sağlamak için hiç bir gayret veya yoldan geri kalmıyacağız. Prensibimiz milli ve vatan menfaatlarını korumak olarak milli vazife yolunda yılmadan devam edeceğiz, ki bu yolu Digenis'in vicdanı çizmiştir."

Türk İşçi Birlikleri Federasyonu İdare Kurulu Toplandı

Şubat ayında yapılacak Genel Kurul Toplantısına Türkiyeden heyet davet edilmesine karar verildi

YÜZDE 70-30 MEMUR NİSBETİ İLE İŞSİZLİK KONUSU İNCELENDİ

Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu İdare Kurulu, dün sabah, Lefkoşada toplanmış ve Federasyonu ve Türk işçisini ilgilendiren meseleleri müzakere ederek kararlar almıştır.

Yönetim Kurulu, işsizliğin önlenmesi konusundaki gayretlere devam edilmesine, yüzde 70 otuz nisbetinin uygulanması için ilgililer nezdinde teşebbüslerin hızlandırılmasına, Türkiye İşçi Sendikaları Federasyonu ile var olan işbirliğinin daha çok esaslandırılmasına ve Şubat ayında yapılacak Federasyon Genel Kurul toplantısına Türkiyenin işçi sendikalarını temsilen bir hey'etin dâvet edilmesine ve Federasyona mensup 3 kişilik bir hey'etin İsrail sendikalarının daveti üzerine 12 Aralık'ta İsrail'i ziyaret etmesine karar vermiştir.

İdare Kurulu üyeleri, bilhassa işsizlik ve yetmiş otuz nisbeti meselelerinin üzerinde durmuş; son olaylarla vaki olan göçlerin zararları göz önünde tutularak bu iki problemin en erken zamanda halledilmesi hûsununa ilgili makamların yeniden dikkatinin çekilmesine karar vermişlerdir.

John Kennedy Askerî Törenle Karşılanacak

20 Aralıkta idareyi ele alacak olan yeni Cumhurbaşkanı Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri ile de görüştü

Vaşington (Royter) 4 — Bütün ömrü boyunca asker olan Başkan Eisenhower, halefi olan Mr. John Kennedy'yi Salı günü sabahı Beyaz Saray'da askerî bir törenle kabul edecektir.

İdareyi devri teslim almak üzere General Eisenhower ile ilk görüşmeyi yapmak üzere Salı sabahı Mr. Kennedy, Beyaz Saraya mu vasalatında Beyaz Saray yoluna askerler sıralanmış olacak ve askerî bir bando milli havalar çalacaktır. Eskiden bu vesile ile yapılan törenler dostça değildi. Geçen iki devri teslim, Hoover ile Franklin Roosvelt ve Truman ile Eisenhower arasındaki anlayış eksikliği yüzünden dostça olmamıştı.

John Kenendy 20 Aralık'ta iktidarı ele alacaktır. Yarın Vaşingtona gelecek olan Kennedy'nin Senatör Stuart Symington ile görüşeceği bildirilmektedir. Salı günü Eisenhower ile görüştükten sonra Mr. John Kennedy New York'a giderek Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerşold ile de bir görüşme yapacaktır.

Silâhsızlanma müzakereleri tekrar başlayacak mı?

Kanada Heyetinin gayret sarfettiği bildiriliyor

Newyork (Radyo) — Birleşmiş Milletler çevrelerinde belirtildiğine göre Kanada Hey'eti, silâhsızlanma müzakerelerinin yeniden başlaması için gayret sarfetmektedir. Bu cümleden olarak hey'etin hazırlamış olduğu bir teklif, Sovyetler Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri delegelerine tevdi edilmiştir.

Öte yandan Sovyet Hey'etine yakın çevrelerde bu teklifin dikkat ve ilgiyle inceleneceği belirtilmektedir.

Cemaat Meclisine Tremeşeli Mehmedali Ahmet Seçildi

Türk Cemaat Meclisi Lârnaka üyelerinden Orhan Zihninin hâkimliği tayini sonunda boşalan mevki için Lârnaka kazası ve köylerinde seçim yapılmıştır.

Seçim sükûnet içinde cereyan etmiştir. Seçmenler arasında pek fazla ilgi yaratma yan bu seçim neticesinde Mehmet Ali Ahmet (Tremeşeli) Cemaat Meclisi üyeliğini kazanmıştır. Seçimin neticesini ve alınan oy sayısını aşağıya veriyoruz.

Mehmet Ali Ahmet (Tremeşeli) Cevisil Muhtarı	1392
Osman Mustafa Hamit Şefik Mennova Muhtarı	1280
	1073
Haşim Ahmet	305

Mehmet Ali Ahmet (Tremeşeli)

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Tedhiş Ruhu

Rum toplumu arasında cereyan etmekte olan tedhiş ve şiddet hadiseleri memlekette huzursuzluk yaratırken ve polis de bunun önünü almakta aciz gösterirken, bazı müfrit Rum çevrelerinin hâlâ Eoka ruhunu yeşetmeye çalışmaları ciddi olarak ele alınmak zorundadır. Son günlerde Kıbrıs'ta ve bilhassa Limasolda işlenen cinayetler, polis kuvvetlerinde bulunan eski Eokacılar hakkında da bir takım şüphelere uyandırmaktadır. Olağanüstü durum yıllarında emniyet teşkilâtının özel bir sırasında çalışmış olan bir Rum polis erinin öldürülmesini müteakip başka bir Rum polisinin kaybolması ve hâlâ meydana çıkarılamaması en esrarengiz olaylardan biridir.

Mahkeme kapısında nöbette bulunduğu sırada öldürülen polisin katili kimdir acaba? Polis kaynakları bu hususta tatminkâr bir bilgi vermekten kaçınıyorlar. Diğer taraftan kaybolan polisin de kim olduğu ve perçekten katili takip edip etmediği hususunda bir takım şüphelerin mevcuttur. Güpegündüz mahkeme kapısında cinayet işleyen bir katilin tesbit edilememesi ne kadar tuhaf ise, kaybolan polis hakkında da o derecede büyük bir şüphe bulunmaktadır.

Kıbrısın bu esrarengiz ve vahim cinayet neticesinde huzursuzluğa uğradığı bir zamanda; bazı Rum teşkilâtlarının beyannameler çıkararak ortalığı içinde olduklarını bildirmeleri, diğer taraftan Cumhurbaşkanı Makariosun da hazır bulunduğu Eokacıları anma töreninde Rumların Eoka yazılı pafalar taşımaları endişe verici olaylardır. Rumlar, Eoka ruhunu, tedhiş ruhunu hâlâ yaşatmaya çalışmakla çok hatalı ve siyaset gütmektedirler. İşte ora hataları farkedip tamir yoluna gitmedikleri takdirde bundan kendilerinin zararlı çıkacakları muhakkaktır.

BOZKURT

Siyasal Bilgiler Fakültesinin 101 inci Yıldönümü

Ankara (Radyo) — Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin kuruluşunun 101'inci yıldönümü, dün fakülte salonun da yapılan bir törenle kutlanmıştır. Törende Millî Birlik Komitesi üyelerinden bazıları, bakanlar Üniversite öğretim üyeleriyle eski mezunlar ve öğrenciler hazır bulunmuşlardır.

Rahmi Pehlivanlı'nın Gazetemize Armağanı

Bir kaç gündenberi adamızda misafir bulunan değerli Ressamlarımızdan Rahmi Pehlivanlı gazetemize yağlı boya bir Atatürk tablosu armağan etmiştir.

Bilindiği gibi genç Türk Ressamı, adamıza bir kaç kere daha evvel de uğramış ve açtığı sergilerle büyük ilgi görmüştür.

Dr. Küçük Mağusa köylerini ziyaret etti

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Aytotroya dönen Türklerle de ilgilendi

Cumhurbaşkanı Yardımcı Dr. Fâzıl Küçük, dün beraberinde Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fâzıl Plümer ve Sağlık Bakanı Dr. Niyazi Manyera olduğu halde Mağusa kazasının Gönendere, Sütlüce, Singrasi, Aytotro, Litrangomi, Aysimyo ve Kalebornu köylerini ziyaret etmiştir.

Her gittiği köyde halkın ilgisiyle karşılanan Dr. Fâzıl Küçük, köylülerin çeşitli problemleri üzerinde hasbihalde bulunarak bilgi almıştır. Dr. Küçük, Aytotro'yu ziyareti sırasında köylerine dönmüş bulunan Türklerle bilhassa ilgilenmiş; onların muvakkaten işgal etmekte oldukları çadırları ziyaret ederek kendileriyle görüşmüş ve evlerinin yapımında çalışmakta olan gönüllülerin faaliyetlerini de görmüştür.

Devlet Başkanı Cemal Gürsel işlerine devam edebilecek

Amerikalı doktor, Gürsel'in iyileştiğini belirtti

Türkiye Devlet ve Hükûmet Başkanı Orgeneral Cemal Gürsel'in sağlık durumuyla ilgili olarak yayımlanan resmî bir bildiride, Başkanın kanında hafif bir yetersizlik ve sol yanında önemsiz bir kudretsizlikten muztarip olduğu açıklanmıştır.

Türkiye Sağlık Bakanlığı, bunlar hariç, 65 yaşında olan Orgeneral'in sıhhatli ve durumunun devlet işlerine devam etmesine izin vermekte olduğunu bildirmiştir.

Gürsel'in sağlık durumunu ilgilendiren bildiri, Birleşik Amerika hükûmeti tarafından iyi niyet tezahürü olarak gönderdiği ve evvelki gün Ankaraya varan Howard Üniversitesinden bir Amerikan doktoruyla generalin kendi doktorları arasında yapılan görüşmeden sonra yayınlanmıştır.

General Kasım Araplararası münasebetlerden bahsetti

Irak (Radyo) — Irak Başbakanı General Kasım geçen yıl sulkaste uğraması nın birinci yıldönümü dolayısiyle yapılan bir törende söz almış ve Arap ülkeleri arasındaki münasebetlerden söz etmiştir.

Arap ulusunun, yenilmez bir bütün teşkil ettiğini belirten Kasım, bu ulusun toprak larının emperyalizmin göz diktiği bir hedef olduğu Filistin, Cezayir, Umman ve Basra Körfezi bölgesinin bu emperyalizmin boyunduruğu altında inlediği sıralarda birbirlerini boğazlamalarının sebebini anlamadığını söylemiştir.

İsrail Cumhurbaşkanının Vaşington Post'a Beyanatı

Arap mültecilerinin, Arap ülkelerinden kovulan Yahudilere karşılık olması isteniyor

İsrail Cumhurbaşkanı, Vaşington Post Gazetesinin sahibesine verdiği demeçte İsrail'in kurulmasiyle Ülkelerinden kaçan Arap göçmenlerinin Arap ülkelerinden kovulan yahudilere bir karşılık addedilmesi teklifinde bulunmuş ve cumhurbaşkanının bu teklifi başbakan Ben Gurion tarafından tasvip edilmiştir. Cumhurbaşkanının demecini dünkü sayısında yayımlayan Vaşington Post, Cumhurbaşkanının Arap göçmenlerinin İsrail'in mali yardımıyla Irak Suriye ve öteki Arap ülkelerine yerleştirilmeleri teklifinde bulunduğunu haber vermektedir.

Cumhurbaşkanı, göçmen kamplarında 700 bin Arap mültecisinin bulunduğuna dair haberlerin mübalâğalı olduğunu belirtmiş ve İsrail in müslüman ülkelerden 500 bin yahudi muhaciri memleketine kabul ettiğini söyledikten sonra Cezayir, Iran ve diğer müslüman ülkelerden İsrail'e girmek istiyen 300 bin mülteciye daha İsrail'in memlekete girme iznini verdiğini ilâve etmiştir.

Demecine devam eden İsrail Cumhurbaşkanı, 1923 - 1924 yıllarında Türkiye ile Yunanistan ve daha sonra Pakistan ile Hindistan arasında nüfus mübadelesi yapılmasını örnek olarak göstermiştir.

Evlendiler

Değerli avukatlarımızdan Fadıl Korkut Beyin Kerimeleri Bayan Aysel ile Askeri Binbaşı Nazım Nuri Beyin Oğulları Ezel, dün Çağlayan salonunda tertipledikleri bir törenle evlenmişlerdir.

Törene bir çok mümtaz davetliler iştirak etmiş ve genç çifti tebrik etmişlerdir.

BEŞİNCİSİ: Lana Turner, Stompanato'yu çoktan unuttu ve gizlice Fred May isimli bir çiftçi ile evleniverdi. Beşinci defa dünya evine giren artist kendilerini evlendiren hâkime sadece 39 yaşında olduğunu söylemiştir

SAYIN HALKIMIZA

MİLLİ BİRLİK, Büyük Dava Gazetesinin görmüş olduğu rağbeti gözönünde tutarak Halk ülküsünün Çiftçi ve İşçi sınıfının Temel Dâvalarını, Şikâyet ve Dileklerini daha yaygın bir şekilde duyurmak ve halledilmesini temin etmek için

—MİLLİ BİRLİK— Halk Gazetesini her hafta perşembe günleri çıkarmaya karar verdiğimizi aziz halkımıza bildiririz.

Makarios ölen Eokacılar için yapılan anma töreninde hazır bulundu

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, dün sabah Mağusa'daki Stavros Kilisesi'nde yapılan dinî bir âyinî idare etmiş ve olağanüstü durum sırasında ölen İliya Papakiriyaku ile Aleko Konstantinu'nun büstlerinin dikilmesi için yapılan törene katılmak üzere büstleri açmıştır.

Törende üzerlerinde EOKA yazı flâmalar dalgalanmış ve kalabalık bir halk kitlesi tezahüratta bulunmuştur. Törene katılanlar arasında Rum Cemaat Meclisi Başkanı Dr. Kostas Spiridakis, Yunan Büyükelçisi Dranos, üçlü Karargâh Baş Komutanı General Menelaos Pantelidis de bulunmaktaydı.

ELEKTRİKLİ SÜPÜRGE : İstasyon gibi çok kirlenen ve çöplerinin kaldırılması dâva hâlini alan yerlerde, temizliğin elektrikli süpürgelerle yapılması hususundaki tecrübe, İngiltere'de, müspet netice vermiştir. Bir firma tarafından hazırlanan makina, içki şişesinden toza kadar herşeyi büyük bir kolaylıkla yerden almıştır . . .

Bugün HAVA

Genel olarak güneşli ve az bulutlu geçecek; hava sıcaklıkları dünküne nisbeten daha düşük olacak; rüzgârlar, orta şiddette ve kuzey batı ile kuzey doğu arasından esecektir.

Dün akşam en yüksek hava sıcaklığı, 21 derece santigratti.

TÜRK YUVALARININ ZİYNETİ VE UĞURU OLAN "İŞ" KUMBARALARINDAN YAVRULARINIZI MAHRUM ETMEYİNİZ

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANK ASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Cumartesi
10
ARALIK
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1668 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT"—P.K. 324—Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Başkâtipliklerin Hepsi Rumlar Tarafından mı Dolduruluyor ?

Türk Memurları, Komisyonun Borda Sadece Bir Türkü Çağırma Kararını Protesto Ediyor

KİTABET BÖLÜMÜ TÜRK MEMURLARI PAZAR GÜNÜ OLAĞANÜSTÜ BİR TOPLANTI YAPACAK

Kıbrıs Hükümeti Türk Memurlar Kurumu Kitabet Bölümü İdare Heyeti dün akşam kendi lokallerinde olağanüstü bir toplantı tertip etmiş ve Am me Hizmeti Komisyonu tarafından halen münhal bulunan 6 Başkâtiplik (Principal Clerk) mevkiinin doldurulması için onüç Rumla mukabil sadece bir Türkün ilgili borda mülâkata çağrılması meselesini görüştü.

Anlaşıldığına göre bu kademedeki mevkiin sabit kadrosu 15'dir. Bu onbeş mevkiin dokuzunu halen Rum Başkâtipler işgal etmektedir. Münhal bulunan 6 mevki için 13'ü Rum ve biri de Türk olmak üzere 14 birinci sınıf kâtip mülâkat için Board'a çağrılmış bulunuyor. Bundan da anlaşılıyor ki, esas gaye münhal bulunan 6 Başkâtiplik mevkiinin Rumlar tarafından doldurulması tasarlanmaktadır. Bunun sonucu ise 15 kişilik kadronun tamamen Rumlar tarafından doldurulması ve Türklere fırsat verilmemesidir.

Hatırlarda olduğu gibi, bundan pek kısa bir zaman önce bu 6 münhal yerin 3'ünü Türkler işgal etmekte idi.

Zürih anlaşması gereğince yüzde 70 - 30 memurin nisbetinin tatbiki halinde bu 15 kişilik kadronun, hiç olmazsa dördünün Türk ve 11'inin Rum olması gerekmektedir. Maalesef bu tatbik edilmedi ve tam aksine bütün kadroya Rum memurlara birakmak cihetine gidildi.

İngiliz sömürge idaresi esnasında bile Türk memurlardan ibâreti eden mevkiler yine kademeli Türk memurları tarafından doldurulmaktaydı. Nerde kaldı ki şimdi Zürih anlaşması bize memuriyetin her sınıfında ve her kademesinde yüzde 30 hak tanımış bulunmaktadır.

İdare Heyeti bu meseleyi protesto etmek gayesiyle daha geniş müzakere edebilmesi ve gereken protestoda bulunabilmesi için 11 Aralık Pazar günü ö.s. saat 5'te kendi lokallerinde kitabet bölümündeki bütün memurları olağanüstü bir toplantıya çağırmıştır.

İKİ BAŞKAN BULUŞTULAR ★ Birleşik Amerika Başkanlığına seçilmiş olan John Kennedy geçenlerde Beyaz Saray'da Başkan Eisenhower'le görüşmüştür. Yeni Başkan önümüzdeki Ocak ayında vazifesine başlıyacaktır. Resim de Eisenhower'le Kennedy görülüyor.

Pazar Günü Umumî Nüfus Sayımı Yapılacak

Halkın Evlerinden Çıkmaması İsteniyor

Yarınki Pazar günü, Tarım ve nüfus sayımının son bölümü yapılacak; yetkili nüfus sayım memurları sabahleyin bütün evlere gidecek 1 Kasımda başlamış olan nüfus sayımının ilk bölümünde elde edilen tafsilâtta bir değişiklik olup olmadığını tesbit edeceklerdir.

Herkesin evinde kalıp sayımın gerekli şekilde yapılabilmesi için sayım memurlarıyla işbirliği yapılması ve şayet ev sahibinin gaybubetinden kaçınılmazsa gereken tafsilâtı verebilecek mes'ul bir kimsenin evde kalması sayım dairesi tarafından rica edilmektedir.

Halkın herhangi bir şüphe ile karşılaşmaması halinde Merkezi nüfus sayım dairesi, telefon 4000/4149 ile Kaza Ziraat Daireleri ile temasa geçmesi ayrıca tavsiye olunmaktadır.

Taşıt Vasıtaları Duracak

Nüfus Sayımı münasebe-

(Devamı dördüncü sayfada)

Dr. Küçük'ün Köy Ziyaretleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı, halkla görüşmek üzere bugün Dizdarköy, Dalı, ve Bodamyayı ziyaret edecektir.

Dr. Thorp Rapor Hakkında Dün İzahat Verdi

Beş Yıla Kadar Su Meselesi Halledilecek

Birleşmiş Milletler Uzmanlar Heyeti Bugün Kıbrıstan Ayrılıyor

(Özel Muhabirimiz TEKİN YÜKSEL yazıyor)

3 aydan beri Kıbrısta bulunan ve temaslarını tamamlayan Birleşmiş Milletler İktisadi Uzmanlar Heyeti Başkanı Dr. Thorp, dün sabah saat 12 de Dahiliye Vekâletinde bir basın toplantısı tertip etmiştir.

Bir çok gazetecilerin hazır bulunduğu toplantıda Dr. Thorp, Heyetin bütün çalışmalarına rağmen halledemediği bir çok problemler olduğunu açıklıyarak, hazırlanan raporun başlangıç taslağının Cumhurreisi ile Muavinine ve Bakanlar Kurulunu sunulmuş olduğunu söylemiştir.

Heyet Başkanının Pazartesi günü New-Yorkta olacağını ve orada Birleşmiş Milletler erkânı ile hazırlanan raporu inceleyeceğini belirten Dr. Thorp, daha sonra rapor'un muhteviyatı hakkında şu konuşmayı yapmıştır:

"Bu rapor, esas itibariyle Kıbrıs'ın kendi kaynaklarına 15 milyon lira yatırımı derpiş etmektedir. Bu meblâğın 5 milyonu hükümetin kendi kaynaklarından, 10 milyonunun da hususî teşebbüsler tarafından yatırılması teklif edilmektedir.

En büyük yatırım, Kıbrıstaki su inkişafı için yapılacaktır. Raporda teklif ettiğimiz usûle göre, 5 yıla kadar önemli miktarda suyun denize akması önlenecektir. Bu gayeye eriş-

(Devamı dördüncü sayfada)

Kıbrıs Ordusunun Kurulması Hakkındaki Kanun Tasarısı Yayınlandı

Kıbrıs Ordusunun kurulmasıyla ilgili kanun tasarısı, Resmi Gazetenin dünkü sayısında yayımlanmıştır. Kanun tasarısında şimdiye kadar bilinen taf silâtta ek olarak Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı müşterek olarak aksine kanun almadıkları takdirde ordunun başkomutanı olacağı açıklanmış; ordu komutanının tümgeneral, ordu komutanı yardımcısının ise tuğgeneral olacağı ve bu kimselerin Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkanı Yardımcısı tarafından tâyin

(Devamı dördüncü sayfada)

Cumhur Başkan Muavininin Kabulleri

Cumhur Başkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, dün sabah Amerikan Büyük Elçisi Ekselâns F'rank Wilkins'i ve yeni kurulan Türk Mühendisler Birliğinden bir hey'eti ayrı ayrı kabul etmişlerdir.

KOKTEYL : Bir müddettir dost görünmeye tenezzül eden Türkiye ve Yunanistan arasında ticari münasebetlerin tekrar bir gelişme, kalkınma safhasına girmesi, Kıbrıs Türk Ticaret Odası tarafından, dün akşam Anadolu Kulüb'ünde bir kokteyl partisi verilmiştir. Başta T. C. Kıbrıs Sefiri Emin Dirvana olmak üzere kalabalık bir davetli topluluğu ile Türk Ticaret Odası başkan ve üyelerinin hazır bulunduğu parti samimi bir hava içerisinde geç vakte kadar devam etmiştir. Resmimiz, Yugoslavya'nın Kıbrıs Sefiri (ortada) ile Türk Ticaret Odası Başkanı Kemal Rüstem'i ve bazı tüccarları akşamki partiden s.ohbet edierlerken tesbit etmektedir. (Foto S. ertuğ - BİLBAT)

S. Sarper ile Alican Bugün Parise Gidiyor

Türk heyeti Avrupa Bakanlar Kurulu ve İktisadî İşbirliği toplantılarında hazır bulunacak

19 ve 20 Aralıkta Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs Dışişleri Bakanları Toplantı Yapacaklar

ANKARA 9 (Basın-Yayın) : Dışişleri Bakanlığı enformasyon Dairesi Umum Müdürü Hasan İstiyeli bugün bir basın toplantısı yaparak çeşitli konular hakkında izahat vermiştir.

Konuşmasına Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Eisenhower, John Kennedy ve Federal Almanya Cumhurbaşkanı arasında teatî edilen telgrafları okumakla başlayan İstiyeli kısaca şunları söylemiştir:

"Yarın Dışişleri Bakanı Selim Sarper'le Maliye Bakanı Ekrem Alican Parise gidiyorlar. 12 Aralık günü Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu toplantısı vardır. 13-14 aralık tarihinde ayrıca Avrupa İktisadî İşbirliği

(Devamı dördüncü sayfada)

Yarın Çıkmıyoruz

Yarınki Pazar günü Kıbrıs'ta yapılacak umumî nüfus sayımı dolayısıyle, ö.s. saat 1'e kadar sokağa çıkma yasağı olduğundan, diğer gazeteler ile birlikte yarın çıkmıyacağımızı sayın okurlarımıza bildiririz.

Normal yayınımıza Pazartesi günü devam edeceğiz.

Denizcilik Bankası T.A.O Kıbrıs Acenteliğinden

"MARMARA" vapuru 12 Aralık, 1960 Pazartesi saat 12.00 de Lârnakaya gelip ayni gün Hayfa'ya hareket edecektir. Ayni vapur 15 Aralık 1960 Perşembe Hayfadan avdet edip ö.s. saat 5.00 de Iskenderun, Mersin, Alanya, Antalya, Finike, Fethiye, İzmir ve İstanbula hareket edecektir.

Yük ve yolcu alınır. **Genel Acente**
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD.
Lefkoşa - Kıbrıs

TEL:
Lefkoşa: 3773, 6388
Mağusa: 2389
Lârnaka: 2435
Limasol: 3834
Baf: 2382.

Sosyal Yardım Daireleri hakkında

Türk ve Rum Sosyal Yardım Dairelerinin birleştirilmeleri hakkında gazetemizde çıkan teakid yazılarında izahat istememiz üzerine ilgili makamlar bu hususta bize ve genel efkâr aydınlatmak nezaketini göstermişlerdir. Verilen izahatı aynen sütunlarımıza geçirirken, bu husustaki düşünce ve görüşlerimizi ileride sunacağımızı bildiririz.

Sosyal Yardım Dairelerinin Türk ve Rum olarak ikiye taksim olunmasından beri, bu dairelerin Cemaat Meclisleri tarafından idare edilip finanse edilecekleri hakkında umumî bir kanaat mevcut idi.

Fakat Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasının sevdettiği sarih hükümlere göre Sosyal Yardım Dairelerinin gördüğü işlerin pek çoğu Devlet fonksiyonları arasında sayılacağından, bu dairelerin Devlet mes'uliyetine girmesi gerekiyordu. Zira bu dairelerin Devlet mes'uliyetine değil de Cemaat Meclisine bırakılması demek, Devletin mesul olduğu hizmetlerin masraflarını Cemaat Meclisine yüklemek olacaktı.

Yıllık masrafları £75000.000 mil civarında olan Türk Sosyal Yardım Dairesini Türk Cemaat Meclisinin, zaten pek az ve diğer ihtiyaçlarına bile kâfi gelmeyen bütçesinden finanse ederek yaşatmak çok zor olacağı açık bir hakikattir.

İşte bütün bu mülâhazaları göz önünde tutan alâkadar Türk Makamlar Sosyal Yardım Dairelerinin masraflarının Devlet bütçesinden ödenmesi şartiyle Cemaat Meclisleri tarafından idare edilmelerini istemişler, fakat Devlet'in mes'ul olduğu vazifelerin idaresini Cemaat Meclisine terketmesi mevzu bahis olmayacağı iddiası ile karşılaşmışlardır.

Bu işleri tezekkür ederek bir rapor hazırlamak görevi ile Bakanlar Kurulunun bir de Komisyon tâyin ettiğini hepimiz

(Devamı dördüncü sayfada)

Harp Sonrası Almanya'da Neler Gördüm

4

Cemal TOGAN

Bonn Üniversitesi; 1700 yıllarında Kolonya Prensi ve ruhanî reisinin sarayı olarak inşa edilmiştir.

ALMANYADA KÜLTÜR

Harp yıllarındaki bütün tahriplere rağmen Almanya, esaslı bir kültür zenginliğine sahib bulunmaktadır.

Umumî kültür mükellefiyeti 6 yaşından 18 yaşına kadar uzanır. İlk dört sene ilkokul tahsili bütün çocuklar için aynidir. İlkokuldan sonra çocuklar, ya ortaokula veya liseye geçebilirler. Ortaokul tahsili devletin idarî teşkilâtında memuriyetlere geçme ve iktisadî hayatta ayni mahiyetteki işleri deruhte etme yolunu açar.

Kız ve erkek çocuklar halk okullarında ekseriya müştereken ders görürler. Ortaokul ve liselerde kız ve erkeklerin ayrı ders görmeleri şarttır.

Bütün mekteplerin yetiştirme gayesi, müstakil düşünce ve mesuliyetlerini müdrik şekilde hareket etmek, müstakil şahsiyet yaratmak, âmme mes'uliyetlerini müştereken taşımak, başkalarının kanaatlerine hürmet etmek, millet ve vatana sevgi duymak.

Okullardan mezun olanların bilgilerini genişletmek için bir çok imkânlar da bahşedilmektedir. Gece tedrisat yapan halk üniversitelerinin sayısı 1,000 rakamını aşmaktadır.

ALMANYADA ZİRAAT VE SANAYI

Almanya bir ziraat memleketi değildir. En mühim tarla mahsulleri buğday, çavdar ve patatestir. Almanyanın ziraat sahasında insan gücünden ziyade makineye önem verilmektedir.

Bunun en güzel misalini, ziraat bölgelerinde çalıştırılan 600,00 binden fazla traktörler vermektedir.

DEMAG fabrikalarında büyük bir dişli çark üzerinde çalışan genç bir Alman işçisi

Ziraatin diğer memleketlere nisbeten zaif olmasına mukabil sanayi alanında rekabetsiz bir üstünlük bariz bir şekilde kendini göstermektedir.

Almanyada 90 binden fazla sanayi müessesesinde 8 milyon kadar insan çalışmakta olup bunların 2 milyonu kadındır. Bu rakam çalışan nüfusun 1/3'ünü teşkil eder.

Sanayi kolları arasında, maden kömürü, demir-çelik sanayii, makine inşası, mensucat ve elektrik sanayii gelir. Bölge itibariyle sanayi siklet merkezleri Ruhr havzası ile Güney - Batı bölgesidir.

Ağır sanayiden maada 775,000 işletmiye sahip olan küçük sanatlarda hayatiyetini muhafaza etmektedir. Küçük sanatların bilhassa adam yetiştirme, terbiye bakımından önemi büyüktür. Küçük sanatlarda yetişmekte olan gençlerin sayısı 600,000 aşmaktadır.

İnşaat sanayiine harbin tahripleri yüzünden fevkalâde vazifeler terettüb ediyordu. Çünkü 1945 yılında bombardıman neticesinde 2,3 milyon ev harap olmuş vaziyette idiler. 1950 senesindenberi yalnız mesken inşaatı için 78 milyar Marktan fazla harcanmıştır. İnşa edilen meskenlerin büyük bir kısmı içtimaî bakımdan devlet eliyle teşvik görmüştür. Bu yoldan verilen inşaat kredileri sayesinde, mesken kiraları halk tabakaları için tahammül edilebilir bir seviyede tutulmaktadır.

(Devamı var)

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR

Siz de Paranızı **LEFKOŞA TÜRK BANKASINA** yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa **HIRSIZ,** fakat **LEFKOŞA TÜRK BANKASI'NA** yatırılırsa en yüksek **FAİZ** getirir.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

HAKLARIMIZ ÇİĞNENEMEZ

ZÜRİH anlaşmalarıyla kurulan muvazeneçi sarsmak üzere her taktiğe baş vuran Rum dostlarımız, bize anlaşmalarda tanınan hakları bile gasbetmeye çalışmaktadırlar. Bilhassa yüzde 70 - 30 nisbetinin tatbikini önlemeye çalışan Rumlar, hükümet dairelerinden Türkleri yavaş yavaş temizlemek yolunu tutmaktadırlar. Fek tabii olarak bu sinsi davranışlar karşısında haklarımızı korumak için hiç bir meşru mücadeleden kaçınmayacağız.

Dün öğrendiğimize göre, Amme Hizmeti Komisyonu, Hükümetin kitabet sınıfında en yüksek mevkii olan Başkâtipliklere (Principal Clerks) 14 Rum ve tek bir Türk tâyin etme yolunu tutmuş ve yalnız bir Türkü ilgili borda imtihana, yahut mülâkata çağırmıştır. Esasen, bu kademedeki mevkilerin tam kadrosu 15'tir. Bunların 9'u halen Rumlar tarafından doldurulduğuna bakılacak olursa, geriye 6 münhal yer kalıyor demektir. Bu 6 münhal için de 13 Ruma karşı tek bir Türkün mülâkata çağrılması karşısında dehşete düşmemek elde değildir. Bu durum karşısında, Türk Memurlar Kurumu Kitabet Bölümü İdare Heyeti dün akşam kendi lokallerinde olağanüstü bir toplantı tertip etmiş ve Amme Hizmeti Komisyonu tarafından halen münhal bulunan 6 Başkâtiplik (Principal Clerk) mevkiinin doldurulması için onüç Rumla mukabil sadece bir Türkün ilgili borda mülâkata çağrılması meselesini görüştü.

Anlaşıldığına göre bu kademedeki mevkiin sabit kadrosu 15'dir. Bu onbeş mevkiin dokuzunu halen Rum Başkâtipler işgal etmektedir. Münhal bulunan 6 mevki için 13'ü Rum ve biri de Türk olmak üzere 14 birinci sınıf kâtip mülâkat için Board'a çağrılmış bulunuyor. Bundan da anlaşılıyor ki, esas gaye münhal bulunan 6 Başkâtiplik mevkiinin Rumlar tarafından doldurulması tasarlanmaktadır. Bunun sonucu ise 15 kişilik kadronun tamamen Rumlar tarafından doldurulması ve Türklere fırsat verilmemesidir.

Hatırlarda olduğu gibi, bundan pek kısa bir zaman önce bu 6 münhal yerin 3'ünü Türkler işgal etmekte idi.

Zürih anlaşması gereğince yüzde 70 - 30 memurin nisbetinin tatbiki halinde bu 15 kişilik kadronun, hiç olmazsa dördünün Türk ve 11'inin Rum olması gerekmektedir. Maalesef bu tatbik edilmedi ve tam aksine bütün kadroya Rum memurlara birakmak cihetine gidildi.

İngiliz sömürge idaresi esnasında bile Türk memurlardan ibâreti eden mevkiler yine kademeli Türk memurları tarafından doldurulmaktaydı. Nerde kaldı ki şimdi Zürih anlaşması bize memuriyetin her sınıfında ve her kademesinde yüzde 30 hak tanımış bulunmaktadır.

İdare Heyeti bu meseleyi protesto etmek gayesiyle daha geniş müzakere edebilmesi ve gereken protestoda bulunabilmesi için 11 Aralık Pazar günü ö.s. saat 5'te kendi lokallerinde kitabet bölümündeki bütün memurları olağanüstü bir toplantıya çağırmıştır.

HAKLARIMIZ ÇİĞNENEMEZ

ZÜRİH anlaşmalarıyla kurulan muvazeneçi sarsmak üzere her taktiğe baş vuran Rum dostlarımız, bize anlaşmalarda tanınan hakları bile gasbetmeye çalışmaktadırlar. Bilhassa yüzde 70 - 30 nisbetinin tatbikini önlemeye çalışan Rumlar, hükümet dairelerinden Türkleri yavaş yavaş temizlemek yolunu tutmaktadırlar. Fek tabii olarak bu sinsi davranışlar karşısında haklarımızı korumak için hiç bir meşru mücadeleden kaçınmayacağız.

Dün öğrendiğimize göre, Amme Hizmeti Komisyonu, Hükümetin kitabet sınıfında en yüksek mevkii olan Başkâtipliklere (Principal Clerks) 14 Rum ve tek bir Türk tâyin etme yolunu tutmuş ve yalnız bir Türkü ilgili borda imtihana, yahut mülâkata çağırmıştır. Esasen, bu kademedeki mevkilerin tam kadrosu 15'tir. Bunların 9'u halen Rumlar tarafından doldurulduğuna bakılacak olursa, geriye 6 münhal yer kalıyor demektir. Bu 6 münhal için de 13 Ruma karşı tek bir Türkün mülâkata çağrılması korkunç denecek derecede şüpheler yaratmaktadır. Çağrılan bu tek bir Türkün seçileceği de ne malûm !..

Bütün Başkâtiplikler Rumlara mı verilecek ? Bu, Zürih anlaşmasına değil, nüfus nisbetine bile aykırı. Halbuki daha dün e kadar 5 tane Başkâtipliğimiz vardı. Fakat, yaş hadieri dolayısiyle bunlar yaz ayarında tekaüde sevkolunmuşlardır. Şimdi, gerekten evsafa tam manasiyle sahip bir çok yüksek Türk memuru mağdur edilerek Borda bile çağrılmıyor. Türkün boşalan mevkilerin dördüncü olanı Türklere bırakılmasına gerekmiyor muydu? Nerde kaldı ki yüzde 30 nisbetine uyularak Türkler için 6 Başkâtiplik mevkii ihdas edilecekti !

Şunu kaydetmekte fayda mülâhaza ederiz ki memurlarımız arasında 4 veya 6 mevkii değil, hatta daha fazlasını doldurmak kudretli ve liyakatli elemanlar vardır ve gerekirse isimlerini açık bile ayabiliriz. Bu adaletsizlik durdurulmazsa, Rumlar yarın bir sınıf kitabet mevkileri için de aynı taktiğe baş vuracaklardır.

Öğrendiğimize göre, birinci sınıf kitabet memuriuğu için 11 münhal mevcut olup ancak bunların hepsi Türklere bırakılağı takdirde nisbet tatbik edilmiş olur. Bu 11 mevkiden sadece birkaçı Türklere verilip bugün savulmak istenecekse vay halimize...

Bu haksızlıkları bir son vermek için Amme Hizmeti Komisyonunu, Zürih anlaşmasını esâsî bir şekilde nazarı itibara almaya davet ediyoruz. Zürih anlaşması değiştirilmez. Çünkü anlaşma değiştirse, her şey sonar.

BOZKURT

Cuma
23
ARALIK
1960

Bozkurt

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

Her Gün 4 Sayfa Fiatı 15 Mil

SAYI : 1680 YIL : 10

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOĞAN
Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa - Kıbrıs.
Telgraf: "BOZKURT" — P.K. 324 — Tel: 2951.
Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi"

Yunan Öğrencileri Megali ideayı Hortlatıyorlar mı ?

Selânikte Yapılan Kongrede Kıbrısı Yunanistana İlhak Etmek İçin Savaşılacağı İlân Edildi

Kongreye Eokacı Öğrencilerin de Katıldığı Bildiriliyor

KUZEY EPİRİN DE YUNANİSTANA BAĞLANMASI İSTENDİ

SELANİK (Royter) 22-Panhellenik Öğrenci Konvansiyonunun Selânik'te yaptığı toplantı esnasında bugün umum Yunan öğrenci teşekkülleri Arsavuzluğa ait olan Kuzey Epirin Yunanistana ilhakını ve "Kıbrısın Anavatanla birleşmesini" istiyen bir karar sureti neşretmiştir.

Karar suretinin Kıbrısla ilgili kısmında cezümle şöyle denmektedir:

"Uluslararası diplomasi, ittifak ve siyasi opportünizm adına kahraman Kıbrısın anavatan Yunanistandan uzak kalmasını kabule imkân yoktur. Kıbrısın Yunanistanla birleşmesini sağlamak amacıyla ırzarla döğüseceğimizi ilân ederiz."

Panhellenik Öğrenci Kongresi bir haftadanberi Selânikte toplantı halindedir. Solcu öğrenciler, Kongreden ihraç edilmişlerdir. Diğer taraftan muhafazakâr öğrenciler arasında da sert tartışmalar olmuştur.

Toplantıda 70 öğrenci teşekkülünün temsilcileri hazır bulunmuştur. Yabancı Öğrenci Cemiyetlerinden sadece beşi davete icabet ederek toplantıya katılmıştır.

Kuzey Epir üzerindeki Yunan talepleri, Arnavutluğun bu bölgesindeki halkın etnolojik terkibinin Yunan olduğu iddiasına dayanmaktadır.

Selânik, 22 - Yunan Öğrenci teşekkûllerini temsil ettiği söylenen Panhellenik Öğrenci Kongresinde, Kıbrısın ve Kuzey Epirin Yunanistana ilhakını istiyen bir karar suretinin neşredilmesini buradaki yabancı müşahitler "Megali Idea'nın hortlatılması yönünde yeni bir gayret olarak vasıflandırmaktadırlar. Kıbrıslı, bağımsızlığını kazanmasından sonra dahi, bu gibi taleplerin Yunan öğrencileri tarafından ortaya atılması, aralarına bir takım bozguncu unsurların karıştığını gösterir mahiyette telâkki edilmektedir. Nitekim bildirildiğine göre halen Yunanistanda tahsil ve talimde bulunmuş olan bazı Kıbrıslı Rum öğrencileri de Kongre'de yer almışlar ve bir takım siyasi gürültüler koparmışlardır. Bunların eski Eoka mensubu oldukları da ayrıca verilen haberler arasındadır.

Eski Eoka lideri Grivas'ın Yunanistanda yaptığı son propaganda turu esnasında, Kuzey Epirin Yunanistana ilhakından ve Kıbrısın istiklâlini tamamlamasından bahsettiğini de hatırlatan müşahitler, Yunan öğrencilerinin bu karar suretinde Grivas ve taraftarlarının kışkırtmış bulunduğunu iddia etmektedirler.

Her ne olursa olsun, "Megali İdea" hayalini hortlatmaya matuf olan bu davranışlar her tarafta soğuk karşılanmıştır.

Neden Kaçmıyorlar ?

Haber aldığımıza göre "Müşterek İşçi Komitesi" ismi altında bir komite varmış. Bu komite başta Çalışma Bakanlığı olmak üzere diğer Bakanlıkların temsilcileri ve Hükümet işçi Sendika mümessillerinden müteşekkildir. Bu komite ayda bir bazan da mühim meseleler vukuunda olağan üstü toplantılar da yapmaktadır.

Komitenin vazifeleri: Muvazzaf ve Muvakkat işçi istihdam eden Hükümet Daireleri ile işgâleri ilgilendiren bütün mevzuları müzakere edip bir karar vermek, Komite bir başkanın riyaseti altında olmak üzere ilgili Bakanlarla temsilcileri ve Hükümet işçi Sendika temsilcileri gündeme konan bütün meseleleri müzakere ederler. Müzakeresi istenen bütün meseleler Başkan tarafından hazırlanıp ilgili makamlara ve Sendika Mümessillerine toplantıdan önce gönderilmektedir.

Hükümet Türk İşçi Sendikaları mümessili Hükümet Muvazzaf işçileri için Zürih ve Londra anlaşmalarında imzalanan 70-30 nisbetinin tatbiki meyanının görüşülmesi için bu komiteye müracaat yapılmış ve meselenin 21.11.1960 tarihindeki komite toplantısında görüşülmesine karar verilmiştir.

O günkü toplantıda gündemdeki bütün mevzuların görüşülmesini müteakip Mevzu 70-30 nisbetinin görüşülmesine geçilmiştir; fakat ne acıdır ki her yerde olduğu gibi Başkan ve hazır olan diğer bütün komite Azaları bu meselenin siyasi bir mahiyet taşıdığını ileri sürerek bu meseleyi müzakere etmekten kaçınmışlardır. Bütün Hükümet işçi meselelerini müzakere etmek yetkisine sahip olan bu Komite Azaları bir işçi meyzuu olan bu meseleyi görüşmekten kaçınmalarının sebebini bir türlü anlayamadık doğrusu.

UNUTHAMIŞ ★ Paris'te Marlon Brandocun dünya beraber gezdiği Cezayir'li bu Fransız kızı aktörün kendisine hediye ettiği gitarı elinden hiç bırakmıyor.

Temsilciler Meclisine Beklenmedik Tasarılar Sunuldu

TÜRK MEBUSLAR RUMLARIN BU TAKTİĞİNE TOPYEKÜN MUHALEFET ETTİLER

Bu Akşamki Toplantının Şiddetli Tartışmalara Sahne Olması Beklenmekte

Temsilciler Meclisinin dün öğleden sonra yaptığı toplantıda, gündemdeki muhtelif komisyonlar görüşülmüş ve İcra Organı tarafından hiç beklenmedik kanun tasarıları meclise sunulmuştur.

Gündemdeki, Mali yılın başlangıcı ve buna ait bütçe kanun tasarıları müzakere edilip bitirilmeden sonra, Kıbrıs Radyo Yayın Korporasyonu kanunlarını tadil eden kanun tasarısı müzakere edilirken Meclis Başkanı, henüz o an aldığı habere göre, İcra Organının bazı tasarıları hazırlayıp meclise sunmak istediğini bildirmiş ve söz konusu tasarının müzakeresi yarıda bırakılarak tasarıların meclise sunulmasına geçilmiştir.

MECLİSE SUNULAN TASARILAR

Meclise sunulan tasarılar arasında, Müdafaat kanunlarını, Bütün kanunların, Gümrük tarifelerini tadil eden kanun tasarıları da bulunmaktadır.

Bu yapılırken Meclis Başkanı, resim veya vergi koyan kanunların 31 Aralık 1960 tarihinden itibaren yürürlükte kalmasını öngören bir tasarının henüz ilgili komisyonda incelenmekte olduğunu ve müzakereye hazır olmadığını bildirerek bunun görüşülmesini tehir etmişti.

MUSTACEL MI DEGİL Mİ ?

Radyo kanunlarındaki tadilât için ileri sürülen tasarıda bazı değişiklikler yapılması için çalışmalarına ara veren meclis, çalışmalarına yeniden başlar başlamaz önce Radyo kanunları tadilâtını geçirmiş ve Meclis Başkanı Gümrük Tarifelerini tadil eden kanun tasarısının müstacel olduğunu ileri sürerek bunun en erken zamanda müzakeresini istemiştir.

TÜRK MEBUSLAR İTİRAZ EDİYOR

Lefkoşa Türk Meb'uslarından Halit Ali Rıza, bu tadilât kanun tasarısının müstacel olarak vasıflandırılmasının sebebi olacağını söylemiş ve Anayasanın 188. maddesi gereğince vergi veya resimler koyan bütün kanunların 31 Aralık tarihinden itibaren yürürlükten kalkacağını hatırlatarak, önce bu kanunların ömrünün uzatılması ile ilgili ve halen meclise sunulmuş bulunan tasarının görüşülmesi gerektiğini hatırlatmıştır.

BİR HAFTA ÖMRÜ OLAN KANUNA TADİLÂT

Halit Ali Rıza'nın, bir hafta ömrü olan kanunlara müstacel olarak tadilât yapılmasının doğru olmayacağını ileri sürerek, önce söz konusu kanunların ömrünü uzatan tasarının kanunlaştırılmasını istemesi üzerine söz alan Rum Meb'uslardan Lâsar dis, Gümrük kanunlarını tadil eden tasarının metininin çarşıya duyulmasının memleketin yüksek menfaatlarını tehlikeye düşüreceğini belirtmiş ve bilhassa daha önce konuşan meb'usun durumu açıklamasından sonra konunun müstacel olduğu hakkındaki tasarının ortaya çıktığını söyleyerek tasarının bu akşam müzakere edilmesini teklif etmiştir.

BU ANAYASAYA AYKIRIDIR

Meclis Başkanı Glafkos Klerides, Anayasanın 76. maddesi gereğince bunun mümkün olmadığını, aksi halde alınacak kararın ilgililer tarafından hükümsüz kılınabileceğini söylemiş ve derhal yeni bir gündem hazırlatarak üyelere dağıtmış ve bu akşam saat 9.30 da

(Devamı dördüncü sayfada)

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ...

Müfrit Bir Davranış

ZÜRİH ve Londra anlaşmalarının bir sonucu olarak doğan Cumhuriyet rejimini ve kurulan muvazeneyi bozmak amacıyla Kıbrıstan başka Yunanistanda da yıkıcı faaliyetlerde bulunan bir zümre var dır. Eski Eoka lideri Grivas'ın etrafında toplanan bu zümrenin içinde Kıbrıslı Rum öğrencileri de bulunmaktadır. Bunlar, halk kütleleri arasına zehir saçmakta ve fesatçı propaganda taktiklerine başvurmaktadırlar.

Grivas, Yunanistanda son yaptığı propaganda gezisi esnasında dalma Zürih ve Londra anlaşmalarına saldırmış ve Kıbrısı Yunanistana bağlama emellerinden bahsetmiştir. Eski tedhiş lideri, hattâ bir defasında, coşkunluktan sarhoş olmuş, bazı dönmüş bir durumda Yunan hükümetini ayıplarken, Türkiyeyi de tehdit etmiş ve: "Eğer ben olsaydım Edirneden girer, Vandan çıkardım !" diye lâkırdı sıkıştırmıştır.

Milletvekili düşmana karşı Türkiye ile Yunanistanın her zamandan fazla dostça işbirliği yapmaları gerekirken, bu gibi mesuliyetsiz ve kışkırtıcı olduğu kadar, çocukça diyebileceğimiz davranışlarda bulunulması cidden teessüf edilecek bir olaydır. Çünkü bu gibi yanlış ve ölçüsüz hareketler, sadece Türkiye ile Yunanistan arasındaki dostluk münasebetlerini zedelemekle kalmaz; aynı zamanda, Kıbrıs ile Türkiye ve Kıbrıs ile Yunanistan arasında da soğuk bir hava yaratır.

Cumhuriyetin ilânından sonra, üç memleketin Dışişleri Bakanları tarafından ilk defa olarak geçenlerde Pariste yapılan toplantı üzerine yaratılan atmosferin iyi niyetle fiile çıkarılmasının ve işbirliğinin kuvvetlendirilmesi gerekmektedir. Bunun kuvveden fiile çıkarılmasının için, üç memleketin hükümet çevrelerinden başka, halk kütleleri arasında da samimi bir anlayış ve dostluk hissi yaratılması zarureti vardır. Böyle olmakla beraber, gerek Kıbrıs Rumları, gerekse Yunan halkı arasında bulunan müfrit bir unsurun yıkıcı hareketlerde bulunmaya kalkışması çok üzücü ve endişe verici bir olaydır.

Selânikten bildirildiğine göre, bu şekilde toplanan Panhellenik Öğrenci Kongresi dün Kıbrısın Yunanistana ilhakını derpiş eden bir karar sureti neşretmiştir. Yunan yüksek tahsil gençliği, bu müfrit davranışlarıyla Yunan milletinin başına bir takım felâketler çıkarmaktan başka bir hayrı sağlayamaz. Fakat bu gerçeği göremeyerek taşkın ve hareketlerde bulunanlar, şüphe yok savaş kundakçılığı yapmaktadırlar.

BOZKURT

Dr. Küçük Tasarıyı Meclise İade Edeceğini Söyledi

Türk Mebusların Muhalefine Rağmen Onaylanan Tasarı EOKA Mensubu Memurlara Tazminat Talep Etmektir

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük olağanüstü durum sırasında güvenlik düşüncesiyle muvakkaten görevlerinden durdurulan Rum hükümet memurlarına tazminat ödenmesini derpiş eden 165 bin 246 liralık ek bütçe tasarısını Temsilciler Meclisi'ne iade edeceğine dair 21 Aralık tarihli gazetemizde verdiğimiz haberi doğrulamıştır.

Salı akşamı Temsilciler Meclisin'de müzakere edilen tasarı, Türk meb'usların aleyhte oy kullanmalarına rağmen Rum meb'usların çoğunlukta bulunmalarından dolayı onaylanmıştı.

Meclis Mali Komiteşi, Sömürge idaresinde hâksiz yere ve kanunsuz olarak görevlerinden uzaklaştırıldıklarını belirttiğini 169 memurun tazmin edilmelerini tasvip etmiş ve bu maksatla hazırlanan kanun tasarısı meclisten geçirilmiştir.

Türk meb'uslar, tasarıdan yalnız Rumların istifade edebileceklerini ileri sürerek itirazda bulunmuşlardı. Dr. Küçük, Anayasa tahtında yetkisini kullanarak tasarıyı meclise iade edeceğini bildirmiştir. Anayasaya göre meclis kararında ısrar edecek olursa Cumhurbaşkanı Yardımcısı bu konuda Yüksek Anayasa Mahkemesine baş vurmak hakkına sahiptir.

BAKANLAR KURULUNUN ALDIĞI YENİ KARARLAR

İthal Edilen Sigara ve Tütün Fiatlarının Yükseltilmesi Tasarlanmaktadır

Bakanlar Kurulu, dün yaptığı toplantıdan sonra Temsilciler Meclisi'ne bazı kanun tasarıları sunmuştur. Bunlar yerli sanayii korumak amacıyla pul, müsikrat tütün ve gümrük resimleri ile ilgili kanunların gerekli maddelerinin değiştirilmesi gayelerine dayanmaktadır.

Pul kanununda ilgili tasarıda gayri menkul emvalin feragı, veya mübadelesi dolayısiyle alınan pul harcının tâğvedilmesi gayesi güdülmektedir.

Müsikirat imalini ruhsatlandırma kanununda tasarlanan tadilât, Kıbrıs'ta imal edilen içkilerin rüsumatının tenzilini derpiş etmektedir.

Öte yandan gümrük tarifeleri kanununda yapılması teklif edilen değişiklikte ithal edilen içkilerle tütün ve sigara çeşitlerinden alınan gümrük resminin artırılması istenmektedir.

Dördüncü tasarıda da ada da sigara imalinde daha faz la yerli tütün kullanılmasını sağlamak maksadiyle kullanılan yerli tütün nisbetine göre rüsumat indirimi yerli sanayide daha elverişli bir şekilde idaresini derpiş etmektedir.

İRAN MİLLETİ TÜRKİYE'YE SAMİMİ HİSLER BESLEMEKTE

Ankara Radyosuna Verdiği Bir Demeçte İran Büyükelçisi Müşterek Menfaatlerin İki Memleketi Birleştirdiğini Söyledi

ANKARA (Radyo) 22: İranın Ankara Büyükelçisi, Türk - İran münasebetlerine dair Ankara Radyosunun kısa dalga servisine bir demeç vermiş ve İran milletini temsil etmekte olan İran devletinin, asil Türk ulusuna karşı çok samimi ve derin dostluk hisleri beslemekte olduğunu, her iki ülkenin gerek sosyal ve gerekse iktisadi ve siyasi alanlardaki müşterek menfaatleri icabı birbirleriyle yakın işbirliği kurduklarını bildirmiştir.

İran devlet'nin, dost Türk ulusunun sürekli olarak kuvvetli ve saadeti içinde yaşamasını candan dilemekte olduğunu da belirten elçi, ülkesinin Türkiyede Milli Birliği takviye ededen her rejimi sempati ile karşıladığını ve O'nu desteklediğini söylemiş ve 27 Mayıs devriminden sonra işbaşına geçen rejimin İran Ulusuna karşı göstermiş olduğu çok derin samimiyetten dolayı büyük bir zevk duyduğunu bildirmiştir.

Yassıada Duruşmaları

YASSIADA (Radyo) 22: Dün Yassıada'da Yüksek Adalet Divanı'nda İpar davasından sonra Örtülü Ödenek davasının duruşmasına geçilmiş, net'cede iddianamenin hazırlanabilmesi için duruşma 26 Aralık Pazartesi gününe bırakılmıştır.

YUNAN HÜKÜMETİ KIBRISI PROTESTO ETTİ

Lefkoşa'da yayımlanmakta olan "Filelefteros" gazetesinin Atina muhabiri tarafından bildirildiğine göre, Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletlerde Cezayir meselesi hakkında son günlerde takip ettiği siyaseti Yunan hükümeti şiddetle protesto etmiştir.

"Filelefteros" muhabirinin iddiasına bakılacak olursa, Yunan Dışişleri Bakanı Averof Başpiskobos Makarios'a gönderdiği bir telgrafta, Mr. Rossidis'in geçenlerde yaptığı tadilât teklifinin bu konudaki Yunan siyasetine uymadığını belirterek bu hareketi takbih ettiğini açıklamıştır.

Kıbrıs'a Yıl Başında Turistler Geliyor

Ticaret ve Sanayi Bakanı "Ahillefa" vapurunun Lübnanlı 300 turistle 1 Ocak, 1961 de Mağusa'ya varacağını ve ertesi gün öğle 12.30 da ayrılacağını haber almıştır.

1 Ocak sabahı bu turistler eski Mağusa Kasabasını, Salâmisi ve Engomi'yi gezeceklerdir.

Geziler Louis Tourist Acenteliği tarafından tertip edilmektedir.

1 Ocak tarihinde dükkânlarını açık bulundurulması Mağusa Kaza Dairesinden rica olunmuştur.

BOZKURT'UN SAYIN OKURLARINA İKİ BÜYÜK MÜJDESİ
25 Aralık 1960, Pazar'dan İTİBAREN...

1 Ümit Deniz'in Gazeteci Murat Davman Serisinden Üçüncü Şaheseri . . .

SESSİZ HARP

Türkiye'de Satış Rekoru Kıran, Son Yılların En Güzel AŞK, CASUSLUK VE MACERA ROMANI

2 Yüz yıllar ötesinden bütün canlılığıyla günümüze ulaşan masal

Küçük Büyük Herkesin Seve Seve Takip Edeceği En Güzel Resimli Halk Masalı
25 ARALIK 1960, PAZARDAN İTİBAREN
BOZKURT'TA

Suriye'ye Gönderilen Arpa Kıbrısa Verildi

Kıbrısın Acil İhtiyaçlarını Karşılamak Üzere Amerika "Bendita" Gemisine Lârnakaya Demirlemesini Emretti

Birleşik Amerika Hükümeti, Kıbrıs'ın acil ihtiyaçlarını karşılamak üzere 480 numaralı Amerikan Amme nizamı tahmininin düzenli boşaltma ve dağıtım yapabilmesini sağlayacak bir program dahilinde gönderilecektir.

Suriye'ye gitmek üzere yolda olan 6561 ton arpayı Kıbrıs'a göndermeğe karar vermiştir.

Bu karar gereğince Suriye'ye gitmekte olan Bendita adlı gemi, Lârnaka'ya gelmesi hamusesini Kıbrıs'a indirmesi emredilmiştir.

Geminin yardım anlaşmasının Kıbrıs ile Birleşik Amerika arasında imzalanmasından üç hafta kadar sonrasına isabet eden 29 veya 30 Aralıkta Lârnakaya varması beklenmektedir.

Özel surette Kıbrıs'a zahire getirmek için kiralanan Amerikan vapurlarından birincisi, bir Amerikan limanından 10 bin ton buğday yüklemektedir.

Amerikan yardımı zahirenin diğer kısmı, Kıbrıs Zahire Encümeninin düzenli boşaltma ve dağıtım yapabilmesini sağlayacak bir program dahilinde gönderilecektir.

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.

(Merkez: 9, Memduh Asaf Sokak)
(Şube : Atatürk Meydanı "yeni) Lefkoşa inşa edilmekte olan)
Evkaf Oteli alt kısmın)-da."

Her türlü mevduatı kabul etmektedir. Paranızın emniyeti ve çocuklarımızın istikbali için tasarruflarınızı Türk Kooperatif Merkez Bankasında toplayınız.

Bugün HAVA

Bütün bölgelerde sabahleyin güneşli ve zaman zaman çok bulutlu olacaktır. Rüzgârlar, hafif ve orta şiddette esecek; hava sıcaklıkları dünkünden yüksek olmayacaktır.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

Kıbrıs Türklerinin ticaret, endüstri ve ziraat sahalarında kalkınmaları için 1959 yılında bir buçuk milyon lira yatırım sağlamıştır.

Çarşamba
21
Haziran
1961

Bozkurt

1951 KURULUŞ

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

YIL : 10
SAYI : 1855

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN
Dizilip Basıldığı Yer : "BOZKURT Basımevi" Telgraf: "BOZKURT" Telefon: 2951 Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa—Kıbrıs Fiyatı: 15 Mil.

İki zamanlı makineler SHELL 2T ile severi

T. C. M. icra Heyeti Başkanlığı Spiridakisi Cevaplandırdı

Andlaşmalar Çerçevesi Dahilinde Toplumumuz İşbirliğine Hazırdır

CUMHURİYETİN DOĞMASINA VE HÜRRİYETİN GELMESİNE SEBEP TÜRKLERDİR

"Geçmişten İbret Alalım, Haklı Veya Haksızı Tefrike Gitmeyelim"

Rum Cemaat Meclisi Başkanı Dr. Spiridakisin geçenlerde yaptığı Türk toplumunu itham eden konuşmasına cevaben dün Türk Cemaat Meclisi İcra Heyeti Başkanlığından aşağıdaki beyanat yayımlanmıştır:

Elen Cemaat Meclisi Başkanı Sayın Spiridakisin Türk Cemaatı hakkında sarfettiği sözler, üzerinde durulmağa değer kanaattayız. Mevzu'ubahis sözleri ile sayın Spiridakis Kıbrıs Türklerini Rumlarla tegriki mesai etmemekle itham etmektedir. Bunu reddederiz. Zürih andlaşmalarından bu yana Türk Cemaatı her sahada Rumlarla işbirliği yoluna gitmek için çalışmış; sadece bu işbirliğine zemin olarak andlaşmalardaki haklarımızın teslimi mevzu'unda hassasiyetle durmuştur. Halbuki Rum basını ile, sayın Spiridakis de dahil, Rum ileri gelenlerinin devamlı iddiaları Türklerin bu andlaşma larla temin ettikleri hakların yok sayılmaz şeklinde olmuştur. Devamlı surette Rum dostlarımızı Zürih ve Londra andlaşmalarını ve bunların neticesi olarak kurulan Cumhuriyeti ve Anayasayı olduğu gibi kabul etmeğe davet ettik ve böyle yapıldığı takdirde Türk cemaatından her türlü hüsnüniyet ve anlayışı göreceklerini hakkında garanti vermekten kaçınmadık. Nekadar yazıktır ki, bizim devamlı surette yumuşatmağa ve iyiye doğru götürmeğe çalıştığımız siyasî hava Rum basını ile mesul bazı makamların devamlı surette Zürih ve Londra andlaşmalarını bertaraf etmek için girişmiş oldukları gayrî samimî ve gayrî kanatî neşriyat ve faaliyet, Türklerin iş birliğini temin gayesine set çekmiştir. Bu andlaşmalara karşı cephe almış olanlar, Türklerin, andlaşmaların harfiyen tatbiki hususunda gösterdikleri hassasiyeti de "taksirik" addetmişler ve Türk Cemaatına karşı olan hücumlarını daha da şiddetlendirmişlerdir.

TÜRK CEMAATI DURUMUNU AÇIKLIYOR

Biz, Kıbrıs Türk Cemaatı olarak durumumuzu bir kere daha açıklamakta faide görüyoruz:

1. Zürih ve Londra andlaşmalarının metin ve ruhuna rıayet şartı ile Rum dostlarımız ile her sahada tam bir işbirliğine gitmek arzusundayız, ve her türlü işbirliğine hazırız.

2. Zürih ve Londra andlaşmalarını devamlı surette sabote ve takbih eden Rum faaliyetlerini ve neşriyatını şiddetle takbih ederiz. Türklerin işbirliğinden kaçındığını iddia eden sayın Spiridakis'i bu faaliyet ve neşriyatları aynı şiddetle takbih ederek, samimiyetini isbata davet ederiz.

3. Zürih ve Londra andlaşmalarının Rum ekstremistleri tarafından bertaraf edilebileceğine asla inanmıyoruz. Buna imkân ve ihtimal vermiyoruz. Aklı selim sahibi Rumların da aynı şekilde hareket ederek, bu müfritleri bir an evvel susturmaları ve iki cemaatın işbirliği yapabileceği zemini kuvvetlendirme yoluna gitmeleri yegâne arzumuzdur.

(Devamı 4 üncü sayfada)

Makarios Siyasî Hayattan Ayrılacağını Söyledi

CUMHURBAŞKANI MAZİNİN UNUTULMASI GEREKTİĞİNE TEKRAR TEMAS ETTİ

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, dün akşam Londra Televizyonunda yayımlanan filme alınmış bir mülâkatinde Cumhurbaşkanlığın ilk devre sinin sona ermesini müteakip sâdece dinî faaliyetlerle ilgilenmek arzusunda olduğunu söylemiş ve "bağımsızlığına yeni kavuşmuş Kıbrıs devletine yeni idarenin ilk safhalarında hizmet etmem için yapılan müracaatı kabul ettim" demiştir.

Bir suale cevaben memleketinin refahıyla alâkalanmaktan geri kalmayacağını, fakat şahsen siyasete karışmayacağını beyan eden Makarios, dinle siyasee arasında bir ihtilâf mevcut olup olmadığı hakkında bir suali cevaplandırmıştır. "Maziyi, bütün tarafların unutması icabetmektedir. Şimdi beyan eden Makarios, dinle siyasee arasında bir ihtilâf mevcut olup olmadığı hakkında bir suali şöyle cevaplandırmıştır: "Maziyi, bütün tarafların unutması icabetmektedir. Şimdi beyan eden Makarios, dinle siyasee arasında bir ihtilâf mevcut olup olmadığı hakkında bir suali

Cuma
5
OCAK
1962

Bozkurt

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN.
Telefon: 2951 Adres: Girne Caddesi, Lefkoşa — Kıbrıs. Fiyatı: 15 Mil. Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi" Telgraf: "BOZKURT"

MAKARİOS'UN DÜNKÜ BÜYÜK İTİRAFI :

Londra-Zürih Anlaşmaları Zafer için Atlama Tahtası imiş!

CUMHURBAŞKANI, BAZI ANAYASA MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ İÇİN GAYRET GÖSTERDİĞİNİ DE AÇIKLADI

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, daha önce verdiği beyanatlarla tehdit yoluna gittiği Kıbrıs Türk Cemaatini, yanlış hareket ettiği iddiasiyle yeniden suçlama yoluna sapmış ve Temsilciler Meclisinde Türk üyelerin kötüye kullandıklarını ileri sürdüğü bazı anayasa maddelerini değiştirmek için gayret gösterdiğini açıklamıştır.

YAPILAN KONUŞMA

Dün akşam Lefkoşa'da OHEN diye bilinen Rum Dini Cemiyetinde yaptığı bu konuşmada Makarios, anayasanın Kıbrıs Cumhuriyeti'nin iyi çalışmasını engellemek için değil, fakat bunu sağlamak için olduğunu söylemiş ve daha iyi hal çaresi bulunmadığı için kabul etmek zorunda kaldığını anlattığı Londra ve Zürih Anlaşmalarına da temas etmiştir.

FENA YAPMAMIŞ

Anlaşmaları imzalamakla kötü bir harekette bulunmadığını kaydeden Cumhurbaşkanı, Türk cemaatinden sık sık "azınlık" diye bahsetmiş ve Zürih ve Londra anlaşmalarını imzalamasından ötürü pişmanlık duymadığını belirtmiştir.

ANAYASANIN MADDELERİ DEĞİŞTİRİLECEKMİŞ

Türkler tarafından anayasada istismar edilmesi yoluna gidilen bazı maddelerin mevcudiyetinin inkar edilemiyeceğini söyliyen Makarios, bu maddelerin azınlıkta bulunan Türklerin haklarının korunması için konduğunu, bunların suiistimaline müsaade edemiyeceğini ve edilmesi yoluna gidildikçe anayasadan sarf-ı nazar edeceğini ve bu maddelerin değiştirilmesi için faaliyet göstereceğini açıklamıştır.

ATLAMA TAHTASI

Zürih ve Londra Andlaşmalarının girişilmiş olan mücadelede daha büyük zaferler kazanılması için bir atlama tahtası ve burç mahiyetinde olduğunu ve bu maksat için kullanılacağını eklemiştir.

MİLLİ MÜCADELE

Bu mücadelede menfi ruhlu bazı kimselerin mücadeleye katılacak yerde bir kenara çekilerek yapılanları tenkit etmekle vakit geçirdiklerini, fakat bunların milli mücadelenin kazanılmasına engel olamayacaklarını açıklamıştır.

Türk Cemaat Meclisi Sosyal Komitesi dün Lefkoşa'daki fakir çocukların kalmakta olduğu hosteli ziyaret ederek yoksul çocuklara hediyeler vermişlerdir. Resimde, hosteli ziyaret eden komite üyeleri hostedeki çocuklarla bir arada görülmektedir.

İnönü, Amerika Elçisiyle Yaptığı Görüşme Hakkında Dedi ki :

"Çok Memnunum! Çok iyi Şeyler Görüşüldü!"

ANKARA (Radyo): Türkiye Başbakanı İsmet İnönü, gazetecilerle yaptığı bir konuşma sırasında Amerikan Büyükelçisi'nin yardım konusundaki görüşmesiyle ilgili olarak,

—Çok memnunum. Çok iyi şeyler görüşüldü." demiştir.

SARPER'İN SÖZLERİ

Öte yandan Türkiye Dışişleri Bakanı Selim Sarper, İnönü-Hare görüşmesi konusunda gazetecilere şunları söylemiştir:

"İki saat süren görüşmede Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi, Amerikan Hükümetinin ve halkının, Türk Hükümeti ve halkı hakkındaki iyi düşünce ve temennilerini nakletti. Daha sonra yardım konusuna geçti. Kendisinin de söylediği gibi, esasen mevcut olan iktisadî ve askerî sahalardaki yardımı daha yararlı hale getirmek için gerek kendisinin, gerekse hükümetinin gayret sarfettiğini belirtti"

Federal Rodesya Hükûmeti U Thant'ın Teklifini Reddetti

Bunun Yerine, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Rodesya'ya Davet Edildi

Federal Rodesya Başbakanı SIR ROY WELENSKY (U Thant'ın teklifini reddetti).

SALISBURY (Royter) 4: Rodesya Federal Hükümeti bugün, Federasyon toplantılarına müşahitler yerleştirilmesi hakkında Birleşmiş Milletler Genel Sekreter Vekili U Thant tarafından yapılan bir teklifi reddetmiştir.

Bu konuda bugün yayımlanan resmî bir tebliğde, Federal hükümetin, U Thant'ın isteğini kabul etmektense, Federal hükümetin siyasî ve Rodesya ile Katanga arasındaki hududun durumu hakkında Birleşmiş Milletlerdeki yanlış intibayı izale etmek için, U Thant'ı Salisbury'ye davet etmiye karar verdiği bildirilmektedir. Buna rağmen, Federal hükümetin, Uluslararası Kızıl Haçın teftişlerinin, Rodesya'nın Ndola kasabası ile Katanga arasındaki kara yollarındaki trafiğe şamil olması hususunda U Thant'a teklifte bulunduğu bildirilmektedir.

Teblîğde, Rodesya hükümetinin, Katanga'ya silâh kaçırılmasına müsaade etmediği, mamafih, iki memleket arasındaki normal ticarete müdahale etmek niyetinde olmadığı kaydedilmektedir.

Bilindiği gibi, Rodesya Federasyonundan Katangaya silâh kaçırıldığı hakkında çıkan haberler, Rodesya Başbakanı Sir Roy Welensky tarafından yalanlanmıştı. Bunun üzerine U Thant, Rodesyadaki uçak alanlarına ve yol kavuşaklarına müşahitler yerleştirilmesi teklifinde bulunmuştu.

CUMHURBAŞKAN MUAVİNİ ANAYASANIN BAZI MADDELERİNİN TEFSİRİNİ İSTEDİ

Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, Anayasanın 149. maddesi tahtinde Yüksek Anayasa Mahkemesine müracaat ederek, anayasanın Dışişleri ile ilgili bazı maddelerinin tefsirini istemiştir.

Bilindiği gibi, Cumhuriyetin Dışişleri, Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkan Muavininin müştereken veya münferiten vetosuna tabidir. Böyle olmakla beraber, birçok defalar Türk görüşüne hürmet edilmeden hareket edildiği, keyfi bazı kararlar alındığı müşahede edilmektedir.

Anayasa'nın 149. maddesi, Yüksek Anayasa Mahkemesinin, müphemiyet halinde anayasanın tefsirini, Zürih ve Londra andlaşmalarının metin ve ruhunu önemle nazzara alınmak kaydiyle yapmasını âmirdir.

Endonezya Batı Yeni Gine için Harbe Girmeye Azimli

250 BİN ASKERİN BATI YENİ GİNEYE YÜRÜMEĞE HAZIR OLDUĞU AÇIKLANDI

MAKASSAR (Royter) 4: Endonezya Cumhurbaşkanı Sukarno, bugün burada yaptığı bir konuşmada "Allahın izni ile Batı Yeni Gine'nin bu yıl içinde" Endonezya ile birleşeceğini söylemiştir.

Hollânda, Endonezyanın bu millî talebini anlamak istemediği takdirde, Endonezya halkının hücuma geçeceğini söyliyen Cumhurbaşkanı Sukarno, Endonezyanın bu arzusunun tahakkukunu önliyemiyeceğini belirtmiştir.

Sukarno, yalnız, Batı Yeni Gineyi Endonezyaya devretmek amacını güden müzakerelere girmeye hazır olduğunu söylemiş ve dolayısı ile Birleşik Amerikaya çağırmıştır.

Öte yandan, Endonezya Savunma Bakanı ve Ordu Genel Kurmay Başkanı General Nasution'un, Doğu Endonezya komutanı Yarbay Busjiri'ye gizli emirler verdiği bildirilmiştir.

Yarbay Busjiri ise, 2o0 bin tam teçhizatlı askerin, Hollandanın idaresinde bulunan Batı Yeni Gine'nin üzerine yürümeye hazır olduğunu açıklamıştır.

Endonezya Cumhurbaşkanı SUKARNO

Cezayirde Gizli Ordu Teşkilâtı Seferberlik İlân Etti

Dün Yine Oranda Kanlı Çarpışmalar Oldu

CEZAYIR (Royter) 4: Bugün Oranın merkezi bölgesinde, Fransız emniyet kuvvetleri ile Cezayirli Milliyetçi kommandolar arasında çetin çarpışmalar olmuştur. Bu çarpışmalarda en az dört kişi ölmüş, sekiz kişi de yaralanmıştır.

Şehre girmeye muvaffak olan 9 kommando, önce bir kahvehanedeki halkı makineli tüfek yağmuruna tutmuş, daha sonra bir eve kapanarak ateş açmaya devam etmiştir. Asker ler kommandolar ile çarpışmaya başlamış ve hadise yerine getirilen bir Fransız zırhlı otomobilinin açtığı ateşten kommandoların biri ölmüş, diğerleri de teslim olmuştur.

Tevkif edilen milliyetçiler hadise yerinden uzaklaştırılırken Avrupalılar bunları linç etmek istemiş, polis ise mavzerlerinin dipçikleri ile kalabalığı uzaklaştırmaya muvaffak olmuştur.

Daha sonra, Avrupalılar ile Müslümanlar arasında tekrar çarpışmalar başlamış ve hava çok gerginleşmiştir.

Cezayirde, yeraltı ordu teşkilâtı başkanı eski General Raoul Salan tarafından imzalanmış yaftalar görülmüştür. Bu yaftalar, Cezayirde bulunan 18 ile 45 yaşları arasında herkesin kendisini seferber addetmesi istenmiştir.

Silâhlı Soyguculuğu Yapan Emniyet Kuvvetleri Mensubuymuş !

Evvelki akşam, Baf kazasında iki köyde vukubulan silâhlı soyguculukla ilgili olarak bir kişinin tevkif edildiği ve dün mahkeme huzuruna çıkarılarak 3 gün mevkuf tutulması için emir alındığı bildirilmektedir.

Tevkif edilen şahsın, Nikos Mavronikolas adlı bir emniyet kuvvetleri mensubu olduğu öğrenilmiştir.

Nikos Mavronikolas'ın kısa bir süre önce emniyet kuvvetlerine kaydedildiği ve henüz Polis veya Jandarma bölümüne verilmemiş olduğu haber verilmektedir.

Anthimos, Averof'la Görüştü

ATİNA (Radyo): Yunanistan Dışişleri Bakanı Evangelos Averof, dün Kitium Mitropoliti Anthimos'u kabul etmiş ve uzun bir görüşme yapmıştır.

Film Gösterisi

Dün, Lefkoşa'daki Britanya Haberler Merkezinde, davetlilerle gazetecilere Türkiye'de Hırfanlı barajının inşası ile ilgili bir film gösterilmiştir.

Filmde, dört yılda inşa edilen Hırfanlı barajının inşasının bütün safahatı gösterilmiş ve izahat verilmiştir.

Bilindiği gibi, İngiltere'nin Wimpey ile English Electric şirketleri, Hırfanlı barajının inşasında önemli rol oynamışlardır.

Bir Bomba Patladı

LEYMOSUN (Özel) Bugün burada, metruk bir evde yerli yapısı bir bomba infilâk etmiştir. İnfilâk neticesinde yaralanan olmamıştır. Bomba, zaten tsiki olan eve hasar yapmıştır.

DENKTAŞ'IN GÖNDERDİĞİ TEBRİK TELGRAFLARI

Kıbrıs Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Raif Denktaş, yıllbaşı dolayısıyla Türkiye Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, Kıbrıs Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, Türkiye Başbakanı İsmet İnönü, Türkiye Dışişleri Bakanı Selim Sarper, Türkiye Cumhuriyeti Kıbrıs Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Yavuz Aktulga ve Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayı Komutanı Turgut Sunalp'a tebrik telgrafları göndermiştir.

(Devamı 4'üncü sayfada)

AMERİKA KIBRISA HUBUBAT YARDIMINI TASVİP ETTİ

HUBUBAT YARDIMI, ELLİ BİN TON OLARAK AÇIKLANDI

Amerikan Büyükelçisi Fraser Wilkins, beraberinde Milletlerarası İnkişaf için Amerikan Ajanlığı temsilcisi C. Reed Liggit olduğu halde, dün sabah, Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu'yu ziyaret etmiş ve Amerikan Hükümetinin 480 sayılı Amme Kanunu gereğince, Kıbrısa yeniden hububat yardımında bulunmayı tasvip ettiğini bildirmiştir.

YARDIM: 50 BİN TON HUBUBAT

Kuraklık yüzünden meydana gelen ihtiyaçları karşılamak için yapılacak bu yeni

(Devamı 4. Sayfada)

BUZDAN KAMALAR : Dünyanın bir tararafı buz kesmektedir. Şikago'da, soğukrafı bu kesmektedir. Şikago'da, soğuk 6 dereceyi bulmuştur ki, parklardaki bütün ağaçların dalları birer buz kaması haline gelmiştir. Hararetin - 30 dereceye düşmesi bu mıntakada nadir görülen olaylardandır.

"GÜVEN,,
Güveneceğiniz Sigortadır
Dakikanın getirdiğini yıl getirmezmiş. Neden siz de malınızı, canınızı ve çocuklarınızın istikbalini "GÜVEN" TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDE garanti altına almazsınız.
Umumî Acentelik:
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD., Lefkoşa.
Tel: 74474

ŞEKER SİGORTA
HİZMETİNİZDEDİR
Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.
TEL : 73911 - 2991

TİRYAKİLER
HAKİKİ ZEVKİ TÜRK TÜTÜNLERİNDEN ALIYORLAR
TÜRK TÜTÜNLERİ (KIBRIS) LTD. ŞTİ.

KEDİGÖZ : Amerika'daki Teksas eyaletinin Dallas şehrinde yaşayan Jamie Walker her bakımdan normal, usta, akıllı ve güzel bir çocuk. Fakat kedilere karşı büyük bir zaafı var. Sokakta bulduğu bütün kedileri eve taşıyor. Bu yüzden mahallesi ona "Kedi göz" diye bir de isim takmış. Garip tesadüf. Jamienin gözlerinde, kedi gözünü andırıyor.

PARAZİT

İdam!

Hususî otomobil sahipleri Allah göstermesin idam mahkûmları gibi ecel teri döküyor.

Ruhsatlara zam yapılacak mı, yapılmıyacak mı?

Yapılacaktı, yapılmıya caktı.. çorap ipliği gibi uzayıp gitti, uzayıp gitti.

Kararı beklemek, idam hükümlüsü giyesiktendaha da üzücüdür.

Hayırlısı!

S.O.S.

Cuma 19 OCAK 1962

Bozkurt

KURULUŞ 1951

GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE

YIL: 11 SAYI: 2064

Müdür ve İmtiyaz Sahibi : CEMAL TOGAN

Telefon: 2951 Adres: Girne Caddesi Lefkoşa — Kıbrıs. Fiyatı: 15 Mil. Dizilip Basıldığı Yer: "BOZKURT Basımevi" Telgraf: "BOZKURT"

SHELL'E GÜVENEBİLİRSİNİZ

Türkiyede Günün Mevzuu: KIBRIS

Gazeteler Kıbrıs Olaylarını Manşetlerle Yayımlıyor

BAŞBAKAN İSMET İNÖNÜ, KIBRIS TÜRKÜNE HER TÜRLÜ MALÎ İKTİSADÎ VE SİYASÎ DESTEĞİ VERMEK AZMİNDE

Kıbrıstaki son olaylar, Türkiyedeki genel efkârda geniş tepkiler yaratmış ve Kıbrıs yeniden günün mevzuu haline gelmiştir.

Bu gelişmelere uygun olarak, bir süreden beri Kıbrıs olaylarından hiç bahsetmiyen Türkiye basını, yeniden Kıbrıs meselesini manşetlerle yayımlamaya başlamışlardır.

Bilhassa Makarios'un son zamanlarda, anayasayı ihlâl ederek verdiği beyanatlarla, yeraltı Rum teşekküllerinin, halen yarıda kaldığını iddia ettikleri hürriyeti tamamlamak ve adayı Yunanistana ilhak etmek yolundaki faaliyetleri, buradaki resmî ve gayrı resmî çevrelerde ilgi ile takibedilmektedir.

Öte yandan, Başbakan İsmet İnönünün, Kıbrıs Türk toplumuna malî ve iktisadî her türlü yardımı ve siyasi alanda her türlü desteği vereceği hususunda kesin kararı olduğu ve hatta ilgililere teminat vereceği bildirilmektedir.

Ankaradaki çevreler, Kıbrıs Rumlarının bugünkü tutumunun Cumhuriyeti tehlikeye sokacak mahiyette olduğuna işaret etmekte ve bunun önlenmesi için gerekenin yapılacağını bildirmektedirler.

Türk gençliğinin de, millete malol olan Kıbrıs meselesini yakından takibettiği bildirilmektedir. Nitekim, geçen gün, Fen Fakültesinde kurulmuş olan Kıbrıs Komisyonu'nun geniş bir faaliyet programı hazırlamakta olduğu ve Kıbrıs olaylarını bütün millete duyurmak gayesiyle yakında programlı bir çalışmaya başlayacağı haber verilmektedir.

Siyasî çevrelerde Kıbrıs temasları yapılırken, öte yandan, bazı gayrı siyasî teşekkülleri de, Kıbrıs meselesini yeniden faaliyet programları içine almaları için hazırlıklar yapmakta oldukları anlaşılmaktadır.

Kıbrıstaki son çıkmazı halletmek için, garantör devletler Türkiye, İngiltere ve Yunanistan arasında temaslar yapıldığı ve bu temaslarla Türkiyenin Kıbrıs Türklerinin haklarından en ufak bir fedakârlıkta bulunulmayacağını ilgililere kesin olarak bildirdiği öğrenilmiştir.

Türkiyedeki resmî çevreler, Kıbrıs Cumhuriyetinin ancak anayasa çerçevesi dahilinde hareket etmekle payidar olacağına inanmakta ve bu bakımdan anayasa dışı hareketleri asla tasvip etmemektedirler.

İnanılır bazı çevrelere göre, garantör üç devlet arasında temaslar devam ederken Türkiyenin doğrudan doğruya Kıbrıs hükûmeti nezdinde yeniden teşebbüste bulunması muhtemel görülmektedir.

Türkiye gazeteleri, son Kıbrıs olaylarına yeniden büyük yer vermiye başlamışlar ve Kıbrıs tekrar günün mevzuu olmuştur. Resimde, 17 Ocak tarihli "HURRİYET" Gazetesinin Kıbrıs hakkındaki yazısı görülmektedir .

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ

İşbirliği Ruhu

RUM meslektaşlarımız ve Rum yetkilileri sık sık iyi niyetten bahsetmekte, fakat fiilîyatta, bu işbirliği ruhunu göstermekten çok uzak bulunmaktadırlar. Bu bakımdan Rum ortaklarımızın sözleri ile fiilîyatları arasında büyük bir tezat vardır.

Kıbrıs Cumhuriyetinin ancak karşılıklı iyi niyet ve anlayışla yaşayabilecek bir ortaklık olduğunu biz, toplum olarak pek âlâ takdir etmiş ve geçmişte olduğu gibi şimdi de bütün gayretlerimizi bu yola yöneltmiş bulunmaktayız.

Zürih ve Londra anlaşmaları ve anayasa çerçevesi dahilinde Rum ortaklarımızla en iyi bir şekilde işbirliği yapmaga hazır olduğumuzu birçok defalar belirtmiş bulunuyoruz. Bunu daha açık, bundan daha dürüst nasıl bir teklif beklenebilir? Her vesile ile iyi niyet ve işbirliği gösteren toplumumuzun-, Cumhuriyet kurulalından beri anayasanın ihlâl edilmesine, hak ve menfaatları ile varlığına yöneltilen tehditlere karşı gösterdiği toleans bunun en bariz bir delili değil mi ?

Buna mukabil Rum ortakları mız iyi niyet gösterdikleri tek bir olay var mı? Anayasanın açık hükümlerine karşı gelen, bunların uygulanmasını önlemek için didinenler elbette ki biz değiliz. 70:30 nisbetinin şimdiye kadar uygulanmamış olması, adanın beş esas kasabasında Belediyelerin şimdiye kadar hudutlandırılmaması, hep Rum ortaklarımızın yıkıcı gayretlerinin ve Türklerin hakları aleyhine giriştikleri faaliyetlerin bir neticesi değil mi? z

Rum ortaklarımızın bu tutumları sayesinde Kıbrıs Cumhuriyeti bugün tâ temelinden sarsılmaktadır. Cumhuriyetin kurulmasından bu yana bir buçuk yıl geçmiş olmasına rağmen adada henüz bir istikrar kurulamamış, uzun süren tedhiş yıllarından bıkan halk huzura kavuşamamıştır. Cumhuriyet halk, bir düzenle çalışacak duruma getirilememiş, keyfi kararlarla devletin yürütülmesi cihetine gidilmiştir.

Bütün bu gerçekler dünya genel efkârının gözü önünde serili olduğu halde, bütün aksaklıkları toplumumuzun omuzlarına yüklemeye çalışmak, bosuna didinmekten öteye geçemez.

Rum ortaklarımız bunları takdir ettiği ve Türk haklarına hürmet edildiği gün, Türk toplumunun işbirliğine hazır Cumhuriyet rejiminin yaşaması ve kuvvetlenmesi için elinden gelen her şeyi yapmaktan geri kalmayan bir toplum olduğunu göstereceklerdir. Adamızın menfaatları da bunu gerektirmektedir. Bunları bugün yapmaktan kaçınanlar tarih önünde sorumlu olacaklardır.

BOZKURT

İnşaat Daireleri Rumların Tahakkümünde

İnşaat Dairesinde devamlı olarak çalıştırılmakta olan amele arasındaki Türklerin sayısı, anayasada derpiş edilen nisgetten çok uzakta bulunmaktadır. Türkleri hükümet işlerinden uzak tutmak kampanyası, Cumhuriyetten önce nasıl devam etmekte idi ise, Cumhuriyetten sonra da aynı tempoda, hatta daha şiddetli bir şekilde devam etmektedir.

Bütün sakinleri Türk olan köylere, İnşaat Daireleri tarafından Rum Amele Başı ve amele gönderildiğinden alınan şikâyetler hayli kabarıktır. Bu şikâyetlerin ne kadar haklı olduğunu, resmi rakamlar açıkça göstermektedir. Meselâ geçen yıl içinde, Mağusa kazasında, İnşaat Dairesi tarafından 29 amele başı ile 375 amele çalıştırılmıştır. Bunlardan, yalnız 4 amele başı ile 57 amelenin Türk olduğu öğrenilmiştir. Bu rakamlar, İnşaat Dairelerinde Türklerin uğramakta oldukları haksızlıkları ve yapılan şikâyetleri açıkça göstermektedir. Rum idarecilerin bu durumu düzeltmek yoluna ne zaman gideceklerini merak ediyoruz.

Rakamlar, Türklerin sömürge devrinden daha da kötü bir muameleye tabi tutulmakta olduğunu bütün çıplaklığı ile göstermektedir.

Türkiye'den Kıbrıs'a On Kaza Kaymakamı Geliyor

KAYMAKAMLAR, KIBRIS TÜRK BELEDİYECİLERİNİN ZİYARETİNİ İADE EDECEK

Bir süre önce Kıbrıs'lı Türk Belediyecilerin Türkiye'ye yapmış oldukları ziyareti iade maksadı ile 10 Türk Kaza Kaymakamı 25 Ocak 1962 Perşembe günü, Türk Hava Yollarına ait bir uçakla Lefkoşa'ya geleceklerdir.

Gelecek olan Kaymakamlar, Kıbrıs'ta görülmeye değer yerleri gezecekler ve tetkik ve incelemelerde bulunacaklardır.

Kıbrıs'ı ziyaret edecek olan Türk Kaymakamları şu zevattan müteşekkildir :

Kâşif Unal (Mülkiye Müfettişi), Hamdi Ergün (Sarıyer Kaymakamı), Mustafa Yürükoğlu (Şişli Kaymakamı), Ali Kemal Birel (İskenderun Kaymakamı), Ömer Yalçın Dokuzoğuz (Konya Ereğlisi Kaymakamı), Bayram Turan Çetin (Muğla Kaymakamı), Celâl Çiçiç (Karabük Kaymakamı) Zekâi Gümüşdiş (Bandırma Kaymakamı), Mehmet Önal (Keskin Kaymakamı), Abdullah Cevdet Başeral (Babaeski Kaymakamı)

Esrar Perdesi Yırtılmalıdır

Mevsuk bir kaynaktan öğrendiğimize göre, Lefkoşa civarında, Cikko yolunda bulunan bir Rum okulunda, çeşitli rütbelerdeki Rum polis ve subayları dün akşam bir toplantı yapmışlardır. Hiç bir Türk er veya Subayın katılmasına müsaade edilmiyen bu toplantı hakkında çok sıkı bir gizlilik tutulduğu bildirilmektedir.

Bu esrarengiz toplantının gayesinin ne olduğunu ve neden bu toplantıya Türklerin katılmasına müsaade edilmediğini merak ediyoruz. Bu hususun genel efkâra açıklanmasını ve esrar perdesinin yırtılmasını ilgililerden talebediyoruz.

İNCİ DİZİSİ Son günlerin en yeni kreasyonlarından biri : Parlak incilerden yapılmış ve başa bu tarzda takılan bir dizidir. Bilhassa genç kızlar, son kuvvetle moda'nın gözüne göre, ince ince alın üzerine düşürülen saçlarını böyle inci dizileriyle tutturmaktan hoşlanmaktadırlar. Bilhassa gece, balların süslemek için bu inci dizileri pek güzel görülmektedir .

Türkiye'yi Ziyaret Edecek

Ankara (Basın - Yayın) : NATO Akdeniz kuvvetleri Başkumandanı Amiral Sir Deric Hollandmartin, 22 Ocakta Türkiye'yi ziyaret edecektir.

Bakanlar Kurulu Dul ve Yetimler Fonunun Lağvını Tasvip Etti

Hudut Tesbit Etme Komisyonları, Pek Yakında Lâğvedilecek

Bakanlar Kurulu, dün Cumhurbaşkanı Makarios'un başkanlığında bir toplantı yapmış ve dullar ve yetimler tekaüdiye fonu kanununu tâdil eden ve bu fonun lâğvedilmesine dair hüküm vazeden kanun tasarılarını tasvip etmiştir.

Kurul, Bağ Mahsulleri Projesi'nin Ticaret ve Endüstri Bakanlığı'nın yetkisi dahiline kon masına karar vermiştir.

Teessüs anlaşması tahtinde kurulan hudut komisyonlarının hazırladığı rapor, kurul tarafından tasvip edilmiştir. Komisyon, verilen vazifeyi tamamladığından resmî Gazetede yayımlanacak bir bildiriyle lağvedilecektir.

Maden arama ruhsatlarının bir kısmının maden işletmeye tahvil edilmesi için krom şirketiyle Pesasus Maden Şirketi tarafından yapılan istidalar, tasvip edilmiştir.

Kurul, seçim kanununun yürürlük süresinin 16 Ağustos 1962 tarihine kadar temdit edilmesi için hüküm vazeden bir kanun tasarısını da onaylamış ve Savvas Patsalidis ile M. Hafalâmbidis'i Baf Elen Belediye Meclisine üye tayin etmiştir.

Kıbrıs Parlâmento Hey'eti Bugün Kıbrısa Dönüyor

Avrupa Konseyi toplantılarına iştirak eden Temsilciler Meclisi Reisinin başkanlığındaki Kıbrıs Parlâmento Hey'etinin, bugün ö.s. saat 7.50'de hava yolu ile adaya avdet etmesi beklenmektedir.

DURUM :

Maliye Bakanlığının işgüzarlığı

Bize kadar ulaşan haberlere göre, Savunma Bakanlığında çalışan memur, tercüman ve gündelikçilerin maaşları ödenmemiştir.

Buna da sebep Maliye Bakanlığının Savunma Bakanlığını malî konularda kontrolü altında bulundurmak yoluna gitmesinden müteveellit olduğu ve bir bakanlığın diğer bir bakanlığa müdahale etmesi neticesi bu durumun yaratıldığı belirtilmektedir.

Her vesile ile Ordunun kurulmasını engellemeye çalışanların ve Savunma Bakanlığının ihtiyacı olan paranın verilmemesinden sonra ayrılan £180 bin liranın da kontrol altına alındığı ve maksatlı bir şekilde harcandığı bu durumda meydana çıkmaktadır.

BOMBA

Kıbrıs Ordusunu kampında patlatılan son bomba hâdisesi de anayasanın temel maddelerinden biri olan Kıbrısta bir ordu kurulmasını emreden maddeyi bilfiil sabote etmektedir.

Kıbrıs Ordusunun kurulmaması için çıkarılan malî müsâlâtın akabinde daha başka yollara da tevessül edildiği bir çok misallerle meydandadır.

★★★

Amerika, Kıbrıs'a Yüz Bin Liradan Fazla Bağışta Bulunacak

Bu Husus, Dün İmzalanan Kültür Anlaşmasından Sonra Açıklandı

Kıbrıs ile Birleşik Amerika arasında dün bir kültür anlaşması imzalanmıştır. Anlaşma, Kıbrıs Cumhuriyeti adına Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu ve Birleşik Amerika hükümetini temsilen Amerikanın Kıbrıs Büyükelçisi Fraser Wilkins tarafından Dışişleri Bakanlığında imzalanmıştır.

Anlaşmanın imzalanmasından sonra yapılan müşterek bir açıklamada Birleşik Amerika Hükümeti'nin kültürel maksatlar ve burslar için Kıbrıs Cumhuriyeti'ne yüz bin liradan faz la bir bağışta bulunulacağı haber verilmiştir.

Anlaşmanın tatbikine önümüzdeki Temmuz ayında başlanacağı ve üç yılda senevî 35 bin lira harcanacağı ilâve edilmektedir.

Bu kültürel anlaşmanın iki ülke arasındaki karşılıklı anlayışı artıracağı ve bu sayede uzmanlar teatî edileceği umulduğu izhar edilmektedir.

Bu program, dört Kıbrıs'lı ile Kıbrıs'ta ikamet etmekte olan Amerikan vatandaşları tarafından kontrol edilecektir.

Oymacılık Sergisinin Tarihi Belli Oldu

SERGİ CUMHURBAŞKANI YARDIMCISININ HİMAYESİNDE AÇILACAK

"Çıplak Kadın"

Öğretmen Şinasi Tekman'ın açacağı serginin tarihleri belli olmuştur. Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Küçük'ün himayesindeki sergi 10 Şubat tarihinde Kıbrıs Hükümeti Türk Memurlar Kurumu salonunda açılacak ve 15 Şubat'a kadar devam edecektir. Ziyaret saatleri, öğleden önce saat 10.00 ile 12.00; öğleden sonra ise 2.00 ile 7.00 arasında olacaktır. Sergide oymacılık ve dağlamayla yapılan eserleri teşhir edilecektir.

Yukarıdaki resim, sergide teşhir edilecek bir eseri tesbit etmektedir. Tekman, bir zeytin dalını oymak suretiyle bir çıplak kadın meydana getirmiştir.

Türk Halk Ounları Avrupa'da Tanıtılacak

Ankara (Basın - Yayın) : Türk Halk Oyunlarını Tanıtma ve Yayma Tesisi Başkan Vekili Vedat Nedim Tör, Türk - İsviçre ve Türk - Alman dostluk Cemiyetlerinin davetlisi olarak, "Türk Halk Oyunları" konusunda konferanslar vermek üzere uçakla Zürih'e hareket etmiştir. Zürih'teki konferansı müteakip Almanya'ya geçecek olan Vedat Nedim Tör, 8 Üniversite şehrini dolaşacaktır.

Güvenilen Sigortalarda
"GÜVEN" Türk Anonim Sigorta Şirketi
başta gelir.
Umumî Acentelik :
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD.,
LEFKOŞA.
TEL : 74474.

Denizcilik Bankası T. A. O.
Kıbrıs Acenteliğinden
"ISTANBUL" vapuru 20 Ocak, 1962 tarihinde Cumartesi günü saat 12.00 de Lârnakaya gelip ayni gün saat 20.00 de Hayfa. Napoli. Cenova. Marsilya ve Barselona'ya müteveccihen hareket edecektir.
Yolcu ve Yük kabul edilir.
GENEL ACENTE :
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD..
Lefkoşa - Kıbrıs.
TEL:
Lefkoşa: 74474
Mağusa: 2389
Lârnaka: 2435
Limasol: 3834
Baf: 2382.

TİRYAKİLER
HAKİKİ ZEVKİ TÜRK TÜTÜNLERİNDEN ALIYORLAR
TÜRK TÜTÜNLERİ (KIBRIS) LTD. ŞTİ.

İSMET İNÖNÜ, BUGÜN İKİNİCİ KONUŞMASINI YAPACAK

ANKARA (Radyo) Türkiye Başbakanı İsmet İnönü bugün saat 19.30'da Türkiye radyolarında ikinci konuşmasını yapacaktır. Başbakan, bu konuşmasına konu olarak ekonomik mes'elelerı seçmiştir.

İnönü'nün ilk konuşması ise, umumî arzu üzerine bu sabah saat 7.30 da yeniden yayınlanacaktır.

ŞEKER SİGORTA
HİZMETİNİZDEDİR
Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Ltd.
TEL : 73911 - 2991

PARAZİT

BARDAK !

Elefteria gazetesi, Kıbrıslı Türk gazetecilerinin, Cumhurbaşkanının şahsına yöneltikleri hücumların bardağı taşırabilecek bir mahiyet arzettiğini iddia ediyor.

Biz, Cumhurbaşkanına körü körüne ve asılsız hücumlarda bulunduğumuzu hatırlamıyoruz.

Bardağı taşırmak amacıyle hareket edenlerin kimler olduğu malûm ! Görünen köy kılavuz istemez !

S.O.S.

KIBRISIN EN YÜKSEK TİRAJLI TÜRK GAZETESİ

Bozkurt

Cumartesi 26 EKİM 1963

FİATI: 15 MİL — Telefon: 2951 — P. K. 324

KURULUŞ: 1951 — GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE — YIL: 13 — SAYI: 2691

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü: CEMAL TOGAN — Mes'ul Yazı İşleri Müdürü: SADİ C. TOGAN

SHELL e Güvenebilirsiniz

Sadece Ruhani Görevini Deruhte Edebileceği Zamanı Beklediğini Söyliyen Cumhurbaşkanı Makarios

Kıbrıs Tarihiyle Bir Yunan Adasıdır, dedi

Grivas ile Makarios'un Siyasî Görüşü Bağdaşmıyor

Makarios'a Göre Fevkalâde Ahval Yıllarında Türkler Kasten Kışkırtılmıştır!

Resmimiz Türkiye ile Kıbrıs arasında ikili bir ticaret anlaşması aktedilmesi hususunda yapılan müzakerelerden bir anı tesbit etmektedir

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios, Kanada Radyosu Korporasyonu temsilcisi H. Engel'e bir mülâkat vermiş ve sorulan muhtelif sualleri cevaplandırmıştır. Kıbrıs'ın tarihi, anlaneleri ve bir devlet olup olmadığı konuları yanında daha birçok meseleler ele alınmıştır. Cumhurbaşkanı Makarios sorulan suallere özetle şunları söylemiştir :

"Kıbrıs adası tarihi ve an'aneleriyle bir Yunan adası olmuştur. Eski zamanlarda şimdiki anlayışiyle devlet bulunmamakta idi. Fakat böyle olmakla beraber Kıbrıs muhtelif Yunan krallıklarına bölünmüştü. Bazen hür kalmışlar fakat bazen de yabancı idare altına girmişlerdir. Uzun bir zaman da Bizans idaresine giren Kıbrıs, muhtelif istilâlardan kurtulmasını ve Yunan karakterini korumasını becermiştir. Adadaki Türk azınlığı Kıbrıs'ın Osmanlı İmparatorluğu tarafından işgal edildiği 1571 senesinden beri adada bulunmaktadır. Yunanistan bir Devlet halîne geldiği zaman Kıbrıs, ona ilhak edilmek istemiştir. Bu emelini gerçekleştirmek için de birçok mücadeleye girişmiştir. Zürih ve Londra Andlaşmaları ile, Kıbrıs bir bağımsız devlet halîne gelmiştir. Yeni bir devlet olmakla beraber yeni bir ulus olmamıştır. Adanın siyasî istikbaline gelince şimdiden ne olacağını kestirmek güçtür. Fakat ekonomik sahadaki istikbalimize gelince, coğrafik mânâda kullanılmakta millî bir mahiyet taşımaktadır. Bu ifade her Kıbrıs'lı için kullanılmaktadır."

Bundan sonra Kilise liderliğiyle Devlet Başkanlığını nasıl bağdaştırdığı hakkında kendisine sorulan sualleri cevaplandıran Makarios, özetle şunları söylemiştir:

"Kıbrıs'ta Başpiskoposa, bir kilise heyeti tarafından seçilmemekte, halk oyu ile yapılan genel seçimlerden sonra Kilise Başkanı ve millî lider olarak tâyin edilmektedir. Bu çifte görev, Yunan Dünyasında, özellikle yabancı idarede kendisini göstermiştir. Kıbrıs Bağımsızlığına kavuştuğu zaman halk, Cumhurbaşkanı olarak hizmetime ihtiyaç gösterdi. Ben de görevimin bu isteği reddetmemek noktasında bulunduğuna karar verdim, fakat Devlet Başkanı olarak görevlerimden kurtulmak ve sadece ruhanî görevini deruhte edebileceğim zamanı bekliyorum."

Kanada Radyosu temsilcisi bundan sonra iki cemaat arasındaki çıkmazın nasıl halledilebileceğini, veya halledilip edilmeyeceğini sormuş ve şu cevabı almıştır:

"Kıbrıs Anayasasında bazı değişiklikler yapılmadıkça, Türk ve Rum Cemaatı arasında mevcut çıkmazın halledilmesinin mümkün olduğuna ihtimal vermiyorum. Teklif ettiğimiz değişikliklerle, Türkleri bir azınlık olarak haklarından mahrum etmek istemiyoruz. Maksadımız Anayasayı daha çalışır bir duruma getirmektir. Bunun için de vergi kanunlarının tasvibinde ayrı oy çoğunluğu Mahkemelerin ayrı idare edilmesi suretiyle adaletin taksimi, ayrı belediyeler, gibi yersiz ve adil olmayan hakların kaldırılmasıdır. O haklar ki, kötüye kullanıldığı zaman, devletin normal çalışmasını önler."

BAZILARI İÇİN ENOSİS ÇARE Mİ ?

Mülâkat burada en ilgi çekici noktaya gelmiş ve Kanada Radyosu temsilcisinin **"bazıları için bu durumdan kurtulmak amcak Enosisle mi mümkündür?"** şeklindeki sorusuna Cumhurbaşkanı aşağıdaki karşılığı vermiştir:

"Evet. Bu bir gerçektir. Fakat her arzulanan daima gerçekleştirilemez, Enosis'in faydaları ve zararları konusunda gelince, benim kanaatime göre, millî hisler, en nihayet, ekonomik bir avantaj veya zarara bağlı

(Devamı 4. sayfada)

Resmimiz, Ayla Ali Riza'yı çalışmaları sırasında göstermektedir.

Kıbrıs ile Türkiye Arasındaki Ticaret Anlaşması Müzakereleri Dün Başlandı

Kıbrıs ile Türkiye arasında ikili bir ticaret Andlaşması aktedilmesi hususunda Kıbrıs'a vasıl olan Türk Ticaret Delegasyonu ile Kıbrıs Hükümeti arasındaki müzakerelere dün sabah Dışişleri Bakanlığında başlanmıştır.

Kıbrıs Hükümetini temsilen Dışişleri Bakanı Spiros Kipriyanu, Ticaret ve Endüstri Bakanı Andreas Arauzos Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fazıl Plümer, Ticaret ve Endüstri Bakanlığı Genel Müdürü George Iliadis ve Dışişleri ile Ticaret ve Endüstri Bakanlıklarının Kıdemli Memurları müzakerelere iştirak etmişler di.

Türkiye Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Dairesi İkinci Başkanı Sabahattin Dümer'in Başkanlığındaki Türk Delegasyonu Lefkoşadaki Türkiye Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Hasan Sözmen, Yüsel Tamtekin, Halil Ezher Yiğit, Cemal Dalkılıç, Münip Marasalı, ve Cecih Çelebioğlu'ndan müteşekkildir. Kıbrıstaki Türkiye Büyükelçiliği Dr. Mazhar Özdol da müzakerelere iştirak etmiştir.

Müzakerelere dün Ö.s. Ticaret ve Endüstri Bakanlığın da uzmanlar seviyesinde devam edilmiştir.

Silâh Tamircisi Akay yeniden tevkif edildi

Bir süre önce dükkânına silâhlı polisler tarafından baskın yapılan ve tevkif edilerek 24 saat mevkuf tutulduktan sonra mahkeme huzuruna çıkarılarak suçsuz bulunarak serbest bırakılan silâh tamircisi Ömer Akay, dün yeniden tevkif edilmiştir. Öğrendiğimize göre, Ömer Akay'ın tevkif edilmesinin sebebi, tasarrufunda hırsız ilk silâh bulunduğu iddiasıdır. Ömer Akay'ın bugün mahkeme huzuruna çıkarılacağı tahmin edilmektedir.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ

BOZKURT Onüç Yaşında

BUGÜNKÜ sayısı ile huzurunuza çıkan Bozkurt, 12 yıllık çetin bir imtihandan sonra 13 üncü yıl çalışma devresine girmiş bulunuyor. Değerli okuyucularımızın takdir edeceği gibi 12 yıllık basın hayatımızda Cemaatimize en iyi şekilde hizmet etmek gayesinden zerrece inhiraf etmiş değiliz. Onümüzdeki yıllarda da kudret ve kabiliyetimiz nisbetinde, toplum menfaatlerimizi haleldar edecek kuvvetlere karşı mücadele etmek azmindeyiz.

Hiç şüphe yoktur ki biz, bu cesaretî sayın halkımızın desteğinden almaktayız. Inandığımız bu destek sayesinde bir kaç ay içerisinde Bozkurt'un tirajını ikiye çıkarmış bulunuyoruz. Bu sayının tirajı, bundan bir kaç ay evvel bastığımız sayının tirajının iki katıdır. Bu da bize, Bozkurt'un halkımız tarafından ne kadar sevildiğini ve benimsendiğini göstermektedir.

Bu vesile ile bütün okuyucularımıza, bize gönderdikleri tebrik telgrafları ve mektupları için teşekkür ederiz.

'Times' Gazetesi Aylâ Ali Riza ile İlgili Bir Yazı Neşretti :

"Kıbrıs Onunla Gurur Duyabilir"

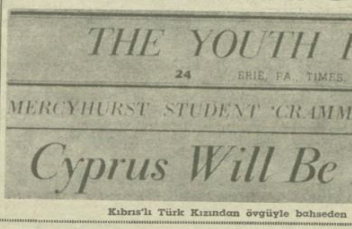

Kıbrıs'lı Türk Kızından övgüyle bahseden "TIMES" gazetesinin küpürü.

TÜRK CEMAAT MECLİSİNİN DÜN GEÇİRDİĞİ KANUNLAR GEREĞİNCE

1967 Yılında Kadın ve Erkek öğretmenler Arasındaki Fark Kalkacak

BÜTÜN KIBRIS TÜRKLERİNİN SOYADI ALMALARI MECBURİ KILINDI

LEFKOŞA

Türk Cemaat Meclisinin dünkü oturumunda gündemde bulunan muhtelif müzakereleri tasvip edilmiş ve Leymosun üyesi Vecdet Öktekin'in sordu ğu sorular cevaplandırılmıştır.

EVKAF MALLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Bir soruyu cevaplandıran Meclis Başkanı Rauf Denktaş, Evkafa ait mülkü kıymetlendirilmesi gayeleri çerçevesinde Leymosundaki eski mezarlık yerinde bir lokanta ve gazino inşasına karar verildiğini açıklamış, ve 1964 yılı başlarında inşaata başlanacağını söylemiştir.

Dün kabul edilen tasarılar arasında Öğretmenler Kanunu ile Soyadı kanun tasarıları da bulunmaktadır.

MÜNAKAŞALAR

Öğretmenler Kanunu tasarısının müzakeresi sırasında, maaş baremleri ve başöğretmenlik tahsisatı üzerinde münakşalar yapılmışsa da, bunlar tasarıda gösterilmiş; olduğu şekilde kabul edilmiştir.

Öğretmenler Kanununun başta gelen özelliği, kadın öğretmenlerle erkek öğretmenler arasında ilk defa eşitlik kurmasıdır.

FARKLAR KALKACAK

Kanunun kurduğu eşitlik önümüzdeki yılbaşından itibaren üç sene içinde uygun bir formülle tatbik edilecek ve 1 Ocak 1967 den itibaren kadın ve erkek öğretmenler arasında hali hazırda mevcut olan fark ortadan kalkmış olacaktır.

Kanunun diğer bir özelliği ise, cezayı gerektiren suçların açık bir şekilde gösterilmiş olmasıdır.

Ayrıca kanuna göre öğret menler, yıllık maaş artışlarını üç yılda bir alacaklardır.

TAVSİYE

Kanun tasarısını inceleyen Meclisin, Maarif ve Maliye encümenleri, hazırladıkları müş terek bir raporda bu yüzden

(Devamı 4. sayfada)

ATATÜRK'ÜN HEYKELİ BUGÜN GELİYOR

Aziz Atatürk'ün muazzam heykelini taşıyan "İstanbul" vapuru bugün Leymosun Limanına vasıl olacaktır. Aynı vapur, Heykelin 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında Lefkoşa'da yapılacak açılış töreninde hazır bulunacak olan 12 kişilik bir Türk Heyetini de adamıza getirmektedir. İstanbul vapuru ile adamıza gelecek olan heyet mensuplarının tam listesini aşağıda veriyoruz:

Profesör Tarık Zafer Tunaya	:	Devrim Ocakları Genel Başkanı.
Behçet Kemal Çağlar	:	Halkevleri İstanbul Merkezi Başkanı.
Profesör Hıfzı Timur	:	İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi.
Cevdet Haçaloğlu	:	Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı Başkanı.
Faruk Demirtaş	:	İstanbul Gazeteciler Cemiyeti İdare Kurulu Üyesi.
Hasan Yılmazer	:	İstanbul Gazeteciler Sendikası Başkanı.
Nafiz Duru	:	Türkiye Millî Talebe Federasyonu Başkanı.
Mustafa Özgür	:	Yüksek Tahsil Kıbrıs Türk Cemiyeti Başkanı.
Günsenin Erbatır	:	Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı ve Radyo Şefi.
Nedim Usdiken	:	Türkiye Millî Gençlik Teşkilâtı Başkanı.

(Devamı 4. sayfada)

Aslen Kıbrıs'lı olan Aylâ Ali Riza, Türkiye'de takip ettiği dört yıllık bir Kolej eğitim süresinden sonra Türkiye'de Mercyhurst Öğrenci Mübadele bursundan istifade ederek bir yıllık bir süre için Birleşik Amerika'ya tahsile gitmiş ve bu eğitimini de başarıyle tamamlamıştır. "TİMES" gazetesinde kendisinden övgüyle bahsedilen Aylâ Ali Riza, eğitiminin bir devamı olarak telâkki ettiği bir geziye çıkmıştır. Aylâ, bütün Amerika'yı adım adım gezeceğini ve bu memleketteki halkın yaşayış usullerini tetkik edeceğini bildirmiştir.

Kıbrıs'ın hakikaten övünebileceği ve kendisiyle gurur duyacağı bir öğrenci olarak tanıtılan Aylâ, Eğitimini tamamlandığı sırada Birleşik Amerikadaki hayat şartları ve insanlarının yaşayışları hakkında tetkik ve etüdlerde de bulunduğunu belirtmiştir.

Kendi ana lisanından başka Rumca, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca lisanlarına vakıf olan Aylâ, adaya döndüğünde ne gibi bir işle iştigal edeceğine dair soruları bir suale, ya hükûmet işinde veya bir Konsoloslukta çalışacağını bildirmiştir. "TİMES" gazetesinin muhabirine daha geniş bilgi vermesi istenen Aylâ, Amerikan hayatına alıştığını kaydetmiş ve Kıbrıs'ta büyüğe sayı gösterildiğini söylemiştir.

Öğrenci arkadaşlarının Kıbrıslı olan bilgilerine temas eden Aylâ, 'birçok Amerikalı arkadaşım Kıbrıs'ın bulunduğu yeri bile bilmiyor' demiştir.

Aylâ Halit Kâzım.

İlk Kadın Meb'us Aylâ H. Kâzım Dün T. Meclisinde And İçti

Aylâ Kâzım, Gazetemize Verdiği Demeçte, Milletime En iyi Şekilde Hizmet Etmek Başlıca Gayem Olacaktır, dedi

HALİT ALİ RİZA KÖY KOMİSYONLARI İLE İLGİLİ YAPTIĞI KONUŞMADA, MAHALLÎ İDARENİN DEMOKRATİK USULLERLE KURULMASI GEREKTİĞİ FİKRİNİ SAVUNDU

Baf Seçim Bölgesinden tek aday gösterilen Aylâ Halid, Temsilciler Meclisi'nin, ilk kadın üyesi olarak Meclis'in dünkü oturumunda and içmiş ve görevine resmen başlamıştır.

Oturumu açan Meclis Başkanı Glafkos Kliridis, yeni üyenin and içeceğini açıklamış; ve Başkan Vekili Dr. Orhan Müderrisoğlu Aylâ Halid'i kürsüye davet etmiştir.

Anayasa'ya uygun olarak and içen yeni Baf üyesi, müteakiben Meclis Türk Grubu safında yerini almıştır.

Meclis Başkanı Glafkos Kliridis, Aylâ Halid'i tebrik etmiş ve Meclis'in bütün üyeleri adına kendisine hoş geldiniz demiştir.

İlk kadın meb'usumuz Aylâ Halit Kâzım, 25 Eylül 1934 tarihinde Lârnaka'da doğmuştur Amerikan Akademisi'nden mezundur ve dört çocuk annesidir.

Aylâ Halit Kâzım kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza duygularını şu şekilde ifade etmiştir:

"Toplumuma ve milletime en iyi şekilde hizmet etmek başlıca gayem olacaktır. Merhum eşim Halit Kâzım'ın yarıda bıraktığı işi veya işleri tamamlamaya gayret edecek ve onun yokluğunu elimden geldiğince Meclis'te hissettirmeye çalışacağım. Eşimden boşalan mevkiye beni layık gördüklerinden dolayı Baf Türk Halkına bütün kalbimle teşekkür ederim."

Daha sonra gündemdeki konuların müzakeresine geçen meclis, önce köylerdeki Sıhhiye Komisyonlarının yetkilerini genişleten bir tasarıyı ele almıştır.

Söz konusu tasarının aleyhinde konuşan Halid Ali Riza, halihazırdaki komisyonların, Demokratik bir usul olan seçimle kurulmadıklarına, bunların, çoğu defa, halkı, deyiş; kendilerini tayin eden makamların düşünerek hareket ettiklerine işaretle, bu gibi komisyonların yetkilerinin genişletilmesine asla taraftar olmadığı.

(Devamı 4. sayfada)

TEBRİK KABUL EDECEKLER

T.C. Büyükelçisi Dr. Mazhar Özkol ve eşi 29 Ekim 1963 Salı günü saat 10,00—11.30 arasında Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle Büyükelçilik binasında tebrikleri kabul edecektir.

KIBRISIN EN YÜKSEK TİRAJLI TÜRK GAZETESİ

Çarşamba 13 KASIM 1963

FİATI: 15 MİL — Telefon: 2951 — P. K. 324

Bozkurt

KURULUŞ: 1951 — GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASÎ GAZETE — YIL: 13 — SAYI: 2708

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü CEMAL TOGAN — Mes'ul Yazı İşleri Müdürü: SADİ C. TOĞAN

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tesfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS — EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT: KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
SHELL

Dün Avam Kamarasında Başbakanlık koltuğuna resmen otu ran Sir Alec Home bir seçim konuşmasında

Başbakan Sir Alec Home'un Avam Kamarasındaki İlk Konuşması Hadiseli Geçti

Home, Hükümetinin B. M. Alınan Bazı Kararları Desteklemediğini Açıkladı

Sovyetlerle Bir Anlaşma Zemini Bulunması üzerinde Duruldu

BAŞBAKANIN MUHALEFETİ İTHAM ETMESİ ÜZERİNE HAROLD WİLSON, HOME'U AVAM KAMARASINDA VEYA TELEVİZYONDA MÜNAKAŞAYA DAVET ETTİ

Ankara, B.B.C. (Radyo): Bugün İngiltere Kraliçesinin bir temsilcisi tarafından okunan Parlâmento'nun açılış konuşmasından sonra Avam Kamarasında müzakerelere geçilmiş ve yeni Başbakan Sir Alec Home bu gün ilk defa olarak buradaki yerini almıştır. Lordluk payesini ve asaletini bırakarak seçimlere katılan ve Avam Kamarasına girebilme şansı, seçimlerde başarı kaydetmesine bağlı olan Sir Alec, bu başarıyı kazandıktan sonra, hamilerinin açış konuşmasını yapmağa gelmiyen Kraliçenin orada okunan hitabesinden sonra partisi adına siyasetini açıklayan ilk konuşmasını yapmıştır.

Kraliçe'nin konuşmasında yeralan hükümet programının gerçekleştirilmesinin dayandığını bildiren Sir Home, millî üretimin yüzde dört nispetin de artması halinde, programının gerçekleşeceğini belirtmiştir. Dış siyaset konusundaki barış umutlarını tekrarlayan Başbakan Home, komünizmin amacını büyültmediğini fakat ellerinden geldiği takdirde kendi yaşayış şeklini ortadan kaldırmak maksadını güttü günü belirtmiştir.

Home, **"Bununla beraber, Sovyetler Birliği artık taktir etmelidir ki, bir dünya harbinden her ne pahasına olursa olsun kaçınılmalıdır, kaçınılabilir. Sovyetler artık Batılılarla harbe girmeğe teşebbüs etmek istek ve niyetinde değillerdir. Gerçek bu merkezde olduğuna göre, barış ümitleri daha da gelişmiştir, demektir, Birkaç yıla kadar Komünist Çin'in de esaslı bir Atom devleti olacağını Ruslar da göz önünde tutmaktadırlar ki, gerek kendi gerekse Batının menfaatlerinin nerede olduğunu bilmekte ve ona göre hareket etmektedir. Herhangi muhtemel bir Komünist saldırganlığına karşı Batı tanya daima uyanık bulunmak ihtiyacını hissetmekte ise de mümkün olduğu nispette Sovyetlerle anlaşma zemini bulmağa çalışmalıdır. Bunun için de en başarılı yol NATO ve Varşova Paktı üye devletlerinin topraklarına gözlemcilerin konulmasıdır. Bu memleketler arasında Sovyetler Birliği ve Birleşik Amerika da dahil olmalıdır"** demiştir.

Sir Alec, bundan sonra Bir leşmiş Milletler Teşkilâtını ele almış ve alınan bazı kararları hükümetinin desteklemesine rağmen Britanya olarak uhdesine düşen görevi başarıyla ifa ettiğine inandığını bildirmiştir. Sir Alec Gilnün birinde Birleşmiş Milletler Aanayasası haricine çıkar ve buna uygun olmayan kararlar alırsa bunu derhal açığa vuracağız' demiş ve zaman zaman müdahaleye uğrayan konuşmuna devamla Muhalefet Lideri Harold Wilson ile şiddetli münakaşaya girişmiştir

Muhalefete saldırarak iktidar taraftarı üyelerin salonu çınlatan tezahüratına vesile olan Sir Alec Wilsona hitaben yap

(Devamı 4. sayfada)

Gazetemiz Sahibi ve Umumi Neşriyat Müdürü Cemal Togan (sağda) Küçük Mehmed'in babasına £726.065 millik çe ki veriken (Foto Bozkurt—BİLBAY)

Atatürk hakkında ne düşünüdüğünü soran bir gazeteciye verdiği karşılıkta

Krusçof, Atatürk Bütün Rusya'da Bilinen Türk Millî Kahramanıdır

İki Memleket Arasında Dostluğun İhyası Atatürk'ün Prensibine Uygun Dedi

MOSKOVA - ROYTER: Sovyet Başbakanı Nikita Krusçof, dün Türkiye'de münteşir 'CUMHURİYET' gazetesinin bir muhabiri tarafından kendisine sorulan ve 25 ölüm yıldönümü münasebetiyle Kemal Atatürk hakkında ne düşündüğü şeklindeki soruya verdiği karşılıkta **'Türkiye ile Sovyet Rusya arasında daha sıkı işbirliğinin kurulmasının, Türkiye Millî Kahramanı Kemal Atatürk'ün prensiplerine uygun olduğunu'** bildirmiştir.

'Zaten bu durumda iki memleket arasında sıkı işbirliğinin kurulmasını engelleyecek herhangi mâni göremiyorum' diyen Krusçof **'Atatürk bütün Rusyada iyi bilinmektedir, Zaten ismi memleketinin bütün hürriyet mücadelesiyle yoğurulmuştur. Lenin ile mektuplaşan Atatürk, iki ırkın ideoloji farkları genç Türkiye ile Rusya'nın barış ve dostluk havası içinde yaşamasına engel olmamıştır. Şimdi de aynı şekilde, iyi komşuluk münasebetlerinin bugün iki memleket arasında kurulmasına engel olacak önemli sebepler görmiyorum'** diye sözlerini tamamlamıştır.

Castro ile Küba ormanlarında bölükte çetecilik savaşına katılan ve önce Başbakanın sekreteri daha sonra da Cumhurbaşkanlığı sekreteri olan 36 yaşındaki Celia Sanchez'in yukarıdaki genç kadının geçici Cumhurbaşkanı yerine devlet başkanı olacağı söylenmektedir, Resmimiz muhtemel Cumhurbaşkanı adayı Celiayı göstermektedir.

19. Asırdan Kalan Mahkûm 64 Yıl ile Hapis Rekoru Kırdı

84 yaşındaki Richard Honeck bir hafta sonra hürriyete kavuşmuş olacak

Chicago : 19'uncu yüzyılın sonundanberi cezaevinde olan ve 64 yıl hapis yatmak suretiyle bu güne kadar bütün cezaevi rekorlarını kırmış 84 yaşındaki bir mahkûm bu hafta sonunda tahliye edilecektir.

Rıchar Honeck adındaki mahkûm 64 yıldanberi devam li olarak hapiste yatmış hiç cezaevi dışına çıkmamış ve 20nci yüzyılda yapılmış bir tek sokak bir t ek şehir bir otomobili veya uçak görmemiştir.

ÖĞRETMEN KATİLİ

Richard Honeck , 1899 da 20 yaşındayken bir gün öğleyin eski öğretmenini öldürmüş ve yapılan muhakemesi sonunda ölümden hapse mahkûm edilmişti. 1904 yılında hem cinayetini, hem de babasını kaybeden Richard Honeck'in dünya yüzünde hiç bir akrabası kalmamıştır. Talihsiz mahpusun halen Chicago yakınlarında Chester kasabasındaki cezaevinin duvarları dışında tanıdığı bir tek insan dahi mevcut değildir

Müebbet hapse mahkûm edilmesine rağmen Richard Honeck hiç ümidini kaybetmemiştir. Richard Honeck geçen ay 84 yaşına bastığı gün cezasının geri kalan kısmının affedilerek tahliye olunması için resmen Cezaevi Tahliye Komisyonuna müracaatta bulunmuştur.

Geçen gün toplanan Tahliye Komisyonu Richard Honeck'in müracaatını incelediktten sonra, cezaevi müdürünü, doktorunu ve birçok gardiyanlarını dinleyerek Richar Honeck'in talebi üzerindeki soruşturmalara başlamıştır.

Richar Honeck hakkında konuşan gardiyanlardan biri bulunmuş ve sözlerini şöyle bitirmiştir. 'Richar Honeck cezaevinde geçirdiği 64 yıl zarfında tamamen ıslâh olmuştur, ve hürriyetine kavuşarak insanların arasına dönmek hakkını kazanmıştır. Tam 64 yıl bir gün dahi yemek çanı çalmadan, yemeğine başlamamıştır.

1899 yılında henüz 20 yaşındayken öğretmenini öldürdüğü için müebbet hapse mahkûm edilen ve 64 yıl hapiste yatarak dünya rekorunu kıran 84 yaşındaki bahtsız mahkûm Richard Honeck, cezaevi avlusunda hükümlü elbisesiyle

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ

Huzur Bozan Haberler

RUM Basının bilhassa son günlerde, Rum liderlerinin 1964 planları ile ilgili olarak yayınladıkları yazılar, üzerinde önemle durulmaya değer mahiyettedir. Rum Basınına göre, Rum mebuslar 1964 yılı başında görevlerini yapamadıkları gerekçesiyle toptan istifa edeceklerdir. Seçilecek yeni milletvekilleri, Kurucu Meclis üyeleri vasfını taşıyacak ve yeni bir anayasanın hazırlanması hususunda çalışmalara başlıyacaktır. Rum liderler bu arada, yeni anayasanın hazırlanması esnasında Türk liderleri de işbirliğine davet edeceklerdir. Türk Liderleri bunu kabul etmedikleri takdirde, bunu yok sa bastırma yapacaklardır.

Rum Basını bu arada, Rum ileri gelenlerin İngiltere'de tanınmış hukukçularla görüştüğü ve bu konu da fikir teatisinde bulunarak tavsiyeler istediği de bildirilmektedir.

Rum basınının bu yoldaki yayınlarının gerçek değerini nedir? Bu hususta hükümet tarafından da her hangi bir açıklama yapılmış değildir. Bu haberler gerçeğe aykırı ise Rum Liderler tarafından niçin tekzip edilmiyor? Yoksa halkı

(Devamı 4. sayfada)

SON BAĞIŞ LİSTESİNİ BUGÜN NEŞREDİYORUZ

KÜÇÜK MEHMET İÇİN BUGÜNE KADAR TAM £726.065 MİL TOPLADIK!...

... VE DÜN BABASINA ÇEK OLARAK TESLİM ETTİK

Kalbinden rahatsız 4 yaşındaki Mehmed Hasan'ı hariçte tedavi ettirerek kurtarmak maksadiyle açtığımız yardım kampanyamızla ilgili olarak bir müddet önce neşretmekte olduğumuz bağış listeleri bugün aşağıda neşrettiğimiz son liste ile tamamlanmaktadır.

Yardım kampanyamızı başlattığımız günden bugüne kadar, sayın vatandaşlarımızın şeve seve yaptıkları bağışlarla, Küçük Mehmet için yekûnü £726.065 mil'lik bir çek, dün gazetemizi ziyaret eden Küçük Mehmed'in babası Hasan Hüseyine teslim edilmiştir,

Dün neşrettiğimiz 21 numaralı bağış listesinin yekûnü £550.525 mil idi. Şimdi aşağıda son bağış listesini neşrederek genel yekûnü sayın vatandaşlarımıza bildiriyoruz.

SON BAĞIŞ LİSTESİ

Kıbrıs Jandarma personeli tarafından, Lefkoşa Jandarma Kaza Kumandanı M. Vehbi eliyle,

Atalasa Jandarma

(Devamı 4. Sayfada)

BAFTA ATATÜRK HAFTASI DÜN RESMEN AÇILDI

Baftan Hikmet Canova Bildiriyor

Bir haftadan beri hazırlıkları yapılan 'Atatürk Haftası' Baf ta Tük Birliği Lokalinde 90 dakikalık bir programla başlamıştır Açış konuşmasını yapan Mustafa Adaoğlundan sonra konuşmalar yapılmış ve şiirler okunuştur. Muhtelif hatipler tarafından yapılan konuşmalar ve okunan şiirler arasında Fatma Mustafa tarafından okunan "Atatürkü Duymak", Naci Gürseren tara fından okunan 'Atama" ve Hamdi Güneş tarafından okunan "Kurtarıcıya" isimli şiir ler halk arasında heyecan yaratmış ve beğenilmiştir. "Atatürk Haftası" bugün de Baf Ülkü Yurdunda yapılacak törenle devam edecektir.

öğrenc velileri greve inen öğretmenleri destekliyecek

Rum Cemaat Meclisi Bir Haftadan Buyana İhtilâfın Halli İçin Hiçbir Teşebbüste Bulunmadı

LEFKOŞA: Rum Tali Okul öğrencilerinin ebeveynleri geçen gece Lefkoşa Cümaatyosun da yaptıkları iki saatlik bir toplantıda 3000 öğretmenin grev yapmasına ve 100,000 öğrencinin derslerden mahrum kalmasına sebep olan ihtilâfın giderilmesi için arabuluculukta bulunmaya karar vermişler ve bu maksatla 5 kişilik bir komite tesbit edilmiştir, Komitenin dün öğretmenleri temsil eden karma komite ve Rum Cemaat Meclisi ile temasa geçmesi beklenmekte idi,

EBEVEYNLERE BİLGİ

Toplantıda Karma komiteyi temsil eden 3 öğretmen ebeveynlere öğretmenlerin talebleri, Rum Cemaat Meclisi ve Hükümet makamlarıı ile şimdiye kadar yapılan müzakereler ve İhtilâfın Rum Maarifi üzerindeki tesirleri hakkında bilgi vermiştir. Taleblerinin desteklenmesi için ebeveynlerin müracaatta bulunan öğretmenlerin ifadesine göre Rum Cemaat Meclisi ihtilâfın halli için son bir hafta içerisinde hiçbir teşebbüste bulunmamıştır,

(Devamı 4. Sayfada)

KUYUYA DÜŞEN BİR RUM ÖLÜ OLARAK BULUNDU

Jandarma Başkumandanlığından dün akşam aşağıdaki bildiriş geldi, aslen Stillus köyü sakini oloup son zamanlarda Larnaka'da kalmakta ola n 57 yaşında Kl. riakos Andoniyu isimli bir Rum'un kuyu içinde ölü olarak bulunmuştur.

Arpera bölgesinde ve Dorsefanu diye bilinen bir yerde bulunan cesedin Larnaka morguna kaldırıldığı açıklanmıştır. Müteveffa ön ceki akşam geç vakte kadar Kiti Barej projesinde çalışmıştı. Anlaşıldığına göre, karanlıkta yürüdüğü bir sırada, kazaen görmediği kuyuya düşmüş ve ölmüştür. Olayın bir kaza sonucu olduğuna inanılmaktadır.

Yolu ölçen polis, İngiliz tarafından çiğnendi

Leymosun— Baf yolunda Efstathiyos Kirikakuya ait garajın önünde çarpan iki otomobilin gerçek durumlarını öğrenmek için yolu ölçmekte olan bir polis bir arabe tarafından çiğnenmiştir. Kaza sonucu olarak polisin sağ ayağı ikiyerden kırılmıştır.

HÜRRİYETE İSTANBULDA KAVUŞABİLDİLER

Doğu Almanyalı Çift Vapurdan Kendilerini Boğaz'ın Sularına Attılar

İstanbul (R)

İstanbul Boğazında turistler le dolu bir Doğu Almanya yolcu vapurundan denize atlayarak Türk makamlarından kendilerine siyasî mülteci hakkı tanınması talep eden Doğu Almanyalı bir çift dün sabah Türk polisi tarafından serbest bırakılmıştır.

Gazetecilere beyanatta bulunan bu iki mülteci Batı Almanyaya gitmek niyetinde olduklarını ve Doğu Almanyadan kaçacaklarını çok önceden planladıklarını söylemişlerdir.

Mülteci Alman çiftinin denize atlamadan önce Boğazın sularına attıkları valizlerin çoğu halk adamlar tarafından denizden çıkarılmıştır.

Resmimiz Alman mülteci çiftini tesbit etmektedir.

Hayırseverlik

Kıbrıs Müftüsü M. DANA

Bu duygu, insanın tarifine giren bir vasıf unsurudur. Bunsuz tam insan hüviyeti teşekkül edemez. İnsanın şahsiyetini vücuda getiren unsurlar arasında hayırseverlik duygusuna herkes kendi ruhunda önem li yer vermektedir.

Bir cemiyet adamı, kendini müstakil bir varlığa sahip olarak düşünmemelidir; O kimse, hakikatte çevresinin bir parçasıdır. Bu topluluğu meydana getiren faktör ise cemiyetçilik ruhudur. İnsan, vakit vakit kendi varlığını bu gerçek cephesinden görmeli ve bu sezgi içinde düşünmelidir.

Bu bağlılık, her şeyden önce felâket ortaklığı şeklinde kendini hissettirir. İçtimaî çevremiz içindeki istiraplar karşısında içimizde böyle bir sezgi belirmezse, içtimaî bünyeye bağlılığımız tam olmadığı anlaşılır.

Halkımız içinde bir çok

(Devamı 4. Sayfada)

ÇIM KARNINDA...

Bize Yardım Ediyorlar

Nihayet Rumlar baklayı ağızlarından attılar. Pazar günkü CYPRUS MAIL ve dünkü Rum basını, öğretmenlerinin grevinden bahseden yazılarında "Cemaat Meclisleri feshedilmeli, ve maarif işleri bir Bakana bağlanmalıdır" diyorlar,. Bunun yanında Temsilciler Meclisindeki Rum meb'usların toptan istifa ederek bir Kurucu Meclis teşekkülüne gidilmesini tekrar gözden geçirip kendilerine uygun olmıyan taraflarını tadil ettikten sonra yeni bir Anayasa kabul edeceklerini, ve bunun, kendi tabirleriyle "halkın kahir ekseriyetinin isteğine uygun" olacağını belirtiyorlar.

Dünkü haberler arasında bir de şu enteresan olay vardı: Halen grevde bulunan Rum öğretmenler, Yunanistanın yeni Başbakanı Papandreu'ya gönderdikleri telgrafta, Kıbrıstaki Andiaşmanın feshi için kendisinden destekleyici icraat beklediklerini belirtiyorlar,

Varsın bütün bu dedikleri olsun,. Rum meb'uslar istifa etsin, Rum Cemaat Meclisi kapansın, Yunan Başbakanı da Andiaşmaların feshine yardımcı kalkışsın,. Bu hareketlerin hiçbiri bizi yıldıramıyacak, bildiklı bizi biraz daha hedefimize yaklaştıracaktır. Zira onlar bu şekilde çalışmağa devam ettikçe KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'nin doğacağı günler yaklaşıyor demektir.

... BİR NOKTA

Resmimiz, şoförleri Türk Cemaat Meclisinden ayrılırken tesbit etmektedir. (Foto, Bozkurt - BİLBAY.)

Şoförler Şikâyetçi!...

Şehrimizin Atatürk Meydanı ve civarında çalışan taksi şoförleri, son zamanlarda Atatürk Meydanı ve civarında park yapmalarına müşkilât çıkarılmasından şikâyetle dün toplu olarak Türk Cemaat Meclisine gitmişler ve durumu ilgililere anlatmışlardır. Bildiği gibi son zamanlarda Atatürk Meydanı'nda bazı yeni binaların inşa edilmesi ve bu binalar için park yerlerinin ayrılması yüzünden şoförler o bölgede park yapmakta güçlükle karşılaşıyorlardı. Kendisi ile konuştuğumuz bir Türk Cemaat Meclisi yetkilisinin bildirdiğine göre, Cemaat Meclisi ile Türk Belediyesi arasında ya pılacak müzakerelerden sonra şoförlerin derdine bir çare bulunacaktır.

Yüksek Anayasa Mahkemesinde Bugün Enteresan Bir Davanın Görüşülmesine Başlanıyor

Türklere Tahsis Edilen Mevki Doldurulmak istenmiyor

Kıbrıs Radyo Yayın Korporasyonunda Türklere tahsis edilmiş bulunan Başkatip Yardımcısı mevkiine müracaat eden adaylar arasında en başarılı sonuçları sağlayan fakat istenen evsafta olmadığı müşahasasıyle hareket eden Radyo Evi Rum Yöneticilerinin azizliğine uğrayan Radyo Evi Muhasebe Memuru Saffet İsmail'in Yüksek Anayasa Mahkemesinde açmış olduğu davanın görüşülmesine bugün mezkûr mahkemede başlanacaktır.

İDAREDE TÜRKLERİN TEMSİL EDİLMESİ

Türklerin bu yarı resmî Dairenin İdarî Kısmında temsil edilmesinin mevzubahis olduğu enteresan davanın büyük bir ilgiyle izleneceği tahmin edilmektedir.

KIBRISIN EN YÜKSEK TİRAJLI TÜRK GAZETESİ

Pazartesi 2 ARALIK 1963

FİATI: 15 MİL. — Telefon: 2951 — P. K. 324

Bozkurt

KURULUŞ: 1951 — GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE — YIL 13 —SAYI: 2727

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü CEMAL TOĞAN — Mes'ul Yazı İşleri Müdürü: SADİ C. TOĞAN

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tasfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS — EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT: KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOSA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acente/Satıcıya
SHELL

Cumhurbaşkanı Makarios Hloraka Köyünde

Azinas'ın Büstünü Açtı ve Bir Konuşma Yaptı

Yunanistan ile Kıbrıs

Başbakan Ismet Inönü Radyo'dan Sesiyle Bir Demeç Verdi:

TÜRKİYE GEÇİCİ BÜTÜN GÜÇLÜKLERİ YENECEK

Türkler taahhütlerine ve Amerika ile bulunma ve çalışma siyasetine daima sadık kalacaklar

Başkan Johnson ile yaptığı özel görüşmede, yeni Amerikan Cumhurbaşkanının geçen yıl içinde Ankaraya ziyareti esnasında Türk milletine karşı yapılacak herhangi bir tecavüzün Amerikan milletine yapılmış olarak addedileceğine dair vermiş olduğu temina tı tekrarladığını açıklayan Inönü, Dışişleri Bakanı Rusk, Savunma Bakanı Mac Namara ve Dışişleri Bakan Yardımcısı Harriman ile yaptığı görüşmeler de Türk—Amerikan dostluk ve işbirliği konularında tam mutabakat elde ettiği ni söylemiş, ve şöyle demiştir: "Amerikanın bu sıcak ilgi ve taahhütlerine

(Devamı 4. sayfada)

Beyaz Perdenin güzel İngiliz yıldızlarından 27 yaşındaki Virginia Vernon, gönlünü Ben Warriss isimli bir komedyene kaptırmıştır. Halbuki Virginia halen 41 yaşında kocası bulunan evli bir kadındır. Bununla beraber resmen boşanma davası açmış ve Ben Warriss'i de 'üçüncü şahıs' (tanık) olarak göstermekten çekinmemiştir. Resminiz iyi vücût hatları bulunan güzel yıldızı bir deniz banyosu sırasında tesbit etmektedir. ?

PARASIZ

Pazar 1 Aralık 1963 SAYI: 44 - YIL: 1

Bozkurt

PAZAR İLÂVESİ

Her Gün Bir BOZKURT Almayı ihmal Etmeyiniz.

Murat Davman rolündeki Orhan Günşiray kordelenin bir aşk sahnesinde Pervin Par'la birlikte

MURAD DAVMAN TEKRAR SAHNEDE

AHMET TOLGAY

Orhan Günşiray ikinci defa olarak Ümit Deniz'in ünlü roman kahramanı Murat Davman'ı beyaz perde de canlandırmıştır. "Azrail'in Habercisi" isimli bu filmde Günşiray Pervin Par ile birlikte oynamakta dır.. Hatırlanacağı gibi ilk defa olarak 'Ölüm Perdesi' isimli filmle Murat Davman rolünde görülen Orhan Günşiray sözkonusu kordeledeki müstesna başarısı ile epey sükse yapmış ve "Ölüm Perdesi"nden bu yana polisiye kordelelerinin bir numaralı aktörü olduğunu herkese kabul ettirmiştir..

Pervin Par "Azrailin Habercisi" filmi ile uzun bir müddetden beri uzak bulunduğu sinemaya yeniden dönmüş bulunmaktadır.. Güzel yıldızın his hayatını meslek hayatına karıştırmaması yüzünden başgösteren bu ayrılık onun birçok hayranlarını kaybetmesine vesile teşkil etmiştir. Par'ın sinemaya dönüşü ezeli sevgilisi Mahir Özerdem' le bozuşup ondan ayrılma sım takip etmektedir. Çok umutlu bir dönüş bu.. Pervin Par bundan böyle ülkücü bir yıldız olarak Türk sinemasına hizmet etmek kararında... Sanatı hersey in üstünde tutacak.

Pervin Par'ı Türk Sinema seyircisi ilk defa olarak "Ge'linin Muradı" isimli filmde alkışlamıştır. Kibrı'sa getirtilmeyen bu film Atıf Yılmaz'ın yönetmenliğinde çevrilmiş ve Pervin Par ilk filmi olmasına rağmen rahat ve duyarlı oyunuyla fevkalâde bir başarı sağlamıştır.. Genç Yıldız sözkonusu kordeleden bu yana sinemadaki başarısını devam ettirmek için elinden gelen gayreti harcamış fakat yukarıda da belirttiğimiz gibi his hayatını meslek hayatı ile karıştırmış olması onun bu gayretlerini olumlu bir sonuca bağlamamıştır..

"Azrailin Habercisi" isimli kordelenin başkötü rü Orhan Günşiray ise bu günlerde his hayatını düzenli bir şekilde yürütmesini bilmekedir. 20 yaşında ki eşi ile bu eyinden olan yarasının son derece beş i görünen Orhan Günşiray gece hayatını mecburiyet olmadıkça tercih etmiyor. Günşiray hayranlarından gelen mektupları da eşinin cevaplandırmasına yetki verdiğini itiraf ediyor.

Pervin Par en güzel profile sahip yıldızımızdır.

Muazzez Arçay eski mutlu günlerinde

HAKAN, Köroğlu Rolünde

"As Film" hasabına çevrilen 'Dağların Kralı' filminde efsaneleşen Türk Halk Kahramanı Köroğlu'nu canlandıracak olan Fikret Hakan büyük bir başarı göstermiştir. Siyah, ince bıyıkları ile Köroğlu rolünde sanat hayatının en güzel oyunlarından birisini çıkarmakta olduğunu söyleyen Fikret Hakan son günlerde boş vakitlerini 14 yaşındaki eşi Semiramis Pekkan'ın yanında geçirmektedir. Bi liindiği gibi umumi efkârı yakından ilgilendiren fırtınalı bir aşk macerasından sonra dünya evine girmiş bulunan Fikret Hakan böyle ikinci izdivacını yapmış bulunmaktadır. Karısında birtakım kanuni mecburiyetler bulunmasaydı Fikret Hakan'ın ilk eşi Bayan Sarı'dan hiçbir zaman ayrılmaya taraftar olmadığı söyleniyor.

Şu Nankör Meslek!..

Bir zamanların ünlü kadın oyuncusu Muazzez Arçay'ın mali durumu şimdi çok bozuk.. Filmciler arık eskisi kadar ilgi göremeyen Arçay sık sık intihar edeceğinden bahsediyor. Gazetecilere yakın içinde bulunduğu söyleyen bir zamanların ünlü karakter oyuncusu şu günlerde burada olan alakadarını da bir türlü alâkadığını ifade etmektedir. Eski mesut günlerinde herkese yardım eden, muhtaç dostlarını evinde yatırıp, yedirip içiren Muazzez Arçay'ı şimdi sefil otel odasında hiç kimse arayıp sormuyor.

Muazzez Arçay Üsküp'lü bir kabadayı babanın kızı olarak doğmuş bir bimbaşı Aziz Hasan'ın kızıdır. Babası çok sefer dolayısiyle şehit olduğu zaman Muazzez Arçay 5 yaşında küçük bir çocuktu. Babasının ölümünden sonra annesi bir Alman doktorla evlenmişti. Yedi sene bir kadının usanmadan devamlı olarak çalışan Alman doktoru nihayet üçüncü karısının kötülükten kurtarıp 12 yaşında iken güzel yüzüne kavuşturmuştu.

Annesinin Alman doktorla evlenmesini müteakip küçük aile Üsküp'ten İstanbula göç etmiştir. 14 yaşında İstanbul'un Sultanahmet semtinde bulunan bir birincilikle mezun olan Muazzez Arçay tam 25 sene bu mesleğin çilesini çekmiş ve değerli sanatçılarımızdan birisidir. Ona şimdi sahnedeki bütün dostları sırt çevirmişlerdir. Fakir odasında bebek diken Muazzez Arçay geceleri gazinoları dolaşmakta ve cebindeki paraları içki sofrasında tüketmeye çalışan mutlu kişilere bu bebekleri satın almaları için yüzsuyu dökmekte dir. Şimdi oğlunu bebek dikip okutmaya çalışan bu 30 senelik çileli sanatçı unutulup gitmiştir. Bu vefasızlığın acısı değil midir ?

Toplumun kendisini bebek dikip satmaya mahkûm ettiği bu gerçek sanatçı yakında belki de intihar etmekten başka bir kurtuluş yolu bulamayacaktır. Ve işte o zaman herkes ağlayacak arkasından.. Gazeteler poz poz resimlerini basacaklar, cenazesine en pahalı çelenkleri gönderecekler. Tıpkı Suphi Kaner'e yaptıkları gibi. Nedense gerçek sanatçılarını zı ancak kaybettikten sonra takdir ediyoruz. Dirilerine koşamadığımız, ölümü kendilerinden uzaklaştırmak için en ufak çabayı uğurlarında harcamadığımız sanatçılarımızı ölümlüç bir yerde görülmüş de gildir.

Sultanahmet semtindeki tiyatro okulunda Samiye Hün, Hadi Hün, Necmi Oy, Şakir Arseven, Renan Fosforoğlu ve Şükriye Boratav gibi ünlü sanatçılarla yarıyana okuyan Muazzez Arçay gece çay gerek Türk Tiyatrosunda gerekse Türk Sinemasında yeri doldurulamayacak bir aktristir. İstanbul Şehir Tiyatrosuna 22 sene emeği geçen sanatçının son kuruşuna kadar harcayıp okutmaya çalıştığı bir oğlu vardır. Ferdi Merter isimli bu delikanlı annesi ile birlikte bir kaç filmde rol almış fakat gerek fiziği ve gerekse kabiliyeti ile göz doldurmasına rağmen beyaz perdeden hemen el—etek çekmiştir. Ferdi Merter her halde bir gün annesinin akibetine düşmemek için bu harekete başvurmuştur.

Yıllarca İzmir Şehir Tiyatrosu'nun kurulması için didinen idealist sanatçı Muazzez Arçay İzmir'de ilk defa olarak tiyatro'nun perdesi açılırken belki de dünyanın en mutlu insanıydı. Daha sonra Manisa'da tiyatronun kurulmasında ve İstanbul "Saat 6" tiyatrolarının teşekkülünde yılmadan çalışan Arçay tutumu ile Türk Tiyatrosunu bütün kalbi ile seven bir aktris olduğunu tamtlamıştır.

Belki de bu gün kalbur üstü bir çok aktrisimiz yabancı dil bilmez. Fakat Muazzez Arçay Almancayı Ana dili gibi konuşur. Ayrıca gayet güzel Rumca ve Fransızca da bildiğini ilâve etmek gerekir. Böyle Kültürlü bir sanatcının bu günkü yürekler acısı durumda düşmüş olması bizim sanat çevrelerimizden başka hiçbir sanat çevresinde mümkün değildir. Yıllarca evvel Muazzez Arçay'ın bir çok arkadaşlarına para yardım yaptığı SES Tiyatrosunun yanındaki Luvar Apartmanı'nın 10 odalı bir katında en debdebeli bir şekilde yaşadığını yakınları arasında hatırlayan muşacak olan yoktur. Ama şimdi.. Ne kadar acıdır ki bu büyük sanatcı şimdi oğlunu üniversitede okuta bilmek için bebek yapıp satmaya çalışmaktadır.

Arçay şimdi yalnız otel odasında herkes tarafından unutulmuştur.

Başbakan Sovyetlere verilen uzun süreli kredilerin aleyhinde

Erhard, Washingtonda Bir Radyo Konuşması Yaptı

Amerikan Birlikleri Almanya için Güvenlik Unsurudur

WASHINGTON (Reyter) Federal Almanya Başbakanı, Erhard, Washington'da yaptığı bir radyo konuşmasında, Avrupada bulunan Amerikan birliklerinin çekilmesine en çok Federal Almanyanın muhalefet edeceğini söylemiştir.. Erhard sözlerine devamla, Avrupadaki Amerikan Birlikleri Amerikan halkı için çok kuvvetli bir güvenlik ve rahatlık unsurudur demiştir.

Sovyetler Birliğiyle Birleşik Amerika arasında yapılacak bir üs kademe toplantısının dünyaya faydalı olduğu takdirde, federal Almanyanın tasvip edeceğini belirten Erhard, Amerikanın Sovyetler ve Doğu Bloku ülkeleriyle yapmaya başladığı ticaretin özellikle Batının tutumunu göstermesi bakımından çok faydalı olduğunu söylemiştir. Bununla beraber, Erhard Sovyet-Rusyaya verilmesi söz konusu olan uzun süreli kredilerin de aleyhinde olduğunu belirtmiştir.

Dr. Erhard sözlerine devamla Avrupa'nın güvenlik ve geleneğinin tamamen B. Amerika ile dostluk bağlarına bağlı olduğunu ileri sürmüştür.

Kûbalı Erkekler Askere Alınacak

HAVANA: Küba'da 17 ile 45 yaşları arasındaki bütün erkeklere, Aseri Hizmet için kaydolmaya bağlamaları emredilmiştir Yeni askerler orduda üç yıl hizmet görecekler de; başlangıçta 17 ile 20 yaşlar ı arasındaki gençlerin askere alınacakları bildirilmektedir.

İKTİSADA YARDIM

Küba Silâhlı Kuvvetler Bakanı Binbaşı Roel Kastro, son günlerde yaptığı bir radyo konuşmasında, askerlerin memleketin iktisadi kalkınmasına yardım edeceklerini söylemiştir, Muhabirler, bunun askerlik Hizmet için kaydolmaya bağlamaları emredilmiştir Yeni askerler orduda üç yıl hizmet görecekler de; başlangıçta 17 ile 20 yaşlar ı arasındaki gençlerin askere alınacakları bildirilmektedir.

SİLAHLI KUBALILAR

Öte yandan, Royter Haberler Ajansının Bahama'dan bildirdiğine göre, İngiliz Donanması na ait Tartar fırkateyni, Küba ile Bahama arasında, hafif silâhlar, mühimmat ve patlayıcı maddeler taşıyan bir kayık içinde dokuz Kübalıyı ele geçirmiştir.

Nasso Polis Kumandanı, Bahama Polisinin, civardaki adacıkları hava alanları üzerinde müntazam uçak devriyaleri başlatacağını söylemiştir.

Birliği bozmakla itham edilen

Sabık Suriye Cumhurbaşkanı Kutsi serbest bırakıldı

Şam (R)

Şam'dan dün resmen açıklandığına göre, bu yıl 8 Martta yapılan ihtilâlden bu yana Mısır Askeri Ceza evinde mevkuf tutulan sabık Cumhurbaşkanı Dr. Nazım Kutsi, dün sabah erken saatlerde serbest bırakılmıştır.

Halen dağıtılmış bulunan Şahap Partisinin önemli üyelerinden olan Dr. Kutsi Suriyenin 1961 Eylülünde Birleşik Arap Cumhuriyetinden ayrılmasından sonra, 14 Aralık 1961 de Suriyenin ilk Cumhurbaşkanı seçilmiş fakat daha sonra 1963 yılının 8 Martında Baas Partisinin iktidara geçmesiyle sonuçlanan ihtilâlde rejimin diğer önemli şahsiyetleriyle birlikte, Mısır— Suriye Birliğini bozmakla suçlandırılarak mahkeme edilmek üzere tevkif edilmişti.

Komünizm halkı dinden Uzaklaştırılıyor

Londra (R)

Varşhava Piskobosu Choromanski, Polonya Komünist idaresi Polonyalıları dinden uzaklaştırmaya çalışmakla suçlandırmıştır, Piskobos, Komünist idaresinin doğum, evlenme ve ölüm olaylarında dini törenler yerine adi törenler yapmaktan halkı dinden uzak tutmaya çalışmakta olduğu ileri sürmüş, fakat bunun üzerine bir vazifesi olduğunu polis tarafından korunacak lâhlar da dahil, maddi yardım yapmakta olduğunu bildirmiştir. Moskova radyo

4 Doğu Almanya'lı Türkiyeye iltica etti

İSTANBUL:

Dün Boğazdan geçmekte olan bir Doğu Almanya vapurundan iki Doğu Almanyalı çift denize atlamış ve o sırada devriye gezmekte olan bir Türk motorlusu tarafından kurtarılmışlardır. Çiftler hürri yetlerine kavuşmak için denize atlamadan önce Voelkerfreundschaft isimli geminin kaptanı dedusunda kuvvetle israr etmekte olduğu kaydedilmektedir. Başyazıda devamla, bir tek Afrikalı sömürge idaresi altında esir kaldıkça, hakları ve şerefi ihlâl edildikçe, sömürgecilik rejiminin ortadan kaldırılmasının zamanının en acil problemlerinden biri olmakta devam edeceği bildirilmektedir.

Muhabirler, Pravda'nın bu yazısına karşılık, esir Afrika ülkelerine maddi yardıma devam edeceği bildirilen Rusyada kırk milyo dirilen Türkün esir, sömürge hayatı yaşamakta olduklarını hatırlatmakta, ve sömürge idaresi altında

Senatör Fulbright De Gaulle'ü Suçladı

Amerikanın Sesi radyosundan bir konuşma yapan Senatör Fulbright, Fransız Cumhurbaşkanı De Gaulle'ü, Britanya ile Almanya'ya saldırmakla suçlandırmıştır. Fulbright, Atlantik memleketleri arasında gelişme yönünde yapılan çabalara De Gaulle'ün bonucu dirilen Rusyada kırk milyo dirilen Türkün esir, sömürge hayatı yaşamakta olduklarını hatırlatmakta, ve sömürge idaresi altında

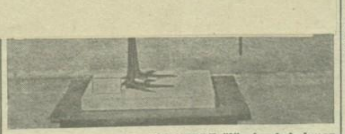

KUZEY ALMANYADA BİR YERDE ölü olarak bulunan bu leylek, bir okla Avrupaya kaçmıştır. Burada tesbit edildiğine göre kuşcağız, boynunda bir ok olduğu halde binlerce kilometre uzağa kadar uçabilmiş. Fakat bunlar, kuşların eksersinin ıstıraplarını teşkil eden hususlar değildir Afrikada. Onların bir çokları kendiliğinden Avrupayı hedef tutmuşlardır. Birçok memleketlerdeki hayvan dostlarının protestolarına rağmen el'an, senede iki defa yüzbinlerce kanatlı hayvan İtalyada veya Belçikada yakalanmakta ve "leziz" diye yenilmektedir. Afrikada hayvanların sade tin bütün masrafları Rum Cemaat Meclisi tarafından karşılanacaktır.

1931 Isyanında ölen Rumlar için Anıt dikilecek

Lefkoşa: Özel

Kıbrıs Rum Cemaat Meclisi Cumartesi günü yapmış olduğu toplantıda, Kıbrıs Rumlarının İngiliz idaresine karşı ayaklandıkları 1931 yılı Ekim ayı olayları sırasında hayatını kaybeden Rumlar için Lefkoşa'da bir anıt dikmeğe karar vermiştir. Anıtın bütün masrafları Rum Cemaat Meclisi tarafından karşılanacaktır.

KIBRISIN EN YÜKSEK TİRAJLI TÜRK GAZETESİ

Çarşamba 4 ARALIK 1963

Bozkurt

KURULUŞ: 1951 — GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASİ GAZETE — YIL: 13 — SAYI: 2729

FİATI: 15 MİL. — Telefon: 2951 — P.K. 324

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü CEMAL TOGAN — Mes'ul Yazı İşleri Müdürü: SADİ C. TOĞAN

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tasfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS — EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT: KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acente/Satıcıya
SHELL

Eokacı Markos Dragos'un Heykeli Bombalandı

LEFKOŞA MÜCAHİTLER CEMİYETİ, BOMBAYI TÜRKLERİN KOYDUĞU KEHANETİNDE BULUNARAK BİZİMLE SAVAŞMAĞA VE YENMİYE HAZIR OLDUKLARINI RUMLARA AÇIKLADI!!!

İçişleri Bakanı Yorgacis, Halkı Sükûneti Muhafaza Etmiye Davet Etti

Royterin Kıbrıs muhabiri bomba olayı ile Türk - Rum münasebetlerini birbirine bağladı !

İnfilâkten hemen sonra olay yerine giden Temsilciler Meclisi Başkanı G. Kilridis had iseyle yakından ilgilenmiştir. (Foto Bozkurt— Basın)

Lefkoşa'da Baf Kapısı önündeki meydanda bulunan EOKA üyesi Markos Dragos'a ait heykele dün akşam takriben saat 19.45'te bir bomba atılmış ve heykelin kaidesine hasara sebebiyet vermiştir. Kalde üzerinde bazı çatlaklıklar meydana gel'ren infilâk Merkezî Lefkoşa'yı hakikaten sarsmış ve Lefkoşa şehri varoşlarında da işitilmiştir. İnfilâktan sonra derhal olay yerine giden Temsilciler Meclisi Başkanı Glâfkos Kilridis, İçişleri Bakanı Polikarpos Yorgacis, Başsavcı Kriton Tornarîtis ve kalabalık bir Rum topluluğu heykele yapılan zararı yerinde tetkik etmiştir. Bu arada olay yerine derhal polis birlikleri ve bomba uzmanı gelmiş ve araştırmalara başlamışlardır.

RUM KESİMİ MUHAFAZA EDİLİYOR

Bomba uzmanı gelmezden önce bomba parçası olduğu tahmin edilen cisimler Temsilciler Meclisi Başkanı G. Kilridis tarafından tetkik edilmiştir. Öte yandan heykelin kaidesine yapılan zarar tetkik edilmiştir. Sıkı emniyet tedbirleri alan polis kuvvetleri Lefkoşa şehrinin Rum kesimine ve özellikle Viktorya Caddesinden Taksim Stadı yanından ve Lidra Palas Otelinin önünden geçen yoldan heykelin bulunduğu meydana giden yolları tutmuş ve geçişi tahdit etmiştir.

ROYTER'IN HABERİ !

Olay Rum semtinde hızla yayılmış ve birçok bölgeler de Rumlar toplanmışlardır. Haberi veren Royter Haberler Ajansının Kıbrıs muhabiri de olayı Türk-Rum münasebetlerine bağlamıştır. Ehemmiyetine binaen Royter Ajansının verdiği haberi aynen aşağıya alıyoruz:

"Şiddetli bir infilâk merkezi Lefkoşa ve varoşlarını bu akşam sarsmıştır. Polis infilâkin sebebini araştırmaktadır. Bu akşam bir EOKA Kahramanı olan Markos Dragos'un heykelinin kaidesi parçalanmıştır. Yaralanan olmamıştır. Fakat gözlemciler, infilâkin Kıbrıs Türk ve Rum cemaatleri arasındaki gerginliği daha da kötüleştireceğinden endişe etmektedir. Rumlar tarafından ileri sürülen Kıbrıs Anlaşmasının bazı 'engelleyici' hükümlerinin revizyona tabi tutulması teklifini kabul etmeyen Türklerin bu davranışı sonucu olarak son zamanlarda iki cemaat arasındaki gerginlik artmaktaydı. Bomba, eski şehir duvarlarının hemen ötesinde bulunan hayli işlek trafik dairesi içindeki heykelin çimentodan yapılmış ve blok mermerle takviye edilen kaidesinin üzerinde patlamıştır. Dragos, Kıbrıs'ın Yunanistana ilhakı için başlatılan EOKA mücadelesinde önemli bir kişi idi. 1957 senesinde İngiliz askerlerine karşı silâhla çarpışırken öldürülmüştü. Heykel, kendisinden 'Millî bir örnek' olarak övgüyle bahseden Cumhurbaşkanı Makarios tarafından geçen yıl açılmıştı."

ROYTER OLAYA IŞIK TUTUYOR

Bundan sonra Royter Haber Ajansı infilâk haberiyle ilgili olarak ve onunla birlikte verilmek üzere tam metnini aşağıya aldığımız şu haberi yayınlamıştır.

"İyi haber ajan çevrelerin bildirdiğine göre, Başkan Makarios ve iktidardaki Vatan Cephesi Partisi, Türk Cemaatı Temsilcilerini 'engelleyici' Anayasa hükümlerinin revizyona tabi tutulması görüşme'erini istemek için Türk Cemaatı temsilcilerine müracaat etme ğe hazırlanmaktadırlar. Bu inanç Kıbrıs hükûmetinin gö rüşünü aksettiren 'Filefterie - ros' gazetesinde yayınlanan bir makale ile kuvvetlenmektedir. Bu gazete, revizyonun gerekli olduğuna temasla, 'zamanı biz seçeceğiz, şimdi tam saatidir' demiştir.

BARBAR TÜRKLER

Öte yandan infilâk olayı ile ilgili olarak Lefkoşa Mücahitler Cemiyeti dün akşam aşağıdaki açıklamayı yapmıştır:

"Mücahit Markos Dragos'un heykeline konan bombanın yaptığı zarar Türk azınlığının barbarca bir tahrik olup bu tahrik hürriyete ve demokrasi prensiplerine tevcih edilmiştir. Kıbrıs Rumları bu çeşit tahrikleri —nereden gelirse gelsin— kabul etmiyor. Hürriyet Mücahitleri halâ yaşamakta, esaretin organlarını ve heykel kaidelerini ne karşı savaşmağa ve onları yenmeğe hazırdırlar Hürriyete olan inacımız kırılmadan Mücahitler, Kıbrıs Rumlarının önünde haklarının bekçileri olarak uyanık durmaktadırlar. (Devamı 4. sayfada)

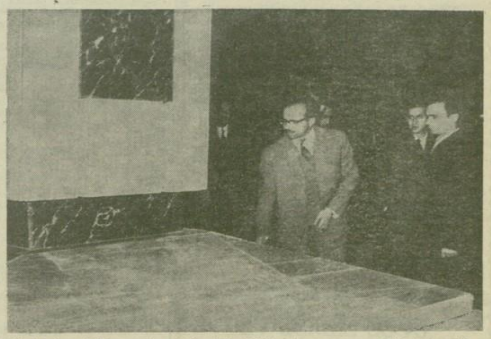

İçişleri Bakanı Polikarpos Yorgacis heykelin infilâkten hasara uğrayan kaidesini tetkik ederken

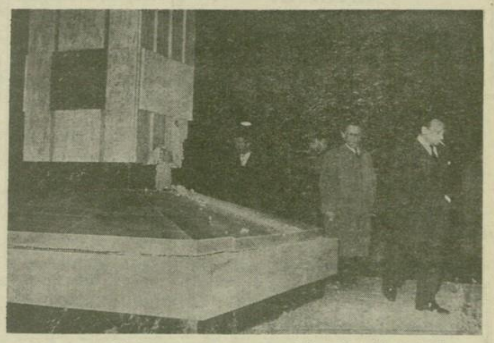

Resmimiz infilâk mahallinde tetkiklerde bulunan Rum liderlerini tesbit etmektedir.

Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük Atinada münteşir Elefteriya gazetesine bir demeç verdi

Rum Liderler Anayasanın Uygulanmasına Engeller Çıkarıyor

Adanın Refahı için iki Cemaatın işbirliği Şart

Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük Atinada görüşmelerde bulunmakta olan Elefteriya gazetesinin bir muhabirine verdiği demeçte Cumhuriyetin Anayasası imzalandığı zaman bütün taraflar tarafından samimî bir anayasa olduğunu ve Kıbrıs halkının refahına yardım edeceği merkezinde bulunduğunu hatırlattıktan sonra ve anayasanın bir bütün olarak uygulanmasının ancak bunun akabinde fiilî bir şekilde tatbik edilmesi halinde memleketin emniyet ve refah içinde yaşayacağını beyan etmenin kasıtlı olarak yanlış bir davranış ve mevsimsiz olduğunu söylemiştir.

TÜRK HALKI ŞÜPHELİ

Bazı sorumlu Rum liderlerinin sırf anayasayı çalışmaz diye göstermek için bu anayasanın uygulanmasına engeller çıkarmakta olduğunu ifade eden Küçük, belediye kanunlarının hazırlanmamasının bu yanlış tutuma parlak bir örnek olarak göstermiş ve Rum liderliğinin takip ettiği bu siyasetin iki cemaat arasındaki işbirliği imkânlarını yok ettiğini ve Türklerin Rumların adanın geleceği ile ilgili düşünceleri hakkında şüpheye düşürdüğünü söylemiştir.

TÜRK - YUNAN MÜNASEBETLERİ

İki Cemaatın anayasa çerçevesi dahilinde işbirliğinin adanın refahı için kaçınılmaz bir şart olduğunu kaydeden Dr. Fazıl Küçük, anayasada değişiklik yapılması hususunda Cumhurbaşkanının herhangi bir teklifinden haberi olmadığını söylemiş ve keyfi karar ve hareketlerle anayasanın değiştirilmesinin asla hakgösterilemiyeceğini belirtmiştir. Türkiye ile Yunanistanın aynı problem ve tehlikelerle karşılaşmakta olduğunu ve aralarında bir kader birliği olduğunu ifade eden Cumhurbaşkan Yardımcısı, bu tehlikeleri bertaraf etmek için bu iki memleketin daha yakın bulunmaları gerektiğini belirtmiş ve Kıbrıs'taki rejimi söz konusu iki memleket arasındaki iyi dostluk münasebetlerinin tabii bir sonucu sayduğını söylemiş ve söz konusu gazete yazısıyle Yunan Hükûmeti ve halkına refah ve mutluluk dileklerini göndermiştir.

Resimlerimiz dün akşam Tahtakalede vukubulan olayda Türk sakinlerinden bazılarını akrabalarını teskin etmeye çalışırken tesbit etmektedir (Foto Bozkurt BİLBAY

Dün Akşam Sivil Rum Polisler Tahtakalede Arama Tarama Yapmağa Yeltendi

Türk Sakinler Galeyana Geldi

POLİS OLDUKLARINI İDDİA EDENLER DE YOKLAMA SEVDASINA KAPILDI

Dün akşam Markoş Drakos'un heykeline yapılan tecavüzün müteakip takriben saat 10.30 raddelerinde sivil Rum polisler tarafından müteşekkil bir grup Tahtakale bölgesinde yapmak ta oldukları sıkı bir devriye esnasında ani bir kararla

(Devamı 4. sayfada)

Küçük Mehmet'e yapılan ameliyat başarılı oldu

Londra'dan aldığımız bir telgraftan öğrendiğimize göre kalbindeki iki deliğin dikilmesi için bir sâtre önce babasıyle İngiltereye giden Küçük Mehmet başarılı bir ameliyat geçirmiştir. Yavrunun sıhhatte olduğu bildirilmiyor.

(Devamı 4. sayfada)

Başkan Gürsel Yeni Hükûmetin Teşkili ile ilgili istişarelerine Dün Sabah Başladı

C.H.P. YENİ KOALİSYONA KATILMIYACAK

ANKARA, (R): Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, yeni Hükûmetin teşkili ile ilgili istişarelerine dün saat 09.00'dan itibaren başlamıştır.

Cumhurbaşkanı, saat 09.00'da Millet Partisi Genel Başkanı Osman Bölükbaşı'yı, 09.40'ta Yeni Türkiye Partisi Genel Başkanı Ekrem Alican'ı, 10.00'da Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi Genel Başkan Vekili Hasan Dinçer'i, 10.30'da Adalet Partisi Genel Başkanı Ragıp Gümüşpala'yı kabul etmiş ve kendileriyle ayrı ayrı görüşmüştür.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, saat 15.00'te Başbakan ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İsmet İnönü'yü kabul etmiştir.

Bir saat kadar devam eden görüşmeyi müteakip Başbakan İnönü, Çankaya'dan ayrılırken basın mensuplarına şunları söylemiştir:

" Sayın Cumhurbaşkanı kabul buyurdular. Siyasî vaziyet üzerinde görüştük. Sayın Cumhurbaşkanının görüşmesi istişarî vaziyettedir. Henüz bir karar vermiş bulunmuyorlar."

YENİ KOALİSYONA C.H.P. KATILMAYACAK

Öte yandan Başbakan İsmet İnönü, Cumhuriyet Halk Partisinin Parlamento Grubuna dün yapmış olduğu bir konuşmada bundan

(Devamı 4. sayfada)

Japonyanın Kıbrıs Büyükelçisi

Tokyo — Royter

Dün yapmış olduğu bir toplantıda Japonya kabinesi, halen Lübnanda bulunan Büyükelçi Otogiro Kuroda'yı aynı zamanda Urdün ve Kıbrısa da Büyükelçi olarak tayin etmeğe karar vermiştir.

İsviçre Büyükelçisi itimatnamesini sundu

LEFKOŞA

Yeni İsviçre Büyükelçisi dün sabah Cumhurbaşkanı sarayında yapılan bir törenle Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün huzurunda itimatnamesini Makariosa takdim etmiştir. Dışişleri Bakanı Spiros Kibrianu'nun da hazır bulunduğu törende karşılıklı kısa konuşmalar yapılmıştır.

Fakir Öğrencilere Yardım Fonuna Bağışlar Devam Ediyor

Bundan bir müddet evvel Büyükelçimiz Ekselâns Dr. Mazhar Özkol'un delâletiyle başlatılan "Fakir Öğrencilere Yardım Fonu"na bağışlar devam etmektedir.

Fona gazetemiz vasıtasiyle yapılan bağış listesini neşretmekte devam ediyoruz.

M. Musannıf, Lefkoşa	£1.000
A. R., Lefkoşa	10.000

SON DAKİKA :

İnfilâkle ilgili olarak bir İngiliz istintaka tabi tutuldu

İnanılır bir kaynaktan elde ettiğimiz fakat henüz resmen teyid edilmeyen bir habere göre, heykelin yanında bulunan bomba parçalarından infilâkle bir İngiliz yapısı bombanın sebeb olduğu anlaşılmıştır. İnfilâk anında meydanda dolaşmakta olan ve vaziyeti şüphe uyandıran bir İngiliz istintaka tabi tutulmak üzere polis merkezine götürülmüştür.

SEYAHAT!...

Az para ile çok yer görmek herkesin arzusudur. Siz de LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD. SEYAHAT BÜROSUNA müracaatla bunu elde etmiş olabilirsiniz.

LEFKOŞA TEL: 74474 — MAGUSA TEL: 2389 — LARNAKA TEL: 2435 — LİMASOL TEL: 3834 — BAF TEL: 2382

KIBRISIN EN YÜKSEK TİRAJLI TÜRK GAZETESİ

Cuma 7 ARALIK 1963

FİATI: 15 MİL. — Telefon: 2951 — P.K. 324

Bozkurt

KURULUŞ: 1951 — GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASÎ GAZETE — YIL: 13 — SAYI: 2732

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü CEMAL TOĞAN — Mes'ul Yazı İşleri Müdürü: SADİ C. TOĞAN

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
İçin hususi olarak Tesfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS — EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT: KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acentа/Satıcıya
SHELL

Makarios'un Anayasa'yı Tadil Teklifi Dün Ankarada Bakanlar Kurulu Tarafından Müzakere Edildi

Türkiye, Makarios'un Teklifini Reddetti

Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin "Kıbrıs'taki Türklerin Hayatı, Hak ve Menfaatlerinin Teminatını İhtiva Eden Bu Vesikalar Üzerinde Müzakere Açılmasını İsteyen Böyle Bir Teklifin Kabulüne İmkân Olmadığından, Bakanlar Kurulunca Reddine Karar Verilmiştir" dedi

ANKARA (Radyo)

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Makarios'un Zürih - Londra andlaşmaları gereğince haklarından Kıbrıs Anayasasını, tek taraflı bir davranışla, değiştirmeğe karar verdiğini açıklaması menfi şkis er uyandırmıştır. Cumhurbaşkanı Makarios'un bu hususta şimdiye kadar yaptığı konuşmaları, özellikle son günlerde, tatbikat sahasına koymak isteği ciddiyetle ele alınmıştır. Hattâ bu hususta Başkan Makarios'un kat'i karar alarak bunu Garantör Devletlere bildirmesi çeşitli tefsirlere yol açmıştır.

TÜRKİYE VE TÜRKLERİN RIZASI

Türkiye Bakanlar Kurulu dün Başbakan İsmet İnönünün başkanlığında Türkiye'ye gönderilen muhtırayı üç saat süren bir Kabine toplantısında ele almış ve Kıbrıs Türklerinin menfaatlerinin teminatını ihtiva eden maddelerin değiştirilmesine matuf bu davranışı tasvip etmediğini bildirerek Makarios'un revizyon isteğini reddetmiştir. Türkiye Hükümetinin bu hususdaki resmî cevabı, Kıbrıs Hükümetine yakında aksettirilecektir.

ERKİN'İN AÇIKLAMASI

Kabine toplantısı hakkında Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin şu açıklamayı yapmıştır:

"Kıbrıs Cumhurbaşkanlığı muhtırası Zürih ve Londra andlaşmalarını ve Kıbrıs Anayasasının tadilini teklif etmektedir. Kıbrıstaki Türklerin hayatı, hak ve menfaatlerinin teminatını ihtiva eden bu vesikalar üzerinde müzakere açılmasını isteyen böyle bir teklifin kabulüne imkân olmadığından, Bakanlar Kurulunca reddine karar verilmiştir. Bu yoldaki cevabımız yakında Kıbrıs Hükümetine aksettirilecektir."

Pazartesi günü Mısır hava yollarına ait bir yolcu uçağı Güney Arabistan topraklarına yaptığı bir iniş esnasında yüzbaşı John Rickett tarafından tekrar havalanmasına fırsat verilmeden zaptedilmişti. Şimdi uçaktaki personel Mısıra iade edileceği halde uçak Arabistanda alıkonacaktır. Resmimiz John Rickett ile uçağı olaydan sonra tesbit ediyor

Venizelos, "Siyasetimiz, Hiçbir Memleketin İç İşlerine Karışmamaktır!" dedi

Dışişleri Bakanı, Kıbrıs Konusunda Konuşmaktan Kaçındı

Tatbiki imkânsız Olan Şeyler Doğrultulacakmış!

ATİNA:

Yunan Başbakanı ve Dışişleri Bakanı Sofoklis Venizelos, hükümetinin dış siyasetinin, müttefikleriyle sıkı işbirliğine, diğer bütün memleketlerle dostane münasebetere, ve hiçbir memleketin dahilî işlerine müdahalede bulunmamaya dayandığını söylemiştir.

KIBRIS MESELESİ

Royter'in Atina muhabiriyle yaptığı bir mülâkat esnasında Hükümetinin dış siyasetini açıklayan Yunan Başbakan Yardımcısı, sorulması üzerine, Kıbrıs, Zürih ve Londra antlaşmaları hakkında beyanat vermekten kaçınmıştır.

İNÖNÜ İLE GÖRÜŞTÜ

NATO Bakanlar Konseyinin toplantılarına katılmak üzere, bu ayın ortalarında Paris'e ve Kıbrıs ittifakının üç üyesi olan Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs'ın yapacağı yıllık toplantıya katılmak üzere 20 Aralık'ta Londra'ya gidecek olan Venizelos, Başkan Kennedy'nin cenazesine katılmak üzere Washington'da bulunduğu sırada, Türkiye Başbakanı İsmet İnönü ile görüşmüştü.

İMKÂNSIZ ŞEYLER

Ayrılık noktalarının ortadan kaldırıldığı zaman Yunanistan'ın Türkiye ile olan ananevi münasebetlerinin şüphesiz gelişeceğini kaydeden Yunan Başbakan Yardımcısı memleketinin uluslararası bütün taahhütlerine sadık kalacağını söylemiştir. Mamafih, uluslararası durum değiştikçe, bugün için faydalı olan taahhütlerin, yarın ilgili taraflar için mahzurlu olabileceğini söyleyen Venizelos, Yunan hükümetinin, gelişmeleri uyanıklıkla takip edeceğini ve diğer partilerle istişarelerde bulunduktan sonra, tatbiki imkânsız olduğu görülen şeylerl doğrutmıya çalışacağını belirtmiştir.

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ

Garantör Devletlerin Tepkisi Ne Olacak?

KIBRIS Cumhurbaşkanı Başpiskobos Makarios'un anayasayı revizyona tabi tutma hususunda girişmiş olduğu son gayretler karşısında Garantör devletlerin göstereceklerini tepkiyi merakla beklerken Makarios'un bu tutumunun tehlikeli sonuçlar yaratabileceğini belirtmek isteriz.

Kıbrıs anayasasının işlemez olduğu yolundaki Rum iddiaları tamamen mesnetsizdir, çünkü anayasa kabul ve ilân edildiği günden bu yana bir bütün olarak ele alınmış, tatbik edilmiş değildir. Rumlar Türklere hayat hakkı tanıyan maddeleri tatbik etmemekte ısrar ederek, bu maddeleri, tatbik kabiliyeti olmadığı perdesi altına saklamışlardır.

Anayasanın revizyona tabi tutulmasıyle iki toplum arasındaki münasebetlerin düzeleceği hususundaki görüşler ise çok sakattır. Çünkü iki toplum arasındaki boşluğun gerçek sebebi Anayasa değil; başta Makarios olmak üzere Rum liderleri tarafından çekilen ENOSİS nutuklarıdır. Rum liderler tâ başlangıçtan, anlaşmaları bir "sıçrama tahtası"olarak kabul ettiklerini söyleyerek bununla ENOSİSİN kapılarını açacaklarını ilân etmişlerdir.

Bu memlekette anayasa hiç bir zaman tatbik sahasına konmamıştır. Ve Rumlar bizim karşımıza her zaman anayasanın tatbik kabiliyeti olmadığı iddiasiyle

(Devamı 4. sayfada)

Dokuz ay hapislik cezasına çarptırılan kızıl saçlı manken Chris tine Keeler

KRISTINE KEELER, DOKUZ AY HAPSE MAHKÛM OLDU

Hamilton Marshall da Altı Ay Hapse Gönderildi

LONDRA - ROYTER

Dün yeniden mahkeme huzuruna çıkarılan Profumo Skandalının kahramanı Kristine Keeler, yargılanması sonunda Yargıçın kendisine 'dokuz ay hapse gideceksiniz' demesi üzerine sadece başını öne eğmiş ve sesini çıkarmamıştır. Mahdan götürülmekte olduğu sırada geri çağrılmış ve yargıç kendisine altı ay daha hapse gideceğini bildirmiştir. İki mahkûmiyetin birlikte devam edeceği bildirilmektedir.

AĞLAMA SESLERİ

Keeler'in arkadaşı Hamilton da hapse mahkûm edilmiştir. Dramatik bir hava içerisinde başlayan mahkemede Keeler ile Hamilton Marshall, Jamaikalı genç Aloysius Gordon'un mahkûm edilmesi için sahte ifade verdiklerini itiraf etmişlerdir.

GİZLİ İTTİFAK

Keeler ve arkadaşları fena maksatla gizli ittifak başlanmıştır. Dramatik bir

MISIRLILAR SERBEST BIRAKILDI

14 TİPİ İLYUSHİN UÇAĞI MÜSADERE EDİLDİ

Kahire (R)

Yanlışlıkla Güney Arabistan semalarına giren ve Pazartesi günü Lodor Hava Alanına inen İlyushin 14 tipi Sovyet yolcu uçağında bulunan Mısırlı 13 subay ve er beş günlük esaretlerini müteakip dün Kahireye dönmüş'erdir. Uçak ise Federal Hükümetin direktifleri üzerine, Lodorda alıkonmektedir:

Royter Haberler Ajansı, Mısırlı askerlerin sivil bir yolcu uçağıyle seyahat ettikleri ni ve Kahire Hava Alanında muhabirlerle görüşmelerine müsaade edilmediğini bildirmiştir.

Silâhlı tecavüzler devam ediyor

KATLE TEŞEBBÜS

Sabık bir polis eri olan Lefkoşalı Dimitrakis Georgiu Cox, Lefkoşa polisine yaptığı bir şikâyet'e6 Aralık tarihinde takriben şaat 02.20 de AL 665 plâka numaralı otomobili ile Lefkoşada Yermamu Patron sokağındaki evine gitmekte olduğu sırada otomobilinin bozulan silgeçlerini tamir etmek için Solomos sokağında arabasını durdurup indiğinde, biri tabancalı olan üç şahsın kendisine doğru geldiğini ve silâhlı şahsın bir el ateş ettiğini fakat isabet kaydettirmediğini koşmaya başlayınca arkasından iki el daha ateş edilmesine rağmen yine isabet kaydedilmediğini bildirmiştir. Bu tecavüzün sebebi henüz tesbit edilmemiş olup polis soruşturma yapmaktadır.

SİLÂHLI SOYGUNCULUK

Mercedes otomobillerinin Limasol temsilcisi Nikos Mihail Nikolau Limasol polisine yaptığı bir şikâyetle 6 Aralık tarihinde takriben saat 01.00 de Limaşolda Larnaka sokağındaki evine gitmekte olduğu sırada ikisi tabancalı olan üç maskeli şahsın tecavüzüne uğradığını ve bu şahısların £28 sını zorla aldıktan sonra vak'a mahallinden biraz uzak ta parkedilmiş bir otomobile kaçtıklarını bildirmiştir Polis soruşturma yapmaktadır.

Evinde Tabanca Bulunan Bir Kadın £50 Cezaya Çarptırıldı

Birinci Sanık, Delil Yetersizliğinden Beraat Etti

Baf: Özel

Bafh Hasan Ali isimli 36 yaşındaki bir işçiye ateş açtıkları iddiasiyle dün Baf Ağır Ceza Mahkemesi huzuruna çıkarılan Esentepeli 27 yaşında evli ve beş çocuk babası Salâhi Hüseyin ile dul bir kadın olan 26 yaşında Zehra Hüseyin yargılanmışlardır Birinci maznun şahadet ve delil kifayetsizliği yüzünden beraat etmiş, dul kadın Zehra ise evinde tabanca bulundurmak suçundan 50 lira cezaya çarptırılmıştır.

EV ARAŞTIRILDI

Haşan Alinin iddiasına göre Salâhi Hüseyin'in kendisine ateş açtığını ve bundan sonra da eski karısı Zehra Hüseyin'in evine girdiğini bildirmiştir. Olayı derhal polise ihbar ettiğini bildirmiştir. Bunun üzerine Polis Zehra Hüseyin'in evini araştırmış ve ocaklık ile duvar arasında gizlenmiş bir tabanca bulmuştur.

KADIN MAHKEMEDE BAYILDI

Yargıç tanıkları dinledikten sonra aleyhinde kâfi delil bulunmadığı için Salâhi Hüseyin'i serbest bırakmış ve Zehraya dönerek "sizi suçlu buluyorum" demiştir Tam bu sırada Yargıcın söyledikleri işiten Zehra Hüseyin dişe rek haydımıştır. Çabalayan hademelerin yardımiyle ayıltılan Zehranın cezasını açıklayan Yargıç, 'elli lira cezayya çarptırıldınız' deyince sanık kadın kendisine gelmiştir.

Dr. Küçük Arthur Clark'la Görüştü

LEFKOŞA:

İngiliz Yüksek Komiseri Sir Arthur Clark dün sabah Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük tarafından kabul edilmiş ve kendisiyle bir süre görüşmüştür.

Bu arada kaynaklardan elde edilen bilgiye göre, Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük İngiliz Yüksek Komiseri ile Cumhurbaşkanı Makarios'un Kıbrıs Anayasası'nda yapmağı tasarladığı tadilât konusunu görüşmüştür.

Görüşmeyle ilgili olarak herhangi bir bildiri yayınlanmış değildir.

Makarios, Mağusa'da Ay Nikolâs Kilisesinde Dua Etti

RUM ÖĞRENCİLER "EOKA - ENOSİS" DİYE HAYKIRDI

Mağusa—Özel

Anayasada tek tarfı değişik ilâve yapma kararını, Türk, Yunan ve İngiliz temsilcilerine akssettirdikten sonra, Makarios derhal Mağusaya gitmiş ve Ay Nikolas Kilisesinde dini ayini idare etmiştir.

ÖĞRENCİLERİN TAŞKINLIKLARI

Maraş ile Ay Nikolas Kili sesi arasındaki seyahati sırasında Rum öğrenciler Makariosa tezahürat yapmış ve Eoka—Enosis" diye haykırarak taşkınlıklarda bulunmuşlardır.

Cumhurbaşkanı Gürsel, Yeni Hükûmetin Teşkili İle İlgili İstişarelerine Devam Etti

ANKARA:

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, yeni Hükûmetin teşkili ile ilgili istişarelerine dün devam etmiştir.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, dün saat 14.30'da Çankaya'da, Adalet Partisi Genel Başkanı Begnp Gümüşpala'yı, saat 16.00'da Başbakan İsmet İnönü'yü kabul etmiştir.

KIZIL HAÇ'IN MİNYATÜR SERGİSİ DÜN AÇILDI

Kızıl Hac Cemiyeti Lefkoşa Şubesinin Lefkoşada Lidra Palace Hotelinde tertipliediği minyatür sergisi dün Cumhurbaşkanı Makarios tarafından açılmıştır.

Cumhurbaşkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, Sağlık Bakan Niyazi Manyera, Adalet Bakanı Bayan Suyoutu ve bir çok mümtaz şahsiyetlerin hazır bulunduğu toplantıda Cumhurbaşkanı, sergiinin hazırlanmasında emeği geçenlere ve sergide teşhir edilmek üzere minyatürler gönderenlere teşekkür etmiş ve Kızıl Haç'ın dünyanin her tarafında gösterdiği büyük hizmetlerden sitayişle bahsetmiştir

Sergiinin, pazar akşamına kadar ziyaretçilere açık olacağı bildirilmektedir.

U THANT

Ortadoğuyu ziyaret edecek

U Thant Kıbrıs'a Geliyor

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Bazı Komşu Devetleri de Ziyaret Edecektir

NEWYORK

İyi haber alan kaynaklardan açıklandığına göre, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri U-Thant, önümüzdeki yılın başlarında, Kıbrıs, Türkiye ve Yunanistanı ziyaret edecektir. Kaynaklar, Genel Sekreter'in bütün bir ihtimalle, Mayıs ayında bu üç devleti ziyaret edeceğini açıklamıştır.

DENEME ZİARETİ

Genel Sekreter'in deneme mahiyetindeki ziyaretinde, beş Afrika devletiyle bazı Asya devletlerinin de bulunduğu bildirilmekte ise de, hangi devletlerin ziyaret edileceği hakkında genış bilgi verilmemektedir.

U-Thant, önümüzdeki Mart ayında başlıyacak olan Uluslararası Ticaret Konferansına katılmak için Cenevre'ye de gidecektir.

BOB HOPE
Dr. Kıbrısa Gelecek)

Komedyen, Bob Hope, 19 Aralıkta Orta Doğuya gelecek

Hollywood—Royter

Son 22 yıldan beri her Noel Yortusunda dünya gezisine çıkarak muhtelif memleketlerdeki Amerikan askerlerini eğlendirmekte olan Hollywood'un meşhur komedyeni Bob Hope, gözünde pıhtılaşan ve görüşünü aksatan kanın alınması için önceki akşam hastahaneye alınmıştır. Bu rahatsızlığı yüzünden Kıbrıs da dahil bir çok Orta Doğu memleketleri ne yapacağı ziyareti tehir etmesine sebep olmuştur, Buna rağmen Hope, 19 Aralık tarihine kadar iyileşeceğini ve dünya turuna Orta Doğudan başlayacağını basın mensuplarına açıklamıştır.

KIBRISIN EN YÜKSEK TİRAJLI TÜRK GAZETESİ

Çarşamba 11 ARALIK 1963

FİATI: 15 MİL. — Telefon: 2951 — P.K. 324

Bozkurt

KURULUŞ: 1951 — GÜNLÜK MÜSTAKİL SİYASÎ GAZETE — YIL: 13—SAYI: 2736

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü CEMAL TOGAN — Mes'ul Yazı İşleri Müdürü: SADI C. TOĞAN

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
İçin hususi olarak Tesfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS — EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT: KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acenta/Satıcıya
SHELL

Temsilciler Meclisi Rum Üyeleri Dün Makarios İle Bir Görüşme Yaptı

Makarios, Anayasayı Değiştirmiye Hazır!

Anayasadaki Onüç Madde Değişikliğe Tabi Tutulacak

LEFKOŞA - ROYTER: Royter Haberler Ajansı, inanılır bir Kıbrıs Hükümet sözcüsüne atfen verdiği bir haberde, Hükümetin, Başkan Makarios tarafından teklif edilen anayasa değişikliklerini derhal harekete geçmek suretiyle çabucak tatbik etmek niyetinde olduğunu bildirmiştir.

AYRILIK KONUSU

Bu cümleden olmak üzere Kıbrıs Temsilciler Meclisi Rum meb'usları dün Başkan Makarios ile bir görüşme yapmışlar ve Makarios'un görüşüne göre **"iki cemaat arasında ayrılık konusunu teşkil eden hususların"** kaldırılması amacını güden bu tekliflerini birlikte incelemişlerdir. 13 Maddeden ibaret olduğu bildirilen bu teklifler arasında Dış, Savunma ve Emniyet hususlarında Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkan Yardımcısının "VETO" hakkının kaldırılmasını, Adaletin birleştirilmesi, belediyelerin birleştirilmesi ve Eğitimi kontrol etmekte olan Cemaat Meclislerinin iptal edilmesi de bulunmaktadır.

CEVAP VERİLMEYECEK

Başkan Makarios tekliflerini 30 Kasım tarihinde Türk liderlerine tesim etmiş fakat Dr. Fazıl Küçük'ün bir sözcüsü muhabirlere 'Makarios'un teklif lerine şimdi ve ne de yakın bir gelecekte karşılık verilmeyecektir' demiştir. Bilindiği gibi söz konusu teklifler Türkiye'ye de gönderilmiş fakat reddedilmişti. Makarios ise bunları Türkiye'nin taşvibine sunmadığını bildirmiştir. Türkiye, Yunanistan ve İngiltere, Kıbrıs'ın bağımsızlığını Zürih gereğince garanti etmektedir.

Yeni imâl edilen ve sadece denizde giyilebilen bir deri pantolonun reklâmı için bu soğuk havalarda suya girilemez. Fakat bu reklâmın yapılması gerekmektedir. Yukarıda resmini gördüğünüz kız sevgilisine bu pozu vererek 9 lira 500 mil kazan maşını sağlamıştır.

İngiliz Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Makariosun Revizyon Talebini Yorumladı

Andlaşmalarda değişiklik bir şahsın isteğiyle olamaz

LONDRA - (ÖZEL) Makarios'un Anayasa'yı revizyona tabi tutmak istediği karşısında Garantör devletlerin vereceği kararlar büyük ilgi ve sabırla beklenirken, Yunanistan'ın Londra ve Zürih andlaşmalarına ve bu andlaşmanın esas maddelerinden biri olan Garanti maddesini hiçe sayarcasına, Makarios'un revizyon kararının Kıbrıs'ın bir iç meselesi olduğunu söyliyerek bütün mesuliyetlerini bir anda unutması buradaki siyasî çevrelerde aleyhine bir durum yaratmaktan başka bir şey yapmamıştır.

Öte yandan Türkiyenin Makarios'un revizyon kararına vermiş olduğu cevap, Türkün andlaşmalara olan sadakatini, vefakârlığını göstermek bakımından siyasî mahfiller tarafından takdirle karşılanmış ve Kıbrıs probleminin Türkiyesiz halledilemiyeceği gerçeği benimsenmiştir.

İki ilgili devletin cevapları yanında ilgili diğer bir devlet olan İngiltere'nin de bu konudaki tutumu ve vereceği cevap şüphesiz ki büyük önemi haizdir. Bunu takdir eden Kıbrıs'taki Rum ca gazetelerin muhabirleri durumun leyhlerine tecelli edeceği rüyası içinde İngiltereninle alacağı kararın leyhlerine olacağını ve siyasî çevrelerin de bu düşünce içinde olduklarını bildirip durmaktadırlar.

Oysa ki İngiliz Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün Makarios'un revizyon teklifleri hakkındaki beyanı bütün hakikatleri meydana koymakta ve İngiltere'nin görüşünü belirtmektedir.

Sözcüye göre, "Kıbrıs Anayasasının ve andlaşmalarının değişmesi sadece bir şahsın isteğiyle olamaz. Revizyon Konusu Türkiye ve Yunanistan anlaştıkları takdirde müzakereler edilebilir, Aksi halde böyle bir şeyin lâfı dahi edilemez."

Sözcü ayrıca Ankara'nın Makarios'un isteğine karşı vermiş olduğu cevaptan sonra tasarının suya düşmüş olduğunu da ilâve etmiştir.

RAGIP GÜMÜŞPALA: (Hükûmeti kuracak)

Karamanlis Siyasetten Ayrılmasının Nedenlerini Açıklıyan Bir Mektup Yazdı

'Yunanistan'daki Yoksulluğu Kaldırmağa Muvaffak Olamadım'

SABIK BAŞBAKAN REJİMİN ŞANTAJ ŞARTLARI ALTINDA YETERSİZ ÇALIŞMAKTA OLDUĞUNU SÖYLEDİ

ATINA: Yunanistanın eski başbakanı ve Millî Radikal Birlik Partisi Başkanı Konstantin Karamanlis'in siyasetten ayrılmaya ve partisinin başkanlığından istifa etmeye karar vermesi Atina'da şimdiki siyasî krizin en dramatik gelişmesi olarak vasıflandırılmaktadır. Karamanlis geçen gün Parise gitmek üzere Atinadan ayrıldığında partideki arkadaşlarına hitaben siyasetten ayrılmasının nedenlerini açıklayan bir mektup bırakmıştır.

KARARI YENİ DEĞİL

Karamanlis sözkonusu mektubunda, siyasetten ayrılma kararının ilkin istifa ettiği geçen Haziran ayında aldığını bildirmiştir. Hatırlanacağı gibi Yunan Kralı Pavlo o tarihte Parlâmentonun dağıtılması ve çoğunluk sistemine dayanan genel seçimler yapılması hususundaki Karamanlis'in yapmış olduğu tavsiyeleri kabul etmişti.

OLUMSUZ ÇABALAR

Konstantin Karamanlis mektubunda, son seçimlerden önce ve sonra yer alan olayların memleketteki rejimin şantaj şartları altında yetersiz olarak çalışmak zorunda olduğunu ispat ettiğini ileri sürmekte ve Başbakan olduğu süre içinde memleketteki yoksulluğu ortadan kaldırmak için çabalarda bulunduğunu hatırlattıktan sonra; **"fakat maalesef bunda muvaffak olamadım"** demektedir.

KRAL PAVLO'YA ŞANTAJ

Eski Yunan Başbakanı mektubuna son verirken bu sırada siyasî hayattan çekilmekle muhaliflerinin değil, Kral Pavlo'nun şantajlarına boyun eğdiğini ifade etmektedir.

BUGÜNKÜ TOPLANTI

Karamanlisin yerine halef olarak tâyin ettiği Panayotis Kanelopulos Radikal Birlik Partisi millet vekillerini eski parti başkanının bu kararını müzakere etmek üzere bu gün yapılacak bir toplantıya davet etmiştir.

Pakistan Uçağı Dün Ağrotura Mecburi İniş Yaptı

Uçak Lefkoşa Hava Alanına İnemedi

Londra'ya gitmekte olan Pakistan Uluslararası Hava Yollarına ait bir jet uçağı yıldırım çarpması sonunda dün sabah Ağrotur'daki İngiliz Hava Üssüne inmiştir. Kralîyet Hava Gücü personeli tarafından üsde misafir edilen 97 yolcudan birisi yaralanmamıştır. Kötü hava şartlarından dolayı Beyrut'a gidemiyerek Lefkoşa'ya gelen uçak, Lefkoşa Hava Alanı dolaylarında devam eden kuvvetli yağmurlar dolayısıyle alana inemediğinden Ağrotur Hava Üssüne gönderilmiştir. Şirketin özel bir makinesi uçaktaki hasarı tamir etmek için Beyrut'dan derhal Kıbrıs'a getirilmiştir.

Cumhurbaşkanı Gürsel Parti Liderleri İle Görüşmelerine Devam Etti ve Neticede

Ragıp Gümüşpala Hükûmeti Kurmakla Görevlendirildi

Gümüşpala, durumu tetkik edip cevabını sonra verecek

ANKARA - (R) Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, bu sabah 9.00'dan itibaren Çankaya'da Parti liderlerini kabul ederek, Hükûmetin teşkili konusundaki istişarelerine devam etmiştir.

Cumhurbaşkanı Gürsel, ilk olarak saat 9.00'da Millet Partisi Genel Başkanı Osman Bölükbaşı'yı saat 9.35'te Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi Genel Başkan Vekili Hasan Dinçer'i, saat 10.25'te Yeni Türkiye Partisi Genel Başkanı Ekrem Alican'ı kabul etmiştir.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, saat 15.00'te de A.P. Genel Başkanı Ragıp Gümüşpala'yı kabul etmiştir.

Saat 15.40'ta, Çankaya Köşkünden ayrılan Gümüşpala, basın temsilcilerinin çeşitli sorularını cevaplandırmış ve bu arada şunları söylemiştir:

" Sayın Cumhurbaşkanı, Hükûmetin teşkili vazifesini bana vermişlerdir. Durumu tetkik edeceğim ve cevabımı arzedeceğim. Kendilerinden müddet isteyip istemediğimi sordular, müddet istirham ettim. Bu müddeti verdiler."

Kıbrıs Türk Öğretmenler Birliği Türk C. Meclisine Cevap Verdi

Türk Cemaat Meclisi İcra Organı Başkanlığına,

Efendim,

18.11.63 tarihli 63/7 sayılı dilekçemize verdiğiniz cevabınıza karşılıklar,

MADDE: 1

(a) Maarifte ilerleyen bütün milletler öğretmenlerine her sene bir artış vermektedir. Niteikim 1920 yılından 1963 yılına kadar

(Devamı 4. sayfada)

BOZKURT'un GÖRÜŞÜ

Benzer Teşebbüsler

YUNANISTANDA, sabık EOKA lideri Grivasın açıkladığına göre Yunan hükumeti EOKA teşkilâtına x143 bin ödemiş. Bu rakamın sabık lider tarafından açıklanması çok manidardır. Bir zamanlar EOKA'yı maddî yönden desteklemediğini iddia eden Yunan Hükûmeti, Grivası da bu beyanatı ile müşkül duruma düşmüş bulunuyor.

Beyanattan da açıkça anlaşılacağı gibi, Yunan Hükûmeti örtülü ödenekte, memleketin menfaati uğruna harcaması gereken paraları dost bir devletin topraklarında isyan çıkarmak ve bunu para ile desteklemek yolunda harcamıştır. Verdiği paralarla masum insanlar, kadın ve çocuklar arkadan vurularak öldürülmüş ve bunun adına millî dava denmiştir.

Yunan Hükûmeti her zaman olduğu gibi bugün de ususuz bir şekilde Kıbrıs Rumlarını desteklemek yolunu seçmiş ve adada huzursuzluğun yeniden doğmasına sebebiyet vermiştir. Yunan Hükûmetinin, anayasayı tadil konusunun tamamen Kıbrısın bir iç meselesi olduğunu yeniden iddia etmesi, problemin halli yönünde en ufak bir gayret sayılmamaktadır. Bildiğiniz, Rumları, girişiklikleri usulsüz ve kanunsuz davranışlarında desteklemek ve memleketteki huzursuzluğu körüklemek yönünden menfi bir tesir yaratmıştır.

(Devamı 4. sayfada)

YUNANİSTAN'DA, ORDUNUN YÜKSEK KADEMELERİNDE DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI!

Deniz ve Hava Kumandanları Emekliye Ayrıldı

ATINA - ROYTER

Yunanistan'da Başbakan Papandreu'nun başkanlığında yapılan Yüksek Savunma Konseyinin olağanüstü bir toplantısında, Yunan Silâhlı Birliklerindeki önemli mevkilerde değişikliklerin yapıldığı açıklanmıştır. Bu değişikliklere göre, Bahriye Genel Kurmay Başkanı Tuğamiral D. Klossis'in yerine yardımcısı Tuğamiral S. Avgeris tâyin edilmiştir. Hava Gücü Genel Kurmay Başkanı Hava Tümgeneral Dr. Teodossiades'in yerine de Hava Tümgeneral G. Antonakos tâyin edilmiştir.

EMEKLİYE SEVKEDİLDİLER

Yunan Yüksek Savunma Konseyi ayrıca Ordunun Genel Müfettişi Korgeneral S. Tzannetis ile Yunan Kolordu Kumandanları Korgeneral K. Papageorgopulu ve Korgeneral P. Vellios isimli yüksek rütbeli subaylar emekliye sevkedilmişlerdir. Millî Savunma Genel Kurmay Başkanlığında ve Ordu Genel Kurmay Başkanlığında değişiklik yapılmaştır. Bilindiği gibi birinci mevkide Korgeneral Yoannis Pipilis ve diğer mevkide de Korgeneral Petrol Sakellariyu bulunmaktadır.

KİPRİANU, PAPANDREU İLE DE GÖRÜŞME YAPTI

DIŞIŞLERI BAKANININ BUGÜN PARISE GITMESI BEKLENIYOR

ATINA: Kıbrıs Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu dün Yunan Başbakanı Papandreu ile Atina'da görüşmüştür. Yunan Dışişleri Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Venizelos ile müzakerelerine geçen gün başlayan Kiprianu, dün akşam da Atina nezdindeki Kıbrıs Büyükelçiliğindeki temaslarına devam etmiştir.

Kıbrıs Dışişleri Bakanı

(Devamı 4. sayfada)

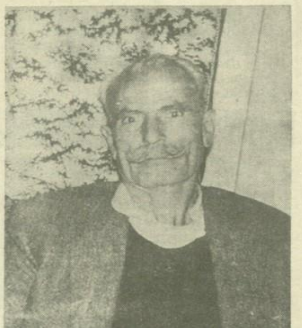

Devlet Piyangosunun geçen Cumartesi günü yapılan 29'uncu keşidesinde ikinci büyük ikramiye olan 3000 liralı Baf Kazasına Bağlı Aydoğan (Shavrokonno) köyü muhtarı Hüseyin Mustafa kazanmıştır. 55 yaşında, evli ve iki çocuk babasıdır. Yukarıdaki resim Devlet Piyangosunun 29'uncu keşidesinin ikinci talisi Hüseyin Mustafa'yı tesbit etmektedir.

TEMSİLCİLER MECLİSİ AV VE YABANI KUŞLAR İLE YOL TRAFİK KANUNLARINI TADİL EDEN TASARILARI KABUL ETTİ

80 TANE AV BEKÇİSİ TAYİN EDİLECEK

TÜRK ÜYELER BU TAYİNİN FUZULİ VE ANAYASAYA AYKIRI OLDUĞUNU İLERİ SÜRDÜ

LEFKOŞA: Temsilciler Meclisinin dün akşamki oturumunda Lefkoşa Türk üyelerinden Kemal Deniz'in geçen Ekim ayında Lefkoşa'da bir Türk tüfek tamircisiyle bir Türk demircinin dükkânında yapılan polis araştırmaları hakkında bir sorusuna cevap veren İçişleri Bakanı, sözkonusu araştırmaların uygun bir tarzda ve dünyanın bütün medenî memleketlerinde kullanılan usule göre yapıldıklarını ifade etmiş ve polis araştırmalarında herhangi bir cemaat mensupları için de aynı usulün tatbik edildiğini ileri sürmüştür.

AV BEKÇİLERİ

Üyelerin sorularının okunmasından sonra Temsilciler Meclisi av ve yabanî kuşlar kanununu tadil eden bir tasarıyı kabul etmiştir. ? Bu tasarı İçişleri Bakanı'na avın korunması için Bakanlar Kurulu'nun gerekli göreceği ve sayısı 80'i geçmeyen av bekçileri tâyin etmek, av ruhsatı sahiplerinin herhangi bir günde vurabileceği azamî av sayısını tesbit etmek ve her hangi bir yabanî kuşun avlanmasını yasaklamak yetkileri vermiştir.

FUZULİ MASRAF

Tasarı hakkında söz alan Meclisin İçişleri Komitesi Başkanı Halit Ali Rıza, genel olarak avın korunması taraftarı olduğunu, mamafih halihazırdaki kanunda kâfi derecede koruyucu hükümler bulunduğuna göre 80 av bekçisi tâyin edilmesi fuzulî masraf olacağını ve bu sayının 40'a indirilmesi gerektiğini ileri sürmüştür.

AV BEKÇİLERİNİN İŞİ

Bunun üzerine söz alan İçişleri Bakanı Halit Ali Rıza, av bekçilerinin vazifelerinin, kanunlara riayet edilmesini kontrol etmek olduğunu, bu vazifenin ise polis kuvvetlerine ait bulunduğunu, bu sebeple av bekçilerinin sayısının 80'den aşağı indirilmesinin mümkün olmadığını söylemiştir.

Konuşmasına devam eden Halit Ali Rıza, maaşların hükümet bütçesinden alacak olan bu av bekçilerinin tâyininin İçişleri Bakanlığına verilmesini tenkid etmiş ve bu bekçilerin Anayasa'nın âmme hizmeti ile ilgili hükümüne girmesi ve tâyinleri Âmme Hizmeti Komisyonu tarafından yapılması gerektiğini ifade etmiştir.

ANAYASAYA AYKIRI

Öte yandan Ahmet Mithat Berberoğlu, tasarı ile, Jandarma ve polis kuvvetlerine ek olarak 80 kişilik bir emniyet kuvveti bulunacağını belirtmiş, oysaki Anayasa'nın Cumhuriyet ve emniyet kuvvetlerinin polis ve jandarmadan mütecekkil ve bunların sayısının 2000 olacağına amil bulunduğunu hatırlatmış ve bu sayının ancak Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkan Yardımcısının muvafakati ile eksiltilip artırıla bileceğini kaydetmiştir. Berberoğlu, av bekçileri tayininin memleket ve yurttaş için zararlı olacağını ve yurttaşın hürriyetini tahdit edeceğini söylemiştir.

(Devamı 4. sayfada)

Lefkoşa Türk Bankası Ltd.
Sizin kendi Bankanızdır.
Siz de Paranızı Lefkoşa Türk Bankasına yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat
Lefkoşa Türk Bankasına
yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Birimiz Hepimiz,

Hepimiz Birimiz için.

Pazartesi
8
Ağustos, 1960
Yıl: 19 — Sayı: 4904
FIATI : 15 MİL

Halkın Sesi

MATBAA: Halkın Sesi Matbaası, Asmaaltı No. 30 P. K. 339 - Telefon: 2446 LEFKOŞA — KIBRIS

HALKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Sahibi: DOKTOR FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı ayliği 3 lira, Senelik 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli dir. Aylık abonemiz yoktur

takat zayiini %50 ye kadar düşürür

Rumlar Tehlikeli Bir Oyuna mı Hazırlanıyor?

16 Ağustosta Türk semtine bombalar atılacakmış!!

BOZGUNCULAR TÜRK VE RUM CEMAATINI ÇARPIŞTIRMAK İÇİN VESİLE ARIYORLAR

Resmi bir hükümet sözcüsü durumun ciddi surette nazarı itibara alındığını söyledi

Kıbrısın Cumhuriyete kavuşmasının 16 Ağustos günü yapılacak olan şenliklere karşı olan dar bir elmak üzere bazı müfrit rum çevrelerinin zıddına nümayiş yapmak ve hatta adada huzursuzluk yaratmak için ciddi surette faaliyete girişecekleri ve bomba patlatacakları, hususunda dün gündelik rumca gazetelerde bir haber yayınlanmıştır.

Bu haberin ne derecede kadar hakikata uygun olduğunu bilmemekle beraber böyle bir teşebbüste bulunmanın, yeni kurulacak bir devlet için ne kadar zararlı bir hareket olacağını bilhassa belirtmek isteriz.

Müfritlerin, bilhassa Türk semtlerinde bombalar patlatarak iki cemaat arasında vereceleri çarpışmalara meydan hazırlamak niyetinde olduklarına dair gazetelerde çıkan haberler, Türk toplumunu pek haklı olarak dehşete düşürmektedir.

Bu haberler üzerine resmi makamlar tarafından yapılan araştırmada adamın huzuru bozabilecek bu şekilde hareketlerin tasarlanıp tahmekte olduğu ve suçlıların ele geçirilerek adaleti teslim edilmesi için her gayretin sarfedileceği bildirilmektedir.

BAYRAKLAR YARIYA İNDİRİLECEKMİŞ!

Bir taraftan bombalar patlatılırken diğer taraftan Rumlar bayraklarını yarıya indirerek ve matem işareti yaparak nümayiş yapacaklarmış.

Bazı Kıbrıslıların Londra ve Zürih anlaşmaları ile Kıbrıs'ın taksim edilmiş olduğu hakkında bir zannarda bulunduğu, bu suretle Rum gazetesinin ayağa vurduğu bu haber karşısında cemaatimizin uyanık olmasını istemek mecburiyetindeyiz.

Rumların gerçekten hazırlandıkları bu tehlikeli oyun ner bal da ne kendi menfaatlerine ne de Kıbrıs menfaatine olacaktır.

Dost sene tehdit ve tehlikeden bekpusunun ada sekenesi bütünlük bir felâkete karşı karşıya kalacak ve kimse bütün sorumluluğunu buna vesile olanlar ta yıkacaktır.

Bir haber üzerinde ciddiyetle ve hassasiyetle durur Emniyet Makamlarının da resmi sözcünün söylediği gibi işi ciddi surette ele almasını bekleriz.

Kitiyum Mitropoliti Antimos Yunanistandan döndü

Bir süredenberi Selânikte bulunmakta olan Kıbrıslı Mitropoliti Antimos geçen gece geç vakit adaya dönmüştür.

Bilindiği gibi Antimos Yunanistanda Tanrının zenginlerden Rockefeller'in cenazesine Kıbrıs rumları na resmi nitelikte sterling değerinde bir çelenk bağışlanmasını sağlamıştır.

Antimos kendisi ile görüşen gazetecilere kısa bir beyanat vermiş ve Başpiskoposluk tarafından bağışlanan bir çelenk için idare edildiği takdirde Rum cemaatına büyük faydalar sağlayacaktır, demiştir.

Antimos Yunanistanda Başpiskoposluk tarafından kabul edildiğini ve bir müddet görüşmede bulunduğunu açıklamış fakat eski Kıbrıs lideri Grivas ile görüşmediğini ilâve etmiştir.

İSTİRAHAT EDİYOR: Bir müddet tenhaiyi şehrimizde istirahat etmekte olan Devlet ve Hükümet Başkanı Organeral Cemal Gürsel, deniz banyosuna dün de devam etmiştir. Five yıldız otelinde kalmakta olan Gürsel, yeğeni Güler Ataner ile be raber dün sabah girdiği denizde yine etrafı halk tarafından çevrilmiştir. Gürsel, karada olduğu gibi denizde içinde de etrafını çeviren vatandaşlarla sohbet etmiş ve kendilerine su sıfır sormuştur. Yukarıda Gürsel, banyosunu aldıktan sonra yeğeni ile beraber görülüyor.

Lumumba'ya karşı itimatsızlık oyu

Katanga'ya B.M. kuvvetleri gönderilecek mi gönderilmiyecek mi?

Leopoldville: 7 (Royter) Kongo'da Cumhurbaşkanı Joseph Kasavubu'nun Abako partisinin merkezi komitesi, Başbakan Lumumba'ya itimatsızlık oyu vermiştir.

Belçika haberler ajansı: BELGA tarafından bildirildiğine göre, iki milyon halkı temsil ettiğini iddia eden bu partinin yaptığı toplantıda alınan kararda, Lumumba'nın memleketin emniyetini temin etmeğe muktedir olmadığı hususunda Güvenlik Konseyine bir muhtıra göndermiştir.

Telgrafta, aşağı Kongo'da müstakil bir hükümetin nizam, intizamı ve huzuru temin edeceği kanaatinde olduklarını belirten Aşağı Kongo Gençlik teşkilâtının Güvenlik Konseyine bir telgraf göndererek Gana'nın Kongo'nun içişlerine müdahale etmesinin şiddetle protesto edildiği bildirilmektedir.

Gençlik Teşkilâtı, aşağı Kongo'da Gana askeri birliklerinin emniyet ve sükûn tesis edebileceğini ileri sürmüş ve bu bölgede halkla onların temasa için fırsat verilmesini talep etmiştir. Buna rağmen Güvenlik Konseyi üyeleri, toplantılarına devam etmeğe karar vermişlerdir.

Öte yandan, Güvenlik Konseyinin Sovyet, Arjantin, Tunus ve Ekvador'dan müteşekkil azaları, Kongo Başbakanının da müzakerelere katılmasına fırsat verilmesi için toplantıların ichir edilmesini teklif etmiştir.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Dag Hammerskjöld, bu kalabalık Birleşmiş Milletler kuvvetleri gönderilmesine dair kararın Güvenlik Konseyi tarafından verilmesini ve bu kuvvetlerin teşekkülü hakkında henüz bir karar alınmamış bulunduğunu bildirmiştir.

Otobüs kazasında on bir kişi öldü, yirmi beş kişi yaralandı

Kolombo 7 (Royter) Bugün Seylân'dan alınan bir habere göre bildirildiğine göre, Hindistan sınırı bazı cay ekim işçileri taşıyan bir otobüs 221 ayak derinliğinde bir uçuruma yuvarlanması neticesinde on bir kişi hayatını kaybetmiş ve yirmi beş kişi de yaralanmıştır.

Dahiliye Vekili Muhaiyem İhsan Kırdağlı Saddam dün İzmir hava alanında.

65 BİN TİBETLİ ÖLMÜŞ

Yeni Delhi 7 (Royter) Bugün Hindistanın tanınmış Sosyalistlerinden Pandeyanın yaptığı bir basın toplantısında 1955 de 1959 senelerinde arasında Tibette devam eden çarpışmalarda tam altmış beş bin Tibetlinin hayatını kaybettiği bildirilmiştir.

Yukarı daha sonra 1959 dan sonra Tibetlilerin öldüğünü bildirdiğini söylemiş ve bu rakamı Dalay Lamadan öğrendiğini ilave etmiştir.

Diğer taraftan dün Cenevrede 144 sayfalık bir rapor neşredilmiş ve Tibet hadiseleri hakkında izahat verilmiştir. Hukuk Müşavirleri tarafından hazırlanan bu raporun hazırlanması sırasında komisyona Parlamenter başkanlık etmiştir.

Bununla beraber basın toplantısında Pandeynin bir çok Tibetlilerin Doğudan Batıya göç etmekte olduklarına dair haber aldıklarını da açıklamıştır.

Tanınmış Avukat, Tibetlilere hem çarpışmaya devam edilmeleri ve hem de kurtulmak için kaçmalarını demiştir. Tibetlilerin Batıya göç etmelerine sebep olarak, Çin Reformunun yürütülmesi gösterilmektedir.

Yunanistan da askeri bir büyük elçi göndereceğmiş

Düzaklı Elefteriyava gazete-sinin verdiği bir habere göre Türkiye Hükümetinin Kıbrıs-Büyük Elçiliğine irb Generali tayin etmesini müteakip Yunanistan Hükümeti de eski vermiş olduğu kararından vazgeçerek o da Elçi olarak askeri bir şahsiyeti gönderiyi düşünmektedir.

Elefteriyava göre Yunanistan Generali Taskalatos'u Büyük Elçi olarak gönderecektir.

İlk Devrede Partilere Ayrılamayız

Son günlerde bazı kıpırdanışlar oldu.. Bazı kimseler bizde de bir muhalefet partisinin lüzumunu hissederek harekete geçti.. Bu dünyanın her tarafında böyledir. Demokrasilerde bol partili bir sistem tatbik edilir. Fakat bizim memleketimizde, bizim cemaatimizin bünyesi bol partili sisteme müsaid midir? Evvelâ bunu incelememiz, ondan sonra bir karara varmamız gerekmektedir.

Azınlıkta olan bir toplum teşkil etmekteyiz.. İktisaden de zayıf bir cemaatız. Bir çok sahalarda yeni hamleler halindeğiz.. Bunları genişletmek ve geliştirmek zorunda olduğumuz inkâr edilemez. Bir çok meselelerimiz, ana davalarımız yeni baştan ele alınacak yeni baştan bir düzene sokulacak. Önümüzdeki beş yıllık devrenin bir intikal devresi olarak kabul edilmesi şarttır. Bu müddet zarfında meselelerimizin gelişmesinde, tatbikinde yeni yeni zorluklar ve çalışmalarla karşı karşıya bulunacağız. Bunları düzenlemek ancak bu beş yıllık intikal devresinde kabil olacak.

Cemaatimizin bünyesini içice bilmiyenler, takdir etmiyenler demokrasi icabı memleketimizde de bol partili bir rejime gidilmesini arzu etmektedirler. Biz de bu arzuya candan uymaktayız. Fakat cemaatımızın bünyesi ve meseleleri gerektiği bir şekilde incelen diği takdirde bu durumda bol partili bir rejime girmemizi imkânsız bulmaktadır.

Muhalefetin kurulmasına gelince: bugünkü müte sebbislerin çoğu Türkiyemiz tarafından istenmiyen kimselerdir. Bunlar Türkiyeye giremezler.. Girdikleri takdirde hudut dışı edileceklerdir. Nasıl ki, bunlardan birisi bir müddet evvel vizesiz olarak Türkiyeye girmeğe teşebbüs etmiş ve geri çevrilmiştir. Muhalefeti kurma'e istiyenler arasında Türkiyeye girmesine müsaade edilmiyen sahıs yalnız bu değildir. Başkaları da vardır. İcabı halinde onları da açıklıyabiliriz.

Bu bakımdan memlekette muhalefet kuracak ve onu yürütecek kimselerin milliyeti, vatanperverliği tamam olmalıdır. Şüpheli sabıkalı ve Türkiyece beğenilmiyen ve zararlı görülerek Türk topraklarına sokulmıyan kimseler bu memlekette muhalefet partisi kuramazlar, yaşatamazlar. Kurulan bile bunlar cemaatimize faydasız, aksine olarak zararlı bir faaliyette bulunacaklardır. Çünkü bunlar icabı halinde Türkiye ye gidemiyecek, orada gerekli temaslarda bulunamıyacak kimselerdir.

Bu intikal devresi içinde cemaatimizin naraalanması bizi kırk yıl geriye götürecek ve beş yıllık devrede tasarlanan kalkınma plânlarını aksataacaktır. Ni çin diyeceksiniz? İktidar Muhalefetin yersiz tenkid ve ithamlariyle mücadele zorunda kalacak ve mücadele esnasında cemaat meseleleri vizüstü bırakılacaktır.

Beş yıllık intikal devresinde her şeyi bir tarafa bırakarak tek bir vücut halinde mücadelemize devam edelim. Yanlışımızdaki unsurla boyoluesebilecek bir duruma gelelim. O zaman yine düşünürüz.

Gençlik Teşkilatının Lefke toplantısında üniversiteliler de hazır bulundu

M. T. T. B. ikinci Başkanı Beşir Hamdi intibalarını anlattı

Besir Hamdi "Buradaki durum Türkiyeye yanlış aksettirildi" dedi

UTKU ACUN İNKILAP HAREKETİNİ ANLATTI

Lefkedeki Teşkilât binasında Pazar günü saat 11 de K.T.G.T. Lefke bölgesinin seçim Yönlendirme yapılmıştır. Toplantıya Genel Merkezi temsilen Genel Başkan Vekili Dr. Özkan Hıfzı, Neşdet, Nereli, Türkiyeden gelmiş bulunan M.T.T.B. İkinci Başkanı Beşir Hamidi ve Siyasal bilgiler Fakültesi Talebe Cemiyeti Başkanı Utku Acun iştirak etmiş - lerdir. Lefkeliler adına müsafirlere beyanı hoşgeldide bulunan Dr.zet Salih'in konuşmasından sonra Dr. Özkan Hıfzı davet edildi. Konuşmasına, bir hafta evvel yapılmazı gereken toplantının bu haftaya bırakılmasından dolayı özür dileyerek başlıyan Genel Başkan Vekili toplantının mahiyetini izah etmiş, Genel Merkezin dahima takdirini kazanan Lefke bölgesinde son zamanlarda bazı birliği sedeleyici hareketlerin yeşermekte olduğuna işaret ederek, bu gibi dav ranışların zararlarını yine cemaatin çekeceğini söylemiştir. Bu arada mücadelelerimizdeki sebat eksikliğini işaret eden Dr. Özkan Hıfzı, yeni gelecek devrin daha da çok sebatlı ve azimli netice alıcı çalışmalara ihtiyacı olduğunu söylemiş ve Kıbrıs Türk Gençliğinin bunu başaracağını sözlerine ilâve etmiştir.

Genel Başkan Vekilinden sonra söz alan M.T.T.B. İkinci Başkanı Beşir Hamdi, Kıbrıs meselesi üzerinde gençliğin ve Türkiyedeki umumi efkârın ne kadar hassasiyetle durduğunu izah etmiş, Kıbrısta son zamanlarda mevcut birliği sedeleyici mahiyette bazı hareketlerin olduğuna dair Türkiyeye ulaşan haberlerin ne derecede kadar doğru olduğunu tahlilinde tekliflerini söyliyerek, "buradaki müsahedelerimiz hiçbir durumun bizlere ulaştırdığı şekilde olmadığı gibi kanaatlerimiz, ve intibalarımız, liderlerin leyhine kuvvetlenmektedir." demiştir. Bundan sonra Türkiyede ki inkılâp hareketinin teferruatı ile izah eden ikinci başkan toplantıda hazır bulunanların sorularını da cevaplandırmış ve bahsi, bazı istekleri kaydedilmiştir.

Daha sonra söz alan Utku Acun Beyde bilhassa inkılâp hareketini izah etmiştir.

Konuşmaları müteakiben M.T.T. Birliğinin bir fidmasını Beşir Hamdi Bey, Dr. Özkan Hıfzı Beye vermiştir.

Yapılan seçimde aşağıdaki şahıslar seçilmişlerdir.

1 Enver Sener
2 Macit Halit
3 Ozbar Niyazi
4 İzzet Salih
5 Süha Hüseyin
7 Salahi Ali

Yedekler:

Mustafa Mehmet, Safa Tahsin, Ramadan Tünay, Ayten Mehmet Ali, Ayşe Mansur.

AMERİKADA SEÇİM MÜCADELESİ BAŞLIYOR: Başkanlık seçimleri yaklaştıkça, Cumhuriyetçi Parti adayı Richard Nixon ile Demokrat Parti adayı John F. Kennedy arasında mücadele şiddetlenmektedir. Her iki taraf da seçimleri kazanma maksadı ile muhtelif suretler tecrübe etmektedirler. Resimlerde, Nixon'un Vali Nelson Rockefeller, tarafından "Nixon" yazılı yapılı bulundukları bir de Saddam ve karısının yardım eden Mrs. Pat Nixon, çocuklarla kucaklarken görülüyor.

YÜKSEK MAHKEMEYE REİS İRLANDALI MI OLACAK ?

Roytor haberler ajansının bildirdiğine göre Başpiskopos Makarios ile Kıbrıs Türkleri Lideri Dr. Fazıl Küçük İrlanda Hükümetine müracaatta bulunarak Kıbrıs Cumhuriyetinin Yüksek Mahkemesine riyaset etmek üzere İrlandalı bir hakimi tavsiye etmesini istemişlerdir.

Anayasa gereğince Yüksek Mahkeme iki ruru bir Türk hakiminden müteşekkil olacak ve Reisede de bağımsız bir hakim getirilecektir.

Bilindiği gibi Yüksek Mahkemeye ilâvesen Anayasa tahtında kurulacak olan Yüksek Anayasa mahkemesi reisliğine Batı Almanyadan Prof. Örüstfortshop'un tayin edilmesi tekrâr edilmektedir.

Birimiz Hepimiz.

Hepimiz Birimiz için.

Cuma
12
Ağustos, 1960
YIL: 19 SAYI: 4908
FIATI : 15 MIL

Halkın Sesi

MATBAA: Halkın Sesi Matbaası, Asmaaltı No. 90 P. K. 339 - Telefon: 2446 LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Sahibi: DOKTOR FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira, Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için 2 milli-dir. Aylık abonemik yoktur

takat zayini %50 ye kadar düşürür

Yeni X100 MOTOR OIL

MULTIGRADE

Cumhuriyet yirmi bir pare topla karşılanacak

Kahraman Mehmetçiklerimizi bağrımıza basmak için büyük hazırlıklar yapılıyor

Vali Sir Hugh Foot salı günü saat 11'de Mağusa limanından ayrılacak

Önümüzdeki Pazartesi gece yarısı ilân edilecek olan Kıbrıs Cumhuriyeti ile ilgili bütün hazırlıklar tamamlanmış bulunmaktadır. İmza töreni gece yarısından biraz önce Reisicumhur ve Başkanımız muavini Türkiye ve Yunanistan temsilcileri ve Vali tarafından sıra ile yapılacaktır. Törende Vekiller, Temsilciler Meclisi ve Cemaat Meclisleri üyeleri de hazır bulunacaktır.

Öğrendiğimize göre imza töreni devam ederken yirmi bir pare top atılarak Cumhuriyet karşılanacaktır.

Vali ertesi gün sabahleyin onda Mağusaya gidecek ve oradan saat onbirde Deniz yolu ile adadan ayrılacaktır.

MEHMETÇİKLERİMİZİN GELİŞİ

Salı gün güneş doğarken Kahraman Mehmetçiklerimiz ada ya çıkmaya başlıyacaklar, sekseni iki senelik ayrılıktan sonra onlara kavuşmanın, onlarla kucaklaşmanın bahtiyarlığına erecekler. Adanın dört bucağından kardeşlerimizden aldığımız haberlerde bildirildiğine göre Kahraman Mehmetçiklerimizi karşılamak için büyük bir hazırlık yapılmaktadır. Mağusa ve Lefkoşada kurbanlar kesilecektir.

KOMPLO HAKKINDA RESMİ AÇIKLAMA YOK

Diğer taraftan müfrit rumlarun Cumhuriyet törenlerini akamete uğratmak için yaptıkları tezgâhlandıkları komplo hakkında henüz resmi bir açıklama yapılmamıştır. Rumca Gazetelerden Eleftheria dün neşrettiği bir başyazı ile resmi makamları bu hususta açıklama yapmıya davet etmiştir.

Maamafih, Başpiskobos Makarios bir gazete muhabirinin sorduğu bir suala cevaben, komplo yu hazırlayanların meydana çıkarılmış olduğunu ve bunların polis tarafından da bilinmekte olduğunu söylemiş ve halkın endişe etmesine mahal bulunmadığını ileri sürmüştür.

Asvan Barajı için yeni anlaşma

Kahire 11 (Royter) - Birleşik Arap Cumhuriyeti Amme İnşaat bakanı, Asvan barajı inşa projesi hakkında görüşmelerde bulunmak maksadiyle bugün Rusyaya gitmiştir.

Beraberinde onbir kişilik bir heyet bulunan bakanın, gecen Ocak ayında Kruşçef tarafından barajın inşası için teklif edilen yardımla ilgili bir anlaşma imza lanması beklenmektedir.

Üçyüz kırkbeş milyon sterlin malolması beklenen inşaata gelen yılın ilk günlerinde başlanacaktır.

Birleşmiş Milletler askeri bugün Katangaya giriyor

Elizabetville 11 (Royter) - Bağımsız bir cumhuriyet ilân edilmek isteyen Katanganın başbakanı Tshombe, bugün bir basın konferansı tertip ederek, Birleşmiş Milletler genel sekreteri Dag Hammerskild'in yarın, beraberinde yüzüz İsveçli askerle birlikte Katangaya gelmesine müsaade ettiğini açıklamıştır.

Bilindiği gibi, Katanga hükümeti, Birleşmiş Milletler askerlerinin memlekete ancak saldırgan bir emperyalist ülkeden gelmesi halinde müsaade edeceğini ileri sürmekte idi. Basın, mensupları bu karardaki değişikliğin sebebini sordukları zaman, Tshombe, bu askerlerin Dag Hammerskild'in muhafızı olarak telakki edildiklerini söylemiş ve gülümseyerek "Üç yüz asker Katangaya azdır" demiştir. Tshombe, Hammerskild'i hava alanında bizzat karşılayacağını ve kendisiyle görüşmekten memnun olacağını söylemiştir.

Kongonun diğer taraflarında Birleşmiş Milletler askerlerinin harekatı tamamlanmış bulunmaktadır. Yarın, Kongo'dan ayrılmak isteyen Katanga bölgesine de girecek olan Birleşmiş Milletler askerleri, Güvenlik Konseyinde alınan kararı yerine getirmiş olacaklardır.

DEVRİM ŞEHİDİNİN BÜSTÜ — Devrim şehidi Ali İhsan Kalmazın Helkeltraş Osman Macuncu tarafından yapılan büstü yirmi Ağustosta yapılacak törende Harp Okulu Bahçesine konacaktır. Resim de Heykeltraş Osman Macuncu Şehit Ali İhsan Kalmazın büstü ile beraber gözükmüştür.

Liderimiz Dr. Küçük ve Anavatan öğrenci temsilcilerinin Gönendere ziyareti

Liderimiz Dr. Fazıl Küçük ile ada mızda misafir bulunan Türkiye Milli Talebe Birliği (ikinci Başkanı Beşir Hamdi ile Siyasal Bilgiler Fakültesi Talebe cemiyeti başkanı Utku Acun evvelki akşam Gönendere'ye gidecek oradaki gençlerin temsilcileri misafirleriyle hazır bulunmalardır. Öğrenci temsilcileri, yine evvelki gün Lima sol'a gitmişler ve akşam yemeğini Limasol mebusunun Ramadan Cemil beyin misafiri olarak almışlardır. Öğrenci temsilcileri Limasolda her sınıf halk tabakası ve bilhassa son seçimler Meclisi seçimlerinde Milli Cephaye karşı mubalif veya bağımsız olarak adaylıklarını koymuş olan ve seçimleri kaybeden namzetlerle de uzun uzun görüşmüşlerdir.

GÖNENDEREDEKİ KONUŞMALAR

Anavatan öğrenci temsilcileri Limasolda olduklarından Gönendere'de ki mülâkatlerine biraz geç gelmişlerdir.

Müsamereye, Gönendere adına yapılan konuşma ile başlanmıştır. Müsamerede hazır bulunan Liderimiz ve Cemal köy halkına hayatı bayramlarında bulunduktan sonra, köy öğretmeni sözlerini şu şekilde bitirmiştir.

"Kahraman Türk ordusunun güvenli, dayanağı yine Türk Gençliği idi, Büyük Ata, Türk Cumhuriyetini Türk Gençliğine güvendiği için emanet etmişti. Ordu ve gençlik, bu iki kuvvet bu gün ikinci Türkiye Cumhuriyetini kurmaktadır. Haftaya bu gün 82 yıllık hasretini çektiğimiz milletimizin, ve daima olduğu gibi bundan sonra da her vesile ile Türk kardeşinin Birlik ve Beraberliği için çalışmıştır. Beşir Hamdi, son zamanlarda çıkan dedikoduları mahallinde tetkik etmek için Kıbrısa davet edildiğini, Kıbrıs Türk Talebe Birliğinin Kıbrıs davetine dair, Fazıl Küçük'e resmen müracaatta bulunduğunu, fakat bu müracaatın henüz cevaplandırılmadığını, bu gibi dedikoduların ancak bu suretle önleneceğini ve bu gibi dedikoduların Kıbrıs Türk Talebe Birliğinin Kıbrıs davetini geciktirdiğini ve bu davetin bir an evvel yapılmasını temenni ettiğini söylemiştir.

Liderimiz Dr. Küçük, ikinci defa olarak mikrofon başına gelerek Kıbrıs Türklerinin yıllarca önce, siri parça parça uğraklara için nekadar ve fer kaybettiklerini izah etmiştir. Dr. Küçük tekrar parçalanıp mahvolmamamız gerektiğine işaretle, "Şimdiler temdir; Cemaatler ise bakidir. Kıbrıs Türk kavlinin ve şehirleri artık

(Devamı üçüncü sayfada)

Macmillan Londra'ya döndü

Londra 11 (Royter) - Batı Almanya başbakanı ile görüşmeler yapmak maksadiyle Bonn'a iki günlük bir ziyarette bulunan Birtanya başbakanı Macmillan bu gün yurda dönmüştür. Macmillan hava alanında gazetecilere verdiği beyanatta, bütün hür dünya memleketlerinin barışın idamesi yolunda beraberce calışmaları ve az gelişmiş memleketlere yardım etmeleri hususunda anlaşmaya vardığını ifade etmiştir. Sözlerine devam eden Macmillan, bilhassa Avrupalıları bir

Hindistanda İngilizce kalkmıyor

Yeni Delhi 11 (Royter) - Hindistan başbakanı Nehru, bugün verip ettiği bir basın konferansında, İngilizcenin Hindistanda bir ilave veya yardımcı lisan olmakta devam edeceğine dair temennisi vermiştir.

Hindistan anayasası gereğin ce, 1965 yılına kadar, Hindu lisanının resmi lisan olarak İngilizcenin yerini alması gerekmektedir. Maamafih, Güney eyaletlerinde, bu değişiklik için kafi zaman ayrılmamış olduğunu, dair bazı şikâyetler yükseltmeye başlamıştır.

Mahpuslar için af ilân edilecek

Geçici kabinedeki adalet bakanı Glafkos Klerides, Başpiskobos Makarios ile bir görüşme yapmak, Kıbrısın bağımsızlığa kavuşacağı 16 Ağustos günü, mahpuslar için tam veya kısmi bir af ilân edilmesini teklif etmiştir. Öğrenildiğine göre, mahpuslar, suç ve mahkumiyet müddetleri ne göre sınıflandırılacaklar ve affı umumi buna göre tatbik edilecektir.

27 Mayıs İnkılabını izah eden konferans

Boston 11 (Basın-Yayın) - Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi öğretim üyelerinden Dr. Vermin Aydan bu yaz davetli bulunduğu Amerika'nın en eski Üniversitesi sayılan Howard'da 13 Ağustos akşamı halka açık olan bir forum toplantısı tertip ederek "27 Mayıs İnkılabının Bakiş Konusunda bir konferans vererek dinleyicilerin bu sahada sordukları çeşitli soruları cevaplamışlardır. Konferans yasın bir ilgi ile takip edilmiştir.

Nükleer denemelere son verilmesi konferansında ilerleme

Cenevre 11 (Royter) - Nükleer denemelerin durdurulması için burada yapılmakta olan konferansda uzun zamandan beri ilk defa olarak bugün müsbet bir gelişme kaydedilmiştir.

Rus delegasyonu başkanı Tsarapkin, Batılılar tarafından su sulan plan hakkında yorumda bulunurken, Sovyet Rusyada 15 kontrol bölgesi ihdasına hükümetinin rıza göstereceğini açık lamıştır. Ruslar şimdiye kadar ilk defa olarak bir rakama açık lamış olmaktadırlar. Batılılar, Sovyet Rusyada 21 kontrol bölgesi kurulmasını teklif etmiş bulunmaktadırlar.

Tsarapkin yaptığı konuşmada, batılı plânında teklif edildiği gibi Amerikalılar ve müttefiklerede bir kontrol bölgesi kurulmasını kabul ettiğini açık lamış ve bu denemelerin durdurulması için üç safhalık batılı plânını genel olarak tasvip ettiğini de bildirmiştir. Tsarapkin, her iki tarafın devletin nükleer denemeler yapmış olduğu güney yarı küre için batılı teklifinde hiçbir madde bulunmayışını tenkid etmiştir.

Türkiye'den yapılan ihracat

İskenderun 11 (Basın - Yayın) - Halife 7.52 Ton şeker, Erdin'e 2.221 ton şeker, Lübnan'a 1.124 ton kardes, 57.517 ton taze deniz balığı, 562 baş canlı koyun, 27.288 ton sade yağ, 159.000 ton kelen tohumu, 21.237 ton keçi derisi, 10.062 koyun derisi, 6.500 ton yeşil mercimek, 47.000 ton nohut, Suriye ve 1.429 ton kuzu derisi, 21.353 ton koyun derisi, 11.774 ton sade yağ, 345 ton karides, 34.164 ton taze deniz balığı, Hollanda Isviçre'ye 2,000 ton krom cevheri, Is ya 20 ton başbağ.

Vali veda ziyaretlerine devam etti

Girne Kasabası ve Müftü Dânâ Efendi Ziyaret Edildi

Dün sabah Vali, beraberinde en büyük oğlu Paul olduğu halde, Girne ve veda ziyaretinde bulunmuştur.

Bay Rayden Spinney ile bereber kendilerini karşılamıya gelen Girne Belediye Başkanı Bay Kostas Stefanidi tarafından karşılanmıştır.

Vali ilk olarak eski dostları Bay ve Bayan Kostas Kaiselli'e ziyaretlerini sonmak üzere Dome Oteline gitmiştir. Limanı ziyaret ettikten sonra Sir Hugh, hastalanmış olmış ve Dr. Yusanidis ile Hastahane Müdüresi Bayan Katina Kasianu tarafından karşılanmıştır. Ekselans Vali, inşası bennz tamamlanmamış olan Doğum bölümü nü açmış ve daha sonra hastahaneyi dolaşarak bütün hastalar ve hastahanıtlerle de konuşmuştur.

Müteakiben Vali, Kızıl Haçın inşa ettiğ yerlerine bir yardım olmak üzere Çocuk yurduna gitmiş ve Bayan J. Meaden evvel Vali, Girnedeki Hükümet Dairelerini ziyaret etmiş ve bütün Dairelerdeki memur temsilcileri ile görüşmüştür.

MÜFTÜYÜ ZİYARET

Girmeden döndükten sonra Vali Evkaf Dairesine giderek Müftü Dâhâ Efendiyi ziyaret etmiştir.

Cemal Gürsel Eskişehir'e gitti

İstanbul 11 (Basın-Yayın) - Türkiye Devlet Başkanı ve Baş bakan Cemal Gürsel bu sabah uçakla Yeşilköy den Eskişehir'e gitmiştir.

Türk ve Yunan askeri birlikleri nin kalacakları kamplar

Kıbrısın bağımsızlığa kavuşacağı 16 Ağustos günü adaya gelecek Türk ve Yunan askeri birliklerinin yerleşecekleri kamplar dün resmen açıklanmıştır. Bu açıklamaya göre, Türk askeri birliği, Hava alanı yolu üzerindeki Cikko kampına, Yunan askeri birliği de Trodos yolu üzerindeki İngiliz askeri mezarlığı yanında bulunan Vindiston kampına yerleşecektir.

Dr. Küçük ile Başpiskobos Makarios her iki kampı da 18 Ağustos Perşembe günü ziyaret edeceklerdir.

Mağusada gençlik mitingi tertipleniyor

Mağusa kulüp ve kurum temsilcileri dün bir toplantı yaparak, seksen iki yıl sonra Kahraman Mehmetçiğin Kıbrısa yeniden ayak basmasını münasebetiyle 16 Ağustos günü öğleden sonra saat 7.30 da bir "Gençlik Mitingi" tertiplemeyi kararlaştırmışlardır.

Miting Namık Kemal Meydanında yapılacaktır. Bu miting Kahraman Mehmetçiklerimizi karşılamak için sabahleyin yapılacak törene ilave olarak öğle den sonra için hazırlanmıştır.

Denizer ile Şahin mahkemeye müracaat ettiler

Temsilciler meclisi seçimlerinde Milli Cepheye karşı namzetliklerini koyan Limasollu Evtuğrul Şahin ile Diş doktoru Nazif Denizer, dün yüksek mahkemeye müracaat ederek, seçimlerde hakimlik yapıldığını iddia etmişler ve mahkemenin bu seçimleri hükümsüz ilân etmesini istemişlerdir.

16 Ağustosta Radyo ve Televizyon

Kıbrıs tarihinin çok önemli bir günü olacak olan ve dün yarını ilgi ile takip edeceğ olaylar hakkında Kıbrıs Radyo ve Televizyon Servisleri ni 16 Ağustostaki âdetleri nin şimdiden samimi şekilde ilkaz etmeği faydalı buluyoruz.

Aşikârdır ki 16 Ağustos'un gerçek manâ gerçekse ilgi ceki ediği hâkimundan en önemli olayı, Türk ve Yunan askerlerinin Kıbrısa Çıkışları olacaktır. Bu tarihi olayın Türk beri fazla ilgilendiren Türk askerlerinin Mağusaya yarı şının ve mevasimlerin. Mağusadan nakilen ve devamlı surette yayınlanmasını ve Lefkoşaya gelişte yayının devamını istisnasız bütün Kıbrıs halkı ve Kıbrıs Radyosunun Türkiyedeki milyonlarca dinleyici merakla beklemekte dir.

Televizyon Servisinin âdeta lerinin daha az olmadığında şüphesizdir.

Dünyanın birçok film ekip lerinin, hatta Anavatandan haberleşmelerinden itibaren askerlerimizin bütün hareket safhasını filme alacakları hakkında gelen haberlere karşı, kendi televizyon servisinize her halde az bir iş düş memesi gerek.

Yalnız bir noktayı önemle göz önüne itmek istiyoruz: Televizyon Servisi müşterek olduğundan Türk askerleri nin çıkışını ve sonraki hare ketlerinin de tam olarak filme alabilmek için, gerek tek nik gerekse personel bakımından şimdiden gerekli her ted birin alınması lâzımdır.

Bu önemli günde tavsiye tarihten önce inanmak istediğimiz televizyon idaresinin, halkın bu samimi ve ısrarlı arzularına uyacağını umarız.

BU SİZİN DÜNYANIZDIR

Bankamızda açacağınız hesaba depozito edeceğiniz kapital size

faiz 6% yılda

getirir. Senede iki defa olmak üzere verilen bu faizden Birleşik Krallık Gelir Vergisi kesilmez ve böylelikle size en büyük imkânları bahşeder

YEDEK AKCE
£100,000,000 dan fazladır.

Umum Müdürü bugün bir mektup yazarak "Bank Deposit Account" broşürünü isteyiniz. 20168

LOMBARD BANKING
LIMITED
BANKACILAR
MERKEZ DAİRE: Lombard House, Curzon sokak, Park Lane, Londra W. 1 GRO 4311 (30 hat)
Mahalli Temsilciler: PHAROS AGENCY LIMITED.
Yeni Kikko Binaları, Ledra caddesi P. K. 425 Lefkoşa, Tel. 3871

GÜNÜN yazısı

Cumhuriyeti Nasıl Karşılıyacağız ?

Adamın her tarafından büyük hazırlıklar yapılıyor.. Cumhuriyeti ilâna hazırlamıyoruz.. Her tarafta şenlikler olacak, her taraf Bayraklarla donatılacak ve Kıbrıs'ın bağımsızlık günü görülmemiş bir Bayram havası içinde kutlanacak. İki cemaat ele ve vermiş, durup dinlenmeden çalışıyor. Sokaklar, caddeler, evler ışıklarla donatılıyor.

16 Ağustosta eski bir devir kapanıyor, yeni bir devir açılıyor. Bu yeni devrin bizi nasıl bulacağını, nasıl kucaklıyacağını çok merak ediyorsak.. Bir taraftan bütün ölçüde şenlikler hazırlanırken, diğer taraftan da Cumhuriyeti yıkmak için bombalar bir taraftan, diğer taraftan nakit dilmekte ve gansterler görülmü 16 Ağustosu yıkmak için nazır lanmaktadır.

Polis tamamen haberaiz.. Fakat niçin? Polis gerektiği şekilde çalışmıyor mu? Yoksa Polisler arasındaki eski Eokacıların hareketleri mi hazırlıyor? Bir yerden diğer yere nakledilen bombaların infilâkı neticesinde dört Rum ağır ve hafif suretle yaralanıyor, bundan polis habersiz, fakat niçin? Çok mânidar dedi mi polisin olup - bitenlerden habersiz olması?

Polis çalışma gücünden mahrum kalırsa, bu memleketi daha kötü bir tehlike kapılıyacak ve asayişi gerektiği bir şekilde temin edilemiyecektir. Bir memlekette asayiş temin edilemezse, o memleketin Cumhuriyet olusu bir mana ifade etmiyecektir. Şimdi Eokacıların yeniden polis hizmetine alınışları kadar tehlikeli bir karar olamazdı. O zaman bu konu üzerinde ısrarla durduk, fakat hiçbir netice alamadık.

Eski Eokacı polislerin yeniden vazifeye çağrılışları kadar tehlikeli bir hareket tarzı olamaz dı. Ne yazık ki bunu yaptılar, ne yazık ki eski Eokacıların polis kadrosuna yeniden sokmakla memleket için büyük bir tehlikenin yaratılmasına vasıta oldular. Polis hergeyden bîhaber? Bombalar patlıyor, yaralanan lar oluyor. Polis hiçbir şey bilmiyor. Fakat niçin bilmiyor, acaba bilmek mi istemiyor, yoksa bildiği halde, susmakla gene mil li vazifesini (!) mi yapıyor?

Son günlerde iki komplodan bahesliedi. Polis buna karşı ne tedbir aldı? Kıbrıs Cumhuriyetinin bombalanacağı söyleniyor. Polisleriçi tedbirleri mi of muştur? Halk büyük bir endişe ve korku içindedir. Polise karşı gene bir güvensizlik başlamıştır. Bu güvensizliğe karşı gene polistir, gene polisin umursama mazidir. Bu gidişle memlekette asayişi idare edemiyecek bir duru arzeden Polis idaresinin, yeniden gözden geçirilmesi ve icabı halinde takviye edilmesi gerekmektedir.

Bu memleketteki asayişten sorumlu olan Polis idaresinin, gözlerimiz önünde cereyan eden olaylardan bile haberdiz olusu, tehlikenin korkunçluğunu ifade bakımından kafi bir delildir. Bu bakımdan polisin her yerde gö zü ve kulağı olmasını istiyoruz. Her yerde gözü kulağı olan Polise ışık tutacak olanlar sihette bulunur. Bu bakımdan Polisin harekete geçmesi ve daha uvanık bulunması icabetmektedir. Polisten daha enerjik bir siyaset takibetmesini bekliyoruz.

Birimiz Hepimiz,
Hepimiz Birimiz için.

Salı
16
Ağustos, 1960
Yıl : 19 — Sayı : 4912
FIATI : 15 MIL

Halkın Sesi

MATBAA: Halkın Sesi Matbaası, Asmaaltı No. 30 P. K. 339 - Telefon: 2448 LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Sahibi: DOKTOR FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira, Senelığı 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli dir. Aylık abonemiz yoktur

takat zayini *|, 50 ye kadar düşürür
Yeni X100 MULTIGRADE
MULTIGRADE

Kıbrıs Cumhuriyeti ilân edildi

Anlaşmaları Dr. Fazıl Küçük, Vecdi Türel, Makarios Hristobulos ve Vali imza ettiler

Anlaşmalar dün akşam Vekiller Heyeti binasında taraflarca tarafından imza edilirken.

Londra ve Zürih anlaşmaları gereğince Bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti dün gece saat on ikide Lefkoşada Vekiller Heyeti Binasında yapılan imza merasimleri ni müteakip ilân edilmiştir. Anlaşmaları Kıbrıs Türklerini namına Dr. Fazıl Küçük, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Başkonsolos Vecdi Türel, Kıbrıs Rum Cemaati namına Başpiskopos Makarios, Yunanistan Hükümeti adına Yunan Başkonsolosu Hristobulos, İngiltere Hükümeti adına Vali Sir Hugh Foot imza etmişlerdir.

İmza törenleri sırasında Dr Fazıl Küçük, Vecdi Türel, Makarios, Hristobulos ve Vali Foot birer konuşma yapmışlardır.

Aynı zamanda Türk ve Yunan Devlet Radyolarının Yeni Kıbrıs Cumhuriyetine muvaffakiyetler dileyen mesajları da okunmuştur.

Merasimin ve konuşmaların tam metinlerini diğer sütunlarımızda bulacaksınız.

Kıbrıs Cumhuriyeti ilân edilirken Lefkoşada yirmi bir pare top arkadaşlık yeni Cumhuriyet top sesleri ile karşılanmıştır.

Vekiller Konseyinde yapılan imza merasimlerini müteakip son Kıbrıs Valisi Sir Hugh Foot Vilâyet Konağında Kordiplomatları bir veda ziyafeti vermiştir.

Vali bu sabah da Reisicumhur Reisicumhur Muavini ve Vekiller ile vedalaşarak saat dokuzda Maltaya müteveccihen Lefkoşadan ayrılacaktır. Vali Maltada bir saat kadar kaldıktan sonra Karısı ve oğlu ile birlikte Londraya yola çıkacaktır.

Kıbrısın bağımsızlığa kavuşması münasebetiyle Kıbrıs Cumhur

(Devamı sekizinci sayfada)

Yukarıdaki resim Gazetemiz Foto Muhabiri Eyüp Değirmenkaya tarafından çekilmiştir.

GÜNÜN yazısı

Hakikat Olan Rüya

82 yıllık hasret bugün sona eriyor. Bugün, 82 yıllık uzun bir ayrılıktan sonra şanlı Mehmetçik'le rimizi bağrımıza basıyoruz. 82 yıldan beri, Kıbrıs Türkünün tek rüyası, kahraman askeferimizi aramızda görmekti. İşte bugün, yıllardan beri bir rüya sandığımız ve hakikat olmasına canı gönülden dua ettiğimiz şey, gerçekleşiyor. Yıllarca yabancı idare ve yabancı baskı altında inleyen Kıbrıs Türklerinin tek teselliai, bu rüyanın bir gün hakikat olovermesi idi. akat o günlerde buna pek de ihtimal verilemezdi.

Çünkü sömürge idaresinin adadan ayrılacağı ve hele buraya Türk askerinin gelmesine mü -

Devamı sayfa ikide

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Başkanı Orgeneral Cemal Gürsel'in mesajı

"Genç Kıbrıs Cumhuriyetinin teessüs ettiği şu anda ilk Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı Muavini sıfatiyle zatlalilerinize en samimi tebriklerimi ve bütün Kıbrıslılara daha büyük bir huzur ve refah içerisinde daima muvaffakiyet ve saadet temennilerimi ifade etmek isterim.

Kıbrısın ve Kıbrıslıların kaderi ve istikbali ile daima yakından samimi ve alâkalanmış olan Türk Milleti

Devamı sayfa ikide

Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosu Vecdi Türel'in Konuşması

Kıbrıs Cumhuriyetinin kuruluşuna müteallik anlaşmaları Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına forkalade Temsilcisi sıfatı ile imzalanmış olmamdan duyduğum şeref ve büyük memnuniyeti ifade etmeme müsaadelerinizi rica ederim.

Bu münasebetle, ilk Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı Muavini sıfatiyle Zatlalilerine en ba

nınlara engin refah ve saadet temennilerimi arzederim. Kıbrıs'ın mesut gelişmeler sağlaya

(Devamı sekizinci sayfada)

Dr. Fazıl Küçük'ün Dün Akşam Yaptığı Konuşmanın Metni

Kıbrıs tarihinde açılan bu mes'ut devri büyük bir sevinç le kutlarken, halkın seçtiği kimseler olarak omuzlarımıza ağır v emes'uliyetli bir yük aldığımızı unutmamak yerinde olur.

Ada sekenesi olarak şehirli, kasabalı köylü nazarlarını birleşe çevirmiş, birlerden büyük ümitler beklemektedir. İçinde bulunduğu müşküller den en ağırı bir zamanda kendisini ancak işbirliği ve memleket menfaatlarını herşeyin üstünde tutmasını bilenlerin kurtarabileceğine inanmakta dır. İnkâr edilemeyen bir hakikat var dır ki o da Ada büyük bir krizle baş başadır. Kötülü, işçi refaletin pençele

Makarios'un dün akşam yaptığı konuşma

Bu tarihi anda memleketimi temsil etme ve Kıbrıs Elen halkı namına Kıbrısın bağımsız bir devlet olarak kurulmasını sağlayan resmi vesikayı imzalama ve tasdiki bana düştüğünden bahtiyarım.

Bu günün gerek Kıbrıslılar için gerekse umumi noktai nazardan hususi önemi vardır. Kıbrısın bağımsızlığa kavuşmasıyle yalnız Kıbrıs halkına kendi mukadderatını tanzim gibi esas bir hak tanınmış olmakla kalmıyor, aynı zamanda demokratik müesseselerin daha da gelişebilmesinde ve beynelmilel hürriyet prensiplerinin tatbikinde yeni bir safha açılmış oluyor.

İmzalanan vesikalardan da aşikar olduğu gibi, yeni devle-

Devamı sekizinci sayfada

Seksen iki senelik büyük hasret sona erdi

Kahraman Mehmetciklerimizi bağrımıza basacağız

Türk Köylü ve Kentlisi Bu Büyük Bayramı Candan Kutlamaktadır

Yüz yirmi bin Kıbrıs Türkünün seksen iki senedir büyük bir hasretle beklediği mesut gün geldi çattı. Bugün Kıbrıs Türklerinin büyük sevincine payan yoktur. Yüz yirmi bin neşelidir, mesut, bahtiyardır böyle bir gün ne savuşmanın huzur ve gölgesi içerisindedir.

Bu sabah Güneş Kıbrıs sularını da doğarken Kahraman Mehmetciklerimizi taşıyan Ege Vapuru - muz da Kıbrıs sularına girmiş bu lunacaktır.

Mehmetçiklerimiz saat on ikide Mağusadan Kıbrıs topraklarına ayak basacaklar ve Anayatamn Hür kokusunu Kıbrıs'a ulaştıracaklardır.

Öğrendiğimize göre Mehmetçik temsil Lefkoşaya eski Mağusa yolundan Lefkonuk tarikı ile gelecekleridir.

Mehmetçiklerimizin geliş münasebeti ile adanın her köşesin, den aldığımız haberlerde Türk köylü ve kentlisinin büyük bir bayram yapmakta olduğu bildirilmektedir. Her taraf Türk bayrakları ve kırmızı beyaz renklerle süslenmiştir.

Mehmetçiklerimizi Mağusa ve Lefkoşada bugün kucaklıyamak üzere adanın her tarafından kardeşlerimiz bu iki kasabanın ko şacaklardır.

Bugün Gazetemiz 8 Sayfadır

G E L İ Y O R

Geliyor Bozkurt'ların cengâver çocukları.
Mağrur Kafalar düşün, eller artık yukarı!
Artık kopsun bururlar, hayaller suya düşsün
Şımarıklar uslansın, asık suratlar gülsün!..

★ ★ ★

Geliyor seksen yılın hasret dolu mefteni
Geliyor gurur dolu, heybet dolu bir gemi.
Bir gemi, ki içinden Kıbrıs'a hayat akar.
Yüzbin Türk, tek göz olmuş, bugün hep ona bakar!..

★ ★ ★

Şerefler yüklü gemim geliyor artık bana.
Öksüz kalmış yürbine ana geliyor, ana!
Kıbrıs gemime demir, göğsüm limanı olsun,
Onun her yolcusuyla bize bin güneş doğsun!..

★ ★ ★

Geliyor İzmir'liler, Konya'lılar, Van'lılar.
Geliyor dalga dalga yağız delikanlılar.
Geliyor Bayraktar'lar, Fatih'ler, Yıldırım'lar!
Kıbrıs, Kıbrıs'lığını bu sabah tekrar anlar!..

★ ★ ★

Bir gemi geliyor ki hasretiyle yandık, ah!..
Yıllardır bekliyorduk gelir diye bir sabah.
Gemi döndü nihayet, en sâdık bir yâr gibi,
Yolcu çıktı limana, Samsun'a çıkar gibi.

Dt. Erdoğan Mir

Anavatandan gelen heyetimizin mensupları Dr. Küçükle görüştüler

Tümgeneral Madanoğlu ile Reisicumhur Muavini Dr. Küçük Bir Saat Süren Bir görüşme yaptı.

Anavatan heyetimiz Dr. Küçükle birsrada.

(Yazısı sayfe sekizde)

Yunan Başbakanı Mr. Konstantin Karamanlis'in mesajı

Anlaşmaların imzalanmasından hemen sonra Yunan Hükümetinin Kıbrız nezdindeki Sefiri M. G. Christopoulos, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Başpiskoposu Makarios'a hitaben Yunan Başbakanı Konstantin Karamanlisin aşağıdaki mesajını okumuştur:

"Kıbrıslı Rumların ülkesi dolayısiyle Ellerdaşlarımızdan aldığım ve Atinada Yunan Kralı Hükümeti adına en samimi tebriklerimin kabulünü rica ederken, hükümetimin eskiden olduğu gibi bundan böyle de Kıbrısa kardeş elini uzatmakta devam edeceğine sizi temin etmek istiyorum.

Bu an Kıbrıs için büyük kıymeti haizdir. Yeni bir devletin doğuşu tarihte mühim ve kritik bir hadise teşkil eder, Ulus çabalarını ve kahraman

Konstantin Karamanlis
Başbakan

ÇİÇEKLİ
ÇİÇEKSİZ
ÇİÇEKLİ
ÇİÇEKSİZ

Perşembe, 25 Ağustos, 1960

Yıl : 19 — Sayı : 4919

Halkın Sesi

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

MATBAA: Halkın Sesi Matbaası, Asmaaltı No. 90 P. K. 339 - Telefon: 2446 LEFKOŞA — KIBRIS

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

ABONE: Altı aylığı 3 lira, Senelîği 6 lira, yabancı memleketler için 2 mislidir. Aylık abonemiz yoktur

Kıbrıs Cumhuriyeti B. Milletlere kabul edildi

italyan delegesi cemaat liderlerinin işbirliğinden sitayişle bahsetti

Delegelerin ekserisi Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletlerden yardım beklediğini belirttiler

Nev York : 24 (Royter) — Bu gün öğleden sonra burada toplanan Birleşmiş Milletler Güvenlik konseyi, Kıbrıs Cumhuriyetinin Birleşmiş Milletler Cemiyetine üye olmak için yaptığı müracaatı tedkik edetek tasvib etmiştir, Bu itibarla, Cemiyetin 20 Eylülde yapılacak Genel Esamble topantısında gereken formaliteler tamamlandıktan sonra, Kıbrıs Cumhuriyeti Birleşmiş Milletlerin 97'nci üyesi olacaktır.

Güvenlik Konseyinin bugünkü toplantısında, Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletlere alınması lehinde ilk konuşmayı yapan Britanya delegesi Beely, adanın istikbaline kavuşunca ya kadar geçirdiği safhaları izah etmiş ve bugünkü mesut nlaşmaya varılma hususunda Türkiye, Yunanistan devlet adamlariyle Kıbrıs Türk ve Rum liderliğinin gösterdiği başiret ve anlayıştan sitayişle bahsetmiştir. Bugün müstakil bir devlet olan Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletler Cemiyeti dahilinde üzerinde tereddüp eden bütün mesuliyetleri omuzlayabileceğini söyliyen Britanya delegesi, Türkiye ve Yunanistan delegelerinin de Konseyin bu toplantısına katılmlarını rica etmiştir.

Britanya delegesinin bu arzusu kabul edilerek Türk ve Yunan temsilcileri de toplantıya katılmıştır.

Bu arada Britanya'nın teklifini destekliyen Seylan delegesi, uzun zaman çile çeken Kıbrıs'ın en nihayet sulh ve sukûna ve ayni zamanda istiklâline kavuşmasından dolayı duyduğu sevinci belirtmiş ve Britanya'nın yeni Cumhuriyete mali yardımda bulunacağından dolayı bilhassa memnun olduğunu beyan etmiştir. Seylan delegesi de Kıbrıs Cumhuriyetinin, Birleşmiş Milletler azalığına lâyık olduğunu teyit etmiştir.

Daha sonra söz alan Yunan delegesi Kıbrıs Cumhuriyetinin müracaatını hararetle desteklediğini belirtmiş ve adanın Birleşmiş Milletlere karşı bütün mesuliyetlerini yerine getirebileceğinden emin olduğunu beyan etmişse de yeni hükûmetin başlangıçta teknik ve sair yardıma muhtaç olacağını ilâve etmiştir.

SEYFULLAH ESİN'İN KANUŞMASI

Müteakiben söz alan Türkiye delegesi Seyfullah Esin, Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletler anayasasına ve ananelerine en uygun bir şekilde istiklâline kavuşmuş olduğundan haklı olarak gurur duyduğunu belirttikten sonra, Türkiye'nin, Kıbrıs'ın beynelmilel teşekküllre karşı olan vazife ve mesuliyetlerini müdrik olduğundan emin olduğunu ve yeni Cumhuriyetin Sulh-sever milletler camiasına memnuniyetle kabul edilmesi gerektiğini beyan etmiştir. Seyfullah Esin, Birleşmiş Milletlerin diğer yeni devletlere yaptığı gibi Kıbrıs Cumhuriyetine de yardım elini uzatacağını ümid ettiğini sözlerine ilâve etmiştir.

AMERİKAN DELEGESİ DE DESTEKLİYOR

Birleşik Amerika delegesi Henry Cabot Lodge de söz alarak, Güvenlik konseyinin bugün tarihe yeni bir sayfa ilâve etmekte olduğunu söylemiş ve "Birleşik Amerika'nın temsilcisi sıfatiyle Kıbrıs halkına, Cemiyetimize hoş geldiniz der ve kendilerini destekliyeceğimize dair teminat vermek isterim" demiştir.

TUNUS DA DESTEKLEDİ

Tunus delegesi de söz alarak, Kıbrıs'ın müracaatını memnuniyetle desteklediğini belirtmiş ve adadaki Türk ve Rum Cemaatlerinin aralarındaki ihtilâfı halletmek hususunda sarfettikleri gayretlerden sitayişle bahsetmiştir.

BEYNELMİLEL NUMUNE

Müteakiben söz alan İtalyan Delegesi Eugenio Plaja, Başpiskopos Makarios ile Cumhur Başkanı Muavini Doktor Fazıl Küçük'ün milletlerarası işbirliğinin bir numünesini dünyaya gösterdiğini beyan etmiş ve Kıbrıs'ın Birleşmiş Milletler üyeliği için her memleketten daha fazla hak sahibi olduğunu belirtmiştir.

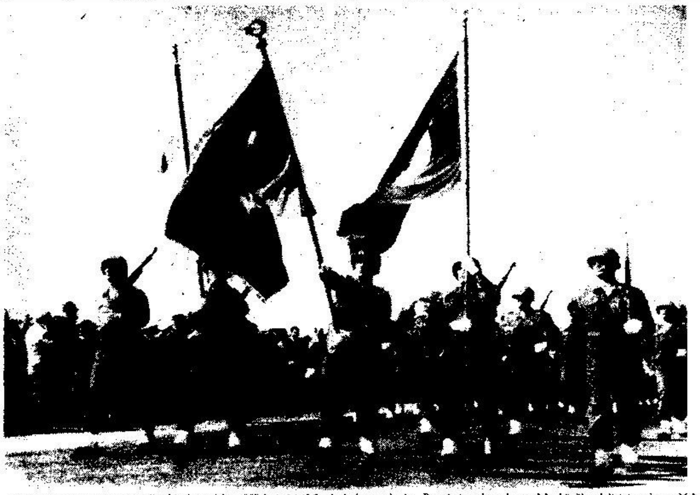

Kahraman Mehmetçiklerimiz dün bir kere daha göğüslerimizi iftiharla kabartmışlardır. Resmimiz yabancıların dahi büyük takdirini toplayan Mehmetçiklerimizi geçit resminde tesbit etmektedir. Foto : Halkın Sesi TANER

Türk ve Yunan Birlikleri ilk resmi geçidini yaptı

GEÇİT RESMİNDE REİSİCUMHUR İLE REİSİCUMHUR MUAVİNİ SELAM ALDI

Türk Birliğinin Silâh Hareketleri İle Yürüyüşü Ve Selâm Verişi Büyük Takdir Topladı

Kıbrıs'ın istiklâline kavuştuğu 16 Ağustos günü adaya ayak basan Türk ve Yunan askeri birlikleri, dün sabah ilk resmi selâmlık ve resmi geçidini yapmıştır. Lefkoşa - Lefke yolunun üçüncü mili civarında yapılan törende: önce her iki birlik, Cumhur Başkanı Makarios ve Cumhur Başkan Muavini Dr. Fazıl Küçük tarafından teftiş edilmiştir. Türk Birliğinin teftişi esnasında Cumhur Başkanı Makarios Mehmetçiğe "Merhaba Asker" diye selâmlamış ve Türk askeri de "Sağ ol" diye mukabelede bulunmuştur.

Davetliler için hazırlanmış olan ana yol üzerindeki mevkiden daha ötede cereyan eden teftiş muamelesinden sonra Cumhur Başkanı Makarios ile Cumhur Başkanı Muavini, resmi geçidin yapılacağı mevkie gelerek şeref kursüsünde [illegible] aldılar. Daha sonra [illegible] halde [illegible] yol üzerinde [illegible] Reisicumhur Muavinini selâmlamışlardır.

Önde bandoları bayrakları ve komutanları olduğu halde resmi geçit yapan iki birlik törende hazır bulunan bütün vekiller, mebuslar, cemaat Meclisleri Başkan ve üyeleri, Kordiplomatik, sair ile gelen davetuler ve tören mahallini dolduran kalabalık bir halk kitlesi tarafından hararetle alkışlanmıştır.

TAKDİR EDİLEN HAREKETLER

Geçit resminde Türk Birliğinin hareketleri büyük takdir toplamıştır. Bilhassa Mehmetçiklerin ellerindeki silâhları hareket ettirerek yürümeleri ve selâmı vermeleri yabancıların dudaklarını ısırmalarına ve hayretle bakmalarına vesile olmuştur.

Diğer taraftan Birliğin, önlerinde Kumandanları Kurmay Albay Turgut Sunalp olduğu halde sert ve düzgün adımlarla ilerlemeleri ve selâmı verirken gayet düzgün bir şekilde hareket etmeleri de büyük takdir toplamıştır.

Yabancılar önünde göğüslerimizi bir kere daha iftiharla kabartmasına vesile olan Kahraman Mehmetçiklerimizi ve Kumandanlarını üstün muvaffakiyetlerinden ötürü tebrik etmeyi kendimize bir borç biliriz.

Sağ olsunlar. Var olsunlar.

örnek hareket

Londra ve Zürih anlaşmaları gereğince Kıbrıs Adasına gelen Türk ve Yunan askeri Birlikleri dün sabah Lefkoşada; ilk resmi geçitlerini bir arada yaparak, ada sekenesine örnek bir harekette bulunmuşlardır.

İşte Kıbrıs Cumhuriyetinin de uzun ömür'ü ve devamlı olabilmesi için; Türk ve Yunan Askeri Birliklerinin göstermiş oldukları bu örnek hareketi adadaki iki esas toplum bir numune olarak ele almaları gerekmektedir. Aksi halde Kıbrıs'ın bu günkü berrak havası çok geçmeden siyah bulutlarle kaplanmaya başlanacaktır ki bunu akliselim sahibi hiç bir kimse temenni etmemektedir.

Bir defa rum dostlarımız fikirlerini değiştirmeli, Mehmetciklerimize hor gözle değil, barışın güvercinleri olduklarını gözü ile bakmalıdırlar. Adaya Türk askeri geleceğine şu olaydı, bu olaydı

Devamı sayfa 4 de)

Kurmay Abay Turgut Sunalp dünkü geçit resminde Birliğinin önünde sert adımlarla ilerliyerek selâm veriyor.
(Daima Birliği ile beraber) Foto : Halkın Sesi TANER

Fidel Kastro atıp tutuyor

AMERİKALILAR ZENCİLERİN KATİLİ OLARAK İTHAM EDİLDİLER

Havana 24 (Royter) — Kuba Başbakanı Dr. Fidel Kastro, bugün Millî kadınlar Birliği Kongresinde yaptığı bir konuşmada, Hükûmetinin Sovyet Rusya ve Komünist Çin ile dost olduğunu ilân etmiş ve Birleşik Amerika ile sair Amerikan devletlerine çok ağır bir lisanla hücum etmiştir.

İki saat kadar süren konuşması esnasında Kastro Birleşik Amerika Hükûmetine karşı çeşitli küfürler savurmuş ve Amerikalıları zencilerin katilleri diye vasıflandırmıştır.

Kubanın bundan böyle Birleşmiş Milletlerde Amerikanın arzularına göre rey vermiyeceğini açıklayan Kastro 21 devletten müteşekkil olan "Amerikan Devletleri Cemiyeti"ne de meydan okumuş ve Kuba'nın bu Meclisin desteğine mazhar olmadan da ileri hamlelerine devam edeceğini söylemiştir.

Diğer taraftan, Vashington'dan alınan haberlerde bildirildiğine göre, Başkan Eisenhover bugün yaptığı basın toplantısında, Birleşik Amerika ile Kuba arasındaki ihtilâfların halledilebileceğine inandığını beyan etmiştir.

Türkiyeli Ve Kıbrıslı Türk Basın Mensuplarına Ziyafet Verildi

Türkiye Cumhuriyeti, Kıbrıs Büyük Elçisi Sayın Emin Dırvana dün akşam, adamızda bulunan Türkiyeli Basın mensupları ile Kıbrıslı Türk Gazetecilere bir ziyafet vermiştir.

Ziyafette Başkonsolosumuz Sayın Vecdi Türel, Kurmay Albay Turgut Sunalp, Konsolos Haluk Afra, Türk Haberler Bürosu idarecileri ve Basın Mensupları hazır bulunmuşlardır.

Arap devletleri Cezayire gönüllü gönderecek

Shtura, Lübnan 24 (Royter) — Burada toplanmakta olan Arap Dışişleri bakanları konseyi bütün arap memleketleriyle diğer bölgelerde Cezayir Kurtuluş Ordusuna iltihak edecek gönüllü kaydı için gerekli imkânların sağlanmasını derpiş eden bir karar suretini kabul etmiştir. Bu karar sureti Pazartesi gününden beri burada toplantılar yapmakta olan Dışişleri bakanlarının bu akşamki oturumda kabul edilmiştir.

Ayni karar suretinde, Arap devletlerinin, Birleşmiş Milletlerin nezaretinde Cezayirde bir referandum yapılmasını temine çalışması da derpiş edilmektedir. Arap devletleri, bilhassa Afrika Asyada bulunan dost devletlerin Milliyetçi Cezayir hükûmetini erken bir zamanda resmen tanımalarını sağlamak için gayret sarfetmeyi de kararlaştırmıştır.

CEMAAT MECLİSİ Başkanlığından

1- Tali Okul duhuliyelerinin artırılmış olduğu hakkında dolaşan şayiaların asılsız olduğu görülen lüzum üzerine bildirilir.

2. Maarif Evkaf gibi Cemaat Meclisinin yetkisi dahilindeki müessesele rin başına "vekil" veya "idareci" olarak şu veya bu şahsın getirildiği hakkındaki şayiaların asılsız olduğu da ayrıca bildirilir.

Bu mevzular, Cemaat Meclisinin yapacağı kanunlarla ileride tesbit ve tayin edilecektir.

JAPONYA TÜRKİYE'DEN DEMİR CEVHERİ ALIYOR

İstanbul 24 (Basın - Yayın) — Japonya'dan bir firma İstanbul Ticaret Odasına müracaat ederek Türkiye'den senede 150 bin ton demir cevheri satın alacağını bildirmiştir.

TRAFİK KAZALARI

Dün gece yarısı sona eren 24 saat zarfında Kıbrıs Yollarında 14 kaza olmuş ve bunlar, 2 si Mağusa, 3'ü Limasol 2"si Lefkoşa ve biri de Lefke bölgelerinde olmak üzere 8 kişinin yaralanmasına sebep olmuştur. Diğer altı kaza da ise sadece ilgili taşıt vasıtalarına hasar olmuştur.

Hızır Reis Türk Donanmasına Katıldı

İzmit 24 (Basın - Yayın) Gölcükte yapılan bir törenle Hızır Reis Denizaltısı Türk Denizaltı filosuna katılmıştır.

Törende generaller, vali, Amerikalı Denizciler de hazır bulunmuşlardır.

TEKEL İDARESİ GENEL MÜDÜRLERİNİN TOPLANTISI

İstanbul 23 (Basın - Yayın) — Koresta Genel Kurul toplantıları dolayısiyle Türkiye'de bulunan Avusturya, Fransa, İtalya, Yunanistan Tekel idareleri Genel Müdürleri ile Batı Almanya Federal Tütün Araştırma Enstitüsü Müdürü ve Türkiye Tekel Genel Müdürü dün bir toplantı yaparak temsil ettikleri ülkeleri ilgilendiren çeşitli konularda görüşmelerde bulunmuşlardır.

AMERİKALILAR ÜÇ YILA KADAR AYA ÇIKACAK

Berlin 23 (Royter) — Alman asıllı Amerikan roket eksperi, bugün tertip ettiği bir basın konferansında, Amerikanın, 1963 yılı sonuna kadar aya içinde insan bulunan bir roket göndererek onu tekrar geri getirebileceğini söylemiştir.

Bu roketin içinde iki veya üç kişiye yetecek kadar yer bulunacağını söyliyen Von Braun, Amerikalıların bu roketi sadece ay etrafında dolaştırmayı değil de ,aya yavaş bir iniş yapmaya gayret sarfetmekte olduklarını açıklamıştır.

TERCÜMAN REHBER KURSU AÇILDI

İstanbul 23 (Basın - Yayın) — Basın Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğünce tercüman rehber olmak üzere evvelce açılan lisan imtihanlarına girenler arasında başarı gösteren 90 rehber namzedi kursa başlamışlardır. Kurs üç ay devam edecek başarı gösterenlere Tercüman rehber belgesi verilecektir.

KANUNSUZ AVLANMAYA KARŞI HAREKAT

25 Temmuz, 1960 ile 21 Ağustos, 1960 tarihleri arasında gayri kanunî avlanmaya karşı girişilen bir kampanya esnasında Av ve Yabani Kuşlar (Koruma) Kanunu ile Av Tüfekleri Kanununa aykırı suç işleyen 15 kişi aleyhine dava ikâme edilmiştir. Bunlardan biri para cezasına çarptırılmış iki sene müddetle av tüfeği taşımaktan veya bubulundurmakta men'edilmiş ve töfeği müsadere edilmiştir. Geriye kalan 14 kişinin duruşmaları henüz yapılmamıştır.

NİKAHLANDILAR

Larnakalı Bayan Gülen Mehmet Kemal ile Teğmen Haşmet Şemsettin Tur, Ankara'da 24.8.60 tarihinde seçkin ve kalabalık davetliler huzurunda nikâhlanmışlardır.

Tebrik eder mesut olmalarını temenni ederiz.

JAPONLAR KOMÜNİST ÇİNİ TANIMIYACAK

Taipeh 24 (Royter) — Japonya Parlâmentosu Başkanı bir haftalık bir ziyaret için bugün uçakla buraya gelmiştir. Jpon parlâmento başkanı hava alanında verdiği bir demeçde, iktidarda bulunan Japon muhafazakâr Partisinin Komünist Çini tanıyarak "İki Çin Siyaseti" takip etmek niyetinde olmadığını bildirmiştir.

Parlâmento Başkanı, Asyada sulhun korunması için Milliyetçi Çin, Kore ve Japonyanın daha sıkı işbirliği yapmasını arzu ettiğini bildirmiştir.

AMERİKA TÜRKİYE'DEN TÜTÜN ALIYOR

İstanbul 24 (Basın - Yayın) — İşlenmiş tütün piyasasında işler günden güne gelişmektedir. Geçen hafta Türkiye'ye gelmiş bulunan yabancı tütün mubayaa heyetleri ilgililerle temaslarına devam etmektedir. Burada mühim tütün alıcılarından Amerikalı Bacsalis'in bugünlerde Türkiye'ye gelmesi beklenmektedir.

DR. KÜÇÜKLE MAKARİOS GÖRÜŞTÜ

Cumhur Başkanı Başpiskopos Makarios, bu gün Cumhur Başkanı Muavini Dr. Küçük ile bir görüşme yapmış ve muhtelif meseleleri müzakere etmişlerdir.

Başpiskopos Makarios daha sonra İzciliğin istikbali hakkındaki görüşlerini beyan eden Genel İzci Müfettiği Palamudiyan ile Kaza İzci Müfettişi Bay Alkidas Dimitriyu ve Ahmed Necati'yi kabul etmiştir.

Öğleden sonra ise Cumhur Başkanı Makarios, Avukat G. Hrisofinis'i kabul ederek kendisi ile uzun müddet görüşmüştür.

İSTANBUL ORDU SERGİSİ TÖRENLE AÇILDI

İstanbul 24 (Basın - Yayın) - İstanbul Ordu Sergisi dün saat 19. da İstanbul Sergi Sarayında yapılan bir törenle açılmıştır. Törende İstanbul Valisi Refik Tulga, 1. Ordu Kumandan Vekili Tümgeneral Cemal Tural ve kalabalık bir vatandaş topluluğu hazır bulunmuştur söz alan 1. Ordu izülz

Serginin açılması münasebetiyle söz alan 1. Ordu Kumandan Vekili Tümgeneral Cemal Tural şunları söylemiştir.

"Bugün Silâhlı Kuvvetlerimizin maddi gücünü teşkil eden silâhları nuzdan bazılarını takdim ediyoruz. Sergiyi gezerken yalnız silâhları görmeksiniz. İcabında bunları kullanacak sihirli eller şimdi kışlalarında huzur içinde aziz vatanımızı beklemektedirler."

1. Ordu Kumandan Vekilinin konuşmasından sonra Mehter takımı gösteriler yapmıştır. Daha sonra sergi ziyaretçiler tarafından gezilmiştir.

Reisicumhur ve Reisicumhur Muavini Türk ve Yunan Birliklerini teftiş etmişlerdir. Resmimiz Dr. Küçük ve Makarios'u Türk Birliğini teftiş ederken tesbit tetmektedir. Foto : Halkın Sesi TANER

Birlikte Hepimiz.

Hepimiz Birimiz için.

Cuma
9
Eylül, 1960
Yıl : 19 — Sayı : 4961
FIATI : 15 Mil

Halkın Sesi

MATBAA: Halkın Sesi Matbaası, Asmaaltı No. 5, P. K. 389 - Telefon: 2446 LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

ABONE: Altı aylığı 3 lira, Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli dir. Aylık abonemiz yoktur

takat zayiini %50 ye kadar düşürür

Dokuz Eylül Çifte Zafer Günümüz

1570 Lefkoşa'nın Fethi - 1922 güzel İzmir'in Kurtuluşu

Büyük zaferlerimizin sağlanmasında can veren aziz şehitlerimizin ruhları şadolsun

Bugün Türk tarihindeki ikiz bayramlardan Dokuz Eylülü heyecan ve imanla anıyoruz. Dokuz Eylül, Lefkoşanın şanlı cedadımız tarafından 1570 de fethedilmesi ve 1922 de de güzel İzmir'in düşman istilasından kurtuluş yıldönümüdür. Biz Kıbrıs Türkleri her yılın Dokuz Eylülünü işte böyle iki katlı bir sevinç, iftihar ve heyecan tufanı içinde idrak etmekteyiz. Vaktiyle bize "bu topraklarda ne hakkınız var?" diyenlere de Dokuz Eylülü en değerli tarihi belge olarak göstermekte ve bu adadaki fetih hakkımıza elli bin Türk şehidinin aziz ruhlarını inkar edilmez şahitler olarak tanıtmaktayız.

Şimdi Dokuz Eylülü aynı heyecan ve zafer neşesi içinde kutlarken de, aynı duygularla bahip bulunduğumuzu bütün medeni âleme bir defa daha gururla ilân etmekteyiz. Biz bu topraklara tarihin ve fetih kılıcının kudretiyle bağlanmış bir toplumuk hâlindeyiz. Biz bu vatan topraklarına ecdadımız, kemiğimiz ve tarihi gururumuzla bağlanmışız. Bizi buradan söküp atmek isteyecek gafiller, karşılarında önce imanımızı, azmimizi ve tarihi gururumuzu bulacaklardır.

Şehitlerimizin mübarek kanları bu ata yadigârı toprak lara karıştıktan sonra, Kıbrıs'ın değeri bizim için paha biçilmez bir özellik kesbetmiştir. Bunun içindir ki, tarihimizin bu en nazik devrinde, Kıbrıs'ı 1570 yılı sıralarında zapteden atalarımızın akıncı ruhlarından ilham almakla mükellef olduğumuzu idrak etmeliyiz. Eğer bütün bir toplum olarak bu idraka varamak, aramızdaki önemsiz sen-ben çekişmele rini bir yana bırakmasını bilirsek, bu adadaki Türklük, camiası ilelebet payidar olacaktır.

Dokuz Eylülü bu sene, çok daha başka şartlar içinde kutladığımızı da idrak etmeli ve Cumhuriyet ilân edilmekle bu topraklardaki ölüm-kalım savaşımızın medeniyet ve kal kınma mücadelemizin henüz başlangıç safhasında bulunduğunu da hatırlamalıyız.

Dokuz Eylül, bize kuru bir tarihi övünme aracı değil, yarınki kalkınma ve yükselme hamlelerimize ilham kaynağı olmalıdır. Böyle bir günde, her iki büyük cihatta şehit olanlerin aziz ruhlarını şâd etmek, her Türk vatanseverin en büyük vicdan borcudur. Onlar bu mübarek topraklarda yat tıkça biz yaşıyacak ve Türklüğümüze yaraşır vekar içinde yükseleceğiz.

HALKIN SESİ

AMERİKAN SEFİRİNİN KRUŞÇEFLE GÖRÜŞMESİ

Kruşçef hafta sonunda Nevyork'a hareket edecek

Moskova 8 (Royter) — Birleşik Amerika'nın Mosko va nezdindeki Büyükelçisi Llo vellyn Thompson, bugün Sov yet Başbakanı Nikita Krus . çef ile bir buçuk saat süren bir görüşme yapmıştır.

Görüşmeyi müteakip bir gazetecinin sorduğu suale verdiği cevapta, Büyükelçi Kruşçef'in Nev York'a hare ketinden önce kendisiyle, iki memleketi ilgilendiren konular etrafında görüştüğünü ve bunlar arasında Ruslar tara fından düşürülen RB 47 ti pindeki Amerikan uçağının tevkif edilen mürettebatının akibeti de bulunduğunu söy temiştir.

Diğer taraftan, Birleşik A merika Büyükelçiliği, Birleş miş Milletler genel kurulunu katılacak olan Kruşçefle mü lâkatının Amerika'ya gitmele ri için bugün 361 vize vermiş tir .Bunlardan 138'i Başvekil tin maiyeti erkânı, 191'i Krus çefi Nev York'a götürecek o lan Baltıka adlı geminin mü rettebatı ve geriye kalanı da Ukrayna ve Beyaz Rusya de legeleri için verilmiştir.

Kruşçef, dün akşam Kremlinde tertip edilen bir kabul resminde yaptığı konuşmada, hafta sonunda Nev York'a ha reket etmeği tasarladığını söylemiştir.

İŞÇİLERİN YİRMİ DÖRT SAATLİK GREVİ MUVAFFAKİYETLİ OLDU

Türk işçiler Lefkoşada Zafer Sinemasında toplandılar

İnşaat ve Sulama Daireleri ndeki işçilerin durdurulmala rına son verilmesi için dün Türk ve Rum İşçiler yirmi dört saatlik bir protesto gre vi yapmışlardır.

Lefkoşa Zafer sinemasında yapılan toplantıda Türk İşçi Birlikleri Federasyonu Genel Sekreteri Necati Taşkın bir konuşma yaparak işçiler, iza hat vermiş ve alâkadarlara telgraflar göndermelerine kar rar verilmiştir.

Genel Sekreterin konuşma sını aynen veriyoruz.

Muhterem İşçi Arkadaşlarım,

Hatırlıyacağınız gibi, İnşaat ve Sulama dairelerinde durdur maları önlemek ve işçilere iş te min etmek gayesiyle 11 ve 26 Mayıs günleri yaptığımız grev ler, durdurmaların önünü ancak geçici bir süre için almış fakat devamlı bir işsizliği önleme pla nı henüz ortaya atılmamıştır A da çapında 3 cü bir umumi grev hazırlandıktan sonra siyasi ta rafların bir anlaşmaya varacağı ümidinin belirmesi üzerine gre vin bütün hazırlıkları ikmal edil mişken vazgeçilmiş ve kendi hü kümetimizin bu en ciddi konuyu en erken bir zamanda ele alacağına inanmıştık.

Daha önce yaptığımız iki grevde sizlere açıkladığımız gibi, o zaman idarede bulunan İngiliz Hükümeti, kendini işsizlikten ve adanın idaresinden sorumlu tutmak istemiyordu. Vali Foot'a o zaman yaptığımız mü teaddit görüşmelerde, adanın Cumhuriyete kavuşmasından sonra işsizliğe de bir hal çaresi bulunacağını, hattâ o zamanki geçici müşterek Konseye bu hu susta tatlimat vererek projeler ha zırlatmakta olduğunu söylemiş ti.

Bütün sabrımız ve soğukkan lılığımızla Cumhuriyetin kuru larak işlerin açılmasını bekledik.

— Devamı sayfa 4 de —

BAYRAKLARI BAYRAK YAPAN ÜSTÜNDEKİ KANDIR TOPRAK EĞER UĞRUNDA ÖLEN VARSA VATANDIR.

Lefkoşa Komiserliğinden Sahtekârlıkla izinmi alınıyor

Rumlar Dali ile Bodamya Köyleri Arasındaki Evkaf Suyunu Mahvediyorlar

Akar suyun etrafına açılan kuyularla suyun kurutulması yoluna gidiliyor

Dün sabah idarehanemizi ziyaret eden köylü kardeşlerimizden bir gurup Lefkoşa Kazasına bağlı Dali ve Bo . damya köylerinde Rumların Evkafa ait bir suyun sahtekârlıkla mahvetmeye çalıştıklarını bildirmişler ve erken bir zamanda Resmi makamlarımı bu konuyu ciddi bir surette ele almaları gerektiğini söyle mişlerdir.

Köylülerin verdikleri malûmata göre, isimleri yanlarında mahfuz bazı Rumlar Akar Suyun her iki taraflarına ve kanunen yasak derecede yakınlıkta su kuyuları açmakta ve bu kuyulara Su Motorları yerleştirmektedirler .Bu suretle Evkafa ait Akar Suya büyük zarar yapılmaktadır.

Yine köylülerin ifadelerine göre Açılan kuyuların bazıları Komiserlik Dairesinden izinsiz, bazıları da Sahtekârlıkla alınan izinlerle açılmak tadır ve açılmıştır.

SAHTE İMZALAR

Rumlar kuyuyu açmak için yaptıkları müracaatların arkasına sahte imzalar attırmakta ve Kuyuların açılması na kimsenin itirazı olmadığını Komiserlik Dairesine yuttırmaktadırlar.

Lefkoşa Komiserlik Dairesinden bu hususta erken bir zamanda aydınlatıcı malû . mat bekliyoruz. Evkafa ait Suyun etrafına açılan bu kuyular kimin tarafından verilen izinlerle açılmıştır. Dairenize bir müracaat yapıldığında, müracaatı tetkik edip hiç olmazsa imzaların hakiki olup olmadığı hususunda soruştur ma yapılmaz mı?

BU DERECESİ OLUR MU?

Hükümet Dairelerinde şim diye kadar Türklerin bir çok haklarının çiğnendiğini bili yorduk. Fakat sahtekârlıkla bu şekilde muamelelerin ya pıldığını bilmiyorduk. Lefkoşa Komiserliği kimlerin idare si altındadır. Yoksa burası da Rum boyunduruğu altına mı girdi?

Çok ciddi olan bu mevzuda Resmi makamların hemen fa aliyete geçeceklerini ümit edi yoruz, aksi halde çok geçme den bizleri daha ciddi bir şekilde karşılarında bulacaklar dır.

BEY KÖYDE SU YOK

Lefkoşa Komiserliğinden şikâyetler bitmiyor. Dali ve Bodamyalı kardeşlerimiz yanımızdan henüz ayrılmışlar dı ki, Bey Köylü kardeşlerimiz solgun bir yüzle idarehanemize girdiler. Çektikleri ıs trap yüzlerindeki ifadeden belli idi. Köylerinde içecek su ları dahi yoktu .Halbuki daha on beş, sene önce köylerine su gelmesi için gereken pa rayı Komiserliğe ödemişlerdi .

Su getirilmişti, fakat bu gün akmıyor daha doğrusu a kıtılmıyor. Yine işin ucunda bir rüşvet oyunu bulunuyor. De ğirmenlik Rumları bazı dolap lar döndürerek suyun azal masına ve bazen de hiç akma masına vesile oluyorlar .

Beyköylü Türkler Komiser lik Dairesinde çalmadık kapı bırakmamışlardır., fakat he nüz alâkadar olan birisi bu lunmadı. Sonu neye varacak. Hesap, taahut ve cevap bek liyoruz.

Çukur ovanın Pamuk rekoltesi

Adana 8 (Basın . Yayın/ Ticaret ve Sanai Odası tah min komisyonu tarafından tetkik edilen 1959-1960 Yılı pamuk mahsülü tahmini Ada na'da 36.541 ton, İçel'de 10. 791 ton, Hatay'da 12.147 tondur. Diğer taraftan Su . sam ve çeltiğin 1959-1960 yı lı rekoltesi hakkında şu tah mini rekolte tespiti edilmiş tir. Susam merkez ve kara . lar dahil olmak üzere 7.569 ton, çeltik 12.030 tondur.

Atom enerjisi komisyonu toplantısı

Ankara 8 (Basın - Yayın) Atom Enrjisi Komisyonu 5. 9. 1960 tarihinde Başbakanlıkta, Başbakanlık müsteşarı Kur .Alb Alpaslan Türkeş'in başkanlığında toplanarak gündeminde bulunan diğer hususlarla birlikte radyo aktif mad delerin depo edilmesi ve dağıtılması hakkındaki yönet menlik tasarısını radyasyonlara karşı tüzümlü tedbirlerin alınmasına dair kanun tasarısını Reaktör ve Eğitim Merkezinin çalışma tarzına dair yönetmeliği incelemiş ve 1961 malî yılı Atom Enerjisi Komisyonu bütçesine ait esas ları teşkilât için lüzumlu per sonel kadrolarını tetkik ederek karara bağlamıştır. Atom Enerjisi Komisyonu, 21. Kasım 1960 tarihinde toplan mak üzere çalışmalarına ara vermiştir.

İsrailli Balıkçıların Duruşması

İstanbul 8 (Royter) Türkiye kara sularında avlanmak tan sanık olan İsrailli beş ba lıkçının, bugün Silifkede yapılması beklenen ikinci duruşması, hâkimlerin başka gö revlere tayin edilmelerinden dolayı tehir edilmiştir

İkinci duruşma, mazbuna rı önce yargılayan ve kendile rini birer yıl hapse mahkûm eden ilk mahkemenin kararı nı iptal eden Yüksek Mahkeme tarafından emredilmişti.

Türk İşçilerin dün sabah Lefkoşada Zafer Sinemasında yaptıkları toplantıdan bir görünüş. Foto : Mustafa

Tıp ve Muhasebe Kongreleri

Ankara 8 (Basın - Yayın) 16 Milli Tıp Kongresi 26 . 29 Eylül tarihlerinde Ankara'da Dil ve Tarih Coğrafya fakültesinde toplanacak aynı yerde bir de İlâç, Tıbbi alet ve kitap sergisi açılacaktır. Diğer taraftan 12-15 Eylül tarihleri arasında İzmir İktisadi ve Ticari İlimler akademisinde toplanacak 4. Muhasebe kongresinin hazırlıkları ilerlemektedir.

Bayraktarın Türbesine Çelenk konacak

Reisicumhur muavini Dr. Fazıl Küçük ve Türk Vekilleri bu sabah saat 9 45 de Bayraktar türbesini ziyaret ederek çelenk koyacaklardır. Saat 10 da ise Gençlik Teşkilâtı idarecileri Türbeyi ziyaret ederek çelenkler koyacaklardır.

Bir uçak kazasında 31 kişi öldü

Bir Ajantin yolcu uçağı Kuzey Uruguayda düşmüş ve uçaktaki 31 kişi ölmüştür.

Salto şehri yakınlarında düşen uçak Buenos Aires'ten Asuncion'a "Sili" gitmekteydi.

Türk İşçi Birlikleri Federasyonu Genel Sekreteri Necati Taşkın konuşmasını yaparken Foto : Mustafa

TÜRK MAARİF MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Açıklama

Kıbrıs Hükümetinden aldığı bursla İngiltereda tahsilini yapmakta iken bu yıl bursu durdurulan Sedat Törel hakkında Türk Maarif Müdürlüğünü itham eden şayiaların gün geçtikçe artmakta olduğu müşahade edildiğinden aşağıdaki açıklamanın efkârı umumiyeye arzı uygun görülmüştür.

Sedat Törel, Kıbrıs Hükümetinden 20 Ağustos 1959 tarihinde aldığı bursla İngiltered, Nottingham Üniversitesinde "English Honours Degree Corse" takip etmekte idi.

Nottingham Üniversitesi Registrar'ının, 1 Temmuz 1960 tarih ve VSP/SC sayılı ve 5 Temmuz 1960 tarih ve A-JMCVM sayılı yazılarından, Sedat Törel'in Üniversi tedeki çalışmasının tatmin kâr görülmediği ve birinci sı nıf imtihanlarını başaramadığı cihetle Fakülte Yönetim kurulu kararı ve Üniversite Senatosunun tesvibi ile Üniversiteden ihraç edildiği tees sürle öğrenilmiştir.

Londradaki Kıbrıs Komiserliği de, yapılan müteaddit müracaat ve kuvvetli tavsiye lere rağmen, ne Üniversite nin bu kararını kırmağa ve ne de adı geçen öğrenciyi baş

— Devamı sayfa 4 de —

Teati edilen Telgraflar

Ankara 8 (Basın . Yayın/ Romanya Halk Cumhuriyeti nin Milli Bayramı münasebetiyle Türkiye Devlet Başkanı Gürsel ile Romanya Milli Meclis Presidium Başkanı arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR.

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'na yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

TÜRK YAVRULARININ ZİYNETİ VE UĞURU OLAN "İŞ" KUMBARASINDAN YAVRULARINIZI MAHRUM ETMEYİNİZ.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

Birimiz Hepimiz,
Hepimiz Birimiz için.

Pazartesi
12
Eylül, 1960
Yıl : 19 — Sayı : 4964
FİATI : 15 Mil

Halkın Sesi

MATBAA: Halkın Sesi
Girne Caddesi No: 172
P. K. 339 - Telefon: 2446
LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

ABONE: Altı aylığı 7 lira, Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli dir. Aylık abonemiz yoktur

takat zayiini %50 ye kadar düşürür
Yeni X100
MULTIGRADE

Kıbrıs Rumları Silâhları Teslim Edecek Yerde Polislerden Silâh Teslim Alıyor

Maşera Manastırında Saatlerce Silâh Talimi Yapıldı

Rum Polisler EOKA'cıları Teslim Alamadılar. Onlara Teslim Oldular

Kıbrıslı rumların ellerinde külliyetli miktarda silâh bulundurdukları bir kere daha isbat edilmiştir Dünkü pazar günü adanın muhtelif yerlerinde cereyan eden hadiseler bu hakikatı ortaya koymuştur.

Hadiselerin en mühimi Magera manastırında evvelki gece ve dün devam etmiştir. Öğrendiğimize göre Cumaertesi gecesi ellerinde Makineli tüfekler, tabancalar ve sair silâhlar olduğu halde, bir grup rum genci Manastıra gitmişler ve orada yiyip içip eğlence yapmıya başlamışlardır. Eğlencelerini müteakip gençler boş siseleri sıralavarak onlar üzerinde silâh talimi yapmava koyulmuslar ve Manastırı bir askeri kamp sekline sokmuşlardır. Silâh seslerinin etrafı inletmekte olduğu bildirilmektedir.

Bütün gece devam eden silâh eğitimi, dünkü pazar gü nü sabahleyin de yine devam etmiş ve sonra mesele polise kadar iştirilmiştir.

DEFTERA POLİSİ

Deftera polisi durumdan haberdar edildikten sonra derhaj hadise mahalline bir gurup polis gönderilmişse de silâhlı Rum gençleri bunları silâh tehdidi ile teslim alarak Manastırın bir odasına kapa y.p kilitlemişlerdir. Böylece polisler tevkif etmeye giderken tevkif olmuşlardır.

Giden polislerin geri gel - memesi üzerine bu defa Gîiru polisinden bir Çavuş silâhlı olarak Manastıra gönderilmiş tir. Rum olan bu Çavuş da elinde silâhı olduğu halde Manastırdaki diğer silâhlı şahıslar tarafından yukalanarak elindeki silâhı da alınmıştır

Bunun üzerine Manastıra yeniden takviye polis kuvvetleri gönderilmiştir. Son gi - den ve aralarında Türklerin de bulunduğu polis gurubuna her nedense alâkadar makamlar tarafından silâh verilmemiş, ve silâhlı şahısların üzerine, zavallı polisler silâhsız gönderilmişlerdir.

Takviye kuvvetlerinin Manastıra yaklaştıklarını gören silâhlı rumlar orayı terkederek kaçmışlardır. Bu hususta tahkikat devam etmekte bera ber henüz hiç bir kimse polis tarafından tevkif edilmemiştir.

DİĞER HADİSELER

Diğer taraftan Limasolda bir trafik kazası yapan bir rum genci hastahaneye kaldırıldığında üzerinde otomatik ve dolu vaziyette bir tabanca bulunmuştur.

Yine Limasolda araştırı - lan bir rum otomobilinin içe risinde bomba ve barut bulunmuştur.

Bir birini takip eden bu hadiseler Kıbrıslı rumların baş tan tırnağa kadar silâhlı olduklarını göstermektedir. Şöyle ki, dostlarımız silâhla rını teslim edecekleri yerde, öyle anlaşılıyor ki saklamak için bir yerden diğer bir ye re nakletmeğe başlamışlardır

Bu gerçekler karşısında rum basını hâlâ Türklerin silâhlanmakta olduklarını iddia edecek mi? Silâhlanan kim? İşte hakikatler ortada.

PLATRES FESTİVALİ : Yıllık Platres Festivali dün töreninde Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Fazıl Küçük, bakan Başpiskopos Makarios tarafından resmen açılmıştır. Açılış lar ve diplomatik zevat da hazır bulunmuştur.

Dışardakiler ve İçerdekiler

Yeni kurulan devlet ve Cemaat işlerinin başarılı bir şekil. de yürütülmesi için, iş başına getirilecek her şahsın üzerinde titizlikle durulması icap ettiği, ne şüphe yoktur. Devlet ve Cemaat idarecilerinin bu noktaya önem vermekte olduklarına dair müşahedelerimiz, bizi Cemaat hesabına sadece memnun bırakmaktadır.

Bu görüş içinde, dikkat nazarlarımızı çeken bazı söylentiler hakkında düşündüklerimizi, bağımsız bir gazete olarak, ıda reyi ellerinde bulundurunların açıkça gözleri önüne sermeği vorakmaktadır.

Devlet işlerinde doldurulması gereken bazı mevkiler için en uygun ve faydalı olabilecek elemanların tayininde Anavatan ve bazı dış memleketlerde yaşamakta olan bazı değerli vatandaşlardan istifade edilmesi yolu na gidildiği hakkındaki söylentilerin makûl olanları bizi an - oak sevindirmektedir. Çünkü mevkiin gerektirdiği vasıfları haiz sahısların o mevkilere tavi ni sadece memleket ve Cemaat menfaatinadır Bilhassa yeni ku rulmakta olan dış işlerindeki mevkiler için dış memleketlerde ki bazı değerli vatandaşlarımızdan faydalanmak yoluna gidilmesinin düşünülmesini takdirle karşılavanlar arasındayız.

Fakat yine bir takım söylentiler dolasıyor ki, inanmak istemediğimiz bu dihi sözlere karşı mes'ul sahışları ikaz ederek halkın cirkin dedikodulara kulak asmasını önlemek maksadiyle, dürüst icraatları ile cesaret vermeleri için kendilerini tesvik etmevi memleket hesabına hayırlı sayıyoruz.

Kendi memleketi ile simdiye kadar hic ilgisi olmayan, dış memleketlerde gerek tahsillerin de gerekse is hayatlarında başarı kazanmayın simdiye kadar sadece, şahsi zevk ve menfaatini düsünerek hic bir vatanî fedakârlığa katlanmayan ve yabancı memleketlerde vasamakta tercih eden bazı şahıslarin, da. fırsattan istifade dış işleri kadrosuna sokulmalarının düsünül - mekte olduğu, söylentiler arasındadır. Biz bu fısıltıların dereceginî bilmemekle beraber, eğer böyle birşey varsa şimdilik bunu sadece ait kademede mes'uliyet hissetmiyen bazı kimselerin idarecilere empoze etmeğe calısmalarından ileri gitmeyen dayretleri olarak kabul ediyoruz.

Kabul etmek lâzımdır ki, her seyden evvel hariciyecilik diravet ve basiretle dayanan bir meslektir. Ne zoraki öğretilip basarılabilir, ne de "adama iş" naza riyesine uyderulabilir. Bizim dış memleketlerde calısacak memurlarımızdan beklediğimiz pek çok işler vardır. Bunlar ne on cümle Cince, ne de de beş cüm le İspanyolca bilen, ne de Shekispirin şiirlerini en güzel çözebilen insanların yapabileceği işler değildir. Türk cemaati olarak hariciyeciliklerinden neler beklediğimizi yine teker teker

(Devamı sayfa 4 de)

Ürdün Parlâmentosu Dört Yıl Daha Başta Kalacak

Amman 11 (Royter) — Dün akşam resmen açıklandığına göre, 22 Ekim tarihinde dört yıllık hizmet süresi sona ere cek olan Ürdün parlâmentosu, kral tarafından çıkarılan bir emirname ile dört yıl daha başta kalacaktır.

Seçimlerin, memleketteki olağanüstü durum yüzünden tehir edildiği tahmin edil - mektedir.

KIBRIS HALKINA MÜRACAAT

7 Eylül, 1960 tarihinde Ba - kanlar Kurulunda alınan bir kararı müteakip İçişleri Bakanlığı tasarrufularında gayri kanunî silâh ve mühimmat bulunan ada dahilindeki bütün şahısları bunları bu günden itibaren onbeş gün zarfında en yakın Polis otasyonuna teslime davet etmektedir. Yukarıda zikredilen müddetin hitamında Polis ve kandarma, emir üzerine, bu gibi silâh ve mühimmatın bulunması için esaslı araştırmalar yapacak ve tevkif edilenler aleyhine kanun bütün şiddeti ile tatbik edilecektir.

Bu bağımsız devlette her va tandaşın can veya mal ve için kor kudan ari olarak hür ve emni yette yasaması ekzemdir. Genel olarak Devlet Kanun ve nizamlarına riayet etmek bunun için kacınılmaz bir şart olduğu gibi İyi niyetle edilen ve müreffeh bir Kıbrıs kurulması için temel taşı teşkil etmektedir.

Tasarrufularında gayri kanunî silâh ve mühimmat bulunanlar (ki bunlar bu müracaata uy dukları takdirde hicbir surette müteessir olmıyacaklardır) tarafından bunların teslimi, bir iyi niyet nişanesi ve kazandığı bir kahvehanede dün akşam çıkan bir kavga sonunda, iki Cezayirli vurularak öldürülmüş, altı Cezayirli de ağır su rette yaralanmıştır.

Cezayirden alınan haberler den anlaşıldığına göre, Cezayir şehri yakınındaki bir spor yerinde atılan bir bomba so nunda, hepsi de ağır olmak ü zere altı kişi yaralanmıştır.

Beyruttaki İnfilâkden Ürdün Mesul Tutuluyor

Şam 11 (Royter) — Bugün kü Suriye basını, Cumartesi günü Beyruttaki Birleşik Arap Cumhuriyeti büyükelçiliği binasında vuku bulan bomba infilâkinden Ürdün'ü mesul tutmaktadır.

Şamda yayınlanmakta olan bağımsız El Nasır gazetesi ay nen şunları yazmıştır : "Gece karanlığından istifade ede rek Birleşik Arap Cumhuriyeti Konsolosluk binasına sokulan teror hareketi, Ürdünde, binlerce Arap milliyetçisini öldürmek veya, ezgiye tabi tutmak için hergün hapislere sokan ve gündüzleri tatbik e dilen teror'un aynisidir."

El Ayam gazetesi ise, Beyruttaki hücumdan, Arap Mil liyetçiliğinin ve Birleşik Arap Cumhuriyetinin esas düşmanı olan emperyalist ajanların mesul olduğunu yazmaktadır.

Olimpiyatlar dün sona erdi

Binicilik Müsabakalarında Büyük Yanlışlıklar oldu

Roma 11 (Royter) — Bura da yapılan 17 inci Olimpiyat oyunlarına öğleden sonra ya pılan törenle son verilmiştir Bir İtalyan bandosu marşlar çalarken, Olimpiyat bayrağı asılı bulunduğu direkten yavaş yavaş indirilmiş ve olim piyatların başladığı gün ya kılan meşale de söndürülmüş tür.

Olimpiyatlarda bugün son olarak binicilik müsabakaları yapılmıştır. Bu müsabakala rın birinciliğini Almanlar, i - kinciliğini de İngilizler almış tır. Bugünkü binicilik müsabakaları, hakemlerin bariz o larak yanlış kararlar vermeleri, puan tasnifinde yanlışlık lar yapmaları, bazı takımları hiç sebepsiz elimine etmeleri, sonradan bunları tekrar müsabakalara katmalariyle pek tatsız bir şekilde cereyan et miştir.

Bu yılki olimpiyatlar, rekor kırma ve egale etme bakımından pek hararetli geç miş ve birçok dünya rekorla rı kırılmıştır. Bu arada bir - çok sürprizler de olmuştur. Meselâ yüksek atlama dünya rekoruna sahip Amerikalı Thomas'ın bu müsabakada normal atlayışını yapamıyarak üçüncü gelmesi ve spor çevrelerince hiç tanınmayan Habeşistanlı bir atletin mara ton koşusunu kazanması, sürprizlerin başında gelmektedir.

Türkiye güreşcileri "Türk gibi kuvvetli" sözünü bu o - limpiyatlarda da bir kere da ha isbat etmişlerdir. Türk bi nicilerinin bugünkü müsabakalarda derece alamamaları da büyük bir talihsizlik eseri dir .

Sona eren olimpiyatlarda, Rusya 43 ve Amerika 34 altın madalya almışlardır Al tın madalya tasnifinde, İtal ya, Almanya, ve Avustralya dan sonra altıncı durumda o lan Türkiye yedi altın ve iki de gümüş madalya kazan - mıştır. Türkiye bütün madal yaları güreşten kazanmıştır.

Pakisdan Hindistan Görüşmeleri

Yeni Delhi 11 (Royter) — İyi haber alan çevrelerin bildirdiklerine göre, Hindistan başbakanı Nehru'nun içinde bulunduğumuz ay zarfında Karaçi'ye yapacağı ziyaret esnasında, Kaşmir meselesi de görüşülecektir.

Yedi yıldan bu yana ilk defa olarak 19 Eylülde Pakisdana gitmesi beklenen Nehru o rada beş gün kalacaktır. Bu ziyaret esnasında, İndus nehri sularının taksimi ile ilgili bir anlaşma iki devletin başkanları tarafından imzala nacaktır.

Görüşmelerle ilgili olarak bir gündem tesbit edilmemiştir.

Ucuz Atlatılan Kaza

Lavano, Kuzey İtalya 11 (Royter) — Tatil gitelerini geçirdikten sonra göl de sefer yapmakta olan gemi ile geri buraya dönen Büyük kadar İtalyan, Büyük bir kaza atlatmışlardır. İtalyan hava kuvvetlerine bağlı bir uçak geminin sadece birkaç metre üzerine göle düşmüştür.

Times Of Cyprus Neşriyatını Durdurdu

30 Mayıs 1955'de neşriyata başlıyan İngilizce Times Of Cyprus gazetesi, neşriyatını dünden itibaren durdurmuş - tur.

Times Of Cyprus'un dün ya yınlanan son sayısında, gaze tenin, artan masraf ve azalan gelirat yüzünden kapatıldığı bildirilmekte ve Kıbrıs halkına başarı temenni edilmektedir.

Gazetenin kapanması münasebetiyle Cumhurbaşkanı Muavini Dr Küçük ile Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios yazışları müdürüne bi rer mesaj göndermişlerdir.

GİDECEK Mİ? — Sovyetler Birliği iki köpek ve muhtelif hayvanların bulunduğu kapsülü fezaya gönderip geri getirdikten sonra, bir insanın ne zaman fezaya gönderip geri getirdiğini tahmin etmektedir Resimde Sovyetlerin feza adamı görülmektedir.

Bir Ticaret Adamımızın Nezaketi

Ağustos ayı içinde Gençlik Teşkilâtının tertiplediği top lantıda Yüksek Tahsil Gençliğinin üzerinde ısrarla durduğu noktalardan biri de, Türkten Türke kampanyasının bazı mahzurları, daha doğrusu bu kampanyanın tatbikinde taraftarların gösterdiği anlayışsızlık ve maalesef bazan da ego. istlikten doğan mahzurlardı. Karşılıklı bir çok soru ve cevaplardan sonra bu konuyu da Federasyon Başkanımız şu meşhur ayran hikâyesiyle kapatmıştı: İki arkadaş ortak laşa bir küp ayran yapmışlar. Sonra biri diğerine kırk para vermiş bir bardak ayran içmiş, arkasından diğeri aldığı kırk parayı geri vererek bir bardak da o içmiş ve böylece ayran bitene kadar devam etmişler. Yani ayran bitmiş ama hiç olmazsa kırk para yabancıya gitmemiş.

Türkten Türke kampanyası, ama sadece alıcının değil şatıcının da hüsnüniyetle hareketiyle devam edebilecek o-

(Devamı sayfa 4 de)

Lumumba iktidarda kalmak için Mücadeleye devam edecek

Leopoldville 11 (Royter) — Kongodaki durum gittikçe karışık bil hal alırken, es ki başbakan Lumumba iktidarı yeniden ele almak için mücadeleye girişmiş bulun - maktadır. Lumumba, emrinde ki kuvvetlere, radyo istasyo nu ile hava alanını Birleşmiş Milletler askerlerinin kontrolünden almak için direktif vermiştir.

Aldıkları emir üzerine radyo istasyonuna giden Lumum ba taraftarı askerler, Birleşmiş Milletler emrindeki Gana askerleri tarafından karşılanmışlar ve içeriye girmelerine müsaade edilmemiştir Radyo istasyonuna gönderilen 20 askeri takviye etmek maksadiyle Lumumba tarafları 80 kadar asker daha hadise mahalline gönderilmiş ve Radyo istasyonunu beklemekte olan Gana askerlerine karşı cephe almıştır. Maamafih, Lumumba taraftarları 90 dakika sonra mevzilerinden çekilerek kaçmışlar ve böylece Lumumbanın iktidarı almak için giriştiği mücadele başarısızlıkla neticelenmiştir. Hava alanını devralmağa giden Kongo askerlerinin de başarı sızlığa uğradıkları bildirilmektedir.

Kongoda, askerlerin birçoğu silâhlarını teslim etmiş olduğundan umumiyetle sakin bir hava esmektedir.

B. M. MÜZAKERELERİ

Birleşmiş Milletler güvenlik konseyinin Kongo'daki durumu müzakere etmek makamında yarın yapacağı olağanüstü toplantı ikinci defa olarak tehir edilmiştir. İkinci tehir kararı, bir Kongo delegasyonunun bu müzakerelerde hazır bulunmak üzere yola çıktığının bildirilmesi ve bu delegasyonun Nevyork'a muvasalatına kadar toplantının tehirini istiyen Kongo talebi üzerine alınmıştır.

Cumhurbaşkanı Kasavubunun, müzakerelerde hazır bulunmak üzere bir delegasyon göndermekte olduğunu bildirmesinden, kısa bir müddet sonra beyanatta bulunan Lumumba, kendisinin de bir delegasyonla Birleşmiş Milletlere gideceğini açıklamıştır.

Parisde İki Cezayirli Daha Öldürüldü

Paris 11 (Royter) — Paris varoşlarından Bobigny'de

Evlendiler

Bay Özel Kanaoy
İLE
Bayan Ülker Niyazi

Limasol Halk Evinde evlendiler.

11.9.60 Limasol

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR.
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'na yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Birimiz Hepimiz.

Hepimiz Birimiz için.

Cumartesi
29
Ekim 1960
Yıl : 19 — Sayı : 5010
Fiatı : 15 Mil

Halkın Sesi

MATBAA : Halkın Sesi Gazetesi Matbaası
Girne Caddesi No : 172
P. K. 339 - Telefon: 2446
LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

...dir. Aylık abonemiz ...soktur
ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelığı 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli

takat zayini'l, 50 ye kadar düşürür
Yeni
X-100
MOTOR OIL
MULTIGRADE

Bugün Cumhuriyetin ...ıncı Yıldönümü

29 Ekim

29 Ekim'in Türk tarihindeki yeri büyüktür. 29 Ekim tahakkuk etmemiş olsaydı Cumhuriyet kurulamazdı. Cumhuriyet kurulmamış olsaydı devrimler silsilesi yaratılamaz ve Türk toplumu dünya muvacehesindeki bu yük yerini bugünkü şerefiyle işgal edemezdi. Cumhuriyet kurmasaydı, Türk ulusu egemenliğini, özgürlüğünü kazanamaz, insanca yaşamak hakkına kavuşamazdı.

Türk Cumhuriyetinin bânisi eşsiz Atatürk, 28 Ekim günü "Yarın Cumhuriyeti ilân edeceğiz" dediği zaman, dünyanın gözünde patlıyan projektör birarda her tarafa yayılmış, ışıkları Türk milletinin vatan yaptığı kalbinde yerini bulmuştu. Evet Cumhuriyet ilân edilecekti. Millet, memleketi için yapmıyacağı, yapamıyacağı bir iş yoktu Atatürk'ün. O, Atatürklerin yetişmesin de en büyük görevi gene üzerine almış bulunuyordu.

Tarihi günün tarihi heyecanı büyük oldu. Söz aldan hatipler "Cumhuriyet" in önemi üzerinde hassasiyetle durarak konuştular. İsmet İnönü Cumhurbaşkanlığı seçiminin neticesini müjdeledikten hemen sonra Gazi Mustafa Kemal Paşa kürsüye geldi, alkış bir kasırga gibi devam ediyordu. Mustafa Kemal Paşa başında kalpağı olduğu halde siyah giyinmişti. Yürüdü.. Bi-dev gibi kürsüye yürüdü ve millete seslendi...

Atatürk tarihi konuşmasında Türk Cumhuriyetinin ilelebet payidar olacağını, çok veciz bir şekilde anlattı. Atatürk'ün nutku alkışlarla kesiliyor. Millet Meclisinin binası sarsılıyordu. Millet birlikti, beraberlik içinde varolacaktı. Hızını tarihten, Atatürk'ün yaratıcı dehasından alıyordu.

O'nun saflarında toplananlar Millet için, Memleket için ölele vererek büyük Türkiye'yi yarattılar, yaratabildikleri kadar. Atanın ebediyete intikaline kadar yapılan büyük işler, başarılan devrimler bugünün öncülüğünü, ışıklılığını yapmaktadır. Biz bir millet, bir camiiyiz olarak O'nun izindeyiz. O'nun izinde yürümekte buluyoruz milletin ve memleketin refahını.

29 Ekim, O'nun eseri oldukça yaşıyacak ve bu bü yük eserin çizdiği yolda Türk milleti yürüdükçe payidar olacak. Atatürk ülküsü Türk milletinin yaşatıcısı, koruyucusu olacak. Atatürk ülküsünü bir Amentü olarak kabul edenler için felâket yoktur. Bu inanç ve imanla yürüyen milletimiz medeniyetin zirvesine ulaşacak ve oradan geriye kendine seslenecektir.

29 Ekim, 27 Mayıs'la kuvvetlendirilmiştir. 27 Mayıs, 29 Ekim'in bir devamıdır. Her ikisi de Türk Milletine kutlu ve mutlu olsun!

HALKIN SESİ

Cumhuriyet Bayramı Törenleri Başladı

Taksim Sahasındaki Kamp Ateşi Gösterileri Muvaffakiyetli oldu

Anavatanımızda olduğu gibi burada da Cumhuriyet Bayramı törenlerine dün öğleden itibaren başlanmıştır. Bu münasebetle kulüp, kurum ve müesseseler şanlı bayrakları mızla süslenmiştir.

Diğer taraftan dün akşam Lefkoşa Taksim sahasında adanın muhtelif yerlerinden gelen izcilerimizin iştiraki ile bir "Kamp Ateşi" gösterisi tertiplenmiştir.

Gösteride Reisicumhur muavini Dr. Fazıl Küçük, Türkiye Cumhuriyeti Kıbrıs Büyükelçisi Emin Dirvana, Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Raif Denktaş, Mebuslar ve kalabalık bir vatandaş topluluğu hazır bulunmuştur. Bir kamp hayatını canlandıran ve bir buçuk saat devam eden gösteri seyircilerin büyük takdirlerini toplamıştır.

HÜSAMETTİN ŞEVENGÜL KONUŞACAK

Dün akşam öğrendiğimize göre adamızda misafir bulunan Harb Okulu Kafilesi başkanı Sayın Hüsamettin Sevengül bu sabah Taksim sahasında yapılacak olan törende bir konuşma yapacaktır.

Dün akşam Taksim sahasında tertiplenen "Kamp Ateşine" iştirak edenlerden bir görünüş. (Foto : Mustafa)

Anavatanda Cumhuriyet Bayramı

Ankara 28 (Basın - Yayın) Cumhuriyetimizin 37. yıldönümü bugün saat 12.00 den itibaren bütün yurtta kutlanmaya başlanmıştır. Ankarada bayram garnizon kumandanlığında 12.00 de top atışıyla ilân edilmiş ve bu sırada bütün fabrikalar, vanalar düdüklerini çalmışlardır.

Cumhuriyet bayramı dolayısıyla devlet daireleri, müesseseler, kurumlar, evler, sinemalar, nakil vasıtaları alanlar ve anıtlar daha sabahtan bayraklarla donatılmıştır. Saat 11.30 da Samanpazarı alanında toplanarak çeşitli gösterilerde bulunan izciler, saat 11.46 te Samanpazarı alanından hareket ederek Çocuk Sarayı Anafartalar caddesi, Ulus alanı, Bankalar caddesi, Atatürk Bulvarı boyunca ilerliyerek Lozan alanına gelmiş lerdir.

Alanda ihtiram vaziyeti alan izciler, İstiklal marşını hep bir ağızdan söylemişlerdir. Atatürk anıtına çelenk konulmasından sonra bir izci konuşma yaparak gençlik namına Cumhuriyete olan bağlılıklarını bildirmiştir.

Ayrıca bugün saat 11.45 te izcilerden bir heyet, Gençlik adına Ant - Kabre giderek Cumhuriyetin kurucusu Atatürkün manevi huzurunda saygı duruşunda bulunmuştur. İzciler kabre bir çelenk koymuşlardır.

Saat 13.00 te de Devlet Başkanı Gürsel Türkiye radyolarında yaptığı bir konuşmayla Cumhuriyet Bayramını açmıştır.

Bayan izcilerden birisi konuşuyor (Foto : Mustafa)

Kahraman Harbiyelilerimiz Lârnakayı Şereflendirdiler

Lârnakadan : R. S.

Çetinkaya Spor Kulübünün davetiyi olarak Kıbrısta misafir bulunan Anavatanın Kahraman Harbiyelileri 27 Ekim Perşembe günü Lârnakayı şereflendirmişlerdir. Kafileye Kıbrıs Türk Futbol Federasyonu Sekreteri Bay Şehap Şemi, Çetinkaya kulübü Sekreteri Bay Kemal Şemi refakat etmekte olup kafile saat 11. de Lârnakada Bekir Paşa Orta Okuluna varmışlar ve orada Başta Sayın Dr. Orhan Müderrisoğlu olmak üzere Türk Mebuslar, Cemaat Temsilcileri üyeleri Okul Komisyonu ve Okul öğretmenleri tarafından coşkun tezahüratle karşılanmışlar ve misafirlere çiçekler verilmiştir. Okul sınıfları misafirlere Okul Başöğretmeni Sayın Behzat Gürsel tarafından gezdirilerek okulun çalışma programı hakkında izahat verildikten sonra Sayın Behzat Bey gayet heyecanlı

(Devamı sayfa 4 de)

Sayın Orgeneral Cemal Gürsel
Devlet Başkanı, Ankara - Türkiye
Birliğimiz üyeleri Cumhuriyetin 37 nci yıldönümünü kutlar Anavatana bağlılıklarını tayideler ellerinizden öperler.
Kıbrıs Liseleri Türk Mezunları Birliği

T.C. DEVLET VE HUKUMET REISI
ORGENERAL CEMAL GURSEL,
ANKARA.
Cumhuriyet Bayramınızı kutlar derin saygılarımızı sunarız
KARDEŞ OCAĞI
LEFKOŞA

LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD.
Sayın Halkımızın ve Müşterilerinin
Cumhuriyet Bayramını Kutlar.

G U V E N
Türk Sigortası Sayın Halkımızın ve Müşterilerinin
Cumhuriyet Bayramını Kutlar.

İtimatnamesini sundu

Londra (Royter) Türkiyenin Londra Büyükelçisine tayin edilmiş olan Sayın Feridun Erkin bugün Buckmhan Sarayına giderek İngiltere Kıralicesine itimatnamesini sunmuştur.

Yangın

Limassolu Nikos Arkiriodisin 6012 numaralı Seresto markalı otomobili, 28 Ekim Cuma günü (dün) saat 3 de Limasol'da Ay. Andreyo sokağındaki evinin önünde yanar bir vaziyette görülmüştür. İtfaiye yangını söndürmüş ise de otomobille ağır hasar olmuştur.

Otomobil 400 liraya sigortalanmıştı. Bir kişi şüphelendirilmiş olup polis soruşturmaları devam etmektedir.

Eski Eokacı Andis Sodiryadis Londrada Yuhalandı

İNGİLİZLER TEDHİŞÇİ İSTEMEYİZ, BURAYA GELİŞİNİZ KRALİÇEMİZ İÇİN HAKARETTİR DİYE HAYKIRDILAR

Sodiriyadis konuşmasında İngilizlerle dost olacağını iddia etti

Kıbrıs Cumhuriyetinin Londra büyük elçiliğine tayin edilmiş bulunan Eski Eokacılardan Andis Sodiriyadis dün öğleden sonra Londraya varışında yuhalanmıştır. Londra uçak alanında Birleşik Kıralılık münasebetleri Müsteşarı Sir. Aleksandir Kütebürk tarafından karşılanan Andis Sodiriyadis daha sonra istirahat salonuna girdiğinde beklemekteği bir hâdise ile karşılanmıştır. Bu arada istirahat salonuna zorla giren iki İngiliz, "Memleketinizde tedhişçi istemeyiz gel dığın yere geri dön, senin bu raya gelişin Kraliçemiz için hakarettir," diyerek kendisini yuhalamışlardır.

Bilindiği gibi Andis Sodiriyadis Eokamın Girne bölgesi şefi idi ve o zamanlar azılı bir Eokacı olarak bildirilen Sodiriyadisin yakalanması için hükümet beş bin lira mükafat vaadetmekte idi.

Londrada bu şekilde karşılanan Andis Sodiriyadis daha sonra yaptığı bir konuşmada Londrayı ivi bildiğini beş sene tahsilini burada yaptığını kendisinin Kıbrıs'ta sadece vatanı için mücadele ettiğini İngilizlerle hiç bir şeyi olmadığını ve Londrada ki vazifesi müddetince İngilizlerle dost olmaya çalışacağını söylemiştir.

Türkiyenin Nüfusu 27 milyonu geçti

Ankara 28 (Basın - Yayın) - 23 Ekim Pazar günü yapılan Genel nüfus sayımına ait tegrafların alınan geçici sonuçlara göre Türkiyenin nüfusunun 27.776.069 olduğu açıklanmıştır.

Yine geçici sonuçlara göre Ankaranın nüfusu 1.316.879, İzmirin ise 1.066.284 tür.

Bugün bu münasebetle bir basın toplantısı yapan İstatistik Genel Müdürü, mürekkep faiz esasına göre memleketimizdeki nüfus artış oranının binde 27.5 olduğunu belirtmiş, nüfus sayımının memleket bakımından sağladığı faydaları izah etmiştir.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ İCRA HEYETİ TOPLANDI

Türk Cemaat Meclisi İcra Heyeti, 26 Ekim ve 27 Ekim günleri saat 17'den itibaren Rauf R. Denktaş'ın başkanlığı altında toplanmak geçen seneden kadar görülmeyen 23 maddeleri müzakere etmiştir.

Maliye Dairesi Teşkilât Kanunu, Mamür Dairesi Teşkilât Kanunu, Belediye İşleri ve Sosyal İşler Dairesi Teşkilât Kanunu tasarılarının müzakereleri tamamlanmış olup pek yakında mezkür tasarılar ilgili komisyonlarda incelendikten sonra hazırlanacak olan raporlarla birlikte Türk Cemaat Meclisi Umumi Heyetine sevkedilecektir.

Birçok mamür meselelerini de tetkik eden İcra Heyeti ara verecektir. Köylünün ihtiyaç ve taleplerini gözönünde tutarak, bir ilkokul nel mesini tasvip etmiştir.

Önümüzdeki hafta içerisin de İcra Heyeti yeniden toplanarak bazı kanun tasarılarını tetkik edecektir.

TÜRKİYE MİLLİ GENÇLİK TEŞKİLATININ MESAJI

Ankara 28 (Basın - Yayın) Cumhuriyetimizin 37. Yıldönümü münasebetiyle Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı Anlara Başkanlığına bildirisidir:

"Cumhuriyetimizin 37. yıldönümünü benzersiz bir sevinçle karşılıyoruz. Bağımsızlığın, Egemenliğin, özürlü - gün, Adalet ve ahlakın tutkuları ve bekileri olarak devimizden büyük bir gurur duymaktayız. Türk Gençliği

(Devamı sayfa 4 de)

Cumhuriyetin 37 nci yıldönümü münasebetiyle Türkiyedeki Büyüklerimize çekilen telgraflar

Sayın Orgeneral Cemal Gürsel,
Devlet ve Hükümet Reisi, Ankara,

Aziz Cumhuriyetimizin 37 nci yıldönümünü yüce şahsınızda en derin saygı ve tâzim hisleriyle kutlar, Anavatana olan sonsuz bağlılığımızı belirtiriz.

Fazıl Küçük
Kıbrıs Cumhurbaşkanı Muavini

Sayın Selim Sarper,
Dışişleri Bakanı, Ankara.

Cumhuriyetin 37 nci yıldönümünü kutlar, Anavatanımıza olan sevgi ve bağlılık duygularımızı teyid ederiz.

Fazıl Küçük
Kıbrıs Cumhurbaşkanı Muavini

"Kamp Ateşi" (Foto : Mustafa)

İntihara teşebbüs

İntihar etmek maksadiyle aldığı mai bir maddenin tesirinden müessir olarak 27 Ekimde öğle saat 5'de Girnesol Hastahanesine kaldırılan 22 yaşındaki evli bir kadın, ilk yardım tedavisi yapıldıktan sonra serbest bırakılmıştır.

İntihara teşebbüs sebebi bir ailevi meseleden ileri geldiği tesbit edilmiş olup polis soruşturma yapmaktadır.

TOROS TRİKOTAJ ve İÇ ÇAMAŞIRLARI FABRİKASI
Sayın Halkımızın Cumhuriyet Bayramını candan kutlar.
"TOROS"

LEFKOŞA TÜRK BANKASI
SİZİN KENDİ BANKANIZDIR.
Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'na yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

DELVAC
Diesel Motor Yağı
Mobil

Pazar, 30 Ekim, 1960
Yıl : 19 — Sayı : 5011

Halkın Sesi

MATBAA : Halkın Sesi
Gime Caddesi No : 172
P. K. 339 - Telefon: 2446
LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

dir. Aylık abonemiz yoktur
ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için 2 milli-

takot zayini %50 ye kadar düşürür
Yeni
X100
MULTIGRADE

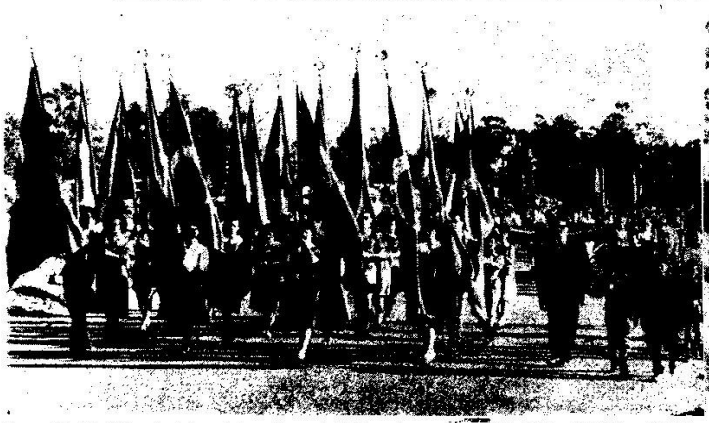

Yarının büyükleri öğrencileri miz şanlı bayraklarımızla Taksim sahasına gitmek üzere yolda ilerlerken. (Yarının bekçileri.) (Foto Mustafa)

27 Mayıs İnkılabının öncüleri Kahraman Harbiyeliler Taksim sahasında sert adımlarla ilerliyorlar. (Bütün gözler onlarda, sağ olsunlar) (Foto Mustafa)

Cumhuriyet Bayramı Parlak Törenlerle Kutlandı

Harbiyelilerin iştirak ettiği Lefkoşadaki tören muazzam oldu

Dr. Küçük, Rauf Denktaş ve Hüsamettin Sevengül Birer Konuşme Yaptılar

Tedhişe Hazırlık Mı ?

"Ohi" günü dağıtılan bir yanmameler üzerinde hassasiyet ve ciddiyetle durulmak icabetmektedir. Rum vatandaşlarımız nasıl daha eski günlerin, yeni tedhiş günlerinin hazırlarını duymakta, hatta daha tam bir hürriyet ve bağımsızlık için yeniden mücadelenin ezem olduğunu ileri sürmektedirler.

Tam bağımsızlık ve hürriyet ne demektir? Biz bu ileri sürülen fikirden ancak şu manayı çıkarabiliyoruz: Tam bağımsızlık ve hürriyet bu Ada üzerinde yaşıyan 120 bin Türkün varlığını hiçe saymak, 120 bin Türkün hak ve hürriyetlerini ayaklar altına almak ve memlekete ve herşeye hâkim olmak. Bu hürriyet ve bağımsızlık talebinden çıkan mana budur.

"Ohi" günü dağıtılan beyannameler Eoka'nın hâlâ daha faaliyette olduğunu, yeniden bir hareket geçmek için hazırlıklar yaptığını ifade etmektedir. Artık bunun gizli bir taraflı kalmış değildir. Rum vatandaşlarımız bu Ada üzerindeki Türklüğü silip süpürmek için her çareye başvurmak, her türlü faaliyet ve faolayı mubah karşılamak âzim ve kararındalar.

Eoka'nın dağıldığını ilân etmek, gerçekleri inkâr etmekten başka birşey değildir. Tedhiş kelimesi karşısında alınırları bozulan Rum vatandaşlarımız, böyle olduğu halde gene tedhişe hazırlanmakta ve yeni adîyle "ikahramanlık" yapmak için cırpınmaktadırlar. Tedhişin yeni adı, yeni Rum lûğatında "kahramanlık" tır. Şimdi Rum vatandaşlarımız tedhiş kelimesini kahramanlık olarak kabul etmekte ve bu kelimeyi değiştirilmiş şekliyle zorla kabul ettirmeğe çalışmaktadırlar.

Bu memleket huzur ve sükûn ister, samimiyet, dostluk ister, işbirliği ister. Halbuki Rum vatandaşlarımız gayri samimî bir hareketle Türk cemaatinin karşısına dikilmekte ve bu memleketi yeni bir kahramanlığın, yeni tedhişin kurtaracağını ileri sürmektedirler. Bu gibi hareketlerin memleket hesabına nasıl facialar doğurabileceğini düşünmemek, bu memlekettin geleceği için hiç de mülebbet bir hareket olmasa gerek. Fakat bunu anlayacak takdir edecek kim var? Herifler bir kere alışmışlar, kan dökmeden duramıyorlar. Bu memleketin temelini kanla yoğurmak için hiç de müstereddit değiller. Fakat beynelmilel antlaşmalar, acaba buna cevap verecek mi?

HALKIN SESİ

Ölmez Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyetinin otuz yedinci yıl dönümü dün Anavatanda olduğu gibi Yavruvatan Kıbrıs'ta da büyük törenlerle kutlanmıştır.

Lefkoşada sabah saat yedi buçukta Evkaf Bahçesindeki Atatürk Büstüne, kulüp ve kurumlar ile okullar ve Cemaatimiz ileri gelenleri çelenkler koymuşlardır. Çelenk koyma merasiminde Reisicumhur muavini Dr. Fazıl Küçük de hazır bulunmuş ve muazzam kalabalık büyük Atamızın manevi huzurunda saygı duruşunda bulunmuştur.

Çelenk koyma merasiminden sonra saat sekiz otuzda önde şanlı bayraklarımız olduğu halde Bayrak kitası yürüyüşe geçmiş ve onları millî kıyafetlere bürünmüş ve ellerinde büyük bir bayrak taşıyan gençlerimiz ile öğrenciler takip etmişlerdir.

Yürüyüş, Atatürk Meydanından Taksim spor sahasına kadar devam etmiştir. Caddelerde halk tarafından tezahüratla alkışlanan gençlerimiz stada varınca yine muazzam kalabalığın sevgi tezahüratı ile karşılanmışlardır.

Öğrencilerin sahaya gelişlerinden iki dakika sonra Reisicumhur Muavini Dr. Fazıl Küçük, Büyük Elçi Emin Dirvana ve Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Raif Denktaş alkışlar arasında şeref tribününde yerlerini almışlardır. Öğrencilerin sahaya girişlerini müteakip Dr. Küçük, Emin Dirvana ve Rauf Denktaş öğrencileri teftiş etmişlerdir.

KONUŞMALAR

İstiklâl Marşın'dan sonra Reisicumhur muavini Dr. Fazıl Küçük yaptığı bir konuşmada, Kıbrıstaki beka ve varlığımızı, Anavatana borçlu olduğumuzu söyliyerek seksen iki yıllık İngiliz idaresinde bile, Anavatanı her sahada adım adım takip eden Türk Cemaatının bundan sonra da aynı şekilde devam edeceğini ifade etmiştir. Kıbrıs Türklüğünün buradaki beka ve varlığının Birlik ve beraberlikle mümkün olacağını söyleyen Dr. Fazıl Küçük, öte yandan haklarımızın, şeref ve haysiyetimizin ve hayrahmimizin çiğnenmesine asla müsaade edilmeyeceğini işaret etmiştir. Gelecek günleri uyanık olarak beklememiz gerektiğini ifade eden Dr. Küçük, Türk Cemaatinin Anavatanın izinde yürümekte devam edeceğini, Kahraman Mehmetçiğin artık bizim de birkısmımız olduğunu belirtmiş fakat bunların yanında çalışmak ve yine çalışmak lüzumuna değinmiş işaret etmiştir.

DENKTAŞ KÜRSÜDE

Dr. Fazıl Küçük'ten sonra söz alan Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş, Kıbrısta hakkımızın tanınmasını sağlayan şehitler ile yirmi yedi Mayıs şehitlerinin ruhlarını taziz için halkı saygı duruşuna davet etmiştir. Denktaş büyük zaferlerin büyük mücadelelerden sonra kazanıldığına işaret ettikten sonra bu sonuncu Cumhuriyet bayramını gerçek bir bayram olarak kutlamakta olduğumuzu Çünkü Anavatan sayesinde haklarımızın tanındığını ve Türk ordusunun adamıza gelmesinin sağlandığını söylemiştir. Kahraman harbiyelilerin aramızda bulunmasından bu seneki bayramımızın çifte bayram olduğunu bildiren Rauf Denktaş, büyük bir mücadele sonunda elde edilen zaferimizi idame ettirmek için fedakârlıklar gerektiğini belirtmiş ve Türk Gençliğinin bunu nesilden nesile devam ettireceğine güvendiğini bildirmiştir.

HÜSAMETTİN SEVENGÜL'ÜN KONUŞMASI

Denktaştan sonra heyecanlı bir konuşma yapan Harbiye Kıtası Başkanı Kurmay binbaşı Hüsamettin Sevengül Ezcümle şunları söylemiştir.

"Muhterem büyüklerim,

Sayın arkadaşlarım, Hürriyet Senpolü gençler Kıbrıslı kardeşlerimiz Hemşerilerimiz Hürriyet ve İstiklâl aşıkları,

Bugün Türk Milletinin ve Türk Ordusunun Kahramanlık Şahikalarına yükselerek, Medeniyet ve İstiklâl azmini dünyaya duyurduğu günün 37 nci yıl dönümünü kutluyoruz.

37 yıl önce bugün Türk Çelik iradesiyle cihana sert ve çetin bir dera verdi.

Düşmanlarımızın menfaat hırs lariyle kudurmuş idareleri Türk Milletinin iman ve şecaat dolu göğsünde erildi.

Kahraman Türk Milleti felâketleri kanlıkıyan bir akibetin kucağından atıldığı büyük savaştan yep yeni bir tarih yaratarak çıktı.

— Öğrendiler ki:

Türk yokluğa ve mahrumiyete galebe çalar.

— öğrendiler ki:

Muharebede Zafer imanı Sanat üstünlüğüne hükmedebilir.

— Öğrendiler ki;

Geliğin cevabını göğüs ve yumruk verebilir.

Ve en nihayet haktan ziyade galebenin sesiyle haykıran tarih sende gördün ve öğrendin ki yok edilebilir bir Sevrin kurtarıcı bir Lozan olabilir.

Bu gün Anadolunun alnı ışık Coğrafyası üzerine çöken o karanlık gecenin Nurlu Sabahı meydana gelmiştir.

1914 de başlıyan 4 yıl süren büyük harbde:

Galliyada arslanlar gibi döğüşen Cenup çöllerinde peşi peşine zaferler yaratan Çanakkalede çırçıplak göğsünün imanını bütün dünya husumetine karşı kalkanlaştırarak döğüşen Türk Mağlup müttefiklerinin yanında mağlup oldu.

İşte o zaman yorgun yaralı ve fakat Dibdibi istiklâl aşkı olan Türk anlamı asil Sahşının Granit kaideasi üzerinde doğrularak ve ayaklarını bağlıyan Sevr, hiyanetinin zincirlerini parça parça koparırak üzerine atılan hainlarını vurdu.

İstiklâl savaşı Türk milletinin mevcudiyet, istiklâl namu-

(Devamı sayfa 4 de)

Ankara ve İstanbul rektörleri istifa etti

Ankara 29 (Royter) - 85 Profesör, 44 doçent ve 19 asistan'ın Milli Birlik Komitesi tarafından emekliye ayrılmasını protesto mahiyetinde, İstanbul ve Ankara üniversiteleri rektörleri de dahil bazı profesörler istifa etmişlerdir. Bilindiği gibi, İstanbul Üniversitesi rektörü Sıddık Sami Onar, yeni Türkiye anayasasını hazırlamakla görevlendirilen komitenin başkanı idi.

Mağusanın yeni belediye üyeleri

Mağusa kulüp ve kurum temsilcileri, Mağusa Kazası Cemaat Meclisi üyelerinin daveti üzerine dün bir toplantı yaparak belediye üyeliğinde münhal bulunan dört yeri doldurmuşlardır. Kulüp ve kurum temsilcilerinin dört üyeliğe seçtiği şahıslar şunlardır:

Hüseyin Sarı, Kemal Sarısın, Doğan Erozan, Mustafa Cavid.

Bulgaristanla Diplomatik Münasebet Kuruyoruz

Bulgaristanın Atina büyükelçiliği ateşesinin bir müddetten beri adamızda yaptığı temaslar erdiği bir netice vermiş olup Kıbrıs'la Bulgaristan arasında diplomatik münasebet tesis edilmesine karar verildiği resmen açıklanmıştır.

Mağusada yapılan kutlama törenleri

Türkiye Cumhuriyetinin 37 inci kuruluş yıldönümü, Mağusada her tarafında olduğu gibi Mağusada da pratak törenlerle kutlanmıştır.

Törene sabahleyin saat 8.30 da öğrenci ve büyüklerin Namık Kemal meydanına toplanmalarıyle başlanmış ve çelenk koyma merasimini müteakip apor sahasına gidilmiştir. Kaza amirinin bayram tebrikini müteakip İstiklâl Marşı okunmuş ve Cumhuriyet, kareketi ve İnkılâp şehitleri için ihtiram duruşu yapılmıştır.

Bunu müteakip, Namık Kemal Lisesi öğretmenleri, Ata - türk'ün gençliğe hitabesini ve Cemal Gürsel'in Gençliğe hitabesini okumuşlar ve tarih öğretmeni Ali Dincer günün mana ve ehemmiyetini anlatan bir konuşma yapmıştır.

Öğrenciler tarafından okunan şiirler ve geçit resmi ile sabahki törene son verilmiştir.

Geceleyin de, Namık Kemal meydanında konuşmalar yapılarak, şiirler okunmuş ve fener alayı ile törene devam edilmiştir.

Harb Okulu kafilenin Başkanı Kurmay Binbaşı Hüsamettin Sevengül bizleri heyecandan heyecana sürükleyen konuşmasını yaparken. (Foto Mustafa)

Rum Cemaatı Liderinin Konuşması Zamanı Gelmiş Hatta Geçmiştir

EOKA AMANSIZ BİR ŞEKİLDE CİNAYETLERİNE DEVAM ETMEKTEDİR

Haydutlar dün Limasol'da yine Türk kanı akmasına vesile oldular

Dört sene bu güzel adayı cehenneme çeviren Eoka teşkilatının Cumhuriyetin ilânından sonra da hâlâ; amansız bir şekilde faaliyet halinde olduğu artık hadiselerle tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Son bir hafta içerisinde işlenen cinayetlerin sayısı altıyı bulmuştur. Bu cinayetlerin en feci ve en korkuncu dün Limasol'da Türk kanı akmasına vesile olmuştur.

Dün sabah saat 8.30 da Limasol'un eski Elektrik Dairesi civarındaki bir yolda vukubulmuş ve Eoka tarafından umum bir süredenberi öldürülmek için takip edilen Marneros, isminde ki rum vurularak öldürülmüştür. Bu arada atılan kurşunlardan evinin kapısı önünde oturan Şerife Mustafa isminde bir Türk kadını da ağır surette yaralanmış ve hastahaneye götürülürken yolda can vermiştir.

Eoka'nın bu cinayetleri karşısında rum cemaati liderlerinin artık konuşması zamanı gelmiş ve hatta geçmiş bir zaman bile sayılabilir. Ne oluyorsunuz? Nereye gidiyorsunuz?

Eoka'nın cinayetlerini önlemek ve bu teşkilatı yok etmek için Kıbrıs Cumhuriyeti Hükümetinin kuvveti yok ise Türkiye ve Yunanistandan yardım istemelidir.

ÖLDÜRÜLEN RUM KİM İDİ?

Limasolda öldürülen rum Tedhişcilik zamanında Kıbrıs Polisinde Çavuş idi ve Eoka'ya karşı mücadele etmekte idi. İsmi öldürülecekler listesinde olduğu için daha sonra polisten ayrılarak Londra'ya gitmişti. Bir müddet orda kalan Marenors Cumhuriyetin ilânını müteakip yeniden adaya dönmüştür.

Marneros'un Londradan döndükten sonra üsler bölgesinde vazife almış olduğu bildirilmektedir.

Resmi Kabuller

Cumhuriyet bayramı münasebeti ile dün sabah Reisicumhur muavini Dr. Fazıl Küçük ile Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi Emin Dirvana ayrı ayrı makamlarında tebrik kabul etmişlerdir.

Tebriklerde, Reisicumhur Makarios ile Bakanlar, Cemaat ileri gelenleri ve yabancı devletlerin diplomatik temsilcileri de vardı. Diplomatik temsilciler arasında, Birleşik Amerika, Yunanistan ve İsrail temsilcileri bulunuyordu.

Bir Türk şoför polis'de dövüldü

Son zamanlarda bazı polis karakollarında dayak atıldığı iddiaları gittikçe artmakta olup bu şekil bir hâdise de dün gece Lefkoşa Merkezi polis istasyonunda cereyan etmiştir.

Dün gece Orhaniye sokağında, bir Türk kahvesinde arkadaşı ile sakalaşmakta olan Hüseyin İzzet isimli bir Türk gencini iki rum polis tevkif ederek karakola göttürmek istemişler - dir. Hüseyin İzzet isimli Türk gencinin suçunun ne olduğunu, kendisini ne için tevkif etmek istediklerini sorduğu zaman, sivil olan rum polislerin hemen ellerini çekerek Türkü arabalarına binmeğe mecbur etmişlerdir. Öğrendiğimize göre, Hüseyin İzzet polis karakoluna götürülür götürülmez, aynı sivil rum polisler tarafından, hem de bir rum polis çavuşu ve bir rum zabitin önünde yeniden ve ağır surette dövülmüştür.

Son günlerde rum polislerin gittikçe artan bu küstahlıklarının derhal tahkik edilmesini ilgili makamlardan talebederiz.

Birimiz Hepimiz.

Hepimiz Birimiz için.

Cuma
11
Kasım 1960

Yıl : 19 — Sayı : 5023
Fiata : 15 Mil

Halkın Sesi

MATBAA : Halkın Sesi
Girne Caddesi No : 172
P. K. 339 - Telefon: 2446
LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ ŞE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli dir. Aylık abonemiz yoktur

Alârm işareti

Esrarengiz Toplantılar Endişe Verici Mahiyet Aldı

Anavatanımızın Müdahale Hakkını istemek Zamanı Geldi

Zürih ve Londra'da imzalanan Kıbrıs andlaşmaları hakkında, imza merasimi dolayısiyle ve daha sonra mesuliyetli devlet adamları tarafından yapılan beyanlarda, bir zamanlar ümitsiz görünen ihtilâflarin hallinde karşılıklı hüsnüniyeti oynadığı rol üzerinde ehemmiyetle durulmuştur. Bu anlaşmalar gereğince kurulan Kıbrıs Cumhuriyetinde yine ortakların karşılıklı hüsnüniyeti sayesinde yürütülebileceği muhtelif vesilelerle belirtilmiş ve hâlâ da belirtilmektedir.

Memleketin refah ve saadetini candan gözliyen Türk liderleri, Zürih'te yaratılan ortaklık ve işbirliği zihniyetinin devamı için birçok alhvaide Rumlar lehine tavizlerde dahi bulunmuşlardır. Buna rağmen, Rum Ortaklarımız, her meselede daima kurnazlık yolunu tutmuşlar, Türk cemaatinin beynelmilel mu ahedelerle tanınan eşitlik hakkını değişmek için çeşitli entrikalara başvurmuşlardır. Bu kurnazlık ve entrikaların Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden başladığını da belirtmek yerinde olur kanaatindeyiz. O zaman, Rum liderliği, Türklere karşı takib etmeğe hazırlandığı baskı siyasetine bir mazeret gösterebilmek için ortaya sözde muhalif bir rümuz çıkardı. Sözde muhalif bu seçimlerde hakiki Rum liderliğine karşı cephe alır görünerek, henüz mürekkebi kurumamış olan Zürih - Londra andlaşmalarının çöp sepetine atılmaya layık olduğunu pervasızca ilân etti. Netîcesi önceden perde arkasında karaştırılmış olan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde kullanılan reylerin fiile birincisi ittihaz edildi. Bu suretle, seçilen Cumhurbaşkanının karşısında hatırı sayılır bir muhalefet bulunduğuna dünya efkârı umumiyesini inandırmağa muvaffak oldular. Bu sayede resmî sıfatı olan Rum liderleri Türk Cemaati aleyhindeki icraat ve tedbirlerini mübah göstermek için muhalefeti mazeret olarak ortaya attılar. Andlaşmalarda ve Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasında Türk haklarını koruyan maddelerin tatbikinde müşkilât çıkarmak yolunu tuttular. İşlerine gelen maddeleri gümrükten mal kaçırır kabilinden ajelâcele tatbik sahasına koydular.

EOKACILAR İŞ BAŞINDA :

Başlangıçta tayin edilen ve gizli pînlar tatbikinde başarı gösteremiyen Rum Hükümetinin tazileri münasip vesilelerle mevkilerinden uzaklaştırıldılar veya Rum amaline hizmet bakımından daha münasip mevkilere yerleştirildiler. Meselâ, vaktiyle EOKA'yı sevk ve idare edenler arasında bulunan, EOKA'ya sadık emir ve memurları teker teker bilen, teşkilâtın silâh ve insan gücü ve bu kuvvetin muhtelif kademeleri hakkında esaslı bilgiye sahip olan birisi, Çalışma Bakanlığından Dahiliye Vekilliğine getirildi. Böylelikle bütün dahili idare ile birlikte memleketin iç emniyet teşkilâtının başına geçen bu Bakan, kendi eski silâh arkadaşlarını ve mutemet elemanlarını bütün kilit mevkii, icra yerleştirmek fırsatını buldu. Memleketin dahili emniyet ve asayişinin bekçemiği olan Polis teşkilâtında; cinayet masası, Özel soruşturma, sabotaj, muhabere kontrol istihbarat, silâh ve mühimmat şubelerinin başına EOKA'ya sadık rumlar getirildi. Bütün kaza merkezlerinde tatbik edilen bu plân, sistemli bir suretle köylerdeki karakollara kadar genişletildi. Bu önemli mevkilere getirilenler arasında, kanuna uydurmak suretiyle el altından sinsi sinsi işler yapanlar olduğu gibi, kendilerine bahşedilen vasi selâhiyetlerle aşırı hareket serbestîsinden yararak

(Devamı sayfa dörtte)

Mezunlar Birliğimin tertip ettiği dün geceki anma töreninden bir görünüş. Türk Gençleri Atanın büstü önünde ve Şanlı bayrağımızın altında saygı duruşun da. Foto : Mustaf H.Sesl

ölmez Atayı Milletçe Andık

Atatürk Haftası Başladı

Evkaf Dairesindeki Atatürk Büstüne dün sabah yüzlerce çelenk konmuştur. Resmimiz çelenkleri ve izcileri tesbit etmektedir. Foto : Mustafa H. Sesl

KIBRIŞTAKİ TÖRENLER

Büyük Atamızın yirmi ikinci ölüm yıldönümü münasebeti ile dün Anavatanda olduğu gibi Kıbrıs'ta da anma törenleri tertip edilmiştir. Lefkoşada sabahleyin saat dokuzda Lefkoşada Evkaf Bahçesinde tertip edilen ilk törende Atamızın bütüne çelenkler konmuştur. Çelenk koyma merasimine Başta Reisicumhur muavini Dr. Fazil Küçük, Zemat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş, Kulüp ve Kurum Temsilcileri, okullar ve kalabalık bir vatandaş topluluğu hazır bulunmuştur.

Daha sonra adada bulunan Türk Birliği Kumandanı da Evkaf Bahçesine gelerek büste çelenk koymuştur. Bu münasebetle Şanlı bayraklarımız saat dokuz beşten itibaren yarıya indirilmiş Türkçe Gazeteler de siyah başlıklarla intişar etmiştir.

Geceleyin de Lefkoşa Türk Lisesi Salonunda Mezunlar Birliği tarafından bir anma töreni tertip edilmiştir.

Büyük bir muvaffakiyetle hazırlanan Anma töreninde, Mezunlar Birliği Başkanının açış ve saygı duruşuna davet konuşmasından sonra sırasıyla Rıza Onaran, Özker Yaşın, Urkiye M. Salman, Arif Nihat Asya, Fuat Veziroğlu, Kazım Öztırat, ve Erdoğan Mirata konuşma ve şiirler okumuşlardır.

Diğer taraftan adamızın her tarafında da anma törenleri tertip edilmiştir.

Ankara 10 (Basın - Yayın) - Ölümsüz Atatürkün aramızdan ayrılışının 22. ve toprağa verilişinin 7. yılında tertip edilen ATATÜRK-HAFTASI'na bugün Büyük Ataürkün huzurunda Anıt - Kabirde yapılan bir törenle başlanmıştır.

Sabah sekizden itibaren gö - güslerinde Atatürkün resimleri bulunan gençler Anıt - Kabire gelmeye başlamışlardı. 8.30 da Anıt Kabir'in girişinde Başta Devlet Başkanı Gürsel olmak üzere, Millî Birlik Komitesi Üyeleri, Bakanlar Kurulu, ve korteje dahil zevat yerlerini almışlardı. Anıt - Kabirin içinin mülki erkan, askeri erkan, generaj ve Amiraller, Siyasi parti temsilcileri, dernek ve teşekküllerle Öğretmen ve öğrencileri temsilcileri ve izciler yerlerini almışlardı. Anıt - Kabirin etrafını tamamiyle Harp Okulu öğrencileri sarmışlardı.

8.45 başta Devlet Başkanı olduğu halde kortej hareket etti. Saat tam 9.05 te Devlet Başkanı Gürsel Kırmızı ve beyaz güllerden yapılmış bir çelengi Atatürk kabrine koyduktan sonra ca tenin Ti barusu ile ölümsüz ATATÜRK'ün manevi huzurunda iki dakikalık bir saygı duruşunda bulunuldu. Bu arada bütün bayraklar yarıya indirilmiştir.

Bundan sonra Devlet Başkanı Cemal Gürsel, yaptığı bir konuşmayla Anma Törenini ve Atatürk Haftasını açmıştır. Devlet Başkanı bu konuşmasında şunları söylemiştir:

"Atatürk için bir çok yerlerde çok şeyler söylendi. Fakat Atatürk, söylenenlere, meydan nutuklarına sığacak ve bu konuşmalarla anlatılacak bir varlık değildir. Onun için bizler, bir kitapta anacak O'nun bir kaç mina temas edebiliriz. Atatürk'ün vücudu aramızdan ayrılmış fakat O, hakikatte aramızdan ayrılmamıştır. Fikir olarak, ruh olarak Milletimizin kalbine yerleşmiştir. O'na bütün milletçe inandığımız gün, O, bahtiyar olacak ve Türk milletiyle beraber yaşıyacaktır."

Devlet Başkanının konuşmasından sonra Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Fahri Özdilek bir konuşma yapmıştır.

Özdilek konuşmasında özetle demiştir ki:

"Son on yılın karanlık ve bocucu havasında idare başında bulunanların, daima vasak savma kabilinden, bazında bir cesit ta dımar kazdıvla anmava vetenderleri Atatürkü bile, yeni hava temizin eslinde milletine ışık tutan, ona tarihi boyunca gidece

(Devamı sayfa dörtte)

Kıvılcım düşmeğe görsün

Kıbrıs Cumhuriyeti ilân edildikten sonra memleketin huzur ve sükûna kavuşacağına inanıyor ve bu umutla yaşıyorduk. Sözde Eoka dağılmıştı, sözde Rumların elinde bulunan silâhlar toplanmıştı. Mem leket en kısa bir zamanda huzur ve sükûna kavuşacak, her tarafta bir dostluk ve kardeşlik havası esecekti. Bunlar hesaplar ne nirken, gayri memnunlar hesaba katılmıyordu. Çün kü vaktiyle sözde iş görmüş olanların hepsi de şimdi makam istiyor, sandalye istiyordu. Buna ise imkân yoktu, herkesin bir makamla tatîf edilmesi mümkün değildi.

Sözde Eoka dağılmıştı. Fakat kalıntıları vardı. Bunları memnun etmek gerekirdi. Yapılamadı. Eoka kalıntıları bir zümre istimsarcılığına başvurarak "Kıbrıs Mücahitler Cemiyeti" adiyle faaliyete geçti. Teşkilâtı yeni başlatan Adamın her tarafına yaymaya koyuldu ve başarılı da sağladı.

Sözde silâhlar toplanmıştı. Guya vatan hainliği misler diye bir takım rumlar gene yol ortasında yakalarak öldürüldü. Bir sindirme ve susturma politikası için insan öldürmenin şart olduğunu kabul eden Eoka Kan Teşkilâtının bir değişik adiyle ortaya çıkan Kıbrıs Mücahitler Cemiyeti aynı yolu tuttular. Fakat başarılarının zayıf olacağını, takzir ödemeyeceklerini, Bunlar milli hisleri istismar yoluna saparak tahriklere başvurdular. Bayraktan, millî ideâlden ve Enosis'ten bahsettiler. Halkın zayıf noktasını bularak avlamak siyasetini kolayca tatbik etmeğe muvaffak oldular.

Niçin bu olayları özetliyoruz? Herşeyin olup bittiğini, memleketin huzur ve sükûna kavuştuğunu, ve her ne pahasına olursa olsun, her türlü fedakarlık bizden gelmek şartiyle Rumlarla birleşmemiz ve kardeşçe yaşamamız için fikir ve kanaatler ileri sürenlerin hala daha gafiet uykusunda bulunduklarını göstermek ve ispat etmek için gerçekleri onların önlerine sermek, olaylara kısa da olsa bir bakış atfetmekten kendimizi alamıyoruz. İçinde bulunduğumuz durumun dünden daha çetin ve daha önemli olduğunu unutmamamız icabetmektedir. Samimiyet ve iyi niyet yalnız biz den gelmemektedir. Karşımızdaki unsur da samimi olduğunu, iyi niyet sahibi olduğunu ibtifil ispat etmelidir.

Kıbrıs Mücahitler Cemiyeti niçin kurulmuştur? Onların ifadelere göre Enosis'i tahakkuk ettirmek için mücadele edecek tedir. Hala daha Enosis peşinde koşanlara, hala daha kan dökmek için çırpınanlarla dostluk kurula bilir mi? Kurulsa bile böyle dostluklar yaşar mı? Bunları görmemek için kör olmak lâzımdır.

Muhalefet tutumunu gerektiğinden vermez. Türk toplumunu fedadan kaçınmazsa, felâket çok büyük olacaktır. Birkaç kişilik bir zümrenin sırf muhalefet olsun diye ileri sürdüğü fikirleri Rumlar hâkimar etmeğe başlamıştır. Bunun sonu facladır. Önlenmesi lâzım gelmekte dir iyi niyetin sevgili eksik de muhalifler üzerinde eski yapmasını, sonra da Rumlara teşmil edilmesini tavsiye edeceğiz.

Gözümüzü dört açmak mecburiyetindeyiz. Dikkat mecburiyetindeğiz. Yoksa bu gidişle Türk toplumunu uğurumlara yuvarlanmaktan koruyamıyacak, kurtaramıyacağız.

HALKIN SESİ

Nöbetçi Eczane

BU AKŞAM
Z.I. IŞIN
11 Atatürk Meydanı

Eokacı'ya saman lâzım

Dün idarehanemizi ziyaret eden iki Türk kardeşimizin şikâyet ettiğine göre Mandrea köyünde Eokacıların şerrine uğramış bulduk.

Köye saman satın almak için giden bu iki Türk esnafının samanı olan bir rum ile anlaşmışlar ve samanları çuvallamaya başlamış lardır. Saatlerce bu işi yapmak için uğraşan iki Türk daha sonra yanlarına gelen bir Eokacının emri ile torbaları boşaltmaya mecbur edilmişlerdir. Türkler samanı bu bi ile anlaştıklarını söylediklerinde, Eokacı size ben emretmedim, ister edersiniz başka türlü hareket ederim diye yanlarından ayrılmış ve beş on dakika sonra yeniden yanlarına gelmiştir. Eokacının bu zarada evine gidip silâhını alıp geldiği tahmin edilmektedir. Bu durum karşısında Türkler - yarım gün boyuna işletikten sonra torbaları boşaltarak kaçmak mecburiyetinde kalmışlardır. Eokacılar da samanları ile başbaşa kalmışlardır.

Demek EOKA'cıya Saman lâzımmış!

Dr. Küçük'ün Ziyaretleri

Öğrendiğimize göre bu akşam Reisicumhur muavini Dr. Fazil Küçük Orta Köy ve Gönyeliye uğrayarak köylülerle hasbihalde bulunacaktır.

İngiliz Okulu Kuruluş Yıldönümü

Lefkoşa İngiliz Okulunun Altmışıncı Kuruluş yıldönümü, 12 Kasım, Cumartesi günü okulda yapılacak törenlerle kutlanacaktır. Okul Müdürlüğü, bütün mezunlarını bu törenlere davetli olduğunu gazetemiz vasıtasiyle duyurur.

Öğleden sonra saat 3 te Mezunlar arasında yapılacak futbol karşılaşmasını müteakip salonda bir çay partisi verilecektir.

"İngiliz Okulu Mezunlar Birliği"ni yeniden kurmak için çay partisini müteakip bir toplantı yapılacaktır.

Doktorlarımıza hoş geldiniz deriz.

Hes geldiler

Bir müddettenberi adamızdan ayrı bulunan Doktor Operatör NAİM İ. ADİLOĞLU ile eşi KADİN HASTALIKLARI ve DOĞUM MÜTEHASSISI Doktor SÜREYYA ADİLOĞLU dün Türk Hava Yolları uçağı ile İSTANBUL'dan adamıza dönmüşlerdir.

Doktorlarımıza hoş geldiniz deriz.

TÜRK YUVALARININ ZİYNETİ VE UĞURU OLAN "İŞ" KUMBARASINDAN YAVRULARINIZI MAHRUM ETMEYİNİZ.

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR.

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'na yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

Teslim Edilen Altın Eşyalar

25 Ekim 1960 tarihine kadar Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine Kıbrıs Türk cemaatı tarafından Anavatan Devlet Hazinesine yapılan ve teslim edilen eşyaları şunlardır:

69 adet taşlı yüzük
427 adet yüzük
476 küpe
334 alyans
3 adet altın saat
100 adet muhtelif altın
1 Bendo
1 adet altın zincir
769 adet altın diş
53 adet bilezik
35 adet yürek
1 adet elmas yüzük
3 adet elmas küpe
1 adet gerdanlık
7 adet altın iğne
2 adet Maşallah

(Devamı var)

TELEVİZYONDA RUM BASKISI

Kıbrıs Radyo Yayın Korporasyonunda Türk haklarının çiğnenmesi ve bilhassa Televizyon yayınlarında Türklere ait programlara yapılan müdahale ve bu programların Rum idarecileri tarafından sansüre tabi tutulması en endişelendirici usullerle devam ettirilip gidiyor. Bu hususta verilebilecek misaller pek çoktur. Televizyonun Türkçe yayınları bir program hazırlayanlar, son dakikalarda, yersiz müdahalelerle çok müşkül durumlara sokulmakta, programlarında değişiklik yapmak mecburiyetinde bırakılmaktadırlar.

Teessüfle öğreniyoruz ki, son haftalarda Rum müdürlerinin bu yersiz müdahaleleri Türk Çocuk saatine de temsil edilmiş bulunuyor. Bu müdahalenin, bilhassa özel ve millî programlarda bir baskı şekline sokulması, Türk halkının izzeti nefsini ve haysiyetini rencide edici bir mahiyet arzetmektedir. Bilhassa son bir olay çok teessüfü mucip bir zihniyeti ortaya koyması bakımından hayli enteresandır. Geçen haftaki televizyon Çocuk Saatinde seri halinde devam edecek olan ve Anavatanımız Türkiyeyi bir gezi şeklinde tanıtmak gayesini güden bir programın ilki yayınlanmıştır. Programın başında giriş resmi olarak bir Türkiye haritası ve bu haritanın içinde "Anavatan Türkiye" yazısı ve Türkiyenin altında da coğrafi gerçeklere uygun bir uzaklıkta ve şekilde çizilmiş olarak Kıbrıs bulunan bir kompozisyon hazırlanmıştı. Rum olan genel müdür ve yine Rum olan televizyon müdürü, böyle bir resmin yayınlanmasını mahzurlu görüsler ve sebep olarak da bunun Rumlar için tahrik edici olduğu ve ileri sürmüşlerdir. Kıbrıs, coğrafi gerçeklere uygun bile olsa. Türkiyenin yanında ve Türkive ile birlikte gösterilince bu, belki Rumlar tarafından yanlış anlaşılırmış. Kıbrıs'ın Türkiye'nin bir parçası olduğu zehabını uyandırır ve Rumları rencide edermiş. İşte bu mülâhazalarla, mantık çerçevesine girmiyen, fakat Rum idarecilerin kötü niyetlerini, sinsi emellerini ortaya koyan bu düşüncelerle, tarifini yaptığımız resmin gezi programının başına konulmasına mâni olunuyor ve bu husula ilgili emri bizzat Rum genel müdür veriyor.

Bu kadar küçük meselelerde bile Rum idarecilerin Televizyonun Türkçe yayınlarını titiz bir kontrole tabi tutuklarını, kendi fanatik görüşlerinin ezeli sapsiz ründen geçirdiklerini gördükçe, işbirliği ve karşılıklı saygı ruhundan yoksun olduklarını daha iyi anlıyoruz.

METİN YERLİ

Birimiz Hepimiz,

Hepimiz Birimiz için.

Perşembe
1
Aralık 1960
Yıl : 19 — Sayı : 5043
Fiatı : 15 Mil

Halkın Sesi

MATBAA : Halkın Sesi
Girne Caddesi No : 172
P. K. 339 - Telefon: 2446
LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

ABONE: Altı aylığı 3 lira Senelığı 6 lira, yabancı memleketler için 2 misli dir. Aylık abonemiz yoktur.

BU KIŞ İLE ERKEN SÜKÛNET BULUNUZ

TEMİZ - SALİM - EKONOMİK

Muhafız Gücü Serdarlıya Atatürk büstü hediye etti

Büstün dikilişi münasebetiyle muazzam bir tören yapıldı

Bir haftadan beri adamızda bulunan Muhafız Gücü mensupları, dün akşam Çatoz'u (Serdarlı) ziyaret ederek beraberlerinde getirdikleri Atatürk Büstünü meramine köy meydanına dikmişlerdir.

"Muhafız Gücü'lerin Serdarlıyı ziyaret edeceği haberi, Serdarlı da olduğu gibi bütün civar Türk köylerinde de heyecan uyandırmış ve Kahraman Mehmetçikleri mizi bağırlarına basmak için bütün köyler, daha ikindiden köyün giriş yerine toplanmışlardı. Köyün giriş yerine kurulan tak'ın altında bekliyen köylülerin, Mehmetciklerimizi bağırlarına basmak için sabırsızlandıkları her hallerinden belli oluyordu. Mehmetcikleri getiren konvoyun uzaktan görünmesiyle heyecan bir o kadar daha artmış ve davulların sesi semaya yükselmeye başladı.

Kafile mensupları köyün da dı şarılarından arabadan inerek kendilerini bekliyen milli kıyafet giyinmiş çocuklardan dedelere kadar herkesle tanışdıktan sonra yavaş yavaş köy meydanına gidildi.

Köy meydanında, İstiklal Marşının okunmasını müteakip, Muhafız Gücü kafile başkanı, beraberinde getirdiği Atatürk büstünü meydanda hazırlanmış olan yere koyması, meydanı hınca hınç dolduran binleri mütecaviz kalabalığın coşkun tezahürat yapmasına vesile oldu.

Müteakiben söz alan köy öğretmeni, kahraman Mehmetçiklere teşekkür ederek, Muhafız meydanında, Muhafız Gücü'ler tarafından hediye edilen Atatürk büstünün dikilişinin tarihi bir hadise olarak daima hatırlanacağını belirtmiştir. Öğrenciler tarafından okunan marşları müteakip, Muhafız Gücü kafilesi adına söz alan bir subayın yaptığı veciz konuşma bütün kalbleri fethetmiştir.

Daha sonra, söz alan Münür bey, Serdarlı halkının birlik ve beraberlik içerisinde adada örnek bir Türk köyü olarak kalmağa azimli olduğunu belirtti ve köy halkının kanlarıyla çizilen bir bayrağı, Muhafız Gücü Komutanına verilmek üzere kafile başkanına teslim etti.

Törende hazır bulunan Cemaat Meclisi Başkanımız Rauf Denktaş köy halkının arzusu üzerine sonra, Muhafız Gücü kafilelerine veda bir konuşma yaptık. Başkanı sözlerinde gösterilen hüsnü kabulün asla unutulmıyacağını ve köy halkının kanlarıyle çizerek kendisine teslim ettiği bayrağı komutanına götürece ğini belirterek bütün köy halkını kafilesi adına selâmlamıştır.

Törenden sonra, Muhafız Gücü mensupları ve misafirler şerefine mükellef bir akşam yemeği verilmiştir.

Kahraman Mehmetciklerin gelmesini köy dışında heyecanla bekleyen kalabalıktan bir görünüş Foto : H. Sesi MUSTAFA

Muhafız Gücü kafile başkanı Atatürk büstünü yerleştirdikten sonra. Foto Mustafa

Türk Memur İhtiyacı

Aylardanberi bir çok resmi dairelerde Türk memur azlığından, bazı dairelerde de hiç Türk memur bulunmadığından şikâyet edip durmaktayız. Ne yazık ki Sömürge devrinde olduğu gibi, Cumhuriyet devrinde de basında çıkan tenkidlere önem verilmemekte, her konu ve her mesele milli bir taassup açısından mütalâa edilerek, Türk cemaati haksızlığa uğratılmaktadır.

Zürih ve Londra antlaşmalarıyle Anayasaya geçilmiş bulunan yüzde 70-30 nisbetinin bugüne kadar tatbik edilmemesi, Cumhuriyet idaresinde kar sılaştığımız haksızlıkların en büyüğü ve en önemlileri arasında yer almakta dır. Yüzde 70-30 nisbeti bu güne kadar tatbik edilmiş olsaydı, bir çok Bakanlıklarda Türk memur eksikliğinden ve yer değiştirilmelerden şikâyet etmiyecektik.

Resmi Dairelerdeki Türk memur eksikliği, Türk muracaat sahiblerinin işlerini aksatmakta ve bu yüzden bir çok müşkiller ve anlaşmazlıklar meydana gelmektedir. Çünkü Türkçe bilmiyen Rum memurlar, Türk muracaat sahibleriyle geçektiği bir sekilde anlaşamamakta ve bunun bir neticesi olarak Türk cemaatini, ilgilendiren meseleler de hep askıda kalmaktadır.

Resmi lisanın Türkçe ve Rumca olduğu malûmdur. Halbuki Rum memurların hemen hemen hepsi Türkçe bilmemektedir. Bu hususta yaptığımız haklı tenkidler karşısında Rum basını gene tevile başmış ve Rum memurların Türkçe bilmesinin şart olmadığını, halbuki "Azınlıklara" olan Türklerin Rumca öğrenmeleri icabettiğini ileri sürmüştür. Bundan daha saçma, daha gülünç bir iddia olabilir mi? Hele, hatâ daha Rum basınının Türk cemaatinden bahedersken kasıtlı bir şekilde "azınlık!" tan bahsetmesindeki gaye nedir? Hatâ daha milli bir taassup içinde yüzen Rum vatandaşlarımız doğru yola gelemecekte, gerçekleri ifadeden korkmaktadırlar.

Bugün bir çok önemli Bakanlıklarda hemen hemen Türk memur yoktur. Bunların başında "Azınlıklar", Maliye ve Dışişleri gelmektedir. Diğer bakanlıklarda da aynı durumdadır. Bu kötü ve doğru gidişin ilk icaretinden başka birsey değildir. İçinde bulunduğumuz şartlar bizi her Bakanlıkta 70-30 nisbetinde Türk memur bulundurmıya zorlamaktadır. Bilhassa İçişleri Bakanlığının memleketin asayişi, adaleti ile ilgili olması, Türk cemaati için bu bakanlıkta yüksek kademede Türk memurların bulunmasını lüzumlu kılmaktadır.

Ortaklığı yaşatmak ve devam ettirmek olan Türk Cemaati, Rum vatandaşlarımızın samimiyetlerini fiiliyatlariyle ispat etmelerini beklemektedir. Yazmak ve söylemek, vaitlerde bulunmak yeterseizdir. İş istiyoruz, hizmet istiyoruz. Yoksa mutadeleyhe bu memleketin hakkı kalmamıştır. Memleket zaten meçruh bulunmaktadır. Bu yarayı tamir etmek için samimiyet ve hüsnü niyete olan ihtiyacı artık Rum vatandaşlarımızın takdirine bırakıyoruz.

HALKIN SESİ

Muhafız Alayı Komutanına verilmek üzere Ser darlılıların kanlarıyle çizdikleri bayrak Muhafız Gücü kafile başkanına teslim edildikten sonra. Foto : H. Sesi MUSTAFA

Rum öğretmenlerin maaşı artırılıyor

Rum Cemaat Meclisinin dünkü oturumunda, Meclis Başkanı Dr. Spiridakis bütçeyi açıklamıştır, Dr. Spiridakis yaptığı açıklamada önümüzdeki mali yıl için Rum cemaat meclisi bütçesinin iki milyon dokuz yüz bin lira olacağını belirtmiş, gelirin ise iki milyon dokuz yüz yetmiş bin lira olacağını açıklamıştır. Bu meblâğın bir milyon altı yüz bini hükümet tarafından karşılanacak geriye kalanı kısmı ise vergi ve diğer kaynaklardan temin edilecektir.

Dr. Spiridakis Meclisde yaptığı açıklamada, kadın ve erkek öğretmenlerin maaşlarının eşit duruma getirileceğini, ve tali okul öğretmenlerinin maaşlarında artırma yapılacağını belirterek, öğretmenlerin, cemaatin eğitim, medeniyet ve refahı için yükleri üzerine aldıklarını takdir etmekle birlikte mevcut durumlarını da tasvip etmiştir.

Seçim Kampanyasına Devam Edildi

Cemaat Meclisinde münhal bulunan bir yeri doldurmak için 8 nümüzdeki pazar günü Lârnaka'da yapılacak ara seçimleri için namzetler kampanyalarına devam etmektedirler.

Namzetlerden Mehmet Ali, dün Lârnaka ve Anglisiâyı ziyaret ederek seçim konuşmaları yapmıştır. Mehmet Ali bugün de Voda ve Klâvyayı ziyaret ettikten sonra, seçim kampanyasını yarın akşam Tuzla ve Lârnaka'da yapacağı konuşmalarla kapayacaktır.

İngiliz Okulunda Yapılacak Toplantı

Lefkoşa İngiliz Okulu mezunları, 7 Aralık 1960 Çarşamba gü nü öğleden sonr saaat 6.00'da İngiliz Okulu'ndan Yetişenler Cemiyetinin tekrar kurulmasıyle ilgi li olarak fikir teatisinde bulunmak ve heyet-i idare seçmek maksadiyle söz konusu bir toplantı yapacaklardır .

Bu toplantıya bütün İngiliz Okulu mezunlarının katılmaları beklenmektedir.

Kaçakçılık

Adaya £300 kıymetinde mücevherat kaçırdıklarından şüphe edilen bir Kıbrıslı ile iki Lübnanlı 29 Kasımda Magusa Gümrük memurları tarafından yakalanarak Polise teslim edilmişlerdir.

Ekselâns Emin Dirvana'nın Atina Ajansına Demeci

Türkiye Büyükelçisi Ekselâns Emin Dirvana, Kıbrıs'ta iki cemaatin münasebetleri mevzuunda ne düşündüğünü soran Atina Haberler Ajansı Temsilcisi Miltiadis Hristodulu'ya dün aşağıdaki demeci vermiştir:

"Bu güzel adada yaşayan halkın terakki ve tealisinin, büyük ölçüde, Anayasada vazedilmiş olan esasların bütün ilgililerce, herkes için müsavi derecede faydalı olarak kabul edilmesine ve bu esasların yapıcı faaliyetler için temin ettiği imkânlardan iyice faydalanmak üzere, iki cemaatin tam bir işbirliği ruhu içinde gayretlerini birleştirmesine bağlı olduğu kanaatinde yim

Kıbrıs Cumhuriyeti sorumlu makamlarının hariçten herhangi bir müdahale olmadan iki cemaat arasında böyle yapıcı bir işbirliğinin gelişmesi için elzem olan emniyet, iman ve karşılıklı itimat hissinin bütün ada da tesis ve idamesinde azimli ve buna muktedir olduklarına güvenim vardır.

Türkiye Hükümetinin ve bütün Türk Milletinin, kendilerine terettüp ettiği nisbette, Kıbrıs Halkının daha iyi ve mesut bir hayat için besleduğü tabii emellerin tam ve serbestçe tahakkuk edebilmesini sağlamak üzere böyle bir politikanın başarı ile tatbikine yardım et olacağına eminim."

Cemaat Meclisinin Açıklaması Hakkında TASARILAR HALKA DUYURULACAK MI?

Geçen gün Türk Cemaat Meclisinin, geçirdiği kanunlar la ilgili bir açıklaması yayınlandı. Bu açıklamanın yapılmasının Cemaat Meclisinin çıkaracağı kanunların tasarısı halinin deyken umumi efkâra duyurulması ve açıklanması hakkında gazetemizin ileri sürdüğü fikirler sebep olmuştur. Biz, Cemaatla ilgili bir kanunun, daha tasarı halinde iken halka duyurulmasını istemenin, demokratik prensiblere uygun ,çok haklı bir talep olduğuna inanmaktayız.

Açıklamadan, bugüne kadar yapılan 4 kanunun, zaman darlığı yüzünden tasarı halinde yayınlanamadıkları ve bu sebepten halka duyurulmadığı anlaşılmaktadır. Yeni yıla kadar bu Teşkilât kanunlarının tamamlanması kabettiğinden bahseden açıklama yapıldığında ise yılbaşına daha bir ay dan fazla zaman vardı ve tasarılar da Meclisten geçerek kanunlaşmış. Demek ki zaman darlığı iddiası zayıf.

Açıklamanın diğer bir yerinde ise, geçirilen kanunlar, CEMAAT MECLİSİ idaresindeki dairelerin teşkilât kanunla r olduğu için: "Bir dairedeki memur adedi, bu memurların vazife ve yetkileri herhalde ancak bu dairenin ihtisaş sahibi elemanlarını ilgilendirir." denilmektedir. Bu iddia, biraz tuhaf! Çünkü böyle bir iddia ileri sürmek, bir dairenin dışında bulunan fakat o dairenin iş ve görevleriyle ilgili sahada (Maarif, Evkaf, Kooperatif v.s. gibi) ihtisas ve bilgi sahibi olan elemanların, aydınların fikir ve görüşlerini hiçe saymak demektir.

Sonra, Cemaat Meclisinin idaresindeki dairelerin, yani Evkaf, Maarif, Kooperatif dairelerinin teşkilât kanunlarının halkı ilgilendirmediği görüşü hakim bu açıklamada. Bir kanun, Cemaat Meclisinin idare edeceği dairelerle ilgili olunca Cemaati ilgilendirmek ve halka, umum efkâra duyurulmadan da çıkarılabilir diye görüşü ileri sürmek dipedüz bir gaf olur. Zira, Cemaat Meclisinin idare edeceği daireler herşeyden önce bu Cemaatin işlerini gören, görecek olan ve bu halkın hizmetinde bulunan dairelerdir. Evkaf, Maarif, Kooperatif gibi, halkın hizmetinde olan dairelerde yaratılacak yeni mekanizma, bu dairelerin halka, Cemaatımıza hizmet şekli ve değeri bu gibi teşkilât kanunları ile tesbit edildiğine göre genel bir mahiyet arzetmekte, halkı birinci derecede ilgilendirmektedir.

Dava, Cemaat Meclisinin geçireceği kanunların, bütün demokratik ülkelerde, hatta İngiliz idaresindeki Kıbrıs'ta olduğu gibi daha tasarı halinde iken efkârı umumiyeye duyurulmasıdır. Bu hallhazırda yapılıyor mu, yapılmıyor mu? Hiç ride yapılacak mı? Uzun uzun ve esasa dokunmayan bir açıklama yerine, bundan böyle her kanun tasarısını halkımızın bilgisine, tetkik ve tenkidlerine arzedeceğiz denilsin.

İstenilen bu! Dava bu: Dolambaçlı söze lüzum yok.

TÜRK OTO TEKNİSYENLERİ DÜN TOPLANDILAR

Teknisyenler "Türk Oto Teknisyenler Birliğini" Kurdular

Bundan bir müddet evvel bir toplantı yaparak, geçici bir komite seçen Lefkoşa Türk Oto Teknisyenleri, Birlik kurulması için iç tüzüğün hazırlanmasına karar vermişlerdir.

Dün akşam saat 7 de Geçici Komite bütün teknisyenleri Genel Kurul toplantısına çağırarak Birliğin iç tüzüğünü okumuşlar, ve üyelerin tasvibine sunmuşlardır.

İç tüzüğün tasvibinden sonra idare Heyeti seçiminde geçilmiş ve aşağıdaki şahıs 7 kişilik idare heyetine seçilmişlerdir.

1- Ahmet Cemal
2- Kemal Sezer
3- Kemal Sinamacıoğlu
4- Salih Sutel
5- Selçuk Başaran
6- Hüseyin Zabit
7- Orhan Garip,

Geçici İdare Heyeti Üyeleri Birliğin başlıca gayelerinin Türk Oto Teknisyenleri bir araya toplıyarak daha randımanlı işler yapmak, birlik halinde kalkınmak ve müşterilerin şikâyetlerini dinleyerek icabedenin ifasını temin etmek, ve bu arada Meslekî hakların korunması için çalışmak bilhassa Türk kardeşlerinin işlerini kendi Oto teknisyenlerimize yaptırmağı temin etmek olacağını açıklamışlardır.

Pek yakında "Türk Oto Teknisyenleri Birliği"ne bir de lokal temin edilmesi de bu toplantıda karar altına alınmıştır.

Oto teknisyenlerinin dünkü toplantısından bir görünüş . Foto.Hasan

Kaçan Mahpus Yakalandı

Tedavi altında bulunduğu bir sırada Lefkoşa Genel Hastahanesinden kaçmış olan Dimitris Argiru, namı diğerle "Bombas" veya «Hitler» adındaki mahpus, Jandarma ve Merkezî Cezaevi mensuplarının müşterek faaliyeti sonunda yakalanmıştır.

GyneColog operatör Dr. Süreyya Adiloğlu ile Operatör Dr. Naim Adiloğlunun bir kızları dünyaya geldiğini aile ve dostlarına müjdelerler.

Adiloğlu Cerrahi ve Doğum Kliniği 30.11.60 Lefkoşa

Reisicumhur Muavinimiz Sayın Dr. Fazıl Küçük'ün KÖY GEZİLERİ

Reisicumhur Muavinimiz Sayın Dr. F. Küçük, pazar günü, beraberinde Ziraat Vekâleti ve Kooperatif Dairesinden salâhiyettar memurlarla birlikte

Aytotro,
Litrangomi,
Aysimyo,
Korovya,
Kaleburnu

köylerini ziyaret edip, Köylülerin şikâyet ve istekleri yerinde dinlenecektir.

Lârnaka'da Hamid Celâl Şefik'in Seçim Kampanyası

4 Aralık Pazar günü Lârnaka ve kazası Türk Köylerinde yapılacak ara seçimleri için adaylığını koyan Hamid Celâl Şefik 3 günden beri seçim propagandalarına başlamış aşağıda isimleri gösterilen köyleri ö.ç. saat 5 ile 8 arasında ziyaret edecektir.

29.11.1960 Yukarı Lefkara, Aytotoro, Geçidkale, Köfünye,
30.11.60 Tatlısu, Kalavasos, Dohni Maroni,
1.12.60 Anafodiya, Alaminyo Anglisiya, Klavya.
2.12.60 Lârnaka'da son seçim propagandasını yapacaktır.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR.

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız. Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'na yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

BİRİMİZ HEPİMİZ

HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN

PAZAR
30
TEMMUZ 1961

Yıl : 20 — Sayı : 5365
Fiatı : 15 Mil

Halkın Sesi

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

MATBAA : Halkın Sesi Girne Caddesi No : 172 P. K. 339 - Telefon:2446 LEFKOŞA — KIBRIS

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK
Sahibi : HALKIN SESİ Ltd.

İdare ve Yazı işlerinde mesul H. FAİZ

ABONE : Altı aylığı 3 lira Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için 2 misil, dir. Aylık abonemiz yok,

Dahiliye Vekiline Cevap:

Hakkını arayan Türk cemaatı susturulamaz

Adada sulh ve sükûn, nizam ve intizam istiyen kimlerdir?

Dahiliye Vekili Türkçe gazetelerde çıkan bir haberi vesile ittihas ederek adamın lâuzur ve sâkû manı ihlâl edecek tarzda neşriyatta bulunanlara, hükûmetçe en şiddetli tedbirleri alacağını söylemesi şüphe yokmu ki üzerine mesuliyet alanları yapmaya mecbur olduğu işler meyanındadır.

Yalnız anlayamadığımız bir nokta vardır. Bu şiddetli tedbirler acaba yalnız Türkiye gazetelere mi yoksa Kıbrıs'ta intişar etmekte olan bütün Gazetelere mi şamildir. Eğer müstesnasız ise, dahiliye vekilinin şimdiye kadar susmasını neye hamledebiliriz. Resmen Cumhuriyet ilân edileli bir sene olmasına rağmen, rumca gazetelerden bir çoğunun mütemadi surette bir taraftan anayasayı, diğer taraftan Hükûmet erkânını mütemadi surette hakkını tenkid ve hakaretlerine neden susulmuştur ?

ANAYASAYI DİNLEYEN YOK

Anayasada sarih maddeler vardır. Hiç bir gazeteci hatta hiç bir fert bugünkü rejim aleyhine ne propaganda yapabilir, ne neşriyatta bulunabilir ve ne de gizli faaliyet göstermek hakkına maliktir. Bütün bunlar şimdiye kadar Rum vatandaşlarımız tarafından açıktan açığa yapılmakta ve her gün Anayasa aleyhinde sayfalarca yazılar çıkmaktadır. Bunun daha acısı bundan bir süre önce, Girne limanının meydanına büyük bir bez üzerine ilhak ve yalnız ilhak diye asılan bir yafta ayharca orada kalmış, polis müdahale etmek zahmetine katlanmamış bilâkis adeta teşvik eder bir tavır takınmıştır.

RUM CEMAATİ

Görülüyor ki, adada sulh ve sükûn, nizam ve intizam istemeyen Türk Cemaati değil ancak rum cemaatının bir seneden beri top ateşine tutan, gençliği tahrik eden iki cemaat arasına münafaret ve ayrılık sokan yine rum matbuatıdır. Ayrıntıcı siyaset takip eden ne Türk liderliği ve ne de Türk matbuatıdır. Bu da mütemadi suretle Türk Cemaatına karşı husumet ve kin besleyen bazı rumlar tarafından gelmektedir. Biz Londra ve Zürih anlaşmalarını bir seneden beri top ateşine tutan, gençliği tahrik eden ancak haklarımızın, namus ve şerefimizin korunmasını temenni ettiğimizdendir ki imzamızı atmış olduğumuz bikliğimiz rum cemaatı gibi hayaller ve sergüzeşler peşinde koşmak için muahedeyi fırsat kazanmak için imza etmedik.

Tekrar ediyoruz. Dahiliye Vekili ile uyuştuğumuz nokta Anayasaya, Londra ve Zürih anlaşmalarına hürmet ve saygı göstermeyen ve mütemadi surette halk efkârı umumiyesini zehirlemeye çalışanların aleyhinde en zecri tedbirleri almasını tamamen destekleyeceğiz. Yoksa yalnız Türkçe gazetelerde rum matmuatına karşı cevap teşrim matbuatına karşı cevap teşrimak ve bu gazeteler aleyhinde tek bir almak Demokrasinin hiç bir sayfasında rastgelinmeyen haksız - lıklardır. Hak arayan bir cemaati susturmak, korkutmak, ve onu bir tarafı kanunlu mahkûm etmek zamanı geçmiştir.

Türkiye Bizerta krizi ile alâkadar

GÜVENLİK KONSEYİNE İLGİ ÇEKEN BİR KARAR SÜRETİ SUNULDU

Gürsel Habip Burgibanın Özel Temsilcisi İle Görüştü

Newyork 29 (R) Birleşmiş Milletler Güvenlik konseyi Bizerta krizini müzakeresine dün gece de devam etmiştir. Müzakereler esnasında Türk Delegesi tarafından ileri sürülen bir karar süreti çok ilgi çekici olmuştur.

Türkiye tarafından sunulan karar süretinde Ateşin kesilmesini ve tarafların askerlerinin eski mevkilerine çekilmelerini derpiş eden geçen haftaki karar süretinin derhal uygulanmasını istemekte ve Tunusun toprak bütünlüğünü göz önünde tutarak Bizerta meselesinin kesin olarak halli de dahil barış yolu ile anlaşmazlıkların halli için derhal müzakerelere başlanma - si fikri ileri sürülmektedir.

Asya Afrika devletlerinin karar süreti ise Tunusluların istekleri hilafına, Tunusta Fransız askerleri bulunmasının daimi bir anlaşmazlığa yol açan bir amil olduğunu ve Uluslar arası barışı tehdit ettiğini konseyin kabulü nü istemektedir.

Aynı mealde bir karar süreti geçen Cumartesi günü gereken yedi oyu temin edememiştir.

Öte yandan halen Türkiyede bulunan Tunus Cumhur Başkanı Habib Burgibanın özel temsilcisi Habip Catî bugün Türkiye Dışişleri Bakanı Orgeneral Cemal Gürsel'e verdiği anlaşılmaktadır.

Tunus Cumhur Başkanının özel bir mesajını Orgeneral Cemal Gürsel'e verdiği anlaşılmaktadır.

Temaslerin Bizerta hakkında Tunus Cumhur Başkanının özel bir mesajını Orgeneral Cemal Gürsel'e verdiği anlaşılmaktadır.

Kalkınma Ekibimiz Bugün Alaniçini Ziyaret Edecek

EKİBE DENKTAŞ VE ELLİ DE MEHMETÇİK REFAKAT EDECEK

Türk Cemaat Meclisi Sosyal Kalkınma Ekibi Türk Köylüsünü aydınlatma amacı ile girişmiş olduğu kampanyaya bugün de devam edecektir.

Öğrenildiğine göre ekip bugün sabah saat sekizde Lârnaka ilçesine bağlı Alaniçi eski adı ile Klavya köyünü ziyaret edecektir. Bugünkü geziye Türk Cemaat Meclisi Başkanı Ranf Denktaş da katılarak önemli bir konuşma yapacağı bildirilmektedir.

Diğer taraftan geziye Türk Kuvvetleri Alayından Yüz Başı Halil Yorulmaz idaresinde elli Mehmet çikten müteşekkil bir kafilenin de katılacağı öğrenilmiştir.

İSRAİL HÜKÜMETİ TARAFINDAN VERİLEN BURSLAR

İsrail'de burs için yapılan beş müracaatın kabul olunduğu teyid edilmiştir. Verilen burslar, Üniversite mezunlarının, Hayfa, Kudüs ve Tel-Aviv Üniversitelerinde tahsillerini ilerletmeleri içindir. Burs kazananlar şunlardır:

GEORGE KAŞULİS:
Pedagoji Akademisi öğretmenlerinden olup Hayfa'da bir yıllık bir kimya kursu takibedecektir.

GEORGE PAPADOPULLOS:
Lârnaka'daki Kıbrıs lisesinde öğretmen olup Hayfa'da bir yıllık fizik kursu takibedecektir.

STELİOS PANAYİDES:
Athinaidios Cimnas Okuluında öğretmen olup Hayfa'da iki yıllık kimya kursu takibedecektir.

ZİVER KUTKAFALI:
Lefkoşa'lı olup Tel-Aviv'deki Yahudî Üniversitesinde Jeomorfoloji kursu takibedecektir.

OSMAN SELÇUK:
Tel-Aviv'de Meteoroloji kursu takibedecektir.

Burslar, Ekim 1961 den itibaren müteber olacak ve her bursiyere 400 liralık bir tahsisat verilecektir.

Madanoğlu Emekliye Sevkedildi

Ankara, 29 (R)— Bir süre önce M.B.K. den istifa eden ve birkaç gün önce de bu istifası Komitece kabul edilen Korgeneral Cemal Madanoğlu bugün emekliye sevkedilmiştir.

Madanoğlunun emekliye sevk işlemini 42 sayılı kanunun hükümleri gereğince yapıldığı öğrenilmiştir.

Cumhur Başkan Muavininin Kabulleri

Cumhur Başkan Muavini Dr. Fazıl Küçük bu sabah 11.30'da Lübnan Büyük Elçisi Dr. Chehade Ghossein'i resmî ikametgâhında kabul etmiş ve kendisiyle bir saat kadar görüşmüşlerdir.

Prodromo Orman Kolej'inde Ders Yılı Sona Erdi

Kolej'in kuruluşunun 10'uncu yıl dönümüne müsadif olarak, Kıbrıs Orman Kolej'inin Yıllık Sertifika ve Mükâfat tevzii, 28 Temmuz Cuma günü öğleden sonra Prodromo'da yapılmıştır.

Merasimde, halen Ziraat ve Tabii Kaynaklar Bakan Vekili bulunan Savunma Bakanı Sayın Osman Örek hazır bulunmuştur.

Orman Umum Müdür Vekili açış nutkunu yapmış ve bunu takiben Kıbrıs Orman Kolej'i Müdürü bir sonelik mesai hakkında izahat vermiştir.

Bilâhare sayın Bakan, Sertifika ve Mükâfatları tevzi ettikten sonra, gerek Kıbrıs Orman Servisi için Orman Memurlarının, gerekse başka memleketlerden gelen memurların eğitimi hususunda Kıbrıs Orman Kolejinin ehemmiyetini tebarüz ettiren bir söylev vermiştir.

Kıbrıs sahillerinde yapılan araştırmalar neticesinde bulunan tarihi araçlardan bir bardak bir İngiliz askeri ve iki Kıbrıslı Rayan tarafından tetkik edilirken.

T. C. Devlet Tiyatrosu Sanatkârları dün gece ikinci sanat ziyafetini verdi

Köroğlu Piyesi Büyük Bir Muvaffakiyetle Temsil Edildi

Dün akşamı oynanan Köroğlu piyesinden bir sahne

Halen adamızda bulunan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Tiyatrosu sanatkârları dün gece ikinci sanat ziyafetlerini Girne'de kalede vermişlerdir.

Evelki gece Kıbrıslı seyircileri hayran bırakacak derecede muvaffak olan Türk sanatkârlar dün gece de seyircilerin büyük takdirlerini toplamışlardır.

Dün geceki "Köroğlu" piyesinde rol alan sanatkârlarımız ayrı ayrı birer kıymet olduklarını herkese kabul ettirmişlerdir.

Birinci gece olduğu gibi dün gece de, sanatkârlarımızı yabancı kordiplomatik de hayranlıkla seyretmiştir.

Akşamki Köroğlu piyesinden diğer bir sahne

Dr. S. Ramadan Radyoda Konuştu

Cürümleri önlemek için açılan kampanya devam etmektedir. Bu cümleden olmak üzere Dr. S. Ramadan dün gece Kıbrıs Radyosunda bir konuşma yapmıştır. Sinir ve ruh hastalıkları mütehassısı olan Dr. S. Ramadan konuşmasında, muhtelif cürümlerin işlenmesinde rol oynayan ruh hâleti üzerinde durmuştur.

İşçi Mitingi Bugün Limasolda

Kıbrıs Türk İşçi Birliklerinin sekiz halinde kaza merkezlerinde tertiplemekte olduğu İşçi mitinglerin dördüncüsü bugün sabah saat 10 da Limasolda Halk Evinde yapılacaktır.

Nişan

Süreyya Ali Beşir
ile
Feridun Halil
29.7.1961'de nişanlandılar.

Türk Pavyonundan çalınan silâhlar hâlâ bulunamamıştır

HABER ANKARA SİYASİ ÇEVRELERİNDE TEPKİLER UYANDIRDI

Evvelki gün Kıbrıs Fuarındaki Türk Pavyonundan çalınan silâhlar polis ve jandarma kuvvetlerinin bütün uğraşmalarına rağmen bulunamamıştır.

Bütün adada sıkı tedbirler alınıp, yol barikatları kurulduğu ve ani baskınlar yapılarak araştırmalarda bulunulduğu bildirilmekte ise de şimdiye kadar henüz bir hangi bir ip ucu ele geçirilemediğine göre alınan tedbirler yetersiz değildir kanaati doğmaktadır. Bu terbiyesizce hırsızlık vakası Kıbrıs Türklerî arasında olduğu gibi hariçte de geniş tepkiler uyandırmıştır.

ANKARA'DA

Ankara 25 (Hususî) — Türk Pavyonundaki silâhların çalınmış olması burada bilhassa siyasî çevrelerde büyük tepkiler uyandırmıştır.

Bazı çevreler bu hareketin Kıbrıs Türklerine karşı girişilen sinir harbinin bir örneği olduğunu ileri sürmektedirler.

Bilhassa Türk Pavyonundan çalınan silâhların Kıbrıslı Rumların elinde geçtiğine inanılmakta oldu - ğundan bu konu üzerinde ehemmiyetle durulacağı Ankara'da umumî efkârın kanaatidir.

SİLAHSIZLANMA MÜZAKERELERİ TEHİR EDİLDİ

Müzakerelerin Bu Defa Vashington Veya Nevyorkta Başlaması Muhtemel

Moskova 29 (R) — Burada yapılmakta olan silâhsızlanma müzakerelerine katılan Amerikan ve Rus delegeleri müzakereleri ileri de açıklanacak bir tarihe kadar tehir etmiye karar vermişlerdir.

İki hafta önce başlayan müzakereler bir çok devletlerin iştiraki ile yapılması muhtemel silâhsızlanma müzakerelerine bir zemin hazırlamak gayesini gütmektedir.

Bu gece iki saat süren görüşmelerden sonra Gazetecilere bir demeç veren Amerikan Delegasyonu Başkanı, Başkan Kenedy'nin silâhsızlanma konularındaki danışmanı John Mac. Loyd dünyamızda bulunmak üzere Vaşingtona dönece - ğini söylemiştir.

Mac. Loyd müzakerelerin muhtemelen birkaç haftaya kadar Vaşington veya Nevyork'ta yeniden başlayacağını söylemiştir. Amerikan Başdelegesinin Vaşingtona dönüşünün en başta gelen sebebinin Başkan Kenedy'nin Krujşef ile yapılması muhtemel görüşmeye hazırlanmak olduğu sanılmaktadır.

D. Almanyadan B. Almanyaya İltica Arttı

Bir Temmuz tarihinden bu yana Batı Almanya ile Berline sığınan Doğu Almanyalıların sayısı 1955 yılı ekim ayından beri herhangi bir ay zarfında Batı Almanyaya sığınanların sayısını aşmaktadır.

Batı Almanya Hükümetinin bir sözcüsünün bildirdiğine göre 1 Temmuzdan bu yana Batıya kaçan Doğu Almanyalıların sayısı 27 bin 970 dir.

Mültecilerden Doğu Almanyada siyasetin hayatın her safhasına işlediğini şikâyet etmişlerdir.

Bir çok genç mültecinin komünist teşekkülere girmedikleri veya aile ve durumları yüzünden Üniversitelere alınmadıkları veya meslek hayatlarında engeller çıkarıldığı için hicret etmişlerdir.

LEFKOŞA TÜRK BANKASI

SİZİN KENDİ BANKANIZDIR.

Siz de Paranızı LEFKOŞA TÜRK BANKASINA yatırınız.
Unutmayınız ki para evde kalırsa HIRSIZ, fakat LEFKOŞA TÜRK BANKASI'na yatırılırsa en yüksek FAİZ getirir.

(Devamı sayfa 5'dette)

GÜNÜN yazısı

CEVAP VERİYORUZ

—III—

Birleşik Arap Cumhuriyeti Başkanı Cemal Abdülnasır'ın Kıbrıs meselesinde bu topraklarda yaşıyan yüz yirmi bin Türk-Müslümanın milli varlığını kiye sayarak, daima aleyhimize bir politika takibettiğini, çeşitli fırsatlarda belirttiğimiz için, B.A.C. nin Kıbrıs nezdindeki Büyükelçisi Mustafa Lütfi, Topluca nezu hedef ettiği ve bize karşı ağır ithamları ihtiva eden beyannamesinde, tevil ve tahsise sapmakta ve ileri sürdüğümüz fikir ve kanaatleri çarpıtılmak suretiyle kendisinin ve Nâsır'ın hakkı olduğunu iddia ettiğini öğrenilmektedir.

Mustafa Lütfinin yayın - ladığı demeçte, belki gerçi payı olan kısımlar vardır. Fakat Türk Toplumu güvendirildikten sonra, hareket geçmenin faydanız olacağını düşünemiyen Mustafa Lütfi bu konuda hakkı görünmeğe gayret etmekte, fakat B.A.C.'nin bu cekî tutumunu unutarak, vaziyetin kavadan sonra bu havayı öğrenci hürriyetini, öğrenci düşüncelerini, öğrenci dâvelerini serbest etmeğe çalışmaktadır. İç içten gerçekten sonra yazdığın bu yazılarının ehemmiyetsizliğini Mustafa Lütfi'nin bilmesi ve takdir etmesi gerekirdi.

Büyükelçi Nâsır'ın Kıbrıs Türk Toplumuna karşı olmadığını iddia ediyor. Fakat bu iddiada herhangi bir gerçek payı mevcut değil - dir. Çünkü Birleşik Arap Cumhuriyeti Başkanı Nâsır, Cumhurbaşkanı Makarios'a ilk başına Kahire'ye dâvet etliken sonra dâvet ettiği noktalarda bile, onun Kıbrıs Türk Toplumuna karşı olduğu gerçeğini orta ya koyuyor ki, bundan daha acı, daha ıztırap verici bir olay tasavvur olunamaz. Nâsır bu noktalarında gene bu topraklarda Türk diye güya bir varlık mevcut değilmiş anlatmalarına bir yarısı güya Türk-Müslüman toplumluğunun ortaklığı içinde değilmiş gibi konuşmakta, Müslümanlığa karşı saygısızlığı, çekinmeden milli kahramanlar olarak ilân etmek bahasızlığında bulunmaktadır.

Hattâ çok daha ileri giden Nâsır, Kıbrıs Rumlarının Milli gayelerine ulaşmak için, kendileriyle birlikte olduğunu söylemekte ve bu topraklarını eu eski

BIRIMIZ HEPIMIZ
HEPIMIZ BIRIMIZ IÇIN
CUMA
5
OCAK 1962
Yıl : 20 — Sayı : 5520
FIATI : 15 MIL

Halkın Sesi

HAKKIN SESI VE HALKIN DILIDIR
Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK

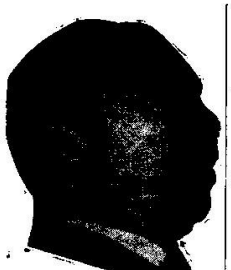

Cumhur Başkan Muavini Dr. Fazıl Küçük (Yine Anayasa Mahkemesine müracaat etti)

Makariosun Türk Cemaalına azınlık demiye hakkı yoktur

Anayasanın tadili Cumhuriyetin sonu demektir Cumhurbaşkanı bunu iyi bilmelidir

MAKARIOS'U DAHA AÇIK KONUŞMAĞA DAVET EDİYORUZ

Cumhurb'şkan Yardımcısı Anayasa Mahkemesine Müracaat Etti

Kıbrıs Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, Anayasanın 149 ncu maddesine göre, dün Yüksek Anayasa Mahkemesine müracaat ederek Kıbrıs Anayasasının harici siyasetle ilgili maddesinin muğlak olan bazı kısımlarının tefsiri hususunda gereken muamelenin yapılmasını istemiştir.

OHEN diye bilinen dini bir Rum Cemiyetinde dün akşam bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Başpiskobos Makarios, Anayasanın devletin işi bir şekilde çalışma sını emlemek için değil, fakat, bu nı temin etmek için yapılmış olduğunu söylemiştir.

Konuşmasına devam eden Başpiskobos "Anlaşmada bulunan Türk Cemaati, bir azınlık olarak hakla rını korumak için Anayasada kayıtlı bazı haklarını kötüye kullanmakta" devam ettikçe, kendisinin Anayasadan sarfınazar etmek mecburiyetinde kalacağını; devletin çalışmasına ve görüşmesine mani olan veya onu tehirkeye koyabilecek şekilde kötüye kullanılabilen maddelerinin değişmesi için çalışacağını bildirmiştir.

Zürih ve Londra antlaşmalarına da temas eden Cumhurbaşkanı Makarios, bu antlaşmaları imza ettiğinden kendisinin şahsen pişmanlık duymadığını veya yaptığının doğru olduğundan şüphe etmediğini bildirmiş ve sözlerine devamla şöyle demiştir: "Bu antlaşmaların imza edilmemesi teşbihi sayunanlar ve Kıbrıs meselesine ancak ozaman bir hal çaresi bulunmuş olacağını iddia edenlerin fersetlerinden şüphe etmek lâzım gelir. Böyle olmakla beraber bu antlaşmaların Türk lerin istismar etme yoluna gidikleri bazı kusurlu taraflarını bulundu ğunu inkâr edemeyiz. Türk azınlığı ile Rumların iyi geçinerek işbirliği yapmalarının arzu ettiğini be lirten Başpiskobos Makarios, Rumların Türklerin menfaatleri aleyhine hareket edorek onları zarafete etmek istemediğini bildirmiş ve şöyle devam etmiştir :

"Londra ve Zürih antlaşmaları mücadelemizde sıçrama tahtası mahiyetindedir. Elde ettiğimiz kazançlara yenilerini ilâve etmek için gösterebileceğimiz mücadelede bu antlaşmalar bize birer birer, birer atlama tahtası vazifesi görecektir. Bu mücadelemizde müşkülleriz karşılaşmakta olduğumuzu inkâr edemem. Fakat menfi rûhları taşkasiyle bize katılmayan ve sadece bizi tenkid etmekte vakit geçiren kimselerin bütün faaliyetleri bizi mücadelemizden alıkoyamıyacaktır."

NOT :

Cumhur Başkanı Makarios yukarıdaki demeci ile bir kere daha ne derecede kadar samimi olduğunu göstermiştir. Evvelâ Kıbrıs Türklerine azınlık demiye hakkı yoktur. Çünkü Kıbrıs Anayasasında kayıtlı olduğu vechile Kıbrısta Türk ve Elen olmak üzere iki Topluın vardır. Bunun yanında Cumhur Başkanı. Makarios şunu da iyi bilmelidir ki, Anayasanın tadili veya değiştirilmesi demek Cumhuriyetin sonu demektir.

Cumhuriyet Hükûmetinin Reisi olan Makarios'u daha açık konuşmağa davet ediyoruz. Yeni mücadeleden ve "atlama tahtasından" ne demek istiyor?

Cumhur Başkanı MAKARIOS (Ne demek istiyor?)

Türk Cemaat Meclisi Başkanının Yılbaşı Münasebetiyle Göndermiş Olduğu Telgraflar

Sayın Cemal Gürsel
Cumhurbaşkanı
Ankara

Şahsımızda, büyük Türk Milletinin ve Şanlı Türk ordusunun yeni yılını kutlar sayenizde istikbale güvenle baktığınızı belirtir, saygı ve bağlılığımızı arzederiz.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BAŞKANI
RAUF R.DENKTAŞ

Sayın Dr. Fazıl Küçük
Cumhurbaşkan Muavini
Lefkoşa

Yeni yılınız, en samimi hislerimle, Kutlar, bu kritik devrede yedisinden yetmişine kadar tek bir vücut halinde, haklarımızın korunması için girişti ğimiz mücadelede sa la geridemeyeceğimizi teyid eder, saygı ve sevgilerimi sunarım.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BAŞKANI
RAUF R.DENKTAŞ

Sayın İsmet İnönü
Başkan
Ankara

Kıbrıs Türkleri adına yeni yılınızı kutlar, 1962 yılının Anava tanımız için şanlı saadet ve refahla dolu olmasını dileriz. Kıbrıs Cumhuriyetinin yeni idaresinde ağılmaz gibi görünen engelleri Anavatandan alkğımız iman ve kudretle aşabileceğimize inanduğumuz; bildirir, bu kritik devre de yardım ve desteğinize olan ihtiyacımızı belirtir, en derin saygılarımı sunarız.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BAŞKANI
RAUF R.DENKTAŞ

Sayın Selim Sarper
Dışişleri Bakanı
Ankara

Yeni yılınızı saygı ile kutlar, Kıbrıs davasında gösterdiğiniz ilgi ve hassasiyete teşekkür eder, en derin saygılarımızı sunarız.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BAŞKANI
RAUF R.DENKTAŞ

Sayın Yavuz Aktuğa
T.C. Kıbrıs Büyükelçiliği
Maslahatgüzarı

Kıbrıs Türk Cemaati adına yeni yılınızı kutlar saygılarımızı sunar, saadetler dileriz.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BAŞKANI
RAUF R.DENKTAŞ

Sayın Turgut Sunalp
Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayı Komutanı

Subay, Astsubay ve erlerinin, yeni yılını kutlar, 1962 yılının herbirisi için saadet ve refah ile dolu olmasını temenni ederim.

TÜRK CEMAAT MECLİSİ
BAŞKANI
RAUF R.DENKTAŞ

Memleket huzur ve sükûn istiyor

Self - Determinasyon Kıbrıs İçin Felâket Olabilir

ÇIKMAZLARIN TEK YOLU ANCAK İYİ NİYETTİR

Memleketimizin huzur ve sükûna olan ihtiyacı gün geçtikçe artmakta ve kendini göstermektedir. Ancak durumun ciddiyet ve önemini şimdi takdir etmiş bulunan İçişleri Bakanı Bay Poli karpos Yorgacis'e, yaptığı bir beyanatta huzursuzluk çıkaranlara karşı en iyi dili kullanmak suretiyle hücum etmekte ve bu hakh hücümü karşısında canilerin, maskelilerin yola getirileceğini iddia etmektedir.

Türk basını günlerden, aylardan beri bu konu üzerinde ısrarla durduğu halde, aynı Bakan tarafından zaman zaman haksız yere tenkid edilmiş, haksız yere Türk basını sorumlu bir durumu sokulmak istenmişti. Bugünkü olaylar Türk basının ne kadar haklı olduğunu bir kere daha ispat etmektedir.

Biz İçişleri Bakanı Bay Polikarpos Yorgacis'in beyanatını yerinde karşılamakla beraber, bu beyanatın ihtiva ettiği fikirlerin yalnız kâğıt üzerinde kalmasını istemediğimizi de hatırlatmak isteriz. Yani demek istiyoruz ki, lâfla, sözle değil, fiiliyatla işe başlanmalı, önleyici her tedbir alınmalıdır.

GERÇEK HUZUR İNANCI

Memleketimizde can ve mal emniyetinin tehdidi altında olmadığı günleri sürdürdüğümüz günlerde, bu bakanlığın hücumlerine uğramış - tık. Fakat şimdiki halde, Türk basının ne derecede kadar haklı el duğu bir kere daha ortaya çıkmaktadır. Memleket huzur ve sükûn istemektedir. Bir memlekette mal, can emniyeti temin edilmezse, o memlekette huzur ve sükûn namına hiç bir şey kalmaz. Böyle bir durumun aynı zamanda gözleri tahrik ettiği de görülmüştür. Eğer memleketimizde huzur ve sükûn mevcut olsaydı, hiç şüphe yok ki, bukadar kısa bir zaman içerisinde bukadar kişi memleketimizi terkedip gitmezdi.

SELF — DETERMINASYON FIKRI

Memleketi selâmete çıkarmak için, Rum basını Hükûmete yardım et olacağı yerde, aşırı bir şekilde huzursuzluğu tahrik edip durmaktadır. Rumca gazeteler Enosis fikrinden vazgeçmedikce memleket huzur ve sükûna kavuşmıyacaktır. Bu gerçeği bu şekilde kabûl etmelerini, anlamalarını istiyoruz. Enosisle yapılan tahrikler memlekette huzur ve sükûn namına hiçbir şey bırakmış değildir.

Diğer taraftan de Self-Determinasyon fikrini savunanların. Enosise kapı açmak için çalıştıklarını ta ve bütün gerçekleri çıplaklığı ile haykırmaktadır.

Diğer taraftan de Self-Determinasyon fikrini savunanların. Enosise kapı açmak için çalıştıklarını. **(Devamı Sayfa Beşte)**

inönü Amerikan Elçisi ile görüştü

BAŞBAKAN GAZETECİLERE "ÇOK MEMNUNUM ÇOK İYİ ŞEYLER GÖRÜŞTÜK" DEDİ

Ankara 4 (Basın - Yayın) Başbakan İsmet İnönü dun saat 11.00 de Amerika Birleşik Devletleri Büyük elçisi Ekselâns M. Raymond Hare'i kabul etmiş ve kendisiyle iki saate yakın görüşmüştür. Görüşmede, Amerikanın Türkiyeye yapacağı yardım konusu üzerinde durulduğu anlaşılmıştır.

Dışişleri Bakanı Selim Sarperin de hazır bulunduğu bu görüşme hakkında gazetecilerin sorularını cevaplandıran Başbakan İsmet İnönü "Çok memnunum. Çok iyi şeyler görüştük" demiştir.

Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi Ekselâns M. Raymond Hare, Başbakanlıktan ayrılırken basın mensuplarına görüşme ve Amerikan yardımı konusunda "Yardım konusundaki durum şimdiye kadar iyi idi. Halen de iyi gitmektedir. Bizim görüşmemizin esası bu iyi olan durumu daha iyi hale getirmektedir" demiştir.

Dışişleri Bakanı Selim Sarperin İnönü - Hare görüşmesi hakkında gazetecilere bilgi vermiş ve demiştir ki :

"İki saat süren görüşmede Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçisi, Amerika Hükümetinin ve halkının, Türk Hükümeti ve halkı hakkındaki iyi düşünce ve temennilerini nakletti. Daha sonra yardım konusuna geçti. Kendisinin de söylediği gibi, esasen mevcut olan iktisadi ve askeri sahalardaki yardımı daha yarıtılı hale getirmek için gerek kendisinin, gerekse hükümetinin gayret sarfettiğini belirtti."

Öteyandan kordiplomatik ve siyasi çevrelerden sızan haberlere göre, Amerika, Türkiyede kuvvetli bir Hükümetin kurulmuş olmasını memnuniyetle karşılamakta ve mevcut yardımı artırma hususunda kati vaadde bulunmaktadır. Amerika, 1962 yılı içinde, Türkiyenin ihtiyaçlarını en geniş olarak karşılamak kararındadır. Ancak, yapılacak yardımın miktarı hakkında bir bilgi elde edilememiştir.

ALMAN HEYETİ AKŞAM GELDİ

Kıbrıstan Almanyaya daha fazla meyva ithalâtını araştırmak üzere bir Alman Heyeti dün havayolu Lefkoşaya gelmiştir. Kıbrıs Hükümetinin davetini olarak gelen heyet adamızda bir hafta kadar kalacaktır.

AMERİKA KIBRIS'A YARDIMI ARTIRIYOR

Elli Ton Buğday Yardımından Elde Edilecek Para Muhtelif Projelere Harcanacak

Amerikan Büyükelçisi Ekselâns Mr. Fraser Wilkins, refakatinde Milletlerarası İnkişaf için Amerikan Ajanlığı temsilcisi Mr. C. Reed Liggit olduğu halde dün sabah Dışişleri Bakanı Spiros Kyprianou'yu ziyaret etmiş ve Amerikan Hükümetinin Kıbrısa yeniden hibe buğdayı yardımında bulunacağını bildirmiştir.

Kıbrıstaki Kurakhk yüzünden meydana gelen ihtiyaçları karşılamak için yapılacak bu yeni yardım 55,000 ton Amerikan buğdayı - dan ibaret olup geçen sene başlatılan yardım programının bir devamıdır. 40 ton buğdayın satışından elde edilecek para Kıbrıs Hükümeti tarafından Kıbrıstaki muhtelif projeler için kullanılacaktır. Bu yeni Amerikan yardımına mütealik daha fazla tafsilât yakında bildirilecektir.

Bu toplantı esnasında Kıbrısa daha başka Amerikan yardımı ile ilgili görüşmelere de devam edilmiştir.

DR. FUAT VEZİROĞLU ... AVDET ETTİ

Ailesi ile görüşmek için bir müddet önce Türkiyeye giden Kıbrısın Mehmetçik köyünden Dahi liye Müfettişi Emekli Albay Dr. Fuat Veziroğlu yılbaşı günü Lefkoşaya uğrayan Marmara yapuru ile tekrar adamıza avdet etmiştir.

Öğrendiğimize göre Dr. Fuat Veziroğlu pek yakında tekrar Magusada yeni bir klinik açıp hasta ka bulüye başlıyacaktır.

Mısır'daki Türklerin Malları Gasbedildi

İstanbul 3 (Özel) Mısırda son dofa yabancılara karşı girişilen hareket sırasında on bin kadar Türkün mallarına mülklerine ve paralarına el koyulmuştur. Türk vatandaşlarından Türkiyede bulunanlar Dışişleri Bakanlığına müracaatta bulunmuşlarsa da bir sonuç alama - mışlardır.

Mısırda işlerini görmek için gitmek istiyenlere vize verilmemektedir. Mısırın bu son hareketi ilk Lenin ihtilâlinde Rusyada olandan sonra en büyük Milletlerarası gasıp ve müsadere hareketidir. Sadece Türklerin kaybı milyarları bul-

işverenler cemiyeti ikinci toplantısını yaptı

Dün öğleden sonra saat beşte Kıbrıs Milli Türk Birliği binasında Cumhur Başkan Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'ün başkanlığı altında toplanmış ve hazırlanan Anayasanın müzakeresine başlanmıştır.

Birçok İşverenler Yılbaşı münasebetiyle evvelce kendilerine gönderilen tasarıyı iyice tetkik etmeğe vakit bulamadıklarından bir müddet tehirini istemiş ve ittifakla toplantı 26 Ocak tarihine bırakılmıştır.

26 Ocak kati gün olarak tesbit edilmiş ve bu toplantıda Yeni İdare Heyeti seçimi ile çalışmalar üzerinde program tesbit edilecektir.

Cezayirde 127 Müslüman öldürüldü

ORAN ŞEHRİNDE ÖRFİ İDARE KALDIRILDIĞI ZAMAN AVRUPALI KOMANDOLAR MÜSLÜMANLARA ATEŞ AÇTI

ORAN (Cezayir 3 (Royter) Dün sabah ORAN şehrinde sokağa çıkma yasağı kalkar kalkmaz Avrupalı komandolar otomobillerle şehrin sokaklarında dolaşarak müslümanları ateşe tutmuşlardır. İki müslümanla bir Avrupalının öldüğü ve sekiz Müslümanın ise ağır surette yaralandığı bildirilmiştir.

Daha sonra ORAN şehri yarışlarında Avrupalı ve Müslüman gençler arasında çarpışmalar başlamış ve polis takviye ekibi yetişince ye kadar, her iki taraftan da yaralananlar olmuştur. Dün resmi makamlar tarafından açıklandığına göre dün Cezayirin her tarafında vukubulan şiddet hareketlerinde ölenlerin sayısı 127 ye yükselmiştir.

Tunusta Cezayir geçici hükümetinin bir sözcüsü ise dünkü hadiselerde en az yüz yirmiyedi Cezayirli öldürüldüğünü iddia etmiştir.

Koogonun Katanga eyaletinde barp şimdilik bitmiştir. Resimde görüldüğü gibi Birleşmiş Milletler Teşkilâtı bütün yurtlılara yardımda bulunmaktadır. Ancak gerek Çombenin gerekse konşu Rodezya Başbakanı Sir Roy Velenskynin beyanatı silâhlı çatışmanın tekrar başlaması ihtimalini ortaya çıkarmaktadır.

Günün yazısı

ANLAYIŞ BEKLİYORUZ

Son günlerde, hilhassa son haftalar içinde Rum meslektaşlarımız sık sık Türk - Rum işbirliğinden bahsetmeğe başlamış - lardır. Fakat ne kadar acıdır ki, gene Türk cephesine işne dokundurmaktan vazgeçmemekte ve Türk liderliğini sorumlu görmektedirler. liderliğimize saldırmaktadırlar.

Bir taraftan dostluk ve işbirliğinden bahsedenlerin diğer taraftan Toplumumuzu, Liderliğimizi işgalemiye hakları yoktur. Çünkü arzu edilen işbirliğinin kurulmaması sorumluluğu hiçbir zaman bize ait değildir. Bu durumu yaratanlar kendileri olduğu halde, gene de sorumluluğu bize yüklemeğe kalkışmaları cidden esef verici bir harekettir, yanlış ve karşılık görmiyen bir politikadır.

Biz ne istiyoruz? Zürih ve Londra antlaşmaları gereğince bize tanınan hakları. Bunun dışında herhangi bir talebimiz mevcut değildir. Dostluk ve işbirliğinin kurulmasını arzu edenler ve iki toplumun bir arada yaşamasını gönülden dileyenler için, bir tarafın haksızlığa uğratılmaması gerektiğini düşünmeli ve kendi çevrelerinde bunu savunmalıdırlar. Halbuki onlar bunu yapmıyorlar, günışığına çıkan olaylar karşısında bile bizi sorumlu tutmağa çalışıyorlar.

Peki Rum vatandaşlarımız ne istiyor? Haklarımızdan feragat etmek, liderine tâvizde bulunmak suretiyle bizden dostluk ve işbirliği istiyorlar. Allah aşkına böyle bir dostluk ve işbirliği kurulabilir mi? Yaşıyabilir mi? Biz yaşıyacak olan dostluğu ve işbirliğini çok daha başka anlamada kabûl etmekteyiz.

Aylardır, yıllardır savunduğumuz da budur. Haklarımızı tanıyınız, size karşı uzanan samimi ellerimiz her zaman için açık tır. Fakat çoğu zaman bizden uzanan ellere hor bakıldığını da çok iyi biliyoruz. Biz ortadan fazla dostluğa ve işbirliğine taraftarız. Fakat hiçbir zaman bu dostluğun ve işbirliğinin bizden gelecek tâvizle kurulmasında tasvip etmiyoruz.

Bu memleketi tabii güzellikleriyle birlikte, ruh güzelliğine de ulaştırmamız gerekmektedir. Bunun hepimize düşen bir görev olarak kabûl edilmesini istiyoruz. Biz samimiyiz ve daima samimi kalacağız. Başkalarının hakkında hiçbir gözümüz yoktur. Geçmiş yıllar ve olaylar bunu ispat etmiştir. Bunu anlamamak ve tâviz pahasına bizden işbirliği, dostluk talebinde bulunmak yerinde midir? Aklımızın hiçbir zaman tâviz karşılığında dostluk ve işbirliği talep etmemiştir ve etmiyecektir.

Rum vatandaşlarımızdan, Rum ortaklarımızdan anlayış bekliyoruz, haklarımıza saygı bekliyoruz. Bunları temin edip, tahakkuk ettirmedikce hiçbir konuda söz vermek niyetinde değiliz.

HALKIN SESI

Krușçef Hasta

Moskova 4 (Royter) İnanılır kaynaklan aldığımız habere göre Sovyet Başbakanı Kruşçef şiddetli grippe yakalanmıştır. Bu sebepten olayı Byelerussia'ya yapmayı tasarladığı gezintiyi tehir etmiştir. 68 yaşındaki Baş bakanı yüksek sorumlarında yakalayan grip tesirini yeni yılda da şiddetli göstermeğe başlamış tır.

SEYAHAT!
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD.
SEYAHAT BÜROSUNDA
yapılan rezervasyonlar için ilâve para alınmaz.
Biletler resmî fiyat üzerinden satılır.

TÜRK YUVALARININ ZİYNETİ VE UĞURU OLAN
"İŞ" KUMBARASINDAN YAVRULARINIZI
MAHRUM ETMEYINIZ.
TÜRKİYE İŞ BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

BIRIMIZ HEPIMIZ

HEPIMIZ BIRIMIZ IÇIN

SALI
16
OCAK 1962

Yıl : 20 — Sayı : 5531
FIATI : 15 MIL.

Halkın Sesi

P. K. 339 Telefon 2446
MATBAA: Halkın Sesi Girne Caddesi No. : 172 LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DILIDIR

ABONE: Altı aylığı 3 lira Senelili 6 lira, yalnızca memleketler için 2 misilidir Aylık aboneniz yok. .

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK

SHELL E GÜVENEBİLİRSİNİZ

Kıbrıs'a Amerikan Yardımı : 3 milyon 800 bin dolar

AMERİKA KIBRIS'A KIRK BİN TON BUGDAY VERECEK

KIBRIS İLE AMERİKA ARASINDA BİR YARDIM ANLAŞMASI İMZALANDI

Kıbrıs Cumhuriyeti ile Birleşik Amerika arasında dün Cumhurbaşkanlığı binasında bir yardım anlaşması imza edilmiştir.

Kıbrıs Cumhuriyeti adına Dış İşleri Bakanı Spiros Kyprianou ve Birleşik Amerika adına Büyük Elçi Fraser Vilkins tarafından imza konan Anlaşma tahtında Amerika Kıbrıs'a 40 bin ton Buğday vermeği derubite etmektedir.

İki memleket arasında imzalanan bu üçüncü anlaşmaların ikincisini teşkil eden bu günkü anlaşmadır ve bilmesi derpiş edilen buğday fiyatının, Birleşik Amerika tarafından derubite edilen tutarına masrafı da dahil 3 milyon 800 bin dolara baliğ olduğu açıklanmakta, ve buğday dan sağlanacak gelirle inkişaf projelerinin tatbiki cihetine gidileceği belirtilmektedir.

Birinci Anlaşma tahtinde bağışlanan 28 bin tonluk Amerikan buğdayının satışından elde edilen para ile adanın 638 köyünün çoğunda 727 inkişaf projesi tatbik edildiği resmen bildirilmektedir.

Bu günkü imza töreninde, Dış İşleri Bakanı Kyprianou'ya ilâveten, Tarım Bakanı Fazıl Plümerle Maliye Bakanı Doktor Theocharis de hazır bulunmuştur.

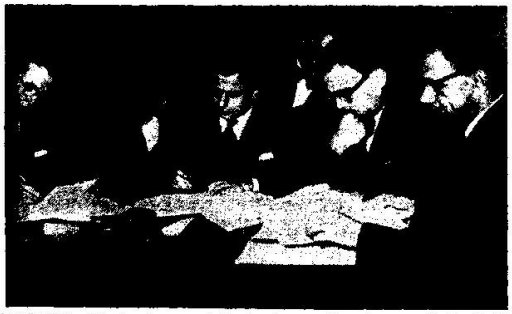

Kıbrıs Cumhuriyeti ile Amerika arasında dün imzalanan yardım anlaşmasını, Hariciye Vekili Kipriyano ile Tarım Bakanı Fazıl Plümer tetkik ederken.

Dün akşam Rumca broşürler dağıtıldı

OFEK TEŞKİLATI TARAFINDAN DAĞITILAN BEYANNAMELERDE RUMLAR BİRLEŞMEĞE DAVET EDİLİYOR

Kıbrıs Rum Cemaatinin müdafi adiyle bilinen *yeni gizli* Rum teşkilatı OFEK'in rumuz bu kültüyetli miktarda beyanna meler, dün akşam Lefkoşa sokaklarında bulunmuştur. Beyannamelerde, 1950 de yapılan söz de plebistin yıldönümü münasebetiyle, Rumların Enosis mücadelesinin kısa bir tarihçesi yapılmakta ve 15 Ocak plebisitiyle Enosis mücadelesini sayesinde bugünkü hürriyete kavuşulmuş olduğu belirtilmektedir.

Enosis hareketi, hürriyet mücadelesinin birinci safhası olarak vasıflandırılan beyannamelerde, ikinci safhanın şimdi başladığı ileri sürülmekte ve bütün Rum Cemaati liderleri etrafında yekvücut olarak çalışmağa devamı etmeği tavsidirde, kazanılmış olan hürriyetin tamamlanacağı ilâve edilmektedir. Bu itibarla, Rum cemaati mensuplarından şahsi şeref peşinde koşmaktan vaz geçerek yeni vazifelerini başarmağa teşvik edilmektedirler.

Bu arada, beyannamede üç satırla Türk Cemaatına da te -

(Devamı Sayfa Beşte)

Kıbrısta tetkiklerde bulunmakta olan Birleşmiş Milletler İktisadi Yardım Heyeti Başkanı VLADIMIR VELEBIT dün Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Fazıl Küçük'ü makamında ziyaret ederek bir süre görüşmüştür. Resmimiz Dr. Küçükle Vladimir Velebit'i tesbit etmektedir.

AVUSTRALYADAKİ BÜYÜK YANGIN HALA DEVAM EDİYOR

Melburun 15 (R) Üç gün evvel Dandenog bölgesinde çıkan çalı yangını bugün de bütün hızı ile devam etmiştir. Bunun neticesi olarak daha birçok köy ve kasabalar tahliye edilmektedir. Sıcaklık hala 100 derece fahrenayt civarında rüzgâr ise aksi istikamette olup yangının yürümesine yardım etmektedir.

Melburun'un 25 mil doğusunda olan Dandenong dağı alevler içinde yanmaktadır. Şimdiye kadar bin derece dönüm arazi ve 26 ev harap olmuştur. Son gelen haberde yangında ceset bulunduğu ilâve edilmekte dir.

Melburun şehri kara dumanlar içinde olup görüş mesafesi ancak 200 yarda kadardır. Helikopterle yangın yerini dolaşan bir pilot manzaranın bir cehennemi andırdığını bildirmiştir.

Maliye Bakanlığı Savunma Bakanlığına el mi koydu ?

Müdafaa Bakanlığında Çalışan Gündelikciler Ödenmiyor

Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası gereğince şimdiye çoktan kurulmuş olması gereken Ordu bilindiği gibi Rum vatandaşlarımız tarafından çıkarılan sayısız ve yersiz engeller yüzünden hala bir türlü kurulamamıştır. Sadece bir Parti asker yazılmış ve bunlardan da bir kısmı eğitimlerini tamamlamıştır.

Ordunun kurulmasını önlemek veya bir süre daha sürüncemede bırakmak için Rum Bakanlar şimdi de yeni yeni taktiklere başvurmaya başlamışlardır. Ordunun 1962 yılı bütçesi Temsilciler Meclisinde kırpıldıktan sonra şimdi de Maliye Bakanı, Savunma Bakanlığına zorluk çıkarmağa başlamıştır. Öğrendiğimize göre Maliye Bakanı, Savunma Vekâletinde çalışan ve geçen hafta sonu ödenmeleri gereken, yirmi kadar gündelikçi Türk'ün pe rafarını alabilmeleri için gereken formaları imzalamamıştır. Bunu Bakanlığına bir müdahale olarak kabul eden Savunma Bakanı dün mü lügiller nezdinde protesto etmişir.

Ordu Eğitim Merkezindeki infilâkın tahkikatına başlandı

İLK TAHMİNLERE GÖREBOMBA VE PATLAYICI MADDELER KAMP İÇERİSİNDEN YERLEŞTİRİLDİ

Kıbrıs Ordusu Genel Eğitim Merkezinde geçen gece vukubulan şiddetli infilâkın tesirleri devam etmektedir. Bu hususta geçen gece geç saatlerden itibaren soruşturmalara başlayan ilgili subaylar, tahkikatlarında dün de bütün gün devam etmişlerdir.

Tahkikatın neticesi henüz belli olmamakla beraber, ilk tahminlere göre bomba ve patlayıcı maddelerin kamp içerisinden yerleştirilmiş olması çok muhtemeldir. Bu ciddi hadiseyi mütekip dün sabah fikrine müracaat ettiğimiz diplomatik çevreler durumun gayet ciddi olduğuna ve ilgililerin bu infilâk hadisesi üzerinde ciddiyetle durmaları gerektiği kanaatini ifade etmişlerdir.

Diğer taraftan Savunma Bakanlığından açıklandığına göre meçhul şahıslar'ın 14 Ocak 1962 gecesi takriben saat 9.30'da Kıbrıs Ordusu Genel Eğitim Merkezinde "kamp'ın kuzey hududu yakınında" kullanılmayan bir derbahneyi patlayıcı maddeler kullanmak suretiyle yakmaya teşebbüs ettiklerini ilk soruşturmalar göstermektedir.

Derbahneye olan çok az hasardan başka hiçbir şey olmamıştır.

Bakanlık bunu ciddi bir hadise olarak vasıflandırmakta ve faillerin meydana çıkarılması için bu hadise gerek Hükümetçe gerekse Polis tarafından tahkik edilmektedir.

Hollanda ile Endonezya harp gemileri arasında ateş teati edildi

ENDONEZYA HARP GEMİLERİNDEN BİRİ BATTI

Hag 15 (R) Hollandadan alınan haberlerden bildirildiğine göre Yeni Gine adası Güney Batı sahillerinde Hollanda harp gemileri ile Endonezya torpedobotları arasında ateş teatisinde bulunulmuştur.

Haberde ilâve edildiğine göre Yeni Gine saatı ile öğleden sonra 4.30 sularında Patrol geçen Hollanda harp gemileri Yeni Gine sularında geçen Endonezya torpedobotlarına rastlamışlar ve ateş etmişler dir. Neticede Endonezya torpedobotlarından biri ateş almış diğerleri ise kaçmaya muvaffak olmuşlar dır.

Cakarta gazeteleri bugün beş bö lümden müteşekkil bir fedai toplu luğu Batı Yeni Gineye Hollanda kontrolünden kurtarmak için teşeb büse geçmek üzere olduğunu yaz maktadırlar. Diğer taraftan Hollan da Deniz gücünün açıkladığına gö re Frieslana isimli destroyer gele cek ayın içinde Batı Yeni Gineye hareket edecektir. Halen Batı Yeni Gine sularında patrol gezmekte olan iki Hollanda destroyeri daha vardır.

Hollanda Savunma Bakanlığına göre bir sözcü bugünkü vaz'ının Hollanda ile Endonezya arasında bir harbin başlangıcı olabilir mi diye sorulan bir suali cevaplandırmaktan kaçınmıştır.

Sözcü sözlerine devamla daha bazı harp gemilerinin önümüzdeki ay larda yola çıkacağını fakat bunun bu günkü hadise ile hiç bir ilgisi olmayıp daha evvelden karar verildiğini ilâve etmiştir.

(Devamı Sayfa Beşte)

Fransız Hükümeti Kıbrıslılara Burs Veriyor

1962 - 63 ders yılı için 1962 yılında Fransada tahsillerini yahut teknik eğitimlerini tamamlamak için Fransız hükümeti genç Kıbrıslı öğrencilere ve fen adamlarına yine burslar veriyor.

1. 30 yaşından aşağı öğrenciler için birinci Kategoriden tahsil ve üniversite bursları için ister ilgili dosya ile 15 Mart 1962 den evvel Lefkoşada Fransız Kültür Merkezine sunulmalıdır, dosyaların şartları ve hazırlanması hakkında ilgili talimat bu günden itibaren söz konusu Merkezden talep edilmelidir.

2. İkinci kategori teknik yardım bursları 25 yaşından yukarı olan ve muhtelif konularda en az 2 sene çalışmış bulunan fen adamları ve teknisyenler için Fransada 6 ay ey leşmeyi derpiş eder. Konular şöy ledir: Genel İdare, Tarım, Tababet ve Umumi sıhhat, Mimarlık ve Şe

(Devamı Sayfa Beşte)

Bir müddetten beri köyleri ziyaret etmekte olan Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, köylünün dilek ve şikâyetlerini dinlemekte ve hasbihalde bulunmaktadır. Resimde Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, geçen gün ziyaret ettiği Mağusa kazasına bağlı Dağgeçidi köylüleriyle birarada tesbit etmektedir.

(Foto : Mustafa)

CUMHUR BAŞKAN MUAVİNİ BİR İDAM MAHKUMUNUN HAYATINI BAĞIŞLADI

Bir müddet önce karısını öldürmekten suçlu bulunarak Magusa Ağır Ceza Mahkemesi tarafından idama mahkûm edilen Derviş Hasanın hayatı bağışlanmıştır.

Cumhur Başkan Muavini Dr. Fazıl Küçük, Anayasanın kendisine verdiği salâhiyeti kullanarak, Derviş'in cezasını müebbed hapse tahvil etmiştir.

Başbakan İsmet İnönü Radyo'da Konuşacak

Ankara 15 (Basın - Yayın) Başbakan İsmet İnönü'nün 17 Ocak Çarşamba günü saat 19.30 da Ankara Radyosundan Türk Milletine hitaben bir konuşma yapacağı öğrenilmiştir.

Kayıp Rumun Cesedi Bulundu

Geçen Salı gününden beri kayıpta olan Monili Nikola Viki'nin cesedi, dün öğleden sonra Monağ nüfi köyüne yakın bir yerde bulunmuştur. Jandarma makamları, Viki'nin intihar ettiği ihtimali üzerinde durmaktadır. Ceset, otopsi için Leymosun morgüna kaldırılmıştır.

TÜRK ORDUSUNA MENSUP KADIN SUBAYLARIMIZ BUGÜN ADADAN AYRILIYOR

Bir süreden beri İngiliz Askeri Kadın Birliğinin davetlisi olarak adamızda bulunan Türk Ordusuna bağlı kadın Subaylardan Teğemen Aysel Kotçak ile Onteğemen Sema Özcan dün Limasol kasabasını ziyaret etmişlerdir. Ömer Faik Müftüzade ile beraber Limasolu gezen subaylarımız daha sonra Pis vadın Kobudaki İngiliz Üssüne gitmişlerdir.

Geceyi Piskobuda geçiren kadın subaylarımız bugün, Ağrotur Hava Üssünden özel bir uçakla Türkiye'ye mütevecchen adadan ayrılacaklardır.

Maliye Bakanlığındaki Toplantı

Ankara 15 (Basın - Yayın) Maliye Bakanlığında bir müddetten beri ilgili Bakanlık ve teşekküllerin mütemsilleri ve Milletlerarası Para Fonu Heyetinin iştirakiyle yapılan toplantıya devam edilmektedir.

Dış ticaret politikası ve tatbikatının görüşüldüğü bu toplantıya Türk Heyeti: Hazine Genel Müdürü Ziya Müezzinoğlu'nun Başkanlığında, Devlet Planlama Dairesi, Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Dairesi temsilcileriyle Merkez Bankası temsilcilerinden müteşekkil olarak katılmıştır.

27 - 28 OCAK İHTİFALİNE OKULLAR DA KATILACAK

27-28 Ocak tarihleri arasındaki çarpışmalarda ölen şehitlerimiz için bir ihtifal yapılacağını geçen günkü sayımızda bildirmiştik.

Dün öğrendiğimize göre Türk Maarif Müdürlüğü 28 Ocak 1962 Pazar günü Lefkoşada yapılacak ihtifale Öğretmen Kolleji, Kız Lisesi, Erkek Lisesi, Ticaret Lisesi, Yapı Enstitüsü, Bayraktar Orta Okulu ve Atatürk Enstitüsü okulla rının da katılması için adı geçen okullara bu konuda bir tamim gönderilmiştir.

Günün yazısı

Hürriyetimiz için : Uyanık Gençlik

Türk Toplumunun uyanan gücünü, yaşamak gücünü artıran Türk gençliğidir. Memleket ve Toplum davalarında Türk Gençliğinin gösterdiği antasyı, bütün takdirlerin fevkindedir. Memleket hizmetine, Toplum hizmetine çağrılan Türk Gençliği, bu çağrıya kulak vermemiş olsaydı, bugün kazanmış olduğumuz zaferin dörtte birini kazanmıyacaktık.

Bu inançlardır ki, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, son ziyaretleri esnasında bilhassa gençlik konusu üzerinde hassasiyetle durmuş, Türk Gençliğinin kazandığı büyük zaferlerden sitayişle bahsetmiştir. İnandığımız ve bağlandığımız davalar da, gençliğimizi yanıbaşımızda bulmanın mutluluğuna erişmiş bir Toplum olarak her zaman sevinebilir, öğünebilir, Türk Gençliğine güvenebiliriz.

Kazandığımız tak ve hürriyetleri elden kaçırmamak için uyanık Türk Gençliğine olan İhtiyacımız, artık her sınıf halk tarafından takdir edilmeli ve siyasetimiz Türk Gençliğine güvenebilecek bir yol üzerinde çizilmelidir. Gençlikten muhrum bir toplum bir ulus hiçbir zaman ve hiçbir şekilde arzu ettiği gayeye ulaşamaz. Bunun içindir ki, gençliğimize gereken önemin verilmesini ısrarla isteriz.

Hürriyetlerimizin, mal ve can emniyetimizin bekçisi görevini de onun Türk Gençliği, yaşasılığı ile dünyanın takdir ve hayranlığını kazanmıştır. Hiçbir zaman kötü yola sapmamış olan Türk gençliği, her konuda, her meselede daima yapıcı olmuş, daima toplum ve memleket konularını ön planda tutarak hareket etmiştir.

Cumhuriyetin ilânından sonra, Türk Gençliği görevini yapmanın huzuru içinde, memleket hizmetine koşarken, karşısına bir çok engeller çıkarılmıştır. Fakat o bunlara kulak vermiyerek çalışmış, memleketin kendisinden istediğini vermiştir. Bu, Türk Gençliği için bir gurur vesile olmuş, Türk Gençliği memleket hizmetinde, üstlendiğine düşeni insanca ve namus çerçevesinde yapmıştır.

Dünkü, atıklı Türk Gençliğinin yarınlarımızda, Tarihimizin büyük rolü olduğundan kimse şüphe etmemektedir. Tarihe bağlı, tarihe sadık bir Türk Gençliği atılık İnançlarının ön safında yer almanın bahtiyarlığı ve huzuru içindedir. Memleketimiz ve Toplumumuz her zaman güvendiği ve inandığı Türk Gençliğini saygı ile sevgi ile selâmlamayı bir memleket, bir toplum göre vi saymaktadır.

HALKIN SESİ

ŞEKER Sigorta

Kıbrıs Türk Kooperatif
Merkez Bankası Ltd.
Hizmetinizdedir
Tel: 73911 — 2991

Lefkoşa Türk Bankası LTD.,

Lefkoşa, Mağusa, Larnaka, Limasol ve Baf'taki Şübeleri ve Dünyanın her tarafındaki Muhabirleri ile bütün
BANKACILIK, SIGORTA ve SEYAHAT
işleri için
Sayın Halkımızın emrindedir.

BIRIMIZ HEPIMIZ
HEPIMIZ BIRIMIZ IÇIN

ÇARŞAMBA
31
OCAK 1962

Yıl : 20 — Sayı : 5546
FIATI : 15 MIL

Halkın Sesi

P. K. 339 Telefon 2446
MATBAA: Halkın Sesi
Girne Caddesi No. : 173
LEFKOŞA — KIBRIS

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelik 6 lira, yabancı memleketler için 2 misilidir
Aylık abonemiz yok. .

Kurucusu: DR. FAZIL KÜÇÜK

ÇABUK İŞLETMEK İÇİN

Gizli Bir Ordu mu Kuruluyor ?

Bir Hafta da Külliyetli Miktarda Malzeme Çalındı

Çalınan eşyalar arasında: 15 tane alıcı verici telsiz, 9 tane verici telsiz, 7 tane teksir makinesi ve 25 tane yazı makinesi var

Son günlerde aldığınız haberlere göre, Adamızın her tarafın da silâh, mühimmat ve sair harp malzemesi hırsızlıkları kırılâ gitmektedir.

Muhabirlerimizin en son verdikleri haberlerde, bir kısmı üsterden ve diğer isimleri yanımızda mahfuz hususi müesseselerden olmak üzere bir hafta zarfında çalınan malzeme arasında 15 alıcı verici telsiz ile 9 tane verici cihaz ve yedi teksir makinesi ile 23 yazı makinesi bulunmakta olduğu bildirilmektedir.

Bir harp malzemesi olan bu eşyaların sirkatından dolayı bu güne kadar hiçbir şahıs aleyhine dava getirilmemiş ve kimse aleyhinde takibata geçilmiş olmadığı bilinmektedir. Sadece, geçenlerde. Dikelyada şüpheli bir durumda görüldüğü İngiliz Üs makamları tarafından Kıbrıs zabıtasına yapılan ihbar üzerine T.6000 plâka numaralı bir otomobile, Lefkoşa Hava meydanı civarında pusu kurulmuş, fakat bundan da bir netice alınamıştır.

Bu arada, Lefkoşa hava meydanı tappoyundan "Bren" tipi üç makineli tüfeğin de çalındığı ve yapılan sözde araştırmalar sonunda mesullerin meydana çıkarılmadığı da bilinmektedir.

Bu şekildeki sirkat ve hırsızlıkların hiçbir iyi maksatlarla yapılmadığı aşikârdır. Hatta bunların doğrudan doğruya harp hazırlığı olduğuna hükmetmek yerinde olur.

Makineli tüfek çalacaksın... Alıcı verici telsiz cihazı kaçıracaksın... Teksir ve yazı makinesi aşıracaksın... Pek âlâ bunları ne yapacaksın?!!! Herhalde kötü bir maksat için kullanacaksın.

(Devamı Sayfa Altıda)

Halen adamızda tekliflerde bulunmakta olan Bulgar Ticaret heyeti dün sabah Cumhur Başkanı Mumini Dr. Fazıl Küçük'ü ziyaret ederek kendisi ile bir süre görüşmüşlerdir. Resmimiz Cumhur Başkanı Muavini ni Ji/eyat ile bir arada tesbit etmektedir. (Foto : Mustafa)

Koalisyon Hükûmeti Bakanları istanbulda konuştu

Ticaret, Gümrük, Sanayi Ve Çalışma Bakanları Birer Demeç Verdi

İstanbul 30 (Basın - Yayın) Ticaret Bakanı İhsan Gürsan bugün Belediye Sarayında Gazetecilere göstermiş, Bakanlığıyla ilgili suallere cevaplandırmıştır. Bakan bu arada kredi konusunda şu izahatı vermiştir:

"Banka Kredilerini Tanzim Komitesi, piyasadaki durgunluğu gidermek ve bankaların imkânlarını daha rahat kullanabilmelerini sağlamak için Merkez Bankası kredilerinden Bankalar lehine kolaylıklar kabul etmiştir. Buna göre, Bankaların, Merkez Bankası re-eskont imkânlarından daha çok faydalanmaları sağlanacktır. Bu suretle de piyasada 500.000.000 liralık bir kredi temin edilerek piyasada bu miktar yeni bir işlem gücü sağlamış olacaktır. Bakan ayrıca, ihracatı kolaylaştıracak banka kredilerinin yedilerinin uzatılacağını ve faiz nisbetlerinin düşürüleceğini sözlerine ilâve etmiştir."

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANININ DEMEÇİ

Gümrük ve Tekel Bakanı Şevket Bulatoğlu da gazetecilerin sorduğu çeşitli suallere cevaplandırmış, bu arada dışarıda TEKEL vodkalarına karşı geniş bir ilgi bulunduğunu, şarap imalatının artırılması için yatırımlar yapılacağını, bu suretle bağcılığın daha çok geliştirilerek, ziraatımızın hayat seviyesinde bir yükselmenin mümkün olacağını, bunu tica mümkün olacağını, bunu tica mili gelirin artacağını, aksaklıkların, noksanların, yeni hazırlanmakta olan Gümrük Kanunu Tadilâtında nazarı itibara alınacağını ve kanunun mükemmelleştirileceği ni ifade etmiştir.

SANAYİ BAKANININ CEVAPLARI

Yine Belediye Sarayında gazetecilerle konuşan Sanayi Bakanı Fethi Çelikbas, Bakanlığıyla ilgili çeşitli soruları cevaplandırmış, İstanbulun su ve elektrik davası mevzuunda şunları söylemiştir:

"İstanbulun elektrik meselesi sanıldığı kadar basit bir iş değildir. Bir enerji kurumu teşkil edilmektedir. Bu konuda hazırlanan kanun tasarısı yakında Meclise verilecektir. Hırfanlı Barajındaki su seviyesi azalmış, bu sebepten de İstanbula verilen elektrik istihlalinde bir kısılma olmuştur. Elektrik bereketine zam, bahis konusu değildir."

ÇALIŞMA BAKANININ DEMEÇİ

Öteyandan bu sabah Ankaradan İstanbula gelen Çalışma Bakanı Bülent Ecevit, gazetecilerin Öğlenci Çalışma Meclisi toplantıları ile ilgili sorularını cevaplandırarak özetle demiştir ki:

"Ankarada dün akşam sonuçlanan 3. Ç. Meclisi ile çalışma hayatımızda ve genel olarak sosyal hayatımızda önemli bir merhale atıldığına inanıyorum. Toplu sözleşme grev ve lock-out hakkarıyla gireceğimiz yeni düzenin işliyebilmesi ve memleket hayırına olması, herşeyden önce, işçilerle işverenlerin müşterek meseleler üzerine karşılıklı anlayış, saygı ve güvenle eğilmelerine bağlıdır.

SOSYAL DÜZEN

Üçüncü Çalışma Meclisindeki müzakereler, işçi ve işverenlerimizdeki bu istidadın geniş ölçüde var olduğunu göstermiştir. Yeni bir sosyal düzene geçerken, şimdi Çalışma Meclisinin intibalarıyla gelecekte daha güvenle bakabiliyoruz. Bizim için çok istifadeli olan müzakerelerdeki kanaat ve tavsiyelerin ışığı altında bu yeni düzenin esas hukuki unsurlarını teşkil edecek kanunları, bu arada en başta toplu sözleşme, grev ve lokal kanunu tasarısını bütçeden hemen sonra hazırlayarak, kısa zamanda Büyük Millet Meclisine sunabileceğimizi umuyorum."

Hz. Muhammed'in Hayatı Filme Alınıyor

Kahire 30 (R) Kahirede müntesir El Ahram gazetesinin bildirdiğine göre bir Amerikan diğeri de İtalyan iki film kumpanyası Hazreti Muhammed'in hayatını filme almak için hazırlıklara başlamışlardır.

Gazete devamla Amerikan kumpanyasının çevireceği filmin mevzuu Zeid El Abidin Rahima isimli bir İrlandalının yazdığı "EN BÜYÜK PEYGAMBER MUHAMMED" isimli kitabından alınacağını bildirmektedir.

Diğer taraftan İtalyan filim kumpanyasının açıkladığına göre çevrilecek filimde İran Kraliçesi Süreyya'ya da rol verileceği anlaşılmaktadır.

Ürdün Kralının Bir Oğlu Oldu

Amman 30 (R) Ürdün Kralı Hüseyinin İngiliz asıllı karısı Muna Al Hüssein bugün bir erkek çocuk dünyaya getirmiştir. Geçen Mayıs ayında Müslümanlığı kabul ederek Kral Hüseyinle evlenen Prenses'in daha evvelki ismi Antoinette Avril Gardiner idi. Şimdi kullandığı Muna ismini kocasının arzusu üzerine almıştır. Prens'e Abdullah ismi verileceği bildirilmektedir.

İÇME SUYU PROJELERİ

Baf Kaza Amirliğinden açıklandığına göre, Tala köyünde £4.300; Antroliku köyünde £9.900 ve Mehmyu kmyünde £400'ya mal olan içme suyu projeleri tamamlanmıştır.

L.T.L.'nin Başarılı Eğlence Gecesi

Dün geco L.T.L. Salonunda, devre sonu münasebetiyle bir "Eğlence Gecesi" tertibedilmiştir. Yalnız talebelerin iştirak ettiği bu program gayet başarılı olmuş ve neşeli bir şekilde devam etmiştir.

Program Yücem — Niyazi Supki trioswnun sundığı hafif klâsik Batı Müziği ile başlamıştır. Müteakiben yurttan sesler, taklit, monolog fıkra kemar orkestrası ve Rahmi Özsan idaresindeki millî oyunlar ekibi başarı sağlamışlardır.

Program okul cazının çaldığı neşeli parçalarla, gayet samimi bir hava içinde son bulmuştur.

Başbakan inönü istanbuldaki temaslarına devam ediyor

Ticaret Odası Başkanının Hazırladığı Bir Rapor Başbakana Tadim Edildi

İstanbul 30 (Basın - Yayın) Başbakan İsmet İnönü bugün saat 10.00 da İstanbul Belediye Sarayı Salonunda, İstanbul Ticaret Odası ve Ticaret Borsası temsilcileriyle görüşmüş, ve ileri sürülen dilek ve temennileri dinlemiştir.

Bu toplantıda, Gümrük ve Tekel Bakanı Şevket Bulatoğlu ile Basın-Yayın ve Turizm Bakanı Kâmuran Evliyaoğlu da bulunmuştur.

Başbakan İsmet İnönü saat 10.00 da beraberinde Ticaret ve Sanayi Bakanlarıyla İstanbul Valisi olduğu halde Meclis toplantı salonuna gelmiş derhal görüşmelere başlamıştır.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Behçet Osman Ağaoğlu tarafından Ticaret Odası mensupları adına yapılan bir konuşmadan sonra, Hükümete tebliğ edilmek üzere hazırlanan raporun okunmasına geçilmiştir.

Ticaret Odası tarafından hazırlanan raporun okunmasından sonra, İstanbul Ticaret Borsasının Türkiyenin iktisadi hayatı ve alınması gereken tedbirler hakkındaki görüşünü ihtiva eden raporun okunmasına geçilmiştir.

Ticaret Bakanı İhsan Gürsan'ın konuşmasından sonra toplantı, Başbakan İsmet İnönü'nün Perşembe günü yapılacak umumi toplantıda raporlarda belirtilen konularda izahat vereceğini belirten sözleriyle sona ermiştir.

Daha sonra Başbakan İsmet İnönü Milli Gençlik Teşkilâtı Genel Başkanı, Türkiye Milli Talebe Federasyonu İkinci Başkanı, Başkanlarından müteşekkil bir heyeti kabul etmiştir.

Ziyaret sırasında Basın - Yayın ve Turizm Bakanlığı, İstanbul Vali ve Belediye Başkanı da hazır bulunmuşlardır.

Soğuk harp Merkezi Ceza evine de girdi

Her yerde, her Dairede olduğu gibi son günlerde Merkezi Ceza Evindeki Türk gardiyanlara karşı da, Rum amirler tarafından soğuk bir harp açılmış bulunmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere 29 Ocak 1962 tarihinde öğleden sonra Hapishane Müdürü yanına Rum bir Subay alarak vazifede olan Türk Gardiyanları sıkı bir yoklamağa tabi tutmuştur. Ayni tarihte gece saat on birde, vazifede kıdemli bir Türk Subayı bulunduğu halde, onu hiç nazarı itibara almıyan Rum Müdür Bey, vazifede olmayan ve Strovoloda ikamet etmekte olan bir Rum Subayın evine giderek onu yanına alıyor ve yine Türk gardiyanlara ani bir baskın yaparak onları yoklamağa tabi tutuyor.

Rum Müdürün bu hareketleri Türk gardiyanlar arasında büyük bir infial yaratmış bulunmaktadır.

Bilhassa Müdürün Yüksek rütbeli Türk Subaylara kıymetsizlemesi infialin bir kat daha artmasına vesile olmuştur.

Merkezi Ceza Evindeki bu duruma ilgililerin nazarını çekmeği kendimize bir vazife sayarız.

Temsilciler Meclisinin dünkü oturumu

YENI YIL BÜTÇESİNİN BİR AYLIĞI TASVİB EDİLDİ

Kıbrıs Temsilciler Meclisi, dün öğleden sonra yapılğı kısa bir toplantıda yeni yıl bütçesinin müzakeresine yeniden devam etmiştir. Meclis, bu arada, yeni yıl bütçesinin on ikide birini tasvib etmiştir.

Yıllık bütçenin müzakeresi tamamlanamadığından dolayı, devletin masrafının hukuki bir duruma koymak için Meclis, senenin ilk ayına mahsus bütçeyi tasvip etmiştir.

Limasolda esrarengiz yoklamalar

Meçhul Rum Gençleri Türkleri Tehdit Altında Yoklamaya Devam Ediyorlar

Leymosun muhabirimiz iki-üç günden beri, Leymosunlu Türk gençlerinin bazı meçhul Rum gençleri tarafından yoklandığını ve tehdit edildiklerini bildirmektedir. Muhabirimizin akşam gönderdiği bir haberde, Ayandrevu Sokağında arabası ile gitmekte olan bir Türk gencinin (numarası yanımızda mahfuz) bir başka araba ile kendisini takip eden meçhul Rum gençleri tarafından yoklandığını bildirmiştir.

Bu meçhul ve sayıları beş kişi olan Rum gençleri, Türk gencinin (ismi yanımızda mahfuz) yolu yok tamışlardır. Muhabirimiz bir kaç gecedir tekerrür eden bu olayların, Leymosun Türkleri arasında büyük bir infial yarattığını ve bugün Leymosunda gergin bir havanın hâkim sürdüğünü ifade etmektedir.

Bize bir muamma gibi görünen bu esrarengiz yoklamaların sebebi nedir? Bu yoklamaları yapan Rum gençleri kimdir? Leymosun polisi idarecileri bu esrarengiz olaylar karşısında ne gibi tedbirler düşünmüş yor?

Polis yetkililerinin dikkatle incelyerek bu soruları cevaplandırmalarını istiyoruz.

Şunu da ehemmiyetle belirtmek isteriz ki, bu gibi olaylar iki cemaatin arasına nifak tohumları saçmaktan başka bir şey değildir. Rum ortaklarımızın dikkatli olmalarını tavsiye ederiz.

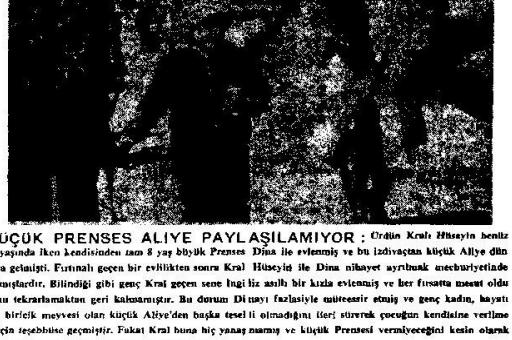

KÜÇÜK PRENSES ALİYE PAYLAŞILAMIYOR : Ürdün Kralı Hüseyin henüz 17 yaşında iken kendisinden tam 8 yaş büyük Prenses Dina ile evlenmiş ve bu izdivaçtan küçük Aliye dün yaya gelmişti. Fırtınalı geçen bir evlilikten sonra Kral Hüseyin ile Dina nihayet ayrılmak mecburiyetinde kalmışlardır. Bilindiği gibi genç Kral geçen sene İngiliz asıllı bir kızla evlenmiş ve her fırsatta mesut olduğunu tekrarlamaktan geri kalmamıştır. Bu durum Dinayı fazlasiyle müteessir etmiş ve genç kadın, hayatının birlerik meyvesi olan küçük Aliye'den başka tesellisi olmadığını ileri sürerek çocuğun kendisine verilmesi için teşebbüse geçmiştir. Fakat Kral buna hiç yanaş mamış ve küçük Prensesi vermiyeceğini kesin olarak açıklamıştır. Resimde Kral kızı ve yeni eşiyle görülüyor.

Günün yazısı

BİZİ KOPARMAK İSTİYORLAR

Atatürk Üniversitesinde Devlet Bakanı Turhan Feyzioğlu sosyal âdalet konusunda bir konuşma yapmış ve sosyal âdaletin kurulduğu yerde komünizmin hayat bulamıyacağını söylemiştir. Bundan daha tabiî ne olabilir? Fakat bizim Rum meslektaşlarımız bu konuşmayı bile istismara kalkışmışlar ve sosyal âdalet prensiplerine dayanarak, Türkiyenin Kıbrıs Türkleri ile olan ilgisini kesmesini teviye etmişlerdir.

Bu temenninin mantığa dayanan herhangi bir tarafını görmüyoruz. Sosyal âdalet konusu nerde, Rumların teklifi nerede? Hem niçin böyle bir teklifte bulunuyor, Rum meslektaşlarımız? Doğrusu bu teklifin, daha açığı mânidar teklifin taşıdığı mânayı anlamakta hiçbir zaman güçlük çekmiyoruz. Fakat hemen söyliyelim ki, — Bu husus defalarca Rum meslektaşlarımıza hatırlatıldı — Türkiyede iktidara kim gelirse gelsin, iktidardaki Hükümet için Kıbrıs meselesi millî bir konu olarak ele alınacak ve millî bir konu olarak savunulacaktır.

C. H. Partisinin seçim programını Rum meslektaşlarımız herkadar umumuz olacaklardır. Parti seçim programını açıklarken, Kıbrıs meselesini anatmamış ve Kıbrıs Türklerine her bakımdan yardım edileceğini programına almıştır. Bu da gösteriyor ki, ister parti olarak, ister iktidar ve Hükümet olarak Anavatanımız Kıbrısla, Kıbrıs Türk Toplumu ile olan manevî ve maddeî ilgisini hiçbir zaman kesmiyecek ve burada yaşıyan yüzyirmi bin Türkün refah ve saadet içinde bulunması için hiçbir fedakârlıktan kaçınmıyacaktır.

Bizi Anavatandan koparmak istiyenlerin kafalarındaki çok iyi bilmekteyiz. Enosis konusunda olduğu gibi, bu konuda da argolarında muvaffak olamıyacaklarını, Rum meslektaşlarımıza en samimî bir şekilde hatırlatmak isteriz. Bizi Anavatanımızdan koparmak istiyenler, kafalarına ne koyuyularsa onu söküp atmalar. Çünkü boşu boşuna gayretlerle istediklerini elde edemiyeceklerinden, peşinen emin olmalarını istiyoruz.

Tarih boyunca Anavatanımızla kurmuş olduğumuz ve devam ettireceğimiz bağlar, öyle kolayca koparılabilecek kadar çürük değildir. Kıbrıs Türkü tarih boyunca hiçbir zaman yalnız kalmamıştır, bundan böyle de yalnız kalmıyacaktır.

HALKIN SESİ

BİLDİRİ

İş Verenler Cemiyetinin toplantısı 1.2.62 Perşembe günü saat 6 da yapılacağı alâkadarlara bildirilir.

Tertip Heyeti

ŞEKER Sigorta

Kıbrıs Türk Kooperatif
Merkez Bankası Ltd.
Hizmetinizdedir
Tel: 73911 — 2991

'GÜVEN' Güveneceğiniz Sigortadır

Dakikanın getirdiğini yıl getirmezmiş. Neden siz de malınızı, canınızı ve çocuklarınızın istikbalini "GÜVEN" Türk Anonim Sigorta Şirketinde garanti altına almazsınız.

Umumi Acentelik :
LEFKOŞA TÜRK BANKASI LTD. Lefkoşa
Tel : 74474.

BIRIMIZ HEPIMIZ,
HEPIMIZ BIRIMIZ IÇIN

ÇARŞAMBA
10
EKİM 1962

YIL : 21 — SAYI : 5727
Fiat: 15 Mil.

Halkın Sesi

HAKKIN SESİ VE HALKIN DILIDIR

Kurucusu : DR. FAZIL KÜÇÜK

MATBAA: Halkın Sesi Girne Caddesi No. : 172 P. K. 339 Telefon : 2446 LEFKOŞA — KIBRIS

ABONE: Altı aylık 3 lira Senelik 6 lira. Yabancı memleketler için 2 misline. Aylık abonemanı yok.

SHELL E GÜVENEBİLİRSİNİZ

Kıbrıs Ordusunda Kasten hadise çıkarılıyor

BIR RUM YÜZBAŞISI ASKERLIK DISIPLIN VE KAIDELERINI AYAKLAR ALTINA ALARAK KIBRIS ORDUSU KUMANDAN MUAVINI HÜSAMETTIN PAŞAYA HÜRMETSIZLIK GÖSTERDI

Yüzbaşı'yı maiyeti altında talim görmekte olan Rum erler de takip etti

SAVUNMA BAKANI HADİSEYE EL KOYARAK RUM YÜZBAŞININ VAZİFESİNE MUVAKKATEN SON VERDİ

Yeni Türkiye Büyükelçisi Ekselâns Dr. Mazhar Özkol, evvelki gün sabah Savunma Bakanı Osman Örek'e bir nezaket ziyareti yapmış ve kendisi ile bir süre görüşmüştür. Resmimiz Büyükelçi ile Savunma Bakanını samimî bir hasbihal yaparlarken göstermektedir. (Foto : HALKIN SESI)

Dünden beri Kıbrıs Ordusunu kurulmasına muhalif olan Rum dostlarımız şimdi de çeşitli vesilelerle ihtas ederek Ordu da huzursuzluk yaratmak yoluna gitmektedirler. Bu cümleden olmak üzere dün sabah Kıbrıs Ordusunda üzücü hadiseler cereyan etmiş ve bir Rum Yüzbaşının vazifesine Savunma Bakanı tarafından muvakkaten son verilmiştir.

Öğrendiğimize göre Ordudaki dünkü hadiseler şu şekilde cereyan etmiştir.

Ordunun merasim bölüğü bir eden **beşi bir Rum** yüzbaşının idaresi altında çalışmakta idi. Dün sabah vazifeye giden Rum yüzbaşı, keyfi bir kararla Türk askerlere merasim bölüğünün en arka sırala rında yer vermek istemiştir. Rum Yüzbaşının bu yersiz ve mevsimsiz kararı, Türk askerler arasında hoşnutsuzluk yaratmış ve durum i dare Kıbrıs Ordusu Kumandan Muavini Tuğ. General Hüsamettin Tanyar haberdar edilmiştir. Bunun üzerine durumu bir çare bulmak üzere Hüsamettin Paşa derhal Or du Eğitim Merkezine giderek Rum Yüzbaşıyı aratmış ve konuşmak üzere onu yazıhaneye davet etmiştir. Hüsamettin Paşanın bu davetine Rum Yüzbaşı şu şekilde cevap vermiştir. "**Beş sadece Pandelli'den emir alırım.**" Bunun üzerine yine hadisenin daha fazla büyümesine fırsat vermemek üzere, Hüsamettin Paşa, Rum Yüzbaşı ile konuşmak üzere odasına davet etmiştir. Rum Yüzbaşı, odaya girdikten sonra Hüsamettin Paşa ile konuşmakta iken emir alırım." Bunun üzerine yine hadisenin daha fazla büyümesine fırsat vermemek üzere, Hüsamettin Paşa, Rum Yüzbaşı ile konuşmak üzere odasına davet etmiştir. Rum Yüzbaşı, odaya girdikten sonra Hüsamettin Paşa ile konuşmakta iken emir alırım." Bunun üzerine yine hadisenin daha fazla büyümesine fırsat vermemek üzere, Hüsamettin Paşa, Rum Yüzbaşı ile konuşmak üzere odasına davet etmiştir. Rum Yüzbaşı, odaya girdikten sonra Hüsamettin Paşa ile konuşmakta iken

Dün sabah Birleşik Krallık Yüksek Komiseri Sir William Clark'ın refakatinde Britanya Endüstri Federasyonu Heyeti, Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük'ü resmî ikametgâhında ziyaret etmiş ve kendileriyle bir süre görüşmüştür. Resmimiz bu ziyaretten bir anı tesbit etmektedir.

Yunan Prensesi irini Türk semtini ziyaret edecek

Altı günlük resmi bir ziyaret için bugün Adamsza gelmesi beklenen Yunan Prensesi İrini, 11 Ekim Perşembe günü Lefkoşanın Türk semtini ziyaret edecektir.

Hazırlanan programa göre Altes Prensesi Perşembe sabahı ziyaretle rine başlıyarak evvelce bildirilmiş ve yerlere uğradıktan sonra saat 12'de Rum Cimnasından ayrılıp saat 12.10'da Cumhur Başkan Muavini Dr. Fazıl Küçük'ün Topruk sokağındaki ikametgâhına gidecek ve 12.25'e kadar burada kaldıktan sonra Memduh Asaf Sokağı ve İkinci Selim sokağını takiben Yukan Büyük Eleftsinin ikametgâhına gidecektir.

Öğrendiğimize göre Türk semtle rini ziyaretleri esnasında Yunan Prensesine Türk misafirperverliğinin azamisinin gösterilmesi için cemaat mensupları tarafından tertibat alınmaktadır. Buna göre önümü Meydanında Lefkoşa Türk Belediye Reisi tarafından karşılanacak ve **burada Candidine** bir buket takdim edilecektir. Ayrıca bu ziyaret esnasında Türk Lisesi Band dosu çalacak, Izcilerimiz vazifelen dirilecek ve Türk semti bayraklarla donatılacaktır.

Prenses Yunan Kralı ailesini temsilen gelecektir, ve Türkiye — Yunanistan dostluğu bugün en yüksek seviyede bulunduğundan ve bundan bir müddet evvel Anavatanı ziyaret eden Yunan devlet adamlarına gösterilen misafirperverliğin bir nümunesini de buradaki Türklerin göstereceğine hiç şüphe yok tur.

Bu sebeple Prensesin Türk semtlerini ziyareti haberi halkımız arasında büyük memnunlukla karşılanmış ve gerçekçi yol üzerindeki evlerinin dahi şimdiden evlerinin önüne gerekli hazırlığı yapmağa başlamıştır.

Ekselâns Mazhar Özkol Sağlık Bakanını Ziyaret Etti

Türkiye Cumhuriyetinin Yeni Kıbrıs Büyükelçisi Dr. Mazhar Özkol, dün, Sağlık Bakanı Dr. Niyazi Manyera'yı makamında ziyaret ederek kendisiyle bir süre görüş müştür.

EVKAF MÜDÜRÜ KÖY GEZILERINE DEVAM EDIYOR

Geçen hafta Morayı ziyaretten sonra temaslarına devam eden yeni Evkaf Müdürü İbrahim Sıdkı, dün de öğleden sonra Minareliköy ve Abohora uğrayarak köylülerle bir bihalde bulunmuştur.

MUHTELIF SUÇLARDAN SANIK ÜÇ RUMUN ALEYHINE BIR GÜNDE DÖRT DAVA GETIRILDI

1. Lefkoşalı 27 yaşında yapıcı Andreas Hirsofi Yasumi ile Balıcı Elmalı 19 yaşında boyacı Vasos Yeorgiyu ve Kaymaklılı 20 yaşında Kostas Niku Kokkinobulos 21-22 Eylül 1962 tarihleri arasında Lefkoşada Evangelos Aristofano'nun dükkânına girerek £15 nakdi para ve £18.750 mil kıymetinde bir kol saati, bir bıçak ve bir tırnak keser alet çaldıkları iddiasiyle aleyhlerine dava okunmuş ve ilk duruşmaları 4 Aralık 1962 ye tehir edilmiştir. Mazbutlar mezkûr tarihe kadar £200'er kefalet ve birer kefille serbest bırakılmışlardır.

2. Yine aynı mazbutlardan Andreas Hirsakis Yasimidis ile Kostas Niku Kokkinobulos 30 ve 31 Ağustos tarihleri arasında Lefkoşa ili Mihalakis Yoannu Masavos'un dükkânından £50 çaldıklarından ittiham edilmişler ve ilk duruşmaları 27.11.1962 ye tehir edilmiştir. Sanık Rumlar Mahkeme tarihine kadar £200'er kefalet ve birer kefille serbest bırakılmışlardır.

3. Bu defa sanıklardan Vasos Yeorgiyu ve Andreas Yasimisin aleyhlerine 15 ile 17 Eylül tarihleri arasında Lefkoşada Lanitis Ltd. ün dükkânlarına birçalık maksadiyle girdiklerinden bir dava getirilmiş ve ilk duruşmaları 28.11.62 tarihine tehir edilmiştir. Mezkûr şahıslara söz konusu tarihe kadar £200'er kefalet ve birer kefille serbest bırakılmışlardır.

4. Yine diğer sanıklar arasında bulunan boyacı Vasos Yeorgiyu 7 Ağustos 1962 tarihinde Lefkoşa da bir tabanca çalmakla ittiham edilmiş ve mahkemece 6 gün mevkuf tutulmasına karar verilmiştir.

Günün yazısı

GÖÇ YOK!

Toplumumuz arasında göç hiçbir zaman söz konusu olmamıştır ve olmıyacaktır. Biz bu topraklarda doğduk, bu topraklarda büyüdük. Sonuna kadar da bu topraklarda kalacak, bu topraklarda yaşıyacağız. Bizim bu topraklarda yaşamak için verilmiş bir sözümüz, bir yeminimiz var. Biz bu sözü, bu yemini yerine getirmekle görevliyiz.

Türk Toplumu kendi meseleleri üzerine eğilirken, geleceğine güvenle bakmak suretiyle işe girişmekte ve başarıya ulaşmaktadır. Bu da açık olarak gösteriyor ki, tarih boyunca bu topraklarda varolmuş Toplumumuz, tarih boyunca da yaşıyacak ve varolacaktır. Hiçbir kuvvet Türk Toplumunu güçe zorlamamak tadır. Biz bilâkis güçlerin bölenmesi için, gününde ve zamanında müdahale edilmesi gerektiği fikrini savunmuş ve ilgililerin dikkatini çekmiştik.

Toplumumuz arasında göç fikri olmadığı halde, Rumca gazetelerin Türkler göçe hazırlanıyor şeklinde verdikleri haberler çok manidardır. Onlar Toplumumuz arasında göçü teşvik etmekte ve güya aramızda bir tetkiş ihtirasiyle körüklüğünden bahisle, korkulu bir hava yaratmağa çalışmaktadırlar.

Bu iddialarına en güzel cevabı Cumhurbaşkanı Yardımcımız Dr. Fazıl Küçük'ün son verdiği demeçlerinden birisinde rastlıyoruz. Dr. Küçük bu demecinde "Kıbrıs Türkü kıyamete kadar bu Adada kalacaktır." diyor. Evet kıyamete kadar, bu topraklarda, bu toprakların eski sahipleri olarak yaşamak ve varolmak özmlededir. Bu kararımızı kimse yenilgeye uğratamıyacak, kimse bizi bu topraklardan uzaklaştıramıyacaktır.

Bu topraklarda Türk varlığı yaşadıkça, gayelerine ulaşamı yacaklarını çok iyi bilenler, takdir edenler, bu şekilde hareket etmekte ve bu şekilde Toplumumuz arasına dehşet saçarak, bizi bu topraklardan uzaklaştırmağa çalışmaktadırlar. Bundaki gayeyi anlamamak safdık olur, aptallık olur. Fakat iyi bilmelidir ler ki, biz bu topraklara hiçbir zaman terketmiyeceğiz. Hiçbir zaman bizi kandırmak suretiyle, onlara gayelerine ulaştırmağa fırsat vermiyeceğiz.

HALKIN SESİ

Amme Hizmeti Komisyonu gene çıkmazda

RUM BAŞKANLA ÜYELER KEYFÎ TAYINLER YAPMAKTA DEVAM EDIYORLAR

Durum Yeniden Yüksek Anayasa Mahkemesine Götürülecek

Son Ankara görüşmeleri arefesinde tatile girmiş olan Amme Hizmeti Komisyonunun geçen Ağustos tatilinden sonra olduğu gibi **anlaşılmaz bir hava** içinde tekrar vazifesine başlamış olduğunu öğrenmiş ve bu müşahi hususun devam ederek **müsbet karar ve neticelere varılmasını** temidetmiştik.

Anlaşıldığına göre Rum ortaklarımız Anayasayı ve Türk hakları ni tanımamayı o kadar ileri götürmüşler ki Cumhur Başkanının Atina resmi ziyareti esnasındaki beyanatı ile İçişleri Bakanının son EOKA Festivalindeki tahrikedici ifadalarına rağmen Amme Hizmeti Komisyonundaki kafadarları da meğer sonuna olmadığı anlaşılan geçici müsait hava yu bir ay bile tahammülü edemiyeceklerini tekrar meydana çıkarmışlar ve ırsaati sapanış bulmuyorlar! Bu cümleden olarak Ziraat Dairesindeki Fiscl Sanf Ziraat Müfettişi tayinlerini bir müddet geciktirdikten sonra bu mevkideki 6 münhallden gerek ilgili sınıf için dekî nisbet ve gerek bütün kadro içindeki Türk - Rum nisbetine göre 6 münhalden en az ikisinin Türke tahsis edilmesi icabederken ve hizmet şartları tahririnde tamamen safa bâiz fazla sayıda Türk namzet bulunduğu halde, Türk üyelerin bu hususdaki makul ve kanuni talebleri reddedilerek, Anayasaya göre nisbeti yapılmaksızın 5 Rum ve 1 Türk yalnız Rum çoğunluğu ile kararının alınmak üzere tayin edilmişlerdir. Türk üyeler ile diğer ilgililerin bu ihtilâfı Anayasa Mahkemesine götürmek için tertibat alınmakta olduğu öğrenilmiştir.

Aynı zamanda Bakanlar Kurulunun yeni tayin ve terfilerin dolayısiyle hakkında alınış olduğu son bir karar, 1963 bütçesini ilgilendirdiği ve henüz teklif halinde bulunan bu bütçe ile ilgili kararın Temsilcller Meclisinden olduğu gibi geçip geçmiyeceği belli değil iken, Komisyon bu kararı vesile mütalbeleri doldurmamak yoluna gitmektedir. Işin daha garibi zaten ittifakla kabul edilmiş ve müştemilâtı ilân edilmiş ve müştemilâtı neşredilmek üzere matbaaya gönderilmiş olan Başkan, bütün bunlara rağmen, bütün bu ısrarlarını devam ettirmekte olan Başkan, bütün bu çağrılmak üzere bulunan bütün üyelerden 1962 bütçesine dayanılarak tatbikat ilân edilmiş ve müştemilâtı neşredilmek üzere matbaaya gönderilmiş olan Başkan, bütün bu çağrılmak üzere bulunan bütün

(Devamı Sayfa Dörtte)

Meçhul ellerin sabotajına kurban giden Mağusalı Türk balıkçı grubunun bir üyesi Hamza Mehmet. Sol elinde asitin yaktığı balığın parçası duruyor.

TÜRK BALIKÇILARA SABOTAJ

350 LİRA ZARAR VAR

Mağusa sahillerinde, mütareke çalışmakta olan sekiz Türk balıkçısından kurulu bir ekibin sabotaja maruz kaldığı öğrenilmiştir. Alınan haberlere göre, bu sekiz işitik Türk balıkçı ekibinin, açık denizlerde avlanmak üzere bırakılmış ağları tuzan halatlar, meçhul kimseler tarafından asit dökülmek suretiyle tahrib edilmiştir. Böylece, Türk balıkçılarının ağları, halatları ve belki de yakalanmış olan balıkları ile birlikte denizin dibine bırakılmıştır.

Bu hadise ile ilgili olarak yapılan soruşturmalarımız sonunda öğrendiğimiz kanaata göre bu sabotaj bir Rum ortaklarımızın eseridir. Çünkü, söz konusu Türk balıkçıların ekibinin Rum müteahhitleri ile yapmış oldukları alış - veriş anlaşmasından dolayı Rum ortaklarımızı sinirlendirmiştir.

Aldığımız malûmata göre, Magusadaki sekiz kişilik Türk balıkçılık ekibi, son günlerde, toptan balık sevkiyatı yapan bir Rum firmasıyle anlaşarak tuttukları balıkları, bu firma vasıtasiyle çarşıya üretmeğe başlamışlardır. Halbuki "Rumdan Ruma" kampanyasına sadık olan Rumlar, Türklerin balıklarının bir Rum firması tarafından alınmasından sinirlenmiş olacaklar ki Türklere karşı bu sa-

(Devamı Sayfa Dörtte)

Cumhur Başkan Muavininin Kabulleri

Cumhur Başkan Muavini Sayın Dr. Fazıl Küçük, dün sabah saat 10.45'de Birleşik Krallık Yüksek Komiseri Ekselâns Sir Arthur Clark'ın refakatinde Britanya Endüstri Federasyonu Heyetini resmî ikametgâhında kabul ederek kendileriyle bir süre görüşmüştür.

Dışişleri Bakanı F. C. Erkin Pariste

B.M. Genel Kurul Toplantısından Dönerken Parise Uğrayan Dışişleri Bakanı, Fransız Devlet Adamlarına Nezaket Ziyareti Yapacak

Paris 9 (R) Paris nezdindeki Türkiye Büyükelçiliğinden açıklandığına göre Birleşmiş Milletler Genel Kurul Toplantılarına katıldıktan sonra yurda dönerken Parise uğrayan Türkiye Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, Fransız devlet adamlarına nezaket ziyaretinde bulunacaktır.

Geçmişte **bir süre** Türkiyenin Paris Büyükelçiliğini yapmış bulunan Feridun Cemal Erkin'in Fransa ziyaretinin Perşembeye kadar devam edeceği bildirilmektedir.

Polis Açıklaması

Polis tarafından açıklandığına göre, Altes Yunan Prensesi İrini'nin Kıbrısa yapacağı ziyaret münasebetiyle 10 Ekim 1962 Çarşamba günü (Bugün) 6.s. saat 3 ile 7 arasında Lefkoşada aşağıdaki sokaklarda taşıtların seyrüseferine ve parketdilmesine müsaade edilmiyecektir:

Konstantinos Paleologos Sokağının OHİ pavyonundan Metaksas Meydanına kadar olan kısmı, Metaksas Meydanı, Homer Caddesi, Epir Meydanı, Heraklion Caddesi, Dimitra Sokağı, Herodes Attikus Sokağı ile İncirlide Kirnakos Matsis sokağı.

Para Çalan Rum Cezaya Çarptırıldı

Strovulolu 44 yaşında Garson Pandelis Aristodulu Nikolaida 11 Haziran 1962 de yine aynı köyde sakin Hristalleni Teodoridu'ya ait £1.800 mil para çalmakla itham edilerek mahkemeye sevkedilmiştir. Dünkü oturumda sanığın aleyhine getirilen dava dinlendikten sonra 18 ay müddetle 250 kefalete bağlanmış ve £1 masraf ile söz konusu parayı sahibine geri vermesi emzo lunmuştur.

ÇİN CUMHURIYETININ KURULUŞ YILDÖNÜMÜ

Çin Cumhuriyeti, bugün kuruluşunun 51'inci yıldönümünü kutlamaktadır. General Chiang - Kai - Shek'in başkanlığındaki Milliyetçi Çin Hükümeti, Birleşmiş Milletlerce tanınan yegâne meşru Çin hükümetidir.

Öğrenildiğine göre, bu yıldönümü münasebetiyle, Kıbrıstaki Çin Cumhuriyeti Büyükelçisi ile eşi Bayan C.-M. Chen, bu akşam Başpiskopos Makarios 5 Caddesindeki Büyükelçilik binasında bir kabul resmi tertib edecektir.

YILDIRIM DÜŞTÜ

Dün sabah saat 11.30 raddelerinde Lefkoşalı Yorgancı Şevket İbrahimin evi arkasındaki iş yerine düşen yıldırım resimde görülen pamuk makinesinin elektrik sanlini harap etmiş ve bir miktar da pamuğun yanmasına sebep olmuştur.

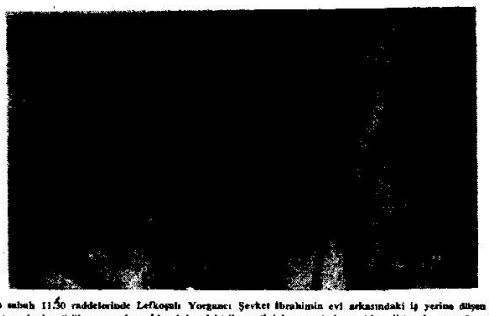

(Foto: HALKIN SESI)

BİRİMİZ HEPİMİZ

HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN.

CUMA
4
Ekim 1963
Yıl: 22 — Sayı: 6113
FİATI: 15 MİL

Halkın Sesi

Girne Caddesi No. : 172
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESİ

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelİği 6 lira, yabancı memleketler için senelİği £15. Aylık abonemiz yok.

SHELL e Güvenebilirsiniz

AYDIN MİLLETVEKİLİ REŞAT ÖZARDA'NIN İKAZI

VAZİFEMİZ "Anayasa ve andlaşmalara dayanan statünün tadili istendiğine göre, tarihî, siyasî askeri bağlarla bağlı bulunduğumuz adanın TAKSİM PROJESİNİ ELE ALMAKTIR

Millet Meclisi Kürsüsünden Makarios'a ihtar etmek isterim :

Türk Ordusunun bölünmez ve ayrılmaz bir parçası olan şerefli Kıbrıs Türk Birliği o topraklarda bulundukça Kıbrıs Türk olarak kalacak, şehitlerimizin mezarları kirli ayaklara çiğnettirilmiyecek, şanlı bayrağımız Kıbrıstaki kardeşlerimizin kalblerini iftiharla doldurduracak, ebediyete kadar şan ve şerefle dalgalanacaktır

A. P. Aydın Millet Vekili Sayın Reşat Özarda'nın 1 Ekim 1963 de Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı konuşmanın tam metni:

REŞAT ÖZARDA (Aydın) — Sayın Başkan, Muhterem Milletvekilleri, Bugün Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 3'ncü yıldönümü'dür. Bu yıl dönümünü, Kıbrıs Türklerinin istiklâllerine kavuşmuş olmalarının sevinci için değil de kutlamağa çok arzu ediyordu. Neyazık ki, üç senelik tatbikat, bize bu sevinçten nasıbsın edecek ve üzüntülerimiz artıracak mahiyettedir.

Bu vesile ile, Adada cereyan eden bazı müessif hadiseleri kısaca gözden geçirmek ve özellikle-iki sene için hazırlanmakta olan daha vahim olayların delillerini, ortaya koyarak, bunlara karşı gerek il tedbirlerin vaktinde alınması lüzumuna işaret etmek isterim.

Cumhuriyetin ilânından beri, maalesef Anayasa hükümleri yerine getirilmemekte ve Türklerin bu hakkından vazgeçmeğe ikna edilmesi Anayasa Mahkemesi ile ağır bir baskı ve tertipler neticesinde faaliyet ten men edilmiş bulunmaktadır.

Belediyeler meselesinde, Rum bakanların Türkler aleyhine aldıkları hukuk dışı kararın iptali için Anayasa Mahkemesine dava açılması üzerine EOKA'cıların devam ile tazyik ve tehditleri altında ve silâh gösterme hale getirilmiş olmalarına rağmen, vicdanlarının sesini dinleyerek Türkler lehine iptal kararı veren mahkeme reisi ve muavini, canlarını kurtarabilmek için Adadan firar edebilmeleri selâmeti Almanya'ya kaçtılar, maalesef bulamadılar ve istifalarını dahi ancak oradan gönderebilmiş lerdir. Adalete indirilen bu ağır darbe, ne yazık ki cihan efkârına ilkyks vechile duyurulamamış ve gereken mukabelesi görmemiştir.

Alkadıhara, bu istifaların mucip sebebini teşkil eden bu hâl ve tebdilerin kalkacağı hususunda hiçbir teminat verilmemiş ve Sayın Dr. Küçük'ün bütün ısrarlarına rağmen, istifalar derhal kabul edilerek, Rumların ilmihine hizmet edebilecek yeni bir Anayasa Mahkemesi teşkil aşamasına yolunda gidilmiştir. Bu hareket: Dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir rezalet ve adalete karşı yapılan bayduta bir teşvikten aşık delillini teşkil etmektedir.

İstifaların kabulünden sonra, Anayasa Mahkemesi Reisliğine Avusturalya'lı bir hâkimin tayini bahis konusu edilmiş ise de, aradan geçen altı ay zâire içinde, hâlâ böyle bir tayinin yapılmamış olması karşısında, Anayasa Mahkemesinde yığın halinde bekliyen dosyalar ve davalar tetkiksiz kalmakta, böylece mevcut ıstıraplar ve haksızlıklara her gün yenileri katılmaktadır.

Bir Alman olan müstafi Anayasa Mahkemesi Reisi Prof. Forsthoff'un yerine getirilmek üzere Avusturalyalı hâkimin tarafsızlığından peşinen şüphe edilemiyece ği ileri sürülebilirse de; kendisinin, selefine yapılan baskı ve tehdidi menfi hissedeceğine zerrece şüphe edilmemek lâzım gelir.

Adanın hayırdışlık içerinde; yeni yapılan yollar kaşten Türk köylerinin çok uzaklarından geçilmekte, Rum köyleri adalfa ana yolu bağlandığı halde, Türk köyleri bundan da mahrum edilerek tecrid edilmektedir.

Türk Vakıflar İdaresine ait mahallerde dönüşlülük geniş arazileri ve çiftlikler EOKA teşkilâtına mensup tehditçiler tarafından gasp ve yağma edilmekte, milsterciler bunların sokulmamakta ve dövülmektedir. Böylece ecdat yadigârı zengin Türk toprakları, gerçekte sahiple Rumların eline geçmektedir.

Ahıne hizmetlerinin ifasında Türklere tanınan yüzde otuz nisbetinin tatbiki şöyle dursun, tersikat bahanesiyle Türklerin işine son verilmekte ve aradaki fark, sistemli ve devamlı şekilde Rumlar lehine artmaktadır. Kliir acık talanın teşkil eden önemli vazifeler tamamen Rumların eline geçmiş bulunmaktadır.

Son zamanlarda resmi dairele - rin hademe kadroları ile Rum polis kadroları, birçok cinayetlerin faili olan Eokacılarla doldurul - muş bulunmaktadır. Bunun neticesi olarak polis dairelerinde adam öldürülmekte, işlenen cinayetler takipsiz kalmaktadır.

Hükümetimizin dış siyaseti hakkında 2.9.1963 tarihinde Yüksek Meclis huzurunda gündem dışı konuşma yapan Dışişleri Bakanımız Sayın Feridun Cemal Erkin, Kıbrıs meselesi ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

"Malûmunuz olduğu üzere, Kıbrıs'ta bir müddetten beri, bizzat Cumhurbaşkanının da katıldığı bir "Andlaşmaları ve Anayasayı Koruma" kampanyası açılmış bulunmaktadır. Bunun neticesinde, bilhassa geçtiğimiz günlerde, Rum Cemaatinin bazı mensupları, Türk Cemaatine mensup bazı kimseleri, Andlaşmaları ve Anayasayı ihlâl etmekle itham etmişlerdir. Bu hususta, Türk Cemaatinin Lideri Sayın Dr. Küçük'ün, Türk Cemaatinin Andlaşmaları ve Anayasayı ihlâl etmediğini, bilâkis bu hususta en hassas davranışı gösterdiğini, Rum Cemaatinin Lideri Sayın Makarios'a bizzat yazdığı mektupta ifade etmiş olmasına rağmen, bu iddialar ısrarla tekrarlanmaktadır. Bu iddiaların, Türk Cemaatinin Andlaşmaları ve Anayasayı ihlâl etmek gibi bir niyeti olmadığını, Sayın Dr. Küçük'ün, Sayın Makarios'a yazdığı mektupta ifade etmiş olmasına rağmen, bu iddialar ısrarla tekrarlanmaktadır. Bu iddiaların, Türk Cemaatinin Andlaşmaları ve Anayasayı ihlâl etmek gibi bir niyeti olmadığını, Sayın Dr. Küçük'ün, Sayın Makarios'a yazdığı mektupta ifade etmiş olmasına rağmen, bu iddialar ısrarla tekrarlanmaktadır.

(Devamı sayfa 3 de)

Erkin, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda dün konuştu

TÜRKİYE DIŞİŞLERİ BAKANI, MUHTELİF KONULARDA HÜKÜMETİNİN GÖRÜŞLERİNİ BELİRTTİ

New York 3: 17 Eylül'de muhtelif törenle açılan Birleşmiş Milletler'in 18. dönüm toplantısı devam etmektedir. Genel Kurul çalışmalarında, Milletlerarası münasebetler de geçen dönemden bu yana vukuğelen olaylar ve gelişmelerin kıymetlendirilmesine ve bu konularda her memleketin tutum ve görüşlerinin ifadesine imkân veren genel görüşmelere başlanmıştır.

Bu müzakereler sırasında Türk Heyeti Başkanı Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, Genel Kurul'un bu sabahki oturumunda söz alarak bir saatç yakın süren önemli bir konuşma yapmıştır.

Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin bu kutunda, bir evvelki dönemden bu yana geçen devrede, Milletlerarası münasebetlerde kaydedilen gelişmeler, ve comle; bu münasebetlerde yumuşama temayüllerine işaret sayılabilecek olaylar; silâhsızlanma, Almanya ve Berlin konularının içine alan ammnı güvenlik meseleleri, müstemlekelerin bağımsızlığı ve Birleşmiş Milletlerin iktisadi, ve sosyal sahalardaki kalkınma faaliyetleri üzerinde Türkiye Hükümetinin görüşlerini ifade etmiştir.

Resmi ve Gayri Resmi davetler hariçinde ayrıca final bir ziyaret programı da planlanmıştır.

Programın enteresan kısımlarından birisi de Cumhurbaşkanı Makarios, Cumhurbaşkanı Muavini Dr. Küçük bombardımanda Amerikan Büyükelçisi Fraser Vilkins, Dışişleri Bakanı Kipriyanu, Müdafaa Bakanı Osman Örek, Amerikan Askeri Ataşesi Albay Michael Guisseppin pazartesi günü Little Rock Genişsinde Amiral Geniherin vereceği öyle yemeği ve merasime katılmaları ve bundan sonra da derinde hareket ha-

(Devamı sayfa 3 de)

"Kuru Manastır" davasıyla ilgili karar dün verildi

HAVACI HALİL CAMBAZ MAHKEMEDE: "MAZNUNLARA HAPİSLİK CEZASI VERMESİNLER" DEDİ

C. Yusuf 2 yıl hapse, H. Mehmet £50 cezaya çarptırıldı

— ERSİN TAŞER bildiriyor —

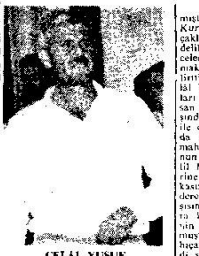

CELÂL YUSUF
(Önce güldü, sonra ağladı)

Türk Ağır Ceza Mahkemesi, Kuru Manastır'daki bıçaklama davasıyla ilgili son oturumunu dün öğleden sonra saat 3 de yapmıştır. İddia makamı maznunların ceza - landırılmasını müdafaa avukatı da çok hafif bir ceza ile bu dan kapatılmasını talep etiktan sonra Türk Ağır Ceza Mahkemesi Reisi Vedat Servis, dava ile ilgili karar safhasına geçmiştir.

Maznunlara çok merhametli davranan reis sözlerine şöyle başlamıştır: "13 Ekim 1963 tarihinde Kuru Manastır'da vukubulan bıçaklama davasını elde ettiğimiz delil ve malûmatlara göre iyice in celemiş bulunuyoruz. Gerek iddia makamı gerekse şahitlerin de beliritiği gibi bu davada maznun Celâl Yusuf ile Halil Mehmet'in suçları büyüktür. Birinci müşteki Hasan Ahmet Cambaz'ın kahve düşünde oturduğu bir sırada babası ile dayısının münakaşaları arasın da kendisinin dayısına hakaret mahiyetinde bir laf sarfedişi, bunun üzerine dayısı oğlu olan Halil Mehmet'in ayağa kalkarak üzerine yürüyüşü, tam bu sırada arkasında müthiş bir vuruklık hissederek aradan dönüp bakışı ve kar sısında Celâl Yusuf'u görüşü, sonra kaçmak için koşusu müşteki - sin bir şey sezişini meydana koymuştur. Ve Celâl Yusuf'un onu bıçakladığı anlaşılmıştır. Çok cidi ve çok önemli bir suç işlediğin den ona bu kadar hafif bir ceza verebiyeceğiz. Çünkü müştekile - rin aldığı yaralar çok ciddi, çok tehlikeliydi.

Boyle olmasına rağmen, yine de kendisine büyük bir ceza vermekten kaçınıyoruz.

Mahkeme Celâl Yusuf'u 2 yıl hapse mahkûm eder..

DEVLET PİYANGOSU YİRMİYEDİNCİ ÇEKİLİŞİ CUMARTESİ YAPILIYOR

Devlet Piyangosunun yirmiye - dinci çekilişi, önümüzdeki Cumartesi (yarını) günü öğ. saat 10.30'da Lefkoşa'da Kıbrıs Rum Menşurin Cemiyeti binasında yapılacaktır.

17 çekiliş yapılacaktır. 1'nci ikramiye £6,000; 2'inci ikramiye £3,000; 3'üncü ikramiye £2,000; 4'üncü ikramiye ise £1000'dir. Bundan başka her biri £5 ile £500 arası ikramiye kazanan 610 bilet olacaktır. İkramiye olarak £25,525 ödenecektir.

Halk, çekilişe iştirak etmeğe davet olunur.

Almanya ve Yugoslavya ile olan ticaret anlaşması bir yıl uzatıldı

Dün Cumhur Başkanı Başpiskopos Makarios'un başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, diğer şeyler meyanında:

1. Temsilciler Meclisinde mümkal bulunan bir meyekin doldurulması maksadiyle seçimler yapılması hususunda hüküm vaz'eden bir Kanun Tasarısını tasvib etmiş;

2. Federal Almanya Cumhuriyeti ile Yugoslavya ile olan Ticaret anlaşmalarının bir sene müddetle yenilenmesine karar ver miştir;

3. Kıbrıs Verimlilik Merkezinin Çalışma Planını tezekkür edecek bir ilk komiteye havale etmiş; ve

4. Girne, Mağusa ve Baf kazalarındaki bazı köylerde Ampelkan Zahire Yardım Fonundan müsiyyen yol ve arazi ıslahı projeleri ile sair projelerin tatbikine tasvib etmiştir.

Amerikan Altıncı filosu komutanı William E. Genther Jr. Kıbrıs'a resmi bir nezaket ziyaretinde bulunacak

Cumhurbaşkanı Makarios ve Cumhur Başkan Muavini Dr. Küçük Altıncı Filo Sancak gemisini ziyaret edecek

Amerikan Altıncı Filo Komutanı Türk Amiral William E. Genther, Jr., 5 Ekim Cumartesi günü USS ittle Rock Gemisiyle Kıbrıs'a resmi bir nezaket ziyaretinde bulunacaktır.

Hafif bir Güdümlü Mermi kruvazörü olan Little Rock Mağusa Limanına Demirleyecek ve 7 Ekime kadar kalacaktır. Bu müddet içerisinde çeşitli faaliyet programları planlanmıştır.

Amiral Genther, Cumhur Başkanı Makarios ve Cumhur Başkan Muavini Dr. Küçük'e resmi nezaket ziyaretlerinde bulunacaktır.

Little Rock Gemisinden kırk tayfa Mağusa Hastahanesini boyacak, Cumartesi günü de Kaza Refah Dairesi Çocuk Yurdundan 35 çocuğa gemide yemek verilecektir. Gemimin kalış müddetince husus sretine davet edilmiş Kız ve Erkek İzci grupları, Talebeler ve Kaza Amirliği Davetliler gemiyi gezecekleridir.

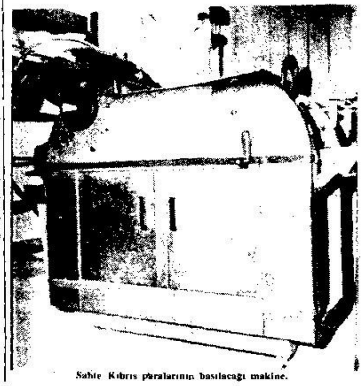

Sahte Kıbrıs paralarının basılacağı makine.

Yorum

"TÜRKİYE CUMHURİYETİ AZİMLİ VE MUKTEDİRDİR"

"Kıbrıs Türklerini alelâde bir azınlık durumuna düşürmek hevesi, çeşitli maksatla dolu, tehlikeli ve kâranlık bir hayaliden ibaretiir ve daima bir hayal olarak kalmaya mahkûmdur".

Evelki gün Millet Meclisinde gündem dışı bir konuşma yapan Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Prof. Turhan Feyzioğlu, Rum vatandaşlarımızın bir süreden beridir girişikleri tehlikeli oyunu yukarıdaki cümlelerle izah etmiştir.

Kıbrıs Cumhuriyetinin kuruluşunun 3. yıldönümü münasebetiyle konuşan değerli devlet adamı, Kıbrıs'taki son durumu ve ortaklarımızın oynamakta oldukları oyunu bütün çıplaklığıyle Millet Meclisi üyelerinin dikkatine sunmuştur.

Bir süreden beridir, Rum vatandaşlarımızın son zamanlardaki anayasa dışı gayretleri karşısında gerek Türk Dışişleri Bakanı ve gerekse Türk Devlet adamları Rum vatandaşlarımızın tuttukları yolun çok yanlış olduğunu belirtmekte ve bu yolun doğuracağı kötü neticeleri göstermekten geri durmamaktadırlar. Ancak ne var ki Rum vatandaşlarımız bu derece açık ve kesin izahı anlamamışlardır ve beliren tehlikeyi görmemezlikten gelmektedirler.

Türk Toplumunun haklarının gaspedilmesi yolunda sarfedilen gayretler ve girişilen faaliyetler neticesiz kalmağa mahkûmdur. Çünkü Türk Toplumuna, anlaşma ve uluslararası andlaşmalarla tanınmış olan hakları yalnız Kıbrıs Türkü değil, fakat onun hak ve hukukunun garanti altına alınış bulunan koçosu bir Türk devleti de korumak zımnında ve kazarındadır. Ve bu kıtar dün, çok kıymetli ve sorumlu bir devlet adamı tarafından Millet Meclisinden bütün dünyaya duyurulmuştur. Demiştir ki:

"Türkiye Cumhuriyeti, Hükümeti ile, partimentosu ile, Millet ve bütün vatandaşları ile Kıbrıs Türklüğünün haklarını ve milletlerarası hukuk nizamını koruma ve savunmaya azimli ve muktedirdir."

HALKIN SESİ

Yunanistanda Kıbrıs banknotu basmağa teşebbüs eden bir şebeke yakalandı

Şebeke mensubu olduğu anlaşılan bir kişi de Kıbrıs'ta tevkif edildi

Bugün resmen açıklandığına göre sahte Kıbrıs parası basmıya teşebbüs eden bir kalpazanlar şebekesi tevkif edilmiştir.

Açıklamada İçişleri Bakanlığı Enformasyon Servisi Mensupları - nın altı aydan beri Kıbrıs banknotları üzerinde sahtekârlık yaptıklarından şüphe edilen bazı şahısların hareketlerini yakından takip ettiklerini, bu takip işinin daha sonra suçluların ikâmet etmekte olduğu Yunanistana da teşmil edildiği bildirilmekte ve daha sonra şehir bankolarının gözetlemesini yapılır yapılmaz suçluları Yunan makamlarının işbirliğiyle tevkif etmek kararları alındığı kaydedilmektedir.

Suçluların yakında Yunan adaleti huzuruna çıkarılacakları ilâve edilen bildiride sahte Kıbrıs banknotları basma teşebbüsüyle ilgili olarak Kıbrıs'ta da bir kişinin tevkif edildiği bildirilmektedir.

Öte yandan dün akşam saat 10.30 da Afetasada bir basın toplantısı tertipleyen Polis Başkumandanı Hasabis olay hakkında gazetecilere bilgi vermiştir.

(Devamı sayfa 4 de)

BERİGLİS HRISTODULU (Kıpriotdır, kayıtsızlıkla oturur) | YEORGIOS ŞAFLOS (24 yaşında, Yunanistanlı garson) | HRISTODOS ANAGROSTU (Yunanistanlı, Matbaada kâtip) | SOKRADIS REŞODIS (Yunanistanlı tüccardır) | LEONIDOS ANAGROSTU (Matbaanın sahibi)

BIRIMIZ HEPIMIZ

HEPIMIZ BIRIMIZ IÇIN.

ÇARŞAMBA
23
Ekim 1963

Yıl: 22 — Sayı: 6132

FIATI: 10 MIL

Halkın Sesi

Girne Caddesi No. : 171
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESİ

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelığı 6 lira, yabancı memleketler için senelığı £15. Aylık abonemiz yok.

SHELL e Güvenebilirsiniz

AMERİKA DIŞİŞLERİ BAKANININ ORTA DOĞU VE GÜNEY ASYA TEMSİLCİSİ PHİLLİPS TALBOT'LA GÖRÜŞTÜKTEN SONRA:

İNÖNÜ KIBRIS İÇİN KARARLIYIZ DEDİ

Başbakan İNÖNÜ

Talbot, Türkiyenin her alanda destekleneceğini açıkladı

ANKARA (Özel) Bakanlar Kurulunun dün saat 12 den 14.30'a kadar süren toplantısında Başbakan İsmet İnönü Kıbrıs'taki son olaylara temas ederek, "Kıbrıs Anayasasının, Londra ve Zürih anlaşmalarının Kıbrıs'ta tam olarak uygulanmasını sağlamakta kararlıyız. Bu hususta itina göstermek ve azimli olmağa mecburuz" demiştir.

Başbakan, Amerika Dışişleri Bakanının Orta Doğu ve Güney Asya İşleri Temsilcisi Phillips Talbot'la bir saat kadar görüştükten sonra Bakanlar Kurulunca varılan saat geç gelmiş ve Amerikalı diplomatla görüşmesinin bir raz uzun sürdüğünü belirtmiştir. Bunun üzerine Bakanlardan biri Kıbrıs meselesi hakkında ne gibi bir tedbir düşünüldüğünü sormuş, İnönü de anlaşmalar ve Anayasa ile Kıbrıs'taki Türklere tanınmış bütün hakların eksiksiz uygulanmasına itina göstermekte kararlı olduğunu - zu belirtmiştir.

Ankara, 19

Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Ekselans Talbot, bugün Başbakan İsmet İnönü'ye "Amerika, kendisine çok yakın bildiği müttefiki Türkiye'yi her alanda destekleme - teklemeye devam edeceği şüphesizdir" demiştir. Ortadoğu'daki Amerikan büyükelçilerinin İstanbul'da toplantısından sonra Başbakan İsmet İnönü ile görüşmek üzere Ankaraya gelen Ekselans Talbot, dün saat 10.30'da Dışişleri Bakan Vekili Prof. Turhan Feyzioğlu ile yarım saat kadar devam eden bir görüşme yapmıştır. Ekselans Talbot, daha sonra saat 11'de İsmet İnonü tarafından kabul edilmiştir.

130 Ermeni Daha Dün Adadan Ayrıldı

Ermeniler, Sovyet Ermenistanına Göçüp Yerleşiyorlar

Kıbrıs Ermenilerinin adadan ayrılmakta devam ettikleri bildirilmektedir. Öğrendiğimize göre 130 Kıbrıs Ermenisi daha Sovyet Ermenistana gitmek üzere dün Mağusa limanından ayrılmıştır. Bunlar şimdiye kadar Kıbrıstan ayrılan Ermenilerin ikinci grubunu teşkil etmekte - dir. Hatırlanacağı gibi 330 kişiden kurulu bir grup geçen gün Sovyet Ermenistana göç etmişti.

BİR ALMAN GAZETESİNİN YAZDIĞINA GÖRE:

Karamanlis Türkiyeye Makarios'un "ciddî olmadığını" bildirdi

FRANKFURTER ZEITUNG şimli bir Alman gazetesinin Ankaradan alarak yayınladığı bir haberde göre, gerek Karamanlis Hükümetinin, gerekse onun yerini alan Papandreu hükümeti, Ankara'yı Kıbrıs Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios'un Anayasanın revizyona tabi tutulmasıyla ilgili sözlerini ciddiye almamaya için bir ve teskin etmişlerdir.

Gazetenin Ankaradaki muhabiri şöyle devam etmektedir: "Ankaradaki Türk diplomatik çevreleri Türkiye ile Yunanistanın Avrupa Ortak Pazarına üye olarak alınmalarının her iki memleket arasındaki münasebetlerin daha sıkı bir hale gelmesine yardımcı olduğu görüşündedirler. Her iki memleket de hemen hemen aynı ürünleri ... ton, üzüm ve kuru meyve yetiştirmektedirler. Bu sebepten ötürü, birbirleriyle rekabet edeceklerdir. Oysa Ortak Pazarın altı esas üyesinin güvenini kazarak 'iki fakir kardeş' rolünü oynayabilecek bir durumda olacaklardır.

Alman muhabir bunu müteakip Makarios'un Birleşmiş Milletlere yaptığı konuşmada Başpiskopos'un ve Kıbrıs halkının kendi geleceğini belirlemeye ilişkin uzun

BİRİMİZ HEPİMİZ

HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN.

CUMARTESİ
26
Ekim 1963
Yıl: 22 — Sayı: 6235
FİATI: 15 MİL

Halkın Sesi

Girne Caddesi No. : 172
P. K. 339 Telefon : 3446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESİ

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelik 6 lira, yabancı memleketler için seneliği £15. Aylık abonemiz yok.

SHELL e Güvenebileceğiniz

Temsilciler Meclisine ilk kadın üye olarak giren Baf Mebusu Merhum Halit Kâzım'ın eşi Aylâ Halit.

öğretmenler kanun tasarısı dün Meclisten geçti

Bazı maddeler üzerinde münakaşa yapılmışsa da bunlar değiştirilmeden kabul edildi

GEÇİRİLEN DİĞER KANUNLAR ARASINDA "SOYADI KANUNU" DA VAR

Türk Cemaat Meclisi'nin dünkü oturumunda gündeminde bulunan muhtelif tasarılar müzakere edilmiş ve Leymosun üyesi Necdet Oskeki'in sözlerini cevaplandırmıştır. Bir sorunu cevaplandıran Meclis Başkanı Rauf Denktaş, Erkul'a ait malkın kıymetlendirilmesi çerçevesi içinde Leymosun - daki eski mezarlığa bir lokanta ve gazino inşasına karar verdiğini açıklamış ve 1964 yılı başlarında bunların inşasına başlanacağını belirtmiştir.

KABUL EDİLEN KANUN TASARILARI

Dün kabul edilen tasarılar arasında vergi sisteminin bir an önce incelenip düzeltilmesi gerektiğini söylemiştir.

Kemal Deniz de tasarının genel olarak iyi olduğunu belirtmişse de vergi nisbetinde teklif edilen artışın çok fazla olduğunu söylemiş ve nebedilebilecek olan verginin azamî £15 olmasını istemiştir. Rum mebusları ise tasarının lehinde konuşmuşlardır.

Uzun tartışmalardan sonra Meclis tasarıyı kabul etmiştir. Türk üyeler oylamada çekimser kalmışlardır.

GÜMRÜK TADIL TASARISI

Dün akşamki oturumda kabul edilen diğer bir tasarı da gümrük tarife kanununun tadil etmekte olan Gümrük Tadil Tasarısı'dır. Bu tadilata göre sonunun Ekim ile Mart ayları arasında ithal edilen Manila tipi halılara gümrük resmi konmaktadır.

(Devamı Sayfa Dörtte)

MAAŞ ARTIŞLARI

Kanunun diğer bir özelliği de cezayı gerektiren suçların açık bir şekilde gösterilmesidir. Bu kanuna göre öğretmenler yıllık maaş artışlarını üç yılda bir alacaklar. Kanun tasarısını inceleyen Meclis Mazrif ve Maliye Encümenleri hazırladıkları raporda bir taraftan bu yüzden maaş haremlerin de bazı değişiklikler yapıldığını kaydetmiş ve Meclise tasarıyı acele olarak kabul etmesini tavsiye etmiştir.

Aynı encümenlerin tasarıyı da hazırladığı raporda, tasarının öğretmenler hakkında yeni adil ve teşvik edici hükümler ihtiva ettiğini, mamafih adamın sosyal şartlara ve maaş durumu nazarı dikkate alındığı zaman bunların kâfi ve harem bakımından ihtiyaçların tam olarak karşılamadığını belirtmiştir.

MUHALEFET EDENLER

Öte yandan encümenlerin iki üyesi Başöğretmenlik tahsisatında yapılan indirime muhalefet etmiş ve tahsil süresi farklı olmadığına göre Kıbrıs Türk Öğretmen ler Koleji mezunları ile Cazi Eğitim Enstitüsü mezunlarının maaş

(Devamı Sayfa Üçte)

Tebrik Kabul Edecek

T. C. Büyükelçisi Dr. Mazhar Özkol ve Eşi, 29 Ekim 1963 Salı günü saat 10.00 - 11.30 arasında Cumhuriyet Bayramı münasebetiyle Büyükelçilik binasında tebrikleri kabul edecektir.

Türk Cemaat Meclisinin dünkü toplantısından bir görünüş. (Foto: REKOR)

Baf Mebusu Aylâ Halit dün Mecliste and içti

BAYAN MEBUS BİR MUHABİRİMİZE "TÜRK TOPLUMUNA YARARLI OLMAK İÇİN ELİMDEN GELENİ YAPMAĞA KARARLIYIM" DEDİ

Meclis Dün Sıhhiye Komisyonlarının Yetkilerini Genişleten Bir Tasarıyı Kabul Etti

Baf seçim bölgesinden tek aday gösterilen Aylâ Halit, Temsilciler Meclisinin ilk kadın üyesi olarak Meclisin dünkü oturumunda and içmiş ve görevine resmen başlamıştır.

Oturumu açan Meclis Başkanı yeni üyenin and içeceğini açıklamış ve Başkan Vekili Dr. Orhan Müderrisoğlu Aylâ Halit'i kürsüye davet etmiştir. Anayasaya uygun olarak and içen yeni Baf üyesi, müteakiben Meclis Türk Grubu safında yerini almıştır. Meclis Başkanı Glafkos Klerides Aylâ Halit'i tebrik etmiş ve Meclisin bütün üyeleri adına kendisine hoş geldiniz demiştir.

TASARI HAKKINDA KONUŞMALAR

Daha sonra gündemdeki konuların müzakeresine geçen Meclis, önce köylerdeki sıhhiye komisyonlarının yetkilerini genişleten bir tasarıyı ele almıştır. Söz konusu tasarının aleyhinde konuşan Halit Ali Rıza halihazır komisyonların demokratik bir unsur olan seçimle kurulmadıklarına, bunların çoğu defa halkı değil kendilerini tayin eden makamları dikkate hareket ettiklerine işaret ederek bu gibi komisyonların yetkilerinin genişletilmesine sıla taraftar olmadığını söylemiş ve herşeyden önce mahalli idarenin demokratik usullerle savunduğunu belirtmiştir.

VERGİ FAZLALIĞI

Köylerdeki sıhhiye komisyonlarının şimdiye kadar azamî £10 vergi koyabildiğine, halbuki tasarının bu miktarı £25 ya çıkardığına işaret eden Halit Ali Rıza, köy sakinlerinin insan başına düşen vergilerinin katsayı sakinlerinin insan başına gelirlerinden çok fazla olduğunun çeşitli raporlarla saptandığını kaydetmiş ve bu yüzden ödedikleri vergilerin gittikçe artırılmakta olduğunu belirtikten sonra

adadaki vergi sisteminin bir an önce incelenip düzeltilmesi gerektiğini söylemiştir.

Kemal Deniz de tasarının genel olarak iyi olduğunu belirtmişse de vergi nisbetinde teklif edilen artışın çok fazla olduğunu söylemiş ve nebedilebilecek olan verginin azamî £15 olmasını istemiştir. Rum mebusları ise tasarının lehinde konuşmuşlardır.

Uzun tartışmalardan sonra Meclis tasarıyı kabul etmiştir. Türk üyeler oylamada çekimser kalmışlardır.

GÜMRÜK TADIL TASARISI

Dün akşamki oturumda kabul edilen diğer bir tasarı da gümrük tarife kanununun tadil etmekte olan Gümrük Tadil Tasarısı'dır. Bu tadilata göre sonunun Ekim ile Mart ayları arasında ithal edilen Manila tipi halılara gümrük resmi konmaktadır.

(Devamı Sayfa Dörtte)

Makarios'a göre, anayasada değişiklik olmazsa şimdiki çıkmaza çare yoktur

Cumhurbaşkanı, Kanada Radyosuna Verdiği Beyanatta, Grivas'ın Siyasî Görüşlerine İştirak Etmediğini Belirtti

Cumhurbaşkanı Büyükpiskopos Makarios Kanada radyosuna verdiği ve metni dün akşam Kıbrıs Haberler Ajansı tarafından açıklanan beyanatında anayasada bazı değişiklikler yapılmadıkça çıkmaza bir hal çaresi görmediğini söylemiş ve adamın siyasi geleceği hakkında kehanette bulunmanın zan

Türk Cemaat Meclisinin dünkü toplantısından bir görünüş. (Foto: REKOR)

Türkiye Dışişleri Bakanı Erkin basın toplantısı yaptı

Erkin Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda Yaptığı Konuşma Hakkında Bilgi Verdi

Ankara 25: Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin bugün bir basın toplantısı düzenliyerek, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 18. dönem toplantısı, bu toplantılar dışında çeşitli devlet adamlarıyla, milletlerarası konularda yapılan Türkiye için yararlı temas ve görüşmeler hakkında bilgi vermiştir.

Feridun Cemal Erkin, 3 Ekim de, Birleşmiş Milletlerde genel görüşmeler arasında yaptığı konuşmaya temas ederek, şöyle demiştir:

"Bu beyanatımda, özellikle, geçen yıl Dünya'yı bir nükleer harbin eşiğine getirmiş olan Küba buhranının, insanlığa bir bütün olarak tehdit eden nükleer harb tehlikesinin daha iyi anlaşılmasine imkân verildiğini ve Doğu - Batı münasebetlerinde bir yumuşama devrinin başlamasına vesile teşkil ettiğini, bu havanın dünyanın atmosferde, fezada ve su altında nükleer denemelerin yasaklanması anlaşmasının imzalandığını, Türkiye Hükümetinin bu Anlaşmayı müsbet bir neticede ve mümkün olduğu kadar geniş ölçüde bir adım ilâlkki etti ğini, buna rağmen Doğu - Batı münasebetlerinde asıl mühim anlaşmazlık konusu olan noktaların hal tarzı bekle-

(Devamı Sayfa Üçte)

Atatürk Heykeli ile birlikte bir de heyet geliyor

12 Kişilik Heyet Lefkoşadaki Törenlere Katılacak

Bugün Türkiyeden adamıza vapacak ve 29 Ekimde Lefkoşada törenle açılacak olan Atatürk Heykeli ile birlikte gelecek heyet dün açıklanmıştır.

12 kişidan mürekkebil heyet bayramın ikinci gününde gelecektir.

Heyette şunlar bulunmaktadır:

Profesör Tarık Zafer Tunaya: Devrim Ocakları Genel Başkanı.

Behçet Kemal Çağlar: Halkevleri İstanbul Merkezi Başkanı.

Profesör Hıfzı Timur: İstanbul Üniversite Öğretim Üyesi.

Cevdet Haçeoğlu: Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı Başkanı.

Faruk Demirtaş: İstanbul Gazeteciler Cemiyeti İdare Kurulu Üyesi.

Hasan Yılmazer: İstanbul Gazeteciler Sendikası Başkanı.

Nafiz Duru: Türkiye Milli Teşebbüs Federasyonu Başkanı.

Mustafa Özgür: Yüksek Tahsil Kıbrıs Türk Cemiyeti Başkanı.

Gümrükçün Erbarı: Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı ve Radyo Şefi.

Nedim Oskiden: Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı eski bşk.

Ömer Sami Coşar: Gazeteci, Türk Cemaat Meclisi Sosyal İşler Dairesi eski Müdürü.

Yüce Atatürün Heykelinin Limasol, gerçekleşiş münasebetiyle Limasolda yapılacak Merasim Programı şöyledir:

1. 10.30'da 9 kişilik bir izci gurubu Limanın dışında yerlerini alacaktır.

2. Saat 11'de 3 kişilik bir heyet yapıra kadar gidip Atatürk heykelini alacaktır.

3. Doğan Türk Birliği önünde toplanacak izciler, Lise son sınıf öğrencileri, önlerinde Lise bando su olduğu halde, Aziz Atatürün heykelini taşıyan arabayı takiben Lise sahasına gelecektir.

4. Lise, İlkokul öğrencileri ve halkımız merasime lise bahçesin de katılacaktır.

5. Merasime (Tl) borusuyle Atanın manevi huzurunda saygı duruşu ile başlanacaktır.

6. İstiklâl Marşının mütteakip Belediye Başkanı ve 19 Mayıs Lisesi Müdürü birer konuşma yapacak, bir öğrenci Atanın Türk gençliğine hitabesiyi okuyacaktır.

7. Merasim sonunda Lefkoşaya hareket edecek konvoy aşağıdaki sırayı takip edecektir:

a) 3 motosiklet ve trafik arabası
b) Atanın heykelini taşıyan araba
c) Temsilciler ve Cemaat Meclisi Üyeleri
d) Lise Bandosu
e) Mazrif memurları
f) Kulüp, kurum ve teşekküller
g) Halka ait arabalar.

8. Yolu bedilecek yol: Okuldan hareketle Baf yolu, Baypas tarikiyle Lefkoşa yolu.

9. Atanın heykeli, Bebek istasyonunda Lefkoşa heyetine törenle emanet edilecektir.

Kıbrıs ile Türkiye arasında Ticaret antaşması müzakerelerine başlandı

Kıbrıs ile Türkiye arasında ikili bir ticaret antlaşma sı aktedilmesi hususunda evvelki gün Kıbrıs'a vasıl olan Türk Ticaret Delegasyonu ile Kıbrıs Hükümeti arasındaki müzakerelere dün sabah Dışişleri Bakanlığında başlanmıştır.

Kıbrıs Hükümetini temsilen Dışişleri Bakanı Spiros Kipriianu, Ticaret ve Endüstri Bakanı Andreas Arauzos, Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fazıl Plümer, Ticaret ve Endüstri Bakanlığı Genel Müdürü George Ilia - dis ve Dışişleri ile Ticaret ve Endüstri Bakanlıkları Kıdemli Memurları müzakerelere iştirak etmişlerdir.

Türkiye Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Dairesi İkinci Başkanı Sabahattin Dümerin başkanlığındaki Türk Delegasyonu Lefkoşa'daki Türkiye Büyükelçiliği Ticaret Müşaviri Hasan Sözmen, Yüksel Tamtekin, Halil Ezher Yiğit, Cemal Dalkılıç, Münip Marasalı ve Vecih Çelebioğlu'ndan müteşekkildir. Kıbrıstaki Türkiye Büyükelçisi Dr. Mazhar Özkol da müzakerelere iştirak etmiştir.

Müzakerelere dün öğleden sonra da Ticaret ve Endüstri Bakanlığında uzmanlar seviyesinde devam edilmiştir.

Kıbrıs ile Türkiye arasında imza lanacak Ticaret antlaşması görüşmelerine katılan temsilciler çalışmalarının sona ermesinden sonra dün akşam Kıbrıs'tan ayrılmışlardır. Heyetin sağ sıradaki üyesi Türkiye Ticaret Müşaviri Hasan Sözmen, ortadaki Türkiye Ticaret Müşaviri Yardımcısı Cemal Dalkılıç, sol sıradaki ise Türkiye Ticaret Müşaviri Münip Marasalı'dır.

Yorum

BÖYLE BİR GAZETECİ YOKTUR

Mahi gazetesinin Türkiyede var olduğunu iddia ettiği haya li muhabiri yine çevreler yumurtlamaya başladı. Mahi gazetesi nin Türkiye hakkında yazdığı yazıları, "Türkiye muhabirimiz Kiriakoğlu'dan" diye vermesi böyle sanırız ki hayali bir isimden öteye geçemez.

Biz şuna eminiz ki Türkiye'de Kiriakoğlu diye bir gazeteci yoktur. Mahi gazetesi Türkiye hakkında yazdığı iğrenç ve çirkin yazıları bambaşka göstermek ve bunların kaynağının Türkiyede olduğunu ima etmek gibi dürüst olmayan ve gazetecilik meslekiyle bağdaşmayan bir yola sapmaktadır.

Türkiyede Kiriakoğlu adında bir gazeteci mevcut değildir.

Bu durumda iki ihtimal ortaya çıkmaktadır. Ya Türkiyede yaşayan fakat Türk ve Türklüğe kin ve nefretle dolup taşan bir zavallı, şeref ve hayaliyetten de yoksun bulunduğu için şahsî kini yanında Mahi'nin emellerine Kiriakoğlu takma adı altında hizmet etmektedir.

Yahut ve daha büyük ihtimalle, Lefkoşadaki kalemşörlerden biri hayalî kanalında yarattığı "Uçurumun eşiğindeki Türkiye'yi" seviyesiz bir dolguyla Mahi'nin sütunlarına aktarılmasını sureti yle, fazlasıyle kabasından (!) patronuna ve bir kaç kendini bilmez fanatik Rumu yaranma çabası içindedir.

Her iki şık ta Mahi hesabına hazin, bazın olduğu kadar da ibretamiz bir davranışın eseridir.

İddia ediyoruz, Türkiyede Mahi gazetesinin Kiriakoğlu adında bir muhabiri mevcut değildir.

Böyle olunca da bu isim altında yayınlanan bütün haber ve yazılar yalandan öteye geçemez.

Ve Mahi, bu gibi şerefli bir basın mensubunun tevessül et miyeceği adi metodlardan vazgeçip, Türkiyede, Kiriakoğlu adın da bir muhabiri bulunmadığını açık bir dille itiraf etmedikçe, gazetecilik ahlâk ve şerefinden dem vuramıyacak bir seviyede kalacak ve gerçek gazetecilerin acıyan nazarları altında ezilecektir.

Türkiyede böyle bir gazeteci yoktur. Varsa buyursun ispat etsin.

HALKIN SESİ

Tüfekçi ömer Akay yine tevkif edildi

ÖMER ABDULLAH AKAY BUGÜN MAHKEMEYE SEVKEDİLECEK

14 Ekim 1963 Salı günü Lefkoşa'da tüfekçi Ömer Abdullah Akay'ın Mithat Paşa Sokağı No. 20'de bulunan dükkânında 40 kadar polisin yaptığı şiki bir yoklama esnasında söz konusu dükkânda bir hırsızlık silâh bulunduğu iddiasıyle Ömer Abdullah Akay dün polis tarafından tevkif edilmiştir.

Polisler Ömer Akay'a da - va okudukları zaman dükkân sahibi "Ben birşey bilmiyorum" demiştir. Öte yan dan polisler yine aynı dükkânda çırak olarak çalışmakta olan Salim Çetiner - den de ifade almışlardır.

Lefkoşa muhabirimizin ilâve ettiğine göre Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş da dükkânın ziyaret ederek ilgililerden izahat almıştır. Öğrendiğimize göre Ömer Akay bugün mahkemeye huzurunda çıkarılacaktır.

Mağusa'da Bir Sunî Gübre Paketleme Fabrikası Kurulacak

Böyle Bir Fabrikanın Kuruluşuyle Yılda 300 Bin Lira İktisat Yapılacak

Mağusada bir suni gübre paketleme fabrikası kurulması hususunda plânlar ilerledigiinden fabrika nın kuruluşu ve işletilmesi ile ilgili mühendis ve halkın ashabı bulunmaktadır. Ticaret ve Endüstri Bakanlığının plânları tasvip edilerek fabrikanın kurulması ile ilgili anakinelerin ithali için lüzumlu ithalâtının ithal edilip edilmediği ve makinelerin ne kadar bir zamanda adaya vasıl olacağı bildirilmektedir.

Fabrikanın kurulması ile ilgili olarak yetkililerin açıkladığına göre gübrenin adada paketlenmesi Kıbrıs çiftçisinin senede 3 yüz bin lira iktisat yapmasını sağlıyacak ve aynı zamanda adaya döviz kazandırmakla kalmayıp birçok kişiye iş temin edecektir. Gübre paketleme fabrikası iş sahasını genişletecek Kıbrısın ihtiyacını karşıladıktan sonra Orta Doğu memleketlerine de ihracat yapacaktır. Halen suni gübrelerin satışı ile ilgilenmekte olan Kooperatif Merkez Bankalarının da fabrikanın kurulusuna iştirakleri ve fabrika ile işbirliği yapmaları hususunda ilgililer nezdinde teşebbüse geçtiği bildirilmektedir.

Kitap hediye etti:

Kıbrıs'taki Amerikan Haberler Merkezi Müdürü Frederick A. Long, Kıbrıs Cumhuriyeti Baş Savcısı Criton Tornaritis'e hukuk kitapları hediye etmiştir. Baş Savcılıkta verilen kitaplar arasında, milletlerlarası kanunu, Amerikan Anayasa rizamı, idare hukuku ve Amme idaresi hakkında kıymetli eserler de bulunmaktadır.

SÖZON TÜRKÇESİ:

GIPTA

Gazeteler, bugün gelecek olan Atatürk heykelinin, Kıbrıs'a, Leymosun'dan çıkarılacağını yazdı.

Demek, Kıbrıs'ın Samsun'u olmak şerefi Leymosun'un oluyor!

EMir.

BİRİMİZ HEPİMİZ
HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN.

CUMA
29
Kasım 1963

Yıl: 22 — Sayı: 6239
FİATI: 15 MİL

Halkın Sesi

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

Girne Caddesi No. : 172
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESİ

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelığı 6 lira, yabancı memleketler için senelığı £15. Aylık abonemiz yok.

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tasfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS
EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acente/Sabiyya
SHELL

TÜRK CEMAAT MECLİSİ BAŞKANI RAUF DENKTAŞ, SON BASKI GAZETESİNE BEYANAT VERDİ :

"Anayasa, iki cemaatin mutabakatı ve garantör devletlerin tasvibi olmaksızın değiştirilemez"

"Kültürel sahada aydın gençlerimizin işsizliği, özel ve acil bir konu olarak bilinmektedir"

Müteveffa Amerikan Cumhurbaşkanı John Kennedy'nin cenaze töreninde hazır bulunmak üzere Amerika'ya giden Başbakan İsmet İnönü "Amerika'nın Sesi" mikrofonu önünde görülüyor.

Kısa bir süreden beri memleketimizde bulunan, İstanbul Son Baskı gazetesi muhabirlerinden Galip Örge, dün sabah Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş ile bir mülâkat yapmıştır.

Galip Örge, sormuş olduğu soruları Denktaş, tarafından şu şekilde cevaplandırılmıştır.

S. Kıbrısın meriyette olan Anayasasının tek taraflı değiştirilmesi mümkün müdür?

C. Anayasa değiştirilemez. İki Cemaatin mutabakatı olmaksızın ve garantör devletlerin de tasvibi olmaksızın değiştirilemez. Kıbrıs Cumhuriyetinin esas ve garantili maddeleri ise hiç bir şekilde değiştirilemez. Çünkü bunların değiştirilmesi mevcut statünün tamamen değişmesi demek olur. Kıbrıs cemaatı, bu esas garantı maddelerinin verilmesi şartı ile şimdiki rejimi kabul etmiş ve siyasi haklarından feragat etmiştir. Bunun için bu maddelerin değiştirilmesinin tasavvurunu bile kabul edemez.

S. Kıbrıs Cumhur Başkanı kanunen bağlı oldukları Zürih ve Londra andlaşmalarını ortadan kaldırabilir mi?

C. Kaldıramaz. Bunları kaldırmaya teşebbüs rejime ihanettir. Buna tevessül edenler yaratacakları neticeden tamamen mesuldürler.

S. Kıbrısa Türkiye ve Yunanistan tarafından malî ve ekonomik yardımlar ne şekilde olmaktadır?

C. İki cemaata ait turistik yerlerin gelişmesinde Türkiye ve Yunanistanın yapacakları yardım her iki memleketin de genel menfaatları icabıdır. Zirai inkişaf için kooperatiflere kredi sağlamak icap etmektedir. Türk sektörü uzun ve deli emlâk kredi yardımına çok muhtaçtır. Durum bu merkezde iken Kıbrıs Hükümeti cemaat meclislerini çökertmek maksadiyle bu meclisin gerekli tahsisatını vermemekte ısrar etmektedir. Bu tutum, Türk Cemaat Meclisinin 350,000 liralık bütçe açığını Türkiye karşılamak mecburiyetinde kalıyor. Hulbuki Yunanistan Makarios üzerindeki tesirini yapıp Cemaat Meclislerinin gereken tahsisatını durduruyor. Bu hareket Kıbrısın inkişafına mani olmaktadır.

S. Makarios ve Rum Hükümet adamları iç ve dış siyasette bitaraf bir politika takip edebiliyor - lar mı?

C. İç siyasetleri Kıbrısta bir Rum Hükümeti kurmak olduğunu göre Hükümetin tutumu Türklere karşı tefrik edici, Türkleri ezici ve sindirici bir tutumdur. Dış siyaseti ise bitaraf bayrağı altında komünist devletlerle, Afrika-Asya Devletlerine kör yapılmakta Batı bloklunu güçendirici politikaya tevessül edilmektedir. Arap ve İsrail anlaşmazlığında Arap bloku tutulmaktadır. Bunun gayesi de Birleşmiş Milletlerden rey toplamaktır.

S. Türk Cemaat Meclisinin karşılaştığı malî, iktisadi kültürel sıkıntılar nelerdir?

C. Merkezi Hükümetin Cemaat Meclislerini çökertmek gayesi ile takip ettikleri siyaset neticesi olarak her sene 300 000 İngiliz lirası

(Devamı Sayfa Üçte)

Denizde Boğulmuş Olarak Bulundu

Geçen gün tedavi için getirildiği Lefkoşa Hükümet Hastahanesinden firar eden Küçük Kaymaklı'lı Özkan Hasan dün Girne'de denizde boğulmuş olarak bulunmuştur.

FAO konferansında Kıbrıs'ı temsil eden heyet ve heyet başkanı Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fazıl Plümer toplantıyı izlerken görülüyor.

İsmet İnönü yarın Türkiye'ye dönüyor

Başbakan, Rusk ve Harrimanla da bir görüşme yaptı

VAŞİNGTON 28: — Başkan Kennedy'nin cenaze töreninde Türkiye'yi temsil eden Başbakan İsmet İnönü, bugün Vashingtondan New Yorka gidecek ve Cuma günü mahalli saatle 19.30'da New Yorktan hareketle Cumartesi günü öğleden sonra Ankaraya varacaktır.

Başbakan İsmet İnönü, dün akşam Amerikan Dışişleri Bakanlığında, Dışişleri Bakanı Dean Rusk'la görüşmüştür. Başbakan İnönü, Amerikan Dışişleri Bakanlığından çıkışında gazetecilere, Dean Rusk'la hangi konuları görüştüğünü açık lamamıştır.

İsmet İnönü, dün Türkiye Büyükelçiliğinde, kendisini ziyarete gelen Amerikan Dışişleri Bakanı Veki li Harriman'la 1 saate yakın görüşmüştür. Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, Büyükelçi Turgut Menemencioğlu, Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısıyla Türkiye sefiri müdürünün de hazır bulundukları bu görüşmede, Türk — Amerikan işbirliği, askeri ve ekonomik yardım meselesine temas edilmiştir.

Amerikalı siyaset adamları, Türkiye'nin plânlama çabalarına karşı duydukları takdiri, ve kalkınması için gösterilen devamlı ilgiyi tekyid etmişlerdir.

Arrikalı siyaset adamları, Türkiye'nin plânlama çabalarına karşı duydukları takdiri, ve kalkınması için gösterilen devamlı ilgiyi tekyid etmişlerdir.

Fransaya Portakal İhraç Ediyoruz

Ticaret ve Endüstri Bakanlığından açıklandığına göre, Kıbrıs, Fransaya portakal ihraç edenlen memleketler listesine dahil edilmiştir.

Bildirildiğine göre, Fransız Malları 16 Ekim 1963'ten 31 Mart 1964'e kadar ilgili ithalât vergisini %20'ye ve 1 Nisan 1964'ten 14 Haziran 1964'e kadar ise %15'e düşürmüşlerdir.

Altı ay hapis yatacak

Aslen Baflı olup Küçük Kaymaklıda ikamet etmekte olan 22 yaşında hisiklet tamircisi Aydın Yusuf, 24 Temmuz 1960 tarihinde ehliyetsiz ve sigortasız motosiklet kullanmaktan sanık olarak dün mahkemeye sevkedilmiş ve altı ay hapse mahkûm edilmiştir.

200 öğrenci şarkı ve dans festivaline iştirak edecek

6 Aralıkta Dikelyanın King Richard Okulunda tertiplenecek olan milletlerarası Şarkı ve Dans Festivaline, Kıbrısın başlıca toplumlarını temsil eden beş okuldan takriben 200 öğrenci iştirak edecektir.

Halk oyunları ve Türkülerini ihtiva eden iki saatlik program, biri ilgili okul çocukları için öğleden sonra ve diğeri veliler için gece olmak üzere iki seans olarak tak-dim edilecektir. Yerlerin mahdud oluşu sebebiyle, veliler bilette içeri girebilecektir. Bu yerler, ilgili beş okul arasında taksim edilecektir.

Programın müzik kısmı ile ilgili tertibattan, King Richard Okulunun müzik öğretmeni Mr. Jim Bailey mes'uldür.

İki seans arasında, iştirak eden öğrencilere, Ordu Cemaat Fonunun masrafiyla çay ikram edilecektir.

Antverb ve Kuvait'te fahrî konsoloslık ihdas ediliyor

Bugün Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios'un başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, diğer şeylerin meyanında:

1- Gurri - Garilli ve Omorfo bölgelerinde su kaynaklarının kullanılması ve takviye edilmesi yönünde sarfedilen gayretlerin bir kısmı olarak bu bölgelerin haritalarının yapılmasına karar vermiş;

2. Memurlar ve mamus Dairesi imtihanlarının yapılmasına dair usulü tesbit etmiş;

3. Antverd ve Kuvait'te fahrî konsoloslıklar kurulmasına karar vermiş; ve

4. Avrupa Konseyi tarafından Sosyal Emniyet ve Endüstriyel Kazalar için Tazminat Ödenmesi, İstihdam Servisi Teşkilâtı ve Meslekî Kılavuzluk sahalarında teklif edilen üç bursu kabul etmiş ve bu burslar için seçilen adayları tasvib etmiştir.

Çömlekci çiftliğinde Türk çiftçiler eğitim görüyor

Hayvancılığın geliştirilmesi için Hollânda'dan bir teknisyen getirtildi

Kıbrıs Türk Kooperatif Merkez Bankası Eğitim ve Öretim Çiftliği olan Çömlekçi'de dün Kıbrıs Türk çiftçilerine hayvan bakımı ve üretimi hakkında çiftliğin ziraat mühendisleri bir takım izahat ve tavsiyelerde bulunmuşlardır.

Kooperatif mühendislerinden Ali Ahmet bu münasebetle yaptığı konuşmada Çiftliğin esas amaçlarından bahsetmiş ve sözü çiftlik müdürü Erol Vehbiye bırakmış-tır. Genel olarak hayvanlar hakkında konuşan müdür daha sonra çiftçilere çiftliği gezdirerek bilgi vermiştir.

Bilindiği gibi Çömlekçi Çiftliğinin kurulmasına 1961 yılının Ekim ayında başlanmıştır. Çiftlik civarındaki Evkafa ait olan 3800 dönümlük arazıden 120 dönümünü Kooperatif Merkez Bankası bu maksatla 25 sene için icar edilmiştir.

1962 yılında Hollanda'dan 50 inek, 1 boğa ve İngiltere'den de 13 inek ithal etmiştir.

Yine 1963 yılının ekim ayında çiftçilerin arzularını yerine getirmek için yine Hollandadan 55 adet inek getirtilmiş ve bunları muhtelif bölgelerde 26 çiftçiye dağıtmıştır.

Çiftliğin modern sağım evinde inekler günde iki defa olmak üzere sağılmakta ve 500 okka civarın da süt alınmaktadır. Alınan sütler Kooperatif Sütçülük şirketine gönderilmektedir.

Çiftlik kendi kendinin elektriğini istihsal ettiği gibi, sulama da yağmurlama usulü ile modern bir şekilde yapılmaktadır.

Çiftliğin hayvan bakımını ilerletebilmek için 6 ay için Hollandan bir teknisyen getirtilmiştir.

1964 yılında tavukçuluğa da önem vermiye taşlıyacak olan çiftlik her türlü teşkilâtiyle Kooperatife 25.000 sterline mal olmuştur.

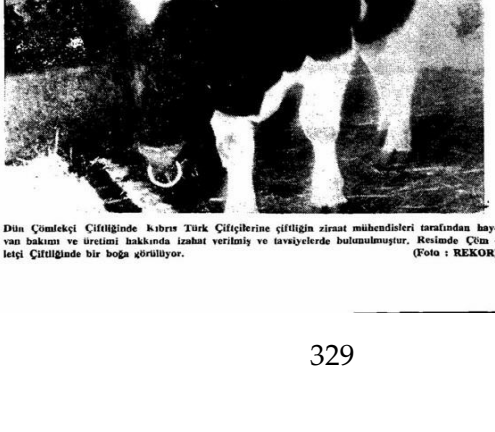

Dün Çömlekçi Çiftliğinde Kıbrıs Türk Çiftçilerine çiftliğin ziraat mühendisleri tarafından hayvan bakımı ve üretimi hakkında izahat verilmiş ve tavsiyelerde bulunulmuştur, Resimde Çömletçi Çiftliğinde bir boğa görülüyor. (Foto : REKOR)

Kıbrıs Mülkiyetiler Birliğinin Tertiplediği Açık Oturumda

AYDIN İŞSİZLİĞİ KONUSU ETRAFLICA ELE ALINDI

(DÜNDEN KALAN)

Bu şahıslar içinde, millî mücadelemizde alay etmiş olanlar olduğu gibi, millî davamıza hiç bir zaman tasvip etmemiş hatta bütün gücü ile baltalamış olanlar da var ise, bu gün cemaat yöneticilerine karşı olan itimadımıza gölge düşecek üzere işe bu şahıları tasfiye etmiyerek sabrımızı taşırdıkları içindir. Bugün cemaatin davaya olan bağlılığı gevşemişse, bu şahısların davayı menfaatleri istikametine çevirdikleri içindir. Bugün Cemaat olarak, bir çıkmaza girmişsek, bu şahısların milliyetçilik ve hizmet anlayışından dolayı girdik.

Nihayet bugün biz aydınlar olarak ortaya çıkmışsak bu kısır zihniyetin mümessillerini doğru yola getirmek için çıktık. Onlara millete hizmet etmeği öğretene kadar uğraşacağız.

Bugünkü durumdan kurtulmak için ne lâzımsa yapmalıyız. Millî kalkınma hamlelerimizi her zaman akamete uğratan menfaatçi grupların artık cemaatin kaderine tesir etmesini önlemeliyiz. Cemaatin itimadını kaybetmiş kişilerin cemaatin ilerlemesi için iş başından uzaklaştırılması şarttır. Bir toplumun kalkınmasında millî heyecan ve inanç her şeyden önce gelmektedir. Cemaatımız zamanla fırınlara sahip olmuş, fakat aşırı menfaatçiler bunları çeke çeke, halkın bünyesinden koparmıştır. Cemaata bunları yeniden kazandırmak, onları doğru iş yapıldığına inandırmakla kabildir. Bugünkü durumda onları nasıl inandırabiliriz?

Çarşı murakabe komisyonu kurulur ve fakir halkın millî duyguları istismar edilerek, paraları üç beş tüccarın cebine akıtılırsa inanmamakta haksız mıdır?

Evkaf'ın parası ile kooperatif inkişaf bankası kurulur ve sermayesi nüfuzlu menfaatçilerin inkişafına harcanırsa, inanmamakta haksız mıdır?

Millî temsilciler yerine, Millî akraba ve dostlar, meclisere doldurulursa inanmamakta haksız mıdır?

(Devamı Sayfa Üçte)

Lefkoşa Türk Belediye Meclisinin yerinde bir kararı

Belediye Orman Yolu "Başkan Kennedy Caddesi" İsmine Tahvil Edildi

Memnuniyetle öğrendiğimize göre Lefkoşa Türk Belediye Meclisi müteveffa Amerikan Cumhurbaşkanı Kennedy'nin aziz hatırası için Taksim Sineması köşesinden başlayıp Mercedes garaji köşesinde nihayet bulan Belediye Orman Yolu ismine "BAŞKAN KENNEDY CADDESİ" ismini vermiş olup dünden itibaren de caddenin levhaları takılmış bulunmaktadır.

Lefkoşa Türk Belediye Meclisinin bu yerinde kararını takdirle karşılarız.

Rumlar, Dışişleri Bakanları konferansında revizyon meselesini ortaya atacakmış !

Konferans 20 Aralıkta Londra'da toplanacak

Dünkü Rumca gazeteler, 20 Aralıkta yapılacak Dışişleri Bakanları Konferansında, anayasanın revizyonu meselesinin de görüşulece ğini Atina Basınına atfen yazmaktadırlar.

Atina Basını ne diyor?

"Atina Basınının bildirdiğine göre, Kıbrıs Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios, 20 Aralık tarihinde, Londra'da yapılacak olan Kıbrıs, Türkiye, Yunanistan ve İngiltere Dışişleri Bakanlarının yıllık toplantısında, Dışişleri Bakanı Spiros Kiprianu vasıtasıyla, Kıbrıs Anayasasının revizyonu meselesini ortaya atacaktır. Şurası kaydedilmelidir ki, öğrenildiğine göre, Yunan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sofoklis Venizelos, Yunanistan'ı temsilen Paris'te yapılacak NATO toplantısına gitmemek, dört Dışişleri Bakanlarının toplantısında hazır bulunmak üzere Londra'ya gitmek aleyhindedir. Bu konferanslarda mutabık olduğu üzere, bir yıl zarfında Kıbrıs'a yapılan işler tezekkür edilmektedir.

Bu arada Atina gazetelerinde bu haberleri teyid edici hiçbir bilgi, yayınlanmamıştır, dolayısıyla durumun bu yönde gelişmesi ihtimali zayıftır."

Fransız Kültür Merkezinde KONFERANS

Dün Lefkoşadaki Fransız Kültür Merkezinde Profesör Sayın Rene Giro tarafından "Türkiye - de batılaşma hareketi ve Fransa" konulu, Türkçe olarak verilen konferans büyük bir alâka ile takip edilmiştir.

Konferansta memleketin ileri gelen bir çok kimseleri hazır bulunmuştur.

Yunan Parlâmentosunun açılışı tehir edildi

ATİNA: (Royter) Royter Haberler Ajansının Atina'dan bildirdiğine göre Kral Pavlo tarafından imzalanan emirname tahtinde yeni Yunan Parlâmentosunun 11 Aralık'ta yapılması beklenen açılışı beş gün müddetle tehir edilmiştir Açılış toplantısının tehir edilmesini bu sabah Kral Pavlo tarafından tehir edilen Başbakan Yorgo Papandreu istemiştir.

SÖZUN TÜRKÇESİ:

BOŞUNA TELAŞ

Rumca bir gazete, "Türkiye'nin kuzey sahillerinden gelen ve tekrar Türkiye'ye dönen 5 harb gemisinin, Girne açıklarında görüldüğünden" bahsederek gemilerin, Türk gemisi olduğunu ima ediyor.

Halbuki, Kıbrıs Rumları, Kıbrıs anayasasında bir değişiklik yapmadıklarına göre, bu harb gemilerinin Türkiye'den gelmiş olması beklenemez. Gelse bile, vatanın bir parçasını ziyaret eder gibi gelir. Telâşa ne hacet?

EMir.

BİRİMİZ HEPİMİZ

HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN.

PAZARTESİ
2
Aralık 1963
Yıl: 22 — Sayı: 6242
FİATI: 15 MİL

Halkın Sesi

Cüme Caddesi No. : 173
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESİ

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylık 3 lira
Senelik 6 lira, yabancı memleketler için senelik £15. Aylık abonemiz yok.

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tesfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS
EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT: KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Yaza en yakın Acente: Sahaya
SHELL

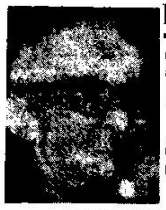

BAŞBAKAN İNÖNÜ AMERİKA SEYAHATİ HAKKINDA ANKARA RADYOSUNDAN BİR KONUŞMA YAPTI

İnönü, 'Türkiye, Amerika ile birlikte çalışma siyasetine sadık kalacak" dedi

ANKARA (Radyo) — Müteveffa Amerikan Cumhurbaşkanı Kennedy'nin cenaze törenincde hazır bulunduktan sonra ev vetki gün Türkiye'ye dönen Başbakan İsmet İnönü dün akşam Türkiye radyolarında bir konuşma yapmıştır. İnönü, Amerika ziyaretini anlattıktan sonra Yeni Amerikan Cumhurbaşkanı Lyndon Johnson ve diğer hükümet erkânı ile yaptığı görüşmelere de temas ederek şöyle demiştir:

Dean Rusk ile Görüşme

"Vaşington Hava Alanında Dışişleri Bakanı Dean Rusk ile yaptığım kısa bir görüşmede Dışişleri Bakanından Türkiye'nin gösterdiği sıcak yakınlıktan ve bizzat Başbakanın gönderilmesi ilgisini iz - hâr etmiş olmasından dolayı Sayın Cumhurbaşkanımıza ve Türk milletine teşekkür ifadelerini al - maktan bahtiyar oldum.

Johnson ile Görüşme

Müteveffa Cumhurbaşkanının topraga verilmesinden sonra Amerikan Cumhurbaşkanı Johnson. Türkiyenin bir temsilcisi olarak bana hususi bir ilgi ve teveccüh göstererek dostane görüşmekte şeref verdiler. Ertesi gün 26 Kasım günü Sayın Cumhurbaşkanı beni sabah saat 11 de özel olarak kabul buyurdular. Cumhurbaşkanının Türkiye Cumhuriyetine karşı beslediği yakın ilginin yebi bir de - lili olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanı bir müddet evvel Türkiye'ye yapmış olduğu ziyaretin ve Türk halkından gördüğü sevgi ve saygının hatırasını muhafaza ettiğini ifade etti.

İki Memleket Arasındaki Dostluk

İki memleket arasında mevcut olan dostluk ve itifak münasebetlerinin kendi başkanlığı zamanında **kuvvetle ve samimiyetle** devam edeceğini ifade ve temin buyurdu. Memleketlerimiz arasındaki itifak bağlarımızın sağlam bir zemin üzerinde yürüdüğünü ve gittikçe karşılıklı tetkik ettik Sayın Cumhurbaşkanımızın sevgi ve saygı temin atını ve Türk milletinin Amerika ile ittifakına bağlılığını bildirdim.

Türkiyenin Kalkınma Mücadelesi

Dünya meselelerini karşılıklı olarak gözden geçirdik ve bunla içerisinde Türkiye - Amerika münasebetleri üzerinde esas olarak gö rüş ve düşünce beraberliğini teyit tik. Türkiyenin kalkınma mücade lesinin Amerika tarafından ne kadar iyi yürekle ve samimi duygularla takip edildiğini en yetkili şahıstan öğrenmekle bahtiyar oldum Sayın Başkan bu görüşme sonunda ayrılırken ayrıca devletin yüksek erkânından Mr. Harriman'ı bana göndereceğini ve görüşmelerimi 2 daha fazla teferruatı ile öğrenmek istediğini; söyledi.

İKİ MEMLEKET ARASINDAKİ GÖRÜŞ BİRLİĞİ

Gerçekten ertesi gün Dışişleri Bakanı Muavini Mr. Harriman, Büyük elçiliğimizde beni ziyaret etti. İki memleket münasebetlerini etraflıca tekrar görüştük. Bu mülakatları da çok memnun ayrıldığımı vatandaşlarıma bildirmek isterim. Yine aynı gün Amerika Savunma Bakanı Mak namara ile uzun bir görüşme yaptım. Harp ve sulh bakımından dünya ahvali ve Türkiyenin güvenliği ile ilgili karşılıklı mütalaalarımızı konuştuk. Maksadımız yakın ve dost bir müttefik milletle görüşerek sıcak yürekle güvenlik meselelerine temas etti. Görüşlerimiz arasında uygunluk olduğunu tesbit edecek memnuniyetle ayrıldık.

DOSTLUK BAĞLARI

Aynı gün daha sonra Amerikaya

Amerikadan dönen Başkan İnönü, Yeşilköy mavu alanında torunları ve diğer karşıla yıcılarıyla.

TÜRKİYEYE KARŞI YAKINLIK

Sevgili vatandaşlarım çok acılı ve bütün dünya milletlerini ağırlamak mecburiyetinde işleri çok yakınleri hakkaten ıstırak olduğu bir zaman da Amerikada benim şahsıma gösterilen yakın ilgiden çok minnettar olduğunu vatandaşlarıma şükranla belirtmek isterim, Amerika Cumhurbaşkanı ve Amerikan vatandaşı Türkiyeye karşı bir yakınlık içindedir ler. Kalkınmasının memleketi ve devleti olarak ilerlememizin dostlarımız tarafından sevgiyle izlendiğini güvence söyleyebilirim, Sayın Başkan Johnson'un bizzat halkımıza söylediği sıcak muhabbet sözlerini ve Türkiyenin güvenliği hakkında kesin ifadelerini bu defa daha sarahatle tekrar ettim. Bu sözleri vatandaşlarıma büyüsü duygular olarak getireceğimi sevinç Başkana vadettim. Şimdi bu vaadimi ifa etmek için sizlere hitabediyorum.

BİRLİKTE ÇALIŞMA

Sevgili vatandaşlarım, Amerikanın bu sıcak ilgi ve teveccühlerine karşı sizin tarafınızdan iki sekiz senelik dostluklarımız ve kararının ne bulduğu ifade ederek konuşuma. Türkiye miz demokratik devlet olarak bu tün geçici güçlükleri yeneceklir. Türkiye'de inanıyor, bu hükümetler her cemiyette olduğu gibi değişmez kanununa bağlıdırlar. Ama Türkiyi tesbitlerine ve Amerika ile beraber bulunma ve çalışma siyasetine sadık kalacaklardır.

İki memleket arasında görüş birliği mevcuttur

Küba'da Erkekler Askerî Hizmete Çağrıldı

Havana: 1 (Royter)

Küba'da 17 ile 45 yaşları arasındaki erkeklere askeri bir hizmet için kaydolunmaları emredilmiştir. Yeni askerler orduda üç yıl hizmet göreceklerse de 17 ile 20 yaşları arasındaki gençlerin askılere alınacakları bildirilmek tedir.

Küba Silâhlı Kuvvetler Başkanı Binbaşı Kastro son günlerde yaptığı bir radyo konuşmasında askerlerin memleketin iktisadi kalkınmasına yardım edeceklerini söylemiştir.

Öte yandan Royter Haber ler Ajansının Bahamadan bildirdiğine göre İngiliz donanmasına ait bir gemi Küba ile Bahama arasında Sey şal açıklarında hafif silâhlar, mühimmat ve patlayıcı mad deler taşıyan bir kayık için de dokuz Kübalıyı ele geçir - miştir. Dün Nasso Polis Ku mandanı Bahama polisinin ci vardaki adacıklarda hava alanları üzerinde muntazam uçak devriyeleri başlatacağını söylemiştir.

Dünyanın En Süratli Torpili

Dünyanın en hızlı torpilinin denemeleri başarı ile so nuçlanmıştır. Bir Japon şirketince yapılan bu torpil, sa atte 110 kilometre yol almaktadır. Nükleer enerji ile çalışan nükleer denizaltıların ise şimdi saatte 75 kilometre hız le gidebildikleri bildirilmektedir. Bu torpil Japon deniz kuvvetlerinde kullanılacaktır.

Johnson Avrupa Devlet Reisleri ile görüşüyor

YENİ BAŞKANIN TUTUMUNDAN SİTAYİŞLE BAHSEDİLİYOR

Vaşington 1 (Royter) Beyaz Saray sözcüsü bugün bir açıklama yaparak Amerika Cumhurbaşkanı Johnson'un Sir Douglas Home Başbakan Erhard ve Italya Cumhurbaşkanı Segni'yi Amerikaya davet ettiğini bildirmiştir. İngiltere ve Batı Almanya başbakaniyle Italya Cumhurbaşkanı'nın Amerika' - ya yapacakları seyahatin tarihleri üzerinden kararlaştırılmış bulunmaktadır.

Amerika Başbakanı Dr. Erhard, 2 ve 28 Aralık'da Amerikaya ola cak görüşmeler başkan Johnson'un çiftliğinde yapılacaktır. Italya Cumhurbaşkanı Segni ise 14 ve 15 Ocak tarihlerinde Vaşington'da olacaktır. İngiltere Başbakanı Sir Douglas - Home ise 12 ve 13 Şubat tarihlerinde Vaşington'a gidecektir.

Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle'ün de resmi görüşmelerde bulunmak üzere Amerika'ya davet edilmiş olup olmadığına dair sorulan bir soruya cevap veren basın sözcüsü, "Bu konuda diplomatik kanallardan temasa devam edilmektedir" demiştir.

Diplomatik çevreler, başkan Johnson'un bir hafta kadar önce bir grup belediye reisine yaptığı konuşmada, Fransa Cumhurbaşkanı De Gaulle'ün Amerikayı ziyaret edeceğine dair ima edici bir söylev verdiğine işaret etmektedirler. Ayni çevreler, Başkan De Gaulle'ün de Paris'de yaptığı konuşmalarda Amerika'yı ziyaret etme niyeti izhar ettiğine işaret etmektedirler. Genel başkan Johnson ge rokse De Gaulle'ün bir görüşme yapmak için en münsait zamanlar Ocak ayı başlangıcı olduğu tahmin edilmektedir.

Beyaz Saray basın sözcüsü, başkan Johnson ile İngiltere Başbakanı Home'un yapacağı görüşmeyi, 1941 yılından bu yana Amerika ile Britanya başbakanları arasında muntazaman yapılmakta olan görüşmelerin bir kısmı olarak tavsif etmiştir.

Buradaki siyasi çevreler, esasın da çok çalışkan bir şahıs olarak temayüz etmiş bulunan başkan Johnson'un başkanlığa geçtiği birkaç haftalık dönemde gösterdiği başarıyı ciddi surette övmektedirler. Başlangıçta hitabet kuvvetinden şüphe edilen başkan Johnson'un, müteveffa Kennedy'yi anma törenlerinde yaptığı konuşması, yeni başkanın bu yönden de beklenilen evsafa sahip olduğunu ortaya koymuştur.

DÜNYADAN KISA HABERLER

ANKARA: Türkiye Ulaştırma Bakanları toplantısı hakkında da bilgi verdi.

ROMA: Italya Cumhurbaşkanı, Federal Almanya ve İngiltere Başbakanları yakında Birleşik Amerikaya gideceklerini açıkladı.

DAKAR: Senegal ve Vene züeladaki seçimlerde kanlı çarpışmalar cereyan etti. Senegal'de sokağa çıkma yasağı kondu.

SAYGON: Saygon yakınlarında bir hükümet karakoluna saldıran komünist çete eriler püskürtüldü.

ŞAM: Son Suriye ihtilalinden bu yana serbest bırakılan sabık Suriye Cumhurbaşkanı Nasım El Kudsi dün ser best bırakıldı. Nazım El Kudsi Royterre verdiği bir de - meçte siyasi hayattan çekile ceğini söyledi.

Dört Alman Türkiye'ye iltica etti

İKİ KARI KOCA HÜRRİYETE BOĞAZIN SULARINI ATLAMAKLA KAVUŞTU

İstanbul 1 (Royter) — Doğu Almanya'ya ait bir gemide seyahat etmekte olan dört Alman, Boğazdan geçmekte oldukları bir sırada denize atlamak suretiyle hürriyetlerine kavuşmuşlardır. İkisi kız, ikisi de erkek olan Almanlar, denize atladıktan bir müddet sonra bir Türk balıkçı gemisi tarafından kurtarılmışlardır. Karaya çıkarıldıklarında siyasi mülce talep eden Almanlar, gemi Boğaz'a girdiği sırada kaptanın hoparlöründen bir konuşma yaptığını söylemişlerdir. Kaptanın konuşmasında bu kimsenin gemiden atlamağa teşebbüs etmemesi hususunda direktif vermiş, ve böyle bir teşebbüste bulunanların vurulacakları tehdidinde bulunmuştur.

Kaçış olayını anlatan Almanlar, ilk önce kızlardan birinin tereddüt gösterdiğini, hatta gerisinde gösterdiği başarıyı ciddi surette övmektedirler. Başlangıçta hitabet kuvvetinden şüphe edilen başkan Johnson'un, müteveffa Kennedy'yi anma törenlerinde yaptığı konuşması, yeni başkanın bu yönden de beklenilen evsafa sahip olduğunu ortaya koymuştur.

maşafih daha sonra kocası nın kendisini denize ittiğini ve bunları ikinci çiftin takip ettiğini belirtmişlerdir.

Diğer taraftan Batı Berlinden verilen Royter haberlerinde, ü çüncü Berlin'in daha Batıya kaçtığı bildirilmektedir. Bu üç liman geneci, Doğu ve Batı Berlin arasındaki en son engeli geçmek üzere oldukları bir anda Doğu Berlinli muhafızlar tarafından görülmüş ve açılan karşın yağmuruna rağmen Batıya salimen ltica etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Bayan Kennedy'e Maaş Bağlanacak

JOHNSON İLE AİLESİNİN KORUNMASI İÇİN DE GİZLİ POLİS SERVİSİ FAALİYETE GEÇTİ

ANKARA (Radyo) — Temsilciler Meclisinin Bayan Kennedy'ye iki çocuğun korunması ile ilgili özel bir kanun tasarısını yarın kabul etmesi beklenmektedir. Temsilciler Meclisinin Af Komitesi Başkanı tarafından hazırlanan kanun tasarısı Müteveffa Başkanın eşi ve çocuklarının korunmasından başka şu hususları içine atmaktadır.

Bayan Kennedy'nin hayatı boyunca posta pulu ödemekten muaf tutulması, Bayan Kennedy'nin dilediği yerde seçeceği evin kira ve diğer masraflarının altı ay için devlet tarafından ödenmesi, Kennedy'nin cenaze masrafının devlet tarafından karşılanması, 1958'de kabul edilen bir kanunla Bayan Kennedy hayatı boyunca yıl da 10 bin dolar maaş alacaktır.

Öte yandan Amerika Gizli Polis Servisi Cumhurbaşkanı ve yakınlarının korunması hususunda geniş tedbirler almaktadır. Başkan Johnson'un iki kızı babaları başkan ilk görevinde kaldığı sürece devamlı olarak gizli polis tarafından korunacaktır. Başkanın 19 yaşında olan kızı Lynda Bird tahsilline devam etmek üzere yarın Austine gidecektir. Gizli polis servisinden bir ajans sınıfta, sınıf dışında ve özel toplantılarda Lynda Bird'ün daima yanında bulunacaktır.

Johnson'un Başkan Yardımcısı olduğu sırada kendisi polis himayesinde idi. Fakat esi ve çocukları diledikleri şekilde hareketle serbestliler.

1958 senesinde cereyan eden Cemaatler arası çarpışmalarda Mağusa kazasına bağlı Sinde köyü dışında bir oto mobilin EOKA'cılar tarafından pusuya düşürülmesi sonunda vurularak öldürülen Şehit İbrahim Mehmet Emin'in kızı Cemaliye İbrahim ile aynı otomobilde bulunan ve aldığı yaralarla mütekâip uzun müddet tedavi edildikten sonra iyileşen Gazi Özon Ali dün evlenmişlerdir. Evlenme törenine Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş ile Temsilciler ve Türk Cemaat Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkan Muavinliği temsilcisi ve Türkiye Büyükelçiliği temsilcisi de hazır bulunmuşlardır. Toreni müteakip evli çiftler Lefkoşa'ya gelerek Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük'ü ziyaret etmişlerdir. Resmimiz yeni evlileri göstermektedir. (Foto: REKOR)

B. Johnson Tehdit Edildi

Gizli Polis Teşkilâtı Tevkif Edilen Şahsın İsmini Açıklamaktan Kaçındı

Vaşington 1 (Royter)

Amerika Cumhurbaşkanı Johnson'u öldürmekle tehdit edilen bir şahıs dün akşam polis tarafından tevkif edilmiştir.

Polis tarafından daha sonra yapılan açıklamada, tevkif edilmiş bulunan şahsın geçmişte birçok fanatik işler yapmakla bilinen bir kimse olduğu bildirilmektedir.

Hadise ile ilgili tahkikatı yapan Gizli Polis teşkilâtı tevkif edilen şahıs hakkında daha fazla malûmat vermekten kaçınmıştır. İsmi dahi açıklanmayan mevkuf bir hapishanede bulunmakta olup aleyhine henüz herhangi bir dava ikame edilmemiştir.

FAS - CEZAYİR GÖRÜŞMELERİ

Cezayir: 1 (Royter) - Fas la Cezayir arasındaki hudut anlaşmasını halletmekle görevli komite yarın (bugün) Abidjan'da toplanacaktır. Komite, Afrika Birliği Teşkilâtı'na bağlı yedi devletin temsilcilerinden müteşekkildir.

Sudan dışişleri bakanı Ahmed Heir, beraberinde devlet bakanı Muhammed Osman Yaşın olduğu halde, bu toplantılara katılmak üzere bugün hava yoluyle Sudan'ın taşkenti Hartum'dan ayrılmıştır.

Bu genç Almanlar için kış sömestri şimdi başlamaktadır. Kendisi, Federal Almanya Cumhuriyetinin kuzeyindeki ser best liman ve Hanşa şehri Hamburg'daki Moda, Tekstil Sanat, Grafik ve Reklâm Ulata Okulunda talebedir. Bugün, Alman genç kızları, sanatkârı meslekleri çok sevmektedirler. Zira bu suretle stil ve câzibe sahaları genişlemektedir. Sanatkâr Okullarının kız talebelerinde bilhassa san'at istidadı, meharet, nümûna taslakları için fantazi ve hassas bir

Petrol Kavgası Yaparken Yandılar

Tahran: 1 (Royter) - Abadan petrol rafinerisinden Ganey İran çöllerine petrol ve gaz kalıntısı nakleden bir boru sunun ateşlenmesi sonunda yedi kişi ölmüş ve 16 kişi de ağır surette yaralanmıştır.

Haberlerde ilâve edildiğine göre, boruda husule gelen bir delinme sonunda büyük bir kalabalık beleş petrol almak için hadise mahalline toplanmış ve daha sonra ken di aralarında kavga etmeğe başlamışlardır. Yangın, beleş petrol almağa toplanan kalabalık arasında kavga başladıktan sonra çıkmıştır.

Churchill'in en vefalı dostlarından biri - nin Marcşall Montgomery olduğu anlaşılıyor. Onu küçük evinde sık sık ziyaret ediyor ve eski günleri yâdediyorlar. İki ihtiyarın en çok konuştukları mevzu müşterek hatıraları. Sonra Mareşal dos tunun koluna girip onu yavaş yavaş yürütüşüyor....

Yeni Cezayir - Fransız Görüşmeleri

Bin Bellâ, Sahra'daki Enerji Kaynaklarından Faydalanmak İstiyor

Cezayir: 1 (Royter)

Cumhurbaşkanı Bin Bella bugün yaptığı bir konuşmada Cezayirin endüstriyel kalkınmasında önemli rol oynıyabilecek Büyük Sahra enerji kaynaklarından faydalanulması için Fransa ile önemli müzakereler yer almakta olduğunu açıklamıştır.

Başkan Bin Bella, bu konuşmasını, üç aylık bir 'Açlandırma Kampanyası - nın' açılışında yapmıştır. Toprak aşınmasının ve dolayısiyle çölün daha kuzeye gelmesini önlemek amaciyle girişilmiş bulunan bu ağaç dikme kampanyasına karşı büyük bir alâka gösterilmiş olup daha ilk günden binler ce Cezayirli ağaç dikmek için belirtilen yere akın etmiştir.

Gerek Cezayir gerekse Fransanın hakiki menfaatleri icabı Evian görüşmelerinin yeniden gözden geçirilmesi lüzumuna işaret eden Bin Bella, Sahra çölündeki enerji kaynaklarıyle ilgili mükereler tamamlanır tamamlanmaz anlaşmalar alınacağını söylemiştir. Bin Bella'ya göre, bu kararlar Cezayirin iktisadi gelişmesinde büyük rol oynıyacaktır.

1964 Yılı Bütçesi

Türkiye Cumhuriyeti 1964 yılı bütçesi tahminen 16 milyon Türk lirası olup, yatırımlara 4 milyon Türk lirsana yakın bir meblağ ayrılmıştır.

SÖZÜN TÜRKÇESİ:

Bizim Kuklalar

Kızılhaç derneği, Kıbrıs'ta açacağı bir sergide, 27 memleketten temin edilmiş bulunan kuklalar teşhir ede cekmiş.

Canım, Kıbrıs'ta bir değil birkaç sergiye yetecek kadar kukla varken, başka memleketlere başvurmanın lüzumu var mıydı?

EMir.

BİRİMİZ HEPİMİZ

HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN.

ÇARŞAMBA
4
Aralık 1963

Yıl: 22 — Sayı: 6244

FİATI: 15 MİL

Halkın Sesi

Gizma Caddesi No. : 172
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESİ

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelİği 6 lira. yabancı memleketler için seneliği £15. Aylık abonesmiz yok.

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tesfiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS
EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT KİOSKU SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acentelerimize
SHELL

KIBRIS RUMLARININ TAHRİKİ DEVAM EDİYOR

Türk cemaatı caniyane hareketleri telin eder

Dün akşam Baf Kapısında evvelce dikilen bir heykelin kaydesinde patlatılan bir bomba, öteden beri Kıbrıs'ta huzursuzluk, anarşi, iki cemaat arasında husumet yaratmak isteyen bir takım Türklere başka namert ellerin işlediği bir cinayet olduğuna hiç şüphe yoktur. 1959'dan beri adada daimi surette sulh ve sükûnun devamını isteyen ve üzleyen Türk Cemaatının bütün gayret ve hüsnüniyetine karşılık olarak Rum cemaatı tarafından yaratılmakta devam edilen yeni yeni huzursuzlukların, bu suretle yanına bir ye nisi daha eklenmiş oluyor.

Bilindiği gibi bundan bir müddet evvel o civardan geçmekte olan iki mavum Türk köylüsü Eokacı bir Rum polis tarafından takip edilmiş, düşülmüş ve iş Mahkemeye kadar intikal etmiştir. Yine o zaman bu kabahati işleyen Rum Eokacı, kendisi müdafaa edecek bir vesile bulmuş, ve bu masum Türkler gibi o civarın en kalabalık olduğu bir sırada heykele bomba atacakları zan ve şüphe ederek bunları takip ettiğini ve bu sebepten doğ. dan, şimdiki şekliyle halihazırı Ana yasa düzeninin, tüm olarak Kıbrıs halkının refahına yardım edeceği ni zannediyor musunuz?

CEVAP: Üç yıldan fazla bir sü re önce, ilgili taraflar ile Kıbrıs Rum ve Türk cemaatlarının seçilmiş temsilcilerinin Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasını imzalayıp mil - lî birlikleri zaman, ortak inancı mız, Anayasa rejiminin, Kıbrıs halkının refahına yardım edeceği merkezindeydi. Bu nafbında, söz konusu inancın ihlâlinin fikir be yhn etmek, kanaatımca kasıtlı ve mevsimsizdir. Anayasamızın her hangi bir değişikliğe muhtaç olup olmadığı hakkında karar, ancak, bunun bir tüm olarak uygulanma sından sonra verilebilir. Ünitelerek beyan etmek isterim ki bu henüz yapılmış değildir. Öte yandan, Anayasayı cahşmaz olarak ihmal lamak amacıyle, bazı sorumlu Rum liderlerinin, bu Anayasanın uygulanmasına sun'i engeller çıkar maktan oldukların müşahade etmiş bulunuyorum. Geçen yıl Belediye ler Kanunlarının yapılmasını, bu yanlış tutumun parlak örneklerin den biridir. Mesleset, bu tutum, iki cemaat arasında işbirliği im - kânlarını yıkmış ve Türkiye'nin, bir tüm olarak, Rumların adının ge - lecek hakkındaki düşüncelerine karşı güvenlerinin sarsılmasına se bep olmuştur.

SORU: Cumhurbaşkanının Ana yasada yapılmasını teklif ettiği değişikliklerin, Türk Cemaatının iktisadî ve sosyal gelişmesine fay dalı tesir yapacağına inanıyor mu sunuz?

CEVAP: Bazı gazetelerde çıkan haberler hariç, Cumhurbaşkanın Anayasayı tadil etmek için ileri sürdüğü herhangi bir tekliften ha

(Devamı Sayfa Dörtte)

C. B. M. Atina'da münteşir "Eleftheria" gazetesine beyanat verdi

Dr. Küçük " Anayasayı çalışmaz hale sokmak için sun'i engeller çıkartılıyor" dedi

KIBRIS CUMHURİYETİ VE VATANDAŞLARIN KALKINMASI İÇİN İKİ CEMAAT ARASINDA İŞBİRLİĞİ ŞARTTIR

Atina'da yayınlanmakta olan "Eleftheria" gazetesinin özel muhabiri D. A. Hristofidis, geçen Cumartesi günü Cumhurbaşkanı Mukarrem Fazıl Küçük tarafından kabul edilerek Kıbrıs konusuyla ilgili olarak bir mülâkat yapmıştır. Dr. Küçük muhabirin sorduğu soruları aşağıdaki şekilde cevaplandırmıştır.

SORU: Kanaatınızca, Kıbrıs halkının kalkınma ve refahı için, iki cemaat arasında işbirliği kaçınılmaz bir şart mıdır?

CEVAP: Tabii. Kıbrıs Cumhuriyeti vatandaşlarının kalkınması ve refahı için, adadaki iki cemaatın samimi olarak ve Anayasa çerçevesi dahilinde işbirliği yapmasının kaçınılmaz bir şart olduğu kanaatındayım. Diğer deyimle, iki cemaatın, bir birlerinin hak, kültür ve milli hislerine karşılıklı saygı göstermesi şarttır. Bunlar, eşit ortaklar olarak işbirliği yapmalı, yoksa, bazı Rumların, bizim azınlıkta olduğumuzu ve bu şekilde muamele görmemiz gerektiğini söyledikleri gibi, bir taraf usta, diğer taraf hizmetkârmış gibi hareket edilmemelidir.

SORU: Hiçbir gelişme yapılma

İSVİÇRE BÜYÜKELÇİSİ İTİMATNAMESİNİ SUNDU

Dahi önce Kıbrıs Cumhuriyeti piskopos Makarios tahdim et - miştir.

Dışişleri Bakanı Spiros Kipriyanu, Cumhurbaşkanı Müşteşarı F. Stavru ve Protokol Şefliotin de hazır bulundukları törende karşılıklı kısa konuşmalar yapılmıştır.

Royter Ajansı Rum Amaline hizmet ediyor!

Beynelmilel şöhrete sahip Royter Haberler Ajansının Kıbrıs Rum muhabiri yetkisini kötüye kullanarak Dün ya uydurma sıfatını gazetecilik mahiyetindeki tasmanın yalan ve Türk Cemaatı aleyhindeki neşriyatını şiddetle telin ve protesto ederiz. Hiç bir esasa dayanmayan ve Birleşmiş Milletlerde Kıbrıs'ın ortaya attığı Rum tezini müdafaa mahi yetindeki bu nevi yayınları, ajansın ciddiyetini halel - dâr edecek mahiyette olduğuna şüphe yoktur. Her şeyden evvel royter ajansının sözü edilen muhabiri kim olursa olsun olup biten leri olduğu gibi göstermesi dir. Yoksa Eoka'nın adının dayağı inbaaca tanıdığı - mın ona dikte ettirdiklerini aksettirmekle vazifesini yap tığına kanaat getiriyorsa, bu ne adaletin ve ne de insanlığın hiç bir sayfasın da yer almayacak bayağı hareketlerdir.

Rum öğretmenlerle C. Meclisi arasındaki ihtilâf şiddetlendi

Her iki taraf arasında yapılan toplantı yarıda kaldı

Rum ilk ve tali okul öğretmenlerinin 10 günlük grevini müteakip öğretmenlerin problemlerini halletmek için geçen gün ilgililer arasında Çalışma ve Sigorta Bakanı Tasos Papadopulos'un Başkanlığında yapılan toplantı yarıda kalmıştır.

Toplantı günü Çalışma Bakanlığına giden Rum öğretmenlerin temsilcileri, ihtilaf taraflardan biri olan Rum Cemaat Meclisinin ta mamen temsil edilmediğini gör - müşlerdir. Meclis, toplantıya müşahit sıfatiyle iki memur göndermiş, fakat mesleğe öğretmenlerle Makarios arasında bir ihtilâf ola rak baktığı için, müzakerlere ka tılmamıştır.

Bunun üzerine Rum öğretmenlerin temsilcileri, bu hususun Çalışma bakanlığı makamında yapılmasında ısrar etmişlerdir. Toplantıya geçici OELMEK ve POED, Orta ve İlkokul Öğretmenleri Dernekleri tarafından yapılanan bir ortak bildiride, Rum Cemaat Meclisi, toplantıya sabotaj yapmakla suçlandırılmışlardır. Rum öğretmenler, meselenin kendileri, hükümet ve Rum Cemaat Meclisi arasında bulunduğunu, bu nedenle Cemaat Meclisi ile anlaşmaya aykırı olduğunu ifade etmiştir.

Görülüyor ki, hadiseler bir birine bağlanmaktadır. Dün akşam yine Rumlar tarafından kasten yerleştirilen bombadan maksat ve gaye, Türk Cemaatının gayri kanuni yollara tevessül ettiğini dünya umumî efkârına göstermek gayesinî ileri sürmek istemelerinin bir neticesidir. Akl, selim sahibi herkesin tasvirden bir Rum muhtiri olan bu yere Türklerin nasıl girebileceğini, ve sonra da niçin ve ne maksatla bomba koyacaklarını düşünmesi ilk planda gelir. Ta rih boyunca Türk Milleti ve Kıbrıs Türkü hiç bir cemaatın ve Milletin sevdiği ve sayduğı adamlarının heykellerine hiç bir tahkir de bulunmadığı gibi onları tahrip etmek de aklından geçmiş değil dir. Bahusus ada statüsünü muhafaza etmek, Zürih ve Londra anlaşmalarını tatbik azminde olan bir Cemaatın ortada hiç bir sebep mevcut olmadığı böyle bir vahşiyane harekete tevessül etmesi mev zubahis olamaz.

Bunu kimler yapabilir? Bilindiği gibi adada iki cemaatı bir birinin boğazını saldırmak, sayısız masum kimselerin kanını akıtarak onların önünde rakiselmek isteyen bir takım dejenere ve kendi lerini Turkbin en kahraman insanları yapmak isteyen biçareden başka kimseler olamaz. Açık bir siyaset takip eden Kıbrıs Türkü karanlık yollarda yürüyerek ne ellerini kana boyamak ve ne de binlerce kişiyi mateme boğmak aklından geçmiyor. Bunları yapan lar, aksilerine koydukları Onsin'e ulaşmak ve ona varmak için uğraşanlardır. Bunlar zannediyorlar ki, bu hareketleri ile belki de yakın bir zamanda tahrik edecekleri adamlarını Türk Cemaatının üzerine saldırtarak onları korkutmak ve yıldırmak ve bu suretle gayelerine ulaşacaklarını zehabı içindedirler. Biz eminiz ki yine bu gündü Rum basını, yine kendi adamlarının işlediği cinayeti sıkıdan hemen Türk cemaatına yükletecek ve bu neşriyatı ile de bütün dünya umumî efkârını Kıbrıs'ta huzur ve sükûnu bozanların Türkler olduğunu inandıracaklardır. Öteden beri soğuk kanlılık ve davasında emin insanlar olarak yolumuza devam eden kimseler olduğumuzu ve bu gibi delice hareketlerle bir kiliyi ve bahusus şuursuz kimseleri üzerinize saldırtarak onların tehdidi ve barbarca hareketleri karşısında bizleri susturacaklarını zan ve ta hayyul ediyorlarsa şimdiden peşinen söyleyelim ki, sonunda büyük bir hüsranle karşı karşıya geleceklerdir. Durmazdan emin olduğumuzu inandığımızdan, hakkımızı meşru yollardan kıramak en büyük prensibimizdir. 1955-58 senesinin karanlık ve entrika günleri ni yaşayan ve onların birer kumpanyası olarak tekrar, yeni baştan ortaya çıkmak sevdasında olanlar, bilmelidirler ki, bu defa memlekete yapacakları hizmet ancak felâket, sefalet ve perişanlık olacaktır. Kim bilir belki de yarın, mukabeleyi-bil-misli olarak Türk semtindeki gözlerine diken olan heykel ve abidelerimize bücum edecek, onları ortadan kaldırırken: "çünkü Türkler evvelce bu gibi işlere teşebbüs etmişler, onlara cevap veriyoruz" diye kendilerini aklamak gösterme ge kadar gidebileceklerdir. Tarihin ne kadar değiştiğinden masleset bu adamlar habersizdir. Kabadayılık, kılıbık beylik tarlık yerini kanuna bırakmış ve hakları tabanca ve silâhtan ziyade vicdanların buzurunda meydana çıkmıştır.

Rum Polisler Tahtakale'ye baskın yaptı

Polis ve sivil Rumların silâh taşıdıkları görüldü

Dün akşam Tahtakalede Türk kulübünden çıkıp evine gitmekte olan Yaşar Hasan isimli bir Türk genci, aniden önüne çıkan dört silâhlı şahıs görmüş ve bunun üze rine korkarak geri kulübe koşmağa başlamıştır. Kulübün balkonun - da olan diğer bir Türkün durmasi için kendisine başırması üzerine olduğu yerde durmuştur. Silâhlı dört Rum Yaşar'ın üzerine atılmış ve kendisini sıkı bir şekilde aramış tır. Ellerinde tabancalar etrafa teh dit savuran SİVİL Rumları görenkadın ve çocukların bağırması üzeri ne çok kısa zamanda hadise mahal line büyük bir kalabalık toplanmış tır.

Büyük bir kalabalığın toplandı - ğını gören silâhlı dört sivil Rum - dan bir teneci, biraz geri giderek telsiz işaret yapmış ve Olimpiya - kos kulübü tarafından 15—20 tane kadar silâhlı ve sivil Rum daha ha diseye mahalline akın etmiştir.

Bu anda ortaya çıkan ciddi bir - rum ve ortada bir tek üniformalı po lis dahi bulunmayışı her an büyük bir hadisenin çıkmasına sebebiyet verecek bir hal almıştı. Bu esnada hadise mahalline gelen bir Polis şöförü Rumların bu - gü Olimpiyakos kulübüne doğru kaçmışlardır. Ellerinde silâh olduğu görülen ve polis olmadıkları mahal lelilerce bilinen birkaç şahıs üniformalı polislere ihbar edilmişse de, bu şahıslar maalesef aranmamış tır.

DÜN AKŞAMKI HADİSEDEN BİR GÖRÜNÜŞ

Çiftçilere süt ineği tevzi edildi

Tarım ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Hayvancılık Dairesi, 26 Kasım 1963, Salı günü muhtelif köylerdeki 27 çiftçi ve hayvan - besleyiciye "Friesian" cinsi 150 süt ineği tevzi etmiştir.

Bu inekler, son zamanlarda Hol Ada'dan ithal edilmiş olup bu ineklerin bir kısmı muhabiri olduğu gibi göstermesi dir. Yoksa Eoka'nın adının dayağı inbaaca tanıdığı - mın ona dikte ettirdiklerini aksettirmekle vazifesini yap tığına kanaat getiriyorsa, bu ne adaletin ve ne de insanlığın hiç bir sayfasın da yer almayacak bayağı hareketlerdir.

Amerikan C. Reisi Kennedy'nin ölümü münasebetiyle

Kibrianu ile Dean Rusk arasında mesaj teati edildi

Müteveffa Amerikan Cumhur Başkanı Kennedy'nin ölümü münasebetile Kıbrıs ve Amerika Dış İşleri Bakanları arasında aşağıda ki mesajlar teati edilmiştir.

"Cumhurbaşkanı Kennedy'nin trajik ölümünü Kıbrıs'ta büyük bir üzüntü ile öğrendik. Başkan Kennedy'nin kaybı bütün dünyada büyük bir darbe etkisi yaratmıştır. Tarih, Başkanı, demokrasi, hürriyet ve sulhun yüksek prensiplerinin büyük bir müdafii olarak kaydedecektir. Hükümetim namına samimi ve içten gelen tazi yemin kabulünü rica ederim.

Spiros Kipriyanu".

"Bu trajik tecrübe saatlerinde göndermiş olduğunuz âsil sempati mesajı bir cesaret kaynağı olmuş tur. Şahsımın ki kendisiyle Başkanın uğrunda hayatını hasretliği ve en sonunda feda ettiği âsil gayeleri elde etmek hususunda işbirliğinize güvenebilirim. Cumhur Başkanı Johnson'un ilmi ve kat'i kararı işte bu gayeye yöneltmiştir.

DEAN RUSK
Dış İşleri Bakanı."

Gürsel, yeni hükûmetin teşkili ile ilgili istişarelerine başladı

İnönü gazetecilere henüz bir karar alınmadığını söyledi

ANKARA 3: Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, yeni Hükûmetin teşkili ile ilgili istişarelerine bu - gün saat 09.00'dan itibaren başla mıştır.

Cumhurbaşkanı, saat 09.00'da Millet Partisi Genel Başkanı Osman Bölükbaşı'yı, 09.40'ta Yeni Türkiye Partisi Genel Başkanı Ekrem Alican'ı, 10.00'da Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi Genel Başkanı Vekili Hasan Dinçer'i, 10.30 da Adalet Partisi Genel Başkanı Ragıp Gümüşpalayı kabul etmiş ve kendileriyle ayrı ayrı görüş - müştür.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, saat 15'te de Başbakan ve Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı İsmet İnönü'yü kabul etmiştir.

Bir saat kadar devam eden görüşmeyi müteakip Başbakan İnönü Çankaya'dan ayrılırken basın mensuplarına şunları söylemiştir:

"Sayın Cumhurbaşkanı kabul buyurdular. Siyasî vaziyet üzerin de görüştük. Sayın Cumhurbaşkanının görüşmesi istişarî vaziyette dir. Henüz bir karar vermiş bulun muyorlar."

Muhaceret Memuru Kıbrısta

Bir Kanada Muhaceret Memuru Kıbrıs'a gelerek, Kanada'ya göç etmek için dilekçe gönderen şahıslarla 9 ile 13 Aralık 1963 tarihleri arasında, Lefkoşada, Lidra Palas Otelinde görüşecektir.

Öğretmenlerin ek ders ücreti artırıldı

Ankara 3: (Hususi)

Resmi okul öğretmenlerinin fazladan okuttukları ders ücretleri, 5 liradan 10 liraya çıkarılmıştır. Öğretmenler, 1 Mart 1964 tarihinden itibaren, mecburî derslerin dışında, okutacakları her saat başına 10 lira ücret alacaklardır. Yeni ücret sistemi bir öğretmenin aylık gelirinde kaşarl 150 lira bir artış meydana geti recektir.

Resmî okul öğretmenleri, maaşa tâbi oldukları dersler hakımından, ortaokullar da 18 ve liselerde de 15 ve üzerinden ders vermekle dirler. Kanunla, hizmî ders saati ise, 24 olarak tesbit edilmiştir. Binaenaleyh, bir öğretmen, maaşa tâbi olduğu mecburî derslerinin dışında okuttuğu her ders için bilen 5 lira alırken, 1 Mart'tan itibaren bu ücret yüzde yüz bir artışla, 10 lira olacaktır. Öğretmenlerin daha faz la para alınalarını temin için, ilgili teşekküllerden gelen azamî ders miktarının hafifçe onca çıkarılması teklifinin, Bakanlık kabul etmemiştir. Çünkü, mevcut şartlar altında öğretmenlik bu derece yüklü bir prog - ram altında yapılmasağa dö nüştürülmüştür.

Yorum

Açık Konuşalım Mr. Rossides!

Birleşmiş Milletlerdeki Kıbrıs Delegesi Başkanı Rossides, Hukuk Komitesinde yapmış olduğu bir konuşmada, âdeta kapalı olarak Birleşmiş Milletlerin Kıbrıs'a müdahale etmesini istemiş, ve parmağının arkasına saklanarak, Londra ve Zürih Andlaşmalarındaki bazı maddelerin Birleşmiş Milletler Anayasa sına aykırı olduğunu iddia ederek, bu iddiasını desteklemek için bilahir dereden su getirmiştir.

Rossides konuşmasında sık sık "Hukuk nizamını" dilinde dolamış ve Dünyanın her tarafında hukuk nizamının sağlanması yönünde gayret sarfedilmesini istemiştir. Bu hususta, Rossides kendi meziyetleri olan Kıbrıs'ta, hukuk nizamını bozmakta olanların kimler olduğunu bilmemezlikten gelerek, kelime oyunları ile Delegeleri avlamağa kalkışmıştır. Bunun için, Sayın Rossides'e bazı hususları hatırlatmakta fayda mülâhaza ediyoruz.

Londra ve Zürih Andlaşmalarından hemen sonra, ilgili ta rafların masa başında toplanarak yorucu ve uzun çalışmaları neticesinde hazırlamış oldukları bir anayasa gereğince, Kıbrıs ta da bir Hukuk Devleti kurulmuş ve tarafların mes'ul zâtları bu hukuk düzenini koruyacaklarına ve yaşatacaklarına şeref sözü vermişlerdi.

Fakat netice ne oldu? Sayın Rossides, Hukuk Komitesinde yapmış olduğu konuşmada, neticenin ne olduğunu bilmemezlik ten geldiğine göre bunun cevabını kendisine bir verelim.

Kıbrıs Rumlarının yetkili temsilcileri, bir gün önce imzala dıkları andlaşmalar ve Anayasa gereğince adada kurulan Hukuk Devleti aleyhine hemen ertesi gün cephe almışlar ve başta Cum hurbaşkanı olduğu halde, Hükûmette sorumlu mevki işgâl eden Rumların birçoğu, kendi imzalarını inkâr edercesine, Anayasa

(Devamı Sayfa Üçte)

90'lık dede baba oldu

HASAN TOZAK
(Sevinçli ihtiyar)

BAĞDAT TOZAK
(Dedeyi memnun etti.

Gür sakallı, sempatik Hasan Dede 90. yaş gününde baba olmuştur. Altmışaşlık bacağının bağı. Yaşıtlarının köyü halkından Hasan Tozak dede 90. yaşında baba olmasının şerefine bütün köy halkına zerdeli pilâv ziyafeti vermiştir.

KONFERANS

"Kıbrıs'ın İktisadî Kalkınması" konusunda Dr. E. E. Hald tarafından bugün saat 18'de Kıbrıs Türk Memurlar Kurumu Lokâlinde bir konferans verilecektir.

İlâvemiz

Çarşamba günleri vermekte olduğumuz ilâve, yarınki nüshamızle birlik te verilecektir.

Anlaşmasına rağmen bir filmde oynamaktan vazgeçtiği için bakkında 200 bin liralık tazminat davası açılan Z. DEĞİRMENÇİOĞLU

BİRİMİZ HEPİMİZ

HEPİMİZ BİRİMİZ İÇİN.

CUMARTESİ
7
Aralık 1963
Yıl: 22 — Sayı: 6247
FİATI: 15 MİL

Halkın Sesi

Girne Caddesi No. : 172
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Mathas : HALKIN SESİ

HAKKIN SESİ VE HALKIN DİLİDİR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Altı aylığı 3 lira
Senelliği 6 lira, yabancı memleketler için senelliği 15. Aylık abonesmiz yok.

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tesisiye edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS
EVLERE TEVZİAT
MÜRACAAT KIBRIS SHELL ŞİRKETİ LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acente/Satıcıya
SHELL

Makarios'un Teklifleri REDDİLDİ

İsmet İnönü başkanlığında yapılan toplantıdan sonra Feridun Cemal Erkin açıklama yaptı

Cumhurbaşkanı CEMAL GÜRSEL

ANKARA (Radyo) Türkiye Bakanlar Kurulu dün akşam Başbakan İsmet İnönünün başkanlığında dört saat süren uzun bir toplantı yaparak Kıbrıstaki durumu etraflıca gözden geçirmiştir.

Bu toplantıda Kıbrıs Cumhur Başkanı Makarios'un Anayasada yapmağı düşündüğü teklifler de incelenmiş ve katiyetle reddedilmesine ve ilk fırsatta red cevabının Makarios'a duyurulmasına karar verilmiştir.

Bakanlar Kurulunun toplantısından sonra Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin, şu açıklamayı yapmıştır:

"Kıbrıs Cumhur Başkanının muhtırası Zürih ve Londra Andlaşmalarının ve Kıbrıs Anayasasının tadilini teklif etmektedir. Kıbrıstaki Türklerin, hayati, hak ve menfaatlerinin korunmasını ihtiva eden bu vesikalar üzerinde müzakere açılması istendiği gibi bir hususun kabulüne imkân olmadığından Bakanlar Kurulunca reddine karar verilmiştir.

Bu yoldaki kesin cevabı imza yakında Kıbrıs Hükümetine duyurulacaktır."

İNGİLİZ YÜKSEK KOMİSERİ İLE GÖRÜŞME

İngiliz Yüksek Komiseri Sir Arthur Clark, dün sabah Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük'ü ziyaret ederek kendisi ile bir süre görüşmüştür. Görüşmenin Cumhurbaşkanının Anasayada yapılması teklif ettiği değişiklikler ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Cumhurbaşkan Yardımcısı daha önce de İsviçrenin Kıbrıs nezdindeki yeni Büyükelçisini kabul etmiştir.

Başbakan İSMET İNÖNÜ

Dışişleri Bakanı Feridun Cemal ERKİN

Türkün vakur sesi hür dünyayı ikaz ediyor

Büyük Atatürk, Türkiye Cumhuriyetini kurarken "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" prensibini de esas olarak kabul etmişti. O günden bugüne Türk Milleti buna sadık kalmış, hür milletler arasında üzerine aldığı vecibeleri yerine getirmiş ve bugün dünya sulhunun muazzam olan NATO'nun en kuvvetli bir ortağı olduğu gibi en sadık müttefiki olarak kalmış ve kalmakta devam edeceğine şüphe yoktur.

Anlaşılmaz ayrılmaz ve koparılmaz bir parçası olan Kıbrıs adası hiçbir zaman unutulmamış ve bahusus burada yaşayan yüz yirmi bin Türk Anavatandaki 30 milyon kardeşinin bir parçası olduğu kabul edilerek daimi surette büyük bir hassasiyetle bunduki varlığımızın korunması için gerekli tedbirler alınmıştır. 1940'dan beri başlıyan büyük atılka her geçen gün biraz daha artmış ve bir vatanın dört köşesinde yaşayan mücevver ve köylü Kıbrıs davasına kudsiyetini takdir ederek bileri düşünmekten geri kalmamıştır.

1955'te başlıyan tedhişin asıl gaye ve maksadı burada Türk Cemaatini imha ederek adayı Yunanistana ilhak etmek idi. Nitekim EOKA kan dökmeğe başladığı zaman çıkardığı bir beyannâme de aynen şöyle diyordu: "Karşımızda iki düşman vardır. Birincisi İngilizler, ikincisi Türklerdir. İlkin İngilizlerin işini bitirip onları adadan uzaklaştırdıktan sonra Kıbrıs Türkleri imha edilecektir. Gayemiz ENOSİS'tir. Her ne pahasına olursa olsun bu gayeye ulaşmak bizim için bir vazifedir"

Biz Kıbrıs Türkü bu beyannameleri okuduğumuz andan tek bir vücut haline gelmeğe muvaffak olmuş ve Girit Türklerinin akıbetine düşmemek için bütün imkânsızlıklara rağmen mücadeleyi göze almıştık. Dört sene devam eden kanlı bir mücadele bizi ne yıldırmış ne de yolumuzu devam etmemiğe mani olabilmiştir. Cumhuriyet kurulduktan sonra maziyi bir kenara bırakarak Zürih ve Londra anlaşmalarında kazandığımız haklar çerçevesi içerisinde yaşamak ümidiyle Rum cemiati ile el ele vererek ırkının refah ve tealliei için büyük gayret ve fedakârlık gösterdik. Fakat ne yazık ki adadaki Türk mevcudiyetini hazmedemeyenler bir gün bile faaliyetlerine ve entrikalarına fasılasız devam ederek karanlık yollarda yürümüşler ve bugün bir dünyanın başına bir gayle olan küçük küçük devletlerin bilgisizliğinden istifade yolla rını arayarak ENOSİS'i cumlandırmak gâyesine koyulmuşlardır. Makarios'un karşımızın çıkardığı son teklifler bildiriş ve göz boyamadan başka birşeye yaramamaktadır. Buna pek iyi takdir eden Kıbrıs Türkü ve Anavatanı büyükleriniz her ne pahasına olursa olsun bu korkunç ağlara kapılmamak azminde ve kararında olduğunu ifade etmiştir. İşte dün akşam Ankara'da toplanan Bakanlar ittifakın aldıkları kararlar dünyayı ikaz ederken, ne kimseyi tehdit ve ne de saldırgan bir hareketle bulunmuş değillerdir.

Onlar ancak devlet mefhumu taşıyan mubayedelerine ve imzalarına ne demek olduğunu takdir eden kimselerin yapabileceği bir işi yapmışlardır. Vecibelerini ve sorumluluklarını bilmeyen ve takdir etme yenlere yerinde bir ihtar vermişlerdir. Bu sebeptendir ki Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin bu yoldaki hareketi Amerika, İngiltere ve bir dünyanın kabul ettiği prensiplere uygundur.

U Thant Kıbrısı ziyaret edecek

Nev York 6: İyi haber alan kaynaklardan öğrenildiğine göre, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri U-Thant, gelecek yıl Türkiye, Kıbrıs ve Yunanistanı ziyaret edecektir.

Genel Sekreter, Mart ayın da Cenevrede çalışmalarına başlıyacak Uluslararası Ticaret Konferansına katılacak ve muhtemelen Mayıs ayı başlarında bu üç ülkeyi ziyaret edecektir.

Televizyon temsil müsabakası

Amerikan Tiyatro grubunun açmış olduğu Televizyon Temsil Müsabakasının son kabul tarihi 31 Aralık 1963'dür.

Her Kıbrıslının bu müsabakaya katılmaya hakkı vardır. Müsabaka şartlarına göre, 25 ile 30 dakika arasında devam etmesi gereken piyeslerde sekizden fazla rol bulunmamalıdır. Türkçe veya Rumca olarak gönderilebilecek olan bu piyesler üç kopye halinde daktilo edilmiş olarak, Televizyon İdaresi Müdürlüğü, P.K. 824 Lefkoşa adresine gönderilmelidirler. Piyeslerin altına müstear bir isim konacak ve diğer bir kapalı zarfa da müstear ismin sahibini gösteren hakiki ismi yazılacaktır.

Müsabakaya katılacak piyesler daha önce hiçbir yerde yayınlanmış olmamalıdır.

Müsabakayı kazanan şahsa £30 mükâfatı verilecek ve eseri altı ay zarfında televizyonda sunulacak tır.

KEELER HAPSE MAHKUM OLDU

İngiltere'de sabık Harbiye Bakanı Profumo'nun istifasına yol açan skandalda önemli bir rol oynamış Christeene Keeler bugün Londrada yalan yere yemin etmek ve adaletin yerine getirilmesini önlemek suçlarından dokuz ay hapse mahkûm edilmiştir.

Christen Keeler'in oda arkadaşı Pola Hamilton Marshall ise ayni suçlardan altı ay hapislik cezalarına çarptırılmıştır.

Yorum

ANAYASA YAZ BOZ TAHTASI DEĞİLDİR

Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios, Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasasında değişiklikler yapmağa karar vermiş ve bu kararını da, Kıbrıs Cumhuriyetinin toprak bütünlüğünü garanti altına almış olan Türkiye, Yunanistan ve İngiltere Hükümetleri ile Kıbrıs Türkleri Lideri Cumhurbaşkan Muavini Dr. Fazıl Küçük'e resmen bildirmiştir...!

Makarios'un bu davranışı muhtelif ajanslar tarafından ilân edilmiş olmasına rağmen, Cumhurbaşkanı kendisi konuşmak istemezmiş gibidir bir şey söylemiyeceğini bildirmektedir.

Hafta başında, eski Eskarı Markos Drakos'un heykeli altın da yıkılmıştır Rumların yaptığı pâtırlı ve maskeli şiddetli hadise sinden beş saat sonra açıklanan bu haber dâvasından emin olan Kıbrıs Türk toplumu arasında en küçük bir endişeyi dahi yaratmamıştır. Cemaatımız bütün tahriklere rağmen, haberi, her zaman olduğu gibi Türke yaraşır büyük bir soğukkanlılıkla karşılamıştır.

Cumhurbaşkanının bu tehlikeli tutumuna dost ve müttefik devletlerin seyirci kalmıyacağı hususunda herkes mutabık bulunmaktadır. Zaten Makarios'un keyfi kararına itiliyâtı sahasına koyabilmesine hukuken de imkân ve ihtimal yoktur.

Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası üç sene gibi pek kısa bir zaman önce bizzat Makarios tarafından, kayıtsız şartsız imza edilerek kabûl olunmuş ve Makarios, Cumhurbaşkanı olarak bu Anayasayı koruyacağına şeref sözü vermişti. Fakat Makarios Anayasasını koruyacağına söz verdikten pek kısa bir zaman sonra, Anayasayı "bir aşırma tahtası" olarak vasıflandırmış, bu Anayasanın tatbikatın fetbi için bir dursak noktası olduğunu ilân etmişti. Öyle görülüyor ki, Makarios şimdi Anayasada yapacağı değişiklikleriç, istikbâli fetbetmek için durak yerin den harekete geçmek düşüncesindedir.

Ajansların verdiği haberlerden öğrendiğimize göre, Makarios'un Anayasasından söküp fırlatmak istediği maddeler, bu adada Türk varlığının korunmasını sağlayan, Türk Cemaatına efendi bir Cemaat olarak hayat hakkı tanıyan maddelerdir. Makarios kendi pâtırına göre, keyfi bir kaçkılık ve "benim dahili bir meselemdir" iddiası ile, bu maddeleri tadil ederek, Türk toplumunun bütün haklarını elinden alacak, Cemaatımızı bu suretle, akıbetle bir uzunluk durumuna düşürecek ve neticede, Girit Türklerinin başına gelenler, Kıbrıs Türklerinin başına da gelecek...

Bu düşüncede olan Makarios'a peşinen söyleyelim ve hatırlatalım ki, yanlış ve hem de çok yanlış bir hesap yapmaktadır... Doğacak kötü neticeleri düşünmeden, tehlikeli ve hem de çok tehlikeli bir oyun oynamaktadır...

Cumhurbaşkanı İyi bilmelidir ki; hiçbir memleketin Anayasası "Yaz boz tahtası" değildir.

Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası, ilgili Devletlerin temsilcileri ile Kıbrıs Türk ve Rum Cemaatlarının yetkili kıldığı şahıslar tarafından uzun süren çalışmalar neticesinde hazırlanmış ve imza edilerek kabul olunmuştur. O zaman Makarios nerede idi? Anayasayı beğenmedi ise, Anayasada engelleyici maddeler var dı ise, ne diye kırmızı mürekkebi ile Anayasanın altına koca man bir imza attınız?

Makarios şimdi ayağa kalktı, "Anayasayı tadil edeceğim, çünkü Anayasada engelleyici maddeler vardır" diyor. Bu tamamen yanlış ve yanlış olduğu kadar da sakat bir iddiadır. Cumhurbaşkanı bu iddiası ile kimleri kandırdığını tahmin ediyor. Anayasayı, verdiği sözde durup henüz aynen uygulamadan hangi maddelerin engelleyici, hangi maddelerin engellemeyiş olde ğunu nasıl keşfedebilmiştir?

Makarios yalnız bir hususta haklıdır. Anayasada engelleyici maddeler vardır, Bunu biz de kabul ediyoruz. Fakat bu maddeler onun iddia ettiği gibi Kıbrıs Cumhuriyetinin teraklisini ve ilerlemesini engellememektedir. Adamın başka bir memleket ile birleşmesini yani çoktan ölen Enosis'in yeniden dirilmesini, engellememektedir...

Bu maddeleri tadil etmeğe de Cumhurbaşkanının gücü yetmemektedir. Bunu böyle bilmelidir.

HALKIN SESİ

Silâhlı ve maskeli şahıslar tecavüzüne uğradı

Mütecavizler bir Rum'un zorla parasını alarak kaçtılar

Mercedes otomobillerinin Limasol temsilcisi Nikos Mihail Nikolau, Limasol Polisinin yaptığı bir şikâyette, 6 Aralık tarihinde takriben saat 01.00'de Limasolda Larnaka sokağındaki evine girmekte olduğu sırada iki tabancalı olan iki maskeli şahsın tecavüzüne uğradığını ve bu şahıslarm, £28'sını zorla aldıktan sonra vak'a mahallinden biraz uzakta parkedilmiş bir otomobille kaçtıklarını bildirmiştir. Polis soruşturma yapmaktadır.

Öte yandan Limasol'da Haci Kiriyakos ve Oğulları Ltd. müessesinde çalışmakta olan Nikos Panayiotu adındaki dükkânının açıldığı sırada, 3-4 Aralık gecesi Haci Kiriyakonun Limasolda Bağımsızlık sokağındaki dükkânının açıldığı sırada, 3-4 Aralık gecesi Haci Kiriyakonun Limasolda Bağımsızlık sokağındaki dükkânının açıldığı- na ve küçük bir kasadan £66.680 mil. çalındığını Limasol Polisine bildirmiştir. Polis soruşturma yapmaktadır.

Gürsel istişarelerine devam ediyor

ANKARA 6: Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, yeni Hükümetin teşkili ile ilgili istişarelerine bugün devam etmiştir.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, bugün saat 14.30'da Çankaya'da, Adalet Partisi Genel Başkanı Ragıp Gümüşpala'yı, saat 16.00'da da Başbakan İsmet İnönü'yü kabul etmiştir.

OMODOS CİNAYETİ İLE İLGİLİ 3 Rum idama mahkûm oldu

(Özdal Cam bildiriyor)

Birkaç ay önce Limasol kazasına bağlı Omodos köyünde öldürülen Andreas Tannos'un katli ile ilgili olarak dün Limasol Rum Ağır Ceza Mahkemesi huzurunu çıkarılan Andreas Antoniu, Yeorgiu Antoniu ve Aristoheridos Teodoru isminde üç Rum suçlu bulunarak idama mahkûm edilmişlerdir.

Katillik olayı ile ilgili olarak karan verdiği sırada, halka kapalı bulundurulan mahkeme önünde muazzam kalabalık toplanmış ve heyecanla kararı beklemişlerdir. Mr. Luis, Mr. Linadios ve Mr. Gatsimanidis'den müteşekkil Hakimler heyeti bildirmiştir.

Heyeti sabah saat 11.30 da toplamış ve 12.30'da kararı vermiştir. Başkan Luis, cinayetin çok açık bir şekilde işlendiğini belirttikten sonra kararını okumuş ve her üç mahkumunda idama mahkûm edilecek- lerini bildirmiştir.

EVİNDE TABANCA BULUNAN BİR KADIN £50 CEZAYA ÇARPTIRILDI

(Hususi muhabirimiz Hıfzı Salih Bildiriyor)

Baf'da oturumlarına devam etmekte olan Türk Ağır Ceza Mahkemesi, Esentepeli Salâhi Hüseyin ve Zehra Hüseyin aleybine getirilen davayı dinlemiştir. Duruşma sonunda, ayni köylü Hasan Aliye ateş ettiği iddia edilen Salâhi Hüseyin aleyhine kâfi delil bulunamamış, Zehra Hüseyin ise taşerrufunda bir tabanca bulundurmaktan suçlu görülerek £50 para cezasına çarptırılmıştır.

Beraat eden Salâhi Hüseyin, eşi ve 5 çocuk babası olup şoförlük yapmaktadır.

Duruşma esnasında şahadet veren Hasan Ali, 30 yarda kadar ötede bir şahsın duymakta olduğunu görmüş ve yerden aldığı bir taşla o istikamete doğru atmıştır. Bu şah sın Salâhi olduğunu ifâde eden şahit, Salâhi bana niye ateş ediyor?" diyerek arkasından koşmağa başladığını söylemiştir. Şahide göre önde koşan Salâhi arkasına dönüp bir el daha ateş etmiş ve dahi sonra Hasan Ali'nin eski karısı Zehra Hüseyinin evine girmiştir.

Hasan Alinin kapıyı taşlaması üzerine Zehra Hüseyin "İndası, indası" diye bağırmağa başlamıştır.

Çığlıklarını duyulması üzerine bu dâire mahalline giden Mehmet Çavuş, Zehraya hitaben, Salâhi'nin evde olduğunu söylemiştir. Eve giren jandarmalar, onun yakınında sakli vaziyette bir tabanca bulmuşlardır.

Bağımsız duruşma esnasında, Zehra, tabancanın kendi evinde bulunduğunu kabul etmiş, maamafih tabancayı orava kimin koyduğunu bilmediğini söylemiştir.

Mersin Kıbrıs Türk Kültür Derneği Şubat ayında Kıbrıs Kültür gezisi tertip ediyor

(Mersin Özel Muhabirimiz Bildiriyor)

Kıbrıs Türk Kültür Derneği İçel Şube Başkanlığından resmen bildirildiğine göre, Şubat tatilinde öğretmenlerden ibaret 25 - 30 kişilik bir kafile ile bir "KIBRIS KÜLTÜR GEZİSİ" tertip edilmiş bulunuyor.

Bu geziye Mersin ve bölgesinden arzu eden vatandaşların da katılabileceği haber veriliyor.

9 aya mahkûm edilen KEELER

YARINKİ PAZAR SAYFAMIZI OKUMAYI İHMAL ETMEYİNİZ

BIRIMIZ HEPIMIZ

HEPIMIZ BIRIMIZ IÇIN.

ÇARŞAMBA
11
Aralık 1963
Yıl: 22 — Sayı: 6249
FIATI: 15 MIL

Halkın Sesi

Girne Caddesi No. : 172
P. K. 339 Telefon : 2446
LEFKOŞA — KIBRIS
Matbaa : HALKIN SESI

HAKKIN SESI VE HALKIN DILIDIR

Kurucusu : Dr. FAZIL KÜÇÜK

ABONE: Alt: aylığı 3 lira
Senelığı 6 lira, yabancı memleketler için senelığı 115. Aylık abonemiz yok.

THERMOSHELL Service
KALORİFERLER
için hususi olarak Tesisine edilmiş yakıtlar
ÇABUK SERVİS
EVLERE TEVZIAT
MÜRACAAT KIBRIS SHELL SİRKETI LTD. LEFKOŞA
3061-2-3-4
Veya en yakın Acente/Satıcıya
SHELL

Kıbrıs Televizyonunun Rezaleti

Dün akşam Kıbrıs Televizyon programının seyredenler bir kere daha, Kıbrıs Rumunun mevzuatlar, düşünce ve kötü emellerinin iç yüzünü bütün çıplaklığı ile anlamış bulunuyor. Her şeyden evvel Radyo ve televizyonun vazifesi ahalı bitenleri, hakikatları dünya umumi efkârına aksettirmek, olduğu gibi bildirmektir. Halbuki Kıbrıs Radyo ve televizyonunda Televizyonu bir Eoka propaganda organı olmuş ve bu Liderlerden aldığı emri yerine getirmekle vazifesini yapmığına inanmaktadır.

Bundan bir müddetler evvel, Dünya umumi efkârını Kıbrıs'taki Türk cemaatı aleyhine çevirmek düşüncesi ile ufak bir teneke kutu içerisine koyduktan bir avuç barutu bir heykelin yanında patlatan ve intikâl makinesi arızaya kopartanlar, yine ertesi gün sokağa dökülleri mektep çocukları ve ellerinde bulundukları Televizyonu hareketle geçirerek istedikleri ve özledikleri bir tarzda filime aldıkları sahneyi dün akşam teşhir etmeleri, programlarını sözüne vurmak bakımından tehmitsiz bir işgüzarlıktır.

Türk Cemaatının Milli ve dini günlerinde yapılan merasimleri azamı üç dakika gösterebilen televizyon rum tedhişçilerinin işlemek istedikleri cinayeti Türk halkına ve bunu uzun müddet fiilime almalarının maksat ve gayesi masum, Kıbrıslı rum boyunduruğunun girmemek azminde olanların öbmetli nevkide bulunmuyan göstermeğe yeltenmeleri, hiç şüphe yoktur ki, kimsenin dikkatinden kaçırılmamaktadır. Zor ile kapatılan Mekteplerden dışarı sahlıkları çocukların ağızlarına verdikleri borular, boğazlarına takıkları trampetlerle ve geride kahırların kahrolmuş bombarlar mağmları, gençliği aleyhinize kışkırtmak için ihtiras edilmiş körü hareketlerdir. Bütün maksat ve gaye Kıbrıs rumunu, Türk Cemaatının üzerine saldırmak ve boğazlatmak düşüncesi ile yaptıkların üzerine akıl sellim kolaylıkla kabul edebileceklerdir. Ne yazık ki Hükümetin bütçesinden çıkan, ve ancak halkın mükneyver ve köyhüün hükmedilerini öğretmekle mükellef olan radyo ve televizyon bugün bir rum propagandası organı olmak bedbahtlığı içindedir. Bir kapısındaki heykele atılan bomba ancak uzun seneler ellerini kana boyayan, masum kimseleri karanlıktan istifade ederek köşe arkasında kurdukları pusularından öldüren emirlerin yeni emirlerinden başka bir şey değildir. Akıllarınca bunları bize yüklemek ve genç dimağları Kıbrıs düşmanlığı ile beslemek gayesini istihbar eden katillerin bu teriplerine memleketin buzur ve sükûnunu isteyenler nazarında ne kadar tecessüt etsek azdır, Biz Türk Cemaatı bu cinkin, bayağı ve adiçe hareketlerden kendimizi temizlik edeliz. Tarih boyunca mert insanlar olarak bürriyet çe istiklâlimizi mil defaa ve mubafuza için savaştık. Hakkı davalarımızı adalet buzurunda müdafaa etmesini bildik. Masum kimselerı, muteme garkemedik.. Hürriyet ve istiklâl için mücadele edenlerin dâima yanıbaşında yer aldık. Bizim bürün bu mezlyetlerimizi bugün balçıkla sıvamıyan kalkışan bir takım katillerin, bizi doğru yolumuzdan çevirmeyeceklerine inanmaktayız isterız. Evvelce de bir çok defalar belirtmeğe çalıştığımız gibi Türk tarih boyunca entrika, desise, ve karanlık yollardan davasını kazanmağa tevessül etmemiştir.

Binaenaleyh bir kere daha bu memleketin bütçesi ile beslenen Kıbrıs Televizyonunun katil, barbar ve memleketi kana boyamak isteyenlerin emellerine hizmet etmesini şiddetle telin ve protesto ederiz. Anlaşılmalıdır ki, Televizyon olsun radyo olsun herşeyden evvel bitarraf bir gözle hadiseyi aksettirmek zorunda ve mecburiyetindedir. Yoksa birkaç eli silâhlı ve hafa tırnaklarından kan akan kimselerin ellerinde alet olmaktan kendini kurtaramaz, bunun mesulü hiç şüphe yoktur ki Kıbrıs Hükümetidir. Eğer Televizyonu idare eden makam dün akşam cereyan eden hadiseleri görmüşse bunu tavsip edip etmediğini yine kendi ağzından öğrenmek yerinde olur.

Biz bunların açıklanmasını bekleye duruşum, fakat atılan mağrûrları, zavallın kâfirleri yüzlerine fırlatır ve Türk Cemaatının hiç bir zaman kilise, cami, heykel bombalamak ve tahrip etmek ne prensibidir ve ne de Onları aklından geçiriyor. Biz öyle bekliyorduk ki, Televizyon bir çeyrek devam eden bu yürüyüş ve karışıkların mesullerinin yine rumlar olduğunu söylemekle bitaraflığını ve adilane hareket ettiğini göstermiş olsun.

Gürsel, hükûmetin kurulması görevini Gümüşpala'ya verdi

Gümüşpala da "Durumu tetkik edeceğim ve cevabımı arzedeceğim" dedi

Ankara 10: Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, bu sabah 9.00'dan itibaren Çankaya'da Parti liderlerini kabul ederek, Hükûmetin teşkili konusundaki istişarelerine devam etmiştir.

Cumhurbaşkanı Gürsel, ilk olarak saat 9.00'da Millet Partisi Genel Başkanı Osman Bölükbaşı'yı saat 9.35'te Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi Genel Başkan Vekili Hasan Dinçer'i, saat 10.25'te Yeni Türkiye Partisi Genel Başkanı Ekrem Alican'ı kabul etmiştir.

Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel, saat 15.00'te de A.P. Genel Başkanı Ragıp Gümüşpala'yı kabul etmiştir.

Saat 15,40'da, Çankaya Köşkün den ayrılan Gümüşpala, basın temsilcilerinin çeşitli sorularını cevap kondırmış ve bu arada şunları söylemiştir.

"Sayın Cumhurbaşkanı, Hükûmetin teşkili vazifesini bana vermişlerdir. Durumu tetkik edeceğim ve cevabımı arzedeceğim. Kendilerinden müddet istirham ettim. Bu müddeti verdiler."

RAGIP GÜMÜŞPALA

KAYBOLAN BİR TÜRK BULUNAMADI

Dikelya askeri üssünde çalışmak ta olan Osman Talât isminde Limasollu bir Türkün kaıısa polise mü racaatta bulunarak hakkımızın 25 Kasım 1963 tarihinde işine gitmek için evinden çıktığını ve bundan sonra bir daha eve dönmediğini bildirmiş tir. Polis Osman Talât'ın bulunması için araştırma yapmaktadır.

Türkiye'de Kennedy köprüsü

Diyarbakır 10: 720 metrelik Bicicik Köprüsünden sonra, Türkiye'nin ikinci büyük köprüsü Cizre ilçesinde yapılacaktır. Cizre köprüsüne KENNEDY KÖPRÜSÜ adı verilmesi için Karayolları 9. Bölge Müdürlüğünce, Bayındırlık Bakanlığından izin istenmiştir.

Dicle nehri üzerinde önemli bir kavşak noktası olarak Cizre Köprüsü, 1964'te tamamlanacaktır.

Köprü, altmışar metre uzunluğunda üç gözlü olacak, uzunluğu 220 metreyi bulacaktır.

öğretmenlerin T. Cemaat Meclisine yeniden müracaatı

Emeklilik Kanunu memnuniyet yaratırken, yıllık maaş artışlarının eskisi gibi kalması isteniyor

Kıbrıs Türk Öğretmenler Birliği, Türk Cemaat Meclisine daha önce sunmuş olduğu dilekçeye aldığı cevabı tezekkür etmiş ve bazı hususlarda Türk Cemaat Meclisine yeniden müracaat edilmesine karar vermiştir.

Türk Cemaat Meclisine bağlı öğretmenlere emeklilik maaşı verilmesi hususunda bir kanun hazırlım maktta olduğuna dair Türk Cemaat Meclisi İcra Heyeti tarafından yapılan açıklamayı bir karşılayan öğretmenler, amaç artışlarının her yıl yerine üç yılda bir yapılması hususunda Cemaat Meclisi tarafından alınan son kararın değiştirilmesini istemektedirler.

Türk Öğretmenler Birliği, bu konuda Türk Cemaat Meclisine şu dilekçeyi göndermiştir:

"Türk Cemaat Meclisi
İcra Organı Başkanlığına:

18/11/63 tarihli 65/7 sayılı dilekçemize verdiğiniz cevabınıza kar şılıktır.

Madde: 1. a) Maarifte ilerleyen bütün milletler öğretmenlerine her sene bir artış vermektedir, Nitekim 1920 yılından 1963 yılına kadar Kıbrısta da bu sistem tatbik edilegelmiştir. Öğrendiğimize göre Türkiyede de pek yakında yeni bir personel kanunu çıkarılarak bu "üç senede bir artış" usulüne son verilecektir. Bundan dolayı bu dilekçimizin yeniden tezekkürü.

b) Gerekçesinde : "Öğretmenlerin her üç yılda üç yıllık artış almaları ve yapılan ayarlamalar gözönün de tutulursa bu sistemin öğretmenlere maddi zarar olmadığı görülür" denilmekte ise de yaptığımız hesaplarda, meselâ bir ilkokul öğretmeni meslek hayatı boyunca £450 yı ve bunu £120 yı mütecaviz hayat pahalılığı farkını, da ilâve edilme £570 maddi zarara uğramakta olduğu anlaşılmaktadır.

2 nci ve 4 üncü maddemize verdiğimiz cevap öğretmenler arasında büyük bir memnuniyet ve zarmıştır. en erken bir zamanda kanunun meclisi tatbike konulması isteğini arzudar.

Madde 5 e yeni ders yılı içinde emeklilik yaşını dolduran öğretmenlerin ders yılı sonuna kadar fiilî hizmete devam etmelerini istemeğe dilek içinde bulunmaktayız. Bu takdirde öğretmenlik hayatı boyunca alacakları maaş ve ikramiyeden mahrum kalmamış olacaklardır.

Bu dilekçemizin müsbet karşılanacağını ümit ederiz."

Rumlar seri hareket edecek miş

TEMSİLCİLER MECLİSİ RUM ÜYELERİ MAKARİOSLA BİR GÖRÜŞME YAPTI

Temsilciler Meclisi Rum üyeleri dün öğleden sonra Başpiskopos Makarios'un başkanlığında bir toplantı yapmışlardır. Rum siyasi çevreleri, Makarios'la Rum Temsilciler Meclisi üyeleri arasında yapılan toplantıda, Rumların değiştirmekteğ istedikleri muhtelif anayasa maddelerinin müzakere edildiğini bildirmişlerdir.

Toplantının neticesi hakkında herhangi resmi bir açıklama yapılmamakla beraber, Royter haberler ajansı güvenilir kaynaklara atfen verdiği bir haberde, Başpiskopos Makarios tarafından anayasada yapılması tasarlanan tadilâtın tahakkuku için Kıbrıs hükümetinin seri bir şekilde hareket edeceğini bildirmektedir Makarios anayasanın 13 maddesinin tadil edilmesini istemekte ve bu arada belediyelerin birleştirilmesi, Cemaat meclisleri nin lâğvı ve Maarif idaresinin birleştirilmesini de hedef gütmektedir.

Royter haberler ajansı devamla, Makarios'un tadil tekliflerini Cumhurbaşkan Muavini Dr. Küçük'e 30 Kasım tarihinde vandığını ve bu na henüz cevap verilmediğini; de ilâve etmekte, Türkiye hükümetinin ise Makarios'un tekliflerini reddettiği bildirilmektedir.

İngiliz sözcüsü, "Kıbrıs Andlaşmaları bir şahsın isteği ile değişemez" dedi

(Hususi Muhabirimiz
Londra'dan bildiriyor)

İngiliz Dışişleri Bakanlığı, sözcüsü dün Makarios'un muhtırası hakkında "Kıbrıs Anayasasının ve anlaşmalarının değişmesi sadece bir şahsın isteğiyle olamaz" demiştir. Muhtıranın henüz İngiliz hükümetine resmen verilmediğini belirten sözcü şunları söylemiştir: "Türkiye ve Yunanistan andlaşmaları tekbirde müzakerelere gidilebilir. Aksi halde lâfa dahi edilemez."

Sözcü Ankaranın Makarios'un isteğini derhal reddetmiş olmasiyle tasarının suya düşmüş olduğunu belirtmiştir.

TEMSİLCİLER MECLİSİNİN TARTIŞMALI GEÇEN DÜNKÜ OTURUMUNDA

AV VE YABANİ KUŞLAR KANUNUNU TADİL EDEN TASARI KABUL EDİLDİ

Oturumdan önce Rum üyeler kendi aralarında bir toplantı yaptı

Temsilciler Meclisi'nin dün akşamki oturumunda Lefkoşa Türk üyesi'nden Kemal Denizi'in geçen Ekim ayında Lefkoşa'da bir Türk tüfek tamircisi ile bir Türk demircinin dükkânlarında yapılan polis araştırmaları hakkındaki sorusuna cevap veren İçişleri Bakanı, soru konusu araştırmaların uygun bir tarz da ve dünyanın bütün medeni memleketlerinde olduğu kanunlara göre yapıldıklarını ifade etmiş ve polis araştırmalarında herhangi cesatı sahiplerinin herhangi bir gün de vurabileceği azamî av sayısını tesbit etmek ve bechangi bir yasların avlanmasını yasaklamak yetkilerini vermektedir. Tasarı hakkında söz alan Meclisin İçişleri Komitesi Başkanı Hakkı Ali Rıza, genel olarak tasarının konmasını taraftarı olduğunu mamafih hazırlanmakta olduğu kanunda kâfi derecede korunması hükümleri bulunmadığı görüşünü ileri sürmüştür.

Av ve Yabanı Kuşlar Kanununu Tadil Eren Tasarı

Üyelerin sorularının okunmasından sonra Meclis av ve yabanı kuşlar kanununu tadil eden bir tasarıyı kabul etmiştir. Bu tasarı İçişleri Bakanına avın korunmasını bakanlar Kurulunun gerekli göreceği ve sayısı 80'i geçmeyen av bekçileri tayin etmek, av ruhsatı sahiplerinin herhangi bir gün de vurabileceği azamî av sayısını tesbit etmek ve bechangi bir yabanı kuşun avlanmasını yasaklamak yetkilerini vermektedir. Tasarı hakkında söz alan Meclisin İçişleri Komitesi Başkanı Hakkı Ali Rıza, genel olarak tasarının konmasını taraftarı olduğunu mamafih hazırlanmakta olduğu kanunda kâfi derecede korunması hükümleri bulunmadığı görüşünü ileri sürmüştür.

Vatandaşın Hürriyetini Tahdit

Öte yandan Ahmet Mithat Berberoğlu, tasarı ile jandarma ve polis kuvvetlerine ek olarak 80 kişilik bir ek emniyet kuvveti kurulacağını belirtmiş halbuki anayasanın cumhuriyet ve emniyet kuvvetlerinin polis ve jandarmadan müteşekkil ve bunların sayısının 2 bin olacağını amir bulunduğunu hatırlatmış ve bu sayının ancak Cumhurbaşkanı ile Cumhurbaşkanı Muavininin mutabakatı ile eksiltilip artırılabileceğini kaydetmiştir. Berberoğlu av bekçileri tayininin memleket ve vatandaş için zararlı olacağını ve vatandaşın hürriyetini tahdit edeceğini söylemiştir.

Daha sonra Meclis motorlu vasıtalar ve yol trafik kanunlarını tadilinin eden bir kanun tasarısını müzakere etmiştir.

MAKARİOS FIRSATTAN FAYDALANMAK İSTİYOR

Makarios ve Kıbrıs'lı Eoka'cılar, Zürich ve Londra andlaşmalarını hozup aday bâkimiyetleri altına sokmak için yıllardanberi güttükleri hayalı gerçekleştirmek için uygun zamanın geldiğine inanmış görünüyorlar. Gerçekten de bu dâva ile ilgili üç memlekette de (Türkiye, Yunanistan ve İngiltere) yeni bir hükümet değişikliği söz konusudur ve bu ülkelerdeki kısmı oyu kendi iç problemlerinden yeni bir Kıbrıs meselesi ile uğraşmaya bevetli gözükmemektedirler. Nitekim Makarios da herhalde bu durumdan aldığı cesaretle 1964 yılının Kıbrıs'a değişiklik yılı olacağını ilân etmiş ve ilk adımını atarak Türkiye ve Yunanistan Büyükelçiliklerine, İngiliz Başkomiserliğine ve Fazıl Küçük'e değişiklikler için tekliflerini vermiştir.

Makarios'un ve arkasındakilerin amacı, Londra ve Zürich andlaşmaları ile kabul edilmiş Anayasayı değiştirmek, adadaki Türkleri asgarî hak ve menfaatlerinden yoksun bir azınlık haline getirmektir.

Makarios'un değiştirilmesini istediği ve Anayasanın temel maddelerinden olmaları dolayısiyle değiştirilmiyecekleri andlaşmalarda belirtilmiş olan maddeler şunlardır:

1- Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı muavinin veto hakkının kaldırılması. (Madde 50)

Bilindiği üzere Cumhurbaşkanı ve Cumhurbaşkanı muavininin, Dışişleri Savunma ve emniyet konularında Temsilciler Meclisi ile Bakanlar Kurulunun kanun ve kararlarına karşı kesin veto hakları vardır. Bu Temsilciler Meclisi ve Bakanlar Kurulunun çoğunlukta Rum olması itibariyle, Rum olan Cumhurbaşkanı için pratik bir önem taşımamakta buna mukabil Türk Cumhurbaşkanı muavini için Türk cemaatinin haklarının korunması bakımından en önemli bir teminat teşkil etmektedir.

2- Seçim kanunlarının, belediyelere dair kanunların ve seçmi rentin ve vergiler vâzeden kanunların Temsilciler Meclisindeki Rum ve Türk üyeler tarafından ayrı ayrı oylanması usulünün kaldırılması. (Madde 78)

Temsilciler Meclisinde 35 Rum üyeye karşı 15 Türk üye ile azınlıkta olan Türklerin gereğinde çoğunluğun keyfi kararlarına karşı (o da sadece üç konuda) hüklarını korumu imkânından da böylece mahrum edilmeleri Türk cemaatinin Rum çoğunluğun ırzularına ve lâdfına tâbi bir hale düşürecektir.

3- Birleşik belediyeler kurulması (Madde 173-1)

Anayasaya göre Türkler 5 büyük kasabada ayrı Türk belediyeleri kurmak hakkına sahiplerdir ve bâlen bu ayrı belediyeler, hükümetin Rum kanadının çıkardığı bütün sun') müşkülâtlere rağmen fiilen mevcut bulunmakta ve işlemektedir. Belediyelerin birleştirilmesi mahallî idarelerde Türk halkının ve ka-

(Devamı sa. 3 de)

AMERİKALI KADINLAR HAYIR CEMİYETLERİNE BAĞIŞTA BULUNUYOR

Kıbrıs'taki Amerikan Kadınlar Kulübü, yarın sabah bazı Türk ve Rum teşekkül ve müessese lerinin temsilcilerine Amerikan Kulübünde bir kahve partisi vereceklerir. Bu partide temsilcilere, cemiyetleri için muhtelif para bağışında bulunacaklır.

Amerikan Kadınlar Kulübünün geçen Haziran'da tertip ettiği bağlodan elde edilen 1400 liradan fazla hasılat 10 Türk ve Rum teşekkülüne dağıtılacaktır.

Kulüp halen, biz Türk ve bir de Rum kızına burs vermiş bulunmaktadır.

TÜRK SEMTİNDE RUMLARIN TECAVÜZÜNE UĞRADI

Dün akşam saat 12 raddelerin-olan bir Türk polisi olaya müdade kahvesden çıkıp evine gitmekte hale atti ve onlar da oradan uzak olan Tuncer Hüseyin isminde bir laştılar".
Türk genci, Türk semtinde Rumların tecavüzüne uğramıştır.

Tuncer Hüseyin bir muhabiri - müze olayı şöyle anlatmıştır: "Saat 12 sularında Girne kapısındaki kahvehanaden çıkıp Kuru Çeşme mahallesinde bulunan evime gitmekte iken yolum dört Rum genci tarafından kesildi.

İçlerinden birisi Rumca konuşarak bıçak çekti ve üzerime yürüdü. O sırada tesadüfen oradan geçmekte

RADYOSU ÇALINDI

(Hususi Muhabirimiz
HIFZI SALİH bildiriyor)

7 Aralık tarihinde, Baf kazasına bağlı Melandra köyünde Mahmut İbrahim'e ait 12 lira 500 mils kıymetinde EVEO marka portatif bir radyo AB 239 numaralı hususi otomobilden çalınmıştır. Jandarma tahkikatına devam etmektedir.

İBRETLE OKUNACAK
BİR YAZI SERİSİNE
BAŞLIYORUZ

GİRİT'İ TÜRKLERDEN
Nasıl Almışlardı?
— GİRİT DRAMININ İÇYÜZÜ —

Yazan:
VERGİ H. BEDEVİ

PERŞEMBE GÜNÜ
SÜTUNLARIMIZDA

GAZETEMİZİ
ALIRKEN
İLÂVEMİZİ
İSTEMEYİ
UNUTMAYINIZ

EVİNE DÖNDÜ Başkan Kennedy'ye yapılan suikasttte ağır yaralanan Teksas Valisi John Connally, iyileşerek hastahanedeh taburcu edilmiştir. Austin şehrindeki evine dönen vali, resimde görüldüğü gibi 14 yaşındaki kızı Sharon ve 11 yaşındaki oğlu Mark tarafından kucaklanarak karşılandı.

Cuma
16
Eylül, 1960
Yıl : 2 — Sayı : 70
FIATI : 15 MİL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi K.T.K.F. adına :
R. R. DENKTAŞ

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.

Mithat Cemal Kuntay

Cumhuriyet Devri İyi Başlamadı

Rumlar Silâhlanmakta Berdevam

Türk - Yunan dostluğunun normal seyrini takip etmesi için yegâne engel olarak görülen Kıbrıs meselesinin hallinden sonra adadaki iki toplumu da birbirine yaklaştırması gereken yeni Kıbrıs Cumhuriyetinin kuruluşunun daha ilk günlerinde Kıbrıs Rumlarının mütemadiyen silâhlanmak suretiyle bir zamanlar beslenen iyi niyet umutlarını boşa çıkarmak yolunda olduklarını ve dolayısiyle yalnız adayı değil bütün Orta-Doğu'yu bir felâkete sürüklemek istediklerini henüz vakit geç olmadan ilgililere hatırlatmayı bir vazife addetmekteyiz.

Gün geçmiyor ki Rum toplumu ile ilgili olarak bir silâh hadisesi basına aksetmiş, adayı sarsmış olmasın...

Hariçten gelen Rum kadınının çantasında tabanca bulunur...

Erkeklerin bagajları hediyelik çukulata misali kurşun larla dolu...

İngiliz kamplarından silâh kaçırılır...

Dağlık bölgelerde, manastırlarda Rum gençleri apaçık silâh talimi yapar...

Tethişçileri yakalamışya gi den polisler tethişçiler tarafından teslim alınır...

Çocuk yaşında Rum gençleri ceplerinde tabanca ile dolaşır...

Makarios'un çağrısına uyup da tek bir Rum silâhını teslim etmez...

Bunları gazetelerde okuyan bir ecnebi, Kıbrıs'ta bir Cumhuriyet idaresinin değil, bir çete hükümetinin kurulduğunu zanneder... Eğer bugünkü gidişat önlenmezse, gidilen istikametin maalesef bu merkezde olduğunu belirtmekte fayda var...

Sonra Rum gençleri Yunanistan'a gider, en küçük papazından Grivas'a kadar herkes "Kıbrıs Yunandır, anavatanla birleşmiye çalışınız" der..

Bu ne demektir?... Bu, aşikâr olarak, silâhlarınızı harekete getiriniz, adayı Yunanistan'a ilhak ediniz, demektir...

Cumhuriyet, maalesef iyi başlamadı... Cumhuriyet, maalesef kötü yoldadır... Netice nin mesuliyeti herhalde masumların değil, silâhlananların omuzlarında kalacaktır... Mesul şahısları bir kere daha ikaz ediyoruz.

Türk Malına yer veriniz, sonra Rumdan Ruma yok deyiniz

Eleftheria "Rumdan Ruma" siyasetinin mevcut olmadığın dan bahsediyor.

YALAN!...

Rumdan Ruma kampanyası yıllardan beri hızını yavaş latmak şöyle dursun bilâkis gün geçtikçe hadiselerin de yardımiyle hızlandırılmakta dır.

Eskiden Rumlara ait müesseselerde, işyerlerinde fabrikalarda birkaç Türk işçisine yer verilirken şimdi Rumlara ait hiçbir yerde Türk işçisine yer verilmemektedir!

Biz diyoruz, Rumdan Ruma kampanyası yoksa Türklerden alış-veriş ediniz.. Rum halkı olmasa bile, dükkânlar da müesseseler de Türk malına yer versinler.

Madem ki yüzyirmi bin Türkün Rumdan alış-veriş etmesini istiyorlar, fabrikalarında nüfusumuza göre Türk işçisine yer vermeli, parasını almak istediği toplumun işçisini desteklemelidir.

"Hayır diyorlar, olmaz diyorlar : Alamayız: işletemeyiz: Korkuyoruz, döverler, öldürürler!"

Rumdan Ruma kampanyasının varlığı olanca çıplaklığı ile ortadayken, Türkten Türke kampanyasına dil uzatmağa hakkımız yoktur. Her toplumun, her ferdin kendi milletini korumak vazifesidir.

AT VEBASI AŞISI GELDİ

Son günlerde adamızda başgösteren atvebası hastalığına karşı aşıların uçakla dün adamıza geldiği öğrenilmiştir.

Hayvanları aşılama işine derhal başlanacaktır. Bu iti larla korkunç hastalığın önü alınarak mühim sayıda hayvan kurtarılmış olacaktır.

başyazı

ARADAKİ FARK

KIBRIS Cumhuriyetinin Büyükelçilikleri ile Konsolosluklarının kuruluşları hakkında önemli kararların alındığı bugünlerde, bazı devlet merkezlerinin siyasi önemi üzerinde durulmakta ve bu arada kıyaslamalar yapılmaktadır. Bunlar arasında Londra ve Bonn' da bulunmaktadır. Dünyanın siyasi durumuyla yakından veya uzaktan az-çok ilgisi bulunan herhangi bir şahıs, söz konusu iki devlet merkezinin önemini tesbit etmek için bazı hususları gözönünde tutmak mecburiyetiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Bir defa, şurasını kaydetmek gerekiyor ki, İngiltere halen dünyanın dört büyük devletinin en önemlilerinden biridir. İngiltere dünya siyaseti üzerinde hayati bir rol oynamaktadır. İşte bu bakımdan Londra, sadece Avrupa'da değil fakat dünya yüzünde birinci sınıf bir başkent özelliğini taşımaktadır. İngiliz Milletler Camiasının da başkenti mesabesinde olması hasebiyle Londra siyasi bakımdan bir kat daha önem kazanmaktadır.

Diğer taraftan Bonn ise İkinci Dünya Savaşından sonra mağlûp olarak parçalanmış, ikiye bölünmüş bulunan iki Almanya'dan birinin başkentidir, Vaşington'dan, Paris'ten maada, siyasi bakımdan en fazla Londra'nın tesiri altındadır. Batı Almanya siyasi bakımdan başkalarının yardımına muhtaç olan ve dünya siyaseti üzerinde fazla tesiri bulunmıyan bir ülkedir. Kıbrıs için Batı Almanya'nın ticari bakımdan önemi olabilir, fakat siyasi bakımdan aynı derecede değil...

Londra her bakımdan Vaşington ve Moskova kadar önemlidir. İngiltere'nin bilhassa gerek Zürih ve Londra andlaşmalariyle gerekse Kıbrıs'ta hükümran askeri üslere sahip bulunması dolayısiyle Kıbrıs'la birinci derecede ilgili devletlerden birisi olması bu önemi kat kat artırmaktadır. Nerde kaldı ki İngiliz basınının dünya genel efkârı üzerinde muazzam nüfuz ve tesiri bulunmaktadır. Tethiş yıllarında Rumlar her çareye başvurarak propaganda gayesiyle İngiliz basınından istifade yollarını aramışlar ve bunda muvaffak da olmuşlardır.

Netice itibariyle Bonn Büyükelçiliğini elde etmenin bir başarı olduğunu, bunun ezeli Türk-Alman dostluğunu daha da perçinleştireceğini, gerek Türk toplumunun ve gerekse bir bütün olarak Kıbrıs'ın Batı Almanya'dan iktisadi yönde büyük faydalar sağlıyabileceğini münakaşasız kabul etmekle beraber, siyasi yönden Londra ile Bonn arasında bir mukayese yapmak gerekiyorsa İngiliz başkentinin daha ağır bastığını bir prensip olarak belirtmek yerinde olur herhalde...

NACAK

Ziraat Mühendisleri Hâlâ Boş Geziyor

NACAK Objektifine gülümseyen bir grup çocuk (Son sayfamızdaki Suçlu Çocuklar arasında yapılan röportajımızı okuyunuz)

Yüksek öğrenim yapıp Kıbrıs'a gelen Türk ziraat mühendislerinin durumu bir problem olmuştur. Hemen hepsi fakir ailelere mensup olan bu genç mühendislere bir an önce iş bulmak ilgililerin vazifesidir.

Valilerin ve bekletmelerin arkası artık gelmeli, bir yıldan beri görevlendirilmek için bekletilen mühendislerin bir türlü görevlendirilmemesinin neden'leri bütün çıplaklığı ile ortaya dökülmelidir. Ziraat dairesinde mademki mühendislere ihtiyaç var, neden tayinler aylarca hattâ yıllarca uzatılmaktadır. Üzüntü ile öğrenmiş bulunuyoruz ki bir yıl önce mezun olmuş bir mühendis, iki ay önce mezun olmuş bir mühendise hep aynı cevap veril mektedir :

"Ay başına kadar bekleyiniz, münhal yerler ilân edilecek..."

Fakat nice ay başları geç miş, ziraat dairesine bu genç lerden bir tayin bile yapılma mıştır. Çoğu öğretmenlik ve cemaat işlerinde görev alabilecek durumda olan mühendislerimizin şimdi bütün ümidi Amme Hizmetleri Komisyonundadır. Komisyonun bir an önce bu meseleyi ele alarak incelemesi ve münhal yerleri ilân etmesi en isabetli bir karar olacaktır.

Yazılanımızı ziyaret eden bir grup genç mühendis: "Eğer bu bekletme politikası daha da uzatılacaksa, Kıbrıs'ta ya da dış ülkelerde depekalâ her fakülte mezunu gibi birçok görevler alabileceklerini ifade etmekte ve cemaat büyüklerinin dikkatini nin çekilmesini istemektedirler.

Gazyağı Lâmbası Kullananlar...

Filâdelfia (Çukurova) da yaşayan Yüzlerce vatandaşımızın haklı şikâyeti :

Lefkoşa'nın hemen yanıbaşında gazyağı lâmbası kullanmak mecburiyetinde bırakılan 100 aile Kıbrıs Elektrik İdaresinden şikâyetçidirler. İki adım ötede yaşayan vatandaşları elektriğe sahipken, kendilerinin yoksun oluşu yakınmalarında ne derece haklı olduklarını göstermektedir. Yaptıkları müteaddit müracaatlarına makul sebep göstermeyen ilgililer, onları kendi dertleriyle başbaşa bırakmışlardır.

— Röportaj : Nacak Röportaj Ekibi —

— Vallahi Efendi niçin vermediklerini bilmiyoruz. Her defasında : "Vereceğiz. Yakında gelecek!" dediler. Biz; üç-dört defa bütün mahalleli ile toplanarak istida yazdık. Onu hepimiz imzalayıp hükümete (Elektrik İdaresine demek istiyordu) gönderdik. "Elektrik isteriz" dedik. Bize yardım edin." dedik. Hâlâ elektrik vermediler.

Bunları bize Filâdelfiya (Çukurova) nın emektar kahvecisi Haşim Derebeyi anlatıyordu. Üç yıldan beri bu bölgede oturmakta, Küçük bir evde kahvecilik yapıyor. Bölgenin bütün sakinleri gibi o da elektriksizlikten yakınıyor.

Filâdelfiya veya Türklerin Çukurova semti kurulalı hemen hemen altı yıl olmuştur. Ortaköye yakın bu bölgede büyük bir vatandaş topluluğu yaşamaktadır. Bu bölgeyi Kanlı Dere köprüsü tam ortasından ikiye bölmektedir. Bölgenin Lefkoşa'ya bakan üçüncü resim sergisidir.

(Devamı sayfa dörtte)

Resim Sergisi

Gazi Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Ayhan Menteş, dün Kitap Sarayı'nda bir Resim Sergisi açmıştır. Sergide kumaş üzerine çeşitli konuları işliyen on tablo teşhir edilmektedir. Üçü linolyum basma, ötekileri Batik (Java, Batı Hint ve Okyanus Adalarında yerli halkın kullandığı bir teknik) teknikle yapılmış olan tablolar satılıktır.

Halka bir hafta açık tutulacak olan bu sergi, Ayhan Menteş'in Kıbrıs'ta açmış olduğu üçüncü resim sergisidir.

CUMHURİYETLE BİRLİKTE KIRTASİYECİLİK BAŞLADI MI?

Halkın, birçok dairelerden yapmakta olduğu şikâyetler son günlerde artmış bulunmaktadır. İşi icabı bir daireye giden yurtdaşın işi (bilhassa Türklerin) çok kısa bir süre içinde yapılabilirken saatlerce uzatılmakta, hattâ masa üzerinde unutularak "bugün git - yarın gel" şeklini almaktadır.

Fakat aldığımız ve bizzat tanığı olduğumuz oyalama merkezlerinin başında Telefon Dairesi gelmektedir. Nefdense, telefon operatörü bayanlardan istenen her numara dakikalarca beklетildikten sonra, — o da çoğu yanlış olarak — verilmektedir. 4000 den istenen numaralar ise bilinmiyen sebeplerden ötürü daima oyalatılmaktadır.

Bazı hükümet daire ve müesseselerindeki santralların başında bulunan Rum telefon memuru kızlar da görevinin tarafsızlığını unutarak karşısındakine Türkçe konuştuğu için çatmakta ve:

"Rumca bilmezseniz, telefon etmeyiniz" diye bağıra rak karşısındakini, yalnız Rumca konuşmağa mecbur tutmaktadır.

Lefkoşa Merkezi Hükümet Hastahanesinin telefon memurunun da bu hareketi daima yaptığına tanık olmuş bulunuyoruz. Hastahane gibi bir yerde, en az üç dilden ha berleşme yapabilecek bir memurun bulunması şartken, bu bayanın Rumca konuşulması istemeğe hakkı yoktur.

Öte yandan dairelere Türkçe yapılan dilekçeler de yersiz oyalamalara ve bekletmelere sebep olmaktadır.

Halk arasında memnuniyetsizlik uyandıran bu hareketlerin daire mesulleri tarafından önünün alınması gerekmektedir.

1930 - 60 YILLARINDA KIBRIS TÜRKLERİ

1939—41 seneleri benim için çok çabuk geçti 40-41 senesinde Okul Girneye nak letmişti. Bu güya harp dolayısi ile bir koruma tertibi idi. Yunanistandan kaçıp gelen Yunanlı muhacirler yegâne lisemize yerleştirilmişti. Fakir Türk çocukları Lâpta'ya nakledilmiş korkunç şartlar altında yaşıyorlardı. Okulların tahliyesi için ciddi bir sebep yoktu, Birkaç defa İtalyan uçakları Kıbrısı bombalamıştı. İngiliz aileleri ve çocukları Afrikaya, Kanadaya tahliye edilmiş'erdi. İngilizlerin de gitmesi, bize göre, bir gün meselesi idi. Müstemleke müdafaası bu kadar olur du!... Halk arasında Almanca öğrenmeye başlayanlar da vardı. İtalyanların Yunanistana hücumu ve istilâları ile Rumlar Alman aleyhtarı oluvermişlerdi. Komünist Rumlar hâlâ daha İngiltere'nin müdahalesini bekliyorlardı.

1941 Ekiminde onbeş gün lük bir bastalıktan sonra annemi kaybettim. Harbin en çetin yılları idi. Pahalılık, gelinin mahdut memur sınıfını kasıp kavurmakta; Kara borsacılık halkı sarsmakta idi. İngiliz askerleri arasında kara yağ dolusu pirinç, şeker, si-

(Devamı sayfa dörtte)

Türk kadını, Kara çarşafın Türklük ve Müslümanlıkla ilgisi yoktur.

Onu yırt at, manto giy!

Bayraklar Türbesine Dr. Küçük ve İzciler çelenk korlarken (Foto : NACAK)

Lefkoşa'nın Fetih Yıldönümü kutlandı

Geçen Cuma (9 Eylül) günü İzmir'de, İzmir'in Kurtuluşu kutlanırken, Lefkoşa'da da Lefkoşa'nın Fetih Yıldönümü kutlanmıştır.

Sabah Türk semtinde bayraklar çekilmiş, saat 10'da da 390 senedenberi Kostanza Tabyasında yatan Bayraktar'ın mezarına gidilmiştir.

Liderlerin de iştirak ettiği bu merasimde Bayraktar Türbesine çelenk konmuş, saygı duruşunda bulunulmuştur.

İkindi Namazından sonra Bayraktar Camiinde, Bayrakların ruhuna yadedilen bir Mevlit okutulmuştur.

FORUM
Fikir Meydanı

Üniversite ve Yüksek Öğrenim Gençliği ile Memur ve aydınlarımızı her konuda fikirlerini serbest olarak NACAK'ın FORUM FİKİR MEYDANI sütununda yazmağa davet ediyoruz.

Bu hafta sayın NACAK okurlarına Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinden *Salih Aziz Onural*'ın *"Tasfiye"* konusundaki bir yazısını sunuyoruz :

"Tasfiye" Konusunda

"Üslûb-u beyan aynıyle insandır." derler. 'Bir Okuyucu meskesi arkasına gizlenerek 6 Eylül, 1960 tarihli Halkın Sesi gazetesinde yayınlanan "Haksız Hücum Ve Isnatlara Son Vermeliyiz" başlıklı fütur suzluk örneği yazı sahibi devri sabıkta İngiliz idarecilerinin bir ellerinde para öteki ellerinde ünvan kesesi cemaatimizi ezmek için hallaç pamuğu gibi attıkları, alet olarak kullandıkları adamların fikirlerini aksettirdiğinden üzerinde önemle durulmak gerekmektedir. Sayın "Bir Okuyucu"nun korkunç fikirleri, Metternichvari projeleri vardır. İşin acı, üzücü ve düşündürücü tarafı bütün meselelerini hürriyet içinde, demokratik sistem içinde halledilebilecek olgunlukta olan cemaatimize kendi menfaatleri icabı bir aşiret muamelesi yapmak istiyenlerin Halkın Sesi gibi bizim kurtuluş mücadelemizde baş rolü oynamış bir gazete de yer bulabilmeleridir. Tam 19 yıl ölüm kalım mücadelemizi yaparken cemaatimizi içinden vurmaya çalışanlara, vatanperverlik imtihanında sıfır alanlara, başında bulundukları daireleri cemaatin menfaatleri ni hiçe sayarak bir diktatör azametiyle idare edenlere Halkın Sesi'nin izafe buyurduğu adlar, Vatan hain iydi, dejenerelikti, pro-British'likti, Dileğimiz Halkın Sesinin bundan böyle daha dikkatli davranması, vak tiyle idealizme sırtını dönenlere, İngiliz amaline hizmet edenlere bundan böyle prim vermelidir.

(Devamı sayfa 4 de)

Denktaş : "SIKI TUTULMAZSA ZÜRİH'TE KAZANDIKLARIMIZ GİDER..." dedi

Bir süreden beri Türkiye'de dinlenmekte olan Rauf Denktaş bir Hürriyet muhabirine aşağıdaki demeci vermiştir :

"Yeni idarede Türklerin hakları ve mesuliyetleri Anayasada belirtilmiştir. Meselâ, yüzde 30 devlet hizmetlerinde çalışma hakkımız ve devlet idaresine iştirak hakkımız tanınmıştır, Bunların muhafaza ve tesirli bir şekilde kullanılması, Türk cemaatinin de diğer bakımlardan ayni seviyeye yükselmesine bağlıdır. Nüfusta 4'e 1 durum varken, iktisadi sahada 25'e 1 nispetindeyiz. Ve Rumlar bu durumdan azami istifade ile Türklerin üzerinde siyasi baskı yapmak yoluna da gitmeye hazırlanıyorlar. Türk işçilerine iş verilmesi için Rum sendikasına âzâ olmalarında israr edilmektedir. Anayasada sarahaten tesbit edilmiş haklarımız münakaşa mevzuu olmaktadır. Rumlar bu hakları iktisadî durumumuz ile ölçmek yoluna gitmektedirler.

Bunun için Cumhuriyetin doğması ile Kıbrıs Türkünün Kıbrıs'ta beka mücadelesi hatiflemiş, bilâkis çetin leşmiştir. Türkiye'den zaruri iktisadî yardım görmeksizin bu mücadele bizim için vahim neticeler doğurabilir.

Biz bu anlaşmayı kabul ederken bugünkü durumun meydana geleceğini biliyorduk ve anlaşmaları ancak "Türkiye'den azamî yardım yapılacaktır" vaadinden sonra kabul ettik. Bu içerisine girdiğimiz yeni devrede Kıbrıs Türklerinin elbirliği ile çalışması gerekir. Dedi-koduyu bir yana bırakıp, kahve köşelerinde oturmaktan vazgeçersek bir kalkınma kampanyasına girmek icap eder. Bunun şekil ve hedefini tâyin için de Türkiye'den iktisatçıların gelip durumu tetkik etmeleri, bir program ha-

(Devamı sayfa dörtte)

Cuma
23
Eylül, 1960
Yıl : 2 — Sayı : 71
FIATI : 15 MİL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi K.T.K.F. adına :
R. R. DENKTAŞ

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.
Mithat Cemal Kuntay

Kıbrısta Sivil Çarpışmağa Sebebiyet Verecek Müfrit Rumların Davranışını Rauf Denktaş Protesto Etti

...lah günü, Birleşmiş Milletler ...Genel Kurul toplantısının açı...dolayısiyle B. M. Genel Sek...eri Dag Hammergild'e müfrit ...ların gönderdiği ve Self-...termination'ı (İlhak) hedef ...an telgrafına çarşamba günü ...af Denktaş sert bir protesto ...grafı ile cevap vermiş ve Kıb...ta bir sivil harbe sebebiyet ...recek bu davranışın Birleşmiş ...letler tarafından önüne geçil...ği ümidini izhar etmiştir.

Rauf Denktaş'ın protesto tel...nı aynen şudur :

"Kıbrıs anlaşmalarının, Kıbrıs ...kına zorla kabul ettirildiği ...tsvip edilmek üzere halka ...edilmediği hususunda B. M. ...lerinde itirazi kayıd olarak ...unmak için bazı Rum müf...lerinin size gönderdikleri tel...ı okuyan 120 bin Kıbrıs Tür...yese düşmüştür. Bu, haki...tara tamamen aykırı olup ...n müfritlerinin Yunanistan'...birleşmek veya muadili olan ...ukderatı tayin hakkını sağ...nak gayesiyle yeniden kan dökülmesinin ve şiddet hareket...lerinin temel taşını atmak teşeb...büsüdür.

"Anlaşmaların hazırlandığı za...man söz konusu Rum telgrafını imzalayanların, Makarios'un ken...dilerinin yegâne mümessili oldu...ğunu ve O'nun kabul edeceği herşeyin Kıbrıs Rumları tarafın...dan da kabul edileceği hususun...da hemfikirdirler. Bütün Rum parti liderleri, teşkilât ve grup...lar bu beyannameleri destekle...yip, Kıbrıs Cumhuriyetinin ku...rulması ile ilgili konuşmalarda Makarios'a fikir ittifakı ile des...tek oldular. Daha sonra Kıbrıslı Rumların ekseriyeti bu anlaş...maları seçimlerde, teyid ettiler. Makarios'a karşı meydana gele...ce bir kan pahasına malolaca...ğını nazarı itibara almıyan solcu grup tarafından hazırlanmış...tı.

(Devamı sayfa 4 de)

Polis Rumların eline mi geçiyor ?

Bütün dairelerde yüzde 30:70 nisbeti ehliyetli Türk elemanlar olduğu halde tatbik mevkiine bir türlü konmazken, polis ve jandarma kuvvetlerine süratle, yeni ye...ni Rum gençler yerleştirilmektedir.

Bilindiği gibi Londra anlaşmasından hemen sonra yüzde 30:70 nisbetinin tatbiki için ilk tasfiyeye polis kuvvetlerinden başlanmış ve yüzlerce Türk polis görevlerinden atılarak yerlerine Rum polisler alınmıştır.

Son tayinler ve terfiler de açıkça ortaya koymuştur ki, polis ve jandarma kuvvetlerinden Türk polisler, yavaş yavaş ya çıkarılıyor, ya da rütbeleri alınarak önemsiz ve mesuliyetsiz yerlere atılıyor.

Hâlâ daha Rumların hizmete çağrılmasına devam edilmesi Türk toplumu arasın da hakkı olarak endişelere sebep olmaktadır: Neden polis ve jandarma kuvvetlerinde Rumlar lehine yüzde 30:70 sür'atle tatbik ediliyor da öteki hükümet dairelerinde elde ehliyetli elemanlar oldu ğu halde tatbik edilemiyor? Bu mânalı ve maksatlı davranışlara artık son verilmeli dir..

Dr. İhsan Ali düpedüz yalan söylüyor

Dr. İhsan Ali, ismi malûm olan kendi gazetesinde "Rum larla bal gibi geçinelim; geçinemeyiz diyenler müfrit milliecilerdir(Müfrit milliecilerin zamanı geçmiştir" diye propaganda yaptırırken, kendisi de kaleme sarılmış ve Federasyon burslarının siyasî maksatlarla verildiğini u...tanmadan yazabilmiştir.

Dr. İhsan Ali bey 'yalan' yazıyor. Düpedüz yalan.

Bursların verilişinde mu...rakabe istiyen Dr. İhsan'a bildiriyoruz :

Burslar, imtihan neticesi kazanan gençlere verilir. İmtihan kâğıtları Maarifimizin en kıdemli elemanları tarafın dan düzeltilir ve not verilir. Netice? bizden burs alıp Türkiye'ye giden gençler, dersle rinde daima muvaffak olurlur mu?

lar. Bundan iyi murakabe o-

Dr. İhsan Ali, Türkiye'den gelecek paranın dağıtımını da murakabeye tâbi tutalım, diyor. Bu para, Kooperatifin kanunlarına göre ve 30 kişilik Cemaat Meclisinin de murakabesi ile sarfolunacak, Cemaatın kalkınması için programlı bir şekilde harcanacak tır. Anafor para dağıtımı yoktur.

30 kişilik Cemaat Meclisinin murakabesi kâfi değil de İhsan Ali Beyin de ayrı murakabesi mi gerekir? Bu ne şalgam?

Baf Ortaokulu yapılırken hesapların verilmesini aylarca geciktiren o zamanın Okul Komisyonu Başkanı şunu bilmelidir ki Cemaat Meclisinin hesapları kendi hesaplarından çok daha müessir bir şekilde kontrol edilecektir. Bizi koruyacak cenebi bir müddeiumumilik yoktur!...

Bunlar Dr. İhsan Ali'nin ilk yılları değildir.

Denktaş'ı yalanlarla itham edip de, mahkeme huzurunda "ben böyle şey söylemedim, söylediğim iddia olunur sa özür dilerim" deyip mas-raf ödeyen; Türkiye'ye giremez bir durumda olduğunu resmen yalanlayan ve sonunda da Türkiye'den ihraç edilip, ihraç edilmediğini kendi-liğinden geldim diyecek kadar küçülen Dr. İhsan Ali'ye soruyoruz :

Bu yalanlarla kimi avlaya cağını zannediyorsun?

"Siyasî sebeplerden ötürü Dr. İhsan Ali'ye yapılan 4 bin liralık yüzde 4 faizli, ve 15 senede ödenebilen hükümet istikrazı nedir? Ve, hangi siyasî sebeplerden ötürü yapılmıştır?"

Kırk Devrişiz,
Birbirimizi bilmişiz...

Bugünlük bukadar!

Ey Rumların can yoldaşı İhsan Ali!

Nacak'ın Çay Partisi

Gazetemiz yazı ailesi geçen Çarşamba günü — 21 Eylül — Saat 17-19 arasında 1959-60 ders yılı üniversite ve diğer yük sek okul mezunları şerefine bir çay partisi verilmiştir. Parti aslında toplum davalarının konuşulduğu, tartışıldığı bir aydın toplantısı şeklinde cereyan etti-ğinden toplantıyı özet halinde okuyucularımıza vermeyi fayda lı buluyoruz.

IŞ TEMIN EDILMESI :

Çaylar dağıtılırken Nacak yazı ailesinden Fuat Vezıroğlu mikrofona çıkarak toplantının gayesini izah ve yeni mezunları teker teker kürsüye davet ederek hazır bulunanlara takdim etti.. Sonra konuşmalara geçildi.. Mezunlardan Özdemir Senaroğlu, Emir Ali, ve Mustafa Cafer sırayla konuşarak Adaya geldikleri gündenberi beklediklerini ifadeyle şahsî maişetlerini temin edecek bir işe yerleşerek toplum hizmetine katılmak arzusunda olmalarına rağmen yakın bir ilgi göremediklerinden şikâyet ettiler. Ali Süha, gündem haricinde bazı toplum dertlerine temas etti!

DR. FAZIL KÜÇÜK

MIKROFONDA :

Gençlerden sonra konuşma sırası liderlere geldi ve ilk sözü

(Devamı sayfa 4 de)

SONAY VUDALI
İLE
ÖZALP GÜMÜŞ
Nişanlandılar
Lefkoşa — 22. 9. 1960

Seçim Kampanyası bugün sona eriyor

Milli Cephe bugün Lefkoşada Büyük Bir Mıting Yapacak

Federasyon, Millî Cephe ve Gençlik Teşkilâtının gösterdiği

MİLLÎ CEPHE ADAYLARI

EKREM FERDİ SARPER :

1919 yılında Kalkanlı (Aro des') da doğmuş olan Ekrem Ferdi Bey, 1937 yılında Kıbrıs Lisesinden Mezun olmuştur. 1938 den 1946 yılına kadar Barclays Bankasında çalışmış, daha sonra serbest ha yata atılmıştır.

T. C. Tekel İdaresinin Kıbrıs'ta kurduğu sigara fabrikasının kurucularındandır. ve halen bu müessesenin idarecilerindendir. Ayrıca Türk Hava Yollarının ve Doğan Sigorta Şirketinin Kıbrıs Acentesi bulunmaktadır.

Uzun yıldanberi Kıbrıs'taki Parti ve Federasyonun mensubu bulunmakta olan Ekrem Ferdi Bey, Cemaat işlerinde daima hizmette bulunmuş, değerli ve sevilen bir iş adamıdır.

İBRAHİM ORHAN :

1911 de Lefkoşa'da doğmuştur. Öğrenimini Kıbrıs Türk Lisesi ve English High School'da yapmış ve Türkiye İş Bankası İstanbul Şubesinde bankacılık stajı görmüştür. Bir süre öğretmenlik yapmış olan İ. Orhan, bugün Lefkoşa Türk Bankasının Umum Müdürlüğü'dür. Öteden beri toplum işlerinde uğraşmak ta olan İ. Orhan Katak'ın Genel Müfettişliğini, K.T.K. Federasyonu İcra Organı Genel Sekreterliğini ve Kıbrıs Türk Tüccarlar Derneği Başkanlığı yapmıştır.

Lefkoşa ilinde açık bulunan iki mebusluk için adaylıklarını koymuş olan Milli Cephe'den Ekrem Ferdi Sarper ile İbrahim Orhan ve bağımsız Kemal Deniz, bir haftadan beri hummalı bir şekilde seçim propagandalarına devam etmektedirler.

Bildirildiğine göre, Milli Cephe adayları ve bağımsız aday seçim propagandasına bugün öğleden sonra Lefkoşa'da yapacakları mitinglerle son vereceklerdir. Milli Cephe adaylarının yapacakları mitingte bazı mebuslar ve Bakanlar birer konuşma yapacaklardır.

Dün gece Küçük Kaymaklı, Hamitköy ve Ortaköyü ziyaret eden Milli Cephe ekibine bakanlar ve mebuslarda iştirak etmiş ve Küçük Kaymaklı'da seçmenlere hitaben heyecanlı ve veciz birer konuşma yapmışlardır.

Pazar günü iki mebusu tayin edecek olan seçime, bağımsız ve siyasî çevrelerin gö rüşüne göre az iştirak olacak fakat, seçimi Milli Cephe adayları açık farkla kazanacaklardır.

Kıbrıs'ta Self-Determination'u hortlatmak niyetinde olan müfrit Rumlara karşı Türk toplumu olgunluğunu, birlik ve beraberliğini bu seçimde de göstereceğe ve kullandığı oylarla daima güvendiği ve bel bağladığı birliklerle, bu toplum için çalışan şahısları desteklemesini bildiğini ispat edecektir.

Lefkoşa Türkü! Pazar gün kü seçimde oyunu kullanmasını bil.

İmzasız Mektup Modası

NE idiği belirsiz 2-3 soysuz hükümet kâğıdı üzerine yazdıkları çirkefleri posta ile Türk halkına dağıtıyorlar!..

İMZASIZ Mektup yol layanlar ancak insanlığın en son kademesine düşmüş zavallılardır. Yazdıklarının yalan olduğunu bildikleri için isimlerini kullanamazlar. İmzasız mektuplar geldikleri yere giderler: Çirkef ruhlardan, çöp sepetine!

başyazı

NEREYE?...

HER teşebbüs, her canlı gibi ayni hayat safhalarından geçer... Doğar, büyür, ölür... Hayat süresi nekadar uzun olursa olsun bir gün mutlakkak ölür.. Zararlı canlılar gibi, zararlı teşebbüslerin hayat buluşuna ancak büyümesine fırsat vermeden son verilir.. Yani halk sözüyle "Yılanın başı küçükken ezilir..."

Bizim Türk toplumu olarak bütün ikazlarımıza rağmen, Demokratik Birlik Partisinin, Kiprianos'un, Partalıms EOKA'cıların ve solcu partilerin Kıbrıs anddmalarını yıkmak gayesiyle giriştikleri faaliyet, da-a teşebbüs halindevken, Rum toplumunun mesul şa-ları tarafından lâyıkiyle takbih edilmedi, yılanın ası küçükken ezilmedi. Yılan şimdi büyüme devre-inde, ağzını açmış, Kıbrıs Cumhuriyetini yutmak ediyor...

Zararlı teşebbüs sahipleri, dostluk anlayışının endini en çok göstermesi gereken bir zamanda, genç Cumhuriyetin B. Milletlere kabul gününde. Mr. H.'ye ir telgraf çekerek Zurih andlasmasının halka emnon ettirildiğini, halkın tasvibinden geçirilmediğini ade etmekte ve bir kere daha tek taraflı olarak mudelerini tayin talebinde bulunmaktadırlar...

Bu durumda bize, Türk toplumu olarak düşen ir vazife var ki bunları yerine getirmekten kaçamayız. Şöyle ki :

1 — Rum liderlerini tekrar ikaz ediyoruz : İmzasını koyduğunuz beynelmilel bir anlasmayı virtüel ihtivenler var... Verdiğiniz söze sadakat göstereek bu adamlara gereken cevabı veriniz. durumunuzu e tutumunuzu bir kere daha açıklayınız.

2 — Türk toplumu, oynanmak istenen oyunları Adakatle takip etmektedir. Cumhuriyeti lâğvetmek emelinde olanlar eğer bir gün Rum toplumu arasında ekseriyet sağlarlarsa biz böyle bir halin mesuliyetinden münfasız ve bugün sahip olduğumuz hakları asgari ir had telâkki ederek tutum ve mücadelemize yeni ir şekil vermek yoluna gideceğiz..

Bunları, böylece belirttikten sonra, simdi B. Milletlere çekilen telgraf üzerinde durabiliriz... Türk toplumu, cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş'ın gönderdiği mukabil telgrafla cumhuriyete muhalif olanlara gerekli cevabı vermis, durumu acıklamıs bulunuyor... Denktaş'ın gönderdiği telgrafın ışığında ... Rum dostlarımızın malûmu olsun diye — biraz ok konuşmak ihtiyacını duyuyoruz.

1 — Bir defa, önce belirtmek lâzımdır ki Demokratik Birlikçilerle Makarios'u tasvip etmiyen emniyet ve gazetelerin muhalefet yapma şekilleri acaba, gülünçtür... Daha düne kadar Makarios'un Rum toplumunun tek temsilcisi olduğuna, onun imzasını koyduğu her anlaşmayı kayıtsız şartsız tanıyacaklarına dair dünya başkentlerine telgraflar yağdıran bu zihniyetlerin dünkü ve bugünkü siyasetleri arasında büyük farklar, büyük uçurumlar mevcuttur.

2 — Zürih andlaşmasının halka empoze ettirildiği adaları yersizdir... Rum halkının seçimlerde Makariosa oy vermesi andlaşmayı tasvipten başka bir mâna taşımaz.

3 — Self-Determination için B. Milletlere telgraf çekenler, komünizm hesabına Kıbrıs'ı, sivil harbe göndermek emelindedirler.

Netice itibariyle biz Türkler, Rumlar arasında hâsıl olan galip gelmesini temenni etmekle beraber, onların intimallere karşı birlik ve beraberlik halinde bulunduklarından endişe duymadığımızdır. Fakat durmak, haklarımızı korumak azmindeyiz... Bu yolunun nerelerden geçeceği bizi ilgilendirmez, ilgilendiren o hedefe mutlaka varmaktır...

NACAK

FORUM
Fikir Meydanı

Üniversite ve Yüksek Öğrenim Gençliği ile Memur ve aydınlarımızı her konuda fikirlerini serbest olarak NACAK'ın FORUM FİKİR MEYDANI sütununda yazmağa davet ediyoruz.

Bu hafta sayın NACAK okurlarına Siyasal Bilgiler Fakültesi öğrencilerinden *Nazif Ahmed*'in «*Tasfiye*» konusundaki bir yazısını sunuyoruz :

Tasfiye lâzım mı, değil mi ?

Esas konuya geçmeden önce, bir nebze tenkid müessesesine temas ederek, konuyu bu yönden de kısmi bir tahlile tâbi tutmanın faydalı olacağını ümit ederim.

Tenkid, demokratik hayatta olmaz, lâzım gelen bir müessesedir. Bugün tenkitsiz bir düzen asla tasavvur edilemez. Tenkide tahammül edemeyenler, muhakkak, çeşitli şahsî menfaat saiklerinin tesiri altındadırlar. Bu müessese demokratik icaplarına göre, kimler tarafından yürütülmelidir?

Tenkidi; akıl, vicdanı, düşüncesi, yazısı hür, objektiviteden ayrılmayan ve hüsnüniyet sahibi kimselerin yapması, yürütmesi lâzımdır. Oysa ki samimiyetle yapılanlar katiyen tenkid mefhumuna sığamaz. Tam olarak yapılan tenkitler, teklifler, yazılan yazılar, cemaatımızın var olabilmesi, yaşaması ve dimdik oyakta durabilmesi için şarttır, elzemdir. Yapılacak bunlar, asla parçalayıcı değil, milli bir vazife icabıdır da.

2 Eylül tarihli Nacak gazetesinde, bir arkadaşın tamamen yapıcı, bir tenkid saydığım "Tasfiye" başlıklı yazısından dolayı, kuşkulananların ortaya çıktığını esefle görüyoruz. O yazıdan alınanlar cemaatimizin anladığımız manâdaki adamı olamazlar. 9 Eylül tarihli Nacak'ta ise ihdas edilen "Forum Fikir Meydanı" sütunu ile, yüksek tahsil gençliği ve memurlar, tasfiye konusunda fikirlerini "serbest olarak açıklamağa davet ediliyor. Meselenin aydınlanması, ve toplanacak fikirler bakımından, çok güzel bir hareket. Bravo... Arzumuz bütün cemaatimizin bu fikri formasyona ayak uydurmasıdır. Biz, gençlik olarak bunu istiyoruz ve mücadelelerimizden bir kısmı bu mevzular üzerinedir. Bu adada, bilhassa cemaatimiz arasında demokratik düzenin işlemesi ve yerleşmesi için daima çalışacağız, mücadele edeceğiz. Bir sümrenin değil, hepimizin, her Türkün vazifesi bu.

Esas konuya dönelim. Tasfiye yapılmalıdır arkadaş. Ne şekilde bir hükümet değişikliği yapılırsa yapılsın başta kalmış olanlar vardır. Sabık hükümetin bu adamları gerek hükümet işlerinde ve gerekse cemaat işlerinde vazife almış bulunabilir. Bunların eksersi şakşakçı oldukları için, yeni devirde de bu fena meziyetlerini, bu kötü huylarını devam ettirmek için, türlü meşru veya gayrimeşru yollara sapıyorlar ve bir gün içerisinde eski devirden hiç haberleri yokmuş gibi görünmek istiyorlar. Kendi menfaatlarına halel getirecek bir reaksiyon gösterdin mi hemen küplere biniyorlar.

Doğru kardeşim, bunların gözyaşlarına bakmamak lâzım. Bunlar cemaatımızın iç düşmanlarıdır. As-

(Devamı sayfa 4 de)

R. A. F.'DA TÜRK ŞOFÖRLER 17 SAAT ÇALIŞTIRILIYOR

Öğrendiğimize göre, Mağusa RAF kampında çalışan Türk şoförler sekiz saat yerine onyedi saat çalıştırılmaktadırlar.

İşçi kanunlarına göre, bir işçi sekiz saattan fazla çalıştırılamaz. Çalıştırıldığı takdirde ek olarak ödenmesi gerekmektedir.

Halbuki dokuz saat fazla çalışan şoförler yalnız bir gündelik ödenmekte ve yalnız uyumak için paydos yapmaktadırlar.

Tamamiyle işçi ve insan hakları kanunlarına aykırı hareket eden RAF idaresi Türk şoförünün hakkını yemeğe salâhiyeti yoktur.

İlgililerin dikkatini çekeriz.

1930 - 60 YILLARINDA KIBRIS TÜRKLERİ

R. R. DENKTAŞ

Halkın Sesi'ne sık sık yazı yazmağa başladım. Yazılar bazan kendi adımla, bazan da Akın Yılmaz namı altında neşrediliyordu. Az bir zamanda jurnal edilmeğe başlandım. Mektepte olduğum müddetçe mektep müdürüne şikâyetler gelmeğe başladı.

Mektebi bitirmeğe birkaç ay kalmıştı; müdür hafif ter tip ikazdan ileriye gitmedi. Babamın mücadelesini bilen ve anlayan bir adamdı.

Mektebi bitirdiğim gün bütün arkadaşlarım bayram ya parken benim için kan ağlıyordu. Gideceğim bir yerim yoktu. İşsizdim. Ameam "yanımıza gel, dinlen" diyordu. Kimseye sığıntı olmak istemiyordum. Babamı kaybettiğim ilk günlerde "işin hazırdır, merak etme" diyenlerin kapılarını çalmağa başladım. Bazıları tanımadı bile; "hazır" dedikleri iş de meveut değildi. Babamın ne iyi adam olduğundan bahsettiler; iş için başka tarafa bakmamı tavsiye ettiler. Mağusa'ya ameama gitmekten başka çare kalmamıştı. Hemen iş aramamı ameam da anlamıyordu. Dinlen, istirahat et diyordu. Ben ise, bir genein işsiz kalmasının ne demek ola bileceğini birkaç günde anlamıştım.

Baba dostları "sana göre bir iş bulunceya kadar bekle" diye tavsiye ediyorlardı. Halbuki ben babamdan "iş ve vazifenin" seviyesi olmadığını, her işin her vazifeden mukaddes olduğunu öğrenmiştim. Küçükken babam beni köylere götürür, bir bahçıvana kendi verdiği 3-4 kuruşu bana verdirmek suretiy le beni tarlada çalıştırır "oğlum, para kazanmasını ve para nın kıymetini öğren; hiçbir işi küçümseme ve kendini hiçbir işin fevkinde görme" derdi. Tarlada soğan ve ya patates söker; çift-sürer ve günlüğümü kazandırdım. Paranın kıymetini öğrenmedim ama, işin, vazifenin mukaddes olduğunun çok iyi öğrenmiştim. Yine babam, ken

(Devamı sayfa 4 de)

MAKARİOS TAKBİH ETMELİDİR

Makarios, Kıbrıslı müfrit Rumların Birleşmiş Milletlere gön derdiği ve anlaşmala rı baltalamaya matuf telgrafı aradan üç gün geçmiş olmasına rağmen hâlâ takbih etmemiştir.

Kıbrıs sulhunun sağlanması ve anlaşmalara halel getirilmemesi için Makarios'un derhal bu telgrafı dünya milletlerine karşı takbih etmesi gerekmektedir.

Cuma
7
EKİM, 1960
YIL : 2 — SAYI : 73
FIATI : 15 MIL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi K.T.K.F. adına :
R. R. DENKTAŞ

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.
Mithat Cemal Kuntay

Rumların Sindirme Mücadelesi Devam Ediyor

On günde beş ölü var!..

Makarios, Bu Hareketleri Takbih Etmelidir

EOKA'NIN NİYETİ BARIZ BİR ŞEKİLDE TEBELLÜR EDİYOR: HALK SİNDİRİLECEK VE TETHİŞE HAZIRLIK KAMPANYASI BÜTÜN GÜCÜ İLE DEVAM EDECEK! BUNU İFŞA EDENLER DE HİÇ ŞÜPHE YOKTUR Kİ AYNI AKIBETLE KARŞI KARŞIYA KALACAKTIR.

Zürih ve Londra andlaşmalarından sonra tedhiş faaliyetlerini durdurmuş olan EOKA tedhiş teşkilâtı, Cumhuriyetin ilk aylarında bütün gücü ile, yeniden ölüm saçmaya başlamıştır.

Kıbrıs'ın, Yunanistan'a bağlanması için çalışan EOKA'cıların bu hareketi, önce ara sıra da verilen geniş bilgiler takip etmektedir.

Sonuna birçok istatistik cetvelleri de eklenmiş olan rapor yayımlanmaya başlıyoruz.

Okurlarımızın ve halkımızın bilgi edineceklerini umarız.

Kıbrıs Cumhuriyetinin geleceği için hayra alâmet olmayan bu hareketleri, Kıbrıs Türkleri nefretle karşılamaktadırlar.

Makarios korku ve ölüm saçan tedhişçilerin hareketlerini takbih etmelidir. İşgal ettiği mevki bunu icap ettirmektedir.

çıkça ortaya koymuştur. EOKA ya, ve onun büyük emeline inanmıyan, ona karşı gelen, ihanet eden her Rum istisnasız ve tereddütsüz EOKA kurşunları ile eskisi gibi delik deşik edilecek, yakılacak, kaçırılacak, işkenceye tabi tutulacaktır.

Büyük emellerine erişebilmek için her türlü tedhiş ha reketinde bulunacak olan bu teşkilâtın Türklere karşı olan tutumunu da Türk toplumu, asla unutmamamıştır. Bu bakımdan Kıbrıs Türkü tedhiş hareketlerinin önemini ve asıl niyetini çok iyi bilmektedir.

Lâpta Islah Okulunda varil taşıyan bir Türk çocuğu
"Lâpta Islah Okulu ile yaptığımız röportaj son sayfadadır)

Makarios, Irkının Daimi Dâvasından Rum Basını da, Kutup Yıldızı ve Hürriyet Güneşinden Bahsediyor

EOKA tedhiş teşkilâtının Lideri Grivas'tan sonra gelen Afsentiu'nun, Maraş'ta dikilen büstünü açan Makarios'u bu münasebetle bir nutuk çekmiş, kahramanlık ve hürriyet kavramları yanında Yunanlılıktan ahsetmiş, nutkuna şöyle son vermiştir :

"O bütün Kıbrıs Rumlarının şuurunda, hürriyet ve vatan borcunu daima hatırlatan bir unsur olarak kalsın ve ırkımızın daimi davâsının, Yunan ihtişamının ve Yunan faziletinin ifadesi olsun.!!

Makarios; "Irkımızın daimi dâvası demekle hangi daimi dâvayı kastetmektedir? Megalo Idea rüyasından başka birşey olmıyan bu daimi davâ sözü, Kıbrıs Türkleri arasında hakkı olarak endişe ye sebe polmuştur.

Öte yandan ayni mealde hattâ daha ağır ve açık makalelere yer veren Rum basını, bu endişelerimizde ne kadar hakkı olduğumuzu açıkça ispat etmektedir.

Alithia gazetesi "Afksentiu" başlıklı bir yazısında aynan şöyl edemektedir :

"Kıbrıs Rum halkı, büstünün karşısında şu mukaddes sözü vermektedir: Senin fedakârlığın boşa gitmiyecektir, Her ne kadar Kıbrıs, senin, uğrunda mücadele ettiğin ve kanını döktüğün şeyi henüz elde etmemişse de senin ektiğin tohumdan halen hürriyet ağacı yeşermiş bulunmaktadır ve bu ağaç pek yakında bol meyvalarını verecektir. O gün uzak değildir. Hürriyet güneşi Kıbrısın ufuklarında doğmağa başlamıştır."

Elefteria gazetesi ise, bir makalesinde şöyle demektedir :

"EOKA'nın ikinci reisi Afksentiu'nun, uğrunda yanıp kül olduğu gaye tahakkuk ettmemiştir. Fakat ideal lerimiz, onuun, uğrunda şehit olduğu ideallerin ayni olmakta devam etmektedir. Mücadele şekil değiştirmiştir, lâkin kutup yıldızı aynidir."

Buram buram Enosis kokan bu söz ve yazılar da Enosis kâh Kutup Yıldızı, kâh Yunan ırkının daimi dâvası, kâh hürriyet güneşi maskesi altında gün geçtikçe artmakta, Rum cemaatı arasında kuvvet bulmaktadır.

Hiç şüphesiz Kıbrıs Türkü, bu davranışları, ibretle takip etmekte, geleceğin nelere ge be olabileceğini aklından çıkartmamaktadır.

CEMAL MEHMET : İki çocuk babası olan Altıncılı (Hirsofu) Cemal Mehmet, 6-10-1958 tarihinde LİSO'da EOKA'cılar tarafından, vazifede iken vurularak şehit edilmişti. Arkasında vurularak öldürülen Cemal Mehmet'in dün ölümünün 3 üncü yıldönümü idi.

TÜRKÜN ELİNDE SİLAH YOKTUR

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, Salı günü Atina Haberler Ajansı Kıbrıs Mümessili ile bir konuşma yapmış ve teslim edilen silâhlar konusunda sorulan bir soruya şu cevabı vermiştir :

"Mesulîyet sahibi hiç bir Türkün tasarrufunda kanuna aykırı silâh bulundurmadığını defalarca ifade ettim. İç İşleri Bakanının, silâhların teslimi hususunda yaptığı mücaraata; Türklerin verdiği karşılığın zayıf oluşu bu sebepten ileri gelmektedir. Yine bu sebepten ötürü, Türk Cemaatini silâhsızlandırmak için tetbire baş vurulmasına hacet yoktur.

Rumlara gelince, tethişçiler, halk tarafından desteklenmediği ve polis hiç bir engele maruz kalmadan vazifesini yapabildiği zaman onların da tamamen silâhtan tecrit edilmesi mümkün olacaktır."

Dr. Küçük'ün yukarıda ver diğimiz sözlerini ele alan Rum basınının hemen hepsi demeci yorumlamaktadır.

Ethniki gazetesi baş yazısında Dr. Küçük'ün bu sözlerini sürpriz olarak karşılamakta ve Dr. Küçük'ün, Türkler arasında silâh bulmak maksadiyle araştırma ya pılmasına ihtiyaç olmadığı iddiasında bulunarak, Türklerin neden kanun tahdinden farklı muameleye tabi tutulması gerektiğini anlamadığını yazmaktadır.

Ethniki ayrıca Zürih anlaşmasına saldırmakta ve bu anlaşma tahdinde birçok sahalarda taksim yapıldığını ve bu anlaşmanın eninde sonunda tam taksime gideceğini iddia etmektedir. Gazeteye göre, Kıbrıs Hükümetinin temelleri aksaktır. Çünkü çoğunluk, azınlık tarafından haksızlığa uğramıştır ve bunu iyice bilmektedir. Her iki cemaat arasında da dostluk ve işbirliğinin kurulması, ancak azınlığın, çoğunluk aleyhinde olan bu haksızlığı benimseyerek Zürih anlaşmasının dün maddelerinin tatbikat sahasına konmasını istemekten vazgeçmesiyle mümkün olabilecektir.

Ethniki, Dr. Küçük'ün söz lerinden Türklerde hüsnüniyet olmadığı sonucunu çıkar maktadır.

İntikal Devresinde Kıbrıs Türk Maarifinin Genel Durumu

Kıbrıs Türk Maarif Müdürlüğü, Maarifin Türk toplumu tarafından devredildiği 9 Haziran 1959'dan Kıbrıs Cumhuriyetinin kuruluş tarihi olan 16 Ağustos 1960'a kadar olan intikal devresinde Kıbrıs Türk Maarifinin Genel Durumu ve yapılan çalışmalar hakkında 60 sayfalık bir rapor hazırlamış, bunu teksir etmek bilgi edinmeleri ve tenkitlerde bulunmaları için de Dairelere, öğretim mensuplarına ve aydınlara dağıtılmasına başlanmıştır.

Rapora Türk Maarif Müdürlüğü'nün kısa bir "Giriş" yazısı ile başlamakta ve bunu Maarifimizin hedef ve prensipleri, teşkilâtları, ilk öğretimde öğretmen durumu ve öğretmen koleji, orta öğretim müesseseleri; öğretim ve öğrenci durumu, Halk Eğitimi, malî meseleler, teknik elemanlar, inşaat işleri hakkında verilen geniş bilgiler takip etmektedir.

Lefkoşa Kaza Tapu Dairesi

Eylül ayı esnasında aşağıda gösterilen şubelerde görülen iş şöyle idi :

SATIŞLAR :

40 arsa cem'an 36889 lira, ve arsalardan başka 309 parça; gayrimenkul mal ile cem'an 56568 lira, satış bedeli mukabilinde satılmıştır.

VEKÂLETİ DEVRİYELER :

Şehre mensup malların teminatı ile 126 vekâleti devriye cem'an 102344 lira ve köye mensup malların teminatı ile de 92 vekâleti devriye, cem'an 23817 lira meblâğ mukabilinde kaydedilmiştir.

86039 lirayı şehre mensub mal ile teminat altına alan 106 Vekâleti devriye ve 18996 lirayı köye mensub mal ile teminat altına alan 82 vekâleti devriye iptal edildi.

MECBURİ SATIŞLAR :

£.. sağlayan şehre mensub mallardan müteşekkil .. satış ve 2528 lira sağlayan köye mensup mallardan müteşekkil 6 satış yapıldı.

GAYRİ MENKUL MAL KAYDI :

2267 adete baliğ oldu.

Lefkoşa Kaza Tapu Dairesi tarafından isdar edilmiştir.

YOL İŞLERİ AMİRLİĞİNE RUM MU GETİRİLİYOR ?

Öğrendiğimize göre, Mağusa Kazası yol işleri âmiri yakında emekliye ayrılacaktır. Fakat boşalan mevkiin Türkler tarafından doldurulması gerekirken, boşalacak yere bir Rumun getirilmesi için şimdiden hummalı bir çalışmaga başlanmıştır.

Cumhuriyetin daha iki ayını doldurmadığı bu günler de 30 : 70 nisbetinin kavza ve gürültüyle tahrikine çalışarak hak elde etmek istemeleri Rumların niyetlerini bir kere daha ortaya koymaktadır!

Nüfus Sayımının dürüst yapılması için malî sebepler ortadan kaldırılmalıdır

Bu yıl (önümüzdeki aylar içinde) Kıbrıs'ta Genel Nüfus Sayımı yapılacaktır. Fakat öğrendiğimize göre, Rumların sayıma hummalı bir şekilde hazırlandıkları nüfus dairesinde, malx sebeplerden dolayı Türklerin aleyhine işlemesi muhtemel birçok güçlükler çıkarılmaktadır. Yıllardan beri nüfus sayımı yapılmamış olan Kıbrıs'ta bu malî sebepler ortadan kaldırılmalı, bir-iki ay için Türk-Rum sayman nisbeti denk tutulmalıdır.

Kıbrıs'ın nüfusunun dürüst ve en doğru bir şekilde ortaya çıkarmak gerekmektedir. Malî sebepler ortadan kalkmaz. Rum sayman, Türk Sayman; Türk Sayman Rum Saymanı kontrol etmez, bir kişi 2-3 forma doldurursa bütün uğraşmalar boşa gider.

Bu münasebetle nüfus dairesindeki görevli Türk - Rum memur durumunu soruşturan bir muhabirimiz, Nüfus sayımında hiç de leyhimize işlemiyecek manzara ile karşılaşmıştır.

Nüfus Sayım Dairesi görevlilerinin Türk - Rum nisbeti şöyledir :

Görevliler	Türk	Rum
Müdür	0	1
Müdür yardımcısı	1	1
Müfettiş	4	14
Bölge memurları	25	72
İdare Memuru	0	1
Kâtip	0	1
Daktilo	1	1
Odacı	0	1
Ek memur (Çeviri işleri ile meşgul)	1	3
Toplam	32	95

Esas nisbete göre, Türk 38, Rum 89 olması gerekirken bu yapılmamaktadır. Öte yandan esas bilgiyi toplayan sayım memurlarının müfettişleri 8 Rum ve 2 Türkten ibarettir. Rakamları değiştirebilmeğ eyetkisi olan bu müfettişliklerde denge temini şarttır.

Eğer bugünkü şartlar, ve memur durumuna göre, Seçim yapılacak olursa bu doğru ve dürüst bir seçim olmıyacak, elde edilmek istenen hedefe ulaşılamıyacaktır. Çünkü sayımı idare edecek baştaki mesuller hep Rumdur.

Her hangi bir suiistimale yer vermeden dürüst seçim yapılabilmesi için bazı hususların önemle üzerinde durulması gerekmektedir. Meselâ :

1 — Her Rum Nüfus Sayımının yanında bir de Türk saymanın bulunması şarttır. (Bilhassa Rum köylerinde).

2 — Halk, sayım formalarını doldururken Rum sayman ile Türk sayman ayni yerde olmalıdırlar.

3 — Sayman işinde yüzde 30-70 nisbetinden ziyade denge gözönünde tutulmalıdır. (Çünkü bu iş bir-iki ay içindir). Bu seçimin dürüst yapılması ve murakabe edilmesi için şarttır.

4 — Türk ve Rum sayman lar, sayımın son günü formaları birlikte ve ayni anda toplamalı, tetkik etmelidirler.

5 — Formaların merkeze, sayım kazalarında toplandığı zaman emin olarak gelmesi için garantili nakliyat temin edilmelidir.

6 — Merkeze gelen seçim formalarının matbaaya girdiği andan esas seçim netice lerinin alınmasına kadar daire ve matbaada daima kontrol altınd atutulmalıdır.

Nüfus sayım gününe kadar yanlış netice verecek hakslıkların düzeltilmesi ve yukarıda işaret ettiğimiz hususların üzerinde durulmasını talep ederiz.

1930-60 Yıllarında KIBRIS TÜRKLERİ

Yazan: RAUF DENKTAŞ

İngiliz Mektebinde bir sene öğretmenlik yaptım. Birinci sınıfın Türk ve Ermeni kısmına sınıf öğretmeni olmuştum. İlk mekteplerimizden mezun olan çocuklarımızın acınacak durumunu orada bütün çıplaklığı ile gördüm. Tek öğretmenli, kitapsız tedris usulü tatbik eden köy mekteplerinin bazılarından gelen çocukların durumu yürekler acısı idi. Kendi adlarını doğru dürüst yazamayanlar: nidanın, virgülün, noktanın manâsını bilmiyenlerin sayısı maalesef çoktu. Dört dört daha kaç eder suali birçoklarının ağzını açık bırakıyordu.

Din, Tarih, Coğrafya hakkında hiçbir bilgileri yoktu, İlk devre imtihanlarının neticeleri yüz kızartacak kadar kötü idi. Geceli gündüzlü uğraşmak sayesinde sene sonunda yüzümüzün akı ile çıkabildik. Fakat, Maarif Dairesinin müfettişleri; kontrol sistemi ilk mekteplerde ne ya piyordu, sualinin cevabını vermek güçtü. Sanki ilk mektep tedrisatının yegâne hedefi Türk çocuklarını cahil bırakmaktı, Hem de kara cahil!

9 ay çabuk geçti. Öğretmen olarak kalabilirdim, fakat serbest değildim ; söz hakkım tanınmıyordu. Babamdan aldığım ilham ile cemaat davalarına sarılmak istiyordum. Türk cemaatının üzerine düşen kâbusu kaldırmak için çırpınanlara yardımcı olmak istiyordum.

Bu seneler esnasında Rumların Enosis kampanyası şiddetlenmekte, kuvvetlenmekte idi.

Cemaat derdi diye dilimizde tesbih ettiğimiz Evkaf, Müftülük, Maarif İşleri askıda duruyor; hükümet müdevverlerin şikâyetlerine kulak asmıyordu. KATAK (Kıbrıs Adası Türk Azınlığını Koruma Cemiyeti) bu seneler zar

(Devamı sayfa 4 de)

Dr. İhsan Ali'nin aldığı para üç bin liradır

6-12-1955 tarihinde 5/53/1 numaralı mektubu ile Baf Komiseri Ziraat Bankasına şu emri veriyordu :

Dr. İhsan Ali'ye 3000 lira verilmesi.. Ödünç olarak tabii!.. Zelzeleden evlerini kaybedenlere para bulunmazken kiralık oturduğu evin bir odası çatladı diye İhsan Ali Beye "Al 3000 lira..." niye?

Mezkûr mektubun ikinci paragrafında aynen şöyle deniyordu :

"İstikrazi alacak olanlar paralarını en erken bir zamanda istiyorlar. SİYASİ sebepler mülâhazası ile Dr. İhsan Ali'nin istikrazının derhal ödenmesini rica ederim."

Para üçbin mi, dörtbin mi? Ne olursa olsun; Dr. İhsan Ali kendisine bu parayı derhal verdirmeğe yarayan SİYASİ SEBEPLER'i bilmelidir!.., Nedir bu SİYASİ SEBEPLER? Ve, zelzele fonundan evlerini kaybedenlere bile para zor verilirken, niraçı İhsan Ali'ye bu para on sene vade ve yüzde altı faiz ile de olsa neden verildi?

İngiliz Hükümeti o zaman Dr. Küçük'ün prestijini kırmak için her çareye başvuruyordu. O zaman bir Dr. İhsan Ali Bey de Dr. Küçük'ün 'ak' dediğine 'kara' diyor, Federasyonun aldığı her milli kararı ayaklar altına alıyordu. Şimdi de, milli dâvanın öncülerini baltalamak isteyenler var. Rumlar bunların başında gelir. Dr. İhsan Ali de onlardan önde, onlardan Geride... Milli dâvâ dediğimiz herşeye dil uzatmaktadır. Muhalefete atılacak olan bu beyendinin gözleri çıkadar kararmış ki, HAZİRAN - TEMMUZ hadiselerinden mes'ul Türklerdir diye yazı yazabiliyor. Tıpkı Rumların dilinden, Rumların lisanından konuşuyor. Yazıklar olsun ki bu düşüncede bir insan kendi kendine bu cemaatin mensubu süsünü verebiliyor!...

Türkiye'den ihraç edildiği gün adaya döndüğünde bir Türkün taksisine binmeyerek Rum şoförünü tercih eden; Rum lokantasında yemek yeyip bir Rum dostunun evinde geceliyen bu beyefendiye söyliyecek iki çift sözümüz vardır: Cemaat, zannettiğin kadar uyumuyor!.. YAĞMA YOK DR. İHSAN ALİ BEY!...

DENİZ TÜRKİYE'YE GİTTİ

Temsilciler Meclisi ara seçimlerinde meb'us seçilen Kemal Deniz, bir hafta kalmak üzere Salı günü Ankara'ya gitmiştir.

KEÇİ YASAĞI KANUNU, TÜRK KÖYLERİNİ KASIP KAVURUYOR

Keçi yasağını kabul etmeleri için köylüye vadedilen mer'a ve tarlalar hâlâ verilmemektedir.

Keçi yasağını kaldırmak, Kıbrıs köylüsünü sür'atle refaha kavuşturmak demek olacaktır.

Ormanların korunması için keçileri mahvetmek icap etmez. Köylüye vadedilen mera ve tarlalar sür'atle verilmeli, ya da Ziraat Bakanı bu yasağı kaldırmak için harekete geçmelidir.

Federasyona yardım ediniz

VELİLER TOPLANTISI

Lefkoşa Türk Lisesi, Lefkoşa Türk Kız Lisesi, Haydarpaşa Ticaret Lisesi ve Bayraktar Orta Okulu öğrenci velileriyle öğrencileri ilgilendiren konularda Fikir teatisinde bulunmak üzere 9 Ekim, Pazar günü ö.e. saat 10 da Bayraktar Orta Okulu (Eski Lefkoşa Türk Lisesi) salonunda bir Veliler toplantısı yapılacaktır.

Reisicumhur Muavini Sayın Dr. Fazıl Küçük'le Cemaat Meclisi Başkanı Sayın Rauf R. Denktaşın da hazır bulunacağı bu toplantıya velilerin teşrifi ehemmiyetle rica olunur.

Lefkoşa Türk Tali Okullar Komiyonu Başkanı
Nazım Ali İLERİ

Emin Dirvana Lefke'yi ziyaret etti

Türkiye Cumhuriyeti Kıbrıs Büyükelçisi Emin Dirvana, Çarşamba günü, Ankara Kültür Derneği kurucularından Nefi Korürek ile birlikte Lefke'yi ziyaret etmiştir.

Lefke Sanat Okulu ile, Baraj bölgesini gezmiş olan Dirvana, Lefkelilerle ve civar Türk köylüleriyle de sohbette bulunup, dertlerini dinlemiştir.

K. M. T. Birliği Genel Sekreterliğinden

Lefkoşa Atatürk Meydanındaki Barclays Bankasının üzeri Kıbrıs Milli Türk Birliği Genel Merkezi olarak 8 Ekim 1960 Cumartesi günü öğleden sonra saat 4 de Genel Başkanımız ve Reisi Cumhur Muavini Dr. Fazıl Küçük tarafından merasimle açılacaktır.

Milli Türk Birliği üyeleriyle, İdare Heyetlerinin ve Sayın Halkımızın törene davetli oldukları sevgiyle arz ve rica olunur.

K. M. T. Birliği
Genel Sekreteri
Dr. Nevzat Uras

Cuma
14
Yıl : 2 — Sayı : 74
YIL : 2 — SAYI : 73
FIATI : 15 MIL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yılığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi K.T.K.F. adına :
R. R. DENKTAŞ

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.

Mithat Cemal Kuntay

Susuzluktan Bir Köy Sönüyor

Kurtboğan'dan on aile göç etti

Mebusların, Tarım Bakanının ve Dr. Küçük'ün Dikkatini Çekeriz

KURTBOĞAN, (Kutrafa) SUSUZLUKTAN KIVRANAN TÜRK KÖYLERİNDEN SADECE BİR TANESİDİR! BU KÖYDEKİ SUSUZLUK BAŞKA BİR RUM KÖYÜNDE OLSAYDI ŞİMDİYE KADAR ÇARESİ BULUNURDU. GÖÇLERDEN VE MEZAR DURUMUNDAN KURTBOĞAN KURTARILMALIDIR. MEBUSLARIMIZIN, TARIM BAKANIMIZIN VE DR. FAZIL KÜÇÜK'ÜN ACİLEN İLGİSİNİ ÇEKER, BİR KÖY HALKINI SUSUZLUKTAN VE ÖLÜMDEN KURTARMALARINI TALEP EDERİZ.

ÇİRKEFLİ SU :

Bir zamanlar ikinci Lefke durumunda olan Kurtboğan, eski adı ile Kutrafa bugün susuzluktan kurumuş, nüfusu azalmış, mezar bir köy haline almıştır. Bugün sadece yedi aile (40 kişi) kalmış olan köyün içme suyu ihtiyacı bir mil güney-doğudaki bazı çirkefli ve sıhhate muzur kuyulardan karşılanmaktadır.

Fakat bu kuyular da kuru mağa yüz tuttuklarından, kuyu sahibi çobanlarla köylü arasında hergün kavga ve çekişmeler olmaktadır.

TANKLARLA SU TAŞINMASI

Lefke Komiserliğine defalarca dilekçeler gönderilmiş fakat hiç ilgilenen olmamıştır. 5 liradan 15 liraya kadar her yıl su dairesine, suları akmadığı halde vergi verilmiye mecbur bırakılması köylünün belini bükmekte ve göç'ün körüklenmesine sebep olmaktadır. Hükümetin köyün susuzluğunu ve fakirliğini gözönüne alarak köye, tanklarla su taşıması gerekirken bugüne kadar bu nedense yapılmamaktadır.

GÖÇ EDİLEN KÖYLER

Susuzluğa dayanamayıp Kurtboğan'ı bu yaz terkeden Türk ailelerinin sayısı şöyledir :

Peristerona'ya, 6 aile,
Lefke'ye, 2 aile,
Silifke'ye (Siliku) 1 aile.
Taşpınar'a (Angolem) 1 aile.

Daha önceki yıllarda köyü terkeden ailelerin sayısı ise kırkı aşmaktadır!

GELEN KAÇIYOR!...

Yıllardan beri köye dışarıdan gelip yerleşen hiç olmamıştır. Bir ara köye evlenip yerleşen 4-5 kişi susuzluk yüzünden uzun süre köyde barınamamış, bir daha geri dönmemek üzere başka yerlere göçüp gitmişlerdir.

HAYVANLARIN DURUMU

Köydeki hayvanların hali ise insanlardan daha perişan ve daha ıstırap vericidir. Geçinemesi hayvancılığa ve toprağa bağlı olan Kurtboğanlılar susuzluk yüzünden hayvanlardan istenilen faydayı göremektedirler. Hayvanlar hastalanmakta, yavrularını düşünmekte, süt ya hiç, ya da çok az vermekte, yünleri düşmekte ve köylü en hayati gelirinden yoksun kalmaktadır. Bu yüzden çobanlar mallarını sür'atle azaltmıya mecbur kalmaktadırlar.

BİNLERCE DÖNÜM TOPRAK

Eskiden binlerce dönüm toprağı olan Kurtboğan köylü nün bugün elinde çok az toprak kalmıştır. Köylü her terkeden kaçarken su pahasına toprağını da satmaktadır. Üzüntüyle öğreniyoruz ki bu hal hâlâ daha bu şekilde devam edegelmektedir.

Köylü hafta içinde ziyaret eden bir Nacak muhabirine köy halkı ağlıyarak "Böyle giderse bir gün bu köy haritadan silinecektir!" demiştir.

Kurtboğan Koyunun 1950'de yapılan su deposu "İçinde cinler top oynuyor"

Köy destebanı yılda 7 ay akmıyan köy çeşmesi yanında

Çamaşır yıkayan Ayşe Ahmet "Bu köyden kaçmaktan başka çare yok" diyor. (Fotoğraflar: NACAK)

Cemaat Meclisi İcra Heyetinin Aldığı Kararlar

HAFTA İÇİNDE İKİ DEFA TOPLANAN İCRA HEYETİ BUGÜN YENİDEN TOPLANIYOR

Lapta İslah Okulunun görünüşü "Arazi kimden zaptedildi?"

Türk Cemaat Meclisi İcra Heyeti geçen hafta içinde Rauf Denktaş Başkanlığında iki toplantı yapmış ve birçok kararlar almıştır.

Üçüncü toplantısını bugün ö. s. saat 19 da yapacak olan İcra Heyeti, Salı günü yaptığı toplantıda aşağıdaki kararları almıştır.

SALI GÜNÜ ALINAN KARARLAR :

1 — Polİ'deki Evkafa ait dükkânların tamiri için gereken paranın Evkafa istikraz suretiyle verilmesi.

2 — İngiltere Hükümetinden Andlaşmalar tahdinde temin edilen 500.000 liranın Kooperatif Merkez Bankasına yatırılması ve bu meblâğın Meclisin Karar veya Kanunları muciibince Kooperatif maksatları için harcanması.

3 — Cami Komisyonlarına kendi salâhiyetleri ve mali

(Devamı sayfa 4'de)

Amme Hizmetleri Komisyonunda neler oluyor?

Öğrendiğimize göre, Amme Hizmetleri Komisyonu çalışmalarında Türk üyelerin söylediklerini Rum başkan zabıtlara bile geçirmemek yoluna gidiyormuş.

Türk üyelerin ısrarlı müzakeresi neticesinde itirazlar gözönünde tutularak kayde dilmiye başlanmıştır.

Her tarafta Türkün yolu yokuştur!

Fakat, elbirliği, gönül ve kafa birliği ile bu badireleri de geçeceğimiz muhakkaktır.

Karaağaçlılar Mühendis bekliyor

Baf kazasına bağlı Karaağaç köyü, eski adı ile Pelâtusa, 350 nüfusu olan bir Türk köyüdür. Fakat köyün bir tarafında olan pınardan köy halkı; binbir güçlükle — o da sadece bir teneke — içme suyu taşıyabilmektedir.

75 öğrencisi olan İlkokul ise tamamen susuzdur. Bilinmiyen sebeplerle bu zavallı öğrenciler her yıl susuzluktan kıvranmıya mahkûm bırakılmaktadırlar. Bu durumdan yakınmakta olan köy halkı ilgililere ve halka duyurmamız için bize aşağıdaki mektubu yollamışlardır :

"Köye su getirtmek için hükümete defalarca müracaat ettik. Fakat hiçbir cevap alamadık. Cumhuriyet kurulunca müracaatlarımız yenilendi. Köye gayet yakın, getirtilmesi az paraya ihtiyaç gösteren bir suyu getirtip köyün her uygun yerine çeşme yaptırmıya karar verdik. Baf Komiserliği bize cevap verip, adı geçen suyun tahlile ihtiyaç olduğunu bildirdi. Biz nümune su alıp gönderince bize, "olmaz" dediler! Bizzat mühendis gelip alacak ve suyu göreceklmiş... Bu kararlarına çok sevindik ve herkes memnun oldu. Fakat, aradan günler geçtiği halde mühendis gelip suyu görmedi!..

Acaba yine hasıraltı mı mı edildik? Mühendisin erken bir zamanda köye gelip suyu görmesini; tahlilini yapıp raporunu vermesini talep ederiz."

Bayan Öğretmenlere ihtiyaç var

Türk Eğitim Müdürlüğünden bildirildiğine göre, Kıbrıs'ın muhtelif ilkokullarında bayan öğretmenler için münhal yerler bulunmaktadır.

Lise ve muadili okul mezunu olması gereken bayanların bu görev için yarına kadar Eğitim Müdürlüğüne şahsen müracaat etmeleri gerekmektedir.

Gönendere'de Veliler toplantısı

Geçen pazar Bayraktar Orta Okulu salonunda Veliler toplantısı yapılmış; birçok öğretmenlerle veliler söz alarak eğitim ve öğrenci problemleri üzerine konuşmuşlardır.

Toplantıda hazır bulunan Dr. Küçük ile Rauf Denktaş da birer konuşma yapmışlardır.

Öğrendiğimize göre, önümüzdeki pazar günü saat 10 da Gönendere Orta Okulunda Veliler toplantısı yapılacaktır. Eğitim ve öğrenci meseleleri üzerinde durulacak olan toplantıda civar köy öğrenci velilerinin de ilgi göstereceklerini muhakkaktır.

LİMASOL GÜMRÜĞÜNDE TÜRKLERE BASKI YAPILIYOR

Limasol gümrüğünde, son zamanlarda Türk Gümrük memurlarının işlemesi çok güçleşmiştir!

Öğrendiğimize göre, dairedeki Rumlar EOKA'cı veya eskiden İngilizci iken şimdi birinci sınıf millici Rum olduklarını göstermek için Türk memurlara ellerinden gelen her haksızlığı pervasızca yapmağa ve yaptırmağa çalışmaktadırlar. Vekâletin gümrük müdürlüğü yapan Rum da bunları görmemezliten gelmekten çekinmemektedir.

Yapurdan inen ve yapura binen Rum yolcuların bavullarının çoğu açılmıya bile lüzum görülmemekte, fakat, Türk yolcuların bütün eşyaları ve üstleri didik didik edilmektedir.

Üzerinde külliyetli miktarda kaçak sigara kâğıdı bulunan bir Rum yolcu için tahkikat yapılmazken, bir Türk, bavulunda az miktarda sigara kâğıdı bulunduğu için derhal mahkemeye verilmekten çekinilmiyor!

Geçenlerde şüpheli bir Rumun yakalanması için bir Türk memura emir verilmiş ve Türk, görevini hakkıyla yapmıştır.

Bu Türk, Rumun bavulunda gümrüğe tabi birçok eşyalar buluyor ve durumu mesul Rum memura bildiriyor. Fakat Rum memur eşyalardan gümrük alıp yoleuyu daya edeceğine, görevini yapmayıp eşyaları Rum yoleuya geri veriyor. Türk memur, Rum memura görevini niçin yapmadığını sorduğunda Rum, Türke hücum ederek işlerine karışmamasını, kıdemli bir memura sual sormağa hakkı olmadığını söylüyor ve Türk memura hakarette bulunuyor. Durum, her ne kadar da Rum Müdüre bildiriliyorsa da Türk memur gene de suçlu gösteriliyor!

Limasol Gümrük Dairesindeki Türk düşmanlığının sona erdirilmesi, ve haksızlıklara meydan verilmemesini talep ederiz.

Çeşme başında su bekliyen Ayrini'li kadınlar

(Yazısı 3 üncü sayfamızdadır)

Halk Eğitimi çalışmalarına yeniden hız veriliyor

Türkiyeli Eğitimciler Nacak'a izahatta bulundular

Geçen yıldan beri adamızda programlı bir şekilde yürütülmekte olan Halk Eğitimi çalışmalarına bu yıl, okulların açılması ile yeniden hız verilmiştir.

Halk Eğitimi Merkez Bürosunda Türkiye'den gelen öğretmenlerle görüşen bir muhabirimize eğitmenler inkılâp Hükûmetinin Türkiyede açmış olduğu Halk Eğitimi kampanyasına öğretmenler yanında üniversitelilerin, liselilerin ve bütün aydınların katılmakta olduklarını ifade ederek ve Kıbrıs'ta da bu kampanyanın kendi çapımızda yürütülmiye çalışılması lâzım geldiğini söylemiştir. Köylüye siyasi nutuklar çekmenin mahzurlu olduğunu söyliyen eğitimciler kulüplerimizin cumartesi ve pazar günleri köylere geziler tertip ederek beraberlerinde giden bir doktor- bir ziraatçı, bir mühendis, bir kooperatif çi vasıtasiyle köylüyle sohbet yapılıp, konferanslar verilmesinin daha faydalı olacağına inandıklarını ifadeye çalışmışlardır.

Son hazırlıklarını ve programlarını tamamlamış olan eğitimciler, Halk Eğitimini zamanı değerlendirme; istidat ve kabiliyeti geliştirme; yeni intibaklara yardım etme gibi üç temel gaye üzerinde özetlemişler ve hedeflerini şöyle açıklamışlardır :

1 — Bütün vatandaşları ya zar hale getirmek.

2 — İşlerinden ayırmamak şartiyle, vatandaşların lüzumlu hayatî ve meslekî bilgilerini artırmak, yeni iş meslekler hazırlamak.

3 — İş ve meslek ahlâkını kuvvetlendirmek, istihsal kudretini artırmak.

4 — Vatandaşların yurt ve millet sevgisini; dünya görüşünü artırmak.

5 — Okul dışında ilk ve daha yukarı öğrenim yol ve imkânları kazanmasını sağlamak.

Daha sonra eğitimciler şu izahatta bulunmuşlardır :

Memleket ölçüsünde bir halk eğitimi bahis konusu olduğu takdirde gayelerin, bu sahada faaliyette bulunan belli başlı resmî ve gayri resmî teşkilâtların işbirliği ile

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türkiyeli Eğitimciler

Kıbrıs'ın altı bölgesinde Halk Eğitimi çalışmalarını takip ve kontrol eden Türkiyeli Eğitimciler şunlardır :

Lefkoşa Kazası : Yalçup Şen,
Mağusa Kazası : Naci Atalar.
Lârnaka Kazası : Cemal Ünsal.
Lefke bölgesi : Şükrü Özdemir.
Limasol Kazası : Halil Ökten.
Baf Kazası : Necati Akar.

Ayrıca Kıbrıs'ın bütün kaza ve köylerini bir program dahilinde dolaşan, halkla dinî konular üzerinde sohbet yapıp, konuşan seyyar vaiz : Zahit Pamukçuoğlu.

CEMAAT MECLİSİ ADAYLARI BELLİ OLDU

23 Ekim pazar günü Lefkoşa ve Limasol'da yapılacak olan Cemaat Meclisi ara seçimlerine adaylıklarını koyanlar dün belli olmuştur. Lefkoşa'dan adaylıklarını koyanlar şunlardır : Çiftçi Niyazi Hasan, Tüccar Kemal Uysal, Eczacı Maeit Tevfik, Emekli öğretmen Hasan Nahit.

Limasol'dan adaylıklarını koyanlar ise şunlardır :

Bükâi Köprülü- Namık Ramadan, Hilmi Ahmet Rasım.

Lefkoşalı adaylar seçim gezilerine başlamış bulunmaktadırlar.

Niyazi Hasan kimdir ?

23 Ekim pazar günü yapılacak Cemaat Meclisi ara seçimlerine adaylığını koymuş olan Niyazi Bey 1949 yılından beri Gaziveran köyü muhtarlığı yapmaktadır. Daima Cemaat işlerinde uğraşmış, doğru, dürüst, bütün köylünün ve şehirlinin itimadını kazanmış çok sevilen bir vatandaşımızdır.

Şimdiye kadar şirket kâtipliği ve uzun şüre de Türk Çiftçiler Birliği Yönetim Kurulu üyeliği yapmış olan Niyazi Bey, her kooperatif teşekkülünün kurulmasında da daima ön ayak olmuştur.

Çiftçiler Birliği Yönetim Kurulunda iken köylülere kendisini sevdirmiş olan Niyazi Bey, öğrendiğimize göre, Cumartesinden itibaren (yarın) seçim gezilerine başlıyacaktır.

Niyazi Hasan

R. Denktaş'ın köy ziyaretleri

Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş, çarşamba günü Mağusa kazasına bağlı Köprü, Avtepe, Kuruova- Kalebirnu ve Yeşilköy'ü ziyaret ederek bu köylerde ki okul, öğretmen evi cami ve kooperatif meselelerini yerinde tetkik etmiş, köylü ile sohbette bulunarak dert ve şikâyetlerini dinlemiştir.

Yine bu yıllarda, üç beş sosyaz işçi sınıfının başında Komünist propagandası yapmakta, saf Türk işçisine hak larını ancak Komünistlik yolu ile bulabileceklerini telkin etmekteydiler. Rumlardan aldıkları para ile gazete çıkarırlar, Dr.'un açtığı mücadeleyi kötülerler. Dr.'u ölümle tehdit ederlerdi. Halkın Sesi bu soysuzlara göz kırpmaksızın yüklenir, ikide birde mahkemelik olur cezaya çarpılırdı. Adada en çok çalışan bir hekim olarak Dr. bütün kazanemi bu cemaat dâvalarına hareardı.

Dinimiz de tamamen ihmâl edilmiş durumda idi. Köylerin yüzde doksanında ilim adamı denecek münevver hocalar değil, diğer köylerde bulunan cahil emmiler bile yoktu. Din müessesemiz olan Evkaf, din adamı yetiştirmek şöyle dursun, İngiliz hükümetini müftülüğü lâğvetmeğe teşvik etmiş ve bunda da muvaffak olmuştu. Bayramdan Bayrama bile camileri açılmayan köyler çoktu. Türk cemaatını uyandıracak kimseler yoktu. Doktor gibileri de öne atıldığında teşvik değil, darbe yiyordu. Münevver ve milliyetperver din adamlarının eksik olduğu yerlerde tehlikeli yobazlar türer, çünkü imam insana lâzımdır; imam mihmandarlarına susamış kitleler "Allah hü" deyip öne atılanların arkasında saf olmağa başlar. Doktor Küçük bu yobaz sürüsü ile de uğraşmak zorunda idi. Vaziyetimiz ciddden ya hîmdi, fakat bizi kurtarabilecek irfan ordusu sadece çap itibarı ile çok küçük olmakla kalmıyor, bunların içlerinden en başta gelenler kendilerinin başlatmadığı hamlelere alâkasız kalıyor, "Olmaz", "Yapamazlar", "Yapılamaz" diyerek halkın maneviyatını bozuyorlardı.

1944 senesinde nihayet bek lediğim meceaniliği alarak İngiltere'ye hareket için hazırlıklara başladım. Londra, Almanlar tarafından müthiş şekilde bombalanmaktaydı;

(Devamı sayfa 4'de)

KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.

Merkez : 9, Memduh Asaf Sokak
Şube : Atatürk Meydanı "Yeni inşa edilmekte olan Evkaf LEFKOŞA Oteli alt kısmında."

Her türlü mevduatı kabul etmektedir.

Paranızın emniyeti ve çocuklarımızın istikbali için tasarruflarımızı Türk Kooperatif Merkez Bankasında toplayınız.

Cuma
21
EKİM, 1960
Yıl : 2 — Sayı : 75
FIATI : 15 MİL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi K.T.K.F. adına :
R. R. DENKTAŞ

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.

Mithat Cemal Kuntay

Rumlar Nereye Hazırlanıyorlar ?

Çıkarılan Bir Broşürde EOKA Canileri Açıkça Kıbrıs Mücahitler Birliğine üye Olmaya Dâvet Ediliyorlar

Bütün Niyetleri Açık: ENOSIS

MACIT TEVFIK (Lefkoşa)

KEMAL UYSAL (Lefkoşa)

...ta içinde Kıbrıslı Rum ...brıs Mücahitler Birli... ...mlı ve Milli Aydınlat... ...bülteni adı altında bir ...çıkarmışlardır. Broşür ...umların nereye hazırlan... ...n bütün çıplaklığı ile ...serilmekte ve EOKA ...itleri açıkça, Kıbrıs ...itler Birliğine üye ol... ...davet edilmektedir. "MANLILARA" seslenen ...de "mukaddes toprak... ...şan ve şerefle süsle... ...masına rağmen 1955-59 ...ndelesi, maalesef öz ...neticeyi vermemiştir." ...dde ve Zürih - Londra ...ahları, kastedilerek ay... ...ınlar yazılmaktadır : ...rmanlardan beri kan ve ...liğinin bizi bağlamış ...bulunduğu Yunanlılıktan; bizi zorla ayırmaya çalışıyorlar. Yüzyıllarca ruhumuzu elektrikleştirmiş olan ve bize her tehlikeyi atlatma hızı veren ENOSİS kelimesi, şimdi Kıbrıs Rumlarının dudaklarında yer almaktan kanunla menedilmiş bulunuyor.

Kıbrıs hapishanelerinde ebedi uykularına yatmış olan ölmez kahramanlarımız son nefeslerini ENOSİS kelimesi ile vermişlerdir."

Broşüre, "Bu renkler için (Mavi-Beyaz Yunan rengi) biz de kanımızın son damlasını akıtacağımıza söz veriyoruz" and, ile son verilmiştir.

Bu broşürü aynen aşağıda yayınlıyoruz :

KIBRIS MÜCAHİTLER BİRLİĞİ
MİLLÎ AYDINLATMA BÜLTENİ
No. 1.

"EOKA MÜCAHİTLERİ! KIBRIS MÜCAHİTLER BİRLİĞİNE ÜYE OLUNUZ. SIHHATLI ŞAFAK TEŞKİLATININ SAFLARINI SIKLAŞTIRINIZ"..

İMANLILARA!

Milli gurur ve yüksek alınla Kıbrıs'ın ...lin mücahit arkadaşlarımızı, Kıbrıs Mü...itler Birliğinin maksatları hakkında ...ı edinmeye ve birlik halinde kuvvetli ...rak milli çöküntüyü önlemek için safla...ıza katılmaya davet ediyoruz.

Kıbrıs tarihimizi ve mukaddes topraklarımızı şan ve şerefle süslemiş olmasına ...men 1955-59 milli mücadelesi maalesef ...nen neticeyi vermemiştir.

Bilâkis bugün üzerimizde asılı bulunan ...i tehlikeler büyüktür. Cefakeş adamız- Yunan renklerinin hürmetle hüküm sü...ği o mukaddes günü senelerce bekle...miz halde, şimdi, bugüne kadar birçok ...stevlilerin elde edemediklerini Londra Zürih'te davamızı idare edenler, hem de ...efsi bir mücadeleden sonra, becermiş ...unuyorlar. Kendi kendine Kıbrıs Devle...aratmak, Kıbrıslı vicdanı vücuda getir...k için Londra - Zürih anlaşmaları bun...işlemiştir. Asırlık gayretimizin tedfini! ...milli rüyalarımızın bu mezarının bekçi...i de pek pehalıya Yunan - Türk - İngi...ordusu üzerine almıştır.

Yüzyıllardan beri kan ve dil birliğinin ...bağlamış bulunduğu Yunanlılıktan, bi...zorla ayırmaya çalışıyorlar. Yüzyıllarca ...umuzu elektrikleştirmiş olan ve bize ...tehlikeyi atlatma hızı veren ENOSİS ...mesi şimdi Kıbrıs Rumlarının dudakla...da yer almaktan kanunla menedilmiş ...unuyor.

Kıbrıs hapishanelerinde ebedi uykuları...yatmış olan ölmez kahramanlarımız son ...lerini ENOSİS kelimesi ile vermişler...

Yalluros, müstevlinin kurşunu kendisini...düşürdüğünde göğsünde okşamakta olduğu Yunan bayrağını genç kanı ile boyamıştır. Kıbrıs bayrağı için ölmemiştir. O Kıbrıs'ın o kadar çocuğu da mavi-beyaz Bilmişlerdir. Bu renkler için biz de kanımızın son damlasını akıtacağımıza söz veriyoruz.

KIBRIS MÜCAHİTLER BİRLİĞİ

...masol Gümrüğünde, Türklere baskı devam ediyor

...n haftaki NACAK'ta ...masol Gümrüğünde ...baskı yapılıyor" ya...sının Gümrük daire ...bomba tesiri yap...Haberle ilgili olarak ...Müdür vekili Rum, ...Türk ve Rum gümrük ...ını çağırarak NA...arkın yazının yalan...istemiş ve memur...haberin yalan olduğu ...na dair imza almağa kalkış...mıştır. Rum memurlar bunu kabul etmişlerse de Türk gümrük memurları 'hayır' ya zılanlar tamamen doğrudur" diyerek imza vermeği reddet...mişlerdir. Red cevabı karşısında kızan Rum Müdür, gümrükteki olayların kim tarafından haber verildiğini öğrenmek istemiş, ve bütün Türk memurlarını teker teker sıkıştırarak sorgu suale tutmuştur.

Öğrendiğimize göre, Türk Gümrük memurları ile Rum gümrük memurları arasında bir kavganın çıkmasına ramak kalmıştır.

Öte yandan haber aldığımıza göre, Limasol gümrüğünde tarafgirane ve keyfî yoklamalar hâlâ devam etmektedir.

Köy ve şehirdeki meydan ve kahvelerde asılı olan seçim afişleri
Foto : NACAK

Rum Basımından :
OHİ GÜNÜ

☐ Eleftheria gazetesi salı günkü nüshasında çıkan bir yazısında 28 Ekim OHİ GÜNÜ'nün yaklaşması dolayısiyle bu günün birlik ve beraberlik halinde kutlanması lüzumunu belirtmekte ve yazısına son verirken şöyle demektedir :

"Bu şanlı yıldönümünün bizim için daha geniş bir manası vardır. OHİ GÜNÜ'nü parlak törenlerle kutlamamız bizim, sun' Zürih bağlarına rağmen Elenizm bölünmez parçasını teşkil ettiğimizi, nazarlarımızı daima büyük ve şanlı Anavatanımız Yunanistan'a çevirerek onun sıcak ana kucağını özlediğimizi gösterecektir."

EOKA'NIN İŞİNE DEVAM İÇİN..

☐ Çarşamba günü bütün Rum gazetelerinin verdiği bir habere göre, Kıbrıs Rum Spor Kurumu, üyeleri şerefi ne bir parti tertiplemiştir. Partide konuşan Nikolas Tsi kinis, sporun milli bakımdan taşıdığı öneme işaret etmiş ve sözlerine şöyle son vermiştir :

"Sporcu gençlik yine stadyumlardan bir hamle yaparak EOKA'nın işine devam edecek ve Kıbrıs'a son derece antidemokratik ve Rum aleyhtârı bir rejim empoze eden Batının kuvvetli devletlerine göstereceklir. Bütün Yunan milleti tek bir ağızdan milli emellerini haykırmaktadır ve hiçbir kimse onu ümit ve hayallerinden uzaklaştırmak ve bütün Yunanlıları birleştirmesine mâni olmak hakkına sahip değildir."

Elektrik ve makine öğrenimi için

Lefkoşa'da Birleşik Krallık Haberleşme Dairesinin bildirdiğine göre, Dikelya'daki Kiraliyet Elektrik ve Makine İhtisas Şubesinde (R.E.M.E.) 30 Haziran 1943 ile 1945 yılları arasında doğup, 31 Aralık 1960 tarihinde 15 buçuk ile 17 buçuk yaşları arasında olan Kıbrıslı gençlerden mezkûr adresteki İşçivinde tedrisat yapan öğrenci Yetiştirme Okuluna, müracaat kabul edilmektedir.

İsteklilerin (Türk - Rum) en geç 14 Kasıma kadar müracaat etmeleri gerekmektedir.

TÜRK - RUM DOSTLUĞU

Öğrendiğimize göre, geçen gün Büyükkonuk köyünde bir EOKAcı evlenir. Törene bölgedeki bütün EOKAcılar da davetlidir.

Tören esnasında fırsat da gelmişken EOKAcılar bir yerde toplanarak Türkler aleyhinde neler yapacaklarını görüşürler.

Bu esnada yoldan geçmekte olan bir Türk kardeşimize de hücum ederek, küfürler savururlar ve gözlerine ilişen köy camisindeki Türk bayrağını göstere rek "onu da sizi de kökten yakacağız" derler.

Derler, ve Türk - Rum dostluğu böylece devam eder!

Cemaat Meclisi Ara Seçim Kampanyası Bugün Sona Eriyor

Pazar günü Lefkoşa ve Limasol'da yapılacak olan Cemaat Meclisi ara seçimi için adaylığını koyan Taceit Tevfik, Niyazi Hasan, Kemal Uysal, Hasan Nahit ve Leymosun'dan Hilmi Ahmet Rasım, İbrahim Bükâyi Köprülü, Namık Ramadan bugün son gezi ve konuşmalarını yaparak seçim kampanyasını kapatacaklardır.

Bir haftadan beri bütün Lefkoşa ve Leymosun köylerini adım adım dolaşarak siyasetlerini seçmenlere açıklıyan adayların hepsinin de seçilme şansı ortadadır.

Salı günü bir basın toplantısı yapan Maeit Tevfik, siyasetini basın mensuplarına

(Devamı 4 üncü sayfada)

NAMIK RAMADAN (Limasol)

İbrahim B. Köprülü (Limasol)

Hilmi Ahmet Rasım (Limasol)

Köy ve Evlerinden Olanlar için 9 Bin Lira Yardım Talebini Cemaat Meclisi Tasvip Etti

Rauf Raif Denktaş Başkanlığında Salı günü mutat toplantılarından birinj yapan Türk Cemaat Meclisi; Cemaatlar arası çarpışmalar arasında köy ve evlerini terketmiş olan Türk aileler için 9 bin lira yardım talebinj oy birliği ile tasvip etmiştir.

Toplantıda gündemde bulunan Amme Hizmetleri kanun tasarısı, Türk Cemaat Meclisi Dairesi memur kadrosu, Kanun Tasarıları, ile Türk Cemaat Meclisi Ek bütçe kanun tasarısının görüşülmesi tamamlanarak meclis tarafından kabul edilmiştir.

Bu arada gündemde bulunan iki kanun tasarısı meclisin genel temayülü göz önünde tutularak Maliye Komisyonu tarafından yeniden tetkik edilmesi talep edilmiş ve İcra Heyetinin inhası, Meclisin tayini ile bu mevkiye ge tirilmiştir.

İç tüzüğe bazı maddeler ilâvesi ile tamamlanması hususu da görüşülüp karara bağlandıktan sonra mühlal bulunan Cemaat Mahkemeleri Hakimliğine Niyazi Fadıl Korkut'un iki yıllık bir süre için aday olarak görev ifa etmek maksadiyle tayini mesi müzakere edilmiş ve İcra Heyetinin inhası, Meclisin tayini ile bu mevkiye ge tirilmiştir.

DOĞRU SAYIM YAPILMASI İÇİN TÜRK - RUM KONTROLU ŞARTTIR

Kıbrıstaki Nüfus Sayımına Gidilirken her hangi bir suistimale yer verme...den,, doğru seçim yapıla bilmesi için ilgili dairenin ve makamların bazı hususlar üzerinde önemle durması gerekmekte olduğunu evvelki haftaki sayımızda bildirmiştik. Seçim günü yaklaşırken, bu hususları tekrar hatırlatmayı faydalı buluyoruz.

1 — Her Rum Nüfus Sayımın yanında bir de Türk saymanın bulunması şarttır. (Bilhassa Rum köylerinde).

2 — Halk, sayım formalarını doldururken Rum sayman ile Türk sayman aynı yerde olmalıdırlar.

3 — Sayım işinde yüzde 30-70 nisbetinden ziyade den ge gözönünde tutulmalıdır. (Çünkü bu iş-iki ay içindir). Bu, seçimin dürüst yapılması ve murakebe edilmesi için şarttır.

4 — Türk ve Rum sayman lar, sayımın son günü forma ları birlikte ve ayni anda toplamalı, tetkik etmelidirler.

5 — Formaların merkeze, sayım kazalarında toplandığı zaman emin olarak gelmesi için garantili nakliyat temin edilmelidir.

6 — Merkeze gelen seçim formalarının matbaaya gir - diği andan esas seçim neticelerinin alınmasına kadar dai re ve matbaada daima kontrol altında tutulmalıdır.

Nüfus sayım gününe ka - dar yanlış netice verecek hak sızlıklar düzeltilmeli ve yukarıdaki hususlar göz önünde tutulmayıp, bilhassa Türk - Rum, Rum - Türkü her evde ve her bölgede kontrol et - mezse Türk köylerine hiç bir Rum memur gönderilmemeli dir.

YUNAN BÜYÜKELÇİSİ BİR EOKA'CININ VURULDUĞU YERİ ZİYARET ETTİ

Kıbrıs'taki Yunan Büyükelçisi Bay Konstantin Tranos, Müşaviri Lapakos ile salı günü EOKA tethiş teşkilâtının Grivas'tan sonra ge len ikinci reisi Grigoris Afksentiu'nun İngilizler tarafından öldürüldüğü yeri ziyaret ederek çelenk koymuş ve saygı duruşunda bulunmuştur.

ENOSİS'E DOĞRU ADIM ADIM İLERLEMEK AZMİNDE OLAN RUMLAR, BELEDİYELERİN BİRLEŞTİRİLMESİNİ İSTİYOR !

TÜRK TOPLUMUNUN CEVABI : HAYIR

Kibriaki gazetesinin eski başyazarı Bay Odysseas Cangarides, Kıbrıs'taki Birleşmiş Milletler İktisadî Araştırma Heyeti Başkanı Dr. William Thorp'a verdiği bir belgede, Kıbrıs Hükümetinden; "Kıbrıs halkına zorlanan acaip bir idare" diye bahsetmekte ve bu idarenin ayrı hizmetler dolayısiyle fazla israfa yol açacağını, bunun için bu hizmetlerin birleştirilmesini, para ve zamandan iktisat yapılmasını öne sürerek işe Belediyelerin birleştirilmesiyle başlanabileceğini kaydetmektedir.

Daha sonra belgesinde, Kıbrıslıların bir emrivaki karşısında bırakıldığını ve anlaşmaya geçici olarak müsamaha gösterildiğini, lâkin bunu bir son ve muteber saymadıklarını belirten Bay Cangarides, ENOSİS'e doğru adım adım ilerlemek azminde olduklarının en taze örneklerini imâ etmektedir.

Canımız pahasına Rum tahakkümünden kurtardığımız Belediyelerimizin Türk toplumu için önemi büyüktür. Rum bölgesi bir cennet haline getirilirken, yıllarca eski Belediyenin elinde bakımsız, kendi haline bırakılan Türk bölgesi yeniden o ellere terkedilemez. Eski belediyenin tarafgirane icraatını Türkler asla unutmamışlardır. Yeni bir birleşme halinde bu icraatın tekerrür etmiyeceğini kim temin edebilir? Hayati önemi haiz Belediyeler konusunda taviz veremeyiz. Belediyelerimize icraat için gereken salâhiyeti vermek, Kıbrıs Hükümetinin vazifesidir. Son İngiliz Valisi Sir Hugh Foot, Belediye mevzunu daima hasraltı etmiş, gereken kanunun geçirilmesini Cumhuriyete kadar önlemişti. Cumhuriyet kuruldu fakat, Belediye işleri hâlâ askıda! Aylardan beri sınırların tesbiti işinin oyalatılması Rum dostlarımızın menhus siyasetlerinin bir sonucu olsa gerek.

Kıbrıs Hükümetinden icraat bekliyoruz. Sömürge idaresini hatırlatıcı davranışlara, baş vurulmasına son verilmelidir.

Belediyelerde nihai anlaşmaya varılarak, Türk Belediyelerine tam yetki tanınmasını yeniden talep ederken, Belediyelerin birlestirilmesini istiyenlere Türk toplumunun cevabının **HAYIR** olacağını bir kere daha hatırlatmak isteriz.

1947 - 1949 seneleri çok civcivli senelerdi. Kilise plebisit yapmış; Kıbrıs halkının yegâne arzusu Yunanistan ile ilhaktır şeklinde kararlar çıkararak Enosis kampanyasına hız vermişti. Muhtariyetten de bahsediliyordu. Kıbrıs Türkleri bir toplum olarak "Muhtariyet ve Enosis bizim için ölümdür" şeklinde protestolar gönderiyordu. Türkiye, İngilizlerin adayı terketmeyeceklerinden yüzde yüz emindi. Türkiye - de Kıbrıs davası diye bir dava yı benimseyenler parmakla gösterilecek kadar azdı. Hürriyet gazetesi sahibi ve kurucusu merhum Sedat Semavi bunların başında geliyordu. Buyün Limasoldaki Sedat Simavi İlk okulu, davamızın bu kahramanını gelecek nesillere hatırlatacak güzel bir sembôldür.

Doktor, etrafında birkaç arkadası ile çalışmalarına devam ediyordu. Cemaat işlerinin bu şekilde idare edileme yeceğine o da inanmıştı. Tam bir organizasyon lâzımdı. Maaşlı memurlar tam bir kadro ile geceli gündüzlü çalışıyorlardı. Rumların kilisesi müthiş bir teşkilâtı. İngilterede ve Amerika - da devamlı surette propağan da başlamıştı, Kıbrısın tarihini bilmiyenlere adanın bir Yunan adası olduğu duyuruluyordu. Rum belediye reisleri "Kıbrıs Halkı" namına Enosis propağandası yapıyorlardı; yabancı gazetelerin muhabirleri Rumların elinde idi. Türk tezi dive birşey tanımavordu. Doktorun şahsi tesebbüs ve faaliyetleri sayesinde arasıra cenebi matbuatında "Türk azınlığı da şu şekilde itirazda bulundu" şek

(Devamı 4 üncü sayfada)

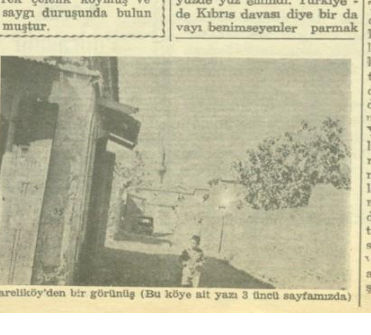

Minarelikköy'den bir görünüş (Bu köye ait yazı 3 üncü sayfamızda)

Cuma
28
EKİM, 1960
Yıl : 2 — Sayı : 76
FIATI : 15 MİL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi K.T.K.F. adına :
R. R. DENKTAŞ

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.
Mithat Cemal Kuntay

Cumhuriyetin 37. Yıldönümü Yarın Büyük Törenlerle Kutlanacak

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunun 37. yıldönümü yarın Anayurdun ve Kıbrıs'ın her yanında büyük törenlerle kutlanacaktır. Bu yılki Cumhuriyetin taşıdığı en büyük özellik Türkiye'de İnkılâp Hükümetinin; Kıbrıs'ta da Türk askerinin iştiraki ile ilk defa kutlanacak olmasındadır.

Hazırlanan programa göre, tören, Lefkoşa'da yarın sabah 7.45'te Okul, kulüp ve kurumların Evkaf bahçesindeki Atatürk büstüne çelenk konmasiyle başlıyacaktır. Saat 8.30 da Taksim sahasındaki tören İstiklâl Marşı ile başlıyacak ve müteakiben Cumhuriyet Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük ile Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş ülkenin ilgisini belirten birer konuşma yapacaklardır.

Tören, öğrencilerin okuyacağı şiirlerden sonra yapılacak resmi geçitle sona erecektir.

Bildirildiğine göre, Türkiye Cumhuriyeti Kıbrıs Büyükelçisi Emin Dirvana da yarın saat 10 - 11.30 arasında Büyükelçilik binasında tebrik kabul edecektir.

Adamızda muntelif maçlar yapmak için gelmiş olan Kanlıtaş Hürriyet Kardeşlerimiz Mağusa'da Vatan Şairi Namık Kemal'in büstü önünde

1955'de Vasilya Rumları tarafından kolları ve ayakları kırılan müdafaasız bir Türk kadın.

Rum Emellerine Boyun Eğmeyerek ölümü tercih eden Türk toplumu adına söz söyleyemezsiniz

Afanya'da evi yakılan ihtiyar bir kadının yardımına koşuğu için Rumlar tarafından odun ve taşlarla öldürülen bir Türk genci

1956'da Vasilya'daki kadınlar ve çocuklar (Erkekler köyde yokken) Rumların hücumuna uğramış; evleri barkları yakılmış ve bunun hemen akabinde Afanya Türklerine saldırma olmuş, bir Türk genci odun ve taşlarla hunharca öldürülmüştü.

Vasilya'daki yaralıların sayısı otuzu aşıyordu. Rumların Türklere topyekün hücuma geçececkleri sayısı gittikçe yayılıyor; Türk köylüsüne gözdağı veriyordu. Rum şayiaları nın mesnedi EOKA'nın dağıttığı broşürlerde yazdıklarıydı. Enosis yolunda bir kale gibi dikilmeğe başlayan Türkleri sindirmek, korkutmak lâzımdı. Vasilya ve Afanya'daki kardeşlerimize yapılan alçakça hücum bu sindirme hareketinin başlangıcı idi.

Türkler tamamen silâhsız ve teşkilâtsızdı. Buna rağmen, haklarını korumak amacı ile birleşmekte, kaynaşmakta, Yunan boyunduruğuna girmemek için and içmekteydi.

O günlerde Kıbrıs Rumları bir Türk katliâmını hazırlamak için elden geleni yapıyorlardı, Makarios, Dr. Küçük'ün "Bu hunharca hareketleri takbih et" davetine cevap vermek tenezzülünde (!) bile bulunmuyordu.

Kıbrıs Türkü yapabileceği tek şeyi yapıyor, hissettiği acı ve endişeyi Anayurda duyuruyordu. O günlerin kahramanca direnmesini, Türke yaraşır mücadelesini, silâhsız bir cemaatın mukavemet azmini bugün bir Türk gazetesi yim diye ortaya atılan "Cumhuriyet", "Yalan ve yanlış propaganda" diye vasıflandıraibiliyor. Bu alçakça tezvir ve milli duygudan arî hücumlar karşısında galeyana gelen Türk gençliğine 'sabır' tavsiye ederiz. Bir cemaatin

(Devamı sayfa dörtte)

Nacak, Türk Halkının müdafii olmakta devam edecektir..

30 Ekim 1960'da Nacak'ın kurucusu Rauf Denktaş, Federasyon Başkanlığından çekilmek kararını almıştır.

NACAK, bütün Kıbrıs'ta, Denktaş'ın gazetesi diye tanınmış; Türk toplumunun dâvasını gütmüş Milli bir gazetedir. Bundan böyle de NACAK'ın yolu Denktaş'ın çizdiği milli yol olacaktır.

Rum komploları karşısında pasif kalmıyacağız. Cemaatı uyanık tutmak için elden gelen gayreti sarfedeceğiz. İçimizde türeyen fırsat düşkünlerine gereken cevabı vereceğiz. Fertler için değil, cemaat için çalışacağız. Hak talep ederken, vazifemizin çalışmak olduğunu unutmıyacağız.

Buna rağmen, Denktaş, Federasyondan ayrıldıktan sonra kendisini NACAK ile yakından ilgili ve NACAK'ın siyasetini çizen bir kimse olarak göstermek doğru birşey olmıyacaktır.

NACAK, bundan sonra da Türk haklarının müdafii olmakta devam edecek, ancak Rauf Denktaş ile hiçbir ilgisi bulunmıyacaktır.

Başlangıçtan bugüne kadar NACAK'ın bütün mesuliyetini omuzlamış olan Denktaş'a ve kadirşinas Türk halkına teşekkür ederiz.

NACAK

Lâpta Türkleri ruhsat alamıyor

Öğrendiğimize göre, kuyu çıkarmak için ilgili daireye dilekçe yapmış olan Lâpta'daki birçok Türk bahçeciye 8-10 aydan beri ruhsat verilmemektedir.

Bu durum karşısında dönümlerce ekili limon ağaçlarının kurumaması için ruhsatsız kuyu çıkarmıya mecbur kalan Türk köylüsü, Rum muhtar tarafından mütemadiyen komiserliğe şikâyet edilmekte ve mahkemeye verilmektedirler.

Kimisi 3-4 defa mahkemeye çıkarılmış olan bahçecilere hem para cezası kesilmekte, hem de kuyularının derhal kapatılması emredilmektedir.

Öte yandan bir ay içinde ruhsat alan kimseki Rumlar, yasak olduğu halde para ile su satmakta fırsat aldıran olmamaktadır.

Lâpta Türklerine göre Rumlar, Türkleri susuz bırakarak mallarını ellerinden satın almak için sistemli bir şekilde uğraşmaktadırlar. Türk mallarına mütemadiyen zarar tekliflerde bulunmaları, hattâ iki dönümlük verge 3-4 bin lira vermeleri bu gayelerini açıkça belli etmektedir.

Kuyu çıkarmak için aylardan beri ruhsat bekliyen Lâpta Türklerine ilgililerin, vereceleri cevaplerini talep ederiz.

Türkçeye yer yok!

Halka, daire saatlerini bildirmek için, dairelerin kapılarına yapıştırılan levhalardaki yazıların yalnız Rumca ve İngilizce yazıldıklarını; Türkçeye yer verilmediğini görmekteyiz.

Daha çok Türk ve Rum halkının işini yapmakta olan bu dairelerin, mesullerinin dikkatini çekeriz.

Mahkemelerde Ne Oluyor?

Halen beş Mahkeme Reisliğinden biri Türktür. Beş Reisliktan iki tanesi münhaldir. Bunlar doldurulurken bir tanesinin Türk olması ve 5 te 2 Türk Reisimizin bulunması icap ediyordu. Halbuki geçen gün yapılan muvakkat tayinlerde her iki münhalin

(Devamı sayfa dörtte)

Lefkelilerin Doğum Sicilleri Omorfo'da muhafaza edilmiye başlandı

Öğrendiğimize göre Penaya Hastanesinde doğum yapan Lefkelilerin doğum sicilleri son zamanlarda Omorfo'da muhafaza edilmiye başlamıştır.

Bilindiği gibi Bölgenin mahkemesi, polisi, kaza idaresi, sair mülki ve idarî teşkilât merkezleri Lefke'de olup, Lefke'den kaza hüviyeti alınarak Omorfo'ya nakletmek için öteden beri yapmakta oldukları müracaatlerinin gayesi açıkça ortaya çıkmaktadır.

Lefke'nin merkeziyet vasfını kaybetmesini hedef tutan bu doğum vesikası tedarikinde mülkiliğin sebep olan bu usule son verilmesi gerekmektedir.

İlgililerin dikkatini çekeriz.

Türk köylerine nüfus sayımı için Rum memurlar gidiyor

Kasım ayı içinde Kıbrıs'ta yapılacak olan Genel Nüfus Sayımı için Nüfus Dairesi faaliyete geçmiş bulunmaktadır. Fakat, iki haftadan beri yapmakta olduğumuz neşriyatla doğru seçim neticesi elde edebilmek için Türk - Rum kontrolü şart derken; birçok Türk köylerinden sayım için köylerine Rum memurların gelmeğe başladığını haber almış bulunuyoruz.

Öte yandan yazıhanemizi ziyaret eden Türk köylüler bu durumu şiddetle reddetmekte, köylerine Türk nüfus memuru gönderilmesinin şart olduğunu söylemektedirler.

Doğancı'da Türk Çobanlar yoklandı

Doğancı köyünden (Elye) bildirildiğine göre, köyün toprakları içinde davarlarını otlatmakta olan Türk çobanlar, durdukyerde, susuz olarak silâhlı Rum polisler tarafından yoklamağa tabi tutulmuşlardır.

Tamamen bir Türk köyü olan Doğancı'ya, Rum polisinin Anayasa gereğince bakmaya hakkı yoktur. Öğrendiğimize göre, silâhlı Rum polisler Kutrafa'ya bağlı bulunmaktadırlar.

Öte yandan Doğancı halkı, köyün Rum idare memurları tarafından tetkiş edilmesini reddetmekte köylerine Türk memurların gönderilmesinin istemektedirler.

Kıbrıs Ordusu Kumandan Yardımcısı TUĞGENERAL TANYAR KİMDİR?

Tuğgeneral H. Tanyar

Kıbrıs Ordusu Kumandan Yardımcılığına atanan Tuğgeneral Hüsamettin G. Tanyar, 1919 da Lefke'de doğmuş ilk tahsilini müteakip ailesi ile Türkiye'ye giderek orada yerleşmiştir.

Antalya'da Orta Okulu, İstanbul'da Kuleli Askeri Lisesini bitirdikten sonra 1936 yılında Harb Okuluna girmiş ve topçu astsubay olarak 1938 de Subay çıkmıştır.

1940 yılında Topçu Okulunu bitirdikten sonra kıt'a subayevine atanmış, 1944 de Harb Akademisine girmiş, 1947 yılında burayı bitirip Kurmay Subay olarak Genelkurmay'da vazife görmüştür.

1950 yılında Amerikan Harp Akademisine gitmiş ve 1951 de burayı bitirip Yurdumuza dönmüştür.

Öğrenimini müteakip Kıbrıs'a gelen Tuğgeneral Tanyar, 1957-1959 yıllarında Londra'da Ataşemiliter müavinliği yapmıştır. Yurda döndüğünde Erzurum'da 61 ncı Tümene tayin edilmiş ve 20 Ağustos 1960 tarihine kadar bu Tümenin Kurmay Başkanlığını yapmıştır.

Evli ve iki çocuk babası olan H. Tanyar, iyi İngilizce ve Almanca bilmektedir.

Neden Türkçe Konuşuyorsun?

Su yolu tamir eden bir suyolcu ermeni ile bir Rum işçi aralarında Türkçe konuşmaktadırlar. Fakat yanlarında bulunan diğer bir Rum memur, Türkçe konuştuğu için Rum işçiye kızar ve:

"Neden Türkçe konuşuyorsun?" der.

Rum işçi de ;

"Konuştumsa ne olmuş!" diye cevap verir.

Bu cevap karşısında hiddetlenen Rum memur öfkeyle işçiye bakar :

"Bütün kilit noktaları elimizde Türkçe konuşmanın ne manası var! O, geçen lisan değildir, der,.. Ve, işçiyi Türkçe konuşmamaya mecbur eder.

1930-60 Yıllarında KIBRIS TÜRKLERİ

Yazan: RAUF DENKTAŞ

İlkte de Rumların Enosis toplantılarına karşı bir cevap olmak üzere umumi bir protesto toplantısı yapılmasını düşünüyordum. Doktor, bu mevzuu açtığı herkesten "Sakın yapmayınız; kimse gelmez; rezil olursunuz" cevabını alıyordu. Karar verilmesi lâzımdı. Türk cemaati milli felâketler ve milli dâvalar karşısında itimad edilir bir topluluk muydu, değil miydi? Doktor, saf köylüye, kendi cemaatına inanmış bir adamdı. "Münevverler ve eski kodamanlar gelmiyecek; fakat köylünün geleceğine eminim; bu toplantıyı yapacağız" dedi. Hemen harekete geçtik; toplantı gününü tayin ettik. O güne kadar görülmemiş kesif bir kalabalık toplandı. Ayasofya (şimdiki Selimiye) Camii önünde halka izmir döktük; Enosis ve muhtariyet belâlarına karşı haklarımızı son damla kanımıza kadar müdafaa edeceğimizi bildirdik. Toplantı yüzde yüz başarı ile neticelenmişti. Evkaf dairesinden tahsisat alan "Ateş" gazetesi sahibi Kemal Deniz Bey ertesi gün çıkan gazetesinde beni tenkit ediyordu. Konuşmama Evkaf mevzuunu da idhâl ederek halkı yanlış yola sevketmişim. Bulanık suda balık avlıyormuşum. Kendisini o gün karıştığı Dcağında gördüm. "Bulanık suda balık avlıyanın kim olduğunu sordum." Birkaç kelime geveledi; hakaret olsun diye yazmadım v.s. dedi. "Şimdiki Evkaf idaresinden memnun musunuz" diye sıkıştırdım.

İdareyi müdafaa etmiye başladı. Orada bulunan birkaç arkadaş kendisine hiçbir şey etmeğe başlayınca da ecnebi gitti. Kemal Deniz, İngiliz tere'den döndüğüm günlerde beni ziyaret etmiş "Gazetesini desteklemem icap ettiğini ve yeniden tam siyasetini güzetenin tam siyasetini güzetenin, birşeyler yaparız" demiştim. Deniz'in gazetesinde renk göremedim. Rüzgârın

(Devamı sayfa dörtte)

Federasyondan ayrılırken.

RAUF RAİF DENKTAŞ

1957 senesinin Ekim ayında K.T.K. Federasyonunun başkanlığına geçirilmiştim. 1957/58 senesi Kıbrıs Türkünün kaderini tayin eden hâdiseler ile geçti. Birbiri arkasına zuhur eden bu hâdiselerde Kıbrıs Türk toplumu namına gereken her türlü tedbiri almak, sesimizi Anavatana ve dünyaya duyurmak ve Kıbrıs Türklerinin davalarını savunmak başta gelen vazifemiz oldu. Bunlar arasında normal Federasyon işleri ile de meşgul olmak gerekiyordu. Bunu da başarı ile yaptığımıza kanıim. İlk 3 ayımızı köyleri gezmekle, köylerin dertlerini tesbit etmekle geçirdik. Federasyon bir meşale gibi her Türkçe yol gösteren, ümit ve cesaret veren bir teşkilât haline geldi. Hükümete yapılması icap eden müracaatlar Federasyona gelmeğe başladı. Bunların hepsi de takatimiz nisbetinde takip edildi, neticeye bağlandı. Fedakâr öğretmenlerimizin gayreti sayesinde hemen hemen bütün Türk köyleri hakkında aydınlatıcı bilgi elde edildi. Federasyonun dosyaları Kıbrıs Türk toplumunun her sahadaki derasyonun dosyaları Kıbrıs Türk toplumunun her sahadaki imkân ve kudretini aksettiren bilgi ile doludur. Kanaatimce, bu üç senelik müddet içinde Federasyonun bir teşkilât olarak aldığı kararlar zamimiyetle takip edildiğinde cemaatımızın yüksek menfaatlarına hizmet edildi. Bu kararlar, şahsi menfaat uğruna heba edilip sabote edildiğinde zarar görüldü. Partiler üstü gayri siyasi bir teşekkül olan ve her ferde hiçbir fark gözetmeksizin hizmet etmek yolunu seçen Federasyon bu üç senе zarfında Kıbrıs Türk toplumunun

(Devamı 4 üncü sayfada)

Cuma
4
KASIM 1960
Yıl: 2 — Sayı: 77
FIATI : 15 MİL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi :
K. T. K. Federasyonu

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.
Mithat Cemal Kuntay

Enosise Giden Yolun Panoraması

Kıbrıs Türkü uyanıktır Olayları sabır ve vakar ile takip etmektedir.

□ 28 Ekim OHİ GÜNÜ'nde Kıbrıs Cumhuriyetinin "Tarafsız" polis bandosu Rum gösterilerine resmen iştirak etti.

□ Lefkonuk'ta, Kıbrıs'ta 1955'te başlıyan OHİ mücadelesini sonuna kadar devam edeceğini belirten beyannameleri EOKA'nın mücahitler Cemiyeti tekrar yayınladı!

□ Karpaz bölgesinde solcu Rumlara ait olduğu tahmin edilen mechul bir gemi, polis motorlarının takibinden sıyrılıp kaçtı.

□ Eski EOKA'cı Samson "SAVAŞ" adlı gazetesinde mücadelenin devamından dem vururken: Türkler alevhine tahkikat açılmasını istiyor: Basın-Yayına atılan bombanın Türkler taarfından atıldığını id'lia ediyor.

□ Dr. İhsan Ali ve Cumhuriyet gazetesinin kalemsörleri Rumların ağzı ile avni iddiayı yapmakta ve Rum basınından bol bol alkış toplamakta devam ediyorlar.

□ Kıbrıs Türkü! Bu olaylar karsısında gözü açık durmasını her zamanki gibi bilecektir.

Tedhiş Bütün Hızı ile Devam ediyor

Kyprianos Enosis Nutukları Çekmekte; Devlet ve Kilise Reisi Makarios Bu Rezalete Son Verilmesini Hâlâ Talep Etmemektedir

Kahraman Harbiyeliler, Hala Sultan Tekkesinde, Larnakada
Dr. Orhan Müderrisoğlu ile (Harbiyelilerle ilgili yazımız 3 üncü sayfamızda)

Limasol'da karısı ve çocuğunun gözleri önünde maskeli şahıslar tarafından öldürülen Rumun katilinden sonra; birbiri arkasına 9 Rum daha EOKA tarafından ebedi istirahate sevkedilmiş, bu arada bir masum Türk kadını da EOKA canilerinin kurşunlarına kurban gitmiştir.

Bu öldürmeler devam ederken, Rum halkının ağzına kilit vuruluyor; Rum gazeteleri de bütün güçleri ile Kıbrıs'taki "Yunan" haklarını savunuyorlar. Yunanistan'da Grivas siyasete atılıyor. Kıbrıs'ı Yunanistan'a ilhak edinceye kadar savaşacağı hakkında yeminli olan bu MEGALİ İDEACİ'ya, buradan ayni yemini almış olan yüzlerce Rum genci bağlılık telgrafları göndermişler ve Kıbrıs'ın istikbaline yardımcı olacağına inandıklarını belirtmişlerdir.

Diğer taraftan Girne Piskoposu Kyprianos 'ENOSİS' diye nutuklar çekmekte ve Rum kitlesinin başı olan devlet Reisi Makarios, ne kilisenin, ne de devletin başı olarak bu rezalete son verilmesini talep etmemektedir.

Öğrenciler Girne'de, Lefkonuk'ta, ENOSİS leyhine yürüyüşler tertipetmekte; EOKA Mücahitler Cemiyeti yer altı beyannameleri ile mücadelenin devamından bahsetmektedir.

Cleridis Partisi de bütün gücü ile bu yapılanları desteklemektedir.

Zürih ve Londra anlaşmaları altında aylarca evvel tatbik edilmesi icap eden "yüzde otuz" meselesi hâlâ daha masaldır! Belediyeler asla beklemektedir! Kıbrıs ordusunu kurmamak, veyahut da bir gösteri alayı şekli ne sokmak için elden gelen herşey yapılıyor. Bütçede Rum köylerine evlât, Türk köylerine üvey evlât muamelesi gösterilmekte. Türk işçisinin haklarını vermemek, bir Türk işçisi daha az işletmek Rumlar için vatanî bir zafer addediliyor.

Sabır ve vakar ile aklıselimin geri gelmesini bekleyeceğiz. Umumi durum bu merkezde iken ortaya atalıp, "Rumların iyi niyetinden emin olduklarını" ve "Atatürk ile Venizelos Ruhunun" kökleşmesinden bahsedenlere "Yuh olsun" demeden de geçemiyeceğiz.

Ragıp Malyalı, Kıbrıs'a, Birleşmiş Milletlerin de yardım yapmasını istedi

Birleşmiş Milletlerin 15. kongresinde bir konuşma yapan Kıbrıs Türk delegesi Ragıp Malyalı; Kıbrıs Cumhuriyetinin birçok problemlerle karşıya bulunduğunu söyerek, Kıbrıs'taki iktisadi duruma temas etmiş ve :

Yeni Cumhuriyete Türkiye, Yunanistan ve İngiltere'nin yardımlarının kâfi gelmiyeceğine işaret ederek, Birleşmiş Milletlerin de mevcut yardımlarından Kıbrıs'a yardım etmesi lüzumunu belirtmiştir.

RUMCA KONUŞMAYAN TÜRKLER POLİSE GÖTÜRÜLDÜ

Öğrendiğimize göre, geçen cumartesi günü Lefkoşa'ya gelmekte olan Mehmetçikli şoför, Trikomo köyünde üç polisler tarafından durdurarak bazı sorulara tâbi tutulurlar. Fakat, Rumca bilmiyen Türkler, Türkçe cevap verirler.

Buna sinirlenen Rum polisleri arabanın kapısına vurarak "Rumca konuşun" derler. Türkçe konuşmakta ısrar eden kardeşlerimiz hemen arabadan indirilerek polis istasyonuna götürülürler.

Türk polisi gelinceye kadar birkaç saat poliste kalan Türklere, Rum polisler, haka yakışır sözler söylerler.

Lefke'de kutlanan 29 Ekim Cumhuriyet Bayramında İlkokul talebeleri törende.

Türklük Dünyasının her köşesinde kutlanan 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı parlak bir törenle Baf'ta kutlanmıştır. Resimde A. Demirağ'ın hazırladığı canlı tablo resmi geçit esnasında görülüyor.

FEDERASYONUN YILLIK KONGRESİ ve YENİ YÖNETİM KURULU ÜYELERİ

Kıbrıs Türk Kurumlar; Federasyonunun yıllık Genel Kurul toplantısı geçen pazar günü Adanın her yanından gelen yüzlerce delegenin iştirakiyle Bizim Zafer Sinemasında yapılmış ve Rauf Denktaş'ın faaliyet raporunu okumasından sonra artık çekileceğini söylemesi bütün delegeleri harekete geçirmesine vesile olmuştur.

Denktaş'tan sonra Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük kürsüye gelmiş, uzun bir konuşma yaparak Rauf Denktaş'ın yeniden Federasyonun başında kalmasını istemiştir. Yüzlerce delegenin ısrarlı alkışları ve talepleri karşısında Denktaş yeniden Federasyon Başkanlığını kabul etmek zorunda kalmıştır. Fakat daha sonra Federasyon Başkanlığı ile Cemaat Meclisi Reisliğinin hukukî bakımdan bağdaşamıyacağını gözönünde tutan Denktaş, tekrar istifa etmiştir. Federasyon, bu yıl, Asbaşkan Dr. Orhan Müderrisoğlu'nun idaresi altında olacaktır.

Pazar günkü kongrede yönetim kuruluna seçilen üyeler şunlardır :

LEFKOŞA :
Erdoğan Mirata,
Hasan Nihat,
Hüseyin İrfan,
İsmet Dinçer,
Hüseyin Sarper,
Hasan Oktay,
Mehmet Münür,
Ergün Salâhi.

MAĞUSA :
Osman Mehmet,
Güzin Dündan,
Kemal Pehlivan,
Ahmet Akif,
Halil Mulla Ali.

LARNAKA :
Mutalip D. Vudalı,
Hüseyin Kadır,
Mehmet Cevdet,
İbrahim Büyükoğlu,
Hamit Şefik.

LİMASOL :
O. H. Kâhya,
Enver Cakarto,
Ramadan Süleyman,
M. Ali Hüseyin,
Fuat Mustafa.

BAF :
Halit Kâzım,
Aziz Altav,
Beyzade İsmail,
Cengiz Ratip,
Mustafa Salih,

LEFKE :
Enver Şener,
Mehmet Emin.

GİRNE :
Ali Macit,
Ali Mehmet Salih.

MURAKIPLAR :
Bülent Salih,
Nejdet Nereli,
Samiye Mustafa,
Hasan Tahsin.

DR. THORP. PAZARTESİ GÜNÜ KONFERANS VERECEK

□ Kıbrıs'ın iktisadî gücünü incelemekte olan Birleşmiş Milletler uzmanlar heyetinin Başkanı Amerikalı tanınmış iktisatçı Dr. William Willard L. Thorp, önümüzdeki pazartesi günü saat 19.00'da Pedagoji Akademisinin salonunda Kıbrıs'a bir iktisatçının Bakışı" konulubir konferans verecektir.

ATATÜRK MEYDANINDA RUMCA TRAFİK LEVHALARI!

Hafta içinde Rum Trafik memurları, Atatürk Meydanına Rumca yazılı levhalar koyarak yolun kapalı olduğunu halka işaret etmek istemişler; bunun ne olduğunu anlamıyan Türkler, dinlememişlerdir. Bunun üzerine Rum polisler Türkleri raport etmiye başlamış, fakat Türk Belediyesi hemen Türkçe levhalarından getirerek halkı müşkül durumdan ve Rum polislerinin insafından kurtarmıştır.

Tedhiş yıllarında olduğu gibi..

Hafta içinde mahkemelerin önündeki yol başları, resimde görüldüğü gibi tellerle kapatılmıştır. Trafiğin aksamasına sebep olan bu kapatmanın neden yapıldığını halk anlayamamış, "acaba azılı EOKAcıların yeniden mahkemesine mi başlandı" diye birbirlerine sormuşlardır. Yol hâlâ gidiş-gelişe kapalıdır. (Foto: Nacak)

OSMAN ÖREK, KIBRIS ORDUSUNUN KURULACAĞINI SÖYLEDİ

Temsilciler Meclisinin Salı günkü oturumunda, solcu Lef koşa mebusu Papayoannu, Savunma Bakanlığına sunduğu bir soruda; memlekette iktisadî bir kriz varken 2,000 kişilik bir Kıbrıs ordusu kurulmasının halka iktisadî yük olacağını iddia etmiş, hü kümetten, bu ordu için ayrılacak paranın daha faydalı işlere verilmesini düşünüp düşünmediğini sormuştur.

Savunma Bakanı Osman Örek, bu soruya verdiği cevap ta; Kıbrıs'ın 2,000 kişilik bir ordusu bulunmasını derpiş eden Anayasanın 129. maddesinin temel maddelerinden biri olduğunu hatırlatmış ve bu temel maddelerin hiçbir suretle değiştirme, ilâve veya kaldırma suretiyle tadil edilemiyeceğine işaret etmiştir.

SAVUNMA BAKANI OSMAN ÖREK

Osman Örek, daha sonra, Kıbrıs Cumhuriyetinin bağımsızlığını savunma ile güvenliği ve toprak bütünlüğünün ordusuz mümkün olamıyacağına inandığını belirterek öteki Cumhuriyet organları ile makamlarının, Kıbrıs ordusu ile ilgili Anayasa hükümlerine hürmet edeceklerî fikrini izhar etmiştir.

Bilindiği gibi Kıbrıs ordusu Anayasa gereğince yüzde 40 Türklerden mütesekkil olacak ve Kıbrıs Türklerinden 800 kişi bu ordu da fiilen vazife görecektir. Rumlar yüzde 30 - 70 memur nisbeti gibi, ordu işini de geciktirmek ve torpillemek amacındadırlar.

Kıbrıs Müftülüğü Müsevvitliğinden

Büyük Atatürk'ün ölümü yıldönümüne müsadif olan 10 Kasım, 1960, tarihinde Perşembe günü, her sene olduğu gibi, bütün Camilerin minarelerine bayrakların yarıya çekilmesi suretiyle Milli Mateme iştirak edilmesi Ada dahilindeki Din Memurlarına bildirilir.

GEÇEN HAFTA DAĞITILAN EOKA BEYANNAMELERİ

Sabık EOKAcılardan kurulu Rum Mücahitler Birliği geçen hafta içinde yeniden beyannameler dağıtmıştır.

Dağıtılan bu beyannameler de EOKA'nın emellerinin gerçekleştirilmesi için çalışıldığı belirtilmekte ve bu kampanyanın asla durdurulmıyacağı açıkça ilân edilmektedir. "Yunan Kıbrıs teslim olmamıştır ve 1 Nisan 1955 de başladığı hürriyet mücadelesine devam etmektedir" diyen beyanname Kıbrıs Rumlarını "Asırlık Emel" diye vasıflandırılan bu mücadeleyi (ENOSİS) desteklemeğe teşvik edilmektedir.

Kıbrıs millet olmayı arzu etmez!

Kıbrıs Elçisi Bay Zenon Rossidis'in itimatnamesini Başkan Eisenhower'e takdim edişi esnasında, Başkanın yeni Cumhuriyet için kullandığı "Millet" tâbirine itiraz eden Eleftheria gazetesi "Birleşik Amerika Sir Anthony Eden ile Orta-Doğu'da yanlış anlaşılmış siyasî ve askeri menfaatların baskısı altında, Kıbrıs'ın Yunanistan ile birleşmesini tavsiye eden daha evvelki kongre kararından vazgeçmiş ve Zürih Anlaşmasını desteklemişse, bu Kıbrıs'ın bir millet olduğunu ifade etmez. Böyle bir görüş kabul edilemez ve Kıbrıs Rum halkı, hakkın yerine getirileceği günün uzak olmadığına inanmaktadır" demektedir.

Evkafın halka teslimini istiyorduk. İstiklâl "Evkaf mallarını yiyecekler" diye feryat ediyordu; yeni bir Aile Kanunu istiyorduk, Necati köyleri dolaşıp cahil halktan "İstemeyiz" diye imza topluyordu. Mekteplerin halka devrimini istiyordu, İstiklâlciler "idare edemezler" diye hücum ediyordu. Epeyi uğraşma neticesi Liseye getirilen Müdür Yavuz Konolu, Necati'nin hücum hedeflerinin başında geliyordu. Li senin iç idaresi gazete sayfalarında günlük çekişme mevzuu oluyordu.

Necati, sık sık Türkiye'ye gider, orada kendisini "Kıbrıs Meb'usu" diye takdim eder, gazetelerde propaganda yaptırır; geri geldiğinde de mitingler tertip ederdi. Bu mitinglere birkaç yüz kişi iştirak eder, çoğu gülerek ayrılırdı. Fakat bunlar Doktoru ve arkadaşlarını millî davayı bırakıp şahsî muhalifler le uğraşmaga mecbur ediyordu. Necati Özkan açıkça babadan bulduğu bütün malını Dr. Küçük'ü mahvetmek yolunda harcamağa hazır olduğunu söylüyordu. Nitekim, malının mühim bir kısmını heba edinceye kadar Dr. Küçük ile arkadaşlarının enerjisini üzerine çekmeğe muvaffak oldu. "Sinek de küçüktür ama, mide bulandırır" sözünün büyüklüğünü herkes anlamıştı.

Bu sıralarda idi. İngiliz hü

Devamı üçüncü sayfada

Cuma
11
KASIM 1960
Yıl: 2 — Sayı: 78
FIATI : 15 MIL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi :
K. T. K. Federasyonu

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.

Mithat Cemal Kuntay

DAİMA İZİNDEYİZ

Atatürk'ün ölümünün 22. yıldönümü, Kıbrıs'ın ve Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi dış ülkelerdeki azınlık Türkler tarafından da, yapılan törenlerle dün anılmış, Ata'nın manevi huzurunda saygı duruşunda bulunularak şiirler okunmuş ve konuşmalar yapılmıştır.

Bütün Türklük, ölümsüz Atasını tek kalb halinde bir kere daha anmış, daima onun izinde olduğunu, daima iyiye, güzele, doğruya, yeniye koştuğunu göstermiştir.

Atatürk, Türklük sana minnettardır.

Türkiyeden Gelen Gür Ses

Kıbrısta Garantiye Bağlanan Türk Hakları Asla Değiştirilemez

6/7 Eylül olayları hakkında Yassıadada cereyan eden duruşmayı Kıbrıs'ta çıkan bazı Rum gazeteleri, Kıbrıs'a müteallik milletlerarası anlaşmalarla irtibatlandırarak bu vesileyle anlaşmaların tadil edilmesi lâzım geldiği hakkında neşriyat yapmakta ve bu hususta Kıbrıslı Rumları teşvike çalışmaktadırlar.

Bu konu hakkında kendisine sorulan bir suale cevaben Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hasan İstinyeli, şu açıklamayı yapmıştır :

"İnkılâbın daha ilk günü ilân edilmiş olduğu gibi, Türkiye bütün milletlerarası anlaşmalarına ve taahhütlerine sadık kalacaktır. Bu itibarla Kıbrıs Cumhuriyetinin vücuda gelmesini sağlıyan anlaşmaları, yeniden gözden geçirmek, asla bahis konusu değildir. Türkiye Hükûmeti, bütün Kıbrıslıların, ahenk ve sükûn içinde refah ve saadet yolunda ilerlemesini, candan temenni eylemektedir.

Kıbrıs'ta Türk ve Rum cemaati arasındaki ahengi ve karşılıklı itimat havasını bulandıracak neşriyat, ancak zararlı ve tehlikeli neticeler doğurabilir.. Bu gibi neşriyattan sakınılması, Kıbrıs Cumhuriyetinin ve bütün Kıbrıslıların menfaati icabıdır."

Türkiye'de 6-7 Eylül olaylarının duruşmasını fırsat bilen Rum basını, ve bunlara yardımcı olmaktan asla çekinmiyen Kıbrıs'taki "Cumhuriyet" gazetesi yazarları Muzaffer Gürkan, Ayhan Hikmet ve Dr. İhsan Ali, bu olaylardan ötürü hücumlara girişmişler; ve hattâ bu olaylardan 3 yıl sonra Kıbrıs'ta vukubulan cemaatlar arası çarpışmaları bile dillerine dolayarak (Rumlar) anlaşmaların sun'i tahrikler neticesi meydana getirildiğini ispat yoluna giderken; gözlerini kin ve ihtiras bürümüş olan Dr. İhsan Ali'ler, Ayhan Hikmet'ler, Muzaffer Gürkan'lar da Rumların bu iddiasını Türk ağzı ile desteklemek yoluna gitmişlerdi.

Bu küstahça iddialara ve tahrikkâr yazılara, 9 Kasım akşamı Ankara'dan gür bir

(Devamı sayfa dörtte)

MAKARİOS CENAPLARI VE KIBRIS BAŞSAVCISI!

Ya kanunu tatbik edersiniz, ya da anarşi kapısını açarsınız

Sayın Makarios cenapları ve Başsavcı,

- Enosis mücadelesine devam edeceklerine yemin eden Kıbrıs Rum basını derhal yola getirilmelidir.
- Nifak ve Kıbrıs Cumhuriyetine hiyanet tohumları saçanlar susturulmalıdır.
- Her gün işlenmekte olan cinayetlere son verilmeli, kaatiller meydana çıkarılmalıdır.
- Yer altında EOKA beyannameleri basıp dağıtanlar hemen yakalanmalı, sorguya çekilip şiddetle cezalandırılmalıdır.
- İkide bir Enosis nutku çeken Papazların ağzına kilit vurulmalı, köy köy dolaşmalarının önüne geçilmelidir.
- Aksi takdirde Kıbrıs Türk toplumu eski davasına dönmekte tereddüt etmiyecektir.

Bir haftada beş defa silâh kaçakçılığı ihbarı yapıldı

Sağcı Rumlar Soleu Rumların silâhlandığını iddia ediyorlar. Soleu Rumlar da sağcıları aynı şekilde itham etmektedirler.

Girne sahillerinde geçenlerde görülen bir Yugoslav gemisi, Rum polisleri tarafından takip edilmiş ve en nihayet sıyrılıp kaçmıştır. Bu gemi nin soleu Rumlara silâh getirdiği tahmin edilmektedir. O günden bugüne Rumlar polise beş defa "meçhul ve şüpheli gemi görüldü" şeklinde ihbarda bulunmuşlardır.

Bu da gösteriyor ki Rumlar arasında işler pek de iyiye doğru gitmiyor.

Diğer yandan müfrit Sağcı Rum Liderlerinin muhalif geçinen bazı Türkler ile sıkı işbirliğine başladıkları öğrenilmiştir. "Kıbrıs oldu bir kazan." Bakalım pirinç taşını sonunda kimler ayıklayacak?!

Şaşıran ve Kuduran Rum Basınından özetler

Nikos Sampson'un "Savaş" adlı gazetesi Rumları yeni tepkilere hazır olmağa davet ediyor

Mahi (Savaş) 6 Kasım tarihli nüshasında şunları yazmaktadır :

"İngiliz üslere atom yerleştirmiyeceklerine dair Kıbrıs Halkına garanti vermezse, Kıbrıs halkı kurtuluşu için müessir tepkiler göstermeğe hazırlanmalıdır."

Eleftheria gazetesi de bir yazısında şöyle demektedir :

"Sanlı Başkan Digenis'in idare ettiği kurtuluş mücadelesi, askerî bakımdan tam bir başarıyle sonuçlanmış, fakat siyasî bakımdan değerlendirilmemiştir. Grivas'ın Kıbrısa çıkışının altıncı yılında **mücadelenin** tamamlanması ümit ve imanla bekleyen Rum halkı, milli ideallerinin zaferinden emin olarak yoluna devam edecektir."

Ethniki ise :

"Grivas'a karşı minnettarlığımızı belirtirken kendisinin elinde olmayan sebeplerle tamamlayamadığı mukaddes mücadelesini devam etti-

(Devamı sayfa dörtte)

Gölge Arayan

Dümdüz bir ova. Yeraltı sularınca çok zengin olduğu halde geniş kupkuru bir ova. Hüdai nabit birkaç ahç ağacı. Çoban çok titiz. Sürüsü nü kışın köyde kışlatır, yazın sefasını çıkarmak için de orada yatırır. Onun en büyük gaibesi sağım ve doğum zamanıdır. Bunun için de kup kuru ovadaki birkaç ahç ağacını da keserek bununla muvakkat bir ağıl yapar.

İşin en zevkli tarafı sütü götürmek için hayvanın sırtında sütü almak için ocaya gidendedir.

Bu böyle yıllarca devam edip giderken günün birinde küçücük bir sinek, hayvana yapış rverir. Gölge yapan ahç ağacı kesildiği için, süt gider, semer gider ve adam da hurdahaş olur.

İşte durumumuz.. İşte hikâyemiz.

Kaval

Dr. Burhan Nalbantoğlu Kıbrıs'a döndü

Bir süreden beri Ankara'da bulunan Temsilciler Meclisi Mağusa mebusu Dr. Burhan Nalbantoğlu hafta içinde Kıbrıs'a dönmüştür.

Öğretmen, protesto mahiyetinde öğrencilerini toplıyarak ayrıldı.. Bu ibret verici olayı ilgililerin ve "Rumlara taviz verme" şampiyonlarının dikkatine sunarız...

Zekâ beyin tavsiyesiyle Vali beni de Komisyona tayin etmişti. Komisyona girmeyi bekleyenler ve sükûtu hayale uğrayanlar arasında Necati Özkan bey de vardı. Benim tayinimin ilk reaksiyonları: "Millet işleri çoluk çocuk eline kaldı;; fakat ne

Açıklama

76. sayımızda "Ateş gazetesinin Evkaftan tahsisat aldığını (50 lira) Rauf Denktaş hatırlarında yazmıştı. Kemal Deniz Bey bize Evkaftan böyle bir tahsisat almadığını bildiren bir açıklama göndermiş ve Denktaş'ın Kıbrıs'a 1945'te döndüğünü, halbuki gazetenin 1946'da neşredildiğini; bunun için Denktaş'ın yazdıklarının doğru olmadığını iddia etmiştir. Denktaş'ın Kıbrıs'a 1947 Mart ayında döndüğünü hatırlatıyız.

Denktaş hatırlarının başında: "eş-dost güncenmesin doğruyu yazacağız" demişti. Denktaş: Gördüğümüz ve hissettiğimiz gibi doğruyu yazmıya devam edeceğiz. Eşin-dostun güncenmesini tekrar rica ederim" demektedir.

NACAK

beklerdiniz? İngiliz hükümeti kendisini boşuna mı okuttu? Tabii ki Komisyonda bir cansus isterler." olduğunu işittim. Bu sözlerin söylenip söylenmediğini kat'iyetle bilmiyorum. O zaman söylenmiştim O günden bu güne beni çekmemiş (bahusus Rumların) fütlerine doladıkları bir hücum nakarat haline gelmiştir bu... Söylenenlere aldırmadan vicdanımın dikte ettirdiğini yapmağa devam ettim.

Anayasa toplantılarına yazmış Soleu Rumlar iştirak etmişti. Komisyonun ömrü uzun sürmedi. Kilisenin tazyiki altında Soleular da gerilediler; istifa ettiler. Türklere de Komisyonun kapatılacağı ihbar edildi. Son dileğimizi yazılı olarak verdik.

Bu günlerde idi. Yunanistan'da müntesip Vima gazetesi muhabiri beni ziyarete geldi. Anayasa hakkında birkaç sual sorduktan sonra "Rumlar Yunanistan' ailhak için mücadeleye başlarlarsa siz Türkler ne yapacaksınız?" diye sordu.

Kendisine cemaatı temsilen konuşmadığımı sadece bir ferd olarak fikirlerimi söyleyeceğe hazır olduğumu; Enosis meselesinde bütün Türklerin hemfikir olduğuna inandığını söyledim ve ilâve ettim :

"Rumların Enosisi tahakkuk ettirecekleriine inanmıyo

(Devamı sayfa dörtte)

başyazı

EĞER KIBRIS CUMHURİYETİ...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti — yüzde 30-70 memur nisbeti misalince — Türk haklarını ilgiliyen kararların tatbikatının Cumhuriyetin ilk gününden 5 ay sonrasına atılması, sonra da bu müddetin ilânihaye uzatılması için yaygara koparılması demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Rumca konuşmıyan Türklerin karakollarda sigaya çekilmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Rum palikaryalarının tarlasında, bahçesinde çalışan Türk kızlarına — Bodurağaç köyünde olduğu gibi — tecavüze yeltenmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti sırf 5-10 Türk işçisi çalışmasın diye koskoca İnşaat Dairesinin kuru bir çınar gibi yerlere serilmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti, devletin resmi dili olan Türkçe'nin, Türk semtlerinden bile yokedilmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti, Yunanlılıkla kendilerinin bile en ufak ilgisi bulunmıyan Kıbrıs Rumlarının "Kıbrıs Yunandır" diye avaz avaz bağırması demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Enosis'e giden yol demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Türk maznunların polis merkezlerinde dayaktan inim inim inletilmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Türk hastaların devlet hastanelerinde cefa çektirilmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Türk vatandaşların devlet dairelerine bugün gidip yarın gelmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Türk emlâkinin hâlâ yakılıp yıkılması demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti iş sahibi olabilmek için hıristiyan olmak lâzımdır demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Rum gazetelerinin Türk milletine ilelebet küfretmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti inadımıza ordusuz devlet demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Türkiye'den gelen posta torbalarının esrarengiz şekilde hava alanlarından kaybolması demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Türk veya Rum haftada birkaç vatandaşın sokak ortalarında tabanca kurşunlariyle yerlere serilmesi demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Rumların yalnız başlarına milli futbol takımı kurabilmeleri demekse..

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti işsizlik demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti açlık demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti göç demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti yem borusu demekse...

Eğer Kıbrıs Cumhuriyeti Kıbrıs Milleti demekse...

Ve eğer Kıbrıs Cumhuriyeti "Sen sus, ben konuşayım" demekse...

Vay canına böyle Cumhuriyetin...

NACAK

ÇARŞIMIZI ÇÖKMEKTEN KURTARMALIYIZ

Her gün Federasyona ve Nacak'a birçok Türk esnafı geliyor. Hepsinin de derdi, şikâyeti bir.. Ağız birliği yapmışlar gibi: "Efendiler halimiz ne olacak, çarşının halini görmüyor musunuz?" diyorlar. Bizlerden bunu yazmamızı, ilgililere duyurmamızı ısrarla istiyorlar.

Bugünkü Türk çarşısı bir yıl öncekı çarşı ile asla mukayese edilemez.

Olağanüstü yıllarda bir çığ gibi gelişen çarşımız şimdi bir çığ gibi çökmektedir. Sebep: Türkün Türkten alış-veriş kesmesi, yabancı çarşılarda daha üstün (!) mal pe şinde koşması, Türk esnafını, kazıkçı ve kalitesiz mal satmakla damgalayıp bu maske altında yabancıyı tercih etmesidir.

Olağanüstü yıllar ispat etmiştir ki Türk Türkten alış-veriş etmekle kendi esnafını ve tüccarını bol bol geçindirebilmektedir.

O halde Türkün Türkten alış-veriş etmemesinin sebebi nedir?

Halk, Türklerin sattıklarına ilk ağızda kalitesizlik, pahalılık damgasını vurmaktadır.

Esnaf ve tüccar, yabancılardan daha ucuz ve ayni kalitede mal sattıklarını iddia etmektedir.

Bu durumda haklı kimdir?

Kıbrıs Türk toplumu kendi ticaretçilerini ve sanatçılarını desteklemiye mecburdur. Eğer biz kendi kendimizi desteklemez, esnafımızın bugünkü haline gülüp geçersek, çarşımızı yeniden canlandırmazsak halimiz çok fenadır. Alayı, küçümsemeyi, dudak bükmeyi bir yana bırakalım kendi milletimizi sudan sebeplerle atlayıp geçmiyelim.

KIBRIS TÜRKÜNE HAKARET EDİLİYOR

Bafl kardeşlerimize "geçmiş olsun" deriz!...

Dr. İhsan Ali, Baf'ta bilmem ne partisinin Ocak başkanı olmuş — olur ya! Mevsim "Rumlarla iyi geçinelim... Ne yaparlarsa yapsınlar baş kaldırmıyalım... Hazıran - Temmuz aylarında ölen şehitler boşuna öldü.." diyen lerin mevsimidir, zannedenler varmış meğer! Kendilerine şimdiden gemiş olsun diye lım. Kıbrıs Türkünün hiçbir dâvâsına "Dâvâ" dememiş olan Dr. İhsan Ali ve arkadaşlarına kısacık yollarının sonuna kadar "uğurlar" dileriz.

Kıbrıs Cumhuriyeti bize daha neler göstercek?

Burası Yunanistan

Geçen hafta bir grup Türk öğrenci öğretmenleriyle birlikte tarihî Vuni harabelerini ziyaret ettiler... Orada vazifeli bulunan Antika Dairesine mensup bir Rum memur, Rumca bilmiyen öğrencilere Rumca olarak izahat vermek isteyince öğretmenle aralarında şu muhavere oldu...

Öğretmen :

— Çocuklar Rumca bilmiyor, lütfen Türkçe konuşunuz...

Memur :

— Ben yalnız Rumca ve İngilizce biliyorum...

— Rumca yanında, yabancı bir lisan olan İngilizceye yer verildiği halde, neden Türkçeye yer verilmiyor.. Vereden buraya hem Türkçe hem rumca bilen bir memur gönderilmiyor...

— Türkler zaten buraya gelmiyorlar, geldiklerinde de Rumca bilen birisini getirirlerse kolayca anlaşırız.

— Peki ama burası Yunanistan mı ki Rumca konuşmak şart koşuluyor?

— Evet, burası Yunanistandır..

Cuma
18
Yıl : 2 — Sayı : 79
KASIM 1960
FIATI : 15 MİL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı : 500 mil

Sahibi :
K. T. K. Federasyonu

İdare Evi- Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır
Toprak, eğer uğrunda ölen varsa Vatandır.
Mithat Cemal Kuntay

Makarios Yeni Bir Cumhurbaşkanından Bahsediyor

Dışişleri Bakanı Spiros, Tarafsız Milletleri Avlama Yolunda!

Eleftheria: Anlaşmaların Rumlar lehine gözden geçirileceğini ima ediyor; Ethniki Türk azınlığının kölesi haline getirilen Rum halkı dedi

ELEFTHERIA gazetesi, Türkiye Dışişleri Bakanlığı müdürü Hasan İstinyeli'nin Zürih ve Londra anlaşmalarının yeniden gözden geçirilmesi" şeklindeki demecine ilişkin yorum etmekte ve: Siyasette ASLA kelimesinin hiçbir zaman kullanılmaması gerektiğini belirterek, gün gele bu anlaşmaların Rumlar leyhine yeniden geçirileceğini ima etmektedir.

ETHNİKİ gazetesi de Kıbrıs Cumhuriyetini "Türk azınlığının kölesi haline getirilen Rum halkı" şeklinde görmekte dir.

Dışişleri Bakanı Spiros Kipriyanu ise, Kıbrıs Cumhuriyetinin anlaşmalarda imzası olan üç devleti unutarak, hiç bir bloku tutmayacağını, tarafsız milletlerin teşebbüslerini destekliyeceğini söylemektedir.

Başpiskopos ve devlet reisi Makarios ise Cikko Medoşunda papazlar kongresinde yaptığı konuşma esnasında hiç sebep yokken yakın bir gelecekte Kıbrıs Cumhuriyetinin idaresini üzerine alacak yeni bir Cumhurreisinden bahsetmesi, ve kendisinin Başpiskoposluk görevine döneceğini söylemesi son günlerin olayları, da gözönüne getirilince Rum niyet ve siyaseti bütün çıplaklığı ile sırıtmaktadır.

Bilindiği gibi Makarios'un Kıbrıs anlaşmalarının altında imzası vardır. Kalben tasvip etse de, etmese de bu anlaşmaları kabul etmiş, imzasını atmıştır. Şimdiki durum da Cumhurbaşkanı olduğu için bu anlaşmalara karşı cep he alamaz. Fakat, anlaşmalarda hiç imzası bulunmayan, kafası Enosis ile yuğrulmuş bir başka Rum — muhtemelen bir EOKAcı — Cumhurreisi olursa "bu anlaşmalar Rum halkının aleyhindedir" diyerek anlaşmalara açıkça cephe alabilir!

Olaylar, Rum basınının tutumu, Rum siyasilerin sözleri bu yeni Cumhurreisine; Kıbrıs meselesini yeniden Birleşmiş Milletlere götürmeğe doğru zemin hazırlamakla meşgul oldukları Makarios'un, ve Dışişleri Bakanının tarafsız milletleri avlamay, hedef tutan sözleri ile de kuvvet bulmaktadır.

Makarios'un yeniden kilise ye döneceğini söylemesi de bu yeni mücadelede kilisenin gene perde arkasında besleyici ve destekleyici rolüne hız vereceği zannını kuvvetlendirmektedir.

Fakat, biz Türk toplumu olarak bu olayları ve sözleri soğukkanlılıkla en ince teferruatına kadar yakından izleyecek ve gerektiği zaman davamızı hatırlamayı bileceğiz.

Ethniki gazetesi Kıbrıs Türklerine meydan okuyor

Ethniki gazetesi Kıbrıs Türklerinin taksim tezinden vazgeçtiğini; taksim edilen servislerin masrafını karşılamak için müşkülât içinde olduğumuz için aklımızın başımıza geldiğini yazmakta ve dolayısiyle Kıbrıs Türklerini "Taksim edilmiş hizmetleri idameye" davet etmektedir.

Para mukabilinde bizi milli haklarımızdan vazgeçirecek lerini zannedenler aldanıyorlar..

ELCEVAP :

Eleftheria gazetesi Kıbrısta müntesip Cumhuriyet gazetesinin ağzı ile "Kıbrıs Türklerini, Rumlarla Türklerin aralarını açmakla itham etmektedir :

Diğer taraftan ayni gazete, Dr. Küçük'ün Amerikan Reisicumhuruna tebrik telgrafı göndermesini "Anayasa ya aykırı" bulmaktadır.

Eleftheria'nın unuttuğu bir şey vardır :

Türkleri devamlı surette tahrik eden Rum gazeteleri: Rumlar arasında dolaşan ENOSİS şayiaları; siyasi Rum katillikleri; her sahada Türklere hak tanımamalarıdır.

Doktor Küçük, Kıbrıs Türkleri tarafından seçilen bir devlet reisidir. Doktor Küçük Kıbrıs Türklerini temsilen Makarios'un her yetkisine haizdir.

YİNE ÇİFTÇİLER BİRLİĞİ...

Günün mevzuu oldu Çiftçiler Birliği yine.. 1943'ten beri köylünün yanbaşında yeterli veya yetersiz çalışmakta olan bu birlik ve birliğin şimdiki başkanına hücumlar yapılmaktadır. Toplumumuzun lâfa değil işe kıymet verdiği bu kritik günlerde bu tip hücumlardan hoşlanmadığı herkesin malûmudur.

Aslında bu hücum kampanyası yalnız bizlere değil, çeşitli birliklere, şahıslara, dairelere ve şirketlere karşı da açılmış... Köylerde "Birkaç kişiyi sarayönünde asacağım" diye konuşmalar oluyor.

HÜCUM NASIL BAŞLADI :

Hücum, Gaziveran muhtarı Niyazi Hasan'ın Cemaat Meclisi üyeliğini kazanmasından başladı. Önce, Parti binasında bize iftira edildi. Kendilerini ziyaret ettik, yanıldık dediler, gazetede açıklıyacağız, dediler, ama yapmadılar. Bizden bahsedileceğinde bizi de aratın dedik.. Arattılar ve Parti binasında cevap verdik, bizden iki defa özür dilediler. Gazeteden yine çıt yok.. Daha doğrusu var; var ama verilen söz hilâfına yine hücum... Biz, Aytotro göçmenleriyle meşgul olduğumuz akşam yine hücumlara hedef olduk, Halkın Sesi malûm kampanyasına devam etti...

ÇİFTÇİLER BİRLİĞİ ÇALIŞMIYORMUŞ :

Evet çalışmıyormuş ve Tarım Bakanlığında sadece 3-4 tane istidamız varmış; bunu bakan da tasdik ediyormuş... Böyle iddia ediyorlar.. Ama iddia ile bitmez, halledilmez bu işler.. Haberleşme dosyamız yüzlerce cevapsız mektupla dolu.. Tabii bu mektupların çoğu da Tarım Bakanına adreslenmiş.. Birliğimiz geceli gündüzlü, geniş bir sahada çalışıyor. Günlük faaliyet kayıt defterimiz ve haberleşme dosyamızı herkes görebilir...

Kurakhk davası, yeraltı suları arama, zirai kurslar tertibi, köylerde ziraat geceleri hazırlama, köylünün zirai ihtiyaçlarını karşılama, kredi meseleleri, geceli gündüzlü uğraşarak yürütmeğe muvaffak olduğumuz göçmen davası v.s. çalışma sahalarımızdan ancak birkaç tanesidir.

İşimiz en çok Tarım Bakanlığı ve Kooperatif Dairesi iledir. Tarım Bakanlığında askıda tutulan müracaatlarımızdan birkaçını, vereyim: Akama Ormanı, Yağmuralan, Süleymaniye, Alevkaya, Memnoya, Ayirini, Kaleburnu, Mehmetçik ve Yayla köylerinin toprak derdi, Arçoz'un 3 aydan beri kapalı duran artezyen kuyusu, Türk köylerinde fidanlıklar kurulması,

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türklerin Hakları Böyle mi Korunuyor?

Kaza Amirliğinde 10 Ruma karşı 1 Türk Memur var

Türk matbuatı yüzde yetmiş memur nisbeti prensibinin tatbiki için aylardır hükümete ikazda bulunurken Türk halkının haklarını aksettiren bu devamlı neşriyata aldırış eden olmuyor Türk köylüsü haklarının çiğnenmesi karşısında müracaat edecek yegâne müessese olarak hâlâ Federasyonu bulabilmektedir!

Girne Kaza İdaresinde Türk köylüsü, şikâyetini duyuracak memur bulamıyor! İdareciler hep Rum; tek bir Türk kâtibi daireye gelen evrakı tercüme işinde kullanıyor. Kaza Amiri Rum; Kaza Müfettiş Muavinlerinin iki si Rum; Başkâtip Rum; Başkâtip yardımcısı Rum; daktilo Rum; 2 kâtip Rum; Odacı Rum; Kayıt Memuru Rum; ve bir de Türk kâtip!..

Halkın reyiyle Cumhuriyetin idaresini ortaklaşa üzerine alanlar bu panaromanın şeklini değiştimelidirler!

Türk köylüsü ve şehirlisi nekadar zaman daha bu hak sızlığa, maruz kalacak? Haklarımızı korumakla sorumlu olanların dikkatini çekeriz.

Gönüllü Ordusu Yeniden Kuruluyor

Karpaz Köyleri yardıma hazır olduklarını bildirdi – Türkiye'den yardım geliyor

Kuzucuk, Murata ve Aretyu köylerinin inşaatını tamamlayan Gönüllü Ordusu Karpaz'ın Aytotro köyünde taptaze bir imanla yeniden işi başı yapıyor. Cemaat Meclisinden Dr. Şemsi Kâzım, A. M. Mutallip ve K. T. Ç. B. Başkanı H. M. Gültekin, Aytotrolu göçmenlerle salı gecesi bir toplantı yaparak Aytotro'ya nasıl dönüleceğini incelemişler ve müştereken kararlar almışlardır.

Çarşamba günü Cemaat Meclisi üyesi ve K. T. Ç. B. idarecilerinden A. M. Mutallip, Cemaat Meclisini temsilen köylülerle ve ustalarla birlikte Aytotro'ya uğramış, yapılacak iş planlanmıştır.

Daha sonra beraberinde Aytotro muhtarı ve Aytotrolu köylüler olduğu halde Zeybekköy, Sazlıköy, Büyük Kotuk, Kilitkaya köylerine uğramış A. M. Mutallip, Gönüllü Ordusuna yardım istendi.

(Devamı 4 üncü sayfada)

başyazı

ZÜRİH DEĞİŞTİRİLEMEZ !

Etrafa kendi kendini "bitaraf" sıfatiyle takdim eden, geçmişte Türk ve Rum menfaatlerinin çarpışmasının kaçınılmaz olduğu hallerde zaman zaman nala, zaman zaman da miha vurmasını pek iyi beceren İngilizce CYPRUS MAIL gazetesinin, bilhassa Times of Cyprus'un kapanmasından sonra propaganda istikametini Rumların haksız dilekleri cihetine sevkettiği gözden kaçmıyor...

Bu gazete, Rum genel efkârını oksama, Türk genel efkârını yoklama mahiyetinde, Zürih andlaşmasının bazı maddelerinin zamanla değiştirilebileceğini sessizce, fakat sinsi niyetlerle tebarüz ettiriyor, bunu başlamağa çalışıyor... Değiştirilmesi istenen kısımların neler olduğunu anlamak için de — tabii — kâhin olmaya hiç lüzum yok... Bunlar, Rum vatandaşlarımızın tâ başlangıçtan hazmedemedikleri, Türklerin hak ve hukukunu tanıdığı için temizlemek gayretinde bulundukları kısımlardır... Bu konuda bilhassa yüzde 30-70 memur nisbetini, Rumların lüzumsuzluğuna sun'i de olsa inandıkları Kıbrıs ordusunun kurulmasını, zikredebiliriz...

Yukarıda belirtilen gayeyle bir nabız yoklama faaliyeti içinde bulunduğu müşahede edilen Cyprus Mail gazetesine, Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu Genel Sekreteri Mutallip Vudalı. Zürih andlaşmasının Türk toplumunca ancak TAKSİM'e gidilecek şekilde tadiline rıza gösterileceğini açıkça beyan etmiştir. Bu beyanın Türk toplumunun görüşünü aksettirdiğinden kimse şüphe etmemelidir...

Biz de, Türk toplumunun siyasi olaylar karşısındaki tepkisini aksettiren en açık sözlü bir yayın organı olarak şurasını ifade etmek isteriz ki Cyprus Mail'in Kıbrıs andlaşmalarını ve Cumhuriyeti "Geçici" ve "değiştirilebilir" addetmesi, bu memlekete ve bu memleket halkına fayda yerine zarar getiricidir, bu toprağın insanlarını birbirine düşürücüdür... Cumhuriyet zaten her iki toplumu da yüzde yüz memnun etmekten uzaktır.. Çünkü. Cumhuriyet her iki tarafın da fedakârlığı neticesinde yapılan kısıntılarla ancak kurulabilmiştir... Herkes vereceğini vermiş, alacağını almış ve mekanizma çalışmaya başlamışken yeni yeni kısıntı ve değişmelerden söz açmak herhalde bir iyiniyet tezahürü olmasa gerek..

Başkaları bozmadıkça biz andlaşmalar için verdiğimiz söze sadık kalacağız.. Aksi hallerin yaratılmasına karşı en azından TAKSİM tezini mahfuz tuttuğumuzu açıklamakta fayda görmekteyiz...

NACAK

Rum öğretmenin işkencesine dayanamıyan Türk, okuldan kaçtı

Tamamen Rumlar elinde bulunan Lâpta İslah Okulunda, hafta içinde bir Türk öğretmeni, Rum öğretmenin devamlı azar ve işkencelerine dayanamıyarak okuldan kaçmıştır.

Daha önce de iki Türkün hiristiyan yapıldığı, birçok Türkle kömünizm ideolojisi aşılanmış olduğu ve bazı öğrencilerin de homoseksüelliğe sürüklendiği bu okuldaki Türk öğreneiler artık Rum öğretmenlerin ellerinden kurtarılmalıdır.

SAĞLIK BAKANINA SORUYORUZ

Bakanlığınızda, daha doğrusu bakanlığınız idaresinde ki çeşitli sıhhat merkezlerinde

Dahiliye,
Cerrahi,
Ortopedi,
Çocuk,
Cildiye
Patoloji ve Göz

kısımları için birer mütehassıs doktora ihtiyaç var.. Yüz de 30-70 nisbetinin tanzim edilebilmesi için bu yedi kısımdan dördünü de kanunen Türklere tahsis etmek gerek.

Bu apaçık durumda gereklı tayinler neden yapılmıyor?

İki mesut doğum

Temsilciler Meclisi ve Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu Başkan Vekili Dr Orhan Müderrisoğlu ile eşi Sevgi Müderrisoğlu'nun 15 Kasım günü bir kız çocukları dünyaya gelmiş, yavruya Münevver ismi verilmiştir.

12 Kasım, 1960 günü Maarif Müdürü Dr. Hüsnü Feridun ile eşi Leman Feridun'un üçüncü oğulları doğmuş Halûk Ayhan Feridun diye isimlendirilmiştir..

Her iki yavruya uzun ömürler dileriz.

Orta Öğretim Beden Eğitimi teftiş ve organizasyonu

Kıbrıs Türk Maarif Müdürlüğü tarafından yayımlanan Türk Maarif Bülteninin son sayısında, Maarif Müdürlüğü elemanlarından Mümtaz Cönger'in 1960-1961 ders yılında orta öğretim müesseselerimizin Beden Eğitimi ile ilgili bütün eğitim-öğretim faaliyetlerinin teftiş ve organizasyonu ile görevlendirildiği bildirilmektedir.

Evkaf'ın "Cira" Çiftliğindeki ağaçlarını Rumlar mahvediyor

Evkafın Cira çiftliğindeki zeytin ve dut ağaçlarının Rumlar tarafından mahvedilmekte olduğunu haber almak üzüntüyle karşı girişilmiş olan bu imha hareketinin önüne geçilmesi için ilgililerin dikkatini çekeriz.

TÜRK - İŞ KONGRESİ YARIN YAPILIYOR

Kongreye katılmak için K.T.İ.B.F. Ankara'ya bir heyet gönderdi

27 Mayıs Milli İnkılâp hareketinden sonra Türk sendikacılığına inkılâbın getirdiği yeni sendika anlayışının ışığı altında Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun 19, 20 ve 21 Kasım 1960 tarihlerinde Ankara'da toplanacak olan 4 üncü büyük Genel Kongresine katılmak üzere Kıbrıs Türk İşçi Birlikleri Federasyonu Genel Sekreteri Necati Taşkın ve İcra Komitesinden Tuğrul Hilmi ile Salih Kıyma, Çarşamba günü Ankara'ya müteveccihen Kıbrıstan ayrılmışlardır.

Hareketinde, Türkiye'deki temaslarının neler olacağı hakkında bir muhabirimizin sorusuna Necati Taşkın :

"Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile yakından bir işbirliği arzulamaktayız. Geçmişte yapılan muhaberelerde bu arzu, her iki taraf tarafından da açıkça ifade edilmişti. Türkiye çapında yapılacak bu Genel Kurul toplantısında, Türkiye'nin muhtelif bölgelerine ait sendikacılarla da tanışma imkânını bulacağız. Bütün ümit ve temennimiz, iki kardeş teşek-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Türklere gönderilen Rumca bildiriler

Son günlerde trafik ve su dairelerinden birçok Türklere Rumca yazılı bildiriler gönderilmekte olduğunu; yazahanemize bizzat gelinerek yapılan şikâyetlerden özülerek öğrenmiş bulunuyoruz.

Trafik Dairesinden Türklere gönderilen bu bildirilerde Ruhsat almak için ayrılan imtihan günü bildirilmektedir.

Su Dairesinden, su vergisinin miktarını bildiren bildiriler ise üç dilden yazılmış olmakla beraber kullanılan kısım İngilizce ve Rumca yazılı kısımlardır. Birçok Türklere gönderilen bu bildirilerde de isimlerin ve adreslerin Rumca yazılmakta olduğu görülmektedir. Dairelerde Türkçe'nin yer bulamaması işlerin hep Rum memurlar elinde olduğunu açıkça ispat etmektedir.

Girne – Antalya ve Girne – Mersin arasında Feribot seferleri

Geçen Salı "Turistik Bir İhtiyaç" başlıklı makalesinde Bay Osman Türkay, Girne ile Anamur arasında bir feribot servisi kurulmasını öneriyor; ve bunun Kıbrıs'a Turistik bakımdan sağlıyacağı çeşitli faydaları üzerinde önemle durarak Kıbrıs'ın ekonomik gücünü ve kalkınma imkânlarını inceliyerek rapor hazırlamakta olan Birleşmiş Milletler Uzmanlar Heyetini uyarıyor.

Osman Türkay gerçekten önemli bir konuya değinmektedir. Fakat, Anamur ile Girne arasında bir feribot servisi işlemesi bazı imkânsızlıklar yüzünden hem güçtür, hem de uygun değildir.

Anamur denizden içerde bir ilçedir, limanı yoktur, Turistler için gerekli otellerden yoksundur. Onun için böyle bir feribot servisinin Girne - Mersin; Girne - Antalya arasında en aşağı haftada bir defa seferler yapması daha uygun olacaktır.

Mersin'in il oluşu, modern bir limanı, otelleri bulunuşu, birçok yabancıların uğrak yeri olması bakımından ve İç Anadolu ile Güney-Batı Anadolu'ya demiryolu ve asvalt yollarla bağlı bulunması, Mersin'in önemini artırmaktadır.

Antalya ise Göller bölgesinin ve Akdenizin en önemli turistik beldesidir. Limanı ve güzel otelleri vardır. Antalya'dan Ege, İç-Batı Anadolu ve Marma-

(Devamı 4 üncü sayfada)

1949 Belediye seçimlerine hazırlanıyordük. Namzetler arasında ben de vardım. Tam bu sırada müddeiumumilik dairesinde Junior-Vovn Counsel diye yeni bir Türk yeri açıldı. Daire, Türk cemaati için çok önemli idi. Baş müddeiumumi ve 2 yardımcısı Rumdu. Dairede tek bir Türk memur yoktu. Odacı, tabii Türktü; bazı tercüme işleri odacıya yaptırılırdı Türk işleri Komisyonun hazırladığı raporda istediğimiz cemaat işleri için kanunlar yapılacaktı; dairede bir Türkün bulunması şarttı. İstenilen evsafta Türk Avukat bir ben, bir de Hakkı Süleyman bey vardı. Cemaat ileri gelenleri bu mevkii doldurmanın cemaatımız leyhine olacağına mütabıktı. Doktor ile konuştuk. Epeyi tereddütten sonra, o da benim bu mevkiye geçmemin elden olduğuna kani oldu; böylelikle iyi bir kazancı bırakarak kazancımın dört te biri kadar bir maaşla M. Umumi muavini oldum. 1949

(Devamı sayfa 4 de)

Cuma
25
KASIM 1960
Yıl : 2 — Sayı : 80
FIATI : 15 MIL

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı £1
Altı aylığı: 500 mil

Sahibi :
K. T. K. Federasyonu

İdare evi - Ankara Sokak
No: 7 Tel: 2697 - Lefkoşa

Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır.

Bayrakları bayrak yapan üzerindeki kandır.

DENKTAŞ'IN KİBRİANO'YA CEVABI

TÜRK ORDUSUNUN GÜVENLİĞİMİZ İÇİN MÜDAHALE HAKKI VARDIR

Kıbrıs'ın ortaklaşa bir Cumhuriyet olduğunu hesaba katmıyarak Dışişleri Bakanlığı koltuğuna oturur oturmaz devlet adamlığı ile kabili telif olmıyan nutuklar çekmiye başlıyan Mr. Kyprianno'ya hatırlatmak isteriz ki Kıbrıs Cumhuriyetinin dış siyasetinde Kıbrıs Türklerinin katî söz hakkı vardır ve eğer dışişleri bakanı olarak icraatı da Cyprus Mail'de çıkan beyanatı yönünde cereyan ederse bu hattı hareket en erken zamanda Türk Ordusunun müdahalesini celbetmekten başka bir işe yaramıyacaktır.

Atina'da yayınlanan Vradini gazetesine Kıbrıs Dışişleri Bakanı Mr. Kipriano'nun verdiği demeç Türk halkı arasında geniş bir hayret ve infial yaratmıştır. Bu demeç, Türklerin haklarını korumakta gösterdikleri sertlik derecesini ve onların azmini ölçmek cesaretini de taşıyan yersiz, sorumsuzca ve Kıbrıs Türklerini umursamamak hissini veren acayip bir hareket tarzı olarak tavsif edilmektedir. Türk Toplumu bu konuda Reisicumhur Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'le T.C. Kıbrıs Büyükelçiliğinin ne düşündüğünü de merakla beklemektedir.

Dışişleri Bakanı Kipriano, Vradini gazetesinin Lefkoşa muhabirine verdiği ve 23 Kasım tarihli Cyprus Mail gazetesinde yayınlanan beyanatında aynen şöyle demektedir:

"Kıbrıs'ta üstendirilen Türk ve Yunan askerlerinin, adada karışıklık çıktığı veya anayasa tehlikeye düştüğü zaman müdahale etmeye hakkı yoktur."

Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş, Cyprus Mail gazetesine gönderdiği bir mektupta söz konusu demeci "hakikatlara istinad etmiyen gelişigüzel bir demeç" olarak tavsif etmiş ve Kipriano'nun iddialarını reddetmiştir. Denktaş şöyle demektedir:

(Devamı 4 üncü sayfada)

Emin Dirvana Bugün Liderlerle Görüşecek

Bir süreden beri Ankarada, hükümet mensupları ile görüşmelerde bulunan Türkiye Cumhuriyeti Kıbrıs Büyükelçisi Emin Dirvana, çarşamba günü Lefkoşaya dönmüştür.

Öğrendiğimize göre bugün sabah 11.00 de Emin Dirvana Dr. Küçük, Rauf Denktaş, Türk Bakanlar ve meb'uslarla eşilik binasında görüşeecktir.

HAKLARI YENMEK İSTENEN TÜRK STAJYERLER

%30 - 70 memur nisbeti gereğince Orman Dairesinde Türklere ayrılmış 14 yer için son günlerde sudan sebeplerle birçok güçlükler çıkartılmakta ve bu yerlere Rum stajyerlerin yerleştirilmesine çalışılmaktadır.. Yukarıdaki resimde Orman Dairesinde bir yıldanberi stajyer olarak çalışmakta olan ve bu yerlere atanmalarını bekleyen fakat, Amme Hizmetleri Komisyonunda Rumların serrine uğrayan 12 Türkten görülmektedir.

Cumhuriyet Gazetesi Rum Basını İle Aynı Safta

Bu hafta içerisinde Kıbrıs Rum Basını, Türk toplumuna ve onun basınına "Cumhuriyet hariç- ağza alınmayacak sözlerle hücuma devam ettiler. Ateşli Enosis yolcularından Ethniki gazetesi de, Lefkoşada yayınlanan Cumhuriyet gazetesi ile ağız birliği etmişcesine -ya da Cumhuriyet onlarla ağız birliğine gitmiştir- uyanalı aradan epey zaman geçen Kıbrıs Türkü'nün uyandığından bahsetmekte ve Kıbrıs Türklerini 'baştaki liderleri' değiştirmeğe davet etmektedir

Ethniki ve diğer Rum gazetelerine göre Muzaffer Gürkan, Ayhan Hikmet ve Dr. Ihsan Ali triosunun yayın lamakta oldukları Cumhuriyet gazetesi "Kıbrıs Türklerine yeni bir hava getirmiş, ve bu zatı muhteremlerle gazeteleri "diğer Türk gazetelerinin tuttukları yanlış yolu" düzeltmek için gayret sarfediyorlarmış. Cumhuriyetin yayınından cesaret alan Ethniki, "Türk basınının müfrit neşriyatını takbih eden Türk

(Devamı 4 üncü Sayfada)

Yağma Yok Giriyeler

Aytotro Türkleri yalnız değil, 120 bin Türkün bir parçasıdır. Onları kaçırmak için 90 lık ninelerini vurdunuz. Valyadaki Türk hükümet çobanı Kemal"i 50 kurşunla deştiniz ve köy, Türkler tarafından boşaltılınca, evlerini temellerine kadar yıktınız. Türklere ait bütün ağaçları kestiniz parçaladınız, Bu yetmedi mi?

Köylerine, vatanlarına dönmek isteyen yok sul kadın, çoluk çocuğa bomba atma zaten siz palikaryalara yakışırdı. Balkanlarda arkadan vurarak öldürdüğünüz Türklerin acısını daha unutmadık. Ganeyiz daima birdi. Türkü yok etmek ve refahını nız için, servetine avantadan konmaktır.. Mamafih, sizi 1571 de esaretten kurtaran Türk ordusu şehit ve kan vererek bu toprakları zaptetti Bu toprakları biz ancak karşılığı ödenerek terkedebiliriz. Bu sizin kulağınıza küpe olsun. Bu memlekette siz istesenız de istemeseniz de kalacağız. Bizi bu yoldan çevirmeğe çalışacak olanların elbette göreceği vardır.

KAVAL

RÖPORTAJ

BUGÜNKÜ ÇİFTÇİLER BİRLİĞİ M. Gültekinle Bir Konuşma

Hazırlıyan: Nacak Röportaj Ekibi

Y. Birliği Başkanı M. Gültekin "Köylünün Dert Ortağı"

Kıbrıs Türkünün büyük çoğunluğu köylüdür.. Bu çoğunluğun büyük çoğunluğu tarımla geçimini sağlar.. Sömürge idaresinin amansız kollarına düştüğümüz gündenberi yaptığımız bütün hak mücadelelerinde en büyük fedakârlık ve cefa payı bu çiftçi sınıfının omuzlarına düşmüş, buna mukabil nimetlerden en az faidelenen yine o sınıf olmuştur. Bugün yepyeni bir idare şeklini tercih etmiş bulunuyoruz. Yeni idare şekli Kıbrıs halkına refah getireceği umudunun üzerine istinad ettirilmiştir. Eğer bu umut gerçekleşme yoluna girerse, ilgililerin hatırlaması gereken önemli nokta şu olmalıdır: Bundan en çok istifade etmiye lâyık çiftçi sınıfıdır.. Çiftçi sınıfımızın en büyük teşekkülü Türk Çiftçiler Birliğidir ve bu teşekkül köylü sınıfımızın kalkınmasında büyük vazife ve rol alacaktır. Bu sebeple, Çiftçiler Birliğinin çalışmaları hakkında

(Devamı 4 üncü Sayfada)

başyazı

Pallikaryanın Bombası

Bomba atacaksın.. Nasıl?..

Korka korka, ellerin titriye titriye, kahpece, teriye terliye, dizlerinin bağı çözüle çözüle..

Bomba atacaksın.. Nerede?.

Köyde.. Binden fazla Rumun, tam 16 tane Türk'ün çevresinde yaşadığı bir köyde.. En yakın Türk köyünün millerce ötede bulunduğu bir köyde..

Bomba atacaksın.. Nezaman?

Geceleyin, karanlıkta, tenhada şeytanların sokaklarda cirit oynadıkları saatte..

Bomba atacaksın.. Neden?..

Zira medenisin, zira kanında Yunan medeniyetinin heyecanı var, zira kahraman bir insansın, zira hayvan değilsin..

Bomba atacaksın... Kime??.

Bin tane Rumun arasında yaşıyan 16 Türke.. Çadırlarda yaşıyan 16 zavallıya.. 16 kadın, çocuk ve ihtiyar kimseye.. Evlerini, ellerinde yakıp sokakta bıraktığın kimselere..

Bomba atacaksın.. Niçin?..

Korkutmak, ürkütmek, dehşet saçmak kaçırmak için.. Evet, kaçırmak için..

Ulan palikarya, sen, beni, Sakarya boylarından, Ege kıyılarına kadar tabanları kıçlarını döve döve kaçışanların ırkından mı sandın...

Ulan palikarya... Bu yeter sana, beni daha fazla söyletme...

OYUNU

Şu %30-70 nisbetinin başına gelenleri Tanrı kimsenin başına getirmesin...

İvigre'nin karlı tepelerinde, sımsıcak otel odalarında, pırıl pırıl kâğıtlara pırıl pırıl kalemlerle imza atmak kolay.. Hele havaya kalkan kadeh lerde şampanya varsa daha da kolay.. Ne büyük tesadüftür, şu %30-70 nisbeti dile de çok kolay...

Madalyonun bir tarafı hep kolay, ya ters tarafı?. Zürih aşkı yolunda başlar mı yokuşlar acaba? Hem ne başlama. Bu yokuşlarla başlayan birşey daha var.. Yaygara, gürültü, blöf, küfür. Netice? Zürih perisinin göğsüne ilk bıçak vuruyor, iş 6 aysonraya kalıyor..

Varın kalsın, şu palikaryayı bir kere daha deneyelim. Gün gelip çatmak üzere.. 5 ay mühletin üçüncü yarısının yapraklarını topluyoruz. Perşembenin gelişi Çarşambadan belli olmıya başladı yine yaygara, yine gürültü yine blöf, yine küfür...

Yok biz azınlıkta imişiz ve ne hakla %30 tayin ediyormuşuz. Yok Türklerde adam yokmuş. Yok Rumların hakkını yemişiz.. Yok bu işe Allah da razı değilmiş...

Ulan palikarya, bu andlaşmalara imza atılırken aklın nerede idi?. Ama maksadın belli; sen bu nisbet meselesini ilelebet torpillemek niyetindesin...

Hele bu iş biraz daha uzasın, Zürih denen andlaşmanın nasıl kafana çalındığını görürsün sen.. Oyun mu oynuyoruz, iş mi yapıyoruz, bilelim bari..

VE KOVBOYLUĞU

Hava alanı var ya.. Bildiğimiz alan.. Lefko-

(Devamı 4 üncü Sayfada)

TÜRKLERE ATILAN BOMBA

Pazartesi gecesi camî bahçesindeki çadırlarına Rumlar tarafından bomba atılan Aytotro Türklerine; Göçmenlere yardım fonundan yiyecek malzemesi dağıtılmıştır. Üstteki resimde yardım gören Türk felâketzedeler görülmektedir. Bombanın atılmasını müteakip hemen köye giden Türk Cemaat Meclisi Başkanı Rauf Denktaş endişe içinde olan Türklere soğukkanlı olmalarını tavsiye etmiş ve Adada Türk Askeri oldukça sizlere kat'iyen dokunmazlar demiştir. Alttaki resimde Aytotro Türklerinin barındığı çadırlardan birkaçı görünmektedir.

HALK EĞİTİMİ BÜROSU SPOR KOLU BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda gösterilen proğrama göre Lefkoşa Atatürk İlkokulu salonunda 28.11.1960 tarihinden itibaren öğleden sonra saat 7-9 arasında gece faaliyetlerinin başlıyacağı duyurulur.

Pazartesi	Güreş
Salı	Aletli Cimnastik
Çarşamba	Millî Oyunlar
Perşembe	Güreş
Cuma	Aletli Cimnastik

BİR SORU

Amme hizmetleri Komisyonunda görevli muhterem Türk üyeler öğrenmek istediğimiz bir hususu lütfen açıklamak zahmetinde bulunurlarsa kendilerine minnettar kalacağız: Şöyle ki: Türklerle doldurulması gereken yüksek mevkilere tayin yapılırken resmi formalite icabı isteneen evsaf yanında üzerinde durulan veya durulacak olan başka şartlar var mıdır? varsa nelerdir?

Modern Aile Kanunu İçin Yapılan Mücadeleler - Vali Sir Andrew Wright'ın Türk Aleyhtarlığı - Türk İşleri Komisyonunun Raporu - İstiklâl Gazetesi Yazarı Muzaffer Gökmen'in Yazıları - Menfaatler Uğruna Harcanmak İstenen Hakların Hikâyesi

Aile hayatımız serriata istinad ediyor, modern aile kanunu isteriz diye senelerce haykıran Kıbrıs Türklerinin. Adaya yeni bir idare şekli vermek için gelen Vali Lord Winster'in teşkil ettiği Türk işlerini Komisyonu'nun çalışmaları neticesinde Müdeiumumilige, bu komisyonun raporuna uygun bir kanun tasarısı hazırlamak emri verilmişti. Sonra Vali değişmiş, yerine Sir Andrew Wrighet gelmişti. Sir Andrew, Palmer rejiminin akabinde Kıbrıs'ta müsteşarlık etmiş, Kıbrıs Türkünü küçük görmeğe, umursamamağa alışmış, istediğimiz insanî ve medenî hakları "Kemalist anarşist - Anti -British'" olduğumuz zehabına atfetmiş, dar görüşlü bir kimseydi. Lord Winster zamanında itibarını kaybeden Sir Mehmet Münir, gayriresmi şekilde Sir Andrew Wright'ın akıl hocası olmuştu, Lord Winster zamanında Türkleri temsilen kendisine söz hakkı tanımmış olan Zeka Bey bir kenara itilmiş ,hiç bir hususta müttalâası alınmaz olmuştu. Lord Winster'in Türkler lehine yarattığı cereyan tamamen pasifleşmek yoluna gidiyordu. Bu hava için de, o günlerde yayınlanan Istiklâl gazetesinin tutumu Sir Andrew Wright'ın tam manasıyle işine geliyordu. Bu gazetenin tutumu mesnet yapılarak hemen geçmesi icap eden kanunlar aksatılıyor, geciktiriliyordu. Sir Andrew Wright'a şikâyet edildiğinde de "Halkın muhalefetini görmüyor musunuz" mealinde cevaplar alınıyordu. Türk toplumunun gitmesi gereken yol bu konuda apaşikâr meydan da olduğu halde durumu bir türlü takdir edemiyor, veya etmez görünüyorlardı. Istiklâl gazetesinin, getirilmek istenen yeni aile kanunu aley-

(Devamı 4 üncü Sayfada)

120 Liralık Çek Meselesi

Mevsuk kaynaklardan öğrendiğimize göre Akıncılar köyünde Osman Ramadan, bir davâda avukatlığı-

(Devamı 4 üncü sayfada)

Günlerin Getirdiği:

Tarih Tekerrüden Ibarettir

Ve en nihayet, Dr. Fikret Rasım, 16 Kasım, 1960 tarihinden itibaren Tıp Servisleri Başdoktor Muavini olarak atanmıştır...

Demek ki, âlem yine o âlem, devran yine o] devran...

Tarih Tekerrüden Ibaret Değildir

Bir zamanlar Millî Parti'yi yıkmak için takatlerinin son nebzesine kadar herşeylerini harcıyan meşhur kalemşörlerin başkalemşörü "Sayın Hikmet Afif Mapolar" — namı diğerle Muzaffer Gökmen — bütün Türkiye gazetelerini bir yıl müddetle Millî Parti lokaline hediye etmeği taahhüt eylemiştir.

Olur ya, eski günahları çıkarmak da bir sanattır....

Vefa FIRTINA

CUMA
26
NİSAN 1963
YIL: 4 SAYI: 204
FIATI : 15 Mil

NACAK
Haftalık Siyasi Gazete

Abone: Bir yıllığı: £1
Altı aylığı: 500 Mil

Sahibi: Nacak Gazete ve Matbaacılık İşletmesi Limited

İdare Evi: Müftü Ziyai Efendi Sokağı
No. 2 — Tel: 2697 — Lefkoşa

ADALET TECELLİ ETTİ

İnkişaf Encümenleri Anayasaya Aykırıdır

Hükûmet anayasaya uygun ayrı Belediyeleri kurmak mecburiyetinde

Beledî işler ancak ayrı Belediyelerle yürütülür

Anayasa Mahkemesi dün öğleden sonra seksen kûsur sayfa süren bir kararla Türk Cemaat Meclisinin Bakanlar Kurulu aleyhine açmış olduğu dava ile Temsilciler Meclisi Türk üyelerinin açtığı dava ve Türk Belediyesi tarafından açılmış olan davaya ve Temsilciler Meclisinin Cemaat Meclisi aleyhine açmış olduğu davalardaki kararını vermiştir. Bu karara göre:

1. İnkişaf Encümenleri Anayasaya aykırı ilân edilmiştir.

2. Beledi işleri Anayasanın derpiş ettiği ayrı belediyelerden başka hiçbir müessese yürütemez.

3. Hükümet belediye kanunu yapmağa mecburdur ve bu kanun anayasanın derpiş ettiği ayrı belediyelerle ilgili bir kanun olmalıdır

4. Cemaat Meclisinin 'İnkişaf Encümenleri kanunsuzdur ve anayasaya aykırıdır iddiası mahkemece kabul edilmiştir.

5. Ayrı belediyeler mevcuttur, fakat gereken kanun yapılmadığı için bu belediyeleri yürüten organlar mevcut değildir. Hükümet bir an evvel kanun ile bu durumu düzeltmelidir.

6. Türk Belediye Meclisi, kanun yapılıncaya kadar, salahiyetlerini kullanamaz.

7. Türk Temsilciler açmış oldukları dava için ayrı bir organ addolunamaz fakat başka maksatlar için ayrı bir organ olabilirler.

8. Türk Cemaat Meclisi Merkezi hükümetin ana bir belediye kanunu olmaksızın Belediye kanunu yapmağa yetkili değildir; ancak merkezi bir kanun altında gereken belediye nizamnamelerini yapabilir.

Rum hakimi Trianta filidis esas davada ayrı bir karar vermiş ve mahkemenin kararına uymamıştır. Türk hakim Necati Münür de Türk Belediyesinin açmış olduğu davada ayrı bir kararla Türk belediyesinin ve organının mevcut olduğunu açıklamış, vazifesini ve icra salâhiyetini belirtmiştir.

Neticede: Türk Belediyeleri mevcuttur; İnkişaf Encümenleri hükümsüzdür; Belediye kanunları yapılmalı ve beldiyelerin ayrılığı tanınmalıdır şeklinde çıkan bu karar Türk efkârı umumiyesi üzerinde müsbet bir tesir yapmış ve herkes 'adalet tecelli etti' demiştir.

başyazı

Belediyeler Kararından Sonra

Nihayet Anayasa Mahkemesi Belediyeler hakkındaki kararını verdi. Netice açıktır. Hükûmet, hükûmet olarak attığı adımı atmamalıydı. Belediyeler kanununu uzatmayarak Belediyelere el atmak ve anayasayı böylelikle çiğnemek yolunu tutan Hükûmete anayasanın kararı büyük bir darbedir. Fakat biz burada bu davalarda kim ne kazandı diye vakit kaybedecek değiliz. Gayemiz kanayan bir yaraya el uzatmak ve bu yarayı tedavi edecek çareleri aramaktır.

Kıbrıs Cumhuriyetinin derdi nedir? Belediyelerin ayrılması mı? Hayır!. Yüzde yetmiş otuzun tatbiki mi? Hayır? Ordunun kurulması mı? Hayır! Temsilciler Meclisinde Türklerin bazı konularda ayrı rey hakkı mı? Yine hayır! Cemaat Meclislerinin mevcudiyeti mi? Değil! O halde bu cumhuriyetin derdi nedir? 'Bu cumhuriyet bu şekilde yürüyemez, çökecektir' yaygaralarının sebebi nedir?

Bunları cevaplandıralım. Cumhuriyetin yürüyemeyeceğini iddia edenler cumhuriyeti yürütmemek isteyenlerdir; Cumhuriyeti "Enosise" bir sıçrama tahtası olarak kullanacaklarını açıkça söyleyenler ve 16 Ağustos 1960'dan bu yana Cumhuriyeti çökertmek için anayasanın derpiş ettiği ve Türklere hak tanıyan her maddeyi sabote edenlerdir.

Makarios tutumu ile; Rum vekiller tutumları ile; Rum gazeteleri yazıları ile Cumhuriyetin kurulduğu ilk günden bu yana Türkleri ortak olarak tanımamak; Türkleri azınlık durumuna endirmek; Türkleri sindirmek için ellerinden gelen herşeyi yapmışlardır. Türklerde itimad, emniyet hisleri kalmamıştır. Türkler, iç işleri bakanının hususi ajanaları tarafından komünistleri takip edercesine takip edilmekte, cemaatın içine kasıtlı şekilde şüphe, endişe ve parçalamak tohumları serpilmektedir. Bu efendilerin nazarında Türk cemaatı 'düşman' bir cemaattır. Susturulmalı, sindirilmeli, anayasanın onlara verdiği haklar ilga edilmelidir Kıbrısın derdi bu zihniyettir; bu zihniyetteki adamların devletin başında bulunuşudur. Enosis rüyasının halâ daha bir rüya; enosis mücadelesinin hâlâ daha bir mücadele oluşudur. Ve ....Kıbrıs Türkünün anayasa haklarından vazgeçmemek azmidir. Biz haklarımızdan vaz geçsek, azınlık mevkiine düşsek, Kıbrısta hiçbir problem kalmıyacaktır. çünki Rum idarecilerin pupa yelken düştükleri Enosis yolunun önü açılmış olacaktır.

Bizden hüsnüniyet bekliyorlarmış... bekleyebilirler. Beklediklerı ve bulamadıkları 'hüsnüniyet' Kıbrıs Türkünün Enosis ilmigini kendi boynuna takması, azınlık damgasını kendi alnına kendi eliyle vurmasıdır. Biz bunu yapmadıkça onlar 'Türklerde hüsnüniyet yoktur' diye bağıracaktır. Bizim Rumlardan beklediğimiz hüsnüniyet ise iki buçuk yıl önce bizimle birlikte imzaladıkları anlaşmaları kabul ederek, bunların ruhu ve metni içinde harekettir. Çığırtkanlıktan, yaygaracılıktan vazgeçip imzasına hürmet eden insanlar gibikarşımıza geçsinler. Başka dürlü bu memleketin sükûna ve istikrara kavuşmasına imkân yoktur. İsterlerse Mr. Lanitisin makalelerini bir defa daha okusunlar.

NACAK

Amerika Genel Kurmay Başkanına Göre:

"TÜRK ASKERİ DÜNYANIN EN İYİ HARBEDEN ASKERİDİR,,

Hafta içinde, Orgeneral Cevdet Sunay'ın davetlisi olarak, Ankarayı ziyaret eden Birleşik Amerika Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Maxvell D. Taylor, Ordueviınde yaptığı basın toplantısında bir soruya cevap olarak: Natonun en kuvvetli F-104 filosunun Türkiye de kurulacağını, Türk pilotlarının büyük bir iştiyakla bekledikleri bu uçakları pek alâ kullanabileceklerine güveni olduğunu söylemiştir.

Türk Askeri

Amerika Genel Kurmay Başkanı Ankara'da, iki gün içinde fevkalâde enteresan temaslar yaptığını söylemiş, "Benim kanaatıma göre, Türk askeri modern silâhlarla teçhiz edildiği takdirde, dünyanın en iyi harbeden askeridir" demiştir.

ANLATABİLDİK Mİ GİRYE DİYEFTİNDİ???

Çocuk Bayramı münasebetiyle, Pazartesi akşamı, "Dumanlı Dağlar Efem" adlı bir Türk filmi gösterilecekti. Her şey hazırlanmış olduğu bir sırada, Televizyonun şu meşhur Türk düşmanı müdürü kaşlarını kulaklarını dikerek film sahnelerini bir kere daha kontrolden geçirmeğe başladı.. Anadoluda çarpıştığınız düşman sözü ile bizi kasdediyorsunuz. Bakınız bir kızın göğsünde stavroz da görüyorum demesin mi?.. Kestiği kestik, biçtiği

(Devamı sayfa dörtte)

BANA KALIRSA

Hayalle, Rüya İle Futuhatçılık!!

T. BAYRAKTAROĞLU

Sinayermos gazetesi son sayılarında ipe sapma gelmez öyle yazılar yazıyor, öyle çakaralmaz tehditler savuruyor ki okurken bize bol bol gülmek fırsatı ve imkânını veriyor.

Genel Kurmay ikinci Başkanımızın, daha sonra yüksek rütbeli Türk subaylarının Kıbrısa gelişleri, Atinada bir çok toplantıların yapılmasına sebep olmuş.. Türkiyenin Batı Almanyadan Tsepis tipi deniz altı ışmarlaması deniz gücünü çok artıracağını, bu üstünlüğün Türkiye'ye Kıbrısa tek taraflı müdahale etme cesaretini vereceğini yumurtlayıp duruyor.

Iş bu kadarla bitmiyor. Türkiye ile Yunanistanın deniz kuvvetlerinin bir mukayesesini yapıyor. Gemilerin sayısını, tonajını, toplarının tesir sahasını ölçerek fikirler ileri sürüyor.

Sinayermos devamla şöyle demektedir: "Türk askerlerinin Girne bölgesindeki tahrikkâr manevraları, Türk aslanlıkları, gizli proje ve maksatları, oturup kaderimize ağlamak için bize fırsat vermiyor. Tabiatüstü mücahit bir halka sahibiz. Zamanımızın en büyük askeri şahsiyeti ünvanını veriniz. Bu haksızca ünvanla, modern harp tekniğinin büyük mücitleri ile yarının kıtalar okyanuslar arası nükleer savaşların büyük idarecilerini güldürmekten başka bir iş yapmış olmıyacaksınız.

Gözlerini kapamadan önce sizi anavatanınızın kucağına teslim etme rüyası gören yaşlı liderinize gelince: Yalnız yaşlılarınız değil, bu gün beşiklerinizdeki yavrularınızın gözleri dahi o günü görmiyecek, görmiyecektir. İstediğiniz kadar tatlı rüyalar görünüz, hakikat olmasa bile, bu hayalle bir müddet avunursunuz. Lâf ile, rüya ile memleket futuhatçılığına çıktığınız gün, geminiz karaya vuracaktır. Geminizin karaya vurduğu gün Nasreddin Hoca gibi, bize dönüp: NE YAPALIM? DENİZ BİTTİ söylemiş olmayasınız.

Makarios ve Yorgacis şiddetle tenkit ediliyor

Heykelleri Dikilecek...

Rum gazetecileri, Rum davasına EOKA'cılardan daha iyi hizmet eden (Yorgacis'in perde arkası casusları) Ayhan Hikmet ile Gürkan için birer hürriyet abidesi dikeceklermiş!

Bari boyları küçük olsun ve köşe başlarına konsunlar da hiç olmazsa bir işe yaramasınlar.

Ne yapalım yani? Her 23 Nisanda Yorgacis'e Türkler aleyhine verdikleri yalan haberlerin şeridden alınmış metnini mi neşre delim?

Yaşasın EOKA - Yaşasın Rum gazeteciler Cemiyeti - Yaşasın bunlara pupa yelken hizmet etmiş olan Ayhan Hikmet ile Gürkan mı diyelim?

Hür Kıbrıslı imzasıyle gönderilen Rumca mektuplarda Enosis takbih ediliyor

Öğrendiğimize göre Cumhur Bakanı Makarios ve İçişleri Makanı Yorgacis'e 'Hür Kıbrıslı' imzasıyle Rumca birer mektup gönderilmiş ve kendilerine karşı savaş açmağa hazırlandıkları bildirilmiştir.

İçişleri Bakanına, halka vermiş olduğu sözlerin nerede kaldığı sorulmakta ve kendisini bulunduğu mevkie halkın çıkardığı hatırlatılmaktadır. Bakanın artık halkı temsil etmediği ileri sürülmekte ve hür yaşamak azminde olan Kıbrıslıların kendisine karşı cephe açtığı biklirilmektedir.

Cumhurbaşkanına yazılan yazıda ise Faneromeni kilisesinde verdiği sözlerin nerede kaldığı sorulmakta ve yalancılıkla itham edilmektedir. Mektupta devamla Kıbrıs halkının hür Kıbrıslılar olarak yaşamak istedikleri ve hiç bir Kıbrıslının Yunanistanla birleşmek istemediği kesin olarak belirtilmektedir.

DEVRİM

23 Nisan'dan beri neşir hayatına başlıyan "DEVRİM" gazetesine cemaat hizmetinde uzun ömürler ve başarılar dileriz.

Lefkoşa Türk Bankası LTD.,
Lefkoşa, Mağusa, Lârnaka, Limasol ve Baf'taki Şübeleri ve Dünyanın her tarafındaki Muhabirleri ile bütün
BANKACILIK, SİGORTA ve SEYAHAT
işleri için
Sayın Halkımızın emrindedir.

TÜRK YUVALARININ ZIYNETI VE UĞURU OLAN "IŞ" KUMBARASINDAN YAVRULARINIZI MAHRUM ETMEYINIZ.
TÜRKİYE İŞ BANKASI
paranızın... istikbalinizin emniyeti

SÖZ
EMEKÇİ HALKINDIR

10 NİSAN
1987 CUMA
SAYI:1427
YIL:9
EDERİ:100 TL.

Öğretmenler Sendikası'nın Tarihi Kararı

Kıbrıs Türkü'nün Kendi Kendini Yönetme İstemi Somutlaştırılıp Karara Dönüştürüldü

BU MEMLEKET BİZİM

Geçtiğimiz cumartesi günü (4/4/1987) Lefkoşa'da sinema salonunda toplanan Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası'nın 19. Olağan Genel Kurul'u, her zaman olduğu gibi, bir kez daha, toplum sorunlarını tartışmış ve bu sorunların çözümüne ilişkin somut önerilerde bulunmuş, kararlar almıştır.

Başkanlık Divanı'nın oluşturulmasından sonra, Genel Kurul Başkanı Hasan Hastürer ilk sözü Genel Sekreter Turgut Afşaroğlu'na verdi.

Turgut Afşaroğlu, Çalışma Raporu'nu Genel Kurul'un müzakere ve onayına şu sözlerle açtı:

"KTÖS'ün kuruluduğu 1968 yılından bu yana tam 19 yıl geçti.

XIX. Genel Kurulumuzu, gaflet, dalalet ve hatta hıyanet içinde olanlara karşı, tüm yurtseverlerin mücadele bayrağını yükseltmeleri gereken bir dönemde yapıyoruz.

5 Aralık, 1986'da Ankara'da imzalanan Ekonomik İşbirliği Protokolü ile Kuzey Kıbrıs'ın gündemine resmen giren "Yeni Ekonomik Model" iddia edildiği gibi "Refah" değil "TAM BİR YIKIM" getirecektir.

(Devamı Sayfa 2'de)

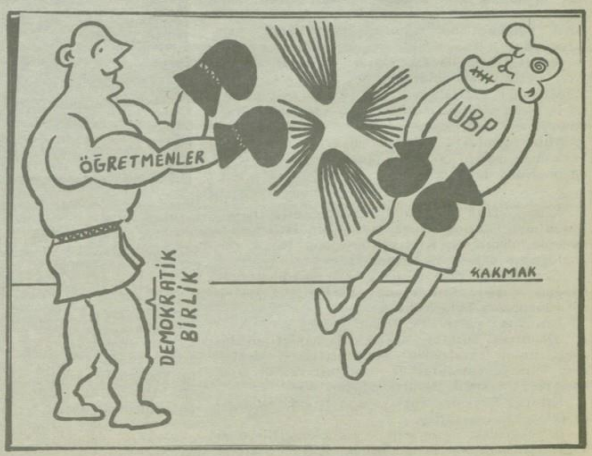

TAŞKENT ATASAYAN İÇİN SORUŞTURMA AÇILACAK MI?

Devletin Milyonlarına Faizsiz Taksit

* BİR KISIM KAMU GÖREVLİSİNİN EMEKLİLİK İZİNLERİNİ KULLANDIĞI SIRADA MALİYE'DEN BAKAN EMRİ İLE "AVANS" ÇEKTİĞİ, SONRA DA EMEKLİLİKTEN VAZGEÇEREK GERİ KAMU GÖREVİNE ALINDIĞI VE "AVANS"IN DA FAİZSİZ TAKSİDE BAĞLANDIĞI SAPTANDI.
* BU TÜR UYGULAMALARIN ÖZELLİKLE TAŞKENT ATASAYAN'IN MALİYE BAKANLIĞI DÖNEMİNDE YOĞUN OLDUĞU SAPTANDI. SAYIŞTAY'IN KONUYU İNCELEMEYE ALMASI BEKLENİYOR.

Lefkoşa (SÖZ) - mekliye ayrılmak için müracaat eden bir kısım kamu görevlilerine haksız olarak Maliye Bakanlığı'nın ikramiye ödemesi yaptığı ve daha sonra da bu ödemeyi takside bağladığı öğrenildi.

Emeklilik için Maliye Bakanlığı'na başvuruda bulunan bir kısım kamu görevlisinin (isimleri yanımızda) izinlerini kullan-

(Devamı Sayfa 4'de)

S.O.S

* Eğitim Bakanına,

Temel Eğitim Müdürlüğü boş.

Temel Eğitim I. Kademe Müdürlüğü henüz doldurulmadı.

Müfettiş kadroları münhal.

10 adet Başöğretmen "A" mevkii henüz doldurulmadı.

10 adet Başöğretmen mevkii henüz doldurulmadı.

34 adet Başöğretmen "A" yardımcısı henüz doldurulmadı.

Hâlâ daha öğretmeni eksik okullar var.

İlkokullardaki tüm öğretmen kadrosunun 1/5'i geçici.

EKONOMİK YIKIM Paketinde tüm terfiler dondurulacak dendi ve gerçekten dondurulduu.

Öte yandan, İlkokullarda 5 yıl uygulamasından bahsediliyor?

Sayın Eğitim Bakanı, veliler feryat ediyor?

- Çocuklara daha fazla kıymayın, lütfen!

* Lefkoşa Trafik Müdürlüğüne, UBP Genel Merkezinin altına park edilen arabalar, yolu tamamen tıkadıkları halde,

(Devamı Sayfa 2'de)

MİTİNG YARIN

* CTP, TKP VE AHP TARAFINDAN DÜZENLENMİŞ BULUNAN "DEMOKRASİ MİTİNGİ" YARIN GERÇEKLEŞİYOR.

* YARIN SABAH SAAT 11.00'DE ATATÜRK HEYKELİ ÖNÜNDE TOPLANACAK OLAN HALK, MİTİNGİN YER ALACAĞI ATATÜRK MEYDANI'NA DOĞRU YÜRÜYECEK.

* SENDİKALARARASI DAYANIŞMA KURULU, MİTİNGİ DESTEKLİYOR.

* KTÖS, DEV-İŞ, BES, DEVRİMCİ GENEL-İŞ VE EMEK-İŞ TARAFINDAN YAPILAN ORTAK AÇIKLAMADA "TÜM YURTSEVERLERİN MİTİNGE KATILMASI" İSTENDİ.

YAZISI SAYFA 4'TE

başyazı

ÜRKİYE "HE!" DERSE

Söz, bir kez daha sizlerle birlikte olacak.
Ne zamana dek mi?
Kim bilir?
Lafı uzatmaya belli ki gerek yoktur. Birbirinizi yeterince tanıdık artık.
Ekonomik durumumuzun eksilerde iyicene erleme gösterdiği yerde devreden çıkmaktan şka çare mi kalır?

. . .

Başlangıcı, bıraktığımız yerden mi, bulunduğumuz yerden mi yapmalı?
Farkeder mi? Değişen ne ki?

. . .

Kıbrıs Meselesi bıraktığımız yerde duruyor. iha da duracak! Acelemiz mi var?
NATO'ya göbekten RABITALI Türkiye ile nanistan da meselelerini çözemediler daha... içtiğimiz günlerde Ege'de "ha vuruştular ha ruşacaklar" noktasından geri döndüler.
İyi ki döndüler!
Dönmeseler ne mi olurdu?
NATO'ya sağlama RAPTLI Türkiye ile Yunanistan'a daha da RAPTLI Kıbrıs Türkü ile brıs Rumu da bu savaştan iyicene nasibini adı.
Ve, Ege'de de, Türkiye ile Yunanistan'da Kıbrıs'ta da "Niyazi"lerden başka ne lacaktı bu savaştan arda?...

. . .

Savaş, akıl işi değildir. Hele Türkiye-Yunanstan için, Kıbrıslılar için, hiç değildir.
Hem Avrupa Birleşik Devletleri'ne katılma zırlığı yapacaksın, hem de ikide birde kovboyluğa soyunacak, gülünç durumlara düşeceksin..
Avrupa Birleşik Devletleri olgusu 1993'te mamlanıyor. Böylece sınırlar harita üzerinde lacak sadece... Avrupa Birleşik Devletleri esi ülkeler ayni para birimini, ayni pasportu llanacaklar.
Bir başka deyişle, bu ülkelerin insanları 93'ten sonra Avrupa vatandaşı olacaklardır.
Bu gerçek karşısında kavganın anlamı mı ar?
Kendi meselelerimizi kendimiz çözme cerisini gösteremediğimize göre, 1993'e kadar vaşmamayı olsun beceremez miyiz?

. . .

(Devamı Sayfa 2'de)

OLAYLAR VE GERÇEKLER..

Arif H.TAHSİN

RABITALI MİLLİCİLER VE NOKTALANAN AŞK...

Kıbrıs Adası Türk Azınlığı Kurumu'nun (KATAK) kurucusunun, devrin Evkaf Murahhası Sir Münür olduğu bilinmektedir.

O günleri yaşıyanların bazılarına göre, Sir Münür'ün İngiliz Hükümeti'nden kişisel bazı istekleri olur. Bu durum karşısında İngiliz yetkililer, "halk size karşıdır. Bu isteklerinizi yerine getirirsek, bizim de prestijimiz sarsılır.

(Devamı Sayfa 4'de)

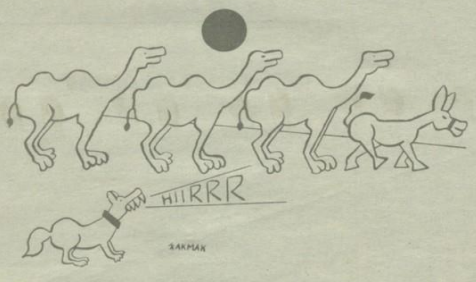

RABITAYA RAPTLILARA RAPTOLMUŞ SAHTE MİLLİYETÇİLERE ÖNEMLE DUYURULUR.

EĞİTİM BAKANLIĞI NE İŞ YAPIYOR.

Özel Dershanelerin Eli Öğrencinin Cebinde

Lefkoşa (SÖZ) - Eğitimin giderek özel ellere devredildiği bu günlerde dersane furyasına karşı eğitim Bakanlığı'nın kayıtsızlığı sürüyor.

Esas çalışma alanları ÜSS'ye öğrenci hazırlamak olan bir takım özel dersanelerin bu yıl bir dizi "Kolej deneme Sınavları" hazırlayarak ellerini ilkokul öğrencilerinin de ceplerine uzattıkları gözlemlenmektedir.

Yüzlerce aileyi ilgilendiren bu konuda, Eğitim Bakanlığı'nın hiçbir denetimde bulunmaması, bu özel dersanelerin milyonlar kazanmasına neden olmaktadır.

Görüşüne başvurduğumuz eğitimciler; bakanlığın bu "Deneme sınavı" furyasına kayıtsız kalışını eleştirerek şu görüşleri savun-

(Devamı Sayfa 4'de)

Doğruya Doğru...

Hasan KAHVECİOĞLU

YÜRÜ ÇOCUĞUM...

Küçücük, çok küçücüksün...
Yıllar geçse de aradan bir türlü büyümüyorsun...
Hep "yavru" kaldın bebeğim...
Hep sübyan...
Sen, büyüdüğünü sanırken, artık "yavru" olmadığını düşlerken, neler oldu biliyor musun?
Nereden bileceksin?
Koca koca herifler, tonton görünüşlü adamlar "Bu çocuğu kendi ayakları üzerinde yürütelim" dediler...
O zaman düşündük... Neden hep kucakta kaldın, neden hep diz üstünde oturdun, neden hep emekledin de, bir türlü ayağa kalkıp duramadın...
Suç senin mi?
Yanaklarını çimdikleyenler, oranı, buranı mındıklayanlar ne yaptılar yıllarca?
El bebek, gül bebek doğmuşsun, hala el bebek gül bebek yaşıyorsun...
Tonton amcalar, şimdi tutturdular illâ seni yürütecekler... Yoo... Pardon, yürütecek değil ayak üstü durduracaklar...
Kucakta oturmaktan uyuşmuş ayaklarına canlılık gelecek, çözülen diz bağların yeniden güçlenecek...
Kalkıp ayakta duracaksın...
Ayakta duran adam olacaksın... Öyle mi?
Hadi canım sen de!

(Devamı Sayfa 2'de)

ΠΗΓΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΗΓΕΣ

(αναφέρονται μόνο όσες παραπέμπονται)

Α. Τύπος

Ελληνοκυπριακός

Εθνική (Λευκωσία), 01.04.1959, 20.10.1959, 29.03.1960.

Ελευθερία (Λευκωσία), 10.06.1958, 12.06.1958, 14.06.1958, 15.06.1958, 05.08.1958, 03.01.1959, 10.03.1959, 11.03.1959, 31.07.1959, 27.09.1959, 24.10.1959, 13.08.1960, 04.11.1960, 03.12.1963.

Πατρίς (Λευκωσία), 21.04.1966.

Φιλελεύθερος (Λευκωσία), 13.06.1958, 10.12.1958, 01.07.1959, 03.07.1959, 05.07.1959, 10.07.1959, 21.07.1959, 22.07.1959, 26.07.1959, 28.07.1959, 29.07.1959, 11.08.1959, 18.08.1959, 23.08.1959, 06.09.1959, 19.09.1959, 22.03.1960, 01.04.1960, 29.03.1961, 30.03.1961, 01.04.1961, 22.06.1961, 01.08.1961, 08.09.1961, 13.09.1961, 17.01.1962, 01.02.1962, 25.02.1962, 01.04.1962.

Χαραυγή (Λευκωσία), 14.06.1958, 01.03.1959, 10.05.1959, 05.07.1959, 06.09.1959, 23.10.1959, 28.11.1959, 01.04.1960.

Τουρκοκυπριακός

Akın (Lefkoşa), 13.12.1963, 18.12.1963.

Bozkurt (Lefkoşa), 27.01.1958, 29.01.1958, 30.01.1958, 24.05.1958, 07.06.1958, 15.06.1958, 13.07.1958, 14.07.1958, 19.07.1958, 09.12.1959, 27.03.1960, 12.08.1960, 11.09.1960, 14.09.1960, 22.09.1960, 22.10.1960, 26.10.1960, 29.10.1960, 30.10.1960, 11.11.1960, 22.11.1960, 23.11.1960, 05.11.1960, 05.12.1960, 10.12.1960, 23.12.1960, 21.06.1961, 05.01.1962, 19.01.1962, 26.10.1963, 13.11.1963, 02.12.1963, 04.12.1963, 07.12.1963, 10.12.1963.

Halkın Sesi (Lefkoşa), 13.07.1957, 28.01.1958, 10.05.1958, 25.05.1958, 04.06.1958, 08.01.1960, 12.02.1960, 08.08.1960, 12.08.1960, 16.08.1960, 25.08.1960, 09.09.1960, 12.09.1960, 29.10.1960, 30.10.1960, 11.11.1960, 01.12.1960, 30.07.1961, 05.01.1962, 16.01.1962, 31.01.1962, 10.10.1962, 04.10.1963, 23.10.1963, 26.10.1963, 29.11.1963, 02.12.1963, 04.12.1963, 07.12.1963, 11.12.1963.

Nacak (Lefkoşa), 16.09.1960, 23.09.1960, 07.10.1960, 21.10.1960, 04.11.1960, 11.11.1960, 18.11.1960, 25.11.1960, 11.05.1962, 26.04.1963.

Söz (Lefkoşa), 10.04.1987.

Ελληνικός

Αυγή (Αθήνα), 27.09.1958

Τουρκικός

Milliyet (İstanbul), 10.01.1958

Vatan (İstanbul), 16.12.1948.

Β. Λοιπές Πηγές

Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, τ. Δ΄, Λευκωσία 1993.

Άπαντα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, τ. Ε΄, Λευκωσία 1993.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, Α΄ Κοινοβουλευτική Περίοδος – Σύνοδος Β΄ (16 Αυγούστου 1961 – 31 Δεκεμβρίου 1961), τ. Ι, Λευκωσία 1990.

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, Α΄ Κοινοβουλευτική Περίοδος – Σύνοδος Γ΄ (1 Ιανουαρίου 1963 – 15 Αυγούστου 1963), τ. ΙΙ, Λευκωσία 1992.

Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, 1960, Λευκωσία 1972.

CO 67/314/13-f-144343, *Memorandum of political situation in Cyprus*, Public Record office, London.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Ελληνόγλωσση

Αβέρωφ-Τοσίτσας Ευάγγελος, *Ιστορία χαμένων ευκαιριών, Κυπριακό 1950-1963*, 2 τ., Εστία, Αθήνα 1981.

Αναγνωστοπούλου Σία, «Η Εκκλησία της Κύπρου και ο εθναρχικός της ρόλος: 1878 – 1960. Η «θρησκευτικοποίηση» της «κυπριακής» πολιτικής δράσης: Ένωση», *Σύγχρονα Θέματα*, τχ. 68 – 70, Αθήνα 1999, σσ. 198 – 227.

Αναγνωστοπούλου Σία, «Κοινότητα, έθνος, λαός του Ισλάμ», Ορσία Σόφρα (επ.), *Ισλάμ και Ευρώπη*, Ο Πολίτης, Αθήνα 2002, σσ. 9 – 18.

Αναγνωστοπούλου Σία, *Μικρά Ασία, 19ος αι. – 1919. Οι Ελληνορθόδοξες κοινότητες. Από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998.

Αναγνωστοπούλου Σία, «Οι όροι μιλλέτ, γένος, έθνος, οικουμενικότητα, αλυτρωτισμός στην ελληνική ιστοριογραφία», *Πρακτικά Δ' Διεθνούς Συνεδρίου Ιστορίας. Ιστοριογραφία της νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας 1833-2002*, Αθήνα 2004, σσ. 637 - 676.

Αναγνωστοπούλου Σία, «Οι πολυπλοκότητες του ελληνικού και του τουρκικού εθνικισμού στην κυπριακή εκδοχή τους»,

Φωτεινή Τσιμπιρίδου, Δημήτρης Σταματόπουλος (επ.), *Οριενταλισμός στα όρια. Από τα οθωμανικά Βαλκάνια στη σύγχρονη Μέση Ανατολή*, Κριτική, Αθήνα, 2008, σσ. 35 - 62.

Αναγνωστοπούλου Σία, *Τουρκικός Εκσυγχρονισμός, Ισλάμ και Τουρκοκύπριοι στη δαιδαλώδη διαδρομή του Κεμαλισμού*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2004.

Αργυρού Φανούλα, Έτσι κατέστρεψαν την Κύπρο: Έγγραφα Φόρεϊν Όφις, Σημερινή, Λευκωσία 1992.

Ατταλίδης Μιχάλης, «Οι σχέσεις των Ελληνοκυπρίων με τους Τουρκοκύπριους», Γιώργος Τενεκίδης - Γιάννος Κρανιδιώτης (επ.), *Κύπρος. Ιστορίες, Προβλήματα και Αγώνες του Λαού της*, Εστία, Αθήνα 1981.

Βρυώνης Σπύρος, *Ο μηχανισμός της καταστροφής, Το τουρκικό πογκρόμ της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955 και ο αφανισμός της ελληνικής κοινότητας της Κωνσταντινούπολης*, Εστία, Αθήνα 2007.

Γεωργαλλίδης Γεώργιος, «Τα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας στην Κύπρο, η μεταβίβαση του νησιού από την Τουρκία στη Μεγάλη Βρετανία και οι επιπτώσεις της», *Η ζωή στην Κύπρο*, Έκδοση Δήμου Λευκωσίας, Λευκωσία 1984, σσ. 15-31.

Γεωργής Γιώργος, Κατσουρίδης Γιάννος (επιμ.), *Η Κυπριακή Αριστερά στην Πρώτη Περίοδο της Βρετανικής Αποικιοκρατίας: Εμφάνιση, Συγκρότηση, Εξέλιξη*, Ταξιδευτής, Αθήνα 2012.

Γιαννακόπουλος Γιώργος, «Οι Μικρασιάτες Πρόσφυγες στην Ελλάδα», *Δελτίον Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, τεύχος 9, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, Αθήνα 1992.

Γρίβας – Διγενής Γεώργιος, *Απομνημονεύματα Αγώνος ΕΟΚΑ 1955 – 1959*, Αθήνα 1961.

Δρουσιώτης Μακάριος, *ΕΟΚΑ, Η Σκοτεινή όψη*, Στάχυ, Αθήνα 1998.

Δρουσιώτης Μακάριος, *Η Πρώτη Διχοτόμηση: Κύπρος 1963 – 64*, Αλφάδι, Λευκωσία 2005.

Ζαννέτος Φίλιος, Ιστορία της νήσου Κύπρου από της αγγλικής κατοχής μέχρι σήμερον, Μετά εισαγωγής περιλαμβανούσης βραχείαν περιγραφήν της όλης ιστορίας αυτής, τ. Α', Εν Λάρνακι Τύποις "Φιλοκαλίας", Λάρνακα 1910.

Ζαννέτος Φίλιος, Ιστορία της νήσου Κύπρου από της αγγλικής κατοχής μέχρι σήμερον, Μετά εισαγωγής περιλαμβανούσης βραχείαν περιγραφήν της όλης ιστορίας αυτής, τ. Β', Εν Λάρνακι Τύποις "Φιλοκαλίας", Λάρνακα 1911.

Ζαχαριάδου Ελισάβετ, *Η Κύπρος κατά τον πρώτον αιώνα της οθωμανικής κατοχής (1570 – 1670)*, Ίδρυμα Αναστάσιου Λεβέντη Λευκωσία 1997.

Ηρακλείδης Αλέξης, *Κυπριακό Πρόβλημα 1947 – 2004, Από την Ένωση στη Διχοτόμηση;*, Σιδέρης Ι., Αθήνα 2006.

Ηρακλείδης Αλέξης, *Το Κυπριακό: Σύγκρουση και Επίλυση*, Σιδέρης Ι., Αθήνα 2002.

Ιναλτζίκ Χαλίλ, *Η Οθωμανική Αυτοκρατορία. Η κλασική εποχή, 1300-*

1600, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1995.

Ινσέλ Αχμέτ, Μπαϊράμογλου Αλί, *Ο Τουρκικός Στρατός, Ένα πολιτικό κόμμα, μια κοινωνική τάξη*, Βιβλιόραμα, Αθήνα 2007.

Κακουλλής Λουκάς, *Η Αριστερά και οι Τουρκοκύπριοι. Το Κυπριακό από μια άλλη σκοπιά*, Οίκος Κυπριακών και Κυπρολογικών Εκδόσεων, Λευκωσία 1990.

Κατσιαούνης Ρολάνδος, *Η διασκεπτική 1946-1948, με ανασκόπηση της περιόδου 1878-1945*, Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, Λευκωσία 2000.

Κιζιλγιουρέκ Νιαζί, *Κεμαλισμός, Η γένεση και η εξέλιξη της επίσημης ιδεολογίας της σύγχρονης Τουρκίας*, Μεσόγειος, Αθήνα 2006.

Κιζιλγιουρέκ Νιαζί, *Κύπρος: Το αδιέξοδο των εθνικισμών*, Παπαζήση, Αθήνα 1999.

Κιζιλγιουρέκ Νιαζί, *Μια εποχή της βίας, Το σκοτεινό 1958*, Heterotopia, Λεμεσός 2016.

Κιζιλγιουρέκ Νιαζί, *Μια Ιστορία Βίας και Μνησικακίας, Η γένεση και η εξέλιξη της εθνοτικής διένεξης στην Κύπρο*, 2 τ., Heterotopia, Λευκωσία 2019.

Κιζιλγιουρέκ Νιαζί, *Οι Τουρκοκύπριοι, η Τουρκία και το Κυπριακό*, Παπαζήση, Αθήνα 2009.

Κληρίδης Γλαύκος, *Η Κατάθεσή μου*, τ. Α', Αλήθεια, Λευκωσία 1989.

Κρανιδιώτης Γιάννος, *Το Κυπριακό Πρόβλημα. Η ανάμειξη του ΟΗΕ και οι ξένες επεμβάσεις στην Κύπρο. 1960-1974*, Θεμέλιο, Αθήνα 1984.

Κρανιδιώτης Νίκος, *Ανοχύρωτη Πολιτεία. Κύπρος 1960 – 1974*, τ. Α΄, Εστία, Αθήνα 1985.

Κρανιδιώτης Νίκος, *Δύσκολα Χρόνια. Κύπρος 1950 – 1960*, Εστία, Αθήνα 1981.

Κρανιδιώτης Νίκος, *Οι προτεινόμενες λύσεις και η έννοια του ανεξάρτητου και κυρίαρχου κυπριακού κράτους*, Μελέτη, Αθήνα 1975.

Κτωρής Σώτος, *Τουρκοκύπριοι, Από το περιθώριο στο συνεταιρισμό (1923 – 1960)*, Παπαζήση, Αθήνα 2013.

Λαμψίδης Γιώργος, *Οι πρόσφυγες του 1922*, Αδελφοί Κυριακίδη, Αθήνα 1982.

Μιχαήλ Μιχάλης, *Οι εξεγέρσεις ως πεδίο διαπραγμάτευσης εξουσίας. Οθωμανική Κύπρος, 1804-1841*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα 2016.

Νεόφυτος Ανδρέας, *Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, Οι τελευταίες του στιγμές*, Επιφανίου, Λευκωσία 1994.

Οι δημοσιογράφοι της Δημοκρατίας, Αϊχάν Χικμέτ και Αχμέτ Μουζαφέρ Γκιουρκάν: Οι φονευθέντες υπερασπιστές της Ανεξαρτησίας, Heterotopia, Λεμεσός 2015.

Παπαγεωργίου Σπύρος, *ΑΚΕΛ, Το άλλο ΚΚΕ*, Επιφανίου, Αθήνα 1984.

Παπαγεωργίου Σπύρος, *Από την Ζυρίχην εις τον Αττίλαν*, τ. Α΄, Λαδιά Γ., Αθήνα 1980.

Παπαγεωργίου Σπύρος, *Τα Κρίσιμα Ντοκουμέντα του Κυπριακού (1959 – 1967)*, τ. Α', Επιφανίου, Λευκωσία 2000.

Παπαγεωργίου Στέφανος, *Η πρώτη περίοδος της «Αγγλοκρατίας» στην Κύπρο (1878 – 1914), Πολιτικός Εκσυγχρονισμός και Κοινωνικές Αδράνειες*, Παπαζήση, Αθήνα 1996.

Παπαγεωργίου Στέφανος, «Παράλληλες διαδρομές, διαφορετικές ταχύτητες. Η γένεση του ελληνικού και τουρκικού εθνικισμού στην Κύπρο», *Σύγχρονα Θέματα*, Νίκος Αλιβιζάτος, τ. 68 -70, Αθήνα 1999, σ. 18 -24.

Περικλέους Χρυσόστομος (επ.), *Κυπριακή Δημοκρατία 50 Χρόνια. Επώδυνη Πορεία*, Παπαζήση, Αθήνα 2010.

Περιστιάνης Νίκος, Τσαγγαράς Γιώργος (επ.), *Ανατομία μιας μεταμόρφωσης, Η Κύπρος μετά το 1974*, Intercollege Press, Λευκωσία 1995.

Poulton Hugh, *Ημίψηλο, Γκρίζος Λύκος και Ημισέληνος*, Οδυσσέας, Αθήνα 2000.

Ρίχτερ Χάιντς, *Ιστορία της Κύπρου*, τ. Α' (1878 – 1949), Εστία, Αθήνα 2007.

Σακελλαρόπουλος Σπύρος, *Ο κυπριακός κοινωνικός σχηματισμός, 1191-2004. Από τη συγκρότηση στη διχοτόμηση*, Τόπος, Αθήνα 2017.

Σέρβας Πλουτής, *Κυπριακό: Ευθύνες*, τ. Β', Γραμμή, Αθήνα 1984.

Σκαλτσάς Κωνσταντίνος, *Η Συνθήκη της Λωζάνης, Πολιτικά και Διπλωματικά Σχόλια*, Αθήνα 1973.

Σοφοκλέους Ανδρέας, *Η λογοκρισία του Τύπου στην Κύπρο της Αγγλοκρατίας (1878 – 1960),* Εν Τύποις, Λευκωσία 2014.

Σοφοκλέους Ανδρέας, *Συμβολή στην Ιστορία του Κυπριακού Τύπου*, τόμ. Α' – ΣΤ', Intercollege Press, Λευκωσία 1995 – 2011.

Ταχσίν Αρίφ Χασάν, *Η άνοδος του Ντενκτάς στην κορυφή*, Διαφάνεια/Αλφάδι, Λευκωσία 2001.

Τενεδιός Ιάκωβος, «Πολιτικές μετατοπίσεις στην τουρκοκυπριακή κοινότητα», Νίκος Περιστιάνης - Γιώργος Τσαγγαράς (επ.), *Ανατομία μιας μεταμόρφωσης, Η Κύπρος μετά το 1974,* Intercollege Press, Λευκωσία 1995.

Τζερμιάς Παύλος, *Ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας*, 2 τόμ., Libro, Αθήνα 2001.

Τζιαμπάζης Κυριάκος, *Τα Κυπριακά ΜΜΕ εις τον τύπον των ήλων*, Ινστιτούτο Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Λευκωσία 2009.

Φάντης Ανδρέας, *Κυπριακό 1960 – 1974. Αναζητώντας την αλήθεια. Μέρος Α΄ (1960 – 1968),* Παρασκήνιο, Λευκωσία 1999.

Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *Ο διάλογος Γιώργου Σεφέρη – Ευάγγελου Αβέρωφ, Οι συμφωνίες Ζυρίχης και Λονδίνου*, Πατάκης, Αθήνα 2019.

Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *Το Κυπριακό ζήτημα, 1878 – 1960, Η συνταγματική πτυχή*, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1998.

Β. Ξενόγλωσση

Akkurt Aydın, *Türk Mukavemet Teşkilatı (Οργάνωση Τουρκικής Αντίστασης),* Bayrak, İstanbul 1999.

Alekou Alexios, *Communism and Nationalism in Postwar Cyprus, 1945 – 1955. Politics and Ideologies Under British Rule*, Palgrave Macmillan, New York 2016.

Alexandris Alexis, *The Greek Minority of Istanbul and Greek – Turkish Relations, 1918 – 1974*, Centre for Asia Minor Studies, Athens 1983.

Alpkaya Gökçen, "Türk Dış Politikası'nda Milliyetçilik" («Ο Εθνικισμός στην Τουρκική Εξωτερική Πολιτική»), *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce (Η Πολιτική Σκέψη στη Σύγχρονη Τουρκία),* τ. 4, *Milliyetçilik (Εθνικισμός),* İletişim, İstanbul 2002.

An Ahmet, *Kıbrıslılık Bilincinin Geliştirilmesi, (Η Ανάπτυξη της Συνείδησης της Κυπριακότητας),* Galeri Kültür, Lefkoşa 1998.

An Ahmet, *Kıbrıs'ta Fırtınalı Yıllar, 1942 – 1962 (Τα Ταραχώδη Χρόνια στην Κύπρο, 1942 – 1962),* Galeri Kültür, Lefkoşa 2005.

Anagnostopoulou Athanassia, «Chypre de l'ère ottomane à l'ère britannique (1839 - 1914). Le rôle de l'Église orthodoxe chypriote», *Études balkaniques*, vol. 5, Cahiers Pierre Belon, Paris 1998.

Anagnostopoulou Sia, "Les Rapports de l' Eglise Orthodoxe Avec le Kapudan Pacha (fin du xviiième début xixème siècle)", Elizabeth Zachariadou (ed.), *The Kapudan Pasha, His Office and His*

Domain, Crete University Press, Rethymnon 2002, σσ. 265 – 289.

Anagnostopoulou Sia, "Makarios III, 1950 – 77: Creating the Ethnarchic State", Andrekos Varnava, Michalis Michael (ed.), *The Archbishops of Cyprus in the Modern Age, The Changing Role of the Archbishop – Ethnarch, their Identities and Politics*, Cambridge Scholars, Cambridge 2013, σσ. 240 – 292.

Anagnostopoulou Sia, "The complexities of Greek Nationalism in its Cypriot Version", Ayhan Aktar, Niyazi Kizilyurek, Umut Ozkirmili (ed.*), Nationalism in the troubled triangle. Cyprus, Greece and Turkey*, Palgrave Macmillan UK, London 2010, σσ. 194 – 203.

Anagnostopoulou Sia, *The passage from the Ottoman Empire to the nation – states. A long and difficult process: the Greek case*, The Isis Press, Istanbul 2004.

Anderson Benedict, *Imagined Communities, Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*, Verso Books, London 1983.

Arslan Hakan, "Turkish-Cypriot Nationalist Drive toward State-Building: Politics, Violence and Political Economy", Nicos Trimikliniotis, Umut Bozkurt (ed.), *Beyond a Divided Cyprus. A State and Society in Transformation*, Palgrave Macmillan US, London 2012, σσ. 119 – 134.

Attalides A. Michael, *Cyprus, Nationalism and International Politics*, St. Martin's Press, Edinburgh 1979.

Balta Evangelia, Stavridis Theoharis, Theocharidis Ioannis (ed.), *Histories of Ottoman Larnaca*, The Isis Press, Istanbul 2012.

Birinci Ergin, *M. Necati Özkan (1899 – 1970),* Necati Özkan Vakfı Yayınları, İstanbul 1997.

Blake Robert, *Disraeli*, Methuen, New York 1966.

Bora Tanıl, "Türk Milliyetçiliği ve Kıbrıs" («Ο Τουρκικός Εθνικισμός και η Κύπρος»), *Birikim*, vol. 77, İstanbul 1995.

Bryant Rebecca, "An Aesthetic of Shelf: Moral Remaking and Cypriot Education", *Comparative Studies in Society and History*, vol. 43/3, Cambridge University Press, Cambridge 2001, σσ. 583 – 614.

Bryant Rebecca, *Imagining the Modern: The Cultures of Nationalism in Cyprus,* I.B.Tauris, London 2004.

Christodoulou Demetrios, *Inside the Cyprus Miracle, The Labours of an Embattled Mini-Economy,* University of Minnesota, Minneapolis 1992.

Clogg Richard, Yiannopoulos George, *Greece Under Military Rule,* Secker & Warburg, London 1972.

Crouzet François, *Le conflit de Chypre, 1946 – 1959*, Revue d'Histoire Moderne & Contemporaine, Bruxelles 1973.

Danişmend İsmail Hami, "İslam ve Türk Tarihinde Kıbrıs" («Η Κύπρος στην Ισλαμική και Τουρκική Ιστορία»), *Türk Düşüncesi*, vol. 8/9, İstanbul 1958, σσ. 12 – 19.

Davison Roderic, *Reform in the Ottoman Empire 1856-1876*, Gordian Press, New York 1973.

Denktaş Rauf, *12'ye 5 kala (12 παρά 5)*, Remzi Kitabevi, Ankara 1966.

Denktaş Rauf, "TMT (Türk Mukavemet Teşkilatı)" («TMT - Οργάνωση Τουρκικής Αντίστασης»), Derviş Manizade (ed.), *Kıbrıs dün, bugün, yarın (Η Κύπρος χθες, σήμερα, αύριο)*, Yaylacik Matbaasi, İstanbul 1975.

Dodd Clement, *The Cyprus Imbroglio*, The Eothen Press, New York 1998.

Doob Leonard W., "A Cyprus Workshop: An Exercise in Intervention Methodology", *The Journal of Social Psychology*, vol. 91, Philadelphia 1974, σσ. 143 – 144.

Doob Leonard W., "Cypriot Patriotism and Nationalism", *The Journal of Conflict Resolution*, vol. 30, No. 2, 1986, σσ. 383 - 396.

Dumont Paul, *Mustafa Kemal Invente la Turquie Moderne*, Editions Complexe, Paris 1999.

Eraslan Burhan, *Kuzey Kıbrıs'ta Basın Özgürlügü (Η Ελευθερία του Τύπου στη Βόρεια Κύπρο)*, Işık Kitabevi, Lefkoşa 2016.

Evre Bülent, *Kıbrıs Türk milliyetçiliği: oluşumu ve gelişimi (Τουρκοκυπριακός εθνικισμός: η γέννηση και η εξέλιξή του)*, Işık Kitabevi, Lefkoşa 2004, σ. 103.

Feroz Ahmad, "The Late Ottoman Empire", Marian Kent (ed.), *The Great Powers and the End of the Ottoman Empire*, Frank Cass, London 1984, σσ. 5 - 31.

Feroz Ahmad, *The Making of Modern Turkey*, Routledge, London 1993.

Feroz Ahmad, *The Young Turks*, Clarendon Press, Oxford 1969.

Feyzioğlu Turhan, "Atatürk ve Milliyetçilik" («Ατατούρκ και Εθνικισμός»), *Atatürkçü Düşünce (Ατατουρκική Σκέψη),* Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara 1992.

Findley Carter, *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789 – 1922*, Princeton University Press, Princeton 1970.

Foley Charles, *Island in Revolt,* Longmans, London 1962.

Gazioğlu Ahmed, *The Turks in Cyprus. A Province of the Ottoman Empire (1571 – 1878),* K. Rustem, London 1990.

Georghallides G. S., *A Political and Administrative History of Cyprus, 1918-1926*, Cyprus Research Centre, Nicosia 1979.

Georghallides G. S., *Cyprus and the Governorship of Sir Ronald Storrs: The Causes of the 1931 crisis*, Cyprus Research Centre, Nicosia 1985.

Gerger Halük, "Türkiye'den Kıbrıs'a bakış"(«Η όψη της Κύπρου από την Τουρκία»), *Başka Dergisi*, vol. 1, İstanbul 1995.

Goldbloom Maurice, "United States Policy in Post-War Greece", Clogg Richard, Yiannopoulos George (ed.), *Greece Under. Military Rule*, Basic Books, London 1972

Gökalp Ziya, *Türkçülüğün Esasları (Οι Αρχές του Τουρκισμού),* Varlık Yayınları, İstanbul 1955.

Hall Stuart, Held David, McGrew Anthony, *Modernity and its Futures,* Polity, Oxford 1992.

Hanioğlu M. Şükrü, *Preparation for a Revolution: The Young Turks, 1902–1908,* Oxford University Press, Oxford 2001.

Hasgüler Mehmet, *Kıbrıs'ta Enosis ve Taksim Politikalarının Sonu, (Το Τέλος των Πολιτικών της Ένωσης και της Διχοτόμησης στην Κύπρο)*, Alfa, İstanbul 2007.

Haşmet Gürkan, *Bir zamanlar Kıbrıs'ta: tarih yazıları 1860 -1945 (Μια φορά κι έναν καιρό στην Κύπρο: ιστορικά γραπτά 1860 – 1945)*, Lefkoşa 1986.

Heyd Uriel, *Foundations of Turkish Nationalism. The Life and Teachings of Ziya Gökalp*, The Harvill Press, London 1950.

Hill George, *A History of Cyprus*, τόμ. 3, Cambridge University Press, Cambridge 1952.

Hill George, *A History of Cyprus*, τόμ. 4, Cambridge University Press, Cambridge 1972.

Hitchens Christopher, *Hostage to History: Cyprus from the Ottomans to Kissinger*, Farrar Straus & Giroux, New York 1989.

Holland Robert, *Britain and the Revolt in Cyprus 1954 – 1959*, Oxford University Press, Oxford 1998.

Jennings C. Ronald, *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World (1571-1640)*, New York University Press, New York - London 1993.

Karpat Kemal, *Ottoman Past and Today's Turkey*, Brill, Leiden 2000.

Katsiaounis Rolandos, *Labour, Society and Politics in Cyprus during the Second Half of the Nineteenth Century*, Cyprus Research Centre, Nicosia 1996.

Katsourides Yiannos, *The History of the Communist Party in Cyprus. Colonialism, Class and the Cypriot Left*, I.B.Tauris, London 2014.

Kaymak Erol, "The Development of Turkish Cypriot Politics", James Ker – Lindsay, Hubert Faystmann (ed.), *The Government and Politics of Cyprus*, Peter Lang, Bern 2008, σσ. 231 – 256.

Kent Marian, "Great Britain and the End of the Ottoman Empire, 1900-23", Marian Kent (ed.), *The Great Powers and the End of the Ottoman Empire*, Routledge, London 1996, σσ. 172-205.

Ker – Lindsay James, *Britain and the Cyprus Crisis, 1963 – 1964*, Bibliopolis, Mannheim 2004.

Kinross Patrick, *Atatürk, The Rebirth of a Nation,* W&N, Istanbul 2001.

Kitromilides Paschalis, "The Dialectic of Intolerance: Ideological Dimensions of Ethnic Conflict", *Journal of the Hellenic Diaspora*, vol 6/4, Pella, New York 1979, σσ. 5 – 30.

Kızılyürek Niyazi, *Birleşik Kıbrıs Cumhuriyeti. Doğmamış bir devletin tarihi (Η Ενωμένη Δημοκρατία της Κύπρου. Η ιστορία ενός κράτους που δεν έχει γεννηθεί),* İletişim, İstanbul 2005.

Kızılyürek Niyazi, *Kıbrıs Sorununda İç ve Dış Etkenler (Οι Εσωτερικοί και οι Εξωτερικοί Παράγοντες στο Κυπριακό Πρόβλημα),* Niyazi Kızılyürek kitapları ve Işık Kitabevi Yayınları, Lefkoşa 1983.

Kızılyürek Niyazi, *Milliyetçilik Kıskacında Kıbrıs (Η Κύπρος στη Μέγγενη των Εθνικισμών),* İletişim, İstanbul 2002.

Kocak Cemil, *Türkiye'de Milli Şef Dönemi (1938 - 1945), Dönemin iç* ***ve*** *dış*

politikası üzerine bir araştırma (Η Εποχή του Εθνικού Ηγέτη στην Τουρκία (1938 – 1945), Μία έρευνα πάνω στην εσωτερική και την εξωτερική πολιτική της εποχής), İletişim, İstanbul 1996.

Koumoulides John, *Cyprus and the War of Greek Independence 1821 - 1828*, National Centre of Social Research, Athens 1971.

Kyriakides Stanley, *Cyprus, Constitutionalism and Crisis Government*, University of Pennsylvania Press, Philadelphia 1968.

Kyris George, "A model of 'contested' Europeanization: The European Union and the Turkish-Cypriot administration", *Comparative European Politics*, vol. 12/2, Springer, London 2014, σσ. 160 – 183.

Kyris George, "The Europeanisation of Contested Statehood?: European Union in Kosovo and the Turkish-Cypriot Administration", *Studia Diplomatica,* vol. 65/3, Egmont Institute, Brussels 2012, σσ. 39 - 58.

Kyrris Kostas, *History of Cyprus,* Lampousa Publications, Nicosia 1996.

Landau Jacob, *Pan-Turkism: From Irredentism to Cooperation*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 1995.

Landau Jacob, *Pan-Turkism in Turkey, A study of Irredentism,* C. Hurst & Company, Connecticut 1981.

Lewis Bernard, *The Emergence of Modern Turkey*, vol. 2, Oxford University Press, Oxford 1961.

Loizos Peter, "Aspects of Pluralism in Cyprus", *New Community, Journal of the*

Commission for Racial Equality, vol. 1 (4), London 1972.

Luce Harry, *Cyprus Under the Turks, 1571-1878*, C. Hurst and Company, London 1989.

Mallinson William, *Cyprus, A Modern History*, I.B. Tauris, London 2005.

Markides Diana, Holland Robert, *Cyprus 1957-1963: From Colonial Conflict to Constitutional Crisis*, University of Minnesota, Minnesota 2001.

Markides Kyriakos, *The Rise and Fall of the Cyprus Republic,* Yale University Press, New Haven and London, 1977.

Michael N. Michalis, Anastassiades Tassos, Verdeil Chantal (ed.), *Ottoman Religious Communities, State and Colonialism in the second half of the nineteenth century*, Klaus Schwarz Verlag, Berlin 2015.

Michael N. Michalis, Kappler Matthias, Gavriel Eftihios (ed.), *Ottoman Cyprus. A Collection of Studies on History and Culture*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2009.

Michael N. Michalis, "From the Ottoman Meclis-i İdare to the British Legislative Council: Representative administration between the Ottoman and the British perception of Modernity", Michalis N. Michael, Tassos Anastassiades, Chantal Verdeil (ed.), *Ottoman Religious Communities, State and Colonialism in the second half of the nineteenth century*, Klaus Schwarz Verlag, Berlin 2015, σσ. 105 - 130.

Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce (Η Πολιτική Σκέψη στη Σύγχρονη Τουρκία), τ. 2: *Kemalizm (Κεμαλισμός),* İletişim, İstanbul 2001.

Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce (Η Πολιτική Σκέψη στη Σύγχρονη Τουρκία), τ. 4: *Milliyetçilik (Εθνικισμός),* İletişim, İstanbul 2002.

Moran Michael (ed.), *Rauf Denktash at the United Nations: Speeches on Cyprus*, The Eothen Press, Huntingdon 1997.

Moudouros Nikos, "Political Power, Violence and Economy: The Turkish Cypriot Elite's struggle for Ethno-communal Formation", *Journal of Mediterranean Studies*, vol. 23, n. 1, Mediterranean Institute, Msida 2004, σ. 61 - 74.

Nevzat Altay, *Nationalism amongst the Turks of Cyprus: the first wave*, Oulu University Press, Oulu 2005.

Nevzat Altay, Hatay Mete, "Politics, Society and the Decline of Islam in Cyprus: From the Ottoman Era to the Twenty-First Century", *Middle Eastern Studies*, vol. 45/6, Eastern Mediterranean Press, Famagusta 2000, σσ. 911 - 933.

Oran Baskın, *Atatürk milliyetçiliği: resmi ideoloji dışı bir inceleme (Ο ατατουρκικός εθνικισμός: μια ανάλυση έξω από την επίσημη ιδεολογία),* Bilgi Yayınevi, Ankara 1999.

Ortaylı İlber, *İmparatorluğun En Üzün Yüzyılı (Ο Πιο Μακρύς Αιώνας Της Αυτοκρατορίας),* Timaş Yayınları, İstanbul 2016.

Özker Yaşın, *Nevzat ve ben (Ο Νεβζάτ κι εγώ),* Işık Kitabevi, İstanbul 1997.

Özkul Ali Eftal, *Kıbrıs'ın Sosyo-Ekonomik Tarihi 1726 – 1750 (Η Κοινωνικο-Οικονομική Ιστορία της Κύπρου 1726 – 1750),* İletişim, İstanbul 2005.

Panagides Stathis, "Communal Conflict and Economic Considerations: The Case of Cyprus", *Journal of Peace Research*, vol. 5, Berkeley 1968, σσ. 133 – 145.

Parla Taha, *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları: Atatürk'ün Nutuk'u (Οι Επίσημες Πηγές της Πολιτικής Κουλτούρας στην Τουρκία: Η Ομιλία του Ατατούρκ)*, vol. 1, İletişim, İstanbul 2004.

Parla Taha, *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm (Ζιγιά Γκιοκάλπ, Ο Κεμαλισμός και ο Κορπορατισμός στην Τουρκία)*, Deniz Yayinevi, İstanbul 1993.

Pollis Adamantia, "Intergroup Conflict and British Colonial Policy. The Case of Cyprus", *Comparative Politics*, vol. 5, n. 4, City University of New York, New York 1973, σ. 575 – 599.

Reddaway John, *Burdened with Cyprus: The British Connection*, Weidenfeld & Nicolson, London 1986.

Salih Ibrahim, *Cyprus: An Analysis of Political Discord*, Theo Gaus' Sons, New York 1968.

Sonyel Salahi, "İngiltere Dışişleri Bakanlığı Belgelerine Göre: Osmanlı Padışahı Abdülhamit 48 Saat İçinde Kıbrıs'ı İngilizlere Nasıl Kiraladı" (Με βάση τα έγγραφα του Υπουργείου Εξωτερικών της Αγγλίας: Πώς ο Οθωμανός Αυτοκράτορας Αμπντουλχαμίτ νοίκιασε την Κύπρο στους Άγγλους μέσα σε 48 ώρες»), *Belleten*, τ. 168, Türk Tarih Kurumu, İstanbul 1978, σσ. 725 - 741.

Soulioti Stella, *Fettered Independence: Cyprus, 1878 – 1964*, University of Minnesota College of Pharmacy, Minneapolis 2006.

Stavridis Theoharis, *Studies on the History of Cyprus under Ottoman Rule*, Isis Press, Istanbul 2012.

Stephens Robert, *Cyprus: A Place of Arms*, Praeger, London 1966.

Tezcan Nuran (ed.), *Atatürk'ün Yazdığı Yurttaşlık Bilgileri (Η Αγωγή του Πολίτη που έγραψε ο Ατατούρκ)*, Çağdaş Yayınları, İstanbul 1997.

The Press and Liaison Office of the Turkish Communal Chamber, *The Turkish Case 70:30 and the Greek Tactics*, Nicosia 1963.

Trimikliniotis Nicos, Bozkurt Umut (ed.), *Beyond a Divided Cyprus. A State and Society in Transformation*, Palgrave Macmillan, London - New York 2012.

Türkeş Alparslan, *Dış Politikamiz ve Kıbrıs (Η εξωτερική μας πολιτική και η Κύπρος)*, Hamle Yayınları, İstanbul 1975.

Uçarol Rıfat, "Osmanlı Devleti'nin Kıbrıs'ı İngiltere'ye Devri (1878)" («Ο κύκλος της Κύπρου από το οθωμανικό κράτος προς την Αγγλία»), Ali Ahmetbeyoğlu, Erhan Afyoncu (ed.), *Dünden Bügüne Kıbrıs Meselesi (Το κυπριακό πρόβλημα από το χθες στο σήμερα)*, Tarih ve Tabiat Vakfı, İstanbul 2001, σσ. 121-158.

Vanezis P. N., *Makarios, Faith And Power*, TBS The Book Service Ltd, London 1971.

Varnava Andrekos, Michael Michalis (ed.), *The Archbishops of Cyprus in the Modern Age, The Changing Role of the Archbishop – Ethnarch, their Identities and Politics*, Cambridge Scholars Publishing, Cambridge 2013.

Varnava Andrekos, *British Imperialism in Cyprus, 1878 – 1915: The Inconsequential Possession*, Manchester University Press, Manchester 2009.

Vural Yücel, Rustemli Ahmet, "Identity Fluctuations in the Turkish Cypriot Community", *Mediterranean Politics*, vol. 11/3, London 2006, σσ. 329 – 348.

Xydis Stephen George, *Cyprus. Reluctant Republic*, Mouton & Co., The Hague 1973.

Okut Yalçin, "The Turkish Cypriot Position towards the European Union", *Journal for Labour and Social Affairs in Eastern Europe*, vol. 2/2, Baden-Baden 1999, σσ. 191 - 194.

Zürcher Erik - Jan, *Turkey, A Modern History*, I.B.Tauris, London 1994.